Bundel - Gemeenteraad van 20 februari 2025

Agenda bijlagen

2025-02-20_Gemeenteraad_Oproep

[25.03858] - Besluitenlijst_Raadsvergadering_20022025_CONCEPT_Incl ingediende moties en amendementen

1 OPENING EN AANWIJZING PRIMUS

2 VASTSTELLEN AGENDA

3 SPREEKRECHT BURGERS

4 VASTSTELLEN BESLUITENLIJST GEMEENTERAAD 19 DECEMBER 2024

[24.30450] - Besluitenlijst_Raadsvergadering_19122024_Incl. ingediende moties en amendementen_VASTGESTELD

5 OVERZICHTEN

5.1 Toezeggingen

[25.02815] - Overzicht van Toezeggingen_stand van zaken vergadering 2002205 d.d. 07022025

5.2 Moties

[25.02813] - Overzicht van Moties_Stand van zaken d.d. 06-02-2025

5.3 Raadsplanning

[25.02814] - Raadsplanning Gemeente Bladel 2025_Cyclus Jan-Feb 2025_14012025_DEF

7 INGEKOMEN STUKKEN & MEDEDELINGEN TOT EN MET 17 JANUARI 2025

7.1 Ingekomen stukken

Ingekomen stukken zijn documenten die geadresseerd zijn aan de gemeenteraad en niet afkomstig zijn van het college van Burgemeester & Wethouders.

7.1.1 Besluitenlijsten raadscommissies

Besluitenlijsten van de raadscommissies die betrekking hebben op deze raadscyclus worden ter kennisgeving gebracht.

[25.02764] - Besluitenlijst_Commissie Grondgebied_03022025

[25.02810] - Besluitenlijst_Commissie Inwoners_04022025

[25.02806] - Besluitenlijst_Commissie Middelen & Algemene zaken_06022025

[25.02812] - Besluitenlijst openbaar_Presidium_19112024_VASTGESTELD

7.2 Mededelingen

Mededelingen zijn documenten die geadresseerd zijn aan de gemeenteraad en die afkomstig zijn van het college van Burgemeester & Wethouders. Via mededelingen informeert het college de gemeenteraad.
De volgende mededelingen zijn ter informatie voor de gemeenteraad door het college van burgemeester & wethouders vastgesteld:
Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw ongenummerd)
Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw 5, 5A en ongenummerd)
Afwijzing Subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden
Aankoop perceel Castersedijk 4 Hapert
Uitkomst Algemene Ledenvergadering VNG t.a.v. resolutie Integraal Zorgakkoord
Stand van zaken financiële problemen jeugdzorgaanbieder Pactum
Addendum overeenkomst JeugdzorgPlus 2025 en verlenging samenwerkingsconvenant contractmanagement
Gezamenlijke prestatieafspraken 2025 Kempengemeenten met WSZ en Stichting Huurdersraad de Kempen
Update SPUK Integraal Zorgakkoord (IZA) en uitvoering IZA-resolutie
Vervolg aanpak Kempenbranie
Terugblik Kempisch Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2024
Goedkeuring begroting 2025 door provincie
Decembercirculaire
Kadernota 2026 VRBZO
Kadernota 2026 GGD
Kadernota 2026 ODZOB

7.3 Vaststellen Overzicht van Ingekomen stukken & Mededelingen

De gemeenteraad wordt voorgesteld het overzicht van ingekomen stukken en mededelingen van 22 november 2024 tot en met 17 januari 2025 overeenkomstig de voorgestelde wijze van afdoening vast te stellen.

[R25.009] - Overzicht Mededelingen en ingekomen stukken_22-11-2024 tm 17-01-2025_v2_VASTGESTELD

8 VERTEGENWOORDIGING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

9 ACTIEVE INFORMATIE VANUIT COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS

10 HAMERSTUKKEN

10.1 R24.100 Grondexploitatie "De Groene Akkers" Bladel

De gebiedsontwikkeling "De Groene Akkers" Bladel is gelegen binnen de contouren Zwartakkers, Gozelinusbocht, Wilgenroosje en Vogelwikke. Het totale plangebied heeft een totale oppervlakte van 46.407 m². Gemeente Bladel wenst samen met aangrenzende grondeigenaren circa 154 woningen te realiseren in dit gebied. Om deze woningbouwontwikkeling mogelijk te maken heeft er een financieel, economische haalbaarheidsstudie plaatsgevonden met een verwacht positief resultaat van € 1.739.413,-. De gemeenteraad wordt voorgesteld de "Grondexploitatie De Groene Akkers" vast te stellen en hiervoor het benodigde krediet te voteren.
Uit de commissie Grondgebied d.d. 4 februari 2025
Portefeuillehouder d'Haens zegt toe in gesprek met Woningbouwstichting De Zaligheden (WSZ) de mogelijkheden van Koopgarant voor de ontwikkeling van De Groene Akkers te bespreken.
Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat een nieuw omgevingsplan wordt opgesteld.
Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat – als gevolg van het aangenomen amendement in 2017 – een gelijkwaardig sportveld als in de Groene Akkers behouden blijft en wordt beoogd in het gebied De Groene Long.
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.

[R24.100b] - Raadsbesluit_Grondexploitatie De Groene Akkers Bladel_VASTGESTELD
[24.30580] - Bijlage_Jaarschijven Grondexploitatie De Groene Akkers Bladel_VASTGESTELD
[R24.100] - Raadsvoorstel_Grondexploitatie "De Groene Akkers" Bladel
[24.30583] - Bijlage_Startnotitie met richtinggevende uitvoeringskaders De Groene Akkers Bladel
[24.30585] - Bijlage_Ontwerp stedenbouwkundig plan De Groene Akkers Bladel
[24.30584] - ontwerp-besluit_Grondexploitatie De Groene Akkers Bladel

10.2 R25.005 Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel

De Rekenkamer Kempengemeenten heeft een onderzoek uitgevoerd naar jeugdhulp in de Kempengemeenten, waaronder in gemeente Bladel. Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdhulp in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?
Uit de commissie Inwoners d.d. 5 februari 2025
Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan het belangrijk te vinden om de cijfers te kunnen duiden en de verhalen achter de cijfers te weten te komen en geeft aan dat hiertoe eind vorig jaar een nieuwe aanbesteding heeft plaatsvonden met betrekking tot de clienttevredenheidsonderzoeken. Ingezet gaat worden op een hogere respons alsmede het doen van metingen op meerdere momenten van een behandeltraject.
Tijdens het Kempencongres in maart 2025 worden de gemeenteraden geïnformeerd over het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp De Kempen. In april wordt beoogd een bijeenkomst te organiseren voor de 11 gemeenteraden van Samen voor Jeugd over het meerjarenplan.
Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan dat gevoelsmatig meer wordt ingezet op preventie met projecten als STORM, Kempenbranie, en laagdrempeligheid op de scholen.
Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe de vragen van VVD schriftelijk te beantwoorden voorafgaand aan de raadsvergadering van 20 februari 2025, zijnde:
- Hoe interpreteert het college de cijfers inzake het aantal jongeren dat in aanraking komt met Jeugdzorg in 2021 en 2022 ten opzichte van nu?
- Er zijn veel organisaties betrokken bij Jeugdhulp hetgeen zorgt voor gelaagdheid, vertraging en bureaucratie. Wat zijn de ideeën van het college om regionaal efficiënter, slimmer en sneller samen te werken?
- In begroting 2024 is minder geld opgenomen voor preventie terwijl de (omvang van de) hulpvraag toeneemt. Hoe rijmt het college dit?
- Deelt het college de opvatting dat meer inzetten op preventie en maatwerkoplossingen kan leiden tot een lagere instroom en snellere uitstroom en daarmee tot lagere kosten?
- Hoe interpreteert het college de toenemende uitvoeringskosten met 20% en daling van de begroting op jeugdhulp en waar zit de zorg naar de toekomst toe?
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het presidium te stemmen.

[R25.005b] - Raadsbesluit_Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel_VASTGESTELD
[R25.005] - Raadsvoorstel_Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel

[25.00494] - ontwerp-besluit_Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel
[24.30325] - Bijlage_Aanbiedingsbrief Rekenkamerrapport Jeugdhulp in de Kempengemeenten - Bladel
[24.30326] - Bijlage_Rapport BMC_Rekenkameronderzoek naar jeugdhulp in Bladel_dec 2024
[24.30327] - Bijlage_Vergelijking kempengemeenten_Jeugdhulp in de Kempengemeenten_12 dec 2024
Presentatie rekenkameronderzoek jeugdhulp gemeente Bladel_door BMC_04022025

10.3 R24.093 Algemene Plaatselijke Verordening 2025
In de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) worden onder andere voorschriften gegeven op het gebied van de openbare orde en veiligheid in de breedste zin van het woord. Elke gemeente kan deze onderwerpen op haar eigen manier regelen. In de meeste gevallen wordt de Model-APV van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) gebruikt om de eigen APV in te richten. Het is gebruikelijk dat de APV periodiek wordt geactualiseerd vanwege wijzigingen in wetgeving of ontwikkelingen in de rechtspraak. Afgelopen versie (APV 2024) was vooral gericht op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierdoor zijn niet alle voorgestelde wijzigingen van de VNG verwerkt (najaar 2023 en zomer 2024). De voorgestelde wijzigingen zijn in deze versie, voor zover dat nodig is, verwerkt.
Uit de commissie Middelen en Algemene Zaken d.d. 6 februari 2025:
Naar aanleiding van een vraag van PRO5, zegt portefeuillehouder Van den Bosch toe na te gaan wat de juridische gevolgen zijn van het gebruik van het woord "stad" (conform de model-APV) in plaats van "dorp".
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad. De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.
[R24.093b] - Raadsbesluit-_Algemene Plaatselijke Verordening 2025_VASTGESTELD
[R24.092b1] - Raadsbesluit_Algemene Plaatselijke Verordening 2025_VASTGESTELD
[24.29001] - Bijlage_Bijlage b was-wordt tabel wijzigingen
[R24.093] - Raadsvoorstel_Algemene Plaatselijke Verordening 2025
[R24.092] - Ontwerpbesluit_Algemene Plaatselijke Verordening 2025

10.4 R24.097 Ontwerp-risicoprofiel en 1e begrotingswijziging 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
Gedurende de zienswijzeprocedure omtrent de Begroting 2025 VRBZO is uw raad geïnformeerd over een aantal grote uitdagingen waar de veiligheidsregio in de komende jaren voor staat en de bestuurlijke opdracht die aan de directeur VRBZO is gegeven om in beeld te brengen wat de (financiële) consequenties van deze uitdagingen zijn. Deel 1 van deze bestuurlijke opdracht is inmiddels afgerond. Het effect daarvan is verwerkt in de 1e ontwerpbegrotingswijziging 2025 die na de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december 2024 is toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten met het verzoek om vóór 20 maart 2025 een zienswijze kenbaar te maken. Ook op het Regionaal Risicoprofiel kan een zienswijze ingediend worden. Hierbij is ook het verzoek om vóór 20 maart een zienswijze kenbaar te maken. Het bestuur betrekt de ingediende zienswijzen bij de voorbereiding van de besluitvorming over de 1e wijziging van de begroting en het Regionaal Risicoprofiel in het Algemeen Bestuur, gepland op 3 april 2025.
Uit de commissie Middelen en Algemene Zaken d.d. 6 februari 2025:
Mw. Wilms (directeur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost) geeft een mondelinge toelichting op de stukken.
Portefeuillehouder Van den Bosch onderschrijft de ernst van de situatie en de noodzaak van de voorgestelde maatregelen. Hij geeft aan goed geïnformeerd te worden door de Veiligheidsregio. De burgemeester stelt dat het op te stellen beleidsplan bepalend is voor het ambitieniveau en bijbehorende kostenplaatje van de Veiligheidsregio. Het al dan niet aanboren van de reserves van de VRBZO en/of het instellen van een Rekenkameronderzoek is een politieke afweging, aldus de portefeuillehouder.
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad. De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.
[R24.097b] - Raadsbesluit_Ontwerp-risicoprofiel en 1e begrotingswijziging 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost_VASTGESTELD
[R24.097] - Raadsvoorstel_1e begrotingswijziging 2025 en het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
[24.30028] - Ontwerpbesluit_1e begrotingswijziging 2025 en het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
[24.29605] - Bijlage_VRBZO aanbiedingsbrief raden zienswijzen

[24.29606] - Bijlage_VRBZO_bijlage 1 Brief raden - Stand van zaken bestuursopdracht - deelopdr 1
[24.29607] - Bijlage_VRBZO_bijlage 2 concept 1e wijziging begroting 2025
[24.29608] - VRBZO_bijlage 3 Kadernota 2026
[24.29601] - VRBZO_bijlage 4 Uitnodiging raadsleden voor bijeenkomsten op 22 en 29 januari
[24.29602] - Bijlage_VRBZO_bijlage 5 Informatiebrief Regionaal Risicoprofiel 2025-2028
[24.29603] - Bijlage_VRBZO_bijlage 5a Regionaal Risicoprofiel 2025-2028
[24.29604] - Bijlage_VRBZO_bijlage 5b Afwegingskader verdieping en doorleving risico's
VRBZO_sheets Bestuursopdracht 2024 t.b.v. commissievergaderingen_05022025

10.5 R25.002 Kadernota 2026 KempenPlus

Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) maken, evenals gemeenten zelf, elk jaar een kadernota in voorbereiding op en als basis voor de volgende begroting. In de kadernota zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden GR'en de kadernota vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemende gemeenten. De Gemeenschappelijke Regeling Participatiebedrijf KempenPlus (verder: KempenPlus) heeft voor het jaar 2026 een kadernota opgesteld. De raad heeft het college verzocht om een reactie op deze kadernota voor te bereiden en ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. De vastgestelde reactie kan dan worden meegenomen in de ontwerpbegroting 2026 van de GR KempenPlus.
Uit de commissie Middelen en Algemene Zaken d.d. 6 februari 2025:
Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat er financiële ruimte zit bij KempenPlus. De (financiële) taakstelling wordt uitgevoerd zonder dat het ten koste gaat van de doelgroep.
Wethouder Jansen geeft aan dat er veranderingen binnen het management gaande zijn en kondigt aan de onderzoeksresultaten met de raad te delen.
De portefeuillehouder licht het spanningsveld tussen enerzijds zoveel mogelijk mensen naar werk begeleiden en anderzijds winstoptimalisatie toe.
De wethouder stelt dat KempenPlus tot de top van Nederland behoort en zegt hierover bij de raad terug te komen in het kader van de toekomstverkenning.
De portefeuillehouder geeft aan dat de burgemeester met het bestuur van KempenPlus in gesprek gaat over de aanwezigheid van raadsleden bij de bestuursvergaderingen van KempenPlus.
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.

[R25.002b] - Raadsbesluit_Kadernota KempenPlus 2026_VASTGESTELD
[R25.002] - Raadsvoorstel_Kadernota KempenPlus 2026
[25.01140] - ontwerpbesluit_Kadernota KempenPlus 2026
[25.01135] - Bijlage_Kadernota KempenPlus 2026

10.6 R24.087 Archiefverordening, Beheerregeling Informatiebeheer en Aanwijzingsbesluit informatiebeheer

Als gevolg van de Archiefwet 1995 dient het college zorg te dragen voor de papieren en digitale archieven van de gemeente Bladel. De Archiefverordening zorgt voor kaders die het archief- en informatiebeheer vorm geven. De huidige archiefverordening gemeente Bladel 2015 is verouderd. Het Regionaal Historisch Centrum (RHC) Eindhoven heeft als toezichthouder aangegeven dat een vernieuwde verordening noodzakelijk is; wachten op de nieuwe Archiefwet wordt afgeraden.
Uit de commissie Middelen en Algemene Zaken d.d. 6 februari 2025:
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als hamerstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.

[R24.087b] - Raadsbesluit_Archiefverordening, Beheerregeling Informatiebeheer en Aanwijzingsbesluit informatiebeheer_VASTGESTELD
[R24.087] - Raadsvoorstel_Archiefverordening gemeente Bladel
[24.22250] - Ontwerpbesluit_Archiefverordening gemeente Bladel 2024

11 BESPREEKSTUKKEN

11.1 R24.090 Bindend advies Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel

In 2022 heeft initiatiefnemer een principeverzoek ingediend voor de locatie Latestraat 13 in Netersel. Het principeverzoek was tweeledig:
(1) een wijziging van de bestemming van 'Agrarische bedrijf' (veehouderij) naar 'Maatschappelijk' (zorgboerderij);
(2) een uitbreiding van de dienstverlening met een 'beschermd wonen' component.
Beoogd wordt een zorgboerderij te realiseren die gespecialiseerde herstel-ondersteunende zorg biedt aan een kwetsbare groep van patiënten met een psychische aandoening die moeilijk te plaatsen is binnen bestaande zorglocaties. Dit plan ziet daarnaast op een uitbreiding van die zorgverlening: het tijdelijk aanbieden van beschermd wonen. Hiervooris beoogd 14 tiny houses op het terrein te plaatsen en een vijftal logeerplekken te realiseren in de bestaande bedrijfswoning. Hiervoor zal een deel van de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing worden gesloopt en het geheel moet landschappelijk worden ingepast in de omgeving.
Het principeverzoek is in afwijking van het Omgevingsplan en staat op de "Lijst van het Bindend adviesrecht" , vanwege de functie die gewijzigd moet worden van een agrarische bedrijf (veehouderij) naar een maatschappelijke zorgfunctie en doordat op het terrein meer dan vijf woon(zorg)eenheden worden toegevoegd. Dit betekent dat de omgevingsvergunning uitsluitend door het college kan worden verleend indien de gemeenteraad een positief advies afgeeft.
De gemeenteraad wordt voorgesteld positief te adviseren over het principeverzoek.
Relevante eerdere besluitvorming:
- R24.003 Adviesrecht gemeenteraad bij afwijkingen van het Omgevingsplan
Uit de commissie Grondgebied d.d. 4 februari 2025
Bij aanvang van het agendapunt wordt ingesproken door Dhr. H. Koning en Mevr. J. Markestijn-Slijkerman
Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de beoogde doelgroep voor het nieuwe initiatief bij de zorgboerderij een dusdanig lichte indicatie heeft dat 24/7 toezicht niet benodigd/vereist is.
Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat een omgevingsdialoog vormvrij is, en dat de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor het voeren van overleg met de omgeving.
Het raadsvoorstel richt zich op de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) waarin het gebruik van de locatie wordt veranderd waarbij de bestemming 'maatschappelijk' en 'zorg' mogelijk wordt gemaakt. Vervolgens is een vergunning nodig voor de plaatsing van de tiny houses.
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad:
- De doelgroep/indicatie in relatie tot toezicht
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025.

[R24.090b] - Raadsbesluit_Bindend advies Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel_VASTGESTELD
[R24.090] - Raadsvoorstel_Bindend Advies BOPA Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel
[24.27433] - Ontwerpbesluit_Bindend Advies BOPA Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel
[24.29499] - Bijlage_Ontwerp Omgevingsvergunning Latestraat 13_dec2024
[23.16889] - Bijlage_Collegebesluit 23 mei 2023 inzake Principeverzoek zorgboerderij Latestraat 13 Netersel_23052023
[24.27517] - Bijlage_Vergunningsaanvraag BOPA_Zorgboerderij Bladel (Latestraat 13)_13052024
[24.27518] - Bijlage_Onderbouwing 'Evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL)_Zorgboerderij 'Latestraat 13 Netersel'_08-11-2024
[24.27519] - Bijlage 1 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Landschappelijke inpassing
[24.27520] - Bijlage 2 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Verkennend bodemonderzoek
[24.27521] - Bijlage 3 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Nader bodemonderzoek deellocatie A
[24.27522] - Bijlage 4 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Nader bodemonderzoek deelloactie B
[24.27523] - Bijlage 5 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Vooroverleg Waterschap de Dommel
[24.27528] - Bijlage 6a bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Aeriusberekening 1-2-3
[24.27529] - Bijlage 6b bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Aeriusberekening 4-5-6
[24.27524] - Bijlage 7 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Quickscan flora en fauna
[24.27525] - Bijlage 8 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Akoestisch onderzoek
[24.27526] - Bijlage 9 bij Onderbouwing ETFAL Latestraat 13 Netersel_Omgevingsdialoog

[24.27527] - Bijlage_Provincie Noord-Brabant_Advies Omgevingswet_Bladel Zorgboerderij Latestraat 13 Netersel_14062024
[25.02574] - Inspreker_03022025
[25.02912] - Omwonenden Latestraat_Notitie inzake zorgboerderij Latestraat 13_10022025

11.2 R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

Op 21 maart 2024 stelde de gemeenteraad het uitvoeringsplan van sportpark de Smagtenbocht vast en stelde ruim 3 miljoen euro beschikbaar voor het verenigingsgebouw (kleedlokalen + gezamenlijke kantine), waarvan €1,3 miljoen voor de gezamenlijke kantine. VV Bladella gaat de gezamenlijke kantine exploiteren. Om de gezamenlijke kantine mogelijk te maken, moet de bestaande voetbalkantine verdwijnen. Het college en bestuur van VV Bladella hebben een principeakkoord bereikt. Hierin is opgenomen dat de gemeente aan VV Bladella €312.500 betaalt voor het beëindigen van de erfpacht van het huidige gebouw waar o.a. de voetbalkantine inzit.
Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de financierings- en eigendomsconstructie van de gezamenlijke kantine. Het nieuwe verenigingsgebouw bestaat uit 2 percelen:
- Perceel 1: Kleedlokalen en deel van gebouwondersteunende voorzieningen.
- Perceel 2: Gezamenlijke kantine, terras, tribune en het deel van gebouwondersteunende voorzieningen.
Overeengekomen is dat de stichtingskosten van perceel 2 maximaal €1,08 miljoen bedragen. De stichtingskosten worden over 40 jaar verrekend in de verhuur aan VV Bladella. Na 40 jaar neemt VV Bladella perceel 2 over voor €1,-.
De gemeenteraad wordt voorgesteld in te stemmen met dit principeakkoord en van het reeds beschikbaar gestelde krediet van €1,3 miljoen euro een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine en een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen van de erfpacht voetbalkantine.
Relevante eerdere besluitvorming:
- R24.006 Uitvoeringsplan Sportpark de Smagtenbocht
Uit de commissie Inwoners d.d. 5 februari 2025
Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat VV Bladella 40 jaar lang huur betaalt en dat de hoogte is vastgesteld op basis van het maximaal te investeren bedrag + 3% rente.
Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan een oprechte en zorgvuldige poging gedaan om er met VV Bladella uit te komen, en dat het college tevreden is over de uitkomst. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort is er trots op dat VV Bladella dit initiatief wil ondersteunen.
Het bedrag van €312.500 voor het beëindigen van de erfpachtconstructie is de uitkomst van de onderhandeling.
Kosten die nog niet zijn verdeeld over perceel 1 of perceel 2, worden in een later stadium naar rato van het gebruik verdeeld (bijv. de technische installatie). De precieze uitwerking daarvan vindt plaats in de DO-fase (definitieve ontwerp).
Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat beoogd wordt om ook fors te investeren in de accommodaties van VV Casteren en KVC Hapert. De uitgangspositie tussen de verenigingen is daarbij verschillend.
Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe de vraag van VVD schriftelijk te beantwoorden: In hoeverre wordt de huur na 40 jaar door de verschillende sportverenigingen doorbetaald?
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad:
- Eigenaarschap van het verenigingsgebouw/kantine na 40 jaar
- Rechtvaardigheid van de 1-euro constructie
- Het onderhandelingsresultaat in het principe-akkoord
- Gelijkheid van verenigingen
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025.

[R25.001b] - Raadsbesluit_Principeakkoord kantine VV Bladella_VASTGESTELD
[24.30567] - Bijlage_Principeakkoord kantinegebouw 31 december 2024_VASTGESTELD
[R25.001] - Raadsvoorstel_Kantine Bladella
[25.00216] - Ontwerpbesluit_Kantine Bladella
[24.30565] - Bijlage_Vastgesteld voorontwerp Verenigingsgebouw 24-12-2024 Sportverenigingen Bladel_Raadsvoorstel R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella_31012025
[25.04013] - Amendement_VHP_11.2_R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella_20022025_VERWORPEN
[25.04015] - Motie_CDA_11.2_R25.001 Geen financiering door gemeente van tribune VV Bladella_20022025_AANGENOMEN
[25.04014] - Motie_CDA, BT_11.2_R25.001 Afspraken over eigendom na 40 jaar in huurovereenkomst _20022025_AANGENOMEN

11.3 R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel

Als onderdeel van het verbeteren van het (agrarisch) gebied Kroonvensche Heide is beoogd de landbouwenclave in de bossen te transformeren (extensiveren) naar natuur / natuur inclusieve landbouw. Om dit mogelijk te maken wordt voorgesteld een perceel strategisch te verwerven en hiervoor €315.000,- beschikbaar te stellen.
Relevante eerdere besluitvorming:
- Nota Grondbeleid Bladel 2019 (p20-21)
Uit de commissie Grondgebied d.d. 4 februari 2025
Portefeuillehouder d'Haens zegt toe de gemeenteraad schriftelijk te informeren over de waarde van de overige percelen die rondom het perceel liggen dat nu wordt voorgesteld voor de ontwikkeling van de Kroonvensche Heide en de transformatie naar natuur / natuurinclusieve landbouw.
Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat er bereidheid is bij de eigenaren van de overige percelen om eenzelfde overeenkomst te sluiten.
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad:
- De bereidheid tot realisatie van de ambitie bij de Kroonvensche Heide in relatie tot de benodigde (afwaardering van de) investering die dat vergt.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025 en kennis te nemen van het Plan van aanpak Kroonvensche Heide.

[R24.094b] - Raadsbesluit_Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel_VASTGESTELD

[R24.094] - Raadsvoorstel_Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel

[24.29147] - ontwerp-besluit_Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel

[25.04011] - Amendement_CDA_11.3_R24.094_Aankoop perceel Kroonvensche Heide als B-rubricering_20022025_AANGENOMEN

11.4 R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

In dit voorstel worden de financiële mutaties van de 4e wijziging van de begroting 2025 verwerkt in de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028. Raadsvoorstellen R24.094 'Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel' en R25.001 'Kantine Bladella' leiden tot een wijziging van de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.
Uit de commissie Middelen en Algemene Zaken d.d. 6 februari 2025:
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025 gezien de samenhang met R24.094 'Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel' en R25.001 'Principeakkoord Kantine VV Bladella'.

[R25.003b] - Raadsbesluit_Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025_VASTGESTELD

[R25.003] - Raadsvoorstel_Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

[25.00458] - Ontwerpbesluit_Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

[25.04012] - Amendement_CDA_11.4_R25.003_Kroonvensche Heide schrappen uit Begrotingswijziging_20022025_AANGENOMEN

11.5 R24.095 Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven

Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) maken, evenals gemeenten zelf, elk jaar een kadernota in voorbereiding op en als basis voor de volgende begroting. In de kadernota zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden GR'en de kadernota vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemende gemeenten. De Metropoolregio Eindhoven (MRE) heeft de kadernota voor 2026 op 18 december 2024 vastgesteld. De raad heeft het college verzocht om een reactie op deze kadernota voor te bereiden en ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. De vastgestelde reactie kan dan worden meegenomen in de ontwerpbegroting 2026 van de GR MRE.
Uit de commissie Middelen en Algemene Zaken d.d. 6 februari 2025:
Portefeuillehouder Van den Bosch geeft aan dat de kadernota 2026 van de MRE beleidsarm is. De burgemeester zegt toe terug te komen op de vraag wanneer en hoe de gemeenteraad (vroegtijdig) invloed kan uitoefen op het Samenwerkingsakkoord 2027-2030 van de MRE en hiertoe een voorstel te doen aan de nieuw op te richten werkgroep Gemeenschappelijke Regelingen.
Wethouder Van der Hamsvoort geeft aan dat weinig bedrijven (en géén Bladelse bedrijven) gebruikmaken van het Stimuleringsfonds. De wethouder licht toe dat het fonds onder de aandacht wordt gebracht middels nieuwsbrieven en bij bijeenkomsten. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe te onderzoeken hoe het stimuleringsfonds beter onder de aandacht kan worden gebracht, ook bij agrarische bedrijven, en hiervoor een plan op te stellen.
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad:
de (on)bekendheid van het stimuleringsfonds en de bestemming van het overgebleven budget. CDA overweegt een motie in te dienen.
een inhoudelijke reactie op de kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven. BT kondigt hiertoe een amendement aan.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025.

[R24.095b] - Raadsbesluit_Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven_VASTGESTELD
[R24.095] - Raadsvoorstel_Kadernota 2026 MRE
[24.30341] - Ontwerpbesluit_Kadernota 2026 MRE
[24.30122] - Bijlage_Kadernota Begroting MRE 2026
[25.04009] - Amendement_BT CDA VHP VVD_11.5_R24.095_Kadernota 2026 MRE_20022025_AANGENOMEN
[25.04335] - Gemeenteraad Bladel_Brief aan MRE_Reactie gemeenteraad Bladel op Kadernota 2026 MRE_27022025

11.6 R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten

Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) maken, evenals gemeenten zelf, elk jaar een kadernota in voorbereiding op en als basis voor de volgende begroting. In de kadernota zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden GR'en de kadernota vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemende gemeenten. De Gemeenschappelijke regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) heeft de kadernota voor 2026 op 17 december 2024 vastgesteld. De raad heeft het college verzocht om een reactie op deze kadernota voor te bereiden en ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. De vastgestelde reactie kan dan worden meegenomen in de ontwerpbegroting 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten.
Uit de commissie Middelen en Algemene Zaken d.d. 6 februari 2025:
Wethouder Van Dongen geeft aan dat de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) geen rekening kan houden met het uittreden van gemeente Oirschot zolang er niets concreets ligt; er is wel aandacht voor in diverse overleggen.
Het college zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag hoeveel FTE er nog niet is ingevuld bij de afdeling Veiligheid, Toezicht en Handhaving (VTH).
Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan niet inzichtelijk te hebben in hoeverre de taakstelling uit 2021 is uitgevoerd.
Wethouder Van Dongen kondigt aan dat in maart meer duidelijkheid komt over de benodigde FTE en kosten om de kadernota geldzorgen uit te voeren. De benodigde middelen worden opgenomen in de begroting van de GRSK.
Portefeuillehouder Van den Bosch zegt toe schriftelijk terug te komen op de relatie tussen de organisatieontwikkeling bij de GRSK en de organisatieontwikkeling van de gemeente Bladel.
Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe schriftelijk terug te komen op de businesscase van de (preventie)pilot CJG+ op scholen.
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad:
een inhoudelijke reactie op de kadernota 2026 van de GRSK. BT overweegt een amendement in te dienen.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als bespreekstuk te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2024.

[R24.098b] - Raadsbesluit_Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten_VASTGESTELD

[R24.098] - Raadsvoorstel_Kadernota 2026 GRSK
[24.30396] - Ontwerpbesluit_Kadernota 2026 GRSK
[24.30264] - Bijlage_Kadernota 2026 GRSK
[25.04010] - Amendement_BT CDA VHP VVD_11.6_R24.098_Kadernota 2026 GRSK_20022025_v2_AANGENOMEN
[25.04337] - Gemeenteraad Bladel_Brief aan GRSK_Reactie gemeenteraad Bladel op Kadernota 2026 GRSK_27022025

11.7 R25.008 Opheffen geheimhouding inzake ontwikkelingen Posthof

In de raadsvergadering van 6 december 2022 legde de gemeenteraad geheimhouding op omtrent alle informatie die behandeld is tijdens het besloten gedeelte, zijnde agendapunt 3.1: Ontwikkelingen Posthof. De redenen die ten grondslag lagen aan het besluit tot geheimhouding in die vergadering van 6 december 2022 zijn niet meer van toepassing. Op grond van artikel 89 Gemeentewet is uitsluitend de raad bevoegd om geheimhouding op te heffen, in gevallen waarin zij dit zelf opgelegd heeft.

Relevante eerdere besluitvorming

Raadsbesluit R22.081 opleggen geheimhouding inzake Ontwikkelingen Posthof

[R25.008b] - Raadsbesluit_Opheffen geheimhouding inzake ontwikkelingen Posthof_VASTGESTELD
[R25.008] - Raadsvoorstel_Opheffen geheimhouding zoals opgelegd bij raadsbesluit van 6 december 2022 (kenmerk: R22.081b.2)
[24.29888] - Ontwerpbesluit_Opheffen geheimhouding zoals opgelegd bij raadsbesluit van 6 december 2022 (kenmerk: R22.081b.2)
[R22.081b.2] - Raadsbesluit_Opleggen geheimhouding_06122022_VASTGESTELD
[R22.081] - Raadsvoorstel_Vergaderen in beslotenheid en met geheimhouding inzake Ontwikkelingen Posthof_24112022
[R25.008b.1] - Besluitenlijst_Raadsvergadering_06122022_OPENBAAR_VASTGESTELD

12 SLUITING

Gemeente Bladel

Oproep Gemeenteraad 20 februari 2025

Datum vergadering	20 februari 2025
Datum oproep	7 februari 2025
Tijd	19:30 -
Locatie	Gemeentehuis Bladel, Raadszaal, Markt 21, 5531 BC Bladel
Voorzitter	M.A.G. (Maurits) van den Bosch
Toelichting	Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare raadsvergadering op **donderdag 20 februari 2025**, om 19.30 uur in de Raadzaal van het gemeentehuis van Bladel. De conceptagenda voor deze vergadering treft u hierbij aan. Het betreft een openbare raadsvergadering, die openstaat voor insprekers en die rechtstreeks is bij te wonen in de raadszaal en te is volgen via www.bladel.nl/gemeenteraad. Op deze website zijn ook alle vergaderstukken in te zien. Insprekers die tijdens de vergadering wensen in te spreken op een geagendeerd bespreekstuk, melden zich vooraf aan via griffie@bladel.nl. Met vriendelijke groeten, De voorzitter M.A.G. van den Bosch

1	OPENING EN AANWIJZING PRIMUS
2	VASTSTELLEN AGENDA
3	SPREEKRECHT BURGERS
4	VASTSTELLEN BESLUITENLIJST GEMEENTERAAD 19 DECEMBER 2024
5	OVERZICHTEN
5.1	Toezeggingen
5.2	Moties
5.3	Raadsplanning
7	INGEKOMEN STUKKEN & MEDEDELINGEN TOT EN MET 17 JANUARI 2025
7.1	Ingekomen stukken

7.1.1 Besluitenlijsten raadscommissies

7.2 Mededelingen

7.3 Vaststellen Overzicht van Ingekomen stukken & Mededelingen

8 VERTEGENWOORDIGING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

9 ACTIEVE INFORMATIE VANUIT COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS

10 HAMERSTUKKEN

10.1 R24.100 Grondexploitatie "De Groene Akkers" Bladel

10.2 R25.005 Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel

10.3 R24.093 Algemene Plaatselijke Verordening 2025

10.4 R24.097 Ontwerp-risicoprofiel en 1e begrotingswijziging 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

10.5 R25.002 Kadernota 2026 KempenPlus

10.6 R24.087 Archiefverordening, Beheerregeling Informatiebeheer en Aanwijzingsbesluit informatiebeheer

11 BESPREEKSTUKKEN

11.1 R24.090 Bindend advies Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel

Voorgesteld besluit:

1. positief te adviseren ten aanzien van het verzoek in afwijking van het (tijdelijk) Omgevingsplan vergunning te verlenen voor het vestigen van een zorgboerderij met dagbesteding en zorgwonen aan de Latestraat 13 te Netersel;
2. het ontwerp bindend advies te beschouwen als een definitief bindend advies indien gedurende de inzagetermijn van het ontwerp-besluit geen zienswijzen worden ingediend die leiden tot wijziging van het plan.

11.2 R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

Voorgesteld besluit:

1. In te stemmen met het principeakkoord.
2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet ‘gezamenlijke kantine’ uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine.

3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine.
4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

11.3 R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel

Voorgesteld besluit:

1. Tot het voteren van een krediet groot € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide.
2. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

11.4 R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

Voorgesteld besluit:

1. De 4e wijziging van de begroting 2025 vast te stellen.

11.5 R24.095 Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven

Voorgesteld besluit:

1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.

11.6 R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten

Voorgesteld besluit:

1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.

11.7 R25.008 Opheffen geheimhouding inzake ontwikkelingen Posthof

Voorgesteld besluit:

1. de bij besluit van 6 december 2022 (kenmerk R22.081b.2) opgelegde geheimhouding op te heffen.

12 SLUITING

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

20 FEBRUARI 2025, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

	AANWEZIG		VERHINDERD
Voorzitter	Dhr. M.A.G. van den Bosch	Burgemeester	
Griffier	Dhr. J.F. van der Wiel	Raadsgriffier	
Raadsleden	Mevr. N.A.G. Baijens	CDA	
	Dhr. H.G.M. Van Gorp	CDA	
	Dhr. N.C.H.B. Beerens	CDA	
	Dhr. M.C. Schoenmakers	CDA	
	Dhr. E.A.P.M. van Weert	VVD	
	Mevr. L.M.G. Van Hoof - Coolen	BT	
	Dhr. D. Zumker	BT	
	Dhr. B.M.A.M. van Hoof	BT	
	Dhr. N.J.M. van der Heijden	BT	
	Mevr. N.H.M. Bohncke	BT	
	Dhr. A.E. Van Hulst	BT	
	Dhr. P.J.A. Wouters	BT	
	Dhr. N. Panjoel	BT	
	Dhr. A.J.A. Van Dun	VHP	
	Dhr. J.H. van Munster	VHP	
	Dhr. T.P.H. van Gils	VHP	
	Mevr. W.J.M. Claassen	VHP	
	Mevr. M.A.P. van Gorp	PRO5	
	Dhr. H.A.L.B. Maas	PRO5	
Collegeleden	Mevr. H.W.B.M. van der Hamsvoort	Wethouder BT	
	Dhr. A.P. d'Haens	Wethouder CDA	
	Mevr. J.M. van Dongen-Hermans	Wethouder VHP	
	Dhr. D.S.C. Jansen	Wethouder BT	
	Dhr. M.A.G. van den Bosch	Burgemeester	
Ambtelijke organisatie	Dhr. R. Lathouwers	gemeentesecretaris	

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
1.	**OPENING VERGADERING EN AANWIJZING PRIMUS**	De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur.	

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

20 FEBRUARI 2025, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		Er is van niemand bericht van verhindering ontvangen. De gemeenteraad is voltallig. Stemcijfer: Bladel Transparant	
2.	**VASTSTELLEN AGENDA**	De conceptagenda wordt ongewijzigd en unaniem vastgesteld (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	
3.	**SPREEKRECHT BURGERS**	4 insprekers hebben zich gemeld: – Agendapunt 11.1 Bindend advies Zorgboerderij De Hooiberg: - Mevr. Jennie Markestijn-Slijkerman (Omwonende) - Mevr. Henny Kuijpers -Kint (Deelneemster Zorgboerderij De Hooiberg) - Mevr. Corien Snijder (Omwonende) – Agendapunt 11.2 Principeakkoord kantine VV Bladella: - Dhr. Wim Ploeg (voorzitter VV Bladella)	
4.	**VASTSTELLEN BESLUITENLIJST GEMEENTERAAD 19 DECEMBER 2024**	De besluitenlijst van de raadsvergadering van 19 december 2024 is ongewijzigd en unaniem vastgesteld (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	
5.	**OVERZICHTEN**	De volgende overzichten zijn aan de raad ter kennisgeving gebracht: – Toezeggingen – Moties – Raadsplanning Hierover vindt geen woordvoering plaats.	
	Er is geen agendapunt 6.		

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

20 FEBRUARI 2025, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
7.	**INGEKOMEN STUKKEN & MEDEDELINGEN TOT EN MET 17 JANUARI 2025**		
7.1	Ingekomen stukken	Er vindt geen behandeling van een ingekomen stuk plaats.	
7.1.1	Besluitenlijsten raadscommissies	De volgende besluitenlijsten van raadscommissies zijn ter kennisgeving gebracht: – Commissie Grondgebied 3 februari 2025 – Commissie Inwoners 4 februari 2025 – Commissie Middelen & Algemene Zaken 6 februari 2025 – Presidium 19 november 2024	
7.2	Mededelingen	De volgende mededelingen zijn vanuit het college schriftelijk ter kennisgeving aan de raad gebracht ter behandeling in deze raadsvergadering: – Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw ongenummerd) – Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw 5, 5A en ongenummerd) – Afwijzing Subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden – Aankoop perceel Castersedijk 4 Hapert – Uitkomst Algemene Ledenvergadering VNG t.a.v. resolutie Integraal Zorgakkoord – Stand van zaken financiële problemen jeugdzorgaanbieder Pactum – Addendum overeenkomst JeugdzorgPlus 2025 en verlenging samenwerkingsconvenant contractmanagement – Gezamenlijke prestatieafspraken 2025 Kempengemeenten met WSZ en Stichting Huurdersraad de Kempen – Update SPUK Integraal Zorgakkoord (IZA) en uitvoering IZA-resolutie – Vervolg aanpak Kempenbranie – Terugblik Kempisch Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2024	

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		– Goedkeuring begroting 2025 door provincie – Decembercirculaire – Kadernota 2026 VRBZO – Kadernota 2026 GGD – Kadernota 2026 ODZOB Er vindt geen behandeling van een raadsmededeling plaats.	
7.3	Vaststellen overzicht van ingekomen stukken en mededelingen t/m 17 januari 2025	Het overzicht van ingekomen stukken en mededelingen van 22 november 2024 tot en met 17 januari 2025 is ongewijzigd en unaniem overeenkomstig de voorgestelde wijze van afdoening vastgesteld (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	
8.	**VERTEGENWOORDIGING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN**	Raadslid Van Gorp (CDA) als lid van de MRE Raadstafel21	Dhr. van Gorp geeft aan dat de MRE Raadstafel21 vergaderde op 5 februari 2025. Daarin is gesproken over bovenregionale samenwerking. De gesprekken met Meierijstad en Weert zijn het verst gevorderd. Er is geen sprake van toetreding van deze gemeenten tot de MRE. Vanuit de gemeenteraad van Bladel is ingebracht om de gemeenteraden goed op de hoogte te houden van de voortgang en ook in positie te brengen door de uitkomst voor te leggen voor zienswijze. Aangegeven wordt dat het standpunt om raden in positie te brengen via een zienswijzeprocedure breed wordt gedragen. Dhr. Van Gorp vraagt vanuit het college om een nadere toelichting over het proces rondom de herijking Vitaal Landelijk Gebied, de vergadering van het Algemeen Bestuur op 19 februari, en de stand van zaken rondom de multimodale mobiliteitspakketten (MMMP).
		Portefeuillehouder d'Haens als voorzitter Transitie Landelijk Gebied bij de MRE	Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat per subregio een informatiebijeenkomst wordt gepland over de herijking van het Vitaal Landelijk Gebied. Daarnaast wordt tijdens de Metropoolconferentie op 11 juni het onderwerp

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
			behandeld. Portefeuillehouder d'Haens benadrukt dat het college ook buiten deze momenten om door de gemeenteraad aanspreekbaar is op dit onderwerp.
		Portefeuillehouder Van Dongen als lid portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit en Innovatie bij de MRE	Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan dat het MMMP is geagendeerd in het MRE-portefeuillehoudersoverleg van april 2025. De bedoeling is dat er dan een concept-MMMP wordt vastgesteld, waarna tijdens de Omgevingsdag in juli de definitieve versie wordt vastgesteld. Beoogd wordt het MMMP in Kempenverband toe te lichten aan de gemeenteraden.
		Burgemeester Van den Bosch als lid van het Algemeen Bestuur van MRE	Burgemeester Van den Bosch geeft aan dat in de AB-vergadering het proces over samenwerking met omliggende regio's en gemeenten behandeld is. Met betrekking tot besluitvorming door en betrokkenheid van de gemeenteraden over nieuwe samenwerkingsovereenkomsten tussen MRE en andere regio's/gemeenten is uniformiteit het uitgangspunt. Van den Bosch geeft aan dat het college meent dat de MRE niet moet worden uitgebreid en dat de middelen uit de Brainport Beethovendeal moeten landen in de MRE.
		Portefeuillehouder Jansen als voorzitter van GR KempenPlus	Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat vanaf heden de vergaderstukken van het bestuur van KempenPlus actief openbaar worden gemaakt.
9.	**ACTIEVE INFORMATIE VANUIT COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS**	Vanuit het college van B&W wordt de volgende actieve informatie gegeven: – Portefeuillehouder d'Haens: ter inzagelegging ontwerp-Omgevingsvisie	
		– Portefeuillehouder d'Haens: Stand van zaken milieustraat	Aangegeven wordt dat samen met de gemeente Reusel-De Mierden gezocht wordt naar een alternatieve locatie voor een milieustraat. De locatie die wordt onderzocht

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
			bevindt zich in de gemeente Reusel-De Mierden. In week 11 neemt de gemeente Reusel-De Mierden hierover een besluit.
		– Portefeuillehouder d'Haens: Fietspad Groote Beerze ter hoogte van Grijze Steen	Aangegeven wordt dat de hoge waterstand van de Groote Beerze bij het fietspad tussen Casteren en Netersel wordt onderzocht door het Waterschap, en dat het fietspad op basis van het onderzoek zal worden verhoogd. De wandelpaden blijven buiten beschouwing.
		– Portefeuillehouder Jansen: Brief van provincie over toezichtoordeel Statushouders	Aangegeven wordt dat de taakstelling rondom de huisvesting van statushouders in de eerste helft van 2024 op een haar na niet is gehaald. In de tweede helft van 2024 was de opgave om 20 statushouders te huisvesten, waarvan er 3 zijn gerealiseerd. Het gevolg is dat de provincie een negatief oordeel heeft gegeven. Hierop zal het college via een addendum reageren die ter kennis wordt gebracht van de gemeenteraad. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de achterstand inmiddels is opgelopen tot het huisvesten van 68 statushouders in de gemeente Bladel.
		– Portefeuillehouder Van der Hamsvoort: Herinrichting Markt/Sniederslaan	Aangegeven wordt dat er tot mei 2025 gewerkt wordt aan de openbare ruimte in het centrum van Bladel met nieuwe bestrating en riolering. Daarna wordt gestart met de herinrichting van de Sniederslaan. Het centrummanagement gaan daartoe een plan opstellen (incl. financiën) die begin 2026 gereed is.
10.	**HAMERSTUKKEN**		
10.1	R24.100 Grondexploitatie "De Groene Akkers" Bladel	Het raadsvoorstel R24.100 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit:	

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		1. de "Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel vast te stellen; 2. krediet te voteren volgens de kosten-baten analyse van de "Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel; en 3. het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven tot verdere uitvoering van het plan.	
10.2	R25.005 Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel	Het raadsvoorstel R25.005 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. De volgende aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport 'Jeugdhulp in Bladel' over te nemen: a. College en raad: Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden. b. College: Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering. c. College: Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen. d. College: Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring. e. College: Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening. f. Raad: Initieer een regionaal platform voor raadsleden. 2. Het college te verzoeken aan de aanbevelingen a. t/m e. invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren; 3. De aanbevelingen e. en f. ter afdoening in handen van het presidium te stellen.	
10.3	R24.093 Algemene Plaatselijke Verordening 2025	Het raadsvoorstel R24.093 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Vast te stellen de Algemene Plaatselijke Verordening Bladel 2025	

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		2. In te trekken op de dag van inwerkingtreding van de APV 2025 de APV 2024	
10.4	R24.097 Ontwerp-risicoprofiel en 1e begrotingswijziging 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Het raadsvoorstel R24.097 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Geen zienswijze in te dienen op de 1e Begrotingswijziging 2025 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. 2. De volgende zienswijze in te dienen op het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost: *"De gemeente Bladel wenst meer inzicht te krijgen in hoe de prioritering van de focusgebieden zal worden uitgevoerd. We zijn benieuwd naar het proces: wanneer en hoe de focusgebieden verder worden uitgewerkt en welke stappen er worden genomen om deze risico's in de toekomst te adresseren. Daarnaast verzoekt de raad om regelmatig op de hoogte gehouden te worden van de voortgang, zodat we samen kunnen bijdragen aan een effectieve en toekomstbestendige crisisbeheersing".* 3. De financiële gevolgen voor de gemeente Bladel mee te nemen in de Perspectiefnota 2025 en daarmee te verwerken in de meerjarenbegroting 2023-2027.	
10.5	R25.002 Kadernota 2026 KempenPlus	Het raadsvoorstel 25.002 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Geen reactie te geven op de Kadernota KempenPlus 2026.	
10.6	R24.087 Archiefverordening, Beheerregeling Informatiebeheer en Aanwijzingsbesluit informatiebeheer	Het raadsvoorstel R24.087 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Vast te stellen de Archiefverordening gemeente Bladel	

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

20 FEBRUARI 2025, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
11.	**BESPREEKSTUKKEN**		
11.1	R24.090 Bindend advies Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel	Het raadsvoorstel R24.090 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. positief te adviseren ten aanzien van het verzoek in afwijking van het (tijdelijk) Omgevingsplan vergunning te verlenen voor het vestigen van een zorgboerderij met dagbesteding en zorgwonen aan de Latestraat 13 te Netersel; 2. het ontwerp bindend advies te beschouwen als een definitief bindend advies indien gedurende de inzagetermijn van het ontwerp-besluit geen zienswijzen worden ingediend die leiden tot wijziging van het plan.	Bij aanvang van het agendapunt maken de volgende personen gebruik van het spreekrecht: – Mevr. Jennie Markestijn-Slijkerman (Omwonende) De petitie wordt overhandigd aan Burgemeester Van den Bosch. – Mevr. Henny Kuijpers -Kint (Deelneemster Zorgboerderij De Hooiberg) – Mevr. Corien Snijder (Omwonende) Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de initiatiefnemer bereid is om het plan gefaseerd te realiseren. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de gemeenteraad nu gevraagd wordt bindend te adviseren over de te wijzigen functie van de bestemming. Hierna wordt het ontwerp ter inzage gelegd en start de zienswijzeprocedure voor inwoners. Indien de zienwijzen geen aanleiding geven het ontwerp te wijzigen, zal het college een besluit nemen hierover. Daarna dient door de initiatiefnemer een omgevingsvergunning te worden aangevraagd om het plan te kunnen realiseren. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de omgevingsdialoog vormvrij is en dat deze niet goed is gegaan. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat heel veel omgevingsdialogen goed gaan. Wethouder d'Haens zegt toe de omgevingsdialoog in het vervolg van dit initiatief te faciliteren.

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

20 FEBRUARI 2025, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
11.2	R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella	Het amendement van VHP inzake 'Principeakkoord kantine VV Bladella' is met hoofdelijke stemming verworpen met 5 stemmen voor (VHP, VVD) en 14 stemmen tegen (BT, CDA, PRO5). Het raadsvoorstel R25.001 is met hoofdelijke stemming ongewijzigd aangenomen met 14 stemmen voor (BT, CDA, PRO5) en 5 stemmen tegen (VHP, VVD). De gemeenteraad besluit: 1. In te stemmen met het principeakkoord. 2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet 'gezamenlijke kantine' uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine. 3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine. 4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025. De motie van CDA inzake 'Afspraken over eigendom na 40 jaar in huurovereenkomst' is aangenomen met 14 stemmen voor (CDA, BT, PRO5) en 5 stemmen tegen (VHP, VVD). De motie van CDA inzake 'Geen financiering door gemeente van tribune VV Bladella' is aangenomen met 17 stemmen voor (CDA, BT, VHP, VVD) en 2 stemmen tegen (PRO5).	Bij aanvang van het agendapunt maakt dhr. Wim Ploeg (voorzitter VV Bladella) gebruik van het spreekrecht. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat het vertrekpunt van de onderhandelingen na het raadsbesluit om te komen tot een gezamenlijke kantine bij VV Bladella anders is dan bij andere verenigingen, doordat VV Bladella reeds opstallen in eigendom had. Voor VV Bladella was het vanaf de start van de onderhandelingen om te komen tot een gezamenlijke kantine belangrijk om opnieuw zaken in eigendom te hebben/krijgen. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat alle verenigingen een andere startpositie hebben, waardoor maatwerk moet worden geleverd. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat dit iets anders is als ongelijkheid tussen verenigingen. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de overdracht in 2007 van de huidige kantine in het licht van het privatiseringsbeleid en de benodigde gemeentelijke bezuinigingen niet gezien kan worden als een cadeau. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat privatiseringmogelijkheden in 2005 is vastgelegd in beleid en dat het initiatief daartoe ligt bij de verenigingen.
11.3	R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel	Het amendement van CDA inzake 'Aankoop perceel Kroonvensche Heide als B-rubricering' is aangenomen met 12 stemmen voor (CDA, BT) en 7 stemmen tegen (VHP, PRO5, VVD). Het gewijzigde raadsvoorstel R24.094 is aangenomen met 13 stemmen voor (BT, CDA, VVD) en 6 stemmen tegen (VHP, PRO5) De gemeenteraad besluit: 1. Het krediet van € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot	Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat door de vertraagde realisatie van Winpark De Pals het plan en de ambities om de natuur te herstellen bij de Kroonvensche Heide niet konden worden uitgevoerd. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat met de GGA ook de provincie Noord-Brabant en het Waterschap natuurambities heeft. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat in Bladel-Zuid met woningbouw, ecozone en natuurherstel veel gaat

<table>
<tr><th colspan="2">AGENDAPUNT</th><th>BESLUITEN</th><th>TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide op te nemen als Brubricering in de perspectiefnota 2025.</td><td>gebeuren. In dat kader is het belangrijk voor de gemeente om grondposities (in de Kroonvensche Heide) te hebben om regie te kunnen voeren.

Portefeuillehouder d’Haens geeft aan dat de kans bestaat dat het perceel op een later moment niet meer te koop is.

Portefeuillehouder d’Haens geeft aan dat dit perceel niet ligt in het natuurnetwerk Noord-Brabant en benadrukt dat het afwaarderen van het perceel en omzetting naar ‘natuur’ nog geen gegeven is.</td></tr>
<tr><td>11.4</td><td>R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025</td><td>Het amendement van CDA inzake ‘Kroonvensche Heide schrappen uit Begrotingswijziging’ is <u>aangenomen</u> met 14 stemmen voor (CDA, BT, PRO5) en 5 stemmen tegen (VHP, VVD).

Het gewijzigde raadsvoorstel R25.003 is <u>aangenomen</u> met 14 stemmen voor (BT, CDA, PRO5) en 5 stemmen tegen (VHP, VVD)

De gemeenteraad besluit:

1. De 4e wijziging van de begroting 2025 gewijzigd vast te stellen: - De Budgettaire mutaties voor Sport, cultuur en recreatie vast te stellen;
- De budgettaire mutaties voor VHROSV uit raadsvoorstel R24.094 te schrappen:
<table>
<tr><th rowspan="2">bedragen x 1.000</th><th colspan="4">Mutaties 4e begrotingswijziging 2025</th></tr>
<tr><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th></tr>
<tr><td>lasten</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Sport, cultuur en recreatie</td><td>-5 n</td><td>-10 n</td><td>-9 n</td><td>-9 n</td></tr>
<tr><td>Totaal lasten</td><td>-5 n</td><td>-10 n</td><td>-9 n</td><td>-9 n</td></tr>
<tr><td>baten</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Sport, cultuur en recreatie</td><td></td><td>33 v</td><td>33 v</td><td>33 v</td></tr>
<tr><td>Totaal baten</td><td></td><td>33 v</td><td>33 v</td><td>33 v</td></tr>
<tr><td>Totaal lasten en baten</td><td>-5 n</td><td>23 v</td><td>24 v</td><td>24 v</td></tr>
</table>
(- = nadeel en + = voordeel)</td><td></td></tr>
</table>

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

20 FEBRUARI 2025, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
11.5	R24.095 Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven	Het amendement van BT, CDA, VHP en VVD inzake 'Reactie Kadernota 2026 MRE' is unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). Het gewijzigde raadsvoorstel R24.095 is unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen) De gemeenteraad besluit: 1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven: "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven. 1. Kostenbewustheid De gemeenteraad is blij dat de stijging van de kosten binnen de MRE-organisatie en het RHCe, en daarmee de gemeentelijke bijdrage onder het inflatieniveau zit. 2. Vorm en inhoud van de kadernota De kadernota van de MRE is elk jaar zo goed als beleidsarm en beperkt zich tot de organisatie. De gemeenteraad ziet graag dat in de kadernota in het vervolg ook de beleidsinhoudelijke kaders verwerkt zijn, overeenkomstig de 'Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR'. Op die wijze kan de Kadernota van MRE als belangrijk onderdeel van de P&C-cyclus dienen en daadwerkelijk het bruikbare fundament zijn in opmaat naar de begroting. De jaarlijkse begroting van MRE bevat immers wel beleidsmatige keuzes en ambities. 3. Terugblik Begroting 2025 Tot slot maakt de gemeenteraad van Bladel graag van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de zienswijze die zij heeft gegeven bij de conceptbegroting 2025. Hier vraagt zij naar een rapportage waarin 'is uitgewerkt op welke wijze ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong en hoe de beschikbaar gestelde gelden kunnen worden ingezet in de diverse deelregio's om de schaalsprong mogelijk te maken'. De gemeenteraad kijkt erg uit naar deze informatie en ziet deze graag tegemoet.	Portefeuillehouder Van der Hamsvoort herbevestigt de toezegging van de commissie MAZ (ID352) over het breed onder de aandacht brengen van het Stimuleringsfonds bij ondernemers. Burgemeester Van den Bosch geeft aan dat het een beleidsarme kadernota betreft. In de Begroting 2026 valt veel continuering en voortzetting van beleid te verwachten. Als daar veranderingen in zijn wordt het Algemeen Bestuur daarin meegenomen en zal ook de gemeenteraad daarover geïnformeerd worden.

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		We verwachten een reactie op onze brief vanuit de MRE te mogen ontvangen.”	
11.6	R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten	Het amendement van BT, CDA, VHP en VVD inzake ‘Reactie Kadernota 2026 GRSK’ is unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). Het gewijzigde raadsvoorstel R24.098 is unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen) De gemeenteraad besluit: 1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK: “De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten. In de taakstelling van 2020 stelt de GRSK zich als doel om te besparen en in Opnieuw Verbinden om de organisatie efficiënt, transparant en toekomstgericht te maken. In de zienswijze op de begroting 2025 heeft de gemeenteraad van Bladel de GRSK gevraagd om ‘er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen onder druk komen te staan door de ravijn jaren vanaf 2026. De gemeenteraad verzoekt u daar alvast op in te spelen’. In de Kadernota 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage echter nog steeds verhoogd. De GRSK geeft aan extra geld aan de staf en organisatieontwikkeling te willen uitgeven. Daarnaast wordt de formatie op het gebied van Jeugd met 4,68 fte opgehoogd, mede door pilots. In de kadernota wordt het de gemeenteraad van Bladel echter niet duidelijk hoe deze investeringen in de organisatie rijmen met de taakstelling 2020 en Opnieuw Verbinden. Daarnaast wordt het niet duidelijk of de doelen van de pilots voldoende effect bereiken dat het structureel maken en de uitbreiding van het aantal fte op Jeugd gerechtvaardigd is. Ook met het oog op de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek waarin geconcludeerd wordt “dat nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was” (p.8 onderzoeksrapport Jeugdhulp in Bladel). Met het oog op de ravijnjaren en eventuele ombuigingsvoorstellen wil de gemeenteraad van Bladel scherp kijken naar de bijdragen aan de	Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan dat van de extra 4,68 fte, 3 fte structureel is (pilot Samen Doen) en 1,68 fte incidenteel (o.a. pilot Veilig Thuis en STORM).

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

20 FEBRUARI 2025, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		gemeenschappelijke regelingen. Zij verzoekt daarom het bestuur van de GRSK bovenstaande punten nader te onderbouwen en uit te werken in de ontwerpbegroting 2026.”	
11.7	R25.008 Opheffen geheimhouding inzake ontwikkelingen Posthof	Het raadsvoorstel 25.008 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (19 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. de bij besluit van 6 december 2022 (kenmerk R22.081b.2) opgelegde geheimhouding op te heffen.	
12.	**SLUITING**	Onder dankzegging aan de aanwezigen sluit de voorzitter de vergadering op 20 februari 2025 om 23.12 uur.	

Besluitenlijst vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 3 april 2025.

De raad van de gemeente Bladel,

de griffier, de voorzitter,

AMENDEMENT

ONDERWERP	**Principeakkoord kantine VV Bladella**
DATUM	20 februari 2024
INGEDIEND DOOR	VHP
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.2, Raadsvoorstel R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Raadsvoorstel R25.001 Kantine Bladella;
- Ontwerpbesluit 25.00216 Kantine Bladella;
- Bijlage Vastgesteld voorontwerp Verenigingsgebouw 24-12-2024 (24.30565);
- Bijlage_Principeakkoord kantinegebouw 31 december 2024 (24.30567);
- Ingekomen brief Sportverenigingen Bladel Raadsvoorstel 25.001 d.d. 31-01-2025;

Overwegende dat:

- Wij alle sportverenigingen in de gemeente Bladel gelijk willen behandelen;
- De afspraak in het principe-akkoord dat VV Bladella de kantine na 40 jaar kan overnemen voor €1,- uniek is in de gemeente Bladel;
- De andere sportverenigingen (op dit moment) niet de afspraak hebben om de door hen gebruikte voorzieningen (kantine) na een periode van 40 jaar voor €1 over te nemen van de gemeente;
- VV Bladella daardoor een uitzonderingspositie heeft ten opzichte van andere sportverenigingen;
- Dit voorstel, ten aanzien van het principeakkoord, de mogelijkheid biedt om de eigendomspositie ten aanzien van VV Bladella weer gelijk te trekken met de andere sportverenigingen;
- En we daarmee voor sportverenigingen in de gemeente zoveel als mogelijk een gelijk speelveld creëren;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 25.00216 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   "In te stemmen met het principeakkoord, met uitzondering van het onder 2.i genoemde ten aanzien van de verkoop van perceel 2 aan VV Bladella, door gemeente Bladel, na 40 jaar voor het bedrag van €1";

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fractie VHP

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. In te stemmen met het principeakkoord. 2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet 'gezamenlijke kantine' uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine. 3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine. 4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.	1. In te stemmen met het principeakkoord, met uitzondering van het onder 2.i genoemde ten aanzien van de verkoop van perceel 2 aan VV Bladella, door gemeente Bladel, na 40 jaar voor het bedrag van €1; 2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet 'gezamenlijke kantine' uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine. 3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine. 4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

STEMMING

RAADSLID		VOOR-stem	TEGEN-stem
Nathalie Baijens	CDA		1
Niels Beerens	CDA		1
Marco Schoenmakers	CDA		1
Henri van Gorp	CDA		1
Ely van Weert	VVD	1	
Twan van Gils	VHP	1	
Toon van Dun	VHP	1	
Helma Claassen	VHP	1	
Hans van Munster	VHP	1	
Arnoud van Hulst	BT		1
Niek Panjoel	BT		1
Lisa van Hoof-Coolen	BT		1
Paul Wouters	BT		1
Dick Zumker	BT		1
Niels van der Heijden	BT		1
Ben van Hoof	BT		1
Nicole Bohncke	BT		1
Hugo Maas	PRO5		1
Marieke van Gorp	PRO5		1
TOTAAL		5	14

BESLUIT	**Met 5 stemmen voor en 14 stemmen tegen is het amendement VERWORPEN**

MOTIE

ONDERWERP	**Afspraken over eigendom na 40 jaar in huurovereenkomst**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA Bladel, Bladel Transparant
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.2, R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Het principeakkoord waarin is vastgelegd dat de gemeente na 40 jaar het eigendom van de gezamenlijke kantine voor € 1 overdraagt aan VV Bladella;
- Dat in het principeakkoord geen nadere afspraken opgenomen zijn over de voorwaarden en waarborgen voor de overdracht na 40 jaar aan VV Bladella;

Overwegende dat:

- De gemeente ook bij andere verenigingen kantines bouwt via de gemeentelijke voorfinancieringsregeling, maar dat daarbij geen afspraken gemaakt zijn over een eventuele overdracht na 40 jaar;
- Het wenselijk is om de voorwaarden en waarborgen van het eigendom over de gezamelijke kantine voor VV Bladella nu al vast te leggen, ter bescherming van het gemeentelijk belang over 40 jaar;
- De hoofdlijnen van het principe-akkoord nader worden uitgewerkt in een huurovereenkomst tussen VV Bladella en de gemeente Bladel over perceel 2, en daarmee een essentieel document is waarin juridische en financiële kaders worden vastgelegd;
- Het gewenst is dat deze huurovereenkomst getekend is voor de start van de bouw;
- In het raadsvoorstel staat dat voor de eenduidigheid bij het opmaken van de huurovereenkomst zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de overeenkomsten die recent gebruikt zijn bij de verhuur van ander gemeentelijk vastgoed,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. In de huurovereenkomst duidelijke voorwaarden en waarborgen op te nemen die voorkomen dat na 40 jaar de eigendomsoverdracht van de gezamenlijke kantine kan leiden tot een onevenredig voordeel van VV Bladella ten opzichte van andere sportverenigingen;
2. In de huurovereenkomst, voor de situatie na deze 40 jaar, een eigendomssituatie te bepalen die recht doet aan de situatie waarin de gemeente de kantine gebouwd en 40 jaar onderhouden heeft;
3. In de huurovereenkomst te bepalen dat, mocht de eigendomssituatie in een verdere toekomst ooit terug gaan van VV Bladella naar de gemeente, dit te geschieden tegen voorwaarden die wederom recht doen aan de situatie waarin de gemeente de kantine gebouwd en 40 jaar onderhouden heeft, onder andere met de wijze waarop de waardebepaling van het pand dan plaatsvindt, zodat er transparantie en rechtszekerheid is over de waarde bij een eventuele terugkoop;
4. De gemeenteraad te informeren over de wijze waarop deze punten in de definitieve huurovereenkomst worden verwerkt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties CDA Bladel, Bladel Transparant

STEMMING		
	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	0	4
PRO5	2	0
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 14 stemmen voor en 5 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN**

MOTIE

ONDERWERP	**Geen financiering door gemeente van tribune VV Bladella**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA Bladel
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.2, R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- In het principeakkoord is vastgelegd dat de gezamenlijke kantine en tribune onderdeel uitmaken van perceel 2, waarvan de gemeente de bouwkosten voorfinanciert en vervolgens verhuurt aan VV Bladella;

Overwegende dat:

- De tribune als voorziening primair ten goede komt aan VV Bladella en niet direct noodzakelijk is voor het functioneren van de gezamenlijke kantine;
- Voor andere verenigingen in de gemeente de regel geldt dat niet-basissportvoorzieningen, zoals tribunes, door de vereniging zelf moeten worden gefinancierd zonder gemeentelijke voorfinanciering.
- Gelijke behandeling van verenigingen binnen de gemeente een belangrijk uitgangspunt is;
- Het daarmee niet wenselijk is dat de gemeente voor VV Bladella afwijkt van het reguliere beleid door de tribune voor te financieren;
- VV Bladella zelf verantwoordelijk dient te zijn voor de financiering van de tribune, net zoals bij andere verenigingen in de gemeente wordt verlangd,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. In de uitwerking van de huurovereenkomst zeker te stellen dat VV Bladella zelf verantwoordelijk is voor de volledige financiering van de tribune;
2. De gemeenteraad te informeren over de wijze waarop dit wordt verwerkt in de definitieve afspraken met VV Bladella.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties CDA Bladel

STEMMING		
	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	4	0
PRO5	0	2
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 17 stemmen voor en 2 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN.**

AMENDEMENT

ONDERWERP	**Aankoop perceel Kroonvensche Heide als B-rubricering**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.3, Raadsvoorstel R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel en R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Raadsvoorstel R24.094 om per direct €315.000 beschikbaar te stellen voor de aankoop van een landbouwperceel bij de Kroonvensche Heide;
- Raadsvoorstel R25.003 over de 4e begrotingswijziging waarin deze aankoop is opgenomen;
- De aankoop van de overige gewenste percelen in de Kroonvensche Heide een indicatieve waarde vertegenwoordigen van circa €6 miljoen,

Overwegende dat:

- Het belangrijk is om de ambities en daarbij horende kosten met betrekking tot de Kroonvensche Heide opnieuw te beoordelen;
- Het niet verstandig is om vooruitlopend daarop al investeringen te doen in de Kroonvensche Heide;
- Het beter is om het krediet voor de aankoop van het landbouwperceel niet direct te voteren maar op te nemen als B-rubricering in de perspectiefnota,

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 25.29147 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   Het krediet van € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide op te nemen als B-rubricering in de perspectiefnota 2025
2. Beslispunt 2 te schrappen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fractie CDA Bladel

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. Tot het voteren van een krediet groot € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide. 2. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.	1. Het krediet van € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide op te nemen als B-rubricering in de perspectiefnota 2025

STEMMING		
	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	
BT	8	
VHP		4
PRO5		2
VVD		1

BESLUIT	**Met 12 stemmen voor en 7 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

AMENDEMENT

ONDERWERP	**Kroonvensche heide schrappen uit begrotingswijziging**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.3, Raadsvoorstel R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel en R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Raadsvoorstel R24.094 om per direct €315.000 beschikbaar te stellen voor de aankoop van een landbouwperceel bij de Kroonvensche Heide;
- Raadsvoorstel R25.003 over de 4e begrotingswijziging waarin deze aankoop is opgenomen;
- De aankoop van de overige gewenste percelen in de Kroonvensche Heide een indicatieve waarde vertegenwoordigen van circa €6 miljoen,

Overwegende dat:

- Het belangrijk is om de ambities en daarbij horende kosten met betrekking tot de Kroonvensche Heide opnieuw te beoordelen;
- Het niet verstandig is om vooruitlopend daarop al investeringen te doen in de Kroonvensche Heide;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 25.00458 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   De 4e wijziging van de begroting 2025 gewijzigd vast te stellen:
   - De Budgettaire mutaties voor Sport, cultuur en recreatie vast te stellen
   - De budgettaire mutaties voor VHROSV uit raadsvoorstel R24.094 te schrappen

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
~~VHROSV~~	~~-5 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~
Totaal lasten	**-10 n**	**-19 n**	**-18 n**	**-18 n**
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33 v**	**33 v**	**33 v**
Totaal lasten en baten	**-10 n**	**14 v**	**15 v**	**15 v**

(- = nadeel en + = voordeel)

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fractie CDA Bladel

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. De 4e wijziging van de begroting 2025 vast te stellen.	1. De 4e wijziging van de begroting 2025 gewijzigd vast te stellen: - De Budgettaire mutaties voor Sport, cultuur en recreatie vast te stellen; - De budgettaire mutaties voor VHROSV uit raadsvoorstel R24.094 te schrappen:

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
VHROSV	-5 n	-9 n	-9 n	-9 n
Totaal lasten	**-10 n**	**-19 n**	**-18 n**	**-18 n**
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33 v**	**33 v**	**33 v**
Totaal lasten en baten	**-10 n**	**14 v**	**15 v**	**15 v**

(- = nadeel en + = voordeel)

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
~~VHROSV~~	~~-5 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~
Totaal lasten	**-10 n**	**-19 n**	**-18 n**	**-18 n**
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33 v**	**33 v**	**33 v**
Totaal lasten en baten	**-10 n**	**14 v**	**15 v**	**15 v**

(- = nadeel en + = voordeel)

STEMMING

	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	0	4
PRO5	2	0
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 14 stemmen voor en 5 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

AMENDEMENT

ONDERWERP	Reactie op Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant, CDA, VHP en VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.5, Raadsvoorstel R24.095 Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Het nu voorliggende Raadsvoorstel R24.095 over de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven;
- Het Raadsbesluit R24.027b van 7 mei 2024 over de zienswijze op de concept-begroting van de MRE 2025;
- Actualisatie Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR van december 2022, waarin is opgenomen dat de kadernota het fundament betreft waarop de (ontwerp)begroting wordt gebouwd die ingaat op beleidsmatige én financiële kaders van de gemeenschappelijke regeling,

Overwegende dat:

- De financiële situatie van gemeentes vanaf 2026 substantieel minder is vanwege het 'ravijnjaar' en daarmee de bijdrages aan de gemeenschappelijke regelingen, zoals de MRE onder druk komen te staan;
- De gemeenteraad van Bladel een zienswijze heeft ingediend op de concept Programmabegroting 2025 waarin zij vraagt 'rekening te houden met de ravijnjaren' en geïnformeerd wil worden over de wijze waarop "ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong";
- De kadernota MRE ingaat op indexering, cijfers en prijsmutaties, maar geen beleidsinhoudelijke kaders bevat, terwijl de MRE op het gebied van wonen, vitaal landelijk gebied, mobiliteit, energie en economie met opgaven werkt die een grote inhoudelijke impact hebben op de deelnemende gemeenten;
- Het voorstel van het college is om geen reactie te geven naar aanleiding van de kadernota 2026 van de MRE;
- gezien bovenstaande overwegingen wel belangrijk is om een reactie te geven, zodat deze mee kan worden genomen door het bestuur van de MRE bij het opstellen van toekomstige P&C-documenten, te beginnen met de conceptbegroting 2026;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.30341 als volgt te wijzigen:

- Beslispunt 1 te wijzigen in:
  De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven:
  "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.

1. Kostenbewustheid
   De gemeenteraad is blij dat de stijging van de kosten binnen de MRE-organisatie en het RHCe, en daarmee de gemeentelijke bijdrage onder het inflatieniveau zit.
2. Vorm en inhoud van de kadernota
   De kadernota van de MRE is elk jaar zo goed als beleidsarm en beperkt zich tot de organisatie. De gemeenteraad ziet graag dat in de kadernota in het vervolg ook de beleidsinhoudelijke kaders verwerkt zijn, overeenkomstig de 'Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR'. Op die wijze kan de Kadernota van MRE als belangrijk onderdeel van de P&C-cyclus dienen en daadwerkelijk het bruikbare fundament zijn in opmaat naar de begroting. De jaarlijkse begroting van MRE bevat immers wel beleidsmatige keuzes en ambities.
3. Terugblik Begroting 2025
   Tot slot maakt de gemeenteraad van Bladel graag van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de zienswijze die zij heeft gegeven bij de conceptbegroting 2025. Hier vraagt zij naar een rapportage waarin 'is uitgewerkt op welke wijze ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong en hoe de beschikbaar gestelde gelden kunnen worden ingezet in de diverse deelregio's om de schaalsprong mogelijk te maken'. De gemeenteraad kijkt erg uit naar deze informatie en ziet deze graag tegemoet.

   We verwachten een reactie op onze brief vanuit de MRE te mogen ontvangen."

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties Bladel Transparant, CDA Bladel, Vrije Hapertse Partij en VVD

Oude tekst (ontwerpbesluit)	**Nieuwe tekst (Amendement)**
1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.	1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven: "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven. Kostenbewustheid De gemeenteraad is blij dat de stijging van de kosten binnen de MRE-organisatie en het RHCe, en daarmee de gemeentelijke bijdrage onder het inflatieniveau zit. Vorm en inhoud van de kadernota De kadernota van de MRE is elk jaar zo goed als beleidsarm en beperkt zich tot de organisatie. De gemeenteraad ziet graag dat in de kadernota in het vervolg ook de beleidsinhoudelijke kaders verwerkt zijn, overeenkomstig de 'Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR'. Op die wijze kan de Kadernota van MRE als belangrijk onderdeel van de P&C-cyclus

	dienen en daadwerkelijk het bruikbare fundament zijn in opmaat naar de begroting. De jaarlijkse begroting van MRE bevat immers wel beleidsmatige keuzes en ambities. Terugblik Begroting 2025 Tot slot maakt de gemeenteraad van Bladel graag van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de zienswijze die zij heeft gegeven bij de conceptbegroting 2025. Hier vraagt zij naar een rapportage waarin 'is uitgewerkt op welke wijze ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong en hoe de beschikbaar gestelde gelden kunnen worden ingezet in de diverse deelregio's om de schaalsprong mogelijk te maken'. De gemeenteraad kijkt erg uit naar deze informatie en ziet deze graag tegemoet. We verwachten een reactie op onze brief vanuit de MRE te mogen ontvangen."

STEMMING		
	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	4	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 19 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

AMENDEMENT

ONDERWERP	Reactie op Kadernota GRSK 2026
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant, CDA Bladel, VHP en VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.6, Raadsvoorstel R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Het nu voorliggende Raadsvoorstel R24.098 over de Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten;
- Raadsvoorstel R25.005 Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel;
- Het Raadsbesluit R24.043b van 27 juni 2024 met de vastgestelde zienwijze begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 Samenwerking Kempengemeenten;

Overwegende dat:

- De financiële situatie van gemeentes vanaf 2026 substantieel minder is vanwege de 'ravijnjaren' en daarmee de bijdrages aan de gemeenschappelijke regelingen, zoals de GRSK onder druk komen te staan;
- De gemeentelijke bijdrage aan GRSK volgens de kadernota 2026 ondanks de taakstelling uit 2020 en Opnieuw Verbinden uit 2023 ook in 2026 stijgt;
- Er nog steeds geld bij moet bij de organisatie en de organisatieontwikkeling;
- De Rekenkamer in haar rapport concludeert dat 'nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was' en 'er cijfermatig een aardig beeld is, maar aan het meten van effect in de samenleving nog gewerkt moet worden'.
- Er een, deels tijdelijk, formatie-uitbreiding plaatsvindt van 4,68 fte op het gebied van Jeugd;
- Het voorstel van het college is om geen reactie te geven naar aanleiding van de Kadernota 2026 van de GRSK;
- Het gezien bovenstaande overwegingen wel belangrijk is om een reactie te geven, zodat deze mee kan worden genomen richting het opstellen van de Begroting 2026 van de GRSK;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.30396 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK:
   "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten. In de taakstelling van 2020 stelt de GRSK zich als doel om te besparen en in Opnieuw Verbinden om de organisatie efficiënt, transparant en toekomstgericht te maken. In de zienswijze op de begroting 2025 heeft de gemeenteraad van Bladel de GRSK gevraagd om 'er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de

gemeenschappelijke regelingen onder druk komen te staan door de ravijn jaren vanaf 2026. De gemeenteraad verzoekt u daar alvast op in te spelen'. In de Kadernota 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage echter nog steeds verhoogd. De GRSK geeft aan extra geld aan de staf en organisatieontwikkeling te willen uitgeven. Daarnaast wordt de formatie op het gebied van Jeugd met 4,68 fte opgehoogd, mede door pilots. In de kadernota wordt het de gemeenteraad van Bladel echter niet duidelijk hoe deze investeringen in de organisatie rijmen met de taakstelling 2020 en Opnieuw Verbinden. Daarnaast wordt het niet duidelijk of de doelen van de pilots voldoende effect bereiken dat het structureel maken en de uitbreiding van het aantal fte op Jeugd gerechtvaardigd is. Ook met het oog op de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek waarin geconcludeerd wordt "dat nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was" (p.8 onderzoeksrapport Jeugdhulp in Bladel). Met het oog op de ravijnjaren en eventuele ombuigingsvoorstellen wil de gemeenteraad van Bladel scherp kijken naar de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Zij verzoekt daarom het bestuur van de GRSK bovenstaande punten nader te onderbouwen en uit te werken in de ontwerpbegroting 2026."

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties Bladel Transparant, CDA Bladel, Vrije Hapertse Partij en VVD

Oude tekst (ontwerpbesluit)	**Nieuwe tekst (Amendement)**
1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.	1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK: "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten. In de taakstelling van 2020 stelt de GRSK zich als doel om te besparen en in Opnieuw Verbinden om de organisatie efficiënt, transparant en toekomstgericht te maken. In de zienswijze op de begroting 2025 heeft de gemeenteraad van Bladel de GRSK gevraagd om 'er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen onder druk komen te staan door de ravijn jaren vanaf 2026. De gemeenteraad verzoekt u daar alvast op in te spelen'. In de Kadernota 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage echter nog steeds verhoogd. De GRSK geeft aan extra geld aan de staf en organisatieontwikkeling te willen uitgeven. Daarnaast wordt de formatie op het gebied van Jeugd met 4,68 fte opgehoogd, mede door pilots. In de kadernota wordt het de gemeenteraad van Bladel echter niet duidelijk hoe deze investeringen in de organisatie rijmen met de taakstelling 2020 en Opnieuw Verbinden. Daarnaast wordt het niet duidelijk of de doelen van de pilots voldoende effect bereiken dat het structureel maken en de uitbreiding van het aantal fte op Jeugd gerechtvaardigd is. Ook met het oog op de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek waarin

	geconcludeerd wordt “dat nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was” (p.8 onderzoeksrapport Jeugdhulp in Bladel). Met het oog op de ravijnjaren en eventuele ombuigingsvoorstellen wil de gemeenteraad van Bladel scherp kijken naar de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Zij verzoekt daarom het bestuur van de GRSK bovenstaande punten nader te onderbouwen en uit te werken in de ontwerpbegroting 2026.”

STEMMING

	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	4	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 19 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

19 DECEMBER 2024, 19.30 UUR

RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

	AANWEZIG		VERHINDERD	
Voorzitter	Dhr. M.A.G. van den Bosch	Burgemeester		
Griffier	Dhr. J.F. van der Wiel	Raadsgriffier		
Raadsleden	Mevr. N.A.G. Baijens	CDA	Dhr. T.P.H. van Gils	VHP
	Dhr. H.G.M. Van Gorp	CDA		
	Dhr. N.C.H.B. Beerens	CDA		
	Dhr. M.C. Schoenmakers	CDA		
	Dhr. E.A.P.M. van Weert	VVD		
	Mevr. L.M.G. Van Hoof - Coolen	BT		
	Dhr. D. Zumker	BT		
	Dhr. B.M.A.M. van Hoof	BT		
	Dhr. N.J.M. van der Heijden	BT		
	Mevr. N.H.M. Bohncke	BT		
	Dhr. A.E. Van Hulst	BT		
	Dhr. P.J.A. Wouters	BT		
	Dhr. N. Panjoel	BT		
	Dhr. A.J.A. Van Dun	VHP		
	Dhr. J.H. van Munster	VHP		
	Mevr. W.J.M. Claassen	VHP		
	Mevr. M.A.P. van Gorp	PRO5		
	Dhr. H.A.L.B. Maas	PRO5		
Collegeleden	Mevr. H.W.B.M. van der Hamsvoort	Wethouder BT		
	Dhr. A.P. d'Haens	Wethouder CDA		
	Mevr. J.M. van Dongen-Hermans	Wethouder VHP		
	Dhr. D.S.C. Jansen	Wethouder BT		
	Dhr. M.A.G. van den Bosch	Burgemeester		
Ambtelijke organisatie	Dhr. R. Lathouwers	gemeentesecretaris		

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
1.	**OPENING VERGADERING EN AANWIJZING PRIMUS**	De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur. Er is een bericht van verhindering ontvangen van: – Twan van Gils (VHP)	De voorzitter staat kort stil bij de geboorte van de zoon van raadslid Panjoel.

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

19 DECEMBER 2024, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		Stemcijfer: CDA	
2.	**VASTSTELLEN AGENDA**	De conceptagenda wordt ongewijzigd en unaniem vastgesteld (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	
3.	**SPREEKRECHT BURGERS**	Er heeft zich 1 inspreker gemeld – Agendapunt 9.3: Verordening Toeristenbelasting. Hiswa-Recron. Schriftelijke gebruikmaking van het spreekrecht die als bijlage is toegevoegd aan het agendapunt.	
4.	**VASTSTELLEN VAN BESLUITEN- EN AFSPRAKENLIJSTEN**		
4.1	Vaststellen besluitenlijst raadsvergadering 6 en 7 november 2024	De besluitenlijst van de raadsvergadering van 6 en 7 november 2024 is ongewijzigd en unaniem vastgesteld (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	Op de vraag van CDA geeft portefeuillehouder Van den Bosch aan dat de versnelling plaatsvindt ten aanzien van het proces om te komen tot het herijkingsvoorstel voor de dorpsraden.
4.2	Besluitenlijsten en afsprakenlijsten commissies	De volgende lijsten zijn aan de raad ter kennisgeving gebracht: – Besluitenlijst commissie grondgebied van 2 december 2024 – Besluitenlijst commissie Inwoners van 3 december 2024 – Besluitenlijst commissie Middelen & Algemene Zaken van 4 december 2024 – Openbare besluitenlijst Presidium van 24 september 2024 – Overzicht van Toezeggingen stand van zaken van 5 december 2024 – Overzicht van Moties stand van zaken van 5 december 2024	
4.3	Raadsplanning	Er vindt geen woordvoering plaats over de Raadsplanning van december 2024	
5.	**INGEKOMEN STUKKEN & MEDEDELINGEN VAN 27**		

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

19 DECEMBER 2024, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
	SEPTEMBER TOT EN MET 21 NOVEMBER 2024		
5.1	Ingekomen stukken	Er vindt geen behandeling van een ingekomen stuk plaats.	
5.2	Mededelingen	De volgende mededelingen zijn vanuit het college schriftelijk ter kennisgeving aan de raad gebracht ter behandeling in deze raadsvergadering: – Mededeling: Start project De Groene Zone Isoleren – Mededeling: Uitvoering van de pilot voor het snippergroenproject in de dorpskern Casteren – Mededeling: Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderij – Mededeling: Beleidsregel Pré-mantelzorgwoning 2024 – Mededeling: Convenant Biobased Bouwen & Telen in de Metropoolregio Eindhoven – Mededeling: Koersdocument GGA Kempenland-West – Mededeling: Zwemwater Egyptische Poort – Mededeling: Septembercirculaire 2024 – Mededeling: Beleidsregel bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob) 2024 gemeente Bladel – Mededeling: Tussenrapportage collegeprogramma 2022-2026 – Mededeling: Spreidingswet en Regioplan Brabant Zuidoost – Mededeling: Beleidsplan Vergunningen, Handhaving en Toezicht 2025-2028 – Mededeling: Leidraad planning & control 2025 – Mededeling: Evaluatie toeristenbelasting arbeidsmigranten 2022-2023 (wordt betrokken bij de behandeling van de Verordening Toeristenbelasting, agendapunt 9.3). Mededeling Beleidsregel pré-mantelzorgwoning is als bespreekstuk geagendeerd (agendapunt 9.5). Er vindt verder geen behandeling van een raadsmededeling plaats.	

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

19 DECEMBER 2024, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
5.3	Vaststellen overzicht van ingekomen stukken en mededelingen t/m 21 november 2024	Het overzicht van ingekomen stukken en mededelingen van 27 september tot en met 21 november 2024 is ongewijzigd en unaniem overeenkomstig de voorgestelde wijze van afdoening vastgesteld (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	
6.	**VERTEGENWOORDIGING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN**	Portefeuillehouder Jansen inzake Kadernota KempenPlus Portefeuillehouder Van Dongen inzake Afdoening motie Kadernota's GR'en	Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de Kadernota van KempenPlus in de eerste helft van januari 2025 wordt vastgesteld en vraagt het legt de behandeling ervan in handen van het presidium. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat Kempenplus een taakstellende bezuiniging van structureel 600.000 euro heeft ingeboekt en dat gestreefd wordt bij de begroting nog 900.000 euro te realiseren. Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan dat alle kadernota's door de Algemeen Besturen van de Gemeenschappelijke Regelingen zijn vastgesteld, met uitzondering van KempenPlus, en dat het college daarmee conform de aangenomen motie de kadernota's aan de gemeenteraad zal aanbieden.
7.	**ACTIEVE INFORMATIE VANUIT COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS**	Vanuit het college van B&W wordt de volgende actieve informatie gegeven: – Portefeuillehouder Van der Hamsvoort: Stand van zaken Energiehub KBP – Portefeuillehouder Van der Hamsvoort: Stand van zaken Ecozone – Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans: Ontwikkelingen inzake SPUK IZA 2025	Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat een coöperatie begin januari 2025 wordt opgericht voor de realisatie van de Energiehub op het KBP. De gemeente Bladel zit daarbij in de Raad van Advies. Portefeuillehouder Van der Hamstvoort geeft aan dat in de eerste helft van 2025 wordt gestart met het participatietraject over de schets van de Ecozone Dalem, waarna in mei/juni de doorrekening van de inrichtingsopzet gereed wordt gemaakt. Ministerie van VWS heeft aangekondigd dat de Speciale uitkering integraal zorgakkoord (SPUK IZA) in 2025

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		– Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans: Stand van zaken motie verkeersveiligheid Wagenbroeken	doorloopt. Voor Bladel betekent dit dat activiteiten als Valpreventie en Kansrijke start kunnen worden voortgezet. Portefeuillehouder geeft aan in overleg met de dorpsraad in Casteren bezig te zijn met de uitvoering van de motie.
8.	**HAMERSTUKKEN**		
8.1	R24.085 Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 "Samen op eigen wijze vorm geven"	Het raadsvoorstel R24.085 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2040 "Samen op eigen wijze vorm geven" vast te stellen (Bijlage 03).	
8.2	R24.083 Normenkader accountantscontrole 2024	Het raadsvoorstel R24.083 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Het "Normenkader accountantscontrole 2024" vast te stellen.	
8.3	R24.088 Legesverordening en tarieventabel 2025	Het raadsvoorstel R24.088 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Vast te stellen de verordening op de heffing en invordering van leges 2025 met bijbehorende tarieventabel.	
8.4	R24.086 Inkoopstrategie aanbesteding accountancydiensten boekjaren 2025-2028	Het raadsvoorstel R24.086 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit:	

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

19 DECEMBER 2024, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		1. De inkoopstrategie van Bizob 'Accountancy 2025 en verder' ten behoeve van de levering van accountantsdiensten vast te stellen; 2. De griffier, zijnde dhr. J.F. van der Wiel, als afgevaardigde namens de gemeente Bladel aan te wijzen om zitting te nemen in het inkoopteam; 3. Het inkoopteam (zoals verwoord in de inkoopstrategie) opdracht te geven de aanbestedingsprocedure te doorlopen en het aanwijzingsbesluit voor de accountancydiensten voor de gemeente Bladel voor boekjaar 2025 en verder voor te bereiden.	
8.5	R24.078 Regionale Programmering Werklocaties MRE	Het raadsvoorstel R24.078 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Visie werklocaties Metropoolregio Eindhoven, versie 4.1 vast te stellen. 2. Kennis te nemen van de uitvoeringsstrategie en concept-uitvoeringsagenda.	
8.6	R24.073 Kredietvotering stichtingskosten ambulancepost GGD op KBP	Het raadsvoorstel R24.073 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Het beschikbaar stellen van een krediet van € 3.420.000,- voor de stichtingskosten van de ambulancepost GGD. 2. De begroting 2025 dienovereenkomstig te wijzigen door vaststelling van de 3e begrotingswijziging 2025.	
8.7	R24.072 Toestemming verlenen tot twee wijzigingen GR KempenPlus	Het raadsvoorstel R24.072 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		De gemeenteraad besluit: 1. Toestemming te verlenen aan het college om de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoerings-organisatie KempenPlus als volgt te wijzigen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024: Artikel 5 lid 1 wordt als volgt gewijzigd: Na subonderdeel f wordt een nieuw subonderdeel ingevoegd, luidende "g. Participatieregeling 18+ Kempengemeenten". 2. Toestemming te verlenen aan het college om de gemeenschappelijke regeling bedrijfsvoerings-organisatie KempenPlus als volgt te wijzigen met terugwerkende kracht vanaf 27 juni 2024: Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd: 1. In het eerste lid wordt na subonderdeel g een nieuw subonderdeel ingevoegd, luidende: "h. Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne" 2. In lid 2 wordt onderdeel c vernummerd naar onderdeel d. 3. In lid 2 wordt na onderdeel b een nieuw onderdeel c ingevoegd, luidende: "De uitvoering van de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne is een uitzondering op het tweede lid, onder a van dit artikel. Het betreft enkel de taken voor zover deze betrekking hebben op: - Verstrekken van de maandelijkse financiële toelage, inclusief terugvordering van ten onrechte of teveel verstrekte toelage - Betaling van buitengewone kosten - Het in rekening brengen van een vergoeding in de kosten van opvang."	
9.	**BESPREEKSTUKKEN**		
9.1	R24.089 Najaarsnota 2024	Het amendement van VVD inzake 'Geen aankoop gebouwen voor project Markthof' is verworpen met 1 stem voor (VVD) en 17 stemmen tegen (BT, CDA, VHP, PRO5).	Portefeuillehouder Van der Hamsvoort benadrukt het belang van de belevingsruimte en het inspiratiepunt Visit Bladel. Hierbij wordt reeds samengewerkt met 'sociale' ondernemers. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat het gevraagde budget hoog is, maar dat het

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		Het amendement van BT inzake 'B-rubricering krediet voor gebouwen project Markthof' is aangenomen met 17 stemmen voor (BT, CDA, VHP, PRO5) en 1 stem tegen (VVD). Het amendement van PRO5 inzake 'Halvering krediet Visit Bladel' is verworpen met 2 stemmen voor (PRO5) en 16 stemmen tegen (BT, CDA, VHP, VVD). Het raadsvoorstel R24.089 is gewijzigd aangenomen met 15 stemmen voor (BT, CDA, VHP) en 3 stemmen tegen (VVD, PRO5). De gemeenteraad besluit: 1. De najaarsnota 2024 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging: a) de aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 op te nemen als B- rubricering. 2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. 3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering. 4. Het navolgende krediet beschikbaar te stellen: a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,-. 5. De in de najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de 2e begrotingswijziging 2025. De motie van BT, CDA, VHP, PRO5 en VVD inzake 'Proces ombuigingsvoorstellen 2026' is unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	beoogde ontwerp aansluit bij de ambities van de gemeenteraad. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe de toegevoegde waarde van het Inspiratiepunt Visit Bladel te gaan meten en aandacht te hebben voor de verlaging van het benodigde bedrag voor de inrichting van Visit Bladel. Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe bij de eerste openbare bijeenkomst (de commissiebehandeling) over de bezuinigingsmaatregelen ook de 'longlist' uit de besloten bijeenkomst openbaar te maken. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de aankoop van de panden aan de Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 bovenal een strategische verwerving is ter verwezenlijking van de centrumvisie. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat met het wegvallen van de subsidie het plan nog steeds ongewijzigd blijft, maar dat de exploitatie derhalve nu een tekort kent van 1.5 miljoen euro. De college blijft van mening dat de aankoop van het pand (actieve grondpolitiek) nu noodzakelijk is voor het kunnen realiseren van de maatschappelijke doelen. Portefeuillehouder d'Haens is van oordeel dat het financiële risico van de aankoop van de panden te overzien is met het oog op het potentieel van deze locatie. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat het gat in de exploitatie van 1.5 miljoen euro zal moeten worden gevuld door de ontwikkelaars en niet de gemeente. Portefeuillehouder d'Haens verwacht dat de huidige eigenaar van de gebouwen waarmee overeenstemming is bereikt wel enige coulance zal betrachten indien nu geen besluit wordt genomen over de kredietverstrekking. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat als de gemeenteraad zeker wil weten dat er op de locatie van Van

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
			Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 iets moois wordt ontwikkeld, de gemeente daar dan positie moet hebben.
9.2	R24.077 Concept-ontwerp omgevingsvisie	Het amendement van CDA en VHP inzake 'Toegankelijkheid natuurgebieden' is aangenomen met 15 stemmen voor (BT, CDA, VHP) en 3 stemmen tegen (PRO5, VVD). Het amendement van BT inzake 'Basisvoorzieningen op orde' is aangenomen met 17 stemmen voor (BT, CDA, VHP, PRO5) en 1 stem tegen (VVD). Het raadsvoorstel R24.077 is gewijzigd aangenomen met 17 stemmen voor (BT, CDA, VHP, PRO5) en 1 stem tegen (VVD). De gemeenteraad besluit: 1. De volgende reactie te geven op de concept-ontwerp omgevingsvisie: a) *"De gemeenteraad staat positief tegenover de concept-ontwerp Omgevingsvisie. Specifiek voor de opgaven en ambities binnen 'Natuur en klimaat' en 'Transitie agrarische sector' ziet de gemeenteraad graag dat de bossen en natuurgebieden van de gemeente Bladel ook in de toekomst toegankelijk en bereikbaar blijven voor de mens ten behoeve van recreatieve doeleinden. De gemeenteraad verwacht dat het college deze wijziging verwerkt in de ontwerp Omgevingsvisie."* b) *"De gemeenteraad onderstreept het belang om voor- of gelijktijdig met het ontwikkelen van geplande woningbouw ook aan de slag te gaan met het ontwikkelen van hierbij passende basisvoorzieningen, zoals primair onderwijs, sportvoorzieningen en gemeenschapshuizen, en dit specifiek te verwerken in de omgevingsvisie."* 2. In te stemmen met het vervolgproces. De motie van VVD inzake 'Toekomstbestendige basisschool Hapert' is ingetrokken.	Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat het bestaande beleid dat vastligt is om overlast van recreanten in natuurgebieden tegen te gaan, en dat het college daartoe bereid is om daarvoor openbare wegen uit de openbaarheid te halen. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat bij basisschool Het Palet een capaciteitsprobleem van 1 à 2 klaslokalen is en zegt toe dat hier bij zowel het Integraal Huisvestingsplan als in het centrumplan Hapert op wordt teruggekomen en dat daarmee het probleem bij de ontwikkeling van het plein in Hapert wordt opgelost.

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

19 DECEMBER 2024, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
9.3	R24.067 Toeristenbelasting 2024 en 2025	Het amendement van VVD inzake 'Geen tariefdifferentiatie arbeidsmigranten' is verworpen met 1 stem voor (VVD) en 17 stemmen tegen (BT, CDA, VHP, PRO5). Het ontwerp-besluit R24.067b1 is ongewijzigd aangenomen met 17 stemmen voor (BT, CDA, VHP, PRO5) en 1 stem tegen (VVD). De gemeenteraad besluit: 1. De gewijzigde verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2024 en deze met terugwerkende kracht naar 1 januari 2024 in te laten gaan. Het ontwerp-besluit R24.067b2 is ongewijzigd aangenomen met 17 stemmen voor (BT, CDA, VHP, PRO5) en 1 stem tegen (VVD). De gemeenteraad besluit: 1. De verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2025; De motie van VVD inzake '1 tarief in Verordening Toeristenbelasting 2026' is verworpen met 1 stem voor (VVD) en 17 stemmen tegen (BT, CDA, VHP, PRO5).	Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat tariefdifferentiatie gebaseerd moet worden op de mate van profijt dat de ene verblijver heeft ten opzichte van de andere verblijver. Dit is nu nadrukkelijk opgenomen in het huidige voorstel. De inzet van tariefdifferentiatie was in 2021 bedoeld voor betere omstandigheden voor arbeidsmigranten. Nu is de reden om hen niet zwaarder financieel te belasten dan vaste inwoners van de gemeente Bladel. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat tariefdifferentiatie mogelijk is, en dat het in de ogen van het college niet rechtvaardig is als een arbeidsmigrant meer betaalt aan belasting dan een ingezetene van de gemeente Bladel. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort stelt voor het gelijktrekken van de tarieven integraal te betrekken bij de discussie over de bezuinigingsmaatregelen.
9.4	R24.080 Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028	Het raadsvoorstel R24.080 is ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. De kadernota 'Geldzorgen in de Kempen' 2025-2028 vast te stellen (Bijlage 0.1). 2. De gewijzigde kadernota Armoedebestrijding 'Koersen op de toekomst' 2021-2024 in te trekken. 3. De verordening Participatieregeling 18+ Bladel 2025 vast te stellen (Bijlage 0.2).	Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de strekking van de motie helpt richting de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK).

BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD

19 DECEMBER 2024, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
		De motie van BT, CDA, VHP, PRO5 en VVD inzake 'Monitoren financiële gevolgen Kadernota Geldzorgen' is unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	
9.5	RM24.051 Beleidsregel Pré-mantelzorgwoning 2024	De motie van CDA en VHP inzake 'Vanaf 60 jaar pré-mantelzorgwoning' is unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen) De motie van BT inzake 'Uitbreiden mogelijkheden voor tijdelijke zorg- en woonoplossingen' is unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen).	Portefeuillehouder Jansen geeft aan de motie van BT (indien aangenomen) in de afdoening mee te nemen bij het beleid 'Beter benutten bestaande woningvoorraad'.
10.	**SLUITING**	Onder dankzegging aan de aanwezigen sluit de voorzitter de vergadering op 19 december 2024 om 22.10 uur.	

Besluitenlijst vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 20 februari 2025.

De raad van de gemeente Bladel,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

AMENDEMENT

ONDERWERP	Geen aankoop gebouwen voor project Markthof
DATUM	19-12-2024
INGEDIEND DOOR	VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.1, Raadsvoorstel R24.089 Najaarsnota

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- De Najaarsnota 2024 met daarin het voorstel €1.499.000,- krediet beschikbaar te stellen voor de strategische verwerving van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11,

Overwegende dat:
- Er nauwelijks onderbouwing is voor de aankoop van beide panden;
- De gemeente als overheid zich niet moet mengen in een financieel geschil tussen twee marktpartijen;
- De gemeente gezien de ravijnjaren geen grote financiële risico's meer aan moet gaan waardoor de lasten van haar inwoners door de aangekondigde bezuinigingen nog hoger uit kunnen vallen;
- De gehoopte subsidie voor de onrendabele top voor het project Markthof niet is toegekend;
- Het daarom onverstandig en financieel veel te risicovol is om nu het krediet beschikbaar te stellen voor de aankoop van beide panden;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.26886 als volgt te wijzigen:
Het krediet voor de aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 €1.499.000 niet beschikbaar te stellen en de Najaarsnota 2024 en bijbehorende begrotingswijzigingen dienovereenkomstig te wijzigen, zijnde:

1. De najaarsnota 2024 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging:
   - De aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 en bijbehorende tekst volledig te schrappen;
2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering, met uitzondering van de aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11;
4. ~~De~~ Het navolgende krediet~~en~~ beschikbaar te stellen:
   a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,-
   ~~b) Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 € 1.499.000,-~~
5. De in de gewijzigde najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de gewijzigde 2e begrotingswijziging 2025.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024.
Fractie VVD.

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. De najaarsnota 2024 vast te stellen; 2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves; 3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering; 4. De navolgende kredieten beschikbaar te stellen: a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,- b) Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 € 1.499.000,- 5. De in de najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de 2e begrotingswijziging 2025.	1. De najaarsnota 2024 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging: - De aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 en bijbehorende tekst volledig te schrappen; 2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves; 3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering, met uitzondering van de aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11; 4. ~~De~~ Het navolgende krediet~~en~~ beschikbaar te stellen: a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,- ~~b) Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 € 1.499.000,-~~ 5. De in de gewijzigde najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de gewijzigde 2e begrotingswijziging 2025.

STEMMING

	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	0	4
BT	0	8
VHP	0	3
PRO5	0	2
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 1 stem voor en 17 stemmen tegen is het amendement VERWORPEN.**

AMENDEMENT

ONDERWERP	B-rubricering voor krediet voor gebouwen voor project Markthof
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.1, Raadsvoorstel R24.089 Najaarsnota

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- De Najaarsnota 2024, waarin wordt voorgesteld krediet per direct beschikbaar te stellen voor de aankoop van de gebouwen aan de Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 te Bladel (p.32);
- Raadsmededeling 24.093: Actieve informatie afwijzing Subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden,

Overwegende dat:
- Het totale plan voor het centrumgebied Markthof (Posthof) nog in voorbereiding is en inmiddels is doorgeschoven naar 2025;
- De afwijzing van de Subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden vraagt om een herprioritering en een zorgvuldige afweging van financiële verplichtingen;
- De raad in staat moet worden gesteld een integrale afweging te maken over de (financiële) haalbaarheid en risico's van het totale plan;
- In de Nota Grondbeleid is vastgelegd dat strategische aankopen middels een separaat voorstel aan de raad moeten worden voorgelegd;
- Rubricering als *B* meer controle biedt over de financiële middelen, met ruimte voor verdere beoordeling en besluitvorming,

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.26886 als volgt te wijzigen:
De 'Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11' ad €1.499.000 op te nemen als B-rubricering in plaats van A-rubricering en de Najaarsnota 2024 en bijbehorende begrotingswijzigingen dienovereenkomstig te wijzigen, zijnde:

1. Lid 1: De najaarsnota 2024 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging:
   - De aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 op te nemen als B-rubricering in plaats van A (p.32);
4. Lid 4: ~~De~~ Het navolgende krediet~~en~~ beschikbaar te stellen:
   a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,-
   ~~b) Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 € 1.499.000,-~~

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024
Fractie Bladel Transparant

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. De najaarsnota 2024 vast te stellen; 2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves; 3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering; 4. De navolgende kredieten beschikbaar te stellen: a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,- b) Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 € 1.499.000,- 5. De in de najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de 2e begrotingswijziging 2025.	1. De najaarsnota 2024 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging: - De aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 op te nemen als B-rubricering; 2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves; 3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering, 4. Het navolgende krediet beschikbaar te stellen: a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,- 5. De in de najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de 2e begrotingswijziging 2025.

STEMMING

	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	3	0
PRO5	2	0
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 17 stemmen voor en 1 stem tegen is het amendement AANGENOMEN.**

PRO5

AMENDEMENT

ONDERWERP	Halveren budget inrichting inspiratiepunt Visit bladel
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	PRO5
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.1, Raadsvoorstel R24.089

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- De Najaarsnota 2024, waarin wordt voorgesteld per direct krediet beschikbaar te stellen voor de inrichting van het inspiratiepunt Visit Bladel;

Overwegende dat:
- Het budget voor de inrichting van een inspiratiepunt niet zo buitensporig hoog hoeft te zijn.

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.26886 als volgt te wijzigen:
Het beschikbaar te stellen budget voor het inspiratiepunt Visit Bladel te halveren en de Najaarsnota 2024 en bijbehorende begrotingswijzigingen dienovereenkomstig te wijzigen, zijnde:

1. Lid 1: De najaarsnota 2024 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging:
   - Het halveren van het krediet voor de inrichting van het inspiratiepunt Visit Bladel;
4. Lid 4: Het navolgend krediet beschikbaar te stellen:
   a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 118.500,-

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024
Fractie PRO5

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. De najaarsnota 2024 vast te stellen; 2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves; 3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering; 4. De navolgende kredieten beschikbaar te stellen:	1. De najaarsnota 2024 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging: - De aankoop van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 op te nemen als B-rubricering; 2. In te stemmen met de bij de beleidsvelden weergegeven toevoegingen en onttrekkingen aan reserves; 3. Het beschikbaar stellen van de benodigde budgetten voor realisering van de voor 2024 geplande activiteiten met een A-rubricering,

a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 237.000,- b) Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 € 1.499.000,- 5. De in de najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de 2e begrotingswijziging 2025.	4. Het navolgende krediet beschikbaar te stellen: a) Inspiratiepunt Visit Bladel € 118.500,- 5. De in de najaarsnota opgenomen financiële uitkomsten voor de dienstjaren 2024 en volgende te accepteren door vaststelling van de 7e begrotingswijziging 2024 en de 2e begrotingswijziging 2025.

STEMMING		
	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	0	4
BT	0	8
VHP	0	3
PRO5	2	0
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 2 stemmen voor en 16 stemmen tegen is het amendement VERWORPEN.**

MOTIE

ONDERWERP	**Proces ombuigingsvoorstellen 2026**
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant, CDA, VHP, PRO5, VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.1, Najaarsnota 2024 R24.089

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- De Begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2028;
- De Najaarsnota 2024;
- De beantwoording van technische vragen met betrekking tot het proces rondom ombuigingsvoorstellen,

Overwegende dat:
- De financiële situatie van de gemeente Bladel vraagt om een zorgvuldige en gestructureerde aanpak om tot ombuigingsvoorstellen te komen;
- Het college een procesvoorstel heeft opgesteld waarin inventarisatie, beoordeling en prioritering van mogelijke maatregelen worden meegenomen, met betrokkenheid van de raad in maart 2025;
- Het essentieel is om de rol van de raad in dit proces helder te definiëren en ruimte te bieden voor vroegtijdige input;
- Een gefaseerde aanpak met breed overleg bijdraagt aan draagvlak en de kwaliteit van de besluitvorming;
- Transparantie en tijdige betrokkenheid van de raad noodzakelijk zijn voor een goede besluitvorming,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
1. Conform het voorgestelde proces de volgende stappen te volgen:
   a. Een inventarisatie en analyse van de huidige financiële situatie uit te voeren;
   b. Een ombuigingsbedrag vast te stellen;
   c. Een inventarisatie van mogelijke maatregelen te maken, inclusief een impactanalyse en financiële doorrekening;
   d. Een plan van aanpak met voorgestelde maatregelen en doorrekening op te stellen;
2. In februari 2025 in een besloten raadsinformatiebijeenkomst de mogelijke bezuinigingsmaatregelen en ombuigingsmogelijkheden met doorrekening (longlist) te presenteren (Beeldvormend);
3. In maart 2025 voor de commissie(s) de beoogde bezuinigings- en ombuigingsmaatregelen met doorrekening (shortlist) ter oordeel, prioritering, kaders en randvoorwaarden voor te bereiden (Oordeelsvormend);
4. De definitieve ombuigingsvoorstellen te verwerken in de Perspectiefnota 2025, die in de reguliere cyclus van juni/juli 2025 in de commissie en raad wordt behandeld (Besluitvormend);
5. Het presidium wordt opgeroepen aan de beslispunten 2, 3 en 4 nader invulling te geven.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024.
Fracties Bladel Transparant, CDA, VHP, PRO5, VVD

STEMMING		
	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	3	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 18 stemmen voor en 0 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN.**

AMENDEMENT

ONDERWERP	**Toegankelijkheid natuurgebieden**
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	CDA Bladel, VHP
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.2, R24.077 Concept-ontwerp omgevingsvisie

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- De concept-ontwerp Omgevingsvisie (R24.077), waarin is opgenomen dat toegewerkt wordt naar realisatie van "vermindering van (o.a. agrarisch gerelateerde) verkeersdruk in natuurgebieden" (p.42);
- Het raadsbesluit R24.018b in mei 2024 om een reactie te kunnen geven op de concept-ontwerp omgevingsvisie voordat deze door het college wordt vastgesteld en ter inzage wordt gelegd,

Overwegende dat:
- De gemeente Bladel prachtige natuur heeft;
- Veel bospaden en toegangswegen naar bossen en natuur nu worden afgesloten;
- Natuurgebieden een belangrijke recreatieve functie hebben voor onze inwoners;
- Het daarom belangrijk is dat natuurgebieden ook bereikbaar en toegankelijk blijven;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.25108 als volgt te wijzigen:
1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   "De volgende reactie te geven op de concept-ontwerp omgevingsvisie:
   De gemeenteraad staat positief tegenover de concept-ontwerp Omgevingsvisie. Specifiek voor de opgaven en ambities binnen 'Natuur en klimaat' en 'Transitie agrarische sector' ziet de gemeenteraad graag dat de bossen en natuurgebieden van de gemeente Bladel ook in de toekomst toegankelijk en bereikbaar blijven voor de mens ten behoeve van recreatieve doeleinden. De gemeenteraad verwacht dat het college deze wijziging verwerkt in de ontwerp Omgevingsvisie".

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024
Fracties CDA Bladel, VHP

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. Kennis te nemen van de concept-ontwerp omgevingsvisie; 2. In te stemmen met het vervolgproces.	1. De volgende reactie te geven op de concept-ontwerp omgevingsvisie: *De gemeenteraad staat positief tegenover de concept-ontwerp Omgevingsvisie. Specifiek voor de opgaven en ambities binnen 'Natuur en klimaat' en 'Transitie agrarische sector' ziet de gemeenteraad graag dat de bossen en natuurgebieden van de gemeente Bladel ook in de toekomst toegankelijk en bereikbaar blijven voor de mens ten behoeve van recreatieve doeleinden. De gemeenteraad verwacht dat het college deze wijziging verwerkt in de ontwerp Omgevingsvisie".* 2. In te stemmen met het vervolgproces.

STEMMING		
	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	3	0
PRO5	0	2
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 15 stemmen voor en 3 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN.**

AMENDEMENT

ONDERWERP	Basisvoorzieningen op orde
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant, CDA Bladel, VHP
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.2, Raadsvoorstel R24.077 Concept-ontwerp omgevingsvisie

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:

- Raadsvoorstel R24.077 Concept-ontwerp omgevingsvisie;
- Raadsbesluit R24.018b Toekomstscenario's omgevingsvisie;
- Amendement R24.13067 Toekomstscenario Differentiatie kleine kernen en extra processtap omgevingsvisie

Overwegende dat:

- Het toekomstscenario 'Vitaal Bladel, alles bij de hand' vast is gesteld als richtinggevend voor de omgevingsvisie van de gemeente Bladel als geheel, waarbij specifiek voor de kernen Hoogeloon, Casteren en Netersel in de omgevingsvisie ook oog is voor toekomstscenario 'Landelijk wonen in Bladel'.
- Daarin een extra ambitie werd gesteld met betrekking tot goede basisvoorzieningen in de leefomgeving zoals primair onderwijs, sportvoorzieningen en een gemeenschapshuis;
- Bij de groei van het aantal woningen ook een groei van de basisvoorzieningen moet gaan plaatsvinden;
- Deze groei van basisvoorzieningen vooruit moet lopen op de groei van het aantal woningen om de in de omgevingsvisie gewenste levensomgevingstandaard te waarborgen;
- Middels raadsbesluit R24.018b de raad heeft besloten een extra processtap in te bouwen waarbij het college de eerste concept-omgevingsvisie aan de gemeenteraad voorlegt ter reactie alvorens het college het ontwerp ter inzage legt;
- In de omgevingsvisie wel een koppeling wordt gemaakt tussen bijvoorbeeld het ontwikkelen van woningen en het daarop tijdig passend maken van mobiliteitsvoorzieningen;
- Dit in onvoldoende mate wordt omschreven met betrekking tot goede basisvoorzieningen in de leefomgeving;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.25108 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   De volgende reactie te geven op de concept-ontwerp omgevingsvisie:
   "De gemeenteraad onderstreept het belang om voor- of gelijktijdig met het ontwikkelen van geplande woningbouw ook aan de slag te gaan met het ontwikkelen van hierbij passende basisvoorzieningen, zoals primair onderwijs, sportvoorzieningen en gemeenschapshuizen, en dit specifiek te verwerken in de omgevingsvisie.";

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024
Fracties Bladel Transparant, CDA Bladel, VHP

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. Kennis te nemen van de concept-ontwerp omgevingsvisie; 2. In te stemmen met het vervolgproces.	1. De volgende reactie te geven op de concept-ontwerp omgevingsvisie: *"De gemeenteraad onderstreept het belang om voor- of gelijktijdig met het ontwikkelen van geplande woningbouw ook aan de slag te gaan met het ontwikkelen van hierbij passende basisvoorzieningen, zoals primair onderwijs, sportvoorzieningen en gemeenschapshuizen, en dit specifiek te verwerken in de omgevingsvisie.";* 2. In te stemmen met het vervolgproces.

STEMMING		
	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	3	0
PRO5	2	0
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 17 stemmen voor en 1 stem tegen is het amendement AANGENOMEN.**

AMENDEMENT

ONDERWERP	Geen tariefdifferentiatie arbeidsmigranten
DATUM	19-12-2024
INGEDIEND DOOR	VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.3, Raadsvoorstel R24.067 Toeristenbelasting 2024 en 2025

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:

- 2021: Mededeling R21.068 Forensenbelasting arbeidsmigranten, waarin het volgende is opgenomen:
  Geen differentiatie mogelijk
  Op dit moment kent de verordening toeristenbelasting een tariefdifferentiatie. Voor het verblijf in vaste onderkomens wordt een bedrag van € 1,61 per persoon per overnachting gerekend. Voor het verblijf in mobiele onderkomens een bedrag van € 1,51. Differentiatie naar herkomst van de verblijver of de reden van verblijf (bijvoorbeeld kenniswerkers vs. handarbeiders) is niet toegestaan. Voor alle arbeidsmigranten die in vaste onderkomens verblijven, zoals o.a. de twee bekende locaties in Bladel en Hapert, moet dan ook het bedrag van € 1,61 worden gehanteerd. Het verlagen van dit bedrag uit eventuele coulanceoverwegingen kan dan ook niet.
- 2021: Raadsvoorstel R21.156 Verordening Toeristenbelasting 2022 waarin het college voorstelt geen tariefdifferentiatie toe te passen;
- 2022: De Verordeningen op de toeristenbelasting van 2022, 2023 en 2024 waarin tariefdifferentiatie wordt toegepast voor arbeidsmigranten die in SNF-gecertificeerde locaties verblijven;
- 2024: De uitspraak van de rechtbank die het beroep tegen de tariefdifferentiatie voor arbeidsmigranten die in SNF-gecertificeerde locaties verblijven, gegrond verklaart;
- 2024: RM24.073 Evaluatie Toeristenbelasting 2022-2023, waarin is opgenomen dat de opbrengt van de heffing op arbeidsmigranten lager is dan verwacht, de perceptiekosten zijn toegenomen, de rechtbank zich negatief heeft uitgesproken over de tariefdifferentiatie, en de wet stelt dat de heffing van toeristenbelasting vanuit het gelijkheidsbeginsel en art. 224 Gemeentewet over alle verblijvers dient plaats te vinden.
- 2024: Raadsvoorstel R24.067 Toeristenbelasting 2024 en 2025, waarin opnieuw wordt voorgesteld tariefdifferentiatie toe te passen door voor arbeidsmigranten die langer dan 60 dagen verblijven een tarief van 50% te hanteren,

Overwegende dat:

- De toeristenbelasting een verblijfsbelasting is die volgens de Begroting 2025 ruim 1.5 miljoen euro moet opbrengen;
- Tariefdifferentiatie tot financiële risico's leidt;
- De rechtbank een duidelijke uitspraak heeft gedaan over de Bladelse tariefdifferentiatie voor arbeidsmigranten;
- Deze differentiatie bovendien extra uitdagingen met zich meebrengt ten aanzien van handhaving en uitvoering, en heeft geleid tot hogere perceptiekosten;

- Het college tot op heden altijd negatief heeft geadviseerd aan de raad over tariefdifferentiatie;
- Het college nu ondanks de evaluatie, de bekende risico's en de negatieve uitspraak van de Rechtbank voor het eerst wél het voorstel doet om arbeidsmigranten een gedifferentieerd tarief te bieden;
- Dit onbegrijpelijk is en daarmee onnodige risico's worden gelopen;
- De VVD de financiële en juridische risico's van tariefdifferentiatie onverantwoord vindt en voorstander is van het gelijkheidsbeginsel;
- De VVD daardoor de tariefdifferentiatie voor arbeidsmigranten uit de Toeristenbelasting wil schrappen en alle verblijvers (toeristen én arbeidsmigranten) gelijk wil belasten;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.22003 als volgt te wijzigen:

1. Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2025 gewijzigd vast te stellen, met inbegrip van de volgende wijziging:
   - Artikel 6 Belastingtarief, 3e lid te schrappen, zijnde:

   In afwijking van hetgeen is bepaald in het eerste en tweede lid, bedraagt het tarief voor het verblijf van 60 dagen of meer gedurende het belastingjaar door personen die gedurende hun verblijf beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden verrichten voor of in opdracht van anderen, 50% van de in lid 1 en 2 vermelde tarieven. Het tarief wordt naar beneden afgerond tot hele centen;

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024.
Fracties VVD.

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
Artikel 6 Belastingtarief 1. Het tarief bedraagt per persoon per overnachting € 1,87. 2. In afwijking van hetgeen is bepaald in het eerste lid, bedraagt het tarief voor verblijf in andere accommodaties dan vakantieonderkomens of niet beroepsmatig verhuurde ruimten én op terreinen, per persoon, per overnachting € 1,77. 3. In afwijking van hetgeen is bepaald in het eerste en tweede lid, bedraagt het tarief voor het verblijf van 60 dagen of meer gedurende het belastingjaar door personen die gedurende hun verblijf beroeps- of bedrijfsmatige werkzaamheden verrichten voor of in opdracht van anderen, 50% van de in lid 1 en 2 vermelde tarieven. Het	**Artikel 6 Belastingtarief** 1. Het tarief bedraagt per persoon per overnachting € 1,87. 2. In afwijking van hetgeen is bepaald in het eerste lid, bedraagt het tarief voor verblijf in andere accommodaties dan vakantieonderkomens of niet beroepsmatig verhuurde ruimten én op terreinen, per persoon, per overnachting € 1,77. 3. In afwijking van het eerste en tweede lid gelden voor jaar, seizoenplaatsen en arrangementen de navolgende tarieven: Jaarplaats € 315,00 Seizoenplaats € 210,00 Voorseizoenarrangement € 120,00 Naseizoenarrangement € 51,00 Maandarrangement € 44,00

tarief wordt naar beneden afgerond tot hele centen; 4. In afwijking van het eerste en tweede lid gelden voor jaar, seizoenplaatsen en arrangementen de navolgende tarieven: <table><tr><td>Jaarplaats</td><td>€ 315,00</td></tr><tr><td>Seizoenplaats</td><td>€ 210,00</td></tr><tr><td>Voorseizoenarrangement</td><td>€ 120,00</td></tr><tr><td>Naseizoenarrangement</td><td>€ 51,00</td></tr><tr><td>Maandarrangement</td><td>€ 44,00</td></tr></table>	

STEMMING		
	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	0	4
BT	0	8
VHP	0	3
PRO5	0	2
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 1 stem voor en 17 stemmen tegen is het amendement VERWORPEN**

MOTIE

ONDERWERP	1 tarief in verordening Toeristenbelasting 2026
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.3, Raadsvoorstel R24.067 Toeristenbelasting 2024 en 2025

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- R24.089 Najaarsnota 2024 met daarin opgenomen de grote meerjarig structurele tekorten;
- R24.067 Toeristenbelasting 2024 en 2025,

Overwegende dat:
- Er in de verordening Toeristenbelasting 2025 onderscheid wordt gemaakt in tarieven tussen personen die verblijven op vakantieonderkomens en personen die verblijven op andere accommodaties anders dan vakantieonderkomens of niet-beroepsmatig verhuurde ruimten en terreinen (art. 6 lid 1 en lid 2);
- Er in de verordening Toeristenbelasting 2025 onderscheid wordt gemaakt in tarieven op basis van de duur van het verblijf (art. 6 lid 4)
- Eenduidigheid, gelijkheid, en subsidiariteit belangrijke uitgangspunten zijn bij het heffen van belastingen.
- Ondernemers uit de branche toerisme en recreatie vanuit de wet een all-in prijs moeten aanbieden voor hun verblijf aan toeristen;
- Toeristen reeds boekingen hebben gedaan bij diezelfde ondernemers voor het jaar 2025;
- De gemeente Bladel vanaf 2026 een structureel tekort heeft;
- Het daarom beter is om vanaf 2026 duidelijkheid te scheppen met een gelijk tarief per nacht voor alle verblijvers in de gemeente Bladel, ongeacht de duur, locatie en de verblijfreden,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
1. In de Verordening Toeristenbelasting 2026 per persoon per overnachting 1 belastingtarief te hanteren (alleen artikel 6.1);
2. Hierover in 2025 tijdig te communiceren zodat de accommodaties van zowel vakantieonderkomens als niet-vakantieonderkomens niet verrast worden en hierop kunnen anticiperen in aanloop naar 2026,

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024.
Fractie VVD.

STEMMING		
	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	0	4
BT	0	8
VHP	0	3
PRO5	0	2
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 1 stem voor en 17 stemmen tegen is de motie VERWORPEN.**

MOTIE

ONDERWERP	Financiële gevolgen Kadernota Geldzorgen
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	BT, CDA, VHP, PRO5, VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.4, Raadsvoorstel 24.080 Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennisgenomen hebbende van:
- De kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028;
- De nieuwe cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek over huishoudens met problematische schulden in de gemeente Bladel d.d. 4 december 2024;
- De wijziging van financiering van gemeenten vanaf 2026, waardoor gesproken wordt van een Ravijnjaar met minder inkomsten voor de gemeente.

Overwegende dat:
- De gemeente Bladel nog twee jaar ruim een miljoen per jaar overhoudt en daarna in de min schiet;
- De kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 bij goed functioneren zijn doel bereikt en veel gezinnen helpt;
- We het taboe op geldzorgen willen verkleinen.

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
1. De financiële consequenties van de kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 halfjaarlijks te blijven monitoren en hier de gemeenteraad over te informeren,

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024.
Fracties BT, CDA, VHP, PRO5, VVD

STEMMING

	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	3	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 18 stemmen voor en 0 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN.**

MOTIE

ONDERWERP	**Vanaf 60 jaar pré-mantelzorgwoning**
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	CDA Bladel, VHP
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.5, Raadsmededeling RM24.051 Beleidsregel pré-mantelzorgwoning

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- De door het college vastgestelde beleidsregel pré-mantelzorgwoningen 2024 waarmee de mogelijkheid voor een mantelzorgwoning gefaciliteerd wordt waarbij nog geen actuele zorgbehoefte is;
- Dat deze mogelijkheid wordt gecreëerd vanaf de AOW-gerechtigde leeftijd;

Overwegende dat:
- In de Woonvisie gemeente Bladel 2028 de leeftijdsgrens van 60 jaar wordt genoemd;
- De gemeente Bergeijk de leeftijd van 60 jaar hanteert in de beleidsregel;
- Veel oudere mensen graag kleiner willen wonen in hun eigen vertrouwde omgeving;
- Een pré-mantelzorgwoning hiervoor een oplossing kan bieden;
- De leeftijd van 67 jaar daarvoor te hoog is;
- Bij de leeftijd van 60 jaar mensen vaak nog vitaal zijn en zich beter kunnen voorbereiden op de toekomst alsmede een wederdienst kunnen doen (verzorgen, opvang van kinderen e.d.),

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
1. De beleidsregel pré-mantelzorgwoning 2024 gewijzigd vast te stellen, waarbij voor de gebruiker van een pré-mantelzorgwoning de vereiste van het hebben van de AOW-gerechtigde leeftijd wordt vervangen voor het hebben van de leeftijd van minimaal 60 jaar (art. 1 lid g, artikel 5 lid b, samenvatting);
2. Dit besluit tot wijziging van de beleidsregel in 2025 te nemen en de gemeenteraad hierover actief te informeren,

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024
Fracties CDA Bladel, VHP

STEMMING

	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	3	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 18 stemmen voor en 0 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN.**

Bladel transparant

MOTIE

ONDERWERP	**Uitbreiding mogelijkheden voor tijdelijke zorg- en woonoplossingen**
DATUM	19 december 2024
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 9.5, RM24.051 Beleidsregel Pré-mantelzorgwoning 2024

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 19 december 2024,

Kennis genomen hebbende van:
- Mededeling RM24.051 Beleidsregel Pré-mantelzorgwoning 2024;

Overwegende dat:
- Het huidige beleidsvoorstel in Bladel gericht is op pré-mantelzorgwoningen, waarbij beperkte criteria gelden voor de doelgroep en gebruiksvoorwaarden;
- De behoefte aan flexibiliteit in huisvestingsmogelijkheden voor jongere en oudere generaties groeit;
- Tijdelijke woonoplossingen de sociale cohesie kunnen versterken en de doorstroming op de woningmarkt kunnen bevorderen;
- Tijdelijke woningen in achtererfgebieden een laagdrempelige oplossing kunnen bieden voor starters en jongeren die behoefte hebben aan een zelfstandige woonplek,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
1. Te onderzoeken welke aanvullende mogelijkheden binnen de beleidsregels en omgevingsvergunningen kunnen worden ontwikkeld om tijdelijke woningen toegankelijk te maken voor diverse leeftijdsgroepen, waaronder jongeren;
2. De mogelijkheden en eventuele concrete aanpassingen van het huidige beleid in Q2 2025 te delen met de gemeenteraad,

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 19 december 2024.
Fractie Bladel Transparant.

STEMMING

	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	3	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 18 stemmen voor en 0 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN.**

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
355	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-02-2025 8.5. R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten	H. (Hanneke) van Dongen	Terugverdienmodel CJG+ op scholen	20-02-2025		Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe schriftelijk terug te komen op de businesscase van de (preventie)pilot CJG+ op scholen.
354	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-02-2025 8.5. R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Relatie organisatieontwikkelingen GRSK en gemeente Bladel	20-02-2025		Portefeuillehouder Van den Bosch zegt toe schriftelijk terug te komen op de relatie tussen de organisatieontwikkeling bij de GRSK en de organisatieontwikkeling van de gemeente Bladel.
353	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-02-2025 8.5. R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Niet-ingevulde FTE VTH	20-02-2025		Het college zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag hoeveel FTE er nog niet is ingevuld bij de afdeling Veiligheid, Toezicht en Handhaving (VTH).
352	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-02-2025 8.4. R24.095 Kadernota	H.W.B.M. (Hetty) van der	Meer aandacht voor	30-06-2025		Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe te onderzoeken hoe het stimuleringsfonds beter onder de aandacht kan worden gebracht, ook bij agrarische bedrijven, en hiervoor een plan op te stellen.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		2026 Metropoolregio Eindhoven	Hamsvoort	Stimuleringsfonds MRE			
351	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-02-2025 8.4. R24.095 Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Beïnvloedingsmogelijkheden Samenwerkingsakkoord MRE	30-06-2025		De burgemeester zegt toe terug te komen op de vraag wanneer en hoe de gemeenteraad (vroegtijdig) invloed kan uitoefen op het Samenwerkingsakkoord 2027-2030 van de MRE en hiertoe een voorstel te doen aan de nieuw op te richten werkgroep Gemeenschappelijke Regelingen.
350	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-02-2025 8.1. R24.093 Algemene Plaatselijke Verordening 2025	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Juridisch consequenties gebruik term "stad"	20-02-2025		Naar aanleiding van een vraag van PRO5, zegt portefeuillehouder Van den Bosch toe na te gaan wat de juridische gevolgen zijn van het gebruik van het woord "stad" (conform de model-APV) in plaats van "dorp".
349	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-02-2025 6.2. MEDEDELINGEN	A.P. (Fons) d'Haens	Uitblijven RM Kadernota 2026 ODZOB	14-02-2025		Bij afwezigheid van portefeuillehouder d'Haens, zegt wethouder Jansen toe schriftelijk terug te komen op het uitblijven van de raadsmededeling over de kadernota 2026 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.
357	Nee	Commissie Inwoners 04-02-2025 8.2. R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella	H.W.B.M. (Hetty) van der Hamsvoort	Huur sportverenigingen na 40 jaar	19-02-2025		Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe de vraag van VVD schriftelijk te beantwoorden: In hoeverre wordt de huur na 40 jaar door de verschillende sportverenigingen doorbetaald?

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
356	Nee	Commissie Inwoners 04-02-2025 8.1. R25.005 Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel	H. (Hanneke) van Dongen	Beantwoording vragen VVD inzake Rekenkamerrapport Jeugdhulp	19-02-2025		Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe de vragen van VVD schriftelijk te beantwoorden voorafgaand aan de raadsvergadering van 20 februari 2025, zijnde: -Hoe interpreteert het college de cijfers inzake het aantal jongeren dat in aanraking komt met Jeugdzorg in 2021 en 2022 ten opzichte van nu? -Er zijn veel organisaties betrokken bij Jeugdhulp hetgeen zorgt voor gelaagdheid, vertraging en bureaucratie. Wat zijn de ideeën van het college om regionaal efficiënter, slimmer en sneller samen te werken? -In begroting 2024 is minder geld opgenomen voor preventie terwijl de (omvang van de) hulpvraag toeneemt. Hoe rijmt het college dit? -Deelt het college de opvatting dat meer inzetten op preventie en maatwerkoplossingen kan leiden tot een lagere instroom en snellere uitstroom en daarmee tot lagere kosten? -Hoe interpreteert het college de toenemende uitvoeringskosten met 20% en daling van de begroting op jeugdhulp en waar zit de zorg naar de toekomst toe?
358	Nee	Commissie Inwoners 04-02-2025 6.2. MEDEDELINGEN	H.W.B.M. (Hetty) van der Hamsvoort	Inzet van koopgarant	19-02-2025		Wethouder Van der Hamsvoort zegt toe de vragen van CDA over “Gezamenlijke prestatieafspraken 2025 Kempengemeenten met WSZ en SHK” inzake de inzet van Koopgarant schriftelijk te beantwoorden.
359	Nee	Commissie Inwoners 04-02-2025 9. RONDVRAAG	H. (Hanneke) van Dongen	Carnavalsoptocht in Casteeren	04-03-2025		Fractie CDA vraagt zich af met het oog op de wegwerkzaamheden in het centrum van Casteren, of de carnavalsoptocht dit jaar kan rondtrekken. Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe dat de optocht dit jaar in het centrum van Casteren doorgaat.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
348	Nee	Commissie Grondgebied 03-02-2025 8.3. R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel	A.P. (Fons) d'Haens	Indicatieve waarde percelen Kroonvensche Heide	19-02-2025		Portefeuillehouder d'Haens zegt toe de gemeenteraad schriftelijk te informeren over de waarde van de overige percelen die rondom het perceel liggen dat nu wordt voorgesteld voor de ontwikkeling van de Kroonvensche Heide en de transformatie naar natuur / natuurinclusieve landbouw.
347	Nee	Commissie Grondgebied 03-02-2025 8.2. R24.100 Grondexploitatie "De Groene Akkers" Bladel	A.P. (Fons) d'Haens	In gesprek over Koopgarant bij Groene Akkers met WSZ	30-06-2025		Portefeuillehouder d'Haens zegt toe in gesprek met Woningbouwstichting De Zaligheden (WSZ) de mogelijkheden van Koopgarant voor de ontwikkeling van De Groene Akkers te bespreken.
346	Nee	Gemeenteraad 19-12-2024 9.2. R24.077 Concept-ontwerp omgevingsvisie	H. (Hanneke) van Dongen	Oplossing Het Palet in Centrumplan Hapert en IHP	31-03-2025		Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat bij basisschool Het Palet een capaciteitsprobleem van 1 à 2 klaslokalen is en zegt toe dat hier bij zowel het Integraal Huisvestingsplan als in het centrumplan Hapert op wordt teruggekomen en dat daarmee het probleem bij de ontwikkeling van het plein in Hapert wordt opgelost.
345	Nee	Gemeenteraad 19-12-2024 9.1. R24.089 Najaarsnota 2024	H. (Hanneke) van Dongen	Longlist bezuinigingsmogelijkheden openbaar	31-03-2025		Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe bij de eerste openbare bijeenkomst (de commissiebehandeling) over de bezuinigingsmaatregelen ook de 'longlist' uit de besloten bijeenkomst openbaar te maken.
344	Nee	Gemeenteraad 19-12-2024 9.1.	H.W.B.M. (Hetty) van der	Monitoring Visit Bladel	31-12-2025		Portefeuillehouder Van der Hamsvoort benadrukt het belang van de belevingsruimte en het inspiratiepunt Visit Bladel. Hierbij wordt reeds samengewerkt met 'sociale' ondernemers. Portefeuillehouder Van der

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		R24.089 Najaarsnota 2024	Hamsvoort				Hamsvoort geeft aan dat het gevraagde budget hoog is, maar dat het beoogde ontwerp aansluit bij de ambities van de gemeenteraad. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe de toegevoegde waarde van het Inspiratiepunt Visit Bladel te gaan meten en aandacht te hebben voor de verlaging van het benodigde bedrag voor de inrichting van Visit Bladel.
337	Nee	Commissie Inwoners 03-12-2024 7.1. R24.080 Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028	D.S.C. (Davy) Jansen	Evaluatie pilot Vroegsignalering	31-01-2025		Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de evaluatie van de pilot inzake Vroegsignalering plaatsvindt in januari 2025 en zegt toe hierover de gemeenteraad via een raadsmededeling te informeren.
339	Nee	Commissie Inwoners 03-12-2024 5.1. INGEKOMEN STUKKEN	H. (Hanneke) van Dongen	Problemen basisschool Het Palet in Integraal Huisvestingsplan (IHP)	28-02-2025		Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans geeft aan dat er constructieve gesprekken gaande zijn met basisschool Het Palet en Kempenkind om de situatie op te lossen. Beoogd wordt het onderzoek naar de situatie vóór de kerst te hebben afgerond en vervolgens na de kerst de maatregelen uit te voeren. Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe de vraag of en hoe deze situatie geborgd wordt in het nieuwe Integrale Huisvestingsplan schriftelijk te beantwoorden.
338	Nee	Commissie Inwoners 03-12-2024 4.2. Lijst van toezeggingen commissie Inwoners	D.S.C. (Davy) Jansen	Opvolging deelnemers Praktijkhuis	30-06-2025		Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat 1 deelnemer geplaatst is bij Cordaad, 3 deelnemers via WMO, 4 deelnemers via vrijwilligerswerk, 5 deelnemers bij KempenPlus, 3 deelnemers geen verdere activatie, en voor 1 deelnemer wordt nog plaatsing gezocht. Portefeuillehouder Jansen zegt toe in het komende half jaar opvolging te geven aan de drie deelnemers voor wie nu geen alternatieve plaatsing is gevonden.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
334	Nee	Commissie Grondgebied 02-12-2024 8. RONDVRAAG	A.P. (Fons) d'Haens	Stand van zaken verhoging Schelpenpad	19-12-2024		Fractie CDA vraagt naar de stand van zaken van het verhogen van het schelpenpad naar de fietsbrug bij de Biezengoren in Casteren Portefeuillehouder d'Haens zegt toe de vraag schriftelijk te beantwoorden.
341	Nee	Gemeenteraad 07-11-2024 15.2. CDA inzake Volwaardige kermis in alle kernen (Art.41)	D.S.C. (Davy) Jansen	Proces kermisexploitatie	31-03-2025		Eind volgend jaar dient er een nieuwe exploitant of systematiek te zijn voor de kersmissen. Om hierover een besluit te kunnen nemen worden het inwonerspanel en de dorpsraden betrokken. Portefeuillehouder Jansen zegt toe in Q1 2025 de gemeenteraad te informeren over het te volgen proces.
342	Nee	Gemeenteraad 07-11-2024 14.2. R24.070 Woningbouwstrategie gemeente Bladel	D.S.C. (Davy) Jansen	Koppelen koopgarant wijken aan ledenlijst locatievereniging	31-03-2025		Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de motie overbodig is doordat het college reeds bezig is met de punten 1a, 1b en 1c in de motie van CDA inzake 'Bouwen voor eigen inwoners' en zegt toe in gesprek te gaan met Woningbouwstichting De Zaligheden over de mogelijkheden om nieuwe koopgarant wijken te koppelen aan de lijst met leden van de lokale locatievereniging (1b).
343	Nee	Gemeenteraad 07-11-2024 14.1. R24.064 Bladels toetsingskader woningbouw	A.P. (Fons) d'Haens	Voorzieningen/posten meenemen in Nota Kostenverhaal	31-07-2025		Portefeuillehouder d'Haens zegt toe de voorzieningen/posten die zijn opgenomen in de ingediende motie van BT en VHP inzake 'Nota Kostenverhaal' worden meegenomen bij de opmaak van de Nota Kostenverhaal, die in Q2 2025 ter informatie (na vaststelling door het college) aan de raad wordt gestuurd.
331	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 17-10-2024 7.3. R24.069	H.W.B.M. (Hetty) van der Hamsvoort	Hitteplan	31-03-2025		Van der Hamsvoort zegt toe met betrokken partners in gesprek te gaan en voortvarend met een lokaal hitteplan aan de slag te gaan.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		Ontwerpbegroting 2025					
320	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 17-10-2024 7.1. R24.074 Rekenkameronderzoek Burgerinitiatieven Bladel	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Startnotitie participatiebeleid	31-03-2025		Burgemeester Van den Bosch zegt toe met een startnotitie naar de raad te komen voor de herijking van het participatiebeleid en terug te komen met een voortvarende doch realistische tijdsplanning.
323	Nee	Commissie Grondgebied 14-10-2024 7.1. R24.064 Bladels toetsingskader woningbouw	D.S.C. (Davy) Jansen	Nota kostenverhaal Vereveningsfonds	31-03-2025		Portefeuillehouder Jansen zegt toe dat er in Q1 2025 een raadsvoorstel over het kostenverhaal met betrekking tot het vereveningsfonds ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Het instrument 'Vereveningsfonds' kan pas na vaststelling van de nota kostenverhaal worden ingezet.
319	Nee	Gemeenteraad 12-09-2024 9.4. R24.061 Scenariokeuze binnenzwembad Egyptische Poort	D.S.C. (Davy) Jansen	Kostenoverzicht recreatie-elementen binnenzwembad	19-12-2024		Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat het college in december met een voorstel naar de raad komt voor de invulling van het binnenzwembad (een voorkeursvariant). Wethouder Jansen zegt toe in het raadsvoorstel inzichtelijk te maken wat de verschillende recreatie-elementen kosten.
318	Nee	Gemeenteraad 12-09-2024 9.4. R24.061	D.S.C. (Davy) Jansen	Overkapping buitenbad	19-12-2024		Wethouder Jansen geeft aan dat een koepel bij een eventueel buitenbad wordt afgeraden vanwege o.a. klimaatbeheersing, maar zegt toe de mogelijkheid van een overkapping mee te nemen in de uitwerking van het buitenbadscenario.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		Scenariokeuze binnenzwembad Egyptische Poort					
314	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 9.4. R24.043 Concept jaarprogramma, financiële begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 en begrotingswijziging 2024 Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Evaluatie project 'Opnieuw Verbinden'	12-09-2024		Portefeuillehouder Van den Bosch zegt toe de gemeenteraad te zullen informeren over de aangekondigde evaluaties rondom het traject 'Opnieuw verbinden' voor GRSK en de ambtelijke organisatie van Bladel.
313	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 9.2. R24.034 Businesscase Praktijkhuis	D.S.C. (Davy) Jansen	Kringloopfunctie in centrum Bladel	31-03-2025		Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de vrijwilligers minder aan bod komen in het raadsvoorstel, maar dat ook hiermee gesprekken zijn gevoerd. Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat een kringloopfunctie voor hun een waardevolle functie kan zijn en zegt toe de kringloopfunctie voor het centrum van Bladel te gaan verkennen en aan te jagen en hier in december 2024 bij de gemeenteraad met een concreet plan op terug te komen. Portefeuillehouder Jansen benadrukt daarbij dat het voor het college geen gemeentelijke taak betreft.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
312	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 9.1. R24.042 Perspectiefnota 2024	D.S.C. (Davy) Jansen	Exploitatiebegroting Gemeenschapshuis aan de Markt	31-12-2024		Portefeuillehouder Jansen zegt toe dat een exploitatiebegroting voor het gemeenschapshuis aan de Markt dit jaar wordt opgeleverd.
311	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 9.1. R24.042 Perspectiefnota 2024	A.P. (Fons) d'Haens	Ambitie Natuur & Biodiversiteit in Omgevingsvisie	31-12-2024		Portefeuillehouder d'Haens zegt toe met betrekking tot de motie Ecologische deskundigheid in de Omgevingsvisie met een ambitie te komen op het gebied van natuur en biodiversiteit, als vertrekpunt voor wat de gemeenteraad eventueel bovenwettelijk wenst.
310	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 9.1. R24.042 Perspectiefnota 2024	H. (Hanneke) van Dongen	Overleg Pius-X over maatschappelijke stage	01-09-2024		Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe eind augustus met Pius-X college in overleg te treden over de maatschappelijke stage, omdat ze dit een verrijking vindt voor eenieder.
309	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 9.1. R24.042 Perspectiefnota 2024	H. (Hanneke) van Dongen	Aanbesteding OV concsessie Zuidoost-Brabant	14-07-2028		Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe inzake de aanbesteding van het Openbaar Vervoer voor het concessiegebied Zuidoost Brabant (looptijd tot en met 2026) tijdig naar de gemeenteraad te komen met een raadsvoorstel om input te kunnen geven voor de aanbesteding in Zuidoost-Brabant.
307	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 9.1. R24.042 Perspectiefnota 2024	H. (Hanneke) van Dongen	Dekking bij begroting uit Algemene reserve	24-09-2024		Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe om bij de begroting 2025 te kijken en te onderzoeken naar concrete voorstellen ten laste van de algemene reserve.
306	Nee	Gemeenteraad 27-06-2024 7. ACTIEVE INFORMATIE VANUIT COLLEGE VAN	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Besluitvorming bij VNG-congres 2024	29-08-2024		Burgemeester Van den Bosch deelt mede dat de afgelopen dagen het college en de griffier bij het VNG-congres in het Groene Hart (Gouda, Alphen aan de Rijn, Woerden) zijn geweest en zegt toe de gemeenteraad via een mededeling te zullen informeren over de besluiten die daar zijn genomen. Burgemeester

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		BURGEMEESTER & WETHOUDERS					Van den Bosch kondigt aan dat het VNG-congres in 2025 wordt georganiseerd in Brainport Eindhoven.
303	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 13-06-2024 7.3. R24.042 Perspectiefnota 2024	D.S.C. (Davy) Jansen	Bladelse cultuurcommissie	31-12-2024		Wethouder Jansen zegt toe de raad dit jaar te informeren over de stand van zaken van de Bladelse cultuurcommissie.
297	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 13-06-2024 7.3. R24.042 Perspectiefnota 2024	H. (Hanneke) van Dongen	Voorstel t.a.v. ravijnjaren in Begroting 2025	06-06-2025		Wethouder Van Dongen zegt toe dat het college in de programmabegroting 2025 een voorstel doet aan de raad hoe om te gaan met de verwachte structurele tekorten vanaf 2026.
295	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 13-06-2024 7.1. R24.047 Rekenkameronderzoek Ondermijning in De Kempen	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Nieuwe prioriteitenlijst veiligheid	27-06-2024		Burgemeester Van den Bosch zegt toe schriftelijk terug te komen op wanneer (en hoe) de raad een nieuwe prioriteitenlijst betreffende veiligheid kan verwachten.
294	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 13-06-2024 7.1. R24.047 Rekenkameronderzoe	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Periodiek raad informeren over veiligheid/ondermijning	31-12-2024		Burgemeester Van den Bosch zegt toe te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de raad periodiek te informeren over wat er speelt op het gebied van veiligheid en ondermijning in het bijzonder. Gedacht wordt aan circa eens per half jaar een (al dan niet vertrouwelijke) bijeenkomst met de raad waarbij de

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		k Ondermijning in De Kempen					burgemeester, ambtelijke organisatie en/of externe betrokken partijen (politie, justitie, etc.) de gemeenteraad bijpraten over wat er speelt.
293	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 13-06-2024 7.1. R24.047 Rekenkameronderzoek Ondermijning in De Kempen	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Werkzaamheden en tijdsbesteding boa's	15-12-2024		Burgemeester Van den Bosch zegt toe de raad over een half jaar te informeren over waar de buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) zich zoal mee bezig houden, hoeveel tijd dit kost en waar ze in hun werk tegenaan lopen.
292	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 13-06-2024 5.2. MEDEDELINGEN	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Evaluatie Vergunningsbeleid	01-07-2026		Burgemeester Van den Bosch zegt toe over ongeveer twee jaar te evalueren of het aangepaste vergunningsbeleid en de ondersteuning van vergunningsaanvragers heeft bijgedragen aan de kwaliteit van de aanvragen en het gebruikersgemak.
290	Nee	Commissie Grondgebied 10-06-2024 7.4. Discussienota "Lokale aanvulling Kempische visie op wonen 2024-2028"	D.S.C. (Davy) Jansen	Evaluatie van gemeenten met Vereveningsfonds	07-11-2024		Portefeuillehouder Jansen zegt toe ten aanzien van het Vereveningsfonds te zullen kijken naar evaluaties van gemeenten die werken met een vereveningsfonds.
287	Nee	Gemeenteraad 07-05-2024 9.7. R24.030 Ontheffing woonplaatsvereiste	A.P. (Fons) d'Haens	Motivering in brief verzoek ontheffing woonplaatsvereiste	10-05-2025		Portefeuillehouder d'Haens zegt toe bij een volgende verzoek tot ontheffing zijn ervaring en opgedane kennis ter motivering toe te voegen aan de brief.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		voor wethouder Fons d'Haens					
283	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 07-03-2024 5.2. MEDEDELINGEN	H.W.B.M. (Hetty) van der Hamsvoort	Inspiratiepunt en latende locatie Visit Bladel	15-09-2024		De wethouder zegt toe na de zomer een update te geven over het inspiratiepunt en de achterblijvende locatie van Visit.
269	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 06-12-2023 7.6. R23.087 Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht Bladel 2024	A.P. (Fons) d'Haens	Reglement ODZOB verstrekken	31-12-2023		Portefeuillehouder d'Haens zegt toe het reglement van de Omgevingsdienst toe te zenden aan de raad zodra deze is vastgesteld.
249	Nee	Gemeenteraad 21-09-2023 9.1. R23.061 Scenariostudie woongebied Egyptische Poort	D.S.C. (Davy) Jansen	Verkeersafwikkeling bij uitwerking woongebied Egyptische Poort			Portefeuillehouder Jansen zegt toe bij de verdere uitwerking van het scenario nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de verkeersafwikkeling en dat een eventuele ventweg daarin een plaats zal krijgen, indien dat nodig blijkt uit verkeerskundig onderzoek.
248	Nee	Gemeenteraad 21-09-2023 7. ACTIEVE INFORMATIE VANUIT	A.P. (Fons) d'Haens	Milieustraat Bladel	31-12-2023		Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat – naar aanleiding van het amendement inzake het Grondstoffencentrum in december 2022 – vanuit de gemeente Eersel de huidige locatie van de milieustraat wil voortzetten, maar

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS					dat deze te klein voor andere gemeenten om bij aan te sluiten, en dat het huidige terrein in Bladel bij de Sleutel voor Eersel op een te grote afstand ligt. In Reusel-De Mierden heeft de gemeenteraad het college de opdracht gegeven onderzoek te doen naar een locatie voor een milieustraat in de eigen gemeente. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan overleg te hebben gevoerd met de Roosgroep voor overname van het perceel van de huidige milieustraat en een extra perceel. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat het niet gelukt is om hierover in overeenstemming te komen. Overeengekomen is om de locatie voor een extra jaar te huren. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de mogelijkheden (op de bedrijventerreinen) op dit moment voor een milieustraat in Bladel beperkt zijn en zegt toe de gemeenteraad te informeren als er wijzigingen zijn.
221	Nee	Gemeenteraad 23-03-2023 10.1. VHP inzake Gemeenschapshuis aan de markt (Art.41)	D.S.C. (Davy) Jansen	Overzicht gebruikers gemeenschapshuis aan de markt	25-04-2023		Portefeuillehouder Jansen zegt toe de lijst van de partijen die gebruik gaan maken van het gemeenschapshuis aan de markt opnieuw aan de gemeenteraad te doen toezenden.
219	Nee	Gemeenteraad 23-03-2023 7. ACTIEVE INFORMATIE VANUIT COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Ambtelijke bezetting projecten	11-05-2023		Portefeuillehouder Van Beek zegt toe de suggestie om het project Egyptische Poort qua ambtelijke bezetting anders invulling te geven, te zullen bespreken met het college en de gemeenteraad over de uitkomsten ervan te informeren.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
211	Nee	Gemeenteraad 02-02-2023 9.4. Motie vreemd aan de orde van de dag: VVD inzake Parkeren en verkeer MFA Hapert	H. (Hanneke) van Dongen	Onderzoek Verkeerscirculatieplan Hapert	06-03-2023		Portefeuillehouder Van de Ven zegt toe de gemeenteraad schriftelijk te informeren over de voortgang van het onderzoek naar de verkeerscirculatie in Hapert.
203	Nee	Commissie Middelen & Algemene zaken 17-01-2023 6.1. INGEKOMEN STUKKEN	H. (Hanneke) van Dongen	Consequenties behoud Hapertse molen voor ruimtelijke ordening	02-02-2023		Portefeuillehouder monumenten, dhr. Bosma zegt toe schriftelijk terug te komen op wat behoud van de molen in Hapert betekent op het gebied van Ruimtelijke Ordening.
202	Nee	Commissie Grondgebied 16-01-2023 8.1. R22.093 Rekenkamercommissie Onderzoek: Omgevingswet	A.P. (Fons) d'Haens	Overzicht Implementatie Omgevingswet (RKC)	28-02-2023		Portefeuillehouder d'Haens zegt toe vóór 1 maart 2023 een overzicht te maken van (1) acties die er voor de gemeenteraad en het college aankomen met betrekking tot de implementatie van de omgevingswet en (2) de wijze waarop opvolging wordt gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport.
190	Nee	Gemeenteraad 02-11-2022 4.1. R22.046 Ontwerpbegroting 2023 gemeente Bladel	D.S.C. (Davy) Jansen	Convenant Zorgverleners Bladel			Portefeuillehouder Jansen zegt toe de gemeenteraad te informeren over het convenant dat wordt gesloten met zorgverleners ten aanzien van een mogelijk gezondheidscentrum in Bladel.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
188	Nee	Gemeenteraad 02-11-2022 4.1. R22.046 Ontwerpbegroting 2023 gemeente Bladel	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Gevolgen ambtelijke capaciteit voor vergunningsaanvragen	22-12-2022		Portefeuillehouder Van de Ven zegt toe de vraag “In hoeverre de huidige ambtelijke capaciteit gevolgen heeft voor vergunningsaanvragen en bestemmingsplannen?” schriftelijk te beantwoorden.
157	Nee	Gemeenteraad 07-07-2022 9.1. R22.022 Uitwerkingsplan Egyptische Poort	D.S.C. (Davy) Jansen	Zwembad voor doelgroepen			Bij mondelinge beantwoording van de Art.41-vragen van BT in de vergadering van 7 juli 2022 geeft portefeuillehouder Jansen aan dat: 1.Het college hiervan kennis heeft genomen en dat er mogelijk op korte termijn hierover gesprekken plaatsvinden. 2.De gevolgen zijn bij het college nog niet bekend. 3.Zodra de gemeenteraad het positieve besluit neemt over een zwembad dan kunnen de mogelijkheden onderzocht worden om de faciliteiten voor doelgroepen daarin te integreren. Portefeuillehouder Jansen zegt toe de uitkomsten van het onderzoek onderdeel te laten zijn van het uitwerkingsplan ten aanzien van het zwembad. 4.Zie 3. 5.Portefeuillehouder Jansen zegt toe dat gekeken wordt welke vertegenwoordigers van de diverse doelgroepen een gesprekspartner zijn en of hiermee in gesprek gegaan kan worden.
138	Nee	Gemeenteraad 16-12-2021 9.6. Extra agendapunt: BT inzake Toename incidenten onder jongeren in gemeente Bladel	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Mondelinge terugkoppeling voortgang overlast door jongeren in Bladel	31-03-2022		Burgemeester Bosma zegt toe de gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2022 kwalitatief en mondeling terug te koppelen over de voortgang met betrekking tot de overlast/incidenten door jongeren in Bladel.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
137	Nee	Gemeenteraad 16-12-2021 9.2. R21.122 Nota participatiebeleid gemeente Bladel 2021	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Participatie in Begroting	30-09-2022		Portefeuillehouder Bosma zegt toe in de Begroting in de paragraaf bedrijfsvoering het onderdeel participatie toe te voegen om inzichtelijk te maken op welke onderwerpen participatie wordt ingezet. De portefeuillehouder gaat bezien in welke mate het mogelijk is om het aspect participatie ook standaard in raads- en collegevoorstellen te verwerken.
128	Nee	Gemeenteraad 04-11-2021 9.2. R21.106 Vaststellen Begroting 2022 gemeente Bladel	D.S.C. (Davy) Jansen	Reserve Woonfonds meenemen in lopende onderzoeken			Portefeuillehouder d'Haens zegt toe in de lopende onderzoeken (Koopgarant, evaluatie Kempische woonvisie, sociale woningbouw in bouwplannen) rekening te houden met het mogelijke instrument van een reserve woonfonds.
116	Nee	Gemeenteraad 30-09-2021 10.1. BT inzake Hervorming brandweerstelsel (Art.41)	M.A.G. (Maurits) van den Bosch	Waardering (vrijwillige) brandweerlieden			Burgemeester Bosma zegt toe na te denken over de mogelijkheden om vrijwillige brandweerlieden jaarlijks te waarderen, hierover de gemeenteraad te informeren en geeft aan een signaal af te willen geven aan de Veiligheidsregio.
31	Nee	Gemeenteraad 14-05-2020 10.4. CDA inzake Groot onderhoud van de provinciale weg N284	H. (Hanneke) van Dongen	Voorkeursalternatief N284			De portefeuillehouder Van der Linden zegt toe - naar aanleiding van de vraag van fractie CDA - de raad te informeren over de tellingen van het aantal fietsers die gebruik maakt van de N284. De portefeuillehouder geeft aan - naar aanleiding van de vraag van fractie D66 - dat er binnenkort een bijeenkomst wordt georganiseerd waarin de raad wordt geïnformeerd over het voorkeursalternatief N284.
260	Ja	Gemeenteraad 08-11-2023 4.1. R23.057	D.S.C. (Davy) Jansen	In gesprek over Menstruatie Uitgifte Punt (MUP)	31-03-2024	31-01-2025	Portefeuillehouder Jansen zegt toe in gesprek te gaan met Pius-X en in samenwerking met de voedselbank om te bezien op welke wijze er invulling kan worden gegeven aan een Menstruatie Uitgifte Punt (MUP).

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
		Programmabegroting 2024					
336	Ja	Commissie Grondgebied 02-12-2024 5.1. INGEKOMEN STUKKEN	H. (Hanneke) van Dongen	(Verkeersremmende) maatregelen Oude Provincialeweg te Hapert	03-02-2025	28-01-2025	Het volgende stuk wordt op initiatief van VVD en VHP behandeld: GBOH_Herstructurering Oude Provincialeweg in Hapert_01112024 Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe de snelheidsmeter opnieuw te plaatsen en terug te komen op de overige (verkeersremmende) maatregelen die genomen (kunnen) worden.
333	Ja	Commissie Middelen & Algemene zaken 17-10-2024 7.3. R24.069 Ontwerpbegroting 2025	D.S.C. (Davy) Jansen	Subsidiëring gemeenschapshuizen	06-11-2024	28-01-2025	Wethouder Jansen zegt toe schriftelijk terug te komen op de vragen van de VVD over de subsidiëring van de gemeenschapshuizen (stichtingen en verenigingen).
291	Ja	Commissie Inwoners 11-06-2024 7.1. R24.034 Businesscase Praktijkhuis	D.S.C. (Davy) Jansen	Beëindigingsdatum pilot Praktijkhuis	31-12-2024	28-01-2025	Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat de beëindigingsdatum van 1 januari 2025 is voorgesteld omdat het college verwacht voldoende tijd te hebben om de deelnemers en vrijwilligers onder te kunnen brengen op een passende locatie. Indien later blijkt dat deze datum niet haalbaar is, zegt portefeuillehouder Jansen toe de raad tijdig te informeren.
340	Ja	Commissie Inwoners 03-12-2024 8. RONDVRAAG	H. (Hanneke) van Dongen	Bereikbaarheid hengelsportvereniging 'Haal Op'	31-12-2024	13-01-2025	Fractie BT signaleert de slechte bereikbaarheid met de auto van de visvijver van hengelsportvereniging 'Haal Op' en wat daaraan kan worden gedaan. Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe de vraag schriftelijk te zullen beantwoorden.

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
274	Ja	Gemeenteraad 21-12-2023 5.2. Mededelingen	H. (Hanneke) van Dongen	Verslag Stuurgroep N284	15-02-2024	13-01-2025	Op vragen van fractie BT geeft portefeuillehouder Van der Linden aan dat op 18 januari 2024 een volgend gesprek met de stuurgroep N284 plaatsvindt en zegt toe dat het verslag van dat overleg begin februari aan de raad zal worden toegekomen. Er wordt toegewerkt naar een nieuw/gewijzigd voorkeursalternatief reconstructie N284.
265	Ja	Gemeenteraad 08-11-2023 4.1. R23.057 Programmabegroting 2024	H. (Hanneke) van Dongen	opbouw van en lijn in Begroting	30-06-2024	13-01-2025	Portefeuillehouder Van der Linden zegt toe (met de auditcommissie) aan de slag te gaan met de opbouw van en de lijn in de begroting ten aanzien van 'Wat willen we bereiken?', 'Wat mag het kosten?' en 'Wat gaan we daarvoor doen?'
259	Ja	Gemeenteraad 08-11-2023 4.1. R23.057 Programmabegroting 2024	D.S.C. (Davy) Jansen	Mededeling uitvoeringskader aanpak woningbouw en raadsvoorstel uitbreidingslocaties	21-12-2023	13-01-2025	Portefeuillehouder Jansen zegt toe in december met een mededeling te komen over het uitvoeringskader met de Bladelse aanpak voor woningbouw en een raadsvoorstel ten aanzien van uitbreidingslocaties. Nadat de Kempische woonvisie is vastgesteld in Q1 2024 komt een raadsvoorstel voor wat betreft het uitvoeringskader naar de gemeenteraad.
199	Ja	Gemeenteraad 22-12-2022 9.3. R22.069 Keuzenota woningbouwopgave Bladel 2040	D.S.C. (Davy) Jansen	Vervolgproces Keuzenota woningbouwopgave	14-02-2023	13-01-2025	Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de situatie zich nu al voor doet dat er door beperkte ambtelijke capaciteit en beschikbaarheid van bouwmaterialen op korte termijn mogelijk niet in de woningbouwbehoefte kan worden voorzien. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat er daarnaast een grote uitdaging ligt bij de bestaande bouw ten aanzien van het geschikt maken aan de toekomstige vraag en eisen rondom duurzaamheid en gezinssamenstelling. Portefeuillehouder d'Haens zegt toe te komen met een concreet proces voor het vervolg op deze keuzenota 'Woningbouwopgave Bladel 2040' met een

OVERZICHT VAN TOEZEGGINGEN

Stand van zake 7 februari 2025

Ten behoeve van raadsvergadering 20 februari 2025

Toezegging is afgedaan Toezegging is niet afgedaan

De wijze van afdoening per toezegging is te raadplegen in het overzicht van Toezeggingen op www.bladel.nl/gemeenteraad

ID	Afgedaan	Agendapunt	Portefeuillehouder	Titel	Deadline	Datum afdoening	Toezegging
							nadere verfijning van de woningbouwopgave inzake typologieën en locaties, mede in relatie tot de woonvisie.
335	Ja	Commissie Grondgebied 02-12-2024 8. RONDVRAAG	H.W.B.M. (Hetty) van der Hamsvoort	Plaatsing (kleine) windmolen op bedrijventerrein	19-12-2024	18-12-2024	Fractie CDA vraagt naar de mogelijkheden voor bedrijven om kleine windmolens te plaatsen in combinatie met zonnepanelen om te voorzien in de eigen energiebehoefte. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat het mogelijk is om kleine windmolens te plaatsen. Van der Hamsvoort geeft aan dat mogelijk de netwerkcongestie hierbij een bottleneck kan zijn. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe hier schriftelijk op terug te komen.

Gemeente Bladel

Openstaande moties d.d. 6 februari 2025:

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
1. 121	Aangenomen	Nee	Motie_BT_9.5_RM24.051_Uitbreiding mogelijkheden voor tijdelijke zorg- en woonoplossingen_19122024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 19-12-2024 9.5. RM24.051 Beleidsregel Pré-mantelzorgwoning 2024	Verzoekt het college: 1.Te onderzoeken welke aanvullende mogelijkheden binnen de beleidsregels en omgevingsvergunningen kunnen worden ontwikkeld om tijdelijke woningen toegankelijk te maken voor diverse leeftijdsgroepen, waaronder jongeren; 2.De mogelijkheden en eventuele concrete aanpassingen van het huidige beleid in Q2 2025 te delen met de gemeenteraad,
2. 120	Aangenomen	Nee	Motie_CDA VHP_9.5_RM24.051_Beleidsregel pré-mantelzorgwoning 2024_Vanaf 60 jaar pré-mantelzorgwoning_19122024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 19-12-2024 9.5. RM24.051 Beleidsregel Pré-mantelzorgwoning 2024	Verzoekt het college: 1.De beleidsregel pré-mantelzorgwoning 2024 gewijzigd vast te stellen, waarbij voor de gebruiker van een pré-mantelzorgwoning de vereiste van het hebben van de AOW-gerechtigde leeftijd wordt vervangen voor het hebben van de leeftijd van minimaal 60 jaar (art. 1 lid g, artikel 5 lid b, samenvatting); 2.Dit besluit tot wijziging van de beleidsregel in 2025 te nemen en de gemeenteraad hierover actief te informeren,
3. 119	Aangenomen	Nee	Motie_BT_CDA_VHP_PRO5_VVD_9.4._Monitoren financiële gevolgen Kadernota Geldzorgen_19-12-2024_AANGENONOMEN	Gemeenteraad 19-12-2024 9.4. R24.080 Kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028	Verzoekt het college: 1. De financiële consequenties van de kadernota Geldzorgen in de Kempen 2025-2028 halfjaarlijks te blijven monitoren en hier de gemeenteraad over te informeren,
4. 115	Aangenomen	Nee	Motie_CDA, BT, VHP_4.1_Begroting 2025; Sociale veiligheid Wagenbroeken Sportpark Lemelvelden_06112024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 06-11-2024 4.1. R24.069 Programmabegroting Bladel 2025	Verzoekt het college: 1.In 2025 maatregelen te realiseren zodat de veiligheid vanuit het dorp Casteren, over de volledige Wagenbroeken, naar sportpark de Lemelvelden (zie bijlage 1 in rood) wordt vergroot; 2.De gemeenteraad in het eerste kwartaal 2025 over deze maatregelen en de geplande realisatie ervan te informeren,
5. 114	Aangenomen	Nee	Motie_BT, CDA, VHP, PRO5_4.1_R24.069_Begroting 2025; Kadernota's GR'en_06112024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 06-11-2024 4.1. R24.069 Programmabegroting Bladel 2025	Verzoekt het college: 1.Een reactie op de kadernota van de Gemeenschappelijke Regelingen KempenPlus, GRSK en MRE per raadsvoorstel voor te bereiden; 2.Deze raadsvoorstellen ter besluitvorming aan de raad voor te leggen in het eerste kwartaal van 2025 zodat de vastgestelde reactie kan worden meegenomen in de ontwerpbegroting 2026 van de betreffende GR; 3.De

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
					gemeenteraad actief te informeren over de mate waarin en de wijze waarop de reacties op de kadernota meegenomen zijn in de ontwerpbegrotingen; 4.De kadernota's van de andere Gemeenschappelijke Regelingen als mededeling naar de gemeenteraad te sturen, met daarbij een opsomming van de belangrijkste bijzonderheden,
6. 113	Aangenomen	Nee	Motie_BT, VHP, CDA_4.1_R24.069_Begroting 2025; Algemeen beleidskader gemeenschapshuizen_06112024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 06-11-2024 4.1. R24.069 Programmabegroting Bladel 2025	Verzoekt het college: 1.Een geactualiseerd beleidskader voor gemeenschapshuizen op te stellen en in 2025 ter besluitvorming aan de raad voor te leggen,
7. 112	Aangenomen	Nee	Motie_BT, VHP, CDA_4.1_R24.069_Begroting 2025; Economische toekomstvisie_06112024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 06-11-2024 4.1. R24.069 Programmabegroting Bladel 2025	Verzoekt het college: 1.De economische ambities uit de toekomstvisie van de gemeente Bladel 2009 te actualiseren op basis van de huidige tijdsgeest en economische ontwikkelingen; 2.Een integrale visie op de lokale economie ter besluitvorming aan de gemeenteraad aan te bieden in 2025,
8. 111	Aangenomen	Nee	Motie_PRO5_4.1_R24.069_Begroting 2025; Dekking scenarios zwembad_20241106_AANGENOMEN	Gemeenteraad 06-11-2024 4.1. R24.069 Programmabegroting Bladel 2025	Verzoekt het college: 1.Zo snel mogelijk voor de gemeenteraad inzichtelijk te maken welke keuzes en mogelijkheden er zijn om de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 meerjarig sluitend te maken; 2.Uiterlijk gelijktijdig met het raadsvoorstel over het (binnen)zwembad een voorstel te doen om het totale begrotingsresultaat van de jaren 2026 en verder te verbeteren ten opzichte van de 1e begrotingswijziging 2025,
9. 110	Aangenomen	Nee	Motie_CDA_9.1_R24.042_Oproep aan provincie Noord-Brabant ten aanzien van de "stallendeadline"_27062024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 27-06-2024 9.1. R24.042 Perspectiefnota 2024	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: Zich optimaal in te spannen om er bij de provincie Noord-Brabant op aan te dringen Bladelse betrokken agrarische ondernemers snel uit deze situatie te halen en te zorgen dat zij hun vergunning toegewezen krijgen, zodat zij zich niet meer in een illegale situatie bevinden.
10. 107	Aangenomen	Nee	Motie_BT CDA VHP_9.2_Informatievoorziening GR'en_7 mei 2024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 07-05-2024 9.3. R24.020 Ontwerpprogramma	Roept de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie op: 1.te komen tot afspraken over de wijze waarop de onderlinge samenwerking ten aanzien van de GR'en kan worden versterkt om enerzijds beter geïnformeerd te zijn over de ontwikkelingen en vraagstukken

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
				begroting 2025 en 1e begrotingswijziging 2024 GGD Brabant-Zuidoost	die zich binnen een GR voordoen (informatievoorziening) en anderzijds beter af te stemmen wat het standpunt vanuit Bladel is; 2.Daartoe door het presidium in het 2e kwartaal van 2024 - na afstemming in de driehoek - een proces en vorm te laten vaststellen,
11. 106	Aangenomen	Nee	Motie_PRO5, BT, CDA_9.2 R24.021 Ontmoetingsplekken jeugd_07052024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 07-05-2024 9.2. R24.021 Vaststellen Brede visie welzijn	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1.In het uitvoeringsplan in ieder geval op te nemen dat er de komende jaren geïnvesteerd gaat worden in ontmoetingsplekken voor jongeren waarin jongeren, naar het voorbeeld van de Overkophuizen in België, ook laagdrempelig contact kunnen hebben met een hulpverlener in brede zin (jongerenwerker, ervaringsdeskundige, CJG-medewerker etc.),
12. 104	Verworpen	Nee	Motie_VVD_9.3_R24.006_Exploitatie_Kantine_Sportpark_De_Smagtenbocht_21032024_VERWORPEN	Gemeenteraad 21-03-2024 9.3. R24.006 Uitvoeringsplan Sportpark De Smagtenbocht	De raad verzoekt het college: 1. De gemeenteraad inzicht te geven in de exploitatie van de kantine in het nieuw te bouwen sportcomplex op sportpark De Smagtenbocht; 2. In een overeenkomst met de verenigingen die gebruik maken van de kantine van sportpark De Smagtenbocht vast te leggen hoe de exploitatie van de kantine tot stand komt en de wijze waarop met tekorten en overschotten wordt omgegaan; 3. Zorg te dragen dat de gemeente Bladel uitsluitend in uitzonderlijke gevallen en na aantoonbare inspanning van de verenigingen een financiële bijdrage levert indien zich tekorten in de exploitatie voordoen. 4. De gemeenteraad hierover in de loop van 2024 te informeren,
13. 103	Verworpen	Nee	Motie_VVD_9.3_R24.006_Parkeren Sportpark De Smagtenbocht_21032024_VERWORPEN	Gemeenteraad 21-03-2024 9.3. R24.006 Uitvoeringsplan Sportpark De Smagtenbocht	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Te onderzoeken hoeveel parkeerplaatsen er nodig zijn om te zorgen dat nu en in de komende jaren er (ook op drukke momenten, zoals wedstrijddagen) voldoende parkeerplaatsen zijn, zodat veiligheid geborgd is en niet in de straten rondom Sportpark De Smagtenbocht geparkeerd hoeft te worden; 2. Daarin de volgende aspecten mee te nemen: a. De verwachte stijging van het ledental - als gevolg van de schaalsprong en uitbreiding van het sportaanbod; b. Het groeiende gebruik van elektrische auto's; c. De parkeerdruk als gevolg van de overige bouwstenen: Wonen, zwemvijver, zwembad. 3. De uitkomsten van dit onderzoek ter informatie te brengen van de gemeenteraad en te verwerken in

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
					de besluitvorming rondom de overige bouwstenen van de Egyptische Poort (woningbouw, zwemvijver, zwembad) in december 2024.
14. 102	Aangenomen	Nee	Motie_VHP_9.3_R24.006_Veiligheid Sportpark De Smagtenbocht_21032024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 21-03-2024 9.3. R24.006 Uitvoeringsplan Sportpark De Smagtenbocht	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: - De aanwonenden van de Bossingel, Egypte, Bredasebaan, Egyptische Dijk en de Leemskuilen hier bij te betrekken; - Een verkeerskundig onderzoek met betrekking tot het gehele plan Egyptische Poort uit te laten voeren door een externe partij; - Met een voorstel te komen met maatregelen die de veiligheid op en rond sportpark De Smagtenbocht borgen; - Dit voorstel zo spoedig mogelijk aan de raad ter besluitvorming voor te leggen,
15. 101	Aangenomen	Nee	Motie_BT_9.3_R24.006_Multifunctioneel gebruik sportparken gemeente Bladel_21032024_AANGENOMEN	Gemeenteraad 21-03-2024 9.3. R24.006 Uitvoeringsplan Sportpark De Smagtenbocht	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: - De aanwonenden van de Bossingel, Egypte, Bredasebaan, Egyptische Dijk en de Leemskuilen hier bij te betrekken; - Een verkeerskundig onderzoek met betrekking tot het gehele plan Egyptische Poort uit te laten voeren door een externe partij; - Met een voorstel te komen met maatregelen die de veiligheid op en rond sportpark De Smagtenbocht borgen; - Dit voorstel zo spoedig mogelijk aan de raad ter besluitvorming voor te leggen,
16. 100	Aangenomen	Nee	Motie_PRO5_4.1_R23.057_Begroting 2024_Collectivisering aanbod armoedebestrijding_20231108_AANGENOMEN	Gemeenteraad 08-11-2023 4.1. R23.057 Programmabegroting 2024	De raad verzoekt het college van B&W: 1.Te onderzoeken: a.op welke manieren de gemeente kan voorzien in collectieve ondersteuningsmaatregelen, waar inwoners in de minimadoelgroep het meeste baat bij hebben; b.welke kosten hier per collectieve ondersteuningsmaatregel mee gemoeid zouden zijn; c.hoe deze collectieve ondersteuningsmaatregelen zouden kunnen leiden tot toeleiding tot bestaande gemeentelijke (individuele) ondersteuningsmaatregelen 2.De gemeenteraad hierover in relatie tot de evaluatie van het minimabeleid in het eerste halfjaar van 2024 te informeren.
17. 99	Aangenomen	Nee	Motie_CDA_4.1_R23.027_Begroting 2024_Toekomstbestendige kermissen_08112023_AANGENOMEN	Gemeenteraad 08-11-2023 4.1. R23.057 Programmabegroting 2024	De raad verzoekt het college van B&W: 1.Zorg te dragen dat er volwaardige kermissen zijn in alle kernen, met in ieder geval minimaal een attractie voor iedere leeftijdscategorie; 2.Meerdere opties te onderzoeken en uit te werken met betrekking tot het organiseren van een volwaardige en toekomstbestendige kermis in iedere kern; 3.De resultaten hiervan ter kennisgeving aan de raad te brengen in 2024.

Gemeente Bladel

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
18. 98	Aangenomen	Nee	Motie_BT_4.1_R23.057_Begroting 2024_Versnellen nieuwbouw Korfbal en handbal_08112023_AANGENOMEN	Gemeenteraad 08-11-2023 4.1. R23.057 Programmabegroting 2024	De raad verzoekt het college van B&W: 1.De kredietaanvraag voor de (nieuwe) accommodatie voor KV Bladella en HV Saturnus op te nemen in het in Q1 geplande uitvoeringsplan sportpark de Smagtenbocht Bladel. 2.Zorg te dragen dat na het raadsbesluit over de (nieuwe) accommodatie van KV Bladella zo snel mogelijk tot aanbesteding van de accommodatie wordt over gegaan. 3.Indien geen akkoord bij het besluit direct over te gaan tot het plaatsen van noodlokalen.
19. 97	Aangenomen	Nee	Motie_BT_4.1_R23.057_Begroting 2024_Bewust maken betaalbaar zwemonderwijs_AANGENOMEN	Gemeenteraad 08-11-2023 4.1. R23.057 Programmabegroting 2024	De raad verzoekt het college van B&W: 1. Doelgericht de inwoners van gemeente Bladel actief te informeren over het belang van zwemonderwijs en de financiële ondersteuningsmogelijkheden voor gezinnen die de kosten voor zwemonderwijs niet kunnen dragen. 2. De raad te informeren over de voortgang en effecten van deze informatievoorziening door middel van een raadsmededeling in het eerste kwartaal van 2025.
20. 96	Aangenomen	Nee	Motie_PRO5, BT_9.3_R23.032 Perspectiefnota 2023_Sociaal domein_05072023_AANGENOMEN	Gemeenteraad 05-07-2023 9.3. R23.032 Perspectiefnota 2023	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. In de doorvertaling van de perspectiefnota 2023 naar de begroting 2024 meer aandacht te hebben voor het sociaal domein; 2. In kaart te brengen of en zo ja welke extra inzet - van maatregelen en/of capaciteit - nodig is om de doelstellingen van de raad en het college in het sociaal domein te realiseren; 3. De uitkomsten hiervan aan de raad te doen toekomen; 4. Indien extra inzet benodigd is op sociaal domein, dit te verwerken in de begroting 2024.
21. 95	Aangenomen	Nee	Motie_BT, PRO5, VHP, CDA_9.3_R23.032 Perspectiefnota 2023_Ambities sociaal domein_05072023_AANGENOMEN	Gemeenteraad 05-07-2023 9.3. R23.032 Perspectiefnota 2023	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. In de perspectiefnota 2024 meer aandacht te hebben voor het doorvertalen van de ambities op het sociaal domein, die voortvloeien uit het coalitieakkoord en het collegeprogramma.
22. 92	Aangenomen	Nee	Motie_9.1_VVD_R23.004_Herzien VKA N284_Toegankelijkheid tunnels_23032023_AANGENOMEN	Gemeenteraad 23-03-2023 9.1. R23.004 Herzien Voorkeursalternatief N284	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Er voor te zorgen dat toekomstige fietstunnel(s) waar technisch mogelijk dusdanig worden geconstrueerd zodat deze toegankelijk en bruikbaar zijn voor langzaam verkeer en mindervaliden,

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
23. 91	Aangenomen	Nee	Motie_9.1_VVD_R23.004_Herzien VKA N284_Bushalte De Wijer_23032023_AANGENOMEN	Gemeenteraad 23-03-2023 9.1. R23.004 Herzien Voorkeursalternatief N284	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. De tijdelijke bushaltes bij kruispunt N284/De Wijer goed te monitoren en evalueren en de resultaten ervan ter overweging mee te nemen bij de bepaling van de locatie(s) van bushaltes in het herzien Voorkeursalternatief N284,
24. 90	Aangenomen	Nee	Motie_BT, CDA, VHP, VVD, PRO5_9.1_R23.004_Herzien Voorkeursalternatief N284_23032023_AANGENOMEN	Gemeenteraad 23-03-2023 9.1. R23.004 Herzien Voorkeursalternatief N284	Roept het college van burgemeester en wethouders op: 1. Nader in onderhandeling te gaan zodra de nieuwe gedeputeerde geïnstalleerd is om te komen tot een nadere herziening van het VKA N284 teneinde: a. De twee tunnels (Europalaan en Lange Trekken) volledig op te nemen in het VKA en hiertoe het budget voor het VKA op te hogen; b. Zorg te dragen voor een veilige inpassing van het snelfietspad bij kruispunt tankstation/Van Mossel en dit op te nemen in het VKA. 2. De uitkomsten ervan middels een nieuw raadsvoorstel in 2023 ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad,
25. 88	Aangenomen	Nee	Motie_9.4_VHP, CDA, BT_RM22.069_Vasthouden aan N284 Voorkeursalternatief_22122022_AANGENOMEN	Gemeenteraad 22-12-2022 9.4. RM22.069 Mededeling: Stand van zaken N284	Roept het College van Burgemeester en wethouders op om: 1. Vast te houden aan de eerder vastgestelde uitgangspunten voor het aan te passen VKA waaronder verkeersveiligheid en doorstroming; 2. In overleg te treden met de provincie en de gemeente Reusel-de Mierden om te komen tot de realisatie van het verbeterde voorkeuralternatief incl. de 2 tunnels; 3. Aanvullend onderzoek uit te laten voeren naar het verbeteren van de veiligheid ter hoogte van de kruising Van Mossel; 4. De reeds in de begroting opgenomen veilige fietsverbinding te betrekken bij de werkzaamheden; 5. De N284 expliciet op te nemen in de ontwikkelstrategie met als doelstelling bereikbaarheid; 6. Om de gemeenteraad periodiek te informeren over de ontwikkelingen en (indien nodig) een raadsvoorstel wordt voorgelegd voor het beschikbaar stellen van extra krediet,
26. 81	Aangenomen	Nee	Motie_PRO5_4.1_R22.046_Begroting 2023_OverKop-huis in Bladel_02112022_AANGENOMEN	Gemeenteraad 02-11-2022 4.1. R22.046 Ontwerpbegroting 2023 gemeente Bladel	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Het inzetten van een deel van het budget voor preventie in het kader van jeugdzorg om te onderzoeken of en zo ja welke elementen van het Belgische model voor het OverKop-huis overgenomen danwel toegevoegd kunnen worden aan voorzieningen zoals “de Spot” die al draaien binnen het programma “Kempenbranie”,

Gemeente Bladel

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
27. 75	Aangenomen	Nee	Motie_BT_4.1_R22.046_Begroting 2023_Verduurzaming bedrijventerreinen_02112022_AANGENOMEN	Gemeenteraad 02-11-2022 4.1. R22.046 Ontwerpbegroting 2023 gemeente Bladel	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Inzichtelijk te maken welke financiële middelen en subsidies er ten behoeve van verduurzaming beschikbaar zijn voor bedrijven of ondersteunde organisaties (park management of bedrijvenverengingen) via bijvoorbeeld een energiefonds, ondernemersfonds of stimulerende regelingen; 2. Deze inzichten mee te nemen in het uitvoeringplan en kenbaar te maken aan de ondernemers/organisaties,
28. 71	Aangenomen	Nee	Motie_VVD_R22.022_Handhaving en Veiligheid_Uitwerkingsplan Egyptische Poort_07072022_AANGENOMEN	Gemeenteraad 07-07-2022 9.1. R22.022 Uitwerkingsplan Egyptische Poort	Verzoekt het college: 1. Een adequaat veiligheidsplan op het gebied van controle, toezicht en handhaving voor het gehele gebied Egyptische Poort op te stellen; 2. Deze te voegen aan het uitvoeringsplan dat uiterlijk in 2023 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.
29. 70	Aangenomen	Nee	Motie_VVD_R22.022_Exploitatie zwem-leisure accommodatie_Uitwerkingsplan Egyptische Poort_07072022_AANGENOMEN	Gemeenteraad 07-07-2022 9.1. R22.022 Uitwerkingsplan Egyptische Poort	Verzoekt het college: 1. Om exploitatie van het zwembad en zwemvijver / buiten zwem accommodatie, bij voorkeur, integraal te contracteren bij één (1) exploitant.
30. 65	Aangenomen	Nee	Motie_VVD,D66_9.1_R21.154_Inzage in exploitatie_10022022_AANGENOMEN	Gemeenteraad 10-02-2022 9.1. R21.154 Beschikbaar stellen krediet Project Gemeenschapshuis aan de Markt (kern Bladel)	Roept het college van burgemeester en wethouders op: 1. Uiterlijk bij oplevering van het gemeenschapshuis aan de markt (volgens planning in september 2023) een globale exploitatiebegroting beschikbaar te stellen aan de gemeenteraad,
31. 63	Aangenomen	Nee	Motie_CDA, PRO5_5.2.7_R21.181 Continueren Koopgarant-regeling_10022022_AANGENOMEN	Gemeenteraad 10-02-2022 5.2.7. Mededeling: Beantwoording motie Koopgarant-constructie in Bladel	Roept het college van burgemeester en wethouders op: 1. In gesprek te gaan met woningstichting de Zaligheden over de koopgarantregeling en daarbij: a. WSZ ertoe te bewegen dat in Hoogeloon, Casteren en Netersel het huidige aantal woningen met de koopgarantregeling gehandhaafd blijft en indien mogelijk wordt uitgebreid; b. WSZ ertoe bewegen dat er ook in Hapert en Bladel koopgarant woningen worden ontwikkeld, bijvoorbeeld bij Lange Trekken, de Biezen en op huidige plaats van Het Palet of Den Tref; c. De afspraken hierover

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
					op te nemen in de ‘prestatie-afspraken’; 2. De koopgarantregeling op te nemen in de woonvisie gemeente Bladel bij de eerstvolgende actualisatie,
32. 60	Aangenomen	Nee	VHP, CDA_Motie_9.2_R21.106_Begroting 2022_Verkeerscirculatieplan Hapert_04112021_AANGENOMEN	Gemeenteraad 04-11-2021 9.2. R21.106 Vaststellen Begroting 2022 gemeente Bladel	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Het op korte termijn uitvoeren van een verkeerskundig onderzoek voor Hapert, waarbij de vastgestelde stedenbouwkundige visie Hapert (OD205) de basis is en waarbij bijzondere aandacht uit moet gaan naar het parkeren aan de Markt in Hapert, de bevoorrading van de winkels en de situatie bij Van Mossel; 2. Ten behoeve van dit onderzoek in goed overleg te treden met direct betrokkenen; 3. De gemeenteraad over de uitkomsten van het onderzoek te informeren en de wijze waarop het onderzoek gevolgen heeft voor de uitvoering van de stedenbouwkundige visie; 4. Indien nodig de gemeenteraad een integraal voorstel voor te leggen waarmee de verkeerscirculatie, bereikbaarheid en parkeervoorziening in de kern Hapert i.r.t. de stedenbouwkundige visie verbeterd worden,
33. 58	Aangenomen	Nee	VHP, CDA, BT_Motie_9.2_R21.106_Begroting 2022_Veiligheid kruispunt Van Mossel_04112021_AANGENOMEN	Gemeenteraad 04-11-2021 9.2. R21.106 Vaststellen Begroting 2022 gemeente Bladel	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders de volgende punten in te brengen bij de Stuurgroep N284: 1. Een variantenonderzoek uit te voeren naar de veiligheid rondom het kruispunt bij Van Mossel te Hapert; 2. De uitkomst aan de gemeenteraad voor te leggen, zodat het mee kan worden genomen in de uitvoeringswerkzaamheden van de voorkeursvariant van de N284
34. 57	Aangenomen	Nee	BT, CDA_Motie_9.2_R21.106_Begroting 2022_Vitaliteit sportparken_04112021_AANGENOMEN	Gemeenteraad 04-11-2021 9.2. R21.106 Vaststellen Begroting 2022 gemeente Bladel	1. Voor de vitaliteit en leefbaarheid van de kernen in overleg te treden met de sportverenigingen om te komen tot toekomstbestendige en multifunctionele sportparken in alle kernen; 2. Daartoe een ontwikkelingsplan op te stellen,
35. 56	Aangenomen	Nee	BT, CDA, VHP_Motie_9.2_R21.106_Begroting 2022_Kunstgrasveld sportpark Hapert_04112021_AANGENOMEN	Gemeenteraad 04-11-2021 9.2. R21.106 Vaststellen Begroting 2022 gemeente Bladel	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Positief te staan tegenover de realisatie van één kunstgrasveld in Hapert; 2. Het concreet uitwerken, in samenwerking met VV Hapert, van de realisatie van één voetbalkunstgrasveld op het sportpark te Hapert,

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
36. 54	Aangenomen	Nee	BT_Motie_9.2_R21.106_Begroting 2022_Oprichten reserve Woonfonds_04112021_AANGENOMEN	Gemeenteraad 04-11-2021 9.2. R21.106 Vaststellen Begroting 2022 gemeente Bladel	Roept het college van burgemeester en wethouders daarom op: 1. Te onderzoeken of en op welke wijze dit zogeheten (revolverend) woonfonds kan worden gerealiseerd, en wat daarvoor nodig is (financieel (ook met andere publieke organisaties die kunnen participeren), beleidstechnisch, ambtelijk). 2. De gemeenteraad te informeren over de uitkomsten van het onderzoek en de mogelijkheden van een reserve woonfonds,
37. 53		Nee	Motie_BT_10.1_Waardering voor (vrijwillige) brandweerlieden_30092021_AANGEHOUDEN	Gemeenteraad 30-09-2021 10.1. BT inzake Hervorming brandweerstelsel (Art.41)	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Er bij de VRBZO op aan te dringen om beleidskaders te stellen om vrijwillige brandweerlieden met een zekere staat van dienst te kunnen onderscheiden; 2. Met de VRBZO in overleg te treden om de mogelijkheden te onderzoeken om vrijwillige brandweerlieden die tijdens kerst en/of oud- en nieuwjaar beschikbaar en stand-by zijn, daarvoor financieel te belonen; 3. Om uitvoering te geven aan de wens om de vrijwillige brandweerlieden die werkzaam zijn in de gemeente Bladel jaarlijks te waarderen, bijvoorbeeld met een geschenk; 4. Uiterlijk in het 2e kwartaal van 2022 de gemeenteraad over de uitkomsten te informeren via een raadsmededeling,
38. 45	Aangenomen	Nee	VHP, CDA, BT_Motie_R21.071_Kosten gemeenschapshuis aan de markt_08072021_AANGENOMEN	Gemeenteraad 08-07-2021 9.5. R21.071 Realisatie gemeenschapshuis aan de Markt in Bladel	Roept het college van burgemeester en wethouders op: 1. Het investeringsbedrag van €19,157 miljoen als taakstellend te beschouwen (behoudens reguliere loon- en prijsmutaties); 2. Te komen tot een realisatie van (1) de genoemde besparing op de huurlasten van de bibliotheek, (2) een onderzoek naar mogelijke besparingen op bouw- en stichtingskosten en/of via subsidies; 3. De gemeenteraad te informeren zodra blijkt dat bovenstaande niet gerealiseerd wordt;
39. 41	Aangenomen	Nee	Motie_BT, CDA, VHP, PRO5_9.4_R21.025_Evaluatie leerlingenvervoer met tevredenheidsonderzoek_20052021_AANGENOMEN.pdf	Gemeenteraad 20-05-2021 9.4. R21.025 Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Bladel 2021	Roept het college van burgemeester en wethouders op: 1. Om iedere twee jaar, te starten in september 2022, een tevredenheidsonderzoek uit te voeren, waarbij betrokken ouders en leerlingen worden bevraagd naar hun bevindingen en tevredenheid over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het Leerlingenvervoer in de gemeente Bladel; 2. De gemeenteraad over de resultaten van dit onderzoek te informeren; 3. Een dergelijk tevredenheidsonderzoek en de resultaten ervan mee te nemen bij de totstandkoming van een verordening Leerlingenvervoer in de toekomst,

ID	Status	Afgedaan	Titel	Agendapunt	Toelichting
40. 31	Aangenomen	Nee	BT_R20.098_Motie_9.2_Energieopwekking geluidswal A67_05112020_AANGENOMEN	Gemeenteraad 05-11-2020 9.2. R20.098 Kadernota Energie & Klimaat	1. In samenwerking met het burgerinitiatief 'De Groene Ader Dalem en het GBOH de mogelijkheid te onderzoeken voor energieopwekking in de beoogde wal in de ecozone langs de A67; 2. Aan te sluiten bij/of samen met gemeente Eersel te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een energie- en geluidswerende voorziening langs de A67 te ontwikkelen, en daarbij de volgende punten mee te nemen: a. reductie van geluid van het (toenemende) snelwegverkeer voor de langs liggende natuur- en recreatiegebieden én voor de bewoners; b. zoveel als mogelijk energieopwekking voor de bewoners van deze gemeenschappen en aan ondernemers die gevestigd zijn op de langs liggende industrieterreinen; c. tot actieve betrokkenheid van burgers en ondernemers door hen de mogelijkheid te bieden hierin te investeren, net als bij de postcoderoos-regeling, 3. De gemeenteraad in het derde kwartaal van 2021 over de voortgang en uitkomsten van de onderzoeken te informeren;
41. 28	Aangenomen	Nee	VHP_R20.071_Motie_9.1_N284 verkeersveiligheid_05112020_AANGENOMEN	Gemeenteraad 05-11-2020 9.1. R20.071 Ontwerpbegroting 2021	Verzoekt het college van burgemeester en wethouders: 1. Bij de uitwerking van het Voorkeuralternatief bij voorrang prioriteit toe te kennen aan een veilige verkeersinrichting bij het kruispunt Oude Provincialeweg – N284 – Castersedijk en daartoe de nodige acties te ondernemen,
42. 1	Aangenomen	Nee	Motie PRO5_Halfjaarlijkse rapportage Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024	Gemeenteraad 19-12-2019 9.1. Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024	INGEDIEND DOOR: PRO5 STEMMING: De motie is unaniem aangenomen. DICTUM MOTIE: Verzoekt het college: 1. halfjaarlijks een rapportage op te stellen, waarbij afwisselend schriftelijk met een mededeling of via een presentatie aan de commissie Inwoners wordt gerapporteerd; 2. in de halfjaarlijkse rapportages ten minste aandacht te besteden aan: - de effecten zijn van de extra ingezette preventieve capaciteit. - het ophalen van ervaringen bij huisartspraktijken en zorgaanbieders.

Afgedane moties sinds vorige raadsvergadering d.d. 19 december 2024:
Geen

	Planning 2025						
	Q1		Q2		Q3	Q4	
	1	2	3	4	5	6	7
	20-feb	3-apr	22-mei	8 + 10 juli	25-sep	11 + 13 nov	18-dec
1	RM: Decembercirculaire	RM: Uitvoeringsprogramma VTH	Kaderstelling perspectiefnota en begroting (P&C1)	Jaarstukken (P&C5)	RM: Regionaal Jaarverslag leerplicht/Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)	Programmabegroting (P&C3)	Vaststellen normenkader accountantscontrole
2	RM: Beoordeling van provincie inzake begroting gemeente Bladel	RM: Kadernota's Gemeenschappelijke regelingen (MRE, GGD, ODZOB, VRBZO, KBP, KP, GRSK)	RM: Jaarstukken Gemeenschappelijke regelingen (MRE, GGD, ODZOB, VRBZO, KBP, KP, GRSK)	Perspectiefnota (P&C2)	Regionale Bereikbaarheid Brainport	Belastingen- en tarievenmaatregelen: OZB, Toeristen, Afvalstoffen, Riool.	Najaarsnota (P&C4)
3	RM: Prestatieafspraken woningcorporaties	Toekomst Milieustraat gemeente Bladel	RM: Overheveling budgetten	RM: Jaarverslag VTH	Actualiseren beleidskader Maatschappelijke Ondersteuning	1e Begrotingswijziging	RM: Leidraad Planning & Control
4	Samenwerking Kempisch ondernemersplatform	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)	RM: Verslag commissie bezwaarschriften	RM: Meicirculaire	Nieuw Groenbeleid	Septembercirculaire	Energietransitie voor de bebouwde omgeving: Wijkuitvoeringsplan
5	Rekenkameronderzoek: Jeugdhulp de Kempen	KempenPlus Toekomstverkenning	Ontwerpbegroting GGD	RM: Jaarverantwoording Kinderopvang	Uitvoeringsplan Brede visie Welzijn (inclusief ontwikkeling Sociaal Huis)	Legesverordening	Totaalaanpak Indicatievrije inloop
6	Grondexploitatie Groene Akkers	Evaluatie visiedocument 'Ouder worden in gemeente Bladel'	Ontwerpbegroting MRE	RM: Bestuurlijke verantwoording basisregistraties	Kredietvoorstel N284	RM: Subsidieplafond welzijnsactiviteiten / Jaarprogramma Subsidies	Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp De Kempen
7	APV 2025	Bestemmingsplan Markthof Bladel	Ontwerpbegroting ODZOB	RM: Verantwoording informatieveiligheid DigiD- en Suwinet-aansluitingen	VRBZO Zienswijze op ontwerp-beleidsplan	Herijking Kadernota Energie en Klimaat	
8	VRBZO Zienswijze op ontwerp-risicoprofiel en mogelijk zienswijze op 1e wijziging begroting 2025	Aanbesteding accountant: Aanwijzen accountant Boekjaren 2025 e.v.	Ontwerpbegroting VRBZO	RM: Toezicht informatie- en archiefbeheer			
9	RM: Kadernota's GGD, VRBZO, ODZOB	Wensen en bedenkingen actualisatie Woondeal Zuidoost Brabant	Ontwerpbegroting KempenPlus	Parkeerbeleid: Paraplu bestemmingsplan parkeernormen			
10	Reactie kadernota GRSK	Nota Grondbeleid 2025	Ontwerpbegroting GRSK	Egyptische Poort: multifunctionele accommodatie met binnenzwembad: Uitwerking voorkeursvariant met recreatie-elementen + financiën + Buitenopties (buitenbad/zwemvijver)			
11	Reactie kadernota MRE	Grondexploitatie centrum Hapert	Ontheffing Woonplaatsvereiste wethouder d'Haens	Egyptische Poort: Uitwerkingsplan Zwemvijver			
12	Reactie kadernota KempenPlus	Organisatie-ontwikkeling	Alternatief 'Huis van de Brabantse Kempen'	Verbetering verkeerscirculatie, bereikbaarheid en parkeervoorziening kern Hapert			
13	Krediet voor erfpacht voetbalkantine Bladella	Ombuigingsvoorstellen 2026 e.v. (Oordeelsvormend)	Arbeidsmarktbeleid	Verbetervoorstel Dorpsraden			
14	Archiefverordening informatiebeheer		Wijziging rechtsvorm vereniging Omgevingsdienst				
15	Aankoop perceel Kroonvense heide						
16	Bindend advies Zorgboerderij Latestraat 13 Netersel						
17	4e Begrotingwijzing 2025						
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							

= Gewijzigd in de raadsplanning

= Nieuw op de raadsplanning

RM = Raadsmededeling

Raadsplanning 2025

Gemeente Bladel

Versie: 14-01-2025

Stond gepland voor 2024	Nog te plannen in 2025	Gepland voor 2026	Wordt verwijderd van Raadsplanning
Herinrichtingsplannen N284	Werkprogramma MRE - zienswijze	Nieuw erfgoedbeleid	Volkshuisvestelijke visie
Bestemmingsplan De Pan 9 Hapert	Egyptische Poort: Infrastructurele projecten (Parkeerplaatsen, autoluwe Bossingel, Fietsverbinding De Sleutel)	Egyptische Poort: Wonen (Bestemmingsplan)	Omgevingswet: 1e aanpassingen bruidsschatregels
Huisvesting asielzoekers	Bestuursopdracht Ontwikkelstrategie De Kempen: Stap 5: Uitwerken voorkeursscenario	Gedragscode Politieke Ambtsdragers gemeente Bladel	Omgevingsplan Stedelijk Gebied 2022
RM: Evaluatie traject 'Opnieuw verbinden'	RM: Bewust maken betaalbaar zwemonderwijs	Omgevingsplan vrijkomende locaties Bladel: Den Herd, Praktijkschool en Oude gemeentewerf	Nota Landschapsbeleidsplan
	Uitvoeringsprogramma en de Kempenvisie Vrijetijds Economie (VTE)		Vaststellen herzien Voorkeursalternatief N284 (incl snelle fietsroute Europalaan-Lange Trekken)
	Bestemmingsplan Uitbreiding industrieterrein Hapert		Herontwikkeling gebouw Posthof / Markthof
	Wensen en bedenkingen Openbaar Vervoer concessie Zuidoost-Brabant		Egyptische Poort: Voorlopig ontwerp voorkeursscenario woningbouw
	Veiligheidsmaatregelen Sportpark De Smagtenbocht		Keuzenota Accomodatiecarrousel vrijkomende locaties Bladel
	Omgevingsvisie "Vitaal Bladel, alles bij de hand" vaststellen		Actualiseren Nota Lokaal Gezondheidsbeleid Bladel 2018-2021
	Voorstel financiele middelen Fietspad Dominépad		Ontwikkeling Sociaal Huis
	Grondexploitatie Latestraat Netersel		Actualisatie gemeentelijk preventie- en handhavingsplan alcohol 2019-2022
	Algemeen beleidskader Gemeenschapshuizen		Snelfietsroute F67 Reusel-Eersel-Veldhoven
	Economische toekomstvisie		Beleid Actieve Grondpolitiek
	Uitbreiding formatie toezichthouder		Herstructurering Koolbogt
	Fietspad Broekenseind		Herinrichtingsplan omgeving Gemeenschapshuis aan de Markt Bladel
	Gemeenschapshuis aan de Markt: huur en servicekosten (CJG, Kloostertuin)		Energielandschap De Kempen (Energiehub op KBP)
	Kadernota Grondstoffen		Gemeentebrede positionering 'Aantrekkelijkheid Bladel voor bezoekers en ondernemers'
	Actualisatie Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP)		Kerkenvisie
	Aankoop Aankoop Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 (Project Markthof)		Evaluatie wet inburgering
	Wijziging rechtsvorm vereniging Omgevingsdienst		Regionale Energie Strategie
			Toekomstbestendige kermissen
			AED-beleid
			RM: Tevredenheidsonderzoek Leerlingenvervoer
			Ontwerpwijzigingsplan Hulselseweg 17, Bladel
		Gepland voor 2027	Bestemmingsplan gebiedsuitwerking FHeijdenstraat-noord (FvdHeijdenstraat-Schotelven-Hoenderberg)
			Wijzigingsplan Egyptischedijk 19a Bladel
		Evaluatie Ontwikkelstrategie De Kempen 2024-2030	Startnotitie Kunst en cultuurcommissie

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE GRONDGEBIED

3 FEBRUARI 2025

RAADZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

	Aanwezig		Verhinderd	
Voorzitter	Dhr. Dick Zumker	BT		
Griffier	Dhr. Jelle van der Wiel			
Raadsleden	Dhr. Marco Schoenmakers	CDA		
	Dhr. Henri van Gorp	CDA		
	Dhr. Ely van Weert	VVD		
	Dhr. Niels van der Heijden	BT		
	Dhr. Paul Wouters	BT		
	Dhr. Twan van Gils	VHP		
	Dhr. Hugo Maas	PRO5		
Burgerleden	Dhr. Jordy Reijnhard	VVD	Dhr. Casper Valk	BT
	Dhr. Rob Beeren	PRO5	Mevr. Ghislaine Baijens	CDA
	Dhr. Joeri van Limpt	VHP		
Collegeleden	Dhr. Fons d'Haens	Wethouder CDA	Dhr. Davy Jansen	Wethouder BT
	Mevr. Hetty van der Hamsvoort	Wethouder BT	Dhr. Maurits van den Bosch	Burgemeester
	Mevr. Hanneke van Dongen-Hermans	Wethouder VHP		
Ambtelijke organisatie	Dhr. Ruud Lathouwers	Gemeentesecretaris		

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezeggingen college
1.	**OPENING VERGADERING**	De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur. Bericht van verhindering: – Ghislaine Baijens wordt vervangen door Henri van Gorp (CDA) – Casper Valk (BT) wordt vervangen door Paul Wouters	
2.	**VASTSTELLEN AGENDA**	De conceptagenda wordt ongewijzigd vastgesteld.	
3.	**SPREEKRECHT OVER OP DE AGENDA VERMELDE ONDERWERPEN**	Er hebben zich 2 insprekers gemeld voor agendapunt 8.1 Bindend advies Zorgboerderij Latestraat 13 te Netersel: – Dhr. H. Koning – Mevr. J. Markestijn-Slijkerman	
4.	**VASTSTELLEN BESLUITENLIJST VAN 2 DECEMBER 2024**	De besluitenlijst van de commissie Grondgebied van 2 december 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.	

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE GRONDGEBIED

3 FEBRUARI 2025

RAADZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezeggingen college
5.	**LIJST VAN TOEZEGGINGEN**	Er zijn geen opmerkingen of vragen over de lijst van toezeggingen.	
6.	**OVERZICHT MEDEDELINGEN EN INGEKOMEN STUKKEN TOT EN MET 17 JANUARI 2025**	De commissie adviseert de gemeenteraad de ingekomen stukken en mededelingen van de commissie Grondgebied conform de voorgestelde wijze van afdoening vast te stellen.	
6.1	Ingekomen stukken	Er vindt geen behandeling van een ingekomen stuk plaats	
6.2	Mededelingen	De volgende mededelingen zijn ter informatie voor de gemeenteraad door het college van burgemeester & wethouders vastgesteld: – Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw ongenummerd) – Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw 5, 5A en ongenummerd) – Afwijzing Subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden – Aankoop perceel Castersedijk 4 Hapert Er vindt geen behandeling van een mededeling plaats.	
7.	**ACTIEVE INFORMATIE VANUIT HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS**	Door het college worden geen mondelinge mededelingen gedaan ten behoeve van actieve informatie.	
8.	**RAADSVOORSTELLEN**		
8.1	**R24.090 Bindend advies Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel**	De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad: – De doelgroep/indicatie in relatie tot toezicht De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **bespreekstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025.	Bij aanvang van het agendapunt wordt ingesproken door de volgende personen: – Dhr. H. Koning – Mevr. J. Markestijn-Slijkerman Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de beoogde doelgroep voor het nieuwe initiatief bij de zorgboerderij een dusdanig lichte indicatie heeft dat 24/7 toezicht niet benodigd/vereist is.

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE GRONDGEBIED

3 FEBRUARI 2025

RAADZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezeggingen college
			Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat een omgevingsdialoog vormvrij is, en dat de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor het voeren van overleg met de omgeving. Het raadsvoorstel richt zich op de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) waarin het gebruik van de locatie wordt veranderd waarbij de bestemming 'maatschappelijk' en 'zorg' mogelijk wordt gemaakt. Vervolgens is een vergunning nodig voor de plaatsing van de tiny houses.
8.2	**R24.100 Grondexploitatie "De Groene Akkers" Bladel**	De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad. De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **hamerstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.	Portefeuillehouder d'Haens zegt toe in gesprek met Woningbouwstichting De Zaligheden (WSZ) de mogelijkheden van Koopgarant voor de ontwikkeling van De Groene Akkers te bespreken. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat een nieuw omgevingsplan wordt opgesteld. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat – als gevolg van het aangenomen amendement in 2017 – een gelijkwaardig sportveld als in de Groene Akkers behouden blijft en wordt beoogd in het gebied De Groene Long.
8.3	**R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel**	De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad: – De bereidheid tot realisatie van de ambitie bij de Kroonvensche Heide in relatie tot de benodigde (afwaardering van de) investering die dat vergt. De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **bespreekstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025 en kennis te nemen van het Plan van aanpak Kroonvensche Heide.	Portefeuillehouder d'Haens zegt toe de gemeenteraad schriftelijk te informeren over de waarde van de overige percelen die rondom het perceel liggen dat nu wordt voorgesteld voor de ontwikkeling van de Kroonvensche Heide en de transformatie naar natuur / natuurinclusieve landbouw. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat er bereidheid is bij de eigenaren van de overige percelen om eenzelfde overeenkomst te sluiten.
9.	**RONDVRAAG**	Fractie CDA vraagt naar de stand van zaken rondom de komst van een laadpaal bij Pius-X en hoe in de toekomst zo'n lange doorlooptijd voorkomen kan worden	Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat het een complexe situatie betreft doordat de bestaande energievoorziening bij Pius-X niet volstaat waardoor ook Enexis voor de aanleg van een aansluiting benodigd is. Er is een tijdlijn ter informatie aan de gemeenteraad op schrift beschikbaar gesteld. Wanneer plaatsing van deze laadpaal plaatsvindt is nog niet duidelijk.

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE GRONDGEBIED

3 FEBRUARI 2025

RAADZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezeggingen college
		Fractie VHP vraagt naar de aankondiging over de komst van laadpalen in de gemeente en hoe is bepaald waar de laadpalen komen en in hoeverre daarbij rekening is gehouden met de parkeerdruk.	Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat er samen met meerdere gemeenten een herhaling van een concessie is aangegaan met Vattenfall en dat er een plan is om in de komende periode 50 laadpalen te installeren. Bij het bepalen van de locaties wordt rekening gehouden met de parkeerdruk. Ook inwoners kunnen hiertoe een verzoek indienen.
10.	**SLUITING**	De voorzitter sluit de vergadering van de commissie Grondgebied om 21.18 uur. Besluitvorming over de geagendeerde raadsvoorstellen vindt plaats op donderdag 20 februari 2025.	

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE INWONERS

4 FEBRUARI 2025

RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

	Aanwezig		Verhinderd	
Voorzitter	Dhr. Dick Zumker	BT		
Griffier	Dhr. Jelle van der Wiel			
Raadsleden	Mevr. Lisa Van Hoof-Coolen Dhr. Niek Panjoel Mevr. Marieke van Gorp Mevr. Nathalie Baijens Mevr. Helma Claassen Dhr. Ely van Weert	BT BT PRO5 CDA VHP VVD		
Burgerleden	Mevr. Diede Michiels Mevr. Pauline van den Heuvel-Antonis Dhr. Joeri van Limpt Dhr. Ward Kolman	PRO5 CDA VHP VVD	Dhr. Dries Zumker Mevr. Corry Stoelinga	BT VHP
Collegeleden	Mevr. Hetty van der Hamsvoort Mevr. Hanneke van Dongen-Hermans	Wethouder BT Wethouder VHP	Dhr. Davy Jansen	Wethouder BT
Ambtelijke organisatie	Mevr. Puck Veraa Dhr. Ruud Lathouwers	Beleidsmedewerker Jeugd Gemeentesecretaris		

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezegging college
1.	**OPENING VERGADERING**	De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur. Bericht van verhindering: – Dries Zumker wordt vervangen door Niek Panjoel (BT) – Corry Stoelinga wordt vervangen door Joeri van Limpt (VHP)	
2.	**VASTSTELLING AGENDA**	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.	
3.	**SPREEKRECHT OVER OP DE AGENDA VERMELDE ONDERWERPEN**	Niemand heeft zich gemeld voor het spreekrecht.	De brief namens de besturen van de Handbalvereniging Saturnus, Korfbalvereniging Bladella, Volleybalclub Bladel en Voetbal Vereniging Bladella over raadsvoorstel Principeakkoord kantine VV Bladella (agendapunt 8.2) is op 31 januari 2025 toegevoegd aan het agendapunt.
4.	**VASTSTELLING BESLUITENLIJST 3 DECEMBER 2024**	De besluitenlijst van 3 december 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.	
5.	**LIJST VAN TOEZEGGINGEN**	CDA en VHP inzake toezegging "Problemen basisschool Het Palet in Integraal Huisvestingsplan"	Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan dat tweewekelijks overleg plaatsvindt tussen Kempenkind, de gemeente en Het

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE INWONERS

4 FEBRUARI 2025

RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezegging college
			Palet. Er is een onderzoek gestart naar de benodigde maatregelen. Daarbij is vertraging opgelopen doordat het vorige onderzoeksbureau heeft afgezien van de opdracht.
6.	**OVERZICHT MEDEDELINGEN EN INGEKOMEN STUKKEN TOT EN MET 17 JANUARI 2025**	De commissie adviseert de gemeenteraad de ingekomen stukken en de mededelingen van de commissie Inwoners conform de voorgestelde wijze van afdoening vast te stellen.	
6.1	Ingekomen stukken	Het volgende stuk is behandeld bij agendapunt 5: Het Palet_Onwerkbare situatie in unit 1 op basisschool Het Palet en urgent verzoek_12-11-2024	
6.2	Mededelingen	De volgende mededelingen zijn ter informatie voor de gemeenteraad door het college van burgemeester & wethouders vastgesteld: – Mededeling: Uitkomst Algemene Ledenvergadering VNG t.a.v. resolutie Integraal Zorgakkoord – Mededeling: Stand van zaken financiële problemen jeugdzorgaanbieder Pactum – Mededeling: Addendum overeenkomst JeugdzorgPlus 2025 en verlenging samenwerkingsconvenant contractmanagement – Mededeling: Gezamenlijke prestatieafspraken 2025 Kempengemeenten met WSZ en Stichting Huurdersraad de Kempen – Mededeling: Update SPUK Integraal Zorgakkoord (IZA) en uitvoering IZA-resolutie – Mededeling: Vervolg aanpak Kempenbranie De inhoud van de mededeling “Vervolg aanpak Kempenbranie” wordt betrokken bij agendapunt 8.1	Wethouder Van der Hamsvoort zegt toe de vragen van CDA over “Gezamenlijke prestatieafspraken 2025 Kempengemeenten met WSZ en SHK” inzake de inzet van Koopgarant schriftelijk te beantwoorden.
7.	**ACTIEVE INFORMATIE VANUIT HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS**	Door het college worden geen mondelinge mededelingen gedaan ten behoeve van actieve informatie.	
8.	**RAADSVOORSTELLEN**		

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE INWONERS

4 FEBRUARI 2025

RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezegging college
8.1	R25.005 Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel	De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad. De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **hamerstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het presidium te stemmen.	Dhr. Tobias Hendriks van onderzoeksbureau BMC geeft bij aanvang van het agendapunt een toelichting op het rapport. Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan het belangrijk te vinden om de cijfers te kunnen duiden en de verhalen achter de cijfers te weten te komen en geeft aan dat hiertoe eind vorig jaar een nieuwe aanbesteding heeft plaatsvonden met betrekking tot de clienttevredenheidsonderzoeken. Ingezet gaat worden op een hogere respons alsmede het doen van metingen op meerdere momenten van een behandeltraject. Tijdens het Kempencongres in maart 2025 worden de gemeenteraden geïnformeerd over het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp De Kempen. In april wordt beoogd een bijeenkomst te organiseren voor de 11 gemeenteraden van Samen voor Jeugd over het meerjarenplan. Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan dat gevoelsmatig meer wordt ingezet op preventie met projecten als STORM, Kempenbranie, en laagdrempeligheid op de scholen. Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe de vragen van VVD schriftelijk te beantwoorden voorafgaand aan de raadsvergadering van 20 februari 2025, zijnde: – Hoe interpreteert het college de cijfers inzake het aantal jongeren dat in aanraking komt met Jeugdzorg in 2021 en 2022 ten opzichte van nu? – Er zijn veel organisaties betrokken bij Jeugdhulp hetgeen zorgt voor gelaagdheid, vertraging en bureaucratie. Wat zijn de ideeën van het college om regionaal efficiënter, slimmer en sneller samen te werken? – In begroting 2024 is minder geld opgenomen voor preventie terwijl de (omvang van de) hulpvraag toeneemt. Hoe rijmt het college dit? – Deelt het college de opvatting dat meer inzetten op preventie en maatwerkoplossingen kan leiden tot een lagere instroom en snellere uitstroom en daarmee tot lagere kosten? – Hoe interpreteert het college de toenemende uitvoeringskosten met 20% en daling van de begroting op jeugdhulp en waar zit de zorg naar de toekomst toe?

BESLUITENLIJST

VERGADERING COMMISSIE INWONERS

4 FEBRUARI 2025

RAADSZAAL TE BLADEL

Gemeente Bladel

Agendapunt		Besluiten / Uitspraken commissie	Toelichting / Toezegging college
8.2	R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella	De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad: – Eigenaarschap van het verenigingsgebouw/kantine na 40 jaar – Rechtvaardigheid van de 1-euro constructie – Het onderhandelingsresultaat in het principe-akkoord – Gelijkheid van verenigingen De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **bespreekstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025.	Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat VV Bladella 40 jaar lang huur betaalt en dat de hoogte is vastgesteld op basis van het maximaal te investeren bedrag + 3% rente. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan een oprechte en zorgvuldige poging gedaan om er met VV Bladella uit te komen, en dat het college tevreden is over de uitkomst. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort is er trots op dat VV Bladella dit initiatief wil ondersteunen. Het bedrag van €312.500 voor het beëindigen van de erfpachtconstructie is de uitkomst van de onderhandeling. Kosten die nog niet zijn verdeeld over perceel 1 of perceel 2, worden in een later stadium naar rato van het gebruik verdeeld (bijv. de technische installatie). De precieze uitwerking daarvan vindt plaats in de DO-fase (definitieve ontwerp). Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat beoogd wordt om ook fors te investeren in de accommodaties van VV Casteren en KVC Hapert. De uitgangspositie tussen de verenigingen is daarbij verschillend. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe de vraag van VVD schriftelijk te beantwoorden: In hoeverre wordt de huur na 40 jaar door de verschillende sportverenigingen doorbetaald?
9.	**RONDVRAAG**	Fractie CDA vraagt zich af met het oog op de wegwerkzaamheden in het centrum van Casteren, of de carnavalsoptocht dit jaar kan rondtrekken	Portefeuillehouder Van Dongen-Hermans zegt toe dat de optocht dit jaar in het centrum van Casteren doorgaat.
10.	**SLUITING**	Met dankzegging aan alle aanwezigen sluit de voorzitter de vergadering om 20.25 uur. Besluitvorming over de geagendeerde raadsvoorstellen vindt plaats op 20 februari 2025.	

Gemeente Bladel

Besluitenlijst Commissie Middelen & Algemene zaken

Datum	06-02-2025
Tijd	19:30 - 21:35
Locatie	Gemeentehuis Bladel, Raadszaal, Markt 21, 5531 BC Bladel
Voorzitter	M.C. (Marco) Schoenmakers
Griffier	N.A.J. (Nicole) Segers
Aanwezigen	N.C.H.B. (Niels) Beerens (raadslid CDA), J.A. (Jan) Evers (burgerlid PRO5), A.E. (Arnoud) van Hulst (raadslid BT), J.A.H.C.M. (Anjo) van de Huygevoort-van Hoof (burgerlid CDA), J.A.M. (Joeri) van Limpt (burgerlid VHP), H.A.L.B. (Hugo) Maas (raadslid PRO5), J.H. (Hans) van Munster (raadslid VHP), J.B. (Jordy) Reijnhard (burgerlid VVD) en L.M.J. (Louis) Spoelstra (burgerlid BT)
Collegeleden	M.A.G. (Maurits) van den Bosch (burgemeester), J.M. (Hanneke) van Dongen - Hermans (wethouder VHP), H.W.B.M. (Hetty) van der Hamsvoort (wethouder BT), D.S.C. (Davy) Jansen (wethouder BT)

1 OPENING VERGADERING

Besluit:

De voorzitter opent de vergadering om 19:30 uur.

Toelichting:

Er is bericht van verhindering binnengekomen van:

- Dhr. Van Weert (VVD)
- Mw. Van Rijthoven (CDA) wordt vervangen door mw. Van de Huygevoort

2 VASTSTELLEN AGENDA

Besluit:

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Toelichting:

De conceptagenda is op vrijdag 17 januari 2025 gepubliceerd.

3 SPREEKRECHT OVER OP DE AGENDA VERMELDE ONDERWERPEN

Besluit:

–

Toelichting:

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

4 VASTSTELLEN BESLUITENLIJST 4 DECEMBER 2024

Besluit:

De besluitenlijst van de commissie MAZ van 4 december 2024 wordt ongewijzigd vastgesteld.

5 LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Besluit:

–

Toelichting:

In reactie op een vraag van de VHP, meldt wethouder Jansen dat het college komende dinsdag een raadsmededeling over de cultuurcommissie behandeld, die vervolgens aan de raad wordt verstrekt.
Naar aanleiding van vragen van de VHP over het behoud van de Hapertse molen en de woningbouwplannen, geeft wethouder Van Dongen aan dat in april 2025 de resultaten van het windvangonderzoek worden verwacht. Deze resultaten zijn van belang voor de gebiedsvisie die wordt opgesteld voor Hapert-West. Uitgangspunt is dat de molen in Hapert voor recreatieve en educatieve doeleinden blijft draaien, zoals nu ook het geval is.

6 OVERZICHT MEDEDELINGEN EN INGEKOMEN STUKKEN TOT EN MET 17 JANUARI 2025

Besluit:

De commissie adviseert de gemeenteraad de ingekomen stukken en mededelingen van de commissie MAZ conform de voorgestelde wijze van afdoening vast te stellen.

6.1 INGEKOMEN STUKKEN

Besluit:

–

Toelichting:

Er vindt geen behandeling van een ingekomen stuk plaats.

6.2 MEDEDELINGEN

Besluit:

–

Toelichting:

Wethouder Van Dongen licht toe waarom de raadsmededeling over de kadernota 2026 GGD Brabant-Zuidoost pas op de dag van de vergadering is aangeleverd.
Bij afwezigheid van portefeuillehouder d'Haens, zegt wethouder Jansen toe schriftelijk terug te komen op het uitblijven van de raadsmededeling over de kadernota 2026 van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

7 ACTIEVE INFORMATIE VANUIT HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS

Besluit:

–

Toelichting:

Er vindt geen actieve informatie vanuit het college plaats.

8 RAADSVOORSTELLEN

8.1 R24.093 Algemene Plaatselijke Verordening 2025

Besluit:

De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **hamerstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.

Toelichting:

Naar aanleiding van een vraag van PRO5, zegt portefeuillehouder Van den Bosch toe na te gaan wat de juridische gevolgen zijn van het gebruik van het woord "stad" (conform de model-APV) in plaats van "dorp".

8.2 R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

Besluit:

De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **bespreekstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025 gezien de samenhang met R24.094 'Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel' en R25.001 'Principeakkoord Kantine VV Bladella'.

8.3 R24.097 Ontwerp-risicoprofiel en 1e begrotingswijziging 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Besluit:

De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **hamerstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.

Toelichting:

Mw. Wilms (directeur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost) geeft een mondelinge toelichting op de stukken.
Portefeuillehouder Van den Bosch onderschrijft de ernst van de situatie en de noodzaak van de voorgestelde maatregelen. Hij geeft aan goed geïnformeerd te worden door de Veiligheidsregio. De burgemeester stelt dat het op te stellen beleidsplan bepalend is voor het ambitieniveau en bijbehorende kostenplaatje van de Veiligheidsregio. Het al dan niet aanboren van de reserves van de VRBZO en/of het instellen van een Rekenkameronderzoek is een politieke afweging, aldus de portefeuillehouder.

8.4 R24.095 Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven

Besluit:

De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad:

- de (on)bekendheid van het stimuleringsfonds en de bestemming van het overgebleven budget. CDA overweegt een motie in te dienen.
- een inhoudelijke reactie op de kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven. BT kondigt hiertoe een amendement aan.

De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **bespreekstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025.

Toelichting:

Portefeuillehouder Van den Bosch geeft aan dat de kadernota 2026 van de MRE beleidsarm is. De burgemeester zegt toe terug te komen op de vraag wanneer en hoe de gemeenteraad (vroegtijdig) invloed kan uitoefen op het Samenwerkingsakkoord 2027-2030 van de MRE en hiertoe een voorstel te doen aan de nieuw op te richten werkgroep Gemeenschappelijke Regelingen.
Wethouder Van der Hamsvoort geeft aan dat weinig bedrijven (en géén Bladelse bedrijven) gebruikmaken van het Stimuleringsfonds. De wethouder licht toe dat het fonds onder de aandacht wordt gebracht middels nieuwsbrieven en bij bijeenkomsten. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort zegt toe te onderzoeken hoe het stimuleringsfonds beter onder de aandacht kan worden gebracht, ook bij agrarische bedrijven, en hiervoor een plan op te stellen.

8.5 R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten

Besluit:

De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat de volgende punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad:

- een inhoudelijke reactie op de kadernota 2026 van de GRSK. BT overweegt een amendement in te dienen.

De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **bespreekstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2024.

Toelichting:
Wethouder Van Dongen geeft aan dat de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) geen rekening kan houden met het uittreden van gemeente Oirschot zolang er niets concreets ligt; er is wel aandacht voor in diverse overleggen.
Het college zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag hoeveel FTE er nog niet is ingevuld bij de afdeling Veiligheid, Toezicht en Handhaving (VTH).
Portefeuillehouder Van Dongen geeft aan niet inzichtelijk te hebben in hoeverre de taakstelling uit 2021 is uitgevoerd.
Wethouder Van Dongen kondigt aan dat in maart meer duidelijkheid komt over de benodigde FTE en kosten om de kadernota geldzorgen uit te voeren. De benodigde middelen worden opgenomen in de begroting van de GRSK.
Portefeuillehouder Van den Bosch zegt toe schriftelijk terug te komen op de relatie tussen de organisatieontwikkeling bij de GRSK en de organisatieontwikkeling van de gemeente Bladel.
Portefeuillehouder Van Dongen zegt toe schriftelijk terug te komen op de businesscase van de (preventie)pilot CJG+ op scholen.

8.6 R25.002 Kadernota 2026 KempenPlus

Besluit:
De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **hamerstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.

Toelichting:
Portefeuillehouder Jansen geeft aan dat er financiële ruimte zit bij KempenPlus. De (financiële) taakstelling wordt uitgevoerd zonder dat het ten koste gaat van de doelgroep.
Wethouder Jansen geeft aan dat er veranderingen binnen het management gaande zijn en kondigt aan de onderzoeksresultaten met de raad te delen.

De portefeuillehouder licht het spanningsveld tussen enerzijds zoveel mogelijk mensen naar werk begeleiden en anderzijds winstoptimalisatie toe.
De wethouder stelt dat KempenPlus tot de top van Nederland behoort en zegt hierover bij de raad terug te komen in het kader van de toekomstverkenning.
De portefeuillehouder geeft aan dat de burgemeester met het bestuur van KempenPlus in gesprek gaat over de aanwezigheid van raadsleden bij de bestuursvergaderingen van KempenPlus.

8.7 R24.087 Archiefverordening, Beheerregeling Informatiebeheer en Aanwijzingsbesluit informatiebeheer

Besluit:

De commissie oordeelt het voorstel voldoende voorbereid voor finale standpuntbepaling en dat geen specifieke punten uit de commissie zijn overgebleven voor bediscussiëring door de gemeenteraad.
De commissie adviseert de gemeenteraad om dit raadsvoorstel ongewijzigd als **hamerstuk** te behandelen in de raadsvergadering van 20 februari 2025, en daarmee conform het voorstel van het college te stemmen.

9 RONDVRAAG

Besluit:

–

Toelichting:

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

10 SLUITING

Besluit:

Met dankzegging aan alle aanwezigen sluit de voorzitter de vergadering om 21:35 uur.

Toelichting:

Besluitvorming over de geagendeerde raadsvoorstellen vindt plaats op 20 februari 2025.

Gemeente Bladel

Openbare Besluitenlijst Presidium

Datum	19-11-2024
Tijd	19:30 - 21:00
Locatie	Gemeentehuis Bladel, kamer S0.04 (Fractiekamer)
Voorzitter	M.A.G. (Maurits) van den Bosch
Aanwezigen	N.C.H.B. (Niels) Beerens, M.A.G. (Maurits) van den Bosch, A.J.A. (Toon) van Dun, M.A.P. (Marieke) van Gorp, E. (Ely) van Weert, J.F. (Jelle) van der Wiel en P.J.A. (Paul) Wouters
Verhinderd	H.A.L.B. (Hugo) Maas

1	**OPENING** De voorzitter opent de vergadering om 19:30 uur en heet de aanwezigen van harte welkom
2	**VASTSTELLEN AGENDA PRESIDIUM**
3	**VASTSTELLEN BESLUITEN- EN AFSPRAKENLIJST**
3.1	**Vaststellen niet-openbare besluitenlijst van presidiumvergadering van 24 september 2024** *Besluit:* De niet-openbare besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.2	**Vaststellen openbare besluitenlijst van presidiumvergadering van 24 september 2024** Gevraagd wordt naar de stand van zaken omtrent de toegezegde terugkoppeling over 'Bijeenkomst huisvesting asielzoekers'. De voorzitter geeft aan hierover het presidium zo spoedig mogelijk te informeren. *Besluit:* De openbare besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.3	**Vaststellen afsprakenlijst presidium tot en met vergadering van 24 september 2024** *Besluit:* De afsprakenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld
3.4	**Lijst van aanbevelingen RKC voor de gemeenteraad**

Er worden geen opmerkingen geplaatst over de lijst van aanbevelingen van de Rekenkamer en de opvolging ervan.

4 VORIGE VERGADERCYCLUS

In het klankbordgesprek van 7 december 2020 is de afspraak gemaakt om 'Terugblik vorige raadsvergadering' als vast agendapunt op te voeren in de vergadering van het presidium.

Gemeenteraad:
- 6 november 2024: Begroting 2025 en belastingtarieven
- 7 november 2024: Toetsingskader woningbouw, Woningbouwstrategie

Commissies:
- 14 oktober 2025: Grondgebied
- 15 oktober: Inwoners (GEANNULEERD)
- 17 oktober: MAZ

Informatiebijeenkomsten:
- 30 september 2024: Ontwerpbegroting 2025 en Collegeprogramma 2022-2026
- 1 oktober 2024: Ondermijning
- 11 november 2024: Zwembad Egyptische Poort
- 12 november 2024: IHP en Centrumplan Hapert

In de bijlagen zijn de evaluatieformulieren van de informatiebijeenkomsten opgenomen.

Gevraagd wordt naar de gecombineerde raadscommissie. De griffier geeft aan dat het Reglement van Orde het mogelijk maakt om een vergadering van de ‘gezamenlijke raadscommissies’ te beleggen (art. 42 RvO). In dat geval is het voor alle leden van de commissies Grondgebied, Inwoners en MAZ mogelijk om daaraan deel te nemen. Tot op heden heeft een dergelijke gecombineerde commissie nog nooit plaatsgevonden. De commissie MAZ van 17 oktober was een vergadering van de Commissie MAZ waarbij ook de mededelingen en ingekomen stukken van de commissie Inwoners geagendeerd waren. Leden van de commissie Inwoners kunnen hieraan echter niet deelnemen als zij geen lid zijn van de commissie MAZ.

Over de bijeenkomst van 11 november wordt vanuit het presidium onvrede geuit, doordat deze bijeenkomst veel onduidelijkheid teweeg heeft gebracht.

Over de bijeenkomst van 12 november wordt opgemerkt dat deze erg beknopt en kort was en dat de toegevoegde waarde beperkt was. Getwijfeld wordt aan de waarde van een IHP waarin niet de volledige prognoses van de schaalsprong zijn meegenomen. Ten aanzien van het onderwerp ‘Centrumplan Hapert’ wordt opgemerkt dat het ten opzichte van de bijeenkomst van GBOH in juni geen nieuwe informatie bevatte en dat het

daardoor mogelijk niet aan de verwachtingen van de volle publieke tribune heeft voldaan.
Door de griffier wordt opgemerkt dat deze twee informatiebijeenkomsten (11 en 12 november) waren georganiseerd op suggestie van het presidium. Mogelijk dat een meer intensieve afstemming vanuit de griffie met de ambtelijke organisatie benodigd is om informatiebijeenkomsten die niet op initiatief van het college zijn ingevuld, tot een succes te brengen.
Afgesproken wordt om in het vervolg dergelijke bijeenkomsten ook te voorzien van een ingevuld sjabloon dat (schriftelijk) wordt afgestemd met het presidium.

4.1 Evalueren begrotingsbehandeling 6 november 2024

Beeldvormende fase

- Vroege publicatie van begroting op vrijdag 20 september 2024
- Informatiebijeenkomst met toelichting op 30 september 2024
- Schriftelijke afdoening van overige vragen

Oordeelsvormende fase

- Integrale behandeling in MAZ op programmaniveau

Besluitvormende fase

- Toetsing en advisering op conceptmoties en -amendementen
- Begrotingsbehandeling op woensdag 6 november 2024 van 19.00-23.00 uur
- 1e termijn met 15 minuten beschouwing per fractie (zonderinterruptie) + korte reactie
- 2e termijn met debat over algemene beschouwing
- 3e termijn: 1-voor-1 behandelen van moties en amendementen

<u>Vragen aan Presidium:</u>
Hoe wordt teruggekeken op het proces tot aan de vaststelling van de begroting en welke verbeteringen zijn er ?

Er wordt positief teruggekeken op (het proces in aanloop op) de begrotingsbehandeling. De vergadering van 6 november was goed. Een verbetering is mogelijk ten aanzien van de termijnen. Afgesproken wordt om de volgende keer meer debat toe te staan in de 1e termijn. Daarmee kan de huidige tweede termijn komen te vervallen. Dan is de behandelwijze van de begroting als volgt:
- 1e termijn met 15 minuten verhaal per fractie zonder interrupties
- Gevolgd door reactie vanuit de raad (zowel verhelderingsvragen als politieke reactie waarbij ook inhoudelijk debat mogelijk is)
- Daarna reactie college
- Dan 2e termijn waarin ingediende moties en amendementen 1-voor-1 worden behandeld.

- Per motie/amendement krijgt ook het college mogelijkheid tot reactie
- Daarna stemming.

5 KOMENDE VERGADERCYCLUS

5.1 Commissies

De raadsvoorstellen die vanuit het college van burgemeester & wethouders en/of het presidium zijn voorbereid voor besluitvorming in de komende vergadercyclus, worden ter advies voorgelegd in een raadscommissie.
De gemeente Bladel kent de volgende raadscommissies:

- Commissie Grondgebied
- Commissie Inwoners
- Commissie MAZ

De verdeling van onderwerpen is opgenomen in het Reglement van Orde.

5.1.1 Commissie Grondgebied 2 december 2024

Voorstel:

- Bijgevoegde conceptagenda van de commissie Grondgebied vast te stellen.

Besluit:

Het presidium besluit de conceptagenda overeenkomstig het voorstel vast te stellen.
De discussienota parkeerbeleid wordt als volgt behandeld:

- Ieder discussiepunt apart waarbij iedere fractie een reactie kan geven op discussiepunt
- College krijgt gelegenheid om te reageren
- Indien naar aanleiding van reactie college gewenst wordt door de commissie om te reageren wordt er een (beknopte) 2e termijn per discussiepunt gestart voor een korte reactie.

Het presidium merkt op dat in diverse raadsvoorstellen de financiële paragraaf onvoldoende/geen inzicht geeft in de financiële consequenties van het voorstel, terwijl diverse raadsvoorstellen naar verwachting financiële gevolgen zullen hebben (of reeds hebben gehad). Het presidium vraagt het college hier meer aandacht voor te hebben.

5.1.2 Commissie Inwoners 3 december 2024

Voorstel:

- Bijgevoegde conceptagenda van de commissie Inwoners vast te stellen.

Besluit:

Het presidium besluit de conceptagenda overeenkomstig het voorstel vast te stellen.

5.1.3 Commissie MAZ 4 december 2024

Voorstel:

- Bijgevoegde conceptagenda van de commissie MAZ vast te stellen

Aan het presidium is teruggekoppeld dat het college heeft aangegeven na te denken over de wijze waarop de onderbouwing en besluitvorming van de strategische verwerving van Van Dissellaan 2-4 en Markt 10-11 nu is opgenomen in de Najaarsnota.

Besluit:

Het presidium besluit de conceptagenda overeenkomstig het voorstel vast te stellen. Het voorzitterschap zal worden ingevuld door Ben van Hoof of Arnoud van Hulst.

5.2 Gemeenteraad 17 + 19 december 2024

Voorstel:

- Op basis van de behandeling en de concludering in de raadscommissies van 2, 3 en 4 december vindt agendering plaats van de raadsvoorstellen als Hamer-/bespreekstuk (agendapunten 8 en 9).
- De vergaderavond op 17 december te annuleren en de vergadering op 1 avond (19 december) te organiseren.

Besluit:

- Het presidium besluit de conceptagenda van de raadsvergadering van 19 december samen te stellen op basis van de advisering door de raadscommissies.
- Het presidium besluit de vergaderavond van 17 december te annuleren en daarmee de raadsvergadering op 1 avond te organiseren, zijnde donderdag 19 december 2024.

6 RAADSPLANNING

Vanuit de rol van agendacommissie stelt het presidium de conceptagenda's vast van:

- De commissies
- De raad
- De informatiebijeenkomsten
  De Lange Termijn Agenda betreft een (1) overzicht van de onderwerpen die in de komende periode ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden aangeboden en (2) inzicht in het te verwachten besluitvormingsmoment per onderwerp.

De raadsplanning wordt daarbij door het presidium als instrument gebruikt. Op basis van raadsstukken (Raadsbesluiten, Begroting, Raadsmededelingen) is de conceptraadsplanning opgemaakt. Deze is ter reactie/correctie voorgelegd aan het college.

Een taak van het presidium volgens het reglement van orde betreft "f. Bewaken van de lange termijn agenda/raadsplanning;"

6.1 Planning onderwerpen commissie- en raadsvergaderingen

Functie 1 van de raadsplanning: De Raadsplanning wordt gebruikt om sturing te geven aan de agenda's van de commissie- en raadsvergaderingen.
- Wat komt er aan?
- Zijn er aandachtspunten voor de komende vergadercycli? Zo ja, welke?

Het college besluit over raadsmededeling RM24.082 op 19 november 2024. Deze is toegevoegd aan dit agendapunt.

Het presidium merkt op dat de 'organisatie-ontwikkeling' als onderwerp ontbreekt op de raadsplanning en dat deze toegevoegd dient te worden aan de agenda van april 2024. De griffier licht toe dat de zwemvoorziening op de Egyptische Poort staat gepland in juli 2025 als gevolg van de aangenomen motie. In de motie wordt het college opgeroepen om eerst de ombuigingsmaatregelen inzichtelijk te hebben alvorens er besloten wordt over grote investeringen (zoals het zwembad). Het college heeft aangegeven dat deze maatregelen inzichtelijk komen en gekoppeld worden aan de perspectiefnota. De perspectiefnota wordt in juli 2025 behandeld. Daarmee is dus ook de besluitvorming rondom het zwembad verplaatst naar juli 2024.

6.2 Invulling van Raadsinformatiebijeenkomsten

Functie 2 van de raadsplanning: De raadsplanning wordt gebruikt om invulling te geven aan de informatiebijeenkomsten. Dit kan op eigen initiatief, maar ook op verzoek van het college.

Bijlage:
- Overzicht van informatiebijeenkomsten

Er zijn vanuit het college of de gemeenteraad geen verzoeken/voorstellen ontvangen voor de organisatie van een informatiebijeenkomst.

<u>Vraag aan presidium:</u>
Zijn er onderwerpen waarmee de bijeenkomsten van 13 en 21 januari 2025 kunnen worden ingevuld?

- 13 januari: Onderwerp 1 (suggestie: Bestemmingsplan Markthof) + Onderwerp 2
- 21 januari: Onderwerp 1 + Onderwerp 2

Het presidium geeft opdracht aan de griffier om in afstemming met de ambtelijke organisatie en college te inventariseren naar de mogelijkheden en invulling van de

informatiebijeenkomsten op 13 januari, 21 januari en 24 februari 2025 met de volgende onderwerpen:

- Vrijkomende locaties Den Herd, Den Tref en voormalige praktijkschool (gepland voor besluitvorming op 3 april)
- Gemeenschappelijke Regelingen (Griffier neemt contact op met Hugo Maas)
- Milieustraat gemeente Bladel (gepland voor besluitvorming op 3 april)
- Organisatieontwikkeling (gepland voor besluitvorming april/mei/juli)
- Markthof (gepland voor besluitvorming op 20 februari)

Op basis van de inventarisatie vindt (schriftelijke) terugkoppeling plaats aan het presidium. Indien een onderwerp geschikt is voor een informatiebijeenkomst in januari/februari 2025, wordt deze voorzien van een ingevuld sjabloon en ter accordering voorgelegd aan presidium.

7 OVERIGE AANGELEGENHEDEN PRESIDIUM

7.1 Raadscommunicatie: Nieuwsartikel gemeenteraad

Om de zichtbaarheid van de gemeenteraad te vergroten wordt in december 2024 een artikel ‘gesprek met de gemeenteraad’ (terug- en vooruitblik) gepubliceerd. Bijgevoegd memo bevat een voorstel voor vorm en inhoud van dit artikel.

Het presidium wordt gevraagd om een reactie te geven op dit voorstel en eventuele wijzigingsvoorstellen of aandachtspunten kenbaar te maken.

Voorstel:
Het memo vast te stellen en de afdelingen communicatie en griffie te verzoeken hier verder uitvoering aan te geven.

Besluit:
Het presidium is akkoord met het memo. Opgemerkt wordt dat er aandacht dient te zijn voor:

- Sociaal domein (bijv. door te refereren aan de Brede visie op Welzijn)
- Alle kernen (bijv. in relatie tot wonen of de ontwikkeling van de sportparken)

7.2 Vervolg Divino-traject op 10 december 2024

Op 17 oktober kwam de Divino-groep voor de derde maal bijeen. Hierin is een mogelijk scenario van een vergadersystematiek vanuit de driehoek toegelicht. Afgesproken is toen om eind 2024 een bijeenkomst te organiseren waarin inzicht zou worden gegeven aan raads- en commissieleden in het BOB-model en de 'best practices' vanuit andere gemeenten.

Beoogd is om deze bijeenkomst te organiseren op 10 december 2024, waarbij de griffiers (en raadslid) van de gemeente Best en Altena hun ervaringen komen delen.

Waarom de gemeenten Best en Altena:

1. Gemeente Altena (werkt met het BOB-model: Altenatafel, Altenaronde en Raadsvergadering). De griffier Hans Peet is 'grondlegger' van het BOB-model en kan zijn ervaringen uit andere gemeenten delen.
2. Gemeente Best (is in omvang vergelijkbaar en werkt met beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende raadsvergadering, en themabijeenkomsten. De griffier en een raadslid komen hun ervaringen delen)

Vraag aan fractievoorzitters:

- Welke wensen en specifieke aandachtspunten dienen tijdens deze bijeenkomst aan bod te komen en hoe zien jullie deze bijeenkomst voor jullie?

Het presidium geeft aan dat de informatiebijeenkomst gericht is op informatievoorziening (beeldvorming). Zowel raads- als commissieleden worden uitgenodigd. Het mogelijke scenario waarover gesproken is met de Divino-groep wordt niet expliciet toegelicht.

Wel wordt het proces tot aan de bijeenkomst van 10 december uiteen gezet.
Tijdens de bijeenkomst dient aandacht te zijn voor zowel de vóór- als de nadelen van het BOB-model.
De externen worden verwacht:

- beide aspecten (voors en tegens) te benadrukken.
- In tijd uiteen hoe een vergadercyclus er uitziet (van agendering, aanlevering van stukken, de fractievergaderingen, tot aan de beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende vergadermomenten)
- Inzicht te geven in de invloed dat het vergadermodel heeft (gehad) op de kwaliteit van de besluitvorming

8 RONDVRAAG

Er vindt geen rondvraag plaats.

De griffier geeft aan dat het aantal aanmeldingen voor het Kempenconges van 27 november 2025 te wensen over laat en verzoekt de fractievoorzitters hier aandacht voor te vragen in de fractie.

9 SLUITING

Onder dankzegging om ieders inbreng sluit de voorzitter de vergadering om 21:00 uur.

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

R25.009

Lijst met Mededelingen en ingekomen stukken

Aan de raad – 20-02-2025

Mededelingen en ingekomen stukken 22 november 2024 t/m 17 januari 2025.

Indien raadsleden agendering wenst van onderstaande documenten dienen zij dit uiterlijk 48 uur voorafgaande aan de vergadering aan de griffier kenbaar te maken.

Vanuit commissies/presidium/griffier

	Datum	Betreffende
1.	03-02-2025	[25.02764] - Besluitenlijst_Commissie Grondgebied_03022025
2.	04-02-2025	[25.02810] - Besluitenlijst_Commissie Inwoners_04022025
3.	06-02-2025	[25.02806] - Besluitenlijst_Commissie Middelen & Algemene zaken_06022025
4.	19-11-2024	[25.02812] - Besluitenlijst openbaar_Presidium_19112024_VASTGESTELD
5.	07-02-2025	[25.02815] - Overzicht van Toezeggingen_stand van zaken vergadering 2002205 d.d. 07022025
6.	07-02-2025	[25.02813] - Overzicht van Moties_Stand van zaken d.d. 06-02-2025
7.	14-01-2025	[25.02814] - Raadsplanning Gemeente Bladel 2025_Cyclus Jan-Feb 2025_14012025_DEF

A. Mededelingen.

Een mededeling is een document waarin het college van burgemeester & wethouders de raad informeert.

	Datum	Betreffende	Commissie
1.	11-02-2025	Kadernota 2026 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	-
2.	06-02-2025	Kadernota 2026 GGD Brabant-Zuidoost	Commissie MAZ 06-02-2025
3.	04-02-2025	Kadernota 2026 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	Commissie MAZ 06-02-2025
4.	13-01-2025	Vervolg aanpak Kempenbranie	Commissie Inwoners 04-02-2025
5.	13-01-2025	Decembercirculaire 2024	Commissie MAZ 06-02-2025
6.	07-01-2025	Aankoop perceel Castersedijk 4 Hapert	Commissie Grondgebied 03-02-2025
7.	07-01-2025	Update SPUK Integraal Zorgakkoord (IZA) en uitvoering IZA-resolutie	Commissie Inwoners 04-02-2025
8.	20-12-2024	Gezamenlijke prestatieafspraken 2025 Kempengemeenten met WSZ en Stichting Huurdersraad de Kempen	Commissie Inwoners 04-02-2025
9.	20-12-2024	Goedkeuring begroting 2025 door provincie	Commissie MAZ 06-02-2025
10.	20-12-2024	Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw 5, 5A en ongenummerd)	Commissie Grondgebied 03-02-2025
11.	19-12-2024	Terugblik Kempisch Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie 2024	Commissie MAZ 06-02-2025
12.	19-12-2024	Addendum overeenkomst JeugdzorgPlus 2025 en verlenging samenwerkingsconvenant contractmanagement	Commissie Inwoners 04-02-2025

13.	19-12-2024	Stand van zaken financiële problemen jeugdzorgaanbieder Pactum	Commissie Inwoners 04-02-2025
14.	16-12-2024	Afwijzing Subsidie Impulsaanpak Winkelgebieden	Commissie Grondgebied 03-02-2025
15.	16-12-2024	Uitkomst Algemene Ledenvergadering VNG t.a.v. resolutie Integraal Zorgakkoord	Commissie Inwoners 04-02-2025
16.	05-12-2024	Grondaankoop t.b.v. totaal woningbouwontwikkeling Hapert West (De Stuw ongenummerd)	Commissie Grondgebied 03-02-2025

De gemeenteraad wordt voorgesteld bovengenoemde ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

B. Ingekomen stukken.

Een ingekomen stuk is een document, geadresseerd aan de gemeenteraad, dat niet afkomstig is van het college van burgemeester & wethouders.

	Afzender	Datum	Betreffende	Afdoening	Commissie
1.	College Bladel	17-01-2025	College Bladel_Persbericht_Gemeente Bladel, eerstelijnszorg en WSZ tekenen samenwerkingsovereenkomst voor een gezondheidscentrum met appartementen in Hapert 16012025	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
2.	Gemeente Eindhoven	17-01-2025	Gemeente Eindhoven_Jaarverslag 2024_16012025	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
3.	College Bladel	14-01-2025	College Bladel_Persbericht_Nieuwe stappen gezet voor het verenigingsgebouw op Sportpark de Smagtenbocht in Bladel_14012025	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
4.	Metropoolregio Eindhoven (MRE)	10-01-2025	MRE_Aanbiedingsbrief Werkprogramma MRE 2025-2026 aan gemeenteraden_10012025	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
5.	Burger	10-01-2025	Burger_Brief_Stroomopwekking en bedreiging burgemeesters-raadsleden_09012025	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025/ Commissie MAZ 06-02-2025
6.	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	10-01-2025	VNG_Lbr.25-001_Extra vacatureronde VNG-bestuur en commissies_07012025	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
7.	Provincie Noord-Brabant	02-01-2025	Provincie Noord-Brabant_Jaarplan Interbestuurlijk toezicht 2025_19122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
8.	Stichting Milieuwerkgroep Kempenland + Stichting Groen Kempenland	02-01-2025	Milieuwerkgroep Kempenland_Handleiding bestrijdingsmiddelen gemeenten_02012025	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
9.	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	02-01-2025	VNG_Lbr.24-052_Actuele situatie asiel en integratie en oproep tot versneld huisvesten van statushouders_23122024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025 / Commissie MAZ 06-02-2025
10.	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)	23-12-2024	ODZOB_Jaarrapportage Regionaal Meetnet_2012204	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025

	Afzender	Datum	Betreffende	Afdoening	Commissie
11.	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	23-12-2024	GRSK_Kadernota 2026_20122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
12.	Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB)	23-12-2024	ROB_ROB-advies 'Naar een uitvoerende macht'_27112024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
13.	Gemeente Tynaarlo	23-12-2024	Gemeente Tynaarlo_Motie meer taken dan ook meer knaken_20122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
14.	Rekenkamer Kempengemeenten	23-12-2024	Rekenkamer Kempengemeenten_Aanbieding Rekenkamerrapport Jeugdhulp_20122024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
15.	Gemeente Bladel	20-12-2024	Gemeente Bladel_Griffiejaarplan Bladel 2025_19122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
16.	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	20-12-2024	VNG_Lbr.24-051_Model Participatieverordening 2024_19122024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
17.	Metropoolregio Eindhoven (MRE)	20-12-2024	MRE_Aanbiedingsbrief Werkprogramma MRE 2025-2026 aan gemeenteraden_19122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
18.	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant (ODZOB)	20-12-2024	ODZOB_Kadernota 2026_19122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
19.	GGD Brabant Zuid-Oost (GGD)	20-12-2024	GGD_Kadernota 2026_19122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
20.	Metropoolregio Eindhoven (MRE)	19-12-2024	MRE_Oprichting Brainport Partnerfonds_18122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
21.	Metropoolregio Eindhoven (MRE)	19-12-2024	MRE_Besluiten vergadering Algemeen Bestuur MRE 18-12-2024 en Kadernota Begroting MRE 2026_19122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
22.	Metropoolregio Eindhoven (MRE)	18-12-2024	MRE_Informatiebrief afwikkeling herstelaanpak breed economisch vestigingsklimaat_18122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
23.	Combinatie Jeugdzorg	18-12-2024	Combinatie Jeugdzorg_Nieuwsbrief Combinatie Jeugdzorg december 2024_18122024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
24.	Gemeente Bladel	18-12-2024	Gemeente Bladel_Nieuwsbrief Egyptische Poort december 2024_18122024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
25.	HISWA-RECRON	17-12-2024	HISWA-RECRON_Toeristenbelasting_17122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
26.	Omgevingsdienst Zuid-oost Brabant (ODZOB)	17-12-2024	ODZOB_Informatiebrief ontwikkelingen versterking VTH-stelsel_16122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
27.	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)	16-12-2024	VRBZO_Aanbiedingsbrief zienswijzen begrotingswijziging en Regionaal Risicoprofiel VRBZO, kadernota 2026, voortgang bestuurlijke opdracht - deelopdracht 1_13122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
28.	Gemeente Bladel	13-12-2024	Gemeente Bladel_Reactie_Burger_Brief_Wat te doen met ondercapaciteit energienetwerk_13122024	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025

	Afzender	Datum	Betreffende	Afdoening	Commissie
29.	MRE (Metropoolregio Eindhoven)	11-12-2024	MRE_Informatiebrief besluit nationale prioriteit hoogspanningsinfrastructuur Noordoost-Brabant_101224	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
30.	Gemeente Bladel	10-12-2024	Gemeente Bladel_Persbericht sloop oude schoolgebouw Het Palet geeft startsein voor nieuw centrumplan_10122024	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
31.	Leden Bladel RT21	09-12-2024	Leden Bladel RT21_Verslag vergadering 05-12-2024 MRE Raadstafel 21_06122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
32.	Stuurgroep NOVEX De Peel	06-12-2024	NOVEX De Peel_Regionale uitvoerings- en investeringsagenda en uitnodiging webinar_05122024	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
33.	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	06-12-2024	GRSK_Inzage in de notulen van de bestuurscommissies van GRSK_05122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
34.	Regionaal Meetnet Zuidoost-Brabant	05-12-2024	Meetnet_Nieuwsbrief december 2024_05122024	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
35.	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	05-12-2024	VRBZO_Stand van zaken bestuursopdracht - deelopdracht 1_04122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
36.	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	05-12-2024	VNG_Lbr.24-050_Nieuw Model Verordening Jeugdhulp_04122024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
37.	Provincie Noord-Brabant	04-12-2024	Provincie Noord-Brabant_Beoordeling begroting Bladel 2025_04122024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
38.	De Energiebank Nederland	03-12-2024	Energiebank_Effectieve aanpak energiearmoede in uw gemeenten, zonder winstoogmerk_03122024	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
39.	Burger	03-12-2024	Burger_Brief_Wat te doen met ondercapaciteit energienetwerk_30112024	Ter afdoening in handen van B&W stellen	Commissie Grondgebied 03-02-2025
40.	VvE BIZ Centrum Bladel en Ondernemersvereniging Bladel	29-11-2024	VvE BIZ_Ingezonden stuk inzake Discussienota Parkeerbeleid_28112024	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
41.	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	29-11-2024	VNG_Lbr.24-049_Nieuw Model Verordening straatnamen en huisnummers 2024_28112024	Ter kennisname	Commissie Grondgebied 03-02-2025
42.	Maatschap voor Communicatie	29-11-2024	Maatschap voor Communicatie_Van Onzekerheid naar Regie: Communicatie en Participatie bij Vluchtelingenopvang_28112024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
43.	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	27-11-2024	VNG_Lbr.24-048_Tijdelijke verlenging afspraken Ketenovereenkomst Verpakkingen_26112024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
44.	Burger	26-11-2024	Burger_Brief_Schriftelijke inspraak reactie evaluatie en verordening toeristenbelasting_26112024	Ter afdoening in handen van B&W stellen	Commissie MAZ 06-02-2025
45.	Arcadis Nederland BV	26-11-2024	Arcadis_Effectstudie - Zwemplas Egyptische Poort_19112024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025

	Afzender	Datum	Betreffende	Afdoening	Commissie
46.	Gemeente Bladel	26-11-2024	Gemeente Bladel_Nieuwsbrief Egyptische Poort november 2024_25112024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
47.	Brancheverenigin g van Zorgorganisaties (ACTIZ)	26-11-2024	Actiz_Handreiking Kansrijk partnerschap voor jeugd en gezin_25112024	Ter kennisname	Commissie Inwoners 04-02-2025
48.	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	26-11-2024	VNG_Lbr.24-047_Tweede nazending Najaars ALV 29 november 2024_22112024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
49.	Basisschool Het Palet	26-11-2024	Palet, Het_Onwerkbare situatie in unit 1 op basisschool Het Palet en urgent verzoek_12-11-2024	Ter afdoening in handen van B&W stellen	Commissie Inwoners 04-02-2025
50.	Nederlandse Vereniging voor Raadsleden (NVvR)	22-11-2024	NVvR_Herfstbrief 2024_21112024	Ter kennisname	Commissie MAZ 06-02-2025
51.	Toiletalliantie	22-11-2024	Toiletalliantie_Ranglijst toiletvriendelijkheid bij gemeenten_21112024	Ter afdoening in handen van B&W stellen	Commissie Inwoners 04-02-2025

De gemeenteraad wordt voorgesteld bovengenoemde ingekomen stukken op de voorgestelde wijze van afdoening vast te stellen.

Alle mededelingen en ingekomen stukken zijn voor de gemeenteraadsleden via het digitale raadsinformatiesysteem te raadplegen.

Bladel, 20 februari 2025

De griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

De voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.100 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op
- De Gemeentewet;
- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
- Nota Grondbeleid 2019; Nota Kostenverhaalsregeling en regeling Financiële bijdragen gemeente Bladel 2024;

overwegende dat:
- de gemeenteraad in december 2022 een woningbouwprogramma heeft vastgesteld tot het jaar 2040;
- de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders opdracht heeft gegeven tot het uitvoeren van het woningbouwprogramma;
- het college van burgemeester en wethouder voor een woningbouwontwikkeling te Bladel een grondexploitatie heeft opgesteld;
- de gemeenteraad kennis heeft genomen van het raadsvoorstel Grondexploitatie De Groene Akkers” Bladel;

besluit:

1. de “Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel vast te stellen;
2. krediet te voteren volgens de kosten-baten analyse van de “Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel; en
3. het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven tot verdere uitvoering van het plan;

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Projectnaam	De Groene Akkers 6830226
Projectnummer	6830226
Projectomschrijving	Haalbaarheidsstudie
Printdatum	30-12-2024

GrexManager

Jaarschijven

Kasstroom grondexploitatie Kosten	Totaal	Nog te realiseren	Boekwaarde	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031	1-1-2032	1-1-2033	1-1-2034
Verwerving	€ 1.617.500	€ 1.617.500	€ 0	€ 1.617.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Sloopkosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onderzoek En Milieu	€ 15.000	€ 15.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 15.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Saneringskosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Grondwerk	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Bouwrijp Maken	€ 1.177.493	€ 1.177.493	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.177.493	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Woonrijp Maken	€ 1.605.845	€ 1.605.845	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 401.461	€ 401.461	€ 401.461	€ 401.461
Civiele Constructies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Tijdelijk Beheer	€ 57.145	€ 57.145	€ 0	€ 11.429	€ 11.429	€ 11.429	€ 11.429	€ 11.429	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Plankosten	€ 343.957	€ 343.957	€ 0	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269	€ 31.269
Voorbereiding En Toezicht	€ 264.265	€ 264.265	€ 0	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024	€ 24.024
Planschade	€ 100.000	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Overige Kosten	€ 255.000	€ 25.831	€ 229.169	€ 25.831	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Resultaat Complex	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Rente	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totale Kosten	**€ 5.436.206**	**€ 5.207.037**	**€ 229.169**	**€ 1.710.053**	**€ 66.722**	**€ 66.722**	**€ 81.722**	**€ 1.244.215**	**€ 55.293**	**€ 55.293**	**€ 481.754**	**€ 481.754**	**€ 481.754**	**€ 481.754**

Opbrengsten	Totaal	Nog te realiseren	Boekwaarde	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031	1-1-2032	1-1-2033	1-1-2034
Woningbouw	€ 2.961.020	€ 2.961.020	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 740.255	€ 740.255	€ 740.255	€ 740.255
Bedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kantoren	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Winkels	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Horeca	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Commercieel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Niet-commercieel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overig	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Subsidies	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Verliesvoorziening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overige bijdragen	€ 4.012.289	€ 4.012.289	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 668.715	€ 668.715	€ 668.715	€ 668.715	€ 668.715	€ 668.715	€ 0
Totale Opbrengsten	**€ 6.973.309**	**€ 6.973.309**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 668.715**	**€ 668.715**	**€ 668.715**	**€ 1.408.970**	**€ 1.408.970**	**€ 1.408.970**	**€ 740.255**

Inflatiecorrectie en bepaling van kasstroom	Totaal	Nog te realiseren	Boekwaarde	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029	1-1-2030	1-1-2031	1-1-2032	1-1-2033	1-1-2034
Stand per 1-1-				-€ 229.169	-€ 1.975.379	-€ 2.065.557	-€ 2.158.396	-€ 2.270.160	-€ 2.976.602	-€ 2.338.807	-€ 1.681.284	-€ 671.015	€ 369.898	€ 1.442.173
Kosten	-€ 5.436.206	-€ 5.207.037	-€ 229.169	-€ 1.710.053	-€ 66.722	-€ 66.722	-€ 81.722	-€ 1.244.215	-€ 55.293	-€ 55.293	-€ 481.754	-€ 481.754	-€ 481.754	-€ 481.754
Opbrengsten	€ 6.973.309	€ 6.973.309	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 668.715	€ 668.715	€ 668.715	€ 1.408.970	€ 1.408.970	€ 1.408.970	€ 740.255
Kostenstijging	-€ 670.068	-€ 670.068		-€ 33.866	-€ 3.702	-€ 5.462	-€ 8.458	-€ 156.231	-€ 8.188	-€ 9.457	-€ 93.682	-€ 105.191	-€ 116.929	-€ 128.903
Opbrengstenstijging	€ 1.017.922	€ 1.017.922		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 47.992	€ 62.326	€ 76.947	€ 193.548	€ 225.598	€ 258.289	€ 153.221
b Rente over negatieve kasstroom	-€ 163.663,69	-€ 163.663,69		-€ 2.291,69	-€ 19.753,79	-€ 20.655,57	-€ 21.583,96	-€ 22.701,60	-€ 29.766,02	-€ 23.388,07	-€ 16.812,84	-€ 6.710,15	€ 0,00	€ 0,00
b Rente over positieve kasstroom	€ 18.120,71	€ 18.120,71		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.698,98	€ 14.421,73
Stand per 31-12-	**€ 1.739.413**		**-€ 229.169**	**-€ 1.975.379**	**-€ 2.065.557**	**-€ 2.158.396**	**-€ 2.270.160**	**-€ 2.976.602**	**-€ 2.338.807**	**-€ 1.681.284**	**-€ 671.015**	**€ 369.898**	**€ 1.442.173**	**€ 1.739.413**
				31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029	31-12-2030	31-12-2031	31-12-2032	31-12-2033	31-12-2034

Saldo op Netto Contante Waarde	**€ 1.398.946**	1-1-2024
Saldo op Eindwaarde	**€ 1.739.413**	31-12-2034
Saldo op Nominale Waarde	**€ 1.537.103**	

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.100

Onderwerp : Grondexploitatie "De Groene Akkers" Bladel I

Aan de raad

Inleiding
Voorafgaand aan het tot stand komen van de voorgestelde Grondexploitatie “De Groene Akkers” te Bladel is een startnotie opgesteld. In deze startnotitie is een algemene projectomschrijving van de totale gebiedsontwikkeling De Groene Akkers opgenomen evenals een aantal algemene uitvoeringskaders.
De “startnotitie richtinggevende uitvoeringskaders De Groene Akkers” voorziet daarmee dan ook in een algemeen uitvoeringskader, waarbij in het vervolgtraject nog nader maatwerk kan worden toegepast aan de te ontwikkelen locatie. De startnotitie is als bijlage 1,24.30583, ter kennisgeving toegevoegd aan dit raadsvoorstel.

<u>Aankoop percelen van WSZ leidt tot totale gebiedsontwikkeling</u>
Door de aankoop van 4 percelen, groot 21.054 m², in december 2024 van Woonstichting de Zaligheden (WSZ) in het voormalig plan De Biezen II te Bladel (momenteel te noemen plan toekomstig “De Groene Akkers” Bladel) is het mogelijk om een gebiedsontwikkeling, samen met aangrenzende grondeigenaren, van circa 154 woningen te realiseren.
In onderstaande verbeelding de aangekochte percelen van WSZ (gekleurd).



<u>Gebiedsontwikkeling “De Groene Akkers” Bladel</u>

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ONT	Henny Oerlemans	0479 361636

De gebiedsontwikkeling “De Groene Akkers” Bladel is gelegen binnen de contouren Zwartakkers, Gozelinusbocht,, Wilgenroosje en Vogelwikke. Het totale plangebied heeft een totale oppervlakte van 46.407 m². Het plan is voorzien op 16 mede aangrenzende grondeigenaren (waaronder twee (2) ontwikkelaars) die de mogelijkheid hebben om op hun perceel of in hun achtertuin een woning te realiseren. In onderstaande verbeelding de totale gebiedsontwikkeling “De Groene Akkers” Bladel.



Grondexploitatie “De Groene Akkers” Bladel

Om voornoemde woningbouwontwikkeling mogelijk te maken heeft er een financieel, economische haalbaarheidsstudie plaatsgevonden dat vertaald is in een grondexploitatie. In casu “Grondexploitatie De Groene Akkers” Bladel. De grondexploitatie is herleid uit een ontwerp stedenbouwkundig plan (24.30585). Vanuit het ontwerp stedenbouwkundig plan is een ruimtegebruik, economische haalbaarheidsstudie in kosten, woningbouwsegmenten bij uitgifte volgens het woonbeleid en een risicoanalyse financieel in een grondexploitatie weergegeven.

Ruimtegebruik

De gebiedsontwikkeling omvat een bruto plangebied van 46.407 m² en is als volgt onderverdeeld;

- Wegen 5.842 m² en bedraagt afgerond 13% van het plangebied
- Parkeren. 2.620 m² en bedraagt afgerond 6% van het plangebied
- Voetpad 2.957 m² en bedraagt afgerond 6% van het plangebied
- Groen 8.508 m² en bedraagt afgerond 19% van het plangebied
- Uitgeefbaar 26.480 m² en bedraagt afgerond 56% van het plangebied

Financieel, economische haalbaarheidsstudie

Voortvloeiend vanuit het ontwerp stedenbouwkundig plan en ruimtegebruik wordt een financieel economische haalbaarheidsstudie opgesteld. Tijdens de studie is rekening gehouden met de vereiste voorschriften en parameters vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten, kortweg BBV, alsmede met de door uw raad gewenste segmentering woningbouw vanuit de woonvisie, namelijk 30% sociale huur, 37% betaalbare koop, waarvan 10% sociale koop en 33% vrije sector. Daarnaast is er rekening gehouden met een op te nemen groenpercentage van circa 20% binnen het plangebied. De gebiedsontwikkeling “De Groene Akkers” Bladel heeft een geprognotiseerde doorlooptijd van 10 jaren en eindigt naar verwachting op 31 december 2034.

Kostenanalyse

De kosten bedragen, samengevat, een geheel van kosten in onderzoeken, eventuele saneringen, bouw-, en woonrijpkosten, plankosten en civiel technische uitvoeringswerkzaamheden. De kosten zijn geraamd op € 5.436.206,00 en worden jaarlijks geactualiseerd.

Aangrenzende grondeigenaren betalen mee aan de ontwikkelingskosten
De Omgevingswet verplicht grondeigenaren, die bij zelfrealisatie van woningbouw op hun eigen perceel profijt ondervinden van de toekomstige gebiedsontwikkeling, om in de te maken kosten van de gebiedsontwikkeling proportioneel en toerekenbaar bij te dragen.

Naast de gemeente als grondeigenaar zijn er 16 grondeigenaren die bij zelfrealisatie profijt ondervinden van de gebiedsontwikkeling. In totaal gaat het bij deze grondeigenaren over 101 woningen waarvan het merendeel onder de 5 woningen realiseert op hun eigen perceel. Bij 2 van de 16 grondeigenaren wordt naast een anterieure overeenkomst ook een vaststellingsovereenkomst afgesloten dit gezien de hoeveelheid te realiseren woningen op hun perceel (een grondeigenaar kan 25 woningen realiseren en een andere grondeigenaar kan 32 woningen realiseren op zijn perceel). Met de overige grondeigenaren wordt alleen een anterieure overeenkomst afgesloten. Indien er geen anterieure overeenkomst kan worden afgesloten zal een kostenverhaalsbeschikking opgenomen worden in het omgevingsplan. Dit wil zeggen dat bij het onherroepelijk worden van een omgevingsplan pas aan de initiatiefnemer een omgevingsvergunning met activiteit bouwen wordt verleend nadat betaling van de kosten en financiele bijdrage van de gebiedsontwikkeling door de initiatiefnemer heeft plaatsgevonden. De door de grondeigenaren te betalen kosten worden in de grondexploitatie opgenomen als opbrengst.

Woningbouwsegmenten
Zoals eerder vermeld zijn 154 woningen geprognotiseerd in het plan “De Groene Akkers” Bladel. In de haalbaarheidsstudie wordt aan de opbrengstenkant met betrekking tot de verkoop bouwgrond t.b.v sociale huur gerekend met een afgesproken grondwaarde van € 240,00 p/m² exclusief btw. Bij de overige woningbouwsegmenten wordt gerekend met residuele grondwaardes die zijn opgenomen bij verschillende vrij op naam prijzen, vastgesteld door de gemeenteraad. In de haalbaarheidsstudie, is onderscheid gemaakt in de volgende woningbouwsegmenten;

- 53 sociale huurwoningen, betreft 34% van het totale woningbouwsegment
- 21 dure huur woningen, betreft 14% van het totale woningbouwsegment
- 57 betaalbare koop, betreft 37% van het totale woningbouwsegment
- 23 vrije sector, betreft 15% van het totale woningbouwsegment.

Kostenverhaal en financiële bijdragen
Aangrenzende grondeigenaren betalen mee aan de ontwikkelingskosten en leveren een financiële bijdrage voor enerzijds bovenwijkse voorzieningen en anderzijds voor het niet (kunnen/willen) realiseren van sociale huurwoningen.
De Omgevingswet verplicht grondeigenaren die bij zelfrealisatie van woningbouw op hun eigen perceel profijt ondervinden van de toekomstige ontwikkeling, proportioneel en toerekenbaar in kosten bij te dragen. Daarnaast is in de vastgestelde “Nota Kostenverhaalsregeling en regeling Financiële bijdragen gemeente Bladel 2024” opgenomen dat grondeigenaren een bijdrage betalen indien ze geen sociale huurwoning(en) kunnen/willen realiseren.
De kosten en financiële bijdragen worden jaarlijks geïndexeerd.

Opbrengstenanalyse
In de opbrengstenanalyse is gerekend met de gronduitgifte, de typologieën van de woningsegmenten op het aantal uit te geven m² van de uitgiftekavels waarbij de residuele grondwaardes gebaseerd zijn op de vrij op naamprijzen. Alsmede de opbrengsten van de grondeigenaren die op hun perceel binnen het bruto plangebied een woning(en) wensen te realiseren en hiervoor mee betalen aan de ontwikkelingskosten en financiële bijdragen.
De opbrengsten zijn geraamd op € 6.973.309,00 en worden jaarlijks geactualiseerd.

Resultaat grondexploitatie “De Groene Akkers” Bladel (24.30580)
De financieel, economische uitvoerbaarheid is vertaald in de grondexploitatie “De Groene Akkers” Bladel. Naast de kosten zijn ook de opbrengsten gefaseerd inzichtelijk gebracht waarbij de grondexploitatie 10 jaar in tijd, voorzien van een jaarlijkse rente en een jaarlijkse kosten- en opbrengstenstijging, is weggezet. Het resultaat is opgenomen in de jaarschijven van de grondexploitatie en verwacht een positief resultaat op eindwaarde van € 1.739.413,00

Risicoanalyse
Elk woningbouwplan kan, onder andere, tijdens het bouw- en woonrijp maken financiële risico's ondervinden. In de grondexploitatie wordt derhalve voor het bouw- en woonrijp maken 30% van de kosten aangemerkt als een mogelijk risico. Dit risico dient gedekt te worden uit het eindresultaat. Voor het plan De Groene Akkers bedraagt het geraamd risico € 835.000,00 Als het eindresultaat het risico kan dekken wordt geacht dat het woningbouwplan financieel haalbaar is. Uit de risicoanalyse "Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel blijkt dat het geraamde eindresultaat voornoemde risico kan dekken. Hierdoor is het plan De Groene Akkers financieel- en economisch uitvoerbaar c.q. haalbaar.

Conclusie financiële-, economische haalbaarheidsstudie
Rekening houdend met het bovenstaande kan de conclusie worden genomen dat het plan De Groene Akkers te Bladel financieel haalbaar en uitvoerbaar is.

Voorstel

1. Aan uw raad wordt voorgesteld in te stemmen met de "Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel en deze bij raadsbesluit 24.30584 vast te stellen.

Beoogd effect
Het kunnen realiseren van een gebiedsontwikkeling door het vaststellen van een startnotitie, grondexploitatie en het toepassen van het kostenverhaal en financiële bijdragen.

Argumenten

1. *De Grondexploitatie voldoet aan de gestelde voorschriften vanuit de BBV*
   In de grondexploitatie zijn de onderwerpen opgenomen die verplicht zijn vanuit de BBV zoals de uitgangspunten, begroting, jaarschijven, etc.

2. *De Grondexploitatie heeft een positief resultaat bij einde looptijd*
   De kosten- en batenanalyse geeft bij einde looptijd een positief eindresultaat.

3. *Het positief resultaat in de grondexploitatie kan een eventuele risico dragen*
   Het positief resultaat dient een risico van 30% op de totale kostten van het bouwrijp- en woonrijp maken te kunnen dekken. Onder aftrek van het risicobedrag op het eindresultaat blijft het plan positief financieel uitvoerbaar cq haalbaar.

4. *Uw gemeenteraad is bevoegd tot het vaststellen van een grondexploitatie*
   U als gemeenteraad bent het hoogste orgaan binnen de gemeente Bladel. Alleen u kan een grondexploitatie, bij besluit, vaststellen.

Kanttekeningen
De grondexploitatie heeft een einddatum op 31 december 2034.
Het is mogelijk dat niet iedere aangrenzende grondeigenaar voor het einde van deze termijn zijn grondpositie in ontwikkeling heeft genomen. Dit kan gevolgen hebben aan de opbrengstenkant waardoor een minder positief resultaat in eindwaarde kan worden verwacht. Het is echter mogelijk de grondexploitatie door u gemeenteraad te laten verlengen bij einde looptijd.

Financiën
De grondexploitatie wordt na vaststelling door uw gemeenteraad opgenomen in de P&C Cyclus.

Communicatie
N.v.t.

Uitvoering
Na vaststelling van de grondexploitatie zal het plan ter uitvoering worden gebracht.

Bladel, 7 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)

1. “Startnotitie richtinggevende uitvoeringskader De Groene Akkers”, 24.30583
2. Ontwerp stedenbouwkundig plan De Groene Akkers Bladel, 24.30585
3. “Jaarschijven Grondexploitatie De Groene Akkers” Bladel, 24.30580
4. Raadsbesluit “Grondexploitatie De Groene Akkers” Bladel, 24.30584

Startnotitie met richting gevende uitvoeringskaders
De Groene Akkers (december 2024)

VOORAF
Aan de westkant van Bladel ligt direct ten noorden van De Groene Long het gebied De Groene Akkers (voorheen De Biezen uitwerkingsfase II genoemd).
Voor betreffende gebiedsontwikkeling is een plan in voorbereiding gericht op de bouw van woningen. Initiatiefnemer was de woningbouwcoöperatie Woonstichting de Zaligheden (kortweg; WSZ). De gemeente heeft de gronden van WSZ binnen de totaal te realiseren gebiedsontwikkeling gekocht. Het plan behelst op dit moment de realisering van circa 154 woningen. Gesprekken en ideeën rondom het ontwikkelen van dit gebied lopen al jaren. De eerste planschetsen dateren van 2018. Het plangebied behelst een totale oppervlakte van 46.407 m² waarbinnen geraamd aan 21.504 m² woningen gebouwd kunnen worden. . Naast de aangekochte gemeentelijke gronden zijn er binnen het plangebied nog een aantal grotere stukken in handen van projectontwikkelaars en een groot aantal kleinere percelen in eigendom van de om- en aanwonenden.
Reden voor de verkoop van de gronden door WSZ aan de gemeente betreft de publiekrechtelijke mogelijkheid dat de gemeente op basis van de Omgevingswet maximaal kosten en een financiële bijdrage kan verhalen bij initiatiefnemers die de mogelijkheid hebben om woning(en) te realiseren binnen het plangebied.

INLEIDING
Om tot een totale gebiedsontwikkeling De Groene Akkers te komen is afgelopen periode vooral gebruikt om de ideeën en wensen van de diverse grondeigenaren te inventariseren en een omvattend stedenbouwkundig plan voor te bereiden dat zo veel mogelijk aan de wensen tegemoet komt.

Voor u ligt een resultaat hiervan: de Startnotitie met richtinggevende uitvoeringskaders (hierna Startnotitie). Deze Startnotitie biedt het kader om de ontwikkeling De Groene Akkers verder vorm te geven, tegelijkertijd is deze niet in beton gegoten. Hierdoor blijft er gedurende de komende periode van planvorming ruimte voor planologische uitwerking en bijsturing indien dat nodig blijkt.

Voor de financiële onderbouwing wordt separaat verwezen naar de grondexploitatie “De Groene Akkers” Bladel. De te verhalen kosten en financiële bijdragen voor de totale gebiedsontwikkeling zijn opgenomen in het toekomstig omgevingsplan.

INHOUD
In deze Startnotitie legt de gemeente Bladel, in nauwe samenwerking met WSZ en andere (grotere) grondeigenaren, de ambities en onderzoeksvraagstukken van het woningbouwproject De Groene Akkers te Bladel vast.

Om de Startnotitie te structureren is onderstaand model gehanteerd. Het model geeft een overzicht van relevante factoren, inclusief de onderlinge samenhang.

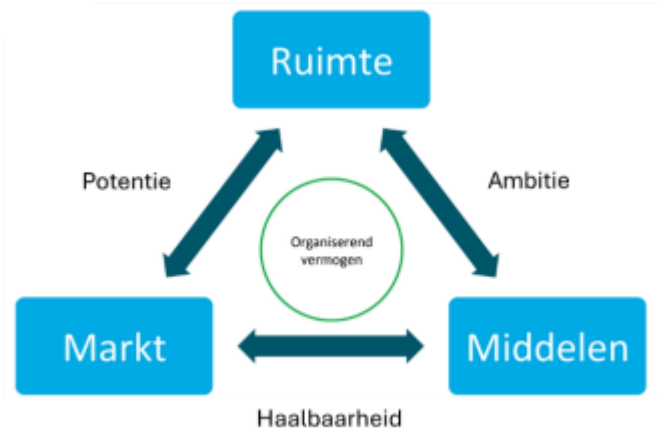

Van ’t Verlaat & van Hoek (2003). Uit de opleiding Master City Developer (Erasmus University Rotterdam)

Het model is vormgegeven als een ‘optimalisatie driehoek’, waarmee ieder sectoraal krachtenveld geanalyseerd kan worden.

- Hoekpunt Ruimte, onderwerpen hier zijn o.a.: ruimtelijke kaders, verbindingen, landschap, korrelgrootte, openbaar en privé, bouwlagen, knooppunten en routes, wateropgave, milieu, contouren, architectuur, ruimtelijk concept, inbedding in omgeving, civiele werken en park.
- Hoekpunt Markt, onderwerp hier zijn: programma en mix.
- Hoekpunt Middelen, onderwerpen: kosten en opbrengsten grondexploitatie.
- Middenin staat het organisatorisch vermogen.

In deze Startnotitie beschrijven we de gebiedsontwikkeling De Groene Akkers te Bladel langs bovengenoemde driehoeken, inclusief onderlinge samenhang en aandacht voor bandbreedten.

Het college van B&W stelt de Startnotitie vast en informeert de gemeenteraad over de Startnotie. De grondexploitatie wordt door de gemeenteraad vastgesteld.
De Startnotitie is met name noodzakelijk om te kunnen komen tot afspraken met WSZ en overige marktpartijen over de realisatie van ambities en uitgangspunten ter realisatie van de totale woningbouwontwikkeling.

1 Algemene projectomschrijving

Woningbouwlocatie de Groene Akkers in Bladel is nu nog een vooral onbebouwde locatie gelegen in de bestaande dorpse structuur gelegen tussen de lintbebouwing van de Zwartakkers, de Postelweg, St Janskruid en de achtertuinen van de Europalaan/Helleneind..

Aangrenzend aan de oost en noordzijde is een reeds bestaande woonwijk (de woningen aan de Europalaan en De Biezen) met gemengde woningen; zowel vrijstaande woningen als twee-kappers en rijwoningen.

Het terrein beslaat circa 4,6 ha met voornamelijk de agrarische bestemming, een enkele woonbestemming en een recreatieve bestemming met functieaanduiding volkstuin waarbij met name aan de zuidkant van het plangebied de gronden in handen zijn van particuliere eigenaren. Afgezien van een aantal woningen aan de Zwartakkers (waarvan één onbewoond) is het gebied onbebouwd en is de afgelopen jaren het gebied deels dichtgegroeid met opgeschoten groen. Aan het St. Janskruid is nog een speelveld van circa 7000m^2 gelegen dat verplaatst is vanuit de woningbouw ontwikkeling plan De Biezen 1,



Het centrum van Bladel met alle wenselijke voorzieningen is gelegen op geringe loopafstand van deze ontwikkellocatie. In de nabijheid zijn voldoende scholen aanwezig. Op geringe afstand is het tevens genieten van het ruimtelijk groen en water: De Groene Long is gelegen aan de overkant van de Zwartakkers.

In voorgaande studies is bepaald dat de locatie mogelijkerwijs ruimte kan bieden aan circa 154 woningen. Binnen het plangebied worden van de circa 154 woningen circa 53 sociale huurwoningen gerealiseerd. Ook worden daar 13 woningen met het label ‘consument gericht bouwen’ (voorheen ‘CPO light’ genoemd), een aantal tweekappers en vrijstaande woningen in de vrije sector gebouwd.

Voorts bestaan de huidige plannen uit het ontwikkelen van een seniorenhofje (in het hogere huur segment), koopwoningen waarin onderscheid wordt gemaakt in sociale koop en in het overige betaalbare segment en

duurdere twee onder één kap- en vrijstaande woningen, dat gerealiseerd zal gaan worden door particuliere ontwikkelaars.

2 Ruimte (Ruimtelijke kwaliteit)

Stedenbouw en architectuur
De afgelopen jaren is door WSZ, samen met projectbureau OKKO en architectenbureau Wissing een stedenbouwkundig ontwerp opgesteld. Het nieuwe stedenbouwkundig ontwerp heeft het voormalig ontwerp van WSZ als basis aangehouden en hierop wordt, met enkele voorbehouden, voortgeborduurd.


ontwerp stedenbouwkundig plan De Groene Akers, dec 2024

De volgende uitgangspunten gelden voor de nadere planuitwerking:

- Voldoende ruimte voor de natuur. Bomen in een landschap zorgen voor beschutting en privacy, maar ook voor dieptewerking en scheiding van de verschillende plan delen. Insteek is zo veel mogelijk bestaande waardevolle bomen te behouden. Een groot deel van het gebied maakt nu echter een onderkomen indruk. Er is momenteel veel wildgroei aan kwalitatief slecht onderhouden bomen en struiken.
  Onderzocht is welke bomen wel waardevol en behouden waardig zijn. Het nu voorliggende stedenbouwkundig ontwerp kent daarom een belangrijke aanpassing voor wat betreft het groen. Was in de vorige versie de bestaande groen/bomenrij aan de St. Janskruid verwijderd, in het nieuwe ontwerp is deze groen/bomenrij behouden. Het betreft hier een behoudenswaardige groenstructuur met diverse zomereiken, beuken en essen die onder andere kunnen zorgen voor de nodige verkoeling en zeker ook meerwaarde kan bieden voor de groenbeleving en verbetering van de biodiversiteit in de wijk.
  Daarnaast wordt aan de westzijde van het plan een kwalitatief groengebied gerealiseerd.
- Een mogelijkheid tot intensieve groenbeleving wordt gerealiseerd door vanuit De Groene Akkers twee langzaam verkeer verbindingen te realiseren naar de Groene Long. Op zeer geringe afstand van De Groene Akkers kunnen bewoners recreëren in het groen.
- Verplaatsing van sport en spel. Met het realiseren van eerdere uitbreidingen van de wijk De Biezen is in het verleden reeds een sportveldje uit die wijk verplaatst naar de huidige locatie aan het St Janskruid. Het betreft hier een zodanig groot speelveld dat behoud van dit veld op deze locatie nimmer zou kunnen leiden tot een financieel realistische gebiedsontwikkeling. Gezien de directe nabijheid van De Groene Long en het feit dat hier nog ruimte werd gezocht voor een sport- en spel invulling, wordt momenteel onderzocht of het huidige veldje te verplaatsen is naar de Groene Long. Hiermee krijgt de verbinding met bestaande (groen)structuren extra aandacht.
- Ruimte voor bebouwing van achtertuinen. Het plangebied grenst aan een groot aantal (grote) achtertuinen aan de Europalaan en Helleneind. Diverse bewoners hebben te kennen gegeven op (lange of korte, met een maximale duur van 10 jaar, lopend vanaf de datum vaststelling grondexploitatie) termijn daar een huis te willen bouwen. Het plan biedt hiertoe de ruimte. Het in het oorspronkelijke plan geprojecteerde karrespoor aan de oostzijde van het plan wordt in het nieuwe plan opgewaardeerd tot een volwaardige ontsluiting.
- Bebouwing: aan de noord- en oostkant van het gebied, op de voormalige gronden van WSZ, worden voornamelijk sociale huurwoningen gebouwd. Een woonconcept voor senioren wordt verwacht in het centrale gedeelte van het plan. De Zwartakkers zal, in overeenstemming met de rest van de straat,

extensief bebouwd gaan worden. Verspreid in het plan worden grondgebonden eengezinswoningen gebouwd (tweekappers of vrijstaand in de vrije sector).

- Bouwhoogte: voor de bebouwing aan de randen van het plangebied zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij de hoogte van de bestaande bebouwing. Qua woningtype zal het dan vaak 2 bouwlagenlagen met een kap worden. In het midden van het plangebied, op de mogelijke locatie voor het
  Seniorenhofje is ruimte voor wat hogere bebouwing. Gedacht kan dan worden aan maximaal 4 bouwlagen.
- Parkeeroplossingen: Het parkeren voor de bewoners wordt zoveel waar mogelijk uit zicht opgelost door parkeerplaatsen (deels) tussen gebouwen te positioneren of mogelijk zelfs onder de grond in het seniorenhofje (opgenomen in het van de midden van het stedenbouwkundig ontwerp).
- Laadvermogen / dichtheid: Uit onderzoek komt naar voren dat, rekening houdend met de geldende gemeentelijke beleidskaders, het mogelijk is om circa 154 woningen in het gebied te realiseren. Naast deze woningen is het ook mogelijk de bestaande waardevolle groenstrook aan het St. Janskruid goed in te passen in het stedenbouwkundig plan en zo een kwalitatieve invulling voor het gebied te realiseren in het belang van mens en dier.
- Architectuur woningbouw: De architectuur zal zo veel mogelijk aansluiten bij de reeds bestaande structuren en uitstraling die reeds in het gebied aanwezig zijn. De uitwerking van de architectuur zal in nauwe samenwerking met welstand worden afgestemd. Ook wordt een beeldkwaliteitsplan of vergelijkbaar document opgesteld om de integrale kwaliteit stedenbouwkundig en architectonisch te waarborgen.

Onderzoeken

Om de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van het planvoornemen De Groene Akkers aan te tonen worden de volgende (milieu)onderzoeken uitgevoerd: (1) archeologie en cultuurhistorie, (2) akoestiek wegverkeer, (3) akoestiek industrielawaai (bedrijven en milieuzonering), (4) lichthinder (bedrijven en milieuzonering), (5) bodem, (6) externe veiligheid, (7) ladder van duurzame verstedelijking, (8) luchtkwaliteit, (9) vormvrije mer beoordeling, (10) natuur en ecologie, (11) stikstof, (12) parkeren, en verkeer en (13) waterhuishouding.

Er is daarbij geen sprake van het doorschuiven van een deel van het onderzoeksplicht omdat de vaststelling van de planwijziging en de aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen elkaar kort na elkaar opvolgen. Derhalve worden alle onderzoeken uitgevoerd om de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het planvoornemen te bepalen.

Specifieke aandacht gaat uit naar de volgende onderzoeken:

- Akoestiek, Industrielawaai: Uitgangspunt is dat de bestaande omliggende bedrijven niet geschaad worden in hun bedrijfsvoering. Het andere uitgangspunt dat daarnaast wordt gezorgd voor een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van De Groene Akkers.
- Akoestiek, Wegverkeer: Onderzocht wordt wat de geluidbelasting is op het plangebied vanwege de omliggende wegen en dan met name de Postelweg. Indien sprake is van een overschrijding van standaardwaarde geluidgevoelige gebouwen, worden maatregelen voorgesteld en toegepast om te zorgen voor een goed woon- en leefklimaat. Het streven is om te zorgen voor een zo rustig mogelijke woonomgeving.
- Verkeersonderzoek: De impact op de verkeersstructuur, ten gevolge van de woningbouwontwikkeling, wordt onderzocht. Uitgangspunt is onder andere dat de verkeerssituatie voor met name de Zwartakkers ter plaatse niet mag verslechteren en dat hulpverlenende diensten de woningen goed kunnen bereiken bij calamiteiten
- Parkeren: Er worden voldoende parkeerplaatsen aangelegd voor bewoners in het plangebied. Dit zo veel mogelijk in overeenstemming met het nog te ontwikkelen gemeentelijk parkeerbeleid.
- Flora en fauna: Door ruimtelijke ontwikkelingen mag het leefgebied van flora en fauna niet worden aangetast. Er hebben reeds verschillende onderzoeken plaatsgevonden. Uit de quickscan flora en fauna blijkt dat er meerdere beschermde diersoorten potentieel aanwezig kunnen zijn in het plangebied. Nader onderzoek is vervolgens uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat met de ontwikkeling verblijfplaatsen van de steenmarter en de eekhoorn verloren gaan. Hiervoor dient een vergunning met activiteitenplan aangevraagd te worden bij de omgevingsdienst.
- Water: Er wordt nog een waterhuishoudkundig onderzoek gedaan, mede vanwege de inpassing van eventueel nieuw aan te leggen water en aansluiting op bestaande watergangen. Uitgangspunt is dat voldaan wordt aan het beleid van het Waterschap. Afspraak is dat berging en afvoer van het merendeel van het water kan plaatsvinden in de Groene Long.

In dit stadium van het traject kunnen er nog geen specifieke voorwaarden worden geformuleerd, dit is vooral afhankelijk van de uitkomsten van de onderzoeken.

Duurzaamheid
De gemeente Bladel beschikt nog niet over een specifiek duurzaamheidsbeleid. Wel ligt er de kadernota Energie en Klimaat van 2020. Hierin zijn de gemeentelijke CO2 reductiedoelstellingen vastgelegd en de kaders waarbinnen in de gemeente wordt gewerkt aan de energietransitie. Daarnaast beschikt de gemeente sinds 2022 ook over de kadernota Klimaatadaptatie. Hierin wordt beschreven hoe de gemeente Bladel zich voorbereid op een ander klimaat en de gevolgen hiervan. Zo wordt onder andere gesteld dat Bladel in 2025 klimaatbestendig is ingericht.

Daarnaast worden onder de noemer 'duurzaamheid' binnen de ontwikkeling van project De Groene Akkers diverse taakstellende thema's gehanteerd:

- CO2-neutraal: De ambitie voor de te realiseren gebouwen is minimaal de geldende BENG-eisen. Daarnaast kennen we de doelstelling om in 2030 49% minder CO2 uit te stoten ten opzichte van 1990 (kadernota Energie en Klimaat).
- De Trias Energetica is hierin leidend: eerst zoveel mogelijk de energievraag beperken, vervolgens de benodigde energie uit duurzame energiebronnen halen en indien nodig, de fossiele brandstoffen zo efficiënt en schoon mogelijk gebruiken.
- Circulariteit: Er wordt in de basis gekozen voor circulaire opties en afwijkingen hiervan worden goed onderbouwd.
- Klimaatadaptief: De te realiseren woningvoorraad dient bestand te zijn tegen weersextremen (o.a. droogte, hitte en wateroverlast). Het ontwerp wordt hydrologisch positief ontwikkeld, dit houdt in dat we naast de beschikbare waterbergingscapaciteit in de Groene Long ook in het plangebied water vasthouden. Dit doen we om adequaat voorbereid te zijn op perioden van teveel en te weinig water. Daarnaast kiezen we voor behoud en uitbreiding van natuurlijke schaduw in het plangebied. Hiermee beperken we gezondheidsrisico's en schades aan de infrastructuur in perioden van hitte.
- Biodiversiteit: Het project beoogd de huidige biodiversiteit te behouden en de verbinding tussen het dorp en het landelijk gebied te verbeteren.

Planologische procedure
Het vigerende bestemmingsplan Buitengebied' staat woningbouwbouw zoals in het ontwikkelingsplan wordt voorzien niet toe. Er dient dan ook een nieuw planologisch regime voor het plan te worden gemaakt. Sinds 1 januari 2024 is in Nederland de Omgevingswet van toepassing op projecten die de fysieke leefomgeving raken.

Er zijn verschillende planologische instrumenten beschikbaar om dit planinitiatief mogelijk te maken. Hieronder volgt de voorsortering op één van de procedures:

- Procedure opties: Onder de Omgevingswet zijn er vooralsnog 2 procedures die doorlopen kunnen worden om dit planvoornemen met een Omgevingsplan mogelijk te maken, (1) een planwijziging via STOP/TPOD of (2) een planwijziging via de TAMIMRO.
- Keuze TAM-IMRO: BRO (het stedenbouwkundig bureau dat door de gemeente is ingehuurd om de planologische procedure te verzorgen) adviseert om het project De Groene Akkers via de TAM-IMRO te faciliteren. Belangrijkste redenen hiervoor zijn dat de gemeente Bladel - net als veel andere gemeenten - nog dusdanige technische, digitale als inhoudelijke uitdagingen heeft omtrent de nieuwe wijze van opstellen en publiceren dat het op dit moment niet mogelijk is om een planwijziging conform de Omgevingswet standaarden STOP/TPOD te verwerken, maar ook dat dit project geen verdere vertraging kan hebben.
- Proceduretijd: De uitgebreide voorbereidingsprocedure (26 weken wettelijke procedure) is van toepassing bij een TAM/IMRO plan.

Participatie en omgevingsmanagement
Met betrekking tot participatie is gekozen voor de participatieaanpak 'informeren' en 'raadplegen'. Dit krijgt vorm door middel van het organiseren bijeenkomsten zoals een openbare informatie- en participatiebijeenkomsten met mogelijkheden voor omwonenden, belanghebbenden en geïnteresseerden om vragen te stellen en / of opmerkingen te geven op voorgelegde plannen.

De eerste informatie- en participatiebijeenkomst is reeds gehouden op 3 september 2024.
Vragen en input uit bovenstaande en nog te houden bijeenkomsten worden - waar mogelijk - verwerkt in de plannen die tijdens de volgende informatie- en participatiebijeenkomst zullen worden getoond. Informatie uit deze bijeenkomsten wordt bovendien opgenomen in een hoofdstuk van de TAM-IMRO.

Het participatietraject vindt verdere doorgang tijdens het voorbereidingsproces van het TAM-IMRO plan. De 2e bijeenkomst wordt gewijd aan de voortgang van het project, te plannen in februari/maart 2025. Deze avond is informerend bedoeld.
Vervolgens zal er een 3e participatieavond (informeren) worden ingepland waarbij de TAM-IMRO procedure als onderwerp worden besproken. .

Planologische risico's
Risico's hangen met name samen met de uitvoerbaarheid van het plan en het participatietraject / beroep en bezwaar. Samengevat hangen de planologische risico's samen met de volgende thema's:

- Procedure, inclusief zienswijzen en bezwaar en beroep
- Bestuurlijk gemeente en wettelijke overlegpartners
- Haalbaarheid planvorming en programma
- Participatie
- Onderzoeken en uitkomsten te treffen maatregelen / vervolgonderzoeken
- Financiën
- Eerste TAM-IMRO plan gemeente Bladel

3 Markt (Programma en Mix)

Op 7 november 2024 is het nieuwe woonbeleid voor de gemeente Bladel in werking getreden. Voor wat betreft het gemeentelijk woningbouwprogramma betekent dit dat nieuwe woningbouwplannen als volgt moeten worden ingevuld:

Prijssegmenten		Prijs	Percentage
Betaalbaar	Sociale huur	<€879,66	30%
	Betaalbare koop – laag	Sociale koop- appartement (< € 230.000) Sociale koop – grondgebonden (< € 275.000)	10%
	Betaalbare koop midden of middenhuur	€ 275.000 tot € 390.000 € 879,66 tot € 1323,13	27%
Vrij	Vrij invulbaar		33%

Vervolgens is de woonkeur versoepeld, Woonkeur basis of een vergelijkbare norm is het uitgangspunt bij woningen bedoeld voor senioren, alleen bij projecten nadrukkelijk gericht op zorgbehoevenden houden we Woonkeur Plus aan.

Tenslotte wordt de algemene, openbare groennorm van circa 20% in de plannen gehandhaafd. Deze norm geld in principe voor elke deel ontwikkellocaties.

4 Financiële middelen

Er is een grondexploitatie opgesteld waarin ingezet wordt op de ontwikkeling van circa 154 woningen in De Groene Akkers in samenhang met o.a. bijbehorende infrastructuur, landschap en openbare ruimte.

Deze grondexploitatie is een financiële vertaling van het stedenbouwkundig ontwerp. Het stedenbouwkundig ontwerp is voortgekomen uit de uitgangspunten uit onder andere deze Startnotitie.

Het uitgangspunt van de grondexploitatie is om de exploitatie van de totale gebiedsontwikkeling De Groene Akkers Bladel, in samenwerking met meerdere grondeigenaren, met een positief saldo, waarin opgenomen de wettelijk te verhalen kosten en financiële bijdragen bij einde looptijd, af te sluiten.

Het is, uitgaande van een onherroepelijk omgevingsplan, de ambitie het bouwrijp maken in de tweede helft van 2025 te starten waarbij vervolgens met de bouw van de eerste woningen (dat zullen naar verwachting de huurwoningen zijn) in de eerste helft van 2026 zou kunnen worden gestart waarbij vervolgens de eerste woningen in het meest optimistische scenario medio 2027 zouden kunnen worden opgeleverd.

5 Organisatorisch vermogen

Sinds 2018 wordt er al door diverse partijen nagedacht over de ontwikkeling van het gebied dat nu de Groene Akkers heet. WSZ heeft hier als voormalig grondeigenaar met het projectbureau OKKO het meeste

voorwerk in verricht. De gemeente heeft tot voor kort het traject om te komen tot een woningbouwlocatie vooral vanaf de zijlijn gevolgd.
Met het overnemen van de gronden van WSZ door de gemeente heeft de gemeente een meer sturende rol in het geheel gekregen met een projectleider en planeconoom als centrale elementen in de projectsturing.

De projectleiding wordt ondersteund door een aantal externe partijen, zoals het stedenbouwkundig bureau Hofsteden en BRO voor met name de juridisch planologische advisering en begeleiding.

6 Analyse en risico's

Om de haalbaarheid, uitgangspunten en aandachtspunten voor de ontwikkeling inzichtelijk te maken is er een analyse uitgevoerd op de volgende sectoren:

- Ruimte (zie onderdeel hoofdstuk 2)
- Markt (zie onderdeel hoofdstuk 3)
- Middelen (zie onderdeel hoofdstuk 4)
- Organisatie (zie onderdeel hoofdstuk 5)

Samenhang
Met betrekking tot de samenhang van 'ruimte, markt en middelen' staan drie vragen centraal:

- Potentie (ruimte en markt): is er behoefte aan de voorgestelde kwaliteit?
- Ambitie (ruimte en middelen): zijn de middelen beschikbaar om de beoogde kwaliteit te realiseren?
- Haalbaarheid (middelen en markt): kunnen partijen de benodigde investeringen verantwoorden?

De ontwikkelaars die bij de vorming van het stedenbouwkundig ontwerp betrokken zijn geweest, zijn positief over de opzet en het woonprogramma. Investeringsruimte is bij Woonstichting WSz beschikbaar. De haalbaarheidsanalyses door de gemeente (grondexploitatie) en de betrokken ontwikkelaars concluderen dat de ontwikkeling binnen benodigde rendementen kan worden gerealiseerd. Voor de grondexploitatie zijn bovendien conservatieve uitgangspunten (opbrengstenkant) aangehouden.

In dit stadium van de ontwikkeling kan derhalve worden vastgesteld dat de ontwikkeling op deze aspecten in balans is (uitvoerbaar is) en dat vervolgstappen door de gemeente te verantwoorden zijn.

Bandbreedte
Bandbreedten zorgen voor flexibiliteit om mogelijke toekomstige tegenvallers of nieuwe inzichten ruimte te bieden. Een concrete bandbreedte wordt bijvoorbeeld aangegeven bij de woningaantallen en typen. Indien de financiële haalbaarheid onder druk komt te staan, dan zou dit potentieel opgelost kunnen worden door te bezuinigen in eigen kader, de opbrengsten voor het niet-sociale programma te optimaliseren / verhogen, of te snijden in de ruimtelijke kwaliteit.
Gedurende de nadere planontwikkeling zullen waar nodig afwegingen gemaakt worden waarvoor bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak behouden blijft. Indien op dat moment aan de orde zullen bestuurlijke goedkeuringen bij betrokken partijen worden opgehaald.

Planologie
De haalbaarheid van de RO procedure hangt met name samen met:

- Het aantonen van uitvoerbaarheid van het plan, en dan met name het borgen van de economische uitvoerbaarheid. Daarnaast is het natuurlijk ook van belang zo veel mogelijk rekening te houden met alle aspecten van de fysieke leefomgeving en de uitkomsten van de diverse onderzoeken die in het gebied zijn verricht ten aanzien van deze fysieke leefomgeving die consequenties kunnen hebben voor het plan.
- De voortgang van de verschillende processtappen.
- De toepassing van rechtsmiddelen door derden.

Risico's hangen met name samen met de uitvoerbaarheid van het plan en het participatietraject / beroep en bezwaar. Samengevat hangen de planologische risico's samen met de volgende thema's:

- Procedure, inclusief zienswijzen en bezwaar en beroep
- Bestuurlijk, gemeente en wettelijke overlegpartners
- Haalbaarheid planvorming en programma
- Participatie
- Onderzoeken en uitkomsten te treffen maatregelen / vervolgonderzoeken
- Financiën
- Eerste TAM-IMRO plan gemeente Bladel

7 Proces, planning en vervolgstappen

De startnotitie wordt de grondlegger op basis waarvan verder invulling wordt gegeven aan de ontwikkeling van De Groene Akkers. Binnen de financiële kaders van de grondexploitatie wordt het project voorbereid voor uitvoering.

Globaal kan de volgende planning worden vastgesteld:

- Tijdelijk beheer 2024 – 2025
- Ruimtelijke procedure 2025 – 2027
    - Eerste planwijziging TAM-IMRO ter inzage: 2e helft 2025
- Bouwrijp maken 2025 - 2026
- Gronduitgifte 2026 – 2028
    - Eerste paal: 1e helft 2026
- Woonrijp maken 2028 - 2029

Daarbij tekenen we op dat er met alle betrokkenen (nood)scenario's kunnen worden opgesteld waarin deelprojecten, daar waar nodig, kunnen worden gefaseerd.

<u>Omgevingsplanprocedure volgens de Omgevingswet</u>
De eerste planwijziging TAM-IMRO dient voor 1 januari 2026 in gang te worden gezet (daarna is dit wettelijk niet meer mogelijk). ,
De wijziging van het omgevingsplan (TAM-IMRO) wordt opgesteld in lijn met de uitgangspunten in onderhavige startnotitie. De ingediende zienswijzen worden uiteraard betrokken bij de vast te stellen planwijziging TAM-IMRO, door de gemeenteraad.

Indien de besluitvorming door het college van B&W rondom deze startnotitie leidt tot aanpassingen van de uitgangspunten, dan worden deze aanpassingen verwerkt in de planwijziging TAM-IMRO.

Als door ingediende zienswijzen andersom wezenlijke aanpassingen van de uitgangspunten in de startnotitie noodzakelijk zijn, zal er een herijkte startnotitie ter besluitvorming worden voorgelegd aan het college van B&W en, zo nodig, samen met de betreffende door de gemeenteraad vast te stellen planwijziging TAM-IMRO. Deze herijking kan gevolgen hebben voor het eindresultaat in de grondexploitatie. Indien dit zich voordoet zal het college van B&W hierover tussentijds geïnformeerd worden.

Voor wat betreft de voortgang van het project zal er op basis van de startnotitie verder aan de slag gegaan worden met:

- het verder voorbereiden (en uiteindelijk in procedure brengen) van het omgevingsplan t.b.v. besluitvorming gemeenteraad;
- het in samenwerking met WSZ opstellen van planproducten voor de verdere ontwikkeling, waaronder stedenbouwkundige, beeldkwaliteit, architectonische en civieltechnische uitwerkingen;
- het voorbereiden van afspraken met overige marktpartijen, medeoverheden en andere belanghebbenden en belangstellenden;
- het continueren van het participatietraject met omwonenden en overige stakeholders zoals bijvoorbeeld aangrenzende grondeigenaren;
- het verder uitwerken van de samenwerking met andere partijen door onder andere het sluiten van de benodigde overeenkomsten en het organiseren van kennis en middelen ten behoeve van de uitvoer van de ambities van de ontwikkeling;

De gemeenteraad wordt op de volgende manieren betrokken bij de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de startnotitie

- Het college gaat minimaal een inspanningsverplichting aan. Als een wezenlijk uitgangspunt binnen de vigerende kaders onuitvoerbaar blijkt te zijn, zal dit aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
- De gemeenteraad zal bij de procedure tot het vaststellen van een wijzigingsplan via TAM/IMRO worden gevraagd in te stemmen met het voorliggende plan.
- De grondexploitatie wordt 2 x per jaar via de P&C cyclus geactualiseerd (begroting en jaarrekening). Indien er daadwerkelijk beïnvloedbare wijzigingen binnen de grondexploitatie zich voor doen wordt de raad tussentijds geïnformeerd

- Het college informeert de gemeenteraad periodiek over de wijze waarop de ambities in de Startnotitie wel of niet kunnen worden ingevuld. Dit gebeurt via periodieke voortgangsrapportages over de ontwikkeling van De Groene Akkers die de gemeenteraad zal ontvangen;

GROENE AKKERS



Titel: Stedenbouwkundig plan totaal

Schaal - formaat: schaalloos - A3

Datum: 10 december 2024

N

Gemeente Bladel

BURO HOFSTEDEN
landschap stedenbouw

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.30584

Ontwerp-raadsbesluit

24.30584

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.100 van burgemeester en wethouders van 31 december 2024;

gelet op
De Gemeentewet;
Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;
Nota Grondbeleid 2019;
Nota Kostenverhaalsregeling en regeling Financiële bijdragen gemeente Bladel 2024.

Overwegende:

- Dat de gemeenteraad in december 2022 een woningbouwprogramma heeft vastgesteld tot het jaar 2040;
- Dat de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders opdracht heeft gegeven tot het uitvoeren van het woningbouwprogramma;
- Dat het college van burgemeester en wethouder voor een woningbouwontwikkeling te Bladel een grondexploitatie heeft opgesteld;
- Dat de gemeenteraad kennis heeft genomen van het raadsvoorstel Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel;

besluit:

1. de "Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel vast te stellen;
2. krediet te voteren volgens de kosten-baten analyse van de "Grondexploitatie De Groene Akkers" Bladel; en
3. het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven tot verdere uitvoering van het plan.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.005 van het presidium van 14 januari 2025;

gelet op:
- Hoofdstuk IVa van de Gemeentewet;
- Verordening rekenkamer Bladel 2024;
- Samenwerkingsovereenkomst rekenkamers Kempengemeenten 2024;
- Het rekenkamerrapport ‘Jeugdhulp in Bladel’;

overwegende dat:
- de rekenkamer onderzoek doet naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur;
- de rekenkamer onderzoek heeft gedaan naar jeugdhulp in de Kempengemeenten, waaronder gemeente Bladel, waarin een aantal conclusies worden getrokken en aanbevelingen worden gedaan waarmee de gemeenteraad meer inzicht en handvatten krijgt om te kunnen sturen op de jeugdhulp;

besluit:

1. De volgende aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport ‘Jeugdhulp in Bladel’ over te nemen:
    a. College en raad: Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden;
    b. College: Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering;
    c. College: Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen;
    d. College: Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring;
    e. College: Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening;
    f. Raad: Initieer een regionaal platform voor raadsleden;
2. Het college te verzoeken aan de aanbevelingen a. t/m e. invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren;
3. De aanbevelingen e. en f. ter afdoening in handen van het presidium te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R25.005
Onderwerp : Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel

Aan de raad

Inleiding
De Rekenkamer Kempengemeenten heeft een onderzoek uitgevoerd naar jeugdhulp in de Kempengemeenten, waaronder in gemeente Bladel.

Met dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de vraag: Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdhulp in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?

Het onderzoek is uitgevoerd door BMC. Voor gemeente Bladel wordt geconcludeerd dat:
1. De beleidsdocumenten bevatten doelstellingen en indicatoren, maar deze moeten nog verder geconcretiseerd worden én worden voorzien van meetinstrumenten en streefwaarden.
2. Er wordt intensief samengewerkt op verschillende niveaus in de regio. Het vraagt veel afstemming om de samenwerking (blijvend) soepel te laten verlopen.
3. De afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd worden regionaal en lokaal vertaald in beleid en uitvoering.
4. Er is veel kennis en expertise in het CJG+, maar ook discussie over de administratieve vertaling van de inhoud.
5. Het zorggebruik in de jeugdzorg neemt in absolute en relatieve zin af in de periode 2021-2023, en ligt lager dan in de rest van Nederland.
6. De gemeente gaat per saldo minder uitgeven aan jeugd in 2025-2027.
7. De kosten voor de uitvoering stijgen bij de GRSK met 20%.
8. Nader onderzoek naar de doelgroep is nodig om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK noodzakelijk was.
9. Er is cijfermatig een aardig beeld, maar aan het meten van effect in de samenleving (bijvoorbeeld door cliëntervaringsonderzoek) moet nog gewerkt worden.
10. Er is een uitgebreide informatievoorziening, maar toch krijgt de raad weinig grip op het thema.
11. De raad voelt zich niet goed geëquipeerd in de rol van kadersteller en controleur.
12. Er is geen samenwerking of afstemming met andere raden in de regio.

De rekenkamer doet op basis van de conclusies aanbevelingen. De gemeenteraad wordt voorgesteld deze aanbevelingen over te nemen en (het college van burgemeester en wethouders te verzoeken) hieraan invulling te geven.

Voorstel
1. De volgende aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport ‘Jeugdhulp in Bladel’ over te nemen:
    a. College en raad: Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.
    b. College: Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
Griffie	Nicole Segers	0497-361636

c. College: Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen.
d. College: Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring.
e. College: Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening.
f. Raad: Initieer een regionaal platform voor raadsleden.

2. Het college te verzoeken aan de aanbevelingen a. t/m e. invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren;
3. De aanbevelingen e. en f. ter afdoening in handen van het presidium te stellen.

Beoogd effect
Bij te dragen aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad ten aanzien jeugdbeleid en uit de bevindingen lering te trekken.

Argumenten
1.1 Overnemen van de aanbevelingen draagt bij aan de optimalisatie van het gemeentebestuur
De gemeenteraad heeft overeenkomstig hoofdstuk IVa van de Gemeentewet een rekenkamer ingesteld. De taak van de rekenkamer is het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:
1. rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
2. doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
3. doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Hiertoe voert de rekenkamer onderzoek uit. Het doel van het onderzoek is om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente als geheel en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst.

Met het overnemen van de aanbevelingen worden verbeteringen gerealiseerd in het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.

2.1 Implementatie van de aanbevelingen leidt tot een beter(e) (uitvoering van het) jeugdbeleid
Wanneer raad en college uitvoering geven aan de aanbevelingen, wordt het jeugdbeleid en de uitvoering daarvan verder geoptimaliseerd.

Kanttekeningen
2.1 Uitvoering van de aanbevelingen kost tijd en daarmee geld
Voor de uitvoering van de aanbevelingen zal capaciteit vrijgemaakt moeten worden. Het vraagt een extra inspanning van ambtelijke organisatie, college en raad. Gezien het politiek-bestuurlijke belang dat aan jeugdbeleid wordt gehecht, lijkt dit gerechtvaardigd.

Financiën
Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen. Het vraagt vooral om personele capaciteit voor de uitvoering van de aanbevelingen.

Communicatie
Het rekenkamerrapport ‘Jeugdbeleid in Bladel’ is openbaar gepubliceerd op de bestuurlijke website van de gemeente Bladel en wordt behandeld in de commissie Middelen en Algemene Zaken van donderdag 6 februari 2025 (inclusief mondelinge toelichting vanuit het onderzoeksbureau en de rekenkamer Kempengemeenten). Besluitvorming vindt plaats in de openbare raadsvergadering van 20 februari 2025.

Uitvoering
Het college van B&W en de rekenkamer worden geïnformeerd over het raadsbesluit. Het presidium bepaalt het proces voor opvolging van aanbevelingen aan de raad en bewaakt de voortgang en opvolging hiervan. De voortgang van de adviezen en conclusies van de rekenkamerrapporten worden meegenomen in de documenten van de planning en control-cyclus (tussenrapportages en jaarrekening), zodat de gemeenteraad jaarlijks kan controleren

wat de stand van zaken is. Monitoring van en verslaglegging over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer (aan zowel raad als college) vindt dus primair plaats via de P&C-stukken.

Bladel, 14 januari 2025

Het presidium van Bladel,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Bijlage(n)

01. Ontwerp-besluit (25.00494)
02. Rekenkamer Kempengemeenten_Aanbiedingsbrief Rekenkamerrapport Jeugdhulp in de Kempengemeenten – Bladel_20122024 (24.30325)
03. BMC_Rapport Rekenkameronderzoek naar jeugdhulp in Bladel_20122024 (24.30326)
04. BMC_Kempencourant op tafel – Jeugdhulp_12122024 (24.30327)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

25.00494

Ontwerp-raadsbesluit

25.00494

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.005 van het presidium van 14 januari 2025;

gelet op:
- Hoofdstuk IVa van de Gemeentewet;
- Verordening rekenkamer Bladel 2024;
- Samenwerkingsovereenkomst rekenkamers Kempengemeenten 2024;
- Het rekenkamerrapport ‘Jeugdhulp in Bladel’;

overwegende dat:
- de rekenkamer onderzoek doet naar de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur;
- de rekenkamer onderzoek heeft gedaan naar jeugdhulp in de Kempengemeenten, waaronder gemeente Bladel, waarin een aantal conclusies worden getrokken en aanbevelingen worden gedaan waarmee de gemeenteraad meer inzicht en handvatten krijgt om te kunnen sturen op de jeugdhulp;

besluit:

1. De volgende aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport ‘Jeugdhulp in Bladel’ over te nemen:
    a. College en raad: Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.
    b. College: Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering.
    c. College: Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen.
    d. College: Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring.
    e. College: Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening.
    f. Raad: Initieer een regionaal platform voor raadsleden.
2. Het college te verzoeken aan de aanbevelingen a. t/m e. invulling te geven en de raad over de voortgang ervan te informeren;
3. De aanbevelingen e. en f. ter afdoening in handen van het presidium te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Rekenkamer Kempengemeenten
Behandeld door: H.W. Vlemmix
Datum: 20 december 2024

Aan de gemeenteraad van Bladel

Betreft: Aanbieding Rekenkamerrapport “Jeugdhulp in de Kempengemeenten”

Geachte raad,

Bijgaand treft u het rekenkamerrapport ‘Jeugdhulp in Bladel’ en een koepelnotitie voor de Kempengemeenten, de zogenaamde ‘Kempencourant’, aan.

In het onderzoeksrapport wordt antwoord gegeven op de volgende onderzoeksvraag:
Is er sprake van doeltreffende en doelmatige Jeugdzorg in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?

De rapportage is voor bestuurlijke reactie aan het college van B&W aangeboden. Deze reactie is opgenomen als bijlage 4 in het rapport. In het nawoord gaat de rekenkamer in op de bestuurlijke reactie.

Ik wens u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamer

Hein-Willem Vlemmix MSc, voorzitter

Bijlagen:
- Rekenkamerrapport ‘Jeugdhulp in Bladel’
- Kempencourant Jeugdhulp

BMC
RANDSTAD PROFESSIONAL

Rekenkameronderzoek naar jeugdhulp in Bladel



Rapport | december 2024

Partners in verbetering

Rekenkameronderzoek naar jeugdhulp in Bladel

Rapport
Rekenkamer Kempengemeenten
(Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden)

Inhoudsopgave

Leeswijzer **1**
DEEL I **2**
DE ESSENTIE VAN HET ONDERZOEK **2**
H1 | Inleiding en aanleiding **3**
1.1 Uitvoering van de Jeugdwet 3
1.2 Aanleiding en doelstelling onderzoek 4
H2 | Conclusies en aanbevelingen **5**
2.1 Hoofdboodschap 5
2.2 Deelconclusies 6
2.3 Aanbevelingen 8
DEEL II **10**
NOTA VAN BEVINDINGEN **10**
H3 | Onderzoeksverantwoording **11**
3.1 Hoofdvraag en deelvragen 11
3.2 Onderzoeksmethoden 12
H4 | Taken van de gemeente op het gebied van jeugdhulp **13**
4.1 Verantwoordelijkheden en afspraken 13
4.2 Wat de gemeente dient te regelen 14
4.3 Landelijke ontwikkelingen en onderzoek 15
H5 | Beleid en doelstellingen **17**
5.1 Is er sprake van helder geformuleerd en vastgesteld beleid, met duidelijke doelen en kaders? 18
5.2 Op welke wijze is dit beleid concreet vertaald naar de uitvoering? Het beleid kent een goede vertaling naar de uitvoering 20
H6 | Organisatie en uitvoering **21**
6.1 Hoe wordt er regionaal samengewerkt? 22
6.2 Hoe zijn de jeugdhulp (inclusief de toegang en verwijzing) en preventie georganiseerd? 24
6.3 Op welke wijze vindt er regie en aansturing van de uitvoering plaats? 24
H7 | Resultaten **27**
7.1 In hoeverre heeft de gemeente zicht op de ontwikkeling van de cliëntenpopulatie en het zorggebruik? 28
7.2 Hoe zijn het kostenniveau en de kostenontwikkeling ten aanzien van de (uitvoering van de) jeugdzorg? 32
7.3 Zijn de resultaten van het jeugdbeleid in beeld? 34
H8 | Evaluatie en verantwoording **36**
8.1 Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd? 36
8.2 Hoe heeft de raad invulling gegeven aan zijn taken? 38
H9 | Nawoord **39**
Bijlage 1 | Normenkader **41**
Bijlage 2 | Bestudeerde documenten **43**
Bijlage 3 | Respondentenlijst **44**
Bijlage 4 | Bestuurlijke reactie **45**
Colofon **48**

Dit document (inclusief eventuele bijlagen) is opgesteld door BMC en de (auteurs)rechten met betrekking tot de inhoud en het format van dit document berusten bij BMC. Dit document is uitsluitend bedoeld voor gebruik door de opdrachtgever en mag niet worden gepubliceerd of aan anderen ter beschikking worden gesteld zonder uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van BMC.

Leeswijzer

Het onderzoek is opgebouwd uit twee delen. **Deel I** is te beschouwen als een zelfstandig leesbaar onderzoeksrapport. In dit deel zijn de hoofdlijnen van het onderzoek en de belangrijkste uitkomsten op hoofdlijnen beschreven. In dit deel leest u:

- De aanleiding voor het onderzoek.
- De doelstelling van het onderzoek.
- De conclusies uit het onderzoek.
- De aanbevelingen en de lessen voor verbetering.

In **Deel II** is het integrale onderzoek opgenomen met daarin de beantwoording van de onderzoeksvragen en de onderbouwing van de conclusies en aanbevelingen. Ook wordt hierin kort uiteengezet wat de Jeugdwet behelst, welke taken de gemeente toebedeeld heeft gekregen en waar de gemeenteraad een rol in kan spelen.

DEEL I

DE ESSENTIE VAN HET ONDERZOEK

H1 | Inleiding en aanleiding

1.1 Uitvoering van de Jeugdwet

Met ingang van 1 januari 2015 zijn er door de komst van de Jeugdwet grote veranderingen doorgevoerd in de hulpverlening aan jeugdigen en hun gezinnen. Als gevolg hiervan hebben gemeenten een grotere bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid gekregen in het jeugdhulpdomein. Ook is er gekozen voor een transformatie in de aanpak van de problemen. Er moet meer regie op de ingezette jeugdhulp komen, problemen moeten integraal worden aangepakt en er moet een verschuiving plaatsvinden van dure specialistische hulpverlening naar de preventieve en vrij toegankelijke zorg.

De transformatie van de jeugdhulp is gepaard gegaan met een bezuinigingsopgave en dat bleek voor veruit de meeste Nederlandse gemeenten een (te) grote uitdaging. Op dit moment worden veel Nederlandse gemeenten geconfronteerd met financiële tekorten als gevolg van een toenemende en meer complexe vraag naar jeugdhulp, sturingsproblemen en zorgen over de kwaliteit van zorg en ondersteuning. Oplopende tekorten, inrichtingsvraagstukken maar ook uitvoeringscapaciteit op het gebied van jeugdhulp hebben ook gevolgen voor andere taken van de gemeente. Het onderwerp staat daarom hoog op de agenda bij veel gemeenten, ook in de Kempengemeenten.

Hervormingsagenda Jeugd

Sinds de decentralisatie hebben gemeenten te maken met een oplopende vraag naar jeugdzorg en het oplopen van de gemiddelde zorgzwaarte. In 2023 zijn het Rijk en de VNG een Hervormingsagenda overeengekomen die mede een bijdrage moet leveren aan een verbetering van de jeugdzorg en het oplossen van financiële tekorten bij gemeenten. Het doel van de Hervormingsagenda Jeugd is tweeledig:

- Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
- Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

De Hervormingsagenda moet een inhoudelijke vernieuwing van het jeugdstelsel opleveren die de kwaliteit van de jeugdhulp verhoogt. De totstandkoming van de Hervormingsagenda heeft vertraging opgelopen door onenigheid tussen verschillende partijen over de structurele extra besparing op de jeugdhulp die in het vorige regeerakkoord werd aangekondigd. De Hervormingsagenda is een vijfjarenplan dat er onder meer voor moet zorgen dat de specialistische hulp voor de meest kwetsbare kinderen beter georganiseerd wordt, er expliciet keuzes worden gemaakt over de reikwijdte van de jeugdhulp en er betere afspraken worden gemaakt rondom kwaliteit, dataverzameling en monitoring.

Jeugdzorg is daarmee een buitengewoon actueel onderwerp, zowel relevant wat betreft de kwaliteit van zorg voor een relatief kwetsbare doelgroep als wat betreft de impact op de financiële huishouding van de Kempengemeenten. We kijken in dit onderzoek daarom niet alleen terug, maar nemen ook de afspraken uit de Hervormingsagenda onder de loep, zodanig dat de gemeenteraden goed zicht krijgen op het perspectief van de komende jaren.

1.2 Aanleiding en doelstelling onderzoek

De Rekenkamer Kempengemeenten heeft mede op basis van bovenstaande ontwikkelingen besloten om een onderzoek uit te voeren naar de jeugdhulp[1] in de Kempengemeenten. De Rekenkamer is vanuit haar oriëntatie op doelmatigheid en doeltreffendheid benieuwd of de Kempengemeenten voldoende grip hebben op de uitvoering van het jeugdbeleid en in hoeverre er al is voorgesorteerd op de afspraken vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. Daarbij wil de Rekenkamer ook weten of de gemeenteraad voldoende 'grip' heeft op deze materie. Met de uitkomst van het onderzoek kan de Rekenkamer aanbevelingen doen waarmee de gemeenteraad meer inzicht en handvatten krijgt om te kunnen sturen op de jeugdhulp.

De Rekenkamer Kempengemeenten heeft, gekoppeld aan bovenstaande doelstelling, de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdhulp in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?

De centrale onderzoeksvraag is verder geoperationaliseerd door middel van vijftien deelvragen die zijn terug te vinden in de onderzoeksverantwoording.

[1] In het onderzoek worden regelmatig de termen jeugdzorg en jeugdhulp gebruikt. Jeugdzorg is alle jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdhulp betreft alle vormen van hulp aan jeugdigen, zowel ambulant als residentieel, zonder jeugdbescherming en jeugdreclassering. De focus in dit onderzoek ligt op jeugdhulp. Dit betekent dat jeugdbescherming en jeugdreclassering buiten beschouwing worden gelaten (in hoofdstuk 4 gaan we hier verder op in).

H2 | Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de bevindingen, zoals weergegeven in de hoofdstukken 5 tot en met 8, worden in dit hoofdstuk conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

2.1 Hoofdboodschap

In de gemeente Bladel wordt hard gewerkt aan het bieden van passende jeugdhulp. Via het CJG+ wordt zo dichtbij en zo laagdrempelig mogelijk hulp geboden aan jongeren en gezinnen. Veel hulpverlening wordt door de medewerkers van het CJG+ zelf verricht, wat ervoor zorgt dat het inzetten van (duurdere) maatwerkvoorzieningen zorg minder nodig is. Het CJG+ werkt hiervoor actief samen met voorliggende voorzieningen in de gemeente Bladel. Bovendien zijn ze aanwezig op vindplaatsen, zoals het onderwijs, bij de GGD en straks ook via een pilot bij de huisarts. Door middel van pilots probeert de gemeente Bladel de samenwerking verder te versterken, bijvoorbeeld via de pilot “Samen Doen”. Veel van wat in de Hervormingsagenda wordt beoogd - laagdrempelige hulpverlening, inzet op preventie en normalisatie - is eigenlijk al praktijk in Bladel.

Er wordt ook actief samengewerkt in de regio en wel op drie niveaus. Iedere samenwerking heeft verschillende taken en verantwoordelijkheden. Hoewel rollen en verantwoordelijkheden helder zijn belegd, is er in de praktijk veel afstemming nodig om de samenwerking soepel te laten verlopen. Het gaat bijvoorbeeld over afstemming tussen de gemeente Bladel en de andere Kempengemeenten (en met de uitvoeringsorganisatie GRSK), Samen voor Jeugd en 21voordejeugd. Dit alles maakt de samenwerking soms uitdagend.

Er zijn de afgelopen jaren veel beleidsdocumenten opgesteld, verdeeld over verschillende niveaus. Dit maakt dat het soms onvoldoende duidelijk is hoe dit beleid zich tot elkaar verhoudt. We zien ook dat dit beleid heldere doelen kent, maar tegelijkertijd nog wel streefwaarden mist (oftewel: wanneer zijn we tevreden?). Het nieuwe meerjarige beleidskader (dat ingaat vanaf 2026) zou hier wellicht een oplossing in kunnen bieden. Ook zou er in dat nieuwe beleidskader meer aandacht mogen komen voor de ervaring van inwoners, die we nu nog beperkt terug zien in het beleid en de voortgangsinformatie.

In de informatievoorziening richting de raad kan ook nog het een en ander worden verbeterd. De raad mist overzicht van het veld dat complex is en door externe factoren ook blijft groeien met initiatieven en complexer wordende vragen en zorg. Tegelijkertijd ligt daar ook een rol van de raad zelf om samen met het college en de organisatie te bepalen welke informatie zij willen ontvangen en op welke wijze dit wordt besproken. Bij een goede inhoudelijke behandeling is ook de organisatie gebaat, dit levert doorgaans ook duidelijkere kaders op.

Alles bij elkaar kunnen we niet anders dan vaststellen dat de gemeente Bladel (als onderdeel van de Kempengemeenten) met de goede dingen bezig is en de dingen ook zo goed mogelijk probeert te doen, met nog een paar aandachtspunten. Het zal de komende tijd met alle externe ontwikkelingen en krapper wordende budgetten vooral zaak zijn om te zorgen dat de dienstverlening op niveau blijft. Dat is al uitdaging genoeg. Zorg daarom dat alle stakeholders (dus ook de aanbieders) en de inwoners betrokken blijven en worden gehoord. De opgave dient in partnerschap opgelost te worden.

2.2 Deelconclusies

1. **De beleidsdocumenten bevatten doelstellingen en indicatoren, maar deze moeten nog verder geconcretiseerd worden én worden voorzien van meetinstrumenten en streefwaarden.**

In het Meerjarenbeleidskader jeugdhulp (MJBK) zijn doelstellingen benoemd. Bovendien wordt in het beleidskader een aantal indicatoren (op hoofdlijnen) genoemd om deze doelstellingen te volgen. Zowel de doelstellingen als de indicatoren kunnen nog een slag concreter gemaakt worden, bijvoorbeeld door meetinstrumenten en streefwaarden te benoemen. Dit is één van de aandachtspunten bij de herijking van het MJBK vanaf 1 januari 2026.

2. **Er wordt intensief samengewerkt op verschillende niveaus in de regio. Het vraagt veel afstemming om de samenwerking (blijvend) soepel te laten verlopen.**

Er wordt op het gebied van jeugdzorg samengewerkt op drie regionale niveaus: 1) Zuidoost Brabant (21voordejeugd), 2) Samen voor Jeugd en 3) de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK). Iedere samenwerking heeft verschillende taken en verantwoordelijkheden. Zo wordt de specialistische jeugdhulp ingekocht op het niveau van Samen voor Jeugd en is in het samenwerkingsverband van de GRSK een meerjarig beleidskader opgesteld. Hoewel rollen en verantwoordelijkheden helder zijn belegd over de verschillende niveaus, is veel afstemming nodig om de samenwerking soepel te laten verlopen. Het gaat bijvoorbeeld over afstemming tussen de gemeente Bladel en andere Kempengemeenten, de GRSK en Samen voor Jeugd.

3. **De afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd worden regionaal en lokaal vertaald in beleid en uitvoering.**

De afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd worden zowel regionaal als lokaal vertaald naar beleid en uitvoering. Zo werkt de regio Samen voor Jeugd aan een nieuw meerjarenplan waarin de thema's uit de Hervormingsagenda terugkomen. Het CJG+ werkt al conform een groot deel van de principes uit de Hervormingsagenda, bijvoorbeeld op het gebied van "stevige lokale teams". Desondanks worden in het vernieuwde MJBK de afspraken uit de Hervormingsagenda verwerkt.

4. **Er is veel kennis en expertise in het CJG+, maar ook discussie over de administratieve vertaling van de inhoud.**

Het CJG+ heeft veel kennis en expertise in huis. Ze bieden ook zelfstandig veel hulp en ondersteuning aan de inwoners van de gemeente Bladel. Maatschappelijke partners en zorgaanbieders waarderen deze kennis en expertise. Zo is er over het algemeen consensus over de noodzakelijke inhoudelijke stappen in gezinnen. Tegelijkertijd is er discussie over de administratieve vertaling van de inhoud, bijvoorbeeld over producten, beschrijvingen van producten, intensiteit en duur van de zorg. Maatschappelijke partners wensen hierin samen te werken op basis van vertrouwen en niet, zoals dat nu soms ervaren wordt, op basis van wantrouwen. Uit verschillende gesprekken blijkt dat dit niet zozeer wantrouwen is vanuit de gemeente, GRSK en CJG+, maar meer gebaseerd is op de hoge kennis en expertise in het CJG+.

5. **Het zorggebruik in de jeugdzorg neemt in absolute en relatieve zin af in de periode 2021-2023, en ligt lager dan in de rest van Nederland.**

Sinds 2021 is het aandeel jeugdigen met jeugdhulp ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen in Bladel grotendeels gelijk gebleven op circa 9%. Het aantal jeugdzorgtrajecten nam af in de periode 2021-2023: 636 in 2021 ten opzichte van 550 in 2023. Het percentage jeugdigen dat hulp ontvangt ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen ligt voor Bladel voor bijna alle vormen van jeugdhulp lager dan het landelijk gemiddelde. Bij CJG+ zien we dat het aantal cliënten dat wordt geholpen door het KTJ-team iets toeneemt, maar niet significant. We zien daarnaast dat de zorgstapeling in de periode 2020-2023 grotendeels gelijk is gebleven op 15%.

6. De gemeente gaat per saldo minder uitgeven aan jeugd in 2025-2027.

Uit de begroting 2024 blijkt dat de gemeente Bladel minder geld gaat uitgeven op de onderdelen 'preventie' en 'maatwerk dienstverlening 18-' in de periode 2025-2027. In 2024 wordt circa € 4,1 miljoen aan jeugdzorg besteed, in 2025 € 3,6 miljoen en in 2026 en 2027 circa € 3,8 miljoen. De totale omvang van de uitgaven van de gemeente Bladel bedraagt € 63,847 miljoen in 2024. Als we aannemen dat dit totale bedrag aan lasten niet wezenlijk zal veranderen, dan wordt ongeveer 6,4 procent van de lasten uitgegeven aan jeugdzorg voor de periode 2024-2027. Hiermee rijst de vraag in hoeverre de 20% bijraming van de GRSK al is verwerkt in de begroting voor 2024 en verder (zie punt 7 hieronder).

7. De kosten voor de uitvoering stijgen bij de GRSK met 20%.

Uit de eerste marap 2024 en tweede berap 2023 blijkt dat voor de komende jaren in de vier Kempengemeenten meer geld nodig is voor de gehele jeugdzorg. Voor de gemeente Bladel geldt dat er in de voorgestelde begroting van de GRSK structureel € 505.000 is toegevoegd vanaf 2025 en verder. Dit komt neer op circa 20% van de begrote uitvoeringskosten. De grootste mutaties vinden plaats op jeugdhulpbehandeling (+ € 325.000) en jeugdhulp zonder verblijf (+ € 130.000). Op jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt € 25.000 toegevoegd voor 2024 en verder.

8. Nader onderzoek naar de doelgroep is nodig om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK noodzakelijk was.

Volgens de marap worden de extra middelen die nodig zijn bij de GRSK met name veroorzaakt door een combinatie van meer verwijzingen, een langere behandelduur en toegenomen zorgzwaarte. Als dit klopt, dan vraagt dit om een nadere analyse van de doelgroep. Zijn jeugdigen bijvoorbeeld meer 'zorgbehoeftig' geworden? Of lukt het onvoldoende om na een behandeling de juiste vervolghulp te vinden? Een uitgebreide analyse van de doelgroep viel buiten de scope van dit onderzoek, maar wij bevelen aan om hier in de toekomst wel nader onderzoek naar te doen.

9. Er is cijfermatig een aardig beeld, maar aan het meten van effect in de samenleving (bijvoorbeeld door cliëntervaringsonderzoek) moet nog gewerkt worden.

De gemeente heeft qua resultaat (cijfermatig) een aardig beeld, aan het meten van het effect (impact) in de samenleving wordt gewerkt. Er worden jaarlijks cliëntervaringonderzoeken gehouden, maar de resultaten hiervan zijn beperkt bruikbaar, mede door de lage respons. Ook worden de cijfers alleen op het niveau van De Kempen gegeven, zodat er geen informatie op gemeenteniveau beschikbaar is. In het wederhoor is aangegeven dat uitsplitsingen per gemeente straks wel mogelijk zijn.

10. Er is een uitgebreide informatievoorziening, maar toch krijgt de raad weinig grip op het thema.

Er is een uitgebreide informatievoorziening vanuit de planning-en-controlcyclus, waarin veel cijfermatige informatie wordt gedeeld (onder andere via de maraps en beraps). Ook rapporteert het college veelvuldig via raadsmededelingen. De voortgang is ondanks alle informatie op dit moment niet goed te volgen voor raadsleden omdat de duiding van de cijfers mist. De raad mist ondanks alle informatie overzicht van het veld en staat ver van de praktijk. Er is voor raadsleden op dit moment geen goed beeld te vormen van de uitvoering en de kwaliteit van de dienstverlening. Het is een complex en majeur onderwerp waarvoor het als lekenbestuur ondanks alles lastig blijft om goed te kunnen controleren en kader te stellen.

11. De raad voelt zich niet goed geëquipeerd in de rol van kadersteller en controleur.

Jeugdbeleid is een lastige en complexe opgave die meerdere beleidsterreinen raakt, waardoor het voor raadsleden soms moeilijk is te doorgronden. Uit het onderzoek komt naar voren dat raadsleden hun rol als kadersteller en controleur wel pakken, maar dat ze zich niet altijd volledig geëquipeerd voelen in die rol. Er is veel gebruikgemaakt van de (bij)sturingsinstrumenten, maar om goed te kunnen kader stellen en controleren is meer kennis en expertise nodig over het thema, dat niet alleen complex is, maar ook aan veel verandering onderhevig is. De organisatie en uitvoerings- en zorgpartijen hebben in

het verlengde hiervan ook de wens uitgesproken om vaker van gedachten te wisselen met de raad, om hen zo beter mee te nemen in de mogelijke implicaties van nieuwe (beleids)ontwikkelingen.

12. Er is geen samenwerking of afstemming met andere raden in de regio.

Op dit moment is er geen regionale afstemming tussen de gemeenteraden. Er vindt buiten het jaarlijkse Kempencongres dat georganiseerd wordt door de regio, geen informatieuitwisseling of afstemming plaats tussen de raden. Er wordt dus ook niet gezamenlijk nagedacht over zienswijzen of doelstellingen voor de inkoop van jeugdhulp. Dat lijkt - gezien het feit dat de gemeenten voor dezelfde opgave staan en daarin samen optrekken, een gemiste kans. Zeker omdat de raad juist meer aan de voorkant betrokken wil worden.

2.3 Aanbevelingen

Op basis van de hierboven geformuleerde conclusies komt de Rekenkamer tot de volgende aanbevelingen.

1. **College en raad: Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.**

De eerste aanbeveling is er een die vaker wordt gedaan, maar wel zeer relevant is richting het nieuwe beleidskader voor 2026. Hoewel de beleidsdocumenten doelstellingen en indicatoren bevatten, zijn deze nog op hoofdlijnen geformuleerd. Het opstellen van onder andere het vernieuwde Meerjarenbeleidskader jeugdhulp (MJBK) biedt een mooie kans om een concretiseringsslag te maken en de doelstellingen te voorzien van scherpe indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.

Deze concretiseringsslag dient nadrukkelijk een coproductie te zijn van college en raad. De gemeenteraad krijgt zo de gelegenheid om zijn kaderstellende verantwoordelijkheid in te vullen. Bovendien bieden scherpe beleidsdoelstellingen meer handvatten om de inhoudelijke voortgang in de jeugdhulp te volgen en hierop te sturen.

2. **College: Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering.**

Er is veel beleid opgesteld dat raakt aan het leven van jeugd en gezin. Ook is het beleid op verschillende niveaus vastgelegd, zoals de samenwerking op het niveau van Zuidoost Brabant, Samen voor Jeugd en de GRSK. De gemeente Bladel heeft daarnaast ook nog lokale beleidsdocumenten. Het is belangrijk om deze verschillende beleidsstukken met elkaar te verbinden en de gelaagdheid inzichtelijk te maken: hoe verhouden de beleidsdocumenten van de verschillende niveaus zich tot elkaar? Een aantal beleidsdocumenten, zoals het meerjarenplan van Samen voor Jeugd, is in ontwikkeling. Dit biedt een mooie kans om deze gelaagdheid en de onderlinge verhouding van beleid inzichtelijk te maken.

3. **College: Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen.**

Er gaat (te veel) tijd verloren aan de administratieve vertaling van de inhoud. Op dit moment leven er verschillende beelden, bijvoorbeeld tussen zorgaanbieder en CJG+, over welk product het beste past bij welke situatie. Het is belangrijk om hier (meer) overeenstemming over te krijgen. Hier zijn de GRSK (CJG+), Samen voor Jeugd (inkoopafspraken) en (een vertegenwoordiging van) zorgaanbieders voor nodig. Uiteindelijk kan toegewerkt worden naar gezamenlijke werkafspraken over de administratieve vertaling van inhoud naar producten. Het is essentieel voor zorgaanbieders om hier zoveel mogelijk regionaal in op te trekken, zodat de toegangsteams (zoveel mogelijk) een uniforme werkwijze hanteren.

4. **College: Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring.**

Op dit moment is er nog geen sprake van een goede effectmeting, de gemeente heeft vooral resultaten in beeld. De behoefte van zowel de raad als uitvoerende partijen is om meer gevoel en beeld te krijgen bij de echte impact in de samenleving. Omdat er op dit moment clientervaringsonderzoeken worden gehouden met beperkte relevantie, stellen we voor om de komende tijd vooral in te zetten op meer kwalitatieve onderzoeken, waarin echt met cliënten zelf doorgevraagd kan worden naar de ervaring en tevredenheid. Dit kan vanuit de Kempengemeenten geïnitieerd worden, maar zorg ook dat er uitsplitsing op gemeentelijk niveau gemaakt kan worden.

Ook zou het interessant kunnen zijn om een jongerenraad op te richten die over de schouder van de gemeente heen kijkt en ongevraagd en gevraagd advies kan geven. Zie bijvoorbeeld de Experienced Experts (ExpEx, https://www.expex.nl/). We begrijpen dat er op het niveau van 21voordejeugd al initiatieven worden ondernomen. Vanuit 21voordejeugd wordt een paar keer per jaar 'speak and eat' georganiseerd. Dit zijn gesprekken over jeugdzorg tussen wethouders en jongeren. Dit doen ze met jongeren die ook zelf jeugdhulp ontvangen. Dit soort initiatieven kunnen uiteraard ook op lokaal niveau worden geïnitieerd.

5. **College: Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening.**

Het is belangrijk dat de raad kan bepalen hoe en wanneer hij wordt ingelicht over zowel de inhoudelijke taakuitvoering als de voortgang op de doelen en indicatoren.

Jeugdhulp is een complex onderwerp. Om de kaderstellende en controlerende taak goed te kunnen uitvoeren, is naast voldoende informatie ook voldoende begrip van het thema nodig om deze informatie te duiden. De gemeenteraad kan zich, bijvoorbeeld in een expertsessie of in regionale bijeenkomsten (met ook onafhankelijke experts van buiten), beter laten informeren.

Denk hierbij ook aan stages en werkbezoeken. Een interessante best practice is bijvoorbeeld ISD Bollenstreek. In de Bollenstreek werken vier gemeenten samen in het Sociaal Domein van de organisatie ISD Bollenstreek. De ISD heeft flink geïnvesteerd in het betrekken van de raad bij de uitvoering. Zo organiseren zij voor alle raadsleden regelmatig werkbezoeken en bieden zij stages aan voor raadsleden om mee te lopen bij de consulenten. Het is mogelijk om mee te lopen met de professionals en intakegesprekken of huisbezoeken bij inwoners mee te maken. Een dergelijke kijk in de keuken heeft ervoor gezorgd dat de raadsleden de ISD Bollenstreek als een transparante organisatie ervaren die proactief informatie deelt, en waardoor zij bovenal gevoel hebben gekregen bij de uitvoeringspraktijk.

6. **Raad: Initieer een regionaal platform voor raadsleden.**

Zorg voor een regionaal platform of meer samenwerking voor raadsleden. Het zou de grip voor de gemeenteraad op strategisch niveau enorm versterken als er een platform of een andere vorm van samenwerking wordt georganiseerd op regionaal niveau. Via dit platform zouden raadsleden informatie kunnen uitwisselen, zienswijzen, moties en amendementen kunnen doornemen maar ook technische vragen kunnen voorbereiden. Op dit vlak zou ook de griffie een rol kunnen spelen.

DEEL II

NOTA VAN BEVINDINGEN

H3 | Onderzoeksverantwoording

Deel II van het rapport gaat gedetailleerder in op de bevindingen waarop de conclusies en aanbevelingen in Deel I zijn gebaseerd. Deel II kent de volgende hoofdstukindeling:

- Hoofdstuk 3: Onderzoeksverantwoording
- Hoofdstuk 4: Taken voor de gemeente op het gebied van jeugdhulp
- Hoofdstuk 5: Beleid en doelstellingen
- Hoofdstuk 6: Organisatie en uitvoering
- Hoofdstuk 7: Resultaten
- Hoofdstuk 8: Evaluatie en verantwoording

In de bijlagen is de informatie opgenomen waarnaar in de tekst wordt verwezen. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe het onderzoek is uitgevoerd.

3.1 Hoofdvraag en deelvragen

De Rekenkamer heeft de volgende centrale hoofdvraag geformuleerd:

Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdzorg in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?

De centrale vraagstelling valt uiteen in vijf thema's waaronder de verschillende deelvragen vallen.



Beleid

1. Is er sprake van helder geformuleerd en vastgesteld beleid, met duidelijke doelen en kaders?
2. Op welke wijze is dit beleid concreet vertaald naar de uitvoering, i.c. naar werkafspraken, aanbestedingen, verordeningen, beleidsregels, et cetera?

Organisatie en uitvoering

3. Hoe zijn de jeugdhulp (inclusief de toegang en verwijzing) en preventie georganiseerd?
4. Op welke wijze vindt er regie en aansturing van de uitvoering plaats?
5. Hoe is de samenwerking met ketenpartners en hoe verloopt deze?

Resultaten en ervaren effecten

6. In hoeverre heeft de gemeente zicht op de ontwikkeling van de cliëntenpopulatie en het zorggebruik? Hoe is de ontwikkeling van de (gemiddelde) zorgzwaarte en duur van zorg? Hoe verhoudt zich deze ontwikkeling ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten?

7. Hoe zijn het kostenniveau en de kostenontwikkeling ten aanzien van de (uitvoering van de) jeugdzorg en zijn deze vergelijkbaar met gemeenten van vergelijkbare omvang en structuur?
8. Zijn de resultaten van het jeugdbeleid in beeld?

Evaluatie

9. Op welke wijze worden gemeenteraden (door hun colleges) geïnformeerd en in staat gesteld de uitvoering te controleren of het beleid bij te stellen?
10. Hoe heeft de gemeenteraad invulling gegeven aan zijn taken?
11. Is het de verwachting dat de afzonderlijke gemeenten invulling kunnen geven aan de afspraken die zijn gemaakt tussen Rijk en VNG in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd, zowel inhoudelijk als wat betreft beoogde financiële opbrengsten?

Scope van het onderzoek

In het onderzoek worden regelmatig de termen jeugdzorg en jeugdhulp gebruikt. Jeugdzorg is alle jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdhulp betreft alle vormen van hulp aan jeugdigen, zowel ambulant als residentieel, zonder jeugdbescherming en jeugdreclassering. De focus in dit onderzoek ligt op jeugdhulp. Dit betekent dat jeugdbescherming en jeugdreclassering buiten beschouwing worden gelaten (in hoofdstuk 4 gaan we hier verder op in).

In dit onderzoek is vooral geprobeerd om in beeld te brengen hoe het beleid in de praktijk wordt uitgevoerd. Daarbij is onderzocht wat de ervaring van zowel intern betrokkenen (beleid) als de professionals is (zoals medewerkers van het CJG+, WIJzer en POH-GGZ jeugd). Tweede focuspunt betreft de mate waarin wordt voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda.

Kempengemeenten gaat in dit onderzoek over de gemeenten Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden. Bergeijk valt niet onder de scope van het onderzoek, terwijl deze gemeente wel samenwerkt met Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden, bijvoorbeeld in het gezamenlijk beleidskader, de organisatie van CJG+ en taken en verantwoordelijkheden van de GRSK.

3.2 Onderzoeksmethoden

Voor het verzamelen van de benodigde informatie en het beantwoorden van de onderzoeksvragen zijn verschillende onderzoeksmethoden gebruikt.

Deskresearch

Op basis van een zeer uitvoerige documentenstudie hebben we het jeugdbeleid en de organisatie hiervan in kaart gebracht. Vervolgens zijn op basis van de documentenstudie topiclijsten opgesteld voor de interviews met betrokkenen. Een complete lijst van de bestudeerde documenten is opgenomen in **bijlage 2**.

Interviews met stakeholders

Voor verdieping en nadere duiding zijn 30, veelal, groepsgesprekken gehouden. Er zijn intern gesprekken gevoerd met medewerkers van de ambtelijke organisatie, de verantwoordelijk portefeuillehouder en de gemeenteraad. Maar er is ook gesproken met extern betrokkenen zoals medewerkers van het CJG+ en WIJzer, verschillende jeugdhulp- en zorgprofessionals, een vertegenwoordiging van de regio GRSK en Samen voor Jeugd, POH-GGZ jeugd, et cetera.

De complete lijst van geïnterviewde personen is te vinden in bijlage 3. Voor de interviews met intern en extern betrokkenen hebben we topiclijsten gehanteerd.

H4 | Taken van de gemeente op het gebied van jeugdhulp

In dit hoofdstuk zetten we uiteen wat de Jeugdwet behelst, welke taken de gemeente toebedeeld heeft gekregen en waar de gemeenteraad een rol in kan spelen. Ook wordt de landelijke context besproken op basis van recente onderzoeken.

Jeugdzorg is een verzamelnaam voor jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Jeugdbescherming en jeugdreclassering worden in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten. Dit komt door het unieke karakter van deze vormen van hulp en de grote schaal (regionaal en bovenregionaal) waarop jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt georganiseerd. De vier gemeenteraden in dit onderzoek hebben weinig directe invloed hierop.

4.1 Verantwoordelijkheden en afspraken

Op grond van de Jeugdwet zijn gemeenten sinds januari 2015 verantwoordelijk voor de hulp aan en zorg voor kinderen, jeugdigen en hun ouders bij opgroei- en opvoedproblemen. Gemeenten bepalen zelf hoe zij de jeugdhulp lokaal inrichten. Zij organiseren de toegang tot de jeugdhulp, zelfstandig of in samenspraak met andere gemeenten. Ook kopen gemeenten in (boven)regionaal verband hulp in bij jeugdhulpaanbieders en Gecertificeerde Instellingen.

Verschillende organisaties bieden hulp en ondersteuning aan jeugdigen. Gemeenten hebben verschillende rollen ten opzichte van deze organisaties. Soms treedt de gemeente op als opdrachtgever, soms als partner en in andere gevallen hebben gemeenten geen directe betrokkenheid. Inwoners opereren op het niveau “informeel” met minimale inmenging van de gemeente. Toch wordt hier door middel van informele netwerken van alles ondernomen en opgelost. Bij “georganiseerd informeel” zijn de informele netwerken omgezet in een organisatievorm, bijvoorbeeld een kerk, inwonersorganisatie of sportvereniging. Gemeenten zijn hierbij vaak indirect betrokken, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een (sport)accommodatie of (kleine) subsidie. Organisaties met een overeenkomst of (grote) subsidierelatie met de gemeente vallen onder “georganiseerd formeel”. Het gaat bijvoorbeeld over de jeugdgezondheidszorg, onderwijs en kinderopvang. Deze drie niveaus zijn allemaal vrij toegankelijk voor inwoners. Dit betekent dat er geen officiële verwijzing nodig is, maar dat inwoners eenvoudig kunnen binnenlopen voor hulp en ondersteuning.

Inwoners hebben voor specialistische jeugdhulp van zorgaanbieders een verwijzing nodig. Vanuit de Jeugdwet zijn de gemeenten, huis-, jeugd- en kinderartsen, Gecertificeerde Instellingen en de kinderrechter gemachtigd om te verwijzen naar specialistische jeugdhulp. Gemeenten sluiten contracten af met zorgaanbieders waarin afspraken staan over onder andere kwaliteit van de specialistische jeugdhulp. Gemeenten treden op als opdrachtgever. In figuur 1 gaat dit over het bovenste deel van de piramide.

Figuur 1 Ondersteuning aan jeugdigen op verschillende niveaus

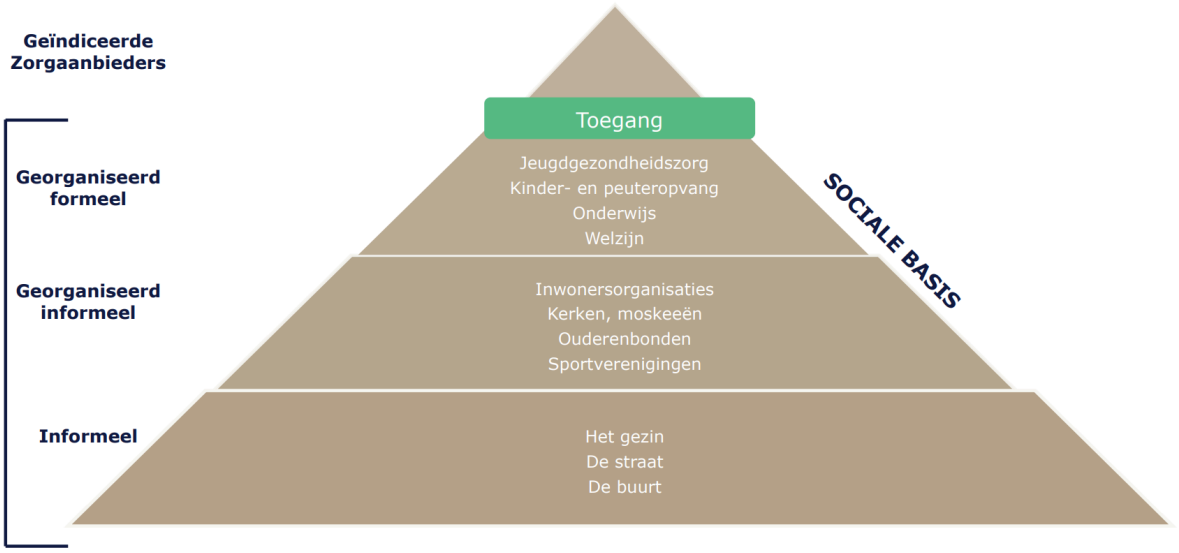

De verschillende vormen van hulp worden ook op verschillende geografische niveaus ingedeeld. Over het algemeen geldt: hoe hoger in de piramide, hoe groter het schaalniveau. De eerste drie niveaus zijn voornamelijk op gemeentelijk niveau georganiseerd. Inwoners van de gemeenten Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden kunnen terecht bij het CJG+ voor hun vragen over opvoeden en opgroeien. Het CJG+ is onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK). Oirschot organiseert de gemeentelijke toegang zelfstandig. Daar kunnen inwoners terecht bij WIJzer.

Voor JeugdzorgPlus (JZ+), Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (JB&JR), Crisis en Coördinatie Spoedeisende Zorg, Veilig Thuis (VT), Beschermtafel en het Regionaal Expert Team (RET) wordt samengewerkt in Zuidoost Brabant (ZOB), één van de 42 jeugdzorgregio's die door het Rijk zijn aangewezen. De inkoop van (hoog)specialistische jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf wordt op het niveau van Samen voor Jeugd[2] vormgegeven. De samenwerking Kempengemeenten (GRSK) verzorgt allerlei taken in het sociaal domein voor de Kempengemeenten, waaronder het CJG+, maar ook de zorgadministratie voor de vier Kempengemeenten in het kader van dit onderzoek.

4.2 Wat de gemeente dient te regelen

Gemeenten bepalen zelf hoe zij de jeugdhulp lokaal inrichten. Daarvoor moet onder meer het volgende georganiseerd worden:

1. Vertalen van de Jeugdwet naar lokaal beleid, met daarin aandacht voor preventie, lokale collectieve voorzieningen, de inrichting van de toegangsteams en de samenwerking met huisartsen. Daarvoor schrijft de gemeente een lokale beleidsnota.
2. Toegang tot jeugdhulp organiseren en beleidsregels/verordening opstellen.
3. Contractering/inkoop jeugdhulp bij zorgaanbieders, inclusief contractmanagement.
4. Administratieve organisatie (beschikkingen, afhandeling facturatie, monitoring).

[2] https://www.regiosamenvoorjeugd.nl/. In de regio Samen voor Jeugd werken de gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Heeze-Leende, Oirschot, Reusel-De Mierden en Valkenswaard samen.

Punt 1, het beleidskader, wordt in de vier gemeenten verschillend vormgegeven. De gemeenten Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden hebben hun ambities gebundeld in het Meerjarenbeleidskader jeugdhulp (MJBK). De gemeente Oirschot heeft de doelstellingen voor de jeugd vastgelegd in het beleidsplan "Opvoeden en Opgroeien 2024-2027". Bovendien is er sprake van regionaal beleid, zoals de regiovisie jeugdhulp. Ook zijn er allerlei lokale beleidsdocumenten die bijdragen aan de jeugdhulp, zoals de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en de Brede visie op Welzijn gemeente Bladel.

De taken onder **punt 2**, het organiseren van de gemeentelijke toegang tot jeugdhulp, organiseren Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden in het CJG+. WIJzer is de gemeentelijke toegang tot jeugdhulp in Oirschot.

Op het niveau van Samen voor Jeugd en Zuidoost Brabant (ZOB, J42 regio) wordt zorg ingekocht en het contractmanagement georganiseerd, **punt 3**. Hoe hoger het specialisme, hoe groter de schaal. Zo worden JZ+ en JB&JR op het niveau van ZOB georganiseerd. Onder andere de basis GGZ, gezinsbehandeling en begeleiding worden op het niveau van Samen voor Jeugd vormgegeven.

De administratie, **punt 4**, wordt voor de vier gemeenten grotendeels uitgevoerd door de GRSK. Dit betekent dat zij onder andere de beschikkingen opstellen, verantwoordelijk zijn voor het berichtenverkeer en de monitoring op zich nemen.

4.3 Landelijke ontwikkelingen en onderzoek

Hervormingsagenda

Sinds de decentralisatie hebben gemeenten te maken met een oplopende vraag naar jeugdzorg en het oplopen van de gemiddelde zorgzwaarte. In 2023 zijn het Rijk en de VNG een Hervormingsagenda[3] overeengekomen die mede een bijdrage moet leveren aan een verbetering van de jeugdzorg en het oplossen van financiële tekorten bij gemeenten.

Het doel van de Hervormingsagenda Jeugd is tweeledig:

1. Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

De Hervormingsagenda is een vijfjarenplan dat er onder meer voor moet zorgen dat de specialistische hulp voor de meest kwetsbare kinderen beter georganiseerd wordt, er expliciet keuzes worden gemaakt over de reikwijdte van de jeugdhulp en er betere afspraken worden gemaakt rondom kwaliteit, dataverzameling en monitoring. Er vallen allerlei (landelijke) projecten onder de uitvoering van de Hervormingsagenda. Zo wordt er op dit moment gewerkt aan de "Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) zorgvormen". Hierin wordt geregeld welke vormen van zorg in ieder geval regionaal moeten worden ingekocht. Naar verwachting geldt deze nieuwe AmvB vanaf 1 januari 2025.

IZA en GALA

Het IZA[4] stelt stevige ambities voor gezonde zorg. Samenwerking is een belangrijk instrument in het akkoord om tot de gezonde zorg te komen. Vooral de opgaven 'samenwerking sociaal domein', 'huisartsenzorg' en 'GGZ' én 'gezond leven en preventie' raken aan het uitvoeren van de jeugdhulp. Onder andere de domeinoverstijgende samenwerking wordt gestimuleerd, maar ook het investeren in het versterken van de sociale basis. Bovendien heeft het akkoord aandacht voor het fysieke, mentale en maatschappelijke welzijn van mensen. Dit wordt onder andere beïnvloed door de leefomgeving, leefstijl en de mate waarin iemand kan meedoen. Voor de uitwerking van het IZA zijn per regio zogenaamde regiobeelden (hoe staat het ervoor?) en regioplannen (wat gaan we doen?) opgesteld.

[3] https://open.overheid.nl/documenten/addec5d5-279c-40de-b607-7b64e8441602/file
[4] Het IZA is hier op te vragen.

Gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en VWS werken samen vanuit GALA[5] om een gezond en actief leven voor burgers te realiseren. Het versterken van de sociale basis is één van de kernpunten uit het akkoord. Zo is het onder andere een vereiste uit het akkoord dat iedere gemeente uiterlijk in 2024 een beleidsplan over de sociale basis opstelt. Met de komst van het GALA worden zoveel mogelijk ambities en kaders gebundeld om de aanpak van een gezond en actief leven te uniformeren.

Voor het verder uitwerken (en realiseren van de ambities) uit IZA en GALA zijn SPUK-middelen beschikbaar. De verdeling van de SPUK-middelen over gemeenten is gebaseerd op het inwonertal en het aantal inwoners met gezondheidsachterstanden (gebaseerd op inkomensniveau en opleidingsniveau).

Rol van de raad bij uitvoering van de Jeugdwet

Veel gemeenteraden zoeken naar manieren om beter zicht te krijgen op en sturing te geven aan de (financiële) ontwikkelingen in de jeugdhulp. Zij lopen daarbij tegen verschillende uitdagingen aan. In 2020 concludeerde de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) in een onderzoek naar de sturende rol van gemeenteraden in het sociaal domein dat zorgthema's, zoals de jeugdhulp, nog steeds een weinig politiek karakter hebben. Dit geldt zowel voor de achterliggende visie op deze taken als voor de afwegingen die gemeenten moeten maken om de schaarse middelen over het sociaal domein te verdelen. Dit heeft volgens de ROB verschillende oorzaken, waaronder de aard van het onderwerp:[6]
'Gemeenteraadsleden willen zo goed mogelijke zorg en ondersteuning voor iedere bewoner en vinden het moeilijk om daarin (politieke) keuzes te maken. Hun terughoudendheid heeft onder andere te maken met het gegeven dat iedere keuze in beleid het leven van kwetsbare inwoners kan raken. Het wordt nog lastiger als de uitkomst van keuzes in beleid moeilijk te voorspellen blijkt.'

Daarnaast, zo concludeert de ROB, is er niet veel alternatief om uit te kiezen als kadernota's en beleidsnota's vooral als hamerstuk worden voorgelegd aan raadsleden zonder dat zij zorgvuldig meegenomen zijn in het proces dat daaraan vooraf gaat.

Ook worstelen gemeenteraden met hun plek in de regionale samenwerkingsverbanden en hebben ze te maken met het Rijk dat tussen de alledaagse hectiek door ingrijpt en, zonder dat daarbij altijd wordt gezocht naar afstemming, aanpassingen in de wet- en regelgeving doet. Hierdoor wordt de sturingsruimte van raadsleden en hun gevoel van eigenaarschap over beleid in het sociaal domein beperkt.

In de Kempengemeenten zien we dit eveneens terug. Het is ingewikkeld voor de raadsleden om voldoende grip te krijgen op al die ontwikkelingen die spelen in de jeugdhulp. Bovendien resulteren regionale processen in documenten waar gemeenteraadsleden alleen nog kleine aanpassingen in kunnen doen, omdat anders de regionale uniformiteit in gevaar komt. Meer hierover is te lezen in hoofdstuk 9.

[5] Het GALA is hier op te vragen.
[6] ROB, *Decentrale taak is politieke zaak. Naar een sturende rol van de gemeenteraad in het sociaal domein*, 2020, p.4.

H5 | Beleid en doelstellingen

In dit hoofdstuk wordt beschreven welk beleid regionaal en lokaal is vastgesteld over jeugdhulp. Er is getoetst of het beleid concrete doelstellingen bevat die zijn geoperationaliseerd in bijvoorbeeld indicatoren en meetinstrumenten. Allereerst wordt het regionale beleid onder de loep genomen. Het gaat bijvoorbeeld over de regiovisie Samen voor Jeugd en het Meerjarenbeleidskader. Hierop volgt het lokaal beleid. In dit hoofdstuk worden de volgende deelvragen beantwoord:

Beleid	
1. Is er sprake van helder geformuleerd en vastgesteld beleid, met duidelijke doelen en kaders?	• De regiovisie en het lokale beleidskader zijn met elkaar verbonden. • De thema's vanuit de regionale agenda en visie zijn doorvertaald naar het lokale beleidsplan. • Het beleidskader is vastgesteld en actueel. • De beoogde maatschappelijke effecten zijn expliciet benoemd. • Relaties met andere beleidsterreinen zijn expliciet benoemd en duidelijk gemaakt. • De raad heeft mee kunnen denken en beslissen in het kader van zijn kaderstellende rol. • Maatschappelijke instellingen en ketenpartners hebben mee kunnen denken vanuit hun adviseursrol in de totstandkoming van het beleid.
2. Op welke wijze is dit beleid concreet vertaald naar de uitvoering, i.c. naar werkafspraken, aanbestedingen, verordeningen, beleidsregels, et cetera?	• Het beleid is doorvertaald naar uitvoeringsbeleid en -plannen. • De doelen zijn benoemd en SMART geformuleerd (of SMT). • Er zijn prognoses van de zorg- en behoefteontwikkeling. • De gemeente heeft op enige wijze input vanuit cliënten (en hun ouders) meegenomen bij het opstellen van het beleid.

De belangrijkste bevindingen in dit hoofdstuk zijn:

- Het jeugdbeleid in Bladel krijgt op verschillende niveaus vorm. Op regionaal niveau (Samen voor Jeugd) wordt gewerkt aan een Meerjarenplan (MJP), is een regiovisie vastgesteld en is een transformatieplan opgesteld. De Kempengemeenten hebben in samenwerking met de GRSK het Meerjarenbeleidskader jeugdhulp (MJBK) vastgesteld. De gemeente Bladel heeft ook op lokaal niveau beleid, zoals de Brede Visie op Welzijn. Er zijn de afgelopen jaren veel beleidsdocumenten opgesteld, verdeeld over verschillende niveaus. In de beleidsdocumenten is het onvoldoende duidelijk hoe al het beleid zich tot elkaar verhoudt.
- In het MJBK zijn doelstellingen benoemd en een aantal indicatoren (op hoofdlijnen) om deze doelstellingen te volgen. Deze doelstellingen bieden een mooie basis om een concretiseringsslag te maken, bijvoorbeeld in de indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden. Dit is één van de aandachtspunten bij de herijking van de MJBK vanaf 1 januari 2026.
- Het beleid is vertaald in concrete procedures, processen en werkinstructies voor de professionals van het CJG+. De uitvoeringsdocumenten worden voortdurend geüpdatet, bijgehouden en aangevuld. Regelmatig worden de werkinstructies onder de loep genomen en wordt gezocht naar een manier om het efficiënt te bundelen, bijvoorbeeld in een handboek.

5.1 Is er sprake van helder geformuleerd en vastgesteld beleid, met duidelijke doelen en kaders?

Het jeugdzorgbeleid is op verschillende niveaus op- en vastgesteld. Op het niveau van Zuidoost Brabant werken 21 gemeenten samen op (zeer) specialistische hulp en ondersteuning aan jeugdigen, zoals JB&JR en JZ+. Op dit niveau zijn de afspraken vastgelegd in het werkplan 21voordejeugd. Vanwege de focus van dit onderzoek op het lokale niveau van De Kempen wordt dit bovenregionale beleid (Zuidoost Brabant) buiten beschouwing gehouden.

De regio is bezig met een nieuw meerjarenplan

Iedere regio heeft in het kader van de **Norm voor Opdrachtgeverschap** een regiovisie opgesteld met afspraken over de samenwerking, de beschikbaarheid van jeugdzorg en randvoorwaarden (zoals administratie en inkoop). De gemeenten in Samen voor Jeugd hebben dit in januari 2023 vastgelegd in de regiovisie jeugdhulp 2023-2026. De regiovisie benoemt vijf leidende principes:

- We voorkomen specialistische jeugdhulp door in te zetten op preventie.
- We werken datagedreven.
- We versterken de onderlinge relatie, bestuurlijk en op alle andere lagen binnen de regio.
- Jeugdigen kunnen opgroeien en zich ontwikkelen in hun eigen omgeving, het liefst 'thuis'.
- Jeugdigen krijgen de juiste hulp op maat.

Deze leidende principes sluiten aan bij de thema's uit het **transformatieplan Samen voor Jeugd**: 'dichtbij', 'thuis' en 'integraal'. De regio Samen voor Jeugd werkt op dit moment (2024) aan het opstellen van een meerjarenplan (en meerjarenbegroting), waarin ook de thema's uit de Hervormingsagenda terugkomen. Vier thema's komen terug in dit meerjarenplan:

- Jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen.
- Jeugdhulp steviger aan aanpalende domeinen en meer integraliteit.
- Jeugdigen groeien thuis op of zo nabij mogelijk.
- Verbeteren van organisatie en inkoop.

De invulling van de vier thema's wordt in samenspraak met gemeenten, zorgaanbieders, ervaringsdeskundigen en andere betrokkenen opgesteld. Het meerjarenplan is naar verwachting in Q1 van 2025 afgerond.

Het jeugdbeleid is actueel, maar vraagt nog om een concretiseringsslag

De gemeenten Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden hebben de ambities en doelstellingen voor de jeugdhulp vastgelegd in het **Meerjarenbeleidskader jeugdhulp (MJBK) 2020-2024**. Het jeugdbeleid wordt in de Kempengemeenten voorbereid door de individuele gemeenten in afstemming met de GRSK. Het MJBK bevat zes actielijnen waarop ingezet wordt op:

- Betere toegang voor jeugdhulp.
- Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien.
- Kinderen kansen bieden zich te ontwikkelen.
- Kwetsbare jeugdigen beter op weg helpen zelfstandig te worden.
- Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt.
- Investeren in vakmanschap van de jeugdprofessional.

Al deze actielijnen zijn voorzien van maatschappelijke resultaten en indicatoren. Een voorbeeld van een maatschappelijk resultaat is "Kinderen en gezinnen worden snel geholpen" (MJBK, pagina 16). Hier hoort de indicator "Ik ben snel geholpen" en "Doorlooptijd besluit CJG+ - start arrangement" (MJBK, pagina 17) bij. Ook wordt op iedere actielijn gerapporteerd vanuit de GRSK aan de individuele gemeenten. Tegelijkertijd zijn niet aan alle actielijnen (voldoende) heldere indicatoren gekoppeld. Bovendien zijn niet overal streefwaarden en meetinstrumenten (zoals interviews, enquêtes of cijfers) toegevoegd. Hierdoor ontbreekt een referentiekader: waar meten we de voortgang van het beleid aan?

Wat is daarnaast de definitie van snel geholpen? Gaat dit om een vaste termijn of ga je aan mensen vragen of ze voldoende snel geholpen zijn? In hoofdstuk 7 wordt dit verder uitgewerkt.

Het is verder een uitdaging om de relatie tussen de uitvoering en de actielijnen voldoende te onderbouwen. Hoe weet je immers of de verandering in de samenleving het resultaat is van een interventie? Bij enkele afgebakende initiatieven, zoals in de pilot met de huisartsen, lukt het beter om de relatie te leggen tussen de interventie en het resultaat. Dit heeft te maken met het gesloten systeem waarbinnen de huisarts werkt. Eventuele resultaten zijn bijvoorbeeld terug te zien in de verwijsinformatie vanuit de huisarts naar de maatwerkvoorzieningen.

Inmiddels is het MJBK verlengd tot 1 januari 2026, er is dus sprake van actueel beleid. Wel wordt het MJBK op dit moment geëvalueerd (nog niet beschikbaar voor dit rekenkameronderzoek). Op basis van deze evaluatie wordt toegewerkt naar een nieuw beleidskader voor de periode 2026-2030. De Kempengemeenten bouwen verder op de actielijnen uit het huidige MJBK. In het herijkte MJBK wil de organisatie meer concrete indicatoren koppelen aan de actielijnen zodat de uitvoering in de Kempen gerichter te volgen is.

De lokale ambities zijn uitgewerkt in verschillende (beleids)notities

Het **coalitieakkoord** van de gemeente Bladel benoemt de ambitie dat kinderen en jongeren veilig, gezond en kansrijk opgroeien. Bovendien wordt de beleidsnotitie **Kempenbranie** benoemd, waarin de IJslandse preventieaanpak het middelengebruik bij jeugdigen moet terugdringen. Verder krijgt de toenemende overlast van groepen jongeren aandacht. Het college heeft de ambitie om deze overlast terug te dringen, onder andere met de inzet van jeugdcoaches en door straathoekwerk (vanuit de Backbone Academy). Naast maatwerkvoorzieningen is een belangrijk onderdeel van hulp en ondersteuning aan jeugdigen gericht op preventie en de sociale basis.

Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden hebben dit onder andere uitgewerkt in de beleidsnotitie "Kempenbranie" en het **Kempisch "Preventieakkoord"**. Het preventieakkoord is gericht op alle inwoners van de Kempengemeenten met welbevinden en middelengebruik als belangrijke aandachtspunten. Een uitgebreid netwerk van organisaties hebben het preventieakkoord ondertekend. Om het middelengebruik onder jongeren terug te dringen is de beleidsnotitie "Kempenbranie" opgesteld. Kempenbranie is de naam voor het uitrollen van de IJslandse aanpak om door middel van een positieve (opvoed)omgeving het middelengebruik terug te dringen. Het model is wetenschappelijk onderbouwd en gericht op het verlagen van risico's en het versterken van beschermende factoren ten aanzien van middelengebruik. De precieze programma's en interventies staan niet vast, maar sluiten aan bij de lokale context.

In **"Een brede visie op welzijn"** worden de gezamenlijke ambities voor de komende jaren vastgelegd. Welzijn wordt integraal benaderd, met een focus op het versterken van de eigen kracht, de afname van maatwerkvoorzieningen en een stevige sociale basis. Om de welzijnambities te realiseren zijn vier visielijnen afgesproken:

- Opgroeien in Bladel
- Vitaal Bladel
- Inclusief Bladel
- De omgeving

Iedere visielijn is voorzien van doelen, de betekenis voor inwoners en wat het doel vraagt van de gemeentelijke organisatie. De brede visie op welzijn is het resultaat van een interactief participatietraject met onder andere dorpsraden, thematafels en een enquête onder inwoners.

Er is voldoende samenhang in het beleid, maar de afstemming vraagt om constant overleg

Een deel van de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd komt aan bod in de actielijnen uit het MJBK. Denk bijvoorbeeld aan de stevige lokale teams, normaliseren en de verbinding tussen jeugdhulp en aanpalende domeinen. Tegelijkertijd worden deze afspraken op verschillende niveaus uitgevoerd, zoals het nieuwe meerjarenplan van Samen voor Jeugd. Dit moet goed met elkaar in verbinding staan om te zorgen voor effectief beleid. Zo dient naast een goede verbinding tussen toegang en huisarts (niveau van Bladel) de juiste aanvullende hulp beschikbaar te zijn in het CJG+ (Kempengemeenten) of bij een zorgaanbieder (niveau Samen voor Jeugd).

In deze paragraaf hebben we vastgesteld dat er actueel jeugdbeleid is op verschillende terreinen die invloed hebben op het leven van jongeren. Vaak is het beleid voorzien van doelstellingen. Tegelijkertijd wordt het beleid op verschillende niveaus uitgewerkt en is het niet voldoende duidelijk hoe de beleidsnotities zich tot elkaar verhouden.

5.2 Op welke wijze is dit beleid concreet vertaald naar de uitvoering?

Het beleid kent een goede vertaling naar de uitvoering

Op verschillende niveaus wordt het beleid vertaald naar de uitvoering, bijvoorbeeld in concrete werkinstructies en de Producten Diensten Catalogus (PDC) jeugd. De PDC dient als hulpmiddel om het juiste product in te zetten. Alle toegangsteams binnen Samen voor Jeugd kunnen hier gebruik van maken.

De werkinstructies en PDC geven de professionals van het CJG+ houvast, bijvoorbeeld bij het inzetten van de juiste hulp en ondersteuning of in de samenwerking met belangrijke ketenpartners. In de PDC jeugd vinden de professionals van het CJG+ informatie over de verschillende producten, bijvoorbeeld over het doel van het product en de achterliggende klachten die bij het product ‘passen’. Het gaat bij de PDC jeugd om de vertaling van inkoopafspraken op het niveau van Samen voor Jeugd naar de lokale gemeente. Het team toegang van het CJG+ gebruikt dit om het juiste product te kunnen koppelen aan de hulpvraag van de inwoner, eventueel in overleg met het lokaal ondersteuningsteam (LOT) of het Kempen Team Jeugd (KTJ); in hoofdstuk 6 gaan we verder in op de rol van deze teams.

De huidige werkinstructies die in het CJG+ worden gebruikt zijn divers van aard en zeer uitgebreid. Een aantal gaat over het maken van een goede inhoudelijke inschatting, zoals de werkinstructie 18-/18+. Andere gaan over het doorlopen van een zorgvuldig proces, waaronder de werkinstructie privacy en gegevensverwerking, verhuizingen en het jeugdhulpdossier. Ook zijn er werkinstructies gericht op een soepele samenwerking met belangrijke maatschappelijke partners, zoals de werkinstructie gericht op de samenwerking met de politie.

Verder bevat het “handboek toegang” gebundelde werkafspraken voor het CJG+. Uit de gesprekken met het CJG+ blijkt dat ten tijde van het onderzoek de werkinstructies en het handboek toegang herijkt worden. Hoewel er veel werkinstructies zijn opgesteld, ontbreekt nog een praktisch overzicht waar de professionals uit het CJG+ mee kunnen werken. Bij het toewerken naar dit nieuwe overzicht, wordt ook de inhoud van de verschillende werkinstructies opnieuw onder de loep genomen.

H6 | Organisatie en uitvoering

In dit hoofdstuk gaan we in op de manier waarop de gemeente Bladel de taken vanuit de Jeugdwet heeft georganiseerd. Daarbij gaan we in op de organisatie van de (lokale) toegang, maar ook de wijze van samenwerking in de regio. Bovendien wordt de uitvoering en samenwerking in de praktijk onder de loep genomen, bijvoorbeeld van de werkzaamheden van CJG+. Paragraaf 6.1 beschrijft de regionale samenwerkingen waar de gemeente Bladel onderdeel van uitmaakt. Paragraaf 6.2 staat in het teken van het CJG+, de toegangspoort voor vragen van jeugdigen en gezinnen in Bladel. De laatste paragraaf zoomt in op de samenwerking tussen het CJG+, zorgaanbieders en het voorliggend veld.

Organisatie en uitvoering	
3. Hoe zijn de jeugdhulp (inclusief de toegang en verwijzing) en preventie georganiseerd?	• In de beleidsregels en beleidskaders staat duidelijk uitgewerkt hoe de toegang georganiseerd is. • Er zijn stukken (op de website), die cliënten informeren over hoe zij een aanvraag kunnen doen voor jeugdhulp. • Er is vanuit de toegang (CJG+ en WIJzer) actief informatie gedeeld met inwoners over jeugdhulp, hoe men daarvoor een aanvraag kan doen, waar dit kan en wanneer men hiervoor in aanmerking komt. • Er is een overzicht van taken en afspraken die zijn gemaakt met de regio over de taken die daar zijn belegd. • De gemeente is in staat om richting te geven aan de inkoop(afspraken).
4. Hoe is de samenwerking met ketenpartners en hoe verloopt deze?	• Er is nauwe samenwerking tussen de toegang huisartsen, jeugdartsen en Gecertificeerde Instellingen. • Er is sprake van een effectieve regionale samenwerking tussen de gemeente en de maatschappelijke partners en professionals. • Het huidige beleid en de werkwijze zijn herkenbaar voor zorgaanbieders. • Zorgaanbieders en andere ketenpartners vanuit het voorveld kunnen uit de voeten met de huidige werkwijze.
5. Op welke wijze vindt er regie en aansturing van de uitvoering plaats?	• Er is een duidelijke sociale kaart met daarop alle voorliggende voorzieningen in de gemeente. • Zorgaanbieders en de toegangsteams zijn op de hoogte van de voorliggende voorzieningen en initiatieven in de preventieve sfeer. • Er is een overzicht van het gebruik van voorliggende voorzieningen.

De belangrijkste bevindingen in dit hoofdstuk zijn:

- Er wordt op het gebied van jeugdzorg samengewerkt op drie regionale niveaus: **1) Zuidoost Brabant (ZOB), 2) Samen voor Jeugd** en de **3) Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK).** Iedere samenwerking heeft verschillende taken en verantwoordelijkheden. Zo wordt de specialistische jeugdhulp ingekocht op het niveau van Samen voor Jeugd en is in het samenwerkingsverband van de GRSK een meerjarig beleidskader opgesteld.
- Hoewel rollen en verantwoordelijkheden helder zijn belegd over de verschillende niveaus, is veel afstemming nodig om de samenwerking soepel te laten verlopen. Het gaat bijvoorbeeld over afstemming tussen de gemeente Bladel en de andere Kempengemeenten, de GRSK en Samen voor Jeugd.
- Inwoners van Bladel kunnen laagdrempelig bij het CJG+ terecht met al hun vragen over opvoeden en opgroeien. Het team is opgedeeld in het team toegang, lokaal ondersteuningsteam en Kempen Team jeugd.
- Het CJG+ heeft veel kennis en expertise in huis. Ze bieden ook zelfstandig veel hulp en ondersteuning aan de inwoners van de gemeente Bladel. Zorgaanbieders waarderen deze kennis en expertise. Zo is er over het algemeen consensus over de noodzakelijke inhoudelijke stappen in gezinnen. Tegelijkertijd is er veel discussie over de administratieve vertaling van de inhoud, bijvoorbeeld over producten, beschrijvingen van producten, intensiteit en duur van de zorg.
- Het CJG+ is goed aangesloten op de 'vindplaatsen' van jeugdigen en gezinnen zoals de GGD, scholen en straks bij de huisartsen via een pilot. Zo is er op dit moment een pilot om de samenwerking met de huisartsen te versterken door een professional van het CJG+ te koppelen aan enkele huisartsen. Tegelijkertijd zijn er nog potentiële verbeteringen in de samenwerking met voorliggende voorzieningen, zoals Cordaad Welzijn.

6.1 Hoe wordt er regionaal samengewerkt?

Om de verschillende taken in de jeugdhulp goed te organiseren, bundelen gemeenten de krachten in regionale samenwerkingen, bijvoorbeeld voor de inkoop. In deze paragraaf worden de verschillende regionale samenwerkingen onder de loep genomen.

Er is regionale samenwerking op drie niveaus

De gemeente Bladel werkt samen in verschillende regionale verbanden:

1. ***Zuidoost Brabant (ZOB)***
   Nederland is ingedeeld in 42 jeugdzorgregio's voor de regionale samenwerking tussen gemeenten in de jeugdzorg. ZOB is één van deze regio's. De deelnemende gemeenten hebben ervoor gekozen om Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (JB&JR), JeugdzorgPlus (JZ+), Crisis en Coördinatie Spoed Eisende Zorg, Veilig Thuis (VT), Beschermtafel en Regionaal Expert Team (RET) gezamenlijk te organiseren. Het betreft in totaal 21 gemeenten.
2. ***Samen voor Jeugd***
   De regio ZOB bestaat wederom uit twee subregio's: tien voor de jeugd en Regio Samen voor Jeugd. Bladel valt onder de regio Samen voor Jeugd, met Eindhoven als grootste partner en centrumgemeente. De partners in Samen voor Jeugd zijn:
   - Eindhoven
   - Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden: subregio Kempengemeenten
   - Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard: subregio A2-gemeenten
   - Best, Oirschot: subregio BO-gemeenten

   Gezamenlijk kopen deze gemeenten specialistische jeugdhulp in. De gemeente Eindhoven verzorgt voor Samen voor Jeugd de inkoop van de specialistische jeugdhulp. De gemeentelijke samenwerking is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Specialistische jeugdhulp is contractueel ingedeeld in specialistische jeugdhulp, hoogspecialistische jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf.

3. ***Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)***
   De afdeling maatschappelijke dienstverlening (MD) binnen de GRSK geeft dagelijks uitvoering aan verschillende opgaven in de jeugdhulp. Bladel heeft (in samenwerking met Reusel-De Mierden, Eersel en Bergeijk) een gezamenlijk Meerjarenbeleidskader (MJBK) (zie ook hoofdstuk 5). De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van GRSK stuurt in nauwe samenwerking met deze gemeenten op de beleidsdoelstellingen uit de MJBK. Bovendien wordt periodiek via de maraps en beraps gerapporteerd over de voortgang op het MJBK. Ook de gemeentelijke toegangspoort tot hulp en ondersteuning, het CJG+, valt onder de vlag van de GRSK. Meer over de werkwijze van het CJG is te lezen in paragraaf 6.2.

Tabel 1 Rollen en verantwoordelijkheden regionale samenwerking

	Beleid jeugdhulp	Inkoop	Toegang	Administratie
Oirschot	Gemeente Oirschot	Samen voor Jeugd	Gemeente Oirschot	GRSK
Eersel	GRSK	Samen voor Jeugd	GRSK	GRSK
Reusel- De Mierden	GRSK	Samen voor Jeugd	GRSK	GRSK
Bladel	GRSK	Samen voor Jeugd	GRSK	GRSK

De regionale samenwerking verloopt goed, maar vraagt veel afstemming

Ondanks dat de samenwerking op verschillende niveaus is georganiseerd, verloopt deze over het algemeen soepel. Medewerkers weten elkaar goed te vinden en de "lijnen zijn kort". Dit heeft ermee te maken dat de rollen en verantwoordelijkheden helder zijn belegd voor de betrokkenen. Wel bestaan er (grote) verschillen tussen de verschillende subregio's in Samen voor Jeugd. Zo is de gemeentelijke toegang in Bladel (het CJG+) anders georganiseerd dan bij WIJeindhoven (in Eindhoven) of WIJzer (in Oirschot). Deze organisatiekeuzes hebben ook gevolgen voor de samenwerking in Samen voor Jeugd. Zo is recent het product "Multi" ingevoerd; een product voor gezinnen met multiproblem casuïstiek. De Kempengemeenten hebben ervoor gekozen om dit product niet in te kopen. Vanwege de werkwijze van het CJG+ hebben de Kempengemeenten de inschatting gemaakt dat het product Multi niet apart ingekocht hoeft te worden, omdat zij werken met een Kempen Team Jeugd dat complexe casuïstiek oppakt en regie houdt op het gezin. Eindhoven, de A2-gemeenten en de BO-gemeenten hebben dit product wel ingekocht. Verschillende ingekochte producten maken het voor aanbieders ingewikkelder, omdat zij per (sub)regio aan verschillende eisen en voorwaarden moeten voldoen.

Sinds 1 januari 2023 werken de Kempengemeenten met het principe 'opnieuw verbinden'. Dat houdt in dat beleid en uitvoering meer los van elkaar georganiseerd zijn en er extra fte is bij gekomen in de beleidsuitvoering op jeugd bij de GRSK. Voor 1 januari 2023 waren beleidsmedewerkers jeugd van de gemeenten voor een aantal uur gedetacheerd bij de GRSK. Nu zijn deze rollen gescheiden en werken beleidsmedewerkers direct bij de GRSK én bij de individuele gemeenten, waaronder Bladel. Hoewel de rollen en verantwoordelijkheden helder zijn belegd over de verschillende niveaus, kost het volgens verschillende respondenten veel tijd om de "neuzen dezelfde kant op te houden". Het gaat bijvoorbeeld over de samenwerking tussen de beleidsmedewerkers van de gemeenten ten opzichte van de GRSK, ten opzichte van de verschillende subregio's en ten opzichte van de ZOB. Ook zijn er verschillende werkgroepen actief in de regio Samen voor Jeugd. Vanuit de subregio's worden medewerkers naar voren geschoven om hieraan deel te nemen namens de subregio. Tegelijkertijd gaat het hier dus wederom om een extra niveau van overleg en vraagt het dus om extra afstemming.

6.2 Hoe zijn de jeugdhulp (inclusief de toegang en verwijzing) en preventie georganiseerd?

Inwoners van Bladel kunnen bij het **CJG+** terecht met al hun vragen over opvoeden en opgroeien. De werkwijze en manier van organiseren zijn uniform voor de Kempengemeenten.

- Vragen van inwoners komen binnen bij het **team toegang**. Hier vindt een eerste vraagverheldering plaats om de situatie in kaart te brengen en te zoeken naar een passend vervolg. Professionals van het team kunnen zelf ook een aantal ondersteunende gesprekken voeren, verwijzen naar een algemene voorziening (denk aan het jongerenwerk of een vrijwilligersinitiatief) of 'verwijzen' naar één van de andere onderdelen van het CJG+. Team toegang verzorgt ook het administratieve aspect, waaronder het opmaken van de beschikking en het contact met de zorgaanbieder over een specifiek product.
- Bij hulp en ondersteuning vanuit het CJG+ is het **Lokaal Ondersteuningsteam (LOT)** aan zet. Zo biedt het LOT bijvoorbeeld begeleiding aan jeugdigen en gezinnen. Bovendien maken de professionals van het LOT deel uit van het netwerk in Bladel. Denk aan de verbinding met de kinderopvang, het onderwijs en (sport)verenigingen. Het LOT probeert met alle 'vindplekken' verbinding te krijgen.
- Complexe casuïstiek, waar vaak veiligheidsvraagstukken spelen, komen terecht bij het **Kempenteam Jeugd (KTJ)**. Professionals van het KTJ bieden zelf hulp en ondersteuning aan deze gezinnen, al dan niet aangevuld met jeugdhulp van een zorgaanbieder. Het gaat bijvoorbeeld over casuïstiek waarbij (een complexe) echtscheiding een rol speelt.

Het LOT en het KTJ waren al vanaf het begin onderdeel van het CJG+. In de eerste jaren na de decentralisatie handelde het LOT vooral de enkelvoudige vragen af en pakte het KTJ de meervoudige vragen op. In de praktijk bleek dat de ondersteuners van het LOT en het KTJ met een dubbelrol bij de gezinnen werkten. Aan de ene kant als begeleider van het gezin, maar ook als verwijzer. Bovendien hadden ze de administratieve taken (beschikking en bepalen van het product) en hadden de ondersteuners hierover contact met de zorgaanbieder. Met de invoering van het team toegang zijn de rollen en verantwoordelijkheden tussen verwijzer en (ambulant) begeleider meer gescheiden en worden de ondersteuners administratief ontzien.

Professionals van het CJG+ voeren casusregie. Dit betekent dat de (verschillende) hulp gecoördineerd wordt en waar nodig wordt op- en afgeschaald. In het geval dat 'alleen' jeugdhulp door een zorgaanbieder wordt geboden (en geen ondersteuning vanuit CJG+), dan houden professionals van het team toegang de vinger aan de pols. In andere gevallen zijn de ondersteuners van het LOT of KTJ casusregisseur. Het hangt van de complexiteit en/of de veiligheidssituatie af of regie wordt gevoerd vanuit het LOT of KTJ. Het feit dat het CJG+ casusregie biedt, zorgt voor een hoge caseload. Bovendien heeft het CJG+ voor ondersteuning vanuit het LOT of KTJ soms een wachtlijst; doorgaans niet of zeer kort. Ook zorgaanbieders kampen met wachtlijsten, waardoor professionals van het CJG+ regelmatig overbruggingszorg moeten bieden. Dit legt wederom druk op de wachtlijsten bij het CJG+.

In de volgende paragraaf wordt de samenwerking tussen het CJG+ en maatschappelijke partners onder de loep genomen.

6.3 Op welke wijze vindt er regie en aansturing van de uitvoering plaats?

Er is veel kennis en expertise bij CJG+, maar ook discussie over de administratieve vertaling van de inhoud

Een groot deel van de externe respondenten (zoals zorgaanbieders) prijzen de professionaliteit van de medewerkers van het CJG+, die volgens geïnterviewden ten opzichte van andere gemeentelijke toegangen - waar vaak alleen wordt doorverwezen naar maatwerkvoorzieningen - veel meer kennis en expertise hebben.

Dit maakt dat bijvoorbeeld zorgaanbieders inhoudelijk goed kunnen sparren met de professionals van het CJG+. Bovendien voorkomt het zelf hulp verlenen door het CJG+ dat direct doorverwezen moet worden naar duurdere hulp.

Wel zijn er in dit onderzoek signalen afgegeven dat de samenwerking aan de achterkant, dus waar het gaat om administratie en verantwoording, niet altijd even soepel verloopt. Wanneer een indicatie afloopt, dient de cliënt contact op te nemen met het CJG+ om gezamenlijk (in afstemming met de zorgaanbieder) te onderzoeken of wederom hulp nodig is en in welke vorm. Bepaalde organisaties ervaren dat hun administratieve beoordeling regelmatig 'in twijfel wordt getrokken' door de medewerkers van het CJG+. Dit leidt tot discussies over producten (en definities van producten), intensiteit en zorgzwaarte. Vooral kleinere organisaties hebben hier veel last van, omdat zij door hun lage overhead hier relatief veel tijd aan kwijt zijn. Tegelijkertijd raakt het ook grotere organisaties, die te maken krijgen met verschillende werkwijzen en inkoopafspraken tussen (sub)regio's. In de gevoerde gesprekken komt ook regelmatig de verwondering naar boven dat het product "Multi" voor complexe casuïstiek niet is ingekocht voor de Kempengemeenten.

De relatie en wijze van verantwoording worden veelal getypeerd door respondenten als een gevoel van wantrouwen van de gemeenten, bijvoorbeeld door het hoge aantal verantwoordingsgesprekken of de discussies op productniveau. Er is voor verschillende respondenten ruimte voor verbetering in het gebruik van elkaars kennis en expertise, gebaseerd op vertrouwen. Het gaat over de samenwerking tussen CJG+ en zorgaanbieders, maar ook over de samenwerking met voorliggende voorzieningen.

Tegelijkertijd is er zelden discussie tussen CJG+ en maatschappelijke partners wat er inhoudelijk nodig is in een gezin. De discussie gaat nadrukkelijk over de administratieve vertaling van de inhoud naar een product, doorlooptijd en intensiteit. Het gaat bijvoorbeeld over eigenschappen die aan een product zijn gekoppeld, zoals het aantal beschikbare uren. Naast discussie leidt dit volgens een aantal respondenten tot onnodige administratieve lasten, zoals extra gesprekken over de herindicaties.

Verder geeft een aantal respondenten aan dat het administratieve proces relatief veel tijd in beslag neemt. Het duurt lang voordat de beschikking binnen is bij de zorgaanbieder. Al die tijd is het niet mogelijk om gewerkte uren te factureren. Sommige zorgaanbieders hebben inmiddels aangegeven niet meer te starten met zorg (uiteraard is dit anders bij een urgente casus) als de beschikking nog niet binnen is.

Zorgaanbieders werken vaak voor meerdere regio's, subregio's en gemeenten. Hoe meer verschillen er zijn in werkwijzen, contractafspraken en product(beschrijving)en tussen gemeenten of (sub)regio's, hoe ingewikkelder het is voor zorgaanbieders. Zorgaanbieders spreken daarom hun nadrukkelijke voorkeur uit om zoveel mogelijk op het niveau van ZOB te opereren. Dit staat haaks op de recente uitspraak van 10voordejeugd en Samen voor Jeugd dat beide regio's voldoende 'robuust' zijn om als twee inkoopregio's op te treden, zoals te lezen is in de eerste marap/tweede berap 2024.

CJG+ zoekt de samenwerking met vindplaatsen jeugd

Het CJG+ probeert zo goed mogelijk aan te sluiten bij de verschillende 'vindplaatsen' jeugd in de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan de kinderopvang voor de leeftijd 0-4 jaar, het onderwijs voor de leeftijdsgroep 4-18 jaar en jeugd- en huisartsen. Veel kinderen worden opgevangen bij de kinderopvang en nog meer kinderen gaan naar school. Bovendien is voor veel mensen de GGD en de huisarts een eerste aanspreekpunt bij vragen over opvoeden en opgroeien. Door goed aan te sluiten bij deze vindplaatsen kunnen signalen snel opgepakt worden door professionals van het CJG+ en kunnen kennis en expertise snel uitgewisseld worden.

De samenwerking met huisartsen verloopt over het algemeen goed, bemerken respondenten. Het CJG+ heeft al jaren professionals die optreden als contactpersoon voor de huisartsen. De afspraak is dat bij een enkelvoudige vraag de huisarts zelf verwijst, terwijl bij een meervoudige of complexe vraag huisartsen zo veel mogelijk moeten doorverwijzen naar het CJG+. Er loopt op dit moment de pilot "CJG bij de huisarts" waar professionals naar voren zijn geschoven om te ondersteunen bij onder andere de vraagverheldering. Het helpt om bij de huisarts in de praktijk te zitten met een spreekuur. De huisarts krijgt de mogelijkheid om laagdrempelig te sparren met de professional van het CJG+. Voor inwoners is het ook laagdrempeliger, omdat het gesprek direct in de huisartsenpraktijk kan plaatsvinden.

Verder zorgt de pilot "Samen Doen" ervoor dat aan iedere school een vast contactpersoon is gekoppeld vanuit het CJG+. Indien nodig kunnen deze contactpersonen individuele gesprekken voeren met leerlingen of optreden als sparringpartner voor leerkrachten en IB'ers. Er is op scholen een structureel overleg waarin casuïstiek wordt besproken waarbij ook de GGD is aangesloten. Deze koppeling van vaste contactpersonen is er ook met kinderdagverblijven.

Samenvattend probeert het CJG+ zoveel mogelijk aanwezig te zijn op vindplaatsen, onder andere om signalen snel op te kunnen pakken en waar nodig kennis en expertise uit te wisselen. De samenwerking verloopt over het algemeen goed, en ook de verbinding met de andere voorliggende voorzieningen is sterk. Het CJG+ maakt zelf onderdeel uit van het voorliggend veld met dienstverlening zoals de training "sterker uit de scheiding".

H7 | Resultaten

In dit hoofdstuk beschrijven we de resultaten. In paragraaf 7.1 gaan we in op de beschikbaarheid en kwaliteit van de cijfers rondom cliëntenpopulatie en zorggebruik. Vervolgens gaan we in paragraaf 7.2 in op ontwikkelingen in de uitvoeringskosten. In paragraaf 7.3 komt aan bod in hoeverre de gemeente(raad) op hoogte is van alle cijfers.

Resultaten	
6. In hoeverre heeft de gemeente zicht op de ontwikkeling van de cliëntenpopulatie en het zorggebruik? Hoe is de ontwikkeling van de (gemiddelde) zorgzwaarte en duur van zorg? Hoe verhoudt zich deze ontwikkeling ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten?	• Er zijn overzichten van het aantal cliënten en de afgenomen zorg. • De gemeente heeft een prognose van de zorgontwikkeling en behoeften van cliënten. • Er is expliciet in kaart gebracht in hoeverre de geformuleerde streefwaarden zijn gerealiseerd. • Er is een overzicht van de aantallen cliënten en de afgenomen zorg.
7. Hoe zijn het kostenniveau en de kostenontwikkeling ten aanzien van de (uitvoering van de) jeugdzorg en zijn deze vergelijkbaar met gemeenten van vergelijkbare omvang en structuur?	• Er is een overzicht van de uitvoeringskosten beschikbaar. • De kosten voor de uitvoering blijven binnen de gestelde kaders van de gemeenteraad. • De (uitvoerings)kosten zijn in lijn met andere gemeenten van dezelfde grootteklasse.
8. Zijn de resultaten van het jeugdbeleid in beeld?	• Samen voor Jeugd rapporteert aan het management, college en raad over de inkoop, contracten en betalingen. • Er is sprake van eenduidige en structurele monitoringssystematiek die ook informatie kan opleveren voor de raad. • Er wordt passende zorg geboden en de tevredenheid hierover wordt gemonitord. • Er zijn cliëntervaringsonderzoeken gehouden zoals bepaald is door het Ministerie van VWS.

De belangrijkste bevindingen in dit hoofdstuk zijn:

- De gemeente Bladel heeft relatief gezien een stabiele cliëntenpopulatie gehad in de periode 2021-2024.
- Het zorggebruik in de jeugdzorg neemt in absolute zin af in de periode 2021-2023 en ligt lager dan in de rest van Nederland en de benchmarkgemeenten Eersel, Reusel-De Mierden en Oirschot.
- Er is geen eenduidige trend omtrent een toe- of afname van de zorgzwaarte.
- Beschikbare cijfers omtrent cliëntenpopulatie en zorggebruik zijn niet optimaal om mee te sturen.
- De gemeente Bladel gaat in de periode 2024-2027 naar verwachting minder geld uitgeven aan jeugdzorg.
- De gemeente heeft qua resultaat (cijfermatig) een aardig beeld, aan het meten van het effect (impact) in de samenleving wordt gewerkt.

- Er worden jaarlijks cliëntervaringonderzoeken gehouden, maar de resultaten hiervan zijn beperkt bruikbaar, mede door de lage respons. Ook worden de cijfers alleen op het niveau van De Kempen gegeven, zodat er geen informatie op gemeenteniveau beschikbaar is.

7.1 In hoeverre heeft de gemeente zicht op de ontwikkeling van de cliëntenpopulatie en het zorggebruik?

In deze paragraaf gaan we in op de beschikbaarheid en kwaliteit van de cijfers rondom cliëntenpopulatie en zorggebruik. Cijfers omtrent cliëntenpopulatie en zorggebruik zijn beschikbaar via verschillende bronnen. Ten eerste is er informatie beschikbaar in **de maraps en de beraps van de GRSK**. De maraps en de beraps bevatten bijlagen die voor de jaren 2021-2025 gedetailleerde informatie geven over bijvoorbeeld: het aantal (unieke) cliënten, het aantal keer dat gebruik is gemaakt van een bepaalde voorziening, het aantal doorverwijzingen, wacht- en doorlooptijden, verlengingen en op- en afschalingen. Ten tweede zijn er **de kerngegevens van de P&C-producten**. De kerngegevens zijn gebaseerd op de beleidsindicatoren uit de BBV-basisset en zijn ook te vinden op waarstaatjegemeente.nl. In de begroting 2024 is onder het subprogramma Jeugd een aantal kerngegevens opgenomen voor de jaren 2018-2022, onderverdeeld in elf indicatoren. Voorbeelden van indicatoren zijn: het percentage werkloze jongeren en het percentage jongeren met jeugdbescherming ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Verder is er het **Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024**. In het MJBK wordt middels diverse grafieken de huidige situatie rond jeugdhulp in de Kempen in beeld gebracht. Voorbeelden hiervan zijn cijfers over het aantal jeugdigen, het percentage van jeugdigen in de Kempen naar type hulpverlening en de top 10 hulpvragen die binnenkomen bij CJG+. Voor dit onderzoek hebben we tot slot een analyse gemaakt van cijfers die beschikbaar zijn op de website van het **CBS**. We hebben de gegevens geanalyseerd van 34 vormen van jeugdzorg onder de tab 'Jeugdzorg vanaf 2021'. We hebben de cijfers over de jeugdzorg van de gemeente Bladel afgezet tegen de eigen gemeente, tegen het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de drie andere Kempengemeenten (Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden).[7]

De gemeente Bladel heeft relatief gezien een stabiele cliëntenpopulatie in de periode 2021-2024

Als we kijken naar de ontwikkelingen omtrent cliëntenpopulatie, dan valt op dat er sprake is van **stabiliteit**. Sinds 2021 is bijvoorbeeld het aandeel jeugdigen met jeugdhulp ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen in Bladel grotendeels gelijk gebleven op circa 9%. Ook op geen van de 34 geanalyseerde vormen van jeugdzorg, nemen de relatieve aantallen in de periode 2021-2023 significant toe of af (CBS). Het percentage jongeren van 12 tot en met 21 jaar dat voor de rechter verschijnt vanwege een delict, is stabiel gebleven op 1% in de jaren 2018-2022. Het aantal jongeren met jeugdbescherming als percentage van alle jongeren tot 18 jaar is eveneens constant gebleven op minder dan 1%. Daarnaast is het aantal jongeren met jeugdreclassering als percentage van alle jongeren van 12 tot 23 jaar consistent gebleven op minder dan 1% in de jaren 2018-2022 (begroting 2024, kerngegevens Jeugd). Tot slot laten gegevens over het CJG+ zien dat het aantal gevolgde trajecten met een positief resultaat op doelrealisatie, grotendeels gelijk is gebleven (tussen de 90% en 96% in de periode 2020-2023).

In de interviews is gesproken over een afname van de instroom in de jeugdzorg in absolute aantallen. Een mogelijke verklaring die hiervoor wordt gegeven, is het zelfoplossend vermogen van de kleine kernen. Een andere verklaring, op basis van de CBS-cijfers, is dat het aantal jeugdigen in Bladel afneemt. Percentueel gezien verandert het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt ten opzichte van alle jeugdigen namelijk niet, zoals hierboven staat beschreven.

[7] In de stukken en interviews wordt vermeld dat de regio Samen voor Jeugd momenteel een analyse uitvoert op de trends en ontwikkelingen op productniveau in de regio. Deze analyses zijn echter niet beschikbaar gesteld voor dit rekenkameronderzoek.

Het zorggebruik in de jeugdzorg neemt in absolute en relatieve zin af in de periode 2021-2023, en ligt lager dan in de rest van Nederland en de benchmarkgemeenten

Het aantal jeugdzorgtrajecten neemt af in de periode 2021-2023. Zo is het aantal voorzieningen bij CJG+ in die periode bijvoorbeeld afgenomen van 2.019 naar 1.970 (bijlage 'Basis Jeugd'). Alleen de voorzieningen op jeugdbescherming, jeugdreclassering en maatwerkarrangementen zijn significant toegenomen. Deze cijfers zijn in lijn met de cijfers van het CBS. Als we kijken naar de ontwikkelingen binnen de gemeente Bladel in de periode 2021-2023, dan is er volgens het CBS op alle vormen van jeugdzorg een afname van het gebruik, met uitzondering van jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige[8]. In 2021 maakten 490 jongeren gebruik van jeugdzorg, wat neerkomt op 9,7% van het aantal jongeren. In 2023 maakten 445 jongeren gebruik van jeugdzorg, wat neerkomt op 9% van het aantal jongeren. Ook het aantal jeugdzorgtrajecten nam af: 636 in 2021 ten opzichte van 550 in 2023. Als we voor 2021-2023 kijken naar de jeugdzorg in de gemeente Bladel ten opzichte van Nederland, dan zien we dat Bladel het goed doet. Het percentage jeugdigen dat hulp ontvangt ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen, ligt voor Bladel voor bijna alle vormen van jeugdhulp lager dan het landelijk gemiddelde, met uitzondering van reclassering en toezicht en begeleiding gedwongen kader. Als we Bladel vergelijken met de andere drie Kempengemeenten, dan ligt voor Bladel over het algemeen het percentage jongeren met jeugdhulp iets onder het Kempengemiddelde. Toch ligt het percentage in Bladel voor sommige vormen van jeugdzorg boven het Kempengemiddelde, bijvoorbeeld jeugdzorg in natura, jeugdzorg zonder verblijf en ambulante jeugdhulp.

Tabel 2 Zorggebruik in Bladel ten opzichte van het landelijke gemiddelde en het gemiddelde in de Kempengemeenten: bij percentages in het rood doet Bladel het 'slechter' dan het landelijk gemiddelde en/of het gemiddelde van de Kempengemeenten. De overige percentages betreft een positief of geen verschil.

Vormen van jeugdzorg	% jongeren met jeugdzorg Bladel t.o.v. landelijk gemiddelde			% jongeren met jeugdzorg Bladel t.o.v. gemiddelde Kempengemeenten		
Jaren	*2021*	*2022*	*2023*	*2021*	*2022*	*2023*
JZ Totaal jeugdzorg	0,9	2,5	1,8	0,1	1,0	0,1
JZ Totaal jeugdzorg in natura	1,1	2,6	1,8	0,1	1,0	-0,1
JH 1 Totaal jeugdhulp	0,7	2,4	1,7	0,0	0,9	0,1
JH 11 Jeugdhulp PGB	-0,2	-0,1	0	0,0	0,1	0,2
JH 12 Totaal jeugdhulp in natura	0,8	2,5	1,8	-0,1	0,8	-0,1
JH 121 Totaal jeugdhulp zonder verblijf	0,6	2,3	1,6	-0,2	0,7	-0,1
JH 1212 Niet uitgevoerd door wijkteam	-0,3	1,4	0,8	-0,2	0,7	-0,1
JH 12121 Ambulante JH op loc. aanbieder	-1,3	0,5	0	-0,6	0,4	-0,2
JH 12122 Daghulp op locatie aanbieder	0,3	0,4	0,4	-0,1	-0,1	0,0
JH 12123 JH in het netwerk v.d. jongere	1,3	1,2	1,1	0,5	0,4	0,3
JH 122 Totaal jeugdhulp met verblijf	0,3	0,4	0,2	0,0	0,0	-0,2
JH 1221 Pleegzorg	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
JH 1224 Ander verblijf bij JH-aanbieder	0,1	0,2	0,1	0,0	0,2	0,1
JB 1 Totaal jeugdbescherming	0,6	0,7	0,4	0,4	0,2	0,0
JB 11 Totaal ondertoezichtstelling	0,6	0,6	0,3	0,3	0,2	0,0
JB 111 Ondertoezichtstelling	0,6	0,6	0,5	0,3	0,3	0,2
JB 12 Totaal voogdij	0	NB	0,1	0,1	NB	0,1
JB 121 Voogdij	0	NB	0,1	0,1	NB	0,1

[8] Dit is de definitie die het CBS geeft: "Jeugdhulp in het netwerk van de jongere vindt plaats bij de jongere thuis, op school of elders in het netwerk van de jongere. In ieder geval niet op locatie bij de zorgaanbieder. De intensiteit kan variëren van één of enkele uren tot 24 uur per dag. Het gaat hier in de regel om interventies, die zich niet alleen op het kind richten, maar ook op de bredere omgeving van het kind (variërend van ouders en bredere familie tot vrienden, buren en leerkracht). PGB gefinancierde jeugdhulp is hierin niet meegenomen."

JR 1 Totaal jeugdreclassering	0,1	0	-0,1	-0,1	0,0	-0,2
JR 11 Toezicht en begel. gedw. kader	0	0	-0,1	-0,1	0,0	-0,2

Bron: CBS

Er is geen eenduidige trend omtrent een toe- of afname van de zorgzwaarte

Kijken we naar de verdeling van cliënten binnen CJG+, dan ontstaat er geen eenduidig beeld over de zorgzwaarte. Zo zien we een sterke afname in het aantal cliënten dat wordt geholpen door team Toegang en door het LOT. Deze teams handelen de wat minder complexe hulpvragen af. Het aantal cliënten dat wordt geholpen door het KTJ neemt iets toe, maar niet significant. We zien daarnaast dat de zorgstapeling in de periode 2020-2023 grotendeels gelijk is gebleven. Het aantal jeugdigen met meer dan één doorverwijzing ligt op circa 15% (tabellenboek Jeugd). Het aantal afschalingen binnen de teams van het CJG+, bijvoorbeeld van het KTJ naar het Lokaal Ondersteuningsteam, nam in de periode 2021-2023 sterk af van 31 naar 6 afschalingen, maar óók de opschalingen van zorg namen af, van 234 in 2021 naar 198 in 2023 (bijlage 'Basis Jeugd'). Tot slot zien we ook in de cijfers van het CBS geen significante toename in de aantallen omtrent zwaardere zorgtrajecten in de periode 2021-2023, zie onderstaande tabel. Het is wel mogelijk dat zorgtrajecten complexer worden, en daardoor als zwaarder worden ervaren door de behandelaars. Met andere woorden: er is geen toename in zorgstapeling of het aantal zwaardere zorgtrajecten, maar de zorgtrajecten worden wel moeilijker. In de interviews wordt bijvoorbeeld gesproken over zorgen over toenemende complexiteit van de problematiek, en of gemeenten hiervoor oplossingen kunnen blijven vinden.

Tabel 3 Aantal jongeren met jeugdzorg in Bladel naar vormen van jeugdzorg 2021-2023

Vormen van jeugdzorg	2021	2022	2023
JZ Totaal jeugdzorg	490	410	445
JZ Totaal jeugdzorg in natura	475	400	435
JH 1 Totaal jeugdhulp	485	405	440
JH 11 Jeugdhulp PGB	30	20	20
JH 12 Totaal jeugdhulp in natura	470	395	430
JH 121 Totaal jeugdhulp zonder verblijf	460	385	415
JH 1212 Niet uitgevoerd door wijkteam	460	385	415
JH 12121 Ambulante JH op loc. aanbieder	425	345	370
JH 12122 Daghulp op locatie aanbieder	20	20	20
JH 12123 JH in het netwerk v.d. jongere	45	55	55
JH 122 Totaal jeugdhulp met verblijf	35	30	35
JH 1221 Pleegzorg	15	15	10
JH 1224 Ander verblijf bij JH-aanbieder	15	10	15
JB 1 Totaal jeugdbescherming	25	20	25
JB 11 Totaal ondertoezichtstelling	15	10	15
JB 111 Ondertoezichtstelling	15	10	15
JB 12 Totaal voogdij	10	NB	10
JB 121 Voogdij	10	NB	10
JR 1 Totaal jeugdreclassering	10	10	10
JR 11 Toezicht en begel. gedw. kader	10	10	10

Bron: CBS

De doorlooptijd van specialistische zorgtrajecten loopt op

Verder viel het op dat de gemiddelde doorlooptijd van specialistische zorgtrajecten in de periode 2021-2023 niet sterk is opgelopen, namelijk 32 weken in 2021 en 33 weken in 2023. Er wordt echter geprognosticeerd dat de doorlooptijd van specialistische zorg vanaf 2024 en verder significant zal oplopen naar 46 weken in 2024 en zelfs naar 96 weken in 2025, zo wordt vermeld in de eerste marap 2024 en tweede berap 2023. Er staat verder niet helder uitgelegd waar deze grote uitbreiding in doorlooptijd door komt. Het lijkt in ieder geval niet door verlengingen te komen. In 2021 werd nog 56% van de indicaties verlengd, in 2023 nog maar 16% (bijlage 'Basis Jeugd').

Beschikbare cijfers omtrent cliëntenpopulatie en zorggebruik zijn niet optimaal om mee te sturen

Hoewel er dus wel veel data beschikbaar is, kunnen deze gegevens niet altijd worden gebruikt voor het maken van toekomstig beleid en beslissingen. Een voorbeeld hiervan zijn de cijfers uit het MJBK. Deze cijfers zijn niet uitgesplitst naar gemeente, maar gelden voor de gemeenten Eersel, Reusel-De Mierden, Bladel en Bergeijk. Hetzelfde geldt voor gegevens over het CJG+ uit de bijlagen van de maraps en beraps (zie bijvoorbeeld de bijlage 'Basis Jeugd'). Ten tweede wordt in alle documenten met name vooruit gekeken op basis van het verleden. Zo wordt in de begroting de bijgeraamde bedragen voor jeugdhulp in 2025 één-op-één gekopieerd naar 2026 en 2027. Ook in de begrotingen van het MJBK wordt vooruitgekeken op basis van voorgaande jaren. Zo werd de begroting van 2023 aangepast op een daling van zorggebruik in het verleden. Toen deze daling niet werd voortgezet, ontstond een tekort op de begroting voor jeugd. Zoals beschreven in de maraps en beraps: "[...] de daling waarvan sprake was in 2022 ten opzichte van voorgaande jaren, onder andere veroorzaakt door het woonplaatsbeginsel, heeft zich niet voortgezet." Soms wordt overigens wel rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen. Een voorbeeld hiervan is de aanpassing van de begroting voor jeugdreclassering in het MJBK, omdat de tarieven van de GI's zijn verhoogd. Ook in de begroting wordt soms rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen, bijvoorbeeld met verwachte financiële hulp vanuit het Rijk. In de begroting 2024 staat: "Het Rijk, de VNG en betrokken partijen in de jeugdzorg en ggz hebben een principeakkoord bereikt over de lang uitgebleven Hervormingsagenda Jeugd. Ten opzichte van waar we reeds rekening mee hebben gehouden leidt dit tot een extra voordeel van € 106.000,-."

In de maraps en beraps zijn voor de jeugdhulp wel doelstellingen geformuleerd, maar geen streefwaarden. Er worden wel veel gegevens beschikbaar gesteld via bijlagen, bijvoorbeeld in het tabellenboek Jeugd en in bijlage 5 Basis Jeugd. Op deze gegevens wordt in de maraps en beraps uitgebreid gereflecteerd: men probeert trends en ontwikkelingen te herkennen en deze zoveel mogelijk te duiden. Een vastgesteld referentiekader ontbreekt hierbij echter. In de begroting 2024 is onder het subprogramma Jeugd een aantal kerngegevens opgenomen voor de jaren 2018-2022, onderverdeeld in elf indicatoren. Deze indicatoren zijn gelijk aan de beleidsindicatoren uit de BBV-basisset, en de gegevens komen van waarstaatjegemeente.nl. Aan de elf indicatoren zijn echter geen streefwaarden gekoppeld, en zij zijn ook niet gekoppeld aan doelstellingen. De kerngegevens uit de begroting zijn dus hoogstens bruikbaar voor het herkennen van trends in de periode 2018-2022, maar verder niet bruikbaar om te bepalen hoe de gemeente Bladel het doet in vergelijking met voorgaande jaren of andere gemeenten, of om te bepalen in hoeverre doelstellingen worden behaald.

In het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 (er wordt inmiddels gewerkt aan een nieuw MJBK) zijn zes actielijnen opgenomen. Per actielijn zijn beoogde resultaten opgenomen, en hieraan zijn prestatie-indicatoren gekoppeld die meerjarig worden gemeten en gemonitord. Ons valt hierbij het volgende op:

- *De beoogde resultaten zijn niet erg SMART geformuleerd.* Een voorbeeld hiervan is het beoogde resultaat 'Kinderen en gezinnen worden snel geholpen' (actielijn 1), of 'Minder instroom in jeugdbescherming' (actielijn 5). Bij deze beoogde resultaten is niet helder wat dan 'snel' of 'minder' concreet inhoudt, en er is ook geen tijdsperiode genoemd waarbinnen het resultaat bereikt moet worden.

- *Geen van de prestatie-indicatoren is ingevuld.* Hoewel er wel een aanzienlijk aantal indicatoren is vastgesteld, zijn er in het MJBK geen waarden ingevuld. Dit geldt voor alle jaren in de periode 2020-2024. In het MJBK staat op pagina 15: "Op basis van de geformuleerde indicatoren, wordt jaarlijks aan de raden gerapporteerd over de resultaten van dit beleidskader en de op basis daarvan genomen en te nemen acties." In het MJBK wordt nog niet over de streefwaarden gerapporteerd (daar staan ze immers niet ingevuld). Wellicht dat de benoemde streefwaarden in andere rapportages aan de raden worden gepresenteerd, maar dergelijke rapportages zijn bij BMC niet bekend.
- *De streefwaarden worden nergens tegen afgezet.* Naast het feit dat voor de indicatoren geen waarden zijn ingevuld, worden de streefwaarden ook niet ergens tegen afgezet. Er wordt bijvoorbeeld niet gerefereerd aan vergelijkbare gemeenten, of aan een tijdsperiode (bijvoorbeeld tien jaar geleden).

7.2 Hoe zijn het kostenniveau en de kostenontwikkeling ten aanzien van de (uitvoering van de) jeugdzorg?

In deze paragraaf gaan we in op de ontwikkelingen in de uitvoeringskosten van de jeugdzorg. We hebben ons daarbij gebaseerd op cijfers uit de maraps en beraps van de GRSK, de begroting 2024 en het MJBK. In de **maraps en beraps** wordt gerapporteerd op programmaniveau en (grotendeels) op taakveld niveau via de IV-3-indeling. Er wordt voor de periode 2024-2027 gerapporteerd over dertien taakvelden, bijvoorbeeld begeleiding, dagbesteding, pleegzorg en gezinsgericht. In de **begroting 2024** wordt onder het hoofdstuk 'Programma's - begroting op hoofdlijnen' en 'Programma's - Sociaal Domein', informatie gegeven over uitvoeringskosten in de jeugdzorg. Voor de jaren 2024-2027 staan de baten en lasten beschreven, en ook een toelichting op die cijfers. Daarnaast is er de financiële begroting, waarin een toelichting op overzicht baten en lasten wordt gegeven, alsook een overzicht van geraamde baten en lasten op hoofdtaakniveau. In de perspectiefnota 2024 en jaarstukken 2023 rapporteert men overigens op dezelfde manier over de kosten van jeugdzorg als in de begroting 2024. Tot slot het **MJBK**. In het MJBK staan financiële gegevens opgenomen over de kosten van het leveren van zorg. Zo staat bijvoorbeeld meerjarig opgenomen wat de gemiddelde kosten per jeugdige zijn, wat de geprognosticeerde uitgaven zijn per kostencategorie, en budgetindicaties van de vijftien grootste zorgaanbieders. De cijfers in het MJBK zijn echter wat verouderd. Zo hebben de cijfers over de kostenontwikkeling per jeugdige bijvoorbeeld nog betrekking op 2015-2018.

Tabel 4 Begroting jeugdzorg begeleiding in de maraps

	Huidige begroting		Voorgestelde begroting		Begrotingswijziging	
	2024	2025 e.v.	2024	2025 e.v.	2024	2025 e.v.
Bergeijk	430.000	430.000	580.000	580.000	+150.000	+150.000
Bladel	445.000	445.000	445.000	445.000	-	-
Eersel	325.000	325.000	375.000	375.000	+50.000	+50.000
Oirschot	565.000	565.000	600.000	600.000	+35.000	+35.000
Reusel-De Mierden	340.000	340.000	400.000	400.000	+60.000	+60.000
Kempengemeenten	2.105.000	2.105.000	2.400.000	2.400.000	+295.000	+295.000

Tabel 32: Begroting jeugdzorg begeleiding

De kosten voor de uitvoering stijgen bij de GRSK met 20%

Uit de eerste marap 2024 en tweede berap 2023 blijkt dat voor de komende jaren in de vier Kempengemeenten meer geld nodig is voor de gehele jeugdzorg. Voor de gemeente Bladel geldt dat er structureel € 505.000 is toegevoegd aan de begroting vanaf 2025 en verder. Dit komt neer op circa 20% van de begrote uitvoeringskosten. Voor meer gedetailleerde informatie, zie tabel 5. De grootste mutaties vinden plaats op het taakveld jeugdhulpbehandeling (+ € 325.000) en jeugdhulp zonder verblijf (+ € 130.000). Op jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt € 25.000 toegevoegd voor 2024 en verder.

In de marap wordt een en ander toegelicht over de bijramingen. Voor de bijraming op jeugdhulpbehandeling worden drie redenen genoemd. Ten eerste is het totaal aantal cliënten toegenomen (inclusief doorverwijzingen via de huisartsen). Ten tweede geldt volgens de marap voor bijna alle vormen van jeugdzorg een langere behandelduur. Zowel bij de lichtere zorgvormen als de zwaardere trajecten zien de makers van de marap een toename van het aantal maanden zorg. Tot slot wordt aangenomen dat de zorgzwaarte is toegenomen**.** Het aantal jeugdigen met jeugdhulpbehandeling is namelijk niet met dezelfde toename gegroeid als de lasten (gecorrigeerd voor de indexatie). Een verklaring voor de toegenomen kosten kan daarom liggen in een toename van de complexiteit van de cliënten die wel zorg krijgen, en de daaruit voortvloeiende toename in het aantal behandelmaanden en zwaarte van de behandeling. Voor de bijraming op jeugdhulp zonder verblijf, worden in de marap twee redenen genoemd. Ten eerste wordt op basis van de toegekende budgetten en de verzilveringsgraad de begroting voor alle gemeenten bijgeraamd met uitzondering van Eersel. Ten tweede is er voor Bergeijk en Bladel sprake van langdurige trajecten waardoor de begroting structureel wordt verhoogd. Tot slot gelden sinds 2023 nieuwe tarieven voor de dienstverlening van de GI's binnen jeugdreclassering en jeugdbescherming. De tarieven jeugdbescherming en jeugdreclassering voor gemeenten komen daardoor gemiddeld 20% hoger uit ten opzichte van 2023. Deze tarievenverhoging heeft de GRSK doorvertaald naar de budgetten.

Als de verklaringen in de marap kloppen, en de benodigde extra middelen worden met name veroorzaakt door een combinatie van meer verwijzingen, een langere behandelduur en toegenomen zorgzwaarte, dan vraagt dit om een nadere analyse van de doelgroep. Zijn jeugdigen bijvoorbeeld meer 'zorgbehoeftig' geworden, of houden aanbieders jongeren misschien langer in behandeling en indiceren ze zwaarder dan vroeger? Een uitgebreide analyse van de doelgroep viel buiten de scope van dit onderzoek, maar we bevelen aan om hier in de toekomst wel nader onderzoek naar te doen.

Tabel 5 Mutaties ten opzichte van de begroting 2024 GRSK per vorm van jeugdhulp

Taakveld	Huidig	Mutatie 2024	Mutatie 2025 e.v.
Jeugdhulp begeleiding	445.000	0	0
Jeugdhulp behandeling	870.000	+270.000	+325.000
Jeugdhulp dagbesteding	30.000	0	0
Jeugdhulp zonder verblijf	115.000	+130.000	+130.000
Pleegzorg	105.000	0	0
Gezinsgericht	45.000	0	0
Jeugdhulp met verblijf overig	420.000	0	0
Jeugdhulp GGZ/crisis/LTA	104.000	0	0
Gesloten plaatsing	25.000	0	0
Jeugdbescherming	95.000	+25.000	+25.000
Jeugdreclassering	50.000	+25.000	+25.000
Veilig Thuis	119.477	0	0

Bron: eerste marap 2024 en tweede berap 2023

De gemeente gaat naar verwachting per saldo minder uitgeven aan jeugd in de periode 2025-2027

Onderstaande tabel op basis van de begroting 2024 laat zien dat de gemeente Bladel minder geld gaat uitgeven aan de onderdelen 'preventie' en 'maatwerk dienstverlening 18-' in de periode 2025-2027. In 2024 wordt circa € 4,1 miljoen aan jeugdzorg besteed, in 2025 € 3,6 miljoen en in 2026 en 2027 circa € 3,8 miljoen. De totale gemeentelijke uitgaven bedragen € 63.847 miljoen in 2024: aan jeugdzorg wordt dus circa 6,4 procent van de totale lasten uitgegeven. Als we aannemen dat dit totale bedrag aan lasten niet significant zal veranderen, dan wordt ongeveer 5 à 6 procent van de lasten uitgegeven aan jeugdzorg voor de periode 2024-2027.

Tabel 6 Baten en lasten binnen de jeugdhulp 2024-2027

Onderdeel	2024			2025			2026			2027		
Baten/lasten	*Baten*	*Lasten*	*Saldo*	*Baten*	*Lasten*	*Saldo*	*Baten*	*Lasten*	*Saldo*	*Baten*	*Lasten*	*Saldo*
Preventie	40	-1.060	**-1.020**	40	-1.012	**-972**	40	-1.012	**-972**	40	-1.012	**-972**
Maatwerk dienstverlening 18-	-	-2.667	**-2.667**	-	-2.252	**-2.252**	-	-2.470	**-2.470**	-	-2.459	**-2.459**
Geëscaleerde zorg 18-	-	-302	**-302**	-	-302	**-302**	-	-302	**-302**	-	-302	**-302**
Vrijwilligers (waardering/ ondersteuning)	-	-76	**-76**	-	-76	**-76**	-	-76	**-76**	-	-76	**-76**
Totaal	**40**	**-4.105**	**-4.065**	**40**	**-3.642**	**-3.602**	**40**	**-3.860**	**-3.820**	**40**	**-3.849**	**-3.809**

Bron: begroting 2024, bedragen zijn x €1.000,-

Uit de gesprekken blijkt dat veel betrokkenen wel herkennen dat er een uitdaging ligt in het structureel sluitend krijgen van de meerjarenbegroting. Hierbij maakt men zich ook zorgen over het ravijnjaar 2026, het jaar dat veel gemeenten minder middelen vanuit het Rijk zullen krijgen. Uit de gesprekken komt naar voren dat de gemeente Bladel beschikt over reserves, dus de kans is klein dat er binnenkort geen adequate zorg meer kan worden geleverd. Maar hoewel met buffers op korte termijn veel kan worden opgevangen, moet er wel gekeken worden naar een structurele borging van de financiering van de jeugdzorg. Daarbij moet binnen alle domeinen worden gekeken wat er ligt aan besparingspotentieel, en niet alleen naar sociaal domein of jeugdzorg. Op het gebied van jeugdhulp zien we dat Bladel het op de meeste vormen van jeugdzorg goed doet ten opzichte van het landelijk gemiddelde en het gemiddelde van de Kempengemeenten. In het beperken van de instroom naar en het gebruik van jeugdhulp lijkt dus niet (veel) besparingspotentieel te zitten. Wel kan er mogelijk nog bespaard worden door processen efficiënter in te regelen en de administratieve lasten te minimaliseren. Daarnaast komen vanuit het Rijk naar verwachting ook structurele middelen, doordat de SPUK- en GALA-middelen een structureel karakter gaan krijgen. Deze middelen zijn niet bedoeld om jeugdhulp te bekostigen, maar zijn er voor extra inzet op preventie en het versterken van de sociale basis. Op deze middelen zit dan wel weer een korting. Er komt naar verwachting dus structureel meer geld vanuit het Rijk, maar wel minder dan de huidige jaarlijkse SPUK- en GALA-middelen.

7.3 Zijn de resultaten van het jeugdbeleid in beeld?

De gemeente heeft qua resultaat (cijfermatig) een aardig beeld, aan het meten van het effect (impact) in de samenleving wordt gewerkt

De gemeente heeft veel cijfermatige informatie over de ontwikkelingen in de jeugdhulp, zoals beschreven in de vorige paragrafen. Tegelijkertijd is het (maatschappelijk) effect niet voldoende in beeld. De maraps en beraps beschrijven allerlei taken en activiteiten, maar deze worden niet specifiek gekoppeld aan doelstellingen en indicatoren.

Ook wordt er nog weinig vooruitgekeken met geprognosticeerde cijfers. De gemeente Bladel wil bij het herijken van het MJBK een belangrijke stap zetten richting het meten en meetbaar maken van de (maatschappelijke) effecten.

In de gemeenteraad heerst het gevoel dat het over het algemeen goed lijkt te gaan met de jeugdigen. Er komen weinig, zeker geen ernstige signalen bij de raadsleden terecht.

Een bepaalde groep jongeren (waarschijnlijk tussen de 12 en de 18 jaar) zorgde een tijd voor overlast, waarschijnlijk mede als gevolg van de coronacrisis. Er is daar kordaat tegen opgetreden en er zijn een aantal preventieve voorzieningen (jeugdcoaches) ingezet en bestaande uitgebreid, waardoor deze problematiek is afgenomen.

Er worden jaarlijks cliëntervaringonderzoeken gehouden, maar de resultaten hiervan zijn beperkt bruikbaar

Naast informatie die geënt is op doelen en beleid, kunnen ook cliënten bevraagd worden over hun ervaring en behoefte. Het perspectief van cliënten vormt een belangrijke pijler in de verdere doorontwikkeling van het beleid rondom jeugdhulp. Vanaf 2016 zijn gemeenten ook vanuit de Jeugdwet verplicht om een cliëntervaringsonderzoek uit te (laten) voeren onder de doelgroep Jeugd.

De cliëntervaringsonderzoeken voor Bladel, Reusel-De Mierden en Eersel worden gezamenlijk uitgevoerd en weergegeven, dat wil zeggen: in de grafieken staan de totaalscores van de drie Kempengemeenten bij elkaar. Dit maakt het lastig om de tevredenheid op gemeenteniveau vast te stellen. De toegang voor de Kempengemeenten wordt gemiddeld met een 7,1 beoordeeld. De afgelopen jaren is de respons op de vragenlijsten erg laag geweest. De cijfers met betrekking tot cliëntervaring worden daarom voor kennisgeving aangenomen en niet verder gebruikt voor sturing of beleidswijzigingen. Tegelijkertijd wordt er wel gekeken naar cliëntervaring op casusniveau. Over de actieplannen van de gezinnen wordt eens per zes maanden een evaluatie gehouden, waarbij ook de tevredenheid wordt besproken. Deze evaluaties worden niet vastgelegd of op meta-niveau geanalyseerd.

De gemeente is niet de enige partij die cliëntervaring meet. Uit gesprekken met zorgaanbieders blijkt dat veel van hen een cliëntenraad of een groep ervaringsdeskundigen hebben die regelmatig gevraagd worden om mee te praten over verbetering van de uitvoering. Ook worden er na het afsluiten van een traject vragenlijsten verzonden of evaluatiegesprekken gevoerd met de cliënten. De informatie van de aanbieders gaat vaak niet naar de gemeente. Opvallend is dat meerdere zorgaanbieders specifiek in de interviews hebben aangegeven dat ze het als een gemis ervaren dat de gemeente geen terugkoppeling geeft over cliëntervaring en andere tevredenheidsindicatoren in hun sector. Waar ze heel erg geïnteresseerd in zijn, is de vraag ‘hoe doen wij het’? Op dit vlak ligt er dus ook een onvervulde behoefte aan de kant van de aanbieders.

Naast cliëntervaringsonderzoeken zijn er ook andere indicatoren die inzicht kunnen geven in cliënttevredenheid, zoals de ingediende klachten en bezwaarschriften. Uit de overzichten van de gemeente blijkt dat er over de afgelopen vier jaar slechts twee bezwaarschriften zijn ingediend. Uit dat aantal valt uiteraard geen analyse te maken. Verder blijkt dat er ook maar drie klachten zijn ingediend de afgelopen vier jaar. Het is niet duidelijk of het aantal bezwaarschriften en klachten zo laag is omdat men geen reden ziet om ze in te dienen of omdat men niet weet dat die mogelijkheid bestaat (vooralsnog hebben we geen signalen opgepikt op dit vlak). Dit zou een onderwerp kunnen zijn om op te nemen in een cliëntervaringsonderzoek.

H8 | Evaluatie en verantwoording

In dit hoofdstuk beschrijven we op welke manier verantwoording wordt afgelegd en in hoeverre daarover teruggekoppeld wordt aan de raad en op welke wijze. Daarbij gaan we ook in op de vraag of de raad met de huidige informatievoorziening heeft kunnen sturen en ook heeft gestuurd. In dit hoofdstuk worden de volgende deelvragen beantwoord:

Evaluatie en verantwoording	
9. Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd en in staat gesteld de uitvoering te controleren of het beleid bij te stellen?	• De informatievoorziening aan de gemeenteraad is tijdig (er kan nog iets met de informatie worden gedaan). • De informatievoorziening aan de gemeenteraad is juist (de informatie kent geen fouten en is betrouwbaar). • De informatievoorziening aan de gemeenteraad is volledig. • De informatievoorziening aan de gemeenteraad is begrijpelijk (de informatie is geen verzameling van losse data, maar voorzien van analyses en duiding).
10. Hoe heeft de gemeenteraad invulling gegeven aan zijn taken?	• De informatie wordt op een toepasselijke wijze behandeld (in lijn met de behoefte van de raad). • De gemeenteraad heeft gebruikgemaakt van de (geijkte) sturingsinstrumenten om (bij) te sturen.

De belangrijkste bevindingen in dit hoofdstuk zijn:

- Er is een uitgebreide informatievoorziening vanuit de planning-en-controlcyclus. De voortgang is ondanks alle informatie op dit moment niet goed te volgen voor raadsleden. De raad mist overzicht van het veld en staat ver van de praktijk. Er is voor raadsleden op dit moment geen goed beeld te vormen van de uitvoering en de kwaliteit van de dienstverlening (ze missen het verhaal achter de cijfers).
- De raad pakt zijn rol als kadersteller en controleur wel, maar voelt zich niet volledig geëquipeerd in die rol. Om goed te kunnen kader stellen en controleren is meer kennis en expertise nodig van het thema, dat niet alleen complex is en meerdere beleidsterreinen raakt, maar ook aan veel verandering onderhevig is door recente ontwikkelingen.
- Er is veel gebruikgemaakt van de (bij)sturingsinstrumenten de afgelopen jaren, maar vooral om informatie op te halen.
- Er is geen samenwerking of afstemming met andere raden in de regio. Een goede samenwerking biedt kansen om bij regionale trajecten gezamenlijk aan de voorkant betrokken te worden.

8.1 Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd?

In deze paragraaf wordt beschreven welke informatie wordt gedeeld met de gemeenteraad en in hoeverre er een systematiek is om de gemeenteraad te informeren over ontwikkelingen in de uitvoering van het jeugdbeleid.

Er is een uitgebreide informatievoorziening vanuit de planning-en-controlcyclus

In de planning-en-controlcyclus legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid. Deze agenda bepaalt in hoge mate de inhoud van de verschillende documenten die onderdeel uitmaken van de jaarlijkse begrotingscyclus: de kadernota, de programmabegroting en de jaarstukken.
Om te controleren of het beleid zich verder ontwikkelt volgens de principes van de gestelde kaders, heeft de gemeenteraad van Bladel de volgende gegevens tot zijn beschikking:

- Via de reguliere planning-en-controlcyclus per jaar: perspectiefnota, begroting, jaarstukken, najaarsnota en accountantsverslag.
- De GRSK levert beraps en maraps aan voor de Kempengemeenten. De gemeente Bladel deelt deze rapportages (eventueel met lokale aanpassingen) met de gemeenteraad. Tevens worden vanuit de GRSK de verplichte cliëntervaringsonderzoeken gedeeld.

Verantwoording over de uitvoering van het jeugdbeleid gebeurt in de eerste plaats dus aan de hand van jaarverslagen en de begroting in de planning-en-controlcyclus. In deze documenten is het gewenste maatschappelijke effect (wat wilden we bereiken?) gekoppeld aan de inspanning die de gemeente daarvoor wil uitvoeren (wat hebben we gedaan?). In de P&C-stukken wordt voornamelijk op activiteitenniveau gerapporteerd. Daarbij wordt in de jaarrekening zo helder mogelijk gerapporteerd op de beoogde inspanning. Er wordt ook gerapporteerd op de verplichte BBV-indicatoren met daarbij inzicht in de afgelopen jaren. In de begroting zijn de BBV-indicatoren ook overzichtelijk bij elkaar gezet. Wat ontbreekt zijn streefwaarden waaruit blijkt wanneer Bladel tevreden is (zoals uitgebreid besproken in het vorige hoofdstuk).

Naast de informatie vanuit de gemeentelijke organisatie, deelt de GRSK ook de nodige informatie via de eerder genoemde maraps en beraps. Hierin wordt kort gerapporteerd op de zes actielijnen (die in hoofdstuk 5 zijn benoemd). De maraps en beraps zijn echter vooral een (kwantitatieve) bron van informatie voor de organisatie en het college, niet zozeer voor de raad. Er wordt uitgebreid gereflecteerd op de resultaten van afgelopen jaren en er wordt vooruit gekeken, onder andere door middel van een meerjarenbegroting.

De voortgang is ondanks alle informatie op dit moment niet goed te volgen voor raadsleden

Vanuit het college worden regelmatig raadsmededelingen verstuurd. Tussen 2020 en juni 2024 heeft de raad 21 raadsmededelingen ontvangen over ontwikkelingen op het gebied van jeugdhulp. Deze mededelingen gaan veelal over (regionale) ontwikkelingen in de jeugdzorg, afspraken met zorgaanbieders, voortgang van de inkoop, et cetera. De vraag ‘wat hebben we voor de jeugd bereikt en welk effect heeft ons beleid’, komt minder aan bod, bemerken raadsleden. Terwijl ze juist naar die antwoorden op zoek zijn. Dit alles maakt het voor de raad lastig om de voortgang te begrijpen. Uit het gesprek met de raad is dan ook naar voren gekomen, dat ze het verduidelijkende gesprek over de cijfers en de analyse hiervan missen.

Vanuit de GRSK wordt ieder jaar een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd. Daar worden de laatste cijfers van het jeugdbeleid toegelicht door het management van de uitvoeringsorganisatie in samenwerking met de beleidsmedewerkers jeugd en financiën. Dit is een moment waarop raadsleden vragen kunnen stellen en nadere informatie kunnen opvragen. Ook sluiten de teammanagers van het CJG+ een keer per jaar aan bij de gemeenteraden ‘als’ ze daarvoor gevraagd worden (in Bladel is dit altijd het geval). Toch missen de raadsleden nadere duiding bij de cijfers. Ze zijn op zoek naar het verhaal achter de cijfers. Krijgt het CJG+ gemiddeld een 7,1, dan is het de vraag wat het verhaal is achter de 7,1. Wat gaat er goed en waar zit nog ruimte voor verbetering?

Door de raad is daarom geopperd om de professionals die voor CJG+ werken, en het verhaal achter de cijfers kennen, vaker een toelichting te laten geven. Zowel mondeling, maar het kan ook in de verantwoording (beraps en maraps), zodat de raadsleden meer gevoel krijgen bij de uitvoeringspraktijk.

De raad mist ondanks alle informatie overzicht van het veld en staat ver van de praktijk

Uit het onderzoek komt naar voren dat de betrokkenheid van de raad groot is. Uit verschillende gesprekken maken we op dat de houding van de raad als constructief wordt ervaren waar het gaat om het kader stellen voor het jeugdbeleid. Het is geen onderwerp waar politiek op wordt bedreven, maar meer een gezamenlijk gevoelde opgave. Toch staat de raad op afstand. De raad geeft aan dat het thema en het beleidsveld inmiddels zo uitgebreid zijn geworden dat ze het overzicht kwijt raken. Deze zorg heeft onder andere aard in de hoeveelheid aan partijen en initiatieven die zich bezighouden met jeugdhulp. Vanuit verschillende zorgaanbieders en partijen in het voorveld is eveneens aangegeven dat zij het idee hebben dat de raad niet voldoende is ingevoerd in de uitvoeringspraktijk. Opvallend is dat deze (zorg)partijen in de gesprekken ook zelf hebben aangegeven dat zij hierin proactiever kunnen zijn. Dat wil zeggen, door zich voor te stellen in de raad of hen uit te nodigen voor kennismaking of een werkbezoek.

Er wordt vanuit de gemeente veel geïnvesteerd in de toegang, preventie en het voorveld. Het is voor gemeenteraadsleden echter een zoektocht waar de grens ligt tussen het voorliggend veld en specialistische jeugdhulp. Er is een gedeelde overtuiging dat er meer aan de voorkant ingezet moet worden op preventieve voorzieningen, maar het is onduidelijk hoeveel potentieel daar nog ligt (en hoeveel ze al doen). De raad zou graag meer inzicht in de effecten van deze investeringen willen: wat zijn de effecten voor de jeugdigen? Om zo meer inzicht te krijgen, bijvoorbeeld over de relatie tussen overlast van bepaalde jongeren in een wijk en of er voldoende te doen is in deze specifieke wijk. De informatie die op dit moment door het college van burgemeester en wethouders wordt gedeeld, voldoet niet volledig aan de behoefte van raadsleden. Er is voor raadsleden op dit moment geen goed beeld te vormen van de uitvoering en de kwaliteit van de dienstverlening.

8.2 Hoe heeft de raad invulling gegeven aan zijn taken?

Als het gaat om deze deelvraag, hebben we niet alleen gekeken naar de vraag ‘of de raad hiertoe in staat is gesteld’, maar ook ‘of de raad dat heeft gedaan’.

De raad wil zijn rol als kadersteller en controleur graag pakken, maar voelt zich nog niet geëquipeerd in die rol

De raad heeft ondanks grote interesse een beperkte rol vervuld bij de kaderstelling. Het domein is complex en het is lastig om hier grip op te krijgen voor een gemiddeld raadslid. Vanuit het gesprek met raadsleden komt naar voren dat de raad graag beter in positie gebracht wil worden, maar dat ze ook zelf hier een rol in moeten spelen. Als de informatievoorziening als ‘niet proactief’ wordt ervaren, kan de raad ook zelf vragen om meer en andersoortige informatie. Ook als het gaat om het stellen van kaders, kan de raad die rol zelf beter pakken. Als de raad zelf kaders stelt met scherpe (SMART-)doelen, is het ook makkelijker om in een goede controlerende positie te komen en te blijven.

In de interviews is aangegeven dat raadsleden, om goed te kunnen (bij)sturen en controleren in de toekomst, meer kennis en expertise nodig hebben en daarover graag in gesprek gaan met de organisatie, ketenpartners en experts, bijvoorbeeld tijdens informele raadsinformatiebijeenkomsten, werkbezoeken en expertsessies. Hierbij is er vooral behoefte om meer gevoel bij de praktijk te krijgen om zodoende ook meer overzicht te krijgen van het veld.

Er is veel gebruikgemaakt van de (bij)sturingsinstrumenten de afgelopen jaren, maar vooral om informatie op te halen

Raadsleden hebben diverse instrumenten waarmee ze opdrachten kunnen geven (motie) of wijzigingen kunnen aanbrengen in het ontwerpbesluit (amendement). Uit de documentenstudie komt naar voren dat de raad van Bladel tussen 2020 en juni 2024 op het gebied van jeugdbeleid vijf moties en geen amendementen heeft ingediend. De gemeente Bladel heeft van de vier onderzochte gemeenten desondanks de meeste formele instrumenten ingezet; dit betreffen vooral raadsvragen.

Zo zijn de (bij)sturingsinstrumenten vooral ingezet om meer inzicht te krijgen in hoe het ervoor staat, zo is de motie Regiovisie Samen voor Jeugd, maar ook ook Zorg voor de jeugd vooral een oproep aan het college gedaan om de raad over de voortgang te informeren.

Ingediende moties:

- 05-11-2020 - Motie PRO5 - Aansluiting bij culturele behoefte jeugd
- 08-07-2021 - Motie CDA, VHP - Zorg voor de jeugd
- 02-11-2022 - Motie PRO5 - Begroting 2023 OverKop-huis in Bladel
- 11-05-2023 - Motie PRO5, CDA, BT - Regiovisie Samen voor Jeugd
- 07-05-2024 - Motie PRO5, BT, CDA 9 - Ontmoetingsplekken jeugd

De raad kan naast het indienen van moties en amendementen ook raadsvragen (artikel 41) en zelf initiatiefnota's (artikel 36) opstellen en indienen. Hiervan heeft de raad de afgelopen jaren meermaals gebruikgemaakt.

Schriftelijke vragen:

- 09-04-2024 - CDA inzake Brede visie op Welzijn
- 01-09-2023 - CDA inzake Alcohol handhavingsplan
- 31-08-2023 - PRO5 inzake Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp De Kempen
- 21-06-2023 - PRO5 inzake Initiatieven kleinschalige verblijfsvergoedingen jeugdhulp
- 24-04-2023 - BT inzake Regiovisie voor Jeugd
- 19-04-2023 - CDA inzake Regiovisie Samen voor Jeugd
- 19-04-2023 - PRO5 inzake Cliëntenraad in Regiovisie voor jeugd
- 02-03-2023 - CDA inzake CPB-onderzoek houdbaarheid Wmo en Jeugdwet
- 09-06-2022 - PRO5 inzake Verordening Jeugdhulp
- 09-06-2022 - PRO5 inzake Jeugdbescherming Brabant
- 08-06-2022 - CDA inzake Jeugdbescherming Brabant
- 08-06-2022 - VHP inzake Verordening Jeugdhulp
- 06-09-2021 - CDA inzake Jeugdzorg

Er is geen samenwerking of afstemming met andere raden in de regio

Waar eerder werd vastgesteld dat het lastig is om als lekenbestuur goed kader te kunnen stellen en controleren op een complex thema als jeugd, kan uiteraard wel worden samengewerkt met andere raden. Bijvoorbeeld bij de inkoop van specialistische jeugdhulp dat regionaal gebeurt, maar het zou ook op subregionaal niveau kunnen binnen de Kempengemeenten. Op dit moment is er geen regionale afstemming tussen de gemeenteraden. Er vindt buiten het jaarlijkse Kempencongres dat georganiseerd wordt door de regio, geen informatieuitwisseling of afstemming plaats tussen de raden. Er wordt dus ook niet gezamenlijk nagedacht over zienswijzen of doelstellingen voor de inkoop van jeugdhulp. Dat lijkt - gezien het feit dat de gemeenten voor dezelfde opgave staan en daarin samen optrekken - een gemiste kans.

H9 | Nawoord

De rekenkamer is blij te vernemen dat het college van B&W zich herkent in de conclusies en in de wijze waarop het college opvolging geeft aan de door ons opgenomen aanbevelingen. Het college onderstreept in zijn reactie het belang van domeinoverstijgend werken, zoals tussen jeugdzorg, schuldhulpverlening, onderwijs en Wmo. Dit achten wij een terechte aanvulling op de door ons gedane bevindingen en conclusies die wij als aanbeveling graag overnemen.

Bijlage 1 | Normenkader

Onderzoeksvraag	Norm
Beleid	
1. Is er sprake van helder geformuleerd en vastgesteld beleid, met duidelijke doelen en kaders?	• De regiovisie en het lokale beleidskader zijn met elkaar verbonden. • De thema's vanuit de regionale agenda en visie zijn doorvertaald naar het lokale beleidsplan. • Het beleidskader is vastgesteld en actueel. • De beoogde maatschappelijke effecten zijn expliciet benoemd. • Relaties met andere beleidsterreinen zijn expliciet benoemd en duidelijk gemaakt. • De raad heeft mee kunnen denken en beslissen in het kader van zijn kaderstellende rol. • Maatschappelijke instellingen en ketenpartners hebben mee kunnen denken vanuit hun adviseursrol in de totstandkoming van het beleid.
2. Op welke wijze is dit beleid concreet vertaald naar de uitvoering, i.c. naar werkafspraken, aanbestedingen, verordeningen, beleidsregels, et cetera?	• Het beleid is doorvertaald naar uitvoeringsbeleid en -plannen. • De doelen zijn benoemd en SMART geformuleerd (of SMT). • Er zijn prognoses van de zorg- en behoefteontwikkeling. • De gemeente heeft op enige wijze input vanuit cliënten (en hun ouders) meegenomen bij het opstellen van het beleid.
Organisatie en uitvoering	
3. Hoe zijn de jeugdhulp (inclusief de toegang en verwijzing) en preventie georganiseerd?	• In de beleidsregels en beleidskaders staat duidelijk uitgewerkt hoe de toegang georganiseerd is. • Er zijn stukken (op de website), die cliënten informeren over hoe zij een aanvraag kunnen doen voor jeugdhulp. • Er is vanuit de toegang (CJG+ en WIJzer) actief informatie gedeeld met inwoners over jeugdhulp, hoe men daarvoor een aanvraag kan doen, waar dit kan en wanneer men hiervoor in aanmerking komt. • Er is een overzicht van taken en afspraken die zijn gemaakt met de regio over de taken die daar zijn belegd. • De gemeente is in staat om richting te geven aan de inkoop(afspraken).
4. Hoe is de samenwerking met ketenpartners en hoe verloopt deze?	• Er is nauwe samenwerking tussen de toegang huisartsen, jeugdartsen en Gecertificeerde Instellingen. • Er is sprake van een effectieve regionale samenwerking tussen de gemeente en de maatschappelijke partners en professionals. • Het huidige beleid en de werkwijze zijn herkenbaar voor zorgaanbieders. • Zorgaanbieders en andere ketenpartners vanuit het voorveld kunnen uit de voeten met de huidige werkwijze.
5. Op welke wijze vindt er regie en aansturing van de uitvoering plaats?	• Er is een duidelijke sociale kaart met daarop alle voorliggende voorzieningen in de gemeente. • Zorgaanbieders en de toeangsteams zijn op de hoogte van de voorliggende voorzieningen en initiatieven in de preventieve sfeer. • Er is een overzicht van het gebruik van voorliggende voorzieningen.

Resultaten	
6. In hoeverre heeft de gemeente zicht op de ontwikkeling van de cliëntenpopulatie en het zorggebruik? Hoe is de ontwikkeling van de (gemiddelde) zorgzwaarte en duur van zorg? Hoe verhoudt zich deze ontwikkeling ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten?	• Er zijn overzichten van het aantal cliënten en de afgenomen zorg. • De gemeente heeft een prognose van de zorgontwikkeling en behoeften van cliënten. • Er is expliciet in kaart gebracht in hoeverre de geformuleerde streefwaarden zijn gerealiseerd. • Er is een overzicht van de aantallen cliënten en de afgenomen zorg.
7. Hoe zijn het kostenniveau en de kostenontwikkeling ten aanzien van de (uitvoering van de) jeugdzorg en zijn deze vergelijkbaar met gemeenten van vergelijkbare omvang en structuur?	• Er is een overzicht van de uitvoeringskosten beschikbaar. • De kosten voor de uitvoering blijven binnen de gestelde kaders van de gemeenteraad. • De (uitvoerings)kosten zijn in lijn met andere gemeenten van dezelfde grootteklasse.
8. Zijn de resultaten van het jeugdbeleid in beeld?	• Samenvoordejeugd rapporteert aan management, college en raad over de inkoop, contracten en betalingen. • Er is sprake van eenduidige en structurele monitoringssystematiek die ook informatie kan opleveren voor de raad. • Er wordt passende zorg geboden en de tevredenheid hierover wordt gemonitord. • Er zijn cliëntervaringsonderzoeken gehouden zoals bepaald is door het Ministerie van VWS.
Evaluatie en verantwoording	
9. Op welke wijze worden gemeenteraden (door hun colleges) geïnformeerd en in staat gesteld de uitvoering te controleren of het beleid bij te stellen?	• De informatievoorziening aan de gemeenteraad is tijdig (er kan nog iets met de informatie worden gedaan). • De informatievoorziening aan de gemeenteraad is juist (de informatie kent geen fouten en is betrouwbaar). • De informatievoorziening aan de gemeenteraad is volledig. • De informatievoorziening aan de gemeenteraad is begrijpelijk (de informatie is geen verzameling van losse data, maar voorzien van analyses en duiding).
10. Hoe heeft de gemeenteraad invulling gegeven aan zijn taken?	• De informatie wordt op een toepasselijke wijze behandeld (in lijn met de behoefte van de raad). • De gemeenteraad heeft gebruikgemaakt van de (geijkte) sturingsinstrumenten om (bij) te sturen.
11. Is het de verwachting dat de afzonderlijke gemeenten invulling kunnen geven aan de afspraken die zijn gemaakt tussen Rijk en VNG in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd, zowel inhoudelijk als wat betreft beoogde financiële opbrengsten?	• Hiervoor bestaat in beginsel geen norm, dit moet uit het onderzoek blijken.

Bijlage 2 | Bestudeerde documenten

Visiedocumenten
- Regiovisie jeugdhulp 2023-2026
- Position Paper Samen voor Jeugd (datum onbekend)
- Transformatieplan jeugdhulp Samen voor Jeugd 2022-2025 'In beweging naar meer maatwerk, samenhang en professionele ruimte' (2019)
- Met vertrouwen uitdagingen aangaan! Coalitieakkoord 2022-2026

Beleid- en uitvoeringsplannen
- Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024
- Werkplan 21voordejeugd (2024)
- Kempenbranie. Gezond en kansrijk opgroeien in de Kempen (2022)
- Verordening Jeugdhulp Kempengemeenten (2022)
- Kempisch Preventieakkoord. Een gezonde Kempen, dat doen we samen! (2021)
- Welzijn Bladel. Een brede visie op welzijn (2024)
- Collegeprogramma Bladel 2022-2026
- Samenwerkingsovereenkomst Samen voor Jeugd (datum onbekend)

Jaarrekeningen en begrotingen
- Jaarrekeningen 2020-2023
- Perspectiefnota's 2020-2023
- Begrotingen 2020-2024

Verantwoording GRSK
- Maraps 2020-2024
- Beraps 2020-2024
- Bronbestanden MD GRSK 2020-2024

Uitvoeringsdocumenten
- Richtlijnen voor toegangsteams Samen voor Jeugd (2024)
- Werkprocessen, -instructies en -protocollen van het CJG+
- Werkinstructies CJG+
- Stroomschema's CJG+
- Handboek toegang

Evaluatie en monitoring
- Jaarplan jongerenwerk Cordaad Welzijn
- Cliëntervaringsonderzoeken Jeugd 2018-2021
- Overzicht klachten
- Overzicht bezwaren

Raadsdocumenten (zie paragraaf 6.3)
- Moties
- Amendementen
- Raadsvragen en antwoorden
- Raadsmededelingen
- Raadsvoorstellen
- Raadsbesluiten

Bijlage 3 | Respondentenlijst

Interne respondenten
Vertegenwoordiging gemeenteraad
Portefeuillehouder Jeugd
Beleidsmedewerkers De Kempen
CJG+ Medewerkers Toegangsteams
CJG+ Medewerkers Lokaal Ondersteuningsteam (LOT)
CJG+ Teammanagers Jeugdhulp Kempengemeenten
Externe respondenten
Samen voor Jeugd (regionale samenwerking van tien gemeenten)
Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)
GGzE (specialistische geestelijke gezondheidszorg)
Carsa Opvoeden&zo (intensieve ambulante gezinsbehandeling)
Cordaad Welzijn
Backbone Academy (jongerenwerk)
Affect psychologenpraktijk
Combinatie Jeugdzorg

Bijlage 4 | Bestuurlijke reactie

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Rekenkamer de Kempengemeenten
Markt 21
5531 BC Bladel

uw brief:	14 november 2024
uw kenmerk:	24.27580
ons kenmerk:	24.28695
zaaknummer:	Z240003538
behandeld door:	mevrouw P. Veraa
telefoonnummer:	0497-361636
bijlage(n):	
onderwerp:	Bestuurlijke reactie rekenkameronderzoek naar 'Jeugdhulp in Bladel'
verzonden:	18 december 2024

Geachte Rekenkamer Kempengemeenten,

Op 14 november 2024 heeft u het rapport van het rekenkameronderzoek naar jeugdhulp in Bladel aangeboden aan het college van de gemeente Bladel.
Wij hebben met belangstelling kennis genomen van de inhoud van het onderzoek en de conclusies en aanbevelingen die erin zijn opgenomen. Wij danken uw commissie voor het uitgevoerde onderzoek en geven middels deze brief onze reactie op het rapport.
De reactie bestaat uit een algemene reflectie op het rapport en een gerichte reactie op de aanbevelingen die voortvloeien uit de deelconclusies.

Algemene reflectie
Het college herkent zich in grote lijnen in het beeld dat u schetst. Het betreft zaken die reeds onze aandacht hebben of al in behandeling zijn. Wij zijn verheugd te lezen dat uit het onderzoek blijkt dat gemeente Bladel met de goede dingen bezig is en de dingen zo goed mogelijk probeert te doen, met nog een aantal aandachtspunten. Er is geconstateerd dat het de komende tijd met alle externe ontwikkelingen en krapper wordende budgetten vooral zaak zal zijn om te zorgen dat de dienstverlening op niveau blijft. Hier zal onze aandacht naar uitgaan.

Zoals gezegd is veel uit uw rapport herkenbaar. Uw aanbevelingen sluiten goed aan bij hetgeen waar wij samen met onze partners en (regionale) samenwerkingsverbanden aan willen werken en de landelijke ontwikkelingen die op ons af komen, zoals de Hervormingsagenda jeugd. Tevens zijn de Kempengemeenten begin 2024 gestart met het proces om tot een nieuw meerjarenbeleidskader (MJBK) jeugdhulp de Kempen te komen, welke eind 2025 ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad. De uitkomsten van dit rekenkameronderzoek zien wij dan ook als aanvulling op de evaluatie van het huidige MJBK, welke we onlangs hebben afgerond.

In onderstaande reactie gaan we specifiek in op de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport.

Aanbeveling 1: Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.
Wij onderschrijven dat het huidige Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen (MJBK) indicatoren kent maar dat het ontbreekt aan streefwaarden en meetinstrumenten. Het nieuwe MJBK biedt ons de mogelijkheid om hier een concretiseringsslag in te maken. Een belangrijk aandachtspunt hierin is het voornemen om meer inzichtelijk te maken wat preventieve maatregelen opleveren t.a.v. de instroom in (specialistische) jeugdhulp. We zullen de gemeenteraad betrekken in de totstandkoming van de doelstellingen en willen het gesprek aangaan hoe zij gerapporteerd willen worden over de doelstellingen van het MJBK.

www.bladel.nl · info@bladel.nl · Postbus 11, 5530 AA Bladel · Markt 21, 5531 BC Bladel · Tel. 0497-361636
KVK: 17272566 · BTW nr. NL00.19.02.659.B.01 · IBAN: NL02BNGH 0285 0011 59 · BIC: BNGHNL2G

Aanbeveling 2: Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering.
Wij onderschrijven dat er diverse beleidsstukken zijn op verschillende niveaus van samenwerking. Op niveau van Samen voor Jeugd loopt er een proces om tot een nieuw Meerjarenplan te komen. Het opstellen van een dergelijk Meerjarenplan wordt jeugdhulpregio's verplicht die in het kader van de Hervormingsagenda jeugd 'robuust' zijn verklaard. Dit proces loopt parallel aan het opstellen van het nieuwe Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen (en het Bladelse uitvoeringsplan 'Brede visie Welzijn') en biedt ons de mogelijkheid om meer inzicht te geven in hoe de verschillende beleidsstukken zich tot elkaar verhouden. Dit krijgt ook nadrukkelijk aandacht in de uitvoeringsplannen die voortvloeien uit deze beleidskaders, waar het 'wie' en 'hoe' bepaald wordt.

Als Kempengemeenten zijn we vertegenwoordigd in de regio SvJ. Middels deze positie oefenen we invloed uit op de regionale jeugdhulpdossiers. Hierin hebben we aandacht voor en zijn we kritisch in wie waar verantwoordelijk voor is vanuit ieders rol en taak.

Aanbeveling 3: Ga met Samen voor Jeugd en (een vertegenwoordiging van) maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen.
We erkennen deze aanbeveling, echter zien we ook dat we hierin afhankelijk zijn van de afspraken die op regionaal niveau gemaakt worden. Op regionaal niveau (schaal van Samen voor Jeugd) is er een Pdc beschikbaar en aanvullende richtlijnen. In het uitvoeringsoverleg Samen voor Jeugd (SvJ), waarin de toegangsteams van de 10 gemeenten vertegenwoordigd zijn, wordt de administratieve vertaling van de inhoud besproken en zo veel als mogelijk gestroomlijnd. Ook zijn er in de regio overlegstructuren ingericht waar jeugdhulpaanbieders bij zijn aangesloten.

Op niveau van de Kempen streven we ernaar om zo veel als mogelijk op eenzelfde wijze uitvoering te geven aan de interpretatie van de Pdc (product dienst catalogus). Door middel van het bijvoorbeeld opstellen van werkprocessen. Als het gaat om verschillende beelden die er heersen tussen jeugdhulpaanbieders en de Kempengemeenten is het van belang om in gesprek te blijven met elkaar.

Op regionaal niveau streven we naar gedeeld eigenaarschap en wederzijds vertrouwen tussen de gemeenten binnen SvJ en de zorgaanbieders. Dit is tevens een belangrijk onderdeel in het Meerjarenplan SvJ dat momenteel wordt opgesteld.

Aanbeveling 4: Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring
Sinds 2016 zijn gemeenten wettelijk verplicht om jaarlijks een cliënttevredenheidsonderzoek Wmo 2015 en Jeugd uit te voeren. De resultaten moeten inzicht verschaffen in de ervaren toegankelijkheid, kwaliteit en effecten van de geboden ondersteuning. Wij onderschrijven deze aanbeveling, gezien het feit dat de respons op de cliënttevredenheidsonderzoeken in de Kempen op het onderdeel jeugdhulp doorgaans laag is. Dit zorgt er ook voor dat het opleveren van een gemeenteprofiel niet altijd mogelijk is en cijfers soms enkel op Kempenniveau gepresenteerd kunnen worden.

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van de GRSK voert deze onderzoeken uit namens de vier Kempengemeenten. Op dit moment doorloopt de afdeling MD een nieuwe aanbesteding aangezien het huidige contract met de betreffende partij die het onderzoek uitvoert afloopt. Deze nieuwe aanbesteding staat los van hoe clienttevredenheid gemeten wordt. Hier gaan wet de verschillende gemeenten gezamenlijk over in gesprek de komende periode. Hier nemen we de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport in mee.

Er zijn verschillende richtingen die we willen verkennen met betrekking tot jongerenparticipatie. We vinden het wenselijk om zoveel als mogelijk aan te sluiten bij bestaande structuren, zoals de leerlingenraden binnen het voortgezet onderwijs in de Kempen.
Daarnaast wordt er in Bladel op dit moment verkend of er een Jeugdgemeenteraad opgezet kan worden en nemen we deel aan het project Democracity.

Op regionaal niveau sluiten we aan bij de 'Speak & eat' bijeenkomsten van de Adviesvangers (Zorgbelang Brabant). Zij leggen jeugdhulpvraagstukken op schaal van 21 gemeenten voor aan jeugdigen die een vorm van jeugdhulp krijgen.

Aanbeveling 5: Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening.
We onderschrijven deze aanbeveling waarin twee zaken worden onderscheiden. Enerzijds gaat het over het informeren en betrekken van de raad bij de inhoudelijke taakuitvoering. Anderzijds gaat het over de informatievoorziening met betrekking tot de voortgang van doelen en indicatoren.

Op dit moment organiseert de gemeente Bladel (net zoals de overige Kempengemeenten) jaarlijks een zogenaamde 'warme overdracht' in de vorm van een raadsinformatiebijeenkomst. Hier koppelt de afdeling MD de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen terug die betrekking hebben op hun dienstverlening. Zo ook voor jeugdhulp. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het betrekken van gemeenteraden op niveau van (boven)regionale jeugdhulpdossiers.

We realiseren ons dat het een opgave is om overzicht te creëren en behouden over het jeugdhulpdomein. We zijn voornemens de gemeenteraad actief te bevragen op waar hun behoefte aan informatievoorziening nog meer ligt en in hoeverre de huidige vorm aansluit (ook qua frequentie) of versteviging behoeft. Het Kempencongres, waar jeugdhulp geagendeerd wordt in maart 2025, leent zich om dit thema te bespreken. Hier kan de behoefte aan werkbezoeken en stages in de uitvoering gepeild worden bij raads- en commissieleden. Tevens constateren we dat het belangrijk is om de doelstellingen, indicatoren en streefwaarden die voortvloeien uit het nieuwe MJBK duidelijker te koppelen aan deze informatievoorziening richting de gemeenteraad. Bijvoorbeeld via de Marap/Berap van MD, via de jaarlijkse raadsinformatiebijeenkomst, via de eigen P&C cyclus van de gemeente en tot slot via raadsmededelingen waarin deze koppeling gemaakt wordt.

Aanbeveling 6: Initieer een regionaal platform voor raadsleden.
Wij onderschrijven het belang van het inrichten van een regionaal platform voor gemeenteraadsleden. Mocht de gemeenteraad hierin meegaan achten we het aan de griffie om dit verder in te regelen.

Concluderend
Het college onderschrijft de deelconclusies en aanbevelingen uit het rekenkamerrapport naar jeugdhulp in Bladel. Wel acht hij op enkele plekken een aanvulling op zijn plaats. In het rapport wordt het belang van domein overstijgend werken niet nadrukkelijk benoemd. De verbinding en samenwerking tussen jeugdhulp en domeinen zoals schuldhulpverlening (en bestaanszekerheid), Wmo en onderwijs achten wij van belang en komt tevens terug als thema in de Hervormingsagenda jeugd.

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met mevrouw P. Veraa.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Bladel,
de secretaris,

de burgemeester,

behoort bij brief kenmerk 24.28695

3

BMC

Databankweg 26D
3821 AL Amersfoort

Postbus 490
3800 AL Amersfoort

(033) 496 52 00
info@bmc.nl
www.bmc.nl

KvK BMC Advies 32078667
IBAN NL91 ABNA 0504 0357 54
BTW NL80.86.63.598 B.01

Colofon

December 2024

Classificatie	:	Vertrouwelijk
Namen adviseurs	:	• T. Plat MA • T. Hendriks • S. Flim
Kenmerknummer	:	PO042343-2543

Kijk voor meer info op onze website: bmc.nl

‘Als het getij verloopt, moet men de bakens verzetten’

Als jeugdhulp in de Kempengemeenten als een schip wordt gezien, dan kan geconcludeerd worden dat het goed op stoom is en met een flink aantal knopen de haven uitvaart. Er is een duidelijke koers uitgestippeld en het is duidelijk welke havens onderweg worden aangedaan. Het plotten van de koers van het schip is een gezamenlijke taak van de gemeenten en de GRSK, waarvoor de gemeenteraden als stuurlui aan het roer staan (dus niet aan de wal). Het jeugdbeleid vaart immers de koers die de stuurlui uitzetten (waar willen we naartoe met onze jeugdhulp).
Het is alleen wel een schip met meerdere kapiteins en stuurlui, dus zonder de bereidheid om samen te werken komt het schip nergens. Als het gaat om de bemanning heeft men in de toegang bij zowel WIJzer (Oirschot) als het CJG+ (Bladel, Reusel-De Mierden en Eersel) hard gewerkt aan stabiliteit, consistentie en professionalisering.



Het schip heeft inmiddels een stevige bemanning die weet hoe het jeugdveld werkt en kent in de vorm van de beleidsmedewerkers ook kordate kapiteins. Het schip kan de komende jaren nog wel wat wind in de zeilen gebruiken om te voorkomen dat ze in een storm terechtkomt. Het is dus aan de stuurlui om een koers te plotten met een gunstige wind waarmee weg gezeild kan worden van onder ander de scherpe riffen van het ravijnjaar.

De Kempengemeenten werken hard om passende jeugdhulp te bieden aan hun jeugdigen. Dit gebeurt vanuit de overtuiging dat zo dichtbij en laagdrempelig mogelijk werken, leidt tot minder (dure) maatwerkvoorzieningen. Het CJG+ (Bladel, Eersel en Reusel- De Mierden) en WIJzer (Oirschot) dragen onder andere hieraan bij door aan te sluiten bij de leefwereld van jeugd en gezin, bijvoorbeeld bij de huisarts, op school en bij de GGD.

Veel van wat in de Hervormingsagenda wordt beoogd - laagdrempelige hulpverlening, inzet op preventie en normaliseren - is eigenlijk al praktijk in de Kempengemeenten.
Iedere gemeente voert hierin een eigen koers of plaatst eigen accenten. In het complexe veld van de jeugdhulp met allerlei verschillende organisaties, belangen en (regionale) samenwerkingen is dit niet altijd even gemakkelijk.

Iedere gemeente moet constant de afweging maken tussen het belang van jeugd en gezin, het eigen belang, het intergemeentelijk belang, het regionaal belang en het belang van maatschappelijke partners. Op bepaalde momenten zitten al deze belangen op één lijn, maar vaker moet er een keuze worden gemaakt.

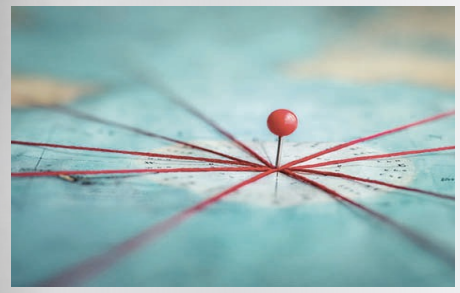

Het is dé uitdaging om de eigen koers vast te houden én ruimte te behouden voor andere belangen. Uit meerdere gesprekken blijkt grote waardering voor de kennis en expertise in het CJG+. Tegelijkertijd is het een zoektocht hoe dit zich verhoudt tot de kennis en expertise bij de jeugdhulpaanbieder.

Concreet is er regelmatig discussie over de administratieve vertaling van de inhoud, bijvoorbeeld over producten, beschrijvingen van producten, intensiteit en duur van de zorg. Dit kost (onnodig veel) tijd, energie en daarmee ook geld. Hierbij is het wederom de uitdaging om de eigen koers (veel kennis en expertise dichtbij de leefwereld van jeugd en gezin) in synthese met de rest van de keten te organiseren.



Een belangrijke vervolgstap om op koers te blijven (want de koers is wel al uitgezet) is het zo scherp mogelijk maken van doelstellingen, indicatoren en streefwaarden. Doordat er geen concrete doelen en indicatoren zijn vastgesteld, wordt de informatievoorziening op dit moment ook niet als adequaat ervaren door de gemeenteraden.

Zij kunnen met de informatie die zij nu ontvangen maar beperkt hun rol als kadersteller en controleur vervullen. Het is op dit vlak uiteraard wel een wisselwerking: de raad moet ook aangeven waar hun informatiebehoefte ligt.



Zonder een heldere opdracht of een heldere koers, kunnen ze ook niet bediend worden. Raadsleden voelen zich misschien nog niet in stelling gebracht, maar hebben tegelijkertijd ook niet die positie geclaimd.

Duidelijk is dat de raad zich nog niet volledig geëquipeerd voelt in de rol als kadersteller en controleur. Wat ook niet helpt, is dat er op het moment op raadsniveau geen regionale samenwerking bestaat.
Er is geen regionaal radenplatform waarbinnen informatie wordt gedeeld en mogelijke zienswijzen worden voorbesproken. Terwijl er wel degelijk een sterke behoefte is aan een dergelijke samenwerking.



‘ Overeenkomsten en verschillen in de jeugdhulp’

Het onderzoek is uitgevoerd in de gemeenten Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden en Oirschot. Ieder van deze gemeente heeft bepaalde onderdelen van beleid en/of uitvoering gezamenlijk georganiseerd. Op andere onderdelen hebben de gemeenten een eigen aanpak gekozen. In onderstaand overzicht komen belangrijke overeenkomsten en verschillen aan bod.

Gemeente	Beleid jeugdhulp	Inkoop	Toegang	Administratie
Oirschot	Gemeente Oirschot	Samen voor Jeugd	Gemeente Oirschot	GRSK
Eersel	GRSK	Samen voor Jeugd	GRSK	GRSK
Reusel- De Mierden	GRSK	Samen voor Jeugd	GRSK	GRSK
Bladel	GRSK	Samen voor Jeugd	GRSK	GRSK

Het grootste verschil is dat de gemeente Oirschot zelf het beleid opstelt en dat zij eveneens zelfstandig opdracht geeft aan WIJzer om de gemeentelijke toegang vorm te geven. Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden trekken gezamenlijk op bij het organiseren van de gemeentelijke toegang (CJG+) en het meerjarenbeleidskader (MJBK). Alle vier de gemeenten zijn onderdeel van de regionale samenwerking “Samen voor Jeugd”. Bovendien voert de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) de administratie uit voor de vier gemeenten. In het onderstaande overzicht zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen te lezen.

Overeenkomsten

De vier Kempengemeenten hebben doelstellingen en indicatoren opgesteld in het jeugdbeleid. Verder delen de vier gemeenten de visie en het beleid vanuit Samen voor Jeugd. Zo is een regiovisie opgesteld en een transformatieplan. Op dit moment werkt de regio Samen voor Jeugd aan een nieuw meerjarenplan, waarin de thema’s uit de Hervormingsagenda Jeugd een plek krijgen. Op papier is het niet altijd duidelijk hoe deze verschillende beleidsdocumenten, zowel regionaal als lokaal, zich tot elkaar verhouden.	Het aantal cliënten is nagenoeg in alle gemeenten relatief stabiel. In Oirschot, Reusel-De Mierden en Eersel zien we zelfs een kleine daling. De complexiteit en behandelduur nemen echter overal toe. Dit is een landelijk beeld, maar wel iets om goed te blijven monitoren. Vooral om te kijken of er binnen de relatief zwaardere trajecten niet toch ook mogelijkheden zijn om voorliggende hulp bij in te zetten.
Alle vier de Kempengemeenten geven door hun manier van werken al handen en voeten aan de doelen vanuit de hervormingsagenda, bijvoorbeeld in het kader van sterke lokale teams. Zo sluiten CJG+ en WIJzer zoveel mogelijk aan bij de leefwereld van jeugd en gezin, bijvoorbeeld bij de huisarts, op school of in de wijk. Bovendien bieden beide teams zelf ook (lichte) ambulante jeugdhulp.	In de informatievoorziening richting de raad is er ruimte voor verbetering bij alle vier de gemeenten. Hoewel veel informatie gedeeld wordt met de raadsleden, is jeugdhulp een complex en veelzijdig thema. Het is daarom moeilijk voor raadsleden om het overzicht te houden én om zichtbaar te krijgen hoe het in de praktijk gaat. Raadsleden hebben behoefte aan het verhaal achter de cijfers.
Alle gemeenten werken actief samen in de regio. Iedere samenwerking heeft verschillende taken en verantwoordelijkheden. Hoewel rollen en verantwoordelijkheden helder zijn belegd, is er in de praktijk veel afstemming nodig om de samenwerking soepel te laten verlopen. Het gaat bijvoorbeeld over afstemming tussen de gemeenten Oirschot en Best, de GRSK en Samen voor Jeugd. Dit alles maakt de samenwerking soms uitdagend.	De raad voelt zich niet goed geëquipeerd in de rol van kadersteller en controleur. Dat geldt voor alle vier de gemeenten. Het is ingewikkeld om in de veelzijdige jeugdhulp de rol als kadersteller en controleur te vervullen. Om goed te kunnen kader stellen en controleren is meer kennis en expertise nodig van het thema, dat niet alleen complex is en meerdere beleidsterreinen raakt, maar ook aan veel verandering onderhevig is door recente ontwikkelingen.
Zowel in Oirschot als in de drie Kempengemeenten is er sprake van een laagdrempelige toegang die bestaat uit professionals met veel kennis en kunde. In alle gemeenten hebben we kunnen vaststellen dat consulenten aanwezig zijn op vindplekken en zelf ook - waar nodig - passende kortdurende ambulante hulp verlenen.	Het zal de komende tijd met alle externe ontwikkelingen en krapper wordende budgetten voor alle vier de gemeenten zaak zijn om te zorgen dat de dienstverlening op niveau blijft. Dat is al uitdaging genoeg. Zorg daarom dat alle stakeholders (dus ook de aanbieders) en de inwoners betrokken blijven en worden gehoord. De opgave dient in partnerschap opgelost te worden.

Verschillen

De gemeente Oirschot heeft een eigen beleidsplan *Opvoeden en Opgroeien* dat is voorzien van concrete doelstellingen, maatschappelijke resultaten en indicatoren. Bovendien staan bronnen, meetinstrumenten en gewenste richtingen erin beschreven. Ook de samenhang tussen de beleidsthema’s wordt duidelijk aangegeven in de verschillende notities.

De gemeenten Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden werken nauw met elkaar samen in het organiseren van gemeentelijke toegang en het opstellen van beleid. De gemeente Oirschot heeft een andere positie en voert deze taken zelfstandig uit. Geografisch is deze werkwijze begrijpelijk. Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden liggen dicht bij elkaar, terwijl Oirschot naast de gemeente Best ligt. De gemeente Oirschot zoekt in de praktijk dan ook regelmatig de samenwerking met de gemeente Best op. Zij zijn samen ook één van de subregio’s van Samen voor Jeugd, net zoals de Kempengemeenten één van de subregio’s is.

Waar het gaat om de administratieve vertaling van de inhoud, bijvoorbeeld over producten, beschrijvingen van producten, intensiteit en duur van de zorg, vindt regelmatig discussie plaats tussen Eersel, Bladel en Reusel-De Mierden en jeugdhulpaanbieders. Jeugdhulpaanbieders waarderen de kennis en expertise van het CJG+, maar zijn tegelijkertijd (te) veel tijd kwijt aan discussies over administratie. Dit is een verschil met de gemeente Oirschot waarin de maatschappelijke partners deze discussies minder voeren.

Er is op dit moment geen samenwerking op raadsniveau op het gebied van Jeugd en of het Sociaal Domein. In het onderzoek is ook gevraagd naar de behoefte op dit vlak. In Reusel-De Mierden wordt dit door de raad niet direct als een gemis ervaren omdat ze vooral vanuit ‘het lokale’ het beleid willen vormgeven. Vanuit de andere gemeenteraden zijn wel signalen gegeven dat in ieder geval samen afstemmen, helpend zou kunnen zijn bij de aanscherping van doelstellingen rondom de inkoop en het verkrijgen van meer grip.

Raadsleden hebben diverse instrumenten waarmee ze opdrachten kunnen geven (motie) of wijzigingen kunnen aanbrengen in een ontwerpbesluit (amendement). We zien dat hier heel beperkt gebruik van is gemaakt. De gemeente Bladel heeft van de vier onderzochte gemeenten de meeste formele instrumenten ingezet, vooral vooral raadsvragen. In de interviews is aangegeven dat raadsleden in Oirschot, Eersel en Reusel-De Mierden, om goed te kunnen (bij)sturen en controleren in de toekomst, meer kennis en expertise nodig hebben.



Best practice - Doelenkader Alkmaar

Omdat voor de Alkmaarse raad de relatie tussen de doelstellingen en de indicatoren niet altijd duidelijk bleek, is daar aan het college gevraagd om zogenaamde **doelenkaders** op te stellen, waarin de doelen zijn vertaald naar indicatoren die jaarlijks worden geëvalueerd. De doelenkaders hebben ervoor gezorgd dat de raad effectiever kan monitoren in hoeverre de doelen van het beleid worden gerealiseerd.

Een dergelijke constructie zou ook bij de Kempengemeenten ingevoerd kunnen worden. Het is daarbij belangrijk om gezamenlijk invulling te geven aan deze doelenkaders, dus in afstemming tussen raad, college en organisatie. Maar ook zeker binnen de regionale samenwerking en met maatschappelijke partners.

‘Doelmatige en doeltreffende jeugdhulp kan alleen samen’

De noodzaak voor gemeenten om samen te werken in de jeugdhulp wordt alleen maar groter. In lijn met de Hervormingsagenda Jeugd worden steeds meer taken en verantwoordelijkheden geregionaliseerd. Dit betekent onder andere strengere samenwerkingsafspraken voor gemeenten in het kader van de Wet verbetering beschikbaarheid Jeugdzorg. Voor de vier Kempengemeenten vraagt dit om (blijvende) helderheid in rollen, verantwoordelijkheden en taken.

Er wordt op het gebied van jeugdzorg samengewerkt op drie regionale niveaus:

1) Zuidoost Brabant (21voordejeugd),
2) Samen voor Jeugd en
3) de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK).



Iedere samenwerking heeft verschillende taken en verantwoordelijkheden. Zo wordt de specialistische jeugdhulp ingekocht op het niveau van Samen voor Jeugd en is in het samenwerkingsverband van de GRSK een meerjarig beleidskader opgesteld. Hoewel rollen en verantwoordelijkheden helder zijn belegd over de verschillende niveaus, is veel afstemming nodig om de samenwerking soepel te laten verlopen.

Het gaat bijvoorbeeld over afstemming tussen de gemeente Bladel en andere Kempengemeenten, de GRSK en Samen voor Jeugd. Met het lopende proces van regionalisering is het de vraag hoe er in de toekomst samengewerkt wordt in (boven)regionaal en subregionaal verband.

Hoe meer regionalisering, hoe minder directe invloed van individuele gemeenten op de koers van de jeugdhulp. Het is belangrijk om hierop voor te bereiden, bijvoorbeeld door scherp in beeld te brengen waar je als gemeente wel direct invloed op hebt. Bovendien wordt het nog belangrijker om de verbanden tussen de verschillende beleidsnota’s scherp in beeld te brengen.

Tegelijkertijd zijn regionale samenwerkingen cruciaal om de kwaliteit en beschikbaarheid van jeugdhulp op orde te houden. De schaalgrootte van een regio kan gezien worden als een belangrijk instrument om het juiste gesprek te voeren met jeugdhulpaanbieders, bijvoorbeeld over (het gewenste niveau van) kwaliteit van hulp of de administratieve vertaling van de inhoud.

Een stevige regionale samenwerking biedt mooie kansen, maar dient eveneens op de juiste manier vertaald te worden naar individuele gemeenteraden, bijvoorbeeld door duidelijk inzichtelijk te maken wanneer de raad in regionale proces- en besluitvormingsprocessen aan zet is. Bovendien kunnen de gemeenteraden indicatoren benoemen die zij willen zien om de voortgang in de regio te monitoren.

Best practice – Radenplatform H10

De raden van de Haaglanden (H10) hebben zelf het initiatief genomen bij het oprichten van een informeel radenplatform dat periodiek, en ook bij belangrijke besluitvorming, samenkomt en waarin naast het uitwisselen van informatie ook sprekers worden uitgenodigd.

Daarnaast hebben ze een WhatsAppgroep opgericht waarin ze regelmatig informatie delen. Hierdoor zijn de raadsleden van de verschillende gemeenten goed op de hoogte van de regionale ontwikkelingen en de voortgang. En trekken ze samen op bij het formuleren van doelstellingen (in dit geval ten aanzien van de jeugdhulp).

‘Sturen kan via meerdere wegen’

Het is belangrijk dat de raad kan bepalen hoe en wanneer hij wordt ingelicht over zowel de inhoudelijke taakuitvoering als de voortgang op de doelen en indicatoren. Jeugdhulp is een complex onderwerp. Om de kaderstellende en controlerende taak goed te kunnen uitvoeren, is naast voldoende informatie ook voldoende begrip van het thema nodig om deze informatie te duiden.

Uit het onderzoek blijkt dat de raad steeds bewuster bezig is om zijn kaderstellende en controlerende rol te pakken (en beter in staat wordt gesteld om dit te doen), maar dat voor het stellen van doelen en kaders soms de kennis en expertise ontbreken. Het kan daarbij ook goed zijn om onafhankelijke experts in te huren om de raad meer kennis op bepaalde thema’s bij te brengen, zodat de raadsleden ook echt vanuit kennis en expertise de doelstellingen en indicatoren kunnen formuleren.

Veel raadsleden geven aan dat zij nog te weinig het gesprek voeren over wat nou precies het effect is van alle ondersteuning en activiteiten die binnen het jeugdveld worden ontplooid. Heel specifiek is het ook om de effecten van alle activiteiten en pilots gegaan. Naast het stellen van duidelijke doelen en kaders, mag de raad ook een terugkoppeling op projectniveau verwachten, als ze daar behoefte aan hebben, want er kan ook ‘een te veel aan informatie’ ontstaan. Het belangrijkste is uiteindelijk dat er een totaalbeeld komt dat antwoord geeft op de vraag in hoeverre de doelen van de gemeente worden behaald en wat nou het effect van het beleid is.
Om dat echt te weten is het naast cijfers en resultaten ook gewoon nodig om de praktijk ‘te voelen’. Naast kennissessies met experts en professionals, zijn er ook mogelijkheden om met ervaringsdeskundigen (ouders bijvoorbeeld) of met jongeren zelf in gesprek te gaan. Ook zou het interessant kunnen zijn om een jongerenraad op te richten die over de schouder van de gemeente heen kijkt en ongevraagd en gevraagd advies kan geven.



Zie bijvoorbeeld de Experienced Experts (ExpEx, https://www.expex.nl/). Vanuit 21voordejeugd wordt een paar keer per jaar ‘speak and eat’ georganiseerd.
Dit zijn gesprekken over jeugdzorg tussen wethouders en jongeren. Dit doen ze met jongeren die ook zelf jeugdhulp ontvangen. Dit soort initiatieven kunnen ook op lokaal niveau worden geïnitieerd. Maar ook stages en werkbezoeken - dat kan ook bij buurgemeenten - zijn vaak heel verhelderend. Of zoals een raadslid in de Bollenstreek het zei: ‘een kijk in de keuken geeft vaak meer inzicht dan een jaarverslag.’ De informatiepositie van de raadsleden wordt beter, raadsleden krijgen meer inzicht in wat ze willen weten en ze krijgen een beter beeld van het betreffende onderwerp. Raadsleden kunnen daardoor hun controlerende taak beter uitvoeren.

Best practice - Stage lopen bij ISD Bollenstreek

In de Bollenstreek werken vier gemeenten samen in het Sociaal Domein via uitvoeringsorganisatie ISD Bollenstreek. ISD Bollenstreek heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in het betrekken van de raad bij de uitvoering. Zo organiseren zij voor alle raadsleden regelmatig informatiebijeenkomsten en werkbezoeken, en bieden zij stages aan bij de medewerkers van de Schuldhulpverlening, de Wmo of de Jeugdhulp. Het is mogelijk om mee te lopen met de professionals en echte intakegesprekken of huisbezoeken bij klanten mee te maken. Een dergelijke kijk in de keuken heeft ervoor gezorgd dat de raadsleden in de Bollenstreek de ISD als een zeer transparante organisatie ervaren die proactief informatie deelt, en waardoor zij bovenal gevoel hebben gekregen bij de uitvoeringspraktijk.

Een andere weg om meer grip te krijgen en daardoor ook meer sturing, is samen optrekken. Als het gaat om jeugdzorg werken de verschillende bestuurders en de ambtelijke organisaties actief samen in de regio. Er is op dit moment echter geen regionale afstemming tussen de gemeenteraden. Er vindt buiten het jaarlijkse Kempencongres dat georganiseerd wordt door de regio, geen informatieuitwisseling of afstemming plaats tussen de raden. Er wordt dus ook niet gezamenlijk nagedacht over zienswijzen of doelstellingen voor de inkoop van jeugdhulp.

Dat lijkt - gezien het feit dat de gemeenten voor dezelfde opgave staan en daarin samen optrekken - een gemiste kans. Zeker omdat de raad juist meer aan de voorkant betrokken wil worden. Uit onderzoek blijkt niet bij alle gemeenteraden een sterke behoefte aan meer samenwerking. Toch zou alleen al afstemming helpend kunnen zijn. Door bijvoorbeeld een regionaal platform op te richten waarin raadsleden met elkaar informatie kunnen uitwisselen, zienswijzen kunnen voorbereiden en waar nagedacht kan worden over gemeenschappelijke doelstellingen (zie ook de best practice uit Alkmaar en de H10). Een eerste logische en noodzakelijke stap hierbij zou dan zijn het harmoniseren van de P&C-cycli, zodat de behandeling van stukken gelijktijdig is. Het lijkt voor de hand te liggen dat de griffies en agendacommissies hier dan afspraken over gaan maken. Dit zou er ook voor kunnen zorgen dat de gemeenteraden niet meer tegelijkertijd min of meer dezelfde vragen hebben en op dit vlak dus dubbel werk doen.



Rekenkameronderzoek naar jeugdhulp

Gemeente Bladel

BMC
YACHT GROUP

Aanleiding

- Jeugdhulp volop in ontwikkeling
- Hervormingsagenda jeugd
- Complex veld aan organisaties en hulpverlening
- Financiële en inhoudelijke druk (aankomende ‘Ravijnjaar’ in 2026)

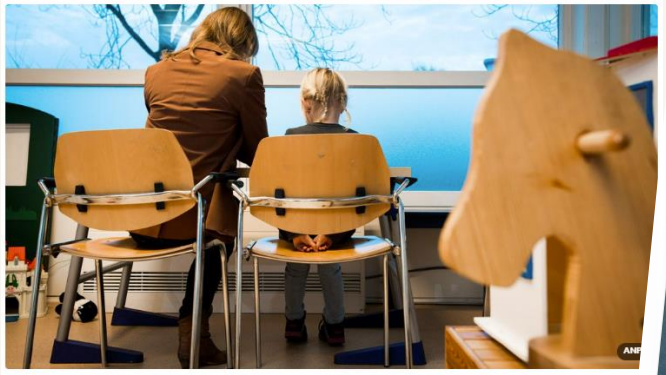

Toenemend beroep jeugdhulp ‘niet normaal’

Normaliseren in de jeugdhulp betekent in de praktijk ook vaker ‘nee’ verkopen.

Koen Enneking 19 februari 2024



Shutterstock

Normaliseren is een belangrijk uitgangspunt van de Hervormingsagenda Jeugd

NOS Nieuws • Dinsdag 8 oktober, 00:01

Toezichthouder: toegankelijkheid jeugdzorg onder druk

De jeugdzorg staat er slechter voor [illegible] concludeert de Jeugdautoriteit in [illegible] continuïteit van de [illegible] elijk voor jongeren,

‘Kinderen de dupe van fouten bij Jeugdzorg’

Uithuisplaatsing na onzorgvuldige rapportage









Regionale samenwerking: het wetsvoorstel en waar staan gemeenten in de jeugdhulpregio’s voor aan de lat?

Jeugdzorg Nederland constateert dat de financiële randvoorwaarden die nodig zijn om de inhoudelijke ambities van het kabinet te realiseren ontbreken in de Miljoenennota. De brancheverenging vreest dat de zorg voor kwetsbare kinderen en gezinnen hierdoor nog verder onder druk komt te staan.

BMC YACHT GROUP

Doel- en vraagstelling

Doelen

- Inzicht in de grip op (de uitvoering van) het jeugdbeleid
- Inzicht in de mate waarin wordt voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda jeugd
- Handvatten voor de gemeenteraad om meer inzicht te krijgen in de jeugdhulp
- Handvatten voor de gemeenteraad om (gerichter) te kunnen sturen op de jeugdhulp

Scope

- Verschil tussen jeugdhulp en jeugdzorg
- Focus op de ervaring van beleid in de praktijk (zowel intern als extern betrokkenen)
- Onderzoek uitgevoerd in Oirschot, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden (en niet in Bergeijk)

Hoofdvraag

Is er sprake van doeltreffende en doelmatige jeugdhulp in de Kempengemeenten en wordt er goed voorgesorteerd op de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd?

BMC
YACHT GROUP

Onderzoeksaanpak



Start onderzoek
Onderzoeksplan vaststellen en kennismaken met de organisatie

Deskresearch
Informatie verzamelen en eerste bevindingen noteren

Interviews
Bevindingen ophalen en toetsen tijdens gesprekken met betrokkenen

Analyse en conceptrapport
Bevindingen verwerken, schrijven conceptrapport

Wederhoor en koepelnotitie
Bestuurlijke reactie verwerken en presenteren eindrapport

Onderzoeksmethoden

- Documentenonderzoek
- Interviews met medewerkers van de ambtelijke organisatie, vertegenwoordiging college en ketenpartners (CJG+, GRSK, Samen voor Jeugd, etc.)
- Gesprek met de gemeenteraad
- Koepelnotitie (los als bijlage meegestuurd)

BMC
YACHT GROUP

Kernboodschap

Bladel is met de goede dingen bezig en doet dit ook zo goed mogelijk

Er is sprake van een duidelijke toegang. Via het CJG+ wordt zo dichtbij en zo laagdrempelig mogelijk hulp geboden. Ook zijn ze aanwezig op vindplaatsen.

Er zijn veel beleidsdocumenten, maar het is onduidelijk hoe dit beleid zich tot elkaar verhoudt.
Ook kunnen de doelen wat concreter en voorzien worden van streefwaarden en meetinstrumenten.

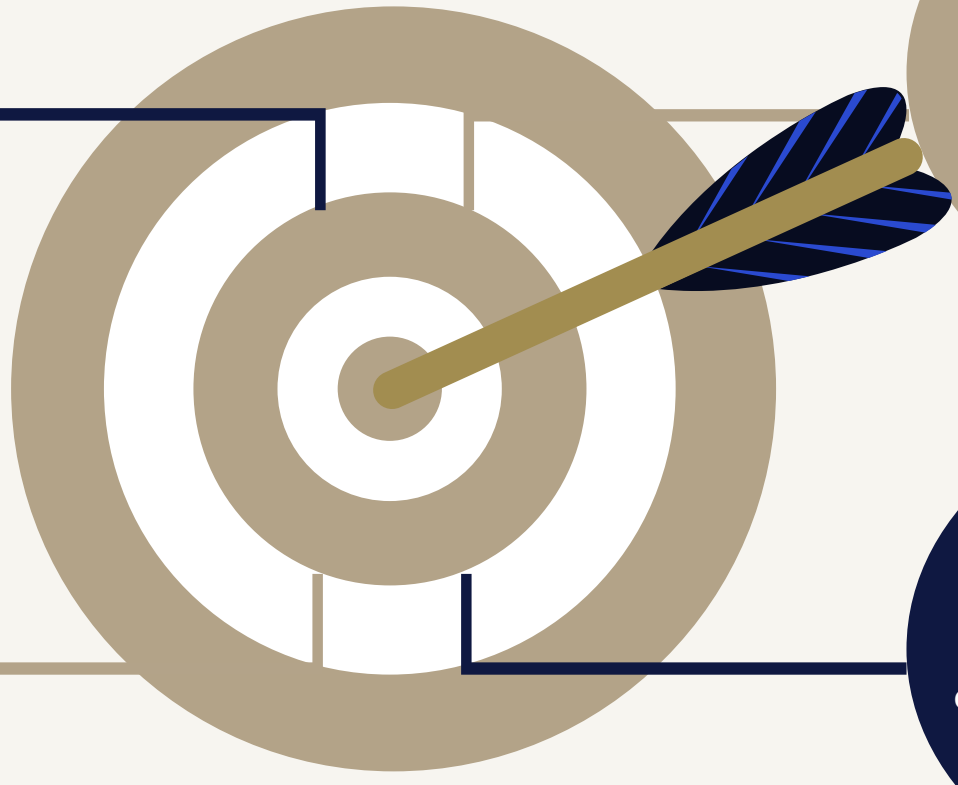

Er wordt actief samengewerkt in de regio. Hoewel de rollen en verantwoordelijkheden helder zijn, is er veel afstemming nodig. Ook met zorgaanbieders.

Er is een uitgebreide informatievoorziening, maar toch krijgt de raad weinig grip op het thema. Er mist overzicht, duiding van cijfers en gevoel bij de praktijk.

BMC
YACHT GROUP

Deelconclusies (1)

1. De beleidsdocumenten bevatten doelstellingen en indicatoren, maar deze moeten nog verder geconcretiseerd worden én worden voorzien van meetinstrumenten en streefwaarden.

2. Er wordt intensief samengewerkt op verschillende niveaus in de regio. Het vraagt veel afstemming om de samenwerking (blijvend) soepel te laten verlopen.

3. De afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd worden (of zijn) regionaal en lokaal vertaald in beleid en uitvoering.

4. Er is veel kennis en expertise in het CJG+.

   Wel is er discussie over de administratieve vertaling van de inhoud.

BMC YACHT GROUP

Deelconclusies (2)

5 Het zorggebruik in de jeugdzorg neemt in absolute en relatieve zin af en wijkt niet af van andere (Kempen)gemeenten.

De gemeentelijke uitgaven aan jeugdzorg blijven in de periode 2025-2027 nagenoeg gelijk.

6 De gemeente heeft qua resultaat (cijfermatig) een aardig beeld en kan de effecten in de samenleving nog beter in beeld brengen (bv via cliëntervaring).

7 Er is een uitgebreide informatievoorziening, maar toch krijgt de raad weinig grip op het thema.

De raad voelt zich (nog) niet goed geëquipeerd in de rol van kadersteller en controleur.

8 Er is geen samenwerking of afstemming met andere raden in de regio.

BMC YACHT GROUP

Aanbevelingen

Kortom: zet de volgende stap in het aanscherpen van doelstellingen en resultaten





Formuleer scherpe doelstellingen, indicatoren, meetinstrumenten en streefwaarden.

College en raad



Verbind de verschillende beleidsstukken nadrukkelijk met elkaar, in beleid en uitvoering.

College

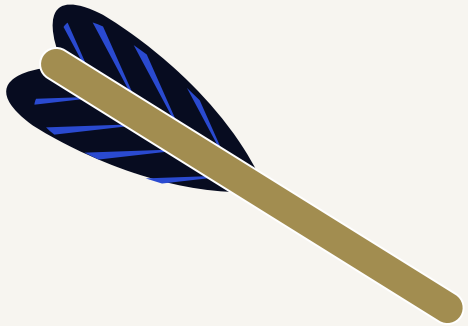

Ga met Samen voor Jeugd en maatschappelijke partners om tafel om de administratieve vertaling van de inhoud te stroomlijnen.

College

BMC YACHT GROUP

Aanbevelingen

Kortom: stem de informatievoorziening beter af (lokaal en regionaal)



Richt een degelijke effectmeting in en betrek hierin cliëntervaring.

College



Betrek de gemeenteraad bij het inrichten van de informatievoorziening.

College en raad

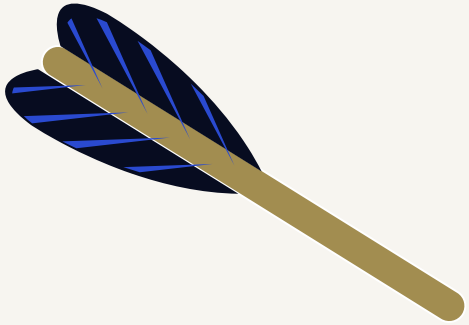

Initieer een regionaal platform voor raadsleden.

Raad



BMC YACHT GROUP



Zijn er vragen?

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.093 van burgemeester en wethouders van 17 december 2024;

gelet op:
- de behandeling van het voorstel door de Commissie Middelen en Algemene zaken op 6 februari 2025;
- de artikelen 149, 149a, 151a, 151b, 151c, 151d, 154 en 154a van de Gemeentewet,
- de artikelen 3 en 4 van de Wet openbare manifestaties;
- de artikelen 4, 25a, 25b, 25c en 25d van de Alcoholwet;
- artikel 30c, tweede lid, van de Wet op de kansspelen, artikel 3 van de Winkeltijdenwet;
- artikel 64, tweede lid, van de Wet veiligheidsregio's en artikel 2a van de Wegenverkeerswet 1994;

overwegende dat volgens artikel 149 van de Gemeentewet de raad bevoegd is verordeningen vast te stellen;

besluit:

1. Vast te stellen de Algemene Plaatselijke Verordening Bladel 2025;
2. In te trekken op de dag van inwerkingtreding van de APV 2025 de APV 2024.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING GEMEENTE BLADEL 2025

Intitulé

Algemene plaatselijke verordening gemeente Bladel 2025

Besluit van de raad van de gemeente Bladel tot vaststelling van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Bladel 2025 (APV)

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders van 17 december 2024;

gelet op de artikelen 149, 149a, 151a, 151b, 151c, 151d, 154 en 154a van de Gemeentewet, de artikelen 3 en 4 van de Wet openbare manifestaties, de artikelen 4, 25a, 25b, 25c en 25d van de Alcoholwet, artikel 30c, tweede lid, van de Wet op de kansspelen, artikel 3 van de Winkeltijdenwet, artikel 64, tweede lid, van de Wet veiligheidsregio's en artikel 2a van de Wegenverkeerswet 1994;

gezien het advies van de commissie MAZ van de gemeenteraad van 20 februari 2025

1. besluit vast te stellen de volgende verordening:

Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Bladel 2025

2. besluit in te trekken op de dag van inwerkingtreding van de APV 2025 de APV 2024

Algemene plaatselijke verordening gemeente Bladel 2025

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- bebouwde kom: het gebied binnen de grenzen die zijn vastgesteld op grond van artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994;
- beperkingengebiedactiviteit: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
- bevoegd gezag: bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een omgevingsvergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- bouwwerk: hetgeen daaronder wordt verstaan in de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet;
- bromfiets: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Wegenverkeerswet 1994;
- college: het college van burgemeester en wethouders;
- gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in bijlage onder A, bij de Omgevingswet;
- handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
- motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- openbaar water: wateren die voor het publiek bevaarbaar of op andere wijze toegankelijk zijn;
- openbare plaats: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties;
- parkeren: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- rechthebbende: degene die over een zaak zeggenschap heeft krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht;
- voertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, met uitzondering van kleine wagens, zoals kruiwagens en kinderwagens, en rolstoelen;
- weg: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 1:2 Beslistermijn

1. Het bevoegde bestuursorgaan beslist op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing binnen 8 weken na de datum van ontvangst van de aanvraag.
2. Het bestuursorgaan kan de termijn voor ten hoogste acht weken verdagen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een aanvraag om een omgevingsvergunning

Artikel 1:3 Indiening aanvraag

(Vervallen)

Artikel 1:4 Voorschriften en beperkingen

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Deze voorschriften en beperkingen strekken slechts tot bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing is vereist.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing is verleend, is verplicht de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen na te komen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:5 Persoonlijk karakter van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing is persoonlijk, tenzij bij of krachtens deze verordening anders is bepaald.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning

Artikel 1:6 Intrekking of wijziging van vergunning of ontheffing

1. De vergunning of ontheffing kan worden Vervallen of gewijzigd als:
   a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;

b. op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing, intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
c. de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
d. van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen of gedurende een daarin gestelde termijn dan wel, bij het ontbreken van een gestelde termijn, binnen een redelijke termijn; of
e. de houder dit verzoekt.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een omgevingsvergunning.

Artikel 1:7 Termijnen

1. De vergunning of ontheffing geldt voor onbepaalde tijd, tenzij bij de vergunning of ontheffing anders is bepaald of de aard van de vergunning of ontheffing zich daartegen verzet.
2. De aard van de vergunning of ontheffing verzet zich in ieder geval tegen gelding voor onbepaalde tijd als het aantal vergunningen of ontheffingen is beperkt en het aantal mogelijke aanvragers het aantal beschikbare vergunningen of ontheffingen overtreft.

Artikel 1:8 Weigeringsgronden

1. Een vergunning of ontheffing kan in ieder geval worden geweigerd in het belang van:
   a. de openbare orde;
   b. de openbare veiligheid;
   c. de volksgezondheid;
   d. de bescherming van het milieu.
2. Een vergunning of ontheffing kan ook worden geweigerd als de aanvraag daarvoor minder dan drie weken voor de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.

Artikel 1:9 Lex Silencio Positivo

Paragraaf 4.1.3.3. Algemene wet bestuursrecht (positieve beslissing bij niet tijdig beslissen) is:

a. wel van toepassing op de volgende artikelen uit deze verordening:
   - artikel 2:6 ontheffing verbod verspreiden van gedrukte stukken;
   - artikel 2:9 ontheffing verbod optreden straatartiest;
   - artikel 2:67 vrijstelling verplichting verkoopregister;
b. niet van toepassing op de volgende artikelen uit deze verordening:
   - artikel 2:1 ontheffing verbod samenscholing;
   - artikel 2:25 vergunning evenementen;
   - artikel 2:28 exploitatievergunning of vrijstelling openbare inrichting;
   - artikel 2:29 ontheffing sluitingstijd
   - artikel 2:34b ontheffing schenktijden
   - artikel 2:39 vergunning speelgelegenheid;
   - artikel 2:40a vergunning exploiteren bedrijf;
   - artikel 2:60 ontheffing hinderlijke of schadelijke dieren;
   - artikel 3:3 vergunning seksbedrijf

Hoofdstuk 2. Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid en milieu

Afdeling 1. Voorkomen of bestrijden van ongeregeldheden

Artikel 2:1 Samenscholing en ongeregeldheden

1. Het is verboden op een openbare plaats deel te nemen aan een samenscholing, onnodig op te dringen of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot ongeregeldheden.
2. Degene die op een openbare plaats:
   a. aanwezig is bij een voorval waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan;
   b. aanwezig is bij een gebeurtenis die aanleiding geeft tot toeloop van publiek waardoor ongeregeldheden ontstaan of dreigen te ontstaan; of
   c. zich bevindt in of aanwezig is bij een samenscholing;

   is verplicht op bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.

3. Het is verboden zich te begeven naar of zich te bevinden op openbare plaatsen die door het bevoegde bestuursorgaan in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van ongeregeldheden zijn afgezet.
4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het derde lid.
5. Dit artikel is niet van toepassing op betogingen, vergaderingen en godsdienstige en levensbeschouwelijke samenkomsten als bedoeld in de Wet openbare manifestaties.

Artikel 2:2 Verstoring openbare orde

1. Het is verboden op een openbare plaats en in een openbare inrichting op enigerlei wijze de orde te verstoren, personen lastig te vallen of te vechten.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover artikel 424 of 426 bis Wetboek van Strafrecht van toepassing is.

Artikel 2:2a Kwetsing openbare zedelijkheid

1. Het is verboden zich op een openbare plaats of van daar af zichtbaar te bevinden in een houding, toestand of kleding, die uit een oogpunt van openbare zedelijkheid kennelijk kwetsend is of redelijkerwijze kan worden geacht.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet, indien het Wetboek van Strafrecht van toepassing is.

Artikel 2:3 Kennisgeving betogingen op openbare plaatsen

1. Degene die het voornemen heeft op een openbare plaats een betoging te houden, waaronder begrepen een samenkomst als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbare manifestaties, geeft daarvan voor de openbare aankondiging en ten minste 48 uren voordat de betoging wordt gehouden, schriftelijk kennis aan de burgemeester.
2. De kennisgeving bevat:
   a. naam en adres van degene die de betoging houdt;
   b. het doel van de betoging;
   c. de datum waarop de betoging wordt gehouden en het tijdstip van aanvang en van beëindiging;
   d. de plaats en, voor zover van toepassing, de route;
   e. voor zover van toepassing, de wijze van samenstelling; en
   f. maatregelen die degene die de betoging houdt zal treffen om een regelmatig verloop te bevorderen.
3. Degene die de kennisgeving doet, ontvangt daarvan een bewijs waarin het tijdstip van de kennisgeving is vermeld.
4. Als het tijdstip van de schriftelijke kennisgeving valt op een vrijdag na 12.00 uur, een zaterdag, een zondag of een algemeen erkende feestdag, wordt de kennisgeving gedaan uiterlijk op de werkdag die aan de dag van dat tijdstip voorafgaat vóór 12.00 uur.
5. De burgemeester kan in bijzondere omstandigheden op verzoek een kennisgeving in behandeling nemen buiten deze termijn.

Artikel 2:4 Afwijking termijn
(Vervallen)

Artikel 2:5 Te verstrekken gegevens
(Vervallen)

Artikel 2:6 Verspreiden geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. Het verbod is niet van toepassing op het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 2:7 Feest, muziek en wedstrijd
(Vervallen)

Artikel 2:8 Dienstverlening
(Vervallen)

Artikel 2:9 Vertoning op openbare plaatsen (straatartiest e.d.)

1. Het is verboden ten behoeve van publiek als straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmoperateur of gids op te treden op door de burgemeester in het belang van de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu aangewezen openbare plaatsen.
2. De burgemeester kan het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het verbod.

Afdeling 2. Bruikbaarheid, uiterlijk aanzien en veilig gebruik van openbare plaatsen

Artikel 2:10 Voorwerpen op de weg of een openbare plaats

1. Het is verboden de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik:
   a. schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, de bruikbaarheid van de weg belemmert of kan belemmeren, voor zover deze regels niet zien op een activiteit die de fysieke leefomgeving wijzigt, als bedoeld in artikel 2.0, eerste lid, van het Omgevingsbesluit; of
   b. niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.
2. Van een belemmering voor de bruikbaarheid van de weg is in ieder geval sprake wanneer niet ten minste een vrije doorgang van 1,5 meter wordt gelaten op voetpaden en van 3,5 meter op de rijbaan voor fietsers of gemotoriseerd verkeer.
3. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid zijn uitstallingen bij winkels toegestaan voor zover de uitstalling is geplaatst binnen een afstand van 2 meter van de gevel van het bijbehorende winkelpand en langs de gevellijn van het bijbehorende winkelpand of wanneer dit niet mogelijk is binnen een afstand van 2 meter van de ingang van de winkel, mits er een vrije doorgang van 1,5 meter wordt gelaten.
4. Het college kan in het belang van de openbare orde of de woon- en leefomgeving nadere regels stellen voor terrassen, uitstallingen en reclameborden.
5. Het bevoegde bestuursorgaan kan ontheffing verlenen van het verbod.
6. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. evenementen als bedoeld in artikel 2:24;
   b. standplaatsen als bedoeld in artikel 5:17;
   c. overige gevallen waarin krachtens een wettelijke regeling een vergunning voor het gebruik van de weg is verleend;
   d. als door het gebruik, bedoeld in het eerste lid, de fysieke leefomgeving wijzigt, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van het Omgevingsbesluit.
7. Het verbod is voorts niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet beheer rijkswaterstaatwerken, artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994 of de provinciale wegenverordening.
8. Het college kan categorieën van voorwerpen aanwijzen waarvoor het verbod in het eerste lid niet geldt en waarvoor op basis van het vierde lid geen ontheffing is vereist.

Artikel 2:11 (Omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg
(Vervallen)

Artikel 2:12 Maken of veranderen van een uitweg
(Vervallen)

Artikel 2:13 Veroorzaken van gladheid
(Vervallen)

Artikel 2:14 Winkelwagentjes
(Vervallen)

Artikel 2:15 Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp
(Vervallen)

Artikel 2:16 Openen straatkolken en dergelijke
(ingetrokken)

Artikel 2:17 Kelderingangen en dergelijke
(Vervallen)

Artikel 2:18 Rookverbod in bossen en natuurterreinen

1. Het is verboden in bossen, op heide of veengronden dan wel in duingebieden of binnen een afstand van dertig meter daarvan:
   a. te roken gedurende een door het college aangewezen periode;
   b. voor zover het de open lucht betreft, brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 3˚, van het Wetboek van Strafrecht.
3. Het verbod in het eerste lid, aanhef en onder a, is voorts niet van toepassing voor zover het roken plaatsvindt in gebouwen en aangrenzende erven.

Artikel 2:19 Gevaarlijk of hinderlijk voorwerp
(Vervallen)

Artikel 2:20 Vallende voorwerpen
(Vervallen)

Artikel 2:21 Voorzieningen voor verkeer en verlichting
(Ingetrokken)

Artikel 2:22 Objecten onder hoogspanningslijn
(Vervallen)

Artikel 2:23 Veiligheid op het ijs
(niet opgenomen)

Artikel 2:23a Gebruik van glas op de openbare weg
Verplaatst naar artikel 2:31a

Afdeling 3. Evenementen

Artikel 2:24 Definities

In deze afdeling wordt onder evenement verstaan: elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:

a. bioscoop- en theatervoorstellingen;
b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet en artikel 5:22;
c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
d. het in een inrichting in de zin van de Alcoholwet gelegenheid geven tot dansen;
e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
f. activiteiten als bedoeld in de artikelen 2:9 en 2:39;
g. sportwedstrijden, niet zijnde vechtsportevenementen als bedoeld in het tweede lid, onder f.

Onder evenement wordt mede verstaan:

i. een herdenkingsplechtigheid;
ii. een braderie;
iii. een optocht op de weg, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3;
iv. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;
v. een straatfeest of buurtbarbecue;
vi. een door de burgemeester aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of -gala's.

In deze afdeling wordt onder klein (vergunningsvrij) evenement verstaan een eendaags evenement waarbij:

a. het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 150 personen;
b. de activiteiten plaatsvinden tussen 08:00 uur en 23:59 uur;
c. geen muziek ten gehore wordt gebracht voor 08: 00 uur of na 23:59 uur, dan wel in dit tijdsbestek het maximaal toelaatbare geluidsniveau van 70 dB(A) en 85 dB(C) op de gevels van omringende woningen niet wordt overschreden;
d. de activiteiten niet plaatsvinden op de rijbaan, (brom)fietspad of parkeerplaats of anderszins een belemmering vormen voor het verkeer en de hulpdiensten; en
e. slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van maximaal 25 vierkante meter in totaal.

Artikel 2:25 Evenementenvergunning

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van de burgemeester een evenement te organiseren.
2. Bij de indiening van de vergunningaanvraag worden de gegevens, bedoeld in artikel 2.3 van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, aangeleverd voor zover voor het evenement een gebruiksmelding zou moeten worden gedaan op grond van artikel 2:1, eerste lid, van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.
3. Geen vergunning is vereist voor een klein evenement, als de organisator tenminste zes weken voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester met het meldingsformulier klein evenement.
4. De burgemeester kan binnen de periode als genoemd in het derde lid besluiten een klein evenement te verbieden, als er aanleiding is te vermoeden dat daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
5. Het verbod is niet van toepassing op een wedstrijd op of aan de weg, in situaties waarin voorzien wordt door artikel 10 juncto 148 van de Wegenverkeerswet 1994.
6. Het derde lid is niet van toepassing op een krachtens artikel 2:24, tweede lid, onder f, aangewezen categorie vechtsportwedstrijden of -gala's.
7. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning voor een vechtsportevenement als bedoeld in artikel 2:24, tweede lid, onder f, weigeren als de organisator of de aanvrager van de vergunning van in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
8. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning voor een evenement weigeren indien de aanvraag minder dan 12 weken vóór de beoogde datum van de beoogde activiteit is ingediend en daardoor een behoorlijke behandeling van de aanvraag niet mogelijk is.
9. Als ook een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend, is afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op de behandeling van de aanvragen om een vergunning. De burgemeester is het coördinerend bestuursorgaan.

Artikel 2:26 Ordeverstoring

1. Het is verboden bij evenementen onnodig op te dringen, door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelijkheden of wanordelijkheden te veroorzaken of anderszins de orde te verstoren.
2. Het is verboden bij een evenement zichtbaar goederen te dragen, bij zich te hebben of te vervoeren die uiterlijke kenmerken zijn van een organisatie die bij rechterlijke uitspraak of bestuurlijk besluit verboden is verklaard of is ontbonden vanwege een doel of werkzaamheid in strijd met de openbare orde.
3. Een ieder is verplicht bij evenementen alle aanwijzingen van ambtenaren van politie en brandweer in het belang van openbare orde of veiligheid terstond en stipt te volgen.
4. Het verbod in het tweede lid geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht. Het is verboden bij een evenement de orde te verstoren.

Artikel 2:26a Openbare orde en veiligheid

1. De burgemeester kan in de aanloop naar, tijdens, en na een evenement alle aanwijzingen geven die hij noodzakelijk acht ter handhaving van de openbare orde. De burgemeester bedient zich daarbij van de onder zijn gezag staande politie, brandweer en hulpverlening.
2. De organisator van een evenement is verplicht in de aanloop naar, tijdens, en na het evenement:
    a. alle maatregelen te treffen ter voorkoming van de verstoring van de openbare orde;
    b. het evenement onverwijld te beëindigen bij verstoring van de openbare orde of de vrees daarvoor;
    c. een aanwijzing van de burgemeester onverwijld op te volgen;
    d. ervoor te zorgen dat bij een verstoring van de openbare orde na een aanwijzing van de burgemeester, dan wel een ambtenaar van politie, of brandweer geen publiek meer tot het evenement wordt toegelaten.
3. Het is voor bezoekers van een evenement tijdens en na het evenement:
    a. verboden zich op het evenemententerrein te gedragen met het kennelijke doel om de openbare orde of veiligheid te verstoren of te bedreigen;
    b. verboden al dan niet op het evenemententerrein – op of aan de weg of op voor het publiek toegankelijke plaatsen – voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, re dragen of te vervoeren die kennelijk bestemd zijn om de openbare orde of veiligheid te verstoren;
    c. verboden zich op een evenemententerrein te begeven indien overeenkomstig het eerste, dan wel het tweede lid onder d opdracht is gegeven het evenemententerrein te verlaten;
    d. verplicht ter ordelijk verloop van een evenement of bij enig voorval waardoor wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan, op een daartoe strekkende aanwijzing van een ambtenaar van

de politie of brandweer, zijn weg te vervolgen of aanwijzingen van andere aard in het belang van de openbare orde of veiligheid van personen en goederen, dan wel ter beperking van gemeen gevaar, onverwijld en stipt op te volgen.

Afdeling 4. Toezicht op openbare inrichtingen

Artikel 2:27 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder openbare inrichting verstaan een hotel, camping of recreatiepark, restaurant, pension, café, waterpijpcafé, cafetaria, snackbar, ijssalon, discotheek, buurthuis of clubhuis of elke andere voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was logies wordt verstrekt of dranken worden geschonken of rookwaren of spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden bereid of verstrekt.
2. Een buiten de in het eerste lid bedoelde besloten ruimte liggend deel waar sta- of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie ter plaatse kunnen worden bereid of verstrekt, waaronder in ieder geval een terras, maakt voor de toepassing van deze afdeling deel uit van die besloten ruimte.
3. In deze afdeling wordt onder ondersteunende horeca verstaan: een openbare inrichting die geen (planologische) hoofdbestemming horeca heeft, waar dranken worden geschonken en/of (kleine) spijzen voor directe consumptie ter plaatse worden verstrekt of bereid en waarvoor betaald moet worden. De horecafunctie dient ondersteunend en ondergeschikt te zijn aan de hoofdactiviteit;
4. In deze afdeling wordt onder ondersteunend verstaan: de horecafunctie mag niet los plaatsvinden van de hoofdactiviteit;
5. In deze afdeling wordt onder ondergeschikt verstaan: de horecafunctie binnen de inrichting beslaat maximaal 30% van het totale overdekte en omsloten bruto vloeroppervlakte van de hoofdactiviteit. Ondersteunende ruimten, zoals het sanitair, de keuken en het terras worden tot de horecafunctie gerekend.

Artikel 2:28 Exploitatie openbare inrichting

1. Het is verboden een openbare inrichting te exploiteren zonder vergunning van de burgemeester.
2. De burgemeester weigert de vergunning als de exploitatie van de openbare inrichting in strijd is met een geldend bestemmingsplan, beheersverordening, exploitatieplan of voorbereidingsbesluit.
3. Aanvullend op de in artikel 1:8 genoemde weigeringsgronden kan de burgemeester de vergunning ook geheel of gedeeltelijk weigeren als naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat:
   a. de woon- of leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed; of
   b. de exploitant of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is.
4. Geen vergunning is vereist voor een openbare inrichting die zich bevindt in een:
   a. winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet voor zover de activiteiten van de openbare inrichting een nevenactiviteit vormen van de winkelactiviteit;
   b. zorginstelling;
   c. museum; of
   d. bedrijfskantine of -restaurant.
5. De burgemeester kan aan door hem aangewezen categorieën van de openbare inrichtingen ambtshalve vrijstelling verlenen van het verbod genoemd in het eerste lid.

Artikel 2:29 Sluitingstijd

1. Reguliere openbare inrichtingen (hoofdbestemming inrichting is horeca) zijn gesloten:
   a. van maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 08.00;
   b. op zaterdag en zondag tussen 02.00 uur en 08.00 uur;
   c. tijdens carnaval op zondag, maandag en dinsdag tussen 03.00 uur en 08.00 uur;
   d. tijdens de kermis in het dorp waar deze plaatsvindt op zondag, maandag en dinsdag tussen 03.00 uur en 08.00 uur;
   e. op 2e Paasdag, de vrijdag na Hemelvaart, 2e Pinksterdag, 1e en 2e Kerstdag tussen 02.00 uur en 08.00 uur;
   f. op Koningsdag tussen 03.00 uur en 08.00 uur.
2. Op nieuwjaarsdag geldt géén sluitingstijd.
3. Openbare inrichtingen gevestigd in een gemeenschapshuis/multifunctionele accommodatie (horecafunctie is ondergeschikt of ondersteunend aan hoofdbestemming inrichting) zijn gesloten:
   a. van maandag tot en met vrijdag tussen 01.00 uur en 08.00;
   b. op zaterdag en zondag tussen 02.00 uur en 08.00 uur;
   c. tijdens carnaval op zondag, maandag en dinsdag tussen 03.00 uur en 08.00 uur;

d. tijdens de kermis in het kerkdorp waar deze plaatsvindt op zondag, maandag en dinsdag tussen 03.00 uur en 08.00 uur;
e. op 2e Paasdag, de vrijdag na Hemelvaart, 2e Pinksterdag en 2e Kerstdag tussen 02.00 uur en 08.00 uur;
f. op Koningsdag tussen 03.00 uur en 08.00 uur.

4. Overige openbare inrichtingen (horecafunctie is ondergeschikt en ondersteunend aan hoofdbestemming inrichting) zijn op alle dagen van de week gesloten tussen 01.00 uur en 08.00 uur.
5. Het is verboden een openbare inrichting voor bezoekers geopend te hebben, of bezoekers in de inrichting te laten verblijven na sluitingstijd.
6. De burgemeester kan ontheffing verlenen van de sluitingstijd.
7. Voor een openbare inrichting als bedoeld in artikel 2:28, vierde lid aanhef en onder a, gelden dezelfde sluitingstijden als voor de winkel.
8. Het eerste tot en met het vierde lid zijn niet van toepassing in die situaties waarin bij of krachtens de Wet milieubeheer is voorzien.
9. De burgemeester kan andere sluitingstijden aanwijzen.

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, veiligheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 13b van de Opiumwet voorziet.

Artikel 2:31 Verboden gedragingen binnen openbare inrichtingen

Het is verboden in een openbare inrichting:
a. de orde te verstoren;
b. zich te bevinden na sluitingstijd, tenzij het personeel betreft, of gedurende de tijd dat de inrichting gesloten dient te zijn op grond van een besluit krachtens artikel 2:30, eerste lid;
c. op het terras spijzen of dranken te verstrekken aan personen die geen gebruik maken van het terras.

Artikel 2:32 Handel binnen openbare inrichtingen

De exploitant van een openbare inrichting staat niet toe dat een handelaar, aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, of een voor hem handelend persoon in die inrichting enig voorwerp verwerft, verkoopt of op enige andere wijze overdraagt.

Artikel 2:33 Het college als bevoegd bestuursorgaan

Als een openbare inrichting geen voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf is in de zin van artikel 174 van de Gemeentewet, treedt het college bij de toepassing van de artikelen 2:28 tot en met 2:30 op als bevoegd bestuursorgaan.

Artikel 2:34 Het college als bevoegd bestuursorgaan
(Vervallen)

Afdeling 5. Regulering paracommerciële rechtspersonen en overige aangelegenheden uit de Alcoholwet

Artikel 2:34a Definities

In deze afdeling wordt verstaan onder:
- alcoholhoudende drank;
- horecabedrijf;
- horecalokaliteit;
- inrichting;
- paracommerciële rechtspersoon;
- sterke drank;
- slijtersbedrijf;
- zwak-alcoholhoudende drank;

dat wat daaronder wordt verstaan in de Alcoholwet.

Artikel 2:34b Regulering paracommerciële rechtspersonen

1. Een paracommerciële rechtspersoon mag tijdens openingsuren die zijn gekoppeld aan de hoofdbestemming van de inrichting alcoholhoudende drank schenken met dien verstande dat:

a. voor sportkantines op maandag tot en met zaterdag het aanvangstijdstip voor het schenken van alcohol 14.00 uur is;
b. voor gemeenschapshuizen/multifunctionele accommodaties en andere paracommerciële inrichtingen op alle dagen van de week het aanvangstijdstip voor het schenken van alcohol 10.00 uur is.

2. De burgemeester kan gemeenschapshuizen/multifunctionele accommodaties ontheffing verlenen van de in het eerste lid gestelde tijden.
3. Een paracommerciële rechtspersoon biedt geen gebruiksmogelijkheden aan voor bijeenkomsten van persoonlijke of commerciële aard en bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon zijn betrokken. Uitzondering hierop wordt gemaakt voor gemeenschapshuizen/multifunctionele accommodaties, mits het met instemming van de plaatselijke horeca geschiedt en/of als er via de plaatselijke horeca geen passend alternatief onderkomen voorhanden is.
4. Om oneerlijke (gesubsidieerde) concurrentie met de plaatselijke horeca te voorkomen worden door gemeenschapshuizen/multifunctionele accommodaties, bij het organiseren van bijeenkomsten van persoonlijke of commerciële aard of bijeenkomsten die gericht zijn op personen die niet of niet rechtstreeks bij de activiteiten van de paracommerciële rechtspersoon zijn betrokken, consumptieprijzen gehanteerd die gelijk zijn aan het niveau van de plaatselijke horeca.

Artikel 2:34c Beperkingen voor horecabedrijven en slijtersbedrijven
(niet opgenomen)

Artikel 2:34d Koppeling toegang aan leeftijden
(niet opgenomen)

Artikel 2:34e Beperkingen voor andere detailhandel dan slijtersbedrijven
(niet opgenomen)

Artikel 2:34f Verbod ‘happy hours’

Het is verboden in een horecalokaliteit of op een terras bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die in de desbetreffende horecalokaliteit of op het desbetreffende terras gewoonlijk wordt gevraagd.

Afdeling 6. Toezicht op inrichtingen tot het verschaffen van nachtverblijf

Artikel 2:35 Definitie

In deze afdeling wordt onder inrichting verstaan elke al dan niet besloten ruimte waarin, in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan personen de mogelijkheid van nachtverblijf of gelegenheid tot kamperen wordt verschaft.

Artikel 2:36 Kennisgeving exploitatie

Degene die een inrichting opricht, overneemt, verplaatst of de exploitatie of feitelijke leiding van een inrichting staakt, is verplicht daarvan binnen drie dagen daarna schriftelijk kennis te geven aan de burgemeester.

Artikel 2:37 Nachtregister
(Vervallen)

Artikel 2:38 Verschaffing gegevens nachtregister

Degene die in een inrichting nachtverblijf houdt of de kampeerder is verplicht de exploitant of feitelijk leidinggevende van die inrichting volledig en naar waarheid naam, woonplaats, dag van aankomst en de dag van vertrek te verstrekken.

Afdeling 7. Toezicht op speelgelegenheden

Artikel 2:38a Definities

1. In deze afdeling wordt onder speelgelegenheid verstaan: een voor het publiek toegankelijke gelegenheid waar bedrijfsmatig of in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is de mogelijkheid wordt geboden enig spel te beoefenen, waarbij geld of in geld inwisselbare voorwerpen kunnen worden gewonnen of verloren.

2. In deze afdeling voorkomende begrippen die in de Wet op de kansspelen zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in die wet.

Artikel 2:39 Speelgelegenheden

Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een speelgelegenheid te exploiteren of te doen exploiteren.
Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet op de kansspelen of de gemeentelijke speelautomatenhallenverordening.
Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 weigert de burgemeester de vergunning als:

a. naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat de woon- en leefsituatie in de omgeving van de speelgelegenheid of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed door de exploitatie van de speelgelegenheid; of
b. de exploitatie van de speelgelegenheid in strijd is met een geldend bestemmingsplan.

Artikel 2:40 Kansspelautomaten

1. In hoogdrempelige inrichtingen zijn twee kansspelautomaten toegestaan.
2. In laagdrempelige inrichtingen zijn kansspelautomaten niet toegestaan.

Afdeling 8 Toezicht op bedrijven

Artikel 2:40a Verbod exploiteren bedrijf

1. In dit artikel wordt verstaan onder:
   a. exploitant: natuurlijke persoon of personen of de bestuurder(s) van een rechtspersoon of hun gevolmachtigden, voor wiens rekening en risico de bedrijfsmatige activiteiten worden uitgeoefend;
   b. beheerder: de exploitant alsmede andere natuurlijke personen die de algemene of onmiddellijke leiding hebben over de bedrijfsmatige activiteiten;
   c. bedrijf: de bedrijfsmatige activiteit die plaatsvindt in een gebouw, of een daarbij behorend perceel, niet zijnde een woning die als zodanig in gebruik is.
2. De burgemeester kan gebouwen, gebieden of bedrijfsmatige activiteiten aanwijzen waar(op) het verbod uit het derde lid van toepassing is.
   a. Een gebouw of gebied wordt uitsluitend aangewezen als naar het oordeel van de burgemeester in of rondom dat gebouw dan wel in dat gebied naar het oordeel van de burgemeester de leefbaarheid of de openbare orde en veiligheid onder druk staat.
   b. Een aanwijzing van een gebouw of gebied kan zich tot een of meer bedrijfsmatige activiteiten beperken.
   c. Een bedrijfsmatige activiteit wordt uitsluitend aangewezen als naar het oordeel van de burgemeester de leefbaarheid of de openbare orde en veiligheid door de bedrijfsmatige activiteit of door de exploitant en/of beheerder onder druk staat.
   d. Het aanwijzingsbesluit bepaalt de duur van de periode dat de aanwijzing geldt. Deze duur bedraagt maximaal vijf jaar en kan – indien dat met het oog op de bovengenoemde belangen naar het oordeel van de burgemeester nodig is – eenmalig worden verlengd met nogmaals een termijn van maximaal vijf jaar.
3. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een bedrijf uit te oefenen:
   a. in een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen gebouw of gebied; of
   b. in een door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen gebouw of gebied voor door de burgemeester genoemde bedrijfsmatige activiteiten; of
   c. in door de burgemeester op grond van het tweede lid aangewezen bedrijfsmatige activiteiten.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:8 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid weigeren:
   a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast of strafbare feiten;
   b. indien de leefbaarheid in het gebied door de wijze van exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed;
   c. indien de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
   d. indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke exploitatie niet met de aanvraag in overeenstemming zal zijn;
   e. indien niet voldaan is aan de bij of krachtens de in dit artikel gestelde eisen met betrekking tot de aanvraag;

f. indien er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;
g. indien de vestiging of de exploitatie in strijd is met een geldend bestemmingsplan, een geldende leefmilieuverordening of beheersverordening of een geldende omgevingsvergunning in de zin van artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht; en/of
h. indien een of meer beheerders van het bedrijf binnen 3 jaar vóór de indiening van de vergunningaanvraag een bedrijf heeft geëxploiteerd of daar leiding aan heeft gegeven, dat wegens het aantasten van de openbare orde, de aantasting van het woon- en leefklimaat daaronder begrepen, gesloten is geweest dan wel waarvoor de vergunning om die reden is vervallen.

5. Naast en in aanvulling op artikel 1:4 lid 1 APV kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden aan een exploitatievergunning die wordt verleend krachtens het derde lid van deze bepaling, die strekken ter bescherming van de belangen, zoals opgenomen in het vierde lid van deze bepaling.
6. De vergunning wordt aangevraagd door de exploitant. Een aanvraag om een vergunning wordt ingediend door gebruikmaking van een door de burgemeester vastgesteld formulier. Bij de aanvraag om een vergunning wordt vermeld voor welke bedrijfsmatige activiteiten de vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overgelegd:
   a. de persoonsgegevens en een geldig identiteitsbewijs van de exploitant of beheerder;
   b. het adres en telefoonnummer waar de bedrijfsmatige activiteiten worden uitgeoefend;
   c. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
   d. indien van toepassing de verblijftitel van de exploitant of beheerder;
   e. een bewijs waaruit blijkt dat de exploitant of beheerder gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten;
   f. een verklaring omtrent gedrag (VOG);
   g. een document waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is over de ruimte te beschikken waarin het bedrijf wordt gevestigd.
7. Naast de bovengenoemde gegevens kunnen gegevens en bescheiden worden verlangd van de aanvrager die verband houden met registraties van het specifieke gebouw of de specifieke bedrijfsmatige activiteit, waarop de aangevraagd exploitatievergunning betrekking heeft.
8. Indien de burgemeester dat nodig acht voor de beoordeling van een aanvraag kan hij verlangen dat aanvullende gegevens worden overgelegd.
9. Onverminderd het bepaalde in artikel 1:6 kan de burgemeester een vergunning als bedoeld in het derde lid intrekken of wijzigen:
   a. in het belang van het voorkomen of beperken van overlast of strafbare feiten;
   b. indien het gebied door de wijze van de exploitatie nadelig wordt beïnvloed of dreigt te worden beïnvloed;
   c. indien de exploitant of beheerder in enig opzicht van slecht levensgedrag is;
   d. indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke exploitatie niet met het in de vergunning vermelde in overeenstemming is;
   e. indien er aanwijzingen zijn dat in het bedrijf personen werkzaam zijn of zullen zijn in strijd met het bij of krachtens de Wet arbeid vreemdelingen of Vreemdelingenwet 2000 bepaalde;
   f. indien de vestiging of de exploitatie in strijd is met een geldend bestemmingsplan, een geldende Leefmilieuverordening of beheersverordening of een geldende omgevingsvergunning in de zin van artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
   g. indien de exploitant of beheerder betrokken is of ernstige nalatigheid kan worden verweten bij activiteiten of strafbare feiten in of vanuit het bedrijf danwel toestaat of gedoogt dat strafbare feiten of activiteiten worden gepleegd waarmee de openbare orde nadelig wordt beïnvloed;
   h. indien er strafbare feiten in het bedrijf hebben plaatsgevonden of plaatsvinden;
   i. indien door het bedrijf de openbare orde wordt aangetast of dreigt te worden aangetast;
   j. indien de voorschriften uit de vergunning niet worden nageleefd; en/of
   k. indien de bedrijfsmatige activiteiten door de exploitant zijn beëindigd.
10. Een vergunning kan ingevolge artikel 7 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur voorts door de burgemeester worden geweigerd dan wel Vervallen, indien er sprake is van het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de voornoemde wet. Voordat daaraan toepassing wordt gegeven, kan het Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, bedoeld in artikel 8 van voornoemde wet, om een advies als bedoeld in artikel 9 van die wet worden gevraagd.

11. De burgemeester kan de sluiting van een gebouw of gedeelte van een gebouw bevelen indien het daarin gevestigde bedrijf in strijd met het verbod uit het derde lid van deze bepaling wordt geëxploiteerd of indien van de situaties als bedoeld in het negende lid, sub a tot en met k, van toepassing is.
12. Het is een ieder verboden een overeenkomstig het negende lid van deze bepaling gesloten bedrijf of gebouw te betreden of daarin te verblijven.
13. De sluiting kan door de burgemeester worden opgeheven indien uit later bekend geworden feiten en omstandigheden moet worden afgeleid dat de bescherming van de belangen in verband waarmee deze regeling van kracht is, geen langere sluiting vergen.
14. De exploitant is verplicht elke verandering in de uitoefening van zijn bedrijf waardoor deze niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen gegevens zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één maand, aan de burgemeester te melden en een wijziging van zijn vergunning aan te vragen. De burgemeester verleent een gewijzigde vergunning, als het bedrijf aan de vereisten voldoet. Indien niet binnen een maand na de verandering van omstandigheden een aanvraag wordt ingediend, kan de burgemeester de verleende vergunning intrekken. Een bestaande vergunning vervalt, zodra de vergunning, strekkende tot vervanging van eerstbedoelde vergunning, in werking treedt.
15. Het is verboden een bedrijf voor bezoekers geopend te hebben zonder dat een op de vergunning vermelde beheerder in het bedrijf aanwezig is.
16. Het aanwijzingsbesluit geldt voor het aangewezen gebouw, het aangewezen gebied en de aangewezen bedrijfsmatige activiteiten direct na de inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit. Voor bedrijven die vóór de inwerkingtreding van het aanwijzingsbesluit in het aangewezen gebouw of gebied gevestigd waren en/of zich bezig hielden met de aangewezen bedrijfsmatige activiteiten, dient in het aanwijzingsbesluit een redelijke overgangstermijn geboden te worden, na het verstrijken waarvan het verbod uit het derde lid van toepassing wordt. De overgangstermijn bedraagt minimaal 6 maanden en maximaal 1 jaar.

Afdeling 9. Maatregelen ter voorkoming van overlast, gevaar of schade

Artikel 2:41 Betreden gesloten woning of lokaal

1. Het is verboden een krachtens artikel 174a van de Gemeentewet gesloten woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te betreden.
2. Het is verboden een krachtens artikel 13b van de Opiumwet gesloten woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, een bij die woning of dat lokaal behorend erf, een voor het publiek toegankelijk lokaal of bij dat lokaal behorend erf te betreden.
3. Deze verboden zijn niet van toepassing op personen wier aanwezigheid in de woning of het lokaal of een daarbij behorend erf wegens dringende reden noodzakelijk is.

Artikel 2:41a Sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen

1. De burgemeester kan een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet in het belang van de openbare orde, veiligheid, gezondheid of zedelijkheid of als er naar zijn oordeel sprake is van bijzondere omstandigheden voor een bepaalde duur geheel of gedeeltelijk sluiten.
2. Onverminderd hetgeen in artikel 5:24 van de Algemene Wet bestuursrecht is bepaald omtrent de bekendmaking, wordt het bevel tot sluiting tevens bekend gemaakt door een schrijven, waaruit van dat bevel tot sluiting blijkt, aan te brengen op of nabij de toegang(en) van het gebouw of het erf.
3. Een sluiting kan op aanvraag van belanghebbenden door de burgemeester worden opgeheven, wanneer later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en naar zijn oordeel voldoende garanties aanwezig zijn, dat geen herhaling van de gronden die tot de sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden.
4. Het is de rechthebbende op het gebouw en/of het erf, verboden om, nadat het bevel tot sluiting bekend is gemaakt op de in het tweede lid aangegeven wijze, daarin bezoekers toe te laten of te laten verblijven.
5. Het is een ieder verboden om, nadat het bevel tot sluiting openbaar bekend gemaakt is op de in het tweede lid aangegeven wijze, in een bij dit bevel gesloten gebouw en/of erf als bezoeker te verblijven.
6. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover in het onderwerp van de regeling van het eerste lid elders wordt voorzien in deze verordening of in artikel 13b van de Opiumwet.

Artikel 2:42 Plakken en kladden

1. Het is verboden een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op een openbare plaats of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf die plaats zichtbaar is:
   a. een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken, te doen aanplakken, op andere wijze aan te brengen of te doen aanbrengen;
   b. met kalk, teer of een kleur of verfstof een afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing voor zover gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift.
4. De houder van de schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven.
5. Het college wijst aanplakborden aan voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen.
6. Het is verboden de aanplakborden te gebruiken voor het aanbrengen van handelsreclame.
7. Het college kan nadere regels stellen voor het aanbrengen van meningsuitingen en bekendmakingen, die geen betrekking mogen hebben op de inhoud daarvan.

Artikel 2:43 Vervoer plakgereedschap en dergelijke

1. Het is verboden op de weg of openbaar water enig aanplakbiljet, aanplakdoek, kalk, teer, kleur- of verfstof of verfgereedschap te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de genoemde materialen of gereedschappen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd voor handelingen als verboden in artikel 2:42.

Artikel 2:44 Vervoer inbrekers- en winkeldiefstalwerktuigen

1. Het is verboden op een openbare plaats inbrekerswerktuigen te vervoeren of bij zich te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de genoemde werktuigen of voorwerpen niet zijn gebruikt of niet zijn bestemd om zich onrechtmatig de toegang tot een gebouw of erf te verschaffen, onrechtmatig sluitingen te openen of te verbreken, diefstal door middel van braak te vergemakkelijken of het maken van sporen te voorkomen.

Artikel 2:45 Betreden van plantsoenen en dergelijke
(vervallen)

Artikel 2:46 Rijden over bermen en dergelijke
(Vervallen)

Artikel 2:47 Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen

1. Het is verboden op een openbare plaats:
   a. te klimmen of zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hek, omheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair of daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
   b. zich op te houden op een wijze die voor andere gebruikers of omwonenden onnodig overlast of hinder veroorzaakt.
2. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de artikelen 424, 426bis of 431 van het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Artikel 2:48 Verboden drankgebruik

1. Het is voor personen die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt verboden op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben;
2. Het verbod is niet van toepassing op:
   a. een terras dat behoort bij een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1 van de Alcoholwet;
   b. een andere plaats dan een horecabedrijf als bedoeld onder a, waarvoor een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Alcoholwet.

Artikel 2:48a Verboden lachgasgebruik
(Vervallen)

Artikel 2:49 Verboden gedrag bij of in gebouwen

1. Het is verboden zonder redelijk doel:
   a. zich in een portiek of poort op te houden;
   b. in, op of tegen een raamkozijn of een drempel van een gebouw te zitten of te liggen.
2. Het is aan anderen dan bewoners of gebruikers van een flatgebouw, appartementsgebouw of een soortgelijke meergezinswoning of van een gebouw dat voor publiek toegankelijk is, verboden zich zonder redelijk doel te bevinden in een voor gemeenschappelijk gebruik bestemde ruimte van dat gebouw.

Artikel 2:50 Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten

Het is verboden zich zonder redelijk doel en op een voor anderen hinderlijke wijze op te houden in of op een voor het publiek toegankelijke ruimte, dan wel deze te verontreinigen of te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze ruimte is bestemd. Onder deze ruimten worden in elk geval verstaan portalen, telefooncellen, wachtlokalen voor het openbaar vervoer, parkeergarages en rijwielstallingen.

Artikel 2:50a Vechten

1. Het is verboden in het openbaar te vechten.
2. Het verbod geldt niet voor zover artikel 424 of 426 bis van het Wetboek van Strafrecht van toepassing is.

Artikel 2:50b Verbod op zichtbare uitingen van verboden organisaties
(Vervallen)

Artikel 2:50c Messen en andere voorwerpen als steekwapen

1. Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen of in daaraan grenzende voor het publiek openstaande gebouwen of op bij die gebouwen behorende erven messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben.
2. Het verbod geldt niet voor messen of voorwerpen die zodanig zijn ingepakt dat zij niet voor onmiddellijk gebruik gereed zijn.
3. Dit artikel is niet van toepassing voor zover het wapens betreft als bedoeld in artikel 2 van

Artikel 2:51 Neerzetten van fietsen of bromfietsen

Het is verboden op een openbare plaats een fiets of een bromfiets te plaatsen of te laten staan tegen een raam, een raamkozijn, een deur, de gevel van een gebouw of in de ingang van een portiek als dit in strijd is met de uitdrukkelijke verklaarde wil van de gebruiker van dat gebouw, of dat portiek, of als daardoor die ingang wordt versperd.

Artikel 2:52 Overlast van fiets of bromfiets op markt en kermisterrein en dergelijke

Het is verboden zich op door het college of de burgemeester aangewezen uren en plaatsen met een fiets of een bromfiets te bevinden op een door het college of de burgemeester aangewezen terrein waar een markt, kermis, uitvoering, bijeenkomst of plechtigheid wordt gehouden die publiek trekt, mits dit verbod kenbaar is aan de bezoekers van het terrein.

Artikel 2:53 Bespieden van personen

1. Het is verboden zich in de nabijheid van een persoon of een gebouw of woonwagen op te houden met de kennelijke bedoeling deze persoon of een persoon die zich in dit gebouw of deze woonwagen bevindt, te bespieden.
2. Het is verboden door middel van een verrekijker of enig ander optisch instrument een persoon die zich in een gebouw of woonwagen bevindt te bespieden.

Artikel 2:54 Bewakingsapparatuur
(Vervallen)

Artikel 2:54a Verbod gebruik openbare plaats als slaapplaats

1. Het is verboden een openbare plaats als slaapplaats te gebruiken of op een openbare plaats een voertuig, vaartuig, woonwagen, tent of een andere vorm van beschutting als slaapplaats te gebruiken daarin te overnachten of daartoe gelegenheid te bieden:
   a. tussen zonsondergang en zonsopgang in door het college aan te wijzen gebieden
   b. in andere gevallen dan genoemd onder a voor zover:
      1. sprake is van overlast of hinder voor de omgeving;

2. er gevaar is of dreigt voor de omgeving; of
3. het woon- of leefklimaat wordt aangetast.

2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het verbod geldt niet:
   a. voor vaartuigen en woonboten die een ligplaats innemen waar dit op grond van [artikel 5:25 of het omgevingsplan] is toegestaan;
   b. voor woonwagens met een woonbestemming;
   c. op een kampeerterrein dat als zodanig in het omgevingsplan is bestemd of mede bestemd;
   d. op kampeerplaatsen die op grond van artikel 4:18 van de Verordening Fysieke Leefomgeving zijn aangewezen.

Artikel 2:55 Nodeloos alarmeren
(Vervallen)

Artikel 2:56 Alarminstallaties
(Vervallen)

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:
   a. op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide of op een andere door het college aangewezen plaats;
   b. binnen de bebouwde kom op een openbare plaats als de hond niet is aangelijnd;
   c. buiten de bebouwde kom op een door het college aangewezen plaats als de hond niet is aangelijnd;
   d. op de weg als die hond niet is voorzien van een halsband of een ander identificatiemerk dat de eigenaar of houder duidelijk doet kennen.
2. Het eerste lid, aanhef en onder b, is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.
3. Het eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden of die deze hond aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond of sociale hulphond.

Artikel 2:58 Verontreiniging door honden

1. Degene die zich met een hond op een openbare plaats begeeft, is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van die hond onmiddellijk worden verwijderd alsmede een deugdelijk hulpmiddel bij zich te dragen dat gezien vorm en constructie geschikt is voor het verwijderen van de uitwerpselen van die hond.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de eigenaar of houder van een hond die zich vanwege zijn handicap door een geleidehond of sociale hulphond laat begeleiden.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op door het college aangewezen plaatsen.

Artikel 2:58a Verontreiniging door paarden en/of pony's

Degene die zich met een aangespannen of bereden paard of pony op een openbare plaats binnen de bebouwde kom begeeft, is verplicht ervoor te zorgen dat de uitwerpselen van dat paard of die pony binnen 4 uur worden verwijderd, en buiten de bebouwde kom op verharde wegen en voetpaden binnen 24 uur worden verwijderd.

Artikel 2:59 Gevaarlijke honden

1. Als de burgemeester een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan hij de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
2. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijngebod is opgelegd, is verplicht de hond kort aangelijnd te houden, met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
3. De eigenaar of houder van de hond aan wie een aanlijn- en muilkorfgebod is opgelegd, is naast de verplichting bedoeld in het tweede lid verplicht de hond voorzien te houden van een muilkorf die:
   a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen;
   b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en
   c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.

4. Onverminderd artikel 2:57, eerste lid, aanhef en onder d, dient een hond als bedoeld in het eerste lid voorzien te zijn van een door de minister die het aangaat op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een chipreader afleesbaar is.

Artikel 2:59a Gevaarlijke honden op eigen terrein

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden deze hond op zijn terrein zonder muilkorf te laten loslopen als de burgemeester een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod heeft opgelegd als bedoeld in artikel 2:59, eerste lid of heeft medegedeeld dat hij de hond gevaarlijk acht, dan wel als de hond is opgeleid voor bewakings-, opsporings- en verdedigingswerk.
2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet als:
   a. op een vanaf de weg zichtbare plaats een naar het oordeel van de burgemeester duidelijk leesbaar waarschuwingsbord is aangebracht;
   b. het mogelijk is een brievenbus te bereiken en aan te bellen zonder het terrein te betreden; en
   c. het terrein voorzien is van een zodanig hoge en deugdelijke afrastering dat de hond niet zelfstandig buiten het terrein kan komen.

Artikel 2:60 Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren

1. 1.Het is verboden op door het college ter voorkoming of beëindiging van overlast of schade aan de openbare gezondheid aangewezen plaatsen, buiten een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, zoals die luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, bij dat aanwijzingsbesluit aangeduide dieren:
   a. aanwezig te hebben;
   b. aanwezig te hebben anders dan met inachtneming van de door het college in het aanwijzingsbesluit gestelde regels;
   c. aanwezig te hebben in een groter aantal dan in het aanwijzingsbesluit is aangegeven;
   d. of te voeren.
2. Het college kan de rechthebbende op een onroerende zaak gelegen binnen een krachtens het eerste lid aangewezen plaats ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2:61 Wilde dieren
(Vervallen)

Artikel 2:62 Loslopend vee

De rechthebbende op herkauwende of eenhoevige dieren of varkens die zich bevinden in een weiland of op een terrein dat niet van de weg is afgescheiden door een deugdelijke veekering, is verplicht ervoor te zorgen dat zodanige maatregelen getroffen worden dat dit vee die weg niet kan bereiken.

Artikel 2:63 Duiven
(Vervallen)

Artikel 2:64 Bijen
(Vervallen)

Artikel 2:65 Bedelarij

Het is verboden in door het college aangewezen gebieden op een openbare plaats te bedelen om geld of andere zaken.

Afdeling 9. Bestrijding van heling van goederen

Artikel 2:66 Definitie

In deze afdeling wordt onder handelaar verstaan de handelaar aangewezen bij algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 437, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:67 Verplichtingen met betrekking tot het verkoopregister

1. De handelaar is verplicht aantekening te houden van alle gebruikte of ongeregelde goederen die hij verkoopt of op andere wijze overdraagt, in een doorlopend en door de burgemeester gewaarmerkt register, en daarin onverwijld op te nemen:
   a. het volgnummer van de aantekening met betrekking tot het goed;
   b. de datum van verkoop of overdracht van het goed;

c. een omschrijving van het goed, voor zover van toepassing daaronder begrepen soort, merk en nummer van het goed;
d. de verkoopprijs of andere voorwaarden voor overdracht van het goed; en
e. de naam en het adres van degene die het goed heeft verkregen.

2. De burgemeester kan vrijstelling verlenen van deze verplichtingen.

Artikel 2:68 Voorschriften als bedoeld in artikel 437 van het Wetboek van Strafrecht

De handelaar of een voor hem handelend persoon is verplicht:

a. wanneer hij overeenkomstig het bepaalde in artikel 437 ter, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht, de burgemeester of de door deze aangewezen ambtenaar er schriftelijk van in kennis stelt dat hij van het opkopen een beroep of gewoonte maakt, daarbij tevens schriftelijk opgave te doen van zijn woonadres en van het volledig adres van elke lokaliteit door hem ten behoeve van zijn onderneming in gebruik genomen;
b. de onder a. bedoelde functionaris onder aanbieding van zijn register(s) onverwijld doch in ieder geval binnen drie dagen, schriftelijk in kennis te stellen van een verandering van zijn woonadres, zomede van het adres of de adressen van een bij hem ten behoeve van zijn onderneming in gebruik zijnde lokaliteit;
c. aan de hoofdingang van de lokaliteit waar de onderneming is gevestigd een kenteken te hebben waarop zijn naam en de aard van de onderneming duidelijk zichtbaar voorkomt;
d. indien hij in de gelegenheid is enig goed te verkrijgen waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat het van misdrijf afkomstig is of voor de rechthebbende verloren is gegaan, hiervan onverwijld kennis te geven aan de onder a. bedoelde functionaris;
e. zijn administratie op eerste aanvraag ter inzage te geven aan de burgemeester of een daartoe door de burgemeester aangewezen ambtenaar;
f. wanneer hij heeft opgehouden van het opkopen een beroep of gewoonte te maken, onderscheidenlijk het beroep van handelaar niet langer uitoefent, de onder a. bedoelde functionaris hiervan onverwijld doch in ieder geval binnen drie dagen schriftelijk in kennis te stellen.

Artikel 2:69 Vervreemding van door opkoop verkregen goederen
(Vervallen)

Artikel 2:70 Helingbestrijding van fietsen

1. Het is verboden op of aan de weg fietsen, bromfietsen en scooters te koop aan te bieden, te verkopen of te kopen, anders dan direct vanuit een aan de weg gevestigd detailhandelsbedrijf voor rijwielen.
2. Het in het bovenstaande verbod geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht.

Afdeling 10. Consumentenvuurwerk en Carbidschieten

Artikel 2:71 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder consumentenvuurwerk verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 2.1.1 het Vuurwerkbesluit.

Artikel 2:71a Verbod carbidschieten

1. Het is verboden acetyleengas afkomstig van een reactie tussen calciumacetylide (carbid) en water of een gasmengsel met vergelijkbare eigenschappen op explosieve wijze te verbranden.
2. Het verbod in het eerste lid geldt niet voor de traditie van het losschieten in verband met een aanstaand huwelijk. Er mag gedurende één uur worden geschoten. Na 21.00 uur en voor 08.00 uur mag er niet worden geschoten.
3. Het verbod in het eerste lid geldt eveneens niet op tijden waarop het op grond van het vuurwerkbesluit is toegestaan om consumentenvuurwerk af te steken.
4. Het college is bevoegd van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing te verlenen.
5. Het in het eerste lid bepaalde geldt niet voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien door de Wet milieubeheer, de Wet wapens en munitie en het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2:72 Ter beschikking stellen van consumentenvuurwerk tijdens de verkoopdagen
(niet opgenomen)

Artikel 2:73 Gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
3. De verboden zijn niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1˚, van het Wetboek van Strafrecht.

Afdeling 11. Drugsoverlast

Artikel 2:74 Drugshandel op straat
Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden zich op een openbare plaats op te houden met het kennelijke doel om, al dan niet tegen betaling, middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

Artikel 2:74a Openlijk drugsgebruik

Het is verboden op of aan de weg, op een andere openbare plaats of in een voor publiek toegankelijk gebouw middelen als bedoeld in de artikelen 2 of 3 van de Opiumwet of daarop gelijkende waar te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen voorhanden te hebben.

Afdeling 12. Bijzondere bevoegdheden van de burgemeester

Artikel 2:75 Bestuurlijke ophouding

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 154a van de Gemeentewet besluiten tot het tijdelijk doen ophouden van door hem aangewezen groepen van personen op een door hem aangewezen plaats als deze personen het bepaalde in de artikelen 2:1 (samenscholing en ongeregeldheden), 2:10 (voorwerpen op of aan de weg), 2:11 (omgevings)vergunning voor het aanleggen, beschadigen en veranderen van een weg), 2:47 (hinderlijk gedrag op openbare plaatsen), 2:48 (verboden drankgebruik), 2:49 (verboden gedrag bij of in gebouwen), 2:50 (hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten), 2:50a (vechten) of 5:34 (verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken) groepswijs niet naleven.

Artikel 2:76 Veiligheidsrisicogebieden

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151b van de Gemeentewet bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aanwijzen als veiligheidsrisicogebied.

Artikel 2:77 Cameratoezicht op openbare plaatsen

De burgemeester kan overeenkomstig artikel 151c van de Gemeentewet besluiten tot plaatsing van camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats.

Artikel 2:78 Gebiedsontzeggingen

1 De burgemeester kan aan een persoon die één of meerdere van de artikelen 138, 184, 247e, 267, 300, 306, 350, 424, 426, 447e en 453 Wetboek van Strafrecht of de artikelen 2:31, 2:48 en 2:50a Algemene Plaatselijke Verordening overtreedt een bevel geven zich gedurende ten hoogste zeven dagen niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden na tenminste één maal te zijn gewaarschuwd door de politie. De genoemde waarschuwingstermijn bedraagt ten hoogste één jaar.
2. De burgemeester kan aan een persoon die één of meerdere van de artikelen 141, 180, 246, 285, 302, Wetboek van Strafrecht, de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet, enig artikel uit de Wet wapens en munitie of artikel 3:9 Algemene Plaatselijke Verordening overtreedt zonder een voorafgaande waarschuwing een bevel geven zich gedurende ten hoogste veertien dagen niet in een of meer bepaalde delen van de gemeente op een openbare plaats op te houden.
3. De burgemeester beperkt het krachtens het eerste of tweede lid opgelegde verbod, als hij dat in ver band met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een tijdelijk verbod.
4. Het is verboden te handelen in strijd met een krachtens het eerste t/m vierde lid opgelegd verbod;

5. Indien de officier van justitie een persoon een gedragsaanwijzing heeft gegeven als bedoeld in artikel 509hh, tweede lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafvordering, legt de burgemeester aan deze persoon voor hetzelfde gebied niet een tijdelijk verbod op als bedoeld in het eerste t/m vierde lid.

Artikel 2:79 Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet

1. Degene die een woning of een bij die woning behorend erf gebruikt of tegen betaling in gebruik geeft aan een persoon die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen is ingeschreven, draagt er zorg voor dat door gedragingen in of vanuit die woning of dat erf of in de onmiddellijke nabijheid van die woning of dat erf geen ernstige en herhaaldelijke hinder voor omwonenden wordt veroorzaakt.
2. De burgemeester kan een last onder bestuursdwang wegens overtreding van het eerste lid in ieder geval opleggen bij ernstige en herhaaldelijke:
    a. geluid- of geurhinder;
    b. hinder van dieren;
    c. hinder van bezoekers of personen die tijdelijk in een woning of op een erf aanwezig zijn;
    d. overlast door vervuiling of verwaarlozing van een woning of erf; of
    e. intimidatie van derden vanuit een woning of een erf.

Artikel 2:80 Sluiting van voor het publiek openstaande gebouwen en/of erven

1. De burgemeester kan, in het belang van de openbare orde of ter voorkoming of beperking van overlast of nadelige beïnvloeding van het woon- of leefklimaat besluiten tot de gehele of gedeeltelijke sluiting van een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 2:30, eerste lid, of artikel 13b van de Opiumwet voorziet.
3. De burgemeester brengt een afschrift van zijn besluit aan op of nabij de toegang van het voor het publiek openstaande gebouw of het bij dat gebouw behorende erf.
4. Een ieder is verplicht toe te laten dat het afschrift wordt aangebracht en aangebracht blijft, zolang de sluiting van kracht is.
5. Het is verboden een gesloten gebouw of erf te bezoeken, als bezoeker daarin of daarop te verblijven of een bezoeker daarin of daarop te laten verblijven zonder toestemming van de burgemeester.
6. De burgemeester kan een sluiting opheffen als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en voldoende garanties aanwezig zijn dat geen herhaling van de feiten of gedragingen die tot sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden

Hoofdstuk 3. Regulering prostitutie, seksbranche en aanverwante onderwerpen

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Artikel 3:1 Afbakening

De artikelen 1:2 en 1:5 tot en met 1:8 zijn niet van toepassing op het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde.

Artikel 3:2 Definities

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
- advertentie: elke commerciële uiting in een medium, die een seksbedrijf of een prostituee onder de aandacht van het publiek brengt;
- beheerder: de natuurlijke persoon die door de exploitant is aangesteld voor de feitelijke leiding van een seksbedrijf;
- bevoegd bestuursorgaan: het college of, voor zover het betreft voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet, de burgemeester;
- escortbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie in de vorm van bemiddeling tussen klant en prostituee;
- exploitant: de natuurlijke persoon of de bestuurder van een rechtspersoon of, voor zover van toepassing, de tot vertegenwoordiging van die rechtspersoon bevoegde natuurlijk persoon, voor wiens rekening en risico een seksbedrijf wordt uitgeoefend;
- klant: degene die gebruik maakt van de door een exploitant van een prostitutiebedrijf of een prostituee aangeboden seksuele diensten;
- prostituee: degene die zich beschikbaar stelt tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;

- prostitutie: het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling;
- prostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie;
- raamprostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie, waarbij het werven van klanten gebeurt door een prostituee die zichtbaar is vanuit een voor publiek toegankelijke plaats;
- seksbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een ander tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling;
- seksinrichting: voor het publiek toegankelijke besloten ruimte, onderdeel van een seksbedrijf;
- werkruimte: als zelfstandig aan te merken onderdeel van een seksinrichting waarin de seksuele handelingen met een ander tegen betaling worden verricht.

Afdeling 2. Vergunning seksbedrijf

Artikel 3:3 Vergunning

1. Het is verboden een seksbedrijf uit te oefenen zonder vergunning van het bevoegde bestuursorgaan.
2. Het bevoegde bestuursorgaan draagt zorg voor een onpartijdige en transparante verlening van beschikbare vergunningen.
3. Op een aanvraag om een vergunning wordt binnen twaalf weken beslist. Deze termijn kan met ten hoogste twaalf weken worden verlengd.
4. Een vergunning kan mede voor een seksinrichting worden verleend.
5. De vergunning wordt verleend aan de exploitant en op diens naam gesteld.
6. De vergunning kan ten hoogste tweemaal worden verlengd.

Artikel 3:4 Concentratie seksinrichtingen

(Vervallen)

Artikel 3:5 Beperking aantal vergunningen

1. Er kan voor ten hoogste één seksbedrijf vergunning worden verleend.
2. Voor het uitoefenen van een raamprostitutiebedrijf wordt geen vergunning verleend.

Artikel 3:6 Aanvraag

1. Een aanvraag om vergunning wordt ingediend middels een door het bevoegde bestuursorgaan vastgesteld formulier.
2. Bij de aanvraag wordt vermeld voor welke activiteit vergunning wordt gevraagd, en worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overgelegd:
   a. de persoonsgegevens van de exploitant;
   b. het nummer van inschrijving in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel;
   c. of in de vijf jaar voorafgaand aan de aanvraag de exploitant een vergunning voor een seksbedrijf is geweigerd of een aan de exploitant verleende vergunning voor een seksbedrijf is Vervallen;
   d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
   e. het adres van een onder het seksbedrijf vallende seksinrichting;
   f. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
   g. een geldig identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van de exploitant;
   h. voor zover van toepassing, de verblijfstitel van de exploitant;
   i. een actuele verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen, verstrekt door de Belastingdienst;
   j. bewijs waaruit blijkt dat de exploitant gerechtigd is tot het gebruik van de ruimtes bestemd voor de uitoefening van het seksbedrijf;
   k. voor zover van toepassing, de plaatselijke ligging van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een situatieschets met een noordpijl en schaalaanduiding;
   l. voor zover van toepassing, de plattegrond van de seksinrichting waarvoor vergunning wordt aangevraagd, door middel van een tekening met een schaalaanduiding.
3. Als er een beheerder is aangesteld, is het tweede lid, onder a tot en met c, g en h, van overeenkomstige toepassing op de beheerder.
4. Het bevoegd bestuursorgaan kan aanvullende gegevens of bescheiden verlangen.

Artikel 3:7 Weigeringsgronden

1. Een vergunning wordt geweigerd als:

a. de exploitant of de beheerder onder curatele staat;
b. de exploitant of de beheerder is ontzet uit het ouderlijk gezag of de voogdij;
c. de exploitant of de beheerder onherroepelijk is veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel, of in enig ander opzicht van slecht levensgedrag is;
d. de exploitant of de beheerder de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt;
e. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de feitelijke toestand niet met het in de aanvraag vermelde in overeenstemming zal zijn;
f. redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de aanvrager in strijd zal handelen met aan de vergunning verbonden beperkingen of voorschriften;
g. er aanwijzingen zijn dat voor of bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn of zullen zijn die, als het prostituees betreft, nog niet de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt, als het overige personen betreft, nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, slachtoffer zijn van mensenhandel of verblijven of werken in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000;
h. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, wegens een misdrijf onherroepelijk is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf van meer dan zes maanden;
i. de exploitant of de beheerder minder dan vijf jaar voorafgaand aan de dag dat de vergunning wordt aangevraagd, bij meer dan één rechterlijke uitspraak of strafbeschikking onherroepelijk veroordeeld is tot een onvoorwaardelijke geldboete van € 500,- of meer of tot een andere hoofdstraf als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht, wegens dan wel mede wegens overtreding van:
    1. bepalingen, gesteld bij of krachtens de Alcoholwet, de Opiumwet, de Vreemdelingenwet 2000, de Wet arbeid vreemdelingen en hoofdstuk 3 van deze verordening;
    2. de artikelen 137c tot en met 137g, 140, 416, 417, 417bis, 420bis tot en met 420quinquies, 426 en 429quater van het Wetboek van Strafrecht;
    3. artikel 69 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;
    4. de artikelen 8 en 162, derde lid, alsmede de artikelen 6 juncto 8 en 163 van de Wegenverkeerswet 1994;
    5. de artikelen 2 en 3 van de Wet op de weerkorpsen; of
    6. de artikelen 54 en 55 van de Wet wapens en munitie;
j. een maximum als bedoeld in artikel 3:5 al is bereikt;
k. de voorgenomen uitoefening van het seksbedrijf strijd zal opleveren met een geldend bestemmingsplan, een bestemmingsplan in ontwerp dat ter inzage is gelegd, een beheersverordening.

2. Met een veroordeling als bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt gelijk gesteld:
    a. een bevel tot tenuitvoerlegging van een zodanige voorwaardelijke straf;
    b. betaling van een geldsom als bedoeld in artikel 74, tweede lid, onder a, van het Wetboek van Strafrecht of artikel 76, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tenzij de geldsom minder dan € 375,- bedraagt.
3. De periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, wordt bij de intrekking van een vergunning teruggerekend vanaf de datum van de intrekking van deze vergunning.
4. Voor de berekening van de periode van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid, onder g en h, telt de periode waarin een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf is ondergaan, niet mee.
5. Een vergunning kan in ieder geval worden geweigerd:
    a. voor een seksbedrijf waarvoor de vergunning op grond van artikel 3:9, eerste lid, aanhef en onder a tot en met f, of tweede lid, aanhef onder a tot en met g, of in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur is Vervallen, gedurende een periode van vijf jaar na de intrekking;
    b. als niet is voldaan aan een bij of krachtens artikel 3:6 gestelde eis met betrekking tot de aanvraag, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bevoegde bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen;
    c. als de vergunning geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op het uitoefenen van een prostitutiebedrijf in een seksinrichting waarvoor eerder een vergunning is Vervallen, of in die seksinrichting eerder zonder vergunning een prostitutiebedrijf is uitgeoefend;
    d. als de openbare orde, de woon- en leefomgeving of de veiligheid en de gezondheid van prostituees of klanten nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid van de seksinrichting waarvoor de vergunning is aangevraagd;
    e. als het bedrijfsplan niet voldoet aan artikel 3:15, eerste en tweede lid;
    f. als onvoldoende aannemelijk is dat de exploitant de bij artikel 3:17 gestelde verplichtingen zal naleven.

Artikel 3:8 Eisen met betrekking tot vergunning

1. De vergunning vermeldt in ieder geval:
   a. de naam van de exploitant;
   b. voor zover van toepassing, die van de beheerder;
   c. voor welke activiteit de vergunning is verleend;
   d. het adres waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend;
   e. het vaste telefoonnummer dat in advertenties voor het seksbedrijf zal worden gebruikt;
   f. voor zover van toepassing, het adres van de onder dat seksbedrijf vallende seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend;
   g. de voorschriften en beperkingen die aan de vergunning zijn verbonden;
   h. voor zover van toepassing, de geldigheidsduur van de vergunning;
   i. het nummer van de vergunning.
2. De exploitant draagt er zorg voor dat de vergunning of een afschrift daarvan zichtbaar aanwezig is in de seksinrichting waarvoor de vergunning mede is verleend, en tevens dat aan de buitenzijde van de seksinrichting zichtbaar is dat hij over een vergunning voor die seksinrichting beschikt.

Artikel 3:9 Intrekkingsgronden

1. De vergunning wordt ingetrokken als:
   a. de verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen als bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;
   b. de vergunning in strijd met een wettelijk voorschrift is gegeven;
   c. is gehandeld in strijd met de artikelen 3:10, 3:13, aanhef en onder a, 3:14, tweede lid, 3:15 en 3:17, eerste lid, en tweede lid, aanhef en onderdeel b, aanhef en onder 1°;
   d. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen, dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de openbare orde of veiligheid;
   e. zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3:7, eerste lid, onder a tot en met h;
   f. de vergunninghouder dat verzoekt;
   g. de uitoefening van het seksbedrijf strijd oplevert met een geldend bestemmingsplan of een beheersverordening.
2. De vergunning kan worden geschorst of ingetrokken als:
   a. is gehandeld in strijd met aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen;
   b. in verband met gewijzigde wettelijke voorschriften, gewijzigde omstandigheden of gewijzigde inzichten de bescherming van de belangen met het oog waarop het vergunningsvereiste is gesteld, zwaarder wegen dan het belang van de vergunninghouder bij behoud van de vergunning;
   c. een niet in de vergunning vermelde persoon exploitant of beheerder is geworden;
   d. is gehandeld in strijd met een of meer van de bij of krachtens dit hoofdstuk gestelde bepalingen, onverminderd het eerste lid, aanhef en onder c;
   e. is gehandeld in strijd met de in het bedrijfsplan beschreven maatregelen;
   f. zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wettigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de woon- en leefomgeving of de gezondheid van prostituees of klanten;
   g. de exploitant of de beheerder het toezicht op de naleving van het in dit hoofdstuk bepaalde belemmert of bemoeilijkt;
   h. er bij het seksbedrijf personen tewerkgesteld zijn die onherroepelijk zijn veroordeeld voor een gewelds- of zedendelict of voor mensenhandel;
   i. gedurende ten minste zes maanden geen gebruik is gemaakt van de vergunning.

Artikel 3:10 Melding gewijzigde omstandigheden

De vergunninghouder meldt elke verandering waardoor zijn seksbedrijf niet langer in overeenstemming is met de op grond van artikel 3:8, eerste lid, in de vergunning opgenomen gegevens, zo spoedig mogelijk aan het bevoegde bestuursorgaan. Deze verleent een gewijzigde vergunning, als het seksbedrijf aan de vereisten voldoet.

Artikel 3:11 Verlenging vergunning

1. Op een aanvraag om verlenging van een vergunning zijn de artikelen 3:3, 3:5, 3:6 tot en met 3:8 en 3:15, derde lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat actuele gegevens en bescheiden waarover het bevoegde bestuursorgaan al beschikking heeft niet nogmaals overgelegd dienen te worden.

2. Als ten minste twaalf weken voorafgaand aan de vervaltermijn van de vergunning verlenging van de vergunning is aangevraagd, blijft de vergunning van kracht totdat op de aanvraag om verlenging is besloten.

Afdeling 3. Uitoefenen seksbedrijf

Paragraaf 3.1 Regels voor alle seksbedrijven

Artikel 3:12 Sluitingstijden seksinrichtingen; aanwezigheid; toegang

1. Een seksinrichting mag vanaf 08.00 uur geopend zijn voor bezoekers en heeft van vrijdag op zaterdag en van zaterdag op zondag een sluitingstijd van uiterlijk 02.00 uur en op de andere dagen een sluitingstijd van uiterlijk 01.00 uur, tenzij bij vergunning anders is bepaald.
2. Het is bezoekers van een seksinrichting verboden zich daarin te bevinden gedurende de tijd dat die inrichting gesloten dient te zijn voor bezoekers.
3. Het is een prostituee verboden zich te bevinden in een seksrichting tussen 30 minuten voor openingstijd en 30 minuten na sluitingstijd, tenzij bij vergunning anders is bepaald.
4. Het is de exploitant en de beheerder verboden personen die nog niet de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt toe te laten of te laten verblijven in een seksinrichting.

Artikel 3:13 Adverteren

Het is verboden in advertenties voor een seksbedrijf:

a. geen vermelding op te nemen van het telefoonnummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder e, van het nummer, bedoeld in artikel 3:8, eerste lid, onder i, en van de bedrijfsnaam;
b. vermelding op te nemen van een ander telefoonnummer dan bedoeld onder a, en
c. als het een prostitutiebedrijf betreft, onveilige seks aan te bieden of te garanderen dat prostituees die voor of bij het betreffende bedrijf werken vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen.

Paragraaf 3.2 Regels voor alle prostitutiebedrijven en prostituees

Artikel 3:14 Leeftijd en verblijfstitel prostituees; verbod werken voor onvergund prostitutiebedrijf

1. Prostitutie vindt uitsluitend plaats door een prostituee die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt.
2. Het is een exploitant verboden een prostituee voor of bij zich te laten werken die:
   a. nog niet de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt;
   b. in Nederland verblijft of werkt in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000.
3. Het is een prostituee verboden:
   a. te handelen in strijd met het eerste lid;
   b. werkzaam te zijn voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.

Artikel 3:15 Bedrijfsplan

1. Een prostitutiebedrijf beschikt over een bedrijfsplan, waarin in ieder geval wordt beschreven welke maatregelen de exploitant treft:
   a. op het gebied van hygiëne;
   b. ter bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het zelfbeschikkingsrecht van de prostituees;
   c. ter bescherming van de gezondheid van de klanten;
   d. ter voorkoming van strafbare feiten.
2. De door de exploitant te treffen maatregelen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, waarborgen dat:
   a. de hygiëne in een seksinrichting voldoet aan de algemene eisen die hiervoor in de branche gelden en dat dit controleerbaar is;
   b. inzichtelijk en controleerbaar is welke maatregelen een exploitant in zijn bedrijfsvoering en inrichting van de werkruimten treft voor gezonde en veilige werkomstandigheden voor prostituees;
   c. in de werkruimten te allen tijde voldoende condooms met een CE-markering voor gebruik beschikbaar zijn;
   d. in de werkruimten voor de prostituees een goed functionerende alarmvoorziening aanwezig is;

e. de prostituee zich regelmatig kan laten onderzoeken op seksueel overdraagbare aandoeningen en door de exploitant voldoende geïnformeerd is over de mogelijkheden van een dergelijk onderzoek;
f. de prostituee niet gedwongen wordt zich geneeskundig te laten onderzoeken;
g. de prostituee vrij is in de keuze van de arts(en) die zij wil bezoeken;
h. de prostituee klanten en diensten kan weigeren zonder dat dat voor haar andere werkzaamheden gevolgen heeft;
i. de prostituee kan weigeren alcohol of drugs te gebruiken zonder dat dat voor haar werkzaamheden gevolgen heeft;
j. aan de voor de exploitant werkzame beheerder voldoende professionele eisen op het gebied van agressiebeheersing en bedrijfshulpverlening worden gesteld en waar nodig wordt gezorgd voor scholing hierin;
k. de exploitant zich een oordeel vormt over de mate van zelfredzaamheid van de prostituee voordat deze voor of bij hem gaat werken, teneinde vast te stellen of zij voldoet aan de eisen die hij hiervoor in zijn bedrijfsplan heeft opgenomen;
l. de exploitant voor elke voor of bij hem werkzame prostituee kan aantonen onder welke verhuur- of arbeidsvoorwaarden zij haar diensten aanbiedt;
m. de exploitant of beheerder zich er regelmatig van vergewist dat de prostituee niet door derden gedwongen wordt tot prostitutie en dat hij in dit kader informatie van hulpverleningsinstanties ter beschikking stelt;
n. de exploitant aan de voor of bij hem werkzame prostituees informatie ter beschikking stelt over de mogelijkheden om hulp te krijgen als een prostituee wil stoppen met haar werk in de prostitutie;
o. de overlast aan de omgeving van de onder het seksbedrijf vallende seksinrichtingen beperkt wordt.

3. Het bedrijfsplan wordt overgelegd bij de aanvraag om een vergunning.
4. De exploitant meldt een voorgenomen wijziging van het bedrijfsplan onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan. De wijziging wordt na goedkeuring van het bevoegde bestuursorgaan als onderdeel van het bedrijfsplan aangemerkt, als deze voldoet aan de eisen die overeenkomstig het eerste en tweede lid aan een bedrijfsplan worden gesteld.
5. De rechten voor prostituees, die worden gewaarborgd op grond van het tweede lid, worden op schrift gesteld en in een voor haar begrijpelijke taal uitgereikt aan elke prostituee die werkzaam is voor of bij de exploitant.
6. In de seksinrichting wordt in ten minste twee talen en voor de klant goed zichtbaar bekend gemaakt dat een prostituee klanten en diensten mag weigeren en mag weigeren alcohol of drugs te gebruiken.

Artikel 3:16 Minimale verhuurperiode werkruimte
(Niet opgenomen)

Artikel 3:17 Verdere verplichtingen van de exploitant en beheerder prostitutiebedrijf

1. De exploitant of de beheerder is aanwezig gedurende de uren dat het prostitutiebedrijf daadwerkelijk wordt uitgeoefend.
2. De exploitant van een prostitutiebedrijf draagt er zorg voor dat:
   a. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees redelijkerwijs hun eigen werktijden kunnen bepalen;
   b. er een deugdelijke bedrijfsadministratie wordt gevoerd waarin de actuele gegevens zijn opgenomen van in ieder geval;
   c. de voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees;
   d. de verhuuradministratie;
   e. met betrekking tot alle voor of bij het prostitutiebedrijf werkzame prostituees, de documentatie die ten grondslag ligt aan de vorming van het oordeel over de mate van zelfredzaamheid, bedoeld in artikel 3:15, tweede lid, onder k;
   f. de werkroosters van de beheerders.
   g. de bedrijfsadministratie met inachtneming van de wettelijke termijnen wordt bewaard en te allen tijde beschikbaar is voor toezichthouders;
   h. medewerkers van de gemeentelijke gezondheidsdienst en van andere door de burgemeester of het college aangewezen instellingen worden toegelaten tot seksinrichtingen als ze voornemens zijn voorlichtings- en preventieactiviteiten uit te voeren of voorlichtingsmateriaal te verspreiden;
   i. onverwijld bij de politie wordt gemeld ieder signaal van mensenhandel of andere vormen van dwang en uitbuiting;
   j. onverwijld aan het bevoegde bestuursorgaan wordt gemeld als gedurende ten minste één maand geen gebruik gemaakt zal worden van de vergunning. Deze melding vermeldt de reden en de verwachte duur;

k. gedaan wordt wat nodig is voor een goede gang van zaken binnen het prostitutiebedrijf.
l. exploitant of de beheerder is aanwezig gedurende de uren dat het prostitutiebedrijf daadwerkelijk wordt uitgeoefend.

Paragraaf 3.3 Raam- en straatprostitutie

Artikel 3:18 Raamprostitutie

Het is een prostituee verboden:

a. zich vanuit een gebouw of vanuit de toegang naar een gebouw aan klanten die zich op of aan de weg bevinden beschikbaar te stellen; en
b. passanten hinderlijk te bejegenen of zich aan passanten op te dringen dan wel zich ongekleed of vrijwel ongekleed achter het raam van een seksinrichting of in de toegang tot een seksinrichting op te houden.

Artikel 3:19 Straatprostitutie

Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere vanaf de weg zichtbare plaats, niet zijnde een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend, zich op te houden met het kennelijke doel prostitutie of het verrichten van seksuele handelingen in het kader van prostitutie.

Artikel 3:20 Handhaving straatprostitutie

1. Met het oog op de naleving van het verbod, bedoeld in artikel 3:19, kan door een politieambtenaar of toezichthouder het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.
2. Een politieambtenaar of toezichthouder kan een persoon die zich op de weg bevindt, in het belang van de openbare orde, de woon- en leefomgeving, het voorkomen of beperken van overlast, de veiligheid, de zedelijkheid of de gezondheid van prostituees of klanten bevelen zich onmiddellijk in een door hem aangegeven richting te verwijderen.
3. Met het oog op de in het tweede lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie ten minste eenmaal een bevel als bedoeld in dat lid is gegeven een bevel geven zich gedurende ten hoogste 3 maanden niet op te houden op door de burgemeester in dat bevel aan te wijzen wegen.
4. De burgemeester beperkt het in het derde lid bedoelde bevel, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene noodzakelijk oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een bevel.

Afdeling 4. Overige bepalingen

Artikel 3:21 Verbodsbepalingen klanten

1. Het is een klant verboden seksuele handelingen te verrichten met een prostituee van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat zij werkzaam is voor of bij een exploitant aan wie geen vergunning voor een prostitutiebedrijf is verleend.
2. Het is verboden op of aan de weg of op, aan of in een andere voor publiek toegankelijke plaats gebruik te maken van de diensten van een prostituee.
3. Het verbod, bedoeld in het tweede lid, geldt niet in een seksinrichting waarvoor een vergunning is verleend.

Artikel 3:22 Tentoonstellen, aanbieden en aanbrengen van erotisch-pornografische goederen, afbeeldingen en dergelijke

1. Het is de rechthebbende op een onroerende zaak verboden daarin of daarop goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen van erotisch-pornografische aard openlijk tentoon te stellen, aan te bieden of aan te brengen als de burgemeester aan de rechthebbende heeft bekendgemaakt dat de wijze van tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen daarvan, de openbare orde of de woon- en leefomgeving in gevaar brengt.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op het tentoonstellen, aanbieden of aanbrengen van goederen, opschriften, aankondigingen, gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen, die dienen tot het openbaren van gedachten en gevoelens, bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.

Hoofdstuk 4. Bescherming van het milieu en het natuurschoon en zorg voor het uiterlijk aanzien van de gemeente

Afdeling 1. Voorkomen of beperken geluidhinder en hinder door verlichting

Artikel 4:1 Definities
(Vervallen)

Artikel 4:2 Aanwijzing collectieve festiviteiten
(Vervallen)

Artikel 4:3 Melding incidentele festiviteiten
(Vervallen)

Artikel 4:4 Gehoorschadepreventie
(Vervallen)

Artikel 4:5 Onversterkte muziek
(Vervallen)

Artikel 4:5a Traditioneel schieten
(Niet opgenomen)

Artikel 4:5b Geluidhinder in de openlucht

1. Het is verboden in de openlucht een geluidsapparaat, toestel of machine in werking te hebben op een zodanige wijze dat voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
3. Het college kan terreinen of wateren aanwijzen waar het verbod niet van toepassing is op het in werking hebben van bepaalde in de aanwijzing aangewezen categorieën van geluidsapparaten, toestellen of machines, voor zover wordt voldaan aan de door het college vast te stellen voorschriften ter voorkoming of beperking van geluidhinder.
4. De in het derde lid bedoelde voorschriften kunnen onder meer betrekking hebben op:
   a. het maximale geluidsniveau;
   b. de situering van geluidsbronnen;
   c. de frequentie en tijden van gebruik;
5. 5.Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien bij of krachtens de Omgevingswet, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit of de Provinciale milieuverordening.

Artikel 4:5c Geluidhinder door dieren

Degene die buiten een inrichting de zorg heeft voor een dier, voorkomt dat dit voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder veroorzaakt.

Artikel 4:5d Geluidhinder door motorvoertuigen en bromfietsen

Het is verboden buiten een inrichting zich met een motorvoertuig of een bromfiets zodanig te gedragen, dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder ontstaat.

Artikel 4:5e Geluidhinder door vrachtauto's

1. Het is verboden buiten een inrichting een vrachtauto als bedoeld in artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 op zodanige wijze te laden of te lossen dat daardoor voor een omwonende of overigens voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Artikel 4:5f Routering
(Vervallen)

Artikel 4:6 Overige geluidhinder

1. Het is verboden buiten een inrichting op een zodanige wijze toestellen of geluidsapparaten in werking te hebben of handelingen te verrichten dat voor een omwonende en/of voor de omgeving geluidhinder wordt veroorzaakt of een ernstig risico bestaat op letsel en/of ander vormen van gehoorschade.
2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

3. Het college kan nadere regels vaststellen om geluidhinder en letsel en/of andere vormen van gehoorschade, bedoeld in het eerste lid, te voorkomen.
4. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door de Wet geluidhinder, de Zondagswet, de Wet openbare manifestaties, het Vuurwerkbesluit, het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Bouwbesluit 2012 of de Provinciale milieuverordening.

Artikel 4:6a Mosquito
(Niet opgenomen)

Afdeling 2. Bodem-, weg- en milieuverontreiniging

Artikel 4:7 Straatvegen
(Niet opgenomen)

Artikel 4:8 Natuurlijke behoefte doen

Het is verboden binnen de bebouwde kom op een openbare plaats zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 4:9 Toestand van sloten en andere wateren en niet openbare riolen en putten buiten gebouwen
(Vervallen)

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4:10 Definities
(Vervallen)

Artikel 4:11 Kapverbod
(Vervallen)

Artikel 4:11a Weigeringsgronden
(Vervallen)

Artikel 4:11b Bijzondere vergunningsvoorschriften
(Vervallen)

Artikel 4:11c Herplant-/instandhoudingplicht
(Vervallen)

Artikel 4:11d Monumentale houtopstanden
(Vervallen)

Artikel 4:11e Herdenkingsbomen
(Vervallen)

Afdeling 4. Maatregelen tegen ontsiering en stankoverlast

Artikel 4:12 Opslag voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke
(Vervallen)

Artikel 4:13 Stankoverlast door gebruik van meststoffen
(Vervallen)

Artikel 4:14 Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame
(Vervallen)

Artikel 4:15 Verbod borden, vlaggen, spandoeken en objecten
(Vervallen)

Artikel 4:16 Vergunningplicht lichtreclame
(Vervallen)

Afdeling 5. Kamperen buiten kampeerterreinen

Artikel 4:17 Definitie
(Vervallen)

Artikel 4:18 Recreatief nachtverblijf buiten kampeerterreinen
(Vervallen)

Artikel 4:19 Aanwijzing kampeerplaatsen
(Vervallen)

Artikel 4:20 Nachtverblijf op of aan de weg
(Vervallen)

Hoofdstuk 5. Andere onderwerpen betreffende de huishouding van de gemeente

Afdeling 1. Parkeerexcessen en stopverbod

Artikel 5:1 Definities
(Vervallen)

Artikel 5:2 Voertuigen van autobedrijf en dergelijke
(Vervallen)

Artikel 5:3 Te koop aanbieden van voertuigen
(Vervallen)

Artikel 5:4 Defecte voertuigen
(Vervallen)

Artikel 5:5 Voertuigwrakken
(Vervallen)

Artikel 5:6 Kampeermiddelen en andere voertuigen
(Vervallen)

Artikel 5:7 Reclamevoertuigen
(Vervallen)

Artikel 5:8 Grote voertuigen
(Vervallen)

Artikel 5:9 Uitzicht belemmerende voertuigen
(Vervallen)

Artikel 5:10 Parkeren of laten stilstaan van voertuigen anders dan op de rijbaan
(Vervallen)

Artikel 5:11 Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen
(Vervallen)

Artikel 5:12 Overlast van fietsen of bromfietsen
(Vervallen)

Afdeling 2. Collecteren

Artikel 5:13 Inzameling van geld of goederen of leden- of donateurwerving

1. Het is verboden zonder vergunning van het college een openbare inzameling van geld of goederen te houden of daartoe een intekenlijst aan te bieden, dan wel in het openbaar leden of donateurs te werven als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.

2. Onder een inzameling als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan het aanvaarden van geld of goederen bij het aanbieden van diensten of goederen, waartoe ook worden gerekend geschreven of gedrukte stukken, als daarbij te kennen wordt gegeven of de indruk wordt gewekt dat de opbrengst geheel of ten dele voor een liefdadig of ideëel doel is bestemd.
3. Het verbod geldt niet voor een inzameling of werving die wordt gehouden:
    a. In besloten kring
    b. door een instelling die is ingedeeld in het door het college vastgestelde collecte- en wervingsrooster, mits de inzameling of werving overeenkomstig dat collecte- en wervingsrooster en met inachtneming van de door het college gegeven voorschriften plaatsvindt;
    c. door een andere, door het college aangewezen instelling.

Afdeling 3. Venten

Artikel 5:14 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder venten verstaan het in de uitoefening van de ambulante handel te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel diensten op een openbare en in de open lucht gelegen plaats of aan huis.
2. Onder venten wordt niet verstaan:
    a. het aan huis afleveren van goederen in het kader van de exploitatie van een winkel als bedoeld in artikel 1 van de Winkeltijdenwet;
    b. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op jaarmarkten en markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet of artikel 5:22;
    c. het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen dan wel het aanbieden van diensten op een standplaats als bedoeld in artikel 4.128 van de Verordening Fysieke Leefomgeving.

Artikel 5:15 Ventverbod

1. Het is verboden te venten indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid is het verboden te venten op maandag tot en met zondag tussen 21.00 uur en 09.00 uur.
3. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 5 van de Wegenverkeerswet 1994.
4. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing op venten met gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard. Het venten van gedrukte of geschreven stukken kan verboden worden op door het college in het belang van de openbare orde aangewezen openbare plaatsen, dagen of uren.

Artikel 5:16 Vrijheid van meningsuiting
(Vervallen)

Afdeling 4. Standplaatsen

Artikel 5:17 Definitie
(Vervallen)

Artikel 5:18 Standplaatsvergunning en weigeringsgronden
(Vervallen)

Artikel 5:19 Toestemming rechthebbende
(Vervallen)

Artikel 5:20 Afbakeningsbepalingen
(Vervallen)

Artikel 5:21 Aanhoudingsplicht
(Vervallen)

Afdeling 5. Snuffelmarkten

Artikel 5:22 Definitie

1. In deze afdeling wordt onder snuffelmarkt verstaan: een markt in een voor het publiek toegankelijk gebouw waar hoofdzakelijk tweedehands en incourante goederen worden verhandeld of diensten worden aangeboden vanaf standplaatsen.
2. Onder snuffelmarkt wordt niet verstaan:
   a. een markt of jaarmarkt als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder g, van de Gemeentewet;
   b. een evenement als bedoeld in artikel 2:24.

Artikel 5:23 Organiseren van een snuffelmarkt

1. Het is verboden zonder vergunning van de burgemeester een snuffelmarkt te organiseren.
2. Het verbod is niet van toepassing op ruimten die uitsluitend dan wel nagenoeg geheel en voortdurend in gebruik zijn als winkel in de zin van de Winkeltijdenwet.
3. De burgemeester weigert de vergunning wegens strijd met het omgevingsplan.

Afdeling 6. Openbaar water en waterstaatswerken

Artikel 5:24 Voorwerpen op, in of boven openbaar water
(Niet opgenomen)

Artikel 5:25 Ligplaats vaartuigen
(Niet opgenomen)

Artikel 5:26 Aanwijzingen ligplaats
(Niet opgenomen)

Artikel 5:27 Verbod innemen ligplaats
(Niet opgenomen)

Artikel 5:28 Beschadigen van waterstaatswerken
(Vervallen)

Artikel 5:29 Reddingsmiddelen
(Niet opgenomen)

Artikel 5:30 Veiligheid op het water
(Niet opgenomen)

Artikel 5:31 Overlast aan vaartuigen
(Niet opgenomen)

Afdeling 7. Crossterreinen en gemotoriseerd en ruiterverkeer in natuurgebieden

Artikel 5:31a Begripsbepalingen
(Vervallen)

Artikel 5:32 Crossterreinen

1. Het is verboden op enig terrein, geen weg zijnde, met een motorvoertuig of een bromfiets te crossen buiten wedstrijdverband, een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het verbod is niet van toepassing als de activiteit is toegelaten bij of krachtens de Omgevingswet, in het bijzonder afdeling 3.9 van het Besluit activiteiten leefomgeving en binnen de in het omgevingsplan aangewezen terreinen voor zover die activiteit daarbij is toegelaten, of als sprake is van een situatie waarin wordt voorzien door de Zondagswet.

Artikel 5:33 Beperking verkeer in natuurgebieden

1. Het is verboden binnen voor publiek toegankelijke natuurgebieden, bossen, parken, plantsoenen of voor recreatief gebruik beschikbare terreinen:
   a. zich buiten de wegen en opengestelde paden te bevinden;
   b. te rijden of zich te bevinden met een motorvoertuig of een bromfiets.
2. Het verbod is niet van toepassing op motorvoertuigen, bromfietsen, fietsen, paarden:

a. ten dienste van politie, brandweer en geneeskundige hulpverlening en van andere krachtens artikel 29 eerste lid van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 door de bevoegde minister aangewezen hulpverleningsdiensten;
b. die worden gebruikt in verband met beheer, onderhoud of exploitatie van de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
c. die worden gebruikt in verband met werken die krachtens wettelijk voorschrift moeten worden uitgevoerd;
d. van de zakelijke gerechtigden, huurders en pachters van percelen die gelegen zijn binnen de terreinen als in het eerste lid bedoeld;
e. voor het verkeer ten behoeve van bezoek en van de verzorging van de onder d bedoelde personen.

3. Het verbod is voorts niet van toepassing:
a. op wegen die gelegen zijn binnen de in het eerste lid en tweede lid bedoelde gebieden of terreinen;
b. binnen de bij of krachtens de Provinciale verordening ‘Stiltegebieden’ aangewezen stiltegebieden ten aanzien van motorrijtuigen die bij of krachtens die verordening zijn aangewezen als toestel;
c. binnen de in het omgevingsplan aangewezen terreinen voor zover die activiteit daarbij is toegelaten.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.

Afdeling 8. Vuurverbod

Artikel 5:34 Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken

1. Het is verboden in de openlucht afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer of anderszins vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.
2. Mits er geen sprake is van gevaar, overlast of hinder voor de omgeving, is het verbod niet van toepassing op:
a. verlichting door middel van kaarsen, fakkels en dergelijke;
b. sfeervuren zoals terrashaarden en vuurkorven, voor zover geen afvalstoffen worden verbrand;
c. vuur voor koken, bakken en braden.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 1.8 kan de ontheffing worden geweigerd ter bescherming van de flora en fauna.
5. Het verbod is niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1 of 3, van het Wetboek van Strafrecht of de provinciale omgevingsverordening.

Afdeling 9. Verstrooiing

Artikel 5.35 Definitie

In dit artikel wordt onder incidentele as verstrooiing verstaan het verstrooien van as als bedoeld in de Wet op de Lijkbezorging op een door de overledene of nabestaande(n) gewenste plek buiten een permanent daartoe bestemd terrein.

Artikel 5:36 Verboden plaatsen

1. Incidentele as verstrooiing is verboden op:
a. verharde delen van de weg;
b. gemeentelijke begraafplaatsen en crematoriumterreinen.
2. Het college kan voor een bepaalde termijn verbieden dat op andere plaatsen dan die genoemd in het eerste lid as verstrooiing plaatsvindt.
3. Het college kan op verzoek van de nabestaande die zorg draagt voor de asbus op grond van bijzondere omstandigheden ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het tweede lid, onder a.
4. Incidentele as verstrooiing is verboden als daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derde

Artikel 5:37 Hinder of overlast

Incidentele as verstrooiing is verboden als daardoor hinder of overlast wordt veroorzaakt voor derden.

Hoofdstuk 6. Sanctie-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 6:1 Sanctiebepaling

1. Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde en de daarbij op grond van artikel 1:4 gegeven voorschriften en beperkingen wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie, hetzij een geldboete van de eerste categorie.
2. In afwijking van het eerste lid is artikel 1a van de Wet op de economische delicten van toepassing op overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2:10 en 2:11 als sprake is van een omgevingsvergunningplichtige activiteit, artikel 2:12, eerste lid, en artikel 4:11, tweede lid.
3. In geval van overtreding van de krachtens artikel 3, derde lid, van de Wet veiligheidsregio's gestelde regels kan het college een bestuurlijke boete opleggen van ten hoogste de geldboete, bedoeld in artikel 64, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's.

Artikel 6:2 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn belast:
   a. De in artikel 141, onderdeel b, van het Wetboek van Strafvordering genoemde opsporingsambtenaren;
   b. De in artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering genoemde buitengewone opsporingsambtenaren
2. Het college, dan wel de burgemeester, kan daarnaast andere personen met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belasten.

Artikel 6:3 Binnentreden woningen

Zij die belast zijn met het toezicht op de naleving of de opsporing van een overtreding van de bij of krachtens deze verordening gegeven voorschriften die strekken tot handhaving van de openbare orde of veiligheid of bescherming van het leven of de gezondheid van personen, zijn bevoegd tot het binnentreden in een woning zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 6:4 Intrekking oude verordening

De Algemene plaatselijke verordening Bladel 2024, vastgesteld op 31-12-2024 wordt ingetrokken.

Artikel 6:5 Overgangsbepaling

Besluiten, genomen krachtens de verordening bedoeld in artikel 6:4, die golden op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening en waarvoor deze verordening overeenkomstige besluiten kent, gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.

Artikel 6:6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de bekendmaking.

Artikel 6:7 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene plaatselijke verordening gemeente Bladel 2025

Ondertekening

Aldus besloten in de openbare raadvergadering van 20 februari 2025

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Bijlage B bij Wijziging Model-APV (najaar 2023 en zomer 2024)

Was-wordt-tabel wijziging Model APV met artikelsgewijze toelichting

Artikel 1:1 wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 1:1 Definities	**Artikel 1:1 Definities**
Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
- gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in *bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving*;	- gebouw: hetgeen daaronder wordt verstaan in **de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet**;

Na artikel 2:50b wordt een nieuw artikel ingevoegd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
	Artikel 2:50c Messen en andere voorwerpen als steekwapen **1. Het is verboden op door het college aangewezen openbare plaatsen of in daaraan grenzende voor het publiek openstaande gebouwen of op bij die gebouwen behorende erven messen of andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, bij zich te hebben.** **2. Het verbod geldt niet voor messen of voorwerpen die zodanig zijn ingepakt dat zij niet voor onmiddellijk gebruik gereed zijn.** **3. Dit artikel is niet van toepassing voor zover het wapens betreft als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie.**

Na artikel 2:54 wordt een nieuw artikel ingevoegd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
	Artikel 2:54a Verbod gebruik openbare plaats als slaapplaats ***1. Het is verboden een openbare plaats als slaapplaats te gebruiken of op een openbare plaats een voertuig, vaartuig, woonwagen, tent of een andere vorm van beschutting als slaapplaats te gebruiken, daarin te overnachten of daartoe gelegenheid te bieden:*** ***a. tussen zonsondergang en zonsopgang in door het college aan te wijzen gebieden*** ***b. in andere gevallen dan onder a voor zover:*** ***1. sprake is van overlast of hinder voor de omgeving;*** ***2. er gevaar is of dreigt voor de omgeving; of***

	3. het woon- of leefklimaat wordt aangetast. ***2. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod.*** ***3. Het verbod geldt niet:*** ***a. voor vaartuigen en woonboten die een ligplaats innemen waar dit op grond van het omgevingsplan is toegestaan;*** ***b. voor woonwagens met een woonbestemming;*** ***c. op een kampeerterrein dat als zodanig in het omgevingsplan is bestemd of mede bestemd;*** ***d. op kampeerplaatsen die op grond van artikel 4:18 van de VFL zijn aangewezen.***

Artikel 2:78 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 2:78 Gebiedsontzeggingen *4*. Indien de officier van justitie een persoon een gedragsaanwijzing heeft gegeven als bedoeld in artikel 509hh, tweede lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafvordering, legt de burgemeester aan deze persoon voor hetzelfde gebied niet een tijdelijk verbod op als bedoeld in het eerste of tweede lid.	**Artikel 2:78 Gebiedsontzeggingen** **4. Het is verboden te handelen in strijd met een krachtens het eerste of tweede lid opgelegd verbod.** **5. Indien de officier van justitie een persoon een gedragsaanwijzing heeft gegeven als bedoeld in artikel 509hh, tweede lid, onderdeel a, van het Wetboek van Strafvordering, legt de burgemeester aan deze persoon voor hetzelfde gebied niet een tijdelijk verbod op als bedoeld in het eerste of tweede lid.** .

Na artikel 2:79 wordt een nieuw artikel ingevoegd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
	Artikel 2:80 Sluiting voor publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf **1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde of ter voorkoming of beperking van overlast of nadelige beïnvloeding van het woon- of leefklimaat besluiten tot de gehele of gedeeltelijke sluiting van een voor het publiek openstaand gebouw of een bij dat gebouw behorend erf.** **2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel [2:30], eerste lid, of artikel 13b van de Opiumwet voorziet.** **3. De burgemeester brengt een afschrift van zijn besluit aan op of nabij de toegang van het voor het publiek openstaande gebouw of het bij dat gebouw behorende erf.**

	4. Eenieder is verplicht toe te laten dat het afschrift wordt aangebracht en aangebracht blijft, zolang de sluiting van kracht is. **5. Het is verboden een gesloten gebouw of erf te bezoeken, als bezoeker daarin of daarop te verblijven of een bezoeker daarin of daarop te laten verblijven zonder toestemming van de burgemeester.** **6. De burgemeester kan een sluiting opheffen als later bekend geworden feiten en omstandigheden hiertoe aanleiding geven en voldoende garanties aanwezig zijn dat geen herhaling van de feiten of gedragingen die tot sluiting hebben geleid, zal plaatsvinden.**

Artikel 3:20 wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 3:20 Handhaving straatprostitutie 1. Met het oog op de naleving van het verbod, bedoeld in artikel 3:19, kan door een politieambtenaar of toezichthouder het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.	**Artikel 3:20 Handhaving straatprostitutie** **1. Met het oog op de naleving van het verbod, bedoeld in artikel 3:19, kan door een politieambtenaar of toezichthouder het bevel worden gegeven zich onmiddellijk in een bepaalde richting te verwijderen.** **2. Een politieambtenaar of toezichthouder kan een persoon die zich op de weg bevindt, in het belang van de openbare orde, de woon- en leefomgeving, het voorkomen of beperken van overlast, de veiligheid, de zedelijkheid of de gezondheid van prostituees of klanten bevelen zich onmiddellijk in een door hem aangegeven richting te verwijderen.** **3. Met het oog op de in het tweede lid genoemde belangen kan de burgemeester aan een persoon aan wie ten minste eenmaal een bevel als bedoeld in dat lid is gegeven een bevel geven zich gedurende ten hoogste 3 maanden niet op te houden op door de burgemeester in dat bevel aan te wijzen wegen.** 4. **De burgemeester beperkt het in het derde lid bedoelde bevel, als hij dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene noodzakelijk oordeelt. De burgemeester kan op aanvraag tijdelijk ontheffing verlenen van een bevel.**

Toelichting artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A (Wijziging artikel 1:1 Definities)
Deze wijziging houdt verband met het overhevelen van de definitie van ‘gebouw’ in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving naar de bijlage, onder A, bij de Omgevingswet (artikel II, onderdeel V, Verzamelbesluit Omgevingswet, Stb. 2023, 298, resp. artikel I, onderdeel CW van de Verzamelwet Omgevingswet 20.., Stb. 2023, 376). Inhoudelijk is de definitie niet gewijzigd.

Artikel I, onderdeel B (Nieuw artikel 2:50c Messen en andere voorwerpen als steekwapen)
Algemeen
Het wapenbezit in het algemeen en gebruik van steekwapens in het bijzonder is fors toegenomen. Het doel van het artikel is bescherming te bieden tegen mogelijke aantasting van de openbare orde en veiligheid door het bij zich hebben (dragen) van messen en andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt te verbieden. Het artikel is een aanvulling op de Wet wapens en munitie (Wwm) en verbiedt het bij zich hebben van andere dan in de Wwm aangeduide messen of van voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt, maar waarbij *nog geen* sprake is van een situatie waarin, gelet op hun aard of de omstandigheden waaronder deze voorwerpen worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij zijn bestemd om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen. Hierdoor kan aantasting van de openbare orde preventief worden voorkomen en wordt de veiligheid bevorderd. De Wwm verbiedt het dragen (= bij zich hebben) van wapens, waaronder nader aangeduide messen of voorwerpen die als wapen kunnen dienen als *wel* sprake is van bovengenoemde situatie. Voor de toepassing van de Wwm bepaalt de context dus of een voorwerp een wapen is of niet. Uit het arrest van de Hoge Raad van 15 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:1993, volgt dat het in het belang van de openbare orde en veiligheid mogelijk is om een bepaling in de APV op te nemen die ziet op een ‘messenverbod’. Deze bepaling mag niet zien op wapens of voorwerpen die zijn genoemd in artikel 2 van de Wet wapens en munitie (Wwm).
Eerste lid
Op grond van dit lid kan het college openbare plaatsen of daaraan grenzende voor publiek toegankelijke gebouwen of daarbij behorende erven aanwijzen waar het bij zich hebben van messen en andere voorwerpen die als steekwapen kunnen worden gebruikt verboden is.
Tweede lid
Dit lid waarborgt dat messen en voorwerpen die zijn ingepakt, bijvoorbeeld omdat deze in een winkel zijn aangeschaft en nog in de verpakking zitten, niet onder het verbod vallen. Het doel van het artikel is bescherming te bieden tegen mogelijke aantasting van de openbare orde en veiligheid, maar aanschaf van bijvoorbeeld een keukenmes moet mogelijk blijven. Het moet dan wel zodanig zijn verpakt dat het niet onmiddellijk kan worden aangewend.
Derde lid
Dit lid regelt de voorrang van de Wwm. Het verbod geldt niet voor het dragen van messen of voorwerpen die als steekwapen gebruikt kunnen worden, dat onder het bereik van artikel 2 van de Wwm valt.

Artikel I, onderdeel C (Nieuw artikel 2:54 Verbod gebruik openbare plaats als slaapplaats)
De bepaling is facultatief. Het verbod heeft als doel het voorkomen en tegengaan van hinder en overlast, brandgevaar, verontreiniging van de openbare ruimte en risico's voor de volksgezondheid. Het slapen op openbare plaatsen draagt bij aan de verloedering van de stad. Ook het ontbreken

van sanitaire voorzieningen ter plekke draagt daaraan bij. Tussen zonsondergang en zonsopgang geldt daarom een verbod in aangewezen gebieden. De raad kan de gebieden zelf in het artikel aanwijzen of de bevoegdheid daartoe aan het college laten (lid 1, aanhef en onder a). In andere gevallen –'s nachts in niet aangewezen gebieden en overdag – geldt het verbod voor zover het gebruik als slaapplaats leidt tot overlast of hinder, gevaar voor de omgeving of aantasting van het woon- en leefklimaat (lid 1, aanhef en onder b).
Bij het toezicht op de naleving van het verbod moet de opsporingsambtenaar of toezichthouder afwegen welk handhavingsmiddel hij in de concrete situatie proportioneel acht. In de meeste gevallen zal kunnen worden volstaan met een waarschuwing, tenzij sprake is van recidive. Het is weinig zinvol om dakloze mensen te beboeten als zij noodgedwongen buiten moeten slapen of om mensen te beboeten die dat niet kunnen betalen. Dan fungeert het verbod meer als stok achter de deur voor toeleiding naar ondersteuning of (maatschappelijke) opvang.
Op grond van het tweede lid kan het college in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het verbod. Een ontheffing is denkbaar in het kader van overnachten in een voertuig door aanbieders van een in de gemeente te houden evenement.
Het derde lid bakent de verbodsbepaling af. Voor het innemen van een ligplaats met een vaartuig of woonboot (hieronder begrepen ook woonark en woonschip) (a) of voor woonwagens met een woonbestemming (b) bestaan afzonderlijke voorschriften. Ook is nachtverblijf toegestaan op daartoe bestemde kampeerterreinen (c) of door het college op grond van artikel 4:19 aangewezen kampeerplaatsen buiten een kampeerterrein (d).

Artikel I, onderdeel D (Wijziging artikel 2:71 Definitie)
Bij ministeriële regeling op grond van artikel 2.1.1 van het Vuurwerkbesluit wordt bepaald welk vuurwerk aan particulieren beschikbaar mag worden gesteld. De toevoeging van de categorieaanduidingen F1, F2 of F3 in de definitie is overbodig.

Artikel I, onderdeel E (Wijziging artikel 2:78 Gebiedsontzeggingen)
De Commissie Feiten en Tarieven van het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM) is bereid om een feitcode aan overtreding van de gebiedsontzegging te koppelen als dat in dit artikel expliciet is geregeld. Door het nieuwe vierde en vijfde lid in combinatie met strafbaarstelling in artikel 6:1 model-APV is het mogelijk om een boete op te leggen aan degene die een gebiedsontzegging overtreedt. Voor het afdoen met een feitcode moet er in het proces-verbaal ook een kaart van het desbetreffende gebied worden meegestuurd. Er zal namelijk getoetst moeten worden of de ontzegging in persoon is uitgereikt en of het gebied waarop de ontzegging ziet, duidelijk kenbaar is gemaakt.
Vijfde lid
Als iemand de openbare verstoort, kan er overlap ontstaan tussen de bevoegdheid van de officier van justitie om met een gedragsaanwijzing op grond van artikel 509hh, tweede lid, onderdeel a van het Wetboek van Strafvordering op te treden en de bevoegdheid van de burgemeester om op grond van deze bepaling met een gebiedsontzegging op te treden. Het vierde lid geeft voorrang aan een gedragsaanwijzing door de officier van justitie boven een gebiedsontzegging door de burgemeester.

Jurisprudentie
Hoge Raad 11-10-2022, ECLI:NL:HR:2022:1417. Art. 2.3.13, eerste lid, APV Breda 2004 luidt: 'Een ieder is verplicht op een daartoe strekkend besluit, schriftelijk genomen door of namens de burgemeester in het belang van de openbare orde, zich te verwijderen en verwijderd te houden uit

een door de burgemeester aangewezen gebied gedurende de tijd die in dat besluit genoemd is.' Art. 2.3.13 APV Breda 2004 houdt niet uitdrukkelijk in dat de burgemeester is gerechtigd tot het geven van een bevel of het doen van een vordering als in de bewezenverklaring bedoeld.

Artikel I, onderdeel F (nieuw artikel 2:80 Sluiting voor publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf.

Artikel 2:80 Sluiting voor publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf
Het artikel berust op de algemene verordenende bevoegdheid van de raad (artikel 149 van de Gemeentewet).

Eerste lid
Het artikel geeft de burgemeester de mogelijkheid over te gaan tot sluiting van een voor het publiek openstaand gebouw of daarbij behorend erf als overlast, verstoring van de openbare orde of aantasting van het woon- en leefklimaat dreigt. Artikel 2:81 bevat een aanvullende sluitingsbevoegdheid als sprake is van een vergunningplicht.
De burgemeester kan met behulp van artikel 2:80 optreden als in of vanuit een voor het publiek openstaand gebouw of bijbehorend erf strafbare feiten plaatsvinden waardoor de openbare orde of het woon- of leefklimaat nadelig wordt beïnvloed of als ondernemers van (dienstverlenende) bedrijven zoals garages, autoverhuurbedrijven, uitzendbureaus of winkels, overlast (blijven) veroorzaken of ter plaatse strafbare feiten plegen, deze faciliteren, gedogen of op andere wijze toestaan. Ook geeft het artikel de burgemeester de mogelijkheid om op te treden als er in of vanuit een pand (niet zijnde een woning) wordt gegokt, waarvoor geen toestemming is gegeven op grond van de Wet op de Kansspelen. Als sprake is van een illegaal gokpand is zonder meer sprake van een aantasting van de openbare orde (in ruime zin te verstaan). Gokpanden die tevens als woning in gebruik zijn, kunnen niet op basis van dit artikel uit de APV worden gesloten, maar op grond van artikel 174a Gemeentewet.

Het artikel strekt niet tot uitvoering van artikel 174, tweede lid, van de Gemeentewet. Een bevel op grond van artikel 174, tweede lid, van de Gemeentewet is pas op zijn plaats als er geen reguliere bevoegdheden toepasselijk zijn, bijvoorbeeld op grond van de APV, en onverwijlde spoed onmiddellijk optreden vergt (ABRvS 9 juni 2004, ECLI:NL:RVS:2004:AP1137 (Castricum); ABRvS 14-11-2018, ECLI:NL:RVS:2018:3699 (Rotterdam)). De situatie moet tot onmiddellijk ingrijpen noodzaken: de bevelen op grond van artikel 174, tweede lid, moeten zien op concrete, zich direct aandienende, situaties die de veiligheid of de gezondheid bedreigen (MvA, Kamerstukken II 1988/89, 19403, 10, p. 92-93).
Tweede lid
Het artikel is een aanvulling op de bevoegdheden van de burgemeester om op grond van de APV (artikel [**2:30**]) of artikel 13b van de Opiumwet overlast gevende inrichtingen, zoals horecabedrijven en seksinrichtingen, of woningen op grond van artikel 174a Gemeentewet te sluiten.
Derde tot en met vijfde lid
Naast de bekendmaking aan belanghebbende wordt ter plaatse een afschrift van het besluit tot sluiting aangebracht. Zo is voor eenieder voldoende kenbaar dat gedurende de sluiting niemand het gebouw of daarbij behorende erf zonder toestemming van de burgemeester mag betreden. Het is verboden dat afschrift te verwijderen.

Zesde lid
Dit lid biedt de burgemeester de mogelijkheid om een sluiting op te heffen. De burgemeester zal daartoe in de regel alleen overgaan op het moment dat er voldoende garanties aanwezig zijn waaruit blijkt dat de openbare orde en het woon- en leefklimaat in de omgeving van het pand gewaarborgd zijn. Hiervan is geen sprake als er geen wijzigingen hebben plaatsgevonden in de situatie die heeft geleid tot een sluiting.

Jurisprudentie
ABRvS 23-09-2020, ECLI:NL:RVS:2020:2282. De burgemeester moet aannemelijk maken dat concreet voorzienbaar is dat de openbare orde zal worden verstoord. Niet is vereist dat zich al een concrete verstoring van de openbare orde heeft voorgedaan. Ook is niet in alle gevallen vereist dat er al strafbare feiten zijn gepleegd. Wel moet de burgemeester handelen overeenkomstig zijn beleidsregel dat hij de sluitingsbevoegdheid gebruikt in situaties waarin de openbare orde al is verstoord. De burgemeester erkent dat deze situatie zich niet voordoet. De burgemeester mocht daarom het ‘sluitingsartikel’ niet toepassen.

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.093
Onderwerp : Algemene Plaatselijke Verordening 2025

Aan de raad

Inleiding
Een gemeentelijke verordening is een op gemeentelijk niveau vastgesteld algemeen verbindend voorschrift, zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). In de APV worden onder andere voorschriften gegeven op het gebied van de openbare orde en veiligheid in de breedste zin van het woord. Elke gemeente kan deze onderwerpen op haar eigen manier regelen. In de meeste gevallen wordt de Model-APV van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) gebruikt om de eigen APV in te richten.
Het is gebruikelijk dat de APV periodiek wordt geactualiseerd vanwege wijzigingen in wetgeving of ontwikkelingen in de rechtspraak. Afgelopen versie (APV 2024) was vooral gericht op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierdoor zijn niet alle voorgestelde wijzigingen van de VNG verwerkt (najaar 2023 en zomer 2024). De voorgestelde wijzigingen worden in deze versie voor zover dat nodig is verwerkt.

Voorstel
In te stemmen met de geactualiseerde Algemene Plaatselijke Verordening Bladel 2025 (hierna APV).
1. Artikel 2:50c, artikel 254a en artikel 2:80 toe te voegen aan de APV
2. De voorgestelde tekstuele wijzigingen van de VNG over te nemen
3. De Algemene Plaatselijke Verordening 2024 in te trekken op het moment dat de APV 2025 in werking treedt.

Beoogd effect
De gemeentelijke verordening aan te laten sluiten op de laatste wijzigingen van de VNG met daarbij de juiste wettelijke grondslagen en formele wijzigingen.

Argumenten
1.1 Het toevoegen van artikelen in de APV geeft de burgemeester handvatten tot handhaven
Deze artikelen zijn nieuw en geven de burgemeester handvaten om op te kunnen treden bij excessen. Door het opnemen van deze artikelen kunnen de feitcodes worden gebruikt bij het uitschrijven van boetes. Een inhoudelijke toelichting op deze artikelen is toegevoegd als bijlage b.

1.2 Het opnemen van de voorgestelde tekstuele wijzigingen van de VNG zorgt dat de APV update is.
Door de tekstuele wijzigingen van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) over te nemen is de APV weer update en in overeenstemming met wettelijke grondslagen. Een overzicht van wijzigingen vindt u in bijlage b.

1.3 De gemeenteraad stelt de APV gemeente Bladel 2025 vast
Artikel 149 van de Gemeentewet geeft uw raad de bevoegdheid verordeningen vast te stellen. Dit artikel stelt dat de raad de verordeningen maakt die hij in het belang van de gemeente nodig acht. De bevoegdheid tot het strafbaar stellen van een overtreding van een verordening vloeit voort uit artikel 154 van de Gemeentewet.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
VTH	Marian Lijs	0497-361636

1.4 De APV 2024 wordt ingetrokken bij het vaststellen van de APV 2025
Met het vaststellen van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Bladel 2025 wordt de Algemene Plaatselijke Verordening 2024 ingetrokken.

Kanttekeningen
2.1 Het toevoegen van nieuwe artikelen kan leiden tot lastenvermeerdering voor de burger.
De APV regelt de gemeentelijke “huishouding” en bevat in grote lijnen regels op het gebied van de openbare orde en veiligheid. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een modelverordening, welke als basis dient bij het actualiseren van de APV.

De toegevoegde artikelen en wijzigingen zorgen niet voor een hoge administratieve last of een lastenvermindering. Daar staat tegenover dat de toegevoegde artikelen en bepalingen wel van belang zijn om op te kunnen treden in overlastsituaties.

Financiën
Aan het vaststellen van deze APV zitten geen financiële gevolgen.

Communicatie
Na vaststelling door de raad zal deze Algemene Plaatselijke Verordening 2025 op de gebruikelijke wijze gepubliceerd worden.

Uitvoering
De verordening wordt op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt in het Gemeenteblad. Deze verordening treedt de dag na de bekendmaking in werking.

Bladel, 17 december 2024

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,	de burgemeester,
Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers	Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp raadsbesluit (R24.092))
Bijlage a Algemene Plaatselijke Verordening 2025
Bijlage b was-wordt tabel wijzigingen

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

R24.092

Ontwerp-raadsbesluit

R24.092

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.093. van burgemeester en wethouders van 17 december 2024;

gelet op gelet op de behandeling van het voorstel door de Commissie Middelen en Algemene zaken op 6 februari 2025;

gelet op de artikelen 149, 149a, 151a, 151b, 151c, 151d, 154 en 154a van de Gemeentewet, de artikelen 3 en 4 van de Wet openbare manifestaties, de artikelen 4, 25a, 25b, 25c en 25d van de Alcoholwet, artikel 30c, tweede lid, van de Wet op de kansspelen, artikel 3 van de Winkeltijdenwet, artikel 64, tweede lid, van de Wet veiligheidsregio's en artikel 2a van de Wegenverkeerswet 1994;

overwegende dat volgens artikel 149 van de Gemeentewet de raad bevoegd is verordeningen vast te stellen;

besluit:

vast te stellen:

De Algemene Plaatselijke Verordening Bladel 2025

in te trekken op de dag van inwerkingtreding:

De Algemene Plaatselijke Verordening Bladel 2024

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Z240003685

R24.097b

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.097 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op artikel 35, van de Wet gemeenschappelijke regeling (Wvgr);

overwegende dat:
- de 1e begrotingswijziging 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost geen aanleiding geeft om een zienswijze in te dienen;
- het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost nog aandachtspunten kent;

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op de 1e Begrotingswijziging 2025 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost;
2. De volgende zienswijze in te dienen op het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost: “De gemeente Bladel wenst meer inzicht te krijgen in hoe de prioritering van de focusgebieden zal worden uitgevoerd. We zijn benieuwd naar het proces: wanneer en hoe de focusgebieden verder worden uitgewerkt en welke stappen er worden genomen om deze risico’s in de toekomst te adresseren. Daarnaast verzoekt de raad om regelmatig op de hoogte gehouden te worden van de voortgang, zodat we samen kunnen bijdragen aan een effectieve en toekomstbestendige crisisbeheersing”;
3. De financiële gevolgen voor de gemeente Bladel mee te nemen in de Perspectiefnota 2025 en daarmee te verwerken in de meerjarenbegroting 2023-2027.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.097
Onderwerp : 1e begrotingswijziging 2025 en het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost

Aan de raad

Inleiding
In de vergadering van het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) in juli 2024 is na een zienswijzeprocedure met de raden van de deelnemende gemeenten, de Begroting 2025 VRBZO vastgesteld. Gedurende die zienswijzeprocedure is uw raad geïnformeerd over een aantal grote uitdagingen waar de veiligheidsregio in de komende jaren voor staat en de bestuurlijke opdracht die aan de directeur VRBZO is gegeven om in beeld te brengen wat de (financiële) consequenties van deze uitdagingen zijn.

Deel 1 van deze bestuurlijke opdracht is inmiddels afgerond. Het effect daarvan is verwerkt in de 1e ontwerpbegrotingswijziging 2025 die na de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december 2024 is toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten met het verzoek om vóór 20 maart 2025 een zienswijze kenbaar te maken. Zie bijlage 2 voor de aanbiedingsbrief, bijlage 3 voor de brief voortgang bestuurlijke opdracht - deelopdracht 1 en bijlage 4 voor de 1e ontwerpbegrotingswijziging 2025 VRBZO.

Ook op het Regionaal Risicoprofiel kan een zienswijze ingediend worden. Hierbij is ook het verzoek om vóór 20 maart een zienswijze kenbaar te maken. Zie bijlage 5 voor de informatiebrief over het Regionaal Risicoprofiel, bijlage 6 voor het Regionaal Risicoprofiel en bijlage 7 voor het afwegingskader verdieping en doorleving risico's.

Het bestuur betrekt de ingediende zienswijzen bij de voorbereiding van de besluitvorming over de 1e wijziging van de begroting en het Regionaal Risicoprofiel in het Algemeen Bestuur. Besluitvorming in het Algemeen Bestuur is gepland op 3 april 2025.

Voorstel
1. Geen zienswijze in te dienen op de 1e Begrotingswijziging 2025 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en de financiële gevolgen voor de gemeente Bladel mee te nemen in de Perspectiefnota 2025 en daarmee te verwerken in de meerjarenbegroting 2023-2027.
2. Een zienswijze in te dienen op het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

Beoogd effect
Door het indienen van een zienswijze heeft uw raad de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het (financieel) beleid van VRBZO.
Daarbij kennis te nemen van de 1e begrotingswijziging 2025 en hierop geen zienswijze in te dienen en de financiële gevolgen voor de gemeente Bladel mee te nemen in de Perspectiefnota 2025 en daarmee te verwerken in de meerjarenbegroting 2023-2027.
En kennis te nemen van het Regionaal Risicoprofiel en hierop een zienswijze in te dienen.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ABZ	Daisy van Dordrecht	0497-361636

Argumenten

1.1 1e begrotingswijziging 2025 VRBZO: Extra gelden zijn nodig vanwege de bestuurlijke deel-opdracht 1: het voldoen aan de wet en regelgeving.

De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost speelt een cruciale rol in het creëren van een veilige werk-, woon- en leefomgeving door risico's te identificeren, veiligheid te bevorderen en partners te laten samenwerken. In een samenleving waar veiligheidsrisico's toenemen en complexer worden, groeit de druk op de organisatie om aan hoge eisen en verwachtingen te voldoen. VRBZO constateert echter dat zij niet langer in staat is om deze taken naar behoren uit te voeren. De organisatie staat onder grote druk door een gebrek aan middelen en personeel, wat zowel de reguliere werkzaamheden als crisisrespons belemmert. Verdere bezuinigingen zijn niet verantwoord en de bedrijfscontinuïteit staat op het spel.

Er is geïnventariseerd welke wettelijke bepalingen, brancherichtlijnen en normen gelden en wat nodig is om binnen VRBZO te voldoen aan wet- en regelgeving. Een document is opgesteld met constateringen en benodigde acties om structureel aan deze eisen te blijven voldoen. De belangrijkste thema's zijn hierin benoemd en worden hieronder verder geduid.

- *Thema taakuitvoering primair proces, extra capaciteit en middelen*

De Wet veiligheidsregio's is duidelijk in wat de taken en verantwoordelijkheden van een veiligheidsregio zijn en waaraan ook VRBZO moet voldoen. Om de veiligheid en maatschappelijke continuïteit te waarborgen, is het noodzakelijk de formatie van zowel vrijwilligers als beroepsbrandweer te verhogen en te investeren in moderne opleidingsmethoden en informatievoorziening. De huidige taakuitvoering van de VRBZO loopt vast door een gebrek aan capaciteit en middelen, wat leidt tot onverantwoorde situaties. Veranderingen in veiligheidsrisico's vereisen bovendien een hoger kennisniveau en innovatieve manieren om vakbekwaamheid op peil te houden. Zonder deze verbeteringen kunnen de repressieve taken niet langer verantwoord worden uitgevoerd, met risico's voor de samenleving als gevolg.

- *Huisvesting en materieel*

Toekomstbestendige huisvesting en betrouwbaar materieel zijn essentieel voor effectieve hulpverlening. Samenwerking, deskundige inbreng en voldoende middelen zijn nodig om de toenemende eisen, kosten en verduurzamingsopgaven aan te kunnen. Zonder deze investeringen komt de beschikbaarheid van cruciale middelen en daarmee de veiligheid in gevaar.

- *Personele zorg*

Om risicovol werk veilig en verantwoord te kunnen uitvoeren, moet VRBZO als werkgever investeren in veilige arbeidsomstandigheden, goede arbeidsvoorwaarden en begeleiding. De huidige tekortkomingen bedreigen niet alleen de gezondheid en veiligheid van medewerkers, maar ondermijnen ook de kwaliteit en betrouwbaarheid van de hulpverlening. Voldoende middelen en deskundig personeel zijn onmisbaar om deze situatie te verbeteren.

- *Ondersteuning organisatie*

Een goed functionerende crisisorganisatie vereist betrouwbare ICT-systemen, veilige informatieomgevingen en deskundige ondersteuning. De huidige tekortkomingen in netwerken, applicaties en beveiliging ondermijnen de bedrijfscontinuïteit en voldoen niet aan wettelijke normen. Extra capaciteit en middelen zijn noodzakelijk om deze risico's weg te nemen en de hulpverlening betrouwbaar te houden.

1.2 Een voldoende opgeleide en gefaciliteerde brandweerorganisatie moet vanzelfsprekend zijn

Veranderingen in veiligheidsrisico's (denk hierbij aan elektrische voertuigen, hoge woontorens enz.) vragen om andere vormen van opgeleid worden en opgeleid blijven. Inzet van moderne methoden en didactische inzichten zijn nodig om de vakbekwaamheid van onze brandweermensen op peil te brengen en houden, aangezien het traditioneel oefenen te beperkt is in mogelijkheden en aanloopt tegen praktische en milieutechnische grenzen. Het gaat in dezen in de eerste plaats om de veiligheid van de brandweermensen die we inzetten. Zij moeten voldoende voor hun taak zijn toegerust.

1.3 Maatschappelijke trends en ontwikkelingen vragen om aanpassing van de organisatie
In een maatschappij waarin de (veiligheids-)risico's alsmaar toenemen en complexer worden, groeit het belang van een sterke en daadkrachtige veiligheidsregio. Een veiligheidsregio die kwantitatief op sterkte is, kwalitatief van een goed professioneel niveau en snel wendbaar om op allerlei denkbare scenario's in te spelen. In de afgelopen jaren hebben we gezien dat de veiligheidsregio's worden ingezet bij andersoortige crises: de coronacrisis, coördinatie van de opvang van Oekraïense ontheemden, enz. Daarom ook wordt in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2025 – 2028 VRBZO ingezoomd op focusgebieden die aansluiten bij nationale en internationale trends en ontwikkelingen: klimaatverandering, cyberveiligheid, geopolitieke spanningen, sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en complexe langdurige crises. Onlangs heeft het Kabinet bevestigd dat de geopolitieke ontwikkelingen het noodzakelijk maken dat we de weerbaarheid van onze maatschappij verhogen.

Ondanks het feit dat uw Raad in haar zienswijze op de Begroting VRBZO 2025 heeft aangedrongen op terughoudendheid in kosten en uitgaven wordt op basis van het voorgaande voorgesteld om op de 1e begrotingswijziging geen zienswijze in te dienen.

2. Kennis te nemen van het Regionaal Risicoprofiel.
Op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is iedere veiligheidsregio verplicht een regionaal risicoprofiel (RRP) op te stellen. Het RRP richt zich op risico's die kunnen leiden tot branden, rampen en crises.

2.1 Nieuwe methodiek
Bij het opstellen van het Regionaal Risicoprofiel (RRP) is er gewerkt met een nieuwe methodiek. Deze methodiek sluit beter aan bij de huidige eisen en relevante wetenschappelijke ontwikkelingen dan de verouderde methodiek uit 2009. Door de focus te verleggen van risicoschatting naar fenomeen-analyse en kwalitatieve beschrijvingen per crisistype, ontstaat een diepgaander en realistischer beeld van risico's. Deze aanpak is gebaseerd op landelijke adviezen en samenwerking met veiligheidsregio's en crisispartners, wat zorgt voor een uniform proces en betere aansluiting op actuele ontwikkelingen. Werken met deze methodiek is noodzakelijk om effectief te anticiperen op veiligheidsrisico's en te voldoen aan de huidige standaarden.

2.2 Groeimodel en afwegingskader
Het werken met een groeimodel voor de ontwikkeling van het RRP 2025-2028 biedt flexibiliteit en zorgt voor een gefaseerde, diepgaande benadering van risicoanalyse. Door eerst de risico's op basis van beschikbare informatie in kaart te brengen en vervolgens samen met partners verder te verdiepen, kan VRBZO de aanpak beter afstemmen op de actuele situatie en prioriteiten. Het afwegingskader helpt bij het maken van weloverwogen keuzes over welke risico's eerst moeten worden uitgewerkt, door diverse relevante criteria te combineren. Dit proces maakt het mogelijk om effectief in te spelen op veranderende omstandigheden en zorgt ervoor dat de veiligheid op een gestructureerde en doelgerichte manier kan worden versterkt.

2.3 Dynamisch Profiel
Voorheen werd het RRP elke vier jaar geactualiseerd voorafgaand aan het regionaal beleidsplan. Hoewel deze periode logisch is in relatie tot het beleidsplan, zorgde deze werkwijze ervoor dat het RRP een statisch karakter had. De praktijk wijst uit dat risico's steeds sneller veranderen in aard en omvang, wat de behoefte heeft doen ontstaan aan een dynamische aanpak van het RRP. Een dynamisch RRP stelt VRBZO in staat sneller in te spelen op veranderingen in de omgeving. Het tussentijds verdiepen en doorleven van de risico's uit het RRP 2025-2028 sluit goed aan bij deze behoefte.

2.4 Focus op de belangrijkste risico's
Hoewel de verdiepingen van de risico's in het RRP 2025-2028 nog moeten plaatsvinden, kan er al focus worden gelegd op de belangrijkste risico's door in te spelen op actuele trends en ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, cyberveiligheid, geopolitieke spanningen, sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en complexe langdurige crises. Deze focus sluit aan bij de inzichten uit de Toekomstverkenning Crisisbeheersing en de Trendanalyse Nationale Veiligheid, waardoor het beleidsplan niet alleen de geïdentificeerde risico's adresseert, maar ook

vooruitkijkt naar de opkomende uitdagingen. Dit zorgt ervoor dat het RRP niet alleen actueel is, maar ook proactief inspeelt op toekomstige bedreigingen.

Reden zienswijze: prioritering
De gemeente Bladel ziet de meerwaarde in van het feit dat het Regionaal Risicoprofiel een dynamisch model is dat zich ontwikkelt. Desondanks willen we graag een zienswijze indienen om meer inzicht te krijgen in hoe de prioritering van de focusgebieden zal worden uitgevoerd. We zijn benieuwd naar het proces: wanneer en hoe de focusgebieden verder worden uitgewerkt en welke stappen er worden genomen om deze risico's in de toekomst te adresseren. Daarnaast verzoekt de raad om regelmatig op de hoogte gehouden te worden van de voortgang, zodat we samen kunnen bijdragen aan een effectieve en toekomstbestendige crisisbeheersing.

Kanttekeningen
Invloed van de zienswijze
De kans bestaat dat één of meerdere gemeenten binnen de VRBZO zich niet kunnen vinden in de voorgestelde 1e begrotingswijziging 2025 en het Regionaal Risicoprofiel. Een zienswijze om niet in te stemmen heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund. Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van het VRBZO.

1.1 Uit de uitwerking van de bestuurlijke opdracht blijkt dat een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage nodig is.
Met het invullen van bovengenoemde geconstateerde tekortkomingen op gebied van wet- en regelgeving is nog geen sprake van een op de toekomst voorbereide en adequaat functionerende veiligheidsregio. Het in beeld brengen van wat hiervoor nodig is en welk ambitieniveau VRBZO hierbij nastreeft, komt aan de orde in het proces om te komen tot een nieuw Beleidsplan VRBZO. Het bestuur van VRBZO legt het ontwerp voor een nieuw Beleidsplan VRBZO graag medio 2025 aan uw raad ter zienswijze voor. Het streven is om eind 2025 een Beleidsplan VRBZO voor de komende jaren vast te stellen en dit de basis voor de begroting 2027 VRBZO te laten zijn. Bij de totstandkoming van dit nieuwe beleidsplan wil het bestuur VRBZO de gemeenteraden op een nog nader te bepalen wijze betrekken. Hoe deze betrokkenheid vorm te geven kan onderwerp van gesprek zijn tijdens raadsinformatiebijeenkomsten die op 22 en 29 januari 2025 worden georganiseerd (zie bijlage 8). Hierbij is een afvaardiging van het Algemeen Bestuur aanwezig om nadere toelichting te geven op dat wat nodig is om aan de zorg voor veiligheid door VRBZO te kunnen voldoen. U heeft de uitnodiging hiervoor ontvangen via de griffie.

1.2 Ook gemeenten hebben financiële problemen en moeten moeilijke keuzes maken.
VRBZO realiseert zich dat gemeenten een zgn. ravijnjaar tegemoet gaan. Daarom wordt naast gevonden financiële dekking uit de bestaande begroting VRBZO, de algemene reserve van VRBZO volledig ingezet. Ondanks dat is een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage nodig om de belangrijkste tekortkomingen op korte termijn te kunnen oplossen.
De structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage gaat € 6.000.000 per jaar bedragen (prijspeil 2026). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Deze bijdrage kan voor 2025 en 2026 (incidenteel) worden verlaagd door het benutten van onderbesteding in de begroting en onttrekken uit de algemene reserve. In tabelvorm ziet dit er als volgt uit:

Jaar	Totaal	Uit onderbesteding	Uit reserve	Van gemeenten
2025	€ 3.130.000	€ 1.000.000		€ 2.130.000
2026	€ 5.000.000	€ 1.000.000	€ 1.870.000	€ 2.130.000
2027	€ 6.000.000		€ 1.330.000	€ 4.670.000
2028	€ 6.000.000			€ 6.000.000

Om volledig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving zal ook na 2027 nog een bedrag nodig zijn. Met het vaststellen van een nieuw Beleidsplan VRBZO zal voor 2027 en verder worden bepaald wat de structurele bijdrage uiteindelijk gaat worden om te kunnen voldoen aan het in een beleidsplan geformuleerd niveau van veiligheid.

1.3 De Kadernota 2026 VRBZO brengt in beeld wat effecten van de bestuurlijke opdracht – deelopdracht 1 zijn voor de verhoging van de gemeentelijke bijdrage Bladel in de komende jaren

Ter informatie en om een goed en compleet beeld te krijgen om te komen toe een zienswijze op de 1e wijziging van de begroting 2025 VRBZO is de door het Algemeen Bestuur VRBZO vastgestelde Kadernota 2026 bijgevoegd (zie bijlage 9).
De Kadernota geeft uitgangspunten weer voor het opstellen van de Begroting 2026 VRBZO. Daarnaast beschrijft de Kadernota de gevolgen van de uitwerking van deelopdracht 1 van de bestuurlijke opdracht voor 2026 en de jaren daarna.
De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage Bladel is op basis van deze kadernota voor de komende jaren als volgt:

Overzicht ramingen Veiligheidsregio Brabant Zuidoost 2024-2028 op basis van 1e wijziging 2025 en Kadernota 2026

Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basisbijdrage (inclusief piket bevolkingszorg)	1.406.284	1.476.042	1.534.346	1.592.597	1.662.061	1.698.434
Aandeel bestuurlijke opdracht jaarschijf 2026 (1e wijziging 2025)		58.251				
Aandeel bestuurlijke opdracht jaarschijf 2026			58.251			
Aandeel bestuurlijke opdracht jaarschijf 2027				69.464		
Aandeel bestuurlijke opdracht jaarschijf 2027					36.373	
Totale bijdrage	1.406.284	1.534.293	1.592.597	1.662.061	1.698.434	1.698.434
Huidige raming in meerjarenbegroting gemeente Bladel	1.406.284	1.476.042	1.476.042	1.476.042	1.476.042	1.476.042
Per saldo mutaties	**0**	**58.251**	**116.555**	**186.019**	**222.392**	**222.392**

Verder is er in de Kadernota aandacht voor enkele andere belangrijke ontwikkelingen waarmee rekening moet worden gehouden. Bij de zienswijzeprocedure voor de ontwerp-begroting 2026 VRBZO worden deze ontwikkelingen nader toegelicht.

Communicatie
Om uw raad te informeren voorafgaand aan de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december 2024 heeft VRBZO u op 4 december 2024 via de griffie een brief met informatie over de voortgang van de bestuurlijke opdracht - deelopdracht 1 toegestuurd (zie eerdergenoemde bijlage 3). Op 22 en 29 januari 2025 organiseert VRBZO regionale bijeenkomsten voor raadsleden uit Zuidoost Brabant om een nadere toelichting te geven en eventuele vragen te beantwoorden.
Ten slotte heeft VRBZO het aanbod gedaan om -als daar behoefte aan is- aanwezig te zijn bij de bespreking in een commissie- of raadsvergadering. Wij hebben aangegeven graag gebruik te maken van het aanbod en er prijs op te stellen als VRBZO aanwezig kan zijn bij de commissie Middelen & Algemene zaken op 6 februari 2025 om een extra lokale informatie-/vragenronde te hebben voor de raadsleden.

Financiën
De bestuursopdracht geeft een aanzienlijke lastenstijging te zien voor onze gemeente, met name als gevolg van de indexering voor 2025. In bijgaand overzicht is becijferd wat de gevolgen hiervan zijn voor onze gemeente. Deze financiële gevolgen worden meegenomen bij de opstelling van de Perspectiefnota 2025.

Gemeente	Aandeel in bijdrage 2025	Bijdrage 2025 primaire begroting	1e wijziging 2025	Bijdrage na 1e wijziging
Bladel	2,73%	€ 1.467.042	€ 58.251	€ 1.534.293

Uitvoering
De zienswijze moet voor 20 maart 2025 bij de VRBZO zijn ingediend. De ingekomen zienswijzen worden door het Algemeen Bestuur van de VRBZO behandeld welke is gepland op 3 april 2025.

Bladel, 7 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)

01.	Ontwerp-besluit	(24.30028)
02.	Aanbiedingsbrief raden zienswijze	(24.29605)
03.	Brief raden – stand van zaken bestuursopdracht	(24.29606)
04.	1e wijziging begroting 2025	(24.29607)
05.	Informatiebrief Regionaal Risicoprofiel 2025-2028	(24.29602)
06.	Regionaal Risicoprofiel 2025-2028	(24.29603)
07.	Afwegingskader verdieping en doorleving risico's	(24.29604)
08.	Uitnodiging raadsleden voor bijeenkomsten op 22 en 29 januari	(24.29601)
09.	Kadernota 2026	(24.29608)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.30028

Ontwerp-raadsbesluit

24.30028

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.097 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op artikel 35, van de Wet gemeenschappelijke regeling (Wvgr);

overwegende da de 1e begrotingswijziging 2025 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost geen aanleiding geeft om een zienswijze in te dienen;

dat het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost nog aandachtspunten kent;

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op de 1e Begrotingswijziging 2025 van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.
2. De volgende zienswijze in te dienen op het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost: “De gemeente Bladel wenst meer inzicht te krijgen in hoe de prioritering van de focusgebieden zal worden uitgevoerd. We zijn benieuwd naar het proces: wanneer en hoe de focusgebieden verder worden uitgewerkt en welke stappen er worden genomen om deze risico’s in de toekomst te adresseren. Daarnaast verzoekt de raad om regelmatig op de hoogte gehouden te worden van de voortgang, zodat we samen kunnen bijdragen aan een effectieve en toekomstbestendige crisisbeheersing”.
3. De financiële gevolgen voor de gemeente Bladel mee te nemen in de Perspectiefnota 2025 en daarmee te verwerken in de meerjarenbegroting 2023-2027

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Z240003785

Website www.vrbzo.nl

Retouradres: Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

Raadsleden van de deelnemende gemeenten

Onderwerp	zienswijzen begrotingswijziging en Regionaal Risicoprofiel		
Datum	13 december 2024	*Bijlagen*	7

Beste mevrouw/heer,

Namens het bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) informeer ik u over enkele onderwerpen en nodig u van harte uit hierover een zienswijze uit te brengen.

1e Begrotingswijziging 2025

Conform artikel 28 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2024 wordt u in de gelegenheid gesteld een zienswijze uit te brengen over voorstellen voor wijzigingen van de begroting, voor zover deze leiden tot verhoging van de gemeentelijke bijdragen. In de 1e Begrotingswijziging 2025 is de verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor 2025 verwerkt, die voortkomt uit de uitwerking van de Bestuursopdracht – deelopdracht 1. U heeft hierover op 4 december jl. een informatieve brief ontvangen. In deze brief en de 1e Begrotingswijziging (zie bijlagen) is de grondslag hiervan en de effecten van het voorstel voor de individuele gemeenten opgenomen.
U ontvangt ook de Kadernota 2026 die door het Algemeen Bestuur VRBZO is vastgesteld. De Kadernota geeft uitgangspunten weer voor het opstellen van de Begroting 2026. Daarnaast beschrijft de Kadernota de gevolgen van de uitwerking van deelopdracht 1 van de Bestuursopdracht voor 2026 en de jaren daarna. Verder is er in de Kadernota aandacht voor enkele andere belangrijke ontwikkelingen waarmee rekening moet worden gehouden. Deze Kadernota 2026 ontvangt u ter informatie en kunt u gebruiken om een goed en compleet beeld te krijgen om te komen tot een zienswijze op de 1e Begrotingswijziging 2025.

Om u nader te informeren over met name de Bestuursopdracht – deelopdracht 1 en de gevolgen hiervan voor gemeentelijke bijdragen zijn er **op 22 en 29 januari 2025** informatiebijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten krijgt u ook informatie over het verdere proces van uitwerken van de Bestuursopdracht en het proces om te komen tot een nieuw beleidsplan. Bijgaand ontvangt u de uitnodiging voor deze bijeenkomsten.

Regionaal Risicoprofiel

Conform artikel 11 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2024 krijgt u ook de gelegenheid een zienswijze uit te brengen over een risicoprofiel als bedoeld in artikel 15 van de Wet veiligheidsregio's. Een risicoprofiel richt zich op de risico's die in of voor de regio kunnen leiden tot branden, rampen en crisis.
Door middel van zogeheten focusgebieden sluit het Regionaal Risicoprofiel aan bij trends en ontwikkelingen die zijn beschreven in diverse toekomstverkenningen en trendanalyses. Het gaat onder meer om klimaatverandering, cyberveiligheid, geopolitieke spanningen, sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en complexe langdurige crises. Het nieuwe beleidsplan, dat in het komend jaar wordt ontwikkeld, heeft onder meer het Regionaal Risicoprofiel als basis. Dit betekent dus dat niet alleen geïdentificeerde risico's als uitgangspunt genomen worden maar met name rekening gehouden gaat worden met de relevante trends en ontwikkelingen.
Het Algemeen Bestuur VRBZO legt het concept Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 nu aan u ter zienswijze voor, waarbij u gelegenheid heeft om alvast uw eerste eventuele wensen voor het nieuwe beleidsplan mee te geven aan het bestuur. Daarnaast ontvangt u op een later moment een uitnodiging om voor de totstandkoming van het beleidsplan inbreng te leveren. In bijgaande notitie met bijlagen treft u meer informatie aan over de inhoud en het tot stand komen van het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028.

Proces

Het streven is zowel de 1e Begrotingswijziging 2025 als het Regionaal Risicoprofiel ter vaststelling voor te leggen aan het Algemeen Bestuur VRBZO op 3 april 2025. Om deze reden wil ik u verzoeken uw zienswijzen op beide onderwerpen **uiterlijk 20 maart 2025** toe te sturen aan directiesecretariaat@vrbzo.nl. Zo is het mogelijk om u nog voorafgaand aan de bespreking van de ontvangen zienswijzen in het Algemeen Bestuur een reactie op uw zienswijze toe te sturen.

Met vriendelijke groet,
namens het Algemeen Bestuur



Marijke Wilms
Directeur

VeiligheidsRegio Brabant • Zuidoost

Website www.vrbzo.nl

Retouradres: Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten
.

Onderwerp voortgang bestuurlijke opdracht - deelopdracht 1
Datum 04 december 2024

Afschrift aan Colleges van B&W

Beste mevrouw, heer,

Inleiding
In mijn brief van 5 april jl. heb ik u namens het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) geïnformeerd dat we in de komende jaren voor grote uitdagingen staan en de organisatie versterking vraagt om deze uitdagingen aan te kunnen. We hebben daarom de directeur VRBZO opdracht verstrekt om inzichtelijk te maken welke capacitaire en financiële voorzieningen nodig zijn om de meest essentiële maatregelen te nemen. In deze brief wordt u geïnformeerd over de resultaten van deze opdracht en voorstellen die wij aan het Algemeen Bestuur tijdens de vergadering op 12 december 2024 willen voorleggen.

Aanleiding
Het bieden van een veilige werk-, woon- en leefomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, gemeenten en vele andere instellingen. Een belangrijke schakel hierin is de Veiligheidsregio: de organisatie die risico's in beeld brengt, zelfredzaamheid en weerbaarheid bevordert, veiligheidsmaatregelen adviseert en voorschrijft, partners samenbrengt en laat samenwerken. En, als het dan toch fout gaat, treedt de Veiligheidsregio op en probeert zij de maatschappelijke continuïteit zo snel mogelijk terug te brengen tot een aanvaardbaar peil.

In een maatschappij waarin de (veiligheids-)risico's alsmaar toenemen en complexer worden, groeit het belang van een sterke en daadkrachtige Veiligheidsregio. Een Veiligheidsregio die kwantitatief op sterkte is, kwalitatief van een goed professioneel niveau en snel wendbaar om op allerlei denkbare scenario's in te spelen. Deze vereisten zien we terug in steeds strenger wordende wet- en regelgeving, in brancherichtlijnen en overeenkomsten, maar ook in maatschappelijke betrokkenheid. De lat ligt steeds hoger.

VRBZO constateert dat zij niet langer kan voldoen aan deze eisen en verwachtingen. De rek is eruit. De zorg voor veiligheid van inwoners en bedrijven legt inmiddels een onevenredige druk op het personeel. Er zijn grote zorgen over de bedrijfscontinuïteit en er is onvoldoende slagkracht voor het uitvoeren van zowel de reguliere activiteiten als de werkzaamheden in crisissituaties. Lange tijd is getracht om binnen de bestaande middelen te voldoen aan

de minimale vereisten van een gezonde en veilige organisatie en een daadkrachtige hulpverleningsdienst. Maar blijven zoeken naar nog enige ruimte in de begroting is niet langer mogelijk en verantwoord.

Aanpak
Het Algemeen Bestuur van VRBZO heeft daarom opdracht gegeven om te komen met een nadere uitwerking van de situatie. Deze bestuursopdracht kent drie deelopdrachten:

1. *Op zo kort mogelijke termijn wordt een overzicht voorbereid van onderwerpen waarbij op dit moment niet wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving en wat nodig is (in capaciteit en tijd) om aan deze vereisten te voldoen. Criterium voor opname in het overzicht is dat de veiligheid van medewerkers moet zijn geborgd en de bedrijfscontinuïteit en taakuitvoering kan worden gegarandeerd. Hierbij wordt de bandbreedte voor invulling van verbeteringen en de voorgestelde invulling aangegeven en voorzien van een planning [..]..*

2. *Daarnaast worden aanvullende stappen in beeld gebracht om de organisatie op orde te brengen naar een gezond functionerende organisatie met daarbij een overzicht van die onderwerpen, waarbij op dit moment niet wordt voldaan aan brancherichtlijnen en uitvoeringsvoorschriften, met inzicht hoe andere Veiligheidsregio's hieraan invulling geven (benchmark). […][1]*

3. *De nieuwe directeur zal worden gevraagd te werken aan een nieuw beleidsplan (met ingangsdatum 2026). […][2]*

Uitwerking
Geconstateerd wordt dat op diverse terreinen, vooral binnen brandweerzorg en deels binnen bedrijfsvoering, niet (voldoende) wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving. Dit is met name het geval op het gebied van:

<u>Taakuitvoering</u>
De Wet veiligheidsregio's is duidelijk in wat de taken en verantwoordelijkheden van een Veiligheidsregio zijn en waaraan ook VRBZO moet voldoen. Het op orde hebben van de primaire taakuitvoering is van groot belang. VRBZO kan momenteel de repressieve taken nog uitvoeren, maar het piept en het kraakt. De limiet van wat nog verantwoord is, is bereikt of wordt hier en daar al overschreden. Dankzij de loyale inzet van medewerkers lukt het nog de primaire taken uit te voeren en de bedrijfscontinuïteit en veiligheid te borgen, maar zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin loopt het systeem vast.
Veranderingen in veiligheidsrisico's vragen om andere vormen van opgeleid worden en opgeleid blijven. Inzet van moderne methoden en didactische inzichten zijn nodig om de vakbekwaamheid van onze mensen op peil te brengen en houden, aangezien het traditioneel oefenen te beperkt in mogelijkheden is en aanloopt tegen praktische en milieutechnische grenzen. Mede vanwege de komst van de Omgevingswet wordt een steeds hoger kennisniveau van onze veiligheidsadviseurs gevraagd. En een heel belangrijke constatering is dat voor het uitvoeren van alle taken binnen het primair proces beschikbaarheid van de juiste, op de taken van de Veiligheidsregio toegespitste informatie, steeds belangrijker is. Ook hiervoor ontbreekt het aan de juiste middelen.

<u>Huisvesting en materieel</u>
Met de laatste fase van de regionalisering van de brandweer in 2014 zijn ook de huurafspraken voor gebruik van brandweerkazernes vastgelegd. Duidelijk was daarbij welk deel van de huurovereenkomst de verantwoordelijkheid is van verhuurder en van huurder. Inmiddels is duidelijk dat ook aan huurderszijde een

[1] Consequenties van deze deelopdracht wordt meegenomen bij het opstellen van een Beleidsplan, dat eind 2025 wordt vastgesteld.
[2] idem

goede beheersorganisatie moet worden ingericht om toekomstbestendige huisvesting te kunnen blijven garanderen. Deze samenwerking tussen gemeenten en VRBZO zal ook moeten worden opgepakt ten aanzien van het duurzaam gebruik van de gebouwen. Dit vraagt om deskundige inbreng vanuit VRBZO.

Dit is ook aan de orde bij het beheren en vervangen van materialen en materieel. De organisatie is niet in staat om de verzwaringen in eisen en processen, de toename in werkzaamheden en de kostenverhogingen bij vervangingen op te vangen. En dit terwijl de onvoorwaardelijke beschikbaarheid van materialen en materieel essentieel is voor het veilig en effectief kunnen uitvoering van de hulpverleningstaken. Ook voor dit onderwerp geldt dat in eerste instantie deskundigheid moet worden georganiseerd om op een later tijdstip inzichtelijk te krijgen wat in totaal nodig is.

Voorgenomen besluit en zienswijze
Het Algemeen Bestuur VRBZO heeft kennisgenomen van de uitwerking van deelopdracht 1 (voldoen aan wet- en regelgeving) en geconstateerd dat, naast het vinden van financiële dekking uit de bestaande begroting en inzet van algemene reserve, een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage nodig is de belangrijkste tekortkomingen op korte termijn te kunnen oplossen.

De genoemde structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage gaat € 6.000.000 per jaar bedragen (prijspeil 2026). Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Deze bijdrage kan voor 2025 en 2026 (incidenteel) worden verlaagd door het benutten van onderbesteding in de begroting en onttrekken uit de algemene reserve. Met het vaststellen van een beleidsplan zal voor 2027 en verder worden bepaald wat de structurele bijdrage uiteindelijk gaat worden om te kunnen voldoen aan het in een nieuw beleidsplan geformuleerd niveau van veiligheid. Om volledig te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving zal ook na 2027 nog een bedrag nodig zijn. Met het vaststellen van een nieuw beleidsplan zal voor 2027 en verder worden bepaald wat de structurele bijdrage uiteindelijk gaat worden om te kunnen voldoen aan het in een beleidsplan geformuleerd niveau van veiligheid.

Jaar	Totaal	Uit onderbesteding	Uit reserve	Van gemeenten
2025	€ 3.130.000	€ 1.000.000		€ 2.130.000
2026	€ 5.000.000	€ 1.000.000	€ 1.870.000	€ 2.130.000
2027	€ 6.000.000		€ 1.330.000	€ 4.670.000
2028	€ 6.000.000			€ 6.000.000

De bedragen vanaf 2026 zijn prijspeil 2026

In de 1e begrotingswijzing 2025 en de Kadernota 2026 is aangegeven wat de verhoging van de gemeentelijke bijdragen voor alle deelnemende gemeenten voor 2025 en 2026 gaat betekenen.

Vervolgproces
Het bovenstaande is verwerkt in:

- een voorgenomen wijziging van de Begroting 2025, die direct na de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december a.s. separaat aan uw Raad ter zienswijze wordt voorgelegd en
- in de eveneens door het Algemeen Bestuur VRBZO vast te stellen Kadernota 2026, die u, vooruitlopend op het voorleggen van de Ontwerpbegroting 2026, ter informatie wordt aangeboden.

Het Algemeen Bestuur wordt vervolgens op 3 april 2025 gevraagd om, mede op basis van de door u aangegeven zienswijzen, een definitief besluit te nemen over de 1e begrotingswijziging 2025.

Met het invullen van een deel van de geconstateerde tekortkomingen op gebied van wet- en regelgeving is nog geen sprake van een op de toekomst voorbereide en adequaat functionerende Veiligheidsregio. Het in beeld

brengen van wat hiervoor nodig is en welk ambitieniveau VRBZO hierbij nastreeft, is vervat in het proces om te komen tot een nieuw Beleidsplan VRBZO. Beoogd wordt om een ontwerp voor een nieuw Beleidsplan VRBZO medio 2025 door het bestuur VRBZO te laten vaststellen waarna het conceptplan ter zienswijze aan uw Raad wordt voorgelegd. Het streven is om eind 2025 een Beleidsplan VRBZO voor de komende jaren te kunnen vaststellen en dit de basis voor de begroting 2027 te laten zijn.
Bij de totstandkoming van dit nieuwe beleidsplan wil het bestuur VRBZO de gemeenteraden op een nog nader te bepalen wijze betrekken. Hoe deze betrokkenheid vorm te geven kan onderwerp van gesprek zijn tijdens raadsinformatiebijeenkomsten die op 22 en 29 januari 2025 worden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten wordt nader toelichting gegeven over de 1e begrotingswijziging 2025 en de Kadernota 2026. Ook is een afvaardiging van het Algemeen Bestuur aanwezig om u nadere toelichting te geven op dat wat nodig is om aan onze zorg voor veiligheid te kunnen voldoen. U ontvangt via uw griffie een uitnodiging hiervoor.

Met vriendelijke groet,

Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost,
Namens deze,

J.R.V.A. Dijsselbloem
Voorzitter

Concept eerste wijziging begroting 2025

Veiligheidsregio	Provincie	Dienstjaar	Nr.
Brabant-Zuidoost	Noord-Brabant	2025	1

Het Algemeen Bestuur van voormelde gemeenschappelijke regeling

BESLUIT:

Gehoord de Commissie Financiën en Bedrijfsvoering van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost d.d 20 november 2024;

de begroting van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost voor bovengenoemd dienstjaar te wijzigen als hierna is aangegeven.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur d.d. 12 december 2024.

Het Algemeen Bestuur voornoemd,

De voorzitter

De heer J.R.V.A. Dijsselbloem

Inhoudsopgave

1. Verwerking bestuurlijke opdracht 3
1.1 Deelopdracht 1 3
1.2 Deelopdracht 2 en 3 5

2. Financieel effect 5

Bijlage 1: Exploitatiebegroting 6

Bijlage 2: Staat van gemeentelijke bijdragen 7

1. Verwerking bestuurlijke opdracht

In deze eerste wijziging 2025 verwerken we de bestuurlijke deelopdracht 1 in de begroting 2025. In de Kadernota 2026 verwerken we het meerjarenperspectief. Om deze begrotingswijziging zelfstandig leesbaar te laten zijn hebben we ervoor gekozen de tekst over de bestuurlijke opdracht gelijk te maken aan die in de Kadernota 2026.

1.1 Deelopdracht 1

Voor diverse onderwerpen is geïnventariseerd welke wettelijke bepalingen gelden, welke brancherichtlijnen of -normen (moeten) worden gehanteerd, wat de status is van uitvoering en implementatie binnen VRBZO en wat nodig is om het uitvoeringsniveau te laten voldoen aan wet- en regelgeving. Aan de hand van deze informatie en afwegingen door het management is een document voor het bestuur opgesteld. Hierin staan constateringen die relevant zijn voor beantwoording van deelopdracht 1: het gaan voldoen aan wet- en regelgeving. Ook staat in dit document wat nodig is om blijvend te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving. Op hoofdlijnen gaat het hierbij om de volgende thema's:

Taakuitvoering primair proces

De Wet veiligheidsregio's is duidelijk in wat de taken en verantwoordelijkheden van een veiligheidsregio zijn en waaraan ook VRBZO moet voldoen. Maar we willen zeker ook komen tot deze verbeteringen omdat het gaat om het voorkomen en beperken van levensbedreigende situaties en het in belangrijke mate bijdragen aan de maatschappelijke continuïteit. Het op orde hebben van de primaire taakuitvoering is van groot belang. Een verhoging van de formatie van vrijwilligers en beroepsbrandweer is daarvoor noodzakelijk. We kunnen momenteel onze repressieve taken nog uitvoeren, maar het piept en het kraakt. De limiet van wat nog verantwoord is, is bereikt of wordt hier en daar al overschreden. Dankzij de loyale inzet van onze medewerkers lukt het nog de primaire taken uit te voeren en de bedrijfscontinuïteit en veiligheid te borgen, maar zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin loopt het systeem vast.
Veranderingen in veiligheidsrisico's vragen om andere vormen van opgeleid worden en opgeleid blijven. Inzet van moderne methoden en didactische inzichten zijn nodig om de vakbekwaamheid van onze mensen op peil te brengen en houden, aangezien het traditioneel oefenen te beperkt in mogelijkheden is en aanloopt tegen praktische en milieutechnische grenzen. Mede vanwege de komst van de Omgevingswet wordt een steeds hoger kennisniveau van onze veiligheidsadviseurs gevraagd. En een heel belangrijke constatering is dat voor het uitvoeren van alle taken binnen het primair proces beschikbaarheid van de juiste, op de taken van de veiligheidsregio toegespitste informatie, steeds belangrijker is. Ook hiervoor ontbreekt het aan de juiste middelen.

Huisvesting en materieel

In de laatste fase van de regionalisering van de brandweer in 2014 zijn ook de huurafspraken voor gebruik van brandweerkazernes vastgelegd. Duidelijk was daarbij welk deel van de huurovereenkomst de verantwoordelijkheid is van verhuurder en van huurder. Inmiddels is duidelijk dat ook aan huurderszijde een goede beheersorganisatie moet worden ingericht om toekomstbestendige huisvesting te kunnen blijven garanderen. Dit vraagt om samenwerking tussen gemeenten en deskundige inbreng vanuit VRBZO en beschikbaarheid van voldoende middelen. Verduurzaming is ook aan de orde bij het beheren en vervangen van materialen en materieel. De organisatie is niet in staat om de verzwaringen in eisen en processen, de toename in werkzaamheden en de kostenverhogingen bij vervangingen op te vangen. En dit terwijl de onvoorwaardelijke beschikbaarheid van materialen en materieel essentieel is voor het veilig en effectief kunnen uitvoering van de hulpverleningstaken, zoals goed functionerende communicatiemiddelen tijdens brandweerinzetten.

Personele zorg

De loyaliteit van onze medewerkers aan het vak en aan de inwoners en bedrijven waar ze het allemaal voor doen is groot. De samenwerking binnen de organisatie is sterk en dienend aan de gezamenlijke missie ‘Zorg voor veiligheid’. Met die instelling zijn we tot op heden in staat gebleken om de taken van een veiligheidsregio in voldoende mate te kunnen uitvoeren. Maar als werkgever bieden we lang niet altijd datgene, waar onze medewerkers recht op hebben en wat onontbeerlijk is voor hun werk en inzet; een veilige en gezonde werkomgeving, goede implementatie van arbeidsvoorwaarden en voldoende begeleiding bij rechtspositionele vraagstukken. Juist een veiligheidsorganisatie als VRBZO zou de arbeidsomstandigheden goed op orde moeten hebben om het risicovolle werk veilig te kunnen uitvoeren en een goed voorbeeld te kunnen stellen. Een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) heeft echter aangetoond dat er een groot aantal tekortkomingen zijn. Die kunnen alleen worden opgepakt met behulp van voldoende deskundig personeel en beschikbaarheid van voldoende financiële middelen.

Ondersteuning organisatie

Het primair proces binnen de Veiligheidsregio kan alleen goed functioneren als het kan leunen op de goede ondersteuningsprocessen en ondersteunende middelen. Een essentieel onderdeel is het kunnen werken met betrouwbare hard- en software, netwerken en informatiebronnen. Voor veel aspecten is deze ondersteuning niet gegarandeerd; het netwerk valt met regelmaat uit, applicaties vertonen storingen en de informatie en werkomgevingen zijn onvoldoende beschermd tegen aanvallen van buitenaf. De bedrijfscontinuïteit is niet altijd te garanderen, terwijl dat juist van een hulpdienst en crisisorganisatie mag worden verwacht.
Elke overheidsorganisatie, dus ook VRBZO, wordt geacht een goede bedrijfsvoering te voeren, die voldoet aan de specifieke wettelijke eisen. We streven ernaar een transparante organisatie te zijn die aan kan tonen in control te zijn en informatie kan delen met inwoners, media en gemeenteraden. Dat vraagt om capaciteit en deskundigheid die momenteel onvoldoende aanwezig is.

Om op deze onderwerpen te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving is structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage nodig. Ervan uitgaande dat overhead meegroeit met de rest van de organisatie kunnen de vereiste maatregelen met betrekking tot bedrijfsvoeringstaken worden gefinancierd uit de generieke opslag voor overhead. Uitzondering hierop zijn kosten voor het versterken van informatievoorziening en ICT-middelen die grotendeels behoren tot middelen voor het primair proces.

Het financiële effect voor gemeentelijke bijdragen staat in hoofdstuk 2 Financieel effect.

1.2 Deelopdracht 2 en 3

Het besluit over deelopdracht 1 vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december 2024. Dan wordt tevens besloten of deelopdracht 2 en 3 in elkaar worden geschoven. In deze deelopdrachten worden onder anderen ook de meer strategische thema's meegenomen.

1.2.1 Regionaal beleidsplan

In het verlengde van deelopdracht 2 en 3 willen we in 2026 werken met een meerjarig regionaal beleidsplan zoals bedoeld in de Wet veiligheidsregio's. In dit beleidsplan staat de koers van de organisatie voor de komende jaren. De richting van de koers wordt in het voorjaar van 2025 door het bestuur besproken. Na ambtelijke uitwerking van de koers in een regionaal beleidsplan zal het plan voor verdere besluitvorming worden ingebracht. Voorafgaand aan vaststelling door het bestuur overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over de inhoud van het ontwerp-beleidsplan.

2. Financieel effect

Het financiële effect voor 2025 van bestuurlijke deelopdracht 1 is de onderstaande tabel opgenomen. De overige jaren zijn opgenomen in de Kadernota 2026.

			Waarvan:	
Jaar	Totaal prijspeil 2025	Uit onderbesteding	Uit reserve	Van gemeente
2025	€ 3.130.000	€ 1.000.000		€ 2.130.000

Voor 2025 nemen de exploitatielasten met € 2.130.000 toe, omdat een bedrag van € 1.000.000 gedekt wordt uit onderbesteding. De gemeentelijke bijdrage wordt verhoogd met € 2.130.000 .

Bijlage 1: Exploitatiebegroting

	Lasten			Baten		
Onderdeel	**2025 primair**	**1e wijziging 2025**	**2025 na wijziging**	**2025 primair**	**1e wijziging 2025**	**2025 na wijziging**
Brandweerzorg	**€ 47.825.511**		**€ 47.825.511**	**-€ 721.246**		**-€ 721.246**
Crisisbeheersing	**€ 5.263.313**		**€ 5.263.313**	**-€ 32.000**		**-€ 32.000**
Ondersteuning organisatie	**€ 11.506.354**		**€ 11.506.354**			**€ 0**
Bdur uitkering Rijk				-€ 10.594.376		-€ 10.594.376
Bijdrage gemeenten				-€ 53.847.215	-€ 2.130.000	-€ 55.977.215
Financiering & Alg Dekkingsmiddelen	€ 699.659		€ 699.659	-€ 100.000		-€ 100.000
Bestuurlijke opdracht		€ 2.130.000	€ 2.130.000			€ 0
Financiering	**€ 699.659**	**€ 2.130.000**	**€ 2.829.659**	**-€ 64.541.591**		**-€ 66.671.591**
Toevoeging/Onttrekking Reserves			**€ 0**		**€ 0**	**€ 0**
Eindtotaal	**€ 65.294.837**	**€ 2.130.000**	**€ 67.424.837**	**-€ 65.294.837**	**-€ 2.130.000**	**-€ 67.424.837**

De bestuurlijke opdracht is hier voor €2.130.000 opgenomen. Een bedrag van €1.000.000 realiseren we door onderbesteding op kapitaalslasten en is daarom niet in deze tabel verwerkt.

Bijlage 2: Staat van gemeentelijke bijdragen

Gemeente	Aandeel in bijdrage 2025	Bijdrage 2025 primaire begroting	1e wijziging 2025	Bijdrage na 1e wijziging
Asten	2,03%	€ 1.097.282	€ 43.222	€ 1.140.504
Bergeijk	2,68%	€ 1.445.439	€ 57.037	€ 1.502.476
Gemeente Best	3,39%	€ 1.826.341	€ 72.152	€ 1.898.492
Bladel	2,73%	€ 1.476.042	€ 58.251	€ 1.534.293
Cranendonck	2,59%	€ 1.396.334	€ 55.089	€ 1.451.422
Deurne	3,75%	€ 2.018.595	€ 79.780	€ 2.098.375
Eersel	2,55%	€ 1.375.510	€ 54.262	€ 1.429.772
Eindhoven	34,79%	€ 18.681.790	€ 740.989	€ 19.422.779
Geldrop-Mierlo	4,57%	€ 2.460.533	€ 97.317	€ 2.557.850
Gemert-Bakel	3,59%	€ 1.933.672	€ 76.411	€ 2.010.082
Heeze-Leende	1,90%	€ 1.028.219	€ 40.482	€ 1.068.700
Helmond	10,82%	€ 5.816.310	€ 230.477	€ 6.046.787
Laarbeek	2,72%	€ 1.465.876	€ 57.848	€ 1.523.724
Nuenen c.a.	2,79%	€ 1.508.270	€ 59.530	€ 1.567.800
Oirschot	2,19%	€ 1.185.852	€ 46.737	€ 1.232.589
Reusel-De Mierden	1,73%	€ 937.449	€ 36.880	€ 974.329
Someren	2,39%	€ 1.291.332	€ 50.922	€ 1.342.254
Son en Breugel	1,85%	€ 998.785	€ 39.314	€ 1.038.099
Valkenswaard	3,78%	€ 2.037.304	€ 80.523	€ 2.117.827
Veldhoven	5,23%	€ 2.817.334	€ 111.475	€ 2.928.809
Waalre	1,94%	€ 1.048.948	€ 41.304	€ 1.090.252
Totaal	100,0%	**€ 53.847.215**	€ 2.130.000	**€ 55.977.215**

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

Directie

Datum
12 december 2024

Status
Definitief

Versie
1.2

Ons Kenmerk

Kadernota 2026

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Bestuurlijke opdracht 4
2.2 Deelopdracht 1 4
2.3 Deelopdracht 2 en 3 6

3 Inhoudelijke beleidsontwikkelingen 7
3.1 Efficiencykorting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) 7
3.2 Landelijke strategische agenda brandweerzorg en crisisbeheersing 7
3.3 Ontwikkelingen bedrijfsvoering 10
3.4 Overige ontwikkelingen en risico's 12

4 Indexering en gemeentelijke bijdrage 13
4.1 Indexering 13
4.2 Gemeentelijke bijdrage 14

Bijlage 1a: Staat met gemeentelijke bijdrage, overzicht zonder bestuurlijke opdracht 17

Bijlage 1b: Staat met gemeentelijke bijdrage, overzicht met bestuurlijke opdracht 18

1 Inleiding

Het bieden van een veilige werk-, woon- en leefomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, gemeenten en vele andere instellingen. Een belangrijke schakel hierin is de Veiligheidsregio: de organisatie die risico's in beeld brengt, zelfredzaamheid en weerbaarheid bevordert, veiligheidsmaatregelen adviseert en voorschrijft, partners samenbrengt en samenwerken stimuleert. En, als het dan toch fout gaat, treden we op en proberen wij de maatschappelijke continuïteit zo snel mogelijk terug te brengen tot een aanvaardbaar peil.

In een maatschappij waarin de (veiligheids)risico's alsmaar toenemen en complexer worden, groeit het belang van een sterke en daadkrachtige Veiligheidsregio. Een Veiligheidsregio die kwantitatief op sterkte is, kwalitatief van een goed professioneel niveau en snel wendbaar om op allerlei (on)denkbare scenario's in te spelen. Deze vereisten zien we terug in steeds strenger wordende wet- en regelgeving, in brancherichtlijnen en overeenkomsten en in maatschappelijke betrokkenheid. De lat ligt steeds hoger.

Met het bestuur constateerden we in het voorjaar van 2024 dat we er niet goed in slagen om te voldoen aan deze zwaardere eisen. Op diverse vlakken voldoen we niet aan geldende wet- en regelgeving of brancherichtlijnen. Hierbij gaat om zaken die direct ons primaire proces raken, zoals de vakbekwaamheid van onze brandweermedewerkers en de benodigde formatie van vrijwilligers en beroepskrachten om de paraatheid te garanderen. Maar het raakt ook organisatiegebieden waar de ontwikkelingen de afgelopen jaren een enorme sprong hebben genomen, zoals informatieveiligheid.

We bespraken deze uitdagingen met ons bestuur. Het Algemeen Bestuur gaf opdracht om via 3 deelopdrachten het beeld te concretiseren en om richting te geven aan de ontwikkeling van VRBZO in de komende jaren. In deze kadernota is een samenvatting van de uitkomsten van de 1e deelopdracht opgenomen en wat hiervan het financiële effect is. Verder benoemen we het pad voor de andere deelopdrachten richting een nieuw regionaal beleidsplan. In dit regionaal beleidsplan moeten we ook oog hebben voor andere landelijke beleidsontwikkelingen die de komende jaren op ons af komen.

2 Bestuurlijke opdracht

Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) constateert al enige tijd dat zij niet langer kan voldoen aan eisen en verwachtingen, die aan een veiligheidsregio mogen worden gesteld. De organisatie heeft lange tijd met moeite kunnen en willen voldoen aan deze vereisten en verwachtingen. Maar de zorg voor veiligheid van inwoners, bedrijven én eigen medewerkers legt inmiddels een onevenredige druk op het personeel. Er zijn grote zorgen over de bedrijfscontinuïteit, op onderdelen wordt niet of onvoldoende voldaan aan wettelijke vereisten en er is onvoldoende slagkracht voor het uitvoeren van zowel reguliere activiteiten als de werkzaamheden in crisissituaties. Lange tijd is getracht om binnen de bestaande middelen te voldoen aan de minimale vereisten van een gezonde organisatie en daadkrachtige hulpverleningsdienst. Maar blijven zoeken naar nog enige ruimte in de begroting is niet langer mogelijk en verantwoord.

Deze constateringen zijn in 2024 gedeeld met het Algemeen Bestuur. Ook zijn de gemeenteraden via een brief over de situatie geïnformeerd. Het bestuur gaf opdracht om het beeld te concretiseren en om richting te geven aan de ontwikkeling van VRBZO in de komende jaren. Deze bestuurlijke opdracht is uitgewerkt in 3 deelopdrachten:

1. voldoen aan wet- en regelgeving;
2. basis op orde brengen;
3. komen tot een regionaal beleidsplan.

2.2 Deelopdracht 1

Voor diverse onderwerpen is geïnventariseerd welke wettelijke bepalingen gelden, welke brancherichtlijnen of -normen (moeten) worden gehanteerd, wat de status is van uitvoering en implementatie binnen VRBZO en wat nodig is om het uitvoeringsniveau te laten voldoen aan wet- en regelgeving. Aan de hand van deze informatie en afwegingen door het management is een document voor het bestuur opgesteld. Hierin staan constateringen die relevant zijn voor beantwoording van deelopdracht 1: het gaan voldoen aan wet- en regelgeving. Ook staat in dit document wat nodig is om blijvend te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving. Op hoofdlijnen gaat het hierbij om de volgende thema's:

1. <u>Taakuitvoering primair proces</u>

De Wet veiligheidsregio's is duidelijk in wat de taken en verantwoordelijkheden van een veiligheidsregio zijn en waaraan ook VRBZO moet voldoen. Maar we willen zeker ook komen tot deze verbeteringen omdat het gaat om het voorkomen en beperken van levensbedreigende situaties en het in belangrijke mate bijdragen aan de maatschappelijke continuïteit. Het op orde hebben van de primaire taakuitvoering is van groot belang. Een verhoging van de formatie van vrijwilligers en beroepsbrandweer is daarvoor noodzakelijk. We kunnen momenteel onze repressieve taken nog uitvoeren, maar het piept en het kraakt. De limiet van wat nog verantwoord is, is bereikt of wordt hier en daar al overschreden. Dankzij de loyale inzet van onze medewerkers lukt het nog de primaire taken uit te voeren, maar zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin loopt het systeem vast.

Veranderingen in veiligheidsrisico's vragen om andere vormen van opgeleid worden en opgeleid blijven. Inzet van moderne methoden en didactische inzichten zijn nodig om de vakbekwaamheid van onze mensen op peil te brengen en houden, aangezien het traditioneel oefenen te beperkt in mogelijkheden is en aanloopt tegen praktische en milieutechnische grenzen. Mede vanwege de komst van de Omgevingswet wordt een steeds hoger kennisniveau van onze veiligheidsadviseurs gevraagd. En een heel belangrijke constatering is dat voor het uitvoeren van alle taken binnen het primair proces beschikbaarheid van de juiste, op de taken van de veiligheidsregio toegespitste informatie, steeds belangrijker is. Ook hiervoor ontbreekt het aan de juiste middelen.

2. Huisvesting en materieel

In de laatste fase van de regionalisering van de brandweer in 2014 zijn ook de huurafspraken voor gebruik van brandweerkazernes vastgelegd. Duidelijk was daarbij welk deel van de huurovereenkomst de verantwoordelijkheid is van verhuurder en van huurder. Inmiddels is duidelijk dat ook aan huurderszijde een goede beheersorganisatie moet worden ingericht om toekomstbestendige huisvesting te kunnen blijven garanderen. Dit vraagt om samenwerking tussen gemeenten en deskundige inbreng vanuit VRBZO en beschikbaarheid van voldoende middelen. Verduurzaming is ook aan de orde bij het beheren en vervangen van materialen en materieel. De organisatie is niet in staat om de verzwaringen in eisen en processen, de toename in werkzaamheden en de kostenverhogingen bij vervangingen op te vangen. En dit terwijl de onvoorwaardelijke beschikbaarheid van materialen en materieel essentieel is voor het veilig en effectief kunnen uitvoering van de hulpverleningstaken, zoals goed functionerende communicatiemiddelen tijdens brandweerinzetten.

3. Personele zorg

De loyaliteit van onze medewerkers aan het vak en aan de inwoners en bedrijven waar ze het allemaal voor doen is groot. De samenwerking binnen de organisatie is sterk en dienend aan de gezamenlijke missie 'Zorg voor veiligheid'. Met die instelling zijn we tot op heden in staat gebleken om de taken van een veiligheidsregio in voldoende mate te kunnen uitvoeren. Maar als werkgever bieden we lang niet altijd datgene, waar onze medewerkers recht op hebben en wat onontbeerlijk is voor hun werk en inzet; een veilige en gezonde werkomgeving, goede implementatie van arbeidsvoorwaarden en voldoende begeleiding bij rechtspositionele vraagstukken. Juist een veiligheidsorganisatie als VRBZO zou de arbeidsomstandigheden goed op orde moeten hebben om het risicovolle werk veilig te kunnen uitvoeren en een goed voorbeeld te kunnen stellen. Een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) heeft echter aangetoond dat er een groot aantal tekortkomingen zijn. Die kunnen alleen worden opgepakt met behulp van voldoende deskundig personeel en beschikbaarheid van voldoende financiële middelen.

4. Ondersteuning organisatie

Het primair proces binnen de Veiligheidsregio kan alleen goed functioneren als het kan leunen op de goede ondersteuningsprocessen en ondersteunende middelen. Een essentieel onderdeel is het kunnen werken met betrouwbare hard- en software, netwerken en informatiebronnen. Voor veel aspecten is deze ondersteuning niet gegarandeerd; het netwerk valt met regelmaat uit, applicaties vertonen storingen en de informatie en werkomgevingen zijn onvoldoende beschermd tegen aanvallen van buitenaf. De bedrijfscontinuïteit is niet altijd te garanderen, terwijl dat juist van een hulpdienst en crisisorganisatie mag worden verwacht.

Elke overheidsorganisatie, dus ook VRBZO, wordt geacht een goede bedrijfsvoering te voeren, die voldoet aan de specifieke wettelijke eisen. We streven ernaar een transparante organisatie te zijn die aan kan tonen in control te zijn en informatie kan delen met inwoners, media en gemeenteraden. Dat vraagt om capaciteit en deskundigheid die momenteel onvoldoende aanwezig is.

Om op deze onderwerpen te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving is structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage is nodig. Ervan uitgaande dat overhead meegroeit met de rest van de organisatie kunnen de vereiste maatregelen met betrekking tot bedrijfsvoeringstaken worden gefinancierd uit de generieke opslag voor overhead. Uitzondering hierop zijn kosten voor het versterken van informatievoorziening en ICT-middelen die grotendeels behoren tot middelen voor het primair proces.

Een nadere uitwerking en concretisering van deze inhoudelijke onderwerpen en de financiële effecten staat in een apart document over de bestuurlijke deelopdracht 1. Hierbij is steeds het criterium gehanteerd dat maatregelen bijdragen aan de veiligheid van medewerkers en dat bedrijfscontinuïteit en taakuitvoering kan worden gegarandeerd. Het financiële effect voor gemeentelijke bijdragen staat in hoofdstuk 4.2 Gemeentelijke bijdrage.

2.3 Deelopdracht 2 en 3

Het besluit over deelopdracht 1 vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 december 2024. Dan wordt tevens besloten of deelopdracht 2 en 3 in elkaar worden geschoven. In deze deelopdrachten worden onder anderen ook de strategische thema’s zoals huisvesting en duurzaamheid meegenomen.

2.3.1 Regionaal beleidsplan

In het verlengde van deelopdracht 2 en 3 willen we in 2026 werken met een meerjarig regionaal beleidsplan zoals bedoeld in de Wet Veiligheidsregio’s. In dit beleidsplan staat de koers van de organisatie voor de komende jaren. De richting van de koers wordt in het voorjaar van 2025 door het bestuur besproken. Na ambtelijke uitwerking van de koers in een regionaal beleidsplan zal het plan voor verdere besluitvorming worden ingebracht. Voorafgaand aan vaststelling door het bestuur overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over de inhoud van het ontwerp-beleidsplan.

3 Inhoudelijke beleidsontwikkelingen

Naast de bestuurlijke opdracht zijn er nog andere beleidsontwikkelingen met een financieel effect. In dit hoofdstuk wordt daar verder op ingegaan. Uiteraard blijven we ook zoeken naar manieren om deze kostenstijgingen te dempen.

3.1 Efficiencykorting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR)

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) stelt de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) beschikbaar aan veiligheidsregio's via de systematiek van een specifieke uitkering (SPUK). Het kabinet is voornemens het aantal SPUK's te verminderen en over te hevelen naar het gemeentefonds. Daarnaast past het ministerie tevens een efficiencykorting van 10% toe op de uitkering. Het Veiligheidsberaad heeft bij de minister haar zorgen geuit over deze voornemens. De minister erkent de zorgen en heeft inmiddels besloten om de BDuR via een speciale uitkering te blijven voldoen. Daarbij blijft de onzekerheid over het doorvoeren van de 10% efficiencykorting. In de departementale Rijksbegroting 2025 van het ministerie JenV is de korting op de BDuR van in totaal € 27,7 miljoen per 2026 al opgenomen[1].

Het Veiligheidsberaad is nog in gesprek met de minister over de effecten van deze efficiencykorting. Indien bij het opstellen van de begroting 2026 nog geen duidelijkheid is over het schrappen van de korting, dan nemen we in de begroting een voorstel op hoe we deze lagere inkomsten opvangen. Het betreft een bedrag van € 1,1 miljoen vanaf 2026. Deze verlaging kan alleen worden opgevangen door het niet of minder uitvoeren van taken, zoals een lagere inzet op landelijke agenda crisisbeheersing.

3.2 Landelijke strategische agenda brandweerzorg en crisisbeheersing

Uit de Toekomstverkenning Brandweer 2030 door het NIPV (Brandweer Nederland) zijn voor de komende jaren 3 grote opgaven (zogenaamde "3 Grote Werken") benoemd voor de landelijke strategische agenda:

1) Versterken (boven)regionale crisisbeheersing en daaraan gerelateerde informatievoorziening (aansluiting op KCR2);
2) Organiseren van toekomst vaste brandweerzorg;
3) Verbeteren en vereenvoudigen van het brandweeronderwijsstelsel, en inrichting van een daarop geïnspireerd stelsel voor crisisonderwijs.

Bij deze opgaven moeten we expliciet aandacht geven aan 'goed werkgeverschap', 'boeien en binden van personeel' en inspelen op 'de medewerker van de toekomst'. Duurzame inzetbaarheid van medewerkers is daarmee een belangrijk onderwerp dat komende jaren nadrukkelijk op de landelijke en regionale agenda staat.

[1] Begroting 2025 ministerie Justitie en Veiligheid pagina 159

3.2.1 Versterking crisisbeheersing

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid werkt aan de contourennota Versterking crisisbeheersing en brandweerzorg. Aanleiding van deze nota was de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's, door de commissie Muller. In de contourennota staan acties om vernieuwing en verandering tot stand te brengen op de verschillende aandachtsgebieden binnen crisisbeheersing en brandweerzorg. Landelijk is de contourennota op het gebied van crisisbeheersing inmiddels vertaald naar een Landelijke Agenda Crisisbeheersing. Deze landelijke agenda is voor ons de leidraad voor de versterking van het domein van crisisbeheersing voor de komende jaren.

De landelijke agenda past binnen de reeds ingezette lijn van onze visie en de verdere versterking van het domein. Voor het uitvoeren van de landelijke agenda crisisbeheersing zijn de extra BDuR middelen beschikbaar. Voor 2026 bedraagt de structurele extra BDuR naar verwachting € 2.550.000. Dat is een structurele verhoging ten opzichte van 2025 van € 300.000. De snelheid van de doorontwikkeling van het domein van crisisbeheersing houdt nauw verband met de beschikbaarheid van voldoende geschikt personeel en de ontwikkelingen rondom de BDuR.

3.2.2 Versterking brandweerzorg

Op basis van het rapport van de evaluatiecommissie Muller over de evaluatie Wet Veiligheidsregio's (Wvr) heeft het Kabinet eind 2022 een contourennota 'Versterking crisisbeheersing en brandweerzorg' opgesteld. In de contourennota staan acties om de verschillende aandachtsgebieden binnen crisisbeheersing en brandweerzorg te vernieuwen en veranderen. De contourennota geeft aan dat de brandweerzorg moet veranderen omdat de maatschappij voortdurend met nieuwe risico's wordt geconfronteerd. Een toekomstbestendige brandweer moet over voldoende capaciteit en slagkracht beschikken om naast de lokale en regionale basisbrandweerzorg het hoofd te kunnen bieden aan grootschalige en nieuwe incidenttypen.

De brandweer moet door ontwikkelen om adequaat te kunnen anticiperen op nieuwe risico's. Voor de beoogde verandering van (nationale) brandweerzorg zijn de belangrijkste acties uit de landelijke contourennota:

a) Versterking regierol minister van Justitie en Veiligheid voor brandweerzorg, door onder meer opstellen van een landelijk dekkingsplan en onderzoek naar verbreden en borgen adviesfunctie brandveiligheid;
b) Wettelijk verankeren van brandweerzorg als cyclisch proces;
c) Verkennen mogelijkheden instellen Besluit brandweerzorg;
d) Organiseren actueel inzicht in de parate slagkracht;
e) Onderzoek naar het stelsel van brandweeronderwijs;
f) Onderzoeken aanpassing huidige aanwijzing voor bedrijfsbrandweer.

Regionaal zijn er meerdere inhoudelijke thema's waarop de komende jaren veel ontwikkelingen zijn. Hierbij gaat het concreet om bijvoorbeeld de landelijke strategie natuurbrandbestrijding, de landelijke visie op hulpverlening (HV) en de

landelijke systematiek van het gebied gebonden dekkingsplan en de uitwerking hiervan in capaciteit en middelen. Dit zal ook invloed hebben op het meerjareninvesteringsplan (MIP).
Regionaal vormen de ontwikkelrichtingen van deze thema's belangrijke bouwstenen voor het nieuwe regionaal beleidsplan. Op sommige vlakken vraagt dit om een stevige investering in de beleidsmatige uitvoering om de aansluiting met het land op gelijkwaardig niveau te houden. En om te kunnen (blijven) voldoen aan het niveau van brandweerzorg waarover we met het bestuur afspraken maken. Hieraan is ook een structurele financiële component verbonden die we in bestuursopdracht 2 en 3 verder uitwerken op basis van de koers en ambitie van het bestuur.

3.2.3 Duurzame inzetbaarheid

Bij deze opgaven moeten we expliciet aandacht geven aan 'goed werkgeverschap', 'boeien en binden van personeel' en inspelen op 'de medewerker van de toekomst'. Duurzame inzetbaarheid van medewerkers is daarmee een belangrijk onderwerp dat komende jaren nadrukkelijk op de landelijke en regionale agenda staat.

Onze medewerkers zijn ons belangrijkste kapitaal. Als goed werkgever willen we onze medewerkers zoveel mogelijk blijven binden en boeien en daarmee inspelen op de medewerker van de toekomst. Daarbij hebben we te maken met een aantal uitdagingen waar we op willen en moeten inzetten. De minimaal vereiste maatregelen die gerelateerd zijn aan (arbo)wetgeving namen we mee in deelopdracht 1. De overige nemen we mee in bestuurlijke deelopdracht 2 en 3.

Inzetten op het binden en blijven boeien van vrijwilligers
De afgelopen jaren hebben we veel verloop van vrijwilligers gehad. De periode dat een brandweervrijwilliger actief is, daalt. De landelijke trend is dat deze ontwikkeling zich doorzet en zelfs erger wordt. We moeten sneller nieuwe vrijwilligers zoeken, om paraat te kunnen blijven. Enerzijds zorgt verloop en nieuwe vrijwilligers voor hogere kosten, onder andere bij vakbekwaamheid om de mensen op te leiden. Anderzijds is de maatschappelijke trend dat het steeds moeilijker is om nieuwe vrijwilligers te werven. Met name in de kleinere dorpen is het lastig, bij de ene post slagen we er beter in om nieuwe mensen te werven dan bij de andere post. Het vraagt vaak een intensieve en structurele wervingscampagne om een vrijwillige brandweerpost op sterkte te houden of te krijgen om de paraatheid te organiseren. We proberen actief onze vrijwilligers te boeien en aan ons te binden, onder andere met hulp van de posthoofden.

Koesteren van het betaalbare stelsel van vrijwilligheid
De Wet normalisering rechtpositie ambtenaren (WNRA) is uitgesteld voor medewerkers van veiligheidsregio's. Vooral voor de rechtpositie en loonkosten van vrijwilligers zou dit grote gevolgen hebben. Door te kijken naar landelijke gemiddelden, namen we aan dat de kosten konden oplopen tot €1.500.000 per jaar. Inmiddels weten we dat onze regio minder nadeel heeft dan andere regio's. Het financiële nadeel zal daarmee ook lager uitkomen. Er wordt landelijk nog onderzoek gedaan naar het effect van de invoering en naar manieren om daar invloed op uit te oefenen. Daarom zijn de ontwikkelingen rondom de invoering van de WNRA voor vrijwilligers nog onzeker. We kunnen ze dan ook nog niet noemen in de begroting van 2026.

Post traumatische stressstoornis (PTSS)

Als hulpverleningsorganisatie komt de brandweer bij incidenten die heftig kunnen zijn. Voor slachtoffers en hun omgeving, maar zeker ook voor ons eigen personeel. We hebben hier al oog voor via de inzet van het team collegiale opvang en vertrouwenspersonen, die met betrokken collega's praten na een heftig incident. Wanneer iemand zich bij hen, bij de bedrijfsarts of bij hun leidinggevende meldt met mogelijke PTSS klachten of andere psychosociale klachten, dan zetten we ons in om ervoor te zorgen dat hij/zij de juiste hulp krijgt. Landelijk is er steeds meer aandacht voor collega's met PTSS gerelateerde klachten door hun inzet voor de brandweer. Wij beschouwen PTSS als een beroepsziekte waarbij we het vanuit goed werkgeverschap vinden wij het belangrijk dat collega's op de organisatie kunnen rekenen. Dat zij zich gezien en gehoord voelen als ze ergens tegenaan lopen en als ze klachten ervaren. Naast de zorg voor onze mensen vinden we het belangrijk dat zaken ook in juridische en financiële zin goed geregeld zijn. Daarom hebben we een werkgroep opgestart die aan de slag gaat met het maken van regionaal beleid. Hierbij kijken we uiteraard ook naar landelijke ontwikkelingen en sluiten we daarbij aan wanneer dat mogelijk en wenselijk is. Tot we beleid hebben gemaakt en vastgesteld, leveren we maatwerk. Per medewerker kijken we hoe we die het beste kunnen helpen.

Investeren in de 2e loopbaan beroepsbrandweer

Medewerkers die vanaf 2006 in dienst kwamen bij de beroepsbrandweer, werken in principe maximaal 20 jaar in een repressieve functie. De eerste medewerkers begonnen daarom in 2021 met de voorbereidingen voor hun 2e loopbaan. De kosten voor deze medewerkers zijn nog beperkt. We deden toezeggingen, die vooral waardevol waren voor de medewerker. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om een jaar parttime te werken of een terugkeergarantie voor een jaar. Oplossingen, waardoor een medewerker relatief veilig een eigen bedrijf kan starten of ergens anders ervaring op kan doen. Maar ze kostten de organisatie weinig. We verwachten wel extra kosten te moeten maken, maar we hebben nog geen uitgebreide ervaringscijfers om die te onderbouwen. We zien andere regio's bedragen opnemen in hun begroting tot €70.000 per medewerker of een bedrag van €750.000 reserveren. Als we kijken naar de cijfers van nu, denken we dat dit voor VRBZO nog niet nodig is. We bekijken dit periodiek en stellen ons beleid bij als er aanleiding voor is.

Op verzoek van de sector en sociale partners doet de Universiteit van Maastricht onderzoek naar de regeling en naar mogelijkheden om de regeling aan te passen. Het onderzoek startte in 2022 en duurt 4 jaar. Tijdens het onderzoek moeten de medewerkers wel een plan voor een 2e loopbaan maken, maar ze hoeven de organisatie nog niet te verlaten. Ook in de begroting van 2026 gaan we nog uit van beperkte meerkosten voor omscholing.

3.3 Ontwikkelingen bedrijfsvoering

Randvoorwaarde om op een gestructureerde manier met bovengenoemde ontwikkelingen aan de slag te gaan is dat reguliere bedrijfsvoering processen op orde zijn. De ondersteuning van de organisatie willen we effectief en doelmatig maken en houden. Rechtmatigheid, efficiency en veiligheid zijn hierbij de belangrijkste uitgangspunten. Op dit vlak zien we nog uitdagingen op diverse vlakken.

3.3.1 Arbeidsveiligheid

In de risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) staan diverse items die we met prioriteit moeten oppakken om een veilige werkomgeving voor onze mensen te kunnen bieden. Op de RI&E stonden een groot aantal (ernstige) tekortkomingen. De belangrijkste onderwerpen namen we op in bestuurlijke deelopdracht 1. Naast deze zaken met hoge prioriteit zijn er nog onderwerpen die meer onderzoek en uitwerking vergen. Het gaat hierbij onder andere om het uitwerken van procedures voor onderhoud- en keuringsprotocollen.

3.3.2 Informatiebeveiliging

De afgelopen jaren is de wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging fors toegenomen. De bekendste voorbeelden zijn privacywetgeving (AVG) en de baseline informatieveiligheid overheid (BIO). Daarbij zien we de komende jaren nog significante verzwaringen komen rondom informatiebeveiliging, wat een sterke stijging van de structurele kosten betekent. Per oktober 2024 treed officieel de Europese NIS2 richtlijn in werking. Om daar aan te voldoen moeten we (net als gemeenten) aan strenge informatiebeveiligings- en continuiteïtseisen voldoen. Hieronder vallen onder andere het opstellen, implementeren en uitdragen van diverse beleidsdocumenten inzake risicoanalyse en beveiliging van informatiesystemen, incidentbehandeling, noodplannen en continuiteïtseisen. Daarnaast wordt verwacht dat we dit ook gaat toetsen en beoordelen bij de leveranciers/dienstverleners. Deze richtlijn zal ook meegenomen worden in de eisen van de nieuwe versie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO 2.0) die in de loop van 2024 in werking zal treden.
In de bestuurlijke deelopdracht 1 maakten we inzichtelijk wat nodig om op het gebied van informatiebeveiliging te kunnen voldoen aan wet- en regelgeving. Op dit voldoen we onvoldoende aan de basale niveau van informatieveiligheid, waarmee we kwetsbaar zijn bij bijvoorbeeld cyberterrorisme. Onze informatieveiligheid moet als organisatie in het veiligheidsdomein aan een hoger volwassenheidsniveau voldoen. Dat ligt hoger dan het basale niveau dat in de BIO is opgenomen.

3.3.3 Bedrijfscontinuïteit

Onze ICT infrastructuur is sterk verouderd. VRBZO is van vele decentrale eenheden gegroeid naar één veiligheidsregio. Er is onvoldoende oog geweest voor opschaling en uniformering van applicaties en databases naar moderne standaarden. We zijn bezig om de grootste kwetsbaarheden aan te pakken. Dit is opgenomen in bestuurlijke deelopdracht 1. Hiermee pakken we de grootste prioriteiten aan, maar om de bedrijfscontinuïteit voor langere termijn te kunnen borgen op het niveau van een veiligheidsregio is meer nodig.

3.3.4 Duurzaamheid

In 2030 moeten overheidsinstanties op diverse vlakken voldoen aan duurzaamheidseisen. Het gaat hierbij om klimaatneutrale huisvesting, mobiliteit en bedrijfsvoering, duurzaam inkoopbeleid en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Op deze deelgebieden moeten we als organisatie investeren om op het minimale niveau te komen.

3.3.5 Huisvesting en onderhoud kazernes

VRBZO huurt de kazernes van de gemeenten in de regio. Met gemeenten maakten we afspraken over huur en onderhoud. Veel huurcontracten lopen komende jaren af en moeten worden vernieuwd. Het vernieuwen van de afspraken en het onderhoudsniveau van de kazernes op het juiste niveau krijgen en houden is daarbij een grote uitdaging. Ook moeten de kazernes voldoen aan de eisen voor arbeidsveiligheid en duurzaamheid. Eerste inzichten voor 2027 en daarna, laten een structureel financieel tekort zien. Ook moeten kazernes meer duurzaam worden, om te voldoen aan de normen voor duurzaamheid van overheidsgebouwen. We zijn met een expertisebureau en gemeenten bezig deze kosten per locatie in beeld te krijgen. Daarna moeten we er afspraken over maken met de gemeenten, als eigenaren van de kazernes.

3.3.6 Structureel budget voor projecten

In de begroting van de organisatie is geen structureel budget beschikbaar voor de uitvoering van projecten. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om projecten als implementatiebudget voor beleid of (nieuwe) ICT-systemen, kortdurende inhuur van specifieke expertise en andere eenmalige trajecten die om budget vragen. We gebruiken momenteel incidentele meevallers om de uitvoering van interne projecten te financieren. Hierdoor is het ieder jaarlijks onzeker of en welke projecten we kunnen laten doorgaan.

3.4 Overige ontwikkelingen en risico’s

3.4.1 Schaalsprong Brainport

De Brainport regio Eindhoven maakt een flinke groei door, zowel economisch als demografisch. Onze operatie en organisatie is ingericht op het niveau van voor deze ontwikkeling. De schaalsprong in de regio heeft ook effect op ons primaire proces en organisatie. Onze budgetten groeien niet automatisch mee met de schaalsprong van de regio.

3.4.2 Algemene reserve

De algemene reserve gebruiken we tevens als weerstandsvermogen voor risico’s. Door de onttrekkingen uit de algemene reserve in 2026 loopt deze leeg naar € 0. Dat betekent dat we geen reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie. De gemeenten in de gemeenschappelijke regeling staan garant voor de financiële positie van de veiligheidsregio.

4 Indexering en gemeentelijke bijdrage

4.1 Indexering

4.1.1 Indexering baten

Indexering gemeentelijke bijdrage

We stellen voor om de gemeentelijke bijdrage voor 2026 aan te passen aan de verwachte inflatie en daarom te indexeren met 3,95%. Conform het beleidskader P&C 4-GR is dit voorstel gebaseerd op de index voor de loonvoet sector overheid en de index voor prijs overheidsconsumptie, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2025 van het Centraal Planbureau[2]. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van december 2022 is dit beleid opnieuw bekrachtigd.

Onderdeel	Kengetal jaarschijf 2025	Wegingsfactor	Indexeringspercentage
Lonen	Loonvoet sector overheid	62,50%	4,70%
Prijzen	Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC)	37,50%	2,70%
Gewogen indexpercentage			**3,95%**

Indexering rijksuitkering

De afgelopen jaren indexeerde het Rijk elk jaar haar uitkering. De omvang van deze indexering wordt altijd pas tijdens het begrotingsjaar bekend. De afgelopen jaren bleek de indexering van de rijksuitkering een grotere prijscomponent te hebben dan de gemeentelijke bijdrage. In de begroting nemen we daarom aan, dat de indexering van de rijksuitkering voor 75% gebaseerd is op prijzen en voor 25% op lonen.

Indexering overige inkomsten

In de begroting van 2026 zullen de overige inkomsten even hoog worden geïndexeerd als de gemeentelijke bijdrage, tenzij is specifieke overeenkomsten een andere index is afgesproken.

4.1.2 Indexering lasten

Indexering loonkosten

We weten nog niet hoe de loonkosten zich in 2026 ontwikkelen. De huidige CAO loopt tot en met 1 augustus 2025 en geldt in 2026 niet meer. VRBZO gaat daarom voor de begroting van 2026 uit van een gelijke verhoging van de loonkosten als er via indexering beschikbaar komt.

[2] Kerngegevenstabel MEV 2025, september 2024 (cpb.nl)

Indexering overige kosten

Voor de overige kosten reserveren we een budget in de begroting, waarmee we indexeringen kunnen toepassen als dat nodig is. We reserveren een bedrag per programma, waardoor we de daadwerkelijke verhoging van individuele budgetten als administratieve wijziging kunnen uitvoeren. We hoeven het bestuur niet nog eens om goedkeuring te vragen. We houden in de begroting dezelfde indexering voor overige kosten aan, als de indexering van de gemeentelijke bijdrage.

In 2023 is de gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd in verband met de extreem hoge inflatie op dat moment. Over de eerder geconstateerde bovenmatige inflatie bij onze investeringen hebben we geen aanvullende inflatiecorrectie ontvangen. De kredieten en bijhorende kapitaallasten voor de jaren na 2023 zijn niet extra verhoogd dan de reguliere indexatie. We spraken met het bestuur af dat we bij onderwerpen waar we onvoldoende krediet en/of kapitaallasten constateren naast de algemene indexatie, dat we in dat geval per onderwerp een voorstel bij het bestuur voorleggen en het vervolgens meenemen in de betreffende kadernota.

4.2 Gemeentelijke bijdrage

De basis van de gemeentelijke bijdrage voor 2026 gelijk aan die van 2025. Over het structurele deel van de gemeentelijke bijdrage wordt een indexering van 3,95% toegepast.

* Uitsplitsing indexering	Wegingsfactor	Indexeringspercentage	Totaal
Waarvan loonkosten uit indexering	62,50%	4,70%	€ 1.581.762
Waarvan prijzen	37,50%	2,70%	€ 545.203
Totaal		**3,95%**	**€ 2.126.965**

Daarbovenop nemen we de zaken uit bestuursopdracht 1 “Voldoen aan wet- en regelgeving” op. In 2026 is dit een bedrag van € 5.000.000 (prijspeil 2026). In afstemming met het algemeen bestuur lossen we in 2026 incidenteel € 2.870.000 zelf op. Dit gebeurt via een verwachte onderbesteding op afschrijvingen van € 1.000.000 en een onttrekking uit de algemene reserve van € 1.870.000. Voor gemeenten resteert hiermee nog een bedrag van € 2.130.000 . Vanaf 2027 wordt het bedrag vanuit de bestuursopdracht structureel € 6.000.000. Vanuit de reserve wordt dan nog een bedrag onttrokken van € 1.330.000 waardoor de bijdrage van de gemeenten groeit naar € 4.670.000. Vanaf 2028 zijn er geen incidentele middelen meer in te zetten en wordt de structurele bijdrage van de gemeenten € 6.000.000. Met het vaststellen van het beleidsplan zal voor 2027 en verder worden bepaald wat de structurele bijdrage uiteindelijk gaat worden om te kunnen voldoen aan het in een beleidsplan geformuleerd niveau van veiligheid.

Jaar	Totaal	Uit onderbesteding	Uit reserve	Van gemeenten
2026	€ 5.000.000	€ 1.000.000	€ 1.870.000	€ 2.130.000
2027	€ 6.000.000		€ 1.330.000	€ 4.670.000
2028	€ 6.000.000			€ 6.000.000

De algemene reserve gebruiken we tevens als weerstandsvermogen voor risico's. Door de onttrekkingen uit de algemene reserve loopt deze leeg naar € 0. Dat betekent dat we geen reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie. De gemeenten in de gemeenschappelijke regeling staan garant voor de financiële positie van de veiligheidsregio. Met de onttrekking uit de algemene reserve in 2026 wijken we bewust af van de nota reserves en voorzieningen. Toekomstige positieve exploitatiesaldo's zullen worden gebruikt voor het weer aanvullen van de algemene reserve.

Dit is opgenomen in

Bijlage 1a: Staat met gemeentelijke bijdrage.

2026: berekening gemeentelijke bijdrage	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2025 primair	€ 53.678.410	€ 168.805	€ 53.847.215
Indexering 3,95%*	€ 2.120.297	€ 6.668	€ 2.126.965
Gemeentelijke bijdrage 2026, excl. bestuurlijke opdracht	**€ 55.798.707**	**€ 175.473**	**€ 55.974.180**
Bestuurlijke opdracht 2026, prijspeil 2026	€ 2.130.000		€ 2.130.000
Gemeentelijke bijdrage 2026, incl. bestuurlijke opdracht	**€ 57.928.707**	**€ 175.473**	**€ 58.104.180**

2027 berekening gemeentelijke bijdrage	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2025 primair	€ 53.678.410	€ 168.805	€ 53.847.215
Indexering 3,95%*	€ 2.120.297	€ 6.668	€ 2.126.965
Gemeentelijke bijdrage 2027, excl. bestuurlijke opdracht	**€ 55.798.707**	**€ 175.473**	**€ 55.974.180**
Bestuurlijke opdracht 2026, prijspeil 2026	€ 2.130.000		€ 2.130.000
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht	€ 2.540.000		€ 2.540.000
Subtotaal bestuurlijke opdracht	***€ 4.670.000***		***€ 4.670.000***
Gemeentelijke bijdrage 2027, prijspeil 2026	**€ 60.468.707**	**€ 175.473**	**€ 60.644.180**

2028 berekening gemeentelijke bijdrage	Bijdrage regulier	Piket bevolkingszorg	Totaal
Gemeentelijke bijdrage 2025 primair	€ 53.678.410	€ 168.805	€ 53.847.215
Indexering 3,95%*	€ 2.120.297	€ 6.668	€ 2.126.965
Gemeentelijke bijdrage 2028, excl. bestuurlijke opdracht	**€ 55.798.707**	**€ 175.473**	**€ 55.974.180**
Bestuurlijke opdracht 2026, prijspeil 2026	€ 2.130.000		€ 2.130.000
Aanvullende verhoging 2027 bestuurlijke opdracht	€ 2.540.000		€ 2.540.000
Aanvullende verhoging 2028 bestuurlijke opdracht	€ 1.330.000		€ 1.330.000
Subtotaal bestuurlijke opdracht	***€ 6.000.000***		***€ 6.000.000***
Gemeentelijke bijdrage 2027, prijspeil 2026	**€ 61.798.707**	**€ 175.473**	**€ 61.974.180**

Bijlage 1a: Staat met gemeentelijke bijdrage, overzicht zonder bestuurlijke opdracht

Gemeente	Aandeel in bijdrage	Basis 2025, regulier exl bestuurlijke opdracht	Indexering 2026	Basisbijdrage 2026, regulier exl bestuurlijke opdracht	Piket bevolkingszorg 2025	Indexering 2026	Piket bevolkingszorg 2026	Bijdrage 2026 exclusief bestuurlijke opdracht
Asten	2,03%	€ 1.089.243	€ 43.025	€ 1.132.268	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.140.624
Bergeijk	2,68%	€ 1.437.400	€ 56.777	€ 1.494.178	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.502.534
Gemeente Best	3,39%	€ 1.818.302	€ 71.823	€ 1.890.125	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.898.481
Bladel	2,73%	€ 1.468.004	€ 57.986	€ 1.525.990	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.534.346
Cranendonck	2,59%	€ 1.388.296	€ 54.838	€ 1.443.133	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.451.489
Deurne	3,75%	€ 2.010.557	€ 79.417	€ 2.089.974	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 2.098.330
Eersel	2,55%	€ 1.367.471	€ 54.015	€ 1.421.487	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.429.842
Eindhoven	34,79%	€ 18.673.752	€ 737.613	€ 19.411.365	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 19.419.721
Geldrop-Mierlo	4,57%	€ 2.452.495	€ 96.874	€ 2.549.368	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 2.557.724
Gemert-Bakel	3,59%	€ 1.925.633	€ 76.063	€ 2.001.696	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 2.010.052
Heeze-Leende	1,90%	€ 1.020.181	€ 40.297	€ 1.060.478	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.068.834
Helmond	10,82%	€ 5.808.272	€ 229.427	€ 6.037.698	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 6.046.054
Laarbeek	2,72%	€ 1.457.837	€ 57.585	€ 1.515.422	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.523.778
Nuenen c.a.	2,79%	€ 1.500.231	€ 59.259	€ 1.559.490	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.567.846
Oirschot	2,19%	€ 1.177.814	€ 46.524	€ 1.224.337	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.232.693
Reusel-De Mierden	1,73%	€ 929.411	€ 36.712	€ 966.122	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 974.478
Someren	2,39%	€ 1.283.293	€ 50.690	€ 1.333.983	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.342.339
Son en Breugel	1,85%	€ 990.747	€ 39.135	€ 1.029.882	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.038.237
Valkenswaard	3,78%	€ 2.029.265	€ 80.156	€ 2.109.421	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 2.117.777
Veldhoven	5,23%	€ 2.809.296	€ 110.967	€ 2.920.263	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 2.928.619
Waalre	1,94%	€ 1.040.909	€ 41.116	€ 1.082.025	€ 8.038	€ 318	€ 8.356	€ 1.090.381
Totaal	100,0%	**€ 53.678.410**	€ 2.120.297	**€ 55.798.707**	€ 168.805	€ 6.668	**€ 175.473**	**€ 55.974.180**

Bijlage 1b: Staat met gemeentelijke bijdrage, overzicht met bestuurlijke opdracht

Gemeente	Bijdrage 2026 exclusief bestuurlijke opdracht	Bestuurlijke opdracht, jaarschijf 2026 aandeel gemeenten	Totale bijdrage 2026	Bestuurlijke opdracht, jaarschijf 2027 aandeel gemeenten	2027	Bestuurlijke opdracht, jaarschijf 2028 aandeel gemeenten	2028	2029
Asten	€ 1.140.624	€ 43.222	€ 1.183.846	€ 51.542	€ 1.235.388	€ 26.988	€ 1.262.376	€ 1.262.376
Bergeijk	€ 1.502.534	€ 57.037	€ 1.559.571	€ 68.016	€ 1.627.587	€ 35.615	€ 1.663.202	€ 1.663.202
Gemeente Best	€ 1.898.481	€ 72.152	€ 1.970.633	€ 86.040	€ 2.056.673	€ 45.052	€ 2.101.725	€ 2.101.725
Bladel	€ 1.534.346	€ 58.251	€ 1.592.597	€ 69.464	€ 1.662.061	€ 36.373	€ 1.698.434	€ 1.698.434
Cranendonck	€ 1.451.489	€ 55.089	€ 1.506.578	€ 65.693	€ 1.572.270	€ 34.398	€ 1.606.668	€ 1.606.668
Deurne	€ 2.098.330	€ 79.780	€ 2.178.110	€ 95.137	€ 2.273.247	€ 49.816	€ 2.323.063	€ 2.323.063
Eersel	€ 1.429.842	€ 54.262	€ 1.484.105	€ 64.707	€ 1.548.812	€ 33.882	€ 1.582.694	€ 1.582.694
Eindhoven	€ 19.419.721	€ 740.989	€ 20.160.710	€ 883.620	€ 21.044.330	€ 462.683	€ 21.507.013	€ 21.507.013
Geldrop-Mierlo	€ 2.557.724	€ 97.317	€ 2.655.041	€ 116.049	€ 2.771.090	€ 60.766	€ 2.831.856	€ 2.831.856
Gemert-Bakel	€ 2.010.052	€ 76.411	€ 2.086.462	€ 91.119	€ 2.177.581	€ 47.712	€ 2.225.293	€ 2.225.293
Heeze-Leende	€ 1.068.834	€ 40.482	€ 1.109.315	€ 48.274	€ 1.157.589	€ 25.277	€ 1.182.866	€ 1.182.866
Helmond	€ 6.046.054	€ 230.477	€ 6.276.531	€ 274.841	€ 6.551.372	€ 143.913	€ 6.695.284	€ 6.695.284
Laarbeek	€ 1.523.778	€ 57.848	€ 1.581.626	€ 68.983	€ 1.650.609	€ 36.121	€ 1.686.730	€ 1.686.730
Nuenen c.a.	€ 1.567.846	€ 59.530	€ 1.627.377	€ 70.989	€ 1.698.366	€ 37.172	€ 1.735.537	€ 1.735.537
Oirschot	€ 1.232.693	€ 46.737	€ 1.279.430	€ 55.733	€ 1.335.163	€ 29.183	€ 1.364.345	€ 1.364.345
Reusel-De Mierden	€ 974.478	€ 36.880	€ 1.011.358	€ 43.979	€ 1.055.336	€ 23.028	€ 1.078.365	€ 1.078.365
Someren	€ 1.342.339	€ 50.922	€ 1.393.261	€ 60.724	€ 1.453.985	€ 31.796	€ 1.485.782	€ 1.485.782
Son en Breugel	€ 1.038.237	€ 39.314	€ 1.077.551	€ 46.881	€ 1.124.432	€ 24.548	€ 1.148.980	€ 1.148.980
Valkenswaard	€ 2.117.777	€ 80.523	€ 2.198.300	€ 96.022	€ 2.294.323	€ 50.279	€ 2.344.602	€ 2.344.602
Veldhoven	€ 2.928.619	€ 111.475	€ 3.040.094	€ 132.933	€ 3.173.027	€ 69.606	€ 3.242.633	€ 3.242.633
Waalre	€ 1.090.381	€ 41.304	€ 1.131.685	€ 49.255	€ 1.180.940	€ 25.791	€ 1.206.731	€ 1.206.731
Totaal	**€ 55.974.180**	€ 2.130.000	**€ 58.104.180**	€ 2.540.000	**€ 60.644.181**	€ 1.330.000	**€ 61.974.180**	**€ 61.974.180**
			AI in 2026 verhoogd	*€ 2.130.000*	*AI in 2026 verhoogd*	*€ 2.130.000*		
					AI in 2027 verhoogd	*€ 2.540.000*		
	Subtotaal bestuurlijke opdracht:	*€ 2.130.000*		*€ 4.670.000*		*€ 6.000.000*		

Gemeente	Totale bijdrage 2026	2027	2028	2029
Asten	€ 1.183.846	€ 1.235.388	€ 1.262.376	€ 1.262.376
Bergeijk	€ 1.559.571	€ 1.627.587	€ 1.663.202	€ 1.663.202
Best	€ 1.970.633	€ 2.056.673	€ 2.101.725	€ 2.101.725
Bladel	€ 1.592.597	€ 1.662.061	€ 1.698.434	€ 1.698.434
Cranendonck	€ 1.506.578	€ 1.572.270	€ 1.606.668	€ 1.606.668
Deurne	€ 2.178.110	€ 2.273.247	€ 2.323.063	€ 2.323.063
Eersel	€ 1.484.105	€ 1.548.812	€ 1.582.694	€ 1.582.694
Eindhoven	€ 20.160.710	€ 21.044.330	€ 21.507.013	€ 21.507.013
Geldrop-Mierlo	€ 2.655.041	€ 2.771.090	€ 2.831.856	€ 2.831.856
Gemert-Bakel	€ 2.086.462	€ 2.177.581	€ 2.225.293	€ 2.225.293
Heeze-Leende	€ 1.109.315	€ 1.157.589	€ 1.182.866	€ 1.182.866
Helmond	€ 6.276.531	€ 6.551.372	€ 6.695.284	€ 6.695.284
Laarbeek	€ 1.581.626	€ 1.650.609	€ 1.686.730	€ 1.686.730
Nuenen c.a.	€ 1.627.377	€ 1.698.366	€ 1.735.537	€ 1.735.537
Oirschot	€ 1.279.430	€ 1.335.163	€ 1.364.345	€ 1.364.345
Reusel-De Mierden	€ 1.011.358	€ 1.055.336	€ 1.078.365	€ 1.078.365
Someren	€ 1.393.261	€ 1.453.985	€ 1.485.782	€ 1.485.782
Son en Breugel	€ 1.077.551	€ 1.124.432	€ 1.148.980	€ 1.148.980
Valkenswaard	€ 2.198.300	€ 2.294.323	€ 2.344.602	€ 2.344.602
Veldhoven	€ 3.040.094	€ 3.173.027	€ 3.242.633	€ 3.242.633
Waalre	€ 1.131.685	€ 1.180.940	€ 1.206.731	€ 1.206.731
Totaal	**€ 58.104.180**	**€ 60.644.181**	**€ 61.974.180**	**€ 61.974.180**

Website www.vrbzo.nl

Retouradres: Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

Raadsleden van de deelnemende gemeenten

Onderwerp Uitnodiging raadsinformatiebijeenkomst
Datum 13 december 2024

Beste mevrouw/heer,

Op 12 december heeft het Algemeen Bestuur van onze organisatie de uitwerking van deelopdracht 1 behandeld en daarbij een voorlopig besluit genomen over de begrotingswijziging voor de begroting van 2025. In een aparte brief krijgt u de vraag een zienswijze in te dienen over de begrotingswijziging.
Over deze Bestuursopdracht bent u in april en onlangs in november via een informatiebrief geïnformeerd.

Namens het bestuur nodig ik u uit voor een van de 2 bijeenkomsten die we organiseren over dit onderwerp. Een van de leden van het Dagelijks Bestuur zal tijdens de bijeenkomsten een toelichting geven over het verdere proces van uitwerken van de Bestuursopdracht en het proces om te komen tot een nieuw beleidsplan. Ook leden van het MT zijn aanwezig om inhoudelijke vragen te beantwoorden. Daarna is er ruim de tijd voor uw vragen.

Praktische informatie
Er zijn 2 gelijke bijeenkomsten:

- 22 januari 2025, de locatie is de raadszaal van het gemeentehuis van de gemeente Gemert-Bakel, Ridderplein 1 in Gemert.
- 29 januari 2025, de locatie is de raadszaal van het gemeentehuis van de gemeente Veldhoven, Meiveld 1, Veldhoven.

Op beide avonden bent u vanaf 18.30 uur welkom voor een kopje koffie of thee. Het programma start om 19.00 uur en eindigt rond 20.30 uur. Daarna is er gelegenheid om na te praten met elkaar of met de aanwezige bestuurders.

Het is voor ons fijn om vooraf een beeld te hebben bij het aantal aanwezigen dat we kunnen verwachten. U kunt zich aanmelden door een e-mail te sturen naar directiesecretariaat@vrbzo.nl, onder vermelding van ‘informatiebijeenkomst raadsleden’.

Met vriendelijke groet,
namens het Algemeen Bestuur



Marijke Wilms
Directeur

VeiligheidsRegio Brabant • Zuidoost

Website www.vrbzo.nl

Retouradres: Postbus 242, 5600 AE Eindhoven

Gemeenteraden van de deelnemende gemeenten

Onderwerp Zienswijze Regionaal Risicoprofiel 2025-2028
Datum 13 december 2024

Afschrift aan colleges van B&W

Beste mevrouw, heer,

Probleemstelling
Op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is iedere veiligheidsregio verplicht een regionaal risicoprofiel (RRP) op te stellen. Het RRP richt zich op risico's die kunnen leiden tot branden, rampen en crises. Conform artikel 11 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost 2024 krijgt u de gelegenheid een zienswijze uit te brengen over het ontwerp RRP. Het streven is om, rekening houdend met uw zienswijzen, op 3 april 2025 een RRP vast te stellen. Met deze brief informeert het bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) u over de totstandkoming en inhoud van het concept RRP.
Het Algemeen Bestuur VRBZO heeft op 15 december 2022 besloten de looptijd van het RRP 2019-2022 te verlengen tot 31 december 2024. Gelet op de geldigheidsduur van het RRP 2019-2022 en in het licht van eerdere besluitvorming van het bestuur dient nu een nieuw RRP te worden vastgesteld.

Overwegingen
Het bestuur heeft in 2021 besloten om de focus te verleggen naar de doorontwikkeling van informatie gestuurde veiligheid en niet langer te investeren in een inhoudelijke update van het RRP 2019-2022. Het verlengen van de loop van het RRP 2019-2022 gaf ruimte om verder te gaan met de ingezette doorontwikkeling en aan te sluiten bij de landelijke ontwikkeling van de nieuwe methodiek voor het opstellen van een RRP. Het bestuur heeft daarop begin 2024 kennisgenomen van het traject om in 2024 te komen tot een nieuw ontwerp voor een RRP dat voldoet aan de eisen van de Wvr en zoveel mogelijk in lijn is met de relevante ontwikkelingen. Er is gekozen voor een groeimodel, waarbij de komende jaren de risico's verder worden verdiept.

<u>Nieuwe methodiek</u>
De landelijke methodiek voor het opstellen van een RRP, zoals beschreven in de 'Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009', was op verschillende punten verouderd en vroeg om aanpassing. In september 2022 werd in opdracht van de samenwerkende veiligheidsregio's een verkenning gestart naar de wensen en behoeften van de veiligheidsregio's, in combinatie met relevante wetenschappelijke ontwikkelingen. Dit project maakte deel uit van het landelijke Programma Risicogerichtheid en had als doel een methodiek te ontwikkelen die beter aansluit bij de huidige eisen. De verkenning onder de 25 veiligheidsregio's, het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (ANV), en diverse crisispartners leidde tot een adviesrapport waarin een uniform proces voor risico-inventarisatie en -analyse werd aanbevolen. Hoewel de verwachting was dat eind 2023 een nieuwe handreiking beschikbaar zou zijn, bleek dat eerst aanvullende stappen nodig waren, zoals het inventariseren van risicobeelden, het vormen van netwerken en het opstellen van uitgangspunten voor de nieuwe methodiek. In december 2023 werd door de landelijke werkgroep het document 'Uitgangspunten nieuwe methodiek risico-inventarisatie en -analyse'

opgeleverd. Bij het opstellen van het RRP 2025-2028 is zoveel mogelijk aangesloten bij deze uitgangspunten, wat er automatisch toe heeft geleid dat op bepaalde onderdelen de Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 is losgelaten. Zo is onder andere de focus verschoven van risicoschatting naar fenomeenanalyse. Hierbij is afgestapt van het kwantificeren van risico's in een risicomatrix. In plaats daarvan is een kwalitatieve beschrijving per crisistype toegevoegd.

Groeimodel en afwegingskader

Voor de ontwikkeling van het RRP 2025-2028 is besloten om dit volgens een groeimodel op te stellen. Dit betekent dat allereerst de risico's zo volledig mogelijk in kaart zijn gebracht op basis van de beschikbare informatie en er een check is uitgevoerd door de betrokken partners. In de komende jaren zal VRBZO, samen met deze partners, de risico's verder verdiepen en doorleven. De aanpak en diepgang van dit proces worden in samenspraak met de partners bepaald, evenals de frequentie van verdieping van de risico's, bijvoorbeeld ieder half jaar. Ter ondersteuning van deze aanpak is een afwegingskader ontwikkeld dat helpt bij het prioriteren van de risico's voor verdere verdieping. Het afwegingskader gaat uit van verschillende criteria, zoals de gevolgen en waarschijnlijkheid van een crisistype, de effectiviteit van beleidsmaatregelen, voorbereidheid, landelijke richting en doelstellingen, beschikbare capaciteiten en publieke perceptie. Deze criteria worden in samenhang gewogen om een gestructureerde keuze te maken welke risico's als eerste verder worden uitgewerkt.

Aanpak

Dynamisch profiel

Voorheen werd het RRP elke vier jaar geactualiseerd voorafgaand aan het regionaal beleidsplan. Hoewel deze periode logisch is in relatie tot het beleidsplan, zorgde deze werkwijze ervoor dat het RRP een statisch karakter had. De praktijk wijst uit dat risico's steeds sneller veranderen in aard en omvang, wat de behoefte heeft doen ontstaan aan een dynamische aanpak van het RRP. Een dynamisch RRP stelt VRBZO in staat sneller in te spelen op veranderingen in de omgeving. Het tussentijds verdiepen en doorleven van de risico's uit het RRP 2025-2028 sluit goed aan bij deze behoefte.

Website VRBZO en Brabant Alert

Op de website van VRBZO is een speciale pagina ingericht waarop de risico's uit het RRP 2025-2028 worden weergegeven. Deze digitale omgeving maakt het mogelijk om de informatie direct te actualiseren zodra verdere verdieping van een risico heeft plaatsgevonden, waardoor het RRP 2025-2028 voortdurend up-to-date blijft. Waar mogelijk wordt op deze pagina ook een verwijzing opgenomen naar de website Brabant Alert. Deze website is op 1 oktober 2024 gelanceerd in Oost-Brabant. Brabant Alert biedt inwoners actuele informatie over incidenten en crises, maar helpt hen ook bij het voorbereiden op risico's zoals zware stormen of stroomuitval. Door het opnemen van een verwijzing ontstaat een directe link tussen de risico's uit het RRP 2025-2028 en de praktische voorbereidingsinformatie van Brabant Alert.

Focus

Hoewel verdere verdiepingen van de risico's uit het RRP 2025-2028 nog moeten plaatsvinden, kan op basis van het huidige document al wel focus worden aangebracht. Deze focusgebieden sluiten aan bij trends en ontwikkelingen die zijn beschreven in de Toekomstverkenning Crisisbeheersing en Toekomstverkenning Brandweer (2022) van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en de Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024. Het gaat onder meer om klimaatverandering, cyberveiligheid, geopolitieke spanningen, sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en complexe langdurige crises. Het beleidsplan, dat onder meer het RRP als basis gebruikt, zal dus niet alleen de geïdentificeerde risico's als uitgangspunt nemen maar ook rekening houden met de relevante trends en ontwikkelingen.

Klimaatverandering

Allereerst zorgt het veranderende klimaat voor grotere risico's. In de Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024 wordt klimaatverandering aangemerkt als een van de belangrijkste fenomenen om aandacht aan te besteden, omdat deze ontwikkeling almaar versnelt en nog ernstiger wordt dan eerder werd gedacht. Hogere temperaturen en veranderende weerspatronen vertalen zich naar verwachting vaker naar meer extreem weer, zoals extreme hitte, droogte en neerslag. Door klimaatverandering nemen daarmee de gevolgen en waarschijnlijkheid van natuurbranden en overstromingen toe. En ook neemt het risico op grootschalige ziekte-uitbraken en de verstoring van vitale processen toe. Bovendien kunnen zogenaamde 'keteneffecten' optreden doordat veel vitale processen afhankelijk zijn van elkaar. Maar door een toename van weersextremen nemen bijvoorbeeld ook de veiligheidsrisico's van grote evenementen toe. Klimaatverandering en -adaptatie en extreme

weersomstandigheden vormen grote uitdagingen die vragen om zowel preventieve als reactieve maatregelen van verschillende partijen.

Cyberveiligheid
Een ander aandachtsgebied voor Zuidoost-Brabant is cyberveiligheid. Het digitale domein is sterk verweven met de samenleving, waardoor cyberaanvallen op veel verschillende plaatsen kunnen optreden en de impact zich snel door de maatschappij kan verspreiden en tot onrust kan leiden. Het Cybersecuritybeeld Nederland (CSBN) 2023 wijst erop dat de digitale dreiging voor Nederland onverminderd groot is en ook voortdurend verandert. De waarschijnlijkheid van cyberaanvallen met een ontwrichtende werking in Nederland is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Dit komt door een combinatie van factoren, waaronder een groter en complexer aanvalsoppervlak, geopolitieke spanningen, lucratieve mogelijkheden voor cybercriminaliteit en de ontwikkeling van steeds geavanceerdere aanvalstechnieken. Deze trends maken Nederland, en daarmee ook Zuidoost-Brabant, bijzonder kwetsbaar voor cyberaanvallen met een ontwrichtende werking. Hoewel de veiligheidsregio's vaak niet direct betrokken zijn bij het bestrijden van de oorzaak van een digitale verstoring, moeten zij wel adequaat omgaan met de gevolgen.

Geopolitieke spanningen en internationale gebeurtenissen
Verder vormen geopolitieke spanningen en internationale gebeurtenissen, zoals de oorlog in Oekraïne, een toenemende dreiging voor Nederland en daarmee ook voor Zuidoost-Brabant. Deze gebeurtenissen leiden tot een verhoogde kans op hybride dreigingen zoals cyberaanvallen, economische verstoringen en mogelijke sabotage van vitale processen. De civiel-militaire samenwerking in deze relatief nieuwe context vraagt de komende periode om extra aandacht van VRBZO.

Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen
Ook diverse sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen vormen een belangrijk aandachtspunt voor Zuidoost-Brabant. De groeiende economische aantrekkingskracht van de Brainportregio zorgt voor een toenemende instroom van internationale kenniswerkers en immigranten, wat bijdraagt aan de diversiteit van de bevolking. Daarnaast speelt de vergrijzing een belangrijke rol. Deze ontwikkelingen leiden tot een hogere bevolkingsdichtheid en verstedelijking, wat de druk op infrastructuur en voorzieningen verder vergroot en de dynamiek van de regio aanzienlijk verandert. Tegelijkertijd neemt de polarisatie in de samenleving toe, onder meer door verschillen in sociaaleconomische positie en culturele achtergronden.

Complexe langdurige crises
Naast de klassieke flitsrampen komen bovendien steeds vaker andersoortige crises voor, zoals de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. Deze crises hebben niet alleen een langdurig karakter, maar beïnvloeden vaak meerdere beleidsdomeinen tegelijkertijd en zijn lastig te beheersen door hun complexe aard. Zuidoost-Brabant heeft ten tijde van de coronacrisis ook te maken gehad met een langdurige grootschalige natuurbrand, waarbij coronamaatregelen belemmerend werkten in de reguliere aanpak. Deze stapeling en verwevenheid van crises, ook wel 'verknoopte crises' genoemd, vergroten de complexiteit.

Afnemend vertrouwen in de overheid
Tot slot is het van belang te benoemen dat het vertrouwen in de overheid de afgelopen jaren aanzienlijk is afgenomen. Uit de voorjaarsmeting 2023 van de Risico- en Crisisbarometer blijkt dat bijna de helft van de Nederlandse bevolking weinig tot geen vertrouwen heeft in de overheid. Met name de opeenvolgende crises, zoals de coronapandemie, hebben bijgedragen aan deze daling. Sindsdien blijft het vertrouwen in de overheid relatief laag. Dit afnemende vertrouwen kan de effectiviteit van crisisbeheersing ondermijnen, omdat een succesvolle aanpak van crises in belangrijke mate afhankelijk is van de samenwerking tussen overheid en bevolking.

Relatie en gevolgen

Zienswijzenprocedure
Op basis van de Gemeenschappelijke regeling VRBZO 2024 worden de raden van de deelnemende gemeenten, voorafgaand aan het nemen van een besluit van het bestuur over het RRP 2025-2028, in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren te brengen. De Wvr stelt ook dat het bestuur vóór de vaststelling van het RRP in ieder geval de door de korpschef daartoe aangewezen ambtenaren van politie, de hoofdofficier van justitie, de besturen van de betrokken waterschappen en door ministers daartoe aangewezen functionarissen uitnodigt hun zienswijze kenbaar te maken.

Beleidsplan
Het Algemeen Bestuur VRBZO legt nu het concept Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 aan u ter zienswijze voor, waarbij u gelegenheid heeft om alvast uw eerste eventuele wensen voor het nieuwe beleidsplan mee te geven aan het bestuur. Daarnaast ontvangt u in de loop van 2025 een uitnodiging om voor de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan (verdere) inbreng te leveren.

Met vriendelijke groet,
Het bestuur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost,

Namens deze



Ton Emmen
Directiesecretaris

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

Rapport

Crisisbeheersing

Datum

Status
concept

Versie
1.0

Regionaal Risicoprofiel 2025-2028

Colofon

Opdrachtgever
Directie VRBZO

Inhoudsopgave

Samenvatting **5**

1 Inleiding **7**

1.1 Doel 7
1.2 Scope 7
1.3 Totstandkoming 7
1.4 Samenhang planfiguren 8
1.5 Doorontwikkeling 8
1.6 Leeswijzer 9

2 Terugblik beleidsperiode 2019-2024 **10**

3 Trends en maatschappelijke ontwikkelingen **11**

3.1 Trendthema's 12
3.2 Overkoepelende constateringen 13

4 Ligging en typering regio Zuidoost-Brabant **15**

5 Methodiek **17**

5.1 Ontwikkelingen landelijke methodiek 17
5.2 Risico-inventarisatie 17
5.3 Risicoanalyse 18
5.3.1 Eigenschappen risico's 18
5.3.2 Gevolgen en waarschijnlijkheid 18
5.3.3 Illustratief scenario 19

6 Risico-inventarisatie **20**

6.1 Landgrensoverschrijdende risico's 20
6.2 Risicobeeld en duiding 20

7 Risicoanalyse **27**

7.1 Natuur en klimaat 27
7.2 Gezondheid 30
7.3 Vitale voorzieningen 31
7.4 Fysieke leefomgeving en milieu 34
7.5 Maatschappij 40

8 Conclusie **43**

9 Bijlagen 45

9.1 Impactcriteria vitale belangen 45
9.2 Landgrensoverschrijdende risico's 46
9.3 Uitwerking crisistypen 50
9.3.1 Wateroverlast als gevolg van hoge rivierwaterstanden 50
9.3.2 Wateroverlast als gevolg van extreme neerslag 55
9.3.3 Dijkdoorbraak 62
9.3.4 Natuurbranden 67
9.3.5 Koudegolf, sneeuw en ijzel 74
9.3.6 Hittegolf 80
9.3.7 Storm en windhozen 87
9.3.8 Humane infectieziekten 93
9.3.9 Dierziekten 101
9.3.10 Uitval / verstoring elektriciteitsvoorziening 107
9.3.11 Uitval / verstoring gas- / warmtevoorziening 113
9.3.12 Uitval / verstoring data en telecommunicatie 119
9.3.13 Uitval / verstoring drinkwatervoorziening 125
9.3.14 Uitval / verstoring rioolwaterzuiveringsvoorziening 131
9.3.15 Ongevallen chemische stoffen (stationair) 138
9.3.16 Ongevallen biologische agentia (stationair en verkeer) 145
9.3.17 Stralingsongevallen (stationair en verkeer) 150
9.3.18 Verkeersongevallen weg (o.a. chemische stoffen) 158
9.3.19 Verkeersongevallen water (o.a. chemische stoffen) 163
9.3.20 Verkeersongevallen lucht 168
9.3.21 Verkeersongevallen spoor (o.a. chemische stoffen) 176
9.3.22 Incidenten in tunnels 183
9.3.23 Ongeval buisleidingen 188
9.3.24 Branden gebouwde omgeving 194
9.3.25 Instortingen gebouw 202
9.3.26 Explosie 208
9.3.27 Verstoring publieksveiligheid evenementen 213
9.3.28 Openbare orde verstoringen 218
9.3.29 Extreem geweld in openbare ruimte 223
9.3.30 Cyberaanvallen 228
9.3.31 Ramp op afstand 235

Samenvatting

Op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is elke veiligheidsregio verplicht om een regionaal risicoprofiel op te stellen. Dit profiel, dat een inventarisatie en analyse bevat van de aanwezige risico's in een regio en de aangrenzende gebieden, vormt een essentieel instrument om zicht te houden op relevante bedreigingen. Hierdoor kan het bestuur van de veiligheidsregio strategisch beleid ontwikkelen om risico's te verkleinen of beter te beheersen. Dit gebeurt onder meer door de crisisbeheersingsorganisatie en brandweer voor te bereiden op specifieke dreigingen en door risicobeperkende maatregelen en gerichte risicocommunicatie naar inwoners te ontwikkelen.

Het regionaal risicoprofiel heeft een statisch karakter, wat minder goed aansluit bij de steeds sneller veranderende aard en omvang van risico's. Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) gaat hier deels op inspelen door risico's en ontwikkelingen tussentijds te doorleven met experts, in plaats van na een vaste periode van vier jaar. Nieuwe crises en veranderende bekende risico's vragen verder om aandacht op zowel strategisch, tactisch als operationeel niveau. De komende jaren wordt eraan gewerkt om de verschillende niveaus steeds meer met elkaar in verbinding te brengen.

Diverse trends en maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat bestaande risico's worden versterkt of dat er nieuwe risico's ontstaan. De Toekomstverkenning Crisisbeheersing (NIPV, 2022), die voortborduurt op de Toekomstverkenning Brandweer (NIPV, 2022), benoemt vier hoofdthema's met grote impact: data en technologie, sociaal-maatschappelijke veranderingen, politiek en geopolitiek, en duurzaamheid en klimaat. Het toenemende belang van flexibiliteit en voorbereiding op onvoorspelbare ontwikkelingen wordt in deze verkenningen onderstreept, zeker nu onbekende risico's, langdurige en gelijktijdige crises steeds vaker voorkomen. Een toenemende crisisdruk wordt verwacht door een combinatie van flitsrampen en langdurige, met elkaar verweven crises. Ook de 'inflatie' van het begrip crisis leidt ertoe dat veiligheidsregio's vaker betrokken worden bij maatschappelijke vraagstukken, wat de druk op hun kerntaken verhoogt en de noodzaak tot samenwerking met crisispartners verder benadrukt.

De methodiek voor het regionaal risicoprofiel is vernieuwd om beter aan te sluiten bij actuele landelijke ontwikkelingen en veranderende eisen rondom risicobeoordeling. Hoewel de Handreiking Regionaal Risicoprofiel uit 2009 deels als basis dient, is deze achterhaald en onvoldoende geschikt voor de huidige maatschappelijke en technologische context. Een verkenning door veiligheidsregio's en het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (ANV) heeft geleid tot een advies voor een uniforme, actuele methodiek, vastgelegd door het NIPV in een nieuwe handreiking. Dit risicoprofiel is opgesteld op basis van de nieuwste uitgangspunten, waarbij een inventarisatie van relevante risico's – zoals risico's uit eerdere risicoprofielen, de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid (RbRa), GRIP-incidenten en grensoverschrijdende risico's – resulteerde in een risicobeeld geclassificeerd naar vijf thema's: natuur en klimaat, gezondheid, vitale voorzieningen, fysieke leefomgeving en milieu en maatschappij. Door een verdiepende risicoanalyse, waarin risico's kwalitatief worden beschreven op basis van eigenschappen, gevolgen en waarschijnlijkheid, ontstaat een completer beeld van de (ernst van de) dreigingen.

VRBZO heeft verschillende belangrijke focusgebieden in het risicoprofiel geïdentificeerd. Klimaatverandering is één van de meest urgente dreigingen. Het veranderende klimaat leidt tot extremer weer, zoals hittegolven, droogte en zware regenval, wat de kans op natuurbranden en overstromingen vergroot. Daarnaast nemen verstoringen van vitale processen toe door keteneffecten die ontstaan uit wederzijdse afhankelijkheden. Deze nieuwe risico's vragen om zowel

preventieve als reactieve maatregelen, zoals investeringen in brandweermaterieel om effectief op natuurbranden te kunnen reageren. Naast klimaatverandering wordt cyberveiligheid gezien als een belangrijk focusgebied. De toename in digitalisering brengt kwetsbaarheden met zich mee; aanvallen kunnen zich snel door de maatschappij verspreiden en grote gevolgen hebben. Door een groter aanvalsoppervlak, geopolitieke spanningen en nieuwe aanvalstechnieken worden cyberdreigingen steeds complexer. Hoewel de veiligheidsregio's niet direct verantwoordelijk zijn voor het aanpakken van cyberaanvallen, is het van groot belang dat zij voorbereid zijn op de maatschappelijke ontwrichting die dit soort aanvallen kan veroorzaken.

Geopolitieke spanningen en internationale gebeurtenissen, zoals de oorlog in Oekraïne, verhogen de kans op hybride dreigingen, waaronder cyberaanvallen, economische verstoringen en sabotage van vitale processen. Ook sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen zorgen voor een veranderend risicoprofiel. Door de aantrekkingskracht van de Brainportregio neemt het aantal internationale kenniswerkers toe, wat de diversiteit van de bevolking vergroot. Daarnaast speelt vergrijzing een belangrijke rol, wat leidt tot hogere bevolkingsdichtheid en verstedelijking. Deze ontwikkelingen zetten de infrastructuur onder druk en vragen om aangepaste bestrijdingsmethoden en werkwijzen bij de brandweer. Tegelijkertijd neemt de polarisatie in de samenleving toe, wat een extra dimensie toevoegt aan de uitdaging om de veiligheid te waarborgen.

Een ander focusgebied betreft de opkomst van complexe langdurige crises. Naast de klassieke flitsrampen komen steeds vaker langdurige crises voor, zoals de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. Deze crises hebben een langdurig en verweven karakter en beïnvloeden vaak meerdere beleidsdomeinen tegelijkertijd. Tot slot speelt ook het afnemende vertrouwen in de overheid een belangrijke rol. Uit de voorjaarsmeting 2023 van de Risico- en Crisisbarometer blijkt dat bijna de helft van de Nederlandse bevolking weinig tot geen vertrouwen heeft in de overheid, mede door opeenvolgende crises. Dit afgenomen vertrouwen kan de effectiviteit van crisisbeheersing ondermijnen, omdat een succesvolle aanpak afhankelijk is van een goede samenwerking tussen de overheid en de bevolking.

VRBZO staat voor de uitdaging om met al deze complexe en verweven risico's om te gaan en daar samen met haar partners effectief op in te spelen.

1 Inleiding

1.1 Doel

Een complexe samenleving als de Nederlandse moet adequaat kunnen inspelen op diverse veiligheidsrisico's. Onder meer natuurbranden, overstromingen, infectieziekten en uitval van nutsvoorzieningen vormen een voortdurende bedreiging voor de vitale belangen in de samenleving. Om deze bedreigingen het hoofd te bieden, is nauwe samenwerking tussen overheidsinstanties, bedrijfsleven en inwoners essentieel. Een overzicht van dreigingen die de nationale veiligheid in gevaar brengen wordt gegeven in de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid (RbRa), terwijl veiligheidsregio's regionale risicoprofielen opstellen die inzoomen op de risico's die een bepaalde regio bedreigen. Elke regio herbergt unieke risico's waarvoor gericht beleid van de veiligheidsregio en haar partners noodzakelijk is. Het is dan ook van groot belang om zicht te hebben op deze risico's. Het regionaal risicoprofiel is hiervoor een belangrijk instrument.

Het regionaal risicoprofiel betreft een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. De risico-inventarisatie omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties, die in de risicoanalyse nader worden geïnterpreteerd en geanalyseerd. Op basis van dit inzicht kan het bestuur van de veiligheidsregio strategisch beleid voeren om de aanwezige risico's bijvoorbeeld te verkleinen of beter te beheersen, onder andere door de crisisbeheersingsorganisatie en de brandweer op deze risico's voor te bereiden. Daarnaast biedt het risicoprofiel een basis voor risicobeperkende maatregelen en bijvoorbeeld risicocommunicatie naar de inwoners.

1.2 Scope

Op basis van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) is iedere veiligheidsregio verplicht een regionaal risicoprofiel op te stellen. Dit profiel richt zich op risico's die kunnen leiden tot branden, rampen en crises. De Wvr definieert een ramp als "een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken". Een crisis conform de Wvr betreft "een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast". Als vitale belangen zijn gedefinieerd: territoriale integriteit, economische veiligheid, fysieke veiligheid, ecologische veiligheid, politieke en sociale stabiliteit.

Het beschrijven van de risico's in dit regionaal risicoprofiel betekent overigens niet dat Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) per definitie een (leidende) rol heeft in de aanpak van deze risico's.

1.3 Totstandkoming

Het voorliggende regionaal risicoprofiel is tot stand gekomen door samenwerking tussen experts van VRBZO en diverse partners. De expertgroep bestond uit vertegenwoordigers van VRBZO vanuit de domeinen Crisisbeheersing, Brandweerzorg, GHOR en Bevolkingszorg. Maar ook partners zoals gemeenten, Politie Eenheid Oost-Brabant, Waterschappen De Dommel en Aa en Maas, Enexis, KPN, Brabant Water en Rijkswaterstaat zijn betrokken.

1.4 Samenhang planfiguren

Het regionaal risicoprofiel biedt inzicht in de risico's die kunnen leiden tot onder meer rampen en crises. Conform artikel 15, lid 2 van de Wvr dient het regionaal risicoprofiel ook een overzicht te bevatten van situaties die tot brand kunnen leiden en van de soorten branden die zich in de regio kunnen voordoen. Dit overzicht moet ook terugkomen in het risicoprofiel brandweerzorg. In het regionaal risicoprofiel worden uitsluitend rampen en crises opgenomen, waaronder ook branden kunnen vallen wanneer deze een flinke omvang of impact hebben. Het risicoprofiel brandweerzorg geeft invulling aan de brandweerzorg binnen de bredere context van de risico's, onder andere die in het regionaal risicoprofiel zijn geïdentificeerd. Naast het regionaal risicoprofiel en het risicoprofiel brandweerzorg is er ook een zorgrisicoprofiel, dat de risico's verder verdiept met specifieke aandacht voor de impact op de zorgsector en publieke gezondheidszorg.

De maatregelen die VRBZO neemt om de in het regionaal risicoprofiel geïdentificeerde risico's te beperken, worden uitgewerkt in het regionaal beleidsplan. Volgens artikel 14, lid 1 van de Wvr stelt het bestuur van de veiligheidsregio een regionaal beleidsplan vast met een looptijd van vier jaar. Dit beleidsplan is mede gebaseerd op het regionaal risicoprofiel. Hoewel het strategische beleid van VRBZO grotendeels wordt bepaald door de in het regionaal risicoprofiel opgenomen risico's, omvat het beleidsplan ook generiek beleid voor de ontwikkeling van VRBZO. Verder bepaalt de Wvr dat het regionaal beleidsplan onder meer een oefenbeleidsplan en dekkingsplan moet bevatten. Het oefenbeleidsplan vormt de basis voor het trainen en oefenen van de crisisfunctionarissen, terwijl het dekkingsplan de opkomsttijden voor de brandweer beschrijft en de maatregelen aangeeft die worden genomen om aan deze opkomsttijden te voldoen. Het beleidsplan bevat daarmee een noodzakelijke duidelijke visie op welke wijze VRBZO bijdraagt om de komende risico's op branden, rampen en crises zoveel als mogelijk (mee te helpen) te voorkomen en zo nodig (de effecten) te bestrijden, realiserende dat er altijd sprake is van restrisico's. Het gaat dus onder meer om een visie op crisisbeheersing en ook om een visie op brandweerzorg. Wat dit laatste betreft, zijn inmiddels zes speerpunten benoemd die allemaal in min of meerdere mate relatie hebben met het regionaal risicoprofiel: Complexiteit infrastructuur, Risicogerichte brandweerzorg, Vakbekwaamheid, Paraat & vrijwilligheid, Natuurbrandbeheersing en Duurzame inzetbaarheid.

De relatie tussen het regionaal beleidsplan en het gemeentelijke integrale veiligheidsbeleid wordt geconcretiseerd door thema's uit het regionaal beleidsplan van de veiligheidsregio waar mogelijk op te nemen in het gemeentelijke beleid en vice versa. Om deze reden wordt bij de totstandkoming van zowel het regionaal risicoprofiel als het regionaal beleidsplan samengewerkt met (vertegenwoordigers van) de gemeenten. Op basis van het regionaal beleidsplan wordt ook het regionaal crisisplan opgesteld. Dit plan beschrijft de organisatie, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden met betrekking tot de maatregelen en voorzieningen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing. Daarnaast geeft het aan welke afspraken zijn gemaakt met ketenpartners.

1.5 Doorontwikkeling

Het regionaal risicoprofiel wordt voorafgaand aan het regionaal beleidsplan vierjaarlijks geactualiseerd. Hoewel deze periode voor het vaststellen van het regionaal beleidsplan logisch is, kent het regionaal risicoprofiel hiermee een statisch karakter. De praktijk leert echter dat risico's steeds sneller veranderen in aard en omvang waardoor de behoefte bestaat om te komen tot een dynamische aanpak van het regionaal risicoprofiel. Daardoor kan sneller ingespeeld worden op

veranderingen in de omgeving. VRBZO start hiermee door tussentijds de risico's uit het regionaal risicoprofiel en relevante ontwikkelingen tegen het licht te houden en nader te doorleven met partners, bijvoorbeeld via periodieke werkbijeenkomsten met experts. Er is namelijk ook in de praktijk een toenemend risico van het steeds sneller gaan van ontwikkelingen. Enerzijds komt dit doordat wet- en regelgeving achterloopt waardoor bijvoorbeeld het voorschrijven van veiligheidsvoorzieningen pas volgt na de invoer van diverse technische systemen (en daarmee nadat er al diverse ongevallen en incidenten zijn gebeurd). Anderzijds zijn de hulpdiensten zoals de brandweer ook niet in staat om tijdig te voorzien in vereiste middelen en werkwijzen om nieuwsoortige incidenten effectief en veilig te bestrijden. Dit levert dus zowel risico's op voor de omgeving als voor het eigen personeel. Daarom zal VRBZO (crisisbeheersing en ook brandweer) stevig moeten investeren in personeel en materieel.

De afgelopen jaren zijn de veiligheidsregio's geconfronteerd met 'nieuwe' crises die niet werden genoemd in de regionale risicoprofielen, zoals de crisis rondom vluchtelingen en asielzoekers. Ook ontwikkelden 'bekende' risico's zich anders dan verwacht. Crises kunnen zich bovendien grenzeloos en sluimerend ontwikkelen. De benadering hiervan was traditioneel gericht op flitscrises die zich plotseling voordoen, zoals branden, incidenten met gevaarlijke stoffen of een treinontsporing. Gelet op deze ontwikkeling is het nodig dat kwetsbaarheden, dreigingen en risico's op verschillende niveaus (vroegtijdig) in kaart worden gebracht. Dit betekent dat er naast het inventariseren en analyseren van risico's op strategisch niveau in het regionale risicoprofiel ook aandacht dient te zijn voor risico's op tactisch en operationeel niveau. VRBZO doet dit door sinds enkele jaren steeds meer invulling te geven aan 'informatiegestuurde veiligheid'. Deze werkwijze waarbij allerlei nieuwe processen en systemen worden ingezet heeft als doel om operationele en tactische risico's op een dynamische en structurele manier in kaart te brengen, zodat in een vroeg(er) stadium maatregelen kunnen worden getroffen. De komende jaren wordt eraan gewerkt om de verschillende niveaus steeds meer met elkaar in verbinding te brengen. Dit gebeurt zowel op het gebied van crisisbeheersing als binnen de brandweer, waar het thema 'risicogerichte brandweerzorg' een van de speerpunten voor de komende jaren is.

1.6 Leeswijzer

Voorliggend regionaal risicoprofiel bestaat uit verschillende onderdelen. Allereerst wordt in hoofdstuk 2 een terugblik gegeven van de afgelopen beleidsperiode. In hoofdstuk 3 wordt stilgestaan bij trends en maatschappelijke ontwikkelingen in relatie tot crisisbeheersing en brandweerzorg. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van de ligging en typering van de regio Zuidoost-Brabant. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 de gehanteerde methodiek toegelicht. De hoofdstukken 6 en 7 staan in het teken van de risico-inventarisatie en -analyse en omvatten een uitgebreide omschrijving van de resultaten. Tot slot zijn in hoofdstuk 8 de bijlagen opgenomen.

2 Terugblik beleidsperiode 2019-2024

Bij de vaststelling van het regionaal beleidsplan voor de periode van 2020-2023 eind 2019 zijn prioritaire risico's voor de beleidsperiode 2020-2021 vastgesteld. Vanuit de zienswijzen van gemeenten, politie en waterschappen is breed onderschreven om 'gevolgen van extreem weer' en 'gevolgen van aantasting van de cybersecurity op de continuïteit van maatschappelijke processen' op te nemen als prioritaire risico's. Hieronder wordt ingegaan op de opvolging die daaraan is en wordt gegeven. De intentie was om voor de tweede helft van de looptijd van het beleidsplan nieuwe prioritaire risico's te laten vaststellen, door de Coronacrisis heeft dat geen opvolging gekregen.

Gevolgen van extreem weer

Met betrekking tot het prioritaire risico 'gevolgen van extreem weer' heeft een analyse plaatsgevonden waaruit is op te maken dat gevolgen van klimaatverandering steeds duidelijker en merkbaarder zijn in de samenleving. Ook de regio Zuidoost-Brabant wordt steeds vaker geconfronteerd met extreme weersituaties, zoals droogte, hittestress en (extreme) wateroverlast, wat het risico op onder andere overstromingen en natuurbranden vergroot. Ondanks dat veel van deze risico's niet nieuw zijn kunnen ze als gevolg van klimaatverandering wel frequenter en heviger voorkomen. VRBZO kan zich voorbereiden door mogelijke scenario's, risico's en aandachtspunten te duiden. Samen met Veiligheidsregio Brabant-Noord is daarom een multi-coördinatiekaart ontwikkeld voor extreem weer. Deze coördinatiekaart dient als hulpmiddel voor de crisisfunctionarissen in geval van (dreigend) extreem weer. Het geeft een overzicht van de mogelijke gevolgen en risico's van verschillende soorten extreem weer, zoals hitte, kou, wind, neerslag, droogte en mist. De weerswaarschuwingen die worden afgegeven door het KNMI dienen hierbij als basis. Met de coördinatiekaart zijn de crisisfunctionarissen in staat om effectiever en efficiënter op te treden indien de situatie zich voordoet. Daarnaast is er een communicatie-toolkit voor extreem weer opgeleverd, bedoeld voor gemeenten. In de toolkit zijn onder andere berichten opgenomen die gemeenten kunnen gebruiken voor de communicatie via de eigen kanalen voorzien van uitleg over wanneer deze te gebruiken. Dit draagt bij aan betere zorg voor de bevolking.
Tot slot is in 2024 op provinciaal niveau het programma 'Hoogwater en extreem weer Brabant' gestart. Dit mede naar aanleiding van de hoogwateroefening van 29 september 2022. Tijdens het Veiligheidsoverleg Brabantstad op 20 juni 2023 is bestuurlijk ingestemd met het instellen van een interregionale Brabant brede commissie (bestuurlijk en ambtelijk) op dit thema. Ook die is bedoeld om te onderzoeken hoe de hulpdiensten effectiever op kunnen treden en de bevolking betere zorg krijgt. Deze aandacht volstaat niet om ook de komende periode het hoofd te bieden aan natuurbranden. Zowel preventief als repressief zal er in toenemende mate aandacht voor moeten zijn. Het gaat daarbij onder meer in de investering in ander materieel voor de brandweer voor natuurbrandbestrijding.

Gevolgen van aantasting van de cybersecurity op de continuïteit van maatschappelijke processen

Ook voor het prioritaire risico 'gevolgen van aantasting van de cybersecurity op de continuïteit van maatschappelijke processen' heeft een analyse plaatsgevonden wat heeft geresulteerd in de multi-coördinatiekaart 'Digitale ontwrichting en cybergevolgbestrijding'. Deze coördinatiekaart dient als hulpmiddel voor de crisisfunctionarissen bij de bestrijding van een extern cyberincident met maatschappelijke impact. Daarnaast is dit risico opgenomen als één van de te kiezen scenario's voor de GBT-oefeningen. Verschillende gemeenten hebben daar ook gebruik van gemaakt.

3 Trends en maatschappelijke ontwikkelingen

Diverse trends en maatschappelijke ontwikkelingen versterken bestaande risico's of introduceren nieuwe risico's. Ook de perceptie van risico's verandert, mede door media-aandacht en gebeurtenissen elders in de wereld. In de Toekomstverkenning Crisisbeheersing (2022), uitgevoerd door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), zijn vier trendthema's geïdentificeerd die naar verwachting grote impact zullen hebben op crisisbeheersing, te weten: data en technologie, sociaalmaatschappelijke ontwikkelingen, politiek en geopolitiek en duurzaamheid en klimaat. Deze thema's en enkele overkoepelende constateringen over de veranderende eisen aan crisisbeheersing worden in dit hoofdstuk beknopt beschreven. Hierbij is ook gebruikgemaakt van informatie afkomstig uit de Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024. Het beschrijven van deze trends en ontwikkelingen is essentieel vanwege hun verwevenheid met de risico's in het regionaal risicoprofiel. In de risicoanalyse wordt nader ingezoomd op specifieke ontwikkelingen voor de crisistypen die zich kunnen voordoen in de regio Zuidoost-Brabant, veelal terug te herleiden naar de trendthema's. Er zal waar mogelijk ook duiding van deze trends naar de impact op onze regio gegeven worden.

Voor het opstellen van de hierboven genoemde Toekomstverkenning Crisisbeheersing, is gebruik gemaakt van de Toekomstverkenning Brandweer (2022, ook uitgevoerd door het NIPV). De Toekomstverkenning Brandweer is daarmee impliciet, maar ook expliciet, input voor het RRP. De focus in de Toekomstverkenning Brandweer lag op de inventarisatie en beoordeling van nieuwe (te verwachten) ontwikkelingen in de samenleving, de mogelijke impact hiervan op eerder geformuleerde trendbreuken / toekomstbeelden, en de kansen, risico's en strategische vraagstukken die dit oplevert voor een toekomstbestendige brandweer. Uit de verkenning kwamen zeven verschillende samenlevingen naar voren, met daarbij ook nog het besef van de zwarte zwaan. In alle gesignaleerde samenlevingen liggen kansen en uitdagingen voor de brandweer. De gevolgen van klimaatverandering, mogelijke onbekende risico's en crises, de fragmentatie in de samenleving, het vervagen van grenzen tussen fysieke en sociale veiligheid en de toenemende complexiteit en verdichting in de samenleving kunnen potentieel groot zijn, terwijl het vertrouwen in de overheid afneemt en mensen steeds actiever in ad-hoc netwerken samenwerken. De onbekende risico's en crises, waaronder de dreiging van een gewapend conflict, vragen flexibiliteit en veerkracht in de samenleving en van de brandweerorganisatie. Dit heeft geleid tot de volgende strategische thema's voor de brandweer: 1) Maatschappelijke opgave en breedte van de taakopvatting, 2) Samenwerking, professioneel gezag en positie in de keten, netwerken en ecosystemen, 3) Veerkracht, weerbaarheid, wendbaarheid, stimuleren en organiseren (intern en extern), 4) Kennis, innovatie, (datagedreven) technologie vanuit balans systeem- en leefwereld, 5) Goed werkgeverschap, leiderschap, duurzaam en inclusief.

Uit de Toekomstverkenning Brandweer is, vanuit het perspectief van crisisbeheersing en met behulp van aanvullende literatuur, een selectie van trends en ontwikkelingen gemaakt. De focus lag daarbij op die trends waarvan de opstellers verwachten dat ze juist impact op crisisbeheersing hebben. Dat resulteerde in de vier overkoepelende trendthema's die in dit hoofdstuk nader worden beschreven.

3.1 Trendthema's

Data en technologie

Ontwikkelingen op het gebied van data en technologie bieden veel kansen voor de samenleving, maar brengen tegelijkertijd een grotere kans op ontwrichting met zich mee. Door toenemende digitalisering wordt de Nederlandse maatschappij in toenemende mate afhankelijk van digitale systemen, wat ook geldt voor vitale processen. Cyberaanvallen en uitval van systemen en (vitale) infrastructuur laten deze afhankelijkheid nu al zien. Belangrijke ontwikkelingen voor crisisbeheersing op het gebied van data en technologie zijn onder andere de toenemende rol van kunstmatige intelligentie (AI) en machine learning in het voorspellen en beheersen van crises. Deze technologieën kunnen grote hoeveelheden data analyseren om patronen te identificeren en vroege waarschuwingen te geven, wat helpt bij preventie en snelle respons. Daarnaast spelen sensornetwerken en Internet of Things (IoT)-apparaten een steeds grotere rol in real-time monitoring en vroegtijdige signalering van dreigingen, zoals natuurrampen of technische storingen. Uitdagingen liggen onder andere in de afhankelijkheid van technologie en (andermans) data en het ontbreken van voldoende data-expertise binnen VRBZO. Dit gebrek aan expertise kan leiden tot inefficiënte dataverwerking en verkeerde interpretaties tijdens een crisis. Tegelijkertijd bieden ontwikkelingen op het gebied van vroegtijdig signaleren en real-time monitoring aanzienlijke kansen. Digitale informatie draagt bij aan betere beeldvorming over het verloop van crises en ondersteunt crisisfunctionarissen in hun besluitvorming.

Sociaalmaatschappelijke ontwikkelingen

De Nederlandse bevolking blijft groeien, voornamelijk door immigratie en een hogere levensverwachting. Vergrijzing neemt toe. Nederland verstedelijkt en de sociale verhoudingen binnen de samenleving veranderen. De Nederlandse samenleving wordt steeds diverser, sociale media spelen hierbij een grote rol door het ontstaan van 'bubbels' waarin groepen mensen voornamelijk in hun eigen informatie- en meningencirkel leven. Dit bevordert polarisatie en kan leiden tot een toename van het aantal protesten en maatschappelijke spanningen. Crisisbeheersing zal zich moeten verhouden tot deze veranderingen. Sociale media kunnen zowel een hulpmiddel zijn bij het vormen van een situatiebeeld als een bron van desinformatie, wat het beheer van crises bemoeilijkt. De verspreiding van verkeerde informatie kan paniek veroorzaken of crisissituaties verergeren. Daarnaast wordt de maatschappelijke veerkracht bedreigd door afnemend vertrouwen in de overheid, vluchtigere sociale verbindingen en verminderde sociale cohesie. Dit maakt herstel na een crisis complexer en trager, aangezien de bereidheid om samen te werken en wederzijds steun te bieden, kan afnemen. Om effectief te blijven, moet daarom niet alleen rekening worden gehouden met deze demografische en sociale veranderingen, maar ook met de noodzaak om vertrouwen op te bouwen en te onderhouden binnen diverse bevolkingsgroepen, en om effectief gebruik te maken van sociale media om betrouwbare informatie te verspreiden.

Politiek en geopolitiek

Een van de meest opvallende trends op politiek gebied is de groeiende vertrouwenskloof tussen de overheid en de inwoners. Uit de voorjaarsmeting 2023 van de Risico- en Crisisbarometer blijkt dat bijna de helft van de bevolking weinig tot geen vertrouwen heeft in de overheid. Tegelijkertijd wordt de samenleving steeds diverser en horizontaler, waarbij relaties tussen burgers en autoriteiten steeds meer egalitair worden in plaats van hiërarchisch, en inwoners zich meer organiseren in netwerken buiten de traditionele hiërarchieën om. Daarnaast speelt de geopolitieke situatie, met name de oorlog tussen Rusland en Oekraïne, een cruciale rol. Deze oorlog benadrukt diverse geopolitieke ontwikkelingen, zoals de veranderende internationale orde, de sterke verwevenheid en afhankelijkheid tussen landen en sectoren, en het

gebruik van hybride tactieken in conflicten. Voor de crisisbeheersing in Nederland hebben deze politieke ontwikkelingen belangrijke implicaties. Het afnemende vertrouwen in de overheid kan de effectiviteit van crisisbeheersing ondermijnen, aangezien samenwerking tussen overheid en inwoners essentieel is in crisissituaties. Dit biedt echter ook een kans: door de bevolking actief te betrekken bij crisisbeheersing kan de overheid niet alleen beter aansluiten bij de behoeften van de inwoners, maar ook het vertrouwen herwinnen. Ten slotte maakt de oorlog tussen Rusland en Oekraïne duidelijk dat de grens tussen binnenlandse en buitenlandse veiligheid steeds diffuser wordt. Voor een effectieve crisisbeheersing is het daarom van groot belang om de afhankelijkheden, zowel nationaal als internationaal, in kaart te brengen en mee te nemen in de crisisvoorbereiding en -respons.

Duurzaamheid en klimaat
In de Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024 wordt klimaatverandering aangemerkt als een van de belangrijkste fenomenen om aandacht aan te besteden. De analyse onderstreept dat klimaatverandering sneller verloopt en ernstigere gevolgen heeft dan eerder werd gedacht. Het KNMI waarschuwt dat hittegolven frequenter en extremer zullen worden, dat perioden van droogte toenemen, en dat de kans op extreme neerslag groter wordt. Deze ontwikkelingen vergroten het risico op extreem weer en natuurrampen, zoals overstromingen en natuurbranden, alsook op grootschalige ziekte-uitbraken en de verstoring van vitale infrastructuur. Met andere woorden, de versnelling van klimaatverandering is direct verbonden met een verslechtering van het dreigingsbeeld voor diverse risico's. Daarnaast leidt de toenemende complexiteit van de gevolgen en risico's van klimaatverandering tot een situatie waarin voorbereiding op tegenstrijdige extremen noodzakelijk zal zijn (droogte versus extreme neerslag). Voor de crisisbeheersing in Nederland hebben extreme weersomstandigheden aanzienlijke gevolgen. Hoewel de veiligheidsregio's de klimaatproblemen niet kunnen oplossen, ondervinden zij wel de impact ervan. De klimaatcrisis wordt gezien als een complex en moeilijk oplosbaar probleem, waarbij regie, verantwoordelijkheid en kennis versnipperd zijn. Dit stelt hoge eisen aan zowel regulier beleid als crisisbeheersing. Klimaatverandering en -adaptatie en extreme weersomstandigheden zijn grote opgaven die door regulier beleid maar ook door risico- en crisisbeheersing aangepakt moeten worden. Desondanks wordt de urgentie van deze opgave soms niet volledig erkend, aangezien de klimaatcrisis vaak wordt ervaren als een sluimerend en allesomvattend probleem. Ook de snelle elektrificatie van de maatschappij introduceert daarnaast nieuwe risico's. Bovendien roepen de maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan weerstand op bij verschillende groepen in de samenleving, wat kan leiden tot polarisatie rond klimaatvraagstukken.

Los van deze trendthema's zijn voor het domein Brandweerzorg zes relevante speerpunten vastgesteld, die bij de betreffende crisistypen verder worden toegelicht: complexiteit van infrastructuur, duurzame inzetbaarheid, natuurbrandbeheersing, paraatheid en vrijwilligheid, risicogerichte brandweerzorg en vakbekwaamheid.

3.2 Overkoepelende constateringen

Onzekerheid: anticiperen op onvoorziene wendingen
Veiligheidsregio's, gemeenten en andere organisaties moeten zich voorbereiden op onvoorziene gebeurtenissen, zoals wild cards (zeer onwaarschijnlijke, maar bekende gebeurtenissen met grote gevolgen) en unknown unknowns (onbekende risico's die niet te voorzien zijn). Deze kunnen zich voordoen op uiteenlopende terreinen zoals gezondheidszorg, klimaat, cyberveiligheid en migratie. Steeds vaker worden extremen, zoals gebeurtenissen met een lage kans maar grote impact, de norm. Daarnaast vervagen de grenzen, zowel tussen de fasen koud, lauw en warm van

een ramp of crisis, maar ook tussen verschillende beleidsterreinen. Dit vraagt om meer flexibiliteit en een doorbreking van traditionele structuren. Naarmate crises langer aanhouden wordt de kans op onvoorziene wendingen groter.

Nieuwe, meer langdurige crises
Naast flitsrampen manifesteren zich inmiddels andersoortige crises, zoals de coronacrisis en de crisis rondom vluchtelingen. Deze grenzeloze en/of sluimerende crises hebben eigen uitingsvormen, maar ook terugkerende patronen: lange duur, gelijktijdig optredende effecten op meerdere beleidsdomeinen, een wisselend tijdtempo en meer complexiteit door versnipperde regie, kennis en verantwoordelijkheid. Een ander kenmerk is het bestuurlijke, meer beleidsmatige karakter. Het zijn deze crisis zonder duidelijk begin en eindpunt, die van veiligheidsregio's (en andere betrokken partijen zoals vakdepartementen en gemeenten) een andere aanpak vergen; een meer proces- of projectmatige en pragmatische aanpak.

Stapeling van crises: flitsrampen én nieuwe crises
Van belang is op te merken dat deze nieuwe crises niet in de plaats komen van flitsrampen en 'minicrises': zij komen bovenop de reguliere rampen en (mini)crises. Zulke crises kunnen eveneens gevaarlijk zijn en vragen de komende periode evenzeer de aandacht van de hulpdiensten. Er dient ook rekening te worden gehouden met stapeling van crises. Tijdens de coronacrisis speelde bijvoorbeeld ook de crisis rondom vluchtelingen. Verder heeft de regio Zuidoost-Brabant ten tijde van de coronacrisis ook te maken gehad met een langdurige grootschalige natuurbrand, waarbij coronamaatregelen belemmerend werkten in de reguliere aanpak. Naast de stapeling van crises, zijn crises steeds meer onderling verweven. Deze zogenaamde 'verknoopte crises' vergroten de complexiteit. Voor gemeenten en veiligheidsregio's leidt dit tot een vrijwel permanent hoge crisisdruk. Los van de stapeling van crises, is er ook sprake van stapeling van gebruiksfuncties. Ook dit werkt risicoverhogend.

Het exceptionele karakter van een crisis
De term crisis, oorspronkelijk bedoeld om een exceptionele, uitzonderlijke situatie aan te duiden, is de afgelopen jaren aan inflatie onderhevig. Een veelheid aan maatschappelijke problemen wordt als crisis betiteld. Door deze tendens tot crisisdevaluatie bestaat het risico dat er gemakkelijk naar de veiligheidsregio's wordt gekeken. Als veiligheidsregio's in elke crisis stappen, vraagt dat van regio's veel capaciteit en aandacht. Het gevaar bestaat dat het veiligheidsregio's afleidt van kerntaken. Veiligheidsregio's zijn niet van alle crises; zij hebben niettemin instrumenten tot hun beschikking die in de aanpak van meer beleidsmatige crises ondersteunend kunnen werken. Veiligheidsregio's zijn bij uitstek de organisaties die in het domein van crisisbeheersing als netwerkorganisatie kunnen optreden en informatie van en over crisispartners kunnen redigeren en duiden, zodat elke partner in staat is regie te nemen op zijn eigen uitvoeringsorganisatie en verantwoordelijkheid. In een landelijk netwerk van crisisorganisaties zijn veiligheidsregio's hierin een onmisbare schakel.

4 Ligging en typering regio Zuidoost-Brabant

VRBZO is een samenwerkingsverband op basis van de Wet Gemeenschappelijke regelingen. Het samenwerkingsverband bestaat uit 21 gemeenten: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Someren, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. De regio Zuidoost-Brabant telt circa 800.000 inwoners op een grondgebied van 1.440 km². De regio Zuidoost-Brabant is in en rondom de steden Eindhoven en Helmond bovengemiddeld verstedelijkt. De bevolkingsdichtheid van de gemeenten Eindhoven en Helmond staan met respectievelijk 2769 en 1785 inwoners per km² grondgebied ver boven het Nederlandse gemiddelde. Met name de binnenstad van Eindhoven kent een sterke verdichting en de ontwikkeling van woningbouw leidt steeds meer tot hoogbouw. De rest van de regio Zuidoost-Brabant bestaat hoofdzakelijk uit landelijk gebied. Vergrijzing is een andere belangrijke demografische ontwikkeling in de regio Zuidoost-Brabant. Zowel het aantal ouderen als het aantal kwetsbare ouderen ligt in de regio Zuidoost-Brabant hoger dan het landelijk gemiddelde.

De regio Zuidoost-Brabant ontwikkelt zich snel op economisch gebied. Uniek hierin is de Brainportregio; een nationale mainport, net als de Rotterdamse haven en Schiphol. Deze kenmerkt zich door innovatieve toptechnologie en door intensieve samenwerking tussen bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheid. Dat schept een gunstig ondernemersklimaat voor zowel grote internationale ondernemingen als voor het midden- en kleinbedrijf en is daarmee een van de belangrijkste economische motoren van Nederland. De Brainportregio maakt een enorme groeispurt door (schaalsprong) en trekt nieuwe inwoners aan zowel uit binnen – als buitenland. De huidige prognoses en afspraken gaan uit van een groei van ongeveer 73.000 woningen, in de periode tot 2040. Het grootste deel van deze woningen wordt in het stedelijk gebied voorzien, wat neer zou kunnen komen op een groei van de regio Zuidoost-Brabant van grofweg 200.000 inwoners. Maar niet alleen de kruisbestuiving tussen technologie en wetenschap zorgt voor grote aantrekkingskracht naar de regio Zuidoost-Brabant, ook kunst en cultuur spelen een belangrijke rol. Grote evenementen zoals bijvoorbeeld Koningsdag, Dominator, WiSH Outdoor, GLOW en de Marathon trekken jaarlijks veel bezoekers. Dit alles heeft ook z'n impact op de meer landelijke gebieden, doordat er meer behoefte ontstaat aan recreatie, wat tot gevolg heeft dat er sprake is van functiestapeling (de schaarse ruimte wordt opnieuw verdeeld tussen natuur, landbouw, recreatie, transport en woningbouw).

De regio Zuidoost-Brabant heeft verder een belangrijke logistieke doorgangsfunctie voor het Europese achterland. Zo ligt de regio Zuidoost-Brabant op de doorvoerroute vanuit de havens van Antwerpen en Rotterdam naar het Ruhrgebied en verder. Er zijn zowel spoorverbindingen als autosnelwegen. Brabantspoor is een belangrijke doorvoerroute van transport van grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen van de havens naar het Europese achterland. Deze spoorroute loopt deels door binnenstedelijk gebied. Daarnaast zorgen belangrijke verkeersaders zoals de A2, A50, A58 en A67 voor intensieve verkeersstromen. Ook herbergt de regio Zuidoost-Brabant een vliegveld van noemenswaardige grootte, Vliegbasis Eindhoven. Vliegbasis Eindhoven is van origine een militaire basis maar het civiel medegebruik dat wordt uitgevoerd door Eindhoven Airport neemt de meest intensieve rol in. Deze luchthaven is de grootste regionale luchthaven van Nederland. Met 6,3 miljoen passagiers en ruim 40.000 vliegbewegingen in 2022 is Eindhoven Airport de tweede luchthaven van Nederland. Naast Eindhoven Airport kent de regio Zuidoost-Brabant Kempen Airport. Dit is een relatief klein vliegveld gelegen bij Budel in de gemeente Cranendonck vlakbij de Belgische grens en wordt voornamelijk gebruikt voor recreatie- en zakenvluchten.

Mede door de uitstekende infrastructuur kent de regio Zuidoost-Brabant veel economische bedrijvigheid. De economische impact bij risico's zoals uitval energievoorziening, ICT, of telecom is daarom relatief groot. De regio Zuidoost-Brabant kent zeven Seveso Hogedrempelinrichtingen en zes Seveso Lagedrempelinrichtingen. De regio Zuidoost-Brabant kenmerkt zich verder met een hoog aandeel aan intensieve veehouderij. Verder kenmerkt de regio Zuidoost-Brabant zich door veel bos- en heidegebieden. Natuurbranden zijn daarmee een reëel risico. De Kempen en de Peel zijn grote gebieden met bossen en landerijen, afgewisseld met omvangrijke heidegebieden zoals de Groote Heide en de Strabrechtse Heide. De Groote Peel is een nationaal park op de grens met Limburg. In 2020 woedde in dit natuurgebied de grootste natuurbrand ooit in Nederland. De impact van natuurbranden wordt mede beïnvloed door de combinatie met recreatie.

Door de relatief hoge ligging van de regio Zuidoost-Brabant is er geen direct overstromingsgevaar. Wel valt de regio Zuidoost-Brabant binnen de invloedssfeer van de effecten van een eventuele dijkdoorbraak van (overstroming vanuit) de grote rivieren ten noorden van Zuidoost-Brabant. Op het moment dat grote delen van het noordelijke deel van Noord-Brabant als gevolg van een dergelijke overstroming onder water staan, is afvoer van water vanuit het zuiden van Brabant niet langer mogelijk.

De regio Zuidoost-Brabant grenst aan de veiligheidsregio's Brabant-Noord, Midden- en West-Brabant, en Limburg-Noord. De politieregio Oost-Brabant omvat geografisch zowel de veiligheidsregio's Brabant-Noord als Brabant-Zuidoost, wat resulteert in een nauwe samenwerking tussen deze regio's. Er is een gezamenlijke meldkamer voor Oost-Brabant gevestigd in 's-Hertogenbosch en worden diverse brandweerzorg-, crisisbeheersings- en bedrijfsvoeringstaken gezamenlijk opgepakt. Tevens grenst Zuidoost-Brabant aan de Belgische provincies Limburg en Antwerpen, waar drie Hulpverleningszones (Limburg, De Kempen en Taxandria) actief zijn.

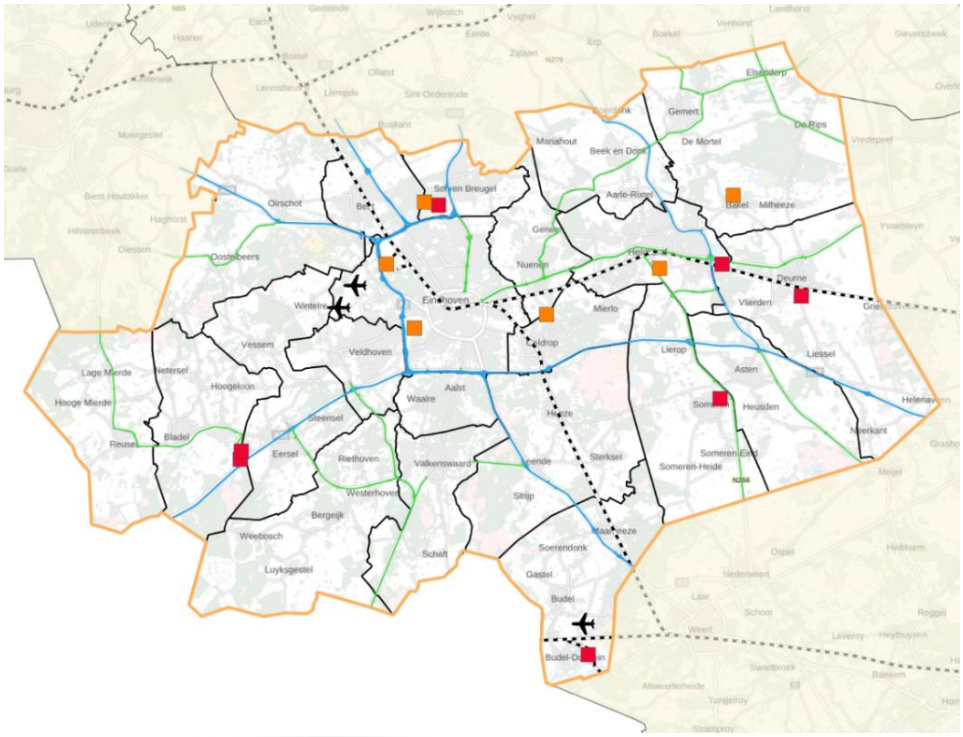

5 Methodiek

In dit hoofdstuk wordt de methodiek toegelicht die is gehanteerd bij het opstellen van dit regionaal risicoprofiel. De toegepaste methode is deels gebaseerd op de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009, maar sluit voornamelijk aan op recente landelijke ontwikkelingen en inzichten. De methodiek omvat twee hoofdfasen: de eerste fase betreft de inventarisatie van relevante risico's voor het regionaal risicoprofiel, de tweede fase is gericht op de analyse hiervan. In de volgende paragrafen wordt nader toegelicht hoe beide fasen zijn doorlopen.

5.1 Ontwikkelingen landelijke methodiek

De landelijke methodiek voor het opstellen van een regionaal risicoprofiel, zoals beschreven in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009, is op bepaalde punten verouderd en vraagt om aanpassing. Er is behoefte aan een methodiek die beter aansluit bij de actuele beleidsmatige, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen met betrekking tot risico-inventarisatie en -analyse. Inmiddels is de transitie naar een vernieuwde aanpak in gang gezet. Een verkenning bij alle 25 veiligheidsregio's, het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (ANV, verantwoordelijk voor de RbRa) en diverse crisispartners heeft geresulteerd in een adviesrapport waarin een uniform proces voor risico-inventarisatie en -analyse wordt aanbevolen. Naar verwachting zal het NIPV in samenwerking met de veiligheidsregio's en netwerkpartners eind 2024 een nieuwe handreiking presenteren. Er is reeds een document opgesteld met uitgangspunten voor de nieuwe methodiek, inclusief een eerste opzet van een landelijke groslijst met maatschappelijke thema's en crisistypen. Dit regionaal risicoprofiel is zoveel mogelijk conform deze uitgangspunten opgesteld, wat inhoudt dat op verschillende punten is afgeweken van de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009.

5.2 Risico-inventarisatie

De methodiek begint met de risico-inventarisatie, waarbij de vraag "Wat bedreigt Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost?" centraal staat. Voor het opstellen van dit risicobeeld zijn de risico's uit het Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 en de RbRa als uitgangspunt genomen, conform het document met uitgangspunten voor de nieuwe methodiek. Ter ondersteuning van de risico-inventarisatie zijn daarnaast diverse bronnen geraadpleegd, waaronder het overzicht van GRIP-incidenten in de periode 2019-2024 binnen de regio Zuidoost-Brabant, de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 en de Atlas Leefomgeving. Ook is er expliciet gekeken naar de risico's in aangrenzende veiligheidsregio's en grensoverschrijdende risico's. Hiervoor is informatie ingewonnen bij de provincies Antwerpen en Limburg (BE), waarbij een reikwijdte van 15 kilometer vanaf de landsgrens is gehanteerd, conform het Verdrag van Helsinki[1]. Deze initiële inventarisatie resulteerde in een uitgebreid overzicht van mogelijke risico's. Voor de benaming van crisistypen en de indeling in maatschappelijke thema's is aansluiting gezocht bij de eerste opzet van de landelijke groslijst. Door deze aansluiting is het aantal thema's teruggebracht van acht naar vijf, wat tevens heeft geleid tot enkele aanpassingen in de naamgeving van crisistypen ten opzichte van het vorige risicoprofiel. Het betreft de volgende vijf thema's: natuur en klimaat, gezondheid, vitale voorzieningen, fysieke leefomgeving en milieu en maatschappij. De thema's interne bedrijfsvoering en continuïteit, economie en handel, bestuur en rechtsorde, en internationale positie en geopolitiek zijn

[1] Het Verdrag van Helsinki heeft als doel het beschermen van de mens en het milieu tegen industriële ongevallen die grensoverschrijdende gevolgen kunnen hebben en het bevorderen van een actieve internationale samenwerking tussen de verdragspartijen bij het voorkomen en de bestrijding van dergelijke ongevallen.

niet opgenomen in dit overzicht. Deze thema's vallen ofwel onder de verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid, of, in het geval van interne bedrijfsvoering, kunnen zij op regionaal niveau in een afzonderlijk document worden behandeld. Vervolgens is beoordeeld welke van deze crisistypen relevant zijn voor de regio Zuidoost-Brabant, op basis van landelijk gedefinieerde variabelen uit de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 en inschattingen van de expertgroep. In het risicobeeld is tevens opgenomen welke risico's niet of in mindere mate van toepassing zijn op de regio Zuidoost-Brabant.

5.3 Risicoanalyse

De risicoanalyse bouwt voort op de risico-inventarisatie door niet alleen vast te stellen welke risico's de regio Zuidoost-Brabant bedreigen, maar ook door te onderzoeken hoe ernstig deze bedreigingen zijn. De risicoanalyse zoals beschreven in de Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009, richtte zich voornamelijk op het inschatten van de gevolgen en waarschijnlijkheid van risico's op een vijfpuntsschaal, wat resulteerde in een risicomatrix waarin de coördinaten van elk beschouwd risico werden weergegeven. De risicoanalyse volgens de uitgangspunten van de nieuwe methodiek legt echter de nadruk op het inzichtelijk maken van de eigenschappen die bepalen hoe een risico zich in de regio kan manifesteren. Met andere woorden, eigenschappen die voorheen impliciet werden meegenomen, zijn nu expliciet gemaakt. In de nieuwe methodiek ligt meer nadruk op fenomeenanalyse in plaats van risicoschatting. Hierdoor is afgestapt van het kwantificeren van risico's in een risicomatrix. In plaats daarvan is voor elk crisistype een kwalitatieve beschrijving opgesteld. Conform de uitgangspunten van de nieuwe methodiek is deze beschrijving gebaseerd op drie elementen: de eigenschappen van de risico's, de gevolgen en waarschijnlijkheid en een illustratief scenario. Deze elementen worden in de volgende paragrafen nader toegelicht.

5.3.1 Eigenschappen risico's

De risicoanalyse volgens de nieuwe methodiek vereist inzicht in de specifieke eigenschappen van verschillende risico's. In tegenstelling tot de eerdere aanpak, waarbij veel van deze eigenschappen impliciet werden meegenomen bij het beoordelen van gevolgen en waarschijnlijkheid, wordt nu expliciet aandacht besteed aan de factoren die bepalen hoe een risico zich binnen een regio kan manifesteren. Deze eigenschappen worden in eerste instantie geïdentificeerd en geanalyseerd op het niveau van de crisistypen. Het doel hiervan is een duidelijk beeld te krijgen van de regionale kenmerken die bepalen hoe risico's zich kunnen voordoen. Hierbij worden diverse aspecten in kaart gebracht, zoals geografische en temporele kenmerken, demografische en sociaaleconomische eigenschappen, eerdere casuïstiek, mogelijke oorzaken en relevante betrokken objecten. Daarnaast wordt er rekening gehouden met ontwikkelingen die in de komende jaren van invloed kunnen zijn op de manifestatie van deze risico's, waarbij veel van deze ontwikkelingen terug te herleiden zijn naar de trendthema's die eerder in het hoofdstuk trends en ontwikkelingen zijn beschreven.

5.3.2 Gevolgen en waarschijnlijkheid

Op basis van de specifieke eigenschappen van het risico is vervolgens in kaart gebracht of en welke gevolgen te verwachten zijn wanneer deze risico's zich manifesteren binnen de regio Zuidoost-Brabant en hoe waarschijnlijk dit is. De nieuwe methodiek voor risico-inventarisatie en -analyse legt nadrukkelijk de focus op een kwalitatieve beoordeling van de gevolgen van risico's, in tegenstelling tot de kwantitatieve benadering uit de eerdere methodiek. In plaats van het

toekennen van scores op een vijfpuntsschaal, wordt nu een kwalitatieve beschrijving gegeven van de gevolgen, met bijzondere aandacht voor de effecten op vitale veiligheidsbelangen zoals benoemd in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009; territoriale veiligheid, fysieke veiligheid, economische veiligheid, ecologische veiligheid, sociale en politieke stabiliteit, en de bescherming van cultureel erfgoed. Voor een gedetailleerdere uiteenzetting van deze vitale veiligheidsbelangen wordt verwezen naar bijlage 2. Bij de duiding van de gevolgen wordt per risico vastgesteld welke impactcriteria van toepassing zijn en in welke mate deze relevant zijn. Naast een kwalitatieve beschrijving van de gevolgen wordt ook een stoplichtindeling gehanteerd op de vitale belangen: ‘niet van toepassing’ (groen), ‘van toepassing’ (oranje) en ‘van toepassing in ernstige mate’ (rood).

Op het gebied van waarschijnlijkheid wordt eveneens afgezien van kwantitatieve inschaling. In plaats daarvan wordt een onderbouwde redenering gegeven waarom bepaalde risico’s al dan niet als waarschijnlijk worden beschouwd, ondersteund door beschikbare gegevens, zoals relevante casuïstiek, recente ontwikkelingen of landelijke statistieken. Indien kwantitatieve data beschikbaar zijn, worden deze vermeld, maar niet langer omgezet in een score. Deze benadering benadrukt de contextuele en kwalitatieve aspecten van de risico’s, waardoor beter inzicht wordt verkregen in de factoren die de manifestatie van risico's in de regio Zuidoost-Brabant kunnen beïnvloeden.

5.3.3 Illustratief scenario

In tegenstelling tot de benadering in de Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009, waarin het scenario voornamelijk werd gebruikt om gevolgen en waarschijnlijkheid te beoordelen, vervult het scenario in het huidige risicoprofiel een andere functie. Conform de uitgangspunten van de nieuwe methodiek speelt het illustratieve scenario een essentiële rol in het tastbaar maken van de geïdentificeerde risico’s. Het scenario wordt primair ingezet om een concreet beeld te schetsen van hoe een risico zich in de praktijk zou kunnen manifesteren binnen de regio Zuidoost-Brabant. Dit gebeurt op basis van de specifieke eigenschappen van het risico en de regionale context. Het doel is om het risico levendig en begrijpelijk te maken voor de lezers en gebruikers van het risicoprofiel, zonder dat het scenario als basis dient voor een kwantitatieve beoordeling. De methodiek voorziet tevens in de mogelijkheid om, waar relevant, scenario's geheel of gedeeltelijk over te nemen uit de RbRa of andere bestaande bronnen. Voor sommige crisistypen is dan ook gebruikgemaakt van scenario’s uit de RbRa.

6 Risico-inventarisatie

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de resultaten van de uitgevoerde risico-inventarisatie. Deze inventarisatie heeft geleid tot een risicobeeld met de bijbehorende crisistypen die voor de regio Zuidoost-Brabant relevant zijn. Voordat het risicobeeld wordt gepresenteerd volgt eerst in het bijzonder nog een beknopte beschrijving van de landgrensoverschrijdende risico's die invloed kunnen hebben op de regio Zuidoost-Brabant.

6.1 Landgrensoverschrijdende risico's

In de regio Zuidoost-Brabant worden enkele belangrijke grensoverschrijdende risico's geïdentificeerd die hun oorsprong vinden in België en een potentieel gevaar vormen voor de regio Zuidoost-Brabant. De risico's betreffen met name overstromingen, natuurbranden en het vervoer van gevaarlijke stoffen. In de Belgische gemeente Pelt kan het gebruik van een wachtbekken voor hoogwater, zonder adequate afstemming met Waterschap De Dommel, leiden tot wateroverlast in de regio Zuidoost-Brabant. Daarnaast vormen de uitgestrekte bos- en heidegebieden op de Belgisch-Nederlandse grens, zoals Bosland en De Liereman, een risico op grensoverschrijdende natuurbranden.
Wat betreft het vervoer van gevaarlijke stoffen, zijn de snelwegen A67 (NL) en A21 (BE), evenals provinciale wegen zoals de N69, belangrijke transportroutes die chemieclusters verbinden en daarmee risico's op incidenten vergroten. Verder worden de spoortrajecten en buisleidingen in de 15-kilometerzone in België, zoals die tussen Turnhout en Lier, ook beschouwd als mogelijke bronnen van risico's, met name voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.
Daarnaast zijn er meerdere Seveso-bedrijven in België, zoals Nyrstar in Balen en Pelt, die chemicaliën produceren en opslaan, waardoor incidenten bij deze bedrijven directe gevolgen kunnen hebben voor de regio Zuidoost-Brabant. Tot slot is er een verhoogd risico op stralingsongevallen door de aanwezigheid van nucleaire installaties in Mol/Dessel, op 14 kilometer van de Nederlandse grens. Deze installaties omvatten onder andere het Studiecentrum voor Kernenergie en het verwerkingsbedrijf voor radioactief afval Belgoprocess. Een uitgebreide omschrijving van de landgrensoverschrijdende risico's is te vinden in bijlage 2.

6.2 Risicobeeld en duiding

Op de volgende pagina is het risicobeeld weergegeven. Voor de benaming van crisistypen en de indeling in maatschappelijke thema's is, zoals eerder vermeld in het hoofdstuk methodiek, aansluiting gezocht bij de eerste opzet van de landelijke groslijst. Op basis van landelijk gedefinieerde variabelen uit de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 en de inzichten van de expertgroep is beoordeeld welke crisistypen relevant zijn voor de regio Zuidoost-Brabant. Hierbij gaat het specifiek om rampen of crises binnen de definitie van de Wvr, zoals eerder beschreven in het hoofdstuk inleiding. De crisistypen die niet doorgaan naar de fase van risicoanalyse, zijn weergegeven in grijs. Voor deze uitgesloten crisistypen wordt een onderbouwing gegeven voor de keuze om deze niet verder te analyseren. Daarnaast zijn een aantal crisistypen samengevoegd, terwijl andere verder zijn uitgesplitst. Ook voor deze keuzes wordt een onderbouwing gegeven.

	Maatschappelijk thema		Crisistype	Onderbouwing
1	**Natuur en klimaat**	1	Overstromingen	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* De landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 geeft voor het crisistype 'overstromingen' de volgende variabelen aan: 1) gebieden waar de overschrijdingskans op overstroming 1/4000 bedraagt; 2) gebieden die in 1995 en 1997 zijn overstroomd/ dreigden te overstromen; 3) door bestuur aangewezen overloopgebieden. *Beoordeling expertgroep* Op basis van de variabelen kan worden gesteld dat het crisistype 'overstromingen' niet nader geanalyseerd hoeft te worden. Gelet op de hoge en topografische ligging valt de regio Zuidoost-Brabant buiten de directe invloedssfeer van een eventuele overstroming vanuit zee of de grote rivieren. Desondanks is er wel een risico op wateroverlast als gevolg van hoge rivierwaterstanden of extreme neerslag. En ook bestaat het risico op een dijkdoorbraak. Het verschil in de aard en impact van deze incidenttypen maakt dat zij afzonderlijk worden uitgewerkt in de risicoanalyse.
		2	Natuurbranden	
		3	Extreem weer	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* De landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 geeft geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Met betrekking tot het crisistype 'Extreem weer' wordt in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 een onderscheid gemaakt tussen de incidenttypen 'koudegolf, sneeuw en ijzel', 'hittegolf', 'storm en windhozen' en 'aanhoudende laaghangende mist'. Op 'aanhoudende laaghangende mist' na zijn voor de regio Zuidoost-Brabant alle incidenttypen van toepassing. Uit onderzoek is namelijk niet gebleken dat dit incidenttype tot grootschalige problemen leidt. Het verschil in de aard en impact van deze incidenttypen maakt dat zij afzonderlijk worden uitgewerkt in de risicoanalyse.

		4	Aardbevingen	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* De landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 hanteert als ondergrens gebieden c.q. plaatsen waar bevingen kunnen optreden met een intensiteit van VI of hoger op de Europese Macroseismische Schaal (EMS). *Beoordeling expertgroep* In Nederland treden zowel geïnduceerde als natuurlijke aardbevingen op. Geïnduceerde aardbevingen zijn het gevolg van menselijk handelen. Deze aardbevingen vinden voornamelijk plaats in het noorden van Nederland ten gevolge van de gaswinning. Natuurlijke aardbevingen zijn het gevolg van de platentektoniek en treden op in het zuiden van Nederland. Er waren in 2023 in totaal 12 natuurlijke aardbevingen, in 2022 waren dit er 7. Deze aardbevingen vonden plaats in Limburg en Noord-Brabant. Op basis van de risicokaart blijkt dat in de regio Zuidoost-Brabant natuurlijke aardbevingen kunnen optreden met een intensiteit van VI (kans op lichte tot matige schade aan gebouwen). Weliswaar is dit crisistype niet opgenomen in het Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 met de onderbouwing dat er volgens seismologen in Nederland één keer op elke duizend jaar een aardbeving met een sterkte van VI of hoger is te verwachten. Vanwege de vele eisen en voorschriften is de Nederlandse huizenbouw in het algemeen degelijk van constructie en daarmee redelijk bestand tegen aardbevingen met een intensiteit van VI. Er zijn geen veranderende inzichten ten opzichte van het Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 die maken dat dit crisistype in dit regionaal risicoprofiel nader geanalyseerd zou moeten worden.
2	**Gezondheid**	1	Humane infectieziekten	
		2	Dierziekten	
		3	Chronische blootstellingen	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* Dit crisistype is niet opgenomen in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009. Er zijn geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Onder chronische blootstelling wordt verstaan: een langdurige constante of periodieke blootstelling aan een stof die in de loop van de tijd gevolgen kan hebben voor de gezondheid. Chronische

				blootstelling wordt als een volksgezondheidsprobleem geclassificeerd dat om langdurige aandacht en interventie vraagt. Dit crisistype wordt dan ook niet nader geanalyseerd.
		4	Plagen en plantenziekten	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* De landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 geeft geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Er zijn in de regio Zuidoost-Brabant geen specifieke plagen met ongedierte of plantenziekten relevant. Wel is opgemerkt dat er rekening moet worden gehouden met meer voorkomen van de teek (ziekte van Lyme) en de processierups. Dit zal voor de regio Zuidoost-Brabant niet leiden tot een crisissituatie. Er zal voornamelijk behoefte zijn aan goede voorlichting. Dit crisistype wordt dan ook niet nader geanalyseerd.
		5	Zorgcontinuïteit (druk op de zorg)	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* Dit crisistype is niet opgenomen in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009. Er zijn geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Zorgcontinuïteit (druk op de zorg) wordt niet gezien als een opzichzelfstaand crisistype maar als een cascade-effect van een andere crisistype zoals een uitbraak van een humane infectieziekte of bijvoorbeeld door tekort aan personeel, sluiting van een locatie, logistieke stagnatie, enzovoorts.
3	**Vitale voorzieningen**	1	Uitval/verstoring elektriciteitsvoorziening	
		2	Uitval/verstoring gas-/warmtevoorziening	
		3	Uitval/verstoring data en telecommunicatie	
		4	Uitval/verstoring drinkwatervoorziening	
		5	Uitval/verstoring afhandeling verkeer en vervoer	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* Dit crisistype is niet opgenomen in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009. Er zijn geen variabelen over de ondergrens.

				Beoordeling expertgroep Uitval/verstoring afhandeling verkeer en vervoer wordt niet gezien als een opzichzelfstaand crisistype maar als een cascade-effect van een ander crisistype zoals een uitval/verstoring van elektriciteitsvoorziening. Hoewel verstoringen in verkeer en vervoer aanzienlijke overlast kunnen veroorzaken, leiden ze zelden tot situaties die de omvang van een ramp of crisis bereiken.
		6	Uitval/verstoring afhandeling voedselvoorziening	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* De landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 geeft geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Voedselvoorziening kan mogelijk uitvallen als gevolg van een ander crisistype zoals een overstroming. Een andere mogelijkheid is een opzettelijke storing (bijvoorbeeld door een staking). Gezien de tijdelijke aard van een staking is het niet waarschijnlijk dat dit leidt tot een voedselcrisis. Gezien de strategische geografische spreiding van voedseldistributiecentra in Nederland zal dit voor de regio Zuidoost-Brabant niet leiden tot een crisissituatie. In de RbRa wordt verder aangehaald dat grootschalige voedselcrises niet vaak voorkomen en op basis van de eerdere analyse is het beeld dat de impact in geval van optreden beperkt zal blijven.
		7	Uitval/verstoring afvalverwerking	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* De landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 geeft geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Een uitval / verstoring van de afvalverwerking heeft tot gevolg dat afval blijft liggen. Hoewel dit zeer hinderlijk is, zal dit voor de regio Zuidoost-Brabant niet leiden tot een crisissituatie. Uitval/verstoring van de afvalverwerking wordt bovendien tot op heden met name (inter)gemeentelijk opgelost.
		8	Uitval/verstoring rioolwaterzuiveringsvoorziening	
4	**Fysieke leefomgeving en milieu**	1	Ongevallen chemische stoffen (stationair)	
		2	Ongevallen biologische agentia (stationair en verkeer)	

		3	Stralingsongevallen (stationair en verkeer)	
		4	Milieu-incidenten	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* Dit crisistype is niet opgenomen in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009. Er zijn geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Milieu-incidenten zijn geïntegreerd in andere crisistypen binnen het risicoprofiel. Bijvoorbeeld, een industrieel ongeval met milieugevolgen kan worden behandeld onder het bredere crisistype 'industriële incidenten', waarbij de milieugevolgen als een subaspect worden meegenomen.
		5	Verkeersongevallen weg	De crisistypen ‘verkeersongevallen weg’ en ‘verkeersongevallen weg chemische stoffen’ worden gezamenlijk uitgewerkt onder het crisistype ‘verkeersongevallen weg (o.a. chemische stoffen)’.
		6	Verkeersongevallen weg chemische stoffen	De crisistypen ‘verkeersongevallen weg’ en ‘verkeersongevallen weg chemische stoffen’ worden gezamenlijk uitgewerkt onder het crisistype ‘verkeersongevallen weg (o.a. chemische stoffen)’.
		7	Verkeersongevallen water	De crisistypen ‘verkeersongevallen water’ en ‘verkeersongevallen water chemische stoffen’ worden gezamenlijk uitgewerkt onder het crisistype ‘verkeersongevallen water (o.a. chemische stoffen)’.
		8	Verkeersongevallen water chemische stoffen	De crisistypen ‘verkeersongevallen water’ en ‘verkeersongevallen water chemische stoffen’ worden gezamenlijk uitgewerkt onder het crisistype ‘verkeersongevallen water (o.a. chemische stoffen)’.
		9	Verkeersongevallen lucht	
		10	Verkeersongevallen spoor	De crisistypen ‘verkeersongevallen spoor’ en ‘verkeersongevallen spoor chemische stoffen’ worden gezamenlijk uitgewerkt onder het crisistype ‘verkeersongevallen spoor (o.a. chemische stoffen)’.
		11	Verkeersongevallen spoor chemische stoffen	De crisistypen ‘verkeersongevallen spoor’ en ‘verkeersongevallen spoor chemische stoffen’ worden gezamenlijk uitgewerkt onder het crisistype ‘verkeersongevallen spoor (o.a. chemische stoffen)’.
		12	Incidenten in tunnels	
		13	Ongeval buisleidingen	
		14	Branden gebouwde omgeving	

		15	Instortingen gebouw	
		16	Explosie	
5	**Maatschappij**	1	Verstoring publieksveiligheid evenementen	
		2	Openbare orde verstoringen	
		3	Polarisatie	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* Dit crisistype is niet opgenomen in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009. Er zijn geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Polarisatie is toenemend wij-zij-denken. Het is een proces waarbij de tegenstellingen tussen groepen in de samenleving sterker worden, waardoor groepen steeds meer tegenover elkaar komen te staan. Polarisatie kan zich manifesteren op verschillende locaties, bijvoorbeeld in een buurt, op een school of op de werkvloer, maar ook op (sociale) media. Het wordt daarmee niet gezien als een opzichzelfstaand crisistype maar met name als een proces wat een vruchtbare voedingsbodem kan zijn voor verschillende crisistypen zoals bijvoorbeeld (extreem) geweld in openbare ruimte of openbare orde verstoringen.
		4	Extreem geweld in openbare ruimte	
		5	Criminaliteit	*Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009* Dit crisistype is niet opgenomen in de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009. Er zijn geen variabelen over de ondergrens. *Beoordeling expertgroep* Criminaliteit, hoewel belangrijk, past meestal niet binnen de context van een regionaal risicoprofiel, tenzij het gaat om zeer grootschalige criminaliteit met bredere implicaties.
		6	Cyberaanvallen	
		7	Ramp op afstand	

7 Risicoanalyse

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de uitgevoerde risicoanalyse op hoofdlijnen toegelicht. Per maatschappelijk thema wordt een samenvattende en kwalitatieve beschrijving gegeven van de onderliggende crisistypen. Deze beschrijvingen zijn ontleend aan de gedetailleerde uitwerkingen van de crisistypen, zoals opgenomen in de bijlagen.

7.1 Natuur en klimaat

Het maatschappelijk thema ‘natuur en klimaat’ omvat crisistypen die hoofdzakelijk worden beïnvloed door natuurlijke processen. Binnen dit thema worden diverse crisistypen behandeld die de regio Zuidoost-Brabant kunnen treffen, zoals extreem weer (koudegolf, sneeuw en ijzel, storm en windhozen, hittegolf), overstromingen (wateroverlast door hoge rivierwaterstanden, wateroverlast door extreme neerslag, dijkdoorbraak) en natuurbranden. Voor veel van deze crisistypen speelt klimaatverandering een belangrijke rol in de toename van gevolgen en waarschijnlijkheid. De intensiteit en duur van deze weersomstandigheden kan variëren, de impact verschilt sterk per locatie. Daarnaast vertonen deze crisistypen onder een sterke relatie met vitale processen zoals elektriciteits-, drinkwater-, gasvoorziening en telecommunicatie. Deze vitale processen kunnen niet alleen binnen het direct getroffen gebied verstoord raken, maar ook daarbuiten, met aanzienlijke maatschappelijke ontwrichting als gevolg.

Wateroverlast door hoge rivierwaterstanden

De regio Zuidoost-Brabant valt buiten de directe invloedssfeer van overstromingen door de grote rivieren, zoals de Maas, maar is wel kwetsbaar voor wateroverlast door hoge rivierwaterstanden, vooral langs kleinere rivieren en beken zoals de Dommel, de Aa en de Kleine Beerze. Deze overlast wordt vooral veroorzaakt door zware regenval in combinatie met smeltwater, wat in de winter en het vroege voorjaar de waterstanden doet stijgen. Klimaatverandering leidt tot intensievere en frequentere neerslag en vergroot de kans op wateroverlast in de regio Zuidoost-Brabant. De scheiding tussen de traditionele hoogwaterperiode (oktober-april) en extreme neerslag in de zomer lijkt te vervagen, waardoor de regio gedurende een langere periode kwetsbaar is. De kans dat wateroverlast wordt veroorzaakt als gevolg van hoge rivierwaterstanden wordt geschat op 1 keer per 100 jaar (of: ieder jaar 1% kans op zo’n situatie). Kijken we echter naar de combinatie van langdurig aanhoudende neerslag, zoals in de periode 2023 – 2024, dan is de verwachting dat deze kans zal stijgen. Laaggelegen woonwijken en dorpen lopen risico op waterschade, wat kan leiden tot veiligheids- en gezondheidsrisico’s en een bedreiging vormen voor primaire levensbehoeften. Daarnaast kan wateroverlast schade veroorzaken aan infrastructuur. Ook landbouwpercelen kunnen overstromen, wat leidt tot gewasschade en verliezen voor boeren. Verder kan verontreiniging en overstroming van natuurlijke habitats schade opleveren voor milieu en natuur.

Wateroverlast door extreme neerslag

Neerslag kan lokaal intens zijn en in korte tijd vallen, vaak in de zomer, of langer duren en over grote gebieden vallen, meestal in de winter. Extreme neerslag kan leiden tot wateroverlast in zowel stedelijke als landelijke gebieden. De stedelijke gebieden met veel verharding in de regio Zuidoost-Brabant zijn bijzonder gevoelig voor wateroverlast doordat regenwater moeilijk weg kan zakken. Langdurige neerslag daarentegen veroorzaakt in de regio Zuidoost-Brabant vooral problemen in landelijke gebieden. De cumulatie van hoge (grond)waterstanden en langdurige periode van neerslag, maakt dat de verwachting dat er vaker wateroverlast zal optreden bij op zichzelf minder extreme

buien, toeneemt. Extreme neerslag is in Nederland sterk toegenomen door de opwarming van de aarde. Toekomstige zomers zullen minder lichte buien hebben, maar meer zware en intense regenval, wat de kans op wateroverlast verhoogt. De toename van temperatuur en vocht leidt er daarnaast toe dat zware buien sneller kunnen uitgroeien tot complexen buien die gepaard gaan met onweer, hagel, windstoten en valwinden. Verder zorgt toenemende droogte in de zomer voor een extra uitdaging omdat regenwater moeilijk in een droge bodem kan infiltreren. Wateroverlast door extreme neerslag kan ernstige gevolgen hebben voor laaggelegen woonwijken, bedrijven en infrastructuur zoals snelwegen en spoorwegen in de regio Zuidoost-Brabant. Ook kan het leiden tot onder andere verstoringen in nutsvoorzieningen of het overbelast raken van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RZWI's) met milieuschade en gezondheidsrisico's tot gevolg.

Dijkdoorbraak

De regio Zuidoost-Brabant valt buiten de directe invloed van grote rivieren maar heeft wel regionale keringen langs kleinere rivieren zoals de Dommel en de Aa. Deze keringen spelen een essentiële rol in het beheersen van waterstanden en het voorkomen van overstromingen. De kans op een dijkdoorbraak is relatief klein, maar door periodes van zware neerslag en smeltwater, met name in de winter en het vroege voorjaar, kunnen de waterstanden in deze rivieren toenemen, wat de druk op de dijken vergroot. Klimaatverandering draagt bij aan het risico, omdat intensievere regenbuien en nattere winters en lentes voor hogere waterstanden zorgen. Bovendien kan droogte de dijken verzwakken, waardoor ze kwetsbaarder worden voor doorbraken bij hevige regenval. Maar ook menselijke activiteiten zoals graafwerkzaamheden of gebreken in onderhoud kunnen de stabiliteit van de dijken verder aantasten. Daarnaast kunnen dierlijke graafactiviteiten en bepaalde vegetatie het risico op instabiliteit verhogen. Een dijkdoorbraak zou aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de regio Zuidoost-Brabant. Er kan wateroverlast ontstaan in laaggelegen gebieden, wat schade kan veroorzaken aan huizen, infrastructuur en landbouw. Nutsvoorzieningen zoals stroom, water en gas kunnen uitvallen, wat het dagelijks leven en de bedrijfsvoering ernstig verstoort. Ook drinkwaterbronnen kunnen worden besmet, en historische gebouwen en natuurlijke habitats lopen het risico op onherstelbare schade.

Koudegolf, sneeuw en ijzel

Een koudegolf is gedefinieerd als een opeenvolging van minimaal vijf ijsdagen (maximumtemperatuur lager dan 0°C) waarvan ten minste drie dagen met strenge vorst (minimumtemperatuur lager dan -10°C). Door de klimaatverandering is extreem weer in de vorm van koude, sneeuw en ijzel in de toekomst minder waarschijnlijk maar nog steeds een mogelijkheid. Het wordt namelijk minder koud en koudegolven nemen af. Sinds 1901 nam het gemiddeld aantal ijsdagen per jaar af met bijna 5 dagen. Dit komt doordat er in de winter steeds vaker sprake is van een westenwind in plaats van koudere wind uit het noordoosten. Als de wind wel uit het noordoosten komt is de aangevoerde lucht bovendien minder koud dan voorheen omdat het noordpoolgebied opwarmt. Door de opwarming neemt ook het aantal potentiële sneeuwdagen af. Gevolgen van koudegolven, sneeuw en ijzel hebben onder andere betrekking op infrastructuur, gezondheid en mobiliteit. In de RbRa is een scenario uitgewerkt van een sneeuwstorm in Nederland; de waarschijnlijkheid daarvan wordt ingeschat op eens in de 50 jaar. Door klimaatverandering met de toenemende temperaturen wordt de kans op een sneeuwstorm de komende jaren naar verwachting steeds kleiner. De kans dat koudegolven, sneeuw en ijzel dermate extreem zijn dat het de regio Zuidoost-Brabant enkele dagen stillegt is niet groot.



Storm en windhozen

Stormen kunnen in Nederland het hele jaar door voorkomen. De zwaarste stormen doen zich meestal in het winterperiode voor door de grote temperatuurverschillen in de atmosfeer. Stormen in het zomerhalfjaar (april tot en met september) worden zomerstormen genoemd. Zomerstormen komen niet zo vaak voor, dit in tegenstelling tot stormen in het winterhalfjaar (oktober tot en met maart). Zomerstormen zijn door de kleinere temperatuurverschillen vaak minder zwaar en korter van duur dan winterstormen. Zomerstormen veroorzaken vaak meer problemen doordat bomen in volle blad staan en daardoor gevoeliger zijn voor omwaaien. De onverwachte intensiteit van deze stormen leidt er tevens toe dat mensen en organisaties minder goed voorbereid zijn. Bovendien zijn er in de zomer meer mensen buitenshuis, wat het risico en de impact vergroot. Windhozen ontstaan bij kritische verschillen in luchtvochtigheid en temperatuur, ook vaak in de zomerperiode. Ontwikkelingen laten zien dat klimaatverandering vooralsnog weinig invloed heeft op de windsterkte in Nederland, en klimaatmodellen laten voor de toekomst ook geen toename zien van de windsterkte. Stormen en windhozen kunnen in relatief korte tijd leiden tot ernstige ontwrichting. De gevolgen van stormen en windhozen hangen af van de windsnelheden en het gebied in de regio Zuidoost-Brabant dat wordt getroffen. Mogelijke gevolgen zijn onder andere schade aan gebouwen en infrastructuur, verkeershinder en verstoringen van energievoorzieningen. Stormen kunnen zelfs leiden tot slachtoffers door bijvoorbeeld omvallende bomen en rondvliegende materialen.



Hittegolf

Een hittegolf is gedefinieerd als een opeenvolging van minimaal vijf dagen met zomerse temperaturen (maximumtemperatuur van 25°C of hoger), waarvan er minimaal drie tropische dagen (maximumtemperatuur van 30°C of hoger) moeten zijn. Het stedelijk gebied in de regio Zuidoost-Brabant ervaart vaak hogere temperaturen dan de landelijke omgeving vanwege het stedelijk hitte-eilandeffect. Dit effect ontstaat doordat bebouwing warmte vasthoudt en lagere windsnelheden in stedelijke gebieden de warmte langer laten hangen. Dit zorgt ervoor dat stedelijk gebied ‘s nachts minder afkoelt, wat kan leiden tot een temperatuurverschil van meer dan 5°C tussen stedelijke en landelijke gebieden. In de afgelopen decennia is er in Nederland steeds vaker sprake van hittegolven. Zowel de frequentie als de intensiteit van hitteperiodes is toegenomen. Hittegolven worden ook steeds waarschijnlijker door de opwarming van het klimaat. De KNMI'23-klimaatscenario's voorspellen stijgende temperaturen en drogere zomers voor Nederland. De vergrijzing (oudere mensen zijn fysiek kwetsbaarder voor extreme temperaturen) en verstedelijking in de regio Zuidoost-Brabant kunnen de gevolgen van hittegolven verergeren.



Natuurbranden

De regio Zuidoost-Brabant omvat veel natuurgebieden met een totale oppervlakte van 25.827 hectare. Deze gebieden, met name de bossen en heidevelden langs de grens met België, zijn gevoelig voor natuurbranden en dan vooral tijdens de droge periodes in het voorjaar en de zomer. Natuurbranden in Zuidoost-Brabant kunnen ontstaan door zowel menselijke invloeden (zoals brandstichting of onoplettend gedrag) als natuurlijke oorzaken (zoals blikseminslag). De risico’s nemen toe door klimaatverandering, wat leidt tot langere periodes van droogte en hogere temperaturen. De verwachting is dat zowel de frequentie, gelijktijdig als de gevolgen van natuurbranden zullen toenemen. Natuurbranden kunnen leiden tot zowel directe als indirecte schade. Directe schade omvat de vernietiging van bebouwde omgeving, zoals recreatievoorzieningen en vitale infrastructuur, inclusief wegen en elektriciteitsvoorzieningen, met mogelijke verstoringen van het dagelijks leven als gevolg. Indien vitale infrastructuur, zoals hoogspanningsleidingen, beschadigd raakt, kan dit resulteren in grootschalige verstoringen van vitale processen. De indirecte gevolgen kunnen

eveneens aanzienlijk zijn, zoals economische verliezen in de recreatiesector en de kosten voor herstel van getroffen gebieden en infrastructuur. Daarnaast brengen natuurbranden ecologische schade met zich mee, waarbij zowel flora als fauna worden aangetast. De impact kan variëren van tijdelijke tot permanente schade, afhankelijk van de getroffen vegetatie. In sommige gevallen kan een natuurbrand leiden tot onherstelbare ecologische veranderingen, met langdurige effecten op het milieu. De kans op onbeheersbare, gelijktijdige, langdurig arbeidsintensieve natuurbranden in de regio Zuidoost-Brabant wordt als hoog ingeschat, mede door de invloed van klimaatverandering. Ook de RbRa classificeert natuurbranden als zeer waarschijnlijk.

7.2 Gezondheid

Onder het maatschappelijk thema 'gezondheid' vallen crisistypen die rechtstreeks de gezondheid van inwoners bedreigen, zoals humane infectieziekten, maar ook het crisistype dierziekten, die indirect gevolgen kan hebben voor de volksgezondheid. Deze crisistypen delen diverse gemeenschappelijke factoren die hun gevolgen en waarschijnlijkheid beïnvloeden. Zo speelt klimaatverandering een belangrijke rol in het veranderen van de verspreiding van ziekteverwekkers door het verschuiven van leefomstandigheden en het uitbreiden van vectoren zoals muggen en teken naar nieuwe gebieden. Daarnaast bieden technologische ontwikkelingen zowel kansen als uitdagingen: innovaties zoals mRNA-vaccins verbeteren preventie en behandeling, maar de groeiende antibioticaresistentie bemoeilijkt de bestrijding van infecties. Ook de demografische kenmerken van de regio Zuidoost-Brabant, met een hoge bevolkingsdichtheid en vergrijzing, zorgt voor extra kwetsbaarheid voor uitbraken van infectieziekten. Tegelijkertijd verhoogt de concentratie van (pluim)veehouderijen in de regio Zuidoost-Brabant het risico op dierziekten, die grote economische en maatschappelijke ontwrichting kunnen veroorzaken, ook zonder directe impact op de volksgezondheid te hebben.

Humane infectieziekten

Humane infectieziekten, veroorzaakt door micro-organismen zoals bacteriën, virussen, parasieten of schimmels, vormen een significant risico voor de volksgezondheid. Deze ziekten kunnen zich snel verspreiden via verschillende routes, waaronder direct contact, lucht, water, voedsel, of via vectoren zoals insecten. De mate van verspreiding en impact wordt sterk beïnvloed door geografische, klimatologische en demografische factoren. In de regio Zuidoost-Brabant, waar een hoge mate van mobiliteit is door nationale en internationale reizen (onder andere via Eindhoven Airport) en de bevolkingsdichtheid hoog is, is de kans op snelle verspreiding van infectieziekten aanzienlijk. Daarnaast heeft de regio Zuidoost-Brabant een bovengemiddeld aantal ouderen vergeleken met het landelijk gemiddelde in Nederland. Dit kan tijdens uitbraken leiden tot een hogere ziektelast en mortaliteit. Ziekten die van mens-op-mens overdraagbaar zijn hebben doorgaans grotere gevolgen voor de samenleving vanwege hun potentieel om snel grote populaties te infecteren. Dit kan leiden tot overbelasting van de gezondheidszorgsystemen, zoals bleek tijdens de COVID-19-pandemie, die wereldwijd tot een ongekende crisis leidde. De pandemie had verstrekkende gevolgen op economisch en sociaal vlak, met bedrijfssluitingen, werkloosheid, en mentale gezondheidsproblemen als gevolg. De druk op de gezondheidszorg en de impact op de vitale infrastructuur onderstreepten de kwetsbaarheid van samenlevingen voor dergelijke crises. Klimaatverandering en globalisering versterken de risico's van infectieziekten door de uitbreiding van vectoren naar nieuwe gebieden en de versnelde mondiale verspreiding van ziekteverwekkers. Daarnaast vormt antibioticaresistentie een groeiend probleem, wat de behandeling van bacteriële infecties steeds moeilijker maakt en de ernst van uitbraken kan vergroten. De opkomst van nieuwe technologieën, zoals mRNA-vaccins en geavanceerde diagnostische methoden, biedt daarentegen hoop op betere preventie en behandeling van infectieziekten. Echter, de

complexiteit van snel muterende virussen, zoals influenzavirussen en coronavirussen, blijft een uitdaging voor het ontwikkelen van effectieve vaccins en behandelingen. De RbRa benadrukt de hoge waarschijnlijkheid van griepepidemieën in Nederland, hoewel pandemieën door nieuwe respiratoire virussen een lagere waarschijnlijkheid hebben, maar wel een veel grotere impact kunnen hebben.

Dierziekten

Dierziekten, ook bekend als veterinaire ziekten, kunnen worden geclassificeerd in twee hoofdgroepen: ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn (zoönosen) en ziekten die niet van dier op mens overdraagbaar zijn. Zoönosen, zoals vogelgriep en Q-koorts, vormen ernstige gezondheidsrisico's voor mensen en kunnen zich snel verspreiden tussen verschillende diersoorten en mensen. Dit maakt ze moeilijk te beheersen en impactvol vanwege de potentiële economische en sociale gevolgen. De regio Zuidoost-Brabant, met zijn hoge concentratie van (pluim)veehouderijen en een dichtbevolkte omgeving, loopt een verhoogd risico op de snelle verspreiding van dierziekten. Intensieve landbouwpraktijken en een goed ontwikkeld transportnetwerk dragen bij aan dit risico, evenals seizoensgebonden factoren zoals wintermaanden, waarin uitbraken van bijvoorbeeld vogelgriep vaker voorkomen. Uitbraken van dierziekten kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor zowel de volksgezondheid als de economie. Zo leidde de uitbraak van Q-koorts in de regio Zuidoost-Brabant tot duizenden menselijke infecties, sterfgevallen en langdurige gezondheidsproblemen. Economisch leiden dergelijke uitbraken tot grote verliezen in de veehouderijsector en verstoringen in aanverwante industrieën. Daarnaast kunnen er door quarantainemaatregelen en andere restrictieve maatregelen maatschappelijke en sociale spanningen ontstaan. Klimaatverandering, globalisering en intensieve veehouderij vergroten het risico op uitbraken. Tegelijkertijd bieden technologische innovaties en de 'One Health'-benadering, een interdisciplinaire samenwerking om de gezondheid van mensen, dieren en het milieu te verbeteren, mogelijkheden voor betere preventie en bestrijding. Antibioticaresistentie vormt echter een groeiende bedreiging voor de behandeling van infecties. In de RbRa wordt de kans op uitbraken van ziekten zoals mond-en-klauwzeer, varkenspest en vogelgriep als waarschijnlijk tot zeer waarschijnlijk ingeschat, met potentieel ernstige gevolgen.

7.3 Vitale voorzieningen

Onder het maatschappelijk thema ‘vitale voorzieningen’ gaat het om processen, producten of diensten die van essentieel belang zijn voor het dagelijkse leven in Nederland. Vitale voorzieningen kunnen bij uitval grote effecten hebben op de continuïteit van de samenleving. Ondanks de hoge betrouwbaarheid van vitale voorzieningen, is het niet ondenkbaar dat inwoners, bedrijven en overheid worden geconfronteerd met korte of langdurige uitval van vitale voorzieningen. De waarschijnlijkheid van verstoringen neemt ook toe door externe factoren, zoals klimaatverandering, toenemende cyberdreigingen en de complexiteit die ontstaat door de energietransitie. Het gaat hier om de volgende crisistypen: uitval/verstoring elektriciteitsvoorziening, uitval/verstoring gas-/warmtevoorziening, uitval/verstoring data en telecommunicatie, uitval/verstoring drinkwatervoorziening en uitval/verstoring rioolwaterzuiveringsvoorziening. Het daadwerkelijk oplossen van de oorzaak van uitval of verstoring van een vitale voorziening en het beheersen van de effecten daarvan binnen het eigen netwerk is een verantwoordelijkheid van de organisatie die de vitale voorziening levert. De respons van de overheid betreft vooral de maatschappelijk effecten.



Uitval/verstoring elektriciteitsvoorziening

De elektriciteitsvoorziening is essentieel voor het functioneren van de Nederlandse samenleving en vormt de basis voor vrijwel alle maatschappelijke processen. In de regio Zuidoost-Brabant wordt het transport van elektriciteit beheerd door Enexis, de regionale netbeheerder, terwijl TenneT verantwoordelijk is voor het landelijke hoogspanningsnet. De infrastructuur voor elektriciteitsdistributie is goed ontwikkeld, met maatregelen om verstoringen snel te verhelpen. Verstoringen in de elektriciteitsvoorziening kunnen worden veroorzaakt door systeemfalen, externe factoren zoals extreem weer, en opzettelijke aanvallen, zoals cyberaanvallen. De energietransitie, waarbij de verschuiving naar duurzame en decentrale opwekking plaatsvindt, brengt nieuwe uitdagingen met zich mee, zoals een complexer netwerkbeheer. Hierdoor neemt het risico op verstoringen in de elektriciteitsvoorziening toe. Daarnaast worden er meer cyberaanvallen verwacht, en door klimaatverandering zal de kans op verstoringen in de elektriciteitsvoorziening verder toenemen, bijvoorbeeld door extremere weersomstandigheden. De gevolgen van verstoring van de elektriciteitsvoorziening variëren afhankelijk van de duur en schaal van de verstoring. Hoewel de meeste verstoringen regionaal en van korte duur zijn, neemt door dergelijke ontwikkelingen de waarschijnlijkheid van verstoringen en hun impact toe. Korte onderbrekingen in de elektriciteitsvoorziening leiden doorgaans niet tot langdurige ontwrichting, maar bij grootschalige of langdurige verstoringen kunnen er cascade-effecten optreden, zoals de uitval van vitale processen in de gezondheidszorg, waterbeheer, telecommunicatie, enzovoorts. Zonder stroom komen deze processen stil te liggen, wat kan leiden tot ernstige gezondheids- en milieuproblemen en maatschappelijke onrust. Ook economische schade, zoals het stilvallen van bedrijfsprocessen en het betalingsverkeer, kan aanzienlijk zijn.



Uitval/verstoring gas-/warmtevoorziening

De maatschappelijke gevolgen van een verstoring van de gasvoorziening zijn sterk afhankelijk van de tijdsduur, weersomstandigheden en de omvang van de uitval. Vooral in het winterseizoen zijn de gevolgen groter, gezien de afhankelijkheid van gas voor verwarming. Kwetsbare groepen, zoals ouderen, zijn in deze periode bijzonder vatbaar voor de impact van gasuitval. Historisch gezien komt gasuitval in de regio Zuidoost-Brabant zelden voor en zijn incidenten doorgaans van korte duur en snel verholpen door de netbeheerders. Een langdurige verstoring van de gasvoorziening kan diverse oorzaken hebben, zoals extreme weersomstandigheden, technische mankementen, menselijke fouten of opzettelijke sabotage. De verminderde binnenlandse gasproductie en de toenemende afhankelijkheid van geïmporteerd gas vergroten de kwetsbaarheid van de gasvoorziening, ondanks maatregelen zoals verhoogde gasopslag. De impact van gasuitval varieert afhankelijk van de betrokken sectoren. In huishoudens leidt uitval voornamelijk tot groot ongemak, zoals het niet kunnen koken of verwarmen van de woning. Voor bedrijven, met name in de industrie en glastuinbouw, kan gasuitval echter aanzienlijke economische schade veroorzaken door stilgelegde productieprocessen. Ziekenhuizen en zorginstellingen, afhankelijk van gas voor verwarming, kunnen te maken krijgen met continuïteitsproblemen. Hoewel de energietransitie op termijn de afhankelijkheid van gas vermindert, blijven risico's bestaan door de complexiteit van het gasnetwerk en geopolitieke spanningen. Toch wordt verwacht dat de kans op grootschalige gasuitval op de lange termijn zal afnemen door de verschuiving naar duurzame energiebronnen.



Uitval/verstoring data en telecommunicatie

De telecommunicatie- en ICT-infrastructuur in Nederland is robuust en beveiligd, maar de toenemende afhankelijkheid van digitale systemen maakt deze infrastructuur ook kwetsbaarder voor verstoringen. De belangrijkste aanbieders van telecommunicatiediensten zijn KPN, VodafoneZiggo en Odido, die een bijna volledige dekking van vaste en mobiele netwerken bieden. KPN heeft daarbij de taak om kritieke netwerken zoals het

alarmnummer 112, de Nood Communicatie Voorziening (NCV) en NL-Alert in stand te houden en te zorgen voor hoge betrouwbaarheid en beschikbaarheid. Uitval of verstoring van telecommunicatie en ICT kan echter aanzienlijke gevolgen hebben, variërend van korte periodes met beperkte impact tot langdurige storingen met ernstige economische en maatschappelijke gevolgen. Vooral kwetsbare groepen, zoals ouderen, zijn tijdens dergelijke storingen extra kwetsbaar door de verminderd bereikbare hulpdiensten en het mogelijk falen van personenalarmering. Technische storingen, menselijke fouten, extreme weersomstandigheden en cyberaanvallen zijn de voornaamste oorzaken van uitval of verstoring van ICT en telecommunicatie. De meest kwetsbare objecten binnen deze infrastructuur zijn datacenters, netwerkinfrastructuren, servers en mobiele netwerken. Deze vormen de ruggengraat van internet- en communicatiediensten en hun uitval kan leiden tot grootschalige onderbrekingen. Verstoringen in telecommunicatie kunnen directe gevolgen hebben voor het fysieke domein, zoals het uitvallen van verkeersregelinstallaties, ziekenhuizen en vitale voorzieningen. Dit kan leiden tot ernstige fysieke, economische en maatschappelijke schade, vooral als de verstoring langdurig is. De toenemende afhankelijkheid van digitale systemen betekent dat de impact van uitval steeds groter wordt. De waarschijnlijkheid van uitval of verstoring van telecommunicatie in Nederland is reëel en neemt toe door factoren zoals de groeiende dreiging van cyberaanvallen, de complexiteit van digitale systemen, en de toenemende belasting van het elektriciteitsnet als gevolg van de energietransitie. Ondanks de robuustheid van het netwerk en de voorzorgsmaatregelen, blijft de kans op storingen bestaan, met mogelijk ernstige gevolgen voor de continuïteit van de samenleving.

Uitval/verstoring drinkwatervoorziening

In de regio Zuidoost-Brabant is Brabant Water verantwoordelijk voor de levering van drinkwater. Brabant Water heeft de wettelijke taak om 24/7 en 365 dagen per jaar schoon en gezond drinkwater te leveren. De beschikbaarheid van voldoende en goed drinkwater is essentieel voor het functioneren van de samenleving. Uitval van de drinkwatervoorziening heeft grote gevolgen voor huishoudens, bedrijven en vitale processen. Zonder toegang tot schoon drinkwater kunnen burgers niet koken, douchen of hun toilet doorspoelen. Dit kan snel leiden tot onrust, zeker als de verstoring langdurig aanhoudt. De gezondheidszorg, voedingsindustrie en andere sectoren zijn sterk afhankelijk van water, wat hun functioneren kwetsbaar maakt bij uitval. Bij langdurige verstoringen kunnen hygiëneproblemen ontstaan, wat de volksgezondheid in gevaar brengt. Brabant Water is een grondwaterbedrijf wat diep grondwater onttrekt. Langdurige regenval heeft geen invloed op de grondwaterbronnen. Langdurige droogte heeft geen effect op de onttrekkingscapaciteit maar wel op de drinkwatervraag. Aan deze drinkwatervraag kan Brabant Water voldoen. De drinkwatervraag blijft stijgen door bevolkingsgroei en toename in het aantal huishoudens. Hoewel het watergebruik per persoon is afgenomen, zorgt de groeiende populatie voor een toename van de totale vraag. Brabant Water neemt maatregelen om aan deze vraag te voldoen, zoals het aanboren van nieuwe bronnen en het stimuleren van waterbesparing. Verstoringen in de drinkwatervoorziening kunnen voortkomen uit leveringsproblemen zoals leidingbreuken, uitval van waterproductiebedrijven of bacteriologische besmettingen (bv. E. coli.). Daarnaast kunnen cyberincidenten of storingen in de dienstverlening, zoals problemen met facturatie of communicatie, verstoringen veroorzaken. Hoewel kleine verstoringen regelmatig voorkomen, zorgt de hoge mate van redundantie in het systeem ervoor dat de kans op langdurige uitval zeer klein is. Incidenten worden doorgaans binnen enkele uren opgelost, waardoor de impact beperkt blijft. Drinkwatervoorziening is ook een bron voor het bluswater voor de brandweer. De brandweer van VRBZO is redelijk goed toegerust om niet afhankelijk te zijn van de drinkwatervoorziening. Bij het uitvallen van deze voorziening moet de brandweer gebruik gaan maken van eigen watertanks en van zogenaamd open bluswater. Dit levert ongewenste vertraging op in de blussing.

Uitval/verstoring rioolwaterzuiveringsvoorziening

De RWZI's in de regio Zuidoost-Brabant, beheerd door Waterschap De Dommel en Waterschap Aa en Maas, zijn van essentieel belang voor de zuivering van afvalwater afkomstig van huishoudens, bedrijven en industrieën. RWZI Eindhoven is een van de grootste installaties van Nederland. Deze installaties, samen met het gemeentelijke rioleringssysteem en rioolgemalen, spelen een cruciale rol in het waarborgen van de waterkwaliteit in rivieren en beken, en het beschermen van de volksgezondheid. Verstoring hiervan, door bijvoorbeeld technische storingen, overbelasting door extreme neerslag, of verontreiniging met ongewenste stoffen zoals chemicaliën of medicijnresten, kan leiden tot ernstige gevolgen zoals de lozing van ongezuiverd rioolwater, vissterfte, en ecologische schade. Bovendien speelt klimaatverandering een steeds grotere rol; hevigere regenval kan leiden tot overbelasting van het rioleringssysteem, terwijl langdurige droogte kan resulteren in verstopping en concentratie van verontreinigingen. Daarnaast vormen ongewenste stoffen, zoals medicijn- en drugsresten, een toenemende bedreiging voor de biologische processen binnen de RWZI's. De toenemende automatisering van zuiveringsinstallaties brengt nieuwe risico's met zich mee, zoals de dreiging van cyberaanvallen, die de controle over deze installaties kunnen beïnvloeden. Verouderde infrastructuur en schade door bouw- en graafwerkzaamheden verhogen ook het risico op storingen. De maatschappelijke gevolgen van uitval of verstoring van RWZI's zijn significant. Ongezuiverd rioolwater dat in oppervlaktewater terechtkomt, kan leiden tot ernstige vervuiling, vissterfte en schade aan aquatische ecosystemen. Daarnaast kunnen bedrijven, vooral in de industrie, die afhankelijk zijn van schoon water, aanzienlijke economische schade ondervinden bij verstoringen in de waterzuivering. De impact op de volksgezondheid kan ook groot zijn, vooral in dichtbevolkte stedelijke gebieden, waar onhygiënische omstandigheden door rioolverstoppingen of overstorten kunnen leiden tot ziekte-uitbraken. Hoewel de waarschijnlijkheid van grootschalige verstoringen toeneemt door factoren zoals verouderde infrastructuur, klimaatverandering, en cyberrisico's, blijven grootschalige incidenten relatief zeldzaam dankzij talrijke preventieve maatregelen en noodplannen. De meeste storingen zijn lokaal en tijdelijk van aard, waardoor de bredere impact meestal beperkt blijft. Technologische vooruitgang, zoals geavanceerde SCADA-systemen en innovatieve zuiveringstechnologieën, speelt een belangrijke rol in het verbeteren van de betrouwbaarheid en efficiëntie van RWZI's.

7.4 Fysieke leefomgeving en milieu

Het maatschappelijk thema 'fysieke leefomgeving en milieu' omvat de crisistypen die direct invloed hebben op de leefomgeving. Dit varieert van incidenten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en tijdens transport, tot ongevallen met biologische agentia en stralingsongevallen. Daarnaast worden in dit thema ook de crisistypen belicht die samenhangen met de infrastructuur van de regio, zoals verkeersongevallen (weg, water, lucht, spoor) en incidenten in tunnels of met buisleidingen. Gebeurtenissen zoals branden in de gebouwde omgeving en gebouwinstortingen vallen eveneens onder dit thema. Deze crisistypen hebben niet alleen directe gevolgen voor de volksgezondheid en veiligheid, maar kunnen ook langdurige milieu- en economische schade veroorzaken.

Ongevallen chemische stoffen (stationair)

In de regio Zuidoost-Brabant bevinden zich honderden bedrijven waar in meer of mindere mate gevaarlijke stoffen worden gebruikt en/of opgeslagen. De gevolgen van een ongeval kunnen zich beperken tot de directe omgeving van de bron, maar in sommige gevallen kunnen gevaarlijke stoffen over een grote afstand worden verspreid. De snelheid waarmee een ongeval zich ontwikkelt hangt af van de oorzaak, de hoeveelheid, de soort en toestand van de gevaarlijke stof. Mensen die in de directe omgeving van een bedrijf met gevaarlijke stoffen wonen of werken lopen het grootste risico om blootgesteld te worden aan gevaarlijke stoffen. Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen worden

veroorzaakt door menselijke fouten, technische defecten en natuurrampen. De gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen hangen af van de aard, hoeveelheid van de stof, weersomstandigheden en responsmaatregelen. Blootstelling kan leiden tot gezondheidsproblemen, variërend van acute klachten zoals ademhalingsproblemen tot chronische aandoeningen bij langdurige blootstelling. In extreme gevallen kan het dodelijk zijn. Maar ook milieuschade door het vrijkomen van gevaarlijke stoffen kan leiden tot verontreiniging van bodem en water, wat schadelijk is voor planten en dieren, en kan resulteren in verlies van biodiversiteit. Stoffen die in voedselketens terechtkomen via gewassen of vee kunnen ook schadelijk zijn voor mensen en dieren. De waarschijnlijkheid van een ernstig ongeval met gevaarlijke stoffen in de regio Zuidoost-Brabant is lastig in te schatten en hangt af van diverse factoren. In de regio Zuidoost-Brabant bevinden zich verschillende industrieterreinen waar gevaarlijke stoffen worden gebruikt, wat het risico op ongevallen vergroot. Daarnaast speelt de aard van de gebruikte stoffen een belangrijke rol; sommige stoffen zijn intrinsiek gevaarlijker dan andere en de fysieke toestand van de stof, zoals vast, vloeibaar of gas, kan de kans op een ernstig ongeval beïnvloeden. Veiligheidsprocedures en -maatregelen die door bedrijven worden toegepast zijn van cruciaal belang. Als deze onvoldoende zijn of niet strikt worden nageleefd, neemt de kans op een ongeval toe. Verder kunnen weersomstandigheden, zoals wind en regen, de verspreiding van gevaarlijke stoffen vergroten en daarmee de ernst van het ongeval beïnvloeden.



Ongevallen biologische agentia (stationair en verkeer)

Biologische agentia zijn micro-organismen zoals bacteriën, virussen, schimmels en parasieten, of hun toxines, die ziektes kunnen veroorzaken bij mensen, dieren of planten. Deze agentia kunnen van nature voorkomen of kunstmatig worden gecreëerd en gemodificeerd. Incidenten met biologische agentia, waaronder accidentele vrijlatingen en opzettelijke bio-terroristische aanvallen, vormen een toenemende dreiging voor volksgezondheid, economie en nationale veiligheid. De verspreiding van biologische agentia kan lokaal of via transportnetwerken plaatsvinden, wat aanzienlijke gezondheidsrisico's, economische schade en maatschappelijke onrust veroorzaakt. In de regio Zuidoost-Brabant is er een verhoogde kwetsbaarheid door de combinatie van stedelijke en landelijke gebieden. Stedelijke gebieden kunnen een snelle verspreiding van ziektes faciliteren, terwijl landelijke gebieden vatbaar zijn voor uitbraken onder dieren en planten. Belangrijke economische sectoren zoals technologie, landbouw en transport in de regio Zuidoost-Brabant dragen bij aan de kwetsbaarheid voor en potentiële verspreiding van biologische agentia. Technologische vooruitgang, zoals genetische manipulatie van pathogenen, kan biologische agentia gevaarlijker maken. Tegelijkertijd kan innovatie in diagnostische technologieën de detectie versnellen en een snelle respons mogelijk maken. De gevolgen van biologische incidenten zijn omvangrijk. Gezondheidsproblemen kunnen variëren van acute klachten tot langdurige complicaties zoals blijvende long- of neurologische schade. Psychische problemen zoals angst en stress komen ook vaak voor, vooral bij langdurige incidenten of bio-terrorisme. Milieueffecten kunnen eveneens aanzienlijk zijn, met risico's voor biodiversiteit en ecosystemen. De waarschijnlijkheid van incidenten met biologische agentia neemt toe door globalisering, urbanisatie en bevolkingsgroei. Deze factoren dragen bij aan een snellere verspreiding.



Stralingsongevallen (stationair en verkeer)

Stralingsongevallen zijn incidenten waarbij radioactief materiaal vrijkomt tijdens productie, transport of gebruik. Deze incidenten kunnen zowel lokaal als regionaal ernstige gevolgen hebben. In Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen ongevallen met categorie A-objecten, die regionale of grensoverschrijdende gevolgen kunnen hebben, en categorie B-objecten, die meestal lokale effecten hebben. Bij een A-incident is coördinatie door de rijksoverheid vereist, terwijl een B-incident lokaal/regionaal wordt gecoördineerd. In de regio Zuidoost-Brabant bevinden zich geen A-objecten, maar de regio kan wel te maken krijgen met grensoverschrijdende gevolgen van incidenten in

nabijgelegen nucleaire installaties, zoals in Mol, Tihange, Borsele en Doel. Hoewel incidenten met kerncentrales zeldzaam zijn, kunnen ze aanzienlijke gevolgen hebben. De gezondheidsrisico's zijn groot, met mogelijke acute stralingsziekte en een verhoogd risico op kanker op de lange termijn. Daarnaast kunnen psychische klachten, zoals angst en stress, optreden in getroffen gemeenschappen. Economische schade kan voortkomen uit decontaminatie, gezondheidszorgkosten en verstoringen in de landbouwsector, met mogelijke besmetting van landbouwproducten. In Zuidoost-Brabant wordt radioactief materiaal ook gebruikt in ziekenhuizen, onderzoeksinstellingen en industriële bedrijven, wat een risico met zich meebrengt op kleinere stralingsongevallen. Dergelijke incidenten zijn meestal lokaal van aard en hebben een beperkte volksgezondheidsimpact. Mobiele incidenten ontstaan tijdens het transport van radioactieve materialen, zoals bij verkeersongevallen met vrachtwagens, treinen of schepen die deze stoffen vervoeren. Deze incidenten kunnen radioactief materiaal breed verspreiden, afhankelijk van de locatie van het ongeval en de weersomstandigheden. De kans op grote stralingsongevallen wordt als zeer laag beschouwd, maar de potentiële impact is significant, met ernstige gevolgen voor gezondheid, economie en maatschappelijke stabiliteit.



Verkeersongevallen weg (o.a. chemische stoffen)

Wegverkeersincidenten, zoals kettingbotsingen, ongevallen met touringcars of incidenten met gevaarlijke stoffen, kunnen ernstige gevolgen hebben in de regio Zuidoost-Brabant. De regio Zuidoost-Brabant wordt doorkruist door belangrijke snelwegen (A50, A58, A2 en A67) en provinciale N-wegen die binnen- en buitenlandse bedrijven verbinden en waarover een grote hoeveelheid goederen, inclusief gevaarlijke stoffen, wordt vervoerd. Door de geografische ligging in dichtbevolkte en industriële gebieden wordt het risico bij ongevallen verhoogd, vooral op momenten van piekverkeer. De regio Zuidoost-Brabant kent een hoge verkeersintensiteit vanwege de aanwezigheid van logistieke centra, industrie en woon-werkverkeer. Slechte weersomstandigheden, zoals mist en gladheid, spelen vaak een rol bij het ontstaan van kettingbotsingen, terwijl menselijke fouten en technische gebreken kunnen bijdragen aan incidenten met gevaarlijke stoffen. Het vrijkomen van gevaarlijke stoffen door lekkages van tankwagens kan leiden tot ernstige gezondheids- en milieugevolgen. De economische impact van verkeersongevallen in de regio Zuidoost-Brabant kan groot zijn, met directe kosten voor onder andere sanering en infrastructuurherstel en indirecte kosten door verkeersopstoppingen, vertragingen en logistieke verstoringen. Deze incidenten kunnen de bereikbaarheid van belangrijke locaties en diensten belemmeren en leiden tot frustratie bij de bevolking. Daarnaast vormen ongevallen met gevaarlijke stoffen een risico voor het milieu, met mogelijke verontreiniging van grond, water en lucht, wat langdurige schade aan ecosystemen en gezondheidsrisico's voor mensen en dieren in de omgeving veroorzaakt.



Verkeersongevallen water (o.a. chemische stoffen)

Scheepvaartincidenten in de regio Zuidoost-Brabant zijn zeldzaam, mede doordat de waterwegen, zoals het Wilhelminakanaal en de Dommel, geen deel uitmaken van het Basisnet vanwege het beperkte vervoer van gevaarlijke stoffen. Tijdens piekperiodes, zoals het zomerseizoen en bij verhoogd economisch scheepvaartverkeer, neemt echter het risico op ongevallen toe. Oorzaken van dergelijke incidenten variëren van menselijke fouten, zoals navigatiefouten of vermoeidheid, tot technische mankementen, weersomstandigheden en infrastructuurproblemen. Slecht weer of gebrekkig onderhoud aan schepen en waterwegen kunnen hierbij een rol spelen. De gevolgen van scheepvaartongevallen kunnen verstrekkend zijn op het gebied van gezondheid, milieu en economie. Gezondheidsrisico's omvatten directe verwondingen, zoals verdrinking of blootstelling aan gevaarlijke stoffen. Milieuschade kan optreden door het weglekken van olie of chemische stoffen, wat leidt tot watervervuiling en ecologische schade. De economische impact van scheepvaartongevallen kan eveneens groot zijn. Naast de directe schade aan schepen en infrastructuur kunnen verstoringen in de scheepvaart en toeleveringsketens leiden tot aanzienlijke economische verliezen.

Verkeersongevallen lucht

Luchtvaartongevallen zijn incidenten waarbij luchtvaartuigen betrokken zijn die kunnen leiden tot schade, verwondingen of dodelijke slachtoffers. In de regio Zuidoost-Brabant, waar zich zowel de Vliegbasis Eindhoven (met civiel gebruik door Eindhoven Airport) als Kempen Airport bevinden, zijn luchtvaartongevallen een relevant risico. De regio Zuidoost-Brabant is een belangrijk logistiek en economisch knooppunt, met jaarlijks duizenden commerciële, militaire en privévluchten. Luchtvaartongevallen in deze dichtbevolkte regio kunnen verstrekkende gevolgen hebben, mede door de nabijheid van woonwijken, industrieterreinen en belangrijke infrastructuren zoals snelwegen en spoorwegen. De oorzaken van luchtvaartongevallen kunnen variëren van technische storingen en menselijke fouten tot ongunstige weersomstandigheden of, in zeldzame gevallen, sabotage of terroristische activiteiten. Hoewel de meeste ernstige luchtvaartongevallen plaatsvinden in de onmiddellijke nabijheid van luchthavens kunnen ook ongevallen buiten deze zone aanzienlijke schade veroorzaken. De luchtvaartsector speelt een cruciale rol in de lokale economie en een dergelijk incident kan leiden tot aanzienlijke economische verliezen, vooral in sectoren zoals technologie en logistiek. Geavanceerde technologieën en verbeterde veiligheidsprotocollen hebben het aantal luchtvaartongevallen de afgelopen decennia aanzienlijk verminderd, maar ongevallen blijven een risico. De waarschijnlijkheid van een luchtvaartongeval wordt geschat op 0,16 per miljoen vluchten voor dodelijke incidenten en 1,21 per miljoen voor ongevallen zonder dodelijke afloop.

Verkeersongevallen spoor (o.a. chemische stoffen)

Spoorwegongevallen omvatten botsingen tussen treinen, ontsporingen, aanrijdingen op overwegen en incidenten met gevaarlijke stoffen. Deze ongevallen kunnen ernstige gevolgen hebben voor passagiers, treinpersoneel, omwonenden, de infrastructuur en het milieu. In de regio Zuidoost-Brabant spelen spoortrajecten een cruciale rol in zowel personen- als goederenvervoer. De regio wordt doorkruist door belangrijke spoorlijnen zoals de trajecten Eindhoven-Venlo, Eindhoven-'s-Hertogenbosch en Eindhoven-Weert. Deze lijnen zijn essentieel voor het vervoer van zowel passagiers als gevaarlijke stoffen. Een van de belangrijkste spoorlijnen voor goederenvervoer is de Brabantroute, die Rotterdam verbindt met Duitsland en België via steden zoals Breda, Tilburg en Eindhoven. Deze route wordt intensief gebruikt voor het transport van goederen, waaronder gevaarlijke stoffen. Door de vertraging in het gebruik van de Betuweroute, een spoorlijn speciaal ontworpen voor goederenvervoer, neemt de druk op de Brabantroute toe. Hierdoor wordt verwacht dat de risicoplafonds voor gevaarlijke stoffen op de Brabantroute in de komende jaren worden overschreden, wat de kans op incidenten verhoogt. Incidenten op het spoor kunnen op elk moment plaatsvinden, maar de kans is groter tijdens piekuren, bij slecht weer of tijdens onderhoudswerkzaamheden. Verkeersongevallen op overwegen vormen een specifiek risico voor ernstige aanrijdingen tussen treinen en voertuigen. De oorzaken van spoorwegongevallen variëren van menselijke fouten en technische mankementen tot externe factoren zoals extreme weersomstandigheden of slecht onderhouden infrastructuur. De gevolgen van spoorwegongevallen zijn divers. Ongevallen met gevaarlijke stoffen, zoals ontsporingen van goederentreinen die chemische stoffen vervoeren, kunnen leiden tot ernstige gezondheidsrisico's en milieuschade. Hoewel grote spoorwegongevallen in de regio Zuidoost-Brabant zeldzaam zijn, kan de impact van dergelijke incidenten aanzienlijk zijn.

Incidenten in tunnels

De spoortunnel in Best is de enige spoortunnel in de regio Zuidoost-Brabant. De spoortunnel heeft een totale lengte van 2,6 kilometer, inclusief inritten, waarvan 900 meter gesloten en 200 meter verdiept. De tunnel bevat ook het ondergrondse station van Best. De tunnel vormt een essentiële verbinding voor zowel regionaal als nationaal treinverkeer en is gelegen in een stedelijk gebied. Incidenten in deze tunnel, zoals branden of ontsporingen, kunnen bijzonder gevaarlijk zijn vanwege de afgesloten ruimte, beperkte ontsnappingsmogelijkheden en snelle verspreiding van rook. Het tijdstip van een incident speelt een grote rol; tijdens spitsuren kan de impact op het

treinverkeer en de gevolgen voor pendelaars aanzienlijk zijn. De oorzaken van incidenten in spoortunnels kunnen variëren van technische storingen en menselijke fouten tot externe factoren zoals extreem weer. Defecten aan treinmaterieel of de spoorinfrastructuur zijn hierbij de meest voorkomende oorzaken. Technologische en infrastructurele ontwikkelingen, zoals verbeterde ventilatiesystemen en detectie- en alarmtechnologieën, worden ingezet om de veiligheid te verhogen en incidenten zo veel mogelijk te beperken. De kans op een incident in de tunnel is relatief laag, mede door preventieve maatregelen zoals het ATB-vv veiligheidssysteem en het Basisnet Spoor. Desondanks kunnen de gevolgen van een ernstig incident groot zijn. Onvoorziene gebeurtenissen zoals menselijke fouten of sabotage blijven risico's die niet volledig uit te sluiten zijn.

Ongeval buisleidingen

In de regio Zuidoost-Brabant worden gevaarlijke stoffen niet alleen over de weg en per spoor vervoerd, maar ook via buisleidingen. Deze ondergrondse en soms bovengrondse leidingen strekken zich uit over grote afstanden en spelen een cruciale rol in de distributie van vloeistoffen en gassen, zoals aardgas, olie en chemische producten. De stoffen die worden vervoerd, variëren van brandbare en giftige vloeistoffen tot gassen. Dit maakt de buisleidingen een essentieel onderdeel van de industriële infrastructuur, maar brengt ook aanzienlijke risico’s met zich mee. De belangrijkste bedreiging voor deze buisleidingen is het risico op lekkages of explosies, die vaak ontstaan door graafwerkzaamheden. In de regio Zuidoost-Brabant liggen leidingen in zowel stedelijke als landelijke gebieden, waarbij kwetsbare locaties zoals rivierkruisingen, spoorwegovergangen en dichtbevolkte gebieden een verhoogd risico lopen op incidenten. De gevolgen van een incident met een buisleiding kunnen zeer divers zijn. De ernst van een incident en de snelheid waarmee het zich kan verspreiden, hangt sterk af van de aard van de stof en de druk in de leiding. Hoewel ongevallen met buisleidingen relatief zeldzaam zijn, kunnen ze ernstige gevolgen hebben. Directe gezondheidsrisico's ontstaan door blootstelling aan giftige stoffen, wat kan leiden tot acute of langdurige gezondheidsproblemen. Milieuschade is een ander belangrijk gevolg, vooral als giftige stoffen in de bodem of waterwegen terechtkomen. Dit kan leiden tot langdurige vervuiling en verstoring van ecosystemen. Bovendien kunnen incidenten economische schade veroorzaken door het stilleggen van productieprocessen en verstoringen in de toeleveringsketen. Een belangrijke ontwikkeling in de regio is de Delta Rhine Corridor, een strategisch infrastructuurproject dat gericht is op het verbeteren van de veiligheid en betrouwbaarheid van het buisleidingennetwerk. Dit project faciliteert ook de energietransitie door schonere energiebronnen, zoals waterstof, te transporteren. Dit draagt bij aan een duurzamer en veiliger transport van energie.

Branden gebouwde omgeving

In de regio Zuidoost-Brabant bevinden zich diverse gebouwen die bijzondere aandacht vereisen bij brandveiligheid, waaronder locaties waar niet of verminderd zelfredzame personen verblijven, zoals verpleeghuizen, ziekenhuizen, basisscholen en kinderdagverblijven. Ook is er hoogbouw, voornamelijk in Eindhoven en Helmond, dat extra uitdagingen oplevert bij brandbestrijding en evacuatie. Daarnaast zijn er in de regio objecten met een grootschalige publieksfunctie, zoals voetbalstadions, treinstations, winkelcentra en evenementgebouwen, waar veel mensen tegelijkertijd aanwezig kunnen zijn. Branden in gebouwen kunnen verschillende oorzaken hebben, waaronder elektrische storingen, menselijke fouten, brandstichting en externe factoren zoals blikseminslag. Statistieken tonen aan dat branden vaak leiden tot verwondingen, dodelijke slachtoffers en aanzienlijke materiële schade. Moderne uitdagingen zoals biobased bouwen en de energietransitie introduceren nieuwe brandrisico's. Biobased materialen, zoals hout, zijn brandbaarder, terwijl de toenemende inzet van zonnepanelen en warmtepompen ook technische risico's meebrengt. Dit geldt ook voor de toepassing van allerlei moderne materialen en bouwwijzen, en ook functievermenging. Er is steeds meer sprake van complexe bebouwing in combinatie met de energietransitie, zoals parkeergarages met brandende

elektrische voertuigen onder woongebouwen. De huidige middelen van de brandweer zijn ontoereikend voor veilig, doelgericht en doelmatig repressief optreden. Het wordt steeds gevaarlijker om naar binnen te gaan, en dus zal er voorzien moeten worden in onbemenste systemen zowel voor de verkenning als voor de blussing.
De gevolgen van branden in de gebouwde omgeving kunnen ernstig zijn en hangen sterk af van factoren zoals het tijdstip en de bezetting van het gebouw. Overdag kan een brand in een commercieel gebouw meer economische schade en slachtoffers veroorzaken, terwijl een brand 's nachts in een woongebied een grotere impact kan hebben op bewoners, vooral als zij verminderd zelfredzaam zijn. Branden kunnen aanzienlijke milieuschade veroorzaken door de uitstoot van giftige stoffen en de verontreiniging van bodem en water door bluswater. De waarschijnlijkheid van een brand in de gebouwde omgeving wordt beïnvloed door zowel menselijke factoren als technische omstandigheden. Hoewel bouwvoorschriften en brandpreventiemaatregelen branden kunnen helpen beperken, blijven menselijke fouten, technische gebreken en onachtzaamheid belangrijke oorzaken. Gebrek aan bewustwording, training en toezicht vergroten de kans op branden. Externe factoren, zoals klimaatverandering en extreme weersomstandigheden, kunnen de kans op brand eveneens vergroten, met name in perioden van droogte en hitte. Regelgeving loopt achter op nieuwe ontwikkelingen, waardoor de mogelijkheid om branden te beperken met behulp van bouwvoorschriften en preventiemaatregelen afneemt / minder sterk wordt.

Instortingen gebouw

Grote steden zoals Eindhoven en Helmond hebben een hogere concentratie van hoge gebouwen en een hoge gebouwdichtheid, terwijl landelijke gebieden meer verspreide, kleinere structuren hebben. Gebouwinstortingen kunnen op elk moment plaatsvinden, maar zijn vooral verwoestend tijdens kantooruren of wanneer gebouwen vol zijn met bewoners of werknemers. Een gebouwinstorting kan leiden tot gewonden en dodelijke slachtoffers, aanzienlijke economische schade en beschadiging van omliggende infrastructuur. Statistieken laten zien dat structurele fouten, constructiegebreken en natuurlijke oorzaken vaak de belangrijkste factoren zijn bij gebouwinstortingen. Hoewel Zuidoost-Brabant niet bekend staat om aardbevingsactiviteit, kunnen grondverschuivingen of verzakkingen door bijvoorbeeld bodemdaling wel een risico vormen. Oudere gebouwen die niet voldoen aan de huidige bouwvoorschriften lopen een groter risico, maar regelmatige inspecties en verbeteringen in bouwmaterialen hebben de kans op dergelijke incidenten in Nederland aanzienlijk verminderd. Hoewel ernstige gebouwinstortingen in Nederland zeldzaam zijn door strenge bouwvoorschriften en technische vooruitgang, blijven deze risico’s relevant, vooral in regio's met stedelijke groei zoals Zuidoost-Brabant. Historische incidenten in Nederland, zoals de instorting van de parkeergarage bij Eindhoven Airport in 2017, tonen aan dat ook moderne constructies kwetsbaar kunnen zijn. Mogelijk speelt ook economisch gewin mee wat leidt tot een mindere kwaliteit.

Explosie (geen gevaarlijke stoffen)

Explosies kunnen worden veroorzaakt door verschillende factoren, waaronder gaslekken, defecte elektrische apparatuur, bouwfouten of zelfs opzettelijke handelingen, zoals criminele activiteiten met explosieven. Hoewel woningexplosies meestal minder impact hebben dan industriële explosies, kunnen ze toch leiden tot dodelijke slachtoffers, gewonden, en aanzienlijke materiële schade. In dichtbevolkte stedelijke gebieden is het risico op woningexplosies groter door de hogere concentratie aan woningen en de afhankelijkheid van gas- en elektrische systemen. Gaslekken vormen een van de meest voorkomende oorzaken, waarbij opgehoopt gas kan exploderen wanneer het in contact komt met een ontstekingsbron. Maar ook vuurwerkbommen en/of de excessen in onbegrepen gedrag zijn inmiddels steeds vaker de oorzaak. Andere risicofactoren zijn defecte elektrische apparaten en bouwfouten, zoals beschadigde leidingen. Technologische ontwikkelingen, zoals gassensoren, kunnen bijdragen aan de preventie van explosies, hoewel het gebruik hiervan niet verplicht is. Strengere bouwvoorschriften en verbeterde onderhoudsregels

bieden ook extra bescherming. Toch brengen nieuwe technologieën, zoals lithium-ion thuisbatterijen die bij productiefouten kunnen exploderenven het gebruik van waterstofgas in de energietransitie, nieuwe risico's met zich mee. De waarschijnlijkheid van woningexplosies hangt af van factoren zoals de staat van de infrastructuur, de onderhoudsniveaus van gasleidingen en elektrische installaties, en het gebruik van gecertificeerde bedrijven voor installatie en onderhoud. Verouderde infrastructuur vergroot het risico, terwijl nieuwe risico's door de energietransitie nog verder onderzocht moeten worden.

7.5 Maatschappij

Het maatschappelijk thema ‘maatschappij’ omvat crisistypen die de openbare veiligheid en orde kunnen verstoren en grote impact hebben op de samenleving. Het gaat om crisistypen die direct van invloed zijn op het dagelijkse leven en de stabiliteit van gemeenschappen in de regio. Het gaat hier om de volgende crisistypen: verstoring van de publieksveiligheid bij evenementen, openbare ordeverstoringen, extreem geweld in de openbare ruimte, cyberaanvallen en rampen op afstand.



Verstoring publieksveiligheid evenementen

Verstoring van de publieksveiligheid bij evenementen in de regio Zuidoost-Brabant kan ontstaan door een breed scala aan incidenten, zoals brand, extreem weer, vechtpartijen, bouwwerkinstorting, of massale paniek door een incident. Dergelijke verstoringen vormen een aanzienlijk risico door de hoge publieksdichtheid bij evenementen, wat kan leiden tot verdrukking als er onvoldoende ruimte is om veilig te vluchten. Verdrukking kan optreden door paniek, maar kan ook een gevolg zijn van een slecht georganiseerd evenement waar te veel mensen in een te kleine ruimte zijn toegelaten. De gevolgen kunnen ernstig zijn, met verwondingen of zelfs dodelijke slachtoffers als gevolg. Jaarlijks worden in de regio Zuidoost-Brabant diverse grote evenementen georganiseerd, waaronder festivals, sportwedstrijden en lokale festiviteiten. Deze evenementen trekken zowel lokale bezoekers als toeristen. Grote evenementenlocaties, zoals het E3 Strand in Eersel, Aquabest en het Philips Stadion in Eindhoven, trekken jaarlijks tienduizenden bezoekers. Technologische ontwikkelingen op het vlak van crowd management en bewaking hebben het beheer van grote menigten verbeterd, waardoor sneller kan worden ingegrepen bij incidenten. Sociale media spelen daarnaast een belangrijke rol in het verspreiden van informatie en waarschuwingen tijdens evenementen, maar kunnen ook paniek en desinformatie snel verspreiden. Klimaatverandering brengt extra risico’s met zich mee voor evenementen, aangezien extreme weersomstandigheden, zoals hittegolven of stormen, kunnen fungeren als triggers voor paniek en verdrukking. Hoewel de kans op ernstige incidenten bij goed georganiseerde evenementen laag blijft, blijft verdrukking een reëel risico, vooral bij grote evenementen met beperkte ruimte en ontsnappingsroutes.



Openbare orde verstoringen

Openbare ordeverstoringen verwijzen naar ernstige verstoringen van de maatschappelijke rust en orde, waarbij grootschalige rellen de meest extreme vorm zijn. Rellen zijn vaak gewelddadige uitbarstingen waarbij grote groepen mensen geweld gebruiken tegen autoriteiten, publieke of private eigendommen of andere personen. Deze verstoringen vinden meestal plaats in stedelijke gebieden met hoge bevolkingsdichtheid en slechte sociaal-economische omstandigheden. Ze leiden vaak tot fysieke schade, verstoringen van het dagelijks leven, en gevoelens van onveiligheid in de samenleving. Rellen worden meestal veroorzaakt door een combinatie van sociale en economische ongelijkheden, zoals werkloosheid, armoede, en discriminatie, die leiden tot ontevredenheid en frustratie onder de bevolking. Politieke onrust, onvrede over overheidsbeleid, en incidenten met autoriteiten, zoals buitensporig politiegeweld, kunnen als directe triggers fungeren. Ook culturele en etnische spanningen kunnen bijdragen aan de escalatie van protesten naar grootschalige rellen. Sociale media spelen een cruciale rol in het verspreiden van geruchten en het mobiliseren van grote

groepen mensen, wat de kans op escalatie vergroot. De gevolgen van rellen zijn divers en verstrekkend. Ze veroorzaken vaak materiële schade door vernielingen aan eigendommen, zoals winkels en voertuigen, en leiden tot de onderbreking van het dagelijks leven, zoals stilgelegd openbaar vervoer en gesloten bedrijven. Daarnaast kunnen gewelddadige confrontaties tussen relschoppers en de politie resulteren in gewonden of zelfs dodelijke slachtoffers. Moderne ontwikkelingen, zoals de beschikbaarheid van mobiele technologie en sociale media, hebben de aard van rellen veranderd. Deze technologieën maken het gemakkelijker om grote groepen mensen snel te mobiliseren en kunnen realtime monitoring van incidenten mogelijk maken. Tegelijkertijd zorgen ze ook voor een versnelde verspreiding van geruchten en desinformatie, wat rellen kan verergeren. Globalisering zorgt ervoor dat lokale gebeurtenissen snel internationale aandacht trekken en zelfs aanleiding kunnen geven tot solidariteitsprotesten in andere landen. De waarschijnlijkheid van grootschalige openbare ordeverstoringen blijft significant, gezien de toename van sociale en economische ongelijkheden, politieke polarisatie, en de invloed van moderne communicatietechnologieën.



Extreem geweld in openbare ruimte

Extreem geweld omvat situaties waarbij geweld op een overweldigende, afschrikwekkende manier wordt ingezet om zoveel mogelijk slachtoffers te maken. Terrorisme is een specifieke vorm van extreem geweld, waarbij ideologische motieven een rol spelen en het doel is om de maatschappij te ontwrichten, angst te zaaien en politieke besluitvorming te beïnvloeden. Extreem geweld kan variëren van kleinschalige incidenten met een grote maatschappelijke impact tot zeer gewelddadige acties met veel slachtoffers. Het hoeft niet altijd om terrorisme te gaan, zoals bij schietpartijen of gijzelingen. Deze vormen van geweld kunnen een directe weerslag hebben op de samenleving, vooral in dichtbevolkte of symbolische locaties. In de regio Zuidoost-Brabant is de dreiging van extreem geweld en terrorisme voorstelbaar, mede vanwege de aanwezigheid van belangrijke infrastructuur zoals Eindhoven Airport en openbare vervoersknooppunten. Locaties zoals overheidsgebouwen en religieuze of culturele instellingen kunnen specifieke doelwitten zijn voor aanslagen. Terroristische organisaties zoals Al Qaida en ISIS blijven een grote bedreiging vormen, en er zijn zorgen over terugkerende Syriëgangers en de toenemende polarisatie binnen de Nederlandse samenleving. De oorzaken van extreem geweld zijn divers en kunnen variëren van ideologische tot sociaal-economische factoren. De gevolgen van een incident met extreem geweld zijn vaak groot: er kunnen veel dodelijke slachtoffers en gewonden vallen, en de sociaal-psychologische impact is enorm, met angst en psychisch trauma als gevolg. De waarschijnlijkheid van een dergelijk incident is voorstelbaar. Het dreigingsniveau in Nederland staat sinds december 2023 op niveau 4, wat betekent dat een terroristische aanslag in Nederland mogelijk is. Verschillende scenario's in de RbRa beschrijven situaties zoals een aanslag door een alleenhandelende dader of een aanval tijdens een groot evenement, waarbij dit soort incidenten als enigszins tot zeer waarschijnlijk worden ingeschat.



Cyberaanval

Nederland is een van de meest gedigitaliseerde samenlevingen ter wereld, wat veel kansen biedt, maar ook grote risico’s met zich meebrengt. Digitale systemen zijn sterk verweven met alle aspecten van de samenleving, van energievoorziening en transport tot gezondheidszorg en communicatie. Deze toenemende afhankelijkheid van digitale processen maakt Nederland kwetsbaar voor cyberaanvallen. Cyberaanvallen kunnen verschillende vormen aannemen, zoals hacking, ransomware en DDoS-aanvallen, en worden uitgevoerd door diverse actoren, waaronder statelijke actoren, cybercriminelen en hacktivisten. Veel vitale infrastructuren, zoals energie, waterbeheer en telecommunicatie, zijn onderling verbonden, waardoor een aanval op één systeem grote keteneffecten kan veroorzaken. De afhankelijkheid van digitale supply chains en cloud-diensten vergroot deze kwetsbaarheid. Ook hulpdiensten en alarm- en communicatiesystemen kunnen worden getroffen. De dreiging van cyberaanvallen in Nederland is aanzienlijk toegenomen, mede door geopolitieke spanningen zoals de oorlog in Oekraïne. Statelijke actoren

gebruiken cyberaanvallen voor spionage en sabotage, terwijl cybercriminelen zich richten op financieel gewin via ransomware. Hacktivisten voeren ideologisch gemotiveerde aanvallen uit. Deze aanvallen hebben vaak een brede impact, die verder reikt dan nationale grenzen. De gevolgen van cyberaanvallen zijn divers en kunnen leiden tot economische schade, zoals stillegging van productie, verlies van klantgegevens, verstoringen in het betaalverkeer en hoge herstelkosten. De verspreiding van misinformatie via sociale media kan bovendien leiden tot verdere polarisatie en maatschappelijke onrust. Vele scenario's zijn denkbaar bij cyberaanvallen, vanwege de brede dreigingscategorieën en de verwevenheid van digitale systemen. Hierdoor is het moeilijk om generaliserende conclusies te trekken over de omvang en aard van de impact. De effecten kunnen sterk variëren afhankelijk van de getroffen sectoren, de ernst van de aanval en de keteneffecten die optreden. De waarschijnlijkheid van ontwrichtende cyberaanvallen is hoog, gezien de groeiende complexiteit van digitale systemen, de toegenomen technologische afhankelijkheid en de wereldwijde toename van cybercriminaliteit en geopolitieke spanningen. Cyberaanvallen vormen dan ook een blijvende dreiging voor Nederland en vereisen voortdurende aandacht en versterking van de weerbaarheid.



Ramp op afstand

Een ramp op afstand verwijst naar een ramp die buiten Nederland plaatsvindt, maar waarvan de gevolgen merkbaar zijn voor Nederlanders, zoals natuurrampen of conflicten in gebieden waar veel Nederlanders reizen of werken. Dit kan leiden tot Nederlandse slachtoffers of gewonden, en heeft vaak grote emotionele en psychologische impact op nabestaanden en gemeenschappen in Nederland. Voorbeelden van rampen op afstand zijn de neergeschoten vlucht MH17 in 2014 en de aardbeving in Nepal in 2015. Nederlanders die veel reizen, zoals diplomaten, hulpverleners, expats en toeristen, lopen een groter risico direct betrokken te raken bij een ramp op afstand. Bepaalde etnische gemeenschappen in Nederland kunnen ook sterk betrokken zijn als de ramp plaatsvindt in hun land van herkomst. De kans op een ramp op afstand neemt toe door de groeiende globalisering en het toenemende aantal Nederlanders dat naar verre bestemmingen reist, vooral tijdens vakantieperiodes. Dit vergroot de kans dat een ramp impact heeft op Nederlandse burgers. De gevolgen van een ramp op afstand zijn divers, van doden en gewonden tot emotionele en psychosociale gevolgen voor de betrokkenen en hun families in Nederland. Daarnaast kan een ramp op afstand leiden tot aanzienlijke kosten voor repatriëring en medische zorg, en diplomatieke uitdagingen wanneer internationale samenwerking vereist is. Media-aandacht speelt ook een belangrijke rol bij rampen op afstand, wat vaak leidt tot publieke betrokkenheid en steunbetuigingen. Hoewel de exacte waarschijnlijkheid moeilijk te berekenen is, is het duidelijk dat de toenemende reisactiviteit en globalisering de kans op een ramp op afstand groter maken.

8 Conclusie

Hoewel tussentijds de risico's uit dit risicoprofiel en relevante ontwikkelingen tegen het licht worden gehouden en nog nader worden doorleefd met partners, kan al wel focus worden aangebracht. Het gaat onder meer om de focusgebieden klimaatverandering, cyberveiligheid, geopolitieke spanningen, sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen en complexe langdurige crises. Hieronder volgt een beknopte toelichting op de focusgebieden.

Klimaatverandering
Allereerst zorgt het veranderende klimaat voor grotere risico's. In de Trendanalyse Nationale Veiligheid 2024 wordt klimaatverandering aangemerkt als een van de belangrijkste fenomenen om aandacht aan te besteden, omdat deze ontwikkeling almaar versnelt en nog ernstiger wordt dan eerder werd gedacht. Hogere temperaturen en veranderende weerspatronen vertalen zich naar verwachting vaker naar meer extreem weer, zoals extreme hitte, droogte en neerslag. Door klimaatverandering nemen daarmee de gevolgen en waarschijnlijkheid van natuurbranden en overstromingen toe. En ook neemt het risico op grootschalige ziekte-uitbraken en de verstoring van vitale processen toe. Bovendien kunnen zogenaamde 'keteneffecten' optreden doordat veel vitale processen afhankelijk zijn van elkaar. Maar door een toename van weersextremen nemen bijvoorbeeld ook de veiligheidsrisico's van grote evenementen toe. Klimaatverandering en -adaptatie en extreme weersomstandigheden vormen grote uitdagingen die vragen om zowel aangepaste en uitgebreidere preventieve als reactieve maatregelen van verschillende partijen. Zo zal de brandweer flink moeten investeren in materieel voor het effectief bestrijden van natuurbranden.

Cyberveiligheid
Een ander aandachtsgebied voor Zuidoost-Brabant is cyberveiligheid. Het digitale domein is sterk verweven met de samenleving, waardoor cyberaanvallen op veel verschillende plaatsen kunnen optreden en de impact zich snel door de maatschappij kan verspreiden en tot onrust kan leiden. Het Cybersecuritybeeld Nederland (CSBN) 2023 wijst erop dat de digitale dreiging voor Nederland onverminderd groot is en ook voortdurend verandert. De waarschijnlijkheid van cyberaanvallen met een ontwrichtende werking in Nederland is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Dit komt door een combinatie van factoren, waaronder een groter en complexer aanvalsoppervlak, geopolitieke spanningen, lucratieve mogelijkheden voor cybercriminaliteit en de ontwikkeling van steeds geavanceerdere aanvalstechnieken. Deze trends maken Nederland, en daarmee ook Zuidoost-Brabant, bijzonder kwetsbaar voor cyberaanvallen met een ontwrichtende werking. Hoewel de veiligheidsregio's vaak niet direct betrokken zijn bij het bestrijden van de oorzaak van een digitale verstoring, moeten zij wel adequaat omgaan met de gevolgen.

Geopolitieke spanningen en internationale gebeurtenissen
Verder vormen geopolitieke spanningen en internationale gebeurtenissen, zoals de oorlog in Oekraïne, een toenemende dreiging voor Nederland en daarmee ook voor Zuidoost-Brabant. Deze gebeurtenissen leiden tot een verhoogde kans op hybride dreigingen zoals cyberaanvallen, economische verstoringen en mogelijke sabotage van vitale processen. De civiel-militaire samenwerking in deze relatief nieuwe context vraagt de komende periode om extra aandacht van VRBZO.

Sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen
Ook diverse sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen vormen een belangrijk aandachtspunt voor Zuidoost-Brabant. De groeiende economische aantrekkingskracht van de Brainportregio zorgt voor een toenemende instroom van internationale kenniswerkers en immigranten, wat bijdraagt aan de diversiteit van de bevolking. Daarnaast speelt de vergrijzing een belangrijke rol. Deze ontwikkelingen leiden tot een hogere bevolkingsdichtheid en verstedelijking, wat de

druk op infrastructuur en voorzieningen verder vergroot en de dynamiek van de regio aanzienlijk verandert. Tegelijkertijd neemt de polarisatie in de samenleving toe, onder meer door verschillen in sociaaleconomische positie en culturele achtergronden. Ook hier zullen extra preventieve en reactieve maatregelen getroffen moeten worden. De toenemende complexiteit van de infrastructuur vraagt bijvoorbeeld om andere bestrijdingsmiddelen en werkwijzen van de brandweer.

Complexe langdurige crises
Naast de klassieke flitsrampen komen bovendien steeds vaker andersoortige crises voor, zoals de coronacrisis en de vluchtelingencrisis. Deze crises hebben niet alleen een langdurig karakter, maar beïnvloeden vaak meerdere beleidsdomeinen tegelijkertijd en zijn lastig te beheersen door hun complexe aard. Zuidoost-Brabant heeft ten tijde van de coronacrisis ook te maken gehad met een langdurige grootschalige natuurbrand, waarbij coronamaatregelen belemmerend werkten in de reguliere aanpak. Deze stapeling en verwevenheid van crises, ook wel 'verknoopte crises' genoemd, vergroten de complexiteit.

Afnemend vertrouwen in de overheid
Tot slot is het van belang te benoemen dat het vertrouwen in de overheid de afgelopen jaren aanzienlijk is afgenomen. Uit de voorjaarsmeting 2023 van de Risico- en Crisisbarometer blijkt dat bijna de helft van de Nederlandse bevolking weinig tot geen vertrouwen heeft in de overheid. Met name de opeenvolgende crises, zoals de coronapandemie, hebben bijgedragen aan deze daling. Sindsdien blijft het vertrouwen in de overheid relatief laag. Dit afnemende vertrouwen kan de effectiviteit van crisisbeheersing ondermijnen, omdat een succesvolle aanpak van crises in belangrijke mate afhankelijk is van de samenwerking tussen overheid en bevolking.

9 Bijlagen

9.1 Impactcriteria vitale belangen

Vitaal belang	Impactcriteria	Toelichting
1 Territoriale veiligheid	1.1 Aantasting van de integriteit van het grondgebied	Het feitelijke of functionele verlies van, dan wel het buiten gebruik zijn van, dan wel het verlies van zeggenschap over delen van de regio.
2 Fysieke veiligheid	2.1 Doden	Dodelijk letsel, direct overlijden of vervroegd overlijden binnen een periode van 20 jaar.
	2.2 Ernstig gewonden en chronisch zieken	Letsel gevallen behorend tot categorie T1 en T2, en personen met langdurige of blijvende gezondheidsproblemen zoals ademhalingsklachten, ernstige verbrandingen of huidaandoeningen en gehoorbeschadiging.
	2.3 Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	Blootstelling aan extreme weer- en klimaatomstandigheden, alsmede het gebrek aan voedsel, drinkwater, energie, onderdak of anderszins primaire levensbehoeften.
3 Economische veiligheid	3.1 Kosten in euro's	Euro's in termen van herstelkosten voor geleden schade, extra kosten en gederfde inkomsten.
4 Ecologische veiligheid	4.1 Langdurige aantasting van milieu en natuur (flora en fauna).	Langdurige of blijvende aantasting van de kwaliteit van het milieu, waaronder verontreiniging van lucht, water of bodem, en langdurige of blijvende verstoring van de oorspronkelijke ecologische functie, zoals het verlies van soortendiversiteit flora en fauna, het verlies van bijzondere ecosystemen, overrompeling door uitheemse soorten.
5 Sociale en politieke stabiliteit	5.1 Verstoring van het dagelijks leven	De aantasting van de vrijheid zich te verplaatsen en samen te komen op publieke plaatsen en in openbare ruimten, waardoor de deelname aan het normale maatschappelijke verkeer wordt belemmerd.
	5.2 Aantasting van positie van het lokale en regionale openbaar bestuur	De aantasting van het functioneren van de Nederlandse overheid, in het bijzonder de lokale en regionale overheid, en haar instituties en/of de aantasting van rechten en vrijheden en andere kernwaarden verbonden aan de Nederlandse democratie en vastgelegd in de grondwet.
	5.3 Sociaal psychologische impact	Gedragsmatige reactie van de bevolking die door uitgingen van angst en woede (mogelijk ook vermengd met verdriet en afschuw) worden gekarakteriseerd en waaraan de media aandacht besteden. Deze uitingen kunnen komen van personen die direct worden getroffen, en van de rest van de bevolking, en moeten waarneembaar zijn (d.w.z. hoorbaar, zichtbaar, leesbaar).
6 Veiligheid van cultureel erfgoed	6.1 Aantasting van cultureel erfgoed	De beschadiging, vernietiging of verdwijning van materiële sporen of getuigenissen uit het verleden in het heden die de samenleving om redenen van o.a. collectieve herinnering en identiteitsbehoud dan wel identiteitsvorming van belang acht om te bewaren, te onderzoeken, te presenteren en over te informeren.

9.2 Landgrensoverschrijdende risico's

Deze bijlage behandelt de landgrensoverschrijdende risico's die zich in België bevinden en een mogelijk risico voor de regio Zuidoost-Brabant vormen. In de kaart hieronder is de grens van VRBZO (rood omlijnd) en de 15-kilometerzone (zwart omlijnd) weergegeven. De reikwijdte van 15 kilometer van de landsgrens is conform het Verdrag van Helsinki.

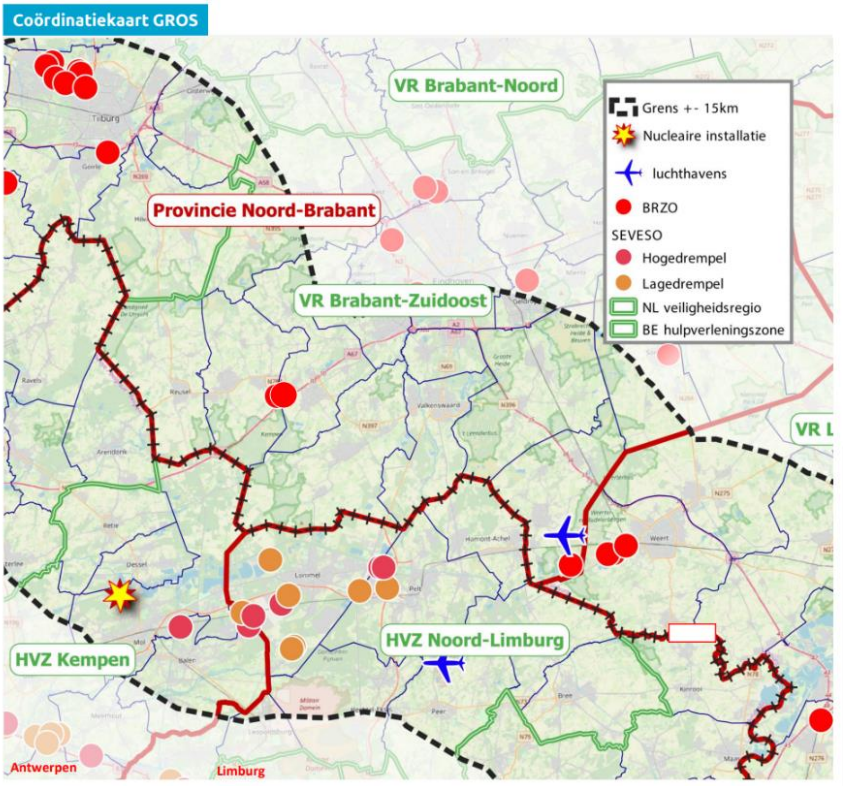

De Belgische gemeenten die zich in deze 15-kilometerzone bevinden worden hieronder vermeld. Dit zijn niet alleen de grensgemeenten. De gemeenten bevinden zich zowel in grensprovincie Antwerpen als in Limburg.

Provincie Limburg	Provincie Antwerpen
Lommel	Ravels
Pelt	Arendonk
Hamont Achel	Mol
Bocholt	Turnhout
Bree	Oud-Turnhout
Hechtel Eksel	Retie
Peer	Kasterlee
	Dessel
	Balen

De risico-inventarisatie is in 2010 tot stand gekomen en wordt periodiek geactualiseerd. Op basis van deze inventarisatie en professionele expertise is gekeken welke risico's in het grensgebied (kunnen) voorkomen. Het gaat om de volgende risico's:

Overstromingen
In de gemeente Pelt bevindt zich een wachtbekken voor hoogwater. Wanneer men deze vlakte na gebruik te snel weer laat leeglopen zonder afstemming met Waterschap De Dommel bestaat de kans op overlast in de regio Zuidoost-Brabant. Geografisch gezien ligt België een stuk hoger dan Nederland, wat gunstig is voor België aangezien het de kans op een overstroming verkleint.

Natuurbranden
Op het grensgebied tussen de regio Zuidoost-Brabant en de 15-kilometerzone in België bevinden zich veel grote bos- en heidegebieden. Het merendeel van deze gebieden is groter dan 100 hectare. Het gaat om De Liereman, Keiheuvel-De Most, Bosland, Achelse Kluis, Warmbeek Vallei, Lozerheide, Kempenbroek en Kamp Beverlo. Volgens de variabelen uit de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel 2009 worden deze gebieden dan ook aangeduid als een risico. Veel van deze natuurgebieden zijn ook grensoverschrijdend. Een brand die in België begint zou daarmee ook een risico voor de regio Zuidoost-Brabant kunnen vormen.

Ongeval vervoer gevaarlijke stoffen weg
De doorgaande rijkssnelwegen in onze regio en België verbinden binnen- en buitenlandse chemieclusters en chemische industrieën met elkaar. Transport van gevaarlijke stoffen in het grensgebied vindt plaats over provinciale en rijksgewestwegen, te weten:

Venlo – Antwerpen, A67 (NL) – A21 (BE):
Ten westen van Eersel gaat de Belgische E34 vanaf Antwerpen over in de A67, door een bosgebied met een relatief lang stuk zonder een aansluiting. De eerste aansluiting voor Eindhoven is Hapert en daarna Eersel. Met name de A67 / A21 is een zeer belangrijke route voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Deze weg is onderdeel van een route voor vrachtwagens die het Duitse Ruhrgebied met de Antwerpse haven verbindt.

Valkenswaard – Lommel, N69 (NL) – N74 (BE):
De N69 begint aan de zuidkant van Eindhoven aan de A67. De N69 is een enkelbaans gebiedsontsluitingsweg en loopt dwars door de kern Aalst. Hierna volgt een bosgebied, en loopt de N69 door het centrum van Valkenswaard. Ten zuiden van Valkenswaard volgen er geen bebouwde kommen meer, en loopt de N69 met 1x2 rijstroken door een bosgebied, waarna men de grens met België bereikt. Na een kruispunt met de weg naar Lommel-Kolonie begint de N74, die verder naar het zuiden richting Hasselt loopt.

Budel – Hamont N71 (BE):
De N71 start in het centrum van Hamont aan de Nederlandse grens, vlakbij Budel. Iets verder kruist hij de N76. Na de bebouwde kom van Hamont passeert de weg een industriezone en daarna loopt hij door wat minder bebouwd gebied.

Daarnaast vindt lokaal vervoer van gevaarlijke stoffen in de regio plaats over provinciale en gemeentelijke wegen naar onder meer (LPG-)tankstations, propaanreservoirs, koel- en vriesinstallaties, opslag- en verwerkende bedrijven met gevaarlijke stoffen en defensieterreinen. De bodem, het grondwater en oppervlaktewater kunnen verontreinigd raken. Vloeistoffen en verontreinigd bluswater kunnen in de riolering lopen en kunnen verdere effecten veroorzaken, zoals de aantasting van het functioneren van rioolwaterzuiveringen.

Incident wegverkeer
Naast bovenstaande wegen is er nog een verbinding tussen Reusel en Arendonk. Hier vindt geen vervoer gevaarlijke stoffen plaats.

Reusel – Arendonk, N284 (NL) – N139 (BE):
De N284 begint ten westen van Reusel op de grens met België, aan Belgische zijde gaat de N139 verder naar Arendonk en Turnhout. Aan Nederlandse zijde van de grens staat nog een oud grenscomplex, en verder naar Reusel toe staat ook veel bebouwing langs de weg.

Ongeval spoorvervoer
In de 15-kilometerzone in België bevinden zich enkele spoortrajecten waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, te weten:

- Traject Turnhout – Lier
- Traject Weert – Mol – Herentals

Ongeval transport buisleiding
In de 15-kilometerzone in België bevinden zich verschillende aardgas- en buisleidingen voor het vervoer van brandbare stoffen en buisleidingen voor andere gevaarlijke stoffen, geëxploiteerd door verschillende bedrijven. Vanuit Nederland is een inventarisatie van deze gegevens tot nu toe erg moeilijk te bepalen en beperken we ons alleen tot de gegevens die we vanuit de (Nederlandse) provinciale risicokaart kunnen halen. De risicokaart geeft twee buisleidingen aan die grensoverschrijdend vanuit Nederland naar België zijn. Deze buisleidingen worden door de volgende bedrijven geëxploiteerd:

- Defensiepijpleiding organisatie (NATO)
- Gasunie
- Verschillende Fluxys hogedrukpijpleidingen (tot 600mm op 80 Bar)

Ongeval stationaire inrichtingen
Binnen de 15-kilometerzone in België bevinden zich meerdere hoog drempelwaardige Seveso bedrijven.

Naam bedrijf	Type bedrijf	Gemeente
AGC Glas Europe Belgium	Produceert isolerend glas	Mol
AJINOMOTO Omnichem N.V	Produceert farmaceutische ingrediënten	Balen
Nyrstar Belgium SA/NV	Produceert zink, lood en legeringen	Balen
Nyrstart	Produceert zink, lood en legeringen	Pelt
EverZinc	Vervaardiging zinkpoeders voor batterij-industrie	Pelt

Tigro industries	Opslag en behandeling van o.a. chemische stoffen	Lommel
H. Essers	Opslag en behandeling van o.a. chemische stoffen	Lommel
Soudal	Produceert o.a. silicone, lijm en PU schuim	Turnhout

Stralingsongevallen

Onder stralingsongevallen wordt verstaan ongevallen met nucleaire installaties of radioactieve bronnen en vervoersongevallen met radioactief materiaal. Een stralingsongeval kan nucleaire straling in een groot gebied tot gevolg hebben. Op 14 km van de Nederlandse grens bevindt zich in Mol/Dessel in België nucleaire industrie:

- Het verwerkingsbedrijf van radioactief afval Belgoprocess;
- Het Studiecentrum voor Kernenergie SCK CEN
- Het onderzoeksinstituut JRC te Geel

De onderzoeksreactor in Mol heeft overigens een kleiner vermogen dan een kerncentrale. Delen van de gemeenten Reusel-De Mierden, Bladel, Eersel en Bergeijk liggen binnen een straal van 20 km van deze bedrijven.

9.3 Uitwerking crisistypen

9.3.1 Wateroverlast als gevolg van hoge rivierwaterstanden

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Gelet op de hoge en topografische ligging ten opzichte van de grote rivieren (vooral de Maas), valt de regio Zuidoost-Brabant buiten de directe invloedssfeer van een eventuele overstroming van de grote rivieren. Desondanks is er wel een risico op wateroverlast als gevolg van hoge rivierwaterstanden in de regio Zuidoost-Brabant.

Tijdens de winter en het vroege voorjaar is er in de regio Zuidoost-Brabant een grotere kans op wateroverlast als gevolg van hoge rivierwaterstanden. In deze seizoenen komt er vaak veel neerslag voor in combinatie met smeltwater uit hoger gelegen gebieden, wat de waterstanden in rivieren zoals de Maas doet stijgen. Dit verhoogt het risico op wateroverlast aanzienlijk. Zoals ook in het crisistype ‘overstromingen: wateroverlast als gevolg van extreme neerslag’ beschreven is, lijkt de scheiding tussen de reguliere hoogwaterperiode (oktober – april) en de zomerse extreme neerslag echter te vervagen. Klimatologische ontwikkelingen maken dat opwarming van de aarde leidt tot warmere luchtstromen die meer water kunnen vasthouden en vervolgens in neerslag weer loslaten. Het aandeel neerslag lijkt daarmee een grotere impact op rivierstanden te krijgen. Door langdurige neerslag zijn watersystemen vaker en langer verzadigd (hoge grondwaterpeilen en oppervlaktewaterpeilen). In het regionaal systeem lijken riviertjes daardoor ook vaker tot hoge peilen te komen en buiten hun oevers te treden. De kans dat een hoge Maaswaterstand samenvalt met hoge pieken in het regionaal systeem (die dan niet / minder water kan afvoeren en dus tot extra overlast kan leiden) neemt ook toe.

De gebieden langs kleinere rivieren en beken, zoals de Dommel, de Aa en de Nete, zijn extra kwetsbaar voor wateroverlast door hoogwater. Vooral laaggelegen en dichtbebouwde gebieden in de buurt van deze waterwegen zijn daardoor gevoelig voor wateroverlast.

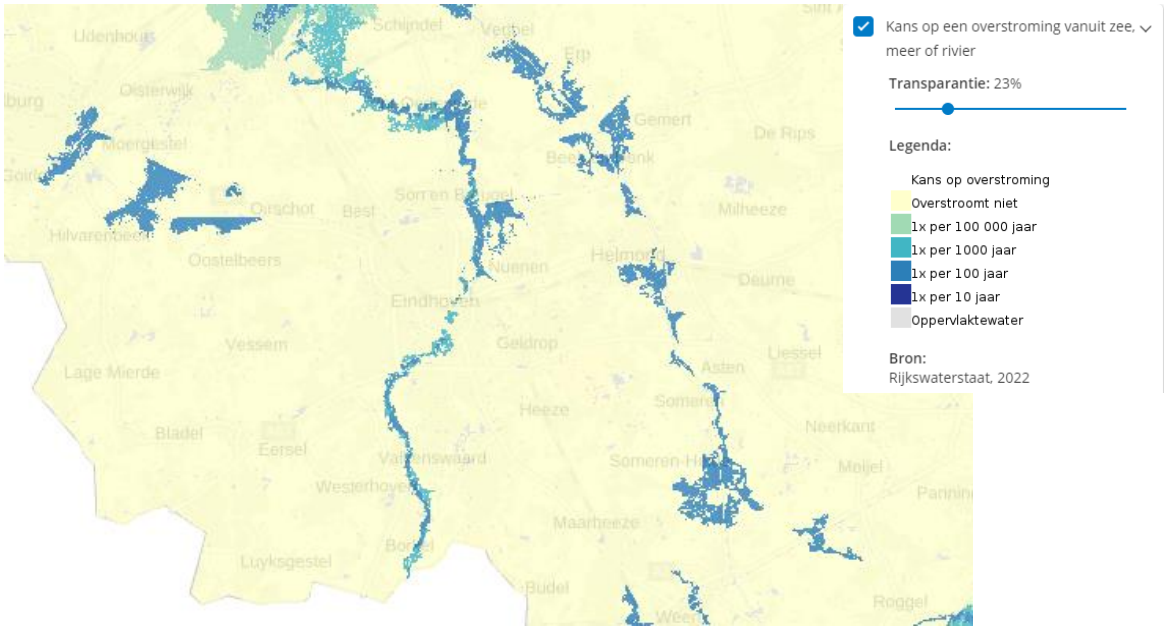

Bron: atlasleefomgeving kaart Kans op een overstroming vanuit zee, meer of rivier.

Casuïstiek en statistiek

In de regio Zuidoost-Brabant is in zowel 2023 als 2024 in bepaalde gebieden sprake geweest van grootschalige incidenten met wateroverlast door hoge rivier- en grondwaterstanden in combinatie met aanhoudende neerslag. Het was niet zo zeer de Maas, waar het regionaal watersysteem uit de regio Zuidoost-Brabant op afwatert, die tot problemen leidde. In plaats waren het de kleinere rivieren en beken, zoals de Dommel, de Aa en de Kleine Beerze, die bij aanhoudende neerslag in combinatie met een volledig verzadigd regionaal watersysteem en hoge grondwaterstanden, voor lokale wateroverlast zorgden. De kans op dergelijke overlast neemt toe door klimaatverandering, met name tijdens de winter en het vroege voorjaar wanneer zowel neerslag als smeltwater bijdragen aan verhoogde rivierwaterstanden. De kans dat in de omliggende gebieden wateroverlast wordt veroorzaakt als gevolg van hoge rivierwaterstanden wordt geschat op 1 keer per 100 jaar (of: ieder jaar 1% kans op zo'n situatie). Kijken we echter naar de combinatie van langdurig aanhoudende neerslag, zoals in de periode 2023 – 2024, dan is de verwachting dat deze kans zal stijgen. Dit kan nog niet met nieuwe cijfers worden onderbouwd.

Oorzaken

In de regio Zuidoost-Brabant is wateroverlast door hoge rivierwaterstanden vooral het gevolg van zware regenval en smeltwater die de waterstanden in kleinere rivieren en beken zoals de Dommel, de Aa en de Kleine Beerze doen stijgen. Deze waterwegen kunnen bij extreme weersomstandigheden of langdurige periodes van aanhoudende regenval snel vol raken, wat kan leiden tot wateroverlast wanneer voorziene waterbeheersingsmaatregelen (zoals regionale keringen en waterbergingsgebieden) onvoldoende oplossingen bieden. Klimaatverandering draagt bij aan deze problematiek door meer extreme en langdurige neerslag die de kans op hoge rivierwaterstanden doet toenemen.

Objecten van belang

Bruggen en wegen die de Dommel en de Aa kruisen zijn kwetsbaar voor hoge rivierwaterstanden, wat mobiliteitsproblemen in de regio zou kunnen veroorzaken. Ook liggen er waterzuiveringsinstallaties in het invloedsgebied van de Dommel en de Aa. Deze installaties zijn van cruciaal belang voor het beheer van afvalwater en moeten bestand zijn tegen wateroverlast door hoge rivierwaterstanden om vervuiling te voorkomen.
Laaggelegen woonwijken en dorpen langs de rivieren lopen risico op aanzienlijke waterschade. Landbouwpercelen in de buurt van de Dommel en de Aa kunnen overstromen bij hoge waterstanden, wat leidt tot gewasschade en economische verliezen voor boeren.
Hoge rivierwaterstanden kunnen tot slot aanzienlijke gevolgen hebben voor het scheepvaartverkeer in de regio Zuidoost-Brabant. Wanneer de waterstanden in de kanalen (Wilhelminakanaal en Zuid-Willemsvaart) te veel stijgen, kunnen verschillende problemen optreden of maatregelen genomen moeten worden die de scheepvaart beïnvloeden (bijvoorbeeld het sluiten van waterkeringen en sluizen). Ook kan wateroverlast door hoge rivierwaterstanden leiden tot storingen in elektriciteit, water en gas, wat bijkomende problemen veroorzaakt voor inwoners en bedrijven.
Wateroverlast door hoge rivierwaterstanden kan tevens aanzienlijke schade toebrengen aan cultureel erfgoed in de regio Zuidoost-Brabant. Historische gebouwen, monumenten en archeologische sites in laaggelegen gebieden langs rivieren zoals de Dommel en de Aa zijn kwetsbaar.

Ontwikkelingen

De waarschijnlijkheid van wateroverlast door hoge rivierwaterstanden in Nederland wordt beïnvloed door verschillende ontwikkelingen. Klimaatverandering leidt tot intensievere en frequentere regenval, wat zorgt voor hogere waterstanden in rivieren, maar vooral ook gedurende een langere periode, niet alleen in het najaar en de winter maar mogelijk ook steeds vaker daar buiten. Daarnaast maakt de toenemende digitalisering van waterbeheersystemen de systemen kwetsbaar

voor cyberaanvallen, wat de controle over deze systemen (en onderliggende ICT) kan verstoren. Tot slot verhogen bevolkingsgroei en verstedelijking de druk op de het ruimtelijk gebruik en het watersysteem.

Maatregelen

Preventief

- Steeds meer gemeenten passen het beleid ruimtelijke ordening aan (meer onverharde oppervlakte en meer ruimte voor water).
- De provincie Noord-Brabant en de Brabantse Waterschappen werken met de veiligheidsregio's, Rijkswaterstaat en Defensie samen om voorbereid te zijn op hoogwater en extreem weer in Noord-Brabant (project bovenregionale samenwerking hoogwater en extreem weer).
- Waterschappen werken aan het creëren van waterbergingsgebieden en de watertransitie (water en bodem sturend bij ruimtelijke ontwikkelingen).
- Gemeenten en waterschappen passen rioolsystemen aan.

Reactief

- Plaatsen noodpompen en nooddijkjes door het waterschap.
- Het waterschap zorgt voor de inzet van de waterbergingsgebieden.
- De gemeente laat gebieden ontruimen (mensen en dieren) en wegen afsluiten.

Partners

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor kanalen in de regio Zuidoost-Brabant, de waterschappen ('Aa en Maas' en 'De Dommel') voor het regionale watersysteem en de afvalwaterzuivering en de gemeenten voor de riolering . Het KNMI is verantwoordelijk voor de informatievoorziening over actuele en verwachte weersomstandigheden die van invloed kunnen zijn op de (dreigende) overstroming.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, overstroming als gevolg van hoge rivierwaterstanden.
Maakt zich wel eens zorgen: 21% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 89% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 10% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico 'overstromingen' opgenomen. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 36% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat het risico 'overstromingen' plaatsvindt, tegenover 42% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico's en dreigingen: 13% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over overstromingen, tegenover 19% van de Nederlanders.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

De situatie rondom de jaarwisseling 2023 / 2024 en nadien heeft aangetoond dat de maatschappelijke aandacht enorm toeneemt. Zowel van mogelijke inwoners en bedrijven die geraakt worden, de media als de beleidsmakende en uitvoerende instanties (watertransitie: water- en bodem sturend). In die toenemende aandacht is ook een verharding richting het overheidsoptreden ontstaan.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Wateroverlast door hoge rivierwaterstanden in Zuidoost-Brabant kan diverse ernstige gevolgen hebben, maar deze hoeven niet direct op te treden. Bruggen en wegen langs bijvoorbeeld de Dommel en de Aa kunnen kwetsbaar zijn en mogelijk beschadigd raken, wat mobiliteitsproblemen en economische schade veroorzaakt. Laaggelegen woonwijken en dorpen kunnen aanzienlijke waterschade oplopen, wat tevens gezondheidsrisico's kan veroorzaken en de primaire levensbehoeften van inwoners kan bedreigen. Landbouwpercelen kunnen overstromen, wat leidt tot mogelijke gewasschade en economische verliezen voor boeren. Hoge waterstanden kunnen verder het scheepvaartverkeer verstoren, wat economische vertragingen en logistieke problemen veroorzaakt. Ook kunnen storingen in elektriciteit, water en gas bijkomende problemen opleveren voor inwoners en bedrijven. Maar ook cultureel erfgoed, zoals historische gebouwen en monumenten, kunnen kwetsbaar zijn voor waterschade. De natuur en het milieu kunnen eveneens worden aangetast door verontreiniging en overstroming van natuurlijke habitats.

Waarschijnlijkheid

De kans dat in bepaalde gebieden in de regio Zuidoost-Brabant wateroverlast wordt veroorzaakt als gevolg van hoge rivierwaterstanden wordt geschat op 1 keer per 100 jaar (of anders gezegd: ieder jaar 1% kans). De waarschijnlijkheid van wateroverlast door hoge rivierwaterstanden in Nederland wordt beïnvloedt door verschillende ontwikkelingen. Klimaatverandering leidt tot intensievere en frequentere regenval, wat zorgt voor hogere waterstanden in rivieren. Hoewel er nog geen concrete nieuwe cijfers met betrekking tot verwachting zijn, lijkt het gelet op de klimaatverandering en de ervaring 2023 / 2024 wel dat de kans dat dergelijke situaties zich voordoen stijgt. In welke mate is onzeker.

Illustratief scenario

Het watersysteem kent al enkele weken verhoogde waterstanden als gevolg van langdurige neerslag. In februari begint het water in de Dommel en de Aa snel te stijgen door aanhoudende zware regenval en smeltwater uit hoger gelegen gebieden. Op een vroege ochtend in februari geven de waterschappen De Dommel en Aa en Maas aan dat er over een aantal dagen mogelijk sprake is van overstromingsgevaar voor laaggelegen gebieden. De rivieren treden buiten hun oevers, en het water begint landbouwpercelen en wegen in de omgeving te overspoelen.

Inwoners van laaggelegen wijken worden gewaarschuwd en geëvacueerd naar hogere gronden en noodopvanglocaties. De waterschappen plaatsen noodpompen en zandzakken langs kritieke punten om de waterstroom te beheersen en verdere overstromingen te voorkomen. Ondanks deze maatregelen komen straten, kelders en woningen in tal van gebieden onder water te staan. In de overstroomde woonwijken ontstaat schade aan huizen door het binnendringende water, met als gevolg schimmelvorming en verzwakking van funderingen.

Een aantal bruggen en wegen die de Dommel en de Aa kruisen, raken beschadigd of onbegaanbaar, wat leidt tot verkeersproblemen en economische verliezen door vertragingen en omleidingen. De pompgemalen worden maximaal ingezet om overtollig water af te voeren.

De overstromingen treffen ook de landbouwgebieden rondom de rivieren, waardoor gewassen beschadigd raken en vee in gevaar komt. Boeren in deze gebieden rapporteren aanzienlijke economische verliezen.

Verschillende natuur- en recreatiegebieden lijden onder de wateroverlast. De natuur wordt beschadigd en recreatieve activiteiten komen tot stilstand, wat de lokale economie schaadt. Terwijl de waterstanden langzaam beginnen te dalen, blijft de situatie kritisch en houden de waterschappen en hulpdiensten de situatie nauwlettend in de gaten.

9.3.2 Wateroverlast als gevolg van extreme neerslag

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Extreme neerslag kan op een aantal manieren weergegeven worden. Het KNMI gebruikt in zijn weeralarm-berichtgeving hiervoor de indicator 'zware neerslag'. Deze indicator staat voor het aantal dagen per jaar dat er ergens in Nederland 50 millimeter neerslag valt of meer. Waardes boven de 50 millimeter in een uur en 100 millimeter in een dag zijn voor het Nederlandse klimaat redelijk extreem. Dat deze kans op extreme neerslag klein is, betekent niet dat dit soort gebeurtennissen in Nederland heel weinig optreden. Een extreem in de uurneerslag treedt (vrijwel) ieder jaar wel ergens in Nederland op. Sterker nog, als gevolg van de klimaatverandering is te zien dat de neerslagextremen langzaamaan toenemen. Of een bui in een bepaalde categorie viel, kan vaak pas achteraf na nadere evaluatie worden bepaald. Een belangrijk kenmerk van dit crisistype is de (on)voorspelbaarheid. Het is erg lastig om te voorspellen waar en wanneer de te verwachten neerslag zal vallen, Deze grote onzekerheid maakt dat het handelingsperspectief (reactietijd) vaak veel korter is dan nodig om nog de juiste maatregelen te treffen.

Neerslag kan op verschillende manieren extreem zijn. Er kan op een bepaalde locatie veel neerslag vallen in een korte duur, vaak binnen een uur of in enkele uren. Deze neerslag valt voornamelijk uit buien, die relatief kort duren en deze treden voornamelijk in het zomerhalfjaar op. Het kan ook veel langer hard regenen over veel grotere gebieden. De intensiteit van de neerslag is in deze situatie veel lager, maar het regent wel lang en over grote gebieden. Dit soort neerslag valt vaak in de winter. Er wordt dan niet gesproken over buien, maar over grootschalige of frontale neerslag. Niet in alle gevallen is het verschil in buiige neerslag en grootschalige neerslag zo duidelijk. Er treden ook vaak mengvormen op waarbij het hard regent over relatief grote gebieden, en waarbij buien zich aaneen lijken te rijgen tot meer grootschalige gebieden.

Extreme neerslag in korte tijd veroorzaakt vooral wateroverlast in de bebouwde omgeving en langdurige neerslag is vooral een groot probleem voor het landelijk gebied. Juist de eerder geschetste ‘cumulatie’ van hoge (grond)waterstanden en langdurige periode van neerslag, maakt dat de verwachting dat er vaker wateroverlast zal optreden bij op zichzelf minder extreme buien toeneemt. Dit risico neemt dus toe, buien op zichzelf hoeven wat betreft ‘neerslagintensiteit’ niet meer zo extreem te zijn om toch tot veel overlast te leiden. Stedelijke gebieden zijn vaak gevoelig voor wateroverlast, omdat ze uit veel bebouwing en verharding bestaan. Die zorgen ervoor dat het regenwater moeilijk in de bodem weg kan zakken. Buurten met veel groen hebben daar veel minder last van. Daarnaast zijn sommige plekken gevoeliger voor wateroverlast dan andere. Door langdurige neerslag in grote hoeveelheden kan het watersysteem vol raken, waardoor regenwater in plassen op het land blijft staan. Ook kan het land onderlopen vanuit sloten of beken. Hoe erg de wateroverlast is, hangt vooral af van de duur en het landgebruik. Bebouwde gebieden en stukken grond met hoogwaardige teelt ondervinden meer wateroverlast dan bijvoorbeeld graslanden.

Het soort wateroverlast dat ontstaat, hangt dus af van de plek, het type neerslag en het grond-/ ruimtegebruik van de plek van de overlast.

Voor neerslagduren van minder dan een dag (korte duren tot 12 uur) zijn er geen aantoonbare verschillen in de extremen. Het regent overal in Nederland ongeveer even hard. Voor dagelijks extremen (lange duren vanaf 12 uur) zijn er wel aantoonbare regionale verschillen in neerslagextremen binnen Nederland. Zo regent het in het westen van Nederland, met name in Zuid-Holland, en in het zuiden van Limburg, harder dan in de rest van Nederland.

Casuïstiek en statistiek

In de afgelopen jaren hebben zich in de regio Zuidoost-Brabant meerdere situaties voorgedaan met extreme neerslag die tot wateroverlast hebben geleid. In juni 2022 werden verschillende delen van Zuidoost-Brabant getroffen door extreme neerslag, wat resulteerde in wateroverlast in zowel stedelijke als landelijke gebieden. Straten in Eindhoven en omliggende dorpen stonden onder water, wat leidde tot verkeersproblemen en schade aan eigendommen. Maar ook gezondheidsrisico's door bijvoorbeeld schimmelvorming. Meldingen van wateroverlast kwamen vooral uit Eindhoven, Valkenswaard en Veldhoven

In 2023 was er opnieuw sprake van hevige en vooral langdurige regenval die leidde tot overstromingen in de regio. Vooral boeren in de omgeving van De Kempen meldden aanzienlijke schade door de extreme neerslag, die ook de activiteiten van Waterschap De Dommel beïnvloedde.

Tijdens de periode eind mei – begin juni 2024, toen het in delen van het beheersgebied van de waterschappen erg nat was en er lokaal veel overlast ervaren werd, zijn naar verwachting enkele buien gevallen van meer dan 50 mm. In deze periode is bijna twee keer zo veel neerslag gevallen dan normaal. Deze ervaring is ook voor de waterschappen relatief nieuw. Het was niet alleen langdurig erg nat, ook leken de buien zich te concentreren in bepaalde hoeken van Brabant (waaronder Wintelre / Vessem). Met als hoogtepunt de weken rond de 'jaarwisseling'. Het hele systeem (zowel grond- en oppervlaktewater) was verzadigd. Iedere bui, ook die van een relatief beperkte hoeveelheid mm's, kwam direct tot afstroom en zorgde op verschillende plaatsen tot herhaaldelijke overlast. Feitelijk betrof dit een ander crisistype: 'Overstromingen (wateroverlast als gevolg van hoge rivierwaterstanden)'. Deze situatie hield echter lang aan. Dit leidde er toe dat in een deel van het beheersgebied, ook na het 'regulier hoogwaterseizoen', nog steeds sprake was van een verzadigd systeem (grond- en oppervlaktewater). Buien die in mei en juni vielen leidde op sommige plaatsen daardoor, ook al vanaf een veel kleinere intensiteit dan 50 mm, direct tot opnieuw wateroverlast (ondergelopen percelen, ondergelopen kelders, rioolwater op straat).

Oorzaken

De oorzaken van wateroverlast door extreme neerslag zijn veelzijdig en omvatten zowel natuurlijke als menselijke factoren. Hierbij kan in eerste instantie worden gedacht aan de intensiteit en frequentie van neerslag. Maar ook onvoldoende waterafvoer door bijvoorbeeld stedelijke verharding of ondermaatse rioolcapaciteit zijn belangrijke factoren waardoor wateroverlast kan ontstaan in geval van extreme neerslag. De klimaatverandering leidt ook beleidsmatig tot nieuwe inzichten. Zo is het principe 'water en bodem sturend' bij ruimtelijke ordeningsvraagstukken een steeds actueler thema. Dat vraagt echter veel tijd en aanpassing in denken en doen (watertransitie). Dit leidt tot gesprekken of het huidige ruimtegebruik in bepaalde gebieden nog wel bij deze inzichten past. Iets dat nu tot een overlastsituatie leidt, zou dat in de toekomst op dezelfde plek als gevolg van deze ontwikkeling wellicht niet meer of op zijn minst minder zijn.

Objecten van belang

In de regio Zuidoost-Brabant zijn diverse locaties kwetsbaar voor wateroverlast door extreme neerslag. Steden zoals Eindhoven en Helmond, met hun dichtbebouwde en laaggelegen wijken, zijn gevoelig voor wateroverlast, wat aanzienlijke schade en verstoringen kan veroorzaken. Verder speelt in verharde gebieden de riolering vaak een belangrijke rol bij het afvoeren van regenwater. Veel gemeenten hebben een gemengd rioolstelsel. Omdat de capaciteit hiervan beperkt is, kan het bij overbelasting overstromen. Regenwater komt dan gemengd met vuilwater op straat te staan of komt via een overstort terecht in oppervlaktewater. Dit kan gezondheidsrisico's veroorzaken. De infrastructuur, waaronder de A2, A67 en belangrijke spoorlijnen, kan door overstromingen onbegaanbaar worden, wat leidt tot verkeerschaos en economische verliezen. Ook kritieke infrastructuur zoals ziekenhuizen kunnen moeilijk bereikbaar worden, terwijl waterzuiveringsinstallaties bij overbelasting milieu- en gezondheidsrisico's kunnen opleveren.

Bedrijventerreinen zoals Brainport Industries Campus kunnen door wateroverlast hun productie en toeleveringsketens verstoord zien, met economische gevolgen. Landbouwgebieden rond Helmond en De Kempen kunnen gewasschade lijden door overstromingen, wat de voedselvoorziening beïnvloedt. Recreatiegebieden kunnen zwaar beschadigd raken, wat de natuur en recreatiemogelijkheden beperkt en de lokale economie schaadt.

Ontwikkelingen

Extreme neerslag is in Nederland sterk toegenomen. Het opvallendst is de toename van de dagen waarop ergens in Nederland meer dan 50 millimeter regen valt. Dat aantal dagen is sinds 1951 toegenomen met 85%.
In de toekomst neemt het aantal lichte zomerse buien af. Het aantal zware buien met veel neerslag neemt daarentegen toe. Er vindt daarmee een verschuiving plaats van lichte naar zwaardere en intensere buien. De toename van de hoeveelheid neerslag komt vooral door de opwarming van de aarde. Warme lucht kan namelijk meer vocht bevatten.

Er ontstaat meer kans op wateroverlast doordat de hoeveelheid en de hevigheid van neerslag toeneemt. De grens tussen een regulier hoogwaterseizoen (wateroverlast als gevolg van hoge rivierwaterstanden) en het zomerseizoen (wateroverlast als gevolg van extreme neerslag) lijkt als gevolg van de klimaatveranderingen te vervagen. De kans op overlast neemt ook bij kleine buien al toe, juist vanwege de geschetste situatie van langdurige neerslag die leidt tot langdurig verzadigde watersystemen (grond- en oppervlaktewater).

Daarnaast maakt de toenemende digitalisering van waterbeheersystemen de systemen kwetsbaar voor cyberaanvallen, wat de controle over deze systemen (en onderliggende ICT) kan verstoren. Tot slot verhogen bevolkingsgroei en verstedelijking de druk op de het ruimtelijk gebruik en het watersysteem.

Daarnaast zien we een trend dat steeds meer ‘afkoppeling’ van verhard oppervlak plaatsvindt (schoon regenwater) om onnodige belasting van rioleringstelsels te voorkomen en effectiviteit van rioolwaterzuiveringsinstallaties te behouden. Dit water vind vervolgens zijn weg naar oppervlaktewater of zakt weg naar het grondwater. Wanneer deze echter ook al hoog zijn, dan kan dit afgekoppelde water ook niet meer weg en draagt het juist bij aan extra overlast.

Daarentegen zorgt toenemende droogte in de zomer voor een extra uitdaging. Omdat regenwater moeilijk in een droge bodem kan infiltreren. Hierdoor kan sneller wateroverlast ontstaan. Verder is vooral de bebouwde omgeving gevoelig voor dit type wateroverlast. Er is weinig ruimte om grote hoeveelheden water te bergen of af te voeren. En water kan moeilijk infiltreren in gebieden met veel verharding.

Maatregelen

Preventief

- Steeds meer gemeenten passen hun beleid ruimtelijke ordening aan (meer onverhard oppervlak en meer ruimte voor water).
- Er is een Coördinatiekaart ‘Waterkolom’.
- Waterschappen werken aan het creëren van waterbergingsgebieden en de watertransitie (water en bodem sturend bij ruimtelijke ontwikkelingen).
- Gemeenten en waterschappen passen rioolsystemen aan.
- Aandacht voor normering voor ‘zomerse situaties’ (voor de bescherming van stedelijk gebied in winterse hoogwaterperiodes zijn normen, voor de zomersituaties nog niet of nauwelijks).

Reactief

- Het waterschap plaatst noodpompen en nooddijkjes.
- Het waterschap zet waterbergingsgebieden in.
- De gemeente laat gebieden ontruimen (mensen en dieren) en wegen afsluiten.

Partners

De gemeenten hebben vooral een hemelwaterzorgplicht en een zorgplicht voor stedelijk afvalwater. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor inzameling en verwerking van afstromend hemelwater op openbaar terrein. En voor het inzamelen en afvoeren van afvalwater, waaronder de aanleg en beheer van het riool. De waterschappen Aa en Maas en De Dommel zijn verantwoordelijk voor de inname en zuivering van het rioolwater en het beheer en onderhoud van watergangen. Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het beheer van de kanalen. Het KNMI is verantwoordelijk voor de informatievoorziening over actuele en verwachte weersomstandigheden die van invloed kunnen zijn op de (dreigende) overstroming.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, overstroming als gevolg van extreme neerslag.
Maakt zich wel eens zorgen: 35% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 72% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 8% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘overstromingen’ opgenomen. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 36% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat het risico ‘overstromingen’ plaatsvindt, tegenover 42% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 13% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over overstromingen, tegenover 19% van de Nederlanders.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

De situatie rondom de jaarwisseling 2023 / 2024 en nadien heeft aangetoond dat de maatschappelijke aandacht enorm toeneemt. Zowel van mogelijke inwoners en bedrijven die geraakt worden, de media als de beleidsmakende en uitvoerende instanties (watertransitie: water- en bodem sturend). In die toenemende aandacht is ook een verharding richting het overheidsoptreden ontstaan.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

In de regio Zuidoost-Brabant kan wateroverlast door extreme neerslag aanzienlijke gevolgen met zich meebrengen. Laaggelegen woonwijken kunnen te maken krijgen met ernstige waterschade, variërend van ondergelopen kelders en woonkamers tot structurele schade aan gebouwen. Schimmelvorming en verzwakking van funderingen zijn mogelijke gevolgen. Bedrijven en industrieën kunnen tijdelijk stilgelegd worden door wateroverlast, wat leidt tot productie- en inkomstenverlies. Leveringsketens kunnen verstoord raken, waardoor grondstoffen en producten moeilijker beschikbaar worden. Vooral agrarische bedrijven kunnen grote verliezen lijden door overstroomde velden.

Belangrijke infrastructuur, zoals snelwegen en spoorlijnen, kan door overstromingen onbegaanbaar worden, wat resulteert in verkeerschaos en economische verliezen door vertragingen en omleidingen. Dit belemmert zowel het forensenverkeer als het goederenvervoer ernstig. Wegen, bruggen en spoorwegen kunnen beschadigd raken, vooral in landelijke gebieden en dorpen waar afwateringssystemen minder robuust zijn, wat kan leiden tot wegverzakkingen en beschadigingen aan bruggen en dijken.

Overstroomde riolen kunnen leiden tot verontreiniging van het water met ziekteverwekkers, wat gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Stroom-, water- en gasleidingen kunnen beschadigd raken wat kan leiden tot tijdelijke uitval van elektriciteit, drinkwatervoorziening en verwarming. Ook kunnen zich milieurisico’s voordoen. Overstromingen kunnen leiden tot verontreiniging van drinkwaterbronnen en landbouwgrond, vooral als chemische stoffen en afval in het water terechtkomen. Dit kan langdurige milieuschade veroorzaken en de voedselveiligheid in gevaar brengen.

Natuur- en recreatiegebieden lijden onder overstromingen die de natuur beschadigen en recreatieve mogelijkheden beperken, wat ook de lokale economie schaadt. Kritieke infrastructuur, zoals ziekenhuizen, kan bij wateroverlast moeilijk bereikbaar worden, wat de werking van vitale systemen verstoort en levensbedreigende situaties kan veroorzaken. Waterzuiveringsinstallaties kunnen tijdens hevige regenval overbelast raken, wat leidt tot verontreiniging van het oppervlaktewater en ernstige milieuschade en gezondheidsrisico's.

Waarschijnlijkheid

De kans op wateroverlast door extreme neerslag neemt toe door de toename in hoeveelheid en hevigheid van neerslag. Dit wordt verergerd door zomerse droogte, die de infiltratie van regenwater in de bodem belemmert. Vooral stedelijke

gebieden zijn kwetsbaar door beperkte ruimte voor waterberging en veel verharding. In de toekomst zullen lichte zomerse buien afnemen, terwijl zware, intensere buien toenemen door de opwarming van de aarde, omdat warme lucht meer vocht kan bevatten.

Illustratief scenario

Op een zomerse middag voorspelt het KNMI een zware storm voor de regio Zuidoost-Brabant, waarbij binnen enkele uren 70 mm regen wordt verwacht. Rond twee uur ’s middags begint het hevig te regenen. Het verkeer ondervindt al snel hinder door de zware regenval, en binnen een half uur staan verschillende straten blank. Het verkeer komt langzaam tot stilstand en chaos begint zich te vormen. Een uur later, om drie uur, raken in verschillende gebieden de rioleringssystemen overbelast. De putdeksels worden door de enorme waterdruk omhooggeduwd, en ongezuiverd water stroomt de straten op.

Op verschillende plaatsen treden de watergangen buiten hun oevers, wat leidt tot overstromingen op de landbouwpercelen in de omgeving. De infrastructuur begint ernstige schade te vertonen; tunnels en onderdoorgangen staan vol water, waardoor het verkeer compleet stilvalt en diverse wegen afgesloten moeten worden. Ook spoorlijnen zijn getroffen, met uitval van belangrijke trajecten als gevolg.

Tegen vier uur staan de kelders en begane grond van woningen in laaggelegen wijken op een aantal plaatsen onder water. Inwoners moeten geëvacueerd worden omdat de waterstand blijft stijgen. Gemeenten en waterschappen reageren door noodpompen in te zetten en tijdelijke waterbergingsgebieden te creëren om het overtollige water op te vangen.
De economische impact wordt duidelijk als bedrijven in de getroffen gebieden hun activiteiten moeten staken. Scholen, ziekenhuizen en andere kritieke infrastructuur ondervinden ernstige hinder door de wateroverlast. Rondom De Kempen rapporteren agrarische bedrijven aanzienlijke schade aan hun gewassen door de overstroomde velden.

Met de avond in zicht, rond zes uur, ontstaan gezondheidsrisico's door het contact met verontreinigd water. Hulpdiensten hebben moeite om alle noodoproepen te beantwoorden door de slechte bereikbaarheid van de wegen. In sommige wijken valt de stroom uit door beschadigde transformatorstations, en ook gas- en waterleidingen raken beschadigd, wat leidt tot uitval van verwarming en drinkwatervoorziening. De hele nacht blijven waterschappen en gemeentelijke diensten werken aan het beheersen van de situatie. Nooddijken worden geplaatst en extra noodopvanglocaties worden geopend voor geëvacueerden.

9.3.3 Dijkdoorbraak

Eigenschappen risico's

Geografische en temporele kenmerken

Nederland heeft veel belangrijke dijken, dammen en duinen. Deze zijn vooral langs de kust en in het rivierengebied te vinden en worden ook wel primaire keringen genoemd. Deze zijn aangeduid met de kleuren oranje, rood en paars. De regio Zuidoost-Brabant valt buiten de directe invloedssfeer van een eventuele overstroming vanuit zee of van de grote rivieren zoals de Maas. De regio Zuidoost-Brabant heeft wel dijken, maar het aantal en de omvang zijn minder prominent dan in gebieden direct langs de zee of de grote rivieren. De dijken in Zuidoost-Brabant zijn voornamelijk gericht op het beheersen van waterstanden langs kleinere rivieren en beken zoals de Dommel en de Aa, zij worden ook wel regionale keringen genoemd. Desondanks zijn deze dijken essentieel om overstromingen in de regio Zuidoost-Brabant te voorkomen. In de onderste kaart is weergegeven hoe hoog het water maximaal kan stijgen in bepaalde gebieden bij een dergelijke overstroming.

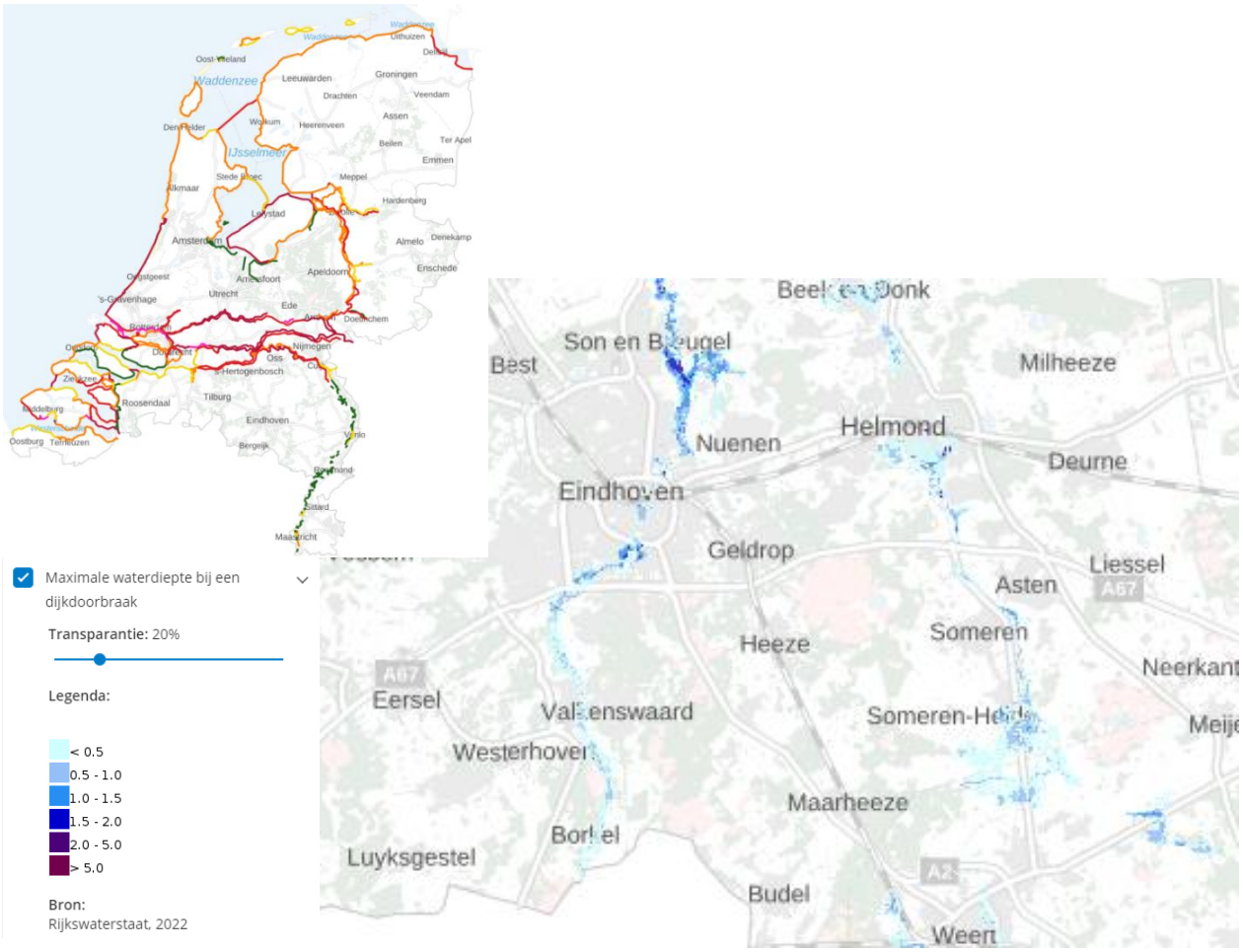

De kans op dijkdoorbraken in de regio Zuidoost-Brabant is met name tijdens de winter en het vroege voorjaar groter. In deze periodes is er vaak veel neerslag in combinatie met smeltwater uit hoger gelegen gebieden, wat de waterstanden in rivieren zoals de Dommel en de Aa doet stijgen. De kans dat deze relatief kleine dijken (keringen) doorbreken, blijft erg klein. De kans dat het water 'erover heen stroomt' als gevolg van hoge waterstanden is groter dan dat een kering bezwijkt (doorbraak).

Casuïstiek en statistiek

In de afgelopen jaren (2022, 2023 en 2024) hebben zich in de regio Zuidoost-Brabant meerdere situaties voorgedaan met extreme neerslag die tot wateroverlast hebben geleid. De overlast ontstond niet door doorbraak van keringen, maar juist door te hoge waterpeilen in beken en rivieren waarbij het water over de keringen heen stroomde (zie risico 'wateroverlast als gevolg van extreme neerslag). Maar een feitelijke doorbraak in deze regio heeft zich niet nog voorgedaan.

Oorzaken

De mogelijke oorzaken van dijkdoorbraken in de regio Zuidoost-Brabant kunnen divers zijn en zowel natuurlijke als menselijke factoren omvatten. Extreme neerslag en smeltwater, vooral tijdens de winter en het vroege voorjaar, kunnen de waterstanden in rivieren zoals de Dommel en de Aa sterk doen stijgen, waardoor de druk op dijken toeneemt. Door de klimaatverandering met tot gevolg de toename van weersextremen in de zomer, neemt ook in die periodes de kans op een doorbraak toe. Ook de onderhoudstoestand van dijken kan van invloed zijn op het risico op een doorbraak. Daarnaast kunnen menselijke activiteiten, zoals graafwerkzaamheden en bouwprojecten nabij dijken, de stabiliteit aantasten. Structurele defecten in het ontwerp of de constructie van dijken vormen eveneens een risico (een deel van de keringen wordt momenteel aangepast naar de meest recente klimaatextremen (die ook tot hogere waterpeilen kunnen leiden). Daarnaast kunnen dierlijke graafactiviteiten (bijv. van vosse, konijnen, dassen e.d.) tunnels en holtes in dijken creëren en leiden tot instabiliteit. Bepaalde vegetatie kan de stabiliteit ondermijnen (bijv. omwaaien van bomen op keringen tijdens een storm waardoor grote spoelgaten in een kering achterblijven).

Objecten van belang

Bij een eventuele dijkdoorbraak in de regio Zuidoost-Brabant zijn verschillende objecten en gebieden bijzonder kwetsbaar. Laaggelegen woonwijken en dorpen langs de rivieren de Dommel en de Aa lopen groot risico op overstromingen, wat kan leiden tot aanzienlijke materiële schade en gezondheidsrisico's door water- en schimmelgerelateerde problemen. Infrastructuur zoals bruggen en wegen die deze rivieren kruisen, kan beschadigd raken, wat mobiliteitsproblemen veroorzaakt en de bereikbaarheid belemmert, met economische verliezen door reparatiekosten en vertragingen als gevolg.

Daarnaast zijn agrarische gebieden langs de rivieren kwetsbaar; overstromingen kunnen leiden tot gewasschade en economische verliezen voor boeren, wat de voedselvoorziening en economische stabiliteit van de regio beïnvloedt. Kritieke infrastructuur zoals stroom-, water- en gasleidingen kunnen beschadigd raken, wat storingen in de levering van deze vitale voorzieningen veroorzaakt en het dagelijks leven en de bedrijfsvoering verstoort.

Verder is cultureel erfgoed, zoals historische gebouwen en monumenten in laaggelegen gebieden langs de rivieren, bijzonder kwetsbaar voor waterschade. Dit kan leiden tot structureel verval en verlies van cultureel erfgoed, wat onomkeerbare schade betekent voor de historische waarde van de regio. Overstromingen kunnen ook natuurlijke habitats beschadigen en verontreiniging veroorzaken, wat de biodiversiteit en het milieu negatief beïnvloedt en langdurige gevolgen heeft voor de ecologie van de regio. De impact van een dijkdoorbraak zou aanzienlijk zijn en

benadrukt de noodzaak van preventieve maatregelen en een goed gecoördineerde respons om de veiligheid en veerkracht van Zuidoost-Brabant te waarborgen.

Ontwikkelingen

Klimaatverandering verhoogt de waarschijnlijkheid en impact van dijkdoorbraken in Zuidoost-Brabant door intensievere en frequentere regenbuien, wat leidt tot hogere waterstanden in rivieren zoals de Dommel en de Aa. Nattere winters en lentes brengen meer smeltwater en regen, wat de druk op dijken vergroot. Daarnaast kunnen droogteperiodes dijken verzwakken, waardoor ze vatbaarder zijn voor doorbraken na hevige regenval.

Capaciteiten en maatregelen

Preventief

- Waterschappen brengen bestaande keringen op orde i.r.t. de meest recente klimaatinzichten (w.o. ophoging), verwijderen waar nodig risicovolle vegetatie en treffen waar nodig maatregelen ter bestrijding van graverij door dieren op risicovolle locaties.

Reactief

- Plaatsen noodpompen en nooddijkjes door het waterschap.
- Het waterschap zorgt voor de inzet van de waterbergingsgebieden waarmee druk op keringen soms verlaagd kan worden.
- De gemeente laat gebieden ontruimen (mensen en dieren) en wegen afsluiten.

Partners

In de regio Zuidoost-Brabant zijn de belangrijkste partners voor het beheersen van dijkdoorbraken de waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat. Waterschappen zoals De Dommel en Aa en Maas zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van dijken, evenals voor waterkwaliteit en waterpeilbeheer. Ze voeren inspecties uit, versterken dijken en beheren waterbergingen om overstromingen te voorkomen. Gemeenten werken samen met waterschappen aan ruimtelijke ordening. Ze coördineren lokale noodplannen en ondersteunen bij evacuaties en herstelwerkzaamheden. Rijkswaterstaat beheert de hoofdwatersystemen, kanaaldijken en grote waterkeringen in Nederland, monitort waterstanden en verstrekt waarschuwingen en advies tijdens hoogwaterperiodes, en coördineert grootschalige waterbeheersingsprojecten.

Perceptie

De angst voor dijkdoorbraken in de regio Zuidoost-Brabant is beperkt. Er is een beperkt aantal dijken en de mogelijke overstromingsdieptes zijn eveneens beperkt (anders dan in de Randstad waar men op sommige locaties tot wel 6 m onder NAP niveau leeft). Daarnaast liggen de meeste dijken (keringen) langs relatief kleine rivieren en beekjes.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

De aandacht voor het op orde zijn van de keringen groeit, met name ingegeven door de diverse wateroverlast situaties van afgelopen jaren in de regio (maar dat was vooral overlast waarbij het water niet voldoende kon worden afgevoerd, en niet zo zeer als gevolg van een doorbraak. In hoeverre de gemiddelde inwoner in het gebied dat onderscheid maakt of relevant acht, is nog maar de vraag.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Een dijkdoorbraak in de regio Zuidoost-Brabant kan aanzienlijke gevolgen hebben. In het ergste geval kunnen dijkdoorbraken leiden tot doden en gewonden door overstromingsgerelateerde incidenten. Gebieden langs de Dommel en de Aa kunnen te maken krijgen met aanzienlijke wateroverlast, wat mogelijk schade aan huizen en eigendommen veroorzaakt. Ook ontstaan onveilige situaties door ondergelopen straten.

Daarnaast kunnen drinkwaterbronnen mogelijk besmet raken omdat vuilwater zich mengt met schoon water. Schoon drinkwater kan hierdoor tijdelijk niet meer te gebruiken zijn. Als water op straat zich mengt met rioolwater en vuil op straat kunnen ook ziektes uitbreken. Ook infrastructuur zoals bruggen, wegen, en spoorlijnen kan ernstig beschadigd raken, wat leidt tot grote verstoringen in de mobiliteit en vertraagde responstijd van hulpdiensten.

Verder kunnen bedrijven stilgelegd worden, wat leidt tot productieverlies en economische schade, terwijl agrarische gebieden overspoeld kunnen raken, met gewasschade en financiële verliezen voor boeren als gevolg. Nutsvoorzieningen zoals stroom, water en gas kunnen uitvallen, wat het dagelijks leven van bewoners en de werking van bedrijven verstoort. Historische gebouwen en monumenten kunnen onherstelbare schade oplopen, wat leidt tot verlies van cultureel erfgoed. Maar ook natuurlijke habitats kunnen beschadigd raken, wat negatieve effecten heeft op de biodiversiteit en de ecologie van de regio.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van een dijkdoorbraak in de regio Zuidoost-Brabant is relatief klein, maar niet uitgesloten. Dit komt omdat de regio Zuidoost-Brabant voornamelijk wordt beïnvloed door kleinere rivieren zoals de Dommel en de Aa, die minder waterafvoer hebben in vergelijking met grote rivieren zoals de Maas of de Rijn. Desondanks kunnen periodes van zware regenval en smeltwater, vooral tijdens de winter en het vroege voorjaar, de waterstanden in deze rivieren aanzienlijk verhogen, waardoor de druk op de dijken toeneemt en het risico op een doorbraak groter wordt.
Verder speelt klimaatverandering hierbij een belangrijke rol, aangezien het leidt tot extremere en frequentere regenbuien, wat de kans op hoge waterstanden verhoogt. Bovendien kunnen verouderde of slecht onderhouden dijken, in combinatie met extreme weersomstandigheden, de kans op een doorbraak vergroten. De kans op een overstroming door een dijkdoorbraak wordt dus groter door klimaatverandering.

3 Illustratief scenario

In een koude, natte winterperiode heeft een week van zware regenval en smeltwater uit hogere gebieden geleid tot uitzonderlijk hoge waterstanden in de rivieren de Dommel en de Aa. De dijken, die normaliter deze waterwegen in bedwang houden, staan onder grote druk. Ondanks de inspanningen van het waterschap om de dijken te versterken, komt het tot een kritieke doorbraak op een zwakke plek in een van de dijken langs de Dommel.

De dijkdoorbraak leidt tot een ongecontroleerde waterstroom die zich ook verspreidt naar omliggende laaggelegen gebieden. Sommige woningen lopen waterschade op, met ondergelopen kelders en lichte schade aan woonruimtes. De waterdruk kan in enkele gevallen leiden tot kleinere structurele problemen, zoals vochtplekken en beginnende schimmelvorming.

De infrastructuur wordt ook aangetast; belangrijke wegen worden onbegaanbaar door het water, wat verkeerschaos en economische verliezen veroorzaakt door vertragingen en omleidingen. Daarnaast zorgen de overstroomde riolen voor een mengsel van vuil- en regenwater op straat, wat ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Drinkwaterbronnen zijn mogelijk besmet, waardoor schoon drinkwater tijdelijk onbruikbaar wordt. Er ontstaat een risico op ziektes door vermenging van rioolwater met het water op straat.

Daarnaast zijn de stroom- en gasleidingen beschadigd in een deel van het getroffen gebied, wat leidt tot uitval van elektriciteit en verwarming voor veel bewoners.

9.3.4 Natuurbranden

De landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel geeft als variabele dat de genoemde natuurgebieden een aaneengesloten oppervlakte dienen te hebben van minstens 100 hectare. Voor registratie op de Risicokaart wordt eveneens gekeken naar natuurgebieden met een aaneengesloten oppervlakte van minstens 100 hectare.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

In totaal zijn er 103 natuurgebieden in de regio Zuidoost-Brabant die groter zijn dan 100 hectare. Deze gebieden beslaan in totaal 25.827 hectare. In zijn geheel heeft de regio Zuidoost-Brabant een oppervlakte van 144.016 hectare. Op het grensgebied tussen de regio Zuidoost-Brabant en de 15-kilometerzone in België bevinden zich veel grote bos- en heidegebieden. Het merendeel van deze gebieden is groter dan 100 hectare. Een brand die in België begint zou ook een risico voor de regio Zuidoost-Brabant kunnen vormen.

Met name in de maanden april tot en met september komen in de regio Zuidoost-Brabant met enige regelmaat natuurbranden voor. Daarnaast is er ook in de maanden januari tot en met maart sprake van een verhoogd risico op natuurbranden. Naar verwachting wordt het natuurbrandseizoen langer. Het aantal natuurbranden loopt sterk uiteen tussen natte en droge jaren.

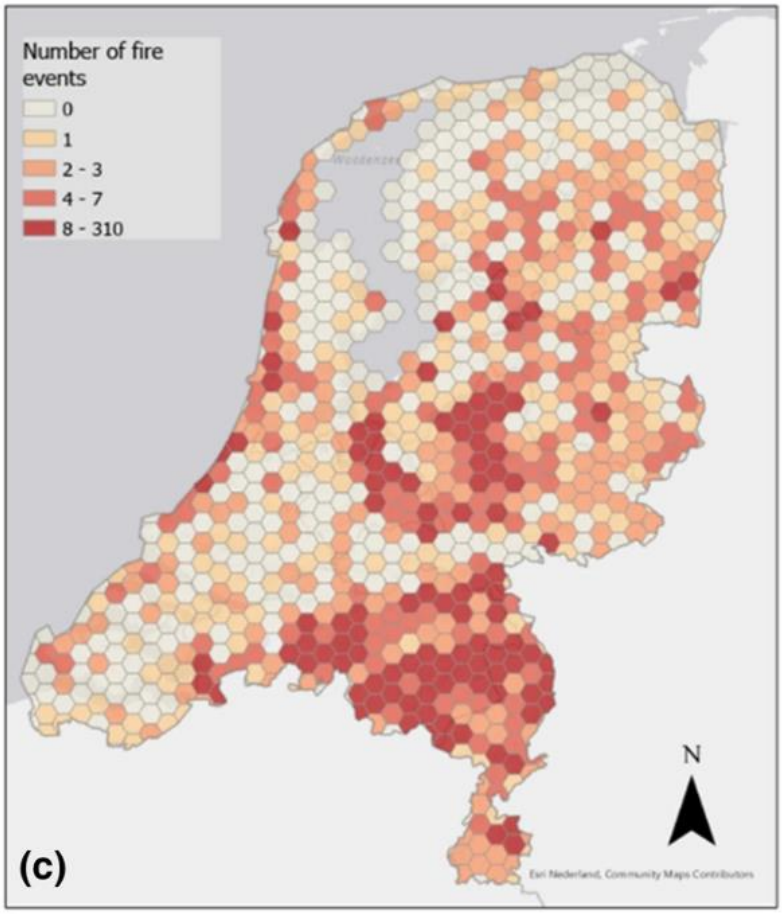

Casuïstiek en statistiek

Een natuurbrand in Nederland is geen uniek incident; ieder jaar komen honderden natuurbranden voor. In 2020 bereikte een natuurbrand in de Deurnese Peel een omvang van 710 hectare waarmee dit de grootste (bekende) natuurbrand ooit in Nederland was en leidde tot maandenlange (rook)overlast.
Gedurende de periode tussen 2017 en 2021 waren drie van de vijf jaren (erg) droog en kwamen er enkele honderden tot bijna duizend natuurbranden per jaar voor. De relatief natte jaren 2017 (321 natuurbranden) en 2021 (212 natuurbranden) waren rustiger, terwijl in bijvoorbeeld 2018 er 949 geregistreerde natuurbranden waren. Ook in de regio Zuidoost-Brabant komen ieder jaar meerdere natuurbranden voor.

De richting en snelheid van een natuurbrand laat zich moeilijk voorspellen. Andere factoren die meespelen bij een natuurbrand zijn onder andere in hoeverre het gebied aaneengesloten is, de aard en vegetatie en wijze van beheren, de aard van het gebruik van het gebied, de beschikbaarheid van bluswater maar ook de weersomstandigheden.

Oorzaken

De oorzaken van een natuurbrand kunnen divers zijn, waaronder onbewust of moedwillig menselijk handelen. Hierbij kan worden gedacht aan weggegooide sigaretten, vuurkorven en barbecues. Of bijvoorbeeld brandstichting. Soms is een natuurinvloed zoals blikseminslag de oorzaak.
De gevoeligheid voor het ontstaan van natuurbranden kan worden beschreven met een drietal factoren, te weten biomassa en de beschikbaarheid om te branden, weersomstandigheden en ontstekingen.
Voor wat betreft de weersomstandigheden gaat hierbij om de temperatuur, hoeveelheid neerslag, luchtvochtigheid en windsnelheid. De kans op het ontstaan van een natuurbrand neemt toe bij droogte en een lage luchtvochtigheid, omdat fijn brandbaar materiaal dan sneller kan ontsteken. Daarnaast breidt een natuurbrand sneller uit bij een hogere windsnelheid, met name in open gebieden. Vaak komen dergelijke weersomstandigheden in grote delen van Nederland op hetzelfde moment voor, waardoor ook vrijwel gelijktijdig op meerdere locaties natuurbranden kunnen ontstaan.

Objecten van belang

In en om de natuurgebieden in de regio Zuidoost-Brabant zijn verschillende objecten van belang. Hoe intensief een natuurgebied gebruikt en bewoond wordt en hoeveel mensen er daardoor bij een brand getroffen kunnen worden varieert. Natuurgebieden in de regio Zuidoost-Brabant zijn in meer of mindere mate verweven met andere gebruiksfuncties. Zo bevinden zich in en om de natuurgebieden bewoonde gebieden (met onder andere zorginstellingen) maar ook gebieden met recreatieve en militaire functies.
Bij de zeer grote natuurbrand op de Strabrechtse Heide in 2010 bleek dat transportroutes die dwars door natuurgebieden lopen ook kwetsbaar zijn. Voor de regio Zuidoost-Brabant gaat het om de snelwegen A2, de A58 en de A67 en diverse provinciale wegen. Ook spoorwegen lopen op diverse plaatsen door natuurgebieden.
Verder is er ook een reële kans dat culturele erfgoederen getroffen worden door een natuurbrand. Een cultureel erfgoed kan een monumentaal pand zijn maar ook een beschermd natuurlandschap. Een voorbeeld van een dergelijk beschermd natuurlandschap is de Groote Peel, dit gebied bestaat in totaal uit 1400 hectare. Hiervan bevindt zich ongeveer 600 hectare in de regio Zuidoost-Brabant. In diverse natuurgebieden zijn daarnaast ook elektriciteitsmasten gesitueerd, die als gevolg van een brand buiten werking kunnen raken. Dit met als gevolg dat grote groepen mensen zonder elektriciteit kunnen komen te zitten.

Ontwikkelingen

Er is een aantal ontwikkelingen van invloed op de waarschijnlijkheid en mogelijke impact van een natuurbrand. Allereerst gaat het hierbij om klimaatverandering. Door klimaatverandering wordt het weer in Nederland extremer. De kans op extreme droogte en hoge temperaturen neemt toe en de verwachting is dat droge perioden langer zullen aanhouden. Vooral in april en mei is sinds 1965 een significante trend te zien naar hogere waardes van het maximale neerslagtekort. De toename in de kans op droogte komt door hogere temperaturen en meer zonnestraling, waardoor de verdamping toeneemt. Droogte en hoge temperaturen zijn belangrijke factoren voor het ontstaan van natuurbranden. Daarnaast is de verwachting dat perioden van extreme droogte worden afgewisseld met extreme regenval. Vegetatie groeit in de natte perioden goed, waardoor er meer brandstof is in de droge perioden. Door klimaatverandering is er dus zowel een toename in de hoeveelheid brandrisicovolle dagen als de hoeveelheid brandstof. De verwachting is dan ook dat de kans op onbeheersbare natuurbranden zal toenemen.

Naast klimaatverandering kunnen landschapsinrichting en natuurbeheer invloed hebben op het natuurbrandrisico. Enerzijds zorgt bijvoorbeeld vervanging van grootschalige en brandbare naaldhoutpercelen door minder brandbaar gemengd bos en loofhoutpercelen voor een verminderd risico op natuurbranden. Anderzijds is er de laatste decennia ruimte gekomen voor een meer natuurlijke ontwikkeling in natuurgebieden om biodiversiteit te bevorderen. Hierbij blijft dood hout liggen en worden natuurgebieden met elkaar verbonden. Dit zorgt voor een toename in brandstof, een afname van de bereikbaarheid voor hulpdiensten en grotere uitbreidingsmogelijkheden voor natuurbranden.

Maatregelen

Wanneer meerdere natuurbranden tegelijk ontstaan, levert dit uitdagingen op voor de verdeling van capaciteiten.

Preventief:

- Staatsbosbeheer neemt preventieve maatregelen ter voorkoming van bosbranden (bijvoorbeeld preventief afbranden).
- Met behulp van de Risico-Index Natuurbranden (RIN) is er per (risico)gebied gekeken hoe het gebied in elkaar zit en hoe hoog het risico daardoor is en zijn op basis hiervan maatregelen getroffen.
- Aanleg bluswatervoorzieningen in natuurgebieden.
- Voor een aantal natuurgebieden zijn aanvalsplannen opgesteld.
- De standaard inzetvoorstellen worden aangepast bij (te verwachten en/of) aanhoudende droogte, zodat meteen met een grotere slagkracht kan worden opgetreden.
- Bij de eerste publieksfasewisseling natuurbrandrisico (zie natuurbrandrisico.nl) van het jaar wordt ingezet op risicocommunicatie. Dit gebeurt meestal in maart of april. De lijn die hierbij wordt aanhouden en de hulpmiddelen om gemeenten te faciliteren voor het inzetten van risicocommunicatie zijn opgenomen in een toolkit.

Reactief:

- Inzet loonwerkbedrijven voor mensen en materieel (bijvoorbeeld een kraan met grijper) door de brandweer op basis van een 'waakvlamovereenkomst'.

- De inzet van blushelikopters (‘Fire Bucket Operations’) kan bij defensie worden aangevraagd. Of deze kunnen worden ingezet hangt onder meer af van de weersomstandigheden en het tijdstip (niet in het donker). Zij worden hierbij ondersteund door een speciaal opgeleid team vanuit veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland.
- Voor het inzichtelijk maken van de brand en de ontwikkeling kunnen drones worden ingezet (bijvoorbeeld het droneteam van veiligheidsregio Midden- en West Brabant).
- De Handcrew Zuid-Nederland

Partners

De meeste bos- en heidegebieden in Nederland zijn eigendom van de landelijke of lokale overheid. Zo ook in de regio Zuidoost-Brabant. Staatsbosbeheer is in opdracht van de landelijke overheid verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van vele hectaren bos- en heidegebieden in Nederland. Andere gebiedsbeheerders zijn de provincie en (particuliere) terreineigenaren. Namens de vakantieparken, vaak in en om natuurgebieden gelegen, is de brancheorganisatie Recron een belangrijke partij.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, natuurbranden.
Maakt zich wel eens zorgen: 48% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 88% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 21% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘natuurbrand’ opgenomen. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 47% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat het risico ‘natuurbrand’ plaatsvindt. Dit is exact hetzelfde als het percentage van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 7% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het risico ‘natuurbrand’, dit is exact hetzelfde als het percentage van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

De toename van het aantal natuurbranden en de intensiteit kan leiden tot grote gevolgen voor gezondheid, welzijn, economie en natuur. De mate van de gevolgen zijn onder andere afhankelijk van de locatie van de natuurbrand. Er is bijvoorbeeld verschil in hoe intensief natuurgebieden gebruikt en bewoond worden en hoeveel mensen er daardoor bij een brand getroffen kunnen worden. Bij een brand in een natuurgebied dat veel voor recreatie wordt gebruikt, bijvoorbeeld in de vorm van campings, zijn de gevolgen groot. Maar ook grote evenementen in of rondom de natuurgebieden kunnen zorgen voor grotere gevolgen door de aanwezigheid van grote groepen mensen.

De gevolgen van een natuurbrand zijn niet perse beperkt tot de locatie van de brand, maar kan ook bovenregionale effecten hebben, waardoor grotere delen van de maatschappij er hinder van zullen ondervinden
Ook de beperkte bereikbaarheid, toegankelijkheid en ontsluiting van gebieden kan voor de hulpdiensten problemen opleveren.

Doorgaans zijn slachtofferaantallen bij natuurbranden niet groot maar desondanks kunnen er wel slachtoffers vallen als direct gevolg van de natuurbrand. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld brandwonden, maar ook om luchtwegklachten die ontstaan door de rook. Rookontwikkeling kan overigens overlast veroorzaken die verder strekt dan het gebied van de natuurbrand. Verder kan ook impact op de mentale gezondheid ontstaan door de natuurbrand, bijvoorbeeld bij mensen die geëvacueerd moeten worden. In het geval dat er een grootschalige evacuatie nodig is zal de verstoring van het dagelijks leven voor het getroffen gebied erg groot zijn.

De economische schade bij natuurbranden wordt onderverdeeld in directe en indirecte schade. De directe schade omvat alles wat er in het gebied van de natuurbrand staat. Dit kunnen campings, gebouwen, wegen spoor en andere bebouwing en infrastructuur zijn. In diverse gebieden zijn elektriciteitsmasten gesitueerd, die als gevolg van een brand buiten werking kunnen raken. Wanneer een natuurgebied wordt getroffen waarin bijvoorbeeld een hoogspanningstracé met transformatiestations is gelegen die bij de brand beschadigd raken, kan een grote groep mensen zonder elektriciteit komen te zitten. De criteria gebrek aan primaire levensbehoeften, kosten en verstoring van het dagelijks leven kunnen in dat geval (ernstiger) geraakt worden. Indirecte schade betreft bijvoorbeeld imagoschade van de recreatiesector, indirecte

bedrijfsschade door uitval/aantasting van de vitale infrastructuur en herstelkosten voor infrastructurele voorzieningen en het natuurgebied zelf.

Natuurbranden veroorzaken ecologische schade. Zo kan de hitte van een natuurbrand de bodem aantasten en die waterafstotend maken, waardoor de kans op erosie en overstromingen sterk toeneemt. Wanneer een natuurbrand plaatsvindt heeft dit invloed op flora en fauna. Een winterbrand heeft wel minder negatieve effecten dan een brand in het voorjaar of in de zomer, wanneer het voortplantingsseizoen plaatsvindt. Desondanks kunnen de gevolgen van een natuurbrand op flora en fauna groot zijn. Veelal gaat namelijk veel bestaande fauna, en soms zeer zeldzame diersoorten, verloren. De duur van de aantasting van natuur is verschillend; bij bepaalde type vegetatie treedt vrij snel herstel op, bijvoorbeeld bij heide. Andere type vegetatie gaat bij brand verloren, waardoor de aantasting blijvend is. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer veen wordt aangetast. Een natuurbrand kan echter ook positieve gevolgen hebben voor de natuur, omdat de brand voor verjonging van de vegetatie zorgt.

Waarschijnlijkheid
Het is volgens de deskundigen niet de vraag of maar wanneer een onbeheersbare natuurbrand optreedt, waarbij ernstige gevolgen zullen ontstaan. Afgelopen jaren zijn er meerdere voorbeelden van natuurbranden geweest.
Klimaatveranderingen met droogte en warmte als gevolg, zeker in combinatie met watertekorten, zorgen voor ook voor een grotere kans op (onbeheersbare) natuurbranden. In de RbRa is het scenario van natuurbranden geclassificeerd als zeer waarschijnlijk.

Illustratief scenario

In grote delen van Nederland is er al geruime tijd nauwelijks regen gevallen. Omdat de windrichting zuidoostelijk is, is ook de luchtvochtigheid erg laag. Vandaag is het wederom een warme, droge, zonnige dag met temperaturen rond de 30°C. Het mooie weer valt samen met de meivakantie, waardoor veel mensen vrij zijn en eropuit trekken in de natuur. In de middag zal de wind aantrekken tot 30 km/u (5 Bft), wat de brandweer doet besluiten het uitbreidingsrisico op zeer hoog in te schalen. De weersomstandigheden zorgen ervoor dat in grote delen van Nederland alle ingrediënten voor het ontstaan van snel uitbreidende natuurbranden aanwezig zijn. Aan het begin van de middag zijn er al een aantal natuurbranden door de snelle inzet van de brandweer bestreden.Om 14.00 uur breekt er een brand uit in een heideveld. De brandweer zet direct groot in. Door de meteorologische omstandigheden verspreidt deze brand zich snel in zuidwestelijke richting. In dat gebied ligt onder andere een bezoekerscentrum, waar het op dat moment druk is met bezoekers.

De gealarmeerde brandweereenheden worden ter plaatse geconfronteerd met een extreem snel groter wordende brand, die bij aankomst al een oppervlak van ongeveer 4 hectare beslaat. Door de snelle branduitbreiding is het onmogelijk om een aanval te doen op de kop van de brand. Bij aankomst van de brandweer is er feitelijk al sprake van een onbeheersbare brand. Omdat in het direct bedreigde gebied het bezoekerscentrum ligt, heeft dit centrum de hoogste prioriteit. Door de grote rookontwikkeling kunnen de daar aanwezige bezoekers niet zonder hulp van de brandweer het gebouw veilig verlaten. De meldkamer van de brandweer ontvangt diverse noodoproepen. De brandweer weet de aanwezigen tijdig uit hun benarde positie te bevrijden, maar hierbij vallen helaas diverse gewonden. Tijdens deze reddingsactie groeit de brand verder en heeft inmiddels een omtrek van ruim 2 kilometer bereikt. De brandweer kan niet voorkomen dat het bezoekerscentrum, mede door het droge, brandbare dak en het intense vliegvuur, wordt verwoest.

Inmiddels heeft de brand, twee uur na het ontstaan, een oppervlakte van 70 hectare bereikt. Aan de staart van de brand wordt met man en macht gewerkt om van achteruit de uitbreiding van de flanken tegen te gaan. De kop van de brand is nog altijd onbereikbaar voor de brandweer. De condities aan de kop zijn in de afgelopen uren alleen maar verder verslechterd. De vlammen bereiken op sommige plaatsen lengtes tot 5 meter. De uitbreiding van de kop van de brand gaat onverminderd snel met 50 meter per uur. Omdat de brand in de komende uren 120 gebouwen bedreigt, gaat er veel capaciteit naar het beschermen van de gebouwen en het evacueren van personen. De brandweer kan echter niet voorkomen dat een groot aantal bouwwerken volledig in de as wordt gelegd. Het is ook onduidelijk of er slachtoffers zijn gevallen en of de in de stallen aanwezige dieren de brand hebben overleefd.

Vier uur na het ontstaan van de brand loopt de kop gedeeltelijk dood op de in het gebied aanwezige compartimentsgrenzen. De kop van de brand bevindt zich nu in een smaller gebied en met de avond die begint te vallen, doet de brandweer een ultieme poging om de brand door middel van de inzet van meerdere handcrewteams en helikopters tot staan te brengen. Ook wordt een zorgcentrum en delen van enkele nabijgelegen woonkernen bedreigd door de brand. Besloten wordt de inwoners te evacueren. In totaal gaat het om circa 4.500 mensen, onder wie een aantal slecht ter been. De rookontwikkeling van de brand is zo hevig dat tot op een afstand van 65 kilometer sprake is van stankoverlast en het neerdalen van roetdeeltjes. Vanwege de rookontwikkeling wordt het verkeer op de nabijgelegen snelweg stilgelegd. Omdat de snelweg een belangrijke transportader voor vrachtverkeer uit het buitenland is, zijn de logistieke en financiële gevolgen groot. Het verkeer wordt omgeleid via andere snelwegen in de omgeving, wat leidt tot verkeersinfarcten. De problemen op de omliggende wegen bemoeilijken de evacuatie van mensen uit het gebied en beperken de bereikbaarheid van de branden voor hulpdiensten.

9.3.5 Koudegolf, sneeuw en ijzel

Met betrekking tot het crisistype ‘Extreem weer’ wordt een onderscheid gemaakt tussen de incidenttypen ‘Koudegolf, sneeuw en ijzel’, ‘Hittegolf’ en ‘Storm en windhozen’.
In de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel worden geen variabelen genoemd over de ondergrens.

Eigenschappen risico
Geografische en temporele kenmerken
Koudegolven, sneeuw en ijzel zijn seizoensgebonden maar niet specifiek aan een locatie. Sneeuw is in Nederland in het winterhalfjaar redelijk gewoon.

Koudegolf
Een koudegolf is een opeenvolging van minimaal 5 ijsdagen (maximumtemperatuur lager dan 0,0 °C), waarvan tenminste drie dagen met strenge vorst (minimumtemperatuur lager dan -10,0 °C).

Sneeuw
Sneeuw kan aanzienlijke problemen veroorzaken, vooral wanneer het door de wind wordt voortgejaagd, wat bekend staat als sneeuwjacht. Het is veel hinderlijker dan sneeuw die rustig dwarrelt. In een sneeuwjacht is het zeer onaangenaam, zeker bij temperaturen ver onder nul. Het hoeft dan niet te sneeuwen. Sneeuw kan ook op drift raken door de wind, wat verschillende problemen met zich meebrengt, vooral bij hoge windsnelheden. Weerkundigen maken onderscheid tussen hoge en lage driftsneeuw. Van lage driftsneeuw is sprake als de sneeuw door de wind tot geringe hoogte boven de grond wordt opgewerveld, waarbij het horizontale zicht op ooghoogte (1,8 meter) niet merkbaar vermindert. Hoge driftsneeuw is sneeuw die door de wind zo hoog opwervelt dat het horizontale zicht ook op ooghoogte aanmerkelijk vermindert.
Sneeuwval of driftsneeuw bij windkracht 8 of meer wordt een sneeuwstorm genoemd. Een sneeuwstorm is in Nederland uitzonderlijk. In de twintigste eeuw kwam dat gemiddeld eens in de vijf jaar voor maar zeer onregelmatig in de tijd verdeeld. De volgende sneeuwstorm liet soms meer dan twintig jaar op zich wachten. In strenge winters woedde soms enkele malen een sneeuwstorm.

IJzel
IJzel is regen die bevriest zodra deze de grond bereikt. IJzel kan op twee manieren ontstaan. Het meest voorkomend is dat relatief warme regendruppels op een bevroren oppervlak vallen. De regen bevriest dan vrijwel direct waardoor een laagje ijs ontstaat. Regen kan ook in de lucht al een temperatuur onder nul bereiken terwijl het nog vloeibaar blijft (onderkoelde regen). De regen vormt ijs zodra het een oppervlakte raakt en hecht zich daar direct aan.

Demografische kenmerken
Dak- en thuislozen, ouderen, kinderen en mensen met een lage weerstand zijn kwetsbaarder voor onderkoeling en bevriezing. Ouderen en mensen die slecht ter been zijn komen moeilijker de deur uit en kunnen daardoor geïsoleerd raken ten opzichte van bepaalde voorzieningen.

Sociaaleconomische kenmerken

Sociaaleconomisch zwakkeren hebben minder mogelijkheden om de woning te isoleren, hierdoor is het noodzakelijk om veel te stoken/verwarmen. Dit gaat echter samen met de hoge kosten van gas en elektriciteit. Gevolg is dat zij mogelijk sneller in de kou komen te zitten.

Casuïstiek en statistiek

Afgelopen decennia hebben verschillende periodes van (extreme) koude, sneeuw en ijzel zich voorgedaan. Vanaf 1901 tot en met nu zijn er 33 koudegolven in Nederland geweest. De laatste koude golf in Nederland vond plaats in 2012, deze duurde 10 dagen.
Op 10 en 11 december 2017 veroorzaakten twee storingen die over Nederland trokken veel sneeuw. De intensiteit van de sneeuwval varieerde tussen licht en zwaar. Daarbij stond er vooral in de westelijke helft van het land een matige tot vrij krachtige wind uit het noordoosten. Sneeuwval in combinatie met de wind zorgden ervoor dat het zicht soms terugliep tot slechts een paar honderd meter. Door de soms intense sneeuwval groeide het sneeuwdek vooral in het zuiden en midden van het land, inclusief de Randstad, snel aan. De sneeuw zorgde voor grote problemen op de Nederlandse wegen, het spoor en voor de luchtvaart. Op de wegen stonden lange files en soms was rijden vrijwel onmogelijk. De luchthavens van Eindhoven en Rotterdam werden tijdelijk gesloten en op Schiphol moesten veel vluchten worden geannuleerd. Ook op het spoor waren er problemen.

Op 7 februari 2021 was code rood van kracht voor sneeuwjacht in heel Nederland. Het sneeuwde bijna overal, behalve in de zuidelijke helft van Limburg. Ook stond er een stevige oostenwind, hierdoor werd de sneeuw voortgejaagd met als gevolg sneeuwduinen die voor het verkeer gevaarlijke situaties opleverden. Vanwege de zeldzaamheid kreeg de weerssituatie de stormnaam Darcy. De combinatie van sneeuwval, harde wind en temperaturen onder nul komen in Nederland niet vaak voor. Daarmee is Darcy de eerste sneeuwstorm in lange tijd geworden. Rijkswaterstaat rapporteerde vele ongelukken. De hele dag was er geen treinverkeer mogelijk en Eindhoven Airport werd gesloten vanwege de sneeuwval.

Oorzaken

Een koudegolf, sneeuw en ijzel zijn gekoppeld aan een weerfront (overgang van warme en koude lucht).
Het betreft een oorzaak waarop geen invloed uitgeoefend kan worden.

Objecten van belang

De belangrijkste objecten betreffen de (rijks)wegen, de kanalen (scheepvaart op het Wilhelminakanaal, Zuid-Willemsvaart, Beatrix kanaal en Eindhovens kanaal kan worden stilgelegd) en het spoorwegnetwerk (wissels, bovenleidingen, etc. kunnen bevriezen) en Eindhoven Airport. Binnen de regio Zuidoost-Brabant kan daarnaast sprake zijn van onbereikbaarheid van vitale objecten (waaronder ziekenhuizen) en stagnatie van nutsvoorzieningen, voedselvoorziening en (spoedeisende) zorg. Ook de hulpverleningsdiensten kunnen belemmerd worden door sneeuw of andere neerslag op de weg. Verder kunnen hoogspanningsmasten en –draden worden ingekapseld door het ijs en daardoor breken.

Ontwikkelingen

Door de klimatologische veranderingen is extreem weer in de vorm van koude, sneeuw en ijzel minder waarschijnlijk maar nog steeds een mogelijkheid. Het wordt namelijk steeds minder koud en koudegolven nemen af. Sinds 1901 nam het gemiddeld aantal vorstdagen per jaar af met bijna twee weken, en het gemiddeld aantal ijsdagen met 5. Dit komt doordat in de winter steeds vaker sprake is van een westenwind in plaats van koudere wind uit het noordoosten. Als de

wind wel uit het noordoosten komt is de aangevoerde lucht bovendien minder koud dan voorheen omdat het noordpoolgebied snel opwarmt. Door de opwarming neemt ook het aantal 'potentiële' sneeuwdagen af. Dit zijn dagen waarop het koud genoeg is om sneeuw en geen regen te krijgen. De kans op een sneeuwstorm wordt de komende jaren naar verwachting dan ook steeds kleiner.

Maatregelen

Preventief

- Het KNMI alarmeert door middel van weercodes.
- Prorail zet extra storingsploegen paraat.

Reactief

- Het Landelijk Zoutloket zorgt voor een optimale verdeling van het strooizout.
- Gemeenten stellen extra opvanglokaties voor daklozen open.
- Wegbeheerders schuiven wegen schoon, strooien zout en sluiten wegen af indien nodig.

Partners

De belangrijkste actoren zijn de (vaar)wegbeheerders, zoals de provincie (provinciale wegen), gemeenten en Rijkswaterstaat (vaarwegen en rijkswegen) en Waterschappen, de spoorbeheerders (Prorail), Luchthaven Eindhoven en de energieleveranciers.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO, 2021 risico koudegolf, sneeuw en ijzel.
Maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen: 52% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 45% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Heeft een (zeer) grote Informatiebehoefte: 9% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘extreem weer’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen ‘koudegolf, sneeuw en ijzel’, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 65% van de inwoners van de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat het risico ‘extreem weer’ plaatsvindt. Dit is exact hetzelfde als het percentage van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 40% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het risico ‘extreem weer’, tegenover 36% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Typerend voor dit incidenttype is dat er een zeer grote verstoring van het dagelijks leven kan zijn, maar dat dit over het algemeen van vrij beperkte duur is. Optreden van dit incidenttype kan er toe leiden dat mensen direct of indirect worden getroffen. In directe zin bijvoorbeeld door het optreden van ongevallen door gladheid of verminderd zicht. Het aantal slachtoffers en gewonden als direct gevolg van een sneeuwstorm of ijzel is over het algemeen beperkt, maar er vallen ook slachtoffers als gevolg van de kou (onderkoeling en bevriezing). Door klimaatverandering neemt in de toekomst het aantal sterfgevallen gerelateerd aan koude af.

Voorbeelden van indirecte gevolgen hebben voornamelijk betrekking op het geïsoleerd raken ten opzichte van bepaalde voorzieningen. Dergelijke koude weersomstandigheden kunnen economische schade veroorzaken. Bij aanhoudende kou en winterse neerslag kan de mobiliteit sterk verminderen. IJzel, overgaand in ijsregen, bedekt alles onder een dikke ijslaag. Wegen en spoor worden onbegaanbaar, boomkruinen buigen onder de last van het ijs en knappen af, hoogspanningsmasten en –draden worden ingekapseld door het ijs en kunnen breken.

Ook kan er logistieke ontwrichting optreden met minimale bevoorrading als gevolg. Binnen de regio Zuidoost-Brabant kan dit incidenttype leiden tot onbereikbaarheid van vitale objecten (waaronder ziekenhuizen) en stagnatie van nutsvoorzieningen, voedselvoorziening en (spoedeisende) zorg. Maar ook kunnen de gevolgen voor het (doorstromen van) verkeer groot zijn. Voornamelijk bij ijzel zullen veel mensen gebruik willen maken van het openbaar vervoer. Echter zal het openbaar vervoer beperkt functioneren. Daarnaast kunnen er ook gevolgen zijn voor het vliegverkeer van en naar Eindhoven Airport. En ook hulpverleningsdiensten kunnen ernstig worden belemmerd door bijvoorbeeld gladde wegen. Hulpverleners kunnen mogelijk hulpbehoevenden of kritische locaties niet tijdig bereiken of mensen niet tijdig in veiligheid of bij medische zorg brengen. Ook de thuiszorg kan mogelijk niet meer alle patiënten bereiken. Mensen die hiervan afhankelijk zijn kunnen in de problemen komen.

Koudegolf, ijzel en sneeuw kunnen daarmee leiden tot gevolgrisico's, waaronder 'uitval energievoorziening' (door bijvoorbeeld het breken van hoogspanningsleidingen) en 'uitval ICT- en Telecommunicatie'. Deze zijn als aparte crisistypen uitgewerkt.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van dit incidenttype wordt in de RbRa ingeschat op eens in de 50 jaar. De kans dat sneeuwval of ijzel in dat geval dermate extreem is dat het de regio Zuidoost-Brabant enkele dagen stillegt is niet groot. Eens in de zoveel tijd komen er wel winterse sneeuw- en ijzelsituaties voor waarbij er voor korte tijd overlast is (enkele uren of een dagdeel), maar dat leidt niet tot dagenlange totale maatschappelijke ontwrichting.

Door klimaatverandering met de toenemende temperaturen wordt de kans op een sneeuwstorm de komende jaren naar verwachting steeds kleiner.

Illustratief scenario

Het is zaterdagavond 12 februari. Over Nederland ligt een front met een scheiding van koude lucht in het noorden en zachtere lucht in het zuiden. Aan de noordkant van het front is het volop winter met 1 tot 3 graden vorst. Ten zuiden hiervan is de temperatuur ruim boven nul, bijna tien graden. Door de botsing van zachte en koude lucht ontstaat een actief neerslaggebied. Het aanwezige hogedrukgebied in Noord-Scandinavië breidt zijn invloed steeds verder uit naar het zuiden, waardoor het steeds kouder wordt. Met het opdringen van een depressie vanuit neemt de oostenwind toe tot stormachtig. Op de avond van 13 februari komt de kou in alle hevigheid over Nederland en er volgt een zeer zware sneeuwstorm.

De meeste sneeuw valt in Zuid-Nederland. Daarbij bereikt de stevige oostenwind in vlagen snelheden van 100 kilometer per uur. Door de wind wordt de sneeuw voortgejaagd met als gevolg sneeuwduinen. Het KNMI heeft voor Zuid-Nederland code rood afgekondigd vanwege het noodweer. Drie dagen lang houdt de sneeuwval aan.

Voor het gevoel is het snijdend koud. Doordat de sneeuw gepaard gaat met een stevige wind, is er sprake van een gevoelstemperaturen van -15 graden. Mensen worden overvallen door het extreme weer en de sneeuwstorm ontwricht de samenleving in Zuid-Nederland. Het verkeer raakt verlamd, doordat de wegen geblokkeerd raken door sneeuwduinen. Dit in combinatie met het slechte zicht zorgt ervoor dat Rijkswaterstaat oproept om de weg niet meer op te gaan, omdat de verkeerssituatie te gevaarlijk is. Er zijn al veel ongelukken gebeurd en gestrande auto’s dreigen ingesneeuwd te raken. Op de snelwegen loopt het verkeer muurvast. Een aantal mensen wordt door de kou onwel. De sneeuwval beïnvloedt ook de aanrijdtijden en operationele inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten.

Vanwege het winterweer en de grote hoeveelheden sneeuw komt ook het treinverkeer in Noord-Brabant stil te liggen. Passagiers stranden op verschillende stations en moeten de nacht doorbrengen in opvangcentra. Ook Eindhoven Airport is gesloten. Door het gewicht van de sneeuw breken op meerdere plaatsen hoogspanningskabels, waardoor in een deel van Zuid-Nederland de elektriciteit uitvalt. Ook komen er meldingen binnen van mensen waarbij de Cv-ketel is uitgevallen, waardoor zij zonder verwarming zitten. Verder blijven ook de scholen dicht vanwege het extreme weer, ziekenhuizen zijn zeer slecht bereikbaar en de bevoorrading van winkels is niet meer mogelijk waardoor winkels noodgedwongen de deuren sluiten. Sommige ouderen komen nog maar moeilijk de deur uit doordat zij slecht ter been zijn.

9.3.6 Hittegolf

Met betrekking tot het crisistype ‘Extreem weer’ wordt een onderscheid gemaakt tussen de incidenttypen ‘Koudegolf, sneeuw en ijzel’, ‘Hittegolf’ en ‘Storm en windhozen’.
In de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel worden geen variabelen genoemd over de ondergrens.

Eigenschappen risico
Geografische en temporele kenmerken
Een hittegolf is een opeenvolging van in De Bilt minimaal 5 zomerse dagen (maximumtemperatuur 25,0 °C of hoger), waarvan er minimaal drie tropisch (maximumtemperatuur 30,0 °C of hoger) zijn.

Een hittegolf is seizoensgebonden maar niet aan een specifieke locatie in de regio.

In de steden is het over het algemeen warmer ten opzichte van de landelijke omgeving. In steden wordt meer warmte geproduceerd en daarnaast wordt warmte door bebouwing ook beter vastgehouden. Maar ook zijn in de steden gemiddeld lagere windsnelheden dan daarbuiten waardoor de warmte langer blijft hangen.
Deze factoren kunnen leiden tot een verschil in temperatuur van enkele graden in steden ten opzichte van de landelijke omgeving. Dit effect wordt ook wel het ‘stedelijk hitte-eilandeffect’ of ‘urban heat island effect’ (UHI) genoemd. ‘s Nachts is dit effect het grootst en kan het verschil tussen de stad en haar omgeving meer dan 5 °C bedragen. Het verschil tussen de temperatuur in de stad en op het platteland neemt daarbij af van het centrum van de stad naar de buitenwijken en is vooral afhankelijk van de omvang en geometrie van de stad, tijdstip van dag en de weersomstandigheden.

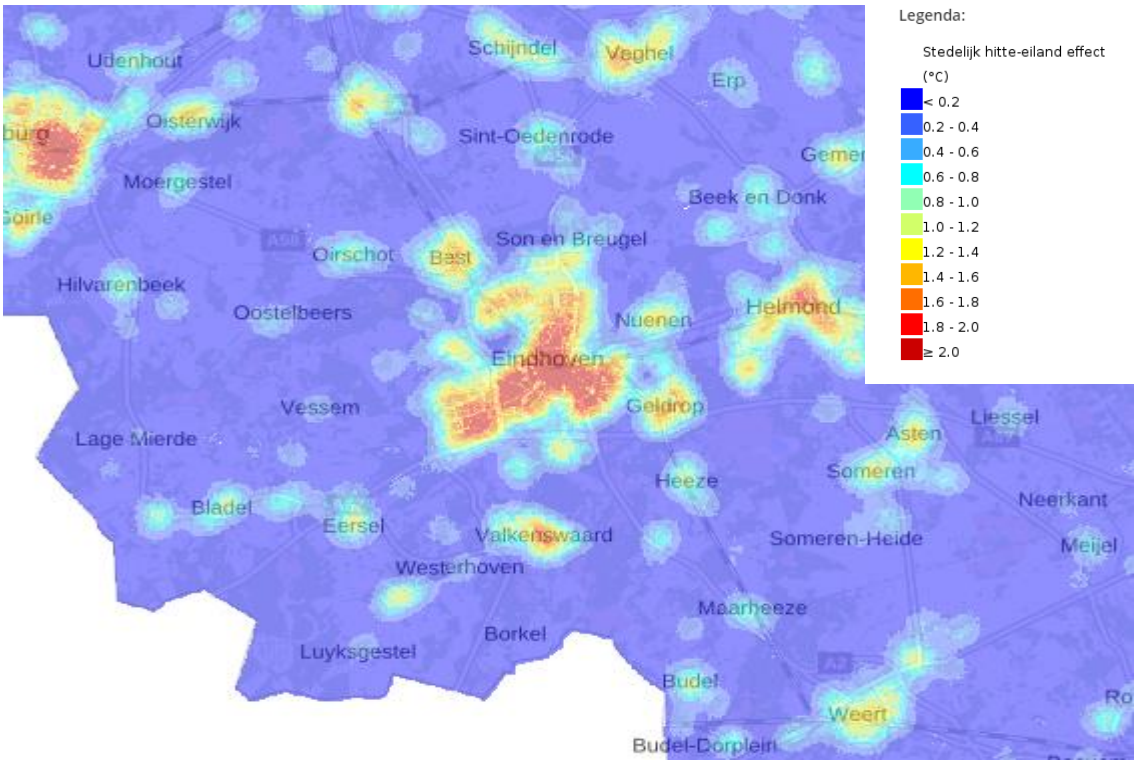

Bron: atlasleefomgeving kaart Stedelijk hitte-eilandeffect

Demografische kenmerken

Mensen ouder dan 75 vormen de grootste kwetsbare groep. Dat komt omdat bij ouderen het lichaam minder controle heeft over de lichaamstemperatuur. Hun lichaam koelt daardoor minder goed af. Ook hebben ze minder snel dorst en drinken uit zichzelf vaak niet genoeg water.

Andere groepen die zonder maatregelen last kunnen krijgen van hitte zijn:

- (Zeer) jonge kinderen
- Mensen met een chronische aandoening
- Zwangeren
- Personen in een sociaal isolement
- Daklozen
- Mensen met overgewicht

Sociaaleconomische kenmerken

Mensen die in armoede leven zijn mogelijk ook extra kwetsbaar voor hitte omdat ze beperkte financiële middelen hebben om zichzelf te beschermen tegen de risico's van hitte. Buurten waar relatief veel huishoudens wonen die rond of onder het sociaal minimum leven zijn daarmee mogelijk extra kwetsbaar voor hitte.

Casuïstiek en statistiek

In het recente verleden hebben zich meerdere situaties voorgedaan met langdurige en extreme hitte.

In 2018 waren er twee hittegolven. In 2019 waren er ook twee hittegolven, in juli en augustus. Tijdens de hittegolf in juli overleden bijna vierhonderd mensen meer dan gemiddeld in de zomer, vooral personen van 80 jaar en ouder. De andere hittegolf begon eind augustus. Nog nooit eerder sinds het begin van de metingen was er zo laat in het jaar een hittegolf. In 2022 was de laatste landelijke hittegolf, deze hield 8 dagen aan. Vijf dagen daarvan waren tropische dagen.

De afgelopen jaren werd in de zomer soms meermaals het Nationaal Hitteplan afgekondigd om (verzorgers van) mensen die kwetsbaar zijn voor hitte – met name heel jonge kinderen, ouderen en mensen met bepaalde chronische aandoeningen – te waarschuwen. In de zomer van 2019 vonden verschillende incidenten plaats waarbij personen bevangen werden door de hitte.

Perioden van hitte kunnen dan ook negatieve gevolgen hebben op de volksgezondheid. Dit kan variëren van verminderd welbevinden, huidaandoeningen, uitdroging, ademhalings- en circulatieproblemen tot een hitteberoerte. In ernstige gevallen kan dit leiden tot (vervroegd) overlijden. Uit onderzoek blijkt ook dat tijdens hittegolven het bezoek aan ziekenhuizen voor noodgevallen toeneemt en ook de sterfte stijgt. Het is lastig om het exacte verband tussen temperatuurverhoging en sterfte vast te stellen, omdat verschillende factoren een rol spelen, zoals de duur van de hitteperiode en de dag- en nachttemperatuur. De toename van sterfte gedurende hitteperiodes is echter onmiskenbaar.

Oorzaken

Perioden van hitte worden mogelijk mede veroorzaakt door de sterke opwarming van het noordpoolgebied. Door een afname van het temperatuurverschil tussen de noordpool en de tropen wordt de straalstroom (op circa 10 kilometer hoogte van de aarde) zwakker. Hoe trager de straalstroom meandert, hoe groter de kans dat eenzelfde weerbeeld langer blijft bestaan, waardoor Nederland voor een langere periode met eenzelfde weertype te maken kan krijgen. Daarnaast

hangen hitteperioden samen met de opwarming van Zuid-Europa: in de zomer is in dit gebied de opwarming het grootst van heel Europa en de lucht afkomstig uit dit gebied leidt in Nederland tot warme dagen.

Objecten van belang

Objecten van belang zijn onder andere zorginstellingen met kwetsbare groepen zoals ouderen en (zeer) jonge kinderen. Ander belangrijke objecten betreffen de wegen (bijvoorbeeld schade door smeltend asfalt), de kanalen (scheepvaart op het Wilhelminakanaal, Zuid-Willemsvaart, Beatrix kanaal en Eindhovens kanaal kan worden stilgelegd) en het spoorwegnetwerk (er kunnen spoorspattingen ontstaan). Verwant aan hitte is droogte. Door toenemende droogte neemt ook de kans op gevolgrisico's, zoals natuurbranden en landbouwschade (door verzilting) toe. Daarnaast kan door extreme droogte zetting van de bodem ontstaan waardoor data- en telecomkabels kunnen breken. Ook de natuur ondervindt nadelige gevolgen van een tekort aan water. De biodiversiteit kan afnemen door verdroging van natuur- en leefgebieden. Ook tast een periode van warm en droog weer de waterkwaliteit aan. In oppervlaktewater kunnen dan makkelijker ziekteverwekkers groeien. In natuurlijk zwemwater kan bijvoorbeeld al vroeg in het seizoen blauwalg ontstaan en in fonteinen kan de legionellabacterie voorkomen. Maar ook is er meer kans op botulisme in het oppervlaktewater, wat met name gevaarlijk is voor vissen en watervogels. Ook kan een aanhoudende hitteperiode leiden tot waterschaarste. Veel sectoren en maatschappelijke voorzieningen kunnen in droge periodes hinder ondervinden van onvoldoende beschikbaar water. Wanneer er bijvoorbeeld koelwaterbeperkingen worden ingesteld als gevolg van een hittegolf kunnen energiecentrales stil komen te liggen waardoor er minder elektriciteit beschikbaar is of een verhoogde kans van uitval. Tevens is er bij hitte een grotere kans op uitval van IT.

Ontwikkelingen

De wereldwijde klimaatverandering leidt tot meer zomerse en tropische dagen.
In de afgelopen decennia was er in Nederland ook steeds vaker sprake van een hittegolf. Zowel de frequentie van de hitteperiodes, alsook de intensiteit van de hitte en de duur van de hitteperiode is toegenomen.

Volgens de klimaatscenario's van het KNMI zal de gemiddelde temperatuur in de toekomst verder toenemen: de zomers worden fors warmer, de warmste zomerdagen zelfs bovengemiddeld. Ook klimaatstudies geven aan dat extreme weersomstandigheden zoals hittegolven zich in de toekomst mogelijk vaker voordoen. Omdat de verstedelijking verder zal toenemen verwacht het KNMI dat de gevolgen van hitte een groter probleem worden in toekomst.

Hittegolven hebben veel impact op de maatschappij. Na intense warmte overdag volgen vaak tropische nachten. In de stedelijke omgeving kan het meer dan 5°C warmer worden dan in het buitengebied. Nu al komen hittegolven veel vaker voor dan vroeger. In een warmer klimaat zet deze toename door. Hierdoor worden zomers zoals 2018 en 2019, die in het huidige klimaat 'extreem' waren, steeds normaler. Drie factoren bepalen de impact van een hittegolf: de intensiteit, de duur en de ruimtelijke omvang. In een warmer klimaat nemen alle drie toe, terwijl het aantal 'afkoeldagen' (met temperaturen onder de 25°C) juist afneemt.

Naast de klimaatveranderingen is er nog een andere ontwikkeling te benoemen die bijdraagt aan de gezondheidseffecten tijdens een langdurige hitteperiode: vergrijzing. Door de toename van de levensverwachting kan een groeiend aantal mensen tot de risicogroep worden gerekend. In het bijzonder binnen de context van veranderingen in de gezondheidszorg en de trend dat kwetsbare groepen ouderen steeds vaker en langer thuis blijven wonen. Zij kunnen vaak niet goed voor zichzelf zorgen en hebben op warme dagen meer aandacht nodig van anderen om voldoende te drinken en koel te blijven. Het risico op uitdroging of oververhitting is groot onder zelfstandig wonende ouderen.

Maatregelen

Bij hitte zijn vooral capaciteiten op het gebied van de gezondheidszorg van belang.

Preventief

- Alarmering met weercodes door het KNMI met impact- en handelingsadviezen.
- Bij de vergunningverlening voor evenementen die in de zomer plaatsvinden, kan een gemeente advies inwinnen bij de GGD. In de vergunning kunnen onder andere afspraken worden gemaakt over voorgenomen handelingen bij warm weer (zoals de zorg voor verkoeling en de inrichting van EHBO-posten).
- Vergroening van stedelijk gebied zoals meer groen in tuinen en parken en groene daken om de warmte-eilanden te beperken.
- Publieke faciliteiten zoals drinkwaterpunten en zonnebrandstations.
- De (risico)communicatie over hitteperioden wordt door verschillende partijen vormgegeven. Het KNMI heeft de taak om waarschuwingen uit te geven als de weersomstandigheden een risico vormen.

Reactief

- Als warm weer een risico is, activeert het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), op basis van de KNMI-weersverwachting, het Nationaal Hitteplan. Dit hitteplan bevat richtlijnen en adviezen voor het algemene publiek en voor professionals in de gezondheidszorg, zoals huisartsen, verpleegkundigen en verzorgers. Het doel is om het risico op gezondheidsproblemen door hitte te verminderen, met name voor kwetsbare groepen zoals ouderen, jonge kinderen, chronisch zieken en mensen met een beperkte mobiliteit.
- Extra drinkwater aanbieden op evenementen.

Partners

De belangrijkste actoren zijn de (vaar)wegbeheerders, zoals de provincie (provinciale wegen), gemeenten en Rijkswaterstaat (vaarwegen en rijkswegen) en Waterschappen, de spoorbeheerders (Prorail), Luchthaven Eindhoven en de energieleveranciers (Enexis en Gasunie). Daarnaast is de provincie betrokken als bevoegd gezag van zwemwater en het waterschap als beheerder van oppervlaktewater. Wanneer een hittegolf samenvalt met een evenement hebben ook de evenementorganisatoren een belangrijke rol.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, hittegolf.
Maakt zich wel eens zorgen: 52% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 40% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 12% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘extreem weer’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen hittegolf, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 65% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat het risico ‘extreem weer’ plaatsvindt. Dit is exact hetzelfde als het percentage Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 40% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het risico ‘extreem weer’, tegenover 36% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Perioden van hitte kunnen negatieve gevolgen hebben op de volksgezondheid. Dit kan variëren van verminderd welbevinden, huidaandoeningen, uitdroging, ademhalings- en circulatieproblemen tot een hitteberoerte. In ernstige gevallen kan dit leiden tot (vervroegd) overlijden. Door klimaatverandering neemt in de toekomst het aantal sterfgevallen gerelateerd aan warmte toe. Tot de ‘risicogroep’ tijdens extreme hitte behoren voornamelijk ouderen, chronisch zieken, mensen in een sociaal isolement, mensen met overgewicht, kleine kinderen, zwangere vrouwen en stadsbewoners.

Uit onderzoek blijkt ook dat tijdens hittegolven het bezoek aan ziekenhuizen voor noodgevallen toeneemt en ook de sterfte stijgt. Inwoners van steden zijn kwetsbaarder voor hittestress, omdat het in de stad bijna altijd warmer is dan in het omringende buitengebied. Zo’n warmte-eiland veroorzaakt tijdens hittegolven meer hittestress. Al deze factoren zullen een extra druk geven op de capaciteit van de geneeskundige hulpverlening.

Daarnaast ontstaan ook risico’s wanneer grote massa’s mensen zich verzamelen bijvoorbeeld in het geval van (sport)evenementen. In de zomerperiode moet ook rekening worden gehouden met een onbekend, maar groot aantal vakantiegasten in de regio. Deze groep mensen is in geval van extreme hitte moeilijke te bereiken via de reguliere methodes van crisiscommunicatie. Verder kan schade aan wegen ontstaan door bijvoorbeeld smeltend asfalt wat voor het personen- en goederenvervoer hinder oplevert, komt de scheepvaart mogelijk stil te liggen vanwege vaarverboden, die met name op de kanalen worden ingesteld, en kan er schade aan het spoor ontstaan door bijvoorbeeld spoorspattingen.

Verwant aan hitte is droogte. Door toenemende droogte neemt ook de kans op gevolgrisico’s, zoals natuurbranden en landbouwschade (door verzilting) toe. Ook de natuur ondervindt nadelige gevolgen van een tekort aan water. De biodiversiteit kan afnemen door verdroging van natuur- en leefgebieden. Ook tast een periode van warm en droog weer de waterkwaliteit aan. In oppervlaktewater kunnen dan makkelijker ziekteverwekkers groeien. In natuurlijk zwemwater kan bijvoorbeeld al vroeg in het seizoen blauwalg ontstaan en in fonteinen kan de legionellabacterie voorkomen. Ook kan een aanhoudende hitteperiode leiden tot waterschaarste. Veel sectoren en maatschappelijke voorzieningen kunnen in droge periodes hinder ondervinden van onvoldoende beschikbaar water. Wanneer er bijvoorbeeld koelwaterbeperkingen worden ingesteld als gevolg van een hittegolf kunnen energiecentrales stil komen te liggen waardoor er minder elektriciteit beschikbaar is of een verhoogde kans van uitval. Tevens is er bij hitte een grotere kans op uitval van IT.

Waarschijnlijkheid

Hitte is een steeds groter probleem in Nederland. De KNMI'23-klimaatscenario's laten zien wat Nederland nog meer te wachten staat als de uitstoot van broeikasgassen tot 2080 in het huidige tempo blijft toenemen (hoge uitstoot). Ook tonen ze dat de mate waarin het klimaat nog zal veranderen veel minder groot zal zijn als de wereld zich houdt aan het Klimaatakkoord van Parijs (lage uitstoot). Alle vier de scenario's laten zien dat Nederland hoe dan ook te maken gaat krijgen met zeespiegel- en temperatuurstijging, drogere zomers en nattere winters. De waarschijnlijkheid van het hitte/droogte scenario wordt in de RbRa ingeschat als waarschijnlijk, met een kans van voorkomen van eens in de 25 tot 30 jaar. Door klimaatverandering is er een duidelijke trend te zien in toenemende temperaturen en droogte. Hierdoor is het aannemelijk dat de kans op een dergelijk hitte/droogte scenario de komende jaren toeneemt. Onder het droogste KNMI scenario zal een droge zomer als in 2018 in 2050 twee keer zo vaak voorkomen.

Illustratief scenario

Het is droog en warm in Nederland. In heel mei, juni en juli is bijzonder weinig neerslag gevallen. Er worden zelfs verschillende records gebroken. Vooral in het zuiden en oosten van Nederland is de grond daardoor kurkdroog. Ook de temperaturen zijn zeer hoog met veel zonneschijn. In augustus is in De Bilt gedurende vijf dagen achtereen een temperatuur boven de 28 °C gemeten, waarvan drie boven de 34 °C. In Nederland is nu officieel sprake van een hittegolf. Het Hitteplan wordt geactiveerd om mensen bewust te maken van de gevaren van hitte. Landinwaarts lopen de temperaturen op naar recordhoogte van tegen de 40°C.

Naar mate de hitte langer duurt, begint deze zijn tol te eisen. Veel mensen klagen over de warmte. Ook ’s nachts houdt de warmte aan. Huizen koelen niet meer af en mensen hebben moeite met slapen. Dit speelt nog extra in de grote steden. Door het hitte-eiland effect blijft het in de steden ’s nachts nog warmer. Vooral ouderen en mensen met een zwakkere gezondheid hebben veel last van de warmte. Meerdere mensen worden met uitdrogingsverschijnselen of hittestress opgenomen in het ziekenhuis, een aantal overlijdt door de extreme hitte.

De lage waterstanden in combinatie met de hitte en de daarmee samenhangende verhoogde vraag naar water leveren problemen op. Er is minder water beschikbaar voor de drinkwaterproductie en het oppervlaktewater dat voor drinkwater wordt gebruikt, is van slechtere kwaliteit door verzilting. Vanwege het watertekort komt er een verbod op beregening. Dit heeft enorme gevolgen voor de landbouw die de kwaliteit van de gewassen al achteruit ziet gaan door de weersomstandigheden.

Ook ontstaan er knelpunten met koelwater bij de industrie en elektriciteitscentrales. Het rivierwater is door de weersomstandigheden dusdanig opgewarmd dat elektriciteitscentrales volgens hun milieuvergunning geen water meer mogen lozen op de rivieren. Er moet daardoor een keuze gemaakt worden tussen het beperken van het elektriciteitsgebruik of het accepteren van milieuschade. Daarnaast ontstaat door de extreme droogte zetting van de bodem. Hierdoor breken meerdere data- en telecomkabels en is er lokaal geen toegang meer tot internet.

Door de lage waterstanden in de rivieren wordt de binnenvaart binnen Nederland en van en naar Duitsland en België beperkt. Binnenvaartschepen kunnen minder zwaar beladen worden, omdat ze minder diep kunnen liggen en sommige schepen kunnen helemaal niet meer varen.

Het is duidelijk te zien dat ook de natuur moeite heeft met de droogte. Weilanden kleuren geel van het verdorde gras en het lijkt wel herfst door de bruinkleurende bladeren aan de bomen. De afname van de waterkwaliteit en de toename van de watertemperatuur zorgt voor vissterfte en planten en bomen drogen uit doordat de wortels niet meer bij het gedaalde grondwater kunnen.

9.3.7 Storm en windhozen

Met betrekking tot het crisistype ‘Extreem weer’ wordt een onderscheid gemaakt tussen de incidenttypen ‘Koudegolf, sneeuw en ijzel’, ‘Hittegolf’ en ‘Storm en windhozen’.
In de landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel worden geen variabelen genoemd over de ondergrens.

Eigenschappen risico
Geografische en temporele kenmerken
Storm kan in Nederland het hele jaar door voorkomen. Het stormseizoen begint in september en duurt tot maart. De eerste storm komt vaak in november langs. Stormen in het zomerhalfjaar (april tot en met september) noemen we zomerstormen. Zomerstormen komen niet zo vaak voor, dit in tegenstelling tot stormen in het winterhalfjaar (oktober tot en met maart). Een zomerstorm is door de kleinere temperatuurverschillen vaak minder zwaar en duurt korter dan een winterstorm. Ze leveren vaak wel meer problemen op. Zomerstormen zijn compact en kunnen in vrij korte tijd ontstaan.

Vanaf windkracht 9 wordt gesproken over storm.
De windkracht volgens Beaufort wordt bepaald uit het gemiddelde van de windsnelheid over 10 minuten. Maar wat betreft de benaming ‘storm’ is het bij het KNMI het gemiddelde over 1 uur bepalend.
Het KNMI gaat uit van storm als een uurgemiddelde windsnelheid tussen 75 en 88 kilometer per uur (20,8 - 24,4 meter per seconde) gemeten wordt. Volgens de schaal van Beaufort is er sprake van storm (9 Beaufort) als er een 10 minuut gemiddelde windsnelheid tussen 75 en 88 km/u gemeten wordt. Langs de kust wordt deze situatie gemiddeld ieder jaar wel een keer bereikt. In het binnenland, waaronder de regio Zuidoost-Brabant, zijn stormen meestal minder intens dan aan de kust, maar ze kunnen nog steeds aanzienlijke schade veroorzaken.

Een zware storm bereikt windkracht 10 en een en zeer zware storm windkracht 11. Windkracht 12 staat voor een orkaan. In Europees Nederland is de kans op orkanen zeer klein vanwege de geografische en klimatologische omstandigheden.

De hoogste windsnelheden worden in de regel langs de kust bereikt, waar de wind weinig geremd wordt door obstakels en wrijving met het aardoppervlak. De herhalingstijd voor een storm is aan zee een stuk korter dan in het binnenland. Windkracht 10, een zware storm, is boven land een zeldzaamheid.

Naast zware stormen, die meestal enkele uren duren, kan de regio Zuidoost-Brabant ook te maken krijgen met windhozen. Een windhoos is een zeer plaatselijke wervelwind die optreedt bij kritische verschillen in luchtvochtigheid en temperatuurverschillen. Windhozen komen vooral voor in de zomerperiode. Ze zijn vaak gekoppeld aan onweersbuien. Kleinere windhozen worden elk jaar wel ergens in Nederland gemeld met daarbij soms ook lokale schade. Maar zware windhozen (ook wel een tornado genoemd) zijn zeldzaam in Nederland. In Nederland blijft het vaak bij een windhoos in wording waarbij het slurfje als een uitstulping onder de wolk zichtbaar is en de schade beperkt blijft.

Casuïstiek en statistiek
De winter van 2022 kende maar liefst vier stormen, genaamd Corrie, Dudley, Eunice en Franklin. De stormen Corry en Franklin waren goed voor een code oranje, de zware storm Eunice voor een code rood (in de kustprovincies). Storm Eunice staat in de top 3 zwaarste stormen in ruim vijftig jaar. Dat er zoveel stormen waren in 2022 is toeval.

In 2023 was er maar één storm (genaamd Poly) in Nederland. Storm Poly is een van de zwaarste zomerstormen in ruim vijftig jaar. In het hele land werd gewaarschuwd voor (zeer) zware windstoten. Rond het IJsselmeergebied was het code

rood. In het noorden van het land gold code oranje en in de rest van het land code geel. De storm trok van het zuidwesten naar het noordoosten over Nederland. In Haarlem overleed een vrouw door een boom die op een auto viel. Ook in het centrum van Amsterdam raakten twee mensen gewond. In het hele land was er veel schade en hinder. Op KNMI-weerstation IJmuiden is een windstoot van 146 km/uur gemeten. De waarnemingen laten daar windkracht 11 zien, dat is bijna orkaankracht. De hoogste windsnelheden worden in de regel langs de kust bereikt, waar de wind weinig geremd wordt door obstakels en wrijving met het aardoppervlak. Op basis van het stormgetal hoort Poly bij de top 7 zwaarste zomerstormen in ruim vijftig jaar.

Windhozen zijn vrijwel niet te voorspellen, maar kunnen alleen optreden bij bepaalde weersomstandigheden. De verschillen in temperatuur en vochtigheid tussen de lucht aan het aardoppervlak en op grote hoogte in de atmosfeer, moeten heel groot zijn.

De ergste windhozen van de laatste tientallen jaren in Nederland met dodelijke slachtoffers traden op bij Chaam en Tricht (1967), Ameland (1972), Moerdijk (1981) en Ameland (1992). Gemiddeld enkele malen per jaar veroorzaken minder zware hozen zeer plaatselijk een enorme ravage.
Op 7 juni 2012 werd het Limburgse Montfort getroffen door een windhoos en op 21 juni werd in Aalsmeer schade aangericht door hoosachtige verschijnselen.

Oorzaken
Grote tegenstellingen in temperatuur in de atmosfeer liggen meestal ten grondslag aan het ontstaan stormdepressies. Vandaar dat de zwaarste stormen meestal in het winterhalfjaar voorkomen, van oktober tot en met maart. Op het noordelijk halfrond wordt het in het noorden snel kouder terwijl het in het zuiden nog nazomert. Dit leidt tot grote temperatuurtegenstellingen over korte afstanden. Er ontwikkelt zich vaak een krachtige straalstroom, een storm op zo'n 10 kilometer hoogte, waarmee de ene depressie na de andere ook richting Nederland komt. Als de atmosfeer onrustig is, komen stormen vaak kort na elkaar.

Objecten van belang
In de regio Zuidoost-Brabant zijn verschillende objecten van belang die getroffen kunnen worden door storm en windhozen. Zo is vooral de infrastructuur (weg, spoor en vaarwegen) kwetsbaar. In de bebouwde omgeving kan ook veel schade ontstaan door bijvoorbeeld losgeraakte stukken dak of gevel, glasschade in het kassengebied, enzovoorts. Daarnaast kan de energievoorziening en telecommunicatie hinder ondervinden door mogelijke schade aan masten. Maar ook omvallende bomen kunnen breuken in leidingen en kabels veroorzaken.
Tevens kunnen risico's ontstaan wanneer grote massa's mensen zich verzamelen (bijvoorbeeld bij evenementen), waarbij gedacht kan worden aan paniek door omwaaiende objecten en bijvoorbeeld het instorten van een feesttent.

Ontwikkelingen
Klimaatverandering heeft invloed op de windsterkte in Nederland, met name door de toename van extreme weersomstandigheden en zware stormen. Hoewel de gemiddelde windsterkte niet eenduidig toeneemt, nemen de frequentie en intensiteit van zware stormen en windstoten wel toe. Het KNMI verwacht dat de frequentie van zware stormen met name in de winter kan toenemen, zomers zouden daarentegen relatief stabiele of zelfs iets afnemende windsterkten kunnen laten zien.

Maatregelen

Preventief

- Alarmering met weercodes door het KNMI.
- Gemeenten en ProRail rooien preventief bomen die bij een storm om kunnen waaien en daarmee het (trein)verkeer kunnen hinderen.
- De brandweer heeft bij extreem weer procedures voor een permanente bezetting van kazernes (stormnachtprocedure).

Reactief

- Gemeenten zorgen dat wegen toegankelijk worden en blijven.

Partners

De belangrijkste actoren zijn de hulpdiensten, beheerders van wegen, vaarwegen en spoorwegen (gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat, Prorail). Het KNMI (in relatie tot het waarschuwen) en elektriciteitsnetbeheerders.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, storm en windhozen.
Maakt zich wel eens zorgen: 61% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 58% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 10% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘extreem weer’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen storm en windhozen, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 65% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat het risico ‘extreem weer’ plaatsvindt. Dit is exact hetzelfde als het percentage van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 40% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het risico ‘extreem weer’, tegenover 36% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Storm en windhozen kunnen in relatief korte tijd leiden tot een ernstige ontwrichting. De gevolgen hangen onder andere af van de windsnelheden en het gebied dat wordt getroffen. Voor de gevolgen van een storm maakt het veel uit op welk moment van de dag en in welk seizoen de storm optreedt. Doordat het hoogtepunt van een storm over het algemeen niet langer dan een dagdeel aanhoudt, levert een storm ’s nachts minder problemen op dan overdag.

Zomerstormen zijn compact en kunnen in vrij korte tijd ontstaan. En vooral het verkeer en de recreatie, in het bijzonder op het water, in de problemen brengen. Bomen staan vol in blad en kunnen de wind moeilijker verdragen, vooral als het hevig regent. Tijdens warm, zonnig en droog zomerweer zijn mensen vaak ook niet goed voorbereid op het omslaan van het weer.

Stormen in Nederland kunnen slachtoffers en doden veroorzaken, hoewel dit relatief zeldzaam is. Wanneer stormen slachtoffers veroorzaken, gaat het vaak om enkele doden of gewonden. De meeste dodelijke slachtoffers en gewonden zijn het gevolg van vallende bomen, rondvliegende objecten, omgewaaide structuren of ongevallen in het verkeer.

Stormen en windhozen hebben vaak behoorlijke gevolgen voor infrastructuur (weg, spoor en vaarwegen). Mogelijk worden ook vaarverboden ingesteld waardoor de scheepvaart stil komt te liggen. Dit geldt met name voor de kanalen. Ook het vliegverkeer van en naar Eindhoven Airport kan stil komen te liggen. Verder is het mogelijk dat de energievoorziening en telecommunicatie hinder kunnen ondervinden door bijvoorbeeld schade aan masten. Ook zijn er risico’s op plaatsen waar massa’s mensen zich verzamelen, bijvoorbeeld bij evenementen.

Omvallende bomen kunnen naast schade aan wegen ook breuken in leidingen en kabels veroorzaken, met de bijbehorende overlast tot gevolg. Stormen kunnen ook leiden tot uitval van elektriciteits- en gasvoorziening, wateroverlast en problemen met de informatievoorziening. Zo leidt een storm in een bebouwde omgeving ertoe dat er vanwege stormschade een groot beroep wordt gedaan op hulpverleningsdiensten. Dit kan leiden tot overbelasting van de meldkamer, waardoor reguliere hulpverlening in gevaar kan komen.

Er kan ook schade ontstaan aan cultureel erfgoed. Zo kunnen monumenten en andere historische structuren schade oplopen door bijvoorbeeld vallende objecten zoals bomen en puin.

Hoewel het KNMI steeds beter kan voorspellen wanneer storm of windhozen Nederland of een bepaalde regio bereiken, kunnen de gevolgen lokaal erg verschillen. Hierdoor kunnen mensen in sommige gevallen alsnog worden overvallen. Al met al kan de impact voor het dagelijkse leven dan ook groot zijn. Een combinatie van zowel een storm met zware windstoten en hevige neerslag kan de impact voor de maatschappij extra vergroten.

Waarschijnlijkheid
Zware stormen komen in Nederland geregeld voor. Soms kunnen er meerdere zware stormen voorkomen in één jaar en soms slaan ze een paar jaar over. Hoewel de gemiddelde windsterkte niet consistent toeneemt, nemen zowel de frequentie als de intensiteit van zware stormen en windstoten wel toe. Het KNMI voorspelt dat vooral in de winter de frequentie van zware stormen kan toenemen, terwijl de windsterkten in de zomer relatief stabiel blijven of zelfs iets kunnen afnemen.

Illustratief scenario
In het weekend waarschuwt het KNMI voor naderende westerstorm en geeft voor maandag voor het westelijke en zuidelijke deel van Nederland code geel. Het KNMI verwacht een windkracht 8 met windstoten. In de nacht van zondag op maandag gaat het harder waaien en op maandagochtend verhevigt de storm zich. Het KNMI geeft op basis van metingen code rood af, het teken dat het een heftige storm is met maatschappelijke effect van ontwrichting. De wind heeft vat op alles wat los of niet vast genoeg zit. Omgevallen bomen, rondvliegende dakpannen zorgen voor verstoringen. Al snel wordt opgeroepen om niet meer naar buiten te gaan.

In de regio Zuidoost-Brabant stort door de wind een bouwsteiger in die op twee personen terecht komt. Ook raakt een vallende boom een voorbijrijdende auto. De automobilist overlijdt ter plaatse. De storm leidt tot vertragingen in het treinverkeer. Ook vliegverkeer van en naar Eindhoven Airport komt gedurende enkele uren stil te liggen. Daarnaast staan op de snelwegen lange files, onder andere op de A67 vanwege een omgevallen vrachtauto.

De hulpdiensten worden overspoeld met meldingen. De meldkamer moet de inzet van de hulpdiensten prioriteren en de autoriteiten roepen op om niet langer 112 te bellen voor niet spoedeisende meldingen. De gemeente en brandweer proberen zo goed en zo kwaad mogelijk de voornaamste doorgaande routes vrij te maken en houden. In de avond gaat de storm liggen en kan de balans opgemaakt worden. Door verstoringen blijft het verkeer in de regio tot laat in de avond verstoord.

9.3.8 Humane infectieziekten

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Humane infectieziekten zijn ziekten die worden veroorzaakt door micro-organismen zoals bacteriën, virussen, parasieten of schimmels. Voorbeelden zijn griep, COVID-19, tuberculose, malaria en HIV/AIDS. Deze ziekten kunnen zich (snel) verspreiden via onder andere direct contact, lucht, water, voedsel of vectoren (zoals insecten).

Infectieziekten kunnen worden onderverdeeld in van mens-op-mens overdraagbare infectieziekten en niet van mens-op-mens overdraagbare infectieziekten. Van mens-op-mens overdraagbare infectieziekten worden direct of indirect overgedragen tussen mensen. Directe transmissie omvat rechtstreekse overdracht door nauw contact, zoals aanraking, zoenen, of seksuele activiteit. Bij indirecte transmissie vindt overdracht plaats via onder meer voedsel, water, voorwerpen, oppervlakken of door de lucht.
Niet van mens-op-mens overdraagbare infectieziekten worden niet rechtstreeks tussen mensen overgedragen. Deze ziekten worden vaak overgedragen door vectoren zoals insecten, bijvoorbeeld malaria door muggen en de ziekte van Lyme door teken. Andere voorbeelden zijn zoönosen, die van dieren op mensen worden overgedragen, zoals rabiës. Binnen de groep zoönosen is er verder onderscheid te maken in infectieziekten waarbij de ziekteverwekkers alleen overgedragen worden van dier op mens (alleen dier-op-mens transmissie) en zich niet kunnen verspreiden van mens tot mens, of ziekteverwekkers die zich na overdracht van dier op mens wel mens overdraagbaar kunnen verspreiden (ook mens-op-mens transmissie). Die eerste maakt onderdeel uit van het crisistype ‘Dierziekte’.

Infectieziekten die van mens op mens overdraagbaar zijn, hebben over het algemeen grotere gevolgen voor mens en maatschappij dan infectieziekten die niet van mens op mens overdraagbaar zijn. Dit komt door hun vermogen om snel te verspreiden en grote populaties te infecteren.

Er is sprake van een epidemie wanneer in een bepaalde menselijke populatie een infectieziekte bij een groter aantal individuen voorkomt dan normaal. Een epidemie klinkt ernstig, maar jaarlijks en soms meerdere keren per jaar vindt er in Nederland wel een epidemie plaatst. Het gaat dan niet om een heel ernstige ziekte, maar om bijvoorbeeld de griep. Van een pandemie is pas sprake als een epidemie zich over de hele wereld verspreidt en met grote aantallen ziektegevallen gepaard gaat. Een pandemie is een stuk zeldzamer dan een epidemie.

Geografische en temporele kenmerken spelen een belangrijke rol in de verspreiding en gevolgen van humane infectieziekten, zowel wereldwijd als in Nederland en specifiek in de regio Zuidoost-Brabant. In Zuidoost-Brabant vergroten de hoge mate van mobiliteit door nationale en internationale reizen (onder andere via Eindhoven Airport) de kans op snelle verspreiding van infectieziekten.

Er zijn verschillende infectieziekten die je in Nederland niet of nauwelijks ziet, maar die elders in de wereld wel voorkomen. Daarentegen zijn er ook infectieziekten die veelvoorkomend zijn in Nederland maar bijvoorbeeld in andere delen van de wereld minder vaak worden gezien. Infectieziekten zijn dan ook vaak gebonden aan specifieke geografische, klimatologische, en ecologische omstandigheden. In gematigde klimaten zoals Nederland komen bepaalde ziekten vaker voor in specifieke seizoenen, bijvoorbeeld een piek in griepgevallen tijdens de winter. Tekenoverdraagbare ziekten zoals de ziekte van Lyme pieken daarentegen in de lente en zomer. Naast seizoensgebondenheid vertonen sommige infectieziekten periodieke uitbraken zonder vast seizoenspatroon.

Demografische kenmerken

Demografische kenmerken spelen een belangrijke rol in de verspreiding en de gevolgen van humane infectieziekten. Mensen met minder weerstand zijn vatbaarder voor infectieziekten. Het gaat hier met name om jonge kinderen, ouderen, zwangeren en immuungecompromitteerden. Daarnaast zijn er een aantal risicoberoepen waar mensen in contact komen met ziekteverwekkers. De regio Zuidoost-Brabant heeft een bovengemiddeld aantal ouderen vergeleken met het landelijk gemiddelde in Nederland. Dit kan tijdens uitbraken leiden tot een hogere ziektelast en mortaliteit, aangezien oudere mensen vatbaarder zijn voor (ernstige) complicaties. Daarnaast kan de bevolkingsdichtheid van de regio Zuidoost-Brabant mogelijk zorgen voor een snelle verspreiding van infectieziekten.

Casuïstiek en statistiek

COVID-19, veroorzaakt door het SARS-CoV-2-virus, leidde tot een wereldwijde pandemie die ook Nederland en de regio Zuidoost-Brabant zwaar trof. De eerste gevallen in Nederland werden begin 2020 gemeld, en de ziekte verspreidde zich snel door het land. In Nederland leidde de pandemie tot een reeks strikte maatregelen om de verspreiding van het virus te beperken, waaronder lockdowns, social distancing, mondkapjesplicht en reisbeperkingen. De gezondheidszorg kwam onder grote druk te staan, met ziekenhuizen die hun capaciteit moesten opschalen en zorgmedewerkers die overuren maakten om de toestroom van COVID-19-patiënten te kunnen behandelen. In de regio Zuidoost-Brabant, was de impact bijzonder groot. Hier werden hoge aantallen besmettingen en sterfgevallen geregistreerd, vooral in de eerste golf. De regio moest snel reageren met noodmaatregelen, zoals het opzetten van extra IC-bedden en het organiseren van test- en vaccinatiecampagnes.
De economische en sociale gevolgen van de pandemie waren ook aanzienlijk. Veel bedrijven moesten tijdelijk of permanent sluiten, en er was een toename van werkloosheid en mentale gezondheidsproblemen. De overheid bood verschillende vormen van financiële steun aan getroffen bedrijven en individuen.

De COVID-19-pandemie laat verder zien dat de gevolgen zich manifesteren in een groot aantal impactcriteria binnen de nationale veiligheidsbelangen, zoals aantallen chronisch zieken en doden (fysieke veiligheid), kosten en aantasting van de Nederlandse economie (economische veiligheid), verstoring van het dagelijks leven en sociaal-maatschappelijke impact (sociale en politieke stabiliteit). Dit wordt veroorzaakt door de grote druk op het zorgsysteem, (tijdelijke) tekorten aan beschermingsmiddelen en capaciteit, gebrek aan een eenduidige internationale aanpak en de effecten van maatregelen, zoals een lockdown. Hierbij is er een duidelijke koppeling met verstoring van delen van de vitale infrastructuur, bijvoorbeeld de beperkingen in het openbaar vervoer en internationale vluchten.

Een andere belangrijke factor is het gebrek aan effectieve behandeling of vaccin. Als er geen effectieve middelen beschikbaar zijn, zoals bij het begin van de COVID-19-uitbraak, kan de angst en onzekerheid rondom de ziekte de crisis verergeren. Daarnaast vormen snel muterende virussen, zoals influenzavirussen en coronavirussen, een extra uitdaging, omdat nieuwe varianten het moeilijk maken om effectieve vaccins en behandelingen te ontwikkelen en toe te passen, wat kan leiden tot aanhoudende uitbraken en pandemieën.
Deze ziekten kunnen snel escaleren door hun besmettelijkheid, hoge sterftecijfers, en het potentieel om gezondheidszorgsystemen te overweldigen, waardoor ze aanzienlijke maatschappelijke en economische gevolgen hebben.

Hoewel andere pathogenen zoals antibioticaresistente bacteriën, vector-gedragen ziekten, en zoönotische infecties ook ernstige bedreigingen vormen, zijn het de respiratoire virussen die door hun snelle verspreiding en mutatiecapaciteit het grootste risico op een pandemie vormen.

De snelheid van verspreiding wordt vooral bepaald door de vraag of de ziekteverwekker van mens tot mens overdraagbaar is, of de transmissie van ziekteverwekkers via de lucht of direct contact kan plaatsvinden en door de responstijd. Daarbij is (zeker ook door de COVID-19- pandemie) duidelijk dat globalisering (inclusief toerisme) een factor is die de verspreiding wereldwijd versterkt.

Oorzaken

De belangrijkste oorzaken van humane infectieziekten zijn bacteriën, virussen, parasieten en schimmels. Bacteriële infecties omvatten ziekten zoals tuberculose, cholera en salmonella. Virale infecties omvatten bijvoorbeeld influenza, HIV en COVID-19. Parasitische ziekten zoals malaria en schistosomiasis zijn ook belangrijke oorzaken van infectieziekten bij mensen, net als schimmelinfecties zoals candidiasis en aspergillose.

Naast deze micro-organismen spelen andere factoren een rol bij de verspreiding van infectieziekten. Slechte hygiëne, dichtbevolkte gebieden en internationale reizen dragen bij aan de verspreiding. Veranderingen in het milieu en klimaat kunnen eveneens invloed hebben op het optreden en de verspreiding van deze ziekten. Opwarming van de aarde kan bijvoorbeeld de leefgebieden van ziekteverspreidende insecten zoals muggen uitbreiden, waardoor ziektes zoals malaria en dengue zich naar nieuwe gebieden kunnen verspreiden.

Ontwikkelingen

Een belangrijke ontwikkeling in de context van humane infectieziekten is de opkomst van antibioticaresistentie. Dit maakt de behandeling van bacteriële infecties steeds moeilijker, wat leidt tot langere en ernstigere uitbraken. Tegelijkertijd hebben innovaties zoals mRNA-vaccins de snelheid en effectiviteit van vaccinontwikkeling aanzienlijk verbeterd, wat de gevolgen van ziekten kan verminderen, zoals duidelijk werd tijdens de COVID-19-pandemie. Tevens verbeteren digitale gezondheidstechnologieën de voorspellingsmodellen en het reactievermogen op uitbraken, waardoor gezondheidsautoriteiten sneller en nauwkeuriger kunnen reageren.

Verder zorgen globalisering en toegenomen mobiliteit ervoor dat infectieziekten zich sneller wereldwijd kunnen verspreiden, waardoor lokale uitbraken in korte tijd kunnen uitgroeien tot pandemieën. Daarnaast beïnvloedt klimaatverandering de verspreiding van vector-gedragen ziekten door het uitbreiden van de leefgebieden van muggen en andere vectoren, waardoor ziektes zoals malaria en dengue nieuwe regio's kunnen bereiken.

Voornamelijk op het vlak van de detectie en signalering van mogelijke uitbraken van ziekteverwekkers zijn er de laatste jaren gunstige ontwikkelingen geweest. Er worden steeds meer geavanceerde moleculaire technieken ingezet om in combinatie met bioinformatica sneller en nauwkeuriger diagnostiek te kunnen bedrijven om aard en omvang van de uitbraken te kunnen vaststellen. Daarnaast loopt er een geïntegreerde signaleringsstructuur tussen humane infectieziekten en besmettelijke dierziekten (de One Health aanpak). Deze signaleringsstructuur is ook gebruikt tijdens de COVID-19-pandemie.

Maatregelen

Preventief

- De meldingsplichtige infectieziekten zijn verdeeld over de groepen A1, A2, B1, B2 en C. Deze indeling is gebaseerd op de mate waarin dwingende maatregelen opgelegd kunnen worden om de bevolking te beschermen. Een infectieziekte valt in groep A1 als er een kans is dat de ziekte pandemisch wordt. Bij A1-infectieziekten kunnen persoonlijke en gezamenlijke maatregelen genomen worden om verspreiding van de ziekte te voorkomen.

- Algemene antivirale middelen en antibiotica, niet specifiek voor het betreffende virus of bacterie.
- GHOR/GGD'en hebben draaiboeken opgesteld die de effecten van een pandemie moeten beperken.
- Veel bedrijven en overheidsinstellingen hebben continuïteitsplannen opgesteld.
- Op basis van de recente ervaringen met de griepepidemie werkte de GHOR, in samenwerking met de ketenpartners, maatregelen uit (bijvoorbeeld cohortverpleging). De GHOR en partners kunnen deze maatregelen toepassen om de zorgcontinuïteit op peil te houden.

Reactief

- Een vaccin kan pas ontwikkeld worden tijdens de uitbraak van een pandemie. Vaccins kunnen dus niet voorkomen dat pandemieën uitbreken, maar wel de impact ervan beperken.
- In Zuidoost-Brabant fungeert tijdens een pandemie het Coördinatieorgaan Infectieziekten, waarin alle eerste- en tweedelijns zorgpartners zitting hebben. Het Coördinatieorgaan heeft als taak de situatie in de regio te monitoren, knelpunten te signaleren en maatregelen binnen de keten af te stemmen

Partners

De belangrijkste partners bij het beheersen van infectieziekten en pandemieën in de regio Zuidoost-Brabant zijn de GGD Brabant-Zuidoost, het RIVM, VRBZO, het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb), het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), en de Minister van Volksgezondheid. De GGD monitort en bestrijdt uitbraken door middel van bron- en contactonderzoek (BCO), testen en vaccinaties. Het RIVM biedt nationaal overzicht en ondersteuning, terwijl de Veiligheidsregio noodhulp en crisismanagement coördineert. Het CIb houdt toezicht op infectieziekten en geeft richtlijnen voor preventie en behandeling. Het ministerie van VWS en de Minister van Volksgezondheid leiden het nationale beleid, zorgen voor middelen, en communiceren met het publiek en internationale partners. Deze organisaties werken nauw samen om de volksgezondheid te beschermen en de impact van pandemieën te minimaliseren.

Perceptie

De perceptie van de samenleving in Nederland ten aanzien van infectieziekten, epidemieën en pandemieën is complex en beïnvloed door recente ervaringen, zoals de COVID-19-pandemie. Er is een verhoogde bewustwording en bezorgdheid, een algemeen vertrouwen in de gezondheidszorg, bereidheid tot vaccinatie, en bezorgdheid over de economische en sociaal-psychologische impact. Tegelijkertijd zijn er maatschappelijke discussies en polarisatie over de beste benaderingen om dergelijke crises aan te pakken.

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, pandemie.
Maakt zich wel eens zorgen: 69% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 45% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 46% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico 'infectieziekten' opgenomen. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 41% van de inwoners van de regio Zuidoost-Brabant vindt het risico 'infectieziekte' (zeer) waarschijnlijk, tegenover 49% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico's en dreigingen: 36% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het risico 'infectieziekten', tegenover 37% van de Nederlanders.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

Humane infectieziekten met epidemische of zelfs pandemische potentie zullen veel maatschappelijke aandacht trekken, vooral bij snelle verspreiding of een hoge mortaliteit. De maatschappelijke druk op autoriteiten om preventieve maatregelen te versterken en snel te reageren is vaak groot. Hierbij valt ook terug te denken aan de COVID-19-pandemie waarbij de overheid gedwongen werd om drastische maatregelen te nemen zoals lockdowns en reisbeperkingen.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Een grootschalige uitbraak van een infectieziekte kan verstrekkende gevolgen hebben op meerdere vlakken. De mate waarin de samenleving wordt ontwricht, hangt af van de ernst van de ziekte. Bij een pandemie kan de impact sterk variëren, afhankelijk van factoren zoals het aantal mensen dat ziek wordt, de complicaties die zich voordoen, de beschikbaarheid van antivirale middelen of antibiotica en de tijdige beschikbaarheid van een specifiek vaccin.

Een dergelijke uitbraak kan leiden tot een groot aantal sterfgevallen, zoals bij COVID-19 en Ebola, waarbij miljoenen mensen zijn gestorven. Veel mensen kunnen ook ernstige langdurige complicaties ervaren, zoals blijvende longschade door COVID-19. Kwetsbare groepen zoals jonge kinderen, ouderen, zwangeren en mensen met een verzwakt immuunsysteem zijn extra vatbaar voor infecties.

Infectieziekten die van persoon tot persoon overdraagbaar zijn, hebben doorgaans een grotere impact op de samenleving dan ziekten die niet op deze manier worden verspreid. Dit komt doordat ze zich snel kunnen verspreiden en grote aantallen mensen kunnen besmetten. Ziekten met ernstige complicaties en hoge sterfte leggen een zware druk op de gezondheidszorgsystemen. Ook wanneer veel mensen tegelijkertijd ziek worden, kunnen zorgsystemen overbelast raken, wat resulteert in tekorten aan bedden, personeel en medische voorraden, zoals tijdens de COVID-19-pandemie.

Economisch gezien nemen de zorgkosten aanzienlijk toe door de behoefte aan medische behandelingen, ziekenhuisopnames en noodhulp. Het massale aantal ziektegevallen en quarantaine leiden tot verlies van productiviteit en sluiting van bedrijven, met aanzienlijke economische gevolgen. Vele bedrijven moeten wellicht tijdelijk of permanent sluiten, met toename van werkloosheid en mentale gezondheidsproblemen tot gevolg.

Op sociaal vlak kunnen maatregelen zoals quarantaine en lockdowns grote verstoringen in het dagelijks leven veroorzaken, zoals duidelijk werd tijdens de COVID-19-pandemie. Hierbij is er een duidelijke koppeling met verstoring van delen van de vitale infrastructuur, bijvoorbeeld de beperkingen in het openbaar vervoer en internationale vluchten. Ook kan dit potentieel leiden tot sociaal-maatschappelijke impact, zoals polarisatie, afnemende solidariteit en rellen.

Politiek gezien kan een grootschalige uitbraak het lokaal en regionaal bestuur onder druk zetten. Overheden moeten snel en effectief handelen om de crisis te beheersen, wat kan leiden tot spanningen tussen inwoners en de overheid, en soms

tot maatschappelijke onrust. Een andere belangrijke factor is het gebrek aan effectieve behandelingen of vaccins. Wanneer deze middelen ontbreken, zoals aan het begin van de COVID-19-uitbraak, kan de angst en onzekerheid rondom de ziekte de crisis verergeren.

Waarschijnlijkheid

Volgens de RbRa valt op dat de waarschijnlijkheid van een griepepidemie hoog is. Dit is gebaseerd op het feit dat er bijna elk jaar een griepepidemie voorkomt, veroorzaakt door bestaande typen influenzavirussen. Hoewel een pandemie een lagere waarschijnlijkheid heeft, heeft deze wel een grotere impact op de nationale veiligheid. De jaarlijkse griepepidemieën zijn relatief voorspelbaar en worden veroorzaakt door bekende influenzavirussen, wat betekent dat de volksgezondheidssystemen meestal goed voorbereid zijn. Daarentegen zijn pandemieën veroorzaakt door nieuwe respiratoire virussen, zoals SARS-CoV-2, veel minder voorspelbaar. In de Rbra is de waarschijnlijkheid van het uitbreken van een pandemie door een nieuwe respiratoir en mens overdraagbaar virus gescoord als ‘enigszins waarschijnlijk’.

Illustratief scenario
Gedurende het griepseizoen breekt er een pandemie uit die ook Nederland en de regio Zuidoost-Brabant treft. Omdat deze pandemie in het griepseizoen plaatsvindt, duurt het enkele weken voordat de oorzaak is vastgesteld. Het blijkt om een nieuw van mens tot mens overdraagbaar respiratoir virus te gaan, waarvan de morbiditeit en mortaliteit hoger blijken te zijn dan bij COVID-19.

De infectieziektebestrijding wordt snel opgeschaald en er worden zeer restrictieve maatregelen getroffen, gebaseerd op onder andere de door COVID-19 opgedane ervaringen. De zorgsector in Zuidoost-Brabant, waaronder enkele ziekenhuizen, wordt ernstig geraakt en kan de toestroom van patiënten gedurende enkele maanden niet aan. Ook de ontwikkeling van medicijnen en vaccins loopt door allerlei wetenschappelijke problemen ernstige vertraging op.

Een zeer groot gedeelte van de Nederlandse bevolking, inclusief de inwoners van Zuidoost-Brabant, wordt ziek. Er zijn honderdduizenden ziekenhuisopnames en er vallen tienduizenden doden. De kosten zijn enorm, oplopend tot tientallen miljarden euro's, en het dagelijks leven wordt gedurende maanden tot een jaar ernstig verstoord. Verschillende sectoren vallen nagenoeg stil, met faillissementen en andere economische effecten tot gevolg.

Ook bepaalde vitale diensten en infrastructuur, zoals openbaar vervoer en nutsvoorzieningen, worden geraakt. In Zuidoost-Brabant ontstaan er voor enkele maanden tekorten aan acute zorg en levering van specifieke producten, wat zorgt voor grote onrust, angst en polarisatie onder de bevolking. In de maatschappij, zowel nationaal als regionaal, woedt een stevige discussie over aantasting van vrijheden en grondrechten. Mede daardoor vinden er met grote regelmaat demonstraties plaats vanuit verschillende belangengroepen, die soms leiden tot ernstige ongeregeldheden, rellen en plunderingen vanwege de strikte handhaving van de beheersmaatregelen.

9.3.9 Dierziekten

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Dierziekten, ook bekend als veterinaire ziekten, kunnen op verschillende manieren worden geclassificeerd. Grofweg zijn er twee hoofdgroepen: ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn (zoönosen) en ziekten die niet van dier op mens overdraagbaar zijn. Dierziekten die niet van mens op dier overdraagbaar zijn en ook in de regio Zuidoost-Brabant voorkomen zijn bijvoorbeeld mond-en-klauwzeer (MKZ) en varkenspest. Deze dierziekten zijn niet gevaarlijk voor de gezondheid van de mens. Zoönosen daarentegen kunnen ernstige gezondheidsrisico's voor mensen vormen en zijn vaak complexer te beheersen vanwege hun vermogen om tussen verschillende diersoorten en mensen te circuleren. Vogelgriep (aviaire influenza) en Q-koorts zijn hiervan voorbeelden uit het recente verleden. Binnen de groep zoönosen is er verder onderscheid te maken in infectieziekten waarbij de ziekteverwekkers alleen overgedragen worden van dier op mens (alleen dier-op-mens transmissie) en zich niet kunnen verspreiden van mens tot mens, of ziekteverwekkers die zich na overdracht van dier op mens wel mens overdraagbaar kunnen verspreiden (ook mens-op-mens transmissie). Zoönosen zijn impactvoller dan andere dierziekten vanwege hun vermogen om zowel dieren als mensen te infecteren, hun potentieel voor snelle en wijdverspreide verspreiding, en de ernstige economische en sociale gevolgen die ze kunnen veroorzaken.

De regio Zuidoost-Brabant is een belangrijke regio voor de landbouw en veeteelt in Nederland en kenmerkt zich door een hoge concentratie van (pluim)veehouderijen in een tevens dichtbevolkte regio. De intensieve landbouwpraktijken en de hoge dichtheid van veehouderijen kunnen bijdragen aan een snelle verspreiding van dierziekten. De nabijheid van vele veehouderijen maakt het lastiger om ziekte-uitbraken te beheersen en te beperken. Een nieuwe uitbraak van een van dier op mens overdraagbare infectieziekte van welke origine dan ook heeft hierdoor al snel grote gevolgen op het maatschappelijk leven.

Daarnaast heeft de regio Zuidoost-Brabant een goed ontwikkeld transportnetwerk, wat zowel voordelen als risico's met zich meebrengt. Het vervoer van dieren en dierlijke producten door de regio Zuidoost-Brabant kan bijdragen aan de verspreiding van ziekteverwekkers over lange afstanden. De intensieve handel binnen de regio Zuidoost-Brabant en met andere delen van Nederland en het buitenland verhoogt het risico op het binnenkomen van nieuwe ziekten.

Veel dierziekten vertonen seizoensgebonden patronen. Zo kunnen uitbraken van vogelgriep bijvoorbeeld vaker voorkomen in de wintermaanden wanneer vogels dichter bij elkaar worden gehouden en migreren. Parasitaire infecties zoals worminfecties kunnen pieken in de warmere maanden wanneer de omstandigheden gunstiger zijn voor de levenscyclus van de parasieten.

Demografische kenmerken

Risicogroepen zijn mensen die in de nabijheid van dieren of bedrijven wonen of verblijven. Ook mensen die beroepsmatig met vee in aanraking komen, zoals veehouders, dierenartsen, medewerkers vleesverwerkende industrie en laboratoriummedewerkers die werken met geïnfecteerde dieren of diermateriaal, hebben een verhoogd risico op blootstelling. Ook veehandelaren en medewerkers van dierentuinen, kinderboerderijen en dierenwinkels behoren tot deze groep. Personen met een verminderde weerstand (zoals ouderen, kinderen, immuungecompromitteerde of zwangeren) hebben een verhoogde kans op een ernstig beloop.

Casuïstiek en statistiek

In de winter van 2021-2022 werd Nederland getroffen door een ernstige uitbraak van vogelgriep, die ook de regio Zuidoost-Brabant zwaar trof. Deze uitbraak leidde tot massale slachtingen van pluimvee om de verspreiding van het virus te stoppen. Boerderijen moesten duizenden vogels ruimen, wat resulteerde in grote economische verliezen in de pluimveesector. De vogelgriep zorgde ook voor verstoringen in de voedselketen en leidde tot verhoogde prijzen van pluimveeproducten. Er werden strikte bioveiligheidsmaatregelen ingevoerd om verdere verspreiding te voorkomen. Naast de economische gevolgen hadden de maatregelen ook impact op de gemeenschap, waaronder psychologische stress voor boeren en arbeiders in de getroffen sectoren door verlies van inkomsten en de noodzaak om grote aantallen dieren te ruimen.

Een andere significante uitbraak in Nederland was die van Q-koorts tussen 2007 en 2010, met een piek in 2009. Deze ziekte, veroorzaakt door de bacterie Coxiella burnetii, wordt vooral verspreid door geiten en schapen. De regio Zuidoost-Brabant was een van de zwaarst getroffen gebieden, met duizenden menselijke infecties en meerdere sterfgevallen. De uitbraak leidde tot de ruiming van tienduizenden besmette dieren en had aanzienlijke economische gevolgen voor de getroffen boeren. Er werden strenge maatregelen ingevoerd, waaronder vaccinatie van geiten en schapen, verbeterde bioveiligheidsprotocollen en monitoringprogramma's om toekomstige uitbraken te voorkomen. De gevolgen waren niet alleen economisch van aard; veel mensen die besmet raakten met Q-koorts, kampten met langdurige gezondheidsproblemen, zoals vermoeidheid en chronische Q-koorts. Dit had aanzienlijke impact op hun kwaliteit van leven en zorgde voor extra druk op de gezondheidszorg in de regio.

Oorzaken

Dieren kunnen ziekteverwekkers (zoals virussen of bacteriën) op verschillende manieren doorgeven aan mensen. Een dier kan rechtstreeks een ziekteverwekker doorgeven aan de mens. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het aaien of knuffelen van een dier, ook een krab of een beet kan iemand ziek maken. Verder kunnen mensen besmet raken door het eten van een besmet dierlijk product, zoals melk, vlees en eieren. Mensen kunnen ook indirect besmet worden door een dier: een hond of kat poept in de zandbak en dat komt aan de handen van een kind, in de ontlasting van de hond of kat kunne ziektekiemen zitten. Ook muggen, vliegen of teken kunnen mensen besmetten als ze een ziekteverwekker bij zicht dragen (zoals via een tekenbeet bij de ziekte van Lyme).

Objecten van belang

In de regio Zuidoost-Brabant zijn verschillende objecten van belang voor het beheer van dierziekten. Veehouderijen en boerderijen vormen vaak de bron van uitbraken zoals Q-koorts en vogelgriep. Slachthuizen en verwerkingsbedrijven spelen een cruciale rol in het beheersen van de verspreiding van ziektes via vlees en andere dierlijke producten. Markten en distributiecentra zijn knooppunten voor de handel in dieren en dierlijke producten, wat toezicht op de gezondheid van dieren essentieel maakt. Maar bijvoorbeeld ook natuurgebieden waar wilde dieren leven, kunnen dienen als reservoirs voor ziekten en vereisen monitoring en beheer om overdracht naar vee en mensen te voorkomen.

Ontwikkelingen

Belangrijke ontwikkelingen op het gebied van dierziekten zijn onder andere technologische innovaties zoals geavanceerde diagnostiek die snellere detectie en betere behandelingen mogelijk maken. Klimaatverandering speelt ook een rol, aangezien stijgende temperaturen en veranderende regenpatronen de leefgebieden van vectoren zoals muggen en teken uitbreiden, wat leidt tot vaker voorkomende ziekten zoals de ziekte van Lyme. Globalisering en internationale handel vergroten het risico op de introductie van nieuwe dierziekten, terwijl intensieve veehouderij de verspreiding van ziekten versnelt door de hoge dichtheid en het frequente transport van vee. Antibioticaresistentie, veroorzaakt door het

wijdverbreide gebruik van antibiotica, bemoeilijkt de behandeling van infecties en vormt een bedreiging voor de volksgezondheid. Tot slot benadrukt de 'One Health' benadering de verbondenheid van de gezondheid van mensen, dieren en het milieu, en bevordert samenwerking tussen verschillende sectoren om zoönotische ziekten effectief te bestrijden. Doelgroepen zijn dierenartsen, artsen, medewerkers van humane en veterinaire kennisinstituten en ander professionals die werkzaam zijn op het gebied van zoönosen of de risico's hierop.

Maatregelen

Preventief

Er kunnen diverse maatregelen getroffen worden om verspreiding te voorkomen en de omvang en impact te beperken:

- Uitgebreide screening door de veterinaire sector;
- Vaccineren van dieren zoals schapen en geiten tegen Q-koorts en leghennen tegen Salmonella;
- Bij de ruimtelijke ontwikkeling worden eisen gesteld aan de minimale afstand tussen veehouderijen en bebouwing;
- Strenge controles op luchthavens voorkomen dat exotische dieren (illegaal) het land worden binnengebracht.

Reactief

- Bij een vermoeden van een aangewezen besmettelijke dierziekte moet een dierhouder of dierenarts dit melden aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA);
- Bij een uitbraak van zoönosen bij pluimvee kan een ophokplicht worden ingesteld;
- Door regels in te stellen t.a.v. de afvoer van dierlijk materiaal bij een uitbraak van een zoönose, kan verspreiding worden voorkomen;
- (Preventief) ruimen kan een maatregel zijn om de impact te beperken. Groot knelpunt hierbij is de grote financiële schade en maatschappelijke onrust die hiermee gepaard gaat.

Partners

De uitbraak van dierziekten kan in verschijningsvorm sterk wisselen. Afhankelijk van de verschijningsvorm zijn verschillende actoren betrokken. Dit kunnen bijvoorbeeld ZLTO, de GGD en het RIVM zijn. Verschillende organisaties en bedrijven spelen een rol bij de bestrijding:

- De Rijksoverheid bepaalt het beleid om besmettelijke dierziekten tegen te gaan en te voorkomen;
- De NVWA is verantwoordelijk voor de bestrijding van deze dierziekten. De Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) werkt bij de bestrijding van dierziekten samen met de NVWA;
- Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) doet laboratoriumonderzoek. Dit onderzoek moet uitsluitsel geven over dierziekten;
- Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) geeft advies over mogelijke gevaren voor de volksgezondheid.

Perceptie

Inwoners kunnen zich bewust zijn van het bestaan van dierziekten, vooral na grote uitbraken zoals vogelgriep en Q-koorts in het verleden. Dit kan leiden tot zorgen en angst bij inwoners, met name wanneer sprake is van een uitbraak. Er kan ook angst ontstaan voor bijvoorbeeld huisdieren en wilde dieren waarbij mensen zich zorgen maken over potentiële besmettingsbronnen.

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, dierziekten.
Maakt zich wel eens zorgen: 40% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.

Ik ben niet voorbereid: 84% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 17% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

De verwachting is dat de manifestatie van dierziekten zal leiden tot maatschappelijke aandacht en beroering. Dierziekten kunnen namelijk aanzienlijke gezondheidsrisico's voor mensen inhouden. Uitbraken zoals de vogelgriep hebben laten zien dat deze ziekten snel kunnen escaleren en een grote impact kunnen hebben op de maatschappij. De overheid en gezondheidsorganisaties zullen waarschijnlijk snel reageren op uitbraken met bestrijdende maatregelen zoals een ophokplicht. Deze maatregelen kunnen een aanzienlijke impact hebben op het dagelijks leven van mensen en leiden tot publieke discussie en soms controverse. Als de media aandacht besteed aan uitbraken van dierziekten kan dit leiden tot een verhoogde bewustzijn en bezorgdheid onder het publiek.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Indien een dierziekte uitbreekt in de regio Zuidoost-Brabant met een hoog besmettingsgevaar, kan dit grote gevolgen hebben. Om verdere verspreiding tegen te gaan, kunnen gebieden in hun geheel of gedeeltelijk worden afgesloten. Deze quarantainemaatregelen kunnen de bewegingsvrijheid van mensen en dieren beperken.

Bij dierziekten die overdraagbaar zijn op mensen, kunnen er slachtoffers vallen onder de bevolking. Dit is het geval bij zoönosen zoals Q-koorts, die in het verleden al tot veel menselijke infecties heeft geleid in Zuidoost-Brabant. De impact op de fysieke veiligheid van mensen is aanwezig, vooral omdat infecties vaak niet volledig te voorkomen zijn ondanks preventieve maatregelen. De gezondheidsimpact op dieren kan ook aanzienlijk zijn, met massale sterfte en ernstige verwondingen onder vee zoals runderen, varkens en pluimvee.

Economisch gezien kan een grootschalige uitbraak van een dierziekte leiden tot aanzienlijke kosten. Naast de directe verliezen in de veehouderij, kunnen bedrijven in aanverwante sectoren worden getroffen. Met name in het geval van zoönosen kan de maatschappelijke impact ook groot zijn, aangezien restrictieve maatregelen zoals quarantaine en bewegingsbeperkingen het dagelijks leven ernstig kunnen verstoren. Maar ook kan er sprake zijn van verdriet, onrust en woede onder getroffenen. Daarnaast verontwaardiging bij een deel van de bevolking (zorgen om dierenwelzijn of onrust vanwege de effecten van de maatregelen).

De milieu- en ecologische gevolgen van dierziekten kunnen tevens aanwezig zijn. Massale sterfte en preventieve slachting van dieren of uitbraken in wilde populaties, zoals bij vogelgriep, kunnen aanzienlijke ecologische verstoringen veroorzaken. Dit kan resulteren in verlies van biodiversiteit en veranderingen in landgebruik.

Waarschijnlijkheid

In de RbRa wordt de kans dat MKZ optreedt ingeschat als ‘waarschijnlijk’. Experts zijn echter van mening dat de kans op uitbraken van varkenspest of (niet-zoönotische) vogelgriep iets hoger is, namelijk respectievelijk ‘waarschijnlijk’ tot ‘zeer waarschijnlijk’. MKZ uitbraken gebeuren naar schatting eens per 20 jaar. Uitbraken van vogelgriep en Afrikaanse varkenspest komen vaker voor.

Illustratief scenario

Enkele dagen na de eerste berichtgeving van een Q-koortsuitbraak onder geiten in Frankrijk worden de eerste besmettingen in Zuidoost-Brabant geconstateerd. Dit zorgt direct voor sterke restricties binnen de veehouderijsector, aangezien meerdere diergroepen zoals geiten en schapen kunnen worden getroffen. In de twee weken na de eerste geconstateerde besmettingen in Nederland wordt duidelijk dat ook in andere delen van het land bedrijven besmet zijn geraakt. Er wordt besloten tot een algeheel vervoersverbod voor vee en dierlijke producten, en conform de Europese Verordening worden nationale en internationale handelsbeperkingen ingevoerd.

Om verdere verspreiding in te dammen, wordt bij alle gevoelige dieren noodvaccinatie toegepast. Na enkele maanden zijn in totaal 40 bedrijven besmet geweest en zijn tienduizenden geiten en schapen geruimd. Daarnaast zijn honderden mensen besmet geraakt en ondervinden klachten zoals koorts, hoofdpijn en vermoeidheid. In de regio Zuidoost-Brabant zijn strenge restricties van kracht geweest voor transport wat leidt tot economische verliezen in de veehouderijsector en daarbuiten. De kosten van de uitbraak worden geschat op 1,6 miljard euro.

De uitbraak veroorzaakt ook verdriet, onrust en psychische effecten onder de getroffen boeren, die al onder druk staan door andere factoren. Er is maatschappelijke verontwaardiging en woede, wat leidt tot enkele demonstraties van milieu- en dieractivisten.

9.3.10 Uitval / verstoring elektriciteitsvoorziening

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

De duur en omvang van uitval of verstoring van de elektriciteitsvoorziening kan variëren en is een belangrijke factor gelet op de gevolgen. Een kortdurende en regionale uitval van elektriciteit kan al leiden tot grote cascade-effecten als uitval van bijvoorbeeld openbaar vervoer en IT netwerken. Verreweg de meeste gevallen van elektriciteitsuitval worden binnen twee uur verholpen en leiden niet tot maatschappelijke ontwrichting. Grootschalige volledige uitval leidt tot ernstige economische en, afhankelijk van de duur, mogelijk ook tot fysieke schade en maatschappelijke onrust. Gezien het belang van vitale infrastructuur zijn er vaak maatregelen getroffen voor eventuele uitval of verstoring van deze processen. Echter, bij een langere duur van uitval of verstoring kunnen deze maatregelen het ook begeven en kunnen de gevolgen een stuk groter zijn. Daarnaast kan het seizoen waarin de uitval of verstoring van de elektriciteitsvoorziening plaatsvindt invloed hebben op aard van de gevolgen. Zo zullen in de winter bijvoorbeeld problemen gaan ontstaan doordat inwoners zonder verwarming komen te zitten, in de zomer leidt het tot uitvallen van airconditioning en koelingen.

Casuïstiek en statistiek

De meeste verstoringen of uitval betreffen doorgaans relatief kleine gebieden en worden binnen twee uur door Enexis verholpen. Grootschalige verstoringen van de elektriciteitsvoorziening in Nederland zijn zeldzaam, er zijn dan ook niet veel voorbeelden van bekend. In 2006 is een grote blackout geweest die zich over een groot deel van West Europa uitstrekte. Oorzaak van die verstoring was het afschakelen van een 380 kV transport kabel over de Ems resulterend in een onbalans in het Europese hoofdelektriciteitsnet waardoor in een groot deel van Duitsland, Nederland, België, Frankrijk, Spanje en Portugal het elektriciteit netwerk uitviel. De uitval had gevolgen voor 15 miljoen mensen. Herstel van het netwerk heeft tussen 30 minuten en 2 uur geduurd.
Een ander meer regionaal voorbeeld is uit 2007 waarbij door een helikopter van de luchtmacht een hoogspanningskabel werd geraakt en beschadigd, resulterend in een blackout van twee dagen in de Betuwe. Meer recent werd in 2015 een regionale blackout veroorzaakt door het uitschakelen van een 380 kV substation in Diemen, door een kortsluiting en onjuist menselijk handelen. Meer dan een miljoen huishoudens zaten zonder stroom, trein en vliegverkeer in de randstad lagen plat en vele instellingen (o.a. ziekenhuizen) ondervonden hinder. De effecten van de stroomstoring houden vaak veel langer aan dan de storing zelf.

Crises in de elektriciteitsvoorziening hebben een aantal kenmerkende aspecten. Wanneer een elektriciteitsuitval grootschalig of zeer complex is, kan de oorzaak mogelijk niet direct worden vastgesteld. Zolang de oorzaak onbekend is, is het voor netbeheerders moeilijk om de hersteltijd in te schatten. Tijdens een crisis in de elektriciteitsvoorziening kan de crisisorganisatie zelf ook worden getroffen in haar functioneren. Verder treft een dergelijke crisis onmiddellijk het fysieke domein en heeft potentieel grote impact op de maatschappij door de verstoring van vitale processen. De gevolgen van een grote uitval in de elektriciteitsvoorziening kunnen doordringen in alle onderdelen van de samenleving.

Oorzaken

Aan een uitval of verstoring van de elektriciteitsvoorziening kunnen verschillende oorzaken ten grondslag liggen. Grofweg is onderscheid te maken in systeemfalen en externe omstandigheden, die weer verder onder te verdelen zijn in natuurlijke oorzaken en onbedoeld en moedwillig menselijk handelen. Systeemfalen kan optreden doordat het systeem buiten de specificatie (ontwerpgrenzen) wordt gebruikt of door slijtage en/of veroudering. Externe omstandigheden kunnen weer worden opgesplitst in natuurlijke fenomenen (bijvoorbeeld extreem weer) of menselijke oorzaken. De menselijke oorzaken kunnen worden onderverdeeld in onbedoelde effecten van handelen (fouten) of moedwillig

handelen (sabotage, aanslag), waarbij dit door een eenling, groepen of statelijke actoren kan worden gedaan. Met name opzettelijk menselijk handelen is via digitale kanalen mogelijk (cybercrime/terrorisme).

Objecten van belang

Objecten die van belang zijn, hebben onder andere betrekking op gezondheid, openbare orde en veiligheid, vitale infrastructuur en kritische bedrijfsprocessen.

Voor de gezondheid is het essentieel dat ziekenhuizen en zorginstellingen goed beschermd zijn tegen stroomuitval. Uitval van medische apparatuur kan levensbedreigende situaties veroorzaken. Wat betreft de openbare orde en veiligheid moeten politiebureaus, brandweerkazernes en gemeentehuizen goed beschermd zijn tegen stroomuitval. Zonder stroom kunnen hun operaties ernstig belemmerd worden, wat de openbare orde en veiligheid in gevaar brengt.

Vitale infrastructuur zoals telecommunicatie- en ICT-infrastructuren, waaronder mobiele telefoonmasten en datacenters, zijn kwetsbaar. Deze systemen zijn cruciaal voor communicatie en dataverkeer. Zonder stroom kunnen ze niet functioneren, wat leidt tot communicatieproblemen en verstoringen in de dataverwerking.

Waterzuiveringsinstallaties en gemalen zorgen voor schoon drinkwater en de afvoer van afvalwater. Een stroomuitval kan hier leiden tot ernstige gezondheids- en milieuproblemen. Ook verkeerssystemen, zoals verkeerslichten en matrixborden, zijn afhankelijk van elektriciteit. Uitval of verstoring van de elektriciteitsvoorziening kan dan ook leiden tot verkeersopstoppingen en een toename van verkeersongelukken. Daarnaast kunnen stuwen, gemalen en sluizen niet meer op afstand worden aangestuurd, wat risico’s voor de waterbeheerinfrastructuur met zich meebrengt.

Kritische bedrijfsprocessen zoals financiële systemen, waaronder banken, geldautomaten en elektronisch betalingsverkeer, vereisen elektriciteit. Uitval kan economische verstoringen veroorzaken en leiden tot onrust. Benzinestations kunnen zonder stroom niet functioneren, wat kan leiden tot brandstoftekorten.

Ontwikkelingen

In de komende decennia zal de elektriciteitsvoorziening in Nederland ingrijpende veranderingen ondergaan, hoofdzakelijk vanwege de energietransitie. Hiermee samenhangende ontwikkelingen zijn de verdere digitalisering van de maatschappij en het elektriciteitsnet en de toename van “Internet of Things” (IoT), waardoor tal van gebruiksfuncties, zoals toegang, signalering, bediening en beveiliging van voorzieningen, kunnen uitvallen bij verstoring van de elektriciteitsvoorziening. Deze ontwikkelingen vertalen zich in nieuwe en verschuivende risico’s en kwetsbaarheden, waarbij naar verwachting de kans op verstoringen en de omvang daarvan (qua duur en geografische schaal) zullen toenemen. Met de verdere elektrificatie van de energievoorziening, zoals bijvoorbeeld vervoer en de energie-intensieve industrie, en de grotere afhankelijkheid van IT, zal naar verwachting de impact van verstoringen ook toenemen. Verder wordt ook de toename van duurzame en decentrale opwekking, waardoor de besturing van het netwerk complexer wordt, gezien als een factor die tot meer en omvangrijkere verstoringen van de elektriciteitsvoorziening kan leiden. Daarnaast wordt een toename van cyberaanvallen verwacht en tot slot wordt de kans op stroomstoringen ook groter als gevolg van klimaatverandering.

Maatregelen

Preventief

- Er is een Coördinatieplan (CP) Uitval elektriciteitsvoorziening. Het doel van dit plan is het voorbereiden van een gecoördineerde incidentbestrijding bij uitval van de elektriciteitsvoorziening en het vastleggen van taken en

verantwoordelijkheden van betrokken functionarissen. In het plan wordt de basis voor de alarmering, opschaling en inzet in de eerste fase bepaald.

Reactief

- Bij uitval van elektriciteit kunnen noodstroomvoorzieningen worden geplaatst. Het leveren van noodstroomvoorzieningen is geen wettelijke taak van de netbeheerder, maar Enexis treedt wel coördinerend op bij het voorzien in noodstroomaggregaten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bepalen van de aansluitvolgorde van de noodstroomaggregaten in de noodplannen (NSA-lijsten).

Partners

De landelijke netbeheerder van het hoofdtransportnet van elektriciteit is TenneT. Tennet is verantwoordelijk voor de energiebalans in Nederland en de uitwisseling met het buitenland. Zij zijn bevoegd om af te schakelen in het elektriciteitsnetwerk indien er sprake is van onbalans. Elektriciteit wordt door TenneT onder hoogspanning getransporteerd naar verdeelstations waar overdracht plaatsvindt naar regionale netbeheerders. De regionale netbeheerder in de regio Zuidoost-Brabant is Enexis. Enexis zorgt dat de elektriciteit verder gedistribueerd en afgeleverd wordt bij de afnemers. Ook zijn zij verantwoordelijk voor het registreren van storingen, het herstellen van onderbrekingen, het verstrekken van informatie over onderbrekingen en het treffen van maatregelen bij onvoorziene situaties. Bij uitval of verstoring van de elektriciteitsvoorziening is Enexis in eerste instantie het aanspreekpunt voor de hulpdiensten. Bij langdurige uitval kan behoefte aan noodstroomvoorziening ontstaan. Enexis treedt vanuit zijn rol als netwerkbeheerder coördinerend op bij het voorzien in aggregaten. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bepalen van de aansluitingsvolgorde van de noodstroomaggregaten in de noodplannen (NSA-lijsten). Eerste prioritering is zorg voor gezondheid en openbare orde en veiligheid. Daarna vitale infrastructuur en kritische bedrijfsprocessen.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, verstoring energievoorziening.
Maakt zich wel eens zorgen: 38% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 59% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 24% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘stoppen van vitale processen’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen de uitval val de elektriciteitsvoorziening, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 14% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat ‘vitale processen stoppen’, tegenover 24% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 42% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het stoppen van vitale processen, tegenover 44% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

De elektriciteitsvoorziening is essentieel voor het functioneren van de Nederlandse maatschappij. De volledige samenleving is afhankelijk van stroom; de gehele maatschappij draait erop, waardoor het van levensbelang is. Bij uitval van elektriciteit kan er na enkele uren al een complete maatschappelijke ontwrichting ontstaan met ingrijpende gevolgen.

De impact van een stroomuitval varieert afhankelijk van de duur en omvang. Deze impact manifesteert zich op verschillende gebieden, waaronder maatschappelijke ontwrichting, economische ontwrichting en cascade-effecten zoals de uitval van gas of telecommunicatie. De omvang van de impact hangt tevens af van het soort gebruikers dat getroffen is, zoals kwetsbare groepen en industrie, evenals het tijdstip en de weersomstandigheden. Een langdurige stroomstoring kan tot grote maatschappelijke ontwrichting leiden, maar de precieze effecten zijn moeilijk te voorspellen vanwege de vele factoren die hierbij een rol spelen.

Grootschalige volledige uitval veroorzaakt ernstige economische schade en, afhankelijk van de duur, mogelijk ook fysieke schade en maatschappelijke onrust. Uitval van elektriciteit heeft daarnaast impact op andere vitale sectoren. Vitale processen zijn afhankelijk van elektriciteit, en ook niet-vitale processen worden steeds afhankelijker. Dit betekent dat stroomuitval grote maatschappelijke gevolgen kan hebben. Veel effecten treden direct op en de impact op verschillende vitale processen wordt vaak al binnen enkele uren merkbaar. Grootschalige elektriciteitsuitval kan zoveel sectoren raken dat de gevolgen omvangrijk zijn.

Bij storing of uitval van de elektriciteitsvoorziening is er een grote kans op uitval van vaste en mobiele telefonie, internet en TV na uitputting van de nood stroomvoorziening via accu's, in het getroffen gebied en daar buiten als er afhankelijkheid is van een centraal telecommunicatie station in het getroffen gebied. Huishoudens kunnen vaak geen gebruik maken van deze noodvoorzieningen omdat het modem van de telecommunicatie aanbieder in huis geen stroom meer heeft. Zendmasten vallen uit na ongeveer 2 uur, waardoor mobiel bellen onmogelijk wordt en telefoonverkeer ontregeld raakt. Dit leidt vaak tot computerstoringen, met ingrijpende gevolgen omdat veel bedrijven en instellingen afhankelijk zijn van ICT. Communicatieverbindingen vallen weg, betalingsverkeer wordt onmogelijk en bedrijven en dienstverleners zijn onthand. Een plaatselijke storing kan snel een kettingreactie veroorzaken.

Waterzuiveringsinstallaties en gemalen zijn verantwoordelijk voor schoon drinkwater en de afvoer van afvalwater. Een stroomuitval kan ernstige gezondheids- en milieuproblemen veroorzaken. Stuwen, gemalen en sluizen kunnen zonder stroom niet meer op afstand worden aangestuurd, wat risico's voor de waterbeheerinfrastructuur met zich meebrengt.

Kritische bedrijfsprocessen zoals financiële systemen, waaronder banken, geldautomaten en elektronisch betalingsverkeer, vereisen elektriciteit. Uitval kan economische verstoringen veroorzaken en leiden tot onrust. Zonder elektriciteit kunnen benzinestations niet functioneren, wat kan leiden tot brandstoftekorten. Computerstoringen door stroomuitval hebben ingrijpende gevolgen, omdat veel bedrijven en instellingen afhankelijk zijn van ICT. Communicatieverbindingen vallen weg, betalingsverkeer wordt onmogelijk en bedrijven en dienstverleners zijn onthand. Een plaatselijke storing veroorzaakt al snel een kettingreactie, wat leidt tot brede maatschappelijke en economische ontwrichting.

Ten slotte kan stroomuitval indirect gevolgen hebben voor het behoud van cultureel erfgoed. Musea, archieven en andere instellingen die afhankelijk zijn van elektriciteit voor klimaatregeling en beveiliging, kunnen door stroomuitval schade ondervinden aan waardevolle collecties.

Waarschijnlijkheid
De meeste verstoringen of uitval van de elektriciteitsvoorziening betreffen doorgaans relatief kleine gebieden en worden veelal binnen twee uur door Enexis verholpen. Grootschalige verstoringen van de elektriciteitsvoorziening zijn zeldzaam. In de komende decennia zal de elektriciteitsvoorziening in Nederland echter ingrijpende veranderingen ondergaan, voornamelijk als gevolg van de energietransitie en verdere digitalisering. Deze veranderingen brengen nieuwe risico's en kwetsbaarheden met zich mee. Bovendien verhogen cyberaanvallen en klimaatverandering de kans op uitval of verstoring, wat naar verwachting zal leiden tot een toename van dergelijke incidenten.

=

Illustratief scenario

In een groot deel van regio Zuidoost-Brabant valt de stroom uit waardoor meer dan de helft van de inwoners in de regio zonder stroom komen te zitten. Aanvankelijk gaat men ervan uit dat de stroom na enkele uren weer zou zijn hersteld. Enexis geeft aan dat het onduidelijk is hoe lang het zal duren voor de elektriciteitsvoorziening weer is hersteld.

De uitval heeft onmiddellijk grote gevolgen op het dagelijks leven. Mobiele netwerken en internetvoorzieningen vallen na enkele uren uit. Elektrische apparaten met een accu, zoals mobiele telefoons en laptops, maar ook medische thuisapparatuur en elektrische auto's kunnen enkele uren functioneren, maar vallen vervolgens ook uit.
Het toonbankbetalingsverkeer raakt verstoord, waardoor men niet meer kan afrekenen in onder andere supermarkten en apotheken. Ook contant geld opnemen is niet meer mogelijk door de uitval van pinautomaten. Het treinverkeer valt uit, wat voor grote drukte op de stations zorgt. Het verkeer op de wegen loopt vast vanwege het uitvallen van matrixborden, verkeerslichten en op afstand bestuurbare infrastructuur als bruggen. Eindhoven Airport ligt buiten het gebied waar de stroom is uitgevallen, maar raakt wel ontregeld door het vastlopen van de snelwegen en de treinen.

Een dag na de uitval vallen meer nutsvoorzieningen uit; de verwarming doet het niet meer en in sommige delen van de regio Zuidoost-Brabant komt er geen water meer uit de kraan. Er ontstaan ook problemen met de noodstroomvoorzieningen bij vitale objecten, omdat de aanvoer van diesel ontregeld is geraakt. Zo zijn in de meeste ziekenhuizen in het getroffen gebied de noodaggregaten aangeslagen na de uitval. Deze kunnen ongeveer 24 uur stroom verzorgen voordat ze moeten worden aangevuld. De ziekenhuizen anticiperen op de mogelijkheid dat de verstoring enkele dagen kan duren door spoedtransporten te organiseren om hun patiënten naar andere ziekenhuizen over te brengen naar niet-getroffen gebieden. Ook neemt de druk op de ziekenhuizen toe door het falen van medische thuisapparatuur; hierdoor moeten verschillende mensen worden opgenomen.

Ook overheidssystemen worden geraakt door de verstoring. Hierdoor komt de dienstverlening van een aantal gemeenten stil te liggen. Het duurt uiteindelijk een dag om een de stroomvoorziening in het getroffen gebied weer op gang te brengen met behulp van noodoplossingen. Er moet echter nog wel geprioriteerd worden voor de verdeling van elektriciteit. Het duurt vervolgens twee dagen tot de elektriciteitsvoorziening weer volledig functioneert.

9.3.11 Uitval / verstoring gas- / warmtevoorziening

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

De maatschappelijke gevolgen van een verstoring van de gasvoorziening zijn sterk afhankelijk van de tijdsduur, de weersomstandigheden en de omvang van de uitval of verstoring. In het winterseizoen zal er meer afhankelijkheid zijn van de gasvoorziening. Bij langdurige uitval of verstoring van het gasnet in een koude periode kunnen de CV- en waterinstallaties stuk vriezen. De gevolgen van een uitval of verstoring van de gasvoorziening zijn hierdoor over het algemeen groter in het winterseizoen.

Demografische kenmerken

Vooral ouderen en verminderd zelfredzamen zijn, in een strenge winterperiode, meer kwetsbaar in geval van een uitval of verstoring van de gasvoorziening.

Casuïstiek en statistiek

In de regio Zuidoost-Brabant komt gasuitval niet vaak voor. Historisch gezien zijn er weinig meldingen van langdurige of grootschalige verstoringen in de gasvoorziening. De meeste incidenten die plaatsvinden zijn kortstondig, worden snel opgelost door de netbeheerders en hebben geen grote impact op de samenleving. Gasuitval komt vele malen minder frequent voor dan elektriciteitsuitval.

Oorzaken

Aan een langdurige uitval of verstoring van de gasvoorziening kunnen diverse oorzaken ten grondslag liggen. Voorbeelden hiervan zijn natuurlijke oorzaken als gevolg van weersomstandigheden (bijvoorbeeld door storm), technische oorzaken (bijvoorbeeld falen van systemen, slijtage, enzovoorts), menselijke fouten (bijvoorbeeld graafwerkzaamheden) of zelfs opzettelijke oorzaken (bijvoorbeeld moedwillige vernieling of sabotage). Voornamelijk ontstaan storingen van de gasvoorziening als gevolg van het falen van een gasleiding. Vaak veroorzaakt dit eenzelfde probleem, namelijk een beperking in het transport van gas in het gasnet naar de markt. De vraag naar gas blijft, waardoor een situatie ontstaat waarin de toevoer van gas (langdurig) kleiner is dan de afname van gas. Een gevolg hiervan is een afnemende druk in het gasnet. Bij een te lage druk komen afnemers zonder gas te zitten. Tevens veroorzaakt dit problemen in de gasnetten van de regionale netbeheerders, omdat de gasnetten van regionale netbeheerders van minder kwaliteit zijn waardoor inwatering mogelijk is.

Objecten van belang

De aardgasvoorziening en -infrastructuur zijn belangrijk voor Nederland. In vrijwel alle sectoren wordt aardgas verbruikt, waardoor de maatschappelijke afhankelijkheid van de gasvoorziening groot is. De meeste woningen en gebouwen in Nederland zijn aangesloten op het aardgasnet. Huishoudens gebruiken aardgas voor ruimteverwarming en koken. Veel industriële processen worden door aardgas ondersteund en ook de glastuinbouw maakt gebruik van aardgas. Beide zijn belangrijke sectoren voor de regio Zuidoost-Brabant. Als gevolg van een uitval of verstoring kan dan ook economische schade ontstaan vanwege het stil komen te liggen van bedrijfsprocessen.

Ontwikkelingen

Door de verminderde binnenlandse winning van aardgas (sluiting van het Groningengas) wordt de afhankelijkheid van de Nederlandse samenleving en economie van de import van aardgas groter. Een groot deel van het geïmporteerde

aardgas is niet direct geschikt voor alle Nederlandse eindgebruikers en alleen geschikt voor industriële toepassingen zoals aardgasgestookte elektriciteitscentrales. Hierdoor zijn additionele installaties benodigd om een deel van het geïmporteerde gas om te zetten naar de gassamenstelling waarop huishoudelijke installaties zoals cv-ketels en gasfornuizen zijn ontworpen. Daarmee is de kwetsbaarheid van de gasvoorziening toegenomen.

Algemeen geldt dat netwerken van onderling verbonden systemen steeds complexer worden. Daarnaast wordt de gasvoorziening op termijn meer afhankelijk van geopolitieke ontwikkelingen en dat zou tot een toename van de waarschijnlijkheid van een verstoring kunnen leiden. Tot slot kan de beschikbaarheid van voldoende technisch personeel om storingen snel op te lossen een zorgpunt worden.

Naar verwachting wordt de impact van verstoring in de gasvoorziening op termijn wel kleiner door de energietransitie. De inzet op transitie van fossiele brandstoffen naar duurzame energiebronnen zorgt er voor dat steeds meer gebruik wordt gemaakt van elektriciteit in plaats van bijvoorbeeld gas of olie.

Maatregelen

Preventief

- Het Nationaal Crisisplan Gas (NCP-G) geeft op hoofdlijnen inzicht in en een overzicht van de bestaande afspraken op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau, gericht op de beheersing van (dreigende) crisis als gevolg van een tekort van aardgas met aanzienlijke maatschappelijke gevolgen. Het plan is een leidraad en beschrijft op hoofdlijnen de crisisaanpak op rijksniveau, de samenwerking en aansluiting met betrokken publieke en private partners en netwerken op internationaal en regionaal niveau.
- Er is een Coördinatieplan (CP) Uitval elektriciteitsvoorziening. Het doel van dit plan is het voorbereiden van een gecoördineerde incidentbestrijding bij uitval van de elektriciteitsvoorziening en het vastleggen van taken en verantwoordelijkheden van betrokken functionarissen. In het plan wordt de basis voor de alarmering, opschaling en inzet in de eerste fase bepaald.
- De netbeheerders en de politie maken afspraken omtrent de bewaking en beveiliging van in de regio gelegen kwetsbare gasgerelateerde objecten.

Reactief

- De landelijk netbeheerder GTS informeert de RNB's en het Ministerie van EZK over (dreigende) verstoringen van de gasvoorziening die ernstig genoeg zijn om er als landelijk netbeheerder voor op te schalen. Zowel bij reguliere, beperkte als bij ernstige verstoringen in de aardgaslevering informeren of alarmeren de regionale netbeheerders ook de veiligheidsregio's.

Partners

Gasunie Transport Services (GTS) is aangewezen als netbeheerder van het landelijke gastransportnet. GTS is verantwoordelijk voor het beheer, de werking en de ontwikkeling van het landelijk aardgastransportnet in Nederland. De regionale netbeheerder (verantwoordelijk voor het beheer van één of meer elektriciteits- en gasnetten anders dan de landelijke netten) in de regio Zuidoost-Brabant is Enexis. Het landelijke gastransportnet bestaat uit een Hoofd Transportleidingnet (HTL-net) en een Regionaal Transportleidingnet (RTL-net), beide voor het transport van twee (gescheiden) gassoorten:

- Laagcalorisch gas, oftewel Gronings gas, bestemd voor de regionale netbeheerders, industrie en export
- Hoogcalorisch gas, bestemd voor industrie en export (alleen via het HTL-net).

In de regio Zuidoost-Brabant verzorgt Enexis de distributie naar de kleinverbruikers, MKB en (nog) kleinere industrie. Bij uitval of verstoring van de gasvoorziening is de afspraak dat de Enexis in eerste instantie aanspreekpunt is voor de hulpverleningsdiensten.

GTS beschikt over het actuele landelijke beeld met betrekking tot de gasvoorraad in het landelijke net. De afzonderlijke netbeheerders beschikken over het beeld van de gasvoorziening van het eigen regionale net.
Bij gasschaarste treft GTS zo nodig en waar mogelijk eigen herstelmaatregelen.

Perceptie
Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, verstoring energievoorziening.
Maakt zich wel eens zorgen: 38% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 59% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 24% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘stoppen van vitale processen’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen de uitval van de gas- warmtevoorziening, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 14% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat ‘vitale processen stoppen’, tegenover 24% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 42% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het stoppen van vitale processen, tegenover 44% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Verstoring van de gasvoorziening kan gevolgen hebben voor de regio Zuidoost-Brabant en haar inwoners. Inwoners en organisaties zijn namelijk afhankelijk van gas. De omvang en duur van de verstoring is bepalend voor de gevolgen, alsook de weersomstandigheden. De kans op slachtoffers door uitval van de gasvoorziening is klein. Als gevolg van gasuitval, zal bijvoorbeeld de verwarming niet meer werken. Dit is niet een direct levensbedreigend gevolg. De impact van een gasuitval zal het grootst zijn voor kwetsbare groepen, zoals ouderen en zieken.

Ook kunnen de gevolgen voor bepaalde bedrijven aanzienlijk zijn, aangezien veel industrieën en commerciële ondernemingen afhankelijk zijn van gas voor hun productieprocessen en verwarming. Bij een langdurige gasuitval kunnen deze bedrijven stil komen te liggen, wat kan leiden tot aanzienlijke economische schade.
Verstoringen in kritieke diensten, zoals ziekenhuizen en zorginstellingen, kunnen ernstige gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Ziekenhuizen en zorginstellingen zijn afhankelijk van gas voor verwarming. Uitval of verstoring kan vooral problematisch zijn tijdens een gezondheidscrisis of pandemie, wanneer de vraag naar medische diensten hoog is.

Het dagelijks leven van mensen wordt in beperkte mate verstoord bij uitval van de gasvoorziening. Het voornaamste probleem voor inwoners is dat ze wellicht niet kunnen koken en de verwarming niet aan kan. De impact op het dagelijks leven is beperkt en in geval van de meeste storingen ook maar voor een beperkt aantal huishoudens aan de orde. Daarnaast zorgt de energietransitie ervoor dat er steeds minder gebruik wordt gemaakt van gas, zowel door organisaties als huishoudens. De verwachting is daarom ook dat de gevolgen van een verstoring van de gasvoorziening steeds kleiner worden. Net als bij elektriciteit is het beheer van de gasvoorziening in handen van private partijen. Verstoring van de gasvoorziening zal dus niet (direct) resulteren in een aantasting van de legitimiteit van de overheid. De gevolgen van een gasverstoring zijn over het algemeen hinderlijk maar niet direct levensbedreigend. Daarnaast is een verstoring van de gasvoorziening meestal snel verholpen. Dit maakt dat de sociaal psychologische impact over het algemeen beperkt blijft.

Als de gasvoorziening langdurig uitvalt en het klimaatbeheersingssysteem uitvalt, kunnen waardevolle kunstobjecten beschadigd raken. Echter zal de impact op de rest van het cultureel erfgoed, zoals monumentale panden, klein zijn.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van gasvoorzieningsuitval in Nederland is toegenomen door verminderde binnenlandse productie, afhankelijkheid van geïmporteerd gas, geopolitieke spanningen en complexere netwerken. Ondanks maatregelen zoals verhoogde gasopslag en diversificatie van leveranciers, blijven deze risico's aanwezig, vooral bij extreme kou en geopolitieke spanningen. Echter, door de energietransitie zal deze waarschijnlijkheid op de lange termijn afnemen.

Illustratief scenario
Tijdens graafwerkzaamheden ergens in de regio Zuidoost-Brabant raakt een gasleiding beschadigd. Dit leidt tot een groot gaslek en noodzaakt een onmiddellijke afsluiting van de gasvoorziening om explosiegevaar te voorkomen. De uitval treft een groot deel van Zuidoost-Brabant. Het incident vindt plaats in het midden van een koude winterperiode, met temperaturen die 's nachts dalen tot -5°C.

Duizenden huishoudens zitten plotseling zonder verwarming en warm water. In de vrieskou stijgt het risico op gezondheidsproblemen, vooral voor kwetsbare groepen zoals ouderen en kinderen.

Ziekenhuizen en zorginstellingen moeten noodgedwongen overschakelen op hun noodvoorzieningen. Dit vermindert de capaciteit en efficiëntie van zorgverlening aanzienlijk. Patiënten met ernstige aandoeningen lopen extra risico, en verzorgingshuizen moeten noodmaatregelen treffen om hun inwoners warm te houden. Bedrijven die gas gebruiken voor hun productieprocessen komen stil te liggen, wat resulteert in economische verliezen en mogelijk banenverlies. Commercieel vastgoed zonder verwarming wordt onbruikbaar, wat zakelijke activiteiten verstoort. De glastuinbouwsector, een belangrijke economische pijler in de regio Zuidoost-Brabant, wordt zwaar getroffen doordat kassen zonder verwarming niet functioneren, wat leidt tot verlies van oogsten.

Gemeentehuizen, scholen en politiebureaus worden onbruikbaar zonder verwarming, wat leidt tot verstoringen in publieke diensten en administratieve processen. Gemeenten moeten noodopvangfaciliteiten opzetten voor mensen die niet in hun koude huizen kunnen blijven. Ondertussen verhoogt het gebruik van alternatieve verwarmingsmethoden, zoals open vuur of onveilige elektrische kachels, het risico op brand.

De economische schade door de stillegging van productie- en bedrijfsprocessen is aanzienlijk. Herstelwerkzaamheden en compensatie voor gedupeerde klanten brengen extra kosten met zich mee. Direct na het incident werken netbeheerders en hulpdiensten intensief samen om de schade te herstellen. Het duurt enkele dagen voordat de gasvoorziening volledig is hersteld.

9.3.12 Uitval / verstoring data en telecommunicatie

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Telecommunicatie en ICT zijn verweven, maar het zijn eigenstandige domeinen. Voor telecommunicatie geldt dat er een aantal aanbieders is; uitval is daarmee relatief snel te herleiden naar een leverende partij. ICT is vele malen complexer: het zoeken naar een oorzaak is als zoeken naar een speld in de hooiberg. De Telecominfrastructuur is in Nederland voor een belangrijk gedeelte in handen van drie partijen: KPN, VodafoneZiggo en Odido. ICT is veel breder dan telecom en telt een zeer groot aantal aanbieders. Van die infrastructuur zijn andere telecom- en ICT-dienstverleners en de overheid afhankelijk.

Nederland heeft een uitgebreide dekking van vaste en mobiele netwerken, met de belangrijkste providers KPN, VodafoneZiggo en Odido die 4G en 5G-diensten aanbieden. Deze netwerken dekken vrijwel het hele land, inclusief landelijke en stedelijke gebieden. KPN heeft de taak om de voor hulpdiensten belangrijke netwerken in stand te houden en zorg te dragen voor een hoge vorm van betrouwbaarheid en beschikbaarheid. Dit betreft het alarmnummer 112, de Nood Communicatie Voorziening (NCV) en NL Alert.
Netwerkcentrales en datacenters spelen een cruciale rol in de telecommunicatie-infrastructuur. Ze verwerken en routeren het dataverkeer en zijn strategisch verspreid over het land. Eindhoven fungeert als een knooppunt met verschillende datacenters en netwerkcentrales. Deze faciliteiten zijn cruciaal voor de verwerking en routering van dataverkeer in de regio Zuidoost-Brabant.

Uitval of verstoring van data en telecommunicatie kan een groot gebied treffen, dit is niet gemeente- of regiogrens gebonden.

De duur van een verstoring of uitval heeft een significante invloed op de ernst en breedte van de gevolgen. Korte uitvalperiodes leiden meestal tot beperkte schade en ongemakken, terwijl langdurige uitval ernstige economische, en maatschappelijke problemen kan veroorzaken.

Demografische kenmerken

Bij de uitval/verstoring van data en telecommunicatie zijn bepaalde groepen extra kwetsbaar, waaronder ouderen. Zo zijn naasten en hulpdiensten tijdens een verstoring minder goed/niet bereikbaar en kan personenalarmering richting de zorgaanbieders uitvallen.

Casuïstiek en statistiek

In Nederland hebben we vrijwel altijd goed werkende telecommunicatie. Maar uitval van telecom of IT is nooit helemaal uit te sluiten. Mocht dit toch gebeuren, dan kan dit grote gevolgen hebben. Uitval van telecommunicatie zorgt ervoor dat telefoonverkeer (gedeeltelijk) niet mogelijk is. De telecomsector is een complexe omgeving met veel partijen. Er is een beheerder van de infrastructuur voor telecommunicatie, zowel voor het mobiele net als voor het vaste net. Daarnaast zijn er diverse providers die producten en dienstverlening aanbieden aan zakelijke partijen en particulieren. Door de aanwezigheid van meerdere providers zal bij uitval van telecommunicatie niet direct al het telefoonverkeer plat liggen. Echter kan een dergelijke verstoring wel grote gevolgen hebben. Dit was zichtbaar bij de landelijke KPN-storing op 24 juni 2019. Zowel vaste als mobiele telefoonlijnen vielen uit, waardoor nationale hulpdiensten zoals politie, ambulance en brandweer niet telefonisch bereikbaar waren. Dit dwong de autoriteiten om alternatieve communicatiekanalen in te

zetten, zoals tijdelijke mobiele nummers, e-mail, WhatsApp, en sociale media om in contact te blijven met het publiek. Er waren meerdere problemen die de storing verergerden. Drie back-ups van KPN faalden, waardoor de storing ernstiger en langduriger werd. Het nationale waarschuwingssysteem, dat berichten direct naar mobiele telefoons stuurt, werkte ook niet naar behoren en stuurde in sommige gevallen meerdere berichten of gaf foutieve informatie. Deze operationele inefficiënties verhoogden de druk op hulpdiensten en vergrootten de verwarring en paniek onder de bevolking.

Oorzaken

De belangrijkste oorzaken van uitval of verstoring van ICT en telecommunicatie zijn technische storingen, zoals hardware- en softwareproblemen, netwerkproblemen, en stroomuitval. Natuurlijke oorzaken zoals extreme weersomstandigheden en klimaatverandering kunnen fysieke schade veroorzaken. Menselijke fouten, zoals onbedoelde handelingen en slecht onderhoud, dragen ook bij. Opzettelijke handelingen zoals cyberaanvallen en sabotage vormen een grote bedreiging. Daarnaast kunnen overbelasting van netwerken en problemen met dataopslag en -beheer leiden tot verstoringen.

Objecten van belang

De meest kwetsbare kritieke objecten in ICT en telecommunicatie zijn datacenters, netwerkinfrastructuren, servers en mobiele netwerken/zendmasten. Datacenters slaan grote hoeveelheden data op en verwerken deze, waardoor ze een aantrekkelijk doelwit zijn voor aanvallen en storingen, wat kan leiden tot enorme data- en dienstonderbrekingen. Netwerkinfrastructuren, zoals routers, switches en kabelnetwerken, vormen de ruggengraat van internet- en communicatiediensten; verstoringen hierin kunnen leiden tot grootschalige onderbrekingen van diensten. Servers, die applicaties en websites hosten, zijn essentieel voor de beschikbaarheid van kritieke applicaties en data; uitval of compromittering kan ertoe leiden dat deze middelen niet beschikbaar zijn. Mobiele netwerken en zendmasten zijn cruciaal voor mobiele communicatie en storingen hierin kunnen de diensten verstoren die een breed scala aan gebruikers beïnvloeden.

In de regio Zuidoost-Brabant bevinden zich diverse kritieke ICT- en telecommunicatieobjecten. Het gaat onder andere om ondergrondse infrastructuur en om kwetsbare telecompunten (zendmasten, bedrijfsvestigingen van telecombedrijven). Voor wat betreft cascade-effecten kan gedacht worden aan (ver)storingen in de financiële sector (bijvoorbeeld elektronisch bankieren, pinnen en gelduitgifteautomaten), informatiediensten van de overheid, uitval van verkeerscentrales (inclusief matrixborden), alarmsystemen en andere domotica (huisautomatisering) voor verminderd zelfredzamen die thuis wonen, ICT-diensten van en tussen zorgverleners en binnen de transportsector.

Ontwikkelingen

Verhoogde cyberdreigingen zoals ransomware, phishing en DDoS-aanvallen vormen een groeiende bedreiging voor ICT- en telecommunicatiesystemen, wat kan leiden tot aanzienlijke verstoringen en dataverlies. Tegelijkertijd vergroot de toename van Internet of Things (IoT)-apparaten het aanvalsoppervlak voor cybercriminelen. Klimaatverandering en extreme weersomstandigheden, zoals stormen, overstromingen en hittegolven, dragen bij aan de kwetsbaarheid van de infrastructuur. Deze natuurrampen kunnen fysieke schade toebrengen aan zendmasten, kabels en datacenters, waardoor de kans op storingen toeneemt en de impact ervan groter wordt, vooral in gebieden die gevoelig zijn voor dergelijke gebeurtenissen. Hiernaast draagt het overvolle elektriciteitsnet bij aan de kwetsbaarheid van de infrastructuur. De vraag naar elektriciteit neemt naar verwachting alleen maar toe door de energietransitie.

Maatregelen

Preventief

Er is planvorming uitgewerkt (Coördinatieplan Vitale Infrastructuur- sector Telecommunicatie) voor de crisisbeheersing bij uitval van telecommunicatie.
Het doel van het coördinatieplan is tweeledig:

- het beschikbaar hebben van informatie in de aanvangsfase van een (dreigende) verstoring van telcommunicatie waardoor een gecoördineerde afstemming en samenwerking tussen de veiligheidsregio, politie en de telecomaanbieder KPN geregeld is;
- het voorkomen van maatschappelijke onrust door een heldere communicatie naar de inwoners en bedrijven door de hulpverleningsinstanties, de bij het incident betrokken gemeente(n) en KPN.

KPN heeft een Be Alert procedure die voorschrijft op welke wijze geacteerd wordt bij grote verstoringen. Doel is om het probleem te stabiliseren en op te lossen en de impact bij klanten zo spoedig mogelijk te beperken of weg te nemen. Zij hanteren daarvoor een uniforme aanpak met een snelle opstart van de eigen calamiteitenorganisatie.

Reactief

Bij een (dreiging van) ernstige regionale verstoring van het vaste of mobiele telefonienetwerk van KPN informeert de storingsdienstleider KPN de Calamiteitencoördinator (CACO) van de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK).

Partners

Het telecomnetwerk is in Nederland robuust uitgevoerd. Het is beveiligd en er is sprake van een hoge beschikbaarheid. KPN heeft de taak om de voor hulpdiensten belangrijke netwerken in stand te houden en zorg te dragen voor een hoge vorm van betrouwbaarheid en beschikbaarheid. Dit betreft 112 Alarmnummer, de Nood Communicatie Voorziening (NCV) en NL Alert.
KPN heeft een Service Quality Center ingericht die 24/7 zicht heeft op het KPN netwerk en daardoor in staat is om naast de monitoring ook de regie te voeren op het gebruik (belasting) van het netwerk en incidenten af te handelen.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, verstoring telecommunicatie en ICT.
Maakt zich wel eens zorgen: 50% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 75% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 22% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘stoppen van vitale processen’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen de uitval van telecommunicatie en ICT, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 14% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat ‘vitale processen stoppen’, tegenover 24% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 42% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het stoppen van vitale processen, tegenover 44% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Het wegvallen van het telecommunicatienetwerk heeft verstrekkende gevolgen voor zowel het zakelijke als het sociaalmaatschappelijke leven. Ook kan het de hulpverleningsdiensten zelf direct raken. De duur van een dergelijk incident laat zich moeilijk voorspellen en kan variëren van enkele uren tot meerdere dagen. Naarmate de uitval of verstoring langer duurt neemt de kans op grote economische schade en maatschappelijk impact aanzienlijk toe. Uitval of verstoring van ICT en telecommunicatie kan leiden tot slachtoffers als gevolg van het uitvallen van vitale voorzieningen in bijvoorbeeld ziekenhuizen of door het falen van verkeersregelinstallaties.

Een grootschalige verstoring van telecommunicatie of ICT kan in extreme gevallen de integriteit van het grondgebied aantasten. Bruggen en waterkeringen kunnen niet meer op afstand worden bediend, het wegverkeer kan niet meer goed worden geregeld en zowel het treinverkeer als de communicatie tussen hulpdiensten (C2000) kan uitvallen. Hierdoor kan het getroffen gebied voor kortere of langere tijd verminderd of niet bereikbaar zijn. Ook gebouwen en/of objecten binnen het gebied kunnen te maken krijgen met uitval van automatische alarmering voor inbraak en brand. Bovendien wordt de samenleving steeds afhankelijker van digitale systemen, waardoor een verstoring van telecommunicatie en ICT een steeds groter effect heeft op de continuïteit van de samenleving.

Fysieke veiligheid komt in het geding als vitale voorzieningen zoals ziekenhuizen of verkeersregelinstallaties uitvallen. Mensen die acute medische zorg nodig hebben, bijvoorbeeld door een hartaanval, kunnen de hulpdiensten mogelijk niet tijdig bereiken, wat tot dodelijke slachtoffers kan leiden. De economische schade van een dergelijke verstoring zijn afhankelijk van de omvang ervan, maar de cascade-effecten kunnen groot zijn, waardoor de kosten sterk kunnen oplopen.

Er is geen sprake van (langdurige) aantasting van het milieu en de natuur door een verstoring van het telecommunicatienetwerk. De storing moet zeer grootschalig zijn voordat het impact heeft op het dagelijks leven. Echter, door de toenemende afhankelijkheid van digitale systemen, wordt de impact op het dagelijks leven steeds groter. Omdat telecom- en ICT-bedrijven worden beheerd door private partijen, zal de impact op het functioneren van het bestuur (landelijk of regionaal) niet direct groot zijn.

Cultureel erfgoed zal naar verwachting nauwelijks worden aangetast door de verstoring van telecom en ICT, maar het kan wel invloed hebben op de beveiliging ervan. Erfgoedinstellingen bewaren naast objecten ook gegevens over objecten, en deze documentatie is onmisbaar en mag niet verloren gaan door uitval van digitale systemen. Deze informatie wordt ook beveiligd tegen diefstal en hacks, dus verstoring van telecom of ICT maakt dit kwetsbaarder.

Waarschijnlijkheid
De waarschijnlijkheid dat een uitval van telecommunicatie zich voordoet in Nederland, inclusief de regio Zuidoost-Brabant, is reëel en neemt toe. Dit komt door verschillende factoren, waaronder de groeiende dreiging van cyberaanvallen, de complexiteit van digitale systemen en de toenemende afhankelijkheid van telecommunicatienetwerken.

Illustratief scenario

Op een lentedag in mei wordt de regio Zuidoost-Brabant getroffen door een grootschalige uitval van het volledige (vaste en mobiele) telefoonnetwerk. Deze uitval, veroorzaakt door een complexe cyberaanval, legt hardware zoals gsm-masten, netwerklocaties, datacenters en ICT-voorzieningen plat, en verstoort de software van deze systemen. Als gevolg hiervan valt ook de personenalarmering van ouderen en hulpbehoevenden uit, en zitten alle klanten van de telecomaanbieders, zowel bedrijven als inwoners, zonder telefoon en internet.

De eerste tekenen van de storing worden rond 02:00 uur opgemerkt, maar het duurt enige tijd voordat de omvang en impact van de situatie duidelijk zijn en gecommuniceerd worden door de telecomaanbieder. Aanvankelijk verwacht men dat de storing binnen een halve dag is opgelost, maar uiteindelijk blijkt het ernstiger te zijn en duurt het twee dagen voordat de uitval volledig is verholpen.

Een criminele partij gebruikt ransomware om de netwerk management systemen van een Nederlandse telecomprovider te infecteren en versleutelen. Hierdoor kan het dataverkeer nauwelijks worden gemonitord en kunnen configuraties niet meer worden aangepast. Dit veroorzaakt verstoringen in internet- en datadiensten, en leidt tot een sterke vertraging of volledige uitval voor veel consumenten en bedrijven. Ook vitale aanbieders ondervinden ernstige problemen, wat onder andere leidt tot verkeersproblemen op de snelwegen. Door het wegvallen van matrixborden ontstaat er grote drukte op stations en files in delen van de regio. Een deel van het betalingsverkeer wordt ook beïnvloed, wat onrust onder inwoners veroorzaakt omdat betalingen bij sommige supermarkten niet kunnen worden verwerkt en bedrijven tijdelijk geen facturen kunnen betalen.

Na tien uur slaagt de telecomprovider erin weer toegang te krijgen tot de monitoring- en controlesystemen en begint langzaam met het herstel van de dienstverlening. Na zestien uur is de verstoring voor de meeste eindgebruikers opgelost, hoewel het nog weken zal duren voordat de schade aan de netwerken volledig is hersteld. De impact van deze storing is groot, met verstrekkende gevolgen voor de gezondheidszorg, economie, openbare orde en het dagelijks leven van inwoners.

9.3.13 Uitval / verstoring drinkwatervoorziening

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

In de regio Zuidoost-Brabant is Brabant Water de drinkwaterleverancier. Brabant Water heeft de wettelijke taak om 24/7 en 365 dagen per jaar schoon en gezond drinkwater te leveren.
De beschikbaarheid van voldoende en goed drinkwater is voorwaardelijk voor het functioneren van de samenleving. Brabant Water is een grondwaterbedrijf wat diep grondwater onttrekt. Langdurige droogte heeft geen effect op de onttrekkingscapaciteit maar wel op de drinkwatervraag. Aan deze drinkwatervraag kan Brabant Water voldoen. Langdurige regenval heeft geen invloed op de grondwaterbronnen. Fysieke schade aan infrastructuur door langdurige regenval is niet te verwachten.

Demografische kenmerken

Brabant Water levert drinkwater aan 2,6 miljoen klanten over 1,1 miljoen aansluitingen en doet dat via 19.000 kilometer aan drinkwaterleidingen. Het leidingnet varieert in diameter van 40 tot 1000mm en de gemiddelde druk is 350kPa. 65% gaat richting huishoudens (gemiddeld 124 liter per persoon per dag) en 35% richting zakelijke/agrarische gebruikers. In Zuid-Oost Brabant zijn 11 waterproductiebedrijven. Hier wordt het grondwater opgepompt, gezuiverd tot drinkwater en op druk gebracht richting alle afnemers.

Sociaaleconomische kenmerken

Toename drinkwatervraag

Als gevolg van de bevolkingsgroei en de economische groei blijft de drinkwatervraag de komende jaren toenemen. Dit betekent dat er meer bronnen nodig zijn, maar ook meer infrastructuur om van deze bronnen drinkwater te maken en te transporteren naar onze klanten. Brabant Water werkt daarom aan aanvullende bronnen en waterbesparing.

Casuïstiek en statistiek

We maken als volgt onderscheid in het type incidenten:

- Onvoldoende levering kwantitatief (leidingbreuk of uitval waterproductiebedrijf)
- Onvoldoende levering kwalitatief (bacteriologische besmetting)
- Teveel water, als gevolg van een waterleidingbreuk
- Cyberincident
- Dienstverleningsincidenten (uitval telefonie, website, facturatiesysteem)

Om een beeld te geven van het type incidenten zijn de grote incidenten van de afgelopen 5 jaar hieronder benoemd:

- E.coli besmetting reinwaterkelder waterproductiebedrijf Vessem: Kookadvies voor consumptie
- Hoge afzet in drukgebied Oirschot door lekkage transportleiding: Wateroverlast
- Kortstondige uitval waterproductiebedrijf Genderen: Minder druk in voorzieningsgebied
- Water op de weg Nieuwe Kadijk, Breda door lekkage in transportleiding: Wateroverlast, verkeershinder
- E.coli besmetting Waterproductiebedrijf Schijndel: Kookadvies voor consumptie en uitgifte flessenwater aan kwetsbare gebruikers

Prestatie van de watervoorziening

De gemiddelde onderbrekingsduur per verbruiksadres komt bij Brabant Water in 2023 uit op 13 minuten en 4 seconden. De leveringscontinuïteit komt hiermee uit op 99,998% per jaar. Van de totale onderbrekingsduur werd 3 minuten en 52

seconden veroorzaakt door ongeplande onderbrekingen (storingen) en 9 minuten en 12 seconden door geplande werkzaamheden.

Oorzaken
De gehele aanpak van de verstoringsrisicoanalyse voor drinkwaterbedrijven is beschreven in een vertrouwelijke toolkit, gerapporteerd aan en beoordeeld door ILT. Dit wordt elke 4 jaar herzien.

Objecten van belang
Productielocaties waar het grondwater gezuiverd wordt tot drinkwater, het ondergronds transport en het distributienet zelf. In de regio Zuidoost-Brabant zijn in totaal 11 waterproductiebedrijven (vallen allen onder Brabant Water). Een falen van of bij een van deze productiebedrijven is door redundantie in het systeem klein, maar als het gebeurt dan treft het een groot aantal mensen. Falen van het transportnet kan kortstondig een groot effectgebied hebben. Na isolatie van de verstoring vindt herstel van levering plaats. Falen van het distributienet heeft veelal een kleiner effectgebied, maar kan gezien de omvang van het net vaker voorkomen.

Ontwikkelingen
Tot ongeveer 1990 was er sprake van een sterke groei van het drinkwatergebruik in Nederland. Sinds 1990 is het gebruik gestabiliseerd en zelfs licht gedaald. Het huishoudelijk drinkwatergebruik per persoon is weliswaar fors gedaald, van ruim 140 naar 124 liter per persoon per dag (vooral door zuiniger watergebruik in (vaat)wasmachines en bij toiletspoeling), maar dat wordt tenietgedaan door de bevolkingsgroei en de groei van het aantal éénpersoonshuishoudens. Sinds 2015 wordt weer een stijging in het huishoudelijk drinkwatergebruik waargenomen. Er is een trend waarneembaar dat het drinkwatergebruik door bedrijven afneemt door meer eigen winningen en hergebruik. De landelijke prognose voor de periode tot 2030 laat weer een lichte toename zien van de totale vraag naar drinkwater

Capaciteiten en maatregelen
Preventief
Leveringszekerheidseis
De leveringszekerheidseis is een verplicht ontwerpcriterium voor de infrastructuur van de drinkwatervoorziening, zowel bovengronds als ondergronds. Deze eis zorgt ervoor dat onder verstoorde omstandigheden maximaal 2000 aansluitingen niet binnen 24 uur na de verstoring geen hoeveelheid drinkwater krijgen die gelijk is aan de 75% van de hoeveelheid op een ‘maximum dag’. De hoeveelheid geleverd drinkwater op een ‘maximum dag’ verschilt per drinkwaterbedrijf, maar is gedefinieerd als het maximum aan geleverd drinkwater zoals dat op één dag in de afgelopen tien jaar is voorgekomen. Dit is 25% tot 60% hoger dan de hoeveelheid op een gemiddelde dag. Een maximum dag kan zich voordoen op een hete/droge zomerdag tijdens een hittegolf, maar ook in het voorjaar als bewoners massaal hun tuintjes sproeien.
De leveringszekerheidseis is in feite een norm voor redundantie en herstelvermogen, met als doel om de impact van uitval van één hoofdelement, zoals een zuiveringsstraat, op het gehele drinkwatersysteem te verminderen.

Zelfvoorzienend
Ieder drinkwaterbedrijf moet voor tien dagen zelfvoorzienend zijn. Dit betekent dat, bij uitval van bijvoorbeeld energie of telecommunicatie, het hele systeem van drinkwaterlevering gedurende minimaal tien dagen moet blijven functioneren (op basis van een gemiddeld dagverbruik). In de praktijk betekent dit dat drinkwaterbedrijven onder andere over eigen noodstroomaggregaten en voorraden brandstof beschikken, als ook voorraden chemicaliën.

Reactief

Nooddrinkwater

Wanneer de levering van kwalitatief goed drinkwater voor langer dan 24 uur uitvalt zijn de drinkwaterbedrijven verplicht om nooddrinkwater aan hun klanten te leveren. Hierbij gaat het om minimaal drie liter per persoon per dag: twee liter voor consumptie; één liter om voedsel te bereiden. Brabant Water levert het drinkwater, het uitreiken van het nooddrinkwater wordt uitgevoerd door de gemeente(n).

Partners

Binnen het werkgebied van de regio Zuidoost-Brabant is Brabant Water verantwoordelijk voor de drinkwaterkwaliteit en -kwantiteit. Vanuit die optiek zijn zij eerste aanspreekpunt bij calamiteiten voor de hulpdiensten. Brabant Water houdt zelf toezicht op de bedrijfsvoering van de drinkwaterproductiebedrijven en treffen maatregelen om een verstoring van de levering van drinkwater zo spoedig mogelijk op te heffen, zoals beschreven in het eigen Crisisbeheersplan.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, verstoring drinkwatervoorziening.
Maakt zich wel eens zorgen: 25% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 76% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 25% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘stoppen van vitale processen’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen de uitval van de drinkwatervoorziening, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 14% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat ‘vitale processen stoppen’, tegenover 24% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 42% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het stoppen van vitale processen, tegenover 44% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Aantasting van de integriteit van het grondgebied is niet aan de orde bij verstoring van de drinkwatervoorziening. Water is een primaire levensbehoefte, een gebrek aan drinkwater kan dan ook lichamelijk lijden teweegbrengen.
De kans dat uitval of verstoring van de drinkwatervoorziening leidt tot gewonden of doden is over het algemeen klein. Brabant Water beschikt over veel noodmaatregelen en heeft een hoge redundantie waardoor ook de duur van uitval of verstoring van de drinkwatervoorziening van korte duur zal zijn.

De kosten van een verstoring van de drinkwatervoorziening is afhankelijk van de duur en de grootte van het effectgebied. Deze kosten bestaan onder andere uit de noodmaatregelen die genomen moeten worden en het repareren van de drinkwaterlevering.

Afhankelijk van de duur van de uitval of verstoring kan een verstoring van het dagelijks leven ontstaan. Indien een dergelijke uitval of verstoring langdurig aanhoudt of een gevolg is van moedwillige vervuiling, kan dit leiden tot chaotische situaties bij supermarkten omdat burgers aan het hamsteren slaan. Wanneer dit een aantal dagen aanhoudt zal de impact toenemen. Daarnaast kunnen mensen bijvoorbeeld het toilet niet meer doortrekken en niet meer douchen. Dit zorgt op korte termijn voor problemen rondom hygiëne.

Ook de sociaal psychologische impact kan groot zijn omdat drinkwater een primaire levensbehoefte is en de beschikbaarheid van schoon drinkwater als vanzelfsprekendheid wordt gezien. Wanneer het een onopzettelijke, korte storing betreft, zal de onrust onder mensen waarschijnlijk erg klein zijn. Als het water echter moedwillig is verontreinigd en mensen hierdoor gewond raken of komen te overlijden zal er angst ontstaan over de kwaliteit van het drinkwater. Verstoring van de drinkwatervoorziening heeft niet direct impact op het functioneren van de overheid en ook niet op cultureel erfgoed.

Over het algemeen is de impact van uitval of verstoring van de drinkwatervoorziening beperkt, maar in uitzonderlijke gevallen kan deze groot zijn. Dit is dus vooral het geval wanneer de uitval of verstoring langdurig aanhoudt of een opzettelijke oorzaak heeft. Drinkwatervoorziening is ook een bron voor het bluswater voor de brandweer. Bij het uitvallen van deze voorziening moet de brandweer gebruik gaan maken van eigen watertanks en van zogenaamd open bluswater. Dit levert ongewenste vertraging op in de blussing

Waarschijnlijkheid

De kans dat er een verstoring in de drinkwatervoorziening optreedt is aanzienlijk. Echter moeten drinkwaterbedrijven, als gevolg van de Drinkwaterwet en Drinkwaterbesluit, aan hoge eisen voldoen. Hierdoor bezit het Nederlandse drinkwatersysteem een hoge mate van redundantie en is de kans dat de verstoring van een drinkwatervoorziening daadwerkelijk impact heeft op de samenleving bijzonder klein.

Langdurige, grootschalige verstoring van de drinkwatervoorziening komt zelden voor. Normaliter is een waterstoring binnen enkele uren opgelost.

Illustratief scenario

Op een hete zomerdag in juli rond 14:00 uur wordt Zuidoost-Brabant getroffen door een grote uitval van de drinkwatervoorziening. Een breuk in een hoofdwaterleiding, veroorzaakt door de extreme droogte die de grond deed verschuiven en leidingen deed barsten, zorgt ervoor dat er in grote delen van de regio geen water meer uit de kranen komt. In eerste instantie merken huishoudens het probleem op, maar er is nog geen paniek. Mensen verwachten dat het probleem snel wordt opgelost en passen zich tijdelijk aan door water uit flessen te gebruiken.

Naarmate de uren verstrijken en de situatie duidelijker wordt, beginnen supermarkten hun voorraden flessenwater uit te verkopen. Mensen kunnen geen toiletten doorspoelen of douchen, wat langzaam tot hygiëneproblemen leidt. De verstoring blijkt ernstiger dan verwacht, wat leidt tot toenemende bezorgdheid onder de bevolking.

Bedrijven, vooral in de voedsel- en drankensector, moeten hun productieprocessen stilleggen, wat economische schade veroorzaakt. De situatie verslechtert als blijkt dat het herstel van de systemen langer duurt dan verwacht. Brabant Water gaat de nooddrinkwatervoorziening inrichten in samenwerking met de gemeente. Brabant Water regelt het drinkwater op aangewezen locaties door de gemeente. Zo wordt er voorzien in 3 liter water per persoon per dag. De brandweer heeft moeite om voldoende water te vinden voor brandbestrijding, wat extra druk legt op de hulpdiensten.

De sociaal-psychologische impact groeit naarmate de verstoring aanhoudt, omdat schoon drinkwater als vanzelfsprekend wordt gezien. Mensen raken gefrustreerd en angstig, vooral wanneer de beschikbare voorraden in supermarkten opraken. Chaotische situaties ontstaan in winkels waar mensen proberen water te hamsteren. Herstelteams werken dag en nacht om de leidingbreuk te repareren en de watervoorziening weer operationeel te maken.

9.3.14 Uitval / verstoring rioolwaterzuiveringsvoorziening

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het transport van rioolwater richting zogenaamde 'overnamepunten' van de waterschappen (veelal gemalen), vanwaar het rioolwater verder getransporteerd wordt via waterschapsleidingen naar de RWZI's. Sommige van die waterschapsleidingen transporteren het afvalwater onder zogenaamd 'vrijverval' (gebruikmakend van ligging van hoog naar laag), andere leidingen transporteren het rioolwater onder (pomp)druk, zogenaamde persleidingen. In de regio Zuidoost-Brabant liggen vele kilometers aan gemeentelijk rioolstelsel, gemeentelijke rioolgemalen en verschillende gemalen en rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) van de waterschappen Aa en Maas (RWZI's in Laarbeek en Asten) en Waterschap De Dommel (RWZI's in Eindhoven, Hapert, Soerendonk en een slibverwerkingsinstallatie in Mierlo). RWZI Eindhoven behoort tot één van de grootste installaties van Nederland. Een RWZI neemt in de meeste gevallen rioolwater in van meerdere achterliggende gemeenten / dorpskernen. Stedelijke gebieden zoals Eindhoven en Helmond (RWZI Laarbeek) hebben een hogere bevolkingsdichtheid en bedrijvigheid, waaronder industrie.

Het geheel aan rioolleidingen, gemalen en zuiveringen is nodig om het afvalwater van vele huishoudens (honderdduizenden inwoners) en bedrijven te kunnen zuiveren en uiteindelijk weer als schoon water via oppervlaktewater terug te kunnen geven aan de natuur. Het goed functioneren van dit stelsel is daarmee belangrijk voor een goede en gezonde leefomgeving, voor mens, flora en fauna.

Demografische kenmerken

In de regio worden miljarden geïnvesteerd voor nieuwe huisvesting (woningbouw), bedrijvigheid (w.o. industrie) en migratie. Dit leidt in de toekomst (maar ook nu al) tot een nog zwaardere belasting op de (bestaande) riolering en de RWZI's. Daarbovenop komen de gevolgen van klimaatverandering (waaronder extremere neerslag). Deze ontwikkelingen leiden tot grotere risico's en toenemende kansen op calamiteiten. Gemeenten en waterschappen werken dan ook toekomstbestendige riooltransport- en zuiveringscapaciteit. Dat zijn echter complexe en tijdrovende trajecten.

Sociaaleconomische kenmerken

Een toenemend aantal mensen is afhankelijk van medicatie of gebruikt drugs. Dit leidt op zijn beurt tot een (al decennia lange) toename van medicijn- en drugsresten in het rioolwater. Deze resten hebben enerzijds invloed op het functioneren van (de biologische processen in) het afvalwaterzuiveringsproces. Anderzijds hebben zij invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater (en daarmee flora en fauna), doordat deze 'relatief nieuwe' stoffen nog onvoldoende uit het rioolwater gehaald kunnen worden tijdens het zuiveren. Bij renovatie van RWZI's wordt onderzoek gedaan naar en worden langzaam steeds meer nieuwe, innovatieve technieken toegepast, om deze resten te kunnen verwijderen. Ook is de impact van 'vervuild' bluswater (met name bij industriële branden) erg groot op het functioneren van het zuiveringsproces.

Casuïstiek en statistiek

Uitval of verstoring van een RWZI heeft vaak een grotere impact dan lokaal een gemeentelijk riool of een klein rioolgemaal. Daarom zijn onderstaand vooral een aantal voorbeelden van grootschalige verstoringen met 'externe uitwerking' van RWZI's in het land opgenomen, waaronder enkelen in de regio Zuidoost-Brabant. Er komen overigens vaker procesverstoringen (veelal technisch falen) op deze installaties voor, maar die worden veelal in de reguliere

bedrijfsvoering opgepakt zonder dat de bedrijfscontinuïteit in het zuiveringsproces tot problemen buiten de installatie zelf leidt:

- In 2012 vindt er een grote explosie plaats op RWZI Raalte vanwege een gasophoping (in het zuiveringsproces ontstaan bepaalde concentraties gassen. Daarop worden veiligheidsvoorzieningen getroffen, maar die kunnen, zo is gebleken, technisch falen. Omdat dit een kleine RWZI betrof, kon het inkomend rioolwater tijdelijk met vrachtwagens naar andere zuiveringen worden afgevoerd.
- In 2017 wordt RWZI Aarle-Rixtel (Laarbeek) stilgelegd vanwege een te hoge concentratie ammonium. Veroorzaker was een mestverwerker die grote hoeveelheden met ammonium vervuild water had geloosd.
- In 2017 en 2018 raakt een aantal besmet door blootstelling aan legionellabacteriën van twee rioolwaterzuiveringsinstallaties (van overigens particuliere bedrijven) in Boxtel en Son.
- In 2018 valt RWZI Soerendonk gedurende 2 weken volledig uit, doordat een onbekende stof in het rioolwater er toe leidde dat de benodigde bacteriën in het biologisch gedeelte van het zuiveringsproces (die ‘eten als het ware het vieze rioolwater schoon’) volledig afstierven.
- In de zomer van 2023 leidt een langdurige storing op rioolwaterzuivering De Bilt tot massale vissterfte omdat ongezuiverd rioolwater in oppervlaktewater terechtkwam. De concrete oorzaak is nooit precies vastgesteld.

Ook treden zo af en toe leidingbreuken op in het ondergrondse riooltransportstelsel, die een tijdelijke stagnatie in de aanvoer van rioolwater naar de RWZI veroorzaken. Zowel kleinschalige breuken in een gemeentelijk stelsel, als breuken in grotere (pers)leidingen van het waterschap. Er liggen duizenden kilometers transportleiding onder de grond, waarvan vele kilometers tegen het einde van hun technische levensduur lopen. Het vervangen van al die leidingstelsels is een kostbaar en tijdrovend werk, dat vaak in combinatie met andere projecten wordt opgepakt. Afhankelijk van de grootte van leidingen (achterliggende verzorgingsgebied), de weersomstandigheden (wel of geen regen) en daarmee de beschikbare ‘buffercapaciteit’ in het rioolstelsel et cetera zijn dergelijke breuken in meer of mindere mate van invloed op het transport en de zuivering van rioolwater en kan er verontreiniging van de directe omgeving plaatsvinden (uitstroom rioolwater), hinder aan lokale infrastructuur ontstaan et cetera. Vaak is de impact relatief beperkt en kan herstel redelijk snel plaatsvinden, een enkele keer is de complexiteit van dien aard, dat herstel langer duurt (afhankelijk van de ligging (bijv. onder/nabij kritische infrastructuur en/of bebouwing), leeftijd van de leiding, beschikbaarheid specifieke materialen benodigd voor herstel). Een recent voorbeeld is de leidingbreuk van één van de grotere riooltransportleidingen ‘Riool Zuid’ in 2023 onder de golfbaan in Eindhoven nabij de A67.

<u>Oorzaken</u>

Uitval of verstoring van gemeentelijke riolering, rioolgemalen en rioolwaterzuiveringsinstallaties kan door verschillende factoren worden veroorzaakt:

- In de meeste gevallen is sprake van technisch falen, zoals ouderdom van objecten, mechanische defecten, verstoring in de energie-uitval of een ICT-storing (al dan niet als gevolg van verouderde installatieonderdelen).
- Extreme neerslag (in korte tijd) kan leiden tot overbelasting van riolering die vervolgens tot zogenaamde ‘overstorten’ van ongezuiverd water op oppervlaktewater kan leiden of tot water op straat. Met name daar waar nog geen sprake is van gescheiden rioolstelsels waarbij regenwater niet meer wordt afgevoerd naar een RWZI.
- Er kan sprake zijn van menselijk falen (foutief handelen, bijv. schade aan leidingen bij graafwerkzaamheden). Het komt zelden voor dat dit tot gebeurtenissen leidt die een grote externe impact hebben.

- Een toenemende, externe oorzaak, is de toename van ongewenste stoffen in het riool (medicijn- en drugsresten, maar bijv. ook vervuild bluswater na (met name industriële) branden) die het biologisch zuiveringsproces verstoren.
- De dreiging van moedwillig handelen (sabotage, bijv. cyberaanvallen) als gevolg van de onrust in de wereld en pogingen om de vitale sectoren te ontwrichten en daarmee instabiliteit in landen te veroorzaken neemt toe. Waterschappen investeren enorm in de veiligheid van hun installaties, concrete voorbeelden zijn nog niet bekend, maar kunnen ook niet uitgesloten worden gelet op de toenemende afhankelijkheid van ICT-systemen als gevolg van steeds meer automatisering.

Objecten van belang

De RWZI's zijn cruciaal voor de zuivering van afvalwater voordat het veilig kan worden geloosd volgens de normen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het rioolwater kan pas worden gezuiverd, als het via de gemeentelijk rioolstelsels, gemalen en vervolgens (veelal pers)leidingen van de waterschappen daadwerkelijk naar de RWZI's is getransporteerd. De meeste gemalen en RWZI's zijn niet voorzien van structurele, eigen noodstroomvoorzieningen. Daarmee is ook het functioneren van objecten in de regionale energievoorziening van groot belang (langdurige uitval van regionale energievoorziening kan leiden tot grote problemen in het transport en de zuivering van rioolwater).

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen die risico's in het transport en de zuivering van rioolwater vergroten, zijn met name:

- Klimaatverandering (veranderende weerpatronen en toenemende extremen);
- Toenemende industrie en bevolking:
    - toenemende hoeveelheid rioolwater;
    - gebruik van nieuwe en risicovolle stoffen die in het rioolwater terechtkomen en waarop RWZI's nog niet zijn ingericht;
    - niet kunnen bijbenen van de vervanging van verouderde leidingen en installaties t.o.v. wat de snelheid in groei aan capaciteit vraagt;
    - nieuwe bebouwing die dicht bij of zelfs op bestaande leidingen wordt (of, zo blijkt steeds vaker, in het verleden dicht bij of op bestaande leidingen is gebouwd (veel leidingen dateren uit vroeger tijden toen registratie nog aanzienlijk minder aan de orde was, bij onderhoudsprojecten (of n.a.v. calamiteiten) komt dit steeds vaker aan het licht);
- Toenemende afhankelijkheid van automatisering;
- Toenemende arbeidsmarktkrapte t.a.v. technisch geschoold personeel;
- Toenemende dreiging van cyberrisico's, politieke en interstatelijke instabiliteit;
- Toenemende (milieu)normen die grote en tijdrovende investeringen in installaties vragen om aan nieuwe normen te kunnen voldoen.

Tegelijkertijd is technologische vooruitgang en innovatie in de wereld van rioolwatertransport en zuivering een ontwikkeling die een deel van de toenemende risico's verkleind en beheersbaar houdt (zoals geavanceerde detectiesystemen, big data-analyse en manieren om de levensduur van bestaande leidingen te verlengen zonder dat volledige vervanging nodig is.

Maatregelen

Preventief

Er zijn diverse preventieve maatregelen getroffen om verstoringen in de rioolwaterzuiveringsvoorziening te voorkomen. Waterschappen en gemeenten werken samen aan het onderhoud en de vernieuwing van de infrastructuur. Daarnaast worden er regelmatig inspecties en onderhoud uitgevoerd om de betrouwbaarheid van de installaties te waarborgen. Er zijn ook noodplannen geïmplementeerd om snel te kunnen reageren op bepaalde storingen. Verder wordt er geïnvesteerd in moderne technologieën, monitoringssystemen om vroegtijdige detectie van problemen mogelijk te maken, wordt steeds vaker hemelwater afgekoppeld (waardoor minder aanvoer naar RWZI's) en wordt capaciteit van leidingen en RWZI's toekomstbestendig gemaakt.

Reactief

VRBZO heeft een coördinatieplan opgesteld voor de waterkolom. Dit plan omvat samenwerking tussen verschillende partijen, waaronder waterschappen, gemeenten en provincies, om snel en efficiënt te reageren op incidenten. Het coördinatieplan dient als leidraad voor de gezamenlijke aanpak bij problemen.

Als gevolg van de toenemende risico's op (langdurige) verstoring van de werking van de RWZI's (en de langdurige en brede impact die dat op zijn beurt op het milieu, mens en dier kan hebben), zien waterschappen steeds vaker de noodzaak om bij bepaald soort incidenten, bijv. grote industriële branden, de inname van rioolwater te stoppen om de doelmatige werking van de RWZI te beschermen. Dit volgt uit de wettelijke taakstelling die de waterschappen hebben ten behoeve van het functioneren van de RWZI. Waterschappen doen dit zo zicht mogelijk bij de bron, veelal een gemeentelijk rioolgemaal waardoor slechts een deel van een gemeente getroffen is. En zo lang de aard, hoeveelheid, duur en impact van het bluswater op dat functioneren niet bekend is. Doorgaans vraagt het bemonsteren en analyseren zo'n 8 uur, waarna pas kan worden beoordeeld of het water alsnog op een RWZI ontvangen kan worden. Afhankelijk van de buffercapaciteit in het gemeentelijk rioolstelsel, is dit direct een (gemeentelijk) probleem of pas na een x-aantal uur. Is de bron en de exacte verspreiding in het rioleringsstelsel niet bekend, dan kan het echter zijn dat de volledige inname bij de 'voordeur' van een RWZI wordt stopgezet. In dat geval kunnen zelfs meerdere gemeenten daar effect van ondervinden. Dit kan tijdens een inzet tot discussie leiden in de onderlinge samenwerking tussen de hulpdiensten in de veiligheidsregio enerzijds en het waterschap anderzijds. De burgemeester kan zo nodig echter vanuit zijn bevoegdheid in relatie tot Openbare Orde en Veiligheid (gemotiveerd) aan de waterschappen opdracht geven het rioolwater alsnog in te nemen (onder verantwoordelijkheid en op risico van de burgemeester).

Partners

Waterschappen zijn verantwoordelijk voor het beheer en de zuivering van rioolwater, inclusief het onderhoud en de werking van rioolwaterzuiveringsinstallaties. Ze zorgen ervoor dat het rioolwater wordt gezuiverd voordat het in oppervlaktewateren wordt geloosd. Gemeenten beheren het rioolstelsel tot aan de aansluiting op de zuiveringsinstallaties van de waterschappen en zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en de vernieuwing van de gemeentelijke riolen. Provincies coördineren het waterbeheer tussen verschillende gemeenten en waterschappen binnen hun gebied, spelen een rol in de ruimtelijke ordening en verlenen vergunningen voor waterzuiveringsinstallaties. Samen werken deze partijen aan de effectieve zuivering van rioolwater en het handhaven van de waterkwaliteit.
Waterschappen maken gebruik van AQUON, die zo nodig in (spoed)analyse van watermonsters voorziet.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, verstoring rioolwaterafvoer en afvalzuivering.
Maakt zich wel eens zorgen: 25% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.

Ik ben niet voorbereid: 87% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 18% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘stoppen van vitale processen’ opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen de uitval van de rioolwaterzuiveringsvoorziening, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 14% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het (zeer) waarschijnlijk dat ‘vitale processen stoppen’, tegenover 24% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 42% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over het stoppen van vitale processen, tegenover 44% van de Nederlanders.

<u>(Verwachte) maatschappelijke aandacht</u>
Als gevolg van de toenemende bedrijvigheid, bevolkingsgroei en steeds meer rioolvreemde stoffen (bijv. medicijnresten), die maken dat het voor de waterschappen steeds lastiger wordt om aan hun lozingsnormen te kunnen voldoen. Daarom wordt gezocht naar allerlei technische vernieuwingen om dit te verbeteren, die kosten ook de belastingbetaler geld. Daar gaan mensen vroeg of laat hinder van ondervinden.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Een langdurige uitval van RWZI's kan ernstige gevolgen hebben op verschillende gebieden. Overlopende riolen (door uitgevallen gemalen of te veel aanvoer, bijv. tijdens extreme regenval) veroorzaken onhygiënische omstandigheden in straten en huizen, wat de kans op uitbreken van ziektes verhoogt als men met het ongezuiverde rioolwater in contact komt. Het zal niet direct leiden tot doden of ernstig gewonden. Herstel ('opstart') van een langdurig uitgevallen RWZI is een tijdrovend proces (mogelijk enkele weken als bijv. het biologisch proces weer tot leven gewekt moet worden). Tijdens deze periode wordt rioolwater niet effectief getransporteerd en/of gezuiverd, wat de eerder genoemde problemen verergert.

Daarnaast kan ongezuiverd rioolwater dat in rivieren, beken en sloten terechtkomt leiden tot vissterfte en schade aan aquatische ecosystemen door zuurstoftekorten en verhoogde nutriëntenniveaus. Biodiversiteit in oppervlaktewater wordt mogelijk aangetast doordat gevoelige soorten niet kunnen overleven in de vervuilde omstandigheden, wat kan resulteren in ernstige ecologische schade.

Verder moeten bedrijven die afhankelijk zijn van het kunnen lozen op de riolering of van schoon oppervlaktewater hun activiteiten stilleggen, wat aanzienlijke economische verliezen tot gevolg kan hebben. De kosten voor het opruimen van vervuilde gebieden en het repareren van beschadigde infrastructuur kunnen ook fors zijn. Deze kosten en economische gevolgen hebben mogelijk ook een impact op het lokaal en regionaal bestuur, dat voor de uitdaging staat om de benodigde middelen en oplossingen te vinden. Tot slot sterft bij langdurige storingen of uitval de biologische zuiveringscapaciteit in de installaties af, wat weken kan duren om te herstellen.

Waarschijnlijkheid

Hoewel de waarschijnlijkheid van uitval of verstoring van RWZI's toeneemt door factoren zoals verouderde infrastructuur, klimaatverandering, toenemende leveringsonzekerheid van de energievoorziening, verhoogde vervuiling, ongekende stoffen en bijv. cyberrisico's, is het in zijn algemeenheid nog steeds relatief zeldzaam dat er op grote schaal problemen ontstaan. Dit komt doordat er tal van preventieve maatregelen en noodplannen zijn geïmplementeerd om dergelijke incidenten te voorkomen en te beheersen. De meeste verstoringen zijn lokaal en tijdelijk, waardoor grootschalige problemen vaak kunnen worden voorkomen.

Illustratief scenario

Een plotselinge stroomuitval treft een rioolwaterzuiveringsinstallatie in de regio Zuidoost-Brabant tijdens een regenachtige periode. De noodstroomvoorzieningen werken niet zoals verwacht, waardoor de installatie volledig stil komt te liggen. Binnen enkele uren lopen de riolen in omliggende gebieden over in oppervlaktewateren. Op sommige plekken komt het rioolwater zelfs via straatkolken op straat te staan. Ook stroomt het ongezuiverde rioolwater direct de nabijgelegen sloten en beken in, wat resulteert in een plotselinge piek in vervuiling. Dit veroorzaakt vissterfte en schaadt de aquatische ecosystemen aanzienlijk. De hoge concentraties van nutriënten zoals stikstof en fosfaat leiden tot overmatige algengroei, wat het zuurstofniveau in het water verlaagt en verdere schade aanricht.

Gedurende de uitval sterft de biologische zuiveringscapaciteit volledig af, omdat vanwege de stroomuitval de beluchtingssystemen niet meer functioneren. Het bacteriologische systeem van de installatie heeft enkele weken nodig om weer optimaal te functioneren. In de tussentijd wordt het rioolwater nauwelijks gezuiverd, wat ernstige gevolgen heeft voor mens (met name stank en risico op in contact komen tijdens bijv. recreatie in de nabijheid van oppervlaktewater) en het milieu.

Op de middellange termijn neemt de kans op uitbraken van ziektes toe. Bedrijven die afhankelijk zijn van het kunnen transporteren van grote hoeveelheden rioolwater, moeten hun productie stilleggen, wat aanzienlijke economische verliezen tot gevolg heeft. De kosten voor het opruimen van met rioolwater vervuilde gebieden en het repareren van de infrastructuur zijn enorm en leggen een zware druk op de budgetten.

9.3.15 Ongevallen chemische stoffen (stationair)

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen overal plaatsvinden waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen of gebruikt. In de regio Zuidoost-Brabant bevinden zich honderden bedrijven waar in meer of mindere mate gevaarlijke stoffen worden gebruikt en/ of opgeslagen. De gevolgen van een ongeval kunnen zich beperken tot de directe omgeving van de bron, maar in sommige gevallen kunnen gevaarlijke stoffen over een grote afstand worden verspreid door de wind. De snelheid waarmee een ongeval zich ontwikkelt hangt af van de oorzaak, de hoeveelheid, de soort en toestand van de gevaarlijke stof.

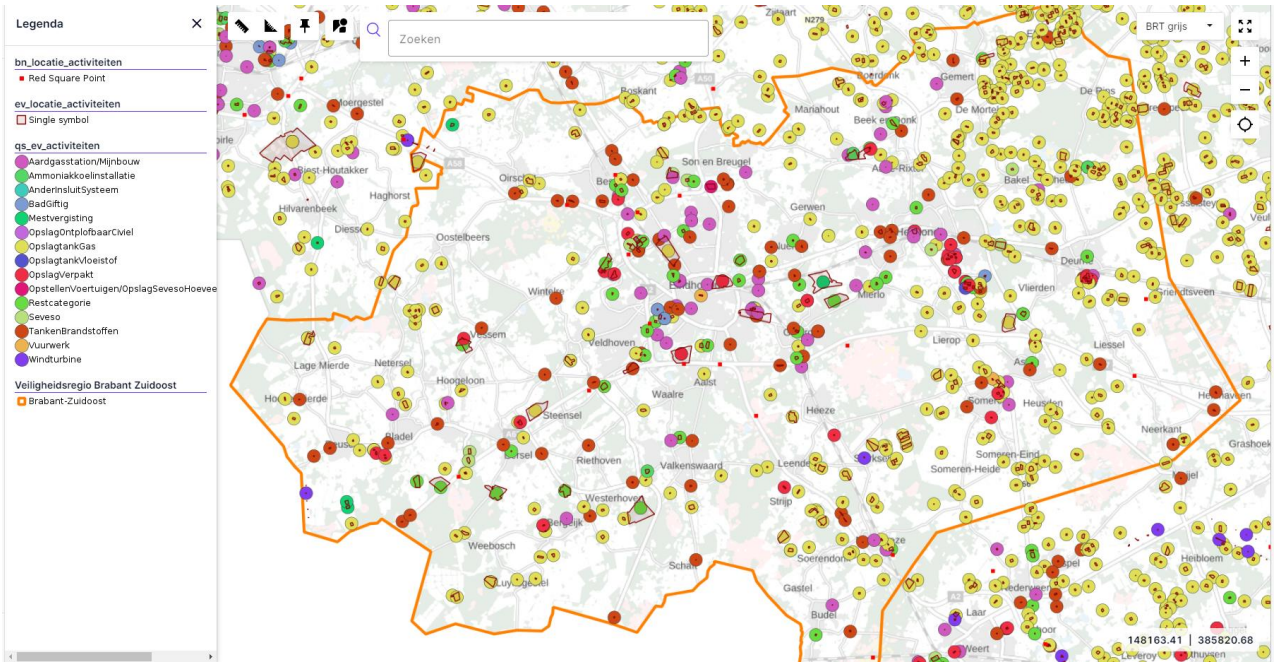

Demografische kenmerken

Mensen die in de directe omgeving van een bedrijf met gevaarlijke stoffen wonen of werken lopen het grootste risico om blootgesteld te worden aan gevaarlijke stoffen. Ook mensen met luchtwegaandoeningen, kinderen en ouderen zijn extra kwetsbaar.

Sociaaleconomische kenmerken

Een ongeval met gevaarlijke stoffen kan een grote impact hebben op de lokale economie. Bedrijven kunnen worden gedwongen te sluiten, wat kan leiden tot werkverlies. Ook kan een ongeval leiden tot langdurige psychosociale problemen voor slachtoffers.

Casuïstiek en statistiek

In Nederland zijn de afgelopen jaren diverse ongevallen met gevaarlijke stoffen geweest. Enkele bekende voorbeelden zijn:

- De brand in de Chemie-Pack fabriek in Moerdijk in 2011
- De explosie bij Shell in Moerdijk in 2014
- De lekkage van ammoniak bij Chemelot in Geleen in 2017

Deze ongevallen hebben geleid tot evacuaties, sluitingen van bedrijven en scholen, en in sommige gevallen tot gezondheidsproblemen bij omwonenden.

Ieder jaar vindt er in Nederland gemiddeld één incident plaats bij een stationaire inrichting met risicovolle activiteiten met gevaarlijke stoffen. Bij 70% van deze incidenten komt er een gevaarlijke stof vrij in de omgeving. In 20% van de gevallen leidt dit tot ernstige gezondheidsproblemen bij omwonenden.
De economische schade van een ongeval met gevaarlijke stoffen kan oplopen tot miljoenen euro's.

Bij een stationair ongeval met gevaarlijke stoffen kan een grote hoeveelheid gevaarlijke stoffen vrijkomen in de omgeving. Zo'n incident kan ontstaan als gevolg van verschillende oorzaken, zoals menselijke fouten, technische defecten of natuurrampen. Dit kan vervolgens zorgen voor een ongecontroleerde situatie.

Onmiddellijk na het incident worden de hulpdiensten gealarmeerd. Uit voorzorg kunnen omliggende gebieden worden geëvacueerd en/ of worden inwoners opgeroepen om binnen te blijven en ramen en deuren te sluiten. Het incident kan resulteren in dodelijke slachtoffers en ernstige verwondingen onder de werknemers. Omstanders en omwonenden kunnen blootgesteld worden aan de vrijgekomen gevaarlijke dampen of gassen. Er is medische hulp nodig en slachtoffers moeten eventueel ter plaatse gereinigd worden en vervolgens naar nabijgelegen ziekenhuizen worden vervoerd voor verdere behandeling.

Naast de menselijke tol kan het ongeval ook aanzienlijke gevolgen voor het milieu hebben. De gevaarlijke stof kan terecht komen in de bodem of nabijgelegen waterwegen, waardoor een ernstige milieuramp kan ontstaan. Milieubeschermingsinstanties moeten worden ingeschakeld om de vervuiling aan te pakken en de impact op het ecosysteem te minimaliseren.

De casuïstiek van dit ongeval benadrukt de ernstige gevolgen die kunnen voortvloeien uit ongelukken met gevaarlijke stoffen bij stationaire activiteiten. Het onderstreept ook het belang van strikte veiligheidsmaatregelen, regelmatig onderhoud van apparatuur en effectieve noodplanning om dergelijke incidenten te voorkomen of de impact ervan te beperken.

Oorzaken

Ongevallen met gevaarlijke stoffen kunnen verschillende oorzaken hebben, die we over het algemeen kunnen indelen in drie categorieën: menselijke fouten, technische defecten en natuurrampen.

Menselijke fouten tijdens de productie omvatten vergissingen bij het mengen van chemicaliën, het bedienen van apparatuur of het naleven van veiligheidsprocedures. Daarnaast kan onzorgvuldig transport, zoals lekkages of ongevallen tijdens het vervoer van gevaarlijke stoffen, leiden tot het ongecontroleerd vrijkomen van de gevaarlijke stoffen. Ook menselijke nalatigheid, bijvoorbeeld bij de opslag, het onderhoud of de inspectie van gevaarlijke stoffen, kan incidenten veroorzaken.

Technische defecten vormen een andere categorie. Slecht ontworpen of defecte apparatuur, zoals lekkages in leidingen of storingen in pompen, kan resulteren in het ongecontroleerd vrijkomen van de gevaarlijke stoffen. De kans op dergelijke defecten is groter in oudere installaties. Onvoldoende onderhoud speelt hierbij een cruciale rol; regelmatig preventief onderhoud is essentieel om technische mankementen te voorkomen.

Natuurrampen kunnen eveneens aanleiding geven tot ongevallen met gevaarlijke stoffen. Blikseminslag kan ontploffingen of branden in installaties of opslagen met gevaarlijke stoffen veroorzaken. Overstromingen kunnen leiden tot het instabiel worden of onderdompelen van installaties of opslagen, waardoor gevaarlijke stoffen in het milieu kunnen terechtkomen.

Objecten van belang

In de regio Zuidoost-Brabant bevindt het gros van de risicovolle inrichtingen met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen zich op industrieterreinen op enige afstand van de bewoonde omgeving. Enkele activiteiten vinden in de nabijheid van de bebouwde omgeving plaats.

Ontwikkelingen

Door de energietransitie neemt het aantal locaties waar gevaarlijke stoffen worden gebruikt en/ of opgeslagen alleen maar toe. Incidenten met nieuwe energievormen- en dragers en daardoor ongevallen met gevaarlijke stoffen (stationair) zullen daardoor ook alleen maar toe gaan nemen, ook binnen de bewoonde omgeving.

Maatregelen

Preventief

- De Brabantse veiligheidsregio's hebben een zevental kernwaarden met betrekking tot de inrichting van een veilige leefomgeving opgesteld. Deze kernwaarden gebruikt de regio in de advisering richting gemeenten. Wanneer men bij de inrichting van een gebied en/of gebouw met deze kernwaarden rekening houdt, verminderen de risico's.
- Voor de hogedrempel Seveso-inrichtingen zijn rampbestrijdingsplannen conform wetgeving opgesteld. De plannen bevatten essentiële informatie over deze bedrijven en afspraken over de rampenbestrijding, zodat een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen zo snel en effectief mogelijk bestreden kan worden.

Partners

Bij een ramp, die grootschalige blootstelling aan gevaarlijke stoffen tot gevolg heeft, heeft het betrokken bedrijf een centrale rol. Daarnaast kunnen bij vervuiling van grond en/of water de waterschappen, het drinkwaterbedrijf en Zuidoost-Brabant (ODZOB) betrokken zijn.

Perceptie

In de regio Zuidoost-Brabant kan er onder de inwoners bezorgdheid zijn over mogelijke ongevallen met gevaarlijke stoffen, mede door de nabijheid van industriële installaties en eerdere incidenten. Deze bezorgdheid omvat de mogelijke gevolgen voor gezondheid, milieu en economie, evenals vragen over de effectiviteit van preventieve en repressieve maatregelen en rampenbestrijdingsplannen. Er is een dringende behoefte aan transparante communicatie van autoriteiten over veiligheidsprotocollen en maatregelen om dergelijke incidenten te voorkomen en te beheersen. Lokale overheden en hulpdiensten moeten niet alleen technische en logistieke maatregelen treffen, maar ook psychologische ondersteuning en informatievoorziening bieden om de angst en onzekerheid onder inwoners te verminderen.

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, incident met gevaarlijke stoffen die zijn opgeslagen bij een chemisch bedrijf.
Maakt zich wel eens zorgen: 31% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 91% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 20% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico 'milieuramp of een chemisch incident' opgenomen. Hoewel dit breder is dan alleen ongevallen met gevaarlijke stoffen (stationair), geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 14% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het risico 'milieuramp of een chemisch incident' (zeer) waarschijnlijk, tegenover 24% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico's en dreigingen: 42% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over een milieuramp of een chemisch incident, tegenover 44% van de Nederlanders.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

Bij een brand op een stationaire locatie met gevaarlijke stoffen kan de maatschappelijke aandacht aanzienlijk zijn vanwege verschillende redenen. Het publiek is vaak bezorgd over de veiligheidsrisico's die gepaard gaan met branden op locaties met gevaarlijke stoffen. Branden op locaties met gevaarlijke stoffen kunnen leiden tot het ongecontroleerd vrijkomen van gevaarlijke stoffen in de atmosfeer, bodem en waterwegen, wat kan resulteren in milieuverontreiniging en schade aan ecosystemen. Deze omstandigheden roepen bezorgdheid op over de langetermijneffecten op de milieu- en ecologische gezondheid.

Bovendien kunnen branden op locaties met gevaarlijke stoffen schadelijke gevolgen hebben voor de gezondheid van mensen in de nabijgelegen gemeenschappen, zoals ademhalingsproblemen, irritatie van de ogen, huidirritatie en andere gezondheidsproblemen. Dit leidt vaak tot verhoogde bezorgdheid en een grotere vraag naar gezondheidsinformatie en -diensten. De economische impact van dergelijke branden is ook aanzienlijk, met onder meer verlies van eigendommen, bedrijfsstilstand en kosten voor schoonmaak en herstel. Dit kan leiden tot zorgen over de economische stabiliteit en het welzijn van de getroffen gemeenschappen.

Daarbij roepen branden op locaties met gevaarlijke stoffen vragen op over de effectiviteit van regelgeving en handhaving met betrekking tot de veiligheid van installaties en opslagen met gevaarlijke stoffen. Het publiek kan bezorgd zijn over het toezicht op de naleving van veiligheidsvoorschriften en de bescherming van de gemeenschap tegen potentiële risico's. Over het algemeen zal de maatschappelijke aandacht voor een brand op een stationaire locatie zeer hoog zijn vanwege de potentiële impact op de veiligheid, gezondheid, milieu en economie van de betrokken gemeenschappen. Het is daarom van vitaal belang voor autoriteiten en betrokken instanties om transparant te communiceren, adequaat te reageren op zorgen en vragen van het publiek, en passende maatregelen te nemen om de risico's te beperken en de gevolgen te minimaliseren.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Een ongeval met gevaarlijke stoffen (stationair) kan in de regio Zuidoost-Brabant ernstige gevolgen hebben, zowel voor de menselijke gezondheid als voor het milieu. De exacte gevolgen hangen af van de oorzaak, de hoeveelheid, de soort en toestand van de gevaarlijke stof, de weersomstandigheden en de genomen responsmaatregelen.

Mogelijke gevolgen voor de menselijke gezondheid zijn divers. Acuut kan blootstelling aan gevaarlijke stoffen leiden tot gezondheidsproblemen zoals irritatie van de ogen en luchtwegen, ademhalingsproblemen, misselijkheid, braken, diarree, hoofdpijn, duizeligheid, flauwvallen en in extreme gevallen zelfs de dood. Op de lange termijn kan langdurige blootstelling aan gevaarlijke stoffen chronische gezondheidsproblemen veroorzaken, zoals kanker, luchtwegaandoeningen, neurologische aandoeningen, reproductieve problemen en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen. N.B.: van langdurige blootstelling is over het algemeen pas sprake bij een blootstelling van jaren en zal voornamelijk optreden bij kleinere lekkages die onopgemerkt blijven. Daarnaast kunnen omwonenden van een ongeval met gevaarlijke stoffen psychische gevolgen ondervinden, waaronder angst, stress, paniek en posttraumatische stressstoornis (PTSS).

Mogelijke gevolgen voor het milieu kunnen aanzienlijk zijn. Verontreiniging van bodem en water door gevaarlijke stoffen kan schadelijk zijn voor planten en dieren, wat kan leiden tot sterfte van organismen, verlies van biodiversiteit en aantasting van ecosystemen. Daarnaast kunnen gevaarlijke stoffen die op gewassen of in veevoer terechtkomen giftig zijn voor mensen en dieren die deze goederen consumeren. De langetermijneffecten van gevaarlijke stoffen op het milieu kunnen bovendien complex en moeilijk te voorspellen zijn, wat de uitdaging voor milieubeheer nog groter maakt.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van een ernstig ongeval met gevaarlijke stoffen (stationair) in Zuidoost-Brabant is moeilijk te kwantificeren. Dit hangt af van een aantal factoren, zoals:

- Het aantal bedrijven dat met (grote hoeveelheden) gevaarlijke stoffen werkt: In Zuidoost-Brabant bevinden zich diverse bedrijventerreinen waar gevaarlijke stoffen worden gebruikt. Dit verhoogt de kans op ernstige ongevallen.

- De aard en toestand van de gebruikte gevaarlijke stoffen: Sommige gevaarlijke stoffen zijn door hun intrinsieke eigenschappen gevaarlijker dan andere. Ook de toestand van de gevaarlijke stof (vast, vloeibaar of gas en eventueel verhoogde/ verlaagde temperatuur en/ of druk) is van invloed op de kans op een ernstig ongeval.
- De veiligheidsprocedures en -maatregelen die worden gehanteerd: Bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, zouden strikte veiligheidsprocedures moeten hanteren en veiligheidsmaatregelen getroffen moeten hebben om de kans op ernstige ongevallen te verkleinen. Als de procedures en maatregelen onvoldoende zijn/ onvoldoende worden toegepast, zal de kans op een ernstig ongeval toenemen.
- De weersomstandigheden: Weersomstandigheden zoals wind en regen kunnen de verspreiding van gevaarlijke stoffen beïnvloeden en de ernst van het ongeval doen toenemen. Dit verhoogt de kans op een ernstig ongeval.

Illustratief scenario
Tijdens werkzaamheden aan de ammoniak koelinstallatie van een bedrijf op een industrieterrein in Zuidoost-Brabant wordt een fout gemaakt bij het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden. Er ontstaat een lekkage en een bijtende en giftige gaswolk ontsnapt uit de installatie. De gaswolk verspreidt zich over het industrieterrein en trekt in de richting van omliggende bedrijven en woonwijken.

De brandweer zet sproeistralen in om de gaswolk neer te slaan en de verspreiding ervan te beperken. De brandweer voert metingen uit om de verspreiding en de concentratie van het giftige gas te bepalen. De politie zet de omgeving af en door middel van een NL-alert worden de omliggende bedrijven en omwonenden geadviseerd om binnen te blijven, ramen en deuren te sluiten en ventilatie uit te schakelen.

Ongeveer 500 mensen moeten schuilen in woningen en werkplekken. Drie werknemers van de fabriek raken gewond door blootstelling aan het bijtende en giftige gas. Zij worden ter plekke door de brandweer gespoeld en daarna naar het ziekenhuis gebracht. Enkele omwonenden klagen over prikkende ogen en luchtwegen. De materiële schade aan het bedrijf is beperkt.

De brandweer slaagt erin om de gaswolk te verdunnen en de lekkage te stoppen. De brandweer voert verdere metingen uit om te controleren of de luchtkwaliteit veilig is. De schuilende inwoners en werknemers mogen na enkele uren hun woningen en werkplekken weer verlaten. Het bedrijf stelt een onderzoek in naar de oorzaak van het ongeval en neemt maatregelen om soortgelijke incidenten in de toekomst te voorkomen.

De autoriteiten informeren de bevolking via persberichten, sociale media en lokale radiozenders over de ontwikkelingen rond het ongeval. Er wordt een informatiecentrum opgezet waar inwoners terecht kunnen met vragen en zorgen. Het ongeval heeft de bevolking in de regio geschokt. Er is veel aandacht voor de veiligheid van installaties met gevaarlijke stoffen en de risico's van het werken hiermee. De overheid belooft strengere controles uit te voeren.

9.3.16 Ongevallen biologische agentia (stationair en verkeer)

Biologische agentia, ook bekend als biologische agenten of bioagentia, zijn micro-organismen zoals bacteriën, virussen, schimmels en parasieten, of hun toxines, die in staat zijn om ziektes te veroorzaken bij mensen, dieren of planten. Ze kunnen van nature voorkomen of kunstmatig worden gecreëerd en gemodificeerd (Genetisch Gemodificeerd Organisme (GGO)). De dreiging van biologische agentia neemt toe, met risico's die zich uitstrekken over volksgezondheid, economie en nationale veiligheid. Incidenten met biologische agentia kunnen optreden door natuurlijke uitbraken, accidentele vrijlatingen of opzettelijke bio-terroristische aanvallen. Bij 'ongevallen Biologische Agentia' gaat het alleen over accidentele vrijlatingen of opzettelijke bio-terroristische aanvallen.

De verspreiding van biologische agentia kan zowel stationair (lokaal vrijkomen) als via verkeer (transport van biologische agentia) plaatsvinden, wat leidt tot aanzienlijke gezondheidsrisico's, economische schade en maatschappelijke onrust. De detectie van dergelijke agentia is vaak lastig door minder acute en herkenbare effecten na blootstelling, vooral bij niet-conventionele aanslagen.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken.

Biologische incidenten kunnen overal plaatsvinden, van stedelijke gebieden tot landelijke gemeenschappen. Stationaire incidenten zijn vaak beperkt tot een bepaalde regio of locatie, zoals een stad, dorp of zelfs een enkel gebouw (bijvoorbeeld een ziekenhuis of een fabriek). Incidenten via verkeer kunnen zich snel verspreiden over grote afstanden door middel van transportnetwerken, zoals vliegverkeer, scheepvaart, spoorwegen en wegverkeer.

De regio Zuidoost-Brabant heeft een inwonersaantal van ongeveer 800.000 mensen en is hierdoor bijzonder kwetsbaar voor biologische incidenten vanwege zijn dichtbevolkte gebieden en economische activiteiten. Deze regio kent een diverse bevolkingsdichtheid met zowel stedelijke centra zoals Eindhoven en Helmond als landelijke gebieden, wat verschillende uitdagingen biedt bij het beheersen van uitbraken. De mix tussen stedelijke en landelijke gebieden maak de regio gevoelig voor verschillende biologische dreigingen. Stedelijke gebieden kunnen snelle verspreiding van ziekten faciliteren, terwijl landelijke gebieden kwetsbaar zijn voor uitbraken onder dieren en planten. Daarnaast herbergt de regio belangrijke economische sectoren zoals technologie, landbouw en transport, die zowel vatbaar zijn voor verstoringen als potentieel kunnen bijdragen aan de verspreiding van biologische agentia.

Demografische kenmerken

Biologische incidenten kunnen alle demografische groepen treffen, maar bepaalde groepen kunnen kwetsbaarder zijn, zoals ouderen, kinderen, mensen met een verzwakt immuunsysteem. De impact kan variëren afhankelijk van het verspreidingsmedium, de bevolkingsdichtheid, hygiënepraktijken en de beschikbaarheid van medische voorzieningen.

Sociaaleconomische kenmerken

Biologische incidenten kunnen aanzienlijke sociaaleconomische gevolgen hebben. Kwetsbare gemeenschappen, vaak met lagere inkomens en beperkte toegang tot gezondheidszorg, kunnen harder worden getroffen. Economische sectoren zoals landbouw, gezondheidszorg, en toerisme kunnen zwaar lijden onder uitbraken.

Casuïstiek en statistiek

Historische voorbeelden zijn de uitbraak van legionella in Bovenkarspel in 1999, de Anthrax-aanvallen in 2001 of de vondst van het toxine ricine in Londen in 2003. Biologische agentia kunnen zich snel verspreiden en wereldwijd aanzienlijke gevolgen hebben.

Oorzaken

De oorzaken van biologische incidenten zijn divers en kunnen omvatten:

- Accidentele Verspreiding: Onbedoelde verspreiding van pathogenen door bijvoorbeeld laboratoriumongevallen, voedselverwerking of transport.
- Opzettelijke Verspreiding: Bioterrorisme waarbij pathogenen opzettelijk worden vrijgelaten om ziekten te veroorzaken.

Objecten van belang

Belangrijke objecten omvatten gezondheidsfaciliteiten, laboratoria die met pathogenen werken, transportknooppunten (zoals luchthavens, havens en treinstations), en gebieden met hoge bevolkingsdichtheid. Ook landbouwgebieden en voedselproductiefaciliteiten zijn kwetsbaar voor biologische agentia die gewassen of vee kunnen besmetten.

Ontwikkelingen

De toekomst van biologische agentia en de dreiging die zij vormen, kan door verschillende factoren worden beïnvloed. Technologische innovatie speelt een belangrijke rol. Vooruitgang in biotechnologie kan leiden tot zowel nieuwe therapeutische middelen als potentieel gevaarlijke biologische agentia. Genetische manipulatie kan bijvoorbeeld pathogenen besmettelijker of resistent tegen bestaande behandelingen maken. Daarnaast kunnen innovaties in diagnostische technologieën, zoals draagbare en snellere testkits, de detectie van biologische agentia versnellen, wat cruciaal is voor een snelle respons en beheersing van uitbraken.

De globalisering en toegenomen mobiliteit van mensen en goederen vergroten de dreiging van biologische agentia. Internationale reizen en handel kunnen een lokale uitbraak snel veranderen in een wereldwijde pandemie. De complexiteit van moderne transportnetwerken maakt het beheersen van de verspreiding van biologische agentia uitdagender.

Socio-politieke factoren blijven een belangrijke rol spelen. De dreiging van bioterrorisme is reëel, waarbij niet-statelijke actoren biologische agentia kunnen gebruiken om angst en verstoring te zaaien. Internationale samenwerking op het gebied van volksgezondheid en crisisrespons zal cruciaal zijn om de verspreiding van ziekten te beperken en de ontwikkeling van tegenmaatregelen te versnellen.

Preventie en beheersingsmaatregelen zijn eveneens essentieel. Doorbraken in vaccinontwikkeling, zoals mRNA-vaccins, hebben hun waarde al bewezen en kunnen verder worden ontwikkeld om snel te reageren op nieuwe uitbraken. De groeiende uitdaging van antimicrobiële resistentie vereist voortdurende aandacht en innovatie om effectieve behandelingen te behouden.

Capaciteiten en maatregelen

Strikte regelgeving en handhaving zijn cruciaal voor preventie. Dit omvat nauwgezet toezicht op laboratoria, voedselverwerking en het transport van gevaarlijke stoffen om mogelijke uitbraken te voorkomen.

In het geval van een incident zijn reactieve maatregelen essentieel. Quarantaine en isolatie moeten snel worden uitgevoerd om besmette personen te isoleren en mogelijk blootgestelde individuen te quarantaine. Adequate medische zorg, inclusief antivirale middelen en ondersteunende zorg, moet onmiddellijk beschikbaar zijn voor de getroffen personen. Sanering en decontaminatie van besmette gebieden en objecten zijn noodzakelijk om verdere verspreiding te voorkomen. Transparante en accurate communicatie met het publiek is eveneens van groot belang om paniek te voorkomen en duidelijke gedragsrichtlijnen te verstrekken.

Partners

Belangrijke partners zijn instanties zoals, politie, CBRN- unit Defensie, Incident Responsteam van de RAV Brabant Midden – West – Noord, gezondheidsdiensten, het RIVM en veiligheidsorganisaties, internationale organisaties (zoals de WHO en CDC), wetenschappelijke en onderzoeksinstellingen, non-profitorganisaties, en de private sector (zoals farmaceutische bedrijven).

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

Biologische incidenten trekken veel media-aandacht en publieke belangstelling, vooral wanneer ze zich snel verspreiden of hoge sterftecijfers veroorzaken. Biologische incidenten trekken meestal aanzienlijke media-aandacht en publieke belangstelling, vooral bij grote uitbraken of incidenten met gevaarlijke pathogenen. De maatschappelijke druk op autoriteiten om preventieve maatregelen te versterken en snel te reageren is vaak groot.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

De gevolgen van biologische incidenten kunnen op meerdere aspecten worden onderverdeeld. Op het gebied van gezondheid kunnen uitbraken leiden tot directe gezondheidsproblemen, met hoge morbiditeit en mortaliteit, vooral onder kwetsbare bevolkingsgroepen. Sommige biologische agentia kunnen langdurige gezondheidsproblemen veroorzaken, zoals blijvende longschade of neurologische aandoeningen. Daarnaast kan de mentale gezondheid ernstig worden aangetast, met wijdverspreide angst, stress en trauma, vooral tijdens langdurige uitbraken of bio-terrorisme.

Milieueffecten zijn ook aanzienlijk. Ziekten die dieren of planten treffen, kunnen de biodiversiteit ernstig verminderen en ecosystemen verstoren door massale sterfte van flora en fauna. Dit kan leiden tot langdurige ecologische schade en het uit balans raken van natuurlijke systemen.

Economisch gezien kunnen biologische incidenten leiden tot hoge gezondheidszorgkosten, zowel door de behoefte aan uitgebreide medische zorg als door langdurige ziekenhuisopnames. Er is ook een aanzienlijk productiviteitsverlies door ziekte en quarantaine, wat resulteert in verlies van arbeidsuren. Daarnaast kunnen handelsbeperkingen noodzakelijk zijn om de verspreiding van ziekten te voorkomen, wat de handel in goederen en diensten belemmert.

De sociale impact van biologische incidenten is eveneens ingrijpend. Quarantaine en andere beperkende maatregelen kunnen leiden tot sociaal isolement en verstoring van het dagelijks leven. Dit heeft ook gevolgen voor onderwijs en werk, aangezien scholen en werkplekken tijdelijk kunnen worden gesloten, wat invloed heeft op opleiding en werkgelegenheid.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van incidenten met biologische agentia wordt beïnvloed door verschillende risicofactoren. Globalisering, met toenemende internationale reizen en handel, verhoogt de kans op snelle verspreiding van infectieziekten. Ten slotte dragen bevolkingsgroei en urbanisatie bij aan het risico, doordat grotere en dichter bevolkte steden ideale omstandigheden creëren voor de verspreiding van infecties.

Illustratief scenario

Op diverse locaties in het land, bij zowel overheidsinstanties als grote bedrijven, zijn poederbrieven ontvangen. Ook binnen Zuidoost-Brabant zijn op meerdere locaties deze brieven ontvangen en een aantal hiervan zijn al geopend met blootgestelde personen tot gevolg, voordat duidelijk wordt dat het gaat om een wijdverspreide bio-terroristische aanslag. De politie isoleert de getroffen locaties. De brandweer zet grootschalige ontsmettingslocaties op om de blootgestelde personen te ontsmetten, alvorens zij worden overgedragen aan het Incident Respons Team van de RAV Brabant Midden-West-Noord. De CBRN-unit van Defensie wordt ook opgeroepen om de getroffen locaties te ontsmetten. Uit de eerste laboratoriumresultaten blijkt dat het om antrax gaat.

Met de ernst van de situatie begint de GGD noodmaatregelen te implementeren. Lokale media worden geïnformeerd en brengen het publiek op de hoogte van de situatie, inclusief preventieve maatregelen zoals het vermijden van onbekende postpakketten en het dragen van beschermende middelen bij het verwerken van post.

Het crisisteam, bestaande uit vertegenwoordigers van de gezondheidsdienst, ziekenhuizen, lokale overheden, brandweer en politie, komt regelmatig bijeen om de situatie te evalueren en nieuwe maatregelen te bespreken. De overheid zendt extra medische hulpverleners en middelen naar de regio. Mobiele klinieken worden opgezet om de druk op de ziekenhuizen te verlichten. Er wordt een grondig onderzoek gestart om de herkomst van de poederbrieven te achterhalen en om verdere verspreiding te voorkomen.

De crisis heeft diepe indruk gemaakt op de regio. Mensen zijn alert en nemen voorzorgsmaatregelen bij het ontvangen van post. De overheid en gezondheidsdiensten evalueren het incident grondig om te leren van de uitbraak en om toekomstige crisissen beter te kunnen beheersen.

9.3.17 Stralingsongevallen (stationair en verkeer)

Binnen een aantal sectoren wordt gewerkt met radioactief materiaal. Aan de productie, het transport of het gebruik van radioactief materiaal zijn risico's verbonden. Wanneer deze risico's leiden tot een incident vallen deze onder de noemer 'stralingsongevallen'.

In de Kernenergiewet wordt onderscheid gemaakt tussen ongevallen met categorie A- en B-objecten. Bij een (dreigend) stralingsincident met een categorie A-object ontstaat er bestuurlijk, maatschappelijk en operationeel een complexe situatie, omdat bij dit type incident regio- of zelfs grensoverschrijdende gevolgen te verwachten zijn. Hierdoor is bestuurlijke coördinatie van de rijksoverheid nodig.
De bestrijding van een incident met een A-object vereist een andere aanpak dan een incident met categorie B-objecten. Een incident met een categorie B-object is een stralingsincident met lokale effecten en lokale coördinatie. Een incident met primair lokale fysieke effecten kan overigens wel uitgroeien tot een crisis.

Het Crisis Expert Team straling en nucleair (CETsn) is opgericht om tijdens stralingsongevallen of dreigingen daarvan adviezen te verstrekken voor een effectieve bestrijding. Het CETsn fungeert als een kennis- en adviesnetwerk waar expertise op het gebied van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming wordt gebundeld om autoriteiten bij te staan in geval van een stralingsnoodsituatie.

Stralingsongevallen kunnen ernstige gevolgen hebben, en het is van cruciaal belang voor bestuurders en ambtenaren in Zuidoost-Brabant om voorbereid te zijn op deze dreigingen. Dit houdt in dat zij zich bewust moeten zijn van de risico's en de maatregelen die nodig zijn om de bevolking te beschermen, zoals het schuilen en de inname van jodiumtabletten in de specifieke risicogebieden. Daarnaast moeten zij alert zijn op mogelijke incidenten met kleinere hoeveelheden radioactief materiaal in de regio.

Eigenschappen risico
Binnen de regio Zuidoost-Brabant bevinden zich geen A-objecten. Zuidoost-Brabant kan wel met de mogelijk (regio)grensoverschrijdende gevolgen te maken krijgen van stralingsongevallen met A-objecten.

<u>Geografische en temporele kenmerken</u>
In de nabijheid liggen nucleaire installaties. Te weten:

- Mol, België: Op 14 kilometer van de Nederlandse grens bevindt zich het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK•CEN) in Mol, België. Dit onderzoekscentrum heeft een kleiner vermogen dan een kerncentrale, maar delen van de gemeenten Reusel-De Mierden, Bladel, Eersel en Bergeijk liggen binnen een straal van 20 kilometer van deze installatie. Bij incidenten in dit centrum kunnen maatregelen zoals schuilen en inname van jodiumtabletten voor mensen onder de 40 jaar en zwangere vrouwen van toepassing zijn.
- Tihange, Borsele en Doel: Het overgrote deel van Zuidoost-Brabant ligt binnen de 100 kilometer zone van deze kerncentrales. Hier geldt de maatregel van jodiumtablet-inname voor mensen jonger dan 18 jaar en zwangere vrouwen.

Daarnaast zijn er in Zuidoost-Brabant diverse ziekenhuizen en onderzoeksinstellingen aanwezig die gebruikmaken van radioactieve bronnen voor diagnostische en therapeutische doeleinden. Ook industriële bedrijven in de regio gebruiken radioactieve materialen voor onder andere radiografische inspecties en meetapparatuur.
Stralingsongevallen kunnen plotseling optreden zonder waarschuwing, zoals bij een ongeluk tijdens het transport van radioactief materiaal of een storing in een onderzoeksreactor.

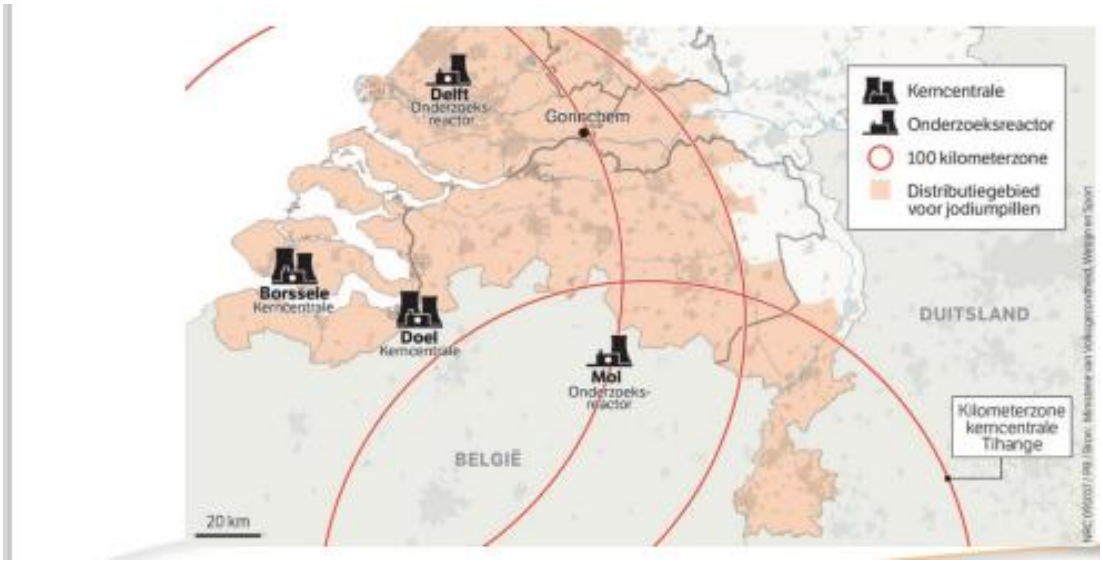

Demografische kenmerken
Zuidoost-Brabant heeft een inwonersaantal van ongeveer 800.000 mensen. De regio kent een diverse leeftijdsopbouw met een significante populatie van zowel jonge gezinnen als oudere inwoners. Bijna 20% van de bevolking is jonger dan 18 jaar, en ongeveer 16% is 65 jaar of ouder. De regio heeft een sterke gezondheidszorginfrastructuur met meerdere ziekenhuizen en gespecialiseerde zorginstellingen.

Zuidoost-Brabant bevat stedelijke centra zoals Eindhoven en Helmond. De regio wordt gezien als een belangrijk technologisch en economisch knooppunt, dat een hoge bevolkingsdichtheid en intensieve economische activiteit kent.

Sociaaleconomische kenmerken
Eindhoven en omliggende steden zijn bekend om hun technologische innovaties en industriële activiteiten, die ook risico's kunnen meebrengen bij het gebruik van radioactieve materialen in onderzoeks- en productieprocessen. Naast dit heeft de regio heeft een sterke agrarische sector, die bij stralingsongevallen kan leiden tot wijdverspreide economische schade door contaminatie van landbouwproducten.
Wanneer we naar de werkgelegenheid in de regio kijken zien we dat deze divers is met een groot aantal mensen werkzaam in de technologie, gezondheidszorg en landbouw. Stralingsongevallen kunnen significante verstoringen veroorzaken in deze sectoren.

Casuïstiek en statistiek
Stralingsongevallen met radioactieve bronnen zijn zeldzaam, maar komen zeker enkele keren per jaar voor in Nederland. De meeste incidenten betreffen kleine schaal ongelukken met beperkte lokale effecten zonder significante

volksgezondheidsimpact. De directe gezondheidsimpact van deze incidenten is meestal beperkt. Langdurige blootstelling of grootschalige incidenten, die kunnen leiden tot ernstige gezondheidsproblemen zoals stralingsziekte of een verhoogd risico op kanker, zijn als gevolg van dit soort incidenten niet te verwachten. De economische schade door dit soort stralingsongevallen zal beperkte kosten voor decontaminatie en medische behandeling geven.

Stralingsincidenten bij kerncentrales komen bijna niet voor en als ze als voorkomen zal het bestrijden van een dergelijk ongeval in een andere regio/ land plaatsvinden. De kans op grootschalige stralingsongevallen is dus zeer laag, maar de impact op nationale veiligheidsbelangen is ernstig. Gezondheidsgevolgen omvatten ziekte en psychische klachten, met een verhoogde kans op kanker op lange termijn. Directe sterfgevallen door straling zijn zeldzaam, maar paniek tijdens evacuaties kan extra slachtoffers veroorzaken.
De maatschappelijke gevolgen zijn eveneens ernstig, met mogelijke terughoudendheid bij hulpverleners en langdurige maatregelen. Incidenten met kerncentrales, hoewel zeldzaam, kunnen discussie over kernenergie aanwakkeren en regio's buiten de directe omgeving beïnvloeden. Statistieken tonen aan dat ondanks de lage waarschijnlijkheid, de gevolgen significant genoeg zijn om uitgebreide crisisplannen te rechtvaardigen.

Oorzaken

Stationaire incidenten

Wanneer we naar kernreactoren en onderzoekscentra kijken kunnen ongevallen optreden door technische storingen, menselijke fouten of natuurrampen die leiden tot een lek of explosie in een reactor of onderzoeksfaciliteit.

Bij opslagfaciliteiten kunnen incidenten plaatsvinden door falende opslag van radioactief materiaal, zoals beschadigde containers of onvoldoende beveiligde opslagruimten, wat kan resulteren in lekkage. In ziekenhuizen en laboratoria kunnen kleine stralingsbronnen die in medische en industriële settings worden gebruikt, bij onjuist gebruik, menselijke fouten of technische storingen lekken of breken, wat blootstelling veroorzaakt.

Mobiele Incidenten

Ongevallen tijdens het transport van radioactief materiaal, zoals verkeersongevallen met vrachtwagens of treinen die radioactieve stoffen vervoeren, kunnen leiden tot het vrijkomen van deze materialen.

Objecten van belang

De gehele regio Zuidoost-Brabant kan last hebben van een stralingsongeval. De omvang en gevolgen zijn afhankelijk van locatie, hoeveelheid materiaal, aantal blootgestelden en weersomstandigheden. Vitale processen in het gebied zijn ook belangrijk.

Bij grootschalige stralingsongevallen kunnen maatregelen zoals evacuatie, schuilen en jodiumtabletten nodig zijn. Op grotere afstand zijn andere maatregelen relevant, zoals een graasverbod in de agrarische sector. De omvang van dit gebied hangt af van de bron, het weer en de windrichting. Bij stralingsongevallen in het buitenland kunnen windrichting en regen bepalen of er in Nederland effecten optreden.

Ontwikkelingen

In de afgelopen jaren hebben zich relatief weinig nieuwe dreigingen voorgedaan in de categorie stralingsongevallen. Gelukkig zijn er geen grootschalige stralingsongevallen in Nederland geweest die de nationale veiligheid hebben bedreigd. Binnen de energietransitie is de bouw van nieuwe kerncentrales een mogelijke optie als alternatief voor

fossiele energiebronnen. Hoewel nieuwe kerncentrales nog jaren op zich laten wachten, blijft nucleaire kennis en stralingsbescherming een belangrijk aandachtspunt. Ook de beveiliging van radioactief materiaal en de bescherming tegen economische en cyberdreigingen hebben de nodige aandacht gekregen. De aansturing van centrales gebeurt analoog om directe cyberimpact te voorkomen, maar informatiebeveiliging blijft cruciaal om kwetsbaarheden te beheersen en lekken te voorkomen.

Capaciteiten en maatregelen

Preventief

Landelijke georganiseerde publieksvoorlichting speelt een belangrijke rol in het informeren van inwoners in risicogebieden over noodprocedures en het gebruik van jodiumtabletten.

Reactief

Het coördinatieplan straling is opgesteld met het doel het verzorgen van een gecoördineerde afstemming tussen de hulpdiensten, gemeenten en instellingen wanneer sprake is van een (dreigend) stralingsincident.

Bij een grootschalig stralingsongeval activeert de regio het Landelijk Crisisplan Straling (LCP-S) en coördineert de respons vanuit een crisiscentrum. Om de blootstelling van de bevolking aan radioactiviteit te beperken, worden beschermende maatregelen zoals schuilen, jodiumprofylaxe en ontsmetting ingezet. Landelijk vastgestelde interventieniveaus (dosiswaarden) bepalen het soort maatregelen.

Naast directe maatregelen, zoals evacuatie en schuilen, zijn er indirecte maatregelen om de inname van radioactief besmet voedsel en water te beperken. Hiervoor zijn maximale toelaatbare niveaus voor levensmiddelen, diervoeders, drinkwater en beregening vastgesteld. Afhankelijk van de interventiewaarden worden maatregelen genomen en bepaald in welk gebied deze van toepassing zijn.

Partners

Bij een stralingsongeval werk je samen met diverse partners, waaronder de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Straling (ANVS) voor technische expertise, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) voor gezondheidsonderzoeken, en lokale en regionale overheden voor crisiscoördinatie. Hulpdiensten zoals brandweer, politie en ambulancediensten spelen een cruciale rol in de uitvoering van evacuaties en noodhulp. Daarnaast zijn samenwerking met ziekenhuizen en de betrokken kerncentrale essentieel voor een effectieve respons.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, kernongevallen.
Maakt zich wel eens zorgen: 20% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 87% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 20% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘stralingsongeval’ opgenomen. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 10% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt het risico ‘stralingsongeval’ (zeer) waarschijnlijk, tegenover 11% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 16% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over een stralingsongeval, tegenover 13% van de Nederlanders.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

De maatschappelijke aandacht richt zich niet alleen op de directe gevolgen van een mogelijk incident, zoals gezondheidsrisico's en milieuvervuiling, maar ook op de bredere implicaties voor de leefbaarheid en veiligheid in de regio. Mensen maken zich zorgen over de impact op hun dagelijkse leven, de economische consequenties en de potentiële noodzaak voor evacuaties. Daarnaast speelt de energietransitie een rol in de publieke discussie. Terwijl de overgang naar duurzame energiebronnen wordt versneld, blijft kernenergie een controversieel onderwerp. De mogelijkheid van nieuwe kerncentrales als alternatief voor fossiele brandstoffen kan de bestaande onrust verder aanwakkeren. Mensen zijn bezorgd over de balans tussen energiebehoeften en veiligheid, en discussies over de toekomst van kernenergie kunnen leiden tot verhoogde maatschappelijke spanning en protesten.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

De gevolgen van een grootschalig stralingsongeval (incident met A-object) kunnen verstrekkend en complex zijn, met zowel directe als langetermijncomplicaties voor de gezondheid, het milieu en de maatschappelijke stabiliteit. Op de lange termijn kunnen blootgestelde personen een verhoogd risico op kanker en andere ernstige gezondheidsproblemen ervaren. Daarnaast kan een ongeval ook psychologische effecten hebben, zoals angst en stress in de getroffen gemeenschappen.

De bestrijdbaarheid van stralingsongevallen hangt sterk af van de voorbereiding en de snelheid van de respons. Effectieve crisismanagementplannen, zoals het Landelijk Crisisplan Straling (LCP-S), en het regionale Coördinatieplan Straling zijn essentieel om snel en adequaat te kunnen reageren. Deze plannen bieden richtlijnen voor maatregelen zoals evacuatie, schuilen en het verstrekken van jodiumtabletten om de blootstelling aan straling te minimaliseren. Daarnaast zijn nauwkeurige stralingsmetingen en monitoring van cruciaal belang om de omvang van de besmetting vast te stellen en gerichte decontaminatie uit te voeren.

De samenwerking tussen verschillende instanties, zoals de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Straling (ANVS), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), lokale overheden en hulpdiensten, is cruciaal voor een gecoördineerde aanpak. Het is belangrijk dat deze partners goed op elkaar zijn ingespeeld en regelmatig oefenen om de respons op een daadwerkelijk incident te optimaliseren.
Een ander belangrijk aspect is de communicatie met de bevolking. Transparante en tijdige informatievoorziening kan helpen om paniek te voorkomen en de bevolking te informeren over de juiste beschermingsmaatregelen. Dit vereist een goed voorbereid crisiscommunicatieteam dat gebruikmaakt van diverse kanalen, zoals sociale media, radio en televisie, om snel en effectief te communiceren.

Langetermijnstrategieën omvatten ook het beheer van vervuilde gebieden en het herstel van gemeenschappen. Dit kan variëren van het opruimen en decontamineren van besmette grond tot het verlenen van psychosociale ondersteuning aan getroffen personen. Bovendien is het van belang om voortdurend te investeren in onderzoek en technologie om de veiligheid van kerncentrales te verbeteren en nieuwe oplossingen te ontwikkelen voor stralingsincidenten.

Waarschijnlijkheid

Zoals gemeld volgt uit de beoordeling van het scenario dat de waarschijnlijkheid van dit scenario zeer laag is. Dat wil niet zeggen dat dit scenario de nationale veiligheid niet raakt. Er zijn twee criteria die ernstig worden aangetast. Dat gaat om het grondgebied vanwege de landbouwmaatregelen die getroffen worden en daaraan gerelateerd de kosten die deze maatregelen met zich meebrengen. Verder zal een dergelijk ongeval kunnen leiden tot angst onder bepaalde groepen in de samenleving en zal het leiden tot discussie over het gebruik van kernenergie ook in het kader van de energietransitie.

Illustratief scenario

Op een rustige ochtend in de regio Zuidoost-Brabant vindt er een incident plaats met een transport van radioactief materiaal. Een vrachtwagen, beladen met medische isotopen voor gebruik in ziekenhuizen, raakt betrokken bij een verkeersongeval op de snelweg A2, nabij een druk knooppunt richting de stad Eindhoven. De vrachtwagen komt tot stilstand na een botsing met een personenauto, waarbij de vrachtwagenchauffeur lichtgewond raakt.

De vrachtwagen blijkt een lek te hebben in de container die de radioactieve bronnen vervoert. Een kleine hoeveelheid radioactief materiaal lekt uit de container, waardoor er een verhoogd stralingsniveau wordt gemeten in de directe omgeving van het ongeval. De hulpdiensten, waaronder brandweer en ambulancediensten, zijn snel ter plaatse en nemen maatregelen om de situatie onder controle te krijgen.

Het Coördinatieplan Straling en de Coördinatiekaart B-object zijn van toepassing. De omgeving rondom het ongeval wordt afgezet en het verkeer wordt omgeleid om verdere blootstelling aan de straling te minimaliseren. Speciale eenheden voor stralingsbescherming worden ingezet om de bron van het lek te identificeren en te isoleren.

De lokale bevolking wordt via sociale media en lokale media geïnformeerd over de situatie.

9.3.18 Verkeersongevallen weg (o.a. chemische stoffen)

Een wegverkeersincident kan een groot ongeval met veel slachtoffers omvatten. Denk hierbij aan een kettingbotsing, een ongeval met een touringcar, en tevens een ongeval met gevaarlijke stoffen. In alle gevallen, bijvoorbeeld bij een brand in een touringcar of het vrijkomen van gevaarlijke stoffen, zal de weg afgesloten moeten worden.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

De provinciale N-wegen en de snelwegen A50, A58, A2 en A67 in onze regio verbinden binnen- en buitenlandse bedrijven en faciliteren het transport van goederen. Te denken valt dan aan grondstoffen, goederen en gevaarlijke stoffen. Geografisch gezien doorkruisen deze snelwegen dichtbevolkte en industriële gebieden, wat de risico's bij een ongeval verhoogt. Naast incidenten met gevaarlijke stoffen kan het ook gaan om grote ongevallen zonder chemische stoffen, zoals kettingbotsingen. Temporale kenmerken van deze incidenten kunnen variëren, maar piekmomenten in verkeer en transport vergroten de kans op ernstige ongevallen. Zowel overdag als 's nachts is het vervoer van gevaarlijke stoffen onderworpen aan strikte Europese regelgeving om de veiligheid te waarborgen.

Demografische kenmerken

De regio kenmerkt zich door een diverse bevolking met een mix van stedelijke en landelijke gemeenschappen. Veel inwoners zijn forenzen die dagelijks deze wegen gebruiken, waardoor de impact van een verkeersincident groot kan zijn. Er wonen mensen van verschillende leeftijden en socio-economische achtergronden, wat belangrijk is voor de evacuatie- en hulpverleningsstrategieën. In geval van een groot ongeval, zowel met als zonder gevaarlijke stoffen, zijn er voorzieningen nodig om aan de uiteenlopende behoeften van de bevolking te voldoen.

Sociaal economische kenmerken

De provinciale N-wegen en de snelwegen A50, A58, A2 en A67 in onze regio verbinden binnen- en buitenlandse bedrijven. De regio Zuidoost-Brabant heeft een diverse sociaal-economische samenstelling, met veel industrie en bedrijvigheid die bijdragen aan een hoge verkeersintensiteit. De wegen zijn cruciaal voor woon-werkverkeer, handel, en transport, wat leidt tot drukte en verhoogde kans op ongevallen. De aanwezigheid van economische knooppunten en logistieke centra zorgt voor een constante stroom van zowel personen- als vrachtverkeer. Dit verhoogt niet alleen het risico op ongevallen, maar maakt ook de impact van dergelijke incidenten significant, met mogelijke verstoringen van economische activiteiten en dagelijkse routines van de bevolking.

Casuïstiek en statistiek

Eerdergenoemde wegen zijn frequent toneel van ernstige verkeersongevallen, variërend van kettingbotsingen tot incidenten met gevaarlijke stoffen. Statistieken tonen aan dat jaarlijks honderden ongevallen plaatsvinden op deze wegen, met een significante toename tijdens piekuren en bij slechte weersomstandigheden. In de afgelopen vijf jaar zijn er gemiddeld 50 incidenten per jaar gemeld waarbij gevaarlijke stoffen betrokken waren. Uit gegevens van de verkeerspolitie blijkt dat deze ongevallen vaak leiden tot langdurige wegafsluitingen en hoge kosten voor noodhulp en opruimwerkzaamheden.

Analyse van de cijfers laat ook zien dat ongevallen met gevaarlijke stoffen een groter risico vormen voor de omgeving en vaak complexer zijn om te beheersen dan reguliere verkeersincidenten. Het merendeel van de betrokken voertuigen bij deze incidenten zijn vrachtwagens, wat de noodzaak benadrukt voor strikte naleving van transportvoorschriften en voortdurende training van chauffeurs.

Oorzaken

Grote verkeersongevallen op het land kunnen door diverse oorzaken plaatsvinden. Slechte weersomstandigheden zoals dichte mist en plotselinge gladheid op de weg zijn vaak een belangrijke factor. Daarnaast kan het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg leiden tot specifieke risico's. Een lek in een tankwagen kan ontstaan door beschadiging als gevolg van een aanrijding, slecht onderhoud, of structurele defecten. Ook menselijke fouten, zoals vermoeidheid of onoplettendheid van de bestuurder, kunnen bijdragen aan het ontstaan van dergelijke ongevallen. In de complexe en drukke verkeerssituaties op lwegen, waar zowel personen- als vrachtverkeer intensief gebruik van maken, is de kans op ernstige incidenten groter, zeker in combinatie met het transport van gevaarlijke stoffen.

Objecten van belang

Allereerst zijn voertuigen essentieel, zowel personenauto’s als vrachtwagens, met specifieke aandacht voor tankwagens die gevaarlijke stoffen kunnen vervoeren. De staat van onderhoud, belading en technische conditie van deze voertuigen zijn cruciaal voor de afloop van een incident.

Daarnaast speelt de wegeninfrastructuur een belangrijke rol, inclusief de kwaliteit van het wegdek, aanwezigheid van vangrails, verkeersborden, verlichting en wegmarkeringen. In slechte weersomstandigheden kan slecht onderhouden infrastructuur bijdragen aan de ernst van een ongeval. Omgevingsobjecten langs de weg, zoals bomen, verkeerslichten en andere vaste structuren, kunnen ook bij een aanrijding betrokken raken. De nabijheid van woningen, logistieke hubs, opslagfaciliteiten voor gevaarlijke stoffen en industriële gebieden verhoogt het risico en de impact van een incident.

Tevens zijn noodvoorzieningen van vitaal belang, zoals vluchtstroken, noodtelefoons en brandblusapparatuur, voor een snelle en effectieve hulpverlening. Ten slotte spelen de bereikbaarheid en responstijd van hulpdiensten zoals politie, brandweer en ambulances een cruciale rol in het beperken van de schade en het verlenen van hulp aan slachtoffers.

Ontwikkelingen

De statistieken tonen een gestage toename van verkeersongevallen op deze snelwegen, zowel met als zonder betrokkenheid van gevaarlijke stoffen. Dit komt door de groei van vrachtverkeer en forensenverkeer, wat de kans op botsingen vergroot. Lokale autoriteiten en transportbedrijven investeren in geavanceerde technologieën zoals verkeersmanagementsystemen en geautomatiseerde controlesystemen voor voertuigen die gevaarlijke stoffen vervoeren, om de veiligheid te verbeteren en incidenten te verminderen.

Vanwege de complexiteit en het risico van incidenten met gevaarlijke stoffen zijn er verbeterde noodplannen ontwikkeld, inclusief training van hulpdiensten en simulaties om de reactietijd en coördinatie te verbeteren. Daarnaast kan striktere handhaving van regelgeving met betrekking tot het vervoer van gevaarlijke stoffen, inclusief inspecties van voertuigen en naleving van veiligheidsvoorschriften helpen, om ongevallen te voorkomen.

Maatregelen

Preventief

- Er is sprake van ‘routering gevaarlijke stoffen’. Voertuigen die gevaarlijke stoffen vervoeren moeten deze bebording volgen.
- Er is in een aantal gemeenten in de regio een geprioriteerd wegennet ingericht, waardoor op afstand de doorstroming van deze wegen kan worden verhoogd.
- Het ministerie en de provincie werken aan een nieuw verkeersveiligheidsbeleid voor 2030 (www.duurzaamveilig.nl).

Reactief

- Op de Nederlandse wegen wordt Incidentmanagement (IM) toegepast. IM is gericht op het verbeteren van de doorstroming en veiligheid op het Nederlandse wegennet.

Partners

Bij een verkeersongeval zijn diverse partners betrokken om een effectieve respons te waarborgen. De politie speelt een cruciale rol in de verkeersregulatie, het afzetten van het gebied, het onderzoek naar de oorzaak van het ongeval en de handhaving van wet- en regelgeving. De brandweer is verantwoordelijk voor het bestrijden van branden, het uitvoeren van reddingsoperaties en het veiligstellen van gevaarlijke stoffen. Ambulancediensten zorgen voor de medische hulpverlening aan gewonden en coördineren het transport naar ziekenhuizen. Gemeentelijke diensten zijn essentieel voor de coördinatie van de lokale respons, het opstellen van evacuatieplannen en het communiceren met de bevolking. Rijkswaterstaat beheert de snelwegen, informeert weggebruikers en coördineert wegafsluitingen en omleidingen. Milieuagentschappen beoordelen en minimaliseren de milieuschade en monitoren de impact op het milieu. Transportbedrijven leveren informatie over de betrokken voertuigen en lading en werken mee aan opruim- en herstelwerkzaamheden. Ziekenhuizen en medische faciliteiten zijn verantwoordelijk voor de opvang en behandeling van gewonden en bieden gespecialiseerde zorg bij blootstelling aan gevaarlijke stoffen.

Communicatie- en mediapartners verstrekken accurate informatie aan het publiek en beheren de mediarelaties. Provinciale en nationale overheden coördineren en ondersteunen op hoger niveau indien nodig en verstrekken extra middelen. Deze partners werken nauw samen om de veiligheid te waarborgen, de impact van het incident te minimaliseren en de gemeenschap te ondersteunen tijdens en na het ongeval.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, ongeval vervoer gevaarlijke stoffen op de weg.
Maakt zich wel eens zorgen: 29% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 94% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 13% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Bij een verkeersongeval op de drukke snelwegen in onze regio kan een aanzienlijke maatschappelijke aandacht verwacht worden. De mogelijke aanwezigheid van doden, ernstig gewonden en zieken zal meteen de aandacht van de media en het publiek trekken, met een sterke focus op het menselijke leed en de verhalen van de slachtoffers. Lichamelijk lijden door blootstelling aan gevaarlijke stoffen kan tot langdurige gezondheidsproblemen leiden, wat de publieke bezorgdheid verder vergroot.

De economische impact van dergelijke ongevallen is aanzienlijk. De directe kosten van de hulpverlening, het opruimen van eventuele gevaarlijke stoffen en de reparatie van infrastructuur zijn hoog. Daarnaast zijn er indirecte kosten door de verstoring van het dagelijkse leven, zoals verkeersopstoppingen en omleidingen, wat leidt tot tijdverlies voor forenzen en logistieke problemen voor bedrijven. Deze verstoringen kunnen de bereikbaarheid van belangrijke locaties en diensten beïnvloeden, wat voor veel ongemak en frustratie zorgt onder de bevolking.

De aantasting van natuur en milieu door het vrijkomen van gevaarlijke stoffen is een ander belangrijk aandachtspunt. Verontreiniging van grond, water en lucht kan langdurige schade veroorzaken aan ecosystemen en de gezondheid van mensen en dieren in de omgeving bedreigen. De kosten voor milieusanering en de tijd die nodig is voor het herstel van de natuurlijke omgeving kunnen enorm zijn.

Al deze aspecten dragen bij aan een intensieve media-aandacht en publieke discussie over de veiligheid van het wegverkeer, de regulering van gevaarlijke stoffen en de effectiviteit van noodplannen. Er kan een roep ontstaan om strengere regelgeving, verbeterde infrastructuur en betere voorbereiding en reactie van hulpdiensten om toekomstige incidenten te voorkomen en de impact te minimaliseren. De maatschappelijke aandacht zal zich waarschijnlijk ook richten op de verantwoordelijken voor het incident, wat kan leiden tot juridische en politieke gevolgen.

Illustratief scenario

Op een drukke snelweg, die door een gebied met zowel stedelijke als industriële zones loopt, ontstaat er plotseling een ongeluk. Een tankwagen, beladen met een gevaarlijke chemische stof, rijdt in een file wanneer een vrachtwagenchauffeur achter hem te laat remt en met hoge snelheid botst. Door de impact scheurt de tank en begint de chemische stof te lekken. Het ongeval veroorzaakt paniek onder andere weggebruikers en een kettingbotsing volgt, waardoor meerdere voertuigen betrokken raken. De hulpdiensten worden onmiddellijk gealarmeerd en arriveren snel ter plaatse. De politie zet het gebied af om verdere toegang te voorkomen en leidt het verkeer om. De brandweer begint met het evacueren van mensen uit hun voertuigen en probeert de lekkende chemische stof te isoleren om verdere verspreiding te voorkomen. Ambulancediensten behandelen ter plekke de gewonden en transporteren deze indien nodig naar nabijgelegen ziekenhuizen.

Het ongeval trekt veel media-aandacht. Journalisten rapporteren over het aantal gewonden en de potentiële blootstelling aan gevaarlijke stoffen. De berichtgeving focust zich ook op de getroffen weggebruikers, de verstoring van het verkeer en de mogelijke langetermijneffecten van de chemische lekkage op de gezondheid en het milieu. Het verkeer op de snelweg komt tot stilstand, wat leidt tot lange files en ernstige vertragingen voor forenzen en vrachtverkeer. De omliggende wegen raken snel verstopt doordat het verkeer wordt omgeleid. Dit veroorzaakt chaos in nabijgelegen steden en dorpen, waar de wegen niet zijn ontworpen om zo'n groot aantal voertuigen te verwerken. Lokale inwoners en bedrijven ondervinden grote hinder van de verkeersopstoppingen, wat leidt tot verstoorde levertijden en vertraagde noodhulp.

Lokale inwoners maken zich zorgen over de mogelijke verontreiniging van het milieu. Er zijn vragen over de veiligheid van het drinkwater en de luchtkwaliteit. De autoriteiten werken aan het beheersen van de situatie en starten met een grondig onderzoek naar de oorzaak van het ongeval. Tegelijkertijd worden er maatregelen genomen om de chemische stof veilig op te ruimen en verdere schade aan het milieu te voorkomen.

9.3.19 Verkeersongevallen water (o.a. chemische stoffen)

Verkeersongevallen op water omvatten incidenten zoals aanvaringen, kapseizingen, en scheepsbranden die plaatsvinden op rivieren, kanalen, plassen en andere waterwegen. Deze ongevallen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de betrokken schepen, bemanning, passagiers en de omgeving. In het geval van het vervoeren van gevaarlijke stoffen kan een ongeval ook leiden tot ernstige milieu- en gezondheidsrisico's.

1 Eigenschappen risico's

Geografische en temporele kenmerken

De regio Zuidoost-Brabant kent diverse waterwegen zoals het Wilhelminakanaal, het Beatrixkanaal, de Dommel, de Aa, en verschillende plassen zoals de Berkendonk en de Karpendonkse plas. Deze waterwegen zijn niet opgenomen in het Basisnet[2]. Er is namelijk te weinig vervoer van gevaarlijke stoffen over deze waterwegen. Ondanks dat verkeersongevallen op deze wateren op elk moment kunnen plaatsvinden, komen deze in de regio Zuidoost-Brabant maar weinig voor. Het volledige risico van een verkeersongeval op het water kan niet wegnomen worden. Namelijk, tijdens periodes van druk scheepvaartverkeer, zoals in het zomerseizoen en tijdens economische pieken wanneer er meer vrachtverkeer is, is de kans op een ongeval groter.



Bron: BHIC.nl

Demografische kenmerken

Verkeersongevallen op het water kunnen een breed scala aan mensen treffen, waaronder beroepsschippers, recreatieve vaarders, omwonenden en personen die het water gebruiken voor recreatie of visserij. Vooral beroepsschippers en bemanningsleden van vrachtschepen lopen een hoger risico, aangezien zij vaak en langdurig op het water aanwezig zijn. In de regio Zuidoost-Brabant is het scheepvaartverkeer en ook het vervoer van gevaarlijke stoffen over water relatief

[2] Gevaarlijke stoffen vervoeren is risicovol. Om gevaarlijke stoffen te vervoeren moeten vervoerders zich houden aan veiligheidseisen. Transportroutes en de omgeving rond deze transportroutes moeten aan speciale eisen voldoen. Het Basisnet maakt het mogelijk dat het vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt op een zo veilig mogelijke manier. https://www.infomil.nl/onderwerpen/veiligheid/basisnet/#WatishetBasisnet

beperkt. Dit draag bij aan een kleinere kans op een mogelijk incident. Desondanks blijft veiligheid op het water een cruciale zorg voor alle betrokkenen, ongeacht hun specifieke rol of activiteit op het water.

Sociaaleconomische kenmerken
De sociaaleconomische impact van verkeersongevallen op water kan aanzienlijk zijn. Economische sectoren zoals de scheepvaart, visserij, toerisme en recreatie kunnen zwaar worden getroffen. Gemeenschappen langs de waterwegen kunnen ook gevolgen ondervinden, vooral als er vervuiling of schade aan infrastructuur optreedt.

Casuïstiek en statistiek
Historische gegevens tonen aan dat verkeersongevallen op waterwegen kunnen variëren van kleine aanvaringen tot grote incidenten met aanzienlijke schade en slachtoffers. Voorbeelden zijn aanvaringen tussen vrachtschepen, scheepsbranden en het kapseizen van boten. In Zuidoost-Brabant zijn dergelijke incidenten relatief zeldzaam, maar de gevolgen kunnen ernstig zijn vanwege de economische en milieubelangen in de regio.

Oorzaken
De oorzaken van verkeersongevallen op water zijn divers en kunnen onder meer bestaan uit menselijke fouten, technische mankementen, weersomstandigheden en infrastructuurproblemen. Menselijke fouten, zoals onoplettendheid, vermoeidheid of navigatiefouten, zijn vaak een belangrijke factor. Daarnaast kunnen technische fouten, zoals mechanische storingen of gebrekkig onderhoud aan schepen, tot ernstige ongelukken leiden. Weersomstandigheden, zoals slecht weer, mist of onvoorziene weersomstandigheden, vormen eveneens een aanzienlijk risico. Ten slotte kan de slechte staat van infrastructuur, zoals sluizen, bruggen of waterwegen, bijdragen aan de kans op ongevallen.

Objecten van belang
Belangrijke objecten in de context van waterverkeersongevallen zijn schepen, waaronder vrachtschepen, tankers en recreatieboten, evenals infrastructuur zoals sluizen, bruggen en kades. Daarnaast zijn oevergebieden van groot belang. Specifieke aandacht moet worden besteed aan woonboten en woningen die in de nabijheid van water liggen, aangezien deze vaak direct worden beïnvloed door waterverkeer en mogelijke ongevallen. Gebieden die gevoelig zijn voor vervuiling, zoals natuurreservaten en drinkwatergebieden, zijn eveneens cruciaal. Bescherming van deze gebieden is essentieel om zowel de natuurlijke omgeving als de kwaliteit van het drinkwater te waarborgen.

Ontwikkelingen
Er zijn voortdurende inspanningen om de veiligheid op de waterwegen te verbeteren, waaronder technologische innovaties zoals geavanceerde navigatiesystemen, verbeterde communicatieapparatuur, en betere regelgeving en handhaving. Ook zijn er trainingsprogramma's voor schippers en bemanningsleden om hun vaardigheden en kennis te vergroten.

Partners
Belangrijke partners zijn waterbeheerorganisaties (zoals Rijkswaterstaat), lokale en nationale overheden, hulpdiensten (brandweer, politie, medische diensten), scheepvaartbedrijven, milieuorganisaties en gemeenschappen langs de waterwegen.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Scheepvaartincidenten kunnen aanzienlijke gevolgen hebben op verschillende gebieden, waaronder gezondheid, milieu, economie en de samenleving. In termen van gezondheid zijn er zowel acute als langdurige risico's. Directe verwondingen zoals verdrinking, trauma door de impact en blootstelling aan gevaarlijke stoffen zijn enkele acute gezondheidsproblemen die kunnen optreden. Langdurige gezondheidsproblemen kunnen ontstaan door blootstelling aan chemische stoffen, wat kan leiden tot chronische ziekten en andere gezondheidsproblemen.

Milieuschade is een andere belangrijke gevolg van scheepvaartincidenten. Er kunnen olieproducten weglekken of in het ergste geval kunnen chemische ongevallen op het water leiden tot ernstige watervervuiling, wat zowel ecologische schade als aantasting van drinkwaterbronnen veroorzaakt. Bovendien kunnen dieren en planten in en rond het water worden beschadigd of gedood, wat leidt tot verstoring van de biodiversiteit en de ecologische balans.

Economisch gezien kunnen scheepvaartincidenten leiden tot directe schade aan schepen, infrastructuur en goederen. Daarnaast kunnen onderbrekingen in de scheepvaart economische verliezen veroorzaken en verstoringen in de toeleveringsketen tot gevolg hebben. Er zijn ook vaak hoge kosten gemoeid met het herstel van beschadigde infrastructuur en de sanering van het milieu.

Op sociaal vlak kunnen evacuaties noodzakelijk zijn, wat leidt tot tijdelijke verplaatsing van omwonenden. Gemeenschappen kunnen getroffen worden door verlies van leven, schade aan eigendommen en verstoring van economische activiteiten.

Waarschijnlijkheid

Wat de waarschijnlijkheid van scheepvaartincidenten betreft, spelen verschillende risicofactoren een rol. Druk scheepvaartverkeer verhoogt de kans op ongevallen, terwijl de staat van sluizen, bruggen en waterwegen eveneens het risico beïnvloedt. Slechte weersomstandigheden vergroten ook de kans op aanvaringen en kapseizen. Technologische vooruitgang, zoals verbeteringen in navigatie- en communicatieapparatuur, kan het risico op ongevallen verminderen. Strengere veiligheidsvoorschriften en handhaving kunnen eveneens bijdragen aan de preventie van ongevallen.

Historische gegevens tonen aan dat verkeersongevallen op het water relatief zeldzaam zijn, maar ernstige gevolgen kunnen hebben. Grote ongevallen, vooral met gevaarlijke stoffen, hebben vaak wijdverspreide en langdurige gevolgen voor zowel de economie als het milieu

Illustratief scenario
Op een drukke dag op een kanaal in de regio Zuidoost-Brabant is een groot binnenvaartschip onderweg, geladen met waardevolle goederen. Door een combinatie van dichte mist en een defect in de navigatieapparatuur verloopt de communicatie tussen de schipper en het sluizencomplex niet zoals het zou moeten.

Bij het naderen van een nauwe bocht in de nabijheid van de sluis, krijgt de schipper te laat door dat het schip te snel en niet volledig gecorrigeerd op koers afstevent. Ondanks noodsignalen en pogingen om het schip bij te sturen, kan een aanvaring met de sluis niet worden voorkomen. Het schip ramt met volle kracht de sluismuur, waardoor containers in het water vallen en het schip zelf ernstig beschadigd raakt.

De impact veroorzaakt paniek aan boord. De bemanning slaagt erin om een noodoproep te doen, terwijl ze proberen te helpen en de schade te beperken. Lokale hulpdiensten, waaronder de brandweer en reddingsboten, worden snel gemobiliseerd.

Het incident leidt tot een tijdelijke blokkade van de vaarroute, wat een kettingreactie veroorzaakt in de regionale scheepvaart. Goederenvertragingen en economische verliezen stapelen zich op. Ondertussen zorgt de aanwezigheid van lekkende olie uit het beschadigde schip voor milieurisico's, waardoor er snel maatregelen genomen moeten worden om verdere vervuiling te voorkomen.

De autoriteiten starten een onderzoek naar de oorzaak van het ongeval, waarbij de focus ligt op de defecte navigatieapparatuur en de weersomstandigheden. Gemeenschappen langs het kanaal worden op de hoogte gehouden van de situatie, en hersteloperaties worden onmiddellijk gestart om de scheepvaart zo snel mogelijk weer op gang te brengen.

9.3.20 Verkeersongevallen lucht

Een luchtvaartongeval is een incident waarbij een luchtvaartuig betrokken is, wat kan leiden tot schade, verwondingen of dodelijke slachtoffers. In de regio Zuidoost-Brabant, een belangrijk logistiek en economisch knooppunt, kunnen dergelijke ongevallen aanzienlijke gevolgen hebben voor zowel de lokale gemeenschap als de bredere regio. Een relevant incidenttype voor de regio betreft een ongeval ongevallen tijdens start of landing op of nabij een luchtvaartterrein (zone 1) en een vliegtuigongeval op afstand waarbij een vliegtuig ver buiten de luchthaven neerstort.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

De regio Zuidoost-Brabant heeft twee vliegvelden:

- Vliegbasis Eindhoven (militair deel) ondersteunt militaire operaties, humanitaire missie en speciale opdrachten en vredes-, crisis en oorlogstijd door het inzetten van luchttransport waar dan ook ter wereld.
  De vliegbasis Eindhoven stelt landingsbaan en bijbehorende faciliteiten beschikbaar voor civiel medegebruik. Dit civiel medegebruik door Eindhoven Airport geeft ruimte aan charter- en lijndiensten.
- Kempen Airport in Budel richt zich op zakelijke vluchten met één- en tweemotorige vliegtuigen, pilotenopleidingen voor kleine vliegtuigen en privévluchten.

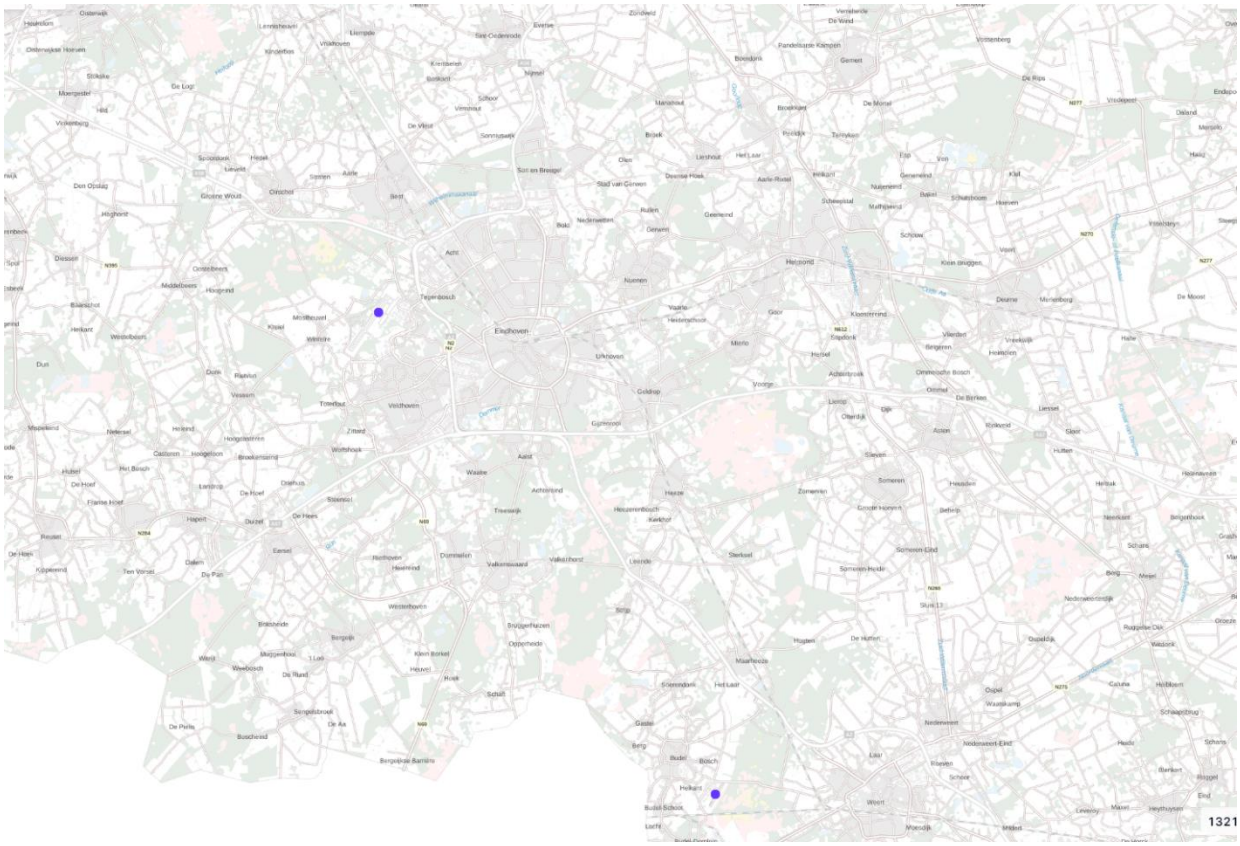

Door de geografische ligging in een dichtbevolkte stedelijke omgeving met belangrijke infrastructuren zoals snelwegen en spoorwegen, kunnen luchtvaartongevallen in de regio Zuidoost-Brabant verstrekkende gevolgen hebben. De nabijheid van woonwijken en industrieterreinen verhoogt het risico op secundaire incidenten.

Eindhoven Airport is een van de drukste luchthavens van Nederland, met een jaarlijkse limiet van 41.500 vluchten. Dit komt neer op ongeveer 6,8 miljoen passagiers die hier jaarlijks hun reis beginnen of eindigen. Naast de commerciële vluchten vinden er ook zo'n 5000 militaire vluchten per jaar plaats, wat bijdraagt aan de status van Eindhoven Airport als de op een na grootste luchthaven van het land. Kempen Airport, een andere belangrijke luchthaven in de regio, mag volgens zijn vergunning jaarlijks 80.000 vliegbewegingen verwerken. Een aanzienlijk deel hiervan bestaat uit trainingsvluchten. Elke keer dat een lesvliegtuig opstijgt en landt, telt dit namelijk als twee vliegbewegingen.

Demografische kenmerken

De regio Zuidoost-Brabant heeft een diverse en dynamische bevolking. De regio Zuidoost-Brabant omvat stedelijke centra zoals Eindhoven en Helmond, evenals landelijke gebieden. Eindhoven is bekend om zijn technologische innovatie en huisvest een grote populatie studenten, professionals en expats, wat zorgt voor een internationale gemeenschap. Dit leidt tot een hoog aantal zakelijke en internationale reizigers die gebruikmaken van Eindhoven Airport.

Sociaaleconomische kenmerken

De regio Zuidoost-Brabant is een economisch vitale regio met een sterke aanwezigheid van technologie- en logistieke bedrijven. Eindhoven staat bekend als technologie hub, wat resulteert in veel reizigers. Luchtvaartongevallen kunnen aanzienlijke economische schade veroorzaken, vooral in sectoren die afhankelijk zijn van snelle transportmogelijkheden.

Casuïstiek en statistiek

In de Nederlandse geschiedenis hebben zich meerdere luchtvaartongevallen voorgedaan, variërend van kleine incidenten tot grote rampen. Deze ongevallen tonen de diversiteit aan scenario's waarin luchtvaartincidenten kunnen plaatsvinden en de potentiële impact op zowel luchthavens als omliggende gebieden.

Een van de meest tragische ongevallen in de regio Zuidoost-Brabant is de Herculesramp van 15 juli 1996, waarbij een Belgisch Lockheed C-130 Hercules transportvliegtuig neerstortte op Eindhoven Airport. Hierbij kwamen 34 van de 41 inzittenden om het leven, waaronder leden van het Nederlands Omroeporkest. Andere significante luchtvaartongevallen in Nederland zijn onder meer de Bijlmerramp in 1992, waarbij een El Al vrachtvliegtuig neerstortte in een woonwijk in Amsterdam en 43 doden veroorzaakte, en de crash van Turkish Airlines vlucht 1951 nabij Schiphol in 2009, waarbij zes mensen omkwamen. In de regio Zuidoost-Brabant zijn ook minder grote incidenten geweest. Zo is in 2023 is op Kempen Airport een vliegtuig gecrasht waarbij de motor meteen vlam vatte. In 2020 kreeg een toestel van de kustwacht een klapband en crashte. In 2013 crashte nabij Eindhoven Airport een sportvliegtuig en in 2012 stortte een straaljager neer in een weiland in Valkenswaard.

Statistieken tonen aan dat het aantal ernstige luchtvaartongevallen wereldwijd relatief laag is dankzij strikte veiligheidsmaatregelen en technologische vooruitgang. Ongeveer 80% tot 85% van de fatale ongevallen vindt plaats in de onmiddellijke omgeving van de luchthaven (de zogenoemde zone 1). Nog eens 10% van de ongevallen vindt plaats

buiten deze strook, dus ergens in de regio. De overige percentage is op zee of in een ander land. Echter, de impact van zelfs een enkel ernstig incident kan aanzienlijk zijn.

Oorzaken

Luchtvaartongevallen kunnen worden veroorzaakt door een breed scala aan factoren, die vaak samenkomen in een complexe reeks gebeurtenissen. Technische storingen zijn een van de meest voorkomende oorzaken, waarbij defecten in motoren, navigatiesystemen of andere vitale vliegtuigcomponenten tot ernstige incidenten kunnen leiden. Menselijke fouten spelen eveneens een cruciale rol; dit kan variëren van pilotenfouten tijdens kritieke fasen van de vlucht zoals opstijgen en landen, tot fouten van grondpersoneel tijdens het onderhoud van het vliegtuig.

Weersomstandigheden vormen een andere belangrijke factor. Sneeuw, mist, zware regen en windstoten kunnen de controle over het vliegtuig bemoeilijken en het zicht verminderen, wat leidt tot een verhoogd risico op ongevallen. Verder kunnen organisatorische tekortkomingen, zoals gebrekkige communicatie tussen luchtverkeersleiding en piloten of onvoldoende veiligheidsprocedures binnen luchtvaartmaatschappijen, bijdragen aan de kans op ongelukken. In zeldzame gevallen spelen sabotage of terroristische activiteiten een rol, hoewel deze oorzaken minder frequent zijn in vergelijking met technische en menselijke factoren.

Objecten van belang

In de regio Zuidoost-Brabant zijn verschillende objecten van cruciaal belang als het gaat om luchtvaartveiligheid en de mogelijke impact van luchtvaartongevallen. Vliegbasis Eindhoven, met medegebruik van Eindhoven Airport is de meest prominente locatie, waar zowel civiele als militaire vluchten plaatsvinden. Dit maakt de luchthaven een belangrijk knooppunt voor militair logistiek en transport, en een potentiële locatie voor sabotage of aanslagen. Het luchthaventerrein zelf is de belangrijkste risico-object / kwetsbaarheid. Ook rondom de luchthaven kan een luchtvaartongeval plaatsvinden. In de preparatie wordt daarom onderscheid gemaakt tussen:

- Zone 1: Dit is een definieert gebied direct bij de luchthaven van Vliegbasis Eindhoven/Eindhoven Airport en Kempen Airport
- Buiten luchthaven terrein: Alles wat buiten deze twee aangeven zone 1 vallen is anders geprepareerd om hier passende hulpverlening voor een dergelijk vliegtuigongeval te leveren.

Ontwikkelingen

De luchtvaartindustrie ontwikkelt zich voortdurend met technologische vooruitgang en verbeterde veiligheidsmaatregelen. Moderne vliegtuigen zijn uitgerust met geavanceerde navigatie- en communicatiesystemen en real-time monitoringtools. Het aantal vliegbewegingen op Eindhoven Airport neemt toe, met 41.496 bewegingen in 2023. Deze groei weerspiegelt de toenemende populariteit van de luchthaven en de opkomst van budgetluchtvaartmaatschappijen. Om deze groei aan te kunnen, worden luchtverkeersleidingssystemen en luchthaveninfrastructuur verbeterd. Striktere veiligheidsprotocollen en uitgebreide training voor luchtvaartpersoneel dragen bij aan een veiligere luchtvaartomgeving.

Maatregelen

Preventief

- Voor Vliegbasis Eindhoven geldt dat er permanent luchthavenbrandweer aanwezig is. Deze brandweerzorg is afgestemd op het type vliegtuig wat binnen komt. Daarmee kan er in geval en een luchtvaartongeval altijd direct

worden gehandeld. Voor Kempen Airport is er tijdens openingstijden altijd personeel aanwezig die een vliegtuigbrand kan bestrijden.

- Voor incidenten op een vliegvelden zijn crisisbeheersplannen (CBP's) opgesteld. Het Crisisbeheersplan bevat het geheel van maatregelen tijdens de 1e fase van een (verwacht) luchtvaartongeval . Ook is een scenario opgenomen voor een (vermoeden van) kaping/gijzeling en een (vermoeden van) infectieziekte aan boord van een vliegtuig. Daarnaast zijn er diverse andere documenten waarin maatregelen en samenwerkingsafspraken bij incidenten, rampen en crisissen op het luchtvaartterrein staan beschreven:
- Het coördinatieplan luchtvaartongeval buiten luchthaven terrein beschrijft de operationele inzet als er een ongeval is buiten zone 1 van de vliegvelden.
- Landelijk is er het Ambassadeprotocol opgesteld waarin staat hoe te handelen bij betrokkenheid van (personen uit) andere landen;
- Het Calamiteiten-/ Bedrijfsnoodplan (CBNP) Vliegbasis Eindhoven en Kempen Airport waarin de vliegbasis haar eigen processen bij incidenten, rampen en crisissen heeft beschreven;
- Het Calamiteitenplan Eindhoven airport waarin Eindhoven Airport haar eigen processen bij incidenten, rampen en crisissen heeft beschreven;
- Vliegtuigmaatschappijen hebben hun eigen protocollen;
- Bevolkingszorg heeft specifieke protocollen voor opvang van slachtoffers en nazorg. Reactief Beide vliegvelden beschikken over een eigen brandweer
- De plannen worden structureel getest en beoefend om goed voorbereid te zijn op een luchtvaartongeval. Deze oefeningen worden gedaan niet alleen door de luchthavenbrandweer, maar ook multidisciplinair.
- Binnen de regio is er een samenwerkingsverband met een strategisch (bestuurlijk) en een tactisch overleg waarin zaken rondom veiligheid en ontwikkelingen worden besproken en uitgewerkt. Tevens vind er landelijke afstemming plaats met andere regio's met een luchthaven.

Reactief

- Directe activering van het Crisisbeheersplan
- Samenwerking volgens het Calamiteiten-/ Bedrijfsnoodplan (CBNP) van Vliegbasis Eindhoven en het Calamiteitenplan van Eindhoven Airport.
- Brandweer op de twee grootste vliegvelden

<u>Partners</u>

Bij een luchtvaartongeval zijn er verschillende bijzondere actoren betrokken. Naast de lokale bevolking kunnen ook passagiers uit diverse nationale en internationale achtergronden getroffen worden. Eindhoven Airport en Kempen Airport zijn belangrijke civiele luchtvaartfaciliteiten in de regio. Bij een vliegtuigongeval zijn verschillende partijen en instanties betrokken die samenwerken om de situatie te beheersen, hulp te verlenen en onderzoek te doen. Dit omvat onder andere:

- Luchthavenexploitanten: Verantwoordelijk voor het activeren van calamiteitenplannen en coördinatie ter plaatse.
- Vliegtuigmaatschappijen: Eigenaren van het vliegtuig, die hun interne protocollen voor crisisbeheer activeren en communiceren met betrokkenen.
- Hulpdiensten: Brandweer, ambulance en politie die als eerste ter plaatse komen om hulp te verlenen en de situatie te stabiliseren.

- Overheidsinstanties: Lokale, regionale en nationale autoriteiten zoals gemeenten, veiligheidsregio's en inspectiediensten die coördinatie en ondersteuning bieden.
- Medische diensten: Ziekenhuizen en medische teams die gewonden behandelen en verzorgen, zowel ter plaatse als in ziekenhuizen.
- Internationale betrokkenheid: Ambassades, consulaten en internationale luchtvaartorganisaties kunnen betrokken zijn bij incidenten met buitenlandse slachtoffers of internationale aspecten.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

De aanwezigheid van een vliegveld in deze tijd van stikstofmaatregelen en energietransitie trekt grote maatschappelijke aandacht naar de luchtvaartsector. Niet alleen milieugroeperingen zijn hierin geïnteresseerd, maar ook de veiligheid van luchthavens wordt nauwlettend gevolgd vanwege het risico op aanslagen. Daarnaast zijn er aanzienlijke gezondheidsrisico's voor omwonenden, wat zorgt voor zowel lokale als nationale en internationale bezorgdheid.
Bij incidenten zal de media en het publiek zich vooral richten op de directe gevolgen voor de slachtoffers en hun families. Persoonlijke verhalen, de zoektocht naar oorzaken, en de afhandeling en nazorg voor de betrokkenen zullen uitgebreid worden belicht. Ervaring leert dat deze trajecten vaak langdurig en complex zijn.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Luchtvaartongevallen hebben diepgaande en diverse gevolgen, die zowel menselijk leed als brede economische en operationele gevolgen omvatten. Dergelijke tragedies zorgen tot verlies van mensenlevens en ernstige verwondingen bij overlevenden, wat enorme emotionele en psychologische tol eist van families en gemeenschappen. Het herstelproces na een luchtvaartongeval kan langdurig zijn, met blijvende impact op de betrokkenen. Economisch gezien brengen luchtvaartongevallen aanzienlijke kosten met zich mee, inclusief verlies van vliegtuigen en lading, juridische procedures, verzekeringsclaims en mogelijk langdurige operationele verstoringen voor luchtvaartmaatschappijen. Deze incidenten kunnen ook infrastructurele schade aan luchthavens veroorzaken, wat verdere economische gevolgen heeft.
De sociale en psychologische effecten zijn evenzeer ingrijpend. Gemeenschappen die betrokken zijn bij de luchtvaart of in de buurt van luchthavens wonen, kunnen diep worden beïnvloed door angst, rouw en langdurige trauma's. Individuen en de samenleving als geheel kunnen te maken krijgen met verhoogde angst voor vliegen en andere psychologische stressreacties na een luchtvaartongeval. Milieuschade is ook een mogelijke consequentie, vooral bij ongevallen die leiden tot branden, brandstoflekkages of chemische verontreiniging. Deze kunnen aanzienlijke ecologische gevolgen hebben voor nabijgelegen ecosystemen en het milieu.

Waarschijnlijkheid:

De waarschijnlijkheid van een luchtvaartongeval wordt bepaald door verschillende factoren, waaronder technische storingen, menselijke fouten, en externe omstandigheden zoals weersomstandigheden. Statistieken tonen aan dat de kans op een dodelijk luchtvaartongeval 0,16 per miljoen vluchten ligt. De kans op een luchtvaart ongeval zonder dodelijke afloop ligt op 1,21 per miljoen vluchten. Deze waarschijnlijkheid wordt berekend aan de hand van het aantal vluchten en het aantal luchtvaartongevallen wereldwijd.
De waarschijnlijkheid van een luchtvaartincident als gevolg van een moedwillige actie is een ander aspect. Dergelijke acties kunnen variëren van kapingen tot terroristische aanslagen. Statistisch gezien zijn dergelijke incidenten zeldzaam in vergelijking met andere oorzaken van luchtvaartongevallen. Hoewel de waarschijnlijkheid voorstelbaar beschouwd. Dit is ook de reden dat de luchthaven zich daarop prepareert. De luchtvaartindustrie wordt gekenmerkt tot veel protocollen, de achterliggende intentie van dergelijke geprotocolleerde werkwijze is om veiligheidsrisico’s te beperken.

Illustratief scenario

Op een heldere ochtend ontvouwt zich een onverwachte crisis een vliegveld dat ligt inde regio. Tijdens het manoeuvreren op de startbaan verliest een passagiersvliegtuig plotseling de controle over zijn stuurinrichting. Met een schokkend geluid raakt het vliegtuig van de baan af en komt tot stilstand in een nabijgelegen grasveld, omringd door een wolk van rook. Onmiddellijk ontstaat er een chaotische scène op de luchthaven. De brandweer snelt naar de plaats van het incident, terwijl ambulances en medische teams zich voorbereiden op mogelijke gewonden. Overal op het vliegveld heerst een gevoel van urgentie, met sirenes die loeien en hulpverleners die in volle vaart naar de crashsite gaan. Het geluid van radio's die instructies doorgeven, vermengt zich met de angstige kreten van passagiers die het toestel hebben verlaten. In het vliegtuig zelf heerst paniek. Passagiers proberen via de nooduitgangen naar buiten te komen, geholpen door het cabinepersoneel dat ondanks de eigen angst kalm en efficiënt blijft. Sommigen zijn ernstig gewond, anderen zijn in shock. Hulpverleners beginnen met het verlenen van eerste hulp, terwijl medische teams zich voorbereiden op het transport van de zwaargewonden naar nabijgelegen ziekenhuizen.

Op de luchtverkeerstoren heerst bezorgdheid terwijl zij snel de communicatie herstellen en de luchtverkeersleiding coördineert om andere vluchten om te leiden en het luchtruim te beheren. De terminal vult zich snel met verwarde passagiers en bezorgde familieleden die nieuws over hun geliefden zoeken. De luchthaven moet tijdelijk worden gesloten, wat leidt tot aanzienlijke vertragingen en annuleringen van vluchten. De economische impact hiervan is direct merkbaar; luchtvaartmaatschappijen moeten noodgedwongen hun vluchtschema’s herzien en compenseren getroffen passagiers.

Achter de schermen komen crisismanagementteams samen in de crisisruimte van het vliegveld. Ze schakelen over op het Crisisbeheersplan van de luchthaven, waarin duidelijke procedures staan voor het omgaan met dergelijke noodsituaties. Vertegenwoordigers van luchtvaartmaatschappijen, politie en lokale autoriteiten werken nauw samen om de situatie te beoordelen, informatie te verzamelen en de juiste beslissingen te nemen.

De sociale en psychologische effecten zijn evenzeer ingrijpend. Gemeenschappen die betrokken zijn bij de luchtvaart of in de buurt van luchthavens wonen, kunnen diep worden beïnvloed door angst, rouw en langdurige trauma's. Individuen en de samenleving als geheel kunnen te maken krijgen met verhoogde angst voor vliegen en andere psychologische stressreacties na een luchtvaartongeval. Families van de slachtoffers worstelen met hun verlies, terwijl overlevenden vaak te maken hebben met blijvende fysieke en emotionele littekens.

De media arriveert snel en verspreidt beelden van de rookpluim over de luchthaven, wat leidt tot zorgen en vragen in de bredere gemeenschap. Updates worden door de officiële woordvoerders zorgvuldig gecoördineerd om de feiten te verduidelijken en geruststelling te bieden aan het publiek. Sociale media explodeert met speculaties en ooggetuigenverslagen, wat de noodzaak benadrukt voor duidelijke en tijdige communicatie van officiële bronnen. Milieuschade is ook een mogelijke consequentie. Bij het incident op de luchthaven is er sprake van een kleine brand en een brandstoflek. Deze veroorzaken aanzienlijke ecologische gevolgen voor nabijgelegen ecosystemen. Brandweerteams werken onvermoeibaar om de brand te blussen en de lekkage te beheersen, maar de schade aan de lokale flora en fauna is niet te voorkomen. Milieuteams worden ingeschakeld om de impact te beoordelen en beginnen met de schoonmaak- en herstelopera ties.

Terwijl het onderzoek naar de oorzaak van het incident begint, blijft de focus van alle betrokkenen gericht op het beperken van schade, het bieden van medische zorg aan slachtoffers en het herstellen van de operationele normen op de luchthaven. De uitkomst van dit incident zal niet alleen de directe betrokkenen beïnvloeden, maar ook bredere implicaties hebben voor de veiligheid en het vertrouwen in de luchtvaartsector. Het voorval zal een blijvende indruk achterlaten op de gemeenschap, de luchtvaartindustrie en het milieu, en het belang van voortdurende verbetering van veiligheidsmaatregelen en crisismanagement onderstrepen.

9.3.21 Verkeersongevallen spoor (o.a. chemische stoffen)

Verkeersongevallen op het spoor omvatten botsingen tussen treinen, ontsporingen, aanrijdingen met voertuigen op overwegen, en incidenten met gevaarlijke stoffen. Deze ongevallen kunnen ernstige gevolgen hebben voor passagiers, treinpersoneel, en omwonenden, evenals voor de infrastructuur en het milieu. Spoorverkeer speelt een cruciale rol in het vervoer van personen en goederen, waardoor ongevallen op het spoor aanzienlijke impact kunnen hebben.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Brabant-Zuidoost wordt doorkruist door belangrijke spoortrajecten, waaronder de lijnen:
Eindhoven – Venlo
Eindhoven – 's-Hertogenbosch
Eindhoven – Weert
Eindhoven – Helmond – Venlo
Tilburg – Eindhoven
Helmond – Deurne – Horst-Sevenum

Spoorwegongevallen kunnen op elk moment plaatsvinden, maar de kans is hoger tijdens piekuren met veel treinverkeer, bij slecht weer, of in tijden van onderhoud en werkzaamheden aan het spoor.

Demografische kenmerken

Spoorwegongevallen kunnen iedereen treffen die betrokken is bij het spoorverkeer, inclusief passagiers, treinpersoneel, automobilisten bij overwegen, en omwonenden van spoorlijnen. De impact kan groter zijn in dichtbevolkte stedelijke gebieden en op trajecten met veel forensenverkeer.

Sociaaleconomische kenmerken

De sociaaleconomische impact van spoorwegongevallen kan aanzienlijk zijn. Spoorvervoer is essentieel voor zowel personenvervoer als goederenvervoer. Onderbrekingen kunnen leiden tot economische verliezen, verstoringen van toeleveringsketens en vertragingen voor passagiers. Economisch kwetsbare gemeenschappen kunnen zwaarder worden getroffen door de gevolgen van ongevallen op het spoor.

Casuïstiek en statistiek

Historische gegevens tonen aan dat spoorwegongevallen variëren van kleine ontsporingen tot grote botsingen met veel slachtoffers en aanzienlijke schade. Voorbeelden van grote spoorwegongevallen in Nederland zijn de treinbotsing bij Harmelen in 1962 en de ontsporing bij Amsterdam in 1992. In Zuidoost-Brabant zijn zulke incidenten zeldzaam, maar de impact kan groot zijn, zeker op de Brabantroute[3].

Oorzaken

Een veelvoorkomende oorzaak is menselijke fout, zoals onoplettendheid of vermoeidheid van treinbestuurders, verkeersleiders en andere spoorwegmedewerkers. Technische mankementen aan treinen of infrastructuur spelen eveneens een cruciale rol. Defecte remsystemen, signaleringsfouten of slecht onderhouden sporen kunnen leiden tot

[3] https://www.brabant.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/goederenvervoer/goederenvervoer-spoor/

ernstige incidenten. Daarnaast kunnen externe factoren zoals extreme weersomstandigheden of natuurrampen zoals aardverschuivingen of overstromingen het risico op ongevallen verhogen.

De complexe logistiek en coördinatie die gepaard gaan met het vervoer van gevaarlijke stoffen vergroten de kans op ongelukken. Het verkeerd laden of labelen van gevaarlijke stoffen, het gebruik van ondeugdelijke containers of wagens, en onvoldoende naleving van veiligheidsvoorschriften kunnen ernstige gevolgen hebben. De verkeersintensiteit, vooral op drukke routes en tijdens piekuren, kan leiden tot congestie en verhoogde kans op fouten en ongelukken.

Ook op overwegen ontstaan veel ongevallen, vaak door een combinatie van menselijke en technische fouten. Automobilisten die de waarschuwingssignalen negeren, defecte slagbomen, of slecht zicht door weersomstandigheden kunnen leiden tot botsingen tussen treinen en voertuigen. Daarnaast kunnen ontsporingen plaatsvinden door obstakels op het spoor, zoals puin of voertuigen die vastzitten op de rails.

Objecten van belang

Belangrijke objecten zijn treinen, spoorwegen, wissels, bruggen, tunnels, stations en overwegen. Ook omliggende gebieden, zoals stedelijke zones, natuurgebieden, recreatiegebieden en industrieterreinen, zijn van belang vanwege de mogelijke impact van een ongeval.

Ontwikkelingen

De spoorverbindingen in Noord-Brabant blijven noodzakelijk voor het mogelijk maken van goederenvervoer. Voor de lange termijn zet de provincie in op een goederenruit Zuid-Nederland. Het doorgaande goederenvervoer over spoor gaat dan vanuit de Rotterdamse haven of vanuit Zeeland naar Duitsland en België, zoveel mogelijk buiten Brabant om. De provincie wil de Brabantroute (blauwe lijn) ontlasten, omdat deze door een aantal grote steden loopt (Breda, Tilburg, Eindhoven). Ze stimuleert het gebruik van de Betuweroute (rode lijn) langs Gorinchem en Nijmegen. De Betuweroute is een spoorlijn alleen voor goederentreinen. Deze wordt vooral gebruikt door goederentreinen uit de Rotterdamse haven richting het Europese achterland.

De komende jaren zal de Betuweroute nog niet in gebruik worden genomen en wordt er een toename van gevaarlijke stoffen over de Brabantroute verwacht. Deze risicoplafonds[4] die zijn vastgelegd in het Basisnet worden overschreden.

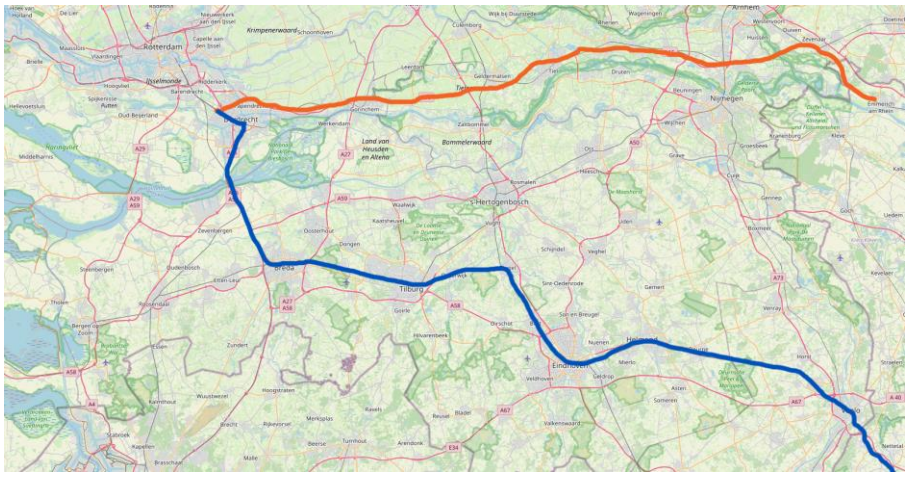

[4] https://www.infomil.nl/onderwerpen/veiligheid/basisnet/spoor/

Maatregelen

Preventief

- Veiligheidssystemen: Gebruik van geavanceerde signalering en automatische treinbeïnvloeding (ATB) om botsingen te voorkomen. Tevens de implementatie van European Rail Traffic Management System (ERTMS) voor nog betere controle en veiligheid op het spoor.
- Regelmatige Inspecties: Frequente inspecties en onderhoud van treinen en spoorinfrastructuur. Dit omvat ook het gebruik van drones en andere technologieën voor moeilijk bereikbare locaties.
- Opleiding en Training: Regelmatige opleiding en training voor machinisten, treinpersoneel en noodhulpdiensten. Dit omvat ook crisissimulaties en oefeningen gericht op het omgaan met gevaarlijke stoffen.
- Geavanceerde Monitoring: Real-time monitoring van treinbewegingen en spoorcondities met behulp van sensoren om vroegtijdige waarschuwingssignalen te identificeren.

Reactief

- Noodhulp en Evacuatie: Snelle inzet van medische en noodhulpeenheden om gewonden te behandelen en passagiers te evacueren. Hierbij ook het gebruik van mobiele medische units en evacuatieoefeningen specifiek voor spoorwegongevallen.
- Milieubeschermingsmaatregelen: Procedures voor decontaminatie en milieusanering in geval van gevaarlijke stoffen. Dit omvat ook samenwerking met milieudiensten en het gebruik van gespecialiseerde decontaminatie-eenheden.
- Herstelplannen: Lange termijn plannen voor herstel van infrastructuur en ondersteuning van getroffenen. Dit omvat ook psychosociale hulpverlening en financiële compensatie voor slachtoffers en hun families.
- Crisiscommunicatie: Effectieve communicatieplannen om tijdige en accurate informatie te verstrekken aan het publiek, media en andere belanghebbenden tijdens en na een incident.

Partners

Spoorwegbedrijven (zoals NS en ProRail): Nederlandse Spoorwegen (NS) en ProRail zijn verantwoordelijk voor het treinverkeer en het onderhoud van de spoorinfrastructuur in Nederland. Zij spelen een sleutelrol in zowel de preventie als de reactie op ongevallen door het implementeren van veiligheidsmaatregelen, het coördineren van het treinverkeer, het uitvoeren van inspecties en onderhoudswerkzaamheden en de inzet van de Incidentenbestrijding van Prorail.
Vervoersmaatschappijen: Vervoersmaatschappijen die gevaarlijke stoffen en andere goederen over het spoor vervoeren, moeten voldoen aan strenge veiligheidsnormen en werken nauw samen met spoorwegbedrijven en overheidsinstanties om veilig transport te waarborgen. Zij zijn ook betrokken bij noodplannen en crisismanagement.
Gemeenten die langs spoorwegen liggen: Lokale gemeenschappen, inclusief inwoners en bedrijven langs de spoorlijnen, zijn belangrijke partners in zowel preventieve als reactieve maatregelen. Hun medewerking en paraatheid kunnen de effectiviteit van noodrespons en evacuatie verhogen.
Industrie en Bedrijven: Bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren of gebruiken, zijn betrokken bij het ontwikkelen van veilige transportmethoden en noodplannen. Zij werken samen met spoorwegbedrijven en hulpdiensten om risico's te minimaliseren en effectief te reageren op incidenten.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, incident spoorverkeer; botsing tussen twee treinen of ontsporing van trein waarbij slachtoffer vallen.
Maakt zich wel eens zorgen: 28% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 91% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 9% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, ongeval spoorvervoer of incidenten in spoortunnels.
Maakt zich wel eens zorgen: 26% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 91% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 10% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

Spoorwegongevallen trekken doorgaans aanzienlijke media-aandacht en publieke belangstelling, vooral bij grote incidenten met veel slachtoffers en/of aanzienlijke schade. De maatschappelijke druk op autoriteiten om preventieve maatregelen te versterken en verantwoording af te leggen is vaak groot. Media en het publiek eisen snelle en transparante communicatie over oorzaken, gevolgen en genomen maatregelen

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Spoorwegongevallen, vooral die waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn, kunnen aanzienlijke en diverse gevolgen hebben op verschillende niveaus. Op het gebied van gezondheid kunnen acute problemen ontstaan zoals directe verwondingen, waaronder trauma, botbreuken, en brandwonden bij de getroffenen. Daarnaast kunnen langdurige gezondheidsproblemen optreden, waaronder fysieke en psychologische trauma's bij overlevenden, zoals angststoornissen en posttraumatische stressstoornis (PTSS).

Milieu-impact van dergelijke ongevallen kan ernstig zijn. Lekken van gevaarlijke stoffen kunnen leiden tot verontreiniging van bodem en water, waardoor de ecosystemen in de omgeving van het spoor worden beschadigd. Branden waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn kunnen verdere ecologische schade veroorzaken.

Economisch gezien leiden dergelijke ongevallen tot directe schade aan treinen, spoorwegen en infrastructuur, evenals productieverlies door onderbrekingen in het spoorvervoer. Dit kan leiden tot aanzienlijke economische verliezen en verstoringen van de toeleveringsketen. Daarnaast kunnen de herstelkosten voor de beschadigde infrastructuur en milieusanering zeer hoog oplopen.

Op sociaal vlak kunnen spoorwegongevallen leiden tot de verplaatsing van personen door noodzakelijke evacuaties, wat tijdelijke verplaatsing van omwonenden tot gevolg heeft. Gemeenschappen kunnen worden getroffen door verlies van leven, schade aan eigendommen en verstoring van economische activiteiten, wat leidt tot een langdurige impact op het gemeenschapsleven.

Historische data tonen aan dat grote spoorwegongevallen zeldzaam zijn, maar de gevolgen kunnen ernstig zijn. Vooral ongevallen met gevaarlijke stoffen hebben vaak wijdverspreide en langdurige gevolgen voor zowel de economie als het milieu. Een specifiek incident waarbij een goederentrein geladen met gevaarlijke stoffen ontspoort nabij een woonkern zou kunnen leiden tot directe gezondheidsrisico's voor de treinbemanning en omwonenden, langdurige vervuiling van bodem en water, hoge saneringskosten en mogelijke evacuatie van nabijgelegen gemeenschappen, wat angst en onzekerheid onder de bevolking zou veroorzaken.

Waarschijnlijkheid

Wat de waarschijnlijkheid van dergelijke ongevallen betreft, zijn er verschillende risicofactoren die een rol spelen. De intensiteit van het spoorverkeer, de staat van de spoorwegen, wissels en bruggen, en de weersomstandigheden kunnen allemaal het risico op ongevallen vergroten. Technologische vooruitgang, zoals verbeteringen in signalerings- en beveiligingssystemen, en strengere onderhoudsvoorschriften kunnen echter bijdragen aan het verminderen van deze risico's. De waarschijnlijkheid van spoorongevallen met gevaarlijke stoffen hangt af van verschillende factoren, waaronder de frequentie van transport van gevaarlijke stoffen en de effectiviteit van de veiligheidsmaatregelen.

Illustratief scenario

Een goederentrein met verschillende wagons gevuld met gevaarlijke stoffen rijdt over een druk spoortraject. Door een onverwachte technische storing in het remsysteem ontspoort de trein, waarbij meerdere wagons kantelen en beschadigd raken. Enkele van de wagons beginnen te lekken, waardoor gevaarlijke stoffen vrijkomen in de omgeving. De treinbemanning slaat alarm, en noodhulpdiensten worden onmiddellijk gealarmeerd. Brandweer, politie, ProRail en medische eenheden haasten zich naar de plaats van het ongeval. De brandweer begint met het indammen en afdekken van de lekkende gevaarlijke stoffen en het blussen van kleine branden, terwijl de politie de omgeving afzet om nieuwsgierige omstanders op afstand te houden en de veiligheid te waarborgen.

Medische diensten richten een noodhulpcentrum in voor de behandeling van gewonden. De brandweer richt een Grootschalige Ontsmettingseenheid (GOE) in om slachtoffers meteen blootstelling aan gevaarlijke stoffen schoon te maken. De lokale autoriteiten besluiten een nabijgelegen woonwijk te evacueren om de inwoners te beschermen tegen mogelijke blootstelling en explosies. Ondertussen is een gespecialiseerd team voor gevaarlijke stoffen gearriveerd om de lekkage te stoppen en de schade te beperken. Terwijl de evacuatie gaande is, worden omwonenden geïnformeerd via noodkanalen over de situatie en krijgen zij instructies over de te nemen voorzorgsmaatregelen. De lekkage van gevaarlijke stoffen veroorzaakt tijdelijke verontreiniging van de nabijgelegen bodem en waterlopen, wat onmiddellijke zorgen oproept over de milieu-impact.

Naarmate de situatie onder controle wordt gebracht, wordt begonnen met het bergen van de ontspoorde wagons en het herstellen van de beschadigde spoorinfrastructuur. Milieutechnici nemen monsters van de bodem en het water om de mate van verontreiniging te beoordelen en een saneringsplan op te stellen. De economische impact van het incident is aanzienlijk, met onderbrekingen in het spoorverkeer en verstoringen van de toeleveringsketen.

Het incident leidt tot een breed scala aan reacties van het publiek en de media, waarbij de nadruk wordt gelegd op de noodzaak van verbeterde veiligheidsmaatregelen en preventieve strategieën om dergelijke ongevallen in de toekomst te voorkomen.

9.3.22 Incidenten in tunnels

In de regio Zuidoost-Brabant is er één lange spoortunnel die langer is dan 250 meter. Incidenten in tunnels, zoals branden, kunnen bijzonder gevaarlijk zijn vanwege de afgesloten ruimte, beperkte ontsnappingsmogelijkheden en de snelle verspreiding van rook. De spoortunnel in Best heeft een totale lengte van 2,6 kilometer, inclusief inritten, waarvan 900 meter gesloten en 200 meter verdiept, maar open spoor is. De tunnel bevat ook het ondergrondse station van Best.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

De spoortunnel van Best bevindt zich op een strategische locatie in de regio Zuidoost-Brabant. Deze tunnel dient als een cruciale verbinding voor zowel het regionale als nationale treinverkeer. De tunnel doorkruist het stedelijke gebied van Best en ligt op een belangrijke spoorlijn die verschillende steden en regio's met elkaar verbindt. Het incident kan op elk moment van de dag plaatsvinden, maar de gevolgen kunnen variëren afhankelijk van het tijdstip en de drukte op het spoor. Tijdens de ochtend- en avondspits is de impact op het treinverkeer aanzienlijk groter vanwege het hoge aantal pendelaars. Bovendien kan de tijd van het jaar, zoals winterse omstandigheden, de complexiteit van de evacuatie en reddingsoperaties verder beïnvloeden.



Locatie spoortunnel Best

Demografische kenmerken

De bevolking die wordt beïnvloed door een incident in de spoortunnels van Best bestaat uit een mix van treinreizigers, omwonenden en hulpverleners. Afhankelijk van het tijdstip van het incident kunnen treinen vol zitten met forenzen die onderweg zijn naar hun werk of met families die op weg zijn naar hun bestemming. De omwonenden in de nabijgelegen wijken kunnen ook worden getroffen door verkeersopstoppingen en verstoringen in het treinverkeer of door een incident waar gevaarlijke stoffen vrijkomen.

Sociaaleconomische kenmerken

Het incident in de spoortunnels van Best heeft aanzienlijke sociaaleconomische gevolgen voor zowel individuen als bedrijven. Treinreizigers ervaren vertragingen en verstoringen in hun dagelijkse routine, wat kan leiden tot verlies van productiviteit en inkomsten. Bedrijven die afhankelijk zijn van het treinverkeer voor hun logistiek en transport, lopen het risico op financiële verliezen door vertraagde leveringen en verstoringen in de toeleveringsketen.

Casuïstiek en statistiek

Incidenten in spoortunnels, zoals technische storingen, ontsporingen, branden of vrijkomen van gevaarlijke stoffen, komen sporadisch voor maar hebben potentieel verregaande gevolgen voor mens, milieu en economie. Statistieken tonen aan dat technische defecten en menselijke fouten de meest voorkomende oorzaken zijn van incidenten in spoortunnels. Hoewel de kans op een dergelijk incident relatief laag is, kunnen de gevolgen ervan aanzienlijk zijn.

Oorzaken

Incidenten in spoortunnels kunnen worden veroorzaakt door een verscheidenheid aan factoren, waaronder technische storingen, menselijke fouten, gebrekkig onderhoud en externe factoren zoals extreme weersomstandigheden. Defecten aan treinmaterieel, spoorinfrastructuur of tunnelapparatuur kunnen leiden tot vertragingen, ontsporingen of andere noodsituaties in de tunnels.

Objecten van belang

Belangrijke objecten die worden beïnvloed door een incident in de spoortunnels zijn onder meer treinen, spoorinfrastructuur, tunneluitrusting en de omringende gebouwen en wijken. Treinreizigers en hulpverleners zijn ook van belang, omdat zij direct worden blootgesteld aan de gevolgen van het incident.

Ontwikkelingen

Technologische en infrastructurele ontwikkelingen, zoals verbeterde ventilatiesystemen en geavanceerde detectie- en alarmtechnologieën, spelen een belangrijke rol in het verhogen van de veiligheid van tunnels. Daarnaast zijn er voortdurende trainingen en simulaties voor hulpdiensten om hen voor te bereiden op dergelijke incidenten.

Maatregelen

Preventief

- Sinds juli 2015 is het Basisnet Spoor van kracht. Hierin worden zogenoemde plafonds gesteld aan het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor. Ook de mogelijkheden van ruimtelijke ontwikkelingen langs de vervoersassen zijn hierin opgenomen. Echter wordt al enkele jaren het basisnet overschreden. Ook de komende jaren wordt nog een overschrijding van het vervoer van gevaarlijke stoffen verwacht.
- De provincie Brabant stimuleert het gebruik van de Betuweroute en wil de Brabantroute ontlasten (zie onderstaand kaartje). De Betuweroute is een aanvulling op het bestaande spoor voor alleen goederentreinen. Voor een aantal bestemmingen wordt de Betuweroute verplicht, bijvoorbeeld voor treinen tussen de

Rotterdamse haven en Noordoost-Europa. Verwacht wordt dat de komende (4) jaren de Betwuweroute nog niet gebruikt kan worden, waardoor het transport van gevaarlijke stoffen vooral over de Brabantroute plaatsvindt. Er wordt een toename van gevaarlijke stoffen over de Brabantroute verwacht.
- Op de Brabantroute wordt versneld het veiligheidssysteem ATB-vv aangebracht. Dat veiligheidssysteem voorkomt dat treinen door een rood sein rijden.
- De Brabantse veiligheidsregio's hebben zeven kernwaarden met betrekking tot de inrichting van een veilige leefomgeving opgesteld. Deze kernwaarden gebruikt de regio in de advisering richting gemeenten. Wanneer men bij de inrichting van een gebied en/of gebouw met deze kernwaarden rekening houdt, verminderen de risico's. De spoortunnel in Best is voorzien van veiligheidssystemen.
- De brandweer heeft een aanvalsplan voor incidenten in de spoortunnel opgesteld.
- Er is planvorming uitgewerkt (Coördinatieplan Vitale Infrastructuur-sector Spoor) voor de crisisbeheersing bij spoorincidenten.

Reactief
- Snelle inzet van hulpdiensten: Bij een incident in de spoortunnel worden onmiddellijk alle relevante hulpdiensten gealarmeerd en ingezet. Dit omvat brandweer, politie, ambulance en gespecialiseerde tunnelreddingsteams.
- Evacuatie en reddingsoperaties: Onmiddellijke evacuatie van passagiers en treinpersoneel wordt gestart volgens het aanvalsplan. De focus ligt op snelle en veilige verplaatsing van mensen naar een veilige locatie buiten de tunnel.
- Real-time communicatie: Implementatie van een real-time communicatieprotocol voor het informeren van passagiers, treinpersoneel en hulpdiensten. Dit omvat gebruik van omroepinstallaties in de tunnel en treinen, evenals mobiele apps en sociale media.
- Afsluiting en omleiding van treinverkeer: Het getroffen spoortraject wordt onmiddellijk afgesloten. Alternatieve routes worden geactiveerd om het treinverkeer om te leiden en verdere incidenten te voorkomen.
- Ventilatiesystemen activeren: Directe activering van de tunnelventilatiesystemen om rook en giftige gassen af te voeren, waardoor de luchtkwaliteit in de tunnel verbetert en evacuaties veiliger kunnen plaatsvinden.
- Opzetten van een crisiscentrum: Een crisiscentrum wordt opgezet nabij de locatie van het incident om de coördinatie tussen verschillende hulpdiensten en betrokken partijen te verbeteren.

<u>Partners</u>
Belangrijke partners bij de respons op een incident in de spoortunnels zijn lokale overheden, spoorwegmaatschappijen zoals Prorail, NS, hulpdiensten, medische diensten en andere betrokken instanties. Samenwerking en coördinatie tussen deze partijen zijn essentieel voor een effectieve respons en herstel

<u>(Verwachte) maatschappelijke aandacht</u>
Een incident in de spoortunnels van Best zal waarschijnlijk aanzienlijke maatschappelijke aandacht krijgen vanwege de potentiële gevolgen voor mens, milieu en economie. Media-aandacht, publieke debatten en mogelijke juridische gevolgen kunnen volgen na het incident.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Ten aanzien van de gezondheid kunnen passagiers en personeel ademhalingsproblemen krijgen door de inademing van rook en schadelijke chemische stoffen. In geval van brand kunnen er ook brandwonden ontstaan bij de aanwezige mensen in de tunnel. Mogelijke verontreiniging door rook en chemicaliën uit brandende materialen kan verder leiden tot acute en langdurige gezondheidsproblemen. Verstoring in het treinverkeer zal leiden tot productiviteitsverlies en economische schade voor bedrijven die afhankelijk zijn van tijdige levering en transport. De integriteit van het grondgebied kan aangetast worden door structurele schade aan de tunnel, wat mogelijk langdurige reparaties vereist. De kosten voor herstel en compensatie kunnen aanzienlijk zijn, wat een financiële last legt op lokale en regionale overheden. Langdurige aantasting van natuur en milieu kan optreden door vervuiling van de omgeving met schadelijke stoffen. Het dagelijks leven van inwoners kan ernstig verstoord raken door wegomleggingen en langere reistijden. Daarnaast kan de efficiëntie van lokaal en regionaal bestuur worden aangetast door de noodzaak van crisisbeheer en herstelloperaties. Sociaalpsychologische impact omvat angst, stress en trauma bij getroffenen, wat een langdurige invloed kan hebben op de gemeenschap.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van een spoorwegongeval in een tunnel is afhankelijk van verschillende factoren, zoals de frequentie van treinverkeer, het type vervoerde goederen, en de effectiviteit van preventieve veiligheidsmaatregelen. De aanwezigheid van veiligheidssystemen zoals ATB-vv en het Basisnet Spoor, samen met de voortdurende inspanningen om gevaarlijke stoffen via alternatieve routes te vervoeren, verkleinen het risico op een ernstig incident. Desondanks blijft een zeker risico bestaan door menselijke fouten, technische storingen of onverwachte gebeurtenissen zoals sabotage of natuurrampen. Incidenten tijdens piekuren kunnen vaker voorkomen vanwege het hogere aantal treinen en passagiers. Regelmatige inspecties en onderhoud, evenals trainingen voor hulpdiensten, zijn essentieel om de waarschijnlijkheid van ongevallen te minimaliseren en de paraatheid voor mogelijke incidenten te vergroten.

Illustratief scenario

Het is een drukke donderdagochtend in de regio Zuidoost-Brabant. In de ochtendspits vertrekt een passagierstrein vanuit Eindhoven richting Tilburg, vol met forenzen, studenten en andere reizigers. Terwijl de trein de spoortunnel in Best binnenrijdt, ontstaan er plotselinge problemen.

In een van de middelste wagons begint een elektrische storing, die snel escaleert tot een brand. Binnen enkele minuten vult de wagon zich met dikke rook. Passagiers raken in paniek en proberen naar de aangrenzende wagons te vluchten. Het treinpersoneel probeert de situatie onder controle te krijgen, maar de rook verspreidt zich snel door de gehele tunnel, waardoor de zichtbaarheid en ademhalingsmogelijkheden ernstig worden beperkt.

De machinist brengt de trein onmiddellijk tot stilstand en alarmeert de verkeersleiding. De verkeersleiding stopt al het treinverkeer in en rond de tunnel en schakelt direct hulpdiensten in. De brandweer, ambulances en politie worden met spoed naar de locatie gestuurd. In de tussentijd probeert het treinpersoneel de passagiers te kalmeren en te begeleiden naar de nooduitgangen. De brandweer arriveert binnen enkele minuten en begint met de evacuatie van passagiers. Met behulp van ademhalingsapparatuur betreden brandweerlieden de tunnel en helpen de mensen veilig naar buiten. De rook zorgt voor aanzienlijke complicaties, maar door de snelle inzet van krachtige ventilatiesystemen wordt de rook uit de tunnel geblazen.

Een groot aantal passagiers heeft rook ingeademd en sommigen hebben lichte brandwonden opgelopen. Ter plekke worden mobiele medische teams ingezet om eerste hulp te verlenen, terwijl de ernstigst gewonden naar nabijgelegen ziekenhuizen worden gebracht. De lokale ziekenhuizen waren vooraf gewaarschuwd en voorbereid op een toestroom van patiënten. ProRail en de NS schakelen snel om het treinverkeer te herrouteren en zetten vervangend busvervoer in om gestrande reizigers naar hun bestemming te brengen. Informatieverstrekking via omroepberichten, sociale media en andere kanalen wordt opgevoerd om reizigers op de hoogte te houden van de situatie en hen gerust te stellen.

Ondertussen wordt een onderzoek gestart naar de oorzaak van de brand. Voorlopige aanwijzingen wijzen op een kortsluiting in de elektrische systemen van de trein. Technische teams inspecteren zowel de trein als de tunnelinfrastructuur om verdere risico's uit te sluiten en herstelwerkzaamheden te starten.

De impact van het incident is aanzienlijk. Het treinverkeer tussen Eindhoven en Tilburg ligt voor een groot deel van de dag stil, wat leidt tot grote vertragingen en verstoringen. Lokale bedrijven ervaren productiviteitsverlies doordat werknemers later arriveren. De economische schade door het incident is aanzienlijk, maar de prioriteit ligt bij de gezondheid en veiligheid van de betrokkenen.

De media-aandacht is enorm. Nieuwsuitzendingen en kranten besteden uitgebreid aandacht aan het incident, de respons van de hulpdiensten en de veiligheid van de spoortunnel. Publieke bezorgdheid over tunnelveiligheid neemt toe, en er wordt geëist dat er strengere veiligheidsmaatregelen worden genomen om toekomstige incidenten te voorkomen.

9.3.23 Ongeval buisleidingen

Naast transport over de weg of spoor worden gevaarlijke stoffen ook door buisleidingen vervoerd. Deze buisleidingen lopen meestal ondergronds maar soms ook bovengronds. Ze strekken zich vaak uit over grote afstanden en spelen een cruciale rol in de economische en industriële activiteiten. Buisleidingen vormen een essentieel onderdeel van de infrastructuur voor het transport van vloeistoffen en gassen, zoals aardgas, olie, water en chemische producten. De stoffen kunnen dan ook (zeer) brandbare vloeistoffen en gassen zijn, maar ook giftige stoffen.

Incidenten met buisleidingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid, het milieu en de economie. Als er tijdens het transport van gevaarlijke stoffen iets misgaat, kan de gevaarlijke lading ontbranden of exploderen. Ook kunnen giftige vloeistoffen of gassen ontsnappen via een lek of breuk. De grootste kans op beschadiging aan een buisleiding ontstaat door graafwerkzaamheden.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Er liggen verschillende soorten buisleidingen in onze regio. De (petro-)chemische producten die door onze regio stromen, zijn hoofdzakelijk K1-vloeistoffen (licht ontvlambaar, zoals benzine), K2-vloeistoffen (ontvlambaar, zoals kerosine) en K3-vloeistoffen (brandbaar, zoals gasolie). Ook liggen er hogedruk aardgasleidingen in onze regio. De buisleidingen in de regio lopen zowel door landelijk gebied als langs/door bebouwd gebied. Dit betekent dat een incident met een leiding een breed scala aan gebieden kan treffen, met uiteenlopende bevolkingsdichtheden en infrastructuur.

Bepaalde locaties langs de buisleidingen zijn extra kwetsbaar voor incidenten, zoals:

- Rivierkruisingen
- Spoorwegoversteken
- Dichtbevolkte gebieden
- Gebieden met gevoelige infrastructuur (bijv. ziekenhuizen, energiecentrales)

De snelheid waarmee een lek zich ontwikkelt, hangt af van verschillende factoren, zoals de aard van de vloeistof en de druk in de leiding. In het algemeen kunnen lekken zich snel ontwikkelen, wat snelle reactietijden vereist. De omvang van de schade die door een buisleidingincident wordt veroorzaakt, hangt af van de hoeveelheid vloeistof of gas die ontsnapt, de weersomstandigheden en de nabijheid van kwetsbare gebieden. Schade kan zich snel verspreiden, waardoor grootschalige evacuaties en andere maatregelen nodig kunnen zijn.
De duur van een buisleidingcrisis kan variëren van enkele uren tot meerdere dagen of zelfs weken, afhankelijk van de ernst van het incident en de tijd die nodig is voor herstel.

Demografische kenmerken

Het gebied in Zuidoost-Brabant waar de buisleidingincidenten kunnen plaatsvinden, heeft een gevarieerde bevolkingssamenstelling. In het landelijke gebied wonen over het algemeen minder mensen dan in stedelijke gebieden, waardoor de bevolkingsdichtheid relatief laag is, maar er zijn pockets van hogere dichtheid in dorpskernen en langs belangrijke verkeerswegen. De bevolking bestaat uit een mix van jongere gezinnen, werkende volwassenen en ouderen,

waarbij in landelijke gebieden vaak meer ouderen te vinden zijn, terwijl jongere gezinnen dichter bij de dorpskernen wonen.

Veel inwoners werken in de agrarische sector, lokale bedrijven of pendelen naar nabijgelegen steden voor werk. Tijdens kantooruren is het verkeer van en naar industriële faciliteiten en bedrijventerreinen in de regio het drukst, wat het risico en de impact van een incident tijdens deze piekuren verhoogt. De aanwezigheid van scholen, kinderopvangcentra en zorginstellingen in de nabijheid van de buisleidingen vereist extra bescherming en evacuatieplanning.

Sociaaleconomische kenmerken
Zuidoost-Brabant is een belangrijke economische regio, met een sterke nadruk op technologie, landbouw en industrie. Een ongeval met een buisleiding kan leiden tot aanzienlijke economische schade, waaronder verlies van productie, verstoring van de toeleveringsketen en kosten voor het opruimen en herstellen van milieuschade. Bovendien kunnen evacuaties en tijdelijke sluitingen van bedrijven leiden tot verlies van inkomsten en werkgelegenheid. Het gebied wordt bewoond door een mix van agrarische gemeenschappen, kleine dorpen en industriële zones. De bevolking bestaat uit een diversiteit aan achtergronden, met inbegrip van boeren, arbeiders in de industrie, en kantoorpersoneel. De aanwezigheid van buisleidingen door landelijke en stedelijke gebieden brengt een potentieel risico met zich mee voor zowel lokale inwoners als voorbijgangers.

Casuïstiek en statistiek
Hoewel ongevallen met buisleidingen relatief zeldzaam zijn, kunnen ze ernstige gevolgen hebben. Statistieken tonen aan dat lekkages, explosies en branden kunnen optreden als gevolg van technische storingen of menselijke fouten, zoals graafwerkzaamheden. Dergelijke incidenten hebben in het verleden geleid tot verlies van mensenlevens, ernstige verwondingen, en langdurige milieuschade.

Oorzaken
Mogelijke oorzaken van een ongeval met een buisleiding zijn onder meer mechanische storingen, corrosie, constructiefouten, en externe interferenties zoals graafwerkzaamheden. Menselijke factoren, zoals nalatigheid, onvoldoende training, en gebrek aan naleving van veiligheidsvoorschriften, kunnen ook bijdragen aan de kans op een ongeval.

Objecten van belang
Belangrijke objecten in dit scenario zijn de buisleidingen zelf, evenals omliggende gebouwen, infrastructuur en natuurlijke hulpbronnen. De aanwezigheid van kwetsbare ecosystemen, landbouwgronden, en waterwegen in de regio vergroot de potentiële impact van een ongeval.

Ontwikkelingen
Na het incident zullen hulpdiensten snel ter plaatse komen om de situatie te beoordelen en te beheersen. Een grondig onderzoek zal worden uitgevoerd om de oorzaak van het ongeval vast te stellen en lessen te trekken voor toekomstige preventie. Herstelwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd om de schade te beperken en de veiligheid van de omgeving te herstellen.

Een belangrijke ontwikkeling in de regio is de Delta Rhine Corridor, een strategisch infrastructuurproject dat tot doel heeft de transportcapaciteit en veiligheid van buisleidingen in Zuidoost-Brabant te verbeteren. Deze corridor is ontworpen om een robuust netwerk van pijpleidingen te creëren dat efficiënt kan omgaan met het vervoer van petrochemische producten en aardgas, terwijl de risico's van incidenten worden geminimaliseerd. Door de aanleg van nieuwe, geavanceerde pijpleidingen en de modernisering van bestaande infrastructuur, zal de Delta Rhine Corridor bijdragen aan een grotere betrouwbaarheid en veiligheid van het buisleidingennetwerk.

Bovendien zal de Delta Rhine Corridor bijdragen aan de verduurzaming van de regio door het faciliteren van het transport van schonere energiebronnen, zoals waterstof. Dit past binnen de bredere energietransitie die gericht is op het verminderen van de CO_2-uitstoot en het bevorderen van duurzame energieoplossingen. Door te investeren in moderne en veilige infrastructuur, kan de regio Zuidoost-Brabant zich beter positioneren als een toekomstbestendig knooppunt voor energie en logistiek.

Maatregelen

Preventief

Preventieve maatregelen omvatten regelmatige inspecties en onderhoud, naleving van veiligheidsvoorschriften en training van personeel in noodprocedures. Geavanceerde detectie- en monitoringstechnologieën kunnen helpen potentiële problemen vroegtijdig te identificeren. Voor het aanleggen en beheren van buisleidingen voor gevaarlijke stoffen zijn diverse vergunningen van verschillende overheden nodig. De locaties waar buisleidingen liggen, zijn in beeld bij het Kabels en Leidingen Informatiecentrum (KLIC). Voorafgaand aan graafwerkzaamheden moet toestemming worden gevraagd via een KLIC-melding om te voorkomen dat per ongeluk buisleidingen worden beschadigd.

Reactief

In geval van een ongeval zullen hulpdiensten snel reageren om de veiligheid te waarborgen, gewonden te behandelen en de verspreiding van gevaarlijke stoffen waar mogelijk te beperken. De brandweer beschikt over een zakboek met locaties en contactgegevens van de beheerder van de buisleidingen, zodat ze bij een incident snel kunnen nagaan met welke stof ze te maken hebben. Uit de capaciteiteninventarisatie is echter gebleken dat de capaciteiten voor dit scenario mogelijk onvoldoende zijn bij een aantal hulpverleningsprocessen. In ernstige gevallen kunnen evacuaties nodig zijn om de veiligheid van de bevolking te garanderen.

Partners

Bij een incident met buisleidingen zijn de betrokken exploitanten een belangrijke partij. Exploitanten zijn: de Nederlandse Gasunie N.V., Enexis N.V., Defensie Pijpleiding Organisatie, Sabic, Rotterdam-Rijn Pijpleidingmaatschappij N.V., Petrochemical Pipeline Services B.V.. Belangrijke partners bij de respons op het incident zijn lokale overheden, hulpdiensten, nutsbedrijven, en bedrijven in de regio. Samenwerking en coördinatie tussen deze partijen zijn essentieel voor een effectieve respons.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, ongeval vervoer gevaarlijke stoffen die per buis vervoerd worden
Maakt zich wel eens zorgen: 19% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 92% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 15% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Een ongeval met een buisleiding kan ernstige menselijke gevolgen hebben, waaronder verwondingen, gezondheidsproblemen en zelfs dodelijke slachtoffers. Blootstelling aan giftige stoffen kan leiden tot ademhalingsproblemen, brandwonden en andere acute gezondheidsproblemen. Ook kan een ongeval met een buisleiding een aanzienlijke milieuschade veroorzaken, met name als milieugevaarlijke stoffen worden gemorst in bodem, waterwegen of lucht. Bodemverontreiniging kan leiden tot verlies van landbouwgrond en verstoring van ecosystemen. Waterverontreiniging kan schadelijk zijn voor aquatische flora en fauna, en kan ook de drinkwatervoorziening bedreigen. Luchtverontreiniging kan schadelijk zijn voor de volksgezondheid en het milieu.
Zowel lokaal als regionaal kunnen er economische gevolgen zijn. Vitale infrastructuur kan worden afgesloten uit veiligheidsoverwegingen, wat kan leiden tot verkeersinfarcten. Bedrijven kunnen gedwongen worden te sluiten vanwege veiligheidsredenen, wat leidt tot verlies van inkomsten en werkgelegenheid. Landbouwbedrijven kunnen worden getroffen door verlies van gewassen en bodemverontreiniging. Bovendien kunnen de kosten van opruiming, herstel en compensatie enorm zijn en een aanzienlijke druk uitoefenen op lokale en regionale financiële middelen.

Naast de directe fysieke en economische gevolgen kan een ongeval met een buisleiding ook psychosociale gevolgen hebben voor getroffenen en de bredere gemeenschap. Angst, stress, trauma en onzekerheid kunnen voorkomen bij degenen die betrokken zijn bij het incident, evenals bij familieleden, buren en andere gemeenschapsleden. Psychosociale ondersteuning en hulpverlening zijn cruciaal om de veerkracht en het welzijn van de gemeenschap te bevorderen.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van een ongeval met een buisleiding wordt beïnvloed door verschillende technische en structurele factoren. Ondanks strikte veiligheidsvoorschriften en reguleringen kunnen mechanische storingen, corrosie, constructiefouten en andere technische problemen nog steeds optreden. Externe factoren zoals graafwerkzaamheden, natuurrampen en terroristische aanslagen dragen ook bij aan de waarschijnlijkheid van een incident. Daarnaast spelen menselijke fouten en nalatigheid een belangrijke rol. Onvoldoende training, gebrek aan bewustwording en niet naleven van veiligheidsvoorschriften kunnen het risico vergroten. Fouten in besluitvorming, communicatie en toezicht zijn ook bijdragende factoren.

Omgevingsfactoren zoals geografische ligging, klimatologische omstandigheden en bodemgesteldheid hebben eveneens invloed. In gebieden met veel industrie en dichtbevolkte gebieden zijn meer activiteiten die kunnen leiden tot een beschadiging van buisleidingen. Extreme weersomstandigheden, zoals overstromingen en aardverschuivingen, kunnen de kans op een incident verder vergroten.

Illustratief scenario

Op een doordeweekse dag tijdens kantooruren wordt een buisleiding in een landelijk gebied geraakt door graafwerkzaamheden. Ondanks dat er een KLIC-melding is gedaan, is de exacte locatie van de buisleiding niet goed doorgegeven aan het graafbedrijf. Hierdoor wordt een hogedruk aardgasleiding beschadigd, wat leidt tot een groot gaslek.

Direct na het incident worden de noodprotocollen geactiveerd. De werknemers ter plaatse evacueren onmiddellijk en bellen 112. Binnen enkele minuten arriveren de eerste hulpdiensten, waaronder de brandweer en politie. Het gebied rond het lek wordt afgezet en omliggende inwoners worden geïnformeerd over de situatie. Vanwege het risico op explosie wordt een noodverordening afgekondigd en een evacuatie van nabijgelegen woningen en bedrijven georganiseerd.

De brandweer maakt een inschatting van de situatie en zal afstand houden totdat de druk van de leiding is gehaald. Ondertussen wordt het lek nauwlettend gemonitord met behulp van geavanceerde detectie- en monitoringstechnologieën. Speciale teams van de buisleidingbeheerder worden opgeroepen om het lek te dichten en de situatie onder controle te brengen.

Door de ernst van het incident worden ook regionale crisisbeheersingsorganisaties geactiveerd. Er wordt een crisiscentrum opgezet waar de coördinatie tussen verschillende hulpdiensten, gemeentelijke overheden en de buisleidingbeheerder plaatsvindt. Communicatie met het publiek wordt verzorgd via persconferenties, sociale media en lokale omroepen, waarbij informatie wordt gegeven over de evacuatie, de status van het lek en de veiligheidsmaatregelen die worden genomen.

Gelukkig kunnen de technische teams het lek na enkele uren dichten, waardoor het directe gevaar wordt weggenomen. De evacuatie wordt opgeheven, maar inwoners mogen pas terugkeren naar hun huizen nadat inspecties hebben aangetoond dat het veilig is. Ondertussen wordt een grondig onderzoek gestart naar de oorzaak van het incident en naar mogelijke nalatigheden bij de graafwerkzaamheden en de melding daarvan.

In de nasleep van het incident worden herstelwerkzaamheden uitgevoerd om de beschadigde buisleiding te repareren en verdere schade te voorkomen. Er wordt ook een evaluatie gehouden om lessen te trekken uit het incident en om te bepalen welke verbeteringen in de preventieve maatregelen en noodplannen nodig zijn om dergelijke incidenten in de toekomst te voorkomen. Daarnaast worden extra trainingen en bewustwordingscampagnes opgezet voor graafbedrijven en andere betrokken partijen om de naleving van veiligheidsvoorschriften te verbeteren.

9.3.24 Branden gebouwde omgeving

Een brand in de gebouwde omgeving is een incident met potentieel verwoestende gevolgen voor mens, eigendommen en het milieu. In de regio Zuidoost-Brabant zijn diverse gebouwen aanwezig waar niet of verminderd zelfredzame personen verblijven, zoals verpleeghuizen, ziekenhuizen, basisscholen en kinderdagverblijven. Daarnaast zijn er in de gemeente Eindhoven en omliggende gemeenten gebouwen tussen de 20 en 70 meter hoog, die bij brand lastig te bestrijden zijn. Ook zijn er objecten met een grootschalige publieksfunctie, zoals voetbalstadions, treinstations, winkelcentra en evenementgebouwen, waar veel mensen tegelijkertijd aanwezig kunnen zijn. Bij brand in deze gebouwen wordt er vanuit gegaan dat ze voldoen aan wet- en regelgeving.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

De brand kan plaats vinden in de stedelijke of semi-stedelijke omgeving van Zuidoost-Brabant, variërend van dichtbevolkte woonwijken tot commerciële complexen. Het incident kan op elk moment van de dag plaatsvinden. De gevolgen kunnen sterk variëren afhankelijk van het tijdstip, de locatie en het aantal mensen. Dit geldt zowel voor zelfredzame als niet-zelfredzame personen die in de gebouwen verblijven. Overdag kan een brand in een commercieel gebouw meer economische schade en potentiële slachtoffers veroorzaken, terwijl een brand 's nachts in een woongebied een grotere impact kan hebben op de inwoners en dan met name verminderd zelfredzame personen.

Demografische kenmerken

In de regio Zuidoost-Brabant varieert de bevolking sterk en kan bestaan uit een mix van inwoners, werknemers en bezoekers. In stedelijke gebieden, zoals Eindhoven, zijn er dichtbevolkte wijken, bedrijfsgebouwen en recreatiegebieden waar veel mensen samenkomen. In semi-stedelijke gebieden omvatten de risicogebieden dorpen, kleine steden en industrieterreinen. De aanwezigheid van instellingen zoals verpleeghuizen, scholen en ziekenhuizen zorgt ervoor dat een aanzienlijk deel van de bevolking verminderd zelfredzaam is. Dit demografische kenmerk verhoogt de kwetsbaarheid tijdens branden in zowel hoge gebouwen als gebouwen met een grootschalige publieksfunctie.

Sociaaleconomische kenmerken

De regio Zuidoost-Brabant is een economisch belangrijke regio met een sterke focus op technologie, industrie en dienstverlening. Een brand in de gebouwde omgeving kan aanzienlijke economische schade veroorzaken, waaronder verlies van eigendommen, bedrijfsonderbrekingen én -continuïteit en hoge kosten voor herstel en wederopbouw. Deze schade kan ook een negatieve invloed hebben op de werkgelegenheid en de lokale economie, vooral in gebieden met veel bedrijven en industrieterreinen. Bovendien kan een brand in kritieke infrastructuren, zoals ziekenhuizen en scholen niet alleen economische maar ook sociale ontwrichting veroorzaken. Hierdoor wordt hersteltijd verlengt en de regio’s veerkracht op de proef stelt.

Casuïstiek en statistiek

Branden in gebouwde omgevingen komen regelmatig voor en kunnen verschillende oorzaken hebben, waaronder elektrische storingen, brandstichting, kookongevallen en nalatigheid. Statistieken tonen aan dat branden kunnen leiden tot ernstige verwondingen, dodelijke slachtoffers en aanzienlijke schade aan eigendommen.

Oorzaken

Belangrijkste oorzaken van branden in de bebouwde omgeving onder andere menselijk handelen, technische defecten en externe factoren. Menselijke fouten, zoals onzorgvuldig omgaan met sigaretten en apparaten, zijn vaak de oorzaak van branden. Technische problemen zoals kortsluiting door verouderde bedrading en defecte apparatuur spelen ook een grote rol. Brandstichting, zowel door vandalen als inbrekers, is een significant risico, vooral in bedrijfsomgevingen. Daarnaast kunnen branden ook ontstaan door blikseminslag In woningen zijn keukenbranden en defecten in huishoudelijke apparaten veelvoorkomende oorzaken.

Objecten van belang

Belangrijke objecten in dit scenario zijn de gebouwen waar veel mensen bij elkaar komen, waar veel mensen wonen en samenleven of bouwwerken waar de samenleving afhankelijk van zijn.
Voorbeelden zijn: woongebouwen, bedrijfspanden winkelcentra, scholen, en andere infrastructurele voorzieningen. Een kleine of grote brand heeft direct veel impact op de samenleving.

Ontwikkelingen

Biobased bouwen en de energietransitie dragen bij aan een duurzame gebouwde omgeving, maar brengen ook nieuwe brandveiligheidsuitdagingen met zich mee. Biobased materialen zoals hout zijn van nature brandbaar, wat extra voorzorgsmaatregelen vereist, maar ook een andere manier van brandbestrijding.. De energietransitie, inclusief het gebruik van zonnepanelen en warmtepompen, introduceert nieuwe brandrisico's door technische defecten en oververhitting.

Maatregelen

Preventief

VRBZO heeft een zevental kernwaarden ontwikkeld die betrekking hebben op de inrichting van een fysiek veilige leefomgeving. Deze kernwaarden gebruikt de VRBZO in de advisering naar gemeenten. Wanneer men bij de inrichting van een gebied en/of gebouw met deze kernwaarden rekening houdt, kan dat een positief effect hebben op de beperking van risico’s. Ook kunnen er preventieve maatregelen zoals brandveiligheidsvoorschriften, regelmatige inspecties, brandpreventie- en detectiesystemen, en training van personeel en inwoners in brandveiligheid en evacuatieprocedures een positieve bijdrage leveren aan de brandveiligheid..
Vanuit het programma ‘Brandveilig leven’ lopen diverse projecten die er aan moeten bijdragen dat er minder branden ontstaan. Deze zijn vooral gericht op risicobewustzijn en brandveiligheid in algemene zin.

Reactief

In geval van een brand zullen hulpdiensten snel reageren om levens te redden, de brand te blussen, en de veiligheid van de omgeving te waarborgen. Evacuaties kunnen nodig zijn, afhankelijk van de ernst van de brand en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen.

Partners

Belangrijke partners bij de respons op een brand zijn de lokale overheden, brandweer, politie, medische diensten, en andere hulpverleningsorganisaties. Samenwerking en coördinatie tussen deze partijen zijn essentieel voor een effectieve respons.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, grote brand in een gebouw waarin zich verminderd zelfredzamen bevinden
Maakt zich wel eens zorgen: 33% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 87% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 17% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, grote brand in bijzonder hoge gebouwen
Maakt zich wel eens zorgen: 29% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 87% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 11% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, grote brand in een gebouw met een grootschalige publieksfunctie
Maakt zich wel eens zorgen: 26% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 88% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 15% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

Een brand in een gebouwde omgeving zal waarschijnlijk aanzienlijke maatschappelijke aandacht krijgen, gezien de mogelijke gevolgen voor mens, eigendommen en het milieu. Media-aandacht, publieke debatten en mogelijke juridische gevolgen kunnen volgen.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Een brand in een gebouwde omgeving kan leiden tot ernstige menselijke gevolgen, waaronder letsels, ademhalingsproblemen, trauma's en zelfs dodelijke slachtoffers. De rook en hitte van de brand kunnen snel verspreiden, waardoor evacuatie moeilijk wordt en levens in gevaar komen. Mensen die worden blootgesteld aan brandwonden, rook of giftige stoffen kunnen langdurige fysieke en mentale gezondheidsproblemen ervaren.

Naast de directe menselijke impact kan een brand in een gebouwde omgeving ook aanzienlijke milieuschade veroorzaken. Brandende gebouwen kunnen giftige stoffen, as en roet in de lucht uitstoten, wat de luchtkwaliteit kan aantasten en schadelijk kan zijn voor de gezondheid van mens en dier. Brandblusmiddelen en bluswater kunnen bodem- en waterverontreiniging veroorzaken, wat schadelijk is voor ecosystemen en drinkwaterbronnen.

De economische gevolgen van een brand kunnen enorm zijn, zowel voor individuen als voor de bredere samenleving. Verlies van eigendommen, bedrijfsonderbrekingen en herstelkosten kunnen financiële schade veroorzaken voor getroffenen, bedrijven en verzekeringsmaatschappijen. Bovendien kan de impact op de lokale economie langdurig zijn, met verlies van werkgelegenheid, verstoring van de toeleveringsketen en verminderde investeringen.
Een brand kan ook psychosociale gevolgen hebben voor getroffenen en de bredere gemeenschap. Angst, stress, verdriet en trauma kunnen optreden bij mensen die betrokken zijn bij de brand, evenals bij familieleden, vrienden en buren. Psychosociale ondersteuning en hulpverlening zijn cruciaal om de veerkracht en het welzijn van de gemeenschap te bevorderen na een traumatische gebeurtenis als een brand.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van een brand in een gebouwde omgeving wordt beïnvloed door verschillende technische en structurele factoren. Ondanks strenge bouwvoorschriften en brandpreventiemaatregelen kan brand met slachtoffers niet worden voorkomen. De aanwezigheid van brandveiligheidsvoorzieningen zoals rookmelders, sprinklersystemen en brandwerende materialen kan onbeheersbare branden en slachtoffers wel beperken.

Menselijke fouten, zoals onvoorzichtigheid, brandstichting, en het niet naleven van brandveiligheidsvoorschriften, kunnen de kans op een brand vergroten. Gebrek aan bewustwording, training en toezicht op brandveiligheid kunnen significant

bijdragen aan het ontstaan van brand en de ontwikkeling van een grote brand in gebouwde omgevingen. Daarnaast kunnen externe factoren zoals klimaatverandering en extreme weersomstandigheden het risico op brand vergroten.

Omgevingsfactoren, zoals locatie, klimaat, en gebruik van gebouwen, kunnen de waarschijnlijkheid van een brand beïnvloeden. Gebieden met veel industrie, verouderde gebouwen, en dichtbevolkte wijken lopen mogelijk een hoger risico op branden. Daarnaast kunnen droge en warme weersomstandigheden de kans op brand vergroten, vooral in periodes van droogte en hittegolven.

Hoewel branden in gebouwde omgevingen relatief vaak voorkomen, kunnen de specifieke oorzaken en gevolgen sterk variëren. Statistieken tonen aan dat branden kunnen optreden als gevolg van menselijke fouten, technische storingen, natuurlijke oorzaken, en opzettelijke brandstichting. Door continue monitoring, preventieve maatregelen, en publieke educatie kan de waarschijnlijkheid van branden worden verminderd.

Illustratief scenario

Hoogbouw

Het is een zonnige zomerse dag in de bebouwde omgeving in Zuidoost-Brabant. De straten zijn gevuld met mensen die genieten van de vele winkels, restaurants en culturele attracties. De bebouwde omgeving staat bekend om zijn mix van historische gebouwen en moderne hoogbouw, die kenmerkend zijn voor de skyline van de stad.

Er breekt brand uit in een van de hoogbouwappartementencomplexen in het hart van de binnenstad. De brand begint op een van de bovenste verdiepingen en verspreidt zich snel door het gebouw vanwege de brandbare materialen en de sterke wind die door de smalle straten waait. De dichte bevolking en de complexe architectuur van de binnenstad maken het moeilijk voor de hulpdiensten om snel ter plaatse te komen en de brand te bestrijden. Bewoners en bezoekers van het gebouw worden geconfronteerd met een levensbedreigende situatie. Sommigen worden gedwongen om naar het dak te vluchten in een poging te ontsnappen aan de vlammen en de verstikkende rook, terwijl anderen vastzitten in hun appartementen. Hulpdiensten proberen wanhopig om mensen te redden, maar door de intense hitte en rookontwikkeling kunnen ze niet alle bewoners op tijd bereiken.

De brand veroorzaakt enorme rookpluimen die zich verspreiden over de stad, wat resulteert in luchtverontreiniging en gezondheidsproblemen voor omwonenden en hulpverleners. Bluswater stroomt over de straten en dreigt het nabijgelegen waterwegsysteem te verontreinigen, wat gevolgen heeft voor de lokale flora en fauna. De brand veroorzaakt aanzienlijke schade aan het gebouw en omliggende eigendommen, waaronder winkels, restaurants en kantoren. Bedrijven moeten hun deuren sluiten vanwege rook- en waterschade, wat leidt tot verlies van inkomsten en werkgelegenheid. De kosten voor herstel en wederopbouw zijn enorm en zullen een lange nasleep hebben voor de economie van de stad.

De brand laat diepe emotionele littekens achter bij overlevenden, nabestaanden en hulpverleners. Angst, verdriet en trauma zullen nog lang nadat de vlammen zijn gedoofd blijven bestaan. Gemeenschapsleden komen samen om steun te bieden aan degenen die getroffen zijn door de tragedie, maar het zal jaren duren voordat de wonden volledig zijn geheeld.

Waarschijnlijkheid

Hoogbouwappartementencomplexen zijn kwetsbaar voor brand vanwege de compacte constructie, beperkte evacuatieroutes en brandbare materialen. Ondanks strikte bouwvoorschriften en brandpreventiemaatregelen kan er altijd een brand ontstaan.

Menselijke fouten, zoals onvoorzichtigheid, brandstichting en het negeren van brandveiligheidsvoorschriften, kunnen de kans op een brand vergroten. Gebrek aan bewustwording, training en toezicht op brandveiligheid kunnen significant bijdragen aan het ontstaan van brand en de ontwikkeling van een grote brand in gebouwde omgevingen.

De ligging van hoogbouw in dichtbevolkte stedelijke gebieden verhoogt het risico op branden en compliceert de respons van hulpdiensten. Smalle straten, beperkte toegang voor brandweervoertuigen en de aanwezigheid van andere gebouwen in de buurt maken het moeilijk om branden snel te blussen en levens te redden.

Hoewel branden in hoogbouw relatief zeldzaam zijn, zijn de gevolgen vaak groot vanwege de hoge bevolkingsdichtheid en de complexe architectuur van stedelijke gebieden. Branden in hoogbouw kunnen leiden tot zeer complexe ontruimingen met slachtoffers tot gevolg, langdurige schade aan het gebouw waardoor opvang elders noodzakelijk is met economische schade.

Verzorgingstehuis
Het is een zonnige zomerse dag in de bebouwde omgeving in Zuidoost-Brabant. De straten zijn gevuld met mensen die genieten van de vele winkels, restaurants en culturele attracties. De bebouwde omgeving staat bekend om zijn mix van historische gebouwen en moderne hoogbouw, die kenmerkend zijn voor de skyline van de stad.

In een verzorgingstehuis met veel verminderd zelfredzame ouderen breekt brand uit. De brand begint op een van de onderste verdiepingen en rook verspreidt zich snel door het gebouw. De kwetsbare bewoners en de complexe architectuur van het gebouw maken het moeilijk voor de hulpdiensten om snel ter plaatse te komen en de brand te bestrijden. Bewoners en medewerkers worden geconfronteerd met een levensbedreigende situatie. Sommigen worden gedwongen om naar het dak te vluchten in een poging te ontsnappen aan de vlammen en de verstikkende rook, terwijl anderen vastzitten in hun kamers. Hulpdiensten proberen wanhopig om mensen te redden, maar door de intense hitte en rookontwikkeling kunnen ze niet alle bewoners op tijd bereiken.

De brand veroorzaakt enorme rookpluimen die zich verspreiden over de stad, wat resulteert in luchtverontreiniging en gezondheidsproblemen voor omwonenden en hulpverleners. Bluswater stroomt over de straten en dreigt het nabijgelegen waterwegsysteem te verontreinigen, wat gevolgen heeft voor de lokale flora en fauna. De brand veroorzaakt aanzienlijke schade aan het gebouw en omliggende eigendommen, waaronder winkels, restaurants en kantoren. Bedrijven moeten hun deuren sluiten vanwege rook- en waterschade, wat leidt tot verlies van inkomsten en werkgelegenheid. De kosten voor herstel en wederopbouw zijn enorm en zullen een lange nasleep hebben voor de economie van de stad.

De brand laat diepe emotionele littekens achter bij overlevenden, nabestaanden en hulpverleners. Angst, verdriet en trauma zullen nog lang nadat de vlammen zijn gedoofd blijven bestaan. Gemeenschapsleden komen samen om steun te bieden aan degenen die getroffen zijn door de tragedie, maar het zal jaren duren voordat de wonden volledig zijn geheeld.

Waarschijnlijkheid
Verzorgingstehuizen met verminderd zelfredzame ouderen zijn kwetsbaar voor brand vanwege de beperkte mobiliteit van de bewoners, de compacte constructie, beperkte evacuatieroutes en brandbare materialen. Ondanks strikte bouwvoorschriften en brandpreventiemaatregelen kan er altijd een brand ontstaan.
Menselijke fouten, zoals onvoorzichtigheid, brandstichting en het negeren van brandveiligheidsvoorschriften, kunnen de kans op een brand vergroten. Gebrek aan bewustwording, training en toezicht op brandveiligheid kunnen significant bijdragen aan het ontstaan van brand en de ontwikkeling van een grote brand in verzorgingstehuizen.
De ligging van verzorgingstehuizen in dichtbevolkte stedelijke gebieden verhoogt het risico op branden en compliceert de respons van hulpdiensten. Smalle straten, beperkte toegang voor brandweervoertuigen en de aanwezigheid van andere gebouwen in de buurt maken het moeilijk om branden snel te blussen en levens te redden.

Hoewel branden in verzorgingstehuizen relatief zeldzaam zijn, zijn de gevolgen vaak groot vanwege de kwetsbaarheid van de bewoners en de complexe architectuur van stedelijke gebieden. Statistieken tonen aan dat branden in verzorgingstehuizen kunnen leiden tot complexe ontruimingen en langdurige schade aan het gebouw waardoor opvang elders noodzakelijk is.

9.3.25 Instortingen gebouw

Het instorten van een gebouw is een schokkende gebeurtenis die niet alleen materiële schade veroorzaakt, maar ook grote menselijke en maatschappelijke gevolgen heeft. Gebouwinstortingen vormen een ernstig crisistype met potentiële gevolgen voor menselijk leven, infrastructuur en de bredere gemeenschap. Deze incidenten kunnen worden veroorzaakt door structurele fouten, natuurlijke gebeurtenissen zoals aardbevingen, of menselijke activiteiten zoals explosies of nalatig onderhoud. De impact van een instorting is vaak direct en verwoestend, wat snelle en effectieve noodhulp vereist.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Zuidoost-Brabant is een regio met een mix van stedelijke en landelijke gebieden. Grote steden zoals Eindhoven en Helmond hebben een hogere concentratie van hoge gebouwen en een hoge gebouwdichtheid, terwijl landelijke gebieden meer verspreide, kleinere structuren hebben. Gebouwinstortingen kunnen op elk moment plaatsvinden, maar zijn vooral verwoestend tijdens kantooruren of wanneer gebouwen vol zijn met bewoners of werknemers.

Demografische kenmerken

De getroffen bevolking kan variëren van kantoorpersoneel en winkelend publiek in stedelijke centra tot gezinnen in residentiële gebouwen. De demografische diversiteit in de regio betekent dat slachtoffers van verschillende leeftijden, achtergronden en gezondheidstoestanden kunnen zijn, wat de complexiteit van de hulpverlening verhoogt.

Sociaaleconomische kenmerken

De economische impact van de instorting is aanzienlijk. De regio Zuidoost-Brabant heeft een sterke economische basis met veel bedrijven, onderzoekscentra en productiebedrijven. Gebouwinstortingen in zakelijke districten kunnen aanzienlijke economische schade veroorzaken door verlies van werkplekken, onderbreking van bedrijfsactiviteiten en verlies van bedrijfsgegevens. De directe economische schade omvat verlies van eigendommen, verstoring van bedrijfsactiviteiten en potentiële werkloosheid voor de getroffen werknemers. Daarnaast kan de instorting leiden tot bredere economische gevolgen voor de stad, zoals daling van vastgoedwaarden en verlies van investeerdersvertrouwen.

Casuïstiek en statistiek

Historische data toont aan dat gebouwinstortingen zeldzaam zijn, maar wanneer ze plaatsvinden, hebben ze vaak ernstige gevolgen. Statistieken uit vergelijkbare incidenten wereldwijd laten zien dat de overlevingskansen afnemen naarmate de tijd verstrijkt zonder redding. De gemiddelde redding tijd varieert, maar snelle reactie van hulpdiensten kan levens redden. In Nederland zijn strenge bouwvoorschriften van kracht, maar menselijke fouten en onverwachte factoren kunnen nog steeds leiden tot dergelijke rampen. Historische incidenten in Nederland, zoals de instorting van de parkeergarage bij Eindhoven Airport in 2017 en 2024 in Nieuwegein, tonen aan dat zelfs moderne constructies kwetsbaar kunnen zijn. Statistieken laten zien dat structurele fouten, constructiegebreken en natuurlijke oorzaken vaak de belangrijkste factoren zijn bij gebouwinstortingen.

Oorzaken

Mogelijke oorzaken van de instorting zijn constructiefouten, verouderde infrastructuur, gebrekkig onderhoud, en externe factoren zoals aardbevingen of explosies. In dit scenario wordt aangenomen dat de oorzaak een combinatie is van structurele zwakheden en nalatigheid in onderhoud. Een grondig onderzoek zal noodzakelijk zijn om de exacte oorzaak vast te stellen en toekomstige incidenten te voorkomen.

Objecten van belang

Belangrijke objecten in dit scenario omvatten niet alleen het ingestorte gebouw, maar ook de omliggende infrastructuur. Andere nabijgelegen gebouwen, wegen en voorzieningen zoals elektriciteit en waterleidingen kunnen eveneens beschadigd raken, wat de complicaties vergroot. Evacuatie- en opvanglocaties zijn cruciaal voor de onmiddellijke hulpverlening.

Ontwikkelingen

Na de instorting zal de eerste focus liggen op reddingsoperaties en het stabiliseren van de situatie. Vervolgens zal er een onderzoek worden gestart naar de oorzaken van de instorting. Op lange termijn kunnen veranderingen in bouwvoorschriften en inspectieprocedures worden doorgevoerd om toekomstige incidenten te voorkomen. Technologische vooruitgang in bouwmaterialen, constructietechnieken en monitoringtechnologieën kunnen helpen bij het voorkomen van instortingen. Innovaties zoals slimme sensoren voor structurele integriteit en betere bouwvoorschriften dragen bij aan de veiligheid van gebouwen. Er zullen ook initiatieven komen voor de wederopbouw van het getroffen gebied en ondersteuning van de getroffen gemeenschappen.

Maatregelen

Preventief

Preventieve maatregelen omvatten regelmatige inspecties van gebouwen, strenge handhaving van bouwvoorschriften en het gebruik van moderne bouwtechnieken en -materialen. Zo is het nieuwe Bouwbesluit Leefomgeving (hierna BBL) op 1 januari 2024 vastgesteld. In dit BBL zijn bouwvoorschriften opgenomen om de veiligheid van gebouwen te waarborgen. Door op de naleving hiervan toe te zien, tracht de overheid de veiligheid verder te vergroten. Ook het opleiden van bouwprofessionals en het bewustmaken van gebouwbeheerders over het belang van onderhoud en veiligheid zijn eveneens cruciaal. Ook kan er gedacht worden aan continue monitoring van grote en kwetsbare gebouwen met behulp van sensortechnologie.

Reactief

In geval van een instorting zijn snelle en gecoördineerde noodhulpmaatregelen essentieel. Dit omvat de inzet van brandweer, politie, medische hulpdiensten en speciale reddingsteams. Het opzetten van tijdelijke opvanglocaties en het bieden van psychosociale ondersteuning aan slachtoffers en hun families zijn ook belangrijk.

Partners

Samenwerking tussen verschillende partners is cruciaal. Lokale overheden, hulpdiensten, bouw- en onderhoudsbedrijven, verzekeraars en maatschappelijke organisaties moeten nauw samenwerken om zowel preventieve als reactieve maatregelen te implementeren. Internationale organisaties en experts kunnen ook waardevolle inzichten en ondersteuning bieden.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, Instorting gebouw
Maakt zich wel eens zorgen: 21% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 88% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 8% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

De maatschappelijke aandacht voor de instorting zal groot zijn, met uitgebreide media-aandacht en publieke betrokkenheid. Er zal een sterke focus zijn op de reddingsoperaties, de oorzaken van de instorting en de gevolgen voor de slachtoffers. Ook de rol van verantwoordelijke partijen en de maatregelen om toekomstige incidenten te voorkomen zullen intensief worden besproken. Op sociale media zal het incident breed worden gedeeld en besproken, waarbij zowel steunbetuigingen als kritische vragen zullen worden geuit.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

De directe menselijke gevolgen van de instorting van een gebouw zijn aanzienlijk. Er is een groot risico op dodelijke slachtoffers en gewonden onder de mensen die zich in en rondom het gebouw bevinden. De aard van de verwondingen kan variëren van lichte tot zeer ernstige, waaronder breuken, hoofdletsel en verstikking door het puin. Psychologische gevolgen, zoals posttraumatische stressstoornis (PTSS), zijn ook te verwachten onder overlevenden, getuigen en hulpverleners.

Economisch gezien kan de instorting leiden tot directe en indirecte kosten. Directe kosten omvatten de schade aan het gebouw zelf, de kosten van de reddingsoperaties en medische zorg voor de slachtoffers. Indirecte kosten kunnen verlies van productiviteit, tijdelijke of permanente sluiting van bedrijven, en een daling van het investeerdersvertrouwen in de regio omvatten. Bovendien kan er schade zijn aan de omliggende infrastructuur, zoals wegen en andere gebouwen, wat verdere economische impact kan hebben.

De instorting kan aanzienlijke schade toebrengen aan de omliggende infrastructuur, zoals elektriciteits-, water- en gasleidingen, waardoor secundaire noodsituaties ontstaan, zoals branden of overstromingen. Verkeersopstoppingen en beperkingen in de toegang tot het getroffen gebied kunnen ook een grote uitdaging vormen voor de logistiek en hulpverlening. Herstelwerkzaamheden aan de infrastructuur kunnen weken tot maanden duren, wat verdere verstoring van het dagelijks leven en de economie veroorzaakt.

De sociale gevolgen kunnen breed en diepgaand zijn. Gemeenschappen kunnen geraakt worden door verlies en rouw, en er kan een langdurige behoefte zijn aan psychosociale ondersteuning. Het vertrouwen in de veiligheid van gebouwen en infrastructuur kan afnemen, wat leidt tot angst en onzekerheid onder de bevolking. Sociale cohesie kan zowel versterkt als verzwakt worden, afhankelijk van hoe de gemeenschap reageert en samenwerkt tijdens en na de ramp.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van een gebouwinstorting hangt sterk af van verschillende technische en structurele factoren. Ondanks strenge bouwvoorschriften in Nederland, kunnen fouten in ontwerp, constructie of onderhoud bijdragen aan het

risico van instorting. Oudere gebouwen, die mogelijk niet aan de huidige normen voldoen, lopen een hoger risico. Regelmatige inspecties en onderhoud kunnen de waarschijnlijkheid van dergelijke incidenten aanzienlijk verminderen.

Omgevingsfactoren zoals aardbevingen, extreme weersomstandigheden of andere natuurlijke rampen kunnen de kans op een gebouwinstorting vergroten. Hoewel Nederland en met name de regio Zuidoost-Brabant relatief weinig aardbevingsactiviteit kent, kunnen grondverschuivingen en verzakkingen door bijvoorbeeld bodemdaling in specifieke regio's een risico vormen. In de regio Zuidoost-Brabant, bekend om zijn technologische en industriële ontwikkelingen, is de infrastructuur doorgaans goed onderhouden en modern. Echter, de snelle stedelijke ontwikkeling kan soms leiden tot druk op bouw- en onderhoudsnormen. De technologische voorsprong van de regio kan echter ook bijdragen aan innovatieve oplossingen en strengere naleving van veiligheidsvoorschriften, wat de waarschijnlijkheid van dergelijke incidenten verkleint.

Het komt erop neer dat statistisch gezien de kans op een gebouwinstorting in Nederland laag, mede dankzij de strikte regelgeving en het hoge niveau van bouwkundig toezicht. Historische gegevens tonen aan dat ernstige instortingen zeldzaam zijn, maar de gevolgen kunnen aanzienlijk zijn wanneer ze optreden.
In de afgelopen decennia zijn er enkele incidenten geweest die als leermomenten hebben gediend voor verbetering van de veiligheidsnormen en inspectieprocedures. Dankzij deze verbeteringen is de huidige waarschijnlijkheid van een gebouwinstorting verder afgenomen. De continue verbetering van bouwmaterialen, technologieën en veiligheidsprotocollen speelt een belangrijke rol in het verminderen van deze waarschijnlijkheid.

Illustratief scenario
Op een warme zomermiddag begint een drukke werkdag in een modern kantoorgebouw in een stedelijk gebied in Zuidoost-Brabant. Het gebouw is een herkenningspunt in de stad, met zijn glanzende glazen gevels en een druk bezochte lobby. Rond het middaguur uur klinkt er plotseling een doffe knal. Medewerkers op de bovenste verdiepingen voelen het gebouw licht trillen.

Binnen enkele minuten begint de situatie te escaleren. Er klinkt gekraak van brekend beton en metaal. De liften stoppen abrupt en de lichten beginnen te flikkeren. Rook stijgt op vanuit de ondergrondse parkeergarage, waar een structurele fout de fundering heeft aangetast. Mensen in het gebouw raken in paniek en proberen zo snel mogelijk naar de nooduitgangen te komen.

De hulpdiensten zijn snel ter plaatse, met brandweerwagens en ambulances die de straten vullen. De evacuatie verloopt chaotisch, terwijl brokstukken naar beneden vallen en de situatie steeds gevaarlijker wordt. De brandweer probeert met man en macht slachtoffers te redden en de schade te beperken, maar het gebouw dreigt volledig in te storten.

Buiten verzamelen zich honderden mensen, toeschouwers en bezorgde familieleden. De lucht is gevuld met het geluid van sirenes en het gekraak van de instortende constructie. Uiteindelijk begeeft het gebouw en stort met een donderend geraas in. Er ontstaat een dikke stofwolk die de omgeving bedekt. Terwijl de rook optrekt, begint het reddingswerk, met hulpdiensten die onvermoeibaar werken om overlevenden te vinden tussen de puinhopen.

9.3.26 Explosie

Explosies in woningen zijn plotselinge en krachtige ontploffingen die aanzienlijke schade kunnen veroorzaken aan zowel mensen als gebouwen. Dit kan voorkomen in individuele woningen, maar ook in woongebouwen zoals flats. Hoewel deze explosies diverse oorzaken kunnen hebben, hoeven ze niet altijd gerelateerd te zijn aan de opslag of het gebruik van gevaarlijke stoffen. Vaak ontstaan ze door gaslekken, defecte elektrische apparatuur of bouwfouten.

Ondanks dat woningexplosies onverwacht en verwoestend kunnen zijn, blijven de gevolgen meestal beperkt tot een kleinere schaal in vergelijking met industriële explosies. Desalniettemin kunnen ze leiden tot ernstige verwondingen, verlies van levens, en aanzienlijke materiële schade in de directe omgeving. De impact op de getroffen gemeenschap is vaak groot, zowel fysiek als emotioneel, omdat woningen doorgaans worden gezien als veilige en comfortabele plekken.

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Explosies in woningen kunnen overal voorkomen, maar ze komen vaker voor in dichtbevolkte stedelijke gebieden waar de concentratie van woningen en infrastructuur hoger is. Hoewel het moment waarop woningexplosies plaatsvinden onvoorspelbaar is, kunnen bepaalde factoren, zoals slecht onderhouden gasleidingen of verouderde elektrische installaties, de kans op een explosie vergroten.

Demografische kenmerken

Explosies in woningen kunnen iedereen treffen, maar de impact is vaak groter in dichtbevolkte stedelijke gebieden vanwege de nabijheid van veel mensen. Specifieke risicogroepen zijn bewoners van oudere woningen met verouderde infrastructuur, huurders in woningen waarvan het onderhoud slecht is, en mensen die wonen in gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid.

Sociaaleconomische kenmerken

Woningexplosies hebben aanzienlijke sociaaleconomische gevolgen. Gemeenschappen met lage inkomens zijn vaak kwetsbaarder voor de gevolgen van explosies omdat ze minder toegang hebben tot hulpbronnen voor herstel en wederopbouw. Bovendien kunnen de economische schade voor individuen en gemeenschappen hoog zijn, variërend van medische kosten tot verlies van woningen en herstel van infrastructuur. De economische impact kan ook leiden tot langdurige sociale ontwrichting en verminderde leefbaarheid van de getroffen wijken.

Casuïstiek en statistiek

Deze categorie incidenten worden niet separaat geregistreerd waardoor er geen gevalideerde statistische gegevens zijn, maar met enige regelmaat vinden er explosies plaats in woningen waar bij de gehele voor- en achtergevel uit de woning wordt geblazen, of bouwdelen instorten.

Oorzaken

De oorzaken van woningexplosies zijn divers en kunnen zowel menselijk als technisch van aard zijn:

- Gaslekken: Een van de meest voorkomende oorzaken van woningexplosies. Gasophoping door lekkages kan tot een explosie leiden wanneer het in contact komt met een ontstekingsbron.
- Defecte elektrische apparatuur: Kortsluitingen of oververhitting van huishoudelijke apparaten kunnen explosies veroorzaken.

- Nalatigheid en slecht onderhoud: Gebrek aan onderhoud en veiligheidsmaatregelen in woningen kan leiden tot gevaarlijke situaties zoals gas- of elektrische storingen.
- Bouwfouten: Constructiefouten die kunnen leiden tot het breken van gasleidingen.
- Productiefouten in thuisbatterijen, die leiden tot een thermal runaway
- Opzettelijk veroorzaken van explosies middels brandbommen of explosieven

Objecten van belang

Belangrijke objecten in de context van woningexplosies zijn woongebouwen, appartementencomplexen, en andere residentiële structuren. Gasleidingen, elektrische installaties en huishoudelijke apparatuur binnen deze woningen zijn van bijzonder belang vanwege hun rol bij potentiële explosies. Daarnaast zijn gemeenschappelijke ruimtes en aangrenzende gebouwen ook van belang omdat de impact van een explosie zich kan uitbreiden naar naburige structuren, waardoor een groter gebied wordt getroffen. Ook de infrastructuur rondom deze gebouwen, zoals wegen, nutsvoorzieningen en ondergrondse leidingen, kan worden beïnvloed door de nasleep van een explosie.

Ontwikkelingen

Er wordt voortdurend gewerkt aan het verbeteren van de veiligheid en het verminderen van de kans op explosies in woningen. Technologische innovaties, zoals gassensoren, kunnen hierbij een belangrijke rol spelen, hoewel het gebruik ervan niet wettelijk verplicht is. Daarnaast dragen strengere bouwvoorschriften, betere regulering van onderhoud, en verbeterd toezicht bij aan de veiligheid van woningen.

Toch kunnen nieuwe ontwikkelingen ook het risico op explosies vergroten. Zo zijn thuisbatterijen op basis van lithium-ion een relatief nieuwe technologie. Bij een fabricagefout kunnen deze batterijen een zogenaamde thermal runaway veroorzaken, wat uiteindelijk tot een explosie kan leiden. In het kader van de energietransitie wordt ook gekeken naar het gebruik van waterstofgas voor het verwarmen van huizen. Hoewel dit een veelbelovende ontwikkeling is, zal het waarschijnlijk nog jaren duren voordat waterstof op grote schaal wordt toegepast.

Daarnaast is er de laatste jaren sprake van een zorgwekkende trend waarbij opzettelijke explosies worden veroorzaakt door criminele activiteiten, zoals het gebruik van brandbommen of explosieven bij woningen.

Maatregelen

Preventief

Om het risico op woningexplosies te verminderen, kunnen er vooraf technische maatregelen worden genomen. Zo is het wettelijk verplicht dat de installatie en het onderhoud van gasverwarmingsinstallaties uitsluitend door gecertificeerde bedrijven worden uitgevoerd. Daarnaast kunnen gasdetectiesystemen een extra veiligheidsmaatregel bieden door vroegtijdig te waarschuwen bij een gaslek. Door middel van bewustwordingscampagnes kunnen inwoners worden voorgelicht over het veilig gebruik van huishoudelijke apparaten. Het is ook van groot belang om bouwvoorschriften strikt te handhaven en ervoor te zorgen dat renovaties en nieuwbouwprojecten voldoen aan de geldende veiligheidsnormen.

Reactief

Wanneer er toch een incident plaatsvindt, zijn reactieve maatregelen gericht op het stabiliseren van de situatie en het uitvoeren van reddingsacties waar mogelijk. Hierbij is het cruciaal dat hulpdiensten goed getraind en uitgerust zijn, zodat ze snel ter plaatse kunnen zijn om lekkages te stoppen, de gevolgen van brand te beperken, gewonden te behandelen en verdere gevaren te neutraliseren.

Partners

Bij instortingen zijn de hulpverleningsdiensten van cruciaal belang, waarbij de brandweer vaak samenwerkt met gespecialiseerde hulpverleningsteams in verschillende regio's. Daarnaast bestaat er een landelijk USAR-team (Urban Search And Rescue), waarin hulpdiensten zoals brandweer, politie en medische diensten samenwerken om efficiënt op dergelijke incidenten te reageren. Bij deze situaties wordt ook altijd nauw samengewerkt met bedrijven uit de private sector, waaronder gas- en elektrabedrijven, evenals bedrijven die bouwkranen en andere gespecialiseerde apparatuur kunnen inzetten.

(Verwachte) maatschappelijke aandacht

Explosies trekken meestal aanzienlijke media-aandacht en publieke belangstelling, vooral wanneer er sprake is van veel slachtoffers en schade. De maatschappelijke druk op autoriteiten om preventieve maatregelen te versterken en verantwoording af te leggen is vaak groot. Daarnaast kan er een verhoogde vraag zijn naar informatie en transparantie over de oorzaken van de explosie en de stappen die worden ondernomen om toekomstige incidenten te voorkomen. Deze aandacht kan ook leiden tot beleidswijzigingen en extra financiering voor veiligheidsinitiatieven.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Explosies in woningen kunnen aanzienlijke en uiteenlopende gevolgen hebben. Allereerst veroorzaken ze acute gezondheidsproblemen, zoals brandwonden, botbreuken en snijwonden, die vaak onmiddellijke medische zorg vereisen. Naast deze directe lichamelijke letsels kunnen overlevenden ook langdurige gezondheidsproblemen ontwikkelen, waaronder blijvende fysieke en psychologische gevolgen.

Hoewel woningexplosies meestal geen chemische verontreiniging veroorzaken, kan de brand die daarop volgt wel milieurisico's met zich meebrengen. Bijvoorbeeld, het bluswater dat gebruikt wordt om de brand te bestrijden, kan grond en waterwegen verontreinigen, wat kan leiden tot milieuschade.

De directe schade aan gebouwen door een woningexplosie is vaak aanzienlijk, waarbij gebouwen gedeeltelijk of volledig kunnen worden verwoest. Dit resulteert in hoge kosten voor wederopbouw en reparatie. Hoewel de economische gevolgen op maatschappelijk niveau beperkt kunnen zijn, kunnen omwonenden gedwongen worden hun woningen te verlaten, wat leidt tot tijdelijke of permanente verplaatsing en verdere sociaal-economische ontwrichting van de getroffen gemeenschap.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van woningexplosies wordt beïnvloed door verschillende risicofactoren, waaronder verouderde of slecht onderhouden infrastructuur. Oude gasleidingen, verouderde elektrische installaties, en slecht onderhouden huishoudelijke apparatuur vergroten de kans op dergelijke incidenten aanzienlijk. Het laten uitvoeren van installatie en onderhoud door gecertificeerde bedrijven is cruciaal om het risico op woningexplosies te verminderen. Er zijn echter nog geen waarschijnlijkheidsgegevens bekend over de nieuwe gevaren die de energietransitie met zich meebrengt.

Illustratief scenario

Het was een rustige avond in een studentenhuis waar zes studenten samenwoonden. Ze hadden net hun avondmaaltijd achter de rug en zaten verspreid over de gemeenschappelijke ruimte en hun slaapkamers. Terwijl sommige studenten zich voorbereidden op hun tentamens, keken anderen ontspannen een film in de woonkamer.

Plotseling klonk er een harde knal vanuit de keuken. De explosie was zo krachtig dat ramen sprongen en muren instortten. In een oogwenk werd de rustige avond omgezet in chaos. Enkele studenten die zich dichtbij de keuken bevonden, ondervonden de effecten van de explosie. Brandwonden, snijwonden van rondvliegend glas en brokstukken, en zware kneuzingen waren enkele van de acute verwondingen.

Een van de studenten, die zich in een andere kamer bevond, rende naar buiten om hulp te halen, terwijl een ander probeerde zijn gewonde vrienden te helpen. Binnen enkele minuten arriveerden de hulpdiensten. De brandweer begon onmiddellijk met het blussen van de brand die door de explosie was ontstaan, terwijl medisch personeel de gewonden stabiliseerde en naar het ziekenhuis bracht.

De oorzaak van de explosie bleek een gaslek te zijn, veroorzaakt door een defecte gasleiding in de keuken. De leiding was al jaren niet gecontroleerd of onderhouden, waardoor er langzaam gas kon ophopen. Een vonk van een elektrisch apparaat was voldoende om de gaswolk tot ontploffing te brengen.

De gevolgen van de explosie waren aanzienlijk. Het studentenhuis is onbewoonbaar geworden, en de studenten moesten elders onderdak zoeken. De fysieke en emotionele impact op de bewoners was groot; sommigen kampten met langdurige angst en trauma door de gebeurtenis. Daarnaast zorgde de explosie voor aanzienlijke materiële schade aan het gebouw en de omliggende woningen, wat leidde tot hoge herstelkosten en bewoners van naburige huizen waar elders een tijdelijke woonruimte voor gezocht moet worden.

De buurt kwam samen om de studenten te ondersteunen, en lokale autoriteiten lanceerden een campagne om bewustwording te vergroten over de noodzaak van regelmatig onderhoud en veiligheid van gasinstallaties. De explosie in het studentenhuis diende als een harde herinnering aan de potentiële gevaren van verouderde en slecht onderhouden gasinstallatie in woningen.

9.3.27 Verstoring publieksveiligheid evenementen

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Door de diversiteit in aard en omvang kennen evenementen verschillende soorten veiligheidsrisico's. Onder 'verstoring' van de publieksveiligheid bij evenementen kan een breed scala aan incidenten en situaties vallen die de normale gang van zaken verstoren en de veiligheid van het publiek in gevaar brengen. Verstoring van de publieksveiligheid is een risico vanwege de drukte op het evenement. De publieksdichtheid zal op sommige plekken hoog zijn, waardoor er een risico op verdrukking ontstaat. Als gevolg van een brand, ontploffing, vechtpartij of bijvoorbeeld in instorting van een bouwwerk kan vluchtgedrag van publiek een logische reactie zijn. De gevolgen van het in beweging komen van grotere groepen mensen kunnen bijzonder ernstig zijn als er onvoldoende ruimte is om veilig weg te komen. Er kan verdrukking optreden. Verdrukking kan dus ontstaan door massale paniek, veroorzaakt door een triggerincident. In zulke situaties leidt paniek vaak tot chaos waarbij mensen elkaar verdringen in een poging om te ontsnappen, wat kan resulteren in ernstige verwondingen of zelfs dodelijke slachtoffers. Veel gevallen van verdrukking zijn echter geen gevolg van paniek of vluchtgedrag maar van een slecht georganiseerd evenement waardoor er te veel mensen in een te beperkte ruimte terecht zijn gekomen.

Jaarlijks worden er talloze evenementen georganiseerd in de regio Zuidoost-Brabant, waaronder grote festivals, sportevenementen, culturele manifestaties en lokale festiviteiten. Deze evenementen trekken zowel lokale bezoekers als toeristen en hebben een belangrijke impact op de regio Zuidoost-Brabant. Grote evenementen worden onder andere georganiseerd op locaties zoals het E3 Strand in Eersel en Aquabest bij Eindhoven, evenals in de stad Eindhoven zelf. Deze festivals trekken jaarlijks tienduizenden bezoekers. Maar ook de marathon van Eindhoven, voetbalwedstrijden van PSV in het Philips Stadion, en diverse wielerwedstrijden trekken eveneens grote menigten aan. Daarnaast zijn er tal van lokale evenementen, zoals dorpsfeesten, kermissen en jaarmarkten, die een belangrijke rol spelen in het sociale leven van de gemeenschappen.

Temporeel gezien worden de meeste grote evenementen in de regio Zuidoost-Brabant gehouden tijdens de warmere maanden van het jaar, van late lente tot vroege herfst.

Casuïstiek en statistiek

Een voorbeeld van een verstoring van de publieksveiligheid is het tragische incident tijdens de Love Parade in Duisburg in juli 2010. De problemen begonnen toen duizenden mensen zich door een smalle tunnel probeerden te bewegen, de enige toegang tot het festivalterrein. Door de enorme drukte en beperkte ruimte ontstond er een bottleneck, wat leidde tot paniek onder de festivalgangers. Mensen werden samengedrukt, vielen en werden onder de voet gelopen. In de chaos die volgde, kwamen 21 mensen om het leven en raakten meer dan 500 mensen gewond. De hulpdiensten hadden grote moeite om de slachtoffers te bereiken door de dicht opeengepakte menigte, wat de reddingsoperaties bemoeilijkte. De tragische gebeurtenis leidde tot een onmiddellijke en aanzienlijke emotionele impact op de overlevenden en de nabestaanden van de slachtoffers.

Er zijn ook voorbeelden van verdrukking en paniek bij evenementen in Nederland, hoewel de schaal vaak kleiner is dan de tragische gebeurtenis bij de Love Parade in Duisburg. Een bekend voorbeeld in Nederland is het incident met de zogenaamde 'Damschreeuwer' in mei 2010 tijdens de Nationale Dodenherdenking op de Dam in Amsterdam. Tijdens de herdenking veroorzaakte een man paniek door hard te schreeuwen, wat leidde tot een massale uitbraak van paniek en

verdrukking onder de aanwezigen. Mensen renden in paniek weg, waardoor verschillende personen gewond raakten door valpartijen en verdrukking.

Oorzaken
Verdrukking treedt op bij een hoge dichtheid van aanwezigen op een bepaald grondoppervlak en een grote mate van ingeslotenheid, waarbij de bewegingsruimte en vluchtwegen beperkt zijn. Een triggerincident kan aanleiding geven tot verdrukking, waarbij paniek of stuwing wordt aangewakkerd. Echter, verdrukking kan ook ontstaan zonder een triggerincident, bijvoorbeeld door een slecht georganiseerd evenement waarbij te veel mensen in een te beperkte ruimte worden toegelaten of waarbij bezoekersstromen elkaar kruisen in een te kleine besloten ruimte.

Ontwikkelingen
Een aantal ontwikkelingen zijn relevant in relatie tot verstoring van de publieksveiligheid bij evenementen. Zo vergemakkelijkt de opkomst van nieuwe technologieën, zoals geavanceerde bewakingssystemen, crowd management software en real-time monitoring via drones en CCTV, het beheer van grote menigten en maakt snel ingrijpen bij incidenten mogelijk. Deze technologische vooruitgangen kunnen de veiligheid bij evenementen aanzienlijk verhogen. Echter, de afhankelijkheid van dergelijke technologieën brengt ook kwetsbaarheden met zich mee, zoals storingen of cyberaanvallen.

Daarnaast bieden sociale media krachtige tools voor het verspreiden van informatie en waarschuwingen in real-time. Dit kan helpen bij het snel informeren van het publiek en het coördineren van noodmaatregelen, wat cruciaal is tijdens evenementen. Tegelijkertijd kunnen sociale media bijdragen aan de snelle verspreiding van paniek en desinformatie. De rol van sociale media in het snel mobiliseren van grote groepen mensen kan ook leiden tot onverwachte en ongecontroleerde menigten, wat de kans op verdrukking vergroot.

Klimaatverandering en extreme weersomstandigheden, zoals hittegolven, zware regenval of stormen, kunnen de veiligheid van evenementen aanzienlijk beïnvloeden. Deze omstandigheden kunnen op zichzelf al risico's met zich meebrengen, maar kunnen ook fungeren als triggerincidenten die massale paniek en verdrukking veroorzaken.

Maatregelen
Maatregelen
Gemeenten en VRBZO categoriseren evenementen in drie risicocategorieën: A, B en C.

- A-evenementen zijn reguliere evenementen die de organisator zelf voldoende veilig kan voorbereiden en uitvoeren. Hierbij hebben de hulpdiensten informatie beschikbaar om de organisator te ondersteunen.
- B-evenementen vereisen meer aandacht bij de voorbereiding vanuit zowel de gemeente als de organisator dan A-evenementen. De gemeente kan het noodzakelijk achten om maatwerkondersteuning van de hulpdiensten aan te vragen.
- C-evenementen zijn risicovolle evenementen waarbij de impact van de risico’s dusdanig groot is dat samenwerking tussen de organisator, betrokken hulpdiensten en de gemeente vereist is. De risico’s moeten hierbij duidelijk in kaart worden gebracht, en er moeten heldere afspraken en beschrijvingen worden gemaakt over de te nemen maatregelen bij een calamiteit.

Om de behandelaanpak van een evenement te bepalen, wordt een behandelscan gebruikt als hulpmiddel. Deze scan is bedoeld voor evenementen waarvoor een vergunning verplicht is. De keuze van de behandelclassificatie blijft altijd een

eigen afweging van de gemeente. De adviescriteria van de hulpdiensten zijn in de behandelscan verwerkt, zodat het voor een vergunningverlener eenvoudig inzichtelijk is of en bij welke hulpdiensten advies kan worden gevraagd.

Partners

De organisatoren van evenementen zijn verantwoordelijk voor de veiligheid en gezondheid op het evenement. Zij dienen hiertoe onder andere veiligheidsplannen op te stellen, inclusief crowdmanagement, noodprocedures, enzovoorts. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de vergunningverlening. Zij zorgen ervoor dat de evenementen aan de veiligheidsvoorschriften voldoen en houden toezicht op de naleving hiervan. De hulpdiensten zijn adviserend.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, verdrukking en stuwing in menigten
Maakt zich wel eens zorgen: 28% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 81% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 11% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Verdrukking kan leiden tot dodelijke slachtoffers en ernstig gewonden. Personen kunnen worden vertrapt of bekneld raken in de menigte, wat kan resulteren in verstikking en andere levensbedreigende verwondingen. Naast de onmiddellijke fysieke gevolgen, zoals dodelijke slachtoffers en gewonden, hebben dergelijke incidenten ook een langdurige psychologische impact op de overlevenden, ooggetuigen en nabestaanden van de slachtoffers.

Een verdrukking kan bovendien het vertrouwen in het lokaal en regionaal bestuur ernstig aantasten. Wanneer veiligheidsmaatregelen ontoereikend blijken te zijn, kunnen beschuldigingen van nalatigheid en incompetentie worden geuit. Dit kan leiden tot politieke consequenties en een verlies van vertrouwen van het publiek in de autoriteiten.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van verdrukking en verstoring bij evenementen hangt af van verschillende factoren, waaronder de aard en omvang van het evenement, de locatie, en de mate van voorbereiding en crowd management. Grote evenementen met hoge bezoekersaantallen, zoals festivals, sportwedstrijden en concerten, brengen een verhoogd risico op verdrukking met zich mee, vooral als ze plaatsvinden op locaties met beperkte ruimte en ontsnappingsroutes. Hoewel de kans op ernstige incidenten relatief laag blijft bij goed georganiseerde evenementen met adequate veiligheidsmaatregelen, blijft verdrukking een reëel risico.

Illustratief scenario

Op een zonnige zomerdag vindt er een groot muziekfestival plaats in de regio Zuidoost-Brabant. Het festival trekt duizenden bezoekers van verschillende leeftijden en achtergronden, aangetrokken door de line-up van populaire artiesten en de ontspannen sfeer aan het water. De organisatoren hebben verschillende veiligheidsmaatregelen getroffen, zoals duidelijke bewegwijzering, een verhoogde aanwezigheid van beveiligingspersoneel en eerstehulpposten.

Rond 20:00 uur, net voordat de hoofdact het podium betreedt, begint de menigte zich te verplaatsen naar het hoofdpodium. De festivalgangers willen een goede plek bemachtigen om hun favoriete artiest van dichtbij te zien. De sfeer is opgewonden en mensen dringen steeds dichter naar het podium. De drukte neemt toe en de menigte staat dicht op elkaar gepakt.

Plotseling ontstaat er paniek wanneer een aantal festivalgangers een harde knal hoort, afkomstig van een omvallende lichtmast. In de verwarring en het lawaai raken mensen in paniek, denkend dat er sprake is van een veiligheidsrisico zoals een aanslag. De paniek verspreidt zich snel door de menigte, en mensen beginnen in verschillende richtingen te rennen in een poging te ontsnappen.

De druk op de menigte neemt snel toe, en ondanks de pogingen van beveiligingspersoneel om de situatie onder controle te krijgen, verergert de chaos. Bezoekers proberen wanhopig te ontsnappen aan de verdrukking, maar door de dichtheid van de menigte is er weinig ruimte om te bewegen. Mensen schreeuwen om hulp en proberen elkaar overeind te helpen, maar de chaos maakt het moeilijk om effectief te handelen. Enkele bezoekers verliezen het bewustzijn door de druk en het gebrek aan zuurstof.

De aanwezige hulpdiensten en festivalbeveiliging reageren snel door extra personeel in te zetten en nooduitgangen te openen om de menigte te spreiden. Eerstehulpposten worden overspoeld met gewonden, en medische teams verlenen hulp aan degenen die gewond zijn geraakt of ademhalingsproblemen hebben. De politie helpt bij het evacueren van de meest getroffen gebieden en zorgt ervoor dat de nooduitgangen vrij blijven.

Het duurt ongeveer een uur voordat de situatie onder controle is en de menigte zich weer enigszins heeft verspreid. Tientallen festivalgangers zijn gewond geraakt, variërend van lichte kneuzingen en snijwonden tot ernstige verwondingen door verdrukking. De organisatie besluit om het festival voortijdig te beëindigen en start een onderzoek naar de oorzaak van de verdrukking om toekomstige incidenten te voorkomen.

9.3.28 Openbare orde verstoringen

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Openbare orde verstoringen verwijzen naar gebeurtenissen waarbij de normale orde en rust in de samenleving ernstig worden verstoord. Dit kan variëren van kleinere en bijna dagelijkse openbare ordeverstoringen tot grootschalige rellen. De kleinere openbare ordeverstoringen vallen buiten het bestek van deze uitwerking. Deze uitwerking richt zich hoofdzakelijk op rellen. Een rel is een grootschalige verstoring van de openbare orde, vaak veroorzaakt door een groot aantal mensen dat in groepsverband geweld gebruikt tegen autoriteiten, publieke of private eigendommen, of andere personen. Rellen kunnen leiden tot grootschalige vechtpartijen, vernielingen en plunderingen.

Geografische en temporele kenmerken kunnen een rol spelen bij het ontstaan, het verloop en de impact van rellen. Rellen komen vaker voor in stedelijke gebieden, vooral in sociaal-economisch zwakkere wijken waar hoge bevolkingsdichtheden en slechte leefomstandigheden onvrede en frustratie vergroten. Steden met een goed ontwikkelde infrastructuur voor openbaar vervoer kunnen snel grote aantallen mensen samenbrengen, wat de mobilisatie voor protesten vergemakkelijkt en de kans op snelle escalatie en maatschappelijke ontwrichting vergroot.

Temporeel gezien ontstaan rellen vaak naar aanleiding van specifieke gebeurtenissen of beleidsmaatregelen die onvrede veroorzaken, zoals de invoering van een avondklok of controversiële gemeentebesluiten. Rellen breken vaker ‘s avonds en 's nachts uit, wanneer mensen zich anoniemer voelen en meer mensen vrij zijn van werk of andere verplichtingen.

Demografische kenmerken

Jongeren en jongvolwassenen domineren vaak rellen. Maar ook personen uit economisch achtergestelde wijken of met lage inkomens zijn vaak oververtegenwoordigd bij rellen, omdat zij vaker sociale en economische ongelijkheid ervaren, wat kan leiden tot frustratie en woede. Hoge werkloosheidscijfers binnen een gemeenschap dragen ook bij aan ontevredenheid en frustratie, wat de neiging tot deelname aan gewelddadige protesten versterkt. Rellen worden vaker gedomineerd door mannen dan door vrouwen, wat te maken kan hebben met sociaal-culturele factoren en de neiging van mannen om vaker betrokken te zijn bij risicovol en gewelddadig gedrag. Personen met een lager opleidingsniveau zijn eveneens vaker betrokken bij rellen, deels door minder kansen op de arbeidsmarkt en meer blootstelling aan economische ongelijkheid en sociale uitsluiting.

Sociaaleconomische kenmerken

Sociaal-economische factoren zoals armoede, werkloosheid en lage opleidingsniveaus dragen significant bij aan de dynamiek van rellen. Deze factoren creëren een context van ontevredenheid en frustratie die kan leiden tot gewelddadige uitbarstingen wanneer specifieke triggers optreden.

Casuïstiek en statistiek

Prominente voorbeelden van grootschalige verstoringen van de openbare orde zijn onder andere het Project-X incident in Haren, de avondklokrellen in Eindhoven en de rellen in Geldermalsen.

Project X, ook bekend als het Facebookfeest, vond plaats in september 2012 in Haren. Het begon met een uitnodiging voor een verjaardagsfeest van een 16-jarig meisje, die per ongeluk openbaar werd gedeeld op sociale media. Wat begon als een kleinschalige uitnodiging mondde uit in een bijeenkomst van duizenden jongeren en escaleerde in grootschalige

rellen. De sfeer sloeg om van feestelijk naar chaotisch en gewelddadig. Relschoppers richtten vernielingen aan, sloegen ramen in, gooiden auto's om en stichtten brand. De politie, die niet was voorbereid op de omvang van de ongeregeldheden, moest traangas en waterkanonnen inzetten om de menigte uiteen te drijven.

De gevolgen waren aanzienlijk: meerdere gewonden, zowel onder relschoppers als politieagenten, en miljoenen euro's aan materiële schade. Winkels en huizen werden geplunderd en beschadigd en voertuigen werden in brand gestoken. Het incident had ook een langdurige psychologische en sociale impact op de gemeenschap van Haren, die geschokt was door de omvang van de rellen. Dit leidde tot discussies over de rol van sociale media in het mobiliseren van mensen en het risico van ongewenste massabijeenkomsten.

De avondklokrellen in Eindhoven in januari 2021 werden veroorzaakt door onvrede over de invoering van een avondklok tijdens de COVID-19-pandemie. Vooral jongeren, gefrustreerd door langdurige lockdowns en economische onzekerheid, kwamen in opstand. Via sociale media werden oproepen tot protest en geweld verspreid. De rellen resulteerden in vernielingen en plunderingen van winkels, brandstichting en beschadiging van het station. De politie gebruikte traangas en waterkanonnen om de orde te herstellen, en veel relschoppers werden gearresteerd. De schade was aanzienlijk, en de rellen leidden tot een gevoel van onveiligheid en verdeeldheid in de samenleving.

Een ander voorbeeld zijn de rellen in Geldermalsen in december 2015, die ontstonden uit protest tegen de geplande bouw van een asielzoekerscentrum. De lokale bevolking vreesde overlast en veiligheidsproblemen door de komst van asielzoekers, aangewakkerd door nationale en internationale debatten over migratie. Tijdens een gemeenteraadsvergadering escaleerde het protest in geweld. Demonstranten bestormden het gemeentehuis, gooiden met vuurwerk en vernielden eigendommen. De politie moest ingrijpen met wapenstokken en honden, en de vergadering werd afgebroken. Deze rellen veroorzaakten niet alleen materiële schade, maar legden ook diepgaande spanningen en angsten bloot binnen de gemeenschap, wat leidde tot politieke discussies over integratie en veiligheid.

Oorzaken

De belangrijkste oorzaken van grootschalige ordeverstoringen, waaronder rellen, zijn vaak een combinatie van sociale en economische ongelijkheid, zoals armoede, werkloosheid en discriminatie, die leiden tot ontevredenheid en frustratie. Politieke onrust, veroorzaakt door ontevredenheid met overheidsbeleid, kan ook een grote rol spelen. Incidenten met politie of andere autoriteiten, zoals buitensporig politiegeweld, kunnen eveneens publieke verontwaardiging en massale protesten uitlokken. Maar ook culturele en etnische spanningen kunnen bijdragen aan de mobilisatie van grote groepen mensen. Economische crises, zoals recessies en bezuinigingsmaatregelen, verhogen de maatschappelijke onrust, en specifieke triggers zoals politieke beslissingen, ongevallen en symbolische gebeurtenissen kunnen uiteindelijk de directe aanleiding zijn voor grootschalige onrust. Deze onrust kan zich uiteindelijk uiten door het optreden van massale dan wel ernstige aantastingen van de openbare orde (demonstraties en uiteindelijk rellen).

Objecten van belang

Belangrijke objecten bij grootschalige ordeverstoringen en rellen zijn vaak symbolische of strategische locaties die als doelwit kunnen dienen vanwege hun betekenis of functie. Dit omvat regeringsgebouwen, zoals gemeentehuizen en ministeries, die de autoriteit en het beleid vertegenwoordigen waartegen wordt geprotesteerd. Politiebureaus en andere overheidsgebouwen zijn vaak doelwitten vanwege hun rol in de handhaving van de wet en orde. Maar ook commerciële centra, zoals winkelgebieden en grote warenhuizen, kunnen eveneens het doelwit zijn, vooral vanwege de zichtbaarheid en de mogelijkheid voor plunderingen. Infrastructuur, zoals treinstations, busdepots en andere openbaar

vervoersknooppunten, is ook kwetsbaar omdat verstoringen daar grote impact kunnen hebben op de mobiliteit en het dagelijks leven van mensen.

Ontwikkelingen
De toegenomen mobiliteit en communicatie tussen mensen wereldwijd, een kenmerk van globalisering, zorgt ervoor dat lokale gebeurtenissen snel internationale aandacht kunnen trekken, wat kan leiden tot internationale solidariteitsprotesten en het importeren van conflicten uit andere delen van de wereld. De toenemende polarisatie binnen samenlevingen versterkt deze tendens, doordat groepen met tegengestelde meningen en belangen steeds vaker lijnrecht tegenover elkaar staan. Sociale media spelen hierbij een cruciale rol door de verspreiding van geruchten en complottheorieën te faciliteren, waardoor de kans op gewelddadige confrontaties toeneemt.
Sociale media zijn ook essentieel in de organisatie en mobilisatie van mensen voor protesten en rellen. Platforms zoals Facebook, Twitter en WhatsApp maken het mogelijk om snel en effectief grote groepen mensen te bereiken en te mobiliseren, wat kan leiden tot spontane en grootschalige bijeenkomsten die moeilijk te controleren zijn. Dit komt vaak voor in een context van groeiende economische ongelijkheid. De kloof tussen rijke en arme delen van de bevolking leidt tot sociale spanningen. Werkloosheid, armoede en gebrek aan kansen dragen bij aan gevoelens van onrechtvaardigheid en frustratie, die zich kunnen uiten in gewelddadige protesten.

Politieke onrust, veroorzaakt door een gebrek aan vertrouwen in de overheid en politieke instellingen, draagt verder bij aan de kans op rellen. Technologische ontwikkelingen hebben daarnaast de dynamiek van rellen veranderd. De beschikbaarheid van mobiele technologie en internet maakt het niet alleen makkelijker om rellen te organiseren, maar verandert ook de manier waarop ze worden gevoerd. Live streaming, drones en andere technologieën kunnen worden gebruikt om de situatie in real-time te monitoren en te beïnvloeden, wat de complexiteit en impact van dergelijke gebeurtenissen vergroot.

Partners
Bij dit crisistype is een belangrijke rol weggelegd voor de burgemeester en het OM. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde en kan bij verstoring van de openbare orde, of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen geven die noodzakelijk worden geacht voor de handhaving van de openbare orde.

Perceptie
Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, grootschalige ordeverstoringen, buurtellen en/of demonstraties
Maakt zich wel eens zorgen: 42% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 85% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 18% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Hoewel het aantal slachtoffers varieert afhankelijk van de ernst en duur van de rellen, laten historische en recente voorbeelden zien dat grootschalige ordeverstoringen significant leed kunnen veroorzaken, waarbij ook slachtoffers vallen. Gewelddadige confrontaties tussen relschoppers en de politie kunnen resulteren in gewonden of zelfs dodelijke slachtoffers onder zowel de deelnemers als de ordetroepen. De dreiging van geweld kan bovendien leiden tot een algemeen gevoel van onveiligheid en angst binnen de gemeenschap.

Rellen leiden vaak tot aanzienlijke fysieke en materiële schade, zoals de vernieling van eigendommen waaronder winkels, voertuigen en publieke infrastructuur. De kosten voor het repareren van deze schade kunnen aanzienlijk zijn. Daarnaast kunnen rellen het dagelijks leven van de inwoners verstoren, doordat straten worden afgesloten, openbaar vervoer stil komt te liggen en winkels gesloten blijven. Rellen kunnen ook aanzienlijke financiële en economische schade veroorzaken, zowel direct door vernieling van eigendommen en infrastructuur als indirect door verlies van inkomsten voor lokale bedrijven en verhoogde verzekeringspremies. De kosten voor herstel en reparatie kunnen in de miljoenen euro's lopen, en de verhoogde inzet van politie en hulpdiensten brengt extra uitgaven voor de lokale overheid met zich mee.

Grootschalige openbare orde verstoringen kunnen ook politieke gevolgen hebben. Ze kunnen leiden tot een verlies van vertrouwen in de overheid en de autoriteiten, vooral als het gevoel bestaat dat de situatie slecht is aangepakt.

Sociaal-psychologisch hebben rellen een langdurige impact op de gemeenschappen. Ze kunnen leiden tot een breuk in de sociale cohesie en het vertrouwen tussen verschillende groepen binnen de samenleving. Inwoners kunnen gevoelens van angst, wantrouwen en onzekerheid ervaren, wat het herstel en de wederopbouw van de gemeenschap bemoeilijkt.

Tot slot kunnen rellen op één locatie aanleiding zijn om ook op andere plaatsen de orde te verstoren of andere type relschoppers aantrekken met escalatie tot gevolg.

Waarschijnlijkheid

Gezien de combinatie van sociale en economische ongelijkheden, politieke polarisatie, de invloed van sociale media en gelet op historische gebeurtenissen, is de kans op rellen en grootschalige ordeverstoringen in Nederland significant. Daarbij neemt de invloed van moderne communicatietechnologieën en sociale media op de organisatie en mobilisatie van mensen voor protesten steeds meer toe.

Illustratief scenario

Op een warme zomermiddag in de regio Zuidoost-Brabant escaleert een geplande vreedzame demonstratie in een grootschalige openbare ordeverstoring. De demonstratie werd georganiseerd uit protest tegen de sluiting van een groot cultureel centrum dat jarenlang een belangrijk ontmoetingspunt was voor de lokale gemeenschap. De sluiting, veroorzaakt door bezuinigingsmaatregelen van de overheid, heeft geleid tot veel onvrede en zorgen onder de bevolking, vooral in de omliggende wijken.

Via sociale media worden oproepen tot deelname massaal gedeeld, waardoor honderden mensen zich verzamelen in het stadscentrum. De sfeer is aanvankelijk gespannen maar vreedzaam. Echter, naarmate de middag vordert, neemt de menigte toe en beginnen kleine groepen provocateurs de demonstranten op te hitsen. Geruchten over politiegeweld elders in het land verspreiden zich snel via social media, wat de spanningen verder aanwakkert.

Wanneer de politie de demonstratie probeert in te perken door enkele hoofdwegen af te sluiten, slaat de vlam in de pan. Enkele demonstranten beginnen stenen en flessen naar de politie te gooien, waarop de politie reageert met traangas en waterkanonnen. Naarmate de avond valt en de duisternis invalt, escaleert de situatie verder. Winkels worden geplunderd, auto's in brand gestoken en straatmeubilair vernield. De rel verspreidt zich naar aangrenzende wijken, waar jongeren de chaos aangrijpen om vernielingen aan te richten.

De openbare orde is ernstig verstoord en het stadscentrum verandert in een chaotische en gevaarlijke zone. Ambulances en brandweerwagens hebben moeite om door de blokkades en brandende barricades te komen. Verschillende hoofdwegen zijn onbegaanbaar, wat leidt tot verkeersopstoppingen en verdere ontwrichting van het dagelijks leven. In de loop van de nacht houden de rellen aan, en de situatie wordt steeds grimmiger. Er vallen gewonden, zowel demonstranten als politieagenten. De politie werkt samen met gemeentelijke crisisdiensten om de orde te herstellen, maar de rellen houden urenlang aan.

De nasleep van de rellen is ernstig: tientallen gewonden, aanzienlijke materiële schade en een gevoel van onveiligheid en verdeeldheid binnen de gemeenschap. De getroffen winkels en bedrijven sluiten tijdelijk hun deuren, wat leidt tot economische verliezen. De gebeurtenissen leiden tot intensieve discussies over de aanpak van de politie, de oorzaken van sociale onrust en de noodzaak van betere communicatie en samenwerking tussen overheid en inwoners om toekomstige escalaties te voorkomen.

9.3.29 Extreem geweld in openbare ruimte

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Extreem geweld is het aanwenden van geweld dat als extreem kan worden betiteld door het overweldigende karakter van de gebruikte geweldsmiddelen, door de maatschappelijk gezien afschrikwekkende wijze waarop geweld wordt toegepast en/of door de intentie van de daders zo veel mogelijk slachtoffers te maken. Terrorisme is een verbijzondering van extreem geweld: het behelst het uit ideologische motieven dreigen met, voorbereiden of plegen van op mensen gericht ernstig geweld, dan wel daden gericht op het aanrichten van maatschappij ontwrichtende zaakschade, met als doel maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen, de bevolking ernstige vrees aan te jagen en/of politieke besluitvorming te beïnvloeden.

Extreem geweld kent vele verschijningsvormen. Het kan gaan om kleinschalige acties met grote maatschappijontwrichtende impact, maar ook om verwoestende en zeer gewelddadige incidenten met veel slachtoffers. Het gaat niet altijd om incidenten met een terroristisch motief, denk bijvoorbeeld aan schietpartijen of gijzelingen. In sommige gevallen is het motief direct duidelijk, in andere gevallen kan het enige tijd duren voordat het mogelijk is duiding te geven aan een incident. Een (dreigend) extreem geweldsincident, met een mogelijk terroristisch motief, heeft een directe weerslag op de samenleving.

Extreem geweld en terrorisme kunnen zich overal in Nederland voordoen. Het gaat hier dan ook om een risico dat voor iedere veiligheidsregio geldt. Bepaalde geografische kenmerken beïnvloeden de dreiging en impact. In grotere steden kan bijvoorbeeld vanwege bevolkingsdichtheid en aanwezigheid van belangrijke infrastructuur en overheidsinstellingen de impact aanzienlijk groter zijn. Internationale knooppunten, waaronder Eindhoven Airport, zijn kwetsbare punten door de hoge concentratie van reizigers. Dit maakt ze aantrekkelijke doelwitten voor terroristen die maximale impact willen bereiken. Politieke en symbolische locaties in de regio, zoals gemeentelijke gebouwen en culturele of religieuze instellingen, kunnen specifieke doelwitten zijn voor aanslagen met als doel angst te zaaien en politieke of ideologische boodschappen te versterken.

De timing van aanslagen kan beïnvloed worden door verschillende factoren. Terroristische groeperingen kunnen specifieke data kiezen die symbolisch belangrijk zijn, zoals nationale feestdagen of verkiezingen, om de impact van de aanslag te vergroten. Internationale gebeurtenissen, zoals conflicten of politieke spanningen in het Midden-Oosten, kunnen ook de timing van aanslagen beïnvloeden. Soms zijn aanslagen het resultaat van opportunistische acties waarbij daders gebruik maken van onverwachte kansen of zwakheden in de beveiliging. Dit betekent dat de timing minder voorspelbaar is en afhankelijk is van de omstandigheden op dat moment.

Casuïstiek en statistiek

In het verleden hebben zich verschillende vormen van extreem geweld en terrorisme voorgedaan in Nederland. Zo vond in maart 2019 een schietpartij plaats in een tram in Utrecht, waarbij vier mensen om het leven kwamen en meerdere personen gewond raakten. Het ging hier om terroristische motieven. De aanval veroorzaakte grote angst en paniek in de stad. Direct na de aanval werd de stad in lockdown geplaatst, het openbaar vervoer stilgelegd en een grootschalige politieactie opgestart om de dader te vinden.
In augustus 2018 vond een steekpartij plaats op het Centraal Station in Amsterdam, waarbij twee Amerikaanse toeristen ernstig gewond raakten. De oorzaak van dit incident was de radicale islamitische overtuigingen van de dader, wat het incident als een terroristische aanslag klasseerde. De politie schoot de dader ter plaatse neer en arresteerde hem. Het

incident leidde tot verhoogde veiligheidsmaatregelen op het station, evacuaties van de directe omgeving en een snelle reactie van hulpdiensten om de gewonden te behandelen en de situatie te beveiligen.
In mei 2018 stak een verwarde man drie mensen neer nabij de Haagsche Hogeschool in Den Haag. De oorzaak van dit geweld lag in de psychische problemen van de dader, er was geen sprake van terroristische motieven. Eén persoon raakte ernstig gewond.

In Nederland wordt het dreigingsniveau voor terrorisme vastgesteld door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Dit niveau wordt regelmatig geëvalueerd en aangepast op basis van de huidige situatie en risico's. Sinds december 2023 staat het dreigingsniveau op 4, wat betekent dat er een reële kans is op een terroristische aanslag in Nederland. Het jihadisme blijft de belangrijkste terroristische dreiging tegen Nederland.

Oorzaken
De oorzaken van extreem geweld en terrorisme zijn divers en kunnen ideologische, sociaal-economische, politieke, psychologische, culturele of criminele aspecten omvatten. Deze factoren kunnen individueel of in combinatie bijdragen aan de radicalisering en de neiging tot extreem gewelddadig gedrag. Specifieke Nederlandse contexten, zoals terugkerende Syriëgangers en maatschappelijke polarisatie, kunnen hierbij een belangrijke rol spelen.

Objecten van belang
In de regio Zuidoost-Brabant zijn verschillende objecten van belang met betrekking tot extreem geweld en terrorisme, variërend van publieke ruimtes en infrastructuur en transport waaronder Eindhoven Airport en openbaar vervoer tot overheidsgebouwen, onderwijsinstellingen, culturele en religieuze locaties en economische doelwitten. Deze objecten zijn aantrekkelijk voor extremisten vanwege hun symbolische waarde, hoge concentratie van mensen en potentiële impact bij een aanval.

Ontwikkelingen
De trends en ontwikkelingen op het gebied van extreem geweld en terrorisme in Nederland worden nauwlettend gemonitord door de NCTV. Volgens het meest recente Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) van juni 2024 zijn er enkele belangrijke en ontwikkelingen. Zo is de terroristische dreiging in Nederland licht toegenomen door factoren zoals de oorlog in Gaza, incidenten van Koranschendingen en activiteiten van jihadistische netwerken. Het mondiaal jihadisme vormt al jaren de grootste terroristische dreiging tegen Nederland. De beweging bestaat uit de terroristische organisaties Al Qaida en ISIS en aan hen gelieerde groepen, netwerken en eenlingen over de hele wereld, waaronder in Nederland. Verder maken terroristische groeperingen steeds vaker gebruik van geavanceerde technologieën om aanslagen te plannen en uit te voeren. Dit omvat het gebruik van sociale media voor rekrutering en propaganda, evenals de inzet van drones en andere technologische hulpmiddelen voor verkenning en aanvallen.
Een andere belangrijke ontwikkeling ziet op polarisatie en toenemende spanningen tussen verschillende bevolkingsgroepen binnen de samenleving welke bijdragen aan de voedingsbodem voor radicalisering, zowel bij jihadistisch geïnspireerd terrorisme als bij extreemrechts en extreemlinks geweld.

Maatregelen
Preventief

- Er is een regionale Coördinatiekaart Extreem geweld en terrorisme. Het doel van deze coördinatiekaart is het voorbereiden van een gecoördineerde incidentbestrijding in geval van extreem geweld en terrorisme en het vastleggen van taken en verantwoordelijkheden van betrokken functionarissen. In de coördinatiekaart wordt de basis voor de alarmering, opschaling en inzet in de eerste fase bepaald.

- Er is een Landelijk Crisisplan Extreem Geweld en Terrorisme. Dit plan beschrijft de gezamenlijke aanpak van dreigingen en crises waarbij sprake is van extreem geweld, al dan niet met een terroristisch motief. Het plan vormt een leidraad om op hoofdlijnen inzicht en overzicht te creëren in de bestaande afspraken en wetgeving op lokaal, regionaal en nationaal niveau.

Reactief
Eén van de bijzonderheden van het optreden bij een terroristische aanslag is het reactief optreden. De plaats van het incident gaat gepaard met een dynamisch gevaar, namelijk dat van de aanslagpleger(s). Hiervoor is het ringenmodel ontwikkeld. Het ringenmodel is bedoeld om veilig genoeg op te kunnen treden maar wel hulp te kunnen verlenen. In dit model worden drie zones onderscheiden: ‘hot’, ‘warm’ en ‘cold’. In de hot zone mogen alleen specialistische eenheden van de politie optreden omdat hier het gevaar het grootst is vanwege de (mogelijke) aanwezigheid van (een) verdachte(n). In de warm zone mogen hulpverleners van de ambulance en brandweer alleen onder begeleiding van de politie optreden om slachtoffers ter plekke te helpen of om ze te verplaatsen naar de cold zone.

<u>Partners</u>
Voor wat betreft dit crisistype is er een bijzondere rol weggelegd voor het college van procureurs-generaal, de hoofdofficier van het landelijk parket (en eventueel de lokale hoofdofficier van justitie), de NCTV, het ministerie van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Defensie.

<u>Perceptie</u>
Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, extreem geweld en terrorisme
Maakt zich wel eens zorgen: 58% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 85% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 27% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘Terrorisme’ opgenomen. Hoewel dit een verbijzondering is van extreem geweld, geeft dit wel een indicatie van de perceptie van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 38% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt ‘terrorisme’ (zeer) waarschijnlijk, tegenover 48% van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 29% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over terrorisme, tegenover 30% van de Nederlanders.

<u>Maatschappelijke aandacht</u>
Een terroristisch incident genereert vrijwel direct internationale media-aandacht. Er kan een beroep gedaan worden op bijstand door hulpdiensten uit het buitenland, vermoedelijke daders kunnen vluchten naar een ander land en er kunnen slachtoffers met een buitenlandse nationaliteit te betreuren zijn.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Extreem geweld en terroristische aanslagen leiden vaak tot doden en ernstig gewonden. Dit menselijk leed heeft een langdurige impact op de slachtoffers, hun families en de bredere gemeenschap. De sociaal-psychologische impact van extreem geweld is enorm. Getuigen en overlevenden van aanslagen ervaren vaak langdurig psychisch trauma en angst. De angst voor nieuwe aanslagen kan zich verspreiden in de bredere gemeenschap, wat leidt tot een verhoogd gevoel van onveiligheid en stress. Deze angst kan de sociale cohesie verstoren en gemeenschappen polariseren.

De economische schade van extreem geweld en terrorisme kan ook aanzienlijk zijn. De directe kosten omvatten noodhulp, medische zorg en herstel van infrastructuur. Langdurige economische gevolgen kunnen onder andere de vermindering van toerisme, verhoogde verzekeringspremies en verstoringen in handels- en bedrijfsactiviteiten omvatten. Bovendien leiden verhoogde beveiligingsmaatregelen tot extra kosten voor de overheid en particuliere sector. Terroristische aanslagen en extreem geweld verstoren het dagelijks leven van inwoners. Verhoogde veiligheidsmaatregelen, zoals strengere controles en surveillance, kunnen leiden tot langere wachttijden en beperkingen in bewegingsvrijheid. Dit kan invloed hebben op de manier waarop mensen hun dagelijkse activiteiten uitvoeren, zoals reizen, werken en deelnemen aan openbare evenementen.

Daarnaast kunnen aanslagen leiden tot versterkte vooroordelen en discriminatie tegen bepaalde etnische of religieuze groepen, wat de sociale cohesie kan ondermijnen en kan leiden tot verdere radicalisering en geweld. De symbolische impact van aanslagen is eveneens significant; ze kunnen worden gezien als aanvallen op de waarden en vrijheden van een samenleving, wat leidt tot een versterkt gevoel van kwetsbaarheid en verlies van vertrouwen in de overheid en de rechtsstaat.

Waarschijnlijkheid

De kans dat in de regio Zuidoost-Brabant een incident plaatsvindt waarbij sprake is van extreem geweld, al dan niet met een terroristisch motief, is voorstelbaar. Sinds december 2023 staat het dreigingsniveau op 4, wat betekent dat er een reële kans is op een terroristische aanslag in Nederland. In de RbRa zijn verschillende scenario's uitgewerkt en voorzien van een waarschijnlijkheidsbeoordeling. Een scenario waarin een alleenhandelende dader met een achtergrond van mentale problematiek vanuit een fixatie op een bepaald onderwerp mensen die behoren tot een bepaalde groep aanvalt, wordt als zeer waarschijnlijk ingeschat. Een ander scenario betreffende een aanslag op een groot evenement met gemakkelijk voorhanden middelen als steekwapens wordt enigszins waarschijnlijk geacht.

Illustratief scenario

Op een drukke zaterdagmiddag in december vindt een schietincident plaats in een groot winkelcentrum in Zuidoost-Brabant. Het winkelcentrum is vol met mensen die kerstinkopen doen, families die samen lunchen en jongeren die tijd doorbrengen met vrienden. Een zwaarbewapende schutter, gemotiveerd door extremistische ideologieën, opent het vuur in het centrale atrium van het winkelcentrum.

De aanval veroorzaakt onmiddellijke paniek en chaos. Mensen rennen in alle richtingen terwijl de schutter zich door het winkelcentrum beweegt, willekeurig schietend op passanten. Vijf mensen komen om het leven en twintig anderen raken gewond, sommigen ernstig. Terwijl de schutter verder gaat met zijn aanval, besluiten enkele moedige omstanders in te grijpen. Ze weten de schutter te overmeesteren en ontwapenen hem, waarbij ze hun eigen leven riskeren om anderen te redden.

De politie arriveert snel ter plaatse, arresteert de schutter en beveiligt de omgeving. Hulpdiensten arriveren kort daarna en beginnen met de evacuatie en behandeling van de gewonden. Het winkelcentrum wordt een plaats delict en blijft urenlang afgesloten voor onderzoek.

De onmiddellijke impact van het incident is enorm. Het winkelcentrum wordt volledig ontruimd en de omliggende wegen worden afgesloten, wat leidt tot verkeerschaos en verstoringen voor duizenden mensen. Scholen en bedrijven in de omgeving worden geïnformeerd, en veel mensen vrezen voor verdere aanslagen. De media berichten continu over het incident, wat leidt tot een golf van schok en verontwaardiging in de samenleving.

9.3.30 Cyberaanvallen

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Nederland staat bekend als een van de meest gedigitaliseerde samenlevingen ter wereld. Dit komt door de geavanceerde technologische infrastructuur, de brede acceptatie van digitale diensten en de hoge internetpenetratie. Digitale systemen vormen het zenuwstelsel van de samenleving. Dat biedt veel kansen, maar brengt ook risico's met zich mee. De Nederlandse samenleving is steeds afhankelijker geworden van digitale systemen. Hierbij kan worden gedacht aan handelingen als bellen, reizen, betalen, slimme sensoren in veiligheidssystemen en volledig geautomatiseerde processen in tal van bedrijfstakken. En steeds vaker zijn verschillende systemen ook nog aan elkaar gekoppeld. Digitale systemen raken steeds meer verweven in de samenleving en een duidelijk onderscheid tussen het digitale of fysieke domein is eigenlijk niet meer te maken. De veiligheid in het digitale domein blijft echter ver achter bij die in het fysieke domein. Dit maakt de samenleving kwetsbaar voor onder andere cyberaanvallen.

Een cyberaanval is een opzettelijke en kwaadwillige poging door individuen of groepen om computersystemen, netwerken of digitale infrastructuren te verstoren, beschadigen, of ongeautoriseerde toegang te verkrijgen. Deze aanvallen kunnen variëren van hacking, malware, phishing, ransomware, tot Distributed Denial of Service (DDoS)-aanvallen. Het gaat dus om een moedwillige activiteit van een actor die is gericht op het met digitale middelen verstoren van één of meer digitale processen.

Veel vitale infrastructuren, zoals energievoorziening, transportnetwerken, waterbeheer en gezondheidszorg, zijn sterk gedigitaliseerd en onderling verbonden. Een storing in één systeem kan snel gevolgen hebben voor andere systemen, wat de impact van een cyberaanval kan vergroten. Bedrijven en organisaties zijn vaak afhankelijk van complexe digitale supply chains, bestaande uit leveranciers, partners en dienstverleners. Een cyberaanval op een enkele schakel in de keten kan wijdverspreide verstoringen veroorzaken. Ook de brede acceptatie van cloud computing creëert afhankelijkheden van externe cloud service providers, waardoor een aanval op een grote cloud provider gevolgen kan hebben voor duizenden bedrijven en organisaties.

Casuïstiek en statistiek

De cyberaanvallen die plaatsvonden in 2022 en 2023 passen in het beeld van de digitale dreiging zoals beschreven in het Cybersecuritybeeld Nederland 2023 (CSBN 2023). In Nederland of andere EU-landen deden zich geen maatschappijontwrichtende cyberaanvallen voor. De aard van de incidenten bleef divers, met ransomware-aanvallen die opnieuw een prominent aandeel vormden. Deze aanvallen gingen soms gepaard met de publicatie van buitgemaakte informatie, wat de impact verder vergrootte. Ook de uitval van digitale processen kwam relatief vaak voor.

Opvallend ten opzichte van voorgaande jaren waren de cyberaanvallen door hacktivisten. Hoewel deze voornamelijk in het buitenland plaatsvonden, werden er ook enkele aanvallen in Nederland geregistreerd. Daarnaast maakten enkele incidenten duidelijk dat organisaties deel uitmaken van een breder ecosysteem, waardoor ze indirect te maken kunnen krijgen met cyberaanvallen die andere delen van dat ecosysteem treffen.

Uit casussen zoals de cyberaanval op de Rotterdamse haven in 2017, de uitval van 112 door de KPN-storing in 2019 en kwetsbaarheden in de Citrix-software in 2020 blijkt dat grootschalige cyberincidenten met eventuele maatschappelijke gevolgen realistisch zijn.

Er zijn een aantal zaken die digitale verstoringen en de gevolgbestrijding onderscheiden van een ‘regulier’ of ‘klassiek’ incident:

- De effecten van een digitale verstoring beperken zich niet tot territoriale grenzen en kan fluctueren; er is mogelijk geen duidelijke bronregio aan te wijzen. Tevens kunnen geopolitieke cyberdynamieken regionaal en lokaal grote impact hebben. De aanval op een bedrijf in Oekraïne had bijvoorbeeld gevolgen in de Rotterdamse Haven bij het bedrijf Maersk.
- Voorspellende waarden met betrekking tot schaal, tijdsduur, ernst en cascade-effecten zijn beperkt. Dit maakt het lastig om op een consistente manier met scenariodenken te werken en het handelingsperspectief wordt hierdoor onduidelijker.
- Na een incident is het niet altijd eenvoudig te bepalen of de betrokken systemen weer te vertrouwen zijn.
- Bij een digitale verstoring is het niet altijd (vaak niet) aan de veiligheidsregio om de oorzaak te bestrijden. De veiligheidsregio heeft echter wel met de gevolgen te maken.
- Het feit dat de digitale wereld volledig vervlochten is met de fysieke wereld, maakt dat iedere crisis of ieder incident een cybercomponent kan hebben. Deze alomvattendheid van het risicotype cyber onderscheidt het van andere risico’s.

Oorzaken

Cyberaanvallen worden veroorzaakt door diverse actoren. Landen zoals Rusland, China, Iran en Noord-Korea voeren aanvallen uit voor spionage, sabotage en politieke beïnvloeding. Cybercriminelen, zowel individuen als groepen, richten zich op financieel gewin via ransomware en Cybercrime-as-a-Service. Hacktivisten, gedreven door ideologische motieven, proberen vijandige organisaties te ondermijnen. Insiders, zoals huidige of voormalige medewerkers, kunnen met kwaadwillige intenties interne systemen aanvallen. Daarnaast gebruiken onervaren hackers, of scriptkiddies, bestaande tools om kwetsbaarheden te exploiteren.

Objecten van belang

Aantasting van de cybersecurity kan leiden tot uitval van vitale infrastructuren zoals nutsvoorzieningen, telecommunicatie, openbaar vervoer en ziekenhuizen, wat kan resulteren in de ontwrichting van een groot deel van het maatschappelijk leven. Een cybercrisis kan ook de hulpdiensten treffen, waardoor de hulpverlening niet op gang komt. Bovendien kunnen alarmerings- en communicatiemiddelen zoals het sirenenetwerk en NL Alert doelwit zijn van cyberaanvallen. Deze keteneffecten kunnen op hun beurt leiden tot andere scenario’s die al naar hun aard zijn beschreven.

Het digitale domein is sterk verweven met de samenleving, onder andere door kantoorautomatisering, procesautomatisering, dataopslag en netwerkafhankelijkheid. Deze verwevenheid zorgt ervoor dat cyberaanvallen op veel plaatsen kunnen plaatsvinden en dat de impact van een cyberaanval zich snel door de samenleving kan verspreiden.

Ontwikkelingen

Nederland wordt geconfronteerd met een reeks actuele trends en ontwikkelingen op het gebied van cyberaanvallen, zoals beschreven in het CSBN 2023. De digitale dreiging voor Nederland blijft onverminderd groot en aan verandering onderhevig. Geopolitieke spanningen, zoals de Russische oorlog tegen Oekraïne, dragen bij aan een toename van cyberaanvallen door statelijke actoren. Deze actoren gebruiken cyberaanvallen om hun belangen te behartigen, wat kan leiden tot keteneffecten die vitale processen raken. De Russische oorlog tegen Oekraïne heeft bijvoorbeeld geleid tot een opleving van hacktivisme, waarbij ideologisch gedreven cyberaanvallen worden uitgevoerd.

De complexiteit en verwevenheid van digitale processen, systemen en netwerken in Nederland creëren een groot en groeiend aanvalsoppervlak. Dit maakt de digitale infrastructuur kwetsbaar voor cyberaanvallen. Verouderde informatiesystemen en de toename van het aantal Internet of Things (IoT)-apparaten vergroten deze kwetsbaarheid. IoT-apparaten, die vaak beperkte beveiligingsmogelijkheden hebben, worden steeds vaker ingezet binnen kritieke infrastructuren, wat de mogelijke gevolgen van een aanval ernstig kan maken.
Cybercriminelen blijven een aanzienlijke dreiging vormen vanwege het lucratieve verdienmodel dat cybercriminaliteit biedt. Ransomware blijft een prominente methode, waarbij criminelen niet alleen gegevens versleutelen maar ook stelen om slachtoffers onder druk te zetten met publicatie. De commercialisering van cyberaanvallen, zoals Cybercrime-as-a-Service, maakt het voor minder technisch onderlegde criminelen mogelijk om aanvallen uit te voeren, wat de dreiging verder vergroot.

Operationele technologie (OT), die een cruciale rol speelt in het aansturen van vitale processen, blijft een kwetsbare bouwsteen. De verwevenheid van OT met informatietechnologie (IT) en de integratie van Industrial Internet of Things (IIoT) vergroten het aanvalsoppervlak en het risico op compromittering van deze systemen. Ondanks de groeiende aandacht voor de weerbaarheid van OT zijn er nog belangrijke uitdagingen en ruimte voor verbetering.

Een andere ontwikkeling is dat aanvallers steeds vaker gebruik van kunstmatige intelligentie en machine learning om geavanceerdere en effectievere aanvallen uit te voeren. Dit verhoogt zowel de waarschijnlijkheid als de impact van succesvolle aanvallen.

Maatregelen

Preventief

Er is een Coördinatiekaart Cybergevolgbestrijding en digitale ontwrichting welke zich primair richt op de gevolgen van een extern cyberincident met een maatschappelijke impact.

Partners

De regionale crisisorganisatie is verantwoordelijk voor het bestrijden van de fysieke effecten bij cybercrises. Het Nationaal Cyber Security Center (NCSC) vergroot de digitale weerbaarheid via organisaties binnen de rijksoverheid en vitale processen, speelt een coördinerende rol bij nationale cybercrises, deelt informatie om de digitale weerbaarheid te versterken en helpt bij het opzetten van samenwerkingsverbanden zoals ISAC en CSIRT. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) en het Nationaal Crisis Centrum (NCC) zijn beschikbaar voor hulp, vragen en afstemming en kunnen op verzoek een coördinerende rol oppakken richting betrokken veiligheidsregio's en landelijke partners. De Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD) is de sectorale CERT/CSIRT voor alle Nederlandse gemeenten en onderdeel van de VNG, ondersteunt gemeenten bij informatiebeveiliging en fungeert als schakelpunt met het NCSC. Vitale en niet-vitale bedrijven, instellingen en organisaties die getroffen worden door een digitale crisis blijven zelf verantwoordelijk voor de continuïteit van de eigen processen en dienstverlening.

Perceptie

Risicoperceptie onderzoek VRBZO 2021, aantasting cybersecurity/cyberdreigingen.
Maakt zich wel eens zorgen: 56% van de inwoners maakt zich minimaal 1 keer per jaar zorgen.
Ik ben niet voorbereid: 68% van de inwoners vindt zich niet voorbereid.
Informatiebehoefte: 28% geeft aan in (zeer) grote mate informatiebehoefte te hebben.

In de regionale factsheet VRBZO van de najaarsmeting Risico- en Crisisbarometer 2023 is het risico ‘Cyberdreigingen’ opgenomen. Dit risico wordt als meest waarschijnlijk risico ingeschat. Uit de factsheet blijkt:

- Ingeschatte waarschijnlijkheid: 74% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant vindt ‘cyberdreigingen’ (zeer) waarschijnlijk, dit percentage is gelijk aan het percentage van de Nederlanders.
- Zorgen over risico’s en dreigingen: 43% van de inwoners in de regio Zuidoost-Brabant geeft aan zich zorgen te maken over cyberdreigingen, tegenover 46% van de Nederlanders.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Omdat er talloze situaties denkbaar zijn als het gaat om cyberaanvallen, in combinatie met een mogelijke doorwerking naar het fysieke domein, hangt de impact samen met de omvang, ernst en complexiteit van de verstoring die zich voordoet. De gevolgen van cyberaanvallen kunnen doordringen in alle lagen van de samenleving. Duidelijk is dat er niet één soort cyberaanval bestaat; de verschijningsvormen van cyberaanvallen en de gevolgen daarvan zijn divers. Gevolgen van cyberaanvallen kunnen optreden bij een breed scala aan organisaties, overheidsdiensten en vitale infrastructuren. En door de sterke verwevenheid van digitale systemen kunnen aanvallen op een enkel systeem snel doorwerken naar andere sectoren. Dit leidt tot bredere maatschappelijke ontwrichting, met name in sectoren zoals logistiek, financiële dienstverlening en de maakindustrie. Vele scenario's zijn denkbaar. Door deze breedte van het thema en de dreigingscategorieën is het moeilijk om generaliserende conclusies te trekken over de omvang en aard van de impact van de onderliggende fenomenen in relatie tot specifieke veiligheidsbelangen of criteria.

Cyberaanvallen vormen een complexe en veelzijdige dreiging met potentieel verregaande gevolgen. Aanvallen kunnen zo verstorend zijn dat ze langdurig impact hebben op organisaties en ketens. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan een uitval van vitale infrastructuur zoals de elektriciteits- of drinkwatervoorziening, het internet of betalingsverkeer. De dreiging neemt derhalve toe doordat maatschappelijke processen door de digitale ontwikkelingen makkelijker op grote schaal kunnen worden verstoord. Een cyberaanval kan dan ook leiden tot maatschappelijke onrust of verstoring van de openbare orde, mede door moeilijk te voorspellen cascade-effecten. Een digitale verstoring kan ook directe impact hebben op de veiligheidsregio zelf.

Het is niet ondenkbaar dat er slachtoffers vallen door de gevolgverstoringen in de samenleving. Afhankelijk van de specifieke organisaties die geraakt worden, kunnen bepaalde processen in de zorg, het verkeer en andere vitale sectoren verstoord raken, wat kan leiden tot dodelijke incidenten. Ernstige zijn eveneens mogelijk door de gevolgverstoringen in de samenleving.

Ook de economische schade door cyberaanvallen kan aanzienlijk zijn. Zowel mkb-bedrijven als grote ondernemingen kunnen te maken krijgen met stillegging van productie, verlies van klantgegevens en financiële verliezen door herstelkosten en gemiste inkomsten. Dit kan leiden tot faillissementen en economische instabiliteit. Aanvallen op hightech bedrijven kunnen leiden tot diefstal van intellectueel eigendom, verstoring van onderzoek en ontwikkeling, en verlies van concurrentievoordeel. Dit heeft niet alleen financiële gevolgen, maar kan ook de technologische vooruitgang belemmeren.

Cyber aanvullen kunnen aanzienlijke sociaal-psychologische impact hebben. Ze kunnen angst en onveiligheidsgevoelens veroorzaken, ondermijnen het vertrouwen in technologie en instellingen, en leiden tot stress en psychische gezondheidsproblemen. Daarnaast kunnen ze sociale cohesie aantasten en de verspreiding van misinformatie bevorderen, wat tot verdere verwarring en polarisatie leidt.

Waarschijnlijkheid

De waarschijnlijkheid van cyberaanvallen met een ontwrichtende werking in Nederland is aanzienlijk toegenomen. De combinatie van een groter en complexer aanvalsoppervlak, geopolitieke spanningen, lucratieve cybercriminaliteit en geavanceerde aanvalstechnieken maakt Nederland bijzonder kwetsbaar voor dergelijke aanvallen.

Illustratief scenario

Op een drukke maandagochtend in oktober wordt de regio Zuidoost-Brabant getroffen door een gerichte cyberaanval die zowel midden- en kleinbedrijven (mkb) als ziekenhuizen raakt. De aanval begint met een phishingcampagne gericht op bedrijven in diverse sectoren, waaronder detailhandel, productie en gezondheidszorg. Kwaadaardige e-mails verleiden medewerkers om een geïnfecteerde bijlage te openen, waardoor ransomware wordt geïnstalleerd die zich snel door de netwerken verspreidt.

Binnen enkele uren zijn de IT-systemen van tientallen mkb-bedrijven en meerdere ziekenhuizen versleuteld, inclusief klantgegevens, orderverwerking, betalingssystemen en medische dossiers. De aanvallers eisen losgeld in cryptocurrency in ruil voor het ontsleutelen van de gegevens. Bedrijven kunnen geen transacties verwerken, bestellingen plaatsen of hun dagelijkse activiteiten uitvoeren, wat leidt tot chaos en onzekerheid.

De gevolgen zijn onmiddellijk merkbaar. Winkels kunnen geen betalingen accepteren of nieuwe voorraad bestellen. Productiebedrijven moeten hun activiteiten stilleggen omdat ze geen toegang hebben tot cruciale gegevens en machines die door de ransomware zijn vergrendeld. In de ziekenhuizen kunnen artsen en verpleegkundigen geen toegang krijgen tot patiëntendossiers, wat de zorg voor hun patiënten ernstig belemmert. Operaties moeten worden uitgesteld of geannuleerd, en de spoedeisende hulp kan geen nieuwe patiënten opnemen, wat de druk op andere zorginstellingen verhoogt.

Om de bereikbaarheid, toegankelijkheid en opvang van acute patiënten te borgen, worden er snel noodmaatregelen getroffen. Ambulances worden omgeleid naar ziekenhuizen buiten de regio en tijdelijke medische hulpposten worden opgezet om de meest urgente zorg te bieden. De regionale gezondheidsdiensten coördineren met hulpdiensten om ervoor te zorgen dat kritieke patiënten zo snel mogelijk de benodigde zorg ontvangen.

Het herstelproces duurt dagen, waarbij bedrijven en ziekenhuizen noodgedwongen overstappen op handmatige processen om hun klanten en patiënten te blijven bedienen. Medische gegevens worden handmatig bijgehouden, wat de werklast voor het personeel aanzienlijk verhoogt en de kans op fouten vergroot. De financiële schade is aanzienlijk, met verloren inkomsten, kosten voor herstelwerkzaamheden en mogelijke reputatieschade.

9.3.31 Ramp op afstand

Eigenschappen risico

Geografische en temporele kenmerken

Een ‘ramp op afstand’ verwijst naar een ramp die zich buiten Nederland voordoet, maar waarvan de gevolgen merkbaar zijn voor Nederlanders. Dit kan bijvoorbeeld gaan om Nederlandse inwoners die betrokken raken bij een groot ongeluk of een natuurramp in het buitenland. Een ramp op afstand kan zich overal ter wereld voordoen. Gedacht kan worden aan gebieden waar veel Nederlanders naartoe reizen voor vakantie of werk. Bijvoorbeeld conflictgebieden waar Nederlanders werkzaam zijn, zoals het Midden-Oosten, Afrika of delen van Zuid-Amerika. Daarnaast zijn er gebieden die gevoelig zijn voor natuurrampen, zoals aardbevingen, tsunami's, orkanen en overstromingen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de ring van vuur in de Stille Oceaan, de Caribische eilanden en Zuid-Azië. Dergelijke natuurrampen zoals orkanen, tyfoons en moessonoverstromingen zijn vaak seizoensgebonden. Het orkaanseizoen in de Atlantische Oceaan loopt bijvoorbeeld van juni tot november, terwijl het moessonseizoen in Zuid-Azië meestal van juni tot september duurt. Aan de andere kant zijn rampscenario's zoals aardbevingen, terrorisme of grote industriële ongevallen moeilijk te voorspellen en kunnen op elk moment plaatsvinden. Tijdens vakantieperiodes, zoals de zomer- en kerstvakantie, reizen meer Nederlanders naar het buitenland, wat de kans vergroot dat een ramp op afstand een significante impact op Nederlandse inwoners heeft.

Demografische kenmerken

Nederlanders die veel reizen, vooral naar verre en exotische bestemmingen, lopen een groter risico om betrokken te raken bij een ramp op afstand. Jongeren en werkende volwassenen zijn vaak de groepen die het meest reizen voor zowel vakantie als werk. Personen die werken voor internationale bedrijven, NGO's of overheidsorganisaties kunnen zich vaak bevinden in risicovolle gebieden. Dit betreft vaak diplomaten, hulpverleners en expats die actief zijn in conflictgebieden of regio's met een verhoogd risico op natuurrampen.

Daarnaast hebben bepaalde etnische gemeenschappen in Nederland nauwe banden met hun landen van herkomst. Bij rampen in deze landen kan er een aanzienlijke betrokkenheid en bezorgdheid zijn binnen deze gemeenschappen in Nederland.

Sociaaleconomische kenmerken

Mensen met een hogere socio-economische status hebben vaak meer financiële middelen om naar verre bestemmingen te reizen. Hierdoor kunnen zij vaker direct betrokken raken bij rampen op afstand. Dit geldt zowel voor toeristische reizen als voor zakelijke reizen. Bij mensen met een lagere socio-economische status bestaat echter ook de kans om betrokken te raken bij een ramp op afstand. Deze mensen hebben juist minder financiële middelen, waardoor zij vaker kiezen voor een meer budget manier van reizen. Denk hierbij aan een lange busreis. (voornamelijk toeristische reizen). Een ander risico is dat zij mogelijk vaker kiezen voor goedkopere hotels en accommodaties die in slechte staat kunnen zijn.

Casuïstiek en statistiek

Een van de meest aangrijpende voorbeelden van een ramp op afstand is het neerhalen van Malaysia Airlines vlucht MH17 op 17 juli 2014. Het vliegtuig, dat op weg was van Amsterdam naar Kuala Lumpur, werd neergeschoten boven Oost-Oekraïne, waarbij alle 298 inzittenden, waaronder 196 Nederlanders, om het leven kwamen. Deze ramp leidde tot enorme maatschappelijke ontwrichting in Nederland. De stoet lijkwagens die vanaf Vliegbasis Eindhoven vertrok, werd een symbool van nationale rouw. De belangrijkste gevolgen waren emotionele en psychosociale impact op nabestaanden, de noodzaak voor intensieve coördinatie van repatriëring, en diplomatieke spanningen tussen Nederland en andere betrokken landen.

Maar ook de verwoestende aardbeving die in april 2015 plaatsvond in Nepal is een voorbeeld van een ramp op afstand. Deze ramp had een aanzienlijke impact op Nederlandse reizigers die op dat moment in het land waren voor toerisme of vrijwilligerswerk. De ramp leidde tot een gecoördineerde inspanning voor repatriëring en hulpverlening vanuit Nederland. De gevolgen omvatten uitgebreide humanitaire hulpacties, ondersteuning van overlevenden en nabestaanden.

Een ramp op afstand kan een enorme impact kan hebben op een lokale gemeenschap, vooral wanneer veel personen uit dezelfde gemeenten betrokken zijn. Een dergelijk voorbeeld is het busongeluk in de Sierre-tunnel in Zwitserland in maart. Bij het ongeluk kwamen 28 mensen om het leven, waaronder 22 kinderen. Veel van de kinderen kwamen uit Lommel en Heverlee, twee gemeenten in België, maar ook meerdere Nederlandse kinderen waren betrokken bij het ongeluk.

Oorzaken
Rampen op afstand kunnen vele oorzaken hebben, variërend van natuurrampen tot menselijke activiteiten en conflicten waarbij Nederlanders betrokken raken.

Ontwikkelingen
De waarschijnlijkheid van een ramp op afstand neemt toe door de groeiende globalisering en toegenomen reisactiviteit van Nederlanders. Meer mensen reizen naar verre bestemmingen, wat de kans vergroot dat ze betrokken raken bij een ramp of crisis in het buitenland. Door het toenemende gebruik van internet en sociale media verspreidt nieuws zich sneller, waardoor mensen zich wereldwijd meer betrokken voelen bij rampen.

Maatregelen
Er is bewustwording bij gemeenten dat het hen kan overkomen en dat er dan een taak en rol voor hen is weggelegd. Welke rol dit is, is sterk afhankelijk van de aard van het incident. De reguliere processen van bevolkingszorg binnen de crisisorganisatie kunnen de gemeente hierin ondersteunen. Afhankelijk van de impact kan er ook een rol zijn weggelegd voor de landelijke overheid.

Partners
Het Ministerie van Buitenlandse Zaken coördineert consulaire bijstand en werkt samen met buitenlandse autoriteiten. Ambassades en consulaten bieden lokale ondersteuning aan Nederlanders in het getroffen gebied, helpen bij evacuatie en regelen tijdelijke huisvesting en medische zorg. Ook hulpverleningscentrales, die namens de verzekeraars hulp bieden, zijn belangrijk binnen dit crisistype. Zij zorgen voor praktische ondersteuning en logistieke hulp. Het Nederlandse Rode Kruis verleent humanitaire hulp en psychosociale ondersteuning, terwijl lokale gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant de getroffen families kunnen ondersteunen door bijvoorbeeld bijeenkomsten te organiseren en informatie te verstrekken. De GGD biedt medische zorg en psychosociale hulp aan teruggekeerde slachtoffers.

Maatschappelijke aandacht
De maatschappelijke aandacht voor rampen op afstand hangt af van de aard, omvang en locatie van de ramp, evenals de betrokkenheid van specifieke groepen zoals kinderen. Grote rampen met veel slachtoffers en uitgebreide media-aandacht leiden tot meer maatschappelijke betrokkenheid. Het gebruik van sociale media en de tijd van het jaar kunnen deze aandacht verder vergroten. Zo hebben gebeurtenissen die plaatsvinden tijdens vakantieperiodes, zoals de zomer- en kerstvakantie, vaak een grotere impact omdat er dan meer Nederlanders in het buitenland zijn.

Gevolgen en waarschijnlijkheid

Gevolgen

	Impactcriteria	Score
1.1	Aantasting integriteit grondgebied	
2.1	Doden	
2.2	Ernstig gewonden en chronisch zieken	
2.3	Lichamelijk lijden (gebrek aan primaire levensbehoeften)	
3.1	Kosten	
4.1	Langdurige aantasting natuur en milieu	
5.1	Verstoring van het dagelijks leven	
5.2	Aantasting lokaal en regionaal bestuur	
5.3	Sociaal psychologische impact	
6.1	Aantasting cultureel erfgoed	

Rampen op afstand kunnen aanzienlijke gevolgen hebben afhankelijk van de aard en omvang van de ramp. Zowel voor de direct getroffenen in het rampgebied als voor betrokkenen in Nederland. Allereerst kunnen er doden en ernstig gewonden vallen in het land waar de ramp plaatsvindt. De emotionele en psychosociale impact op families of gemeenschappen kan enorm zijn, met intense rouw en trauma tot gevolg. Collectieve rouw binnen gemeenschappen leidt tot een sterke behoefte aan emotionele en psychologische ondersteuning, evenals gemeenschappelijke herdenkingsactiviteiten.

Daarnaast kunnen rampen op afstand diplomatieke en politieke gevolgen hebben. Internationale samenwerking is vaak vereist, wat kan leiden tot diplomatieke uitdagingen en samenwerkingsovereenkomsten. Eventuele politieke gevolgen spelen eerder landelijk dan regionaal. Daar waar opzet in het spel is, is maatschappelijke onrust denkbaar.

Een ramp op afstand kan ook aanzienlijke kosten veroorzaken. Bijvoorbeeld voor de repatriëring van slachtoffers en gewonden, medische behandelingen en langdurige zorg, en psychologische ondersteuning voor nabestaanden.

Media-aandacht en publieke betrokkenheid spelen eveneens een grote rol. Uitgebreide media verslaggeving kan bewustwording en steun mobiliseren, maar legt ook extra druk op de betrokkenen. Publieke betrokkenheid leidt vaak tot massale steunbetuigingen en hulpacties, zoals inzamelingen en herdenkingsbijeenkomsten.

Waarschijnlijkheid

De kans op een ramp op afstand is niet te berekenen maar zeker voorstelbaar. Wel neemt de waarschijnlijkheid van een ramp op afstand toe door de groeiende globalisering en toegenomen reisactiviteit van Nederlanders. Meer mensen reizen naar buitenlandse bestemmingen, wat ook de kans vergroot dat ze betrokken raken bij een ramp of crisis in het buitenland.

Illustratief scenario

Een groep Nederlandse schoolkinderen uit de regio Zuidoost-Brabant is op schoolreis naar Italië. De leerlingen, afkomstig van een middelbare school, reizen samen met hun leraren en enkele ouders als begeleiders. Ze zijn onderweg naar een historische stad voor een culturele uitwisseling en excursie. Tijdens een rit door de bergen raakt de bus van de weg en kantelt na een bocht. De oorzaak blijkt een combinatie van vermoeidheid van de chauffeur en een onverwachte scherpe bocht in de weg. Het ongeval veroorzaakt paniek en verwondingen onder de passagiers. Tragisch genoeg komen een aantal kinderen om het leven door het ongeval.

Direct na het ongeval worden lokale Italiaanse hulpdiensten ingeschakeld. Ambulances, brandweer en politie arriveren snel ter plaatse om eerste hulp te verlenen en gewonden te evacueren naar nabijgelegen ziekenhuizen. Enkele kinderen en begeleiders hebben ernstige verwondingen opgelopen en moeten direct geopereerd worden. De Nederlandse ambassade in Rome wordt onmiddellijk geïnformeerd en start met het coördineren van hulp voor de getroffen Nederlanders. Ambassadepersoneel reist af naar de plaats van het ongeval om ondersteuning te bieden en fungeert als contactpunt voor Italiaanse autoriteiten en de Nederlandse slachtoffers.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Nederland opent een noodlijn voor de families van de betrokkenen en stelt een crisisteam samen. Lokale gemeenten in Zuidoost-Brabant worden geïnformeerd en bereiden zich voor op de terugkeer van de leerlingen en begeleiders. Hulpverleningscentrales van verzekeraars regelen de repatriëring en verdere medische zorg voor de gewonden. De media in Nederland pikken het nieuws snel op, wat leidt tot brede nationale aandacht. Lokale gemeenschappen in Zuidoost-Brabant tonen hun medeleven en organiseren steunbetuigingen. Scholen in de regio houden herdenkingsbijeenkomsten en bieden psychosociale ondersteuning aan leerlingen en families.

Afwegingskader verdieping en doorleving risico's

Het regionaal risicoprofiel (RRP) is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. Onderdeel van de risico-inventarisatie is een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties, die in de risicoanalyse verder worden geïnterpreteerd en geanalyseerd. Op basis van dit inzicht kan het bestuur van de veiligheidsregio beleid voeren ten aanzien van deze risico's.

Voor de ontwikkeling van het RRP heeft het MT besloten om dit volgens een groeimodel op te stellen en dit besluit ter informatie aan het bestuur voorgelegd. De risico's zijn zo volledig mogelijk in kaart gebracht op basis van de beschikbare informatie en er is een check uitgevoerd door de betrokken partners. In de komende jaren zal VRBZO, samen met deze partners, de risico's verder verdiepen en doorleven. De aanpak en diepgang hiervan zal in samenspraak met de betrokken partners worden bepaald. Ook zal worden bepaald hoe vaak de risico's opnieuw tegen het licht worden gehouden, bijvoorbeeld ieder half jaar. Ter ondersteuning van deze aanpak is een afwegingskader ontwikkeld. Dit kader is bedoeld om te bepalen welk risico als eerste aan de beurt is voor verdere verdieping en doorleving.

Voorheen werd het RRP elke vier jaar geactualiseerd voorafgaand aan het regionaal beleidsplan. Hoewel deze periode logisch is in relatie tot het beleidsplan, zorgde deze werkwijze ervoor dat het RRP een statisch karakter had. De praktijk wijst uit dat risico's steeds sneller veranderen in aard en omvang, wat de behoefte heeft doen ontstaan aan een dynamische aanpak van het RRP. Een dynamisch RRP stelt VRBZO in staat sneller in te spelen op veranderingen in de omgeving. Het tussentijds verdiepen en doorleven van de risico's uit het RRP 2025-2028 sluit goed aan bij deze behoefte.

Het afwegingskader bestaat uit onderstaande criteria. Het is belangrijk om te benadrukken dat er geen rangorde is binnen de criteria; het criterium dat bovenaan staat, kent niet automatisch meer gewicht dan de anderen. De kracht van het afwegingskader ligt juist in de gezamenlijke afweging van deze criteria, waarbij het geheel moet worden beschouwd om een goede prioritering te waarborgen.

Gevolgen en waarschijnlijkheid	Dit criterium beoordeelt zowel de potentiële gevolgen van een crisistype als de waarschijnlijkheid dat het zich zal voordoen. Hoe groter de verwachte gevolgen en hoe waarschijnlijker het is dat een crisistype optreedt, hoe hoger de prioriteit.
Beleidsrendement	Dit criterium kijkt naar de effectiviteit van beleidsinterventies om de gevolgen van een crisistype te verminderen of te beheersen. Als gerichte beleidsmaatregelen veel kunnen bijdragen aan risicobeperking, krijgt het betreffende crisistype een hogere prioriteit.
Landelijke richting en doelstellingen	De prioritering van crisistypen moet ook rekening houden met de landelijke richting en doelstellingen, zoals vastgelegd in beleid of wetgeving. Crisistypen die bijdragen aan het realiseren van deze landelijke doelen of afspraken, verdienen hogere prioriteit.
Preparatie	Dit criterium kijkt naar de bestaande voorbereidingen op een crisistype. Indien de preparatie al uitgebreid en toereikend is, of er niet meer mogelijk is binnen de grenzen van het redelijke, kan dit crisistype mogelijk lagere prioriteit krijgen ten opzichte van crisistypen waarvoor de preparatie nog tekortschiet.

Capaciteiten	Hier wordt beoordeeld of capaciteiten beschikbaar zijn om een crisistype effectief te beheersen. Crisistypen waarvoor de beschikbare capaciteiten ontoereikend zijn, kunnen mogelijk een hogere prioriteit krijgen.
Publieke perceptie en media-aandacht	Crisistypen die in de publieke en media-aandacht staan, kunnen de maatschappelijke en politieke druk vergroten om actie te ondernemen. Dit beeld van het publiek kan de prioriteit van een crisistype verhogen, wanneer er risicoperceptie is zijn inwoners veel eerder geneigd om zelf te handelen.
Financiële implicaties	De kosten voor het voorkomen of beheersen van een crisistype kunnen ook van invloed zijn op de prioritering. Wanneer de kosten voor maatregelen niet in verhouding staan tot de verwachte opbrengsten, kan dit een reden zijn om af te zien van verdere uitwerking.

Bestuursopdracht 2024

Uitwerking deelopdracht 1 – voldoen aan wet- en regelgeving



Toelichting raden en commissie
Zienswijze begrotingswijziging

Bestuursopdracht 2024

Deelopdracht 1:
voldoen aan wet- en regelgeving

Deelopdracht 2:
basis op orde brengen

Deelopdracht 3:
komen tot een beleidsplan



Deelopdracht 1

Op zo kort mogelijke termijn v
onderwerpen waarbij op dit m
en regelgeving en wat nodig
te voldoen. Criterium voor opl
medewerkers moet zijn geborgd en de bedrijfscontinuïteit en taakuitvoering kan worden gegarandeerd. Hierbij wordt de bandbreedte voor invulling van verbeteringen en de voorgestelde invulling aangegeven en voorzien van een planning. Dit overzicht zal, zo nodig voorzien van een voorstel voor besluitvorming, in het Algemeen Bestuur van 10 juli worden besproken.

… dat de veiligheid van medewerkers moet zijn geborgd en de bedrijfscontinuïteit en taakuitvoering kan worden gegarandeerd.

Hoe is het zo ver gekomen?

Zelfreflectie

- DNA van hulpverleners
- Niet delen van eigen constateringen en meningen
- Zelf ter hand nemen als anderen het niet (kunnen) doen
- Van intern gericht naar ‘samen met partners’
- Focus op langdurige crises

Maatschappelijke ontwikkelingen

- Complexere veiligheidsvraagstukken
- Verzwaring wet- en regelgeving
- Noodzaak informatievoorziening
- Continuïteit en betrouwbaarheid
- Oplopende spanningen
- Milieu en klimaat

Historische context

- Sinds 2014 geregionaliseerd met plafond gemeentelijke bijdragen
- Toekomstvisie Brandweerzorg met opdracht bezuiniging 10%
- Verstoren balans door incidentele bezuinigingen en ontwikkelingen
- Indexering conform afspraak 4GR
- Enkele specifieke verhogingen
- Inconsistente bedrijfsvoering

Historie besluitvorming

2014	Regionalisering Brandweer (ca -/- € 1 miljoen)
2015 – 2018	Toekomstvisie Brandweerzorg (ca -/- € 5 miljoen)
2019	Aanvullende bezuiniging (ca -/- € 1 miljoen)
2020	Arbeidshygiëne (ca -/- € 0,4 miljoen)
2021	Visie VRBZO 2025 (kostenneutraal)
2022 – 2023	Extra inflatiecorrectie en ‘harde’ kostenstijgingen (+/+)

Indexering waren steeds conform *Beleidskaders P&C-documenten 4GR*

Thema's (opbouw van de uitwerking van de bestuursopdracht)

Taakuitvoering



Huisvesting & Materieel







Personele Zorg

Ondersteuning

Taakuitvoering

Realistisch oefenen









Aantoonbare vakbekwaamheid

Extra vrijwilligers

Huisvesting & Materieel

Keuring installaties



Object-communicatie





Werkplaatsen



Verduurzaming

Personele zorg

Fysieke test

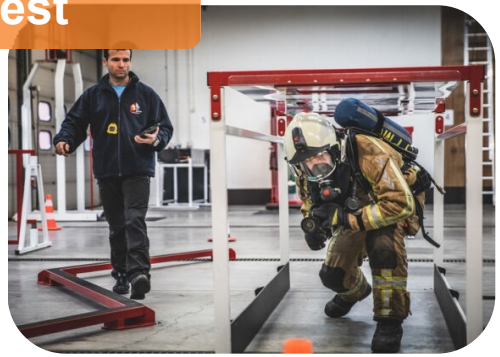



Duurzame inzetbaarheid



BHV organisatie

Ondersteuning



Wie wordt de Beste Bestuurder 2024?

Binnenlands Bestuur

bestuur en organisatie financiën ruimte en milieu sociaal digitaal carrière juridisch

digitaal / nieuws

Veiligheidsregio in Gelderland slachtoffer van gijzelsoftware

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) is het slachtoffer van gijzelsoftware.

Redactie 14 september 2020

De Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) is het slachtoffer van gijzelsoftware. Dat meldt de VNOG op zijn website. De veiligheid is niet in het geding. Uit welke hoek de aanval komt is niet bekend, stelt de VNOG.

Delen van systeem werken

De interne systemen zijn geraakt en werken beperkt, ook e-mail kan niet worden gebruikt. Maar de informatie die de brandweer nodig heeft bij een uitruk is wel beschikbaar. Ook de meldingssystemen P2000 en C2000 werken gewoon. De rol van de veiligheidsregio bij de bestrijding van het coronavirus gaat gewoon door, stelt de VNOG.

Vacatures

Compliance officer en ENSIA coördinator
OVER-gemeenten

Informatiemanager
JS Consultancy

Chief Information Security Officer/ Privacy Officer
BghU

Chief Information Security Officer (CISO)
Provincie Noord-Holland

Procesmanager DBBO: Defensie Bewakings- en Beveiligingssysteem
JS Consultancy

Bekijk alle vacatures →

Het belangrijkste overheidsnieuws van de dag

Schrijf je in voor de Binnenlands Bestuur nieuwsbrief

aanmelden →



deVolkskrant

Log in

Oorzaak van landelijke computerstoring 'fout in softwarecode', waarschijnlijk geen kwade opzet

De oorzaak van de computerstoring bij hulpdiensten en overheidsorganisaties ontstond door 'een fout in de softwarecode', zegt minister Ruben Brekelmans. Volgens hem is er geen kwade opzet in het spel. Ook zou de Nederlandse veiligheid niet in het geding zijn geweest.

Peter van Ammelrooy en Sebas van Aert 28 augustus 2024, 22:48

Bewaren Delen

Fasering deelopdracht 1

Jaar	Totale vraag prijspeil 2025	Uit onderbesteding	Uit reserve	Van gemeente
2025	€ 3.130.000	€ 1.000.000		€ 2.130.000
2026	€ 5.000.000	€ 1.000.000	€ 1.870.000	€ 2.130.000
2027	€ 6.000.000		€ 1.330.000	€ 4.670.000
2028	€ 6.000.000			€ 6.000.000

Tabel ook in Kadernota 2026

Gemeente	Bijdrage 2026 exclusief bestuurlijke opdracht	Bestuurlijke opdracht, jaarschijf 2026 aandeel gemeenten	Totale bijdrage 2026	Bestuurlijke opdracht, jaarschijf 2027 aandeel gemeenten	2027	Bestuurlijke opdracht, jaarschijf 2028 aandeel gemeenten	2028	2029
Asten	€ 1.140.624	€ 43.222	€ 1.183.846	€ 51.542	€ 1.235.388	€ 26.988	€ 1.262.376	€ 1.262.376
Bergeijk	€ 1.502.534	€ 57.037	€ 1.559.571	€ 68.016	€ 1.627.587	€ 35.615	€ 1.663.202	€ 1.663.202
Gemeente Best	€ 1.898.481	€ 72.152	€ 1.970.633	€ 86.040	€ 2.056.673	€ 45.052	€ 2.101.725	€ 2.101.725
Bladel	€ 1.534.346	€ 58.251	€ 1.592.597	€ 69.464	€ 1.662.061	€ 36.373	€ 1.698.434	€ 1.698.434
Cranendonck	€ 1.451.489	€ 55.089	€ 1.506.578	€ 65.693	€ 1.572.270	€ 34.398	€ 1.606.668	€ 1.606.668
Deurne	€ 2.098.330	€ 79.780	€ 2.178.110	€ 95.137	€ 2.273.247	€ 49.816	€ 2.323.063	€ 2.323.063
Eersel	€ 1.429.842	€ 54.262	€ 1.484.105	€ 64.[illegible]7	€ 1.[illegible]48.[illegible]12	€ 33.882	€ 1.582.694	€ 1.582.694
Eindhoven	€ 19.419.721	€ 740.989	€ 20.160.710	€ 883.6[illegible]0	€ 21.[illegible]44.[illegible]30	€ 462.683	€ 21.507.013	€ 21.507.013
Geldrop-Mierlo	€ 2.557.724	€ 97.317	€ 2.655.041	€ 116.049	€ 2.771.090	€ 60.766	€ 2.831.856	€ 2.831.856
Gemert-Bakel	€ 2.010.052	€ 76.411	€ 2.086.462	€ 91.119	€ 2.177.581	€ 47.712	€ 2.225.293	€ 2.225.293
Heeze-Leende	€ 1.068.[illegible]4	€ 4[illegible]482	€ 1.109.315	€ 48.274	€ 1.157.[illegible]	€ [illegible]	€ 1.182.866	€ 1.182.866
Helmond	€ 6.[illegible]6.054	€ 2[illegible]47[illegible]	€ [illegible]276.[illegible]1	€ [illegible]74.84[illegible]	€ [illegible].55[illegible].372	€ [illegible]	€ 6.695.284	€ 6.695.284
Laarbeek	€ 1.523.[illegible]78	€ 5[illegible]84[illegible]	€ [illegible]581.[illegible]26	€ 68.98[illegible]	€ 1.65[illegible].609	€ 36.12[illegible]	€ 1.686.730	€ 1.686.730
Nuenen c.a.	€ 1.567.846	€ 59.530	€ 1.627.377	€ 70.989	€ 1.698.366	€ 37.172	€ 1.735.537	€ 1.735.537
Oirschot	€ 1.232.693	€ 46.737	€ 1.279.430	€ 55.733	€ 1.335.163	€ 29.183	€ 1.364.345	€ 1.364.345
Reusel-De Mierden	€ 974.478	€ 36.880	€ 1.011.358	€ 43.979	€ 1.055.336	€ 23.028	€ 1.078.365	€ 1.078.365
Someren	€ 1.342.339	€ 50.922	€ 1.393.261	€ 60.724	€ 1.453.985	€ 31.796	€ 1.485.782	€ 1.485.782
Son en Breugel	€ 1.038.237	€ 39.314	€ 1.077.551	€ 46.881	€ 1.124.432	€ 24.548	€ 1.148.980	€ 1.148.980
Valkenswaard	€ 2.117.777	€ 80.523	€ 2.198.300	€ 96.022	€ 2.294.323	€ 50.279	€ 2.344.602	€ 2.344.602
Veldhoven	€ 2.928.619	€ 111.475	€ 3.040.094	€ 132.933	€ 3.173.027	€ 69.606	€ 3.242.633	€ 3.242.633
Waalre	€ 1.090.381	€ 41.304	€ 1.131.685	€ 49.255	€ 1.180.940	€ 25.791	€ 1.206.731	€ 1.206.731
Totaal	**€ 55.974.180**	**€ 2.130.000**	**€ 58.104.180**	**€ 2.540.000**	**€ 60.644.181**	**€ 1.330.000**	**€ 61.974.180**	**€ 61.974.180**

		Al in 2026 verhoogd	€ 2.130.000	Al in 2026 verhoogd	€ 2.130.000
				Al in 2027 verhoogd	€ 2.540.000
Subtotaal bestuurlijke opdracht:	€ 2.130.000		€ 4.670.000		€ 6.000.000

Gevolgen per gemeente – na 1e wijziging begroting 2025

Gemeente	Bijdrage 2025 primaire begroting	1e wijziging 2025	Bijdrage na 1e wijziging
Asten	€ 1.097.282	€ 43.222	€ 1.140.504
Bergeijk	€ 1.445.439	€ 57.037	€ 1.502.476
Gemeente Best	€ 1.826.341	€ 72.152	€ 1.898.492
Bladel	€ 1.476.042	€ 58.251	€ 1.534.293
Cranendonck	€ 1.396.334	€ 55.089	€ 1.451.422
Deurne	€ 2.018.595	€ 79.780	€ 2.098.375
Eersel	€ 1.375.510	€ 54.262	€ 1.429.772
Eindhoven	€ 18.681.790	€ 740.989	€ 19.422.779
Geldrop-Mierlo	€ 2.460.533	€ 97.317	€ 2.557.850
Gemert-Bakel	€ 1.933.672	€ 76.411	€ 2.010.082
Heeze-Leende	€ 1.028.219	€ 40.482	€ 1.068.700

Gemeente	Bijdrage 2025 primaire begroting	1e wijziging 2025	Bijdrage na 1e wijziging
Helmond	€ 5.816.310	€ 230.477	€ 6.046.787
Laarbeek	€ 1.465.876	€ 57.848	€ 1.523.724
Nuenen c.a.	€ 1.508.270	€ 59.530	€ 1.567.800
Oirschot	€ 1.185.852	€ 46.737	€ 1.232.589
Reusel-De Mierden	€ 937.449	€ 36.880	€ 974.329
Someren	€ 1.291.332	€ 50.922	€ 1.342.254
Son en Breugel	€ 998.785	€ 39.314	€ 1.038.099
Valkenswaard	€ 2.037.304	€ 80.523	€ 2.117.827
Veldhoven	€ 2.817.334	€ 111.475	€ 2.928.809
Waalre	€ 1.048.948	€ 41.304	€ 1.090.252
Totaal	**€ 53.847.215**	€ 2.130.000	**€ 55.977.215**

Proces besluitvorming en beleidsplan

Dec '24	Besluit deelopdracht 1 + begrotingswijziging 2025 Kadernota 2026 *Zienswijze raden op begrotingswijziging 2025*
Mrt '25	Ontwerpbegroting 2026 + doorleven omgevingsanalyse
April '25	Definitief besluit begrotingswijziging 2025 *Zienswijzen raden op begroting 2026*
Jul '25	Definitief besluit begroting 2026 + 1e concept beleidsplan *Consultatierondes en -gesprekken*
Dec '25	Definitief ontwerp beleidsplan Kadernota 2027 *Zienswijzen raden op ontwerp beleidsplan*
April '26	Definitief besluit beleidsplan

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

Aandacht voor diverse **overige** ontwikkelingen:

- Reguliere indexering cf beleidskader 4GR
- Diverse huisvestingsvraagstukken
- Afbouw verlofstuwmeer
- Functioneel Leeftijds Ontslag FLO
- Schaalsprong
- Risico op BDuR-besparing 10%



Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)

Postbus 242
5600 AE Eindhoven

info@vrbzo.nl

Ontwikkeling ontvangsten uit gemeentefonds

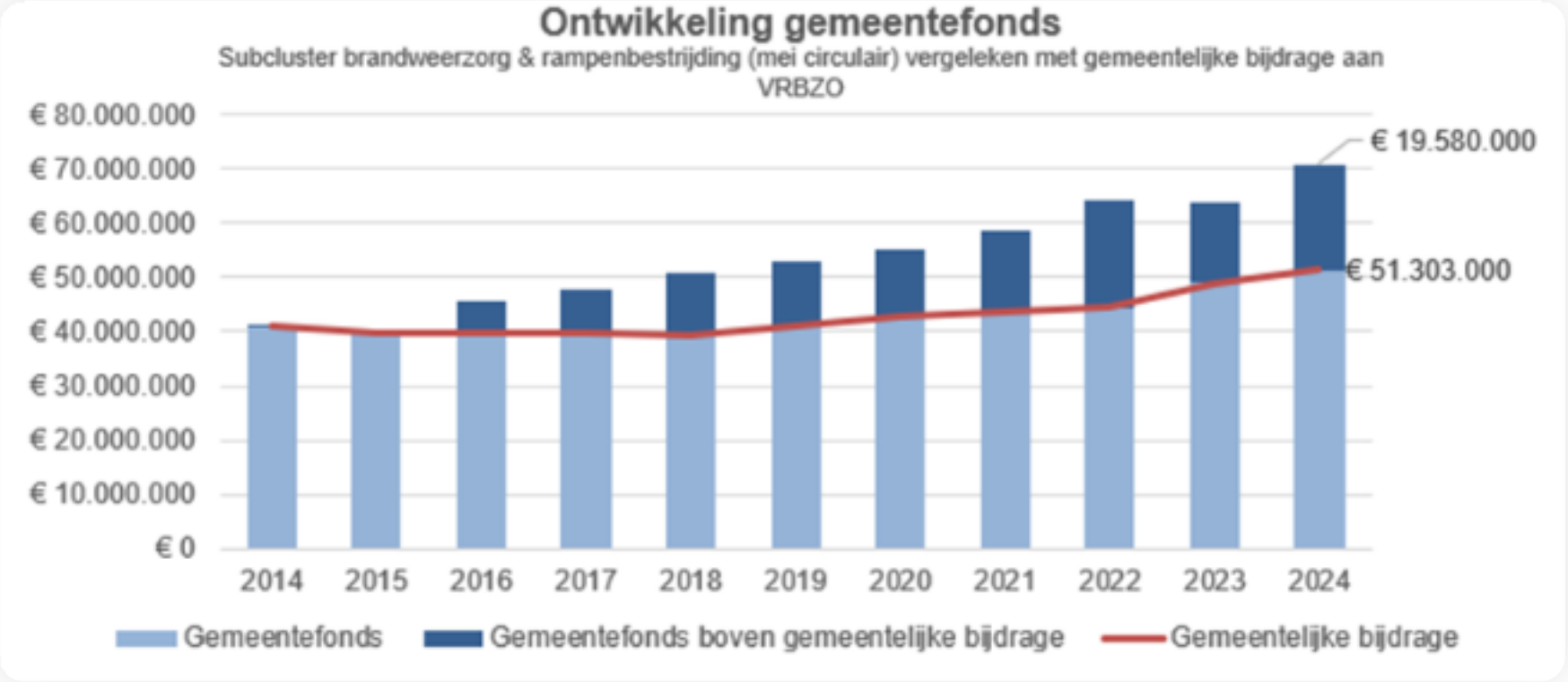

VeiligheidsRegio Brabant Zuidoost

Gemeentelijke bijdrage per inwoner

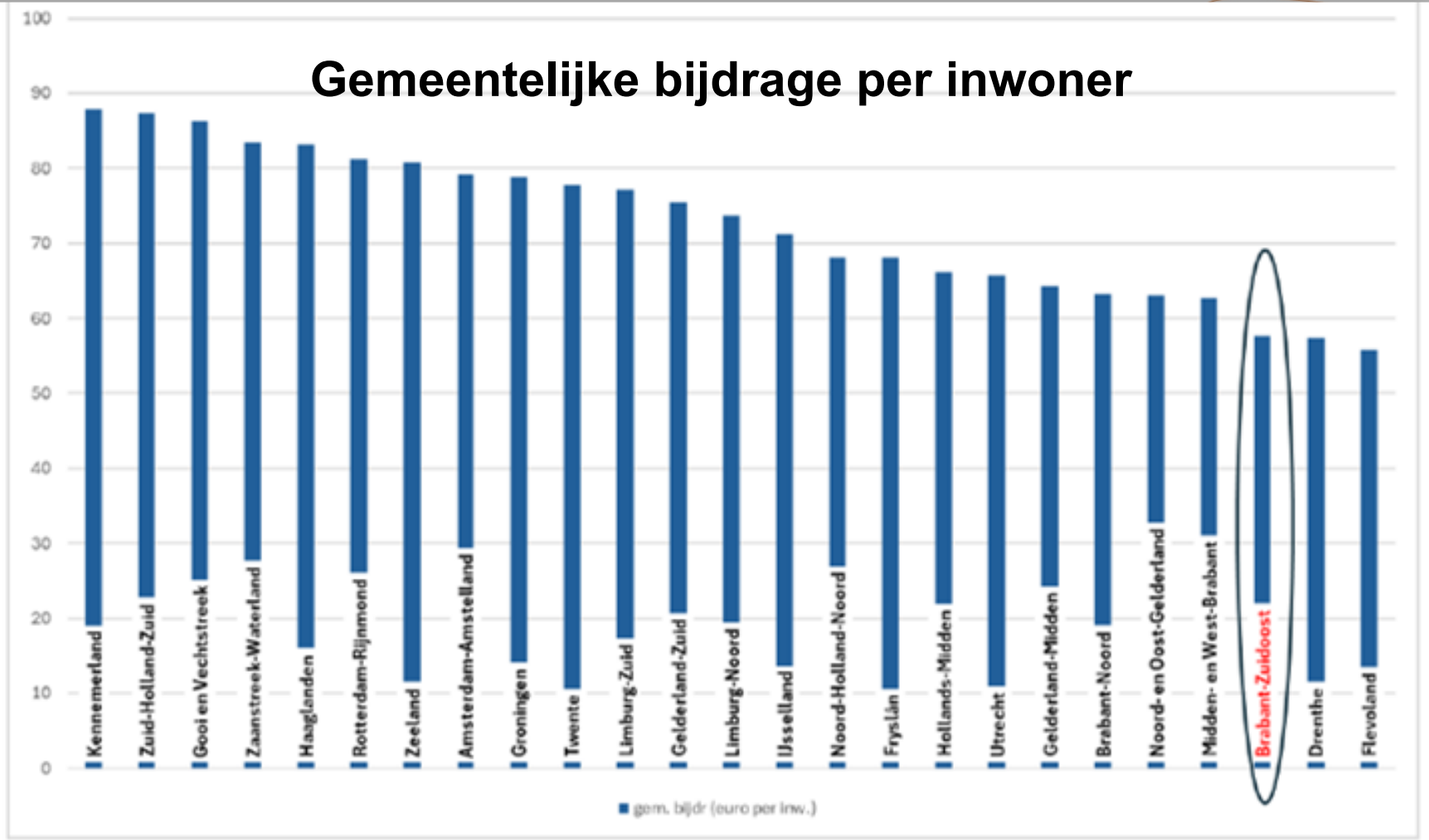

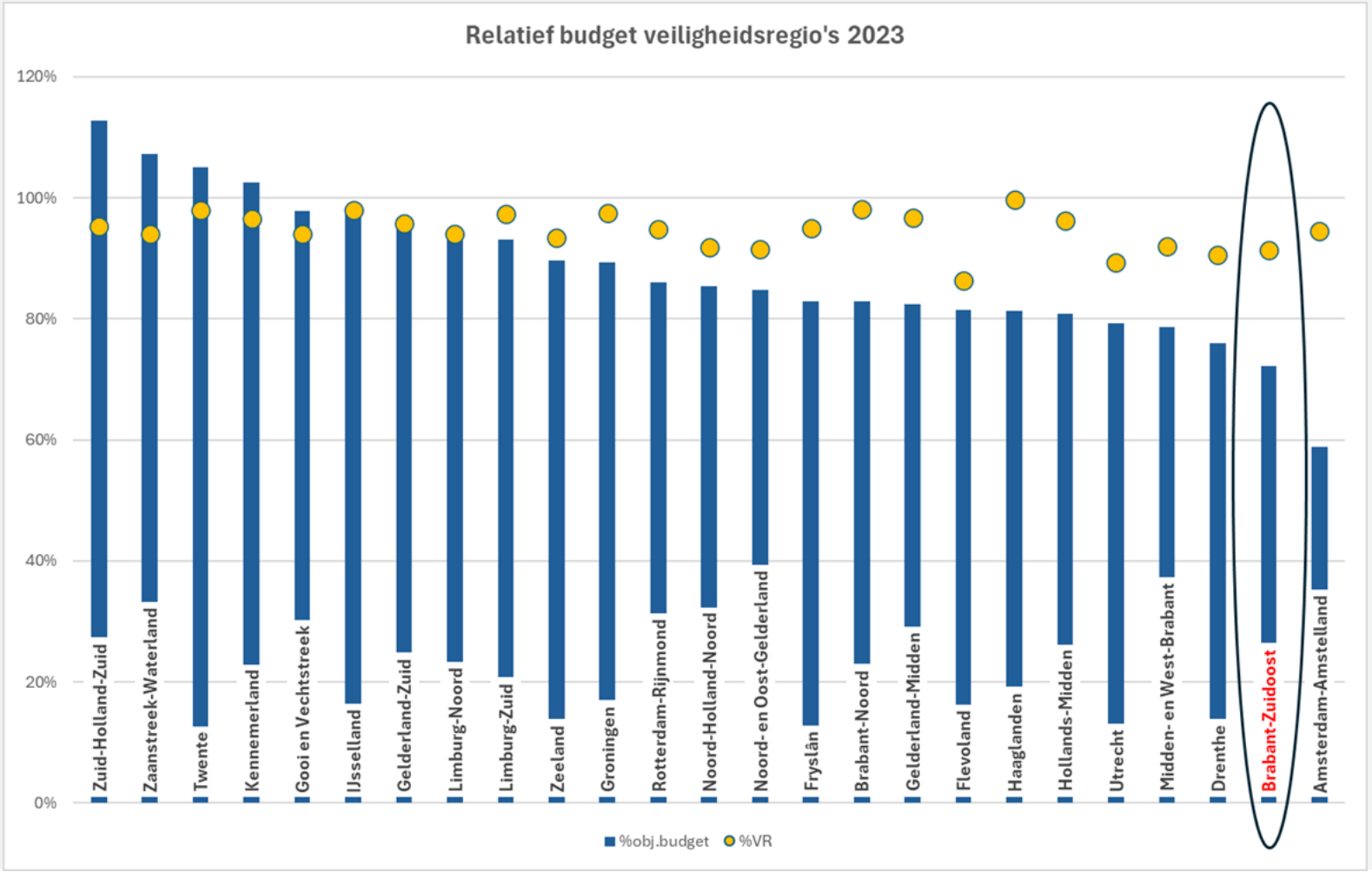
Relatief budget veiligheidsregio's 2023
120%
100%
80%
60%
40%
20%
0%
Zuid-Holland-Zuid
Zaanstreek-Waterland
Twente
Kennemerland
Gooi en Vechtstreek
IJsselland
Gelderland-Zuid
Limburg-Noord
Limburg-Zuid
Zeeland
Groningen
Rotterdam-Rijnmond
Noord-Holland-Noord
Noord- en Oost-Gelderland
Fryslân
Brabant-Noord
Gelderland-Midden
Flevoland
Haaglanden
Hollands-Midden
Utrecht
Midden- en West-Brabant
Drenthe
Brabant-Zuidoost
Amsterdam-Amstelland
%obj.budget
%VR

R25.002b

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.002 van burgemeester en wethouders van 21 januari 2025;

gelet op artikel 34b wet gemeenschappelijke regelingen;

overwegende dat de Kadernota KempenPlus 2026 voldoende informatie geeft ter voorbereiding op het begrotingsproces;

besluit:

1. Geen reactie te geven op de Kadernota KempenPlus 2026.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R25.002
Onderwerp : Kadernota KempenPlus 2026

Aan de raad

Inleiding
Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) maken, evenals gemeenten zelf, elk jaar een kadernota in voorbereiding op en als basis voor de volgende begroting. In de kadernota zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden GR'en de kadernota vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemende gemeenten. De Gemeenschappelijke Regeling Participatiebedrijf KempenPlus (verder: KempenPlus) heeft voor het jaar 2026 een kadernota opgesteld.

Voorstel
1. Geen reactie te geven op de Kadernota KempenPlus 2026.

Beoogd effect
Met het verleggen van taken van gemeenten naar gemeenschappelijke regelingen worden de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op afstand geplaatst. Met de mogelijkheid tot het inbrengen van een reactie worden deze rollen echter zo goed mogelijk geborgd.

Argumenten
1.1 De kadernota beschrijft belangrijke ontwikkelingen die verwerkt moeten worden in de begroting.
Er zijn beleidsmatige ontwikkelingen (zowel landelijk als lokaal) die van invloed zullen zijn op de begroting van KempenPlus. Denk aan de invoering van de Participatiewet in Balans, welke nu voorligt in de Tweede Kamer. Ook zal er met de beleidsadviseurs van de deelnemende gemeenten gekeken worden naar de brede dienstverlening en waar dit mogelijk efficiënter kan. In het geval dat dit de beleidskaders raakt, zullen de voorstellen tot wijzigingen met de gemeenteraden worden besproken en voor besluitvorming worden voorgelegd.

1.2 De kadernota geeft enkel in grote lijnen de financiële kaders weer
Er wordt een deel van de taakstelling die aan KempenPlus is opgelegd ingevuld met deze kadernota. Dit zorgt voor een besparing voor de gemeente Bladel. Dit wordt verder uitgewerkt onder het kopje financiën.

Kanttekeningen
1.1. Zienswijze en reactie
Een zienswijze indienen op de Kadernota is vanuit de wetgeving niet mogelijk. Wel kan door de raad worden gereageerd op de Kadernota, welke reactie kan worden meegenomen bij het opstellen van de Begroting 2026.
Een zienswijze geven is door zijn wettelijke basis een zwaarder middel dan het geven van een reactie. Een GR moet via een reactienota aangeven of, en hoe, zij de zienswijze verwerkt in haar uiteindelijke besluit. De Kadernota is echter reeds vastgesteld en dient slechts om uitgangspunten voor de begroting weer te geven. Een eventuele reactie hierop werkt dus door in het opstellen van de begroting en niet meer op de kadernota zelf.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ONT	Xander Koster	0497-361636

Financiën
In de kadernota worden de financiële uitgangspunten genoemd, maar er wordt nog geen gedetailleerde doorrekening gemaakt. Er wordt al wel een besparing op de totale gemeentelijke bijdrage van € 600.000 aangekondigd. Dit zorgt voor een besparing voor de gemeente Bladel van ongeveer € 175.000. De aangekondigde beëindiging van de DVO met Oirschot zal daarentegen weer een kostenverhogende werking hebben. De exacte bedragen volgen in de begroting 2026.

Communicatie
niet van toepassing

Uitvoering
Op basis van de kadernota zal KempenPlus de begroting 2026 opstellen. Mocht KempenPlus reacties ontvangen op de kadernota, dan zal zij deze meenemen bij het opstellen van de begroting. Deze begroting komt voor een zienswijze naar de gemeenteraad in mei van dit jaar.

Bladel, 21 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-besluit (25.01140)
02. Kadernota KempenPlus 2026 (25.01135)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

25.01140

Ontwerp-raadsbesluit

25.01140

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.002 van burgemeester en wethouders van 21 januari 2025;

gelet op artikel 34b wet gemeenschappelijke regelingen;

overwegende dat de Kadernota KempenPlus 2026 voldoende informatie geeft ter voorbereiding op het begrotingsproces;

besluit:

1. Geen reactie te geven op de Kadernota KempenPlus 2026.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van .

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Z250000066

KempenPlus

Iedereen werkt mee



Kadernota 2026

Voorwoord

Deze kadernota betreft 2026, met de vooruitblik in de meerjarenraming 2027 - 2029. Dat is een periode waarin gemeenten – ook in de Kempen – voor grote financiële uitdagingen staan. Natuurlijk begrijpen we de situatie waarin de gemeenten – onze eigenaren en opdrachtgevers – zich bevinden. Daarom hebben we de uitdaging om de gemeentelijke bijdragen met 1,5 miljoen te verlagen met beide handen aangepakt. Dit past ook helemaal in onze lijn om continu te streven naar efficiency en kostenbesparingen waar ik samen met mijn team elke dag mee bezig ben. Bij de plannen die we maken voor de komende jaren staat voorop dat KempenPlus er wil zijn voor de inwoners die van onze dienstverlening afhankelijk zijn.

Los van de belangrijke financiële uitdagingen zie ik heel veel goed gaan bij KempenPlus: veel inzet op LKS en geen wachtlijsten bij Beschut werk, bij beide scoren we ver boven de landelijke gemiddelden. Aan de productiekant groeien onze top 5-klanten, en wij groeien mee. En ook de landelijke Divosa-benchmark spreekt boekdelen: we leveren een excellente dienstverlening met veel uitstroom naar werk. Om maar wat voorbeelden te noemen.

Ook zie ik dat we steeds meer de samenwerking in de regio weten te vinden. Met werkgevers en opleidingen, maar zeker ook met onze actieve deelname in het Huis naar Werk en ons lidmaatschap van Brainport voor Elkaar. KempenPlus wordt gezien als de regionale partij om samen maatschappelijke uitdagingen als welzijn, inclusie en kansengelijkheid mee aan te pakken.

Alle positieve ontwikkelingen maken me blij, want in alles wat we doen, stellen we de inwoners die ons nodig hebben centraal. De euro's zijn belangrijk, maar ook de impact die we kunnen maken op het brede sociaal domein is belangrijk. Werk is nog steeds het beste medicijn tegen eenzaamheid, passiviteit en armoede. Werk werkt mentaal en financieel versterkend en mensen met werk voelen zich vaker gezonder, actiever en zelfverzekerder. Dat is goed voor henzelf en voor de Kempen.

Ik kijk uit naar de adviezen van Berenschot om onze opdracht in de toekomst nog beter uit te voeren.

Bladel, 28 november 2024

François Baudoin
Directeur KempenPlus

Voor meer informatie mail je naar communicatie@kempenplus.com

Correspondentieadres:
KempenPlus
Raambrug 8
5531 AG Bladel

Kamer van Koophandel KvK 17267762

Inhoud

1 Algemeen perspectief 4

1.1 Inleiding 4

1.2 Ontwikkelingen 5

1.3 Maatregelen naar aanleiding van zienswijzen raden 6

1.4 Ontwikkeling in doelgroepen 7

1.5 Financieel perspectief op hoofdlijnen 8

2 Deelprogramma Werk & Participatie 9

2.1 Inleiding 9

2.2 Interne ontwikkelingen 10

2.3 Dienstverlening 10

2.4 Financieel perspectief 11

3 Deelprogramma Werken 12

3.1 Inleiding 12

3.2 De infrastructuur: Instroom, doorstroom en uitstroom 12

3.3 Hoofdactiviteiten in de infrastructuur 14

3.4 Financieel perspectief op hoofdlijnen 15

4 Deelprogramma Ondersteuning 16

4.1 Inleiding 16

4.2 Externe ontwikkelingen 16

4.3 Interne ontwikkelingen 16

4.4 Financieel perspectief op hoofdlijnen 16

5 Uitgangspunten voor de begroting 2026 17

5.1 Inleiding 17

5.2 Begrotingswijziging 2025 17

5.3 Financiële uitgangspunten 18

5.4 Kostenverdeling per deelprogramma 19

1 Algemeen perspectief

1.1 Inleiding

De strategische toekomstverkenning die voor KempenPlus in gang is gezet gaat naar verwachting conclusies opleveren in het eerste kwartaal van 2025, afhankelijk van de oplevering van het advies door Berenschot. De opdracht van de samenwerkende gemeenten wordt opnieuw bezien en mogelijk geactualiseerd. Dat geldt ook voor de wijze waarop KempenPlus de dienstverlening organiseert en bij de tijd houdt.
Berenschot gaat adviseren op deze punten.
In dit perspectief is het vertrekpunt voor de kadernota 2026 vooralsnog “Ongewijzigd beleid”. Vooralsnog, omdat dit vertrekpunt dient te worden verstaan met een voorbehoud. Mogelijk gaat het bestuur van KempenPlus in de periode dat de begroting 2026 wordt voorbereid nog nadere keuzen maken op basis van het advies van Berenschot. Daarmee is het uitgangspunt van ongewijzigd beleid een voorlopige aanname.

Het begrotingsjaar 2026 met de meerjarenraming 2027 – 2029 is nog ver vooruit; zeker in een domein dat een grote mate van dynamiek kent. De laatste jaren zijn nieuwe doelgroepen ontstaan voor KempenPlus, zoals Tozo, Inburgering en Leefgeldregeling Oekraïners. Er is nieuwe dienstverlening ontstaan waarin de deelnemende gemeenten samen optrekken, in hun gemeenschappelijke regeling KempenPlus.
De dynamiek in het werkveld en daarmee de beperkte mate van voorspelbaarheid is een gegeven waar steeds opnieuw op geacteerd wordt. Plannen maken tot en met 2028 is onvermijdelijk met onzekerheden omgeven. Tegelijkertijd is het juist vanwege de onzekerheid dat gemeenten en hun samenwerkingsverbanden nadrukkelijk stilstaan bij verwachte ontwikkelingen. Weloverwogen anticiperen is alleen mogelijk door de toekomst in te schatten. Ook de efficiënte en effectieve allocatie van middelen vereist vooruitzien.

Veel ontwikkelingen zijn autonoom, oftewel deze voltrekken zich buiten de invloedssfeer van KempenPlus. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die KempenPlus initieert om ook voor de komende jaren berekend te zijn op de uitvoering van onze taken.
In de Kadernota 2026 leggen we een fundament voor de begroting 2026 en verder. De ambtelijke voorbereiding vergt uitgangspunten vooraf, die door het bestuur zijn vastgesteld, om inhoudelijk en financieel de plannen voor het begrotingsjaar en de drie jaren die daarop volgen uit te werken

Opzet kadernota
Hoofdstuk 1 is algemeen van opzet en beschrijft globaal de zaken die relevant zijn voor het opstellen van de kadernota. De hoofdstukken 2, 3, en 4 zijn specifiek voor de afdelingen van KempenPlus. Daarin komen de plannen per afdeling aan bod.
Hoofdstuk 5 bevat de financiële uitgangspunten voor de begroting van 2026 en verder.

Proces
Op de kadernota is geen zienswijze van raden vereist.[1] Op de begroting is het een wettelijke verplichting om zienswijzen van raden te vragen. De termijn daarvoor is 12 weken.

[1] Raden worden geïnformeerd; zo luidt het voorschrift in de wet WGR. In de lopende strategische verkenning van KempenPlus, waarin mogelijk majeure keuzen worden gemaakt door het bestuur is bijzondere aandacht voor de rol van gemeenteraden.

In het proces van de begroting 2026 loopt een voorstel tot begrotingswijziging 2025 mee.
Sinds het vaststellen van die begroting zijn vele zaken gewijzigd, die aanleiding vormen om een voorstel tot begrotingswijziging vast te stellen.
Het voorgeschreven proces voor een begrotingswijziging komt overeen met het proces van een nieuwe begroting. Om die reden worden 1e begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 procesmatig samengevoegd.

1.2 Ontwikkelingen

De GR wordt in 2024 gewijzigd. De inning van de eigen bijdrage Oekraïners wordt onder meer toegevoegd als taak van KempenPlus met ingang van 2025. Vanaf 2025 wordt de uitvoering van deze taak begroot.

Inburgering
Vooraf een nauwkeurige schatting maken van het aantal personen dat een beroep doet op Inburgering blijft een moeilijke opgave. De taakstelling die het Rijk opgegeven heeft werd de laatste jaren niet gehaald. Tegelijk is bekend dat de instroom ook snel kan toenemen. Bijvoorbeeld ingeval huisvesting beschikbaar komt in een gemeente. De onzekerheid speelt ook bij het begroten van de uitvoeringskosten.
In 2024 zijn goede ervaringen opgedaan door de instroom waarop begroot wordt te bepalen in een intensieve samenwerking tussen KempenPlus en deelnemende gemeenten. Die werkwijze wordt voortgezet in de komende jaren.

Huis naar werk
Het kabinet wil dat in alle 35 arbeidsmarktregio's een Werkcentrum komt, zodat mensen en bedrijven door heel Nederland weten waar ze in de buurt kunnen aankloppen voor werk, de juiste scholing of geschikt personeel. Hier kan iedereen zonder afspraak terecht en ondersteuning krijgen, ongeacht de hulpvraag of uitkering die iemand heeft. De komende jaren wordt hier 86 miljoen euro extra voor gereserveerd.
Het is aan de individuele arbeidsmarktregio om, op basis van landelijke kaders, invulling te geven aan deze opdracht. Gemeenten en KempenPlus zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van het Regionaal Werkcentrum in de Kempen. Er is reeds besloten dat er een dependance bij KempenPlus wordt ingericht, welke bemenst gaat worden vanuit UWV en KempenPlus.

Brainport voor elkaar
Recent is KempenPlus deelnemer geworden in "Brainport voor elkaar". De doelstelling van deze vereniging past goed bij de opdracht van KempenPlus. "Brainport voor Elkaar is een vereniging van werkgevers uit het bedrijfsleven, maatschappelijk veld, onderwijs en overheid. Wat de leden verbindt is dat zij als sociale werkgever een bijdrage willen leveren aan het algehele welzijn van de regio. Daarbij realiseren ze zich dat het draait om wederkerigheid. Om geven en nemen. Voor, door en met elkaar."

Dienstverlening aan gemeente Oirschot
Het jaar 2025 wordt het laatste jaar waarin KempenPlus nog diensten levert aan gemeente Oirschot. De begroting 2026 wordt opgesteld vanuit de verwachting dat gemeente Oirschot dan geen diensten meer afneemt van KempenPlus. In de begrotingswijziging voor 2025 wordt de verlenging van de DVO met een jaar opgenomen.

Planmatig onderhoud en beheer gebouwen
Voor het onderhoud van gebouwen wordt een beheerplan voorgelegd aan het bestuur in februari 2025. Dat plan – ook genoemd DMJOP c.q. Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan – zet de werkzaamheden en de lasten van onderhoud uit in de tijd. Om de huisvestingslasten te egaliseren wordt voorgesteld om een egalisatievoorziening onderhoud gebouwen in te stellen. In het voorstel resultaatbestemming 2024 wordt dit punt meegenomen.

1.3 Maatregelen naar aanleiding van zienswijzen raden

In coproductie met gemeenten is een proces gestart om maatregelen te nemen waarmee een structurele verlaging van gemeentelijke bijdragen wordt behaald van 1,5 miljoen euro per jaar.
Een opdeling in maatregelen is gemaakt:

1. Operationele maatregelen, in de uitvoering van taken door KempenPlus
2. Beleidsmatige keuzen die tot aanpassing van de dienstverlening leiden
3. De uitvoering van de taak Bijzondere Bijstand en Participatie 18+ efficiënt en toekomstvast organiseren

Ad 1. Operationele maatregelen

Voor 2026 en verder wordt de taakstelling voor € 525.000 ingevuld door operationele maatregelen. Daar komt een groei op netto-omzet bij van € 75.000. In totaal € 600.000 vanaf 2026.
Voor de concrete invulling van de taakstelling wordt in 2025 een nadere uitwerking opgesteld in een plan dat een traject doorloopt met de ondernemingsraad van KempenPlus.

Op basis van een globale verkenning door het management van KempenPlus is het een reële ambitie om op de afdeling Staf en Bedrijfsvoering de kosten van overhead terug te brengen. Een voorstel tot organisatiewijziging wordt uitgewerkt. Combineren van Staffuncties wordt onderzocht op de effecten daarvan. Ook de opvolger van het huidige financieel systeem door het ERP systeem van AFAS gaat naar verwachting structurele besparingen opleveren. KempenPlus heeft afgelopen jaren aanmerkelijk geïnvesteerd in nieuwe applicaties. De revenuen daarvan leiden ook tot structurele besparingen.
Waar het gaat om effecten op medewerkers waarborgt KempenPlus een zorgvuldig proces. De ambitie staat, alsook de verantwoordelijkheid voor een zorgvuldige uitwerking in 2025.

Ambitie op netto-omzet wordt qua orde van grootte bepaald op € 75.000 vanaf 2026.
Bij deze ambitie wordt vermeld dat KempenPlus jaar op jaar goed presteert op Netto Toegevoegde Waarde per fte.[2] Dit neemt niet weg om ook hier een *incentive* in te bouwen, om hogere omzet te realiseren en of lagere inkoopkosten van de omzet. In de bestaande situatie is de netto-omzet constant begroot voor de komende jaren. (afgezien van indexering) In die meerjarenraming ligt al een ambitie besloten, omdat de gemiddelde loonwaarde per medewerker afneemt, door uitstroom van Wsw en instroom LKS en Beschut Werk. Ambitie op omzet betekent ook meer risico dat de geraamde opbrengst niet gerealiseerd wordt.
Daar staat tegenover dat een te voorzichtige raming van de omzet op voorhand onnodig middelen van gemeenten vastlegt. Vanuit al deze overwegingen wordt de gegeven ambitie geformuleerd.

Ad 2. Beleidsmatige keuzen

KempenPlus is als bedrijfsvoeringsorganisatie per definitie beleidsarm. De taken die KempenPlus uitvoert zijn echter beleidsrijk. Beleid is primair een zaak van gemeenten. In de praktijk worden beleidskeuzen bepaald in een wisselwerking tussen gemeenten en KempenPlus.
KempenPlus startte in 2019 onder het motto “Iedereen werkt mee”. Ook is sprake van een gevestigde uitvoeringspraktijk.
Voor het opstellen van de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027 – 2029 is het aan gemeenten of initiatieven genomen worden die leiden tot beleidsaanpassingen. Dat is een omvattend vraagstuk dat ook - waar aanpassingen worden voorgesteld - een traject met raden doorloopt. In de loop van 2025 krijgt dit traject zijn beloop.

[2] Uit de jaarlijkse benchmark die door Cedris wordt uitgebracht blijkt dat KempenPlus in 2023 ten opzichte van vergelijkbare bedrijven hoge scores haalt op omzet; landelijk gem. €11.714, KempenPlus €16.939 (144%)

KempenPlus gaat dit proces *support* geven door het overleg tussen partijen te initiëren en door het leveren van inzet van expertise en advies vanuit de uitvoering.

Ad 3. De uitvoering van de taak Bijzondere Bijstand efficiënt en toekomstvast organiseren
Sinds 2024 is de uitvoering van Bijzondere Bijstand en de Regeling 18+ een verantwoordelijkheid van KempenPlus. De uitvoering van deze taak geschiedt door GRSK, op basis van detachering. De huidige wijze van organisatie werd ingericht om rechtmatig uitvoering te kunnen geven aan de Participatiewet. Wettelijk gezien kan de uitvoering niet worden gesplitst en bij twee verschillende gemeenschappelijke Regelingen worden belegd.
De eerste ervaringen met deze wijze van uitvoering zijn voor KempenPlus aanleiding om in een evaluatie maatregelen te adviseren die tot aanmerkelijke efficiëntievoordelen leiden.
Frictiekosten, overhead, afstemmingskosten zijn in de huidige constructie (te) hoog.
In het vooruitzicht dat Oirschot de DVO definitief beëindigd vanaf 2026 wordt de inefficiëntie groter door verlies van schaalvoordeel. Verwacht wordt dat Berenschot in scope 2 ook over de huidige organisatie van de Bijzondere Bijstand en de Regeling 18+ advies gaat uitbrengen.

1.4 Ontwikkeling in doelgroepen

In de ontwikkeling in doelgroepen tekenen zich stabiele trends af. In onderstaande figuur is op grafische wijze weergegeven wat de ontwikkeling sinds 2021 is geweest. Voor de komende jaren verwachten we een voortzetting van de trendmatige ontwikkelingen. Tegenover de afname van het aantal Wsw-medewerkers staat een nagenoeg evenredige toename in andere of in nieuwe doelgroepen.
Ook de diversiteit in doelgroepen komt tot uiting in de figuur.
De figuur geeft het aantal cliënten per doelgroep weer. De weergegeven aantallen zijn inclusief de gemeente Oirschot. De TOZO is buiten scope gezet.

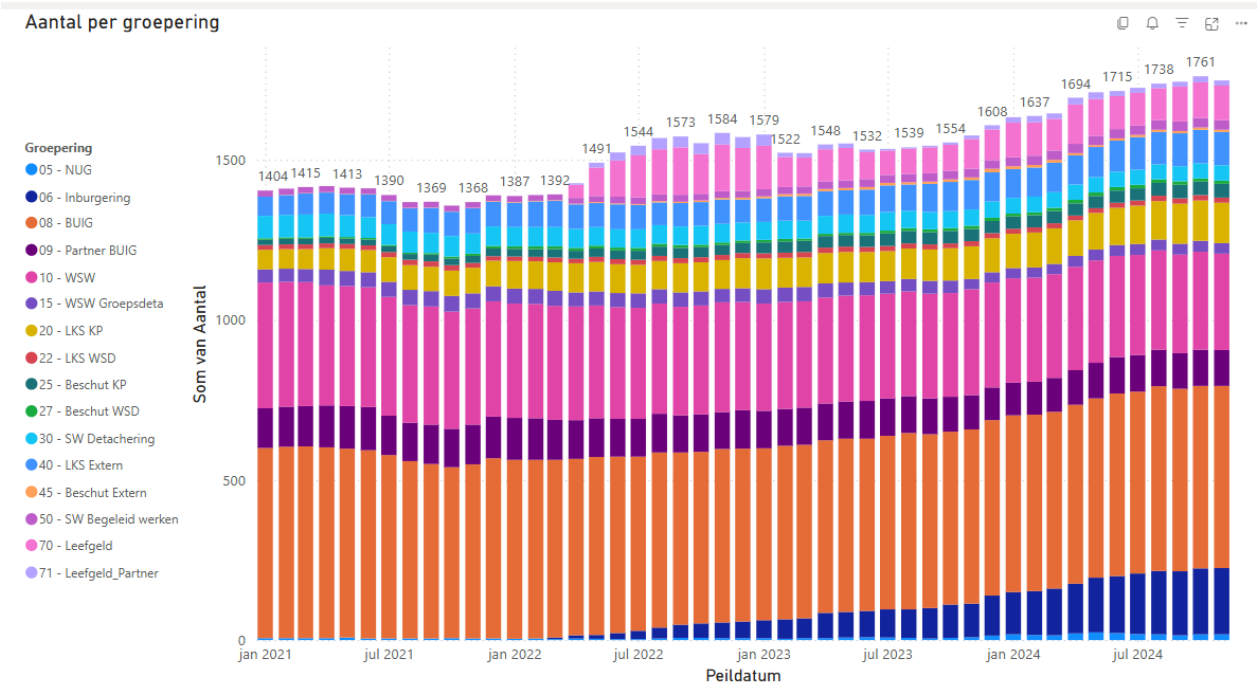

1.5 Financieel perspectief op hoofdlijnen

Het vertrekpunt voor het financieel perspectief voor de jaren 2026 en verder wordt bepaald in een 1e begrotingswijziging 2025. Verder wordt het financieel perspectief in overwegende mate bepaald door de doorrekening van de indexering van lonen en prijzen. Dat is de zogenaamde autonome ontwikkeling.

De eerdergenoemde maatregelen gericht op vermindering van gemeentelijke bijdragen met 600 k wordt als bezuiniging begroot vanaf 2026.
Beleidswijzigingen met onder meer als oogmerk verlaging van gemeentelijke bijdragen worden onderzocht in 2025. Omdat deze nu nog onbekend zijn is het vooralsnog niet mogelijk om daar in de primaire begroting van 2026 rekening mee te houden. Verwacht wordt dat Berenschot ook in scope 2 advies uitbrengt over de uitvoering van deze taken.

Ook nemen wij initiatief om samen met de GRSK frictiekosten en overhead voor de uitvoering van de taak Bijzondere Bijstand en Participatie 18+ efficiënt te organiseren. Deze uitkomst nemen wij ook mee in de begroting 2026.

De ontwikkeling op de arbeidsmarkt zorgt voor een krapte aan personeel. Verondersteld mag worden dat iedereen die kan werken geheel of gedeeltelijk aan de slag is. Dit betekent dat de groep die nu nog thuis zit een meer intensief traject nodig heeft dan de huidige groep die we bedienen..

De ontwikkeling in gemeentelijke bijdragen kan pas bij de opstelling van de begroting 2026 plaatsvinden. Voor de ontwerpbegroting 2026 zijn de parameters uit de kostenverdeelsleutels geactualiseerd. Deze zijn opgenomen in hoofdstuk 5. Ook op dit punt geldt het voorbehoud dat mogelijk nieuwe afspraken worden gemaakt over kostenverdeling, op basis van het advies van Berenschot. In dat geval worden voor de definitieve besluitvorming zienswijzen van raden opgehaald, en wordt een separaat voorstel voor een bekostigingsbesluit voor zienswijzen voorgelegd.

2 Deelprogramma Werk & Participatie

De afdeling W&P ondersteunt de ontwikkeling van cliënten met als doel hen zo regulier mogelijk aan het werk te laten gaan en te laten blijven, of als dat niet mogelijk is zich bezig te houden met een andere vorm van nuttige dagbesteding, voert regie op en ondersteunt Inburgeraars bij hun inburgering en draagt zorg voor het tijdig en rechtmatig verstrekken van inkomen vanuit de Participatiewet, en voert de Leefgeldregeling Oekraïne uit. Met ingang van 2025 komt daar de taak “inning eigen bijdrage Oekraïners” bij.

2.1 Inleiding

Op het gebied van Werk & Participatie zijn in de aanloop naar en gedurende 2026 wijzigingen te verwachten van de Participatiewet. Op landelijk niveau lopen discussies over de effectiviteit van de Participatiewet in de huidige vorm en over bepaalde onevenwichtigheden daarin. Te verwachten is dat de Participatiewet aangepast zal gaan worden op basis van de opgedane ervaringen en nieuwe inzichten over hoe om te gaan met burgers die een beroep moeten doen op (financiële) ondersteuning vanuit de Participatiewet. In de Participatiewet zullen gefaseerd wijzigingen worden doorgevoerd. Momenteel is het wetsvoorstel “Participatiewet in Balans” onderwerp van parlementaire behandeling. In dit voorstel is een aantal maatregelen opgenomen, bijvoorbeeld invoering generieke participatieplicht, maatwerk bij handhaving, bufferbudget en verruiming “vrijlating giften”. In een volgende fase zullen de uitgangspunten en basisprincipes van de Participatiewet opnieuw tegen het licht worden gehouden. Vanuit deze analyse worden mogelijk (fundamentele) beleidsaanpassingen van de Participatiewet vanuit het Rijk doorgevoerd, maar dat is afhankelijk van het politieke proces op Rijksniveau.

Ten aanzien van de volumeontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet is de verwachting dat het volume op het huidige niveau blijft. Deze ontwikkeling wordt grotendeels bepaald door diverse onzekere factoren, waarvan de economische ontwikkeling en het effect daarvan op de arbeidsmarkt één van de belangrijkste is. Verder vormt de omvang van de instroom van statushouders een onzekere factor, die een direct effect heeft op de mate waarin inwoners een beroep doen op de Participatiewet.

De volumeontwikkeling van het aantal te begeleiden Inburgeraars vanuit de Wet inburgering 2021 is afhankelijk van het aantal statushouders dat gehuisvest wordt door de gemeenten. Zoals bekend krijgen de gemeenten jaarlijks een taakstelling om een aantal statushouders te huisvesten. De Kempengemeenten hebben nog steeds moeite om asielzoekers te huisvesten. De mate waarin de gemeenten erin slagen deze taakstelling te realiseren is bepalend voor de instroom in de inburgeringstrajecten. Het Rijk gaat ervan uit dat 70% van de taakstelling inburgeringsplichtig is, omdat jongeren onder de 18 via onderwijs inburgeren.

Er zijn momenteel politieke voornemens om de taakstelling voor het huisvesten van statushouders te schrappen. We weten niet wat de consequenties zullen zijn voor de huisvesting van statushouders in de Kempengemeenten, en er is ook nog weinig bekend over alternatieve opvangplekken.

Vanaf 2024 is de uitvoering van de Bijzondere Bijstand een formele taak/verantwoordelijkheid van KempenPlus. Over de wijze van uitvoering zijn (werk-)afspraken gemaakt met de afdeling MD van de GRSK.

De dienstverlening ten behoeve van de gemeente Oirschot wordt, op verzoek van de gemeente Oirschot, gedurende 2025 voortgezet; de DVO kent een looptijd tot en met 31 december 2025.

2.2 Interne ontwikkelingen

De dienstverlening aan de verschillende doelgroepen is gebaseerd op de huidige opdracht van de gemeenten aan KempenPlus, die de uitvoering van enkele wetten behelst (Participatiewet, Wsw en Wet inburgering 2021). Indien inwoners niet passen binnen de kaders van deze wetten is er in principe geen dienstverlening vanuit KempenPlus mogelijk. Er zijn echter (kwetsbare) burgers die zonder ondersteuning, in welke vorm dan ook, niet in staat zijn tot arbeidsparticipatie. Deze burgers worden thans niet bereikt met alle gevolgen van dien. KempenPlus wil in gesprek gaan met de gemeenten om te bezien of de dienstverlening mede ingezet kan/mag worden ten behoeve van potentiële cliënten die thans buiten beeld zijn. Dit thema wordt meegenomen in het proces “Strategische verkenning KempenPlus”. Ook het loket “Huis naar werk” is bedoeld voor deze inwoners en beschikt over landelijke middelen om die taak uit te voeren.

Wet Inburgering
KempenPlus voert de Wet inburgering 2021 uit namens de Kempengemeenten. De gemeente Eersel voert een deel van de werkzaamheden zelf uit. Door de toenemende instroom van asielzoekers en het beperkte woningaanbod hebben de Kempengemeenten steeds meer moeite om asielstatushouders te huisvesten in de Kempen.

Daarnaast zijn er politieke ontwikkelingen en voornemens om de taakstelling voor de huisvesting van statushouders te schrappen. Het is moeilijk om te voorspellen hoeveel statushouders er de komende tijd in de Kempen gehuisvest zullen worden maar KempenPlus zal in samenwerking met gemeenten trachten nauwkeurige voorspellingen op te stellen. De toekomstige verblijfstatus van Oekraïners is hierbij een zeer grote, maar onzekere factor. Dat kan ervoor zorgen dat de caseload van inburgering meer dan verdubbeld.
De inzet van KempenPlus is erop gericht om de inburgeraars zo snel mogelijk te laten inburgeren en participeren in de Kempische samenleving. Voor het inburgeringsdeel werkt KempenPlus met gespecialiseerde participatiecoaches voor zowel de casusregie als de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) trainingen, vanwege de complexiteit van de uitvoering van de Wet inburgering en om de inburgeraars de beste begeleiding te bieden. KempenPlus werkt hierin ook samen met externe partijen zoals Vluchtelingenhulp en Vluchtelingenwerk. Het financieel ontzorgen wordt indien nodig door de Inkomensconsulenten verzorgd.

2.3 Dienstverlening

Het deelprogramma “Ontwikkelen en Inkomensondersteuning” behelst twee hoofdtaken: het verstrekken van een inkomensondersteuning aan personen die (nog) niet in staat zijn om in de noodzakelijk kosten van het bestaan te voorzien en het bieden van ondersteuning, in welke vorm dan ook, aan personen die deze nodig hebben om participatie / re-integratie te realiseren.
Centrale doelstelling in het beleid blijft het zo regulier mogelijk werken van onze cliënten en medewerkers.
Iedere cliënt die in aanmerking komt voor ondersteuning met LKS wordt actief begeleid naar plaatsing bij een externe werkgever; in gevallen waarin dat (nog) niet mogelijk is, wordt een werkplek bij KempenPlus gerealiseerd. Er is blijvende aandacht voor ontwikkeling.

Uitgangspunten voor de uitvoering zijn uiteraard wet- en regelgeving. Dat zijn de formele kaders waarbinnen de dienstverlening vorm moet worden gegeven. Uitvoering is echter meer dan uitsluitend het volgen van formele regels; bij elk besluit zal bezien en beoordeeld moeten worden welke gevolgen dat besluit heeft in het individuele geval. Uitvoering vraagt ook om een zorgvuldige bejegening van de burger. In de verhouding overheid – burger hebben we oog voor de belangen en kwetsbaarheden van de burger, zeker in gevallen waarin sprake is van de afhankelijkheid van een basisvoorziening zoals bijvoorbeeld een bijstandsuitkering.

De Kempengemeenten zijn aangehaakt bij het Werkcentrum “Huis naar Werk” in Eindhoven, waar werkzoekenden en werkgevers terecht kunnen met hun vragen over de arbeidsmarkt in brede zin en waar getracht wordt vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bij elkaar te brengen en succesvolle matching te realiseren. Bij KempenPlus is een lokaal loket van het Huis naar Werk ingericht.

Afwikkeling TOZO
De uitvoering van deze regeling blijft tot 2027 nog inzet vragen van KempenPlus, ook nadat de regeling is beëindigd. Dat komt onder meer doordat op verstrekte leningen beheer dient plaats te vinden tot dat leningen volledig zijn afgelost.

Dienstverlening aan Oekraïners
De tijdelijke bescherming van de Oekraïners vanuit de EU is geldig tot maart 2026. KempenPlus voert sinds maart 2022 de “Leefgeldregeling Oekraïners” uit en deze regeling kent in ieder geval een doorloop tot begin 2026. Het Rijk is momenteel aan het onderzoeken welke verblijfstatus de Oekraïners kunnen krijgen na maart 2026 en op welke wijze ze aanspraak kunnen maken op reguliere wetgeving, zoals de Participatiewet en de Wet inburgering. Momenteel vangen de vier Kempengemeenten 492 Oekraïners op in de gemeentelijke opvang. In 2026 zullen er 374 personen uit deze groep 18 jaar of ouder zijn.

Het Rijksbesluit kan grote consequenties hebben voor de dienstverdeling van KempenPlus en het personeelsbestand. Als de Oekraïners moeten inburgeren en aanspraak kunnen maken op een Participatiewet-uitkering, dan is er sprake van een substantiële groei in de doelgroep van KempenPlus. Momenteel krijgen 108 Oekraïners uit de vier Kempengemeenten leefgeld. Als deze leefgeldgerechtigden ook aanspraak kunnen maken op een Participatiewet-uitkering, is er sprake van een substantiële toename van het aantal uitkeringsgerechtigden in de Kempen, namelijk 18%.

2.4 Financieel perspectief

KempenPlus is een uitvoeringsorganisatie van en voor de Kempengemeenten. De uitvoeringskosten worden begroot en verantwoord door KempenPlus. Naast de uitvoeringskosten zijn er zogenaamde programmakosten. Dat zijn kosten die toerekenbaar zijn aan inwoners van de deelnemende gemeenten.
Deze programmakosten maken geen deel uit van de begroting van KempenPlus, maar worden door de deelnemende gemeenten begroot en verantwoord. De financiële afwikkeling van de programmakosten is wel een taak van KempenPlus.

Voor het financieel perspectief van deelprogramma Werk en Participatie is toename in aantallen cliënten en de ontwikkeling in lonen en prijzen de belangrijkste aanleiding om de begroting 2025 te actualiseren.
Voor 2026 en verder wordt ook met indexering van lonen en prijzen gerekend. Met name autonome ontwikkelingen – dat wil zeggen invloeden die liggen buiten de invloedssfeer van KempenPlus- zijn aanleiding tot actualisatie van de begrotingswijziging 2025. Voor de jaren 2026 en verder zijn (nog) geen wezenlijke koersveranderingen bepaald. Vooralsnog geldt de aanname van ongewijzigd beleid.

Voor de kostenverdeling voor 2026 geldt het uitgangspunt dat de afspraken daarover die voor 2025 gelden worden voortgezet in 2026 en verder.

3 Deelprogramma Werken

Deelprogramma Werken wordt vaak ook aangeduid als afdeling Bedrijven. De afdeling Bedrijven biedt, als geïntegreerd onderdeel van KempenPlus, werk aan mensen die vallen onder de Participatiewet en die (nog) niet in staat zijn om te kunnen werken bij een reguliere opdrachtgever. Onder het deelprogramma Werken vallen alle activiteiten van de afdeling Bedrijven plus de individuele detacheringen die onder de afdeling Werk & Participatie vallen.

3.1 Inleiding

In het deelprogramma Werken, ook wel de infrastructuur van KempenPlus genoemd, worden de activiteiten met baten en lasten in de begroting opgenomen van de medewerkers waaraan KempenPlus passend werk biedt, omdat ze dit (nog) niet kunnen vinden bij een reguliere werkgever. Dit betreft zowel Wsw-medewerkers, alsmede cliënten vanuit de Participatiewet die ontwikkeling behoeven en werkervaring moeten opdoen, cliënten die aangewezen zijn op ondersteuning met loonkostensubsidie en cliënten die vallen onder de doelgroep Beschut Werk. KempenPlus is voor de gesubsidieerde medewerkers een bedrijf, maar heeft geen financieel winstdoel zoals commerciële bedrijven. De ‘winst’ van KempenPlus is elke cliënt die een baan gevonden heeft die bij zijn of haar mogelijkheden past. De ambitie is om een zo regulier mogelijk bedrijf te zijn waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen werken en leren. Het streven is om elk individu te laten groeien naar of zo dicht mogelijk richting de reguliere arbeidsmarkt. Hiervoor zijn steeds voldoende opdrachten nodig die passend en uitdagend zijn. Dit kan ook alleen als we de infrastructuur voortdurend bij de tijd houden. De hoofdactiviteiten zijn:

- Productie
- Detachering (waaronder Facilitair, Individuele detacheringen en groepsdetacheringen)
- Groen

3.2 De infrastructuur: Instroom, doorstroom en uitstroom

Instroom:
Participatiecoaches van W&P bepalen wie en hoe lang instromers gebruik maken van de infrastructuur van KempenPlus. Het aantal werkenden in de infrastructuur bepaalt voor het grootste deel de lasten; de instroom bepaalt in grote mate hoeveel mensen er in 2026 werken in de infrastructuur. Deze instroom bestaat voor veruit het grootste deel uit “nieuwe Nederlanders”. Politieke keuzes (nieuw kabinet) en realisering van taakstellingen huisvesting statushouders door onze gemeenten, zijn bepalend voor de instroom in 2026.

Doorstroom:
We hebben maximale focus op ontwikkelplekken. Dit betreft mensen waarvan de participatiecoach inschat dat binnen 1 tot 2 jaar uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt mogelijk is. Voor alle medewerkers, ook voor degenen die niet op een ontwikkelplek geplaatst zijn, geldt dat de werkleiding samen met P&O kijkt naar:

- Maximaal werken naar vermogen
- Het behalen van cursussen, trainingen, certificaten en diploma’s (o.a. de praktijkverklaringen in samenwerking met Summa)
- Gedrag en veiligheid
- Stimuleren gezondheid
- Afstemming met het thuisfront / sociale organisaties

Uitstroom:

Gezien het lage bijstandspercentage in de Kempen constateren we dat het potentieel van mensen die in staat zijn om in de reguliere arbeidsmarkt een passende duurzame betaalde arbeidsplek te vinden laag is. De uitstroom naar regulier werk zal niet al te hoog zijn. KempenPlus blijft streven om mensen maximaal te laten werken naar vermogen, dit kan ook binnen de bedrijfsmatige-infrastructuur van KempenPlus.

Omzet in relatie tot de doelgroep
Eind 2024 ziet de samenstelling van de groep er als volgt uit:

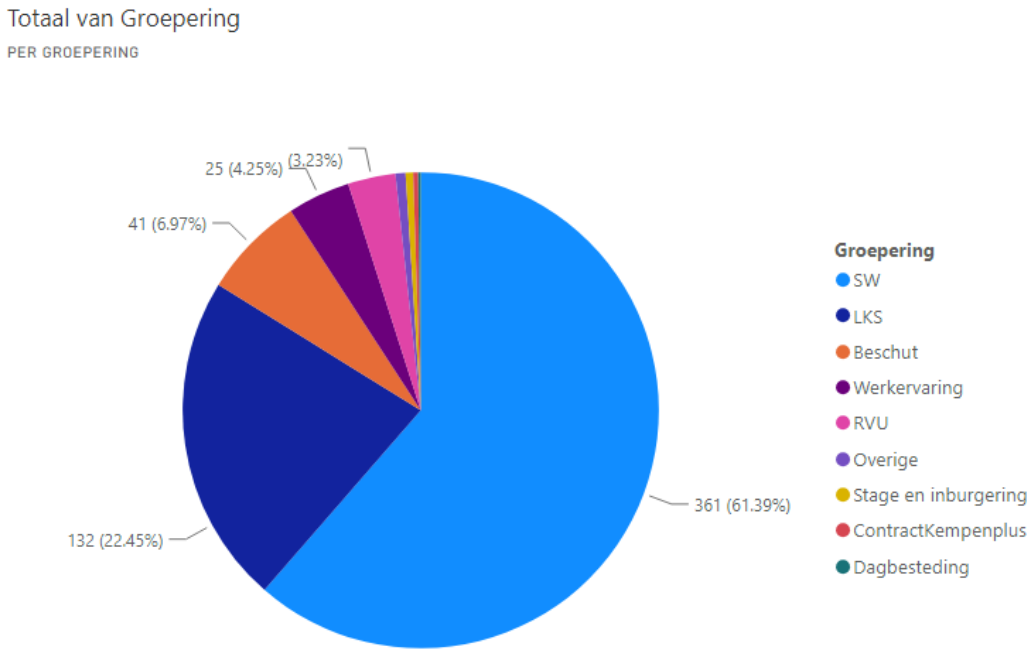

Voor de infrastructuur zien we dat in 2024 de uitstroom gelijk is aan de instroom. Hoe deze verhouding zal zijn voor 2025 en 2026 is vooralsnog lastig in te schatten. De instroom is afhankelijk van wereldwijde gebeurtenissen en landelijk politiek beleid (immigratie). Op basis van de afgelopen jaren gaan we uit dat ook in 2026 de uitstroom gelijk is aan de instroom.

Kijkend naar de relatie van de doelgroep tot de omzet kunnen we alleen de situatie van 2024 als gegeven meenemen. Hierbij is uitgegaan van de verhouding in fte's. Deze is als volgt:

	Beschut	LKS	SW	Werkervaring	Totaal
Detacheringen	2%	19%	79%	0%	100%
Groen	8%	15%	76%	1%	100%
Productie	9%	28%	59%	4%	100%

Aangezien het niet te doen is om exacte omzet per doelgroep per activiteit/onderdeel te meten is, is bovenstaand overzicht meer een inzicht hoe de verhoudingen per onderdeel/activiteit eruit ziet.

3.3 Hoofdactiviteiten in de infrastructuur

Detachering:
In 2026 zetten we nog meer in op detachering. Door mensen te laten overgaan van werkzaamheden onder leiding en toezicht van werkleiding van KempenPlus naar een individuele- of groepsdetachering onder leiding van de opdrachtgever worden lasten verlaagd (minder werkleiding en bedrijfsvoeringskosten bij Productie) en een hogere netto omzet.
Onderdeel van Detachering is de facilitaire groepsdetachering bij het Pius X-College te Bladel. Aangezien schoonmaak een werksoort is met vele baankansen in de reguliere markt, willen we deze klant blijven bedienen. We gebruiken onze eigen panden voor een leer-werk omgeving voor het schoonmaakvak en de catering.

Groen
De contracten voor de gemeenten Bladel, Reusel-De Mierden en Eersel lopen tot en met 2024. De afspraak is dat onder advisering van Bizob er drie bestekken geschreven worden en door een onafhankelijk specialistisch groenadviesbureau marktconforme prijzen worden bepaald. De intentie van de drie gemeenten is om een contract af te sluiten met een looptijd van vijf jaar met een optie tot verlenging van nogmaals vijf jaar. Gemeente Bergeijk voert de groenopdracht uit via aannemer Vebego. De mensen van KempenPlus worden hier middels een detacheringsconstructie ingezet. Deze opdracht wordt in de vorm van een pilot uitgevoerd en wordt in 2025 geëvalueerd. In 2025 wordt door gemeente Bergeijk beoordeeld of de samenwerking met Vebego wordt voortgezet, of dat vanuit de wens om de infrastructuur op Groen te behouden gekozen wordt voor “verwatering”. Met dit laatste wordt bedoeld dat ook reguliere werknemers in dienst komen bij KempenPlus, om aldus voldoende capaciteit te creëren voor het uitvoeren van groenonderhoud van de vier deelnemende gemeenten.

Productie
De meeste instroom start bij de verschillende productieafdelingen (verpakken, assemblage, montage, grafisch, elektro, metaal en orderverwerking voor webshops). Er zijn 20 klanten benoemd, waarbij omzet en kosten cruciaal zijn voor onze financiële bijdrage. De andere circa 80 klanten heeft KempenPlus nodig om iedereen passend werk aan te kunnen bieden. De praktijkverklaringen zullen gebruikt worden om meer medewerkers door te laten stromen naar detacheringen.

Inclusieve technologie (ondersteunend)
Inclusieve technologie is een absolute noodzaak om competitief te blijven in de markt, maar ook om de loonwaarde van mensen met een werkbeperking op een hoger peil te krijgen. Medewerkers kunnen dan hoogwaardiger werk uitvoeren en/of de efficiency wordt verhoogd en/of fysieke beperkingen worden verlaagd. Streven is om zoveel mogelijk samen te werken met collega bedrijven, waardoor investeringen en kosten beperkt worden. Een voorbeeld is de groen app met de inzet van AI in het Groen. Hiermee wordt de efficiency vergroot en de transparantie en de samenwerking met de opdrachtgevers verhoogd. Ook de zelfstandigheid van de medewerkers neemt toe.

Op schoonmaak, catering en groenonderhoud van eigen terreinen zet KempenPlus 31 medewerkers uit de doelgroep in, waardoor kosten bespaard worden.

3.4 Financieel perspectief op hoofdlijnen

Voor het financieel perspectief van deelprogramma Werken is de ontwikkeling in lonen en prijzen de belangrijkste aanleiding om de begroting 2025 te actualiseren. Voor 2026 en verder wordt ook met indexering van lonen en prijzen gerekend. Ook de omzet wordt geïndexeerd.
Door mensen te ontwikkelen van met name Productie naar Detacheringen en inzet van inclusieve technologie verwachten we dat de ambitie op omzet kan worden behaald.

Voor de jaren 2026 en verder zijn geen wezenlijke koersveranderingen bepaald. Vooralsnog geldt de aanname van ongewijzigd beleid.

4 Deelprogramma Ondersteuning

4.1 Inleiding

Het deelprogramma Ondersteuning wordt “Ondersteuning” genoemd, omdat de uitvoerende afdelingen Werk & Participatie en Werken organisatorisch steunen op de centrale afdeling Ondersteuning. Synoniem voor Ondersteuning is Bedrijfsvoering en Staf. Vanuit deze afdeling wordt een breed palet aan taken uitgevoerd, variërend van administratie, Planning & Control, communicatie, archief, ICT, Arbo, P&O, huisvesting enzovoorts. De afdeling Bedrijfsvoering en Staf is voortdurend in ontwikkeling om de organisatie bij de tijd te houden, in de volle breedte van het takenpakket. Goed werkgeverschap, is een uitgesproken ambitie van KempenPlus. Om dat te realiseren waarborgt KempenPlus dat aan de nodige randvoorwaarden is voldaan.

4.2 Externe ontwikkelingen

Digitale richtlijnen en wetgeving
De wetgeving rondom privacy, data-beveiliging, toegankelijkheid van informatie, et cetera is in beweging. Naar verwachting zal op de genoemde terreinen in de komende jaren nieuwe wetgeving van kracht worden. Op technisch gebied wordt KempenPlus in overwegende mate ontzorgd doordat de afdeling SSC van GRSK de ICT-dienstverlening verzorgt. Hierin wordt zoveel mogelijk samenwerking gezocht met de Kempengemeenten.

Een belangrijke ontwikkeling die in 2025 op stapel staat is de overstap naar Microsoft Office 365. Deze Kempen-brede ontwikkeling wordt ook gevolgd door KempenPlus.

4.3 Interne ontwikkelingen

Personeel en HRM
Vacatures vast invullen is ook van belang om inhuur op vacatures in te dammen en om kennis op te bouwen binnen de eigen organisatie. Goed en aantrekkelijk werkgeverschap is daarvoor van essentieel belang. De arbeidsvoorwaarden moeten in lijn liggen met die van andere SW-bedrijven en met de Kempengemeenten.

Huisvesting
Om het onderhoud van gebouwen meerjarig te plannen en de kosten van onderhoud te spreiden in de tijd wordt in februari 2025 een Beheerplan gebouwen aangeboden aan het bestuur. Basis hiervan is het DMJOP. Een planning van de investeringen in huisvesting wordt daarin opgenomen.

4.4 Financieel perspectief op hoofdlijnen

Het vertrekpunt voor het financieel perspectief voor de jaren 2026 en verder wordt bepaald in een 1e begrotingswijziging 2025. Voor 2026 wordt met indexering van lonen en prijzen gerekend.

De eerdergenoemde maatregelen gericht op vermindering van gemeentelijke bijdragen met 600 k wordt als bezuiniging begroot vanaf 2026. Een deel van die bezuiniging krijgt de invulling door een andere organisatie van de Staf. Concrete plannen worden daarvoor uitgewerkt en in procedure van besluitvorming gebracht.

De begroting 2026 wordt opgesteld op basis van het uitgangspunt van ongewijzigde kostenverdeling.

5 Uitgangspunten voor de begroting 2026

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk vermeldt de uitgangspunten die bij het opstellen van de begroting 2026 en verder worden toegepast. Het vertrekpunt voor de begroting is vooralsnog “ongewijzigd beleid”. Dat wil zeggen dat het gevoerde beleid voor de komende jaren doorgetrokken wordt en dat de budgettaire gevolgen van in het verleden genomen beslissingen in de begroting en in de meerjarenraming zijn verwerkt.
Op het uitgangspunt van ongewijzigd beleid wordt een voorbehoud gemaakt.
In de periode dat deze kadernota wordt opgesteld lopen tegelijk twee trajecten waarin actualisatie van beleid aan de orde is. Het eerste traject volgt uit een opdracht van het bestuur, om in samenspraak met deelnemende gemeenten invulling te geven aan een taakstelling van 1,5 miljoen euro structureel. Het tweede traject is de strategische verkenning die loopt, en waarvan de uitkomsten verwacht worden in het eerste kwartaal van 2025.
De voorbereiding van de begroting vindt plaats in de eerste maanden van 2025. Medio 2025 wordt de begroting 2026 vastgesteld.
De uitkomsten van de lopende trajecten zijn voor deze kadernota niet tijdig bekend. Bij het opstellen van de begroting 2026 worden bestuurlijke keuzen tot wijziging van beleid die komende maanden tot stand komen zoveel als mogelijk meegenomen.

Voor een aantal externe factoren zoals rente- en prijsontwikkeling worden aannames bepaald. Ook is van belang om de verdeelsleutels van de kosten vast te stellen. Uitgangspunt is dat geen wijziging van de huidige verdeelsleutels wordt doorgevoerd.

Opstelling van het jaarplan 2026
Het jaarplan voor KempenPlus ontstaat door bundeling van de deelprogramma’s. Deze deelprogramma’s worden opgesteld aan de hand van de indeling in de zogenaamde drie W-vragen. Dit zijn:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat mag het kosten?

De voorstellen van de afdelingsplannen worden door het management opgesteld. Daarin staan de concrete voornemens voor het dienstjaar 2026 en voor de periode 2027 – 2029.

5.2 Begrotingswijziging 2025

In de procedure tot vaststelling begroting 2026 en meerjarenraming 2027 -2029 loopt ook een voorstel tot begrotingswijziging 2025 mee in de procedure. De primitieve begroting 2025 werd reeds vastgesteld in augustus 2024.
De 1e begrotingswijziging voor het jaar 2025 in de loop van het jaar stelt KempenPlus in staat om actuele inzichten en omstandigheden te verwerken in de begroting. Door opname in de begroting ontstaat autorisatie van het bestuur tot het (laten) doen van uitgaven voor vermelde doelen. Het besluit tot wijziging van de begroting 2025 is een separaat bestuursbesluit. Het proces van besluitvorming loopt gelijk op met de vaststelling van de begroting 2026.

5.3 Financiële uitgangspunten

Rente
Voor de berekening van de rente geldt de aanname dat er per saldo geen rentekosten ontstaan. Deze aanname is gebaseerd op het gegeven dat er momenteel slechts een langlopende lening loopt van 4,5 miljoen euro.
De rente op deze lening is negatief. De betreffende lening loopt af ultimo 2025 en de verwachting is dat dan een nieuwe lening van vergelijkbare omvang dient te worden afgesloten. Naast deze lening loopt een kasgeldlening die begin 2025 expireert.
Schatkistbankieren levert naar verwachting rentebaten op voor KempenPlus. Hiervan wordt een reële verwachting geraamd in de begroting 2026. Uitgangspunt voor de rente is dat de rentebaten de rentelasten compenseren.

Als gevolg van een wijziging van het BBV in 2017, geldt het volgende voorschrift:
Rente die begroot wordt voor leningen, wordt uitgedrukt als een percentage van de waarde van materiële vaste activa per 1 januari 2026. Dit percentage is voor 2026 en verder bepaald op 0,0 %. Op deze wijze is, conform het advies van de commissie BBV, niet langer sprake van berekende rente.

Loon- en prijsstijgingen
Voor de indexering van lonen en prijzen wijkt KempenPlus op een punt af, ten opzichte van de uitgangspunten die de vijf andere gemeenschappelijke regelingen in Zuid-Oost Brabant toepassen. De macro economische verkenning 2025 geeft ook een verwachting voor de ontwikkeling van lonen en prijzen voor het begrotingsjaar. Deze wordt toegepast. Het bestuur van KempenPlus heeft vorig jaar besloten om op dit punt af te wijken van de uitganspunten die andere Gemeenschappelijke Regelingen in de regio hanteren.
Andere GR-en hanteren de index voor het jaar 2025.

Het gaat om de *Loonvoet sector overheid* voor de index van de lonen en de *Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc)* voor de indexering van de prijzen. In plaats van het jaar t-1 gaat KempenPlus uit van de verwachting die bepaald is voor het jaar t; dus 2026. Aldus wordt de indexering 2026 van de lonen voor niet gesubsidieerd personeel bepaald op 2,1 %. De prijsindex voor 2026 wordt bepaald op 2,2 %.
Voor de gesubsidieerde medewerkers wordt de indexering van de lonen voorlopig ook bepaald op 2,1 %. Ook voor de Cao Aan de Slag rekenen we met hetzelfde percentage. Daarbij geldt het voorbehoud dat ingeval er aanwijzingen ontstaan dat aanpassing van dit indexcijfer noodzakelijk is, gerekend wordt met het voortschrijdend inzicht.
Voor de meerjarenraming 2027 en verder wordt uitgegaan van vaste prijzen en vaste lonen.

Resultaat meerjarenraming
De meerjarenraming wordt opgesteld op basis van het uitgangspunt dat te verwachten saldi voor de komende jaren gelijk zijn aan € 0. Bij doortrekking van het bestaande beleid en het doorvoeren van nieuwe ontwikkelingen geschiedt de berekening van bijdragen van gemeenten zodanig dat volledige dekking van lasten wordt bereikt.

Onvoorzien
In de begroting van 2026 en verder is geen rekening gehouden met onvoorziene uitgaven. Indien er onvoorziene uitgaven zijn dan worden deze toegelicht in de rapportage en of in de jaarstukken.

5.4 Kostenverdeling per deelprogramma

In het financieel kader van KempenPlus is overeengekomen dat de gemeenten een bijdrage betalen in de exploitatie van KempenPlus die los staat van de rijksmiddelen die gemeenten ontvangen. Voor de gemeentelijke bijdragen is een verdeelsleutel per deelprogramma vastgesteld. In 2026 zijn de deelprogramma's gelijk aan de afdelingen binnen KempenPlus.

- Ondersteuning
- Werken
- Werk en participatie

Om de lasten van huisvesting door te kunnen berekenen aan de deelprogramma's is een inschatting gemaakt van het gebruik door de afdelingen. De huisvestingslasten worden als volgt verdeeld:

- Ondersteuning 15%
- Werken 70%
- Werk & Participatie 15%

De lasten van de deelprogramma's worden voor de bepaling van de gemeentelijke bijdragen als volgt verdeeld:

- Ondersteuning:
  - 20% volgens de verdeelsleutel van het deelprogramma Werk en Participatie
  - 30% volgens de verdeelsleutel van het deelprogramma Werken
  - 50% aan de gemeenten op basis van het aantal inwoners per gemeente. Hiervoor wordt het voortschrijdende gemiddelde gebruikt uit de begroting.

- Werken: op basis van het aantal fte uit doelgroepen (Wsw, LKS + nieuw beschut) per gemeente.

- Werk en Participatie op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden per gemeente.

Peildata voor de kostenverdeling
Bij inwoners, fte in doelgroepen en bij het aantal uitkeringen, wordt uitgegaan van het voortschrijdend drie-jaarsgemiddelde. Aantallen worden bepaald op t-2, t-3 en t-4. Dit houdt in dat in de begroting 2026 en de meetmomenten liggen op 1 januari 2024, 1 januari 2023 en 1 januari 2022.
Het gemiddeld aantal van die drie meetmomenten wordt gehanteerd.

Bij het vormen, onttrekken en storten van bestemmingsreserves wordt de verdeelsleutel gebruikt van het deelprogramma c.q. die van de huisvestingslasten waarop de bestemmingsreserve betrekking heeft.

In het deelprogramma Werken hanteert KempenPlus marktconforme tarieven voor de dienstverlening. Dit uitgangspunt geldt voor alle dienstverlening: productie, detachering en voor Groen. Met toepassing van dit uitgangspunt wordt oneerlijke concurrentie voorkomen.
In de dienstverlening in de groenvoorziening op vraag van gemeenten wordt ook dit uitgangspunt gehanteerd. Op deze wijze maakt het voor gemeenten geen financieel verschil of KempenPlus of een commercieel bedrijf de werkzaamheden uitvoert. Met advisering door Bizob wordt gestreefd naar meerjarige afspraken met gemeenten over het groenonderhoud.

Inburgering op basis van maatwerk
De kosten van inburgering worden begroot bij de afdeling Werk & Participatie.
Over de uitvoering van deze taak en over de kostenverdeling worden in de voorbereiding van een 1e begrotingswijziging 2025 nieuwe afspraken gemaakt met de deelnemende gemeenten. In afstemming met gemeenten wordt de verwachte instroom bepaald. Deze werkwijze wordt in 2026 voortgezet.

Bijzondere Bijstand
Vanaf 2024 is de uitvoering van de Bijzondere Bijstand een verantwoordelijkheid van KempenPlus.
Over de uitvoering van deze taak en over de kostenverdeling zijn in 2023 afspraken gemaakt met de deelnemende gemeenten. Deze afspraken worden in 2026 voortgezet. KempenPlus is hierbij volledig afhankelijk van de kosten die GRSK doorbelast aan KempenPlus voor de uitvoering van deze taak. Ook hierbij geldt het voorbehoud, dat bestaande afspraken gelden tot dat het bestuur besluit over een andere wijze van kostenverdeling.

Tabel basisgegevens ten behoeve van de sleutels kostenverdeling

Basisgegevens t.b.v. de verdeelsleutels	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	3 jaars gemiddelde
Aantal uitkeringsgerechtigden				
Bergeijk	122	110	120	26,49%
Bladel	141	140	126	30,62%
Eersel	110	118	115	25,81%
Reusel-De Mierden	73	75	79	17,08%
totaal	**446**	**443**	**440**	**100,00%**
Aantal Sw'ers plus BW en LKS				
Bergeijk	79	76	73	16,36%
Bladel	182	188	183	39,64%
Eersel	104	99	100	21,68%
Reusel-De Mierden	105	105	101	22,31%
totaal	**471**	**468**	**457**	**100,00%**
Inwoneraantallen				
Bergeijk	18.879	19.092	19.196	25,95%
Bladel	20.718	21.009	20.985	28,47%
Eersel	19.823	20.004	20.199	27,25%
Reusel-De Mierden	13.271	13.542	13.577	18,33%
totaal	**72.691**	**73.647**	**73.957**	**100,00%**

Bijlage: Tabel uit Macro Economische Verkenning 2025

Onderstaande tabel is opgenomen om de indexcijfers in beeld te brengen voor de komende jaren.
Er is aanmerkelijk verschil tussen de indices van de jaren 2025 en 2026.
De totale loonsom 2025 (doelgroep plus ambtelijk) bedraagt 25 miljoen euro. Vanwege deze omvang werkt een klein verschil in indexering in grote mate door. Voorstel is de indices uit de kolom 2026 toe te passen.

Bijlage 02 MEV25, Aanvullende kerngegevens Nederland, 1970-2028								
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
mutaties per jaar in %								
Investeringen en uitvoer								
Bruto investeringen bedrijvensector (exclusief woningen) (a)	2,0	6,4	2,4	-1,7	1,7	1,1	1,4	1,0
Investeringen bedrijven in woningen	5,9	1,1	-1,5	-0,9	4,0	2,1	1,3	1,1
Uitvoer van binnenslands geproduceerde goederen en diensten (exclusief energie)	4,7	4,5	-1,2	-0,5	1,8	2,0	1,9	2,0
Wederuitvoer (exclusief energie)	11,0	5,6	-0,4	2,6	3,3	2,6	2,6	2,3
Prijzen ; overheid ; afgeleide cpi en cao-loon marktsector								
Uitvoerprijs goederen en diensten (excl. energie)	5,5	12,4	1,8	1,7	1,7	1,6	1,3	1,3
Afgeleide nationale consumentenprijsindex (cpi)	2,5	11,8	3,0	3,1	3,4	2,5	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid (b)	0,5	6,7	5,9	8,4	4,7	2,1	4,9	4,3
Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers (b)	1,7	4,9	5,8	7,9	4,8	2,0	5,4	4,5
Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)	3,9	7,5	5,8	4,5	2,7	2,2	2,2	2,2
Prijs intermediair verbruik overheid	5,6	9,4	6,1	4,4	2,8	2,6	3,4	0,7
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	3,4	7,0	4,3	3,1	2,3	2,2	2,1	2,1
Prijs nationale bestedingen	3,6	7,3	5,8	4,2	2,6	2,5	2,6	2,4
Prijs toegevoegde waarde bedrijven	2,1	6,2	8,4	4,5	2,9	2,6	2,5	2,4
Cao-loon marktsector	1,9	3,0	6,0	6,4	4,2	3,7	3,6	3,5

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.087 van burgemeester en wethouders van 17 december 2024;

gelet op de artikelen 30, eerste lid, en 32, tweede lid, van de Archiefwet 1995;

overwegende dat
- de huidige archiefverordening geactualiseerd dient te worden en;
- dat de Archiefverordening zorgt voor heldere kaders voor een goed archief- en informatiebeheer;

besluit:

1. Vast te stellen de volgende verordening.

Archiefverordening gemeente Bladel

Artikel 1 Zorgplicht burgemeester en wethouders

1. Burgemeester en wethouders dragen zorg voor het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid ter zake van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op grond van de Archiefwet 1995 en de interne regels ten behoeve van het beheer van archiefbescheiden van de gemeentelijke organen.
2. Burgemeester en wethouders dragen hierbij zorg voor de onderlinge samenhang met andere onderdelen van het gemeentelijk informatiebeleid en treffen daartoe de nodige maatregelen.

Artikel 2 Taken streekarchivaris

1. De streekarchivaris, aangewezen door het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven, brengt jaarlijks aan burgemeester en wethouders verslag uit over het beheer van de archiefbewaarplaats en de archiefbescheiden die hiernaartoe zijn overgebracht en over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
2. De streekarchivaris kan daarnaast op verzoek of op eigen initiatief advies uitbrengen aan burgemeester en wethouders over het beheer van de archiefbewaarplaats en de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

Artikel 3 Verantwoording door burgemeester en wethouders
Burgemeester en wethouders informeren de gemeenteraad jaarlijks over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen. Zij voegen daarbij in ieder geval:

1. het verslag van de streekarchivaris, bedoeld in artikel 2, eerste lid;
2. voor zover van toepassing, de gedurende de betreffende periode door de streekarchivaris aan hen uitgebrachte adviezen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, en
3. een voorstel voor de in het kader van de zorgplicht voor de archiefbescheiden te treffen maatregelen, zo nodig voorzien van een kostenraming.

Artikel 4 Opname in de archiefbewaarplaats van bescheiden van particulieren
De streekarchivaris kan met instemming van de rechthebbende bescheiden van instellingen of personen, ongeacht hun vorm, in de archiefbewaarplaats opnemen als deze naar zijn oordeel van historische waarde zijn.

Artikel 5 Intrekking eerdere verordening en inwerkingtreding

1. De Archiefverordening gemeente Bladel 2015, vastgesteld bij raadsbesluit van 2 juli 2015, nummer R2015.072t wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking één dag na de datum van bekendmaking.

Artikel 6 Citeertitel
Deze verordening/beleidsregel kan worden aangehaald als ‘Archiefverordening gemeente Bladel’.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.087
Onderwerp : Archiefverordening gemeente Bladel

Aan de raad

Inleiding
Als gevolg van de Archiefwet 1995 dient het college zorg te dragen voor de papieren en digitale archieven van de gemeente Bladel. Zij doet dat in overeenstemming met een door uw gemeenteraad vast te stellen archiefverordening.

De archiefverordening van de gemeente Bladel is aan een actualisatie toe. Doordat de komst van de nieuwe Archiefwet 2020 steeds werd uitgesteld, was de actualisatie van de verordening ook uitgesteld. Het Regionaal Historisch Centrum (RHC) Eindhoven heeft als toezichthouder aangegeven dat een vernieuwde verordening noodzakelijk is, wachten op de nieuwe Archiefwet wordt afgeraden.

Beoogd effect
De Archiefverordening zorgt voor kaders die het archief- en informatiebeheer vorm geven.

Argumenten
1.1 De huidige archiefverordening is verouderd.
De huidige Archiefverordening gemeente Bladel 2015 is verouderd. Aan de hand van aangepaste regelgeving vanuit de Archiefwet en vanuit de provincie (Interbestuurlijk Toezicht), is de verordening vernieuwd. De archiefverordening moet door uw raad vastgesteld worden.

1.2 Het zorgt voor kaders voor het archief- en informatiebeheer.
Samen met de Beheerregeling Informatiebeheer en het Aanwijzingsbesluit Informatiebeheer geeft de Archiefverordening aan waar de verantwoordelijkheid voor het archief- en informatiebeheer ligt en wat deze inhoudt. Hiermee heeft de gemeente Bladel duidelijke kaders om tot een goede uitvoering van het archief- en informatiebeheer te komen.

Kanttekeningen
1.1 De nieuwe archiefwet is nog niet in werking getreden.
Als gevolg van de nieuwe Archiefwet kunnen de Archiefverordening en de Beheerregeling Informatiebeheer gewijzigd moeten worden.
De inwerkingtreding van de Archiefwet is uitgesteld. De huidige datum van inwerkingtreding is vooralsnog 1 januari 2026. De nieuwe Archiefverordening is een verordening op hoofdlijnen. Hierdoor zullen er weinig wijzigingen zijn als gevolg van de nieuwe Archiefwet.

1.2 Er is geen wijzigingenoverzicht beschikbaar
Bij een nieuwe verordening wordt vaak een was-wordt-tabel opgesteld om de verschillen tussen de oude en nieuwe tekst inzichtelijk te maken. De nieuwe archiefverordening is geheel anders van opzet dan de Archiefverordening 2015, naar het model van de VNG. Hierdoor is het niet mogelijk om een goed overzicht van de wijzigingen op te stellen.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
IPB	Anke Mijs	088-4970503

Financiën
Niet van toepassing.

Communicatie
De officiële bekendmaking wordt geplaatst in het landelijke portaal. In het huis-aan-huisblad wordt een verwijzing naar deze bekendmaking gepubliceerd.
Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven en de provincie Noord-Brabant ontvangen een afschrift van de vastgestelde archiefverordening.

Uitvoering
De Archiefverordening wordt van kracht nadat deze is gepubliceerd.

Bladel, 17 december 2024.

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-verordening (24.22250).

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.22250

Archiefverordening gemeente Bladel

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.087 van burgemeester en wethouders van (datum vergadering B&W);

gelet op de artikelen 30, eerste lid, en 32, tweede lid, van de Archiefwet 1995;

overwegende dat de huidige archiefverordening geactualiseerd dient te worden en

dat de Archiefverordening zorgt voor heldere kaders voor een goed archief- en informatiebeheer

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Archiefverordening gemeente Bladel

Artikel 1 Zorgplicht burgemeester en wethouders

1. Burgemeester en wethouders dragen zorg voor het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid ter zake van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op grond van de Archiefwet 1995 en de interne regels ten behoeve van het beheer van archiefbescheiden van de gemeentelijke organen.
2. Burgemeester en wethouders dragen hierbij zorg voor de onderlinge samenhang met andere onderdelen van het gemeentelijk informatiebeleid en treffen daartoe de nodige maatregelen.

Artikel 2 Taken streekarchivaris

1. De streekarchivaris, aangewezen door het bestuur van de Metropoolregio Eindhoven, brengt jaarlijks aan burgemeester en wethouders verslag uit over het beheer van de archiefbewaarplaats en de archiefbescheiden die hiernaartoe zijn overgebracht en over het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
2. De streekarchivaris kan daarnaast op verzoek of op eigen initiatief advies uitbrengen aan burgemeester en wethouders over het beheer van de archiefbewaarplaats en de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

Artikel 3 Verantwoording door burgemeester en wethouders
Burgemeester en wethouders informeren de gemeenteraad jaarlijks over de uitoefening van de aan hen opgedragen zorg voor de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen. Zij voegen daarbij in ieder geval:

1. het verslag van de streekarchivaris, bedoeld in artikel 2, eerste lid;
2. voor zover van toepassing, de gedurende de betreffende periode door de streekarchivaris aan hen uitgebrachte adviezen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, en
3. een voorstel voor de in het kader van de zorgplicht voor de archiefbescheiden te treffen maatregelen, zo nodig voorzien van een kostenraming.

Artikel 4 Opname in de archiefbewaarplaats van bescheiden van particulieren
De streekarchivaris kan met instemming van de rechthebbende bescheiden van instellingen of personen, ongeacht hun vorm, in de archiefbewaarplaats opnemen als deze naar zijn oordeel van historische waarde zijn.

Artikel 5 Intrekking eerdere verordening en inwerkingtreding

1. De Archiefverordening gemeente Bladel 2015, vastgesteld bij raadsbesluit van 2 juli 2015, nummer R2015.072t wordt ingetrokken.
2. Deze verordening treedt in werking één dag na de datum van bekendmaking.

Artikel 6 Citeertitel
Deze verordening/beleidsregel kan worden aangehaald als ‘Archiefverordening gemeente Bladel’.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad, gehouden op <datum>

De griffier,

J.F. van der Wiel,

De voorzitter,

M.A.G. van den Bosch

Toelichting

Algemeen

De Archiefwet 1995 (hierna: Archiefwet) legt de zorg voor de archiefbescheiden van de gemeentelijke overheidsorganen (zoals de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, de burgemeester, de griffie en gemeentelijke privaatrechtelijke rechtspersonen zoals bedoeld in artikel 160 van de Gemeentewet met één of meer publiekrechtelijke bevoegdheden) alsmede de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt zonder openbaar lichaam en/of die taken in mandaat uitvoeren, bij burgemeester en wethouders, zie artikel 30, eerste lid, van de Archiefwet in samenhang met artikel 1, onderdeel b. Artikel 30 van de Archiefwet bevat bovendien de opdracht voor de gemeenteraad om een verordening vast te stellen, die aan gedeputeerde staten moet worden medegedeeld, overeenkomstig waarvan burgemeester en wethouders deze zorgplicht moeten uitvoeren. Uiteraard tevens met inachtneming van de specifieke kaders die de Archiefwet, het Archiefbesluit 1995 en de Archiefregeling daarvoor stellen én in lijn met de toepasselijke algemene regels van onder meer de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet.
Verder bevat artikel 32, tweede lid, van de Archiefwet een opdracht aan de gemeenteraad om bij verordening regels te stellen ten aanzien van het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens Archiefwet door de streekarchivaris ten aanzien van het beheer van archiefbescheiden die niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

Aspecten die al in deze hogere regelgeving zijn geregeld en die (automatisch) doorwerken, worden uit het oogpunt van goede regelgeving niet herhaald in deze verordening. Ook bevat deze verordening geen regels ten aanzien van taken en bevoegdheden die rechtstreeks bij burgemeester en wethouders zijn belegd (en ten aanzien waarvan de gemeenteraad geen uitdrukkelijke regelgevende bevoegdheid is toebedeeld). Dit betreft o.a. de bevoegdheid om een gemeentelijke archiefbewaarplaats aan te wijzen (volgt al uit artikel 31 van de Archiefwet) en de taak ervoor zorg te dragen dat het beheer van de archiefbescheiden voldoet aan toetsbare eisen van een door burgemeester en wethouders toe te passen kwaliteitssysteem (volgt al uit artikel 16 van de Archiefregeling).

Definities

Deze verordening bevat geen definities, aangezien deze hier overbodig zijn. Dit geldt in de eerste plaats voor die termen die al in de Archiefwet gedefinieerd zijn (zoals ‘archiefbescheiden’). Deze gelden onverminderd ook voor deze verordening, afwijken is niet mogelijk. Ten aanzien van andere (in het verleden wel opgenomen) definities geldt dat het gebruik in de context van deze verordening niet tot misverstanden zal leiden (zoals ‘streekarchivaris’), dat ze dermate weinig worden gebruikt dat voluit schrijven de voorkeur heeft (zoals ‘wet’) of dat ze zelfs helemaal niet meer voorkomen in deze sterk gedereguleerde verordening (zoals ‘beheerder’).
Voor de goede orde, het begrip ‘archiefbescheiden’ kan ten onrechte de suggestie wekken dat het slechts om oudere, papieren documenten zou gaan. Dit is echter niet het geval, zoals ook blijkt uit een nauwkeurige lezing van het begrip. Onder archiefbescheiden wordt overeenkomstig artikel 1, onder c, van de Archiefwet verstaan:

1. bescheiden, ongeacht hun vorm, door de overheidsorganen ontvangen of opgemaakt en naar hun aard bestemd daaronder te berusten;

2. bescheiden, ongeacht hun vorm, met overeenkomstige bestemming, ontvangen of opgemaakt door instellingen of personen, wier rechten of functies op enig overheidsorgaan zijn overgegaan;
3. bescheiden, ongeacht hun vorm, welke ingevolge overeenkomsten met of beschikkingen van instellingen of personen dan wel uit anderen hoofde in een archiefbewaarplaats zijn opgenomen om daar te berusten;
4. reproducties, ongeacht hun vorm, welke bij of krachtens de wet in de plaats zijn gesteld van de onder 1°, 2° of 3° bedoelde archiefbescheiden of welke op grond van het bepaalde in artikel 7 van de Archiefwet zijn vervaardigd.

Het gaat dus niet alleen om papieren, maar ook digitale archiefbescheiden waaronder databases, websites, agenda's en berichten via sociale media. Om misverstanden te voorkomen wordt in de praktijk ook vaak de meer neutrale term 'informatie' gehanteerd als er over 'archiefbescheiden' wordt gesproken of geschreven.

Zorg en beheer

Het begrip 'zorg' is niet gedefinieerd in de wet. In het algemeen – en in artikel 1 – wordt hieronder verstaan de (kaderstellende) bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het ontvangen, vervaardigen, bewaren en uiteindelijk vernietigen van de archiefbescheiden (die daarvoor in aanmerking komen) op een wijze waarmee de goede, geordende en toegankelijke staat gedurende de wettelijk voorgeschreven bewaartermijn is gewaarborgd en waarbij de authenticiteit van deze archiefbescheiden op ieder moment kan worden vastgesteld. Dit ter onderscheiding van het 'beheer' van de archiefbescheiden: de ambtelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de beheerwerkzaamheden, te weten het behouden, bewerken, benutten en ter raadpleging of gebruik ter beschikking stellen aan de ambtelijke organisatie en het publiek.
Door het informatiebeheer op orde te hebben wordt een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering mogelijk gemaakt, kent de gemeente haar eigen rechtspositie en die van anderen, is het mogelijk verantwoording af te leggen voor het gemeentelijk handelen en kan de blijvende bewaring van cultuurhistorische informatie worden gegarandeerd.

Raadplegen archiefbescheiden, opmaken afschriften, bewerkingen e.d.

De archiefbescheiden die in een archiefbewaarplaats berusten zijn openbaar, behoudens enkele uitzonderingsgevallen (zie de artikelen 15, 16 en 17 van de Archiefwet). Iedereen is, behoudens die uitzonderingsgevallen, bevoegd die archiefbescheiden kosteloos te raadplegen en daarvan of daaruit afbeeldingen, afschriften, uittreksels en bewerkingen te maken of op zijn kosten te doen maken. De tarieven die hiervoor in rekening worden gebracht zijn opgenomen in de Legesverordening.

Artikelsgewijs

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader behandeld.

Artikel 1 Zorgplicht burgemeester en wethouders
Dit artikel vormt een uitwerking van de zorgplicht van burgemeester en wethouders.
Naast de algemene bepalingen van de Archiefwet zijn verder in hoofdstuk 3 van de Archiefregeling voorschriften gesteld ten aanzien van de geordende en toegankelijke staat van archiefbescheiden.
De Archiefregeling bevat tevens de verplichting voor burgemeester en wethouders om ervoor zorg te

dragen dat het beheer van archiefbescheiden voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem.

Eerste lid
Dit onderdeel verplicht burgemeester en wethouders ervoor zorg te dragen dat beleid wordt geformuleerd en dat interne regels (zoals 'beheersregels' of een 'werkinstructie') worden opgesteld, beide ten behoeve van het beheer van archiefbescheiden van de gemeentelijke organen.

Tweede lid
De zorg voor archiefbescheiden staat niet op zichzelf; deze zorg maakt onderdeel uit van het gemeentelijk informatiebeleid in den brede. Burgemeester en wethouders dienen de zorg voor archiefbescheiden dan ook in samenhang te bezien en af te stemmen op domeinen als informatiemanagement, informatiearchitectuur, informatiebeveiliging, openbaarheid en persoonsgegevensbescherming en zo nodig daartoe maatregelen te treffen. Hierop ziet het tweede lid.

Artikel 2 Taken streekarchivaris
Uit de Archiefwet volgt dat als er een gediplomeerde streekarchivaris is aangewezen, deze de gemeentelijke archiefbewaarplaats beheert en dat deze tevens – voor zover het betreft de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats – belast is met toezicht op de naleving van het bij of krachtens de wet bepaalde (artikel 32, eerste en tweede lid, van de Archiefwet). Als er geen gediplomeerde streekarchivaris is aangewezen, dan volgt uit de Archiefwet dat de gemeentesecretaris verantwoordelijk is voor het beheer van de archiefbewaarplaats (zie artikel 32, eerste lid, van de Archiefwet).

Het tweede lid regelt de verplichting voor de streekarchivaris om periodiek verslag uit te brengen aan burgemeester en wethouders over enerzijds het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die zijn overgebracht naar[, respectievelijk opgenomen in] de archiefbewaarplaats en anderzijds het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats. Zo nodig kunnen burgemeester en wethouders (mede) op basis van dit verslag besluiten voorzieningen te treffen ter uitoefening van de aan hen opgedragen zorg.
Ten behoeve van het opstellen van dit verslag heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een raamwerk van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) van de Archiefwet ontwikkeld (een kapstok voor structurering van het verslag). Uiteindelijk hebben deze mede tot doel de versterking van het horizontale toezicht door de gemeenteraad op de zorg over en het beheer van archiefbescheiden conform de Archiefwet. Het verslag wordt door burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 3 ter beschikking gesteld aan de gemeenteraad.

Het opstellen van het verslag over het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archiefbescheiden vraagt om een samenspel tussen de streekarchivaris en de feitelijk beheerders van de niet-overgebrachte archiefbescheiden. Deze laatsten beschikken immers over informatie over de prestaties in het kader van de uitvoering van de Archiefwet.

Op grond van het derde lid kan de streekarchivaris ook op verzoek of eigen initiatief advies uitbrengen aan burgemeester en wethouders over het beheer van de archiefbewaarplaats (en de daarheen overgebrachte archiefbescheiden) en het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen die (nog) niet daarheen zijn overgebracht. Een dergelijk advies zal in veel gevallen gepaard gaan met een voorstel om – in het belang van een goed beheer of toezicht – bepaalde voorzieningen te treffen.

Artikel 3 Verantwoording door burgemeester en wethouders

Burgemeester en wethouders informeren de gemeenteraad jaarlijks over de uitoefening van hun zorgplicht voor de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen. Zij voegen daarbij in ieder geval:

1. het verslag van de streekarchivaris (of de verslagen, als de verslaglegging neerslag krijgt in meerdere, afzonderlijke verslagen),
2. de op verzoek of eigen initiatief van de streekarchivaris aan hen uitgebrachte adviezen (zo die er zijn geweest in de periode waarop ook de verslaglegging betrekking heeft) en
3. een voorstel voor de in het kader van de zorgplicht voor de archiefbescheiden te treffen maatregelen, zo nodig voorzien van een kostenraming.

Als er op te lossen knelpunten zijn, zal het onder 3. bedoelde voorstel neerkomen op een verbeterplan, dat gepaard kan gaan met een plan van aanpak. Als er aan de te treffen maatregelen extra kosten zijn verbonden, dan zullen deze meegenomen moeten worden in de begrotingscyclus. Hierdoor wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld burgemeester en wethouders te controleren ten aanzien van hun wettelijke zorgplicht. Ook wordt op deze wijze een cyclisch proces van beleidsvorming, begroting en financiering, uitvoering, controle en (financiële) verantwoording en bijstelling geborgd.

De informatie kan tevens gebruikt worden om in het kader van interbestuurlijk toezicht gedeputeerde staten te informeren. Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden, waarmee het toezicht door de provincie is gewijzigd. Dit betreft onder meer de bevoegdheid om systematische toezichtinformatie op te vragen, op grond van het aan de Gemeentewet toegevoegde artikel 124h. Het Besluit verstrekking systematische toezichtinformatie – dat uitvoering geeft aan artikel 124h – stelt verder regels aan het opvragen van deze toezichtinformatie, opdat gemeenten niet worden geconfronteerd met bovenmatige informatieverplichtingen. Daarbij past dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de gegevens die burgemeester en wethouders in het kader van hun horizontale verantwoording aan de gemeenteraden aanbieden.

Artikel 4 Opname in de archiefbewaarplaats van bescheiden van particulieren

Veel particulieren, zoals personen, families, bedrijven, verenigingen, geloofsgenootschappen, particuliere instellingen en stichtingen, hebben bescheiden (documenten, foto’s, prenten e.d.) met belangrijke historische waarde. Deze kunnen een goede aanvulling zijn voor de collectie van het gemeentearchief en kunnen daarmee een bredere kijk geven op het beeld van de maatschappij. Tevens kunnen bescheiden van particulieren een aanvulling vormen op overheidsarchieven over bijzondere gebeurtenissen of kwesties die van historisch belang zijn (zogenoemde ‘hotspots’). Als bescheiden van particulieren deze waarde hebben en opname naar oordeel van de streekarchivaris gewenst is, kunnen ze op grond van dit artikel worden opgenomen in de gemeentelijke archiefbewaarplaats. De eigenaar van de bescheiden bepaalt de vorm van overdracht aan de gemeente (schenking, bruikleen of inbewaringgeving). Afspraken over o.a. de openbaarheid kunnen worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de eigenaar en de beheerder van de archiefbewaarplaats (artikel 16 van de Archiefwet). Voor het beheer van deze archiefbescheiden dienen voldoende middelen beschikbaar te worden gesteld door burgemeester en wethouders binnen de begrotingskaders gesteld door de raad. Dit met uitzondering van archiefbescheiden die in bewaring zijn gegeven en waarvan is overeengekomen dat het beheer daarvan door de eigenaar wordt vergoed.

R24.090b

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.090 van burgemeester en wethouders van 31 december 2024;

gelet op
- de Omgevingswet;
- het (tijdelijke) Omgevingsplan;
- onderdeel bestemmingsplan Buitengebied 2014 met de daarop volgende herzieningen;
- de 'Lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit Bladel 2024';

overwegende dat:
- de gevraagde ontwikkeling voorziet in een specifieke zorgvoorziening waaraan binnen de gemeente behoefte bestaat;
- de ontwikkeling voorziet in een passende herbestemming van een voormalige agrarisch bedrijfslocatie;
- het plan aansluit bij de uitgangspunten van het gemeentelijk en provinciaal beleid;
- er geen ruimtelijke of milieutechnische belemmeringen zijn voor deze ontwikkeling;
- met deze ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;

besluit:

1. Positief te adviseren ten aanzien van het verzoek in afwijking van het (tijdelijk) Omgevingsplan vergunning te verlenen voor het vestigen van een zorgboerderij met dagbesteding en zorgwonen aan de Latestraat 13 te Netersel;
2. Het ontwerp bindend advies te beschouwen als een definitief bindend advies indien gedurende de inzagetermijn van het ontwerpbesluit geen zienswijzen worden ingediend die leiden tot wijziging van het plan.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.090
Onderwerp : Bindend Advies BOPA Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel

Aan de raad

Inleiding
In 2022 heeft initiatiefnemer een principeverzoek ingediend voor de locatie Latestraat 13 in Netersel.
Het principeverzoek was tweeledig. Enerzijds zag het verzoek op een wijziging van de bestemming van 'Agrarische bedrijf' (veehouderij) naar 'Maatschappelijk' (zorgboerderij). Tegelijkertijd zag het op een uitbreiding van de dienstverlening met een 'beschermd wonen' component.

De organisatie van initiatiefnemer biedt gespecialiseerde herstel-ondersteunende zorg aan een kwetsbare groep van patiënten met een psychische aandoening die moeilijk te plaatsen is binnen bestaande zorglocaties. Deze zorg wordt geboden in de vorm van dagbesteding, coaching en (groeps)begeleiding.
Dit plan ziet daarnaast op een uitbreiding van die zorgverlening: het tijdelijk aanbieden van beschermd wonen. Hiervoor wenst initiatiefnemer 14 tiny houses op het terrein te plaatsen en een vijftal logeerplekken te realiseren in de bestaande bedrijfswoning. Hiervoor zal een deel van de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing worden gesloopt en het geheel moet landschappelijk worden ingepast in de omgeving.

Met haar vorm van dienstverlening heeft de organisatie een belangrijke rol in de zorgketen. Ze staat in goede relatie tot de gemeente en andere zorgaanbieders. Vanuit het zorgloket (consulenten beschermd wonen) wordt het belang van een dergelijke vorm van opvang/zorg onderschreven. Zij geven aan dat het voor de doorstroom van, onder andere Bladelse, cliënten erg belangrijk is dat er dit soort plekken bijkomen.
Door de verschillende zorgproducten op één locatie te faciliteren is het mogelijk om de intensiteit van de zorg indien nodig intern op- en af te schalen en passende zorg te bieden.

Op 23 mei 2023 hebben wij een positieve grondhouding ingenomen ten aanzien van deze ontwikkeling. (bijlage 03)
Vervolgens heeft nadere uitwerking van het plan plaatsgevonden, zijn de benodigde onderzoeken uitgevoerd en heeft initiatiefnemer een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) voorbereid. Deze aanvraag is op 13 mei 2024 ingediend. (bijlage 04)

Voorstel
1. positief te adviseren ten aanzien van het verzoek in afwijking van het (tijdelijk) Omgevingsplan vergunning te verlenen voor het vestigen van een zorgboerderij met dagbesteding en zorgwonen aan de Latestraat 13 te Netersel;
2. het ontwerp bindend advies te beschouwen als een definitief bindend advies indien gedurende de inzagetermijn van het ontwerp-besluit geen zienswijzen worden ingediend die leiden tot wijziging van het plan.

Beoogd effect

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ONT	Elian Pas	088-4970517

Het mogelijk maken van een zorgboerderij die gespecialiseerde herstel-ondersteunende zorg biedt aan kwetsbare groep van patiënten met een psychische aandoening die moeilijk te plaatsen is binnen bestaande zorglocaties. Met haar vorm van dienstverlening heeft de organisatie een belangrijke rol in de zorgketen.
Met de vestiging van een maatschappelijke functie op deze locatie is er tevens sprake van een passende herbestemming voor een voormalige veehouderijlocatie.

Argumenten
1.1. Een zorginitiatief op deze locatie is voorstelbaar
De locatie ligt vrij dicht bij de dorpskern Netersel. Voorheen was op dit adres een veehouderij (schapen en paarden) gevestigd. Met het toestaan van de nieuwe functie op deze locatie is het niet langer mogelijk om de veehouderij-bestemming door te zetten. Deze wordt daarmee feitelijk gesaneerd. Gelet op de ligging nabij de dorpskern is dat ruimtelijk gezien een wenselijke ontwikkeling.
Daarnaast biedt de nabijheid van de dorpskern de mogelijkheid om aansluiting te zoeken c.q. contact te houden met samenleving, wat herstel en de door- en uitstroom van patiënten kan bevorderen. Tegelijkertijd is er enige afstand die voldoende is om aan de patiënten een afgezonderde en veilige omgeving te bieden wanneer dit nodig is.
Met de wijziging naar een maatschappelijke functie wordt bovendien aangesloten bij het reeds bestaande feitelijke gebruik.

1.2. De ontwikkeling sluit aan bij de uitgangspunten van gemeentelijk beleid
De ontwikkeling sluit aan bij het ruimtelijk beleid zoals onder andere opgenomen in Omgevingvisie 1.1 en het beleidskader maatschappelijke ondersteuning.

1.3. De ontwikkeling past binnen de kaders van het provinciaal beleid
Op grond van artikel 16.15a onder d Omgevingswet heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant gevallen aangewezen waarvoor hun instemming nodig is voordat een vergunning kan worden verleend. Een van die gevallen is de vestiging van een niet-agrarische activiteit in het buitengebied met een omvang van 1 hectare of meer.
De ruimtebeslag (lees: ‘bouwvlak’) van de zorgboerderij blijft weliswaar binnen 1 hectare, maar omdat het besluitgebied groter is, is de aanvraag voor advies aan de provincie voorgelegd. Op 14 juni 2024 heeft Gedeputeerde Staten advies uitgebracht en ingestemd met de ontwikkeling (bijlage 07).

1.4. Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties
De nadere onderbouwing bij het plan maakt onderdeel uit van de aanvraag.
Hiermee wordt onderbouwd dat er geen ruimtelijke of milieutechnische belemmeringen zijn en dat met deze ontwikkeling wordt voorzien in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Om dit aan te tonen zijn de hiervoor benodigde onderzoeken uitgevoerd en de rapporten aangeleverd. Al deze stukken maken onderdeel uit van de aanvraag. (bijlagen 05 en 06)

1.5. Bindend advies van uw raad is nodig voordat op de aanvraag kan worden beslist
Op basis van artikel 16.15a en artikel 16.15b van de Omgevingswet geldt voor een BOPA een bindend adviesrecht voor de gemeenteraad voor die gevallen die de gemeenteraad daartoe heeft aangewezen. In de “Lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit Bladel 2024” is opgenomen dat uw advies onder andere nodig is bij het veranderen van de bedrijfsvoering van alle bedrijven in het buitengebied en wanneer buiten de bebouwde kom meer dan vijf woningen worden toegevoegd.
Met deze ontwikkeling wordt de functie op deze locatie gewijzigd van een agrarische bedrijf (veehouderij) naar een maatschappelijke zorgfunctie. Daarnaast worden op het terrein meer dan vijf woon(zorg)eenheden toegevoegd.
Dit betekent dat een omgevingsvergunning slechts kan worden verleend indien uw gemeenteraad een positief advies afgeeft. Om die reden leggen wij dit plan samen met de ontwerpvergunning (bijlage 02) aan u voor.

1.6. Uitgebreide procedure is van toepassing
Voor deze aanvraag hebben wij de uitgebreide procedure van toepassing verklaard.

Gelet hierop zal na het besluit van de raad de uitgebreide voorbereidingsprocedure worden doorlopen. Dit betekent dat eerst een ontwerpvergunning ter inzage zal worden gelegd. Hiertegen kan door een ieder zienswijzen worden ingediend.
Na afloop van de inzagetermijn zijn er twee opties:

a. Er zijn wel zienswijzen ingediend;
b. Er zijn géén zienswijzen ingediend, ofwel de ingediende zienswijzen leiden niet tot een wijziging van het plan.

Ad a.
Indien er tijdens de ter inzage termijn zienswijzen worden ingediend, worden deze afgewogen en voorzien van een inhoudelijke beoordeling (zienwijzennota).
Wanneer de zienswijzen aanleiding geven tot een wijziging van het plan, moet de zienswijzenota opnieuw aan uw raad worden voorgelegd voor bindend advies.
Afhankelijk van dit advies kunnen wij de vergunning uiteindelijk verlenen of moet deze alsnog worden geweigerd.

Ad b.
Als er geen zienswijzen ingediend worden, of wanneer ingediende zienswijzen geen aanpassing van het plan tot gevolg hebben, dan hoeft uw raad niets opnieuw af te wegen.
Om proceduretijd te besparen wordt voorgesteld om ermee in te stemmen dat uw ontwerp-advies in dat geval kan worden aangemerkt als definitief bindend advies, waarna de vergunning kan worden verleend.

Kanttekeningen
1.1 Kans op zienswijzen
Vanuit de omgeving zijn zorgen geuit over deze ontwikkeling. Initiatiefnemer heeft een omgevingsdialoog gevoerd. Maar op voorhand kan niet worden ingeschat of de inspanningen van initiatiefnemer voldoende zijn geweest om alle zorgen en bezwaren weg te nemen.
Daarmee bestaat de reële kans dat er zienswijzen worden ingediend tegen de ontwerpvergunning. Wanneer deze zienswijzen vervolgens leiden tot een aanpassing van het plan, dient het plan opnieuw voor advies aan de gemeenteraad te worden voorgelegd.

Financiën
De kosten die met de BOPA procedure zijn gemoeid worden via de Legesverordening in rekening gebracht bij initiatiefnemer.
Daarnaast is met initiatiefnemer een anterieure overeenkomst gesloten waarin afspraken zijn gemaakt over eventuele nadeelcompensatie en het plankostenverhaal.

Communicatie
Nadat uw raad een bindend advies heeft gegeven wordt het ontwerpbesluit gepubliceerd.

Uitvoering
Nadat uw raad bindend advies heeft uitgebracht kan het (ontwerp)besluit worden genomen.
Indien u positief advies afgeeft wordt de ontwerpvergunning ter inzage gelegd. Wanneer er geen zienswijzen worden ingediend die maken dat aanpassing van het ontwerpplan nodig is, kan de gevraagde omgevingsvergunning daarna definitief worden verleend.
Indien uw raad geen positief advies afgeeft, dan moet de aanvraag moeten worden geweigerd. In dat geval wordt het weigeringsbesluit gepubliceerd.

Bladel, 31 december 2024

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Jan van Baars

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)

01. Ontwerp-besluit (24.27433);
02. ontwerp omgevingsvergunning (24.29499);
03. collegebesluit 23 mei 2023 (23.16889);
04. aanvraag d.d. 13 mei 2024 (24.27517);
05. onderbouwing ETFAL (24.27518);
06. bijlagen bij onderbouwing (24.27519 t/m 24.27529);
07. advies Provincie o.g.v. artikel 16.15a Omgvingswet (24.27527).

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.27433

Ontwerp-raadsbesluit

24.27433

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.090 van burgemeester en wethouders van 31 december 2024;

gelet op de Omgevingswet, het (tijdelijke) Omgevingsplan, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied 2014 met de daarop volgende herzieningen, en de 'Lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit Bladel 2024';

overwegende dat;

- de gevraagde ontwikkeling voorziet in een specifieke zorgvoorziening waaraan binnen de gemeente behoefte bestaat;
- de ontwikkeling voorziet in een passende herbestemming van een voormalige agrarisch bedrijfslocatie;
- het plan aansluit bij de uitgangspunten van het gemeentelijk en provinciaal beleid;
- er geen ruimtelijke of milieutechnische belemmeringen zijn voor deze ontwikkeling;
- met deze ontwikkeling sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;

besluit:

1. positief te adviseren ten aanzien van het verzoek in afwijking van het (tijdelijk) Omgevingsplan vergunning te verlenen voor het vestigen van een zorgboerderij met dagbesteding en zorgwonen aan de Latestraat 13 te Netersel;
2. het ontwerp bindend advies te beschouwen als een definitief bindend advies indien gedurende de inzagetermijn van het ontwerp-besluit geen zienswijzen worden ingediend die leiden tot wijziging van het plan.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van *20 februari 2025*

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Zorgboerderij De Hooiberg Bladel B.V.
Latestraat 13
5534 AM Netersel

ons kenmerk:	DBLA2024-021455
zaaknummer:	ZBLA2024-000918
behandeld door:	K. Visser
telefoonnummer:	0497-361636
bijlage(n):	3
onderwerp:	Besluit omgevingsvergunning
verzonden:	… 2025

Geachte heer / mevrouw,

U heeft op 13 mei 2024 een aanvraag voor een ruimtelijke omgevingsvergunning ingediend voor het planologisch omschakelen van een agrarische bestemming waar veehouderij is toegestaan naar een zorgboerderij met 5 woonzorgeenheden in de bestaande bedrijfswoning en het plaatsen van 14 tiny houses aan de Latestraat 13 Netersel.

Ontwerp Omgevingsvergunning
(uitgebreide procedure)

Besluit
Omgevingsvergunning
Het besluit om u deze omgevingsvergunning te geven, doen wij op basis van de voorschriften (bijlage 1), de overwegingen per activiteit (bijlage 2) en de ontvangen documenten (bijlage 3). Deze gegevens maken onderdeel uit van dit besluit. Lees deze brief en de bijlagen goed door en bewaar de omgevingsvergunning goed.
U ontvangt omgevingsvergunning voor de activiteit:

- Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

Overwegingen
Bevoegd gezag
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bladel is, gelet op de projectbeschrijving en artikel 5.8 van de Omgevingswet het bevoegd gezag om op de aanvraag om omgevingsvergunning te beslissen.

Ontvankelijkheid
Gezien de Ministeriële regeling omgevingsrecht, is het college van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project op de fysieke leefomgeving. Daarbij is geoordeeld dat de aanvrager belanghebbende is voor deze aanvraag. De aanvraag is dan ook ontvankelijk en in behandeling genomen.

Inhoudelijke beoordeling
De aanvraag is inhoudelijk beoordeeld. Gelet op de inhoudelijke overwegingen zoals opgenomen in bijlage 2 van dit besluit, zijn geen weigeringsgronden aanwezig voor deze aanvraag. Gelet op de Omgevingswet kan de omgevingsvergunning worden verleend.

Geen andere activiteiten onlosmakelijk verbonden
Uit de beoordeling is gebleken dat geen andere activiteiten onlosmakelijk verbonden zijn en/of aanhaken, anders dan opgenomen in deze aanvraag.

Uitgebreide procedure
Voor deze aanvraag omgevingsvergunning is op grond van artikel 16.65 lid 4 onder a van de Omgevingswet, de uitgebreide procedure van toepassing. Hiervoor moet de Uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in Afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht worden gevolgd. Het ontwerpbesluit tot het verlenen van de omgevingsvergunning met de op 13 mei 2024 ontvangen aanvraag en de daarbij behorende bescheiden, liggen met ingang van xxxx tot en met xxxx ter inzage. Tijdens deze termijn kunnen door eenieder zienswijzen naar voren worden gebracht.

Documenten
Alle bijlagen en gewaarmerkte stukken maken deel uit van dit besluit. Een overzicht van de bijlagen is opgenomen in bijlage 3.

U mag nog niet direct beginnen met de werkzaamheden
Om uw project te realiseren heeft u een omgevingsvergunning nodig voor de volgende activiteiten:
- Omgevingsvergunning voor het bouwen.
- Omgevingsvergunning of privaatrechtelijke toestemming voor het aanleggen van een uitweg/inrit.

Niet eens met dit ontwerp besluit? Zienswijzen mogelijk.
Binnen zes weken na de dag van ter inzage legging van dit ontwerp besluit kan eenieder naar keuze schriftelijk of mondeling zijn of haar zienswijze tegen dit ontwerpbesluit naar voren brengen. De zienswijzen moeten worden gericht aan het college van burgemeester en wethouders van Bladel, Postbus 11, 5530 AA Bladel. Degenen die mondeling zienswijzen naar voren willen brengen, moeten hiervoor een afspraak maken. Tegen de uiteindelijke beschikking kan alleen door belanghebbenden of door degene die een zienswijze heeft ingebracht tegen de ontwerpbeschikking beroep worden ingesteld.

Inwerkingtreding besluit
Tot uitvoering van dit project mag pas worden overgegaan als dit besluit in werking is getreden. **Dit besluit, waarbij de uitgebreide procedure is gevolgd, treedt pas in werking na afloop van de termijn voor het indienen van een beroepschrift** (ofwel zes weken na ter inzage legging van het definitieve besluit). Voor zover van toepassing, **mag tot die tijd geen gebruik worden gemaakt** van dit besluit. Wanneer gedurende de bovengenoemde beroepstermijn bij de voorzieningenrechter een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt een besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Meer informatie
Heeft u nog vragen? Dan kunt u contact opnemen met de behandelend ambtenaar K. Visser, bereikbaar op telefoonnummer 0497-361636. U kunt ook een e-mail sturen naar k.visser@bladel.nl. Er wordt dan zo snel mogelijk contact met u opgenomen. Wilt u daarbij uw vraag en telefoonnummer waarop u bereikbaar bent noteren?

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Bladel,
namens dezen,

J. Bastianen, teamcoördinator team Vergunningen, Toezicht en Handhaving.



BIJLAGE 1: VOORSCHRIFTEN EN AANDACHTSPUNTEN

Bij de omgevingsvergunning met zaaknummer ZBLA2024-000918 horen de onderstaande voorschriften en aandachtspunten. Wij vragen u deze goed door te lezen. Het gaat om aandachtspunten en acties die u moet doen voor, tijdens en na de werkzaamheden.

1. Algemene voorschriften

Nr.	*Deel*	*Uitvoering*
1.	Uitvoering volgens de voorschriften	Het (bouw)plan hoort u uit te voeren volgens de voorschriften.
2.	Algemene voorwaarden	Er mag slechts sprake zijn van één zorgbedrijf: de woon-zorgunits maken hier onlosmakelijk onderdeel uit van de bedrijfsmatige exploitatie van het zorgbedrijf; Afsplitsing van delen van het zorgbedrijf is niet toegestaan: geen zelfstandige woningen; Het is nadrukkelijk niet toegestaan dat deze wooneenheden verhuurd worden aan mensen zonder zorgindicatie; Verplichting tot sloop zoals aangegeven op de slooptekening; Verplichting tot aanleg, instandhouding en beheer van de kwaliteitsverbetering zoals opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan; De tinyhouses mogen alleen worden bewoond door zelfstandig redzame personen. Aanvrager is verantwoordelijk voor de juiste beoordeling hiervan.
3.	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost	In de tinyhouses mogen alleen zelfredzame personen worden gehuisvest. Initiatiefnemer dient hier op toe te zien. Dit is voor haar verantwoordelijkheid
4.	Wet natuurbescherming	Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking gegaan. Deze wet heeft het doel om de planten en dieren te beschermen. Iedereen in Nederland is verplicht rekening te houden met de dieren en planten. Dit betekent dat u geen dingen mag doen die dieren en planten in gevaar kunnen brengen. Als u uw oude gebouw gaat slopen, mag u nesten en verblijfplaatsen van beschermde dieren en planten niet vernielen. U mag deze dieren en planten ook niet wegjagen of weghalen. In dat geval kunt u contact opnemen met de Provincie. Zij kunnen u uitleggen wat u dan het beste kunt doen. Meer informatie vindt u op de website van de provincie Noord Brabant
5.	Provincie Noord Brabant	De sloop van bebouwing en de landschappelijke inrichting moeten zijn geborgd zijn in de BOPA, dan is de ontwikkeling passend binnen het provinciale beleid. Wel vragen wij nog uw aandacht voor de LIR onderbouwing. De kwaliteitsinvestering van landschappelijke inrichting lijkt voldoende, de onderbouwing hiervan moet nog worden toegevoegd aan het plan. Alle eventuele milieuvergunningen moeten worden ingetrokken voordat de BOPA verleend wordt.



BIJLAGE 2: MOTIVERING EN OVERWEGINGEN

Hier leest u hoe wij tot dit besluit zijn gekomen en welke regelgeving wij hebben gebruikt.

Ontvankelijkheid

Gezien de Ministeriële regeling omgevingsrecht, is het college van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project op de fysieke leefomgeving. Daarbij is geoordeeld dat de aanvrager belanghebbende is voor deze aanvraag. De aanvraag is dan ook ontvankelijk en in behandeling genomen.

Procedureterмijn verlengd

Vanwege bijzondere omstandigheden is de procedure op grond van artikel 16.64, tweede lid, omgevingswet en artikelen 4:14 en 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht op 2 juli 2024 met maximaal 6 weken verlengd.

Wij hebben uw aanvraag inhoudelijk beoordeeld

De aanvraag is inhoudelijk beoordeeld. Gelet op de inhoudelijke overwegingen zoals opgenomen in bijlage 2 van dit besluit, zijn geen weigeringsgronden aanwezig voor deze aanvraag. Gelet op de Omgevingswet kan de omgevingsvergunning worden verleend.

U heeft met de omwonenden overlegd

Bij de aanvraag omgevingsvergunning heeft overleg plaatsgevonden met omwonenden en andere betrokkenen. Het verslag van dit overleg is als bijlage toegevoegd bij dit besluit en maakt ook onderdeel uit van dit besluit.

De gemeenteraad heeft positief geadviseerd

Burgemeester en wethouders zijn adviseur voor een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit samen met de gemeenteraad.
Volgens artikel 3 van de ‘Lijst met gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit Bladel 2024’ moet de gemeenteraad advies uitbrengen als buiten de bebouwde kom meer dan 5 woningen worden toegevoegd en wanneer er sprake is van het veranderen van de bedrijfsvoering van een bedrijven in het buitengebied.
De aanvraag ziet op het planologisch omschakelen van een agrarische bestemming waar veehouderij is toegestaan naar het vestigen van een zorgboerderij waarbij herstel-ondersteunende zorg wordt geboden aan mensen met een psychische kwetsbaarheid. Deze zorg wordt geboden in verschillende vormen. Enerzijds door middel van dagbesteding, coaching en (groeps)begeleiding. En daarnaast door het tijdelijk aanbieden van beschermd wonen. Hiervoor worden 14 tinyhouses op het terrein geplaatst. Om plaats te maken voor deze ontwikkeling zal een deel van de huidige bebouwing worden gesloopt. Om die reden is de gemeenteraad om advies gevraagd.
De gemeenteraad heeft op [datum] positief geadviseerd over het project.

U ontvangt van ons de omgevingsvergunning

Het besluit om u deze omgevingsvergunning te geven, doen wij op basis van de voorschriften (bijlage 1), de overwegingen per activiteit (bijlage 2) en de ontvangen documenten (bijlage 3). Deze gegevens maken onderdeel uit van dit besluit.

Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving

Meer informatie hierover kunt u vinden op https://wetten.overheid.nl/zoeken

- § 5.1.3 van de Omgevingswet, om de aanvraag te beoordelen
- § 5.1.4 van de Omgevingswet, om voorschriften te verbinden aan de omgevingsvergunning
- § 16.5.3 van de Omgevingswet, waarin de uitgebreide voorbereidingsprocedure wordt beschreven
- Artikel 7.4 van de Omgevingsregeling, waarin gestimuleerd wordt om bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning aan participatie te doen

Overwegingen per activiteit

Afwijken van regels in het omgevingsplan
Uw aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben wij getoetst aan onderstaande toetsing onderdelen.

Uw project is getoetst aan het omgevingsplan
We hebben beoordeeld of uw plannen voldoen aan het omgevingsplan van gemeente Bladel. In het omgevingsplan is het bestemmingsplan opgenomen.
Uw project valt in het tijdelijk Omgevingsplan van de Gemeente Bladel, in werking getreden vanaf 01-01-2024, voorheen bekend als het vigerende bestemmingsplan “Buitengebied Bladel 2014, dat onherroepelijk is vastgesteld op 24 maart 2016” en de latere herzieningen: “Buitengebied Bladel herziening 2016, vastgesteld 6 juli 2017”, “Buitengebied Bladel 2014 tweede herziening 2018, vastgesteld 21 maart 2019” en “Buitengebied Bladel 2014 derde herziening 2022, vastgesteld 21 maart 2024..”Het perceel is bestemd als enkelbestemming ‘’Agrarisch-Agrarisch bedrijf 1’’ en als dubbelbestemming ‘’Waarde-Archeologie 4’’ en ‘’Waarde-Archeologie 5’’.

Uit de beoordeling van de aanvraag blijkt dat het project niet voldoet aan de regels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Het voldoet niet aan artikel:
- 4.1.a en b waarin is voorgeschreven dat aangewezen gronden zijn bestemd voor een agrarische bedrijfsuitoefening, waaronder een veehouderij of bestaande paardenhouderij met daaraan ondergeschikt mestbewerking ten behoeve van ter plaatse geproduceerde mest.
  De aanvraag ziet op het planologisch omschakelen van een agrarische bestemming waar veehouderij is toegestaan naar het vestigen van een zorgboerderij waarbij herstel-ondersteunende zorg wordt geboden aan mensen met een psychische kwetsbaarheid. Deze zorg wordt geboden in verschillende vormen. Enerzijds door middel van dagbesteding, coaching en (groeps)begeleiding. En daarnaast door het tijdelijk aanbieden van beschermd wonen. Hiervoor worden 14 tiny houses op het terrein geplaatst. Om plaats te maken voor deze ontwikkeling zal een deel van de huidige bebouwing worden gesloopt.

Wanneer een project niet voldoet aan het omgevingsplan, toetsen wij het project aan (landelijke) regels om af te wijken van het omgevingsplan.

Afwijken van het omgevingsplan
Wij hebben het algemeen belang, uw belangen en ook de belangen van omwonenden en (eventuele) andere belanghebbenden gewogen. Wij vinden dat deze belangen niet onevenredig worden aangetast. Wij werken daarom mee aan een afwijking van het omgevingsplan met de volgende motivering;

- Met deze ontwikkeling wordt de functie op deze locatie gewijzigd van een agrarische bedrijf (veehouderij) naar een maatschappelijke zorgfunctie.
- De ontwikkeling sluit aan bij de uitgangspunten van het gemeentelijk en provinciaal beleid het beleidskader maatschappelijke ondersteuning.
- De organisatie van initiatiefnemer biedt gespecialiseerde zorg aan kwetsbare groep van patiënten met een psychische aandoening die moeilijk te plaatsen is binnen bestaande zorglocaties. Met haar vorm van dienstverlening heeft de organisatie een belangrijke rol in de zorgketen. Ze staat in goede relatie tot de gemeente en andere zorgaanbieders.
- Door de verschillende zorgproducten op één locatie te faciliteren is het mogelijk om de intensiteit van de zorg indien nodig intern op- en af te schalen en passende zorg te bieden.
- Vanuit het zorgloket (consulenten beschermd wonen) wordt het belang van een dergelijke vorm van opvang/zorg onderschreven. Zij geven aan dat het voor de doorstroom van, onder andere Bladelse, cliënten erg belangrijk is dat er plekken bijkomen.
- De locatie ligt vrij dicht bij dorpskern. Hierdoor is het mogelijk om aansluiting te zoeken c.q. contact te houden met samenleving wat herstel en de door- en uitstroom van patiënten kan bevorderen. Maar de afstand is voldoende om aan de patiënten een afgezonderde en veilige omgeving te bieden wanneer dit nodig is.
- Ook ruimtelijk gezien is de locatie passend voor een dergelijke ontwikkeling. Met deze ontwikkeling wordt een voormalige veehouderij-bestemming opnieuw ingevuld. Gelet op de ligging nabij de dorpskern is dat een wenselijke ontwikkeling.

- Een nadere onderbouwing van het plan maakt onderdeel uit van de stukken bij de aanvraag. Hiermee wordt onderbouwd dat er geen ruimtelijke of milieutechnische belemmeringen zijn en dat met deze ontwikkeling wordt voorzien in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Daarnaast zijn de benodigde onderzoeken uitgevoerd om dit nader aan te tonen.
- Provincie en het waterschap hebben positief advies afgegeven ten aanzien van deze ontwikkeling.

Voor wat betreft de archeologische dubbelbestemming is beoordeeld dat geen nader archeologisch onderzoek vereist is voor deze ontwikkeling omdat de oppervlakte van de bodemingreep minder bedraagt dan de in het bestemmingsplan voorgeschreven grenswaarde van 500 m². Op basis hiervan is geconcludeerd dat met uw project geen onevenredige afbreuk zal worden gedaan aan de archeologische waarden.

Uw project is niet getoetst aan de redelijke eisen van welstand
De aanvraag omgevingsvergunning ziet alleen op het afwijken van de regels van het bestemmingsplan. Een advies van de Gemeentelijke Adviescommissie is daarom niet gevraagd.

Uw project voldoet aan de gemeentelijke regels over bodem
Het project is getoetst aan de regels over bodem in het omgevingsplan. Bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning moet een onderzoeksrapport worden aangeleverd naar (mogelijke) verontreiniging in de bodem. Omdat wij al bruikbare onderzoeksresultaten hebben, is een onderzoeksrapport niet nodig. Uit dit rapport blijkt dat de bodem geen belemmering vormt voor het voorgenomen gebruik van de grond.

Provinciale omgevingsverordening
Er is voldoende aangetoond dat het project onder voorwaarden voldoet aan Provinciale omgevingsverordening. De Provincie heeft op 14 juni 2024 onder voorwaarden positief advies uitgebracht over deze ontwikkeling. De voorwaarden zijn te vinden in de algemene voorwaarden van deze vergunning.

Aanvullingswet natuur/ Wet natuurbescherming (Aerius-berekening)
Bij de aanvraag heeft u een Aerius-berekening gevoegd met de datum 5 augustus 2024. Hieruit blijkt dat de depositie van stikstofverbindingen afkomstig van uw project in de aanleg- en gebruiksfase 0,00 mol per hectare per jaar is op het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied. Op grond van de aanvullingswet Natuur (deze wet komt op een later moment in de Omgevingswet) is daarom geen vergunning nodig. Er is dus ook geen ’verklaring van geen bedenkingen op grond van de Aanvullingswet Natuur van de provincie noodzakelijk.

Geluid
Bij de aanvraag is het document ‘Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai ingevolge de Omgevingswet ten behoeve van de realisatie zorgboerderij en 14 zorgwoningen’ gevoegd.
Dit hebben wij voor advies voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant. Zij heeft op 21 juni 2024 positief advies uitgebracht.

Landschappelijke inpassing
Bij de aanvraag is het document ‘Landschappelijk Inpassingsplan Latestraat 13, Netersel’ met datum 13-8-2024 gevoegd. De aanleg, instandhouding en beheer van de kwaliteitsverbetering zoals opgenomen in het landschappelijk inpassingsplan gelden als voorschrift bij deze vergunning.

Parkeren
In het document ‘Onderbouwing Evenwichtige toedeling van functies aan locaties ‘Latestraat 13 Netersel’’ is een hoofdstuk met betrekking tot parkeren opgenomen. Dit hebben wij laten beoordelen door Exante, ons verkeerskundig advies- en ontwerpbureau.
Exante heeft op 18 juni 2024 positief advies uitgebracht.

Waterschap

In het document ‘Onderbouwing Evenwichtige toedeling van functies aan locaties ‘Latestraat 13 Netersel’’ is een hoofdstuk met betrekking tot water opgenomen. Dit hebben wij laten beoordelen door het Waterschap De Dommel.
Het Waterschap heeft op 3 juni 2024 positief advies uitgebracht.
Wij hebben gebruik gemaakt van de volgende wet- en regelgeving
Meer informatie hierover kunt u vinden op www.wetten.overheid.nl/zoeken.
- artikel 5.1, lid 1 onder a Omgevingswet, waarin staat dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning deze activiteit uit te voeren
- artikel 8.0a, lid 2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, om af te wijken van het omgevingsplan
- Meer informatie over het omgevingsplan kunt u vinden op https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/

Conclusie
Voor de activiteit ‘afwijken van regels in het omgevingsplan’ ontvangt u van ons de gevraagde omgevingsvergunning.

BIJLAGE 3: DOCUMENTEN

Bij de omgevingsvergunning met zaaknummer ZBLA2024-000918 horen de onderstaande documenten. Deze documenten maken onderdeel uit van dit besluit.

omschrijving	datumontvangst	documentnr
Samenvatting	13-05-2024	DBLA2024-009066
Bijlage 6 - Akoestisch onderzoek.pdf	13-05-2024	DBLA2024-009067
Bijlage 5 - Quickscan flora en fauna.pdf	13-05-2024	DBLA2024-009068
Bijlage 1 - Landschappelijk Inpassingsplan Netersel.pdf	13-05-2024	DBLA2024-009069
2023.2777 BOPA zorgboerderij Latestraat 13 8_mei_24.pdf	13-05-2024	DBLA2024-009070
Bijlage 4 - AERIUS.pdf	13-05-2024	DBLA2024-009071
Bijlage 7 - Omgevingsdialoog.pdf	13-05-2024	DBLA2024-009073
Aanvullingen op aanvraag Latestraat 13 te Netersel	10-06-2024	DBLA2024-010859
bouw toelichting, Bijlage bij Aanvullingen op aanvraag Latestraat 13 te Netersel	10-06-2024	DBLA2024-010860
Bijlage 1 Bijlage tekening 606 tinyhouses, Bijlage bij Aanvullingen op aanvraag Latestraat 13 te Netersel	10-06-2024	DBLA2024-010861
Bijlage 5 nieuwe inloop indeling, Bijlage bij Aanvullingen op aanvraag Latestraat 13 te Netersel	10-06-2024	DBLA2024-010862
Bijlage 3 Indeling beneden verdieping, Bijlage bij Aanvullingen op aanvraag Latestraat 13 te Netersel	10-06-2024	DBLA2024-010863
Bijlage 4 Indeling boven verdieping, Bijlage bij Aanvullingen op aanvraag Latestraat 13 te Netersel	10-06-2024	DBLA2024-010864
Bijlage 2 Zorgboerderij Bladel fundering plan tiny, Bijlage bij Aanvullingen op aanvraag Latestraat 13 te Netersel	10-06-2024	DBLA2024-010865
2023.2777 BOPA zorgboerderij Latestraat 13 jun24, Bijlage bij Latestraat 13 Netersel vervolg traject met verzoek tot aanvullingen	17-06-2024	DBLA2024-011480
Landschappelijk Inpassingsplan Netersel	17-06-2024	DBLA2024-011481

omschrijving	datumontvangst	documentnr
concept 5, Bijlage bij Latestraat 13 Netersel vervolg traject met verzoek tot aanvullingen		

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

23.16889

Vergadering van Burgemeester en Wethouders d.d.: 23 mei 2023

Agenda-Nr.: B1

Onderwerp:

Principeverzoek zorgboerderij Latestraat 13 Netersel
(advies RU d.d. 07-04-2023)

Besluit:

een positieve grondhouding in te nemen ten aanzien van de vestiging van een zorgboerderij met zowel dagbesteding als zorgwonen aan de Latestraat 13 Netersel, onder voorwaarde dat het plan verder wordt uitgewerkt ter voorbereiding van een omgevingsplanprocedure.

Auteur:	E. Pas
Corsa nr.:	23.10552

Overweging:

Conform advies akkoord

Registratie Corsa:	23.16889
Case nr.	
Actie door:	E. Pas

Par. Secretaris:

2023.2777 Zorgboerderij Bladel (Latestraat 13) publiceerbaar

Uw verzoek

Ingediend bij	**Gemeente Bladel**
Soort	Aanvraag vergunning
Activiteit(en)	Afwijken van regels in het omgevingsplan
Doel	Definitief
Status	Ingediend
Verzoeknummer(s)	20240513 01033 000 (ingediend op 13-05-2024)

Project

Naam van dit project
2023.2777 Zorgboerderij Bladel (Latestraat 13)

Projectomschrijving
Het planologisch omschakelen van een agrarische bestemming waar veehouderij is toegestaan naar een zorgboerderij met 19 woonzorgeenheden. Met hierbij als nevenactiviteit het beperkt houden van dieren ten behoeve van de zorgboerderij.

Locatie

Teken een gebied op de kaart

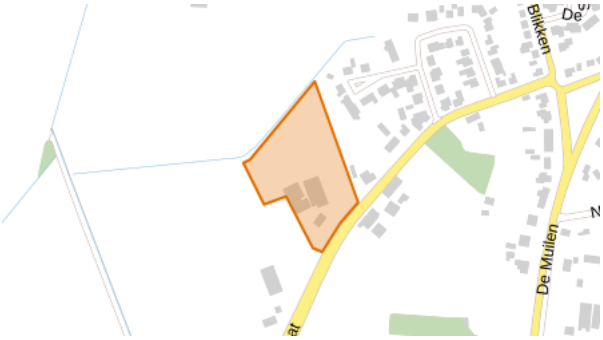

Algemeen

U kunt een bijlage toevoegen over het contact met anderen over uw plannen.

Document	Vertrouwelijk
Bijlage 7 - Omgevingsdialoog.pdf	Nee

Voeg als bijlage toe: gegevens over de grens van de locatie.

Geen documenten.

Contact met anderen over uw plannen

Heeft u contact gehad met anderen over uw plannen?
Ja

Hoe heeft u anderen betrokken bij uw plannen?
geen openbare informatie

Welke reacties heeft u gekregen?
geen openbare informatie

Verzoek

Geef uw verzoek een naam
2023.2777 Zorgboerderij Bladel (Latestraat 13)

Toelichting op uw verzoek
geen openbare informatie

Uw referentienummer
geen openbare informatie

Hierbij verklaar ik alle vragen naar waarheid te hebben ingevuld.
Ja

Is er informatie die u later pas opstuurt? Geef hier dan aan welke informatie dat is. Geef ook aan waarom u die pas later opstuurt.
geen openbare informatie

Is er informatie die u niet opstuurt? Geef dan aan waarom. Bijvoorbeeld omdat u die al eerder heeft ingestuurd.
geen openbare informatie

Uw gegevens

E-mailadres en telefoonnummer gemachtigde

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens gemachtigde vestiging of bedrijf

KVK-nummer
63631997
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
Reland Adviseurs B.V.
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
855324338
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens gemachtigd bedrijf

Straatnaam
Mgr Bekkersstraat
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
56
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
5830AD
Het vooraf ingevulde antwoord is gewijzigd. Dit was '5846AJ'.

Plaats
Ledeacker
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Ja
Vooraf ingevuld antwoord.

E-mailadres en telefoonnummer initiatiefnemer

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens vestiging of bedrijf initiatiefnemer

KVK-nummer
86872176
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
Zorgboerderij De Hooiberg Bladel B.V.
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
864127121
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens bedrijf initiatiefnemer

Straatnaam
Latestraat
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
13
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
5534AM
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Netersel
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Nee
Vooraf ingevuld antwoord.

Postadres bedrijf initiatiefnemer

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
binnenlands adres
Vooraf ingevuld antwoord.

Straatnaam
Neterselseweg
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
11
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
5531PH
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Bladel
Vooraf ingevuld antwoord.

Contactpersoon

Wilt u een contactpersoon voor deze aanvraag of melding opgeven?
Nee

Vragen en antwoorden

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Gemeente Bladel - Afwijken van regels in het omgevingsplan

Omschrijf wat u wilt gaan doen.
Beoogde ontwikkeling betreft het realiseren van een maatschappelijke functie (zorgboerderij) op een locatie die agrarisch bestemd is. Eveneens wordt beoogd te bouwen buiten het bouwvlak.

Beschrijf hoe en in welke mate de voorgenomen activiteiten of het gebruik in strijd zijn met de regels uit het omgevingsplan.
de 14 nieuw te realiseren zorgwoningen in de vorm van tinyhouses vallen buiten het bouwvlak. Daarnaast is de beoogde zorgboerderij enkel toegestaan als nevenactiviteit en niet als hoofdactiviteit.

Geef aan waarom u van regels in het omgevingsplan wil afwijken.
om de zorgboerderij uit te kunnen breiden en officieel als hoofdfunctie te laten fungeren

Het afwijken van de regels in het omgevingsplan kan gevolgen hebben voor de leefomgeving. Beschrijf deze gevolgen.
De afwijking resulteert in het formeel beëindigen van een veehouderij. derhalve zullen er op milieutechnisch vlak hoofdzakelijk positieve gevolgen zijn. Daarnaast wordt er bebouwing toegevoegd in het buitengebied. om de negatieve gevolgen hiervan te beperken wordt de locatie landschappelijk ingepast.

Wilt u tijdelijk afwijken van de regels in het omgevingsplan?
Nee

Gemeente Bladel - Milieueffectrapportage

Wat geldt er voor de activiteiten van deze aanvraag?
Geen ‘project-mer-plicht’ en geen ‘project-mer-beoordelingsplicht’

Bijlagen

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Situatietekening bestaande toestand

Geen documenten.

Situatietekening nieuwe toestand

Geen documenten.

Rapport archeologische waarde

Geen documenten.

Overzichtstekening nieuwe toestand

Geen documenten.

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan het omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
2023.2777 BOPA zorgboerderij Latestraat 13 8_mei_24.pdf	Nee
Bijlage 1 - Landschappelijk Inpassingsplan Netersel.pdf	Nee
Bijlage 4 - AERIUS.pdf	Nee
Bijlage 5 - Quickscan flora en fauna.pdf	Nee
Bijlage 6 - Akoestisch onderzoek.pdf	Nee
Bijlage 7 - Omgevingsdialoog.pdf	Nee

RELAND
locatieontwikkeling



Onderbouwing

Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

‘Latestraat 13 Netersel’

Gemeente Bladel

www.reland.nl

Colofon

Onderbouwing evenwichtige toedeling van functies aan locaties:

‘Latestraat 13 Netersel’

Rapportnummer: 2023.2777

Status: Definitief

Datum: 8 november 2024

Projectlocatie

Latestraat 13

5534 AM Netersel

Opdrachtnemer

Reland

Bezoekadres:

Monseigneur Bekkersstraat 56

5846 AJ Ledeacker

Hurksestraat 60

5652 AL Eindhoven

Correspondentieadres:

Postbus 186

5830 AD Boxmeer

www.reland.nl

Projectleiding

Reland

085 043 1949

info@reland.nl

© november 2024 Reland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband, elektronisch of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een geautomatiseerd gegevensbestand worden opgeslagen, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Reland. Aan de inhoud van dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Reland verwerpt elke aansprakelijkheid voor een ander gebruik van deze tekst dan voor de situatie waarvoor deze wordt uitgebracht. De informatie in deze tekst is onder voorbehoud en kan worden veranderd zonder voorafgaande kennisgeving.

Inhoud

HOOFDSTUK 1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Besluitgebied 5
1.3 Leeswijzer 6
HOOFDSTUK 2 Gebieds- en projectprofiel 7
2.1 Inleiding 7
2.2 Gebiedsprofiel 7
2.3 Huidige situatie 7
2.4 Omgevingsplan van rechtswege 8
HOOFDSTUK 3 Beoogde situatie 10
HOOFDSTUK 4 Beleidskader 15
4.1 Inleiding 15
4.2 Rijksbeleid 15
4.2.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI) 15
4.2.2 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 15
4.3 Provinciaal beleid 16
4.3.1 Omgevingsvisie Noord-Brabant 16
4.3.2 TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant 17
4.4 Waterschapsverordening Waterschap De Dommel 2024 18
4.5 Gemeentelijk beleid 18
4.5.1 Structuurvisie Bladel 18
4.5.2 Omgevingsvisie 1.1 Bladel 20
HOOFDSTUK 5 Omgevingsaspecten 21
5.1 Erfgoed 21
5.2 Beschermen van de gezondheid 22
5.3 Bodem 23
5.4 Water(systemen) 25
5.4.1 Wettelijk toetsingskader 25
5.4.2 Waterschapsbeleid van het waterschap De dommel 26
5.5 Ecologie 27
5.5.1 Gebiedsbescherming 27
5.5.2 Soortenbescherming 28
5.6 Geluid 29
5.7 Kwaliteit van de buitenlucht 30
5.8 Geur 32

5.9 Omgevingsveiligheid 33
5.10 Milieubelastende activiteiten 35
5.11 Niet-gesprongen explosieven 36
5.12 Kabels en leidingen 37
5.12.1 Kabels en leidingen 37
5.12.2 Hoogspanningslijnen 37
5.13 Mobiliteit 38
5.14 Duurzaamheid en klimaatadaptatie 40
5.14.1 Deltaprogramma 40
5.14.2 Nationale klimaatadaptatiestrategie 40
5.15 Trilling 41
5.16 Energietransitie 42
5.17 Lichthinder 43
5.18 Bezonning 43
5.19 Toetsing Besluit m.e.r./ m.e.r.-beoordeling 44
HOOFDSTUK 6 Beperkingengebieden 45
HOOFDSTUK 7 Uitvoerbaarheid 46
7.1 Economische uitvoerbaarheid 46
7.1.1 Financieel economische haalbaarheid 46
7.1.2 Kostenverhaal 46
7.1.3 Nadeelcompensatie 46
7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 46
7.2.1 Participatie 46
7.2.2 Voorbereiding 46
7.2.3 Ontwerp 46
HOOFDSTUK 8 Afweging belangen 48
Is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties? 48

BIJLAGEN

Bijlage 1 – Landschappelijke inpassing
Bijlage 2 – Verkennend onderzoek bodem incl. begeleiding NGE-expert
Bijlage 3 – Nader bodemonderzoek deellocatie A
Bijlage 4 – Nader bodemonderzoek deellocatie B en voormalige tank
Bijlage 5 – Vooroverleg waterschap
Bijlage 6 – Aeriusberekeningen
Bijlage 7 – Quickscan flora en fauna
Bijlage 8 – Akoestisch onderzoek
Bijlage 9 – Omgevingsdialoog

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is eigenaar van zorgboerderij ‘De Hooiberg Bladel’ (ookwel: De Hooiberg) aan Latestraat 13 te Netersel (ookwel: besluitgebied). De initiatiefnemer beoogd middels voorliggende procedure de exploitatie van een zorgboerderij te verankeren met de daarbij behorende activiteiten. Het zorgconcept ziet toe op het bieden van professionele hulp aan personen vanaf 18 jaar om deze op een laagdrempelige manier te begeleiden bij re-integratie in de maatschappij. Om de zorg laagdrempelig aan te bieden, worden de cliënten ontvangen in een warme en huiselijke setting. De Hooiberg wil het liefst een zorginstelling zijn waar mensen uit de Kempen, met een verschillende zorgzwaarte, zorg mogen ontvangen. Van een indicatie vrije inloop en zelfhulpgroepen tot geïndiceerde begeleiding en dagbesteding. Van beschermd wonen tot crisisbedden. Voor een nadere omschrijving van de onderhavige ontwikkeling zie hoofdstuk 3.

Op dit moment heeft het besluitgebied een agrarische bestemming. De beoogde zorgactiviteit, ook wel de feitelijke hoofdfunctie, is niet direct passend binnen het huidige planologisch-juridische kader. Hierdoor is het noodzakelijk om een planologische procedure te doorlopen.

Voorliggende onderbouwing is dan ook onderdeel van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een ‘Buitenplanse omgevingsplanactiviteit’ (BOPA). In het kader van deze vergunningsaanvraag dient te worden gemotiveerd dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. In onderhavig document wordt het initiatief dan ook nader gemotiveerd.

1.2 Besluitgebied

Het besluitgebied betreft de locatie aan de Latestraat 13 te Netersel en betreft de percelen die kadastraal bekend staan als gemeente Bladel, sectie L, nummer 610 en 871 met een gezamenlijk oppervlakte van 16.100 m^2. In figuur 1 is het besluitgebied weergegeven.



Figuur 1 Besluitgebied

1.3 Leeswijzer

Deze onderbouwing van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, ten behoeve van onderhavige buitenplanse afwijking van de omgevingsvergunning BOPA, bestaat uit acht hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 een gebieds- en projectprofiel van de huidige situatie. Hoofdstuk 3 betreft de beoogde situatie. In hoofdstuk 4 is het relevante beleidskader toegelicht en getoetst. In hoofdstuk 5 is getoetst of de ontwikkeling al dan niet effect heeft op de fysieke leefomgeving. Aansluitend hierop is in hoofdstuk 6 getoetst of er beperkingengebieden van toepassing zijn. De economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid is in hoofdstuk 7 toegelicht. Ten slotte is in hoofdstuk 8 een afweging van de verschillende belangen gemaakt.

HOOFDSTUK 2 Gebieds- en projectprofiel

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is een beschrijving gegeven van de huidige situatie van het besluitgebied en de omgeving waarin het zich bevindt.

2.2 Gebiedsprofiel

Het besluitgebied is gesitueerd aan de Latestraat. Deze straat is de verbinding tussen Netersel en Hulsel. De straat kenmerkt zich als overgangsgebied tussen de kern van Netersel en het buitengebied. Het besluitgebied is net buiten de kern van Netersel, in het buitengebied, gelegen. In de directe omgeving van het besluitgebied is, in het buitengebied, vooral sprake van (agrarische) bedrijfsmatige functies en, in de kern Netersel, woonfuncties.

2.3 Huidige situatie

Binnen het besluitgebied is formeel gezien een agrarisch bedrijf mogelijk. Sinds enkele jaren is De Hooiberg hier gevestigd en heeft er een verschuiving plaatsgevonden van agrarisch gerelateerde activiteiten naar zorg gerelateerde activiteiten. Binnen het besluitgebied zijn een bedrijfswoning, paardenstal, loods, nishut, houten overkapping en een paardrijbak aanwezig. De totale omvang van de aanwezige bebouwing bedraagt 1.406 m^2. De aanwezige bebouwing is weergegeven op de luchtfoto in figuur 3. In tabel 1 zijn tevens de bijbehorende oppervlakten aangegeven. Op de luchtfoto is tevens te zien dat aan de noordzijde van de nishut en rondom de houten overkapping diverse bouwwerken/overkappingen aanwezig zijn. Deze hebben gezamenlijk een oppervlakte van circa 100 m^2. Deze bebouwing is op het moment van schrijven reeds gesloopt en derhalve niet meegenomen in tabel 1.



Figuur 2: Huidige situatie vanaf de Latestraat



Figuur 3: Luchtfoto van de bestaande situatie. De nummering correspondeert met tabel 1.

Nummer	Functie	Oppervlakte
1.	Woonhuis	201 m^2
2.	Paardenstal	400 m^2
3.	Loods	350 m^2
4.	Nishut	435 m^2
5.	Houten overkapping	20 m^2
Totaal		**1.406 m^2**

Tabel 1: Oppervlakten bestaande bebouwing.

2.4 Omgevingsplan van rechtswege

Conform het omgevingsplan van rechtswege is de verbeelding van het bestemmingsplan ‘Buitengebied Bladel 2014’ (vastgesteld 24 maart 2016) vigerend (Figuur 3). Op basis van deze verbeelding heeft het besluitgebied de volgende bestemmingen: ‘Agrarisch’, ‘Agrarisch – Agrarisch bedrijf 1’, ‘Waarde – Archeologie 3’, ‘Waarde Archeologie 4’, en ‘Waarde Archeologie - 5’. Daarnaast heeft het besluitgebied een bouwvlak en onder andere de gebiedsaanduidingen ‘Overige zone – invloedssfeer kernen’, en ‘overige zone – terreinen met esdek’. Hieraan is in de tweede herziening van dit plan de aanduidingen ‘overige zone - beperkingen veehouderij’ toegevoegd. De vigerende regels bij deze bestemmingsvlakken staan in het bestemmingsplan ‘Buitengebied Bladel 2014 tweede herziening 2018’. Zo zijn de gronden ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - invloedsfeer kern', behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming van het woon- en leefklimaat van een kern.

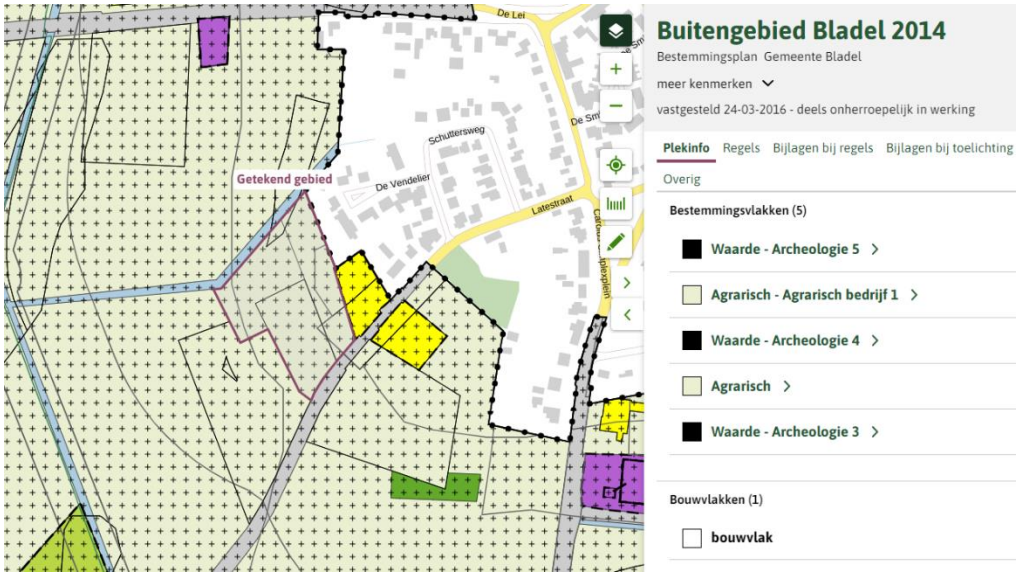

Figuur 4 Omgevingsplan van rechtswege met projectgebied paars omkaderd

Op 27 mei 2024 is de derde herziening van het bestemmingsplan ‘Buitengebied Bladel 2014’ vastgesteld en in werking getreden. Deze herziening voorziet niet in relevante wijzigingen met betrekking tot het besluitgebied.

HOOFDSTUK 3 Beoogde situatie

Zorgboerderij de Hooiberg heeft als doel om een toekomstbestendige maatschappelijke functie te ontwikkelingen in de vorm van een zorgboerderij aan Latestraat 13, waarbij tevens invulling wordt gegeven aan een woonzorgconcept. Over de beoogde invulling is afstemming gezocht met consulenten Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en Wet langdurige zorg (WLZ), opdat het gerealiseerde zorgaanbod aansluit op de zorgbehoefte in de Kempen.

Onderhavige ontwikkeling ziet toe op het realiseren van een zorgboerderij waarbij de volgende zorgproducten aangeboden zullen worden:

- Zorgaanbod binnen besluitgebied excl. overnachting: indicatie vrije dagbesteding (gemeentelijke subsidie), zelfhulpgroepen, geïndiceerde dagbesteding (WMO en WLZ), paardencoaching (particulier, WMO en WLZ), groepsbegeleiding (WMO en WLZ)
- Zorgaanbod binnen besluitgebied incl. overnachting: beschermd wonen in totaal 19 eenheden, waarvan 14 zorgwoningen in de vorm van een tiny house en 5 slaapplekken in de groepswoning (gedeelte bedrijfswoning) (WMO en WLZ);
- Overig: ambulante begeleiding aan huis (WMO en WLZ), beschermd thuis (WMO en WLZ).

Beschermd thuis is het aanbieden van 24 uur per dag begeleiding die binnen 20 min. bij de cliënt kan zijn omdat er niet planbare zorg nodig is. Beoogd wordt dit aan te bieden aan mensen in de omgeving van het besluitgebied en diegene die beschermd wonen binnen het besluitgebied.

Met het aanbieden van beschermd wonen wordt het aanbod uitgebreid naar het aanbieden van kleinschalige woonruimten voor individuen waarbij 24 uur per dag begeleiding of een crisisdienst beschikbaar is in het woonhuis in Netersel. Door tiny houses op het terrein van de zorgboerderij te plaatsen, wordt een tussenstap tussen wonen in een groepswoning (aangeboden in het woonhuis) en regulier wonen gecreëerd. Het terrein van de zorgboerderij is namelijk afgesloten en alleen toegankelijk vanuit de oprit die langs het woonhuis af gaat. Vanuit het kantoor van de begeleiding is zicht op de oprit, hierdoor is er zicht op wie het terrein betreedt. Bij veel mensen die beschermd wonen nodig hebben, is veiligheid een groot thema (fysiek bij foute vrienden, maar ook bang om alleen te zijn en jezelf niet kunnen vertrouwen). Met dit initiatief wonen mensen wel zelfstandig, maar niet alleen. Er is fysiek een begeleider in de buurt, dat zorgt voor een geborgen en veilig gevoel.

Met het mogelijk maken van bovengenoemde zorgproducten is het mogelijk de intensiteit intern op- en af te schalen en passende zorg te bieden. Mensen kunnen bijvoorbeeld vanuit de intensieve begeleiding in de groepswoning op een veilige manier uitstromen naar een tiny house binnen het besluitgebied wanneer ze daar klaar voor zijn. Vanuit daar kunnen ze oefenen in het zelfstandig wonen en weer leren vertrouwen op eigen kunnen, waarna ze uitstromen naar een reguliere woning in de wijk, terwijl ze ook dan nog een beroep kunnen doen op de planbare en (indien nodig) onplanbare

begeleiding. Door deze verschillende zorgproducten aan te bieden kan op die manier makkelijk op- en afgeschaald worden.

Het is voor de economische uitvoerbaarheid belangrijk dat mensen alleen in de groepswoning of tiny houses mogen wonen zolang ze vanuit de WMO of WLZ een indicatie beschermd thuis 1 of 2 of het product beschermd wonen hebben. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat deze woningen verhuurd worden aan mensen zonder zorgindicatie. Dit zal ook worden opgenomen als voorwaarde bij deze vergunning. Het streven is een mix van WLZ en WMO plaatsen in deze woningen om financieel gezien de risico's te spreiden. Ten behoeve van de huisvesting van deze doelgroepen is een eigen huisnummer voor de tinyhouses én de wooneenheden in de (voormalige)bedrijfswoning noodzakelijk.

Ten behoeve van het bovengenoemde zorgaanbod is het wenselijk om tevens een streekwinkeltje, waar de cliënten zelfgeproduceerde producten kunnen verkopen, te realiseren. Dit wordt voorzien binnen bestaande bebouwing. Daarnaast wordt een binnenbak gerealiseerd waar cliënten activiteiten met paarden kunnen uitoefenen. Verder zijn enkele ondergeschikte faciliteiten noodzakelijk, zoals een houten overkapping ten behoeve van een overdekte buitenruimte voor gezamenlijke activiteiten en een stalling voor materiaal t.b.v. onderhoud terrein en het stallen van zorg gerelateerde zaken zoals scootmobielen.

Kleinschalig houden van dieren
In een deel van de bestaande stal zullen ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van de dagbesteding op zeer kleine schaal enkele dieren gehouden worden. Dit betreft 3 paarden, 1 alpaca, 1 mini-koe, 14 kippen, 3 geiten en 1 big.

Sloop
Ten behoeve van onderhavige ontwikkeling worden de nishut met overkapping van ca. 480 m² (435+45) en de houten overkapping van 20 m² gesloopt. Daarnaast staan nog diverse bouwwerken rondom de houten overkapping. Deze bouwwerken betreffen samen circa 50 m² en zijn inmiddels gesloopt. In totaal wordt er ongeveer 550 m² bebouwing gesloopt.



Figuur 5: Te slopen bebouwing rood omkaderd

Beoogde bebouwing

Ten behoeve van de zorgboerderij worden enkele nieuwe bouwwerken en gebouwen beoogd. De totale oppervlakte aan bebouwing bedraagt in de beoogde situatie 1.840 m^2 (tabel 2). Vergeleken met de huidige situatie neemt de totale hoeveelheid bebouwing toe met circa 434 m^2. De reeds gesloopte bouwwerken zijn niet meegenomen in deze berekening. De totale toename aan bebouwing zal in werkelijkheid kleiner zijn.

Functie	**Omvang**
Woonhuis: groepswoning t.b.v. max. 5 cliënten, nachtdiensten en kantoorruimte medewerkers zorgboerderij	Bestaande omvang behouden (ca. 201 m²) (reeds bestaande bebouwing)
Tiny houses (14 * 36 m² max. omvang = 504 m²)	504 m²
Bergingen t.b.v. tinyhouses (5 m^2 per tiny house)	70 m^2
Zorgboerderij incl. gezamenlijke ruimten, dagbesteding, zelfhulpgroepen, indicatievrije inloop, streekwinkeltje) + stallen	750 m² (reeds bestaande bebouwing)
Binnenbak, houten overkapping en opslag	315 m²
Totaal	**1.840 m^2**

Tabel 2: Functies en oppervlakten in de beoogde situatie.

Bouwvlak

In het principebesluit is aangegeven dat het bouwvlak maximaal 1 hectare mag bedragen. Met de gekozen procedure is het echter niet mogelijk een nieuw bouwvlak op de verbeelding te tekenen. Als er een hypothetisch bouwvlak wordt getekend rondom

alle beoogde bebouwing is deze in de beoogde situatie ongeveer 9400m² groot (figuur 6). Aan deze voorwaarde wordt met de beoogde inrichting indirect voldaan.



Figuur 6 Hypothetisch bouwvlak

Landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing

De onderhavige ontwikkeling is uitgewerkt in een landschappelijke en stedenbouwkundige opzet waarbij rekening is gehouden met de in de omgeving aanwezige landschappelijke en stedenbouwkundige waarden, waaronder zichtlijnen naar het omliggende landschap. Voor een uitwerking van deze inpassing zie bijlage 1.

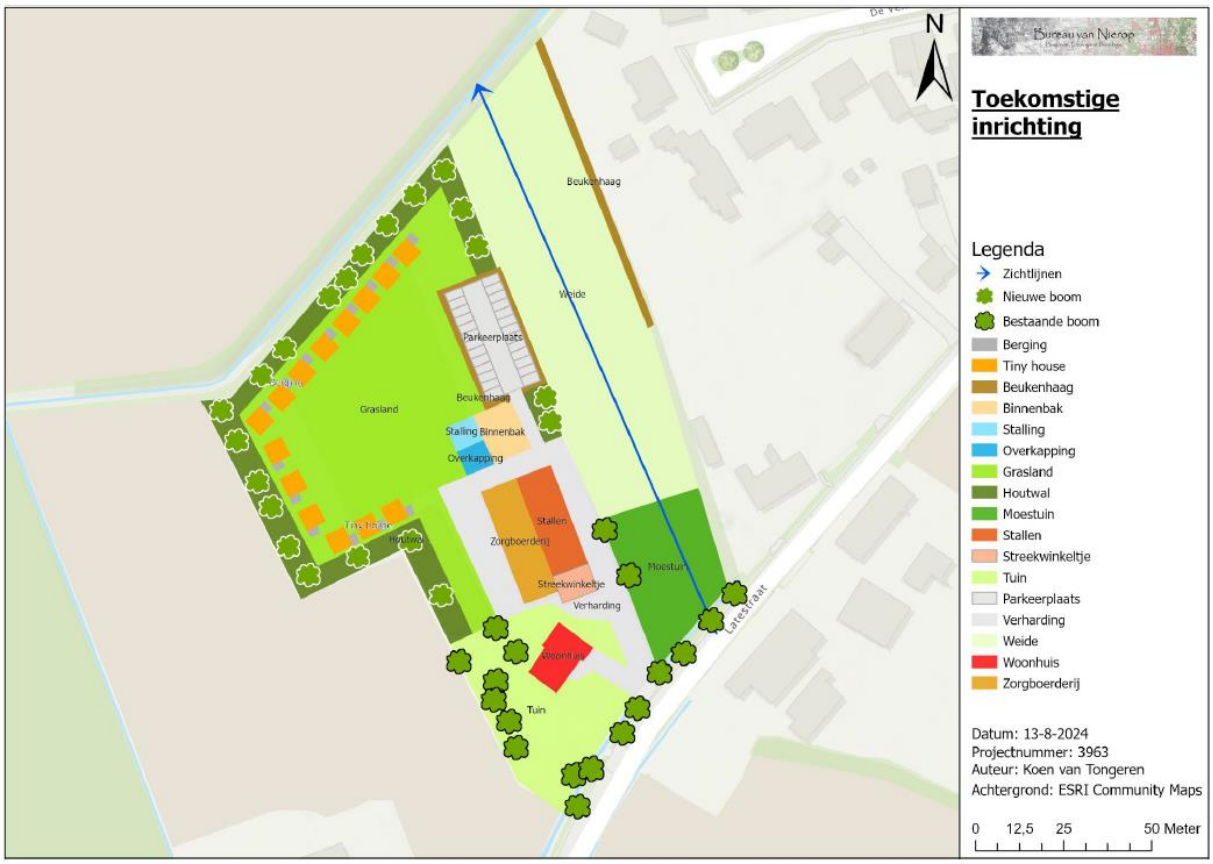

Figuur 7 Landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing

HOOFDSTUK 4 Beleidskader

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt onderhavige ontwikkeling getoetst aan het relevante Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid en de wet- en regelgeving. Het sectorale beleid is in hoofdstuk 5 per aspect beschreven.

4.2 Rijksbeleid

4.2.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. De NOVI is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt om keuzes te maken, te kiezen voor slimme combinaties van functies en uit te gaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden, en er nu mee aan de slag te gaan en beslissingen niet uit te stellen of door te schuiven. Het versterken van de omgevingskwaliteit staat in de NOVI centraal.

Nederland staat voor een aantal urgente maatschappelijke opgaven, die zowel lokaal als regionaal, nationaal en internationaal spelen. Grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw zullen Nederland flink veranderen. Nederland heeft een lange traditie van aanpassen. Deze opgaven worden benut om vooruit te komen en tegelijkertijd het mooie van Nederland te behouden voor de toekomstige generaties. De NOVI biedt perspectief om deze grote opgaven aan te pakken, om samen Nederland mooier en sterker te maken en daarbij voort te bouwen op het bestaande landschap en de (historische) steden. Omgevingskwaliteit is het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit. Met inachtneming van maatschappelijke waarden en inhoudelijke normen voor bijvoorbeeld gezondheid, veiligheid en milieu. In dat samenspel van normen, waarden en collectieve ambities, stuurt de NOVI op samenwerking tussen alle betrokken partijen.

Bij ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving. Wanneer aan deze voorwaarden wordt voldaan is een initiatief passend binnen de nationale omgevingsvisie NOVI. Uit hoofdstuk 5 blijkt dat de genoemde milieuaspecten geen belemmering vormen voor onderhavige ontwikkeling.

Met betrekking tot onderhavige ontwikkeling is geen sprake van een grootschalige ontwikkeling gedaan, waarbij het beleid uit de NOVI in het geding komt. Met de inrichting wordt rekening gehouden met de functies in de omgeving en de bestaande structuur. Er kan worden gesteld dat de NOVI geen belemmering vormt voor onderhavige ontwikkeling.

4.2.2 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) staan regels over omgevingswaarden, instructieregels, beoordelingsregels en regels voor monitoring. De ladder voor duurzame verstedelijking is onderdeel van het Bkl.

Ladder voor duurzame verstedelijking
De ladder voor duurzame verstedelijking is opgenomen in artikel 5.129g van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De Ladder voor duurzame verstedelijking is een instrument voor efficiënt ruimtegebruik, met een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag, als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

De ladder voor duurzame verstedelijking is in principe een uitwerking van het Nationaal belang 'efficiënt gebruik van de ondergrond', oftewel zorgvuldig ruimtegebruik. De ladder is ervoor bedoeld dat zorgvuldig wordt nagedacht over nieuwe ontwikkelingen en de plek van de nieuwe ontwikkeling. Zo gaat bijvoorbeeld inbreiding voor uitbreiding. Voor nieuwe stedelijke functies geldt daarom dat de ladder doorlopen dient te worden om te bepalen of sprake is van zorgvuldig ruimtegebruik.

In eerste instantie is het van belang om te bepalen of sprake is van een stedelijke ontwikkeling. Jurisprudentie heeft ervoor gezorgd dat dit begrip steeds verder gedefinieerd werd en in sommige gevallen zelfs kwantitatief zijn. Een stedelijke ontwikkeling wordt gedefinieerd als een 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Waarbij een zorginstelling onder de andere stedelijke voorzieningen valt.

De tweede vraag is of het een *nieuwe* stedelijke ontwikkeling betreft. Om dit te bepalen moet een vergelijking worden gemaakt tussen de planologische mogelijkheden in de huidige en toekomstige situatie.

Het gaat erom of een nieuw of groter beslag wordt gelegd op de ruimte. Dus of het nieuwe ruimtelijke besluit meer bebouwing mogelijk maakt dan het omgevingsplan toestaat. Zoals omschreven ziet onderhavige ontwikkeling toe op uitbreiding van minder dan 500 m² bebouwing. Hierdoor is geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, waardoor geen verdere toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking noodzakelijk is.

4.3 Provinciaal beleid

4.3.1 Omgevingsvisie Noord-Brabant

Op 14 december 2018 is de Omgevingsvisie Noord-Brabant vastgesteld. Met deze Omgevingsvisie geeft de provincie richting aan wat zij voor Brabant wil bereiken en biedt daarmee handvatten voor haar handelen in de praktijk.

De Omgevingsvisie bevat de belangrijkste provinciale ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. Conform de Omgevingswet staan de waarden veiligheid, gezondheid en duurzame omgevingskwaliteit centraal. De Omgevingsvisie voegt daar ambities aan toe voor vier hoofdopgaven: de energietransitie, een klimaatproof Brabant, Brabant als slimme netwerkstad en een concurrerende en duurzame economie. De Omgevingsvisie geeft daarbij richting aan deze opgaven vanwege de ingrijpende veranderingen waarmee zij gepaard gaan. Daarnaast geeft de Omgevingsvisie ook aan op welke nieuwe manieren de provincie met betrokkenen wil samenwerken aan omgevingsvraagstukken en welke waarden daarbij centraal staan.

De omgevingsvisie is verplicht, maar uitsluitend zelfbindend voor de provincie. De visie zal de komende jaren nader worden uitgewerkt in diverse programma's. Daarnaast is de Omgevingsvisie reeds vertaald in de Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Onderhavige ontwikkeling voorziet in de herontwikkeling van een voormalig agrarisch bedrijf. Door het staken van dit bedrijf wordt bijgedragen aan een duurzame omgeving. Daarnaast wordt ingespeeld op een zorgvraag uit de omgeving, waardoor op een integrale manier invulling wordt gegeven aan het besluitgebied. Zodoende voldoet onderhavige ontwikkeling aan de 'Omgevingsvisie Noord Brabant'.

4.3.2 TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant

De Provinciale Staten van Noord-Brabant heeft op 27 oktober 2023 de 'Omgevingsverordening Noord-Brabant' vastgesteld. Per 1 januari 2024 is de Omgevingsverordening Noord-Brabant, gelijktijdig met de Omgevingswet, inwerking getreden. Binnen de Omgevingsverordening Noord-Brabant worden onder voorwaarden mogelijkheden geboden voor onderhavige ontwikkeling.

Op basis van artikel 5.78 is het mogelijk om onderhavige ontwikkeling te realiseren. Zo wordt voldaan aan de randvoorwaarden behorende bij artikel 5.12 lid 1:

"Een omgevingsplan dat de uitbreiding mogelijk maakt van een bestaande activiteit of dat een nieuwe functie of activiteit toedeelt in Landelijk gebied, bevat een onderbouwing dat die ontwikkeling past binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied. Een ontwikkelingsrichting wordt opgesteld met toepassing van de basisprincipes, bedoeld in Paragraaf 5.1.2, en gaat in ieder geval in op de volgende aspecten:"

a. welke activiteiten en functies vanuit een gebiedsgerichte benadering passen in de omgeving;
   Voor het besluitgebied gelden, vanwege de ligging nabij de kern Netersel, beperkingen als het gaat om agrarisch gebruik. Doorontwikkeling van een agrarisch bedrijf ligt hier dan ook niet voor de hand. Onderhavige ontwikkeling voorziet in een de ontwikkeling van een maatschappelijke hoofdfunctie (zorgboerderij). Zoals aangegeven in de structuurvisie zijn zorgboerderijen in het buitengebied denkbaar. Met de herontwikkeling van de zorgboerderij wordt rekening gehouden met de landschappelijke waarde en karakteristieken van de omgeving. Door het omzetten van een agrarische functie naar een maatschappelijke functie wordt tevens enige milieuwinst behaald. Tenslotte draagt de locatie van de onderhavige ontwikkeling bij aan het zorgconcept wat men wil uitdragen.
b. welke effecten de ontwikkeling van die activiteiten en functies heeft op andere aspecten, waaronder een veilige en gezonde leefomgeving, de te beschermen waarden, bedoeld in Afdeling 5.2, mobiliteit, agrarische ontwikkeling, stedelijke ontwikkeling, leefbaarheid en leegstand elders;
   Zoals blijkt uit onderhavige onderbouwing wordt voldaan aan bovenstaande punten, zie onder andere hoofdstuk 5.
c. op welke wijze de omgevingskwaliteit in het gebied versterkt kan worden, mede gericht op de toepassing van artikel 5.11 Kwaliteitsverbetering landschap; en
   Door middel van het verankeren van de landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing uit bijlage 1 wordt invulling gegeven aan het versterken van de omgevingskwaliteit in de omgeving van het besluitgebied. Daarnaast wordt sloop

van verouderde bebouwing voorzien, wat tevens bijdraagt aan kwaliteitsverbetering ter plaatse.

d. op welke wijze de sloop van leegstaande of overtollige bebouwing wordt gerealiseerd.
   De sloop wordt als voorwaarde gekoppeld aan de te verlenen omgevingsvergunning BOPA.

4.4 Waterschapsverordening Waterschap De Dommel 2024

Het besluitgebied ligt binnen het beheersgebied van waterschap De Dommel. Dit waterschap heeft, net zoals alle andere waterschappen in Nederland, een waterschapsverordening vastgesteld, die gelijktijdig met de omgevingswet in werking is getreden. De waterschapsverordening bevat regels over wat wel en niet mag binnen het werkingsgebied van het waterschap. Deze regels zijn van toepassing op de rivieren, beken, sloten, grondwater en waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap, maar ook op alle sloten en watergangen die eigendom zijn van anderen. De regels uit de waterverordening hebben specifiek betrekking op het uitvoeren van activiteiten bij oppervlaktewateren en waterkeringen of activiteiten die betrekking hebben tot het grondwater.

De waterschapsverordening maakt onderscheid tussen verschillende werkingsgebieden. Daarnaast geldt er een beschermingszone rondom alle watergangen.

Het beleid van het waterschap De Dommel is vastgelegd in het Waterbeheerprogramma 2022-2027. Ambities van het waterschap zijn om een waterhuishouding te creëren die robuust, flexibel en in balans is met de natuur en de omgeving én zorgt voor een goede waterkwaliteit. Daarnaast speelt extremer weer een belangrijke rol, waarbij de vraag naar ruimte toeneemt en meer (grond)water verbruikt wordt. Als laatste zien zij ook de uitdaging tot het filteren van het water.

Het besluitgebied grenst zowel aan een A-watergang als een B-watergang. In paragraaf 5.4.2 is nader uitgelegd waarom deze wateren niet zorgen voor belemmeringen. Hierdoor is de ontwikkeling in lijn met het waterschapsbeleid.

4.5 Gemeentelijk beleid

4.5.1 Structuurvisie Bladel

In de ‘Structuurvisie Bladel’ zet de gemeente Bladel de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid uiteen. Het rapport betreft de actualisatie van de StructuurvisiePlus uit 2004 en beoogt met deze actualisatie de volgende doelen te bereiken:

- Integrale visievorming voor de lange termijn; - Bijeenbrengen en afwegen van belangen (inhoudelijk en procesmatig);
- Toetsings- en inspiratiekader voor ruimtelijke beslissingen: - ‘Bottom up’ voor regionale en provinciale planvorming;
- ‘Top down’ voor ruimtelijke initiatieven;
- Basis voor uitwerking in juridisch-planologische kaders (zoals bestemmingsplannen en projectbesluiten);
- Basis voor uitvoering: stellen van locatie-eisen en verhalen bovenplanse kosten.

In de structuurvisie is het buitengebied van de gemeente Bladel opgedeeld in zes deelgebieden met ieder een eigen accent. Uit de structuurkaart blijkt dat het besluitgebied is gelegen in deelgebied ‘half gesloten agrarisch landschap’ en deelgebied ‘afweegbaar gebied voor dorpsuitbreiding’.

Deelgebied ‘half gesloten agrarisch landschap’
Een kenmerkend landschap voor de gemeente Bladel is het half gesloten landschap dat zich typeert door de afwisseling van lange en korte zichtlijnen, coulisselandschappen met laanbeplantingen, houtwallen en singelbeplantingen etc. Het half gesloten landschap heeft betekenis voor zowel (extensieve) dorpsfuncties en landbouw, maar ook voor natuur. Dit agrarisch landschap is een belangrijk leefgebied voor kwetsbare diersoorten.

De strategie voor dit gebiedstype is het benutten van de mogelijkheden tot versterking van het gevarieerde beeld. De bestaande multifunctionaliteit dient behouden te worden. Dat betekent enerzijds het behoud en het ontwikkelen van het kenmerkende landschap met beeldbepalende elementen zoals laanbeplantingen, kleine bospercelen en solitair liggende buurtschappen. Anderzijds biedt dit gebiedstype ook kansen voor ontwikkelingen ten behoeve van landbouw, wonen, werken, winkelen en recreëren. Deze ontwikkelingen dienen niet alleen te passen binnen de bestaande natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten, ze hebben ook de opgave nieuwe landschappelijke kwaliteiten eraan toe te voegen. Waar het gaat om de bouw van dorpsfuncties is leidend of het gebied is aangewezen als afweegbaar gebied voor dorpsuitbreiding.

Het streven is gericht op het behoud van de hoofdfunctie, het agrarisch gebruik, en van de aanwezige agrarische bedrijven. Plekken met specifieke waarden uit de onderste lagen (zie lagenbenadering structuurvisie) kunnen worden benut voor natuur- en landschapsontwikkeling en waar mogelijk in combinatie met kleinschalige recreatieve voorzieningen.

Deelgebied ‘Afweegbaar gebied voor dorpsuitbreiding’
Plekken aangrenzend aan de bestaande bebouwing waar geen specifieke waarden uit de onderste lagen voorkomen, behoren in principe tot het afweegbare gebied voor dorpsuitbreiding. Dit zijn de plekken waar geen duurzame kwaliteiten voorkomen die zich verzetten tegen uitbreiding voor wonen, werken, winkelen en recreëren.

De gemeente Bladel ziet de bebouwingskernen Bladel, Hapert, Netersel, Casteren en Hoogeloon als de concentratiegebieden voor wonen, werken, winkelen en recreëren. Voor nieuwe bebouwing zal in eerste instantie naar mogelijkheden worden gezocht in het bestaand dorpsgebied, waarbij aanpassingen aan de bestaande voorraad en hergebruik van bestaande bebouwing de voorkeur verdienen. Kwantitatief gezien gaat de aandacht bij verdere dorpsontwikkeling met name uit naar de kernen Hapert en Bladel. Deze kernen hebben gezien hun goede bereikbaarheid en concentratie van voorzieningen, de meeste potentie voor deze uitbreiding. In de kernen Netersel, Casteren en Hoogeloon domineert de kleinschaligheid. Dit betekent dan ook dat hier slechts bescheiden dorpsontwikkelingen zullen plaatsvinden. Welke invulling de afweegbare gebieden dienen te krijgen, is afhankelijk van de ligging, maar vooral ook de programmatische vraag die op een bepaald moment voorligt. Het Ruimtelijk Casco laat deze keuze open om zo te kunnen anticiperen op de veranderende vraag.

Initiatief

Het initiatief ziet toe op de omschakeling naar een maatschappelijke functie ten behoeve van een zorgboerderij. Op basis van de, na de structuurvisie opgestelde, omgevingsvisie 1.1 zijn zorgboerderijen in het buitengebied denkbaar. Aangezien er gebruik wordt gemaakt van veelal de bestaande bebouwing blijft het agrarische karakter behouden en wordt het landschap versterkt, zie hoofdstuk 3 en bijlage 1. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van het deelgebied 'halfgesloten agrarisch landschap'. Door de herontwikkeling naar een maatschappelijke functie is eventuele doorontwikkeling van een agrarisch bedrijf ter plaatse uitgesloten, waardoor de ontwikkeling tevens geen belemmering vormt voor het deelgebied 'afweegbaar gebied voor dorpsuitbreiding'. Daarnaast is ten opzichte van de vaststelling van de structuurvisie de kern Netersel reeds ten noordoosten kleinschalig uitgebreid, waardoor naar verwachting dit deelgebied is 'ingevuld'.

4.5.2 Omgevingsvisie 1.1 Bladel

Op 20 september 2018 is door de gemeenteraad van Bladel de omgevingsvisie 1.1 Bladel vastgesteld. Dit document is nog geen volwaardige omgevingsvisie maar een tussenstap tussen de structuurvisie en de omgevingsvisie. Ten opzichte van de 1.0 versie is in deze versie het plattelandsbeleid opgenomen. Over niet agrarische activiteit in het buitengebied wordt onder andere het volgende gesteld:

"Een trend in het buitengebied is het verlenen van bedrijfsmatige zorgactiviteiten. Hier gaat het met name om kinderopvang, dagopvang, re-integratieprojecten en educatie. Wanneer deze activiteiten plaatsvinden in een gebouw is sprake van een geurgevoelig object, tenzij de activiteit wordt uitgeoefend als een agrarische nevenactiviteit. Aan bedrijfsmatige zorg als nevenactiviteit wordt medewerking verleend onder de voorwaarden zoals gesteld in het Beleidsadvies agrarische kinderopvang en gezondheid van GGD Hart voor Brabant d.d. 21 januari 2013. Ook is het niet wenselijk om binnen natuurgebieden en binnen de beschermingszone van bedrijventerreinen activiteiten toe te laten met betrekking tot bedrijfsmatige zorg."

Onderhavige ontwikkeling betreft geen nevenactiviteit. Er is desondanks geen sprake van een natuurgebied of een gezoneerd bedrijventerrein. In het principebesluit is daarnaast aangegeven dat dit, vanwege het beëindigen van een veehouderij nabij de dorpskern, een voorstelbare ontwikkeling is. De omgevingsvisie 1.1 van de gemeente Bladel vormt dan ook geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

HOOFDSTUK 5 Omgevingsaspecten

5.1 Erfgoed

Op 1 januari 2024 is het beleidskader Cultureel Erfgoed onder de Omgevingswet in werking getreden. Dit beleidskader vervangt de Erfgoedwet 2016 en is opgesteld voor alle aspecten van de fysieke leefomgeving als instrument om uitvoering te geven aan het archeologiebeleid of voor het aanwijzen en beschermen van gemeentelijke monumenten en provinciale monumenten.

Uitgaande van de wettelijke begripsbepaling kan cultureel erfgoed in het stelsel van de Omgevingswet worden gezien als een soort ‘schijf van vijf’ die bestaat uit de volgende elementen:

1. Monumenten (gebouwd en aangelegd (groen) cultureel erfgoed);
2. Archeologische monumenten;
3. Stads- en dorpsgezichten;
4. Cultuurlandschappen;
5. Roerend en immaterieel erfgoed, voor zover in het omgevingsplan aan een locatie te verbinden.

Cultureel Erfgoed

Voor de ontwikkeling dient te worden aangetoond dat er geen negatieve effecten zijn ten aanzien van cultureel erfgoed. Wanneer een van de bovenstaande elementen voorkomt in het ontwikkelingsgebied, dient te worden bekeken welke mogelijkheden er zijn tot bescherming van het cultureel erfgoed. Bij het beschermen van cultureel erfgoed in het omgevingsplan moet de gemeente rekening houden met bepaalde uitgangspunten. Het Rijk geeft hiervoor instructieregels (art. 5.130 lid 2 Bkl) over:

- Ontsiering, beschadiging of sloop van beschermde monumenten of archeologische monumenten
- Verplaatsing van beschermde monumenten
- Gebruik van monumenten ter voorkoming van leegstand
- Aantasting van de omgeving van een beschermd monument
- Aantasting van karakteristieke stads- en dorpsgezichten en cultuurlandschappen
- Conserveren en in stand houden van archeologische monumenten

Om het gewenste beschermingsregime te bepalen kunnen als voorbeeld de bijlagen uit de ‘Handreiking begrippenkader cultureel erfgoed onder de Omgevingswet november 2022’ worden gebruikt.

Uit de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) van de provincie Brabant blijkt dat er binnen het besluitgebied geen cultuurhistorische elementen aanwezig zijn. Het besluitgebied ligt tevens niet binnen een cultuurhistorisch waardevol gebied. Dit vormt dan ook geen belemmering voor de onderhavige ontwikkeling.

Archeologie
Vanuit artikel 5.130 lid 3, 4 en 5 van het Bkl kan een gemeente lokale regels opstellen over archeologisch onderzoek. Deze regels worden dan opgesteld om archeologische monumenten in de bodem te beschermen of om deze deskundig te laten opgraven.
Voor projecten kleiner dan 100 m^2 moet een gemeente in beginsel vrijstelling verlenen van de archeologische onderzoeksplicht (art 5.130 lid 4 Bkl). Echter kan de gemeente ervoor kiezen een grotere of kleinere vrijstellingsgrens vast te leggen in het omgevingsplan. Dit kan gelden voor bijvoorbeeld historische binnensteden. Deze gemeentelijke regels zijn te vinden in paragraaf 4.1.4 Cultureel erfgoed van het omgevingsplan.

Conform het omgevingsplan heeft een deel van het besluitgebied de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3', 'Waarde – Archeologie 4' en 'Waarde – Archeologie 5'. Voor gronden binnen deze bestemmingen geldt dat nader onderzoek nodig is bij bodemverstoringen met een oppervlakte groter dan respectievelijk 250m^2, 500 $m^{2,}$ en 2500 m^2, en, in het geval van agrarische gronden, dieper dan 50 cm onder maaiveld.

Conclusie
In dit geval vinden er binnen de dubbelbestemmingen geen bodemingrepen plaats die de gestelde ondergrenzen overschrijden. Zo zullen de tiny houses immers geen diepe fundering nodig hebben. Het aspect archeologie vormt derhalve geen belemmering.

5.2 Beschermen van de gezondheid

Conform artikel 1.3 sub a van de Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit een belangrijk maatschappelijk doel van de Omgevingswet.

Onderhavige ontwikkeling ziet toe op het toevoegen van een gevoeligere functie dan in de huidige situatie. Op een afstand van circa 1 kilometer is aan de Molendijk 10 te Hulsel is een geitenhouderij gevestigd. Uit het VGO-2 en VGO-3 onderzoek is gebleken dat zich in een straal van 2 kilometer rond geitenhouderijen een verhoogd aantal gevallen van longontsteking voordoet.

Sinds de Q-koortsepidemie van 2007 is de regelgeving rondom geitenhouderijen strenger geworden. Zo mogen geitenhouderijen (voorlopig) niet meer uitbreiden en/of meer geiten gaan houden. Ook de provincie heeft een tijdelijke voorzorgsmaatregel genomen en besloten tot een moratorium die de bouw en ingebruikname van nieuwe geitenstallen verbiedt. Deze voorzorgsmaatregelen maken dat geen verdere verslechtering van het woon- en leefklimaat kan plaatsvinden in de nabije toekomst. Daarnaast komen er steeds meer innovatieve ontwikkelingen die de emissie en immissie van aan gezondheid te relateren stoffen zo niet geheel dan toch wel in beduidende mate zullen beperken. Het is dan ook de verwachting dat het woon- en leefklimaat de komende jaren drastisch zal verbeteren.

Het is dan ook de vraag of het in algemene zin aangetoonde verhoogde risico binnen een straal van 2 kilometer van geitenhouderijen zwaarder weegt dan de ontwikkeling van nieuwe functies. Zeker nu de ontwikkeling van nieuwe zorgfuncties een groot sociaal-maatschappelijk belang dient. Gezien het al relatief hoge aantal bestaande woningen en gevoelige objecten binnen de straal van 2 kilometer van de geitenhouderij

en het ontbreken van bekende gezondheidsklachten van omwonenden is het aannemelijk dat een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gegarandeerd is voor de toekomstige bewoners/gebruikers van het plangebied. Tenslotte dient worden vermeld dat de toekomstige gebruikers/bewoners op het gebied van gezondheid niet in een bijzonder kwetsbare doelgroep vallen. Derhalve vormt de aanwezigheid van de geitenhouderij op Molendijk 10 te Hulsel geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Het besluitgebied valt tevens binnen de ‘overige zone – invloedssfeer kernen’. Binnen deze zone dient in het kader van het woon- en leefklimaat al rekening te worden gehouden met gevoelige functies. De gewenste ontwikkeling wordt op het gebied van gezondheid, zoals blijkt uit de toetsing in de andere paragrafen van dit hoofdstuk, dan ook niet belemmerd door functies in de omgeving. Eveneens heeft onderhavige ontwikkeling geen negatieve impact op functies in de omgeving.

Conclusie
Zoals blijkt uit het voorgaande en de overige paragrafen uit hoofdstuk 5 is er geen sprake van belemmering. Hierdoor kan gesproken worden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.

5.3 Bodem

In het kader van de Omgevingswet dient te worden aangegeven of de bodemkwaliteit geschikt is om een nieuwe functie te realiseren en hoe eventuele bodemverontreiniging kan worden voorkomen. De mate waarin beoordeling van de bodemkwaliteit aan de orde is, is met name afhankelijk van aard en omvang van de functiewijziging. Beoordeling van dit aspect kan achterwege blijven in een aantal situaties. Bij het wijzigen van het gebruik van een bebouwd perceel, waarbij de nieuwe gebruiksvormen een voor de beoordeling van het aspect bodemkwaliteit minder kritisch gebruik kennen, is beoordeling van dit aspect niet aan de orde.

In de beoogde situatie is er sprake van overnachting door zorgbehoeven binnen het besluitgebied, hierdoor is er sprake van gevoeliger gebruik aangezien het besluitgebied momenteel een agrarische bestemming heeft. Om te kunnen toetsen of de kwaliteit van de bodem belemmeringen voor onderhavige ontwikkeling met zich meebrengt is onderzoek uitgevoerd. Onderstaand zijn de bevindingen samengevat. Voor de volledige rapportages wordt verwezen naar bijlage 2, 3 en 4.

Verkennend onderzoek (bijlage 2)
Tijdens de veldinspectie op deellocatie A is ter plaatse van de gesloopte schuurtjes asbestverdacht plaatmateriaal op het maaiveld aangetroffen, verder zijn er op de twee deellocaties geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

Deellocatie A (weiland en paardenbak)
In het opgeboorde bodemmateriaal zijn plaatselijk bijmengingen met baksteen en beton waargenomen. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes is menggranulaat in de bodem aangetroffen. Deze laag menggranulaat betreft geen bodem en is derhalve in onderhavig onderzoek niet onderzocht.

Asbest

Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes is een verhoogd gehalte aan asbest in de fijne fractie aangetoond (meer dan de helft van de interventiewaarde 100 mg/k.g. d.s). In de grove fractie van de uitgegraven inspectiegaten is geen asbest verdacht materiaal waargenomen. Het onderzochte plaatmateriaal op het maaiveld blijkt niet asbesthoudend te zijn. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes op deellocatie A dient een nader onderzoek naar asbest in bodem uitgevoerd te worden om de ernst en omvang van de asbestverontreiniging vast te stellen. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes en de directe omgeving zijn zonder instemming van de bevoegde overheid geen grondroerende werkzaamheden toegestaan (graven of andere grondbewerking) vanwege de nog niet nader ingekaderde bodemverontreiniging.

Bodem

Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met barium. Het uitvoeren van een aanvullend of nader bodemonderzoek ten aanzien van de milieu hygiënische kwaliteit is gelet op de aangetroffen componenten en concentraties niet noodzakelijk geacht.

Deellocatie B (Romneyloods)

In het opgeboorde bodemmateriaal zijn plaatselijk bijmengingen met baksteen en beton waargenomen. Ter plaatse van de boringen B01, B03, B05 en B07 is menggranulaat in de bodem aangetroffen. Deze laag menggranulaat betreft geen bodem en is derhalve in onderhavig onderzoek niet onderzocht. Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met barium. Op het maaiveld van deellocatie B zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen. De aangetroffen bijmengingen met menggranulaat in boringen B01, B03, B05 en B07 zijn als asbestverdacht te beschouwen. Het voorliggende onderzoek doet echter geen bindende uitspraak over de aan- of afwezigheid van asbest in de bodem binnen deellocatie B. Om de aanwezigheid van asbest ter plaatse uit te sluiten wordt geadviseerd een verkennend onderzoek naar asbest uit te voeren. Algemeen wordt opgemerkt dat asbestverontreinigingen vaak door menselijk handelen veroorzaakt worden en daardoor vaak heterogeen verspreid zijn in de bodem aanwezig kunnen zijn. Dit wil zeggen dat de aan- of afwezigheid van asbest per kubieke meter sterk kan verschillen. Het bereikte resultaat is derhalve niet uitsluitend afhankelijk van de inspanning en ervaring van het onderzoeksbureau, maar ook van factoren die buiten onze invloedsfeer vallen. Hierop dient men bij grondwerkzaamheden altijd alert te zijn. Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast.

Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodemkwaliteit in combinatie met specifiek de bodemvoorschriften bij milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het omgevingsplan (met bodemkwaliteitskaart) van toepassing.

Nader onderzoek 'deellocatie A (weiland en paardenbak)' (bijlage 3)

Op basis van het uitgevoerde nader onderzoek asbest in bodem kan geconcludeerd worden dat de (puinhoudende) grond op deellocatie A plaatselijk licht verontreinigd is met asbest maar er is geen sprake van een overschrijding van de interventiewaarde.

In de meeste sleuven is geen verhoogd gehalte aan asbest aangetroffen. In het menggranulaat van SL04 en de bodem van sleuven 01, 05 en 06 is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest aangetroffen. De aangetroffen resten verdacht plaatmateriaal op maaiveld en in het menggranulaat blijken allen asbestvrij te zijn.

Op basis van de verzamelde gegevens is ter plaatse van deellocatie A geen vervolgonderzoek of sanerende maatregelen nodig. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling.

Nader onderzoek 'deellocatie B (Romneyloods) en voormalige bovengrondse tank' (bijlage 4)
Ter plaatse van de romneyloods, deellocatie B, is plaatselijk een laag menggranulaat in de bovengrond aanwezig. Visueel en analytisch is in de bovengrond geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Deellocatie B is als onverdacht op de aanwezigheid van asbest te beschouwen.

Uit de analyseresultaten blijkt dat, in de omgeving van de voormalige tank, in de grond geen verhoging en derhalve ook geen overschrijding van de interventiewaarde ten aanzien van minerale olie gemeten is. Het freatisch grondwater blijkt tevens niet verhoogd met minerale olie.

De resultaten van dit bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek ter plaatse van deellocatie B en de voormalige tank. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling.

Conclusie
Uit de uitgevoerde onderzoeken is gebleken dat de bodemkwaliteit geen belemmering vormt ten aanzien van het beoogde gebruik.

5.4 Water(systemen)

In deze paragraaf wordt uiteengezet op welke wijze bij onderhavige ontwikkeling rekening wordt gehouden met het aspect water en watersystemen. Deze paragraaf bestaat uit sub paragrafen waarin achtereenvolgens het wettelijk toetsingskader, de waterkundige situatie ter plaatse, eventuele te treffen maatregelen en de conclusie worden besproken.

5.4.1 Wettelijk toetsingskader

Op grond van artikel 5.37 van het Bkl moet bij het wijzigen of afwijken van het omgevingsplan, rekening gehouden worden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen. Daarbij is aangegeven dat daarbij de opvattingen van de beheerder van deze watersystemen moeten worden betrokken.

Er zijn diverse beleidsdocumenten op verschillende bestuursniveaus die ten grondslag liggen aan de uitgangspunten op het gebied van duurzaam waterbeheer. De relevante beleidsdocumenten zijn de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), het Nationaal Waterplan (NW), het Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21), het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en de Waterwet. Onder de Omgevingswet is het beleid

van de waterschappen dat de kwaliteit en veiligheid van watersystemen borgt opgenomen in de waterschapsverordeningen.

Binnen de ruimtelijke planvorming vormt water, in toenemende mate, een belangrijk aspect. De toename van verhard oppervlak zorgt voor hitte, verdroging en vergroot de kans op wateroverlast. Bij alle ruimtelijke plannen moeten de waterhuishoudkundige doelstellingen binnen het besluitgebied op een evenwichtige wijze beschouwd worden. Deze zogenaamde Watertoets is ook onder de Omgevingswet verplicht. In paragraaf 5.1.3 van het Bkl zijn aanvullende eisen gesteld ten aanzien van relevante waterhuiskundige elementen. Aangezien onderhavige ontwikkeling niet in de nabijheid ligt van een van deze waterhuishoudkundige elementen is een nadere toetsing niet aan de orde. Vroegtijdige afstemming met het waterschap en de gemeente is van belang voor een evenwichtige afweging. Dit kwam tevens naar voren uit de online watertoets. Voor het vooroverleg met het waterschap, zie bijlage 5.

5.4.2 Waterschapsbeleid van het waterschap De dommel

Het beleid van het waterschap Limburg is vastgelegd in het Waterbeheerprogramma 2022-2027. De speerpunten in het Waterbeheerprogramma 2022-2027 zijn:

- Elke druppel vasthouden en infiltreren waar deze valt;
- Functies passen zich aan het bodem- en watersysteem aan;
- Wat schoon is moet schoon blijven.

Het waterschap De Dommel stimuleert om nieuwe projecten waterneutraal te maken door voldoende ruimte te reserveren voor berging en afvoer van regenwater. Regenwater van daken en verharding wordt zo veel mogelijk opgevangen op eigen terrein. Uitgangspunt hierbij is hergebruik of infiltreren in de bodem. Alleen als dit echt niet mogelijk is kan, gedoseerd, worden afgevoerd op oppervlaktewater.

Gemeentelijk rioleringsplan Bladel 2021-2025

De gemeente Bladel wil afval en hemelwater zoveel mogelijk gescheiden houden. Dit betekent o.a. dat bij nieuwbouw de initiatiefnemer verantwoordelijk is voor het gescheiden verwerken van hemelwater en het hydrologisch neutraal houden van de ruimtelijke ontwikkeling. Elke woning of elk gebouw dient al het hemelwater op eigen perceel te bergen en te verwerken, zonder daarbij schade aan te brengen aan aangrenzende percelen. Elk perceel dient minimaal 60 mm per m² verhard oppervlak te kunnen bergen. Als dit aantoonbaar niet doelmatig/haalbaar is of transport naar een opvanglocatie buiten het besluitgebied doelmatiger is, dan is verwerking buiten het besluitgebied toegestaan. De ontwikkelende partij financiert de waterbergingsopgave binnen of buiten het te ontwikkelen gebied.

<u>Watertoets</u>

De kenmerken van de watersystemen, zoals die voorkomen in het besluitgebied en de omgeving, kunnen beschreven worden door een onderverdeling te maken in de soorten water die in het gebied aanwezig zijn. De belangrijkste zijn: grondwater, oppervlaktewater, afvalwater en hemelwater.

Grondwater

Uit de ‘TAM-omgevingsverordening Noord-Brabant’ blijkt dat het besluitgebied niet is gelegen binnen een boringsvrije zone waardoor dit aspect geen belemmering vormt.

Oppervlaktewater
Grenzend aan het besluitgebied zijn zowel een A-watergang (ten noorden) als een B-watergang (ten zuiden) aanwezig. Het inpassingsplan voorziet niet in beplanting van de beschermingszone van de A-watergang van het waterschap. De houtwal aan de noordzijde van het plangebied wordt onderhouden waardoor belemmeringen voor bereikbaarheid van het schouwpad worden uitgesloten. De bereikbaarheid van de beschermingszone van de B-watergang ten zuiden wordt geborgd vanaf ofwel het openbare gebied ofwel vanaf het besluitgebied.

Afvalwater
Het afvalwater afkomstig van het besluitgebied zal worden geloosd op het bestaande rioleringsstelsel. Gezien de omvang van de ontwikkeling, worden geen belemmeringen verwacht ten aanzien van het afvoeren van afvalwater.

Hemelwater
Ondanks de beperkte toename van bebouwing (434 m²), is er voldoende ruimte om op eigen terrein te voorzien in het opvangen van water.

Maatregelen
De bergingseis is om te voorzien in voldoende hemelwaterberging. Het bebouwd oppervlak neemt minimaal 434 m² toe. Dit betekent een extra bergingseis van (434*0,06=) 26,0 m³. Binnen het besluitgebied is voldoende ruimte om hierin te voorzien. Deze eis kan als voorwaarde worden gekoppeld aan de te verlenen omgevingsvergunning BOPA.

Conclusie
Naar aanleiding van het bovenstaande kan gesteld worden dat het aspect ‘water’ voor onderhavige ontwikkeling niet voor belemmeringen zorgt.

5.5 Ecologie

5.5.1 Gebiedsbescherming
Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart te worden gebracht en te worden beoordeeld. Wanneer deze mogelijk een negatief effect hebben op beschermde natuur in een Natura 2000-gebied geldt een vergunningsplicht.

Deze vergunningplicht komt voort uit artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet (OW). Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten, geldt, zoals omschreven in hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal):
1. niet voor een Natura 2000-activiteit in gevallen aangewezen in een omgevingsverordening.
2. in gevallen aangewezen in een omgevingsverordening niet voor zover het gaat om gevolgen die samenhangen met een bij de omgevingsverordening bepaalde factor die een daarbij bepaalde drempel niet overschrijdt.

Daarnaast is de specifieke soortenbescherming geëvalueerd en gemonitord. Op basis daarvan is de soortbescherming voor sommige soorten gewijzigd. Sommige soorten

worden daardoor beter beschermd, andere soorten komen in een lager beschermingsregime of worden nieuw toegevoegd.

De algemene zorgplicht blijft bestaan voor alle inheemse flora- en fauna. (Nieuwe) ontwikkelingen kunnen namelijk negatieve gevolgen hebben voor beschermde flora- en faunasoorten. Bij negatieve effecten van ontwikkelingen kan onder andere gedacht worden aan: optische verstoring door het toevoegen van bebouwing, verlies van oppervlakte, verdroging of vernatting, vermesting en verzuring, verstoring door licht, geluid, trilling en dergelijke. Bij ruimtelijke planvorming is daarom een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht.

Natura 2000
Het besluitgebied is niet binnen een Natura 2000-gebied gelegen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft ‘Neterselse Heide’ welke op een afstand van 1,3 kilometer ligt. Gezien de aard van de ontwikkeling worden er geen significante negatieve effecten op natuurgebieden verwacht.

Om te toetsen of als gevolg van onderhavige ontwikkeling een significant negatief effect op nabijgelegen Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten, is een stikstofberekening uitgevoerd, welke als separate bijlage aan deze aanvraag is toegevoegd. Uit de verschillende Aeriusberekeningen (aanlegfase, gebruiksfase en verschilberekening met huidige situatie) blijkt dat de stikstofdepositie niet meer dan 0,00 mol N/ha/jaar toeneemt ten opzichte van de referentiesituatie. De onderhavige ontwikkeling zal, wat betreft stikstof, geen relevante significante cumulatieve effecten kunnen veroorzaken ter plaatse van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Voor de volledige berekeningen inclusief onderbouwing invoergegevens wordt verwezen naar bijlage 6.

5.5.2 Soortenbescherming

In de Omgevingswet wordt de bescherming en instandhouding van planten- en diersoorten die in het wild voorkomen geregeld. Daarnaast dienen alle in het wild levende planten en dieren in principe met rust te worden gelaten. Eventuele schade aan in het wild levende planten en dieren dient beperkt te worden middels het nemen van mitigerende maatregelen. Als mitigatie niet voldoende is om schade te voorkomen is het verplicht de resterende schade te compenseren.

In dit geval is de definitie van een flora- en fauna-activiteit een 'Activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'. Door deze strikte formulering van een flora- en fauna-activiteit moet bij vrijwel alle activiteiten in de fysieke leefomgeving nagegaan worden of:

- er soorten aanwezig zijn; en
- welke soorten dat zijn.

In artikel 11.27 van het Bal is opgenomen dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen (bedoeld in artikel 11.23 Bal) is verplicht:

a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;

b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Bebouwing en groenelementen zoals bomen en struiken kunnen als (vaste) verblijfsplaats of foerageergebied dienen voor dieren. Indien een ontwikkeling gepaard gaat met de sloop van bebouwing en/of bomenkap, dient te worden gekeken of dit geen negatieve gevolgen heeft voor (beschermde) diersoorten.

Met onderhavige ontwikkeling vindt sloop van bebouwing plaats. Hiermee heeft de ontwikkeling mogelijk negatieve effecten op mogelijk aanwezige diersoorten. In het kader van onderhavige ontwikkeling is derhalve een quickscan flora- en fauna uitgevoerd. Uit de quickscan (Bijlage 7) blijkt dat er, zolang er aan de volgende voorwaarden wordt voldaan, geen aanvullend onderzoek nodig is:

- De muren en daken van de zorgboerderij worden ongemoeid gelaten. Indien dit niet mogelijk is, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en laatvlieger uitgevoerd te worden;
- Te verwijderen groenelementen worden buiten het broedseizoen verwijderd om verstoring op broedvogels te voorkomen;
- Werkzaamheden rondom het woonhuis en tuin worden enkel gedurende de maanden oktober tot en met februari uitgevoerd;
- Geluid, kunstmatig licht en rijbewegingen zijn zoveel mogelijk van het woonhuis en tuin afgewend;
- Het plaatsen van zandhopen, steenhopen of andere depots en het realiseren van plassen gedurende de werkzaamheden wordt voorkomen om de rugstreeppad buiten het terrein te houden;
- Indien er bomen worden verwijderd, dient vooraf een boomholtecheck door een ecoloog uitgevoerd te worden;
- Werkzaamheden worden enkel tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd.

Conclusie
Zolang aan de bovenstaande voorwaarden wordt voldaan vormt het aspect ecologie geen beperking voor onderhavige ontwikkeling.

5.6 Geluid

In de Omgevingswet is vastgesteld dat, indien binnen het besluitgebied geluidgevoelige functies zijn voorzien binnen de invloedssfeer/onderzoekszones van omliggende (spoor)wegen en/of industrieterreinen, een akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd bij vaststelling, herziening of afwijking van het omgevingsplan van rechtswege.

In de huidige situatie is heeft het besluitgebied een agrarische functie. De onderhavige ontwikkeling maakt een gevoeligere functie mogelijk, derhalve dient doormiddel van akoestisch onderzoek aangetoond te worden dat er sprake is van een gezonde

omgeving in het kader van het aspect wegverkeerslawaai. Het volledige onderzoek is bijgevoegd in bijlage 8, onderstaand is de conclusie uit dit onderzoek weergegeven.

Conclusie
Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de hoogste geluidsbelasting van alle toetspunten 46,9Lden bedraagt. Dit is ruim onder de grenswaarde van 53Lden. Het aspect geluid vormt derhalve geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.7 Kwaliteit van de buitenlucht

Om de risico's van luchtverontreiniging voor mens en natuur te beperken, zijn op Europees niveau normen vastgelegd. De Europese richtlijnen Luchtkwaliteit en Gevaarlijke stoffen in de lucht stellen grenswaarden en streefwaarden voor stoffen die de kwaliteit van de buitenlucht beïnvloeden. Deze zijn als rijksomgevingswaarde vastgelegd in paragraaf 2.2.1 van het Bkl. In Artikel 5.50 t/m 5.54 Bkl worden vervolgens de kaders gesteld waarbinnen al dan niet getoetst moet worden aan de luchtkwaliteitseisen.

Bij het vaststellen van een omgevingsvergunning BOPA dient het bevoegd gezag te toetsen of aan de (rijks)omgevingswaarde wordt voldaan. Als aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid:

a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde
b. een plan leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
c. een plan draagt ‘niet in betekende mate’ (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging (Een plan is ‘NIBM’ als dat blijkt uit de NIBM-Tool, of als deze valt onder de ‘standaardgevallen niet in betekenende mate luchtkwaliteit’ (artikel 5.54 Bkl).);
d. een plan betreft een locatie betreft waarvoor in artikel 5.52 Bkl een uitzondering is opgenomen.

Ter plaatse van de te realiseren ontwikkeling dient sprake te zijn van een aanvaardbare luchtkwaliteit. Gemeenten kunnen zelf bepalen welke luchtkwaliteit zij aanvaardbaar vinden bij woningen. Dit kunnen de rijksomgevingswaarden zijn (40 µg/m^3 (PM_{10}) en 40 µg/m^3 (NO^2)), maar de gemeente kan ook strengere waarden hanteren. Hiervan zijn drie varianten:

- een scherpere norm, bijvoorbeeld voor fijnstof
- een resultaatsverplichting voor een rijksomgevingswaarde waar in het Bkl een inspanningsplicht voor geldt
- voor de lokale omgevingswaarde geldt dezelfde getalswaarde op locaties waar de rijksomgevingswaarde niet geldt

De gemeente Bladel hanteert 40 µg/m^3 (pm_{10}) en 40 µg/m^3 (NO^2) als grenswaarden. Op basis van de concentratiekaarten van het RIVM is getoetst of ter plaatse van het besluitgebied wordt voldaan aan de gestelde omgevingswaarden voor fijnstof en stikstof.

Fijnstof
De grens voor de jaargemiddelde concentratie bedraagt 40 µg/m^3. Voor het vaststellen van de achtergrondconcentratie van fijn stof is de grootschalige concentratiekaart van

het RIVM geraadpleegd. Voor het besluitgebied blijkt dat de achtergrondconcentratie voor fijn stof circa 14,01 µg/m3 (PM10) bedraagt. Er wordt dus ruimschoots voldaan aan de wettelijk gestelde grenswaarden.

Stikstofdioxide
Voor stikstofdioxide (NO2) geldt een grenswaarde van 40 µg/m^3 voor een jaargemiddelde concentratie. De waarde voor stikstofdioxide ter plaatse van het besluitgebied bedraagt circa 9,61 µg/m^3. Dit betekent dat de hoeveelheid stikstofdioxide ruim beneden de wettelijk gestelde grenswaarden ligt.

Initiatief
Een ruimtelijke ontwikkeling kan invloed hebben op het aantal verkeersbewegingen dat uiteindelijk effect heeft op de luchtkwaliteit. Gezien de onderhavige ontwikkeling zal er sprake zijn van een toename van het aantal verkeersbewegingen. Uit paragraaf 5.13 blijkt dat het aantal verkeersbewegingen maximaal toeneemt met 156,4 verkeersbewegingen per etmaal.

Om te bepalen of deze toename een onevenredige invloed heeft op de luchtkwaliteit is gebruik gemaakt van de NIBM-tool (niet in betekenende mate). Indien sprake is van een bijdrage die NIBM is, is nader onderzoek naar luchtkwaliteit niet noodzakelijk. Uit de NIBM-tool (figuur 8) blijkt dat de ontwikkeling NIBM is.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

	Jaar van planrealisatie	2024
Extra verkeer als gevolg van het plan		
	Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	156,4
	Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in µg/m^3	0,09
	PM_{10} in µg/m^3	0,02
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m^3		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Figuur 9 NIBM-tool

Conclusie
Zowel op het gebied van fijnstof als stikstofdioxide is in de huidige situatie sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Daarnaast is de ontwikkeling ‘niet in betekenende mate’ van invloed op de luchtkwaliteit. Een nader onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

5.8 Geur

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) vormt sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 het toetsingskader voor de omgevingsvergunning BOPA, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. In het Bkl zijn in artikel 5.109 standaardnormen opgenomen die vanuit het Rijk zijn vastgesteld. Middels onderbouwing heeft een gemeente de mogelijkheid van deze standaardwaarden af te wijken. Indien de gemeente al een geurverordening had opgesteld onder de Wgv, dan is deze automatisch opgenomen in het omgevingsplan.

In principe bepaalt het Bkl de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijbedrijven op het gebied van geurbelasting. In de Omgevingswet is aangegeven dat sprake dient te zijn van een acceptabel woon- en leefklimaat. Het is daarom noodzakelijk om tweeledig naar dit aspect te kijken. Enerzijds mag de ontwikkeling niet leiden tot een belemmering van veehouderijbedrijven, en anderzijds dient sprake te zijn van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Het Bkl geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object. De geurbelasting wordt berekend en getoetst met een verspreidingsmodel. In het Bkl is een definitie opgenomen voor geurgevoelige objecten. Deze definitie in combinatie met verschillende uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft tot gevolg dat gesteld kan worden dat alle bebouwing waar mensen kunnen verblijven en ook als zodanig bestemd is als gevoelig object beschouwd kunnen worden.

Uit de geurkaart (figuur 9) van de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant blijkt dat ter plaatse van het besluitgebied sprake is van een goed woon- en leefklimaat.
Voor wat betreft het aanhouden van vaste afstanden tot omliggende veehouderijen geldt een afstand van 50 meter in het buitengebied. De dichtstbij gelegen veehouderijen, zijnde Polderdijk 7 en Neterselsedijk 46a, zijn gelegen op een afstand van 500 meter. Omliggende bedrijven hebben, voor wat betreft het aspect geur, dan ook geen negatief effect op onderhavige ontwikkeling.



Figuur 10 Geurkaart ODZOB besluitgebied rood omcirkeld

Omgekeerde werking

Aangezien de onderhavige ontwikkeling toeziet op het kleinschalig houden van dieren is het noodzakelijk om tevens de omgekeerde werking van het aspect geur inzichtelijk te maken. De minimale afstand van gevoelige objecten tot het kleinschalig houden van dieren dient 50 meter te zijn. Het dichtstbij gelegen gevoelige object is gelegen op 50 meter vanaf de stal, zijnde de woning aan Latestraat 11.

Daarnaast neemt het aantal dieren binnen de inrichting af waardoor het woon- en leefklimaat, voor wat betreft het aspect geur, naar verwachting verbetert.

Conclusie
Het aspect geur vormt geen belemmering ten opzichte van de omgeving en de onderhavige ontwikkeling.

5.9 Omgevingsveiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op de risico's die mensen lopen als gevolg van mogelijke ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven, transportroutes (wegen, spoorwegen en waterwegen) en buisleidingen. Omdat de gevolgen van een ongeluk met gevaarlijke stoffen groot kunnen zijn, zijn de aanvaardbare risico's vastgelegd in een wettelijk kader.

Wettelijk kader
De hoofdlijnen van het wettelijk kader omtrent de externe veiligheid zijn opgenomen in instructieregels in afdeling 5.1.2 Bkl. In bijlage VII van het Bkl zijn activiteiten aangewezen als risicobronnen. Deze risicobronnen zijn van belang voor de regels over het plaatsgebonden risico en aandachtsgebieden.

Het betreft de volgende activiteiten:
- Activiteiten met gevaarlijke stoffen bij bedrijven. Dit zijn verschillende milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving.
- Het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen (weg, water en spoor).
- Buisleidingen met gevaarlijke stoffen die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving.
- Windturbines die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Besluit activiteit leefomgeving.

Binnen het beleidskader voor activiteiten staan altijd twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Hoewel beide begrippen onderlinge samenhang vertonen zijn er belangrijke verschillen. Hieronder worden beide begrippen verder uitgewerkt.

<u>Risiconormering</u>
In het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)
Het plaatsgebonden risico geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. Het PR kan op de kaart van het gebied worden weergegeven met zogeheten risicocontouren: lijnen die punten verbinden met eenzelfde PR. Binnen de 10-6 contour (welke als wettelijke harde norm fungeert) mogen geen kwetsbare objecten geprojecteerd worden. Voor beperkt

kwetsbare objecten geldt de 10-6 contour niet als grenswaarde, maar als een richtwaarde.

Groepsrisico (GR)
Het groepsrisico is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang (10 personen of meer). Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting. Er wordt onderscheid gemaakt tussen drie soorten gevaren: warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en concentratie giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Hierbij zijn er drie typen aandachtsgebieden:
- brandaandachtsgebied
- explosieaandachtsgebied
- gifwolkaandachtsgebied

De aandachtsgebieden zijn een kenmerk van een activiteit met externe veiligheidsrisico's (artikel 5.12 t/m 5.15 Bkl). Het bevoegd gezag bepaalt de benodigde beschermende maatregelen binnen een aandachtsgebied. In het 'Handboek Omgevingsveiligheid' van het RIVM staan stappenplannen voor het bepalen van aandachtsgebieden.

Verantwoordingsplicht groepsrisico
Met het invullen van de verantwoordingsplicht wordt antwoord gegeven op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het besluitgebied worden geaccepteerd en welke maatregelen getroffen zijn om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag. Door de verantwoordingsplicht worden gemeenten gedwongen het externe veiligheidsaspect mee te laten weten bij het maken van ruimtelijke keuzes. Deze verantwoording is kwalitatief en bevat verschillende onderdelen die aan bod kunnen of moeten komen.

Overige wet- en regelgeving
Het werken met aandachtsgebieden voor externe veiligheidsrisico's is een nieuwe manier van omgaan met het groepsrisico (artikel 5.12 t/m 5.15 Bkl). Een aandachtsgebied geldt van rechtswege. Deze worden vastgelegd in het Register Externe Veiligheid en zijn digitaal raadpleegbaar. In het deelplan moet binnen deze aandachtsgebieden rekening worden gehouden met het groepsrisico. Hier wordt aan voldaan door in het aandachtsgebied geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen toe te laten en ook geen beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties. Deze gebouwen en locaties zijn wel toelaatbaar als er daarvoor extra maatregelen worden genomen. Dat dient te geschieden met voorschriftengebieden. In een deelplan dient in principe een aandachtsgebied als voorschriftengebied te worden aangewezen als er met het deelplan kwetsbare gebouwen zijn toegestaan. In een voorschriftengebieden gelden de extra bouweisen van paragraaf 4.2.14 Besluit bouwwerken leefomgeving. Daarnaast staan in het Bkl ook instructieregels voor de volgende risicobronnen die zijn aangewezen als milieubelastende activiteit in het Besluit activiteiten leefomgeving:
- Opslaan, bewerken en herverpakken van vuurwerk (afdeling 5.1.2.4 Bkl)
- Opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik (afdeling 5.1.2.5 Bkl)
- Exploiteren van een IPPC-installatie voor het maken van explosieven (afdeling 5.1.2.5 Bkl)

- Opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen voor militair gebruik (afdeling 5.1.2.5 Bkl)

Toetsing
Binnen het besluitgebied vinden geen risicovolle activiteiten welke een belemmeringen kunnen vormen voor de omgeving. Er hoeft dus alleen getoetst te worden of er risicobronnen zijn die invloed hebben op het besluitgebied. Met behulp van de Signaleringskaart EV is beschouwd of risicobronnen in de omgeving van het besluitgebied een risico vormen voor de voorgenomen ontwikkeling.

In figuur 9 is te zien dat in de de directe omgeving van het besluitgebied geen transportroutes en/of activiteiten met risicocontouren zijn gelegen. De meest dichbijgelegen activiteit betreft een propaantank op ongeveer 730 meter afstand.

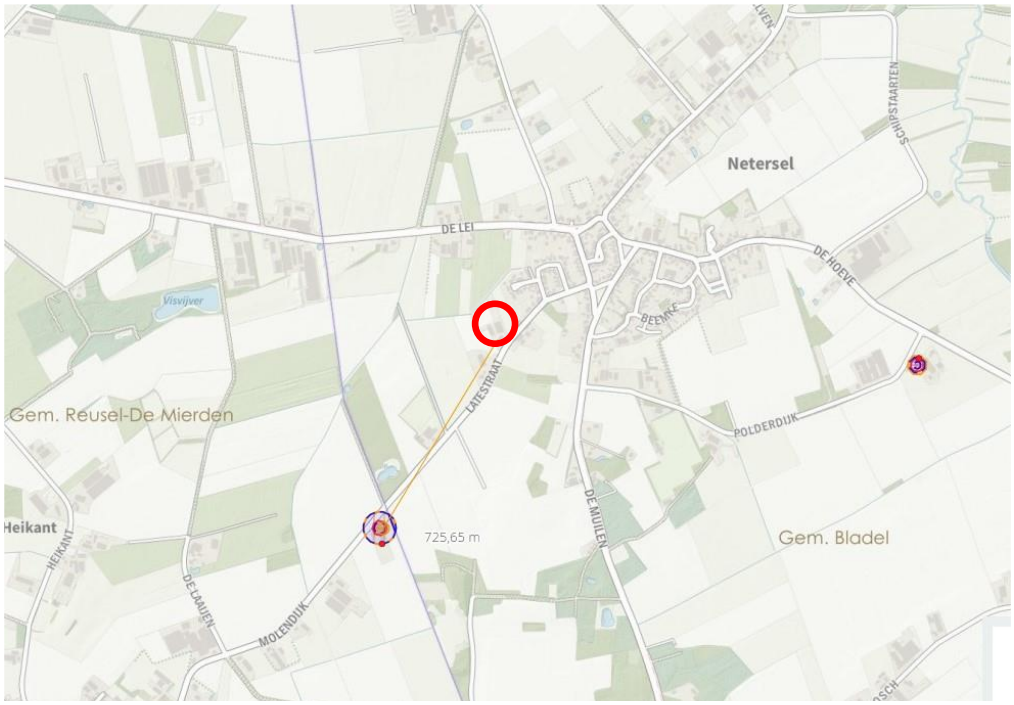

Figuur 11 uitsnede EV-Signaleringskaart met besluitgebied rood omcirkeld

Conclusie
De meest dichtbijgelegen risicovolle activiteit gelegen op 730 meter afstand. Derhalve kan gesteld worden dat het aspect omgevingsveiligheid geen belemmering vormt voor onderhavige ontwikkeling.

5.10 Milieubelastende activiteiten

Tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige functies zoals (zorg)woningen, dient voldoende afstand te worden aangehouden. Om dit te bepalen wordt gebruik gemaakt van de publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’ van de VNG. In deze publicatie zijn bedrijven ingedeeld in milieucategorieën. Per bedrijfstype is indicatief aangegeven wat de afstand tot gevoelige functie dient te zijn (de zogenaamde afstandentabel). De aan te houden richtafstanden hebben betrekking op stof, geluid, gevaar en geur.

De richtafstanden welke zijn opgenomen in de VNG-publicatie worden aangehouden. Deze richtafstanden geven een indicatie of er genoeg ruimte zit tussen een

bedrijf/functie en gevoelige objecten. De richtafstanden uit deze publicatie zijn gebaseerd op het omgevingstype ‘rustige woonwijk’.

Het besluitgebied is gelegen binnen het omgevingstype ‘gemengd gebied’. Dit gebied kenmerkt zich door een matige tot sterke functiemenging van activiteiten. In de directe omgeving van het besluitgebied zijn meerdere functies aanwezig waaronder (agrarische) bedrijvigheid en wonen. Volgens jurisprudentie (o.a. RvS 202207024/1/R1) wordt ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid gezien als gemengd gebied. Voor een gemengd gebied gelden kleinere richtafstanden. Ten opzichte van een rustige woonwijk mogen de richtafstanden 1 stap worden verlaagd.

In onderstaande tabel is getoetst of voor de onderhavige ontwikkeling voldaan kan worden aan de VNG-afstanden, welke reeds een stap zijn verkleind. De werkelijke afstand is gemeten vanaf de rand van het besluitgebied tot de rand van het bouwvlak/ bestemmingsvlak van de milieubelastende functie.

Adres	**Functie**	**Richtafstand**	**Werkelijke afstand**	**Voldaan?**
Latestraat 14	Akkerbouw	10 meter	11 meter	Ja
Latestraat 15	Aannemersbedrijf	10 meter	35 meter	Ja
De Lei 26	Containerverhuur en overslag	100 meter	170 meter	Ja
Polderdijk 9a	Houtbewerkingsbedrijf	50 meter	290 meter	Ja

In de tabel is te zien dat voor alle nabijgelegen bedrijvigheid aan de richtafstanden wordt voldaan. De omliggende bedrijfsactiviteiten vormen dan ook geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

Omgekeerde werking
Onderhavige ontwikkeling ziet toe op de ontwikkeling van een zorgboerderij incl. enkele aanvullende en ondergeschikte functies. Voor een dergelijke ontwikkeling zijn er in de VNG-publicatie geen richtafstanden opgenomen. Vanwege de aard van onderhavige ontwikkeling is de richtafstand van een verpleeghuis (10 meter, gemengd gebied) gehanteerd. De dichtstbij gelegen woning is gesitueerd op 50 meter afstand, zijnde Latestraat 11. Hierdoor wordt voldaan aan de richtafstand op basis van de VNG-publicatie.

Conclusie
Het aspect ‘milieubelastende activiteiten’ vormt geen belemmering voor voorgestane ontwikkeling.

5.11 Niet-gesprongen explosieven

Voor ontplofbare oorlogsresten zijn geen rijksregels opgenomen in de Omgevingswet. De Omgevingswet biedt decentrale overheden de mogelijkheid zelf decentrale regels op te stellen voor de fysieke leefomgeving. Ontplofbare oorlogsresten zijn niet-gesprongen explosieven en andere munitie, bijvoorbeeld uit de Eerste of Tweede Wereldoorlog. Ze leveren een gevaar op als ze verplaatst of aangeraakt worden bij graaf- of baggerwerkzaamheden

De Omgevingswet verplicht niet tot het opstellen van regels voor ontplofbare oorlogsresten. Elke gemeente maakt daarin een eigen afweging. De plek waar dit beleid is vastgelegd verschilt ook. Zo zijn de APV, het omgevingsplan, en los beleid alle drie mogelijk als plek om beleid aangaande niet gesprongen explosieven in vast te leggen.

Gemeente Bladel heeft in 2021 een risicokaart NGE laten opstellen. Hieruit blijkt dat het gehele besluitgebied verdacht is op geschutsmunitie, ter plaatse van de beoogde tiny houses verdacht is op mijnen, en in de strook langs de Latestraat op klein-kaliber munitie, Hand- en geweergranaten en munitie voor granaatwerper.

Het gemeentelijk beleid schrijft voor dat aannemers en uitvoerders van grondwerkzaamheden worden gewezen op de explosieven-risicokaart. In het kader hiervan is het bodemonderzoek begeleid door een NGE-expert, waarbij er geen verdachte situaties zijn waargenomen.

Conclusie
Doordat enkel de boorpunten zijn vrijgegeven zijn over de rest van het besluitgebied geen conclusies te trekken. Bij toekomstige graafwerkzaamheden blijft dit een punt van aandacht.

5.12 Kabels en leidingen

Bij ontwikkelingen is het van belang om te kijken of er door of nabij het besluitgebied kabels, leidingen en/of hoogspanningslijnen zijn gelegen waar rekening mee gehouden dient te worden. Eveneens dient er alvorens gestart wordt met graafwerkzaamheden een Klicmelding gedaan te worden om alle relevante kabels en leidingen binnen het besluitgebied in kaart te brengen.

5.12.1 Kabels en leidingen

Ondergrondse kabels en leidingen zijn belangrijk voor het transport van data, elektriciteit en stoffen zoals gas en water. Sommige ondergrondse leidingen kunnen een risico zijn voor de omgeving. In het omgevingsplan staan geen of zeer beperkt gebruiksregels voor ondergrondse kabels en leidingen. De regels richten zich op de ligging, het type leiding en de gebruikskenmerken. In dit geval is het belangrijk om te bezien of er in de omgeving kabels en/of leidingen al dan niet met veiligheidszone aanwezig zijn.

In de omgeving van het besluitgebied zijn geen leidingen aanwezig met een risicocontour. Dit zorgt dan ook niet voor belemmeringen voor het realiseren van de onderhavige ontwikkeling.

5.12.2 Hoogspanningslijnen

Hoogspanningsverbindingen zijn essentieel voor het energienetwerk, maar hebben ook effect op de (ontwikkelingen in de) omgeving. Zo is vanwege de magneetvelden rondom een hoogspanningsverbinding afstand nodig tot gevoelige functies zoals woningen.

In de directe omgeving van het besluitgebied zijn geen hoogspanningslijnen aanwezig. Hoogspanningslijnen zullen bij de realisatie van de onderhavige ontwikkeling geen belemmeringen vormen.

Conclusie
Het aspect kabels en leidingen vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.13 Mobiliteit

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat verschillende rijkinstructieregels voor de instandhouding van de Rijksinfrastructuur. Mobiliteit is verder een aspect dat in de omgevingsvisies, de omgevingsverordening en het omgevingsplan meeweegt vanuit een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet in acht genomen worden dat er geen belemmeringen zullen ontstaan voor de omliggende wegen. Daarnaast moeten er ook voldoende parkeerplaatsen voor (deel)auto's en voor fietsen gerealiseerd worden. Wat voldoende is, is afhankelijk van het besluitgebied en gemeentelijk beleid.

Vanuit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zijn er twee nationale belangen gericht op mobiliteit:
- Waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem;
- In stand houden en ontwikkelen van de hoofdinfrastructuur voor mobiliteit.

Het toevoegen of veranderen van een functie heeft in veel gevallen effect op het aantal verkeersbewegingen. Het is daarom van belang om te kijken welke veranderingen er optreden en of dit een effect heeft op het wegverkeer en het parkeren.

Verkeersgeneratie
Op basis van gemeentelijk beleid of de kencijfers van kennisplatform CROW kan berekend worden of er sprake is van een wijziging van het aantal verkeersbewegingen. De gemeente Bladel hanteert de CROW-normen.

Huidige situatie
In het kader van de Aerius-berekeningen is een nadere onderbouwing opgesteld met betrekking tot het aantal verkeersbewegingen in de huidige situatie, zie bijlage 6. Hierbij is onderscheid gemaakt in het toegestane agrarische bedrijf en de bedrijfswoning. Op basis van deze bijlage is te concluderen dat er ten behoeve van het agrarische bedrijf sprake is van 0,61 verkeersbewegingen per dag. Op basis van de CROW-publicatie geldt voor een vrijstaande bedrijfswoning in het buitengebied een verkeersgeneratie van 8,6 bewegingen per dag. In totaliteit komt dit neer op 9,2 verkeersbewegingen per dag in de huidige situatie.

Onderhavige ontwikkeling
Binnen de onderhavige ontwikkeling zijn verkeersbewegingen te verwachten vanuit verschillende activiteiten te verwachten. Het gaat hierbij onder andere om verkeersbewegingen op basis van de zorgboerderij, het zorgwonen, het kleinschalig houden van dieren en het streekwinkeltje. Op basis van bijlage 6 is het aantal te verwachten verkeersbewegingen 165,6 verkeersbewegingen per dag.

Per saldo zal er dus sprake zijn van een toename van 165,6 – 9,2 = 156,4 verkeersbewegingen per dag. Vanwege de ligging aan een erftoegangsweg in het buitengebied die is ingericht op maximaal 6000 voertuigbewegingen per etmaal levert dit geen belemmeringen op.

Parkeren

Op basis van gemeentelijk parkeerbeleid of de kencijfers van kennisplatform CROW kan berekend worden hoeveel parkeerplaatsen er nodig zijn. De gemeente Bladel gaat uit van CROW-normen (publicatie 381). In onderhavige situatie wordt gedeeltelijk aangesloten bij deze normen en op specifieke punten gemotiveerd afgeweken, zie tevens onderstaande parkeerbalans.

Parkeerbalans		
Functie/activiteit	**Norm/eenheid**	**Totaal**
Zorgwonen (19 plekken)	0,6 per wooneenheid	11,4 pp
Zorgboerderij/dagbesteding (350m² + 70m² + 70m²= 490 m²)	1,5 per 100 m²	7,35 pp
Streekwinkeltje (80 m²)	4,1 per 100 m²	3,28 pp
Kleinschalig houden van dieren (320m²+ 175m² = 495m²)	1,05 per 100 m²	5,2 pp
Totaal aantal benodigde parkeerplaatsen		**28 pp**
Correctie		

De activiteit zorgwonen is vergeleken op basis van de functie ‘verpleeg- en verzorgingstehuis’ vanuit het CROW. Hiervoor geldt een norm van 0,7 parkeerplaatsen per wooneenheid. Er zijn in de onderhavige situatie 19 plekken m.b.t. zorgwonen beoogd. Dit komt dan ook neer op 11,4 parkeerplaatsen voor dit onderdeel.

De activiteit zorgboerderij/ dagbesteding is vergeleken op basis van de functie ‘kinderdagverblijf’. Het gaat hier om een locatie waar eenzelfde groep mensen, in dit geval volwassenen, de gehele dag verblijven, dit is vergelijkbaar met een kinderdagverblijf. Voor een kinderdagverblijf geldt 1,5 parkeerplaats per 100 m² bvo. In de onderhavige situatie is 350 m² beoogd voor de zorgboerderij/dagbesteding.

Tevens wordt een streekwinkeltje opgericht, waar de cliënten zelfgemaakte producten kunnen verkopen. Deze activiteit wordt vergeleken met de functie ‘buurtsupermarkt’ uit de CROW. Naar verwachting is dit een te intensieve functie vergeleken met de beoogde omvang van het streekwinkeltje. Desalniettemin is de worst-case normering aangehouden van 4,1 parkeerplaatsen per 100 m² bvo.

Tenslotte worden er op een kleinschalige manier enkele dieren gehouden. Op basis van het CROW wordt deze activiteit vergeleken met de functie ‘bedrijf arbeidsextensief, bezoekersextensief’. De personen die deze activiteiten uitvoeren zijn veelal reeds aanwezig op basis van de overige functies/ activiteiten, zodoende dat met een dergelijke functie e.e.a. vergeleken wordt. Voor deze functie geldt een normering van 2,35 parkeerplaatsen per 100 m² bvo. In totaliteit komt de parkeerbalans uit op een noodzakelijk aantal van afgerond 28 parkeerplaatsen.

In praktijk is het niet noodzakelijk om een dergelijke parkeervoorziening te realiseren. Zo worden in de parkeerbalans parkeerplaatsen per activiteit benaderd terwijl niet elke activiteit altijd dezelfde behoefte heeft zo zal de behoefte in het weekend anders zijn dan doordeweeks. In onderstaande tabel is deze behoefte conform de CROW publicatie 381 gecorrigeerd

Latestraat 13 Netersel											
	aantal woningen/	Norm p/w of	Norm	Werkdag			koop-		zaterdag		zondag
Type	aantal 100m² b.v.o.	100 ² bvo	Basis	ochtend	middag	avond	avond	nacht	middag	avond	middag
Zorgwonen	19	0,6	11,4	11,4	11,4	10,26	9,12	11,4	11,4	11,4	11,4
Zorgboerderij	4,9	1,5	7,35	7,35	7,35	0	0	0	0	0	0
Streekwinkeltje	0,8	4,1	3,28	0,984	1,968	1,312	2,624	0	3,28	1,312	0
Kleinschalig houde dieren	4,95	1,05	5,198	5,1975	5,1975	0,26	0,26	0	0	0	0
Totaal			27,23	24,9315	25,916	11,83	12	11,4	14,68	12,71	11,4
Hoogste waarde											25,9155

Volgens deze correctie zijn er op het maatgevende moment dus 26 parkeerplaatsen nodig. Zoals weergegeven in figuur 6 kan aan deze behoefte worden voldaan binnen de beoogde parkeervoorziening. De in deze figuur opgenomen parkeervoorziening is 16 meter breed en 32,5 meter diep. Uitgaande van vakken van 2,5 bij 5, met 6 meter manoeuvreer ruimte achter de vakken, passen er op deze manier precies 2 rijen van 13 = 26 parkeeplaatsen binnen de parkeervoorziening.

Conclusie
Het aspect mobiliteit vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.14 Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Duurzaamheid en klimaatadaptatie draaien om het perspectief op de lange termijn van een ontwikkeling. Duurzaamheid gaat vooral over het energieverbruik van een ontwikkeling, terwijl klimaatadaptatie vooral gaat over weersextremen en hoe daaraan aan te passen.
Zowel in de Nationale klimaatadaptatiestrategie als in het Deltaprogramma is als 'overall' doel geformuleerd dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust (veilig voor overstromingen) moet zijn.

5.14.1 Deltaprogramma

Het Deltaprogramma heeft zijn wettelijke basis in de Deltawet waterveiligheid en zoetwatervoorziening, die op 1 januari 2012 van kracht geworden is.

Alleen voor waterveiligheid bestaan concrete doelen en de normen. Deze zijn vastgelegd in de Omgevingswet (Bkl 2.0a t/m 2.0k). De andere onderdelen van het deltaprogramma zijn achtergebleven in de uitgeklede waterwet.

5.14.2 Nationale klimaatadaptatiestrategie

De Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS) is in 2016 opgesteld. In 2022 is de NAS in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geëvalueerd. Om de NAS te versnellen is in 2023 het Nationaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie (NUPKA) verschenen. Het NUPKA laat zien welke aanpak al in gang is gezet voor de komende jaren én welke extra maatregelen er nodig zijn. Het document laat daarmee zien hoe de uitvoering van de NAS wordt aangepakt en wat nodig is om te versnellen. Er staat bijvoorbeeld dat we vanaf nu bij elke ontwikkeling in Nederland standaard

rekening moeten houden met zeespiegelstijging, toenemende hitte, langere periodes van droogte en meer extreme neerslag. Verder moet het beleid om Nederland op tijd klimaatbestendig te maken slimmer, intensiever en inclusiever.

Investeringen in de gebouwde omgeving, in zowel fysieke gebouwen als de openbare ruimte, worden voor een langere periode gedaan. Bij grote investeringen moet rekening worden gehouden met het toekomstige klimaat. Dit geldt bij investeringen in de woningbouwopgave, maar ook bij investeringen in de bestaande woningvoorraad. Investeringen moeten zoveel mogelijk klimaatrobuust zijn. Dat wil zeggen dat ontwikkelingen ook binnen de verwachte gevolgen van klimaatverandering levensvatbaar moeten zijn.

Onderhavige ontwikkeling voorziet, naast het wijzigen van het gebruik van verschillende gebouwen, onder andere in het toevoegen van veertien tiny houses, een binnenbak en overkappingen in relatief hooggelegen gebied. Daarmee is de verwachte stijging van de zeespiegel geen problemen op de lange termijn veroorzaakt. Onderhavige ontwikkeling voldoet aan de doelstellingen die gesteld zijn in het Deltaprogramma en het NUPKA, welke zodoende geen belemmering vormen voor onderhavige ontwikkeling.

Conclusie
Het aspect duurzaamheid en klimaatadaptatie vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.15 Trilling

Ten behoeve van de bescherming van de fysieke leefomgeving, kunnen gemeenten regels opnemen ten aanzien van trillingen. In paragraaf 5.1.4.4 van het Bkl staan de instructieregels voor trillingen door activiteiten. Deze instructieregels zijn gericht op de bescherming van trillinggevoelige ruimten in trillinggevoelige gebouwen. Deze instructieregels gelden voor het op een locatie toelaten van een activiteit en/of een trillinggevoelig gebouw en het aanpassen daarvan.

Artikel 5.80 Bkl wijst gebouwen, of gedeeltes van gebouwen, met de functie wonen aan als trillinggevoelige. De centrale beoordelingsregel voor trillingen door activiteiten is geformuleerd in artikel 5.83 van het Bkl:

- In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met trillingen door activiteiten in trillinggevoelige ruimten van trillinggevoelige gebouwen.
- Een omgevingsplan voorziet erin dat trillingen door een activiteit in trillinggevoelige ruimten van trillinggevoelige gebouwen aanvaardbaar zijn.

Op basis van artikel 5.80 van het Bkl wordt onder een trillinggevoelig gebouw/ ruimten onder andere verstaan het toevoegen van een woonfunctie, waaronder woningen en verzorgingstehuizen.

In artikel 5.87 en 5.87a van het Bkl staan de standaardwaarden voor continue en herhaald voorkomende trillingen. De gemeente hanteert deze standaardwaarden bij het opnemen van waarden voor trillingen door activiteiten voor een bepaald gebied in het omgevingsplan.

Niet op alle locaties leiden de standaardwaarden voor een activiteit tot het gewenste evenwicht tussen beschermen en benutten. Een gemeente kan dan gemotiveerd kiezen voor andere waarden. Uit het oogmerk van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties kan de gemeente bijvoorbeeld een lagere waarde vaststellen voor een activiteit op een bedrijventerrein om hiermee een woonwijk te beschermen.

Weg- en Spoorwegverkeer
Ook trillingen door weg- en spoorwegverkeer kunnen trillingen veroorzaken in woningen, scholen en dergelijke. Dit moet het bevoegd gezag betrekken bij de ruimtelijke inpassing van spoor(wegen) en/of trillinggevoelige gebouwen, in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Er gelden geen instructieregels van het rijk. In deze situatie kan het bevoegd gezag gebruikmaken van de SBR-richtlijn. De dichtstbijzijnde potentiële trillingsbron ligt echter op meer dan 250 meter afstand.

Conclusie
Binnen het besluitgebied worden nieuwe trillinggevoelige objecten toegevoegd. Gezien de ruimte afstand tot potentiële trillingsbronnen vormt het aspect trillingen geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.16 Energietransitie

In het omgevingsplan werken overheden hun omgevingsvisie op het gebied van energietransitie uit in regels voor hun grondgebied. Bijvoorbeeld door regels over de aanwijzing van functies of locaties die windparken mogelijk maken of een verbod op het stoken van hout. Het is aan de gemeente om de (minimale) eisen en voorwaarden vanuit de energietransitie te borgen in het omgevingsplan.

De ruimte in de fysieke leefomgeving die de energietransitie vraagt, maakt dit een belangrijk onderwerp voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het gaat daarbij deels over fysieke ingrepen bovengronds, zoals de aanleg van windmolens, zonneparken of schakelstations. Maar de energietransitie heeft ook gevolgen voor de ondergrond. Denk bijvoorbeeld aan de aanleg van warmtenetten, geothermie of de ondergrondse opslag van warmte voor verwarming van gebouwen.

Gemeenten zijn conform het Besluit kwaliteit leefomgeving verplicht om locaties voor grootschalige energieopwekking, kerncentrales en hoogspanningsverbindingen, zoals genoemd in artikel 5.156 t/m 5.159 Bkl, te waarborgen in het omgevingsplan. Dit betekent ook dat er geen functies mogen worden toegekend die hiervoor op termijn een belemmering kunnen vormen.

Gemeenten kunnen naast de verplichte locaties ook zelf locaties voor energieopwekking aanwijzen in het omgevingsplan. Of ruimte reserveren voor distributienetwerken voor energie of warmte. Deze locaties kunnen volgen uit de Regionale Energiestrategie. Zo kan het omgevingsplan het realiseren en gebruiken van een zonnepark juridisch toestaan in een bepaalde wijk.

Het instrument omgevingsplan waarin de omgevingswaarden zijn vastgesteld, biedt mogelijkheden om regels op te stellen die meer sturend zijn. Door het naar eigen inzicht opnemen van omgevingswaarden, verplicht de gemeente zichzelf om aan deze waarden te voldoen.

Conclusie
Onderhavige locatie ligt niet binnen een aangewezen gebied voor ontwikkelingen binnen de energietransitie. Hierdoor vormt dit aspect geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.17 Lichthinder

Er zijn veel locaties met kunstmatige verlichting. Dit kan verschillende soorten negatieve effecten veroorzaken. Lichthinder is een thema dat decentrale overheden moeten afwegen. Rijksregels zijn er alleen voor kunstlicht in de tuinbouw bij kassen.

In het gemeentelijke omgevingsplan is lichthinder een aspect dat meeweegt vanuit een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Een gemeente kan zelf bepalen of ze regels ter voorkoming van lichthinder wil stellen in het omgevingsplan.

Kunstmatige verlichting kan 4 soorten negatieve effecten veroorzaken:
- Hinder voor de mens
- Hinder langs wegen
- Verstoring van de natuur
- Horizonvervuiling.

De lichthinder die kunstmatige verlichting veroorzaakt hangt af van de aard, intensiteit, duur en plaats van de verlichting.

Gemeentelijk beleid
De gemeente Bladel hanteert de NSVV-richtlijnen. Centraal hierin staat het effectief toepassen van verlichting met zo min mogelijk verstrooiing.

Conclusie
De onderhavige ontwikkeling ziet toe op het installeren van noodzakelijke verlichting binnen de buitenruimte van het besluitgebied. Zodoende kan privacy en toezicht worden gehandhaafd. Naar verwachting vormt het aspect lichthinder vormt geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.18 Bezonning

Bezonning is een van de afwegingsaspecten voor de ruimtelijke kwaliteit. Voldoende zonlicht of juist voldoende schaduw op gebouwen, tuinen, terrassen en speelplekken is belangrijk. Een toename van schaduw – door beplanting, nieuwbouw of andere ruimtelijke ontwikkelingen – kan ongewenst zijn. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat er voldoende bezonning en schaduw is en blijft. De gemeente kan voorkomen dat er te veel schaduw ontstaat. En juist zorgen voor voldoende schaduw.

Voldoende zonlicht en schaduw zijn aspecten van de fysieke leefomgeving (artikel 2.1 Omgevingswet). Hierdoor is het een onderdeel van de taak van de gemeente voor het evenwichtig toedelen van functies aan locaties in het omgevingsplan. De Rijksoverheid heeft voor dit aspect van de fysieke leefomgeving geen instructieregels opgesteld, waardoor de gemeente deze regels zelf in kan vullen.

Gemeentelijk beleid

Het onafhankelijke onderzoeksinstituut TNO (Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek) heeft een norm voor bezonning: De bezonningsliniaal – Een nieuw eenvoudig hulpmiddel voor de beoordeling van de bezonning en de dagverlichting. Veel gemeenten hanteren deze TNO-norm, maar dit is niet verplicht.

TNO kent een 'lichte' en een 'strenge' norm:

- de 'lichte' TNO-norm: ten minste 2 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode van 19 februari – 21 oktober (gedurende 8 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam
- de 'strenge' TNO-norm: ten minste 3 mogelijke bezonningsuren per dag in de periode 21 januari – 22 november (gedurende 10 maanden) in midden vensterbank binnenkant raam

Om voldoende zonlicht en schaduw te borgen kunnen gemeenten bouwregels opnemen in het omgevingsplan. Ook behoren een omgevingsvergunningplicht en een meldingsplicht voor het bouwen van hoge gebouwen tot de mogelijkheden

Gemeente Bladel heeft geen norm vastgesteld. Voor de toetsing zal worden uitgegaan van de hierboven genoemde ‘strenge’ TNO-norm

Conclusie
Onderhavige ontwikkeling vindt plaats binnen een besluitgebied wat is gelegen in het buitengebied, waar door een ruime opzet veel ruimte wordt voorzien om onder andere de verschillende tiny houses. De overige zorgwoningen worden in reeds bestaande bebouwing voorzien. Gezien de ligging en aangezien de tiny houses slechts één bouwlaag hebben is het niet aannemelijk dat deze belemmeringen met betrekking tot bezonning veroorzaakt. Dit aspect vormt dan ook geen belemmering voor onderhavige ontwikkeling.

5.19 Toetsing Besluit m.e.r./ m.e.r.-beoordeling

De wetgeving rond de milieueffectrapportage (mer, ook wel m.e.r.) is opgenomen in afdeling 16.4 van de Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V bij het Omgevingsbesluit. Een ruimtelijke ontwikkeling kan leiden tot een m.e.r.(beoordelings)-plicht. Om te bepalen of een mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig is, dient bepaald te worden of de ontwikkeling voorkomt in kolom 1 van bijlage V van het Omgevingsbesluit. Onderhavige ontwikkeling kan worden gezien als een ‘Stedelijke ontwikkeling’ of ‘landinrichtingsproject’ zoals omschreven in kolom 1 van bijlage V. Voor beide projecten geldt geen mer-plicht. Voor oprichting, wijziging of uitbreiding geldt wel een beoordelingsplicht. Gelet op de kenmerken van onderhavige ontwikkeling en de plaats van onderhavige ontwikkeling zal dit geen gevolgen voor het milieu met zich meebrengen. Uit de beoordeling in de overige paragrafen van hoofdstuk 5 is dit ook gebleken. Aangezien er geen belangrijke negatieve milieugevolgen naar voren komen, is het opstellen van een milieueffectrapportage niet noodzakelijk.

HOOFDSTUK 6 Beperkingengebieden

In een beperkingengebied gelden beperkingen voor activiteiten die de functie van een maatschappelijk belangrijk werk of object kunnen verstoren. Een beperkingengebied kan onder andere gekoppeld worden aan wegen, spoorwegen, luchthavens en waterstaatswerken. In de hoofdstukken 6 tot en met 10 van het Besluit activiteit leefomgeving (Bal) staan de voorschriften voor speciale gebieden in beheer bij het rijk. Niet alleen het Rijk kan beperkingengebieden aanwijzen, dat geldt ook voor provincies en waterschappen.

Om de functie van het werk of object te beschermen, gelden er beperkingen in een aangewezen gebied daaromheen. Het bevoegd gezag (meestal het Rijk) wijst dat gebied op kaart aan. De beperkingen gelden voor activiteiten in dit gebied (het beperkingengebied). De beperkingen kunnen een vergunningplicht inhouden, of bestaan uit algemene regels

In onderhavig besluitgebied is sprake van een beperkingengebied vanwege een A-watergang van waterschap De Dommel. Ter bescherming van deze belangen geldt aan beide kanten van deze watergang een beperkingengebied van 5 meter vanaf de watergang. Onderhavige ontwikkeling voorziet in elementen uit de landschappelijke inpassing tot de rand van dit beperkingengebied. Er dient tijdig gesnoeid te worden om te voorkomen dat in het beperkingengebied hinder van de groenvoorzieningen ondervonden kan worden. Dit wordt verankerd door zowel het landschappelijk inpassingsplan uit bijlage 1 te koppelen als voorwaarde aan e vergunning in combinatie met het beheer en onderhoud hiervan.

HOOFDSTUK 7 Uitvoerbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

In deze paragraaf wordt de wijze van bekostiging van het initiatief beschreven.

7.1.1 Financieel economische haalbaarheid

Uitgangspunt is dat de kosten die gemaakt worden voor het opstellen van een BOPA voor rekening komen van de initiatiefnemer.

7.1.2 Kostenverhaal

Daar waar nodig zal op basis van artikel 13.18 het publiekrechtelijke kostenverhaal worden verrekend door middel van een kostenverhaalsbeschikking (artikel 13.18 Ow).

Tevens worden voor het in behandeling nemen van en de procesbegeleiding kosten gerekend. Deze worden verrekend via de leges.

7.1.3 Nadeelcompensatie

Voor iedere BOPA wordt een overeenkomst nadeelcompensatie gesloten op basis van art. 4.5 Awb.

7.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.2.1 Participatie

In het kader van de omgevingsdialoog zijn verschillende buurtbewoners geïnformeerd. Direct vanaf de vestiging van de zorgboerderij in 2021 hebben de initiatiefnemers de omgeving betrokken bij hun plannen. De volledige verslaglegging van de omgevingsdialoog met reacties per adres is te vinden in bijlage 9.

7.2.2 Voorbereiding

In de aanloop naar onderhavige vergunningaanvraag is er, naast het uitvoeren van een omgevingsdialoog, overleg geweest tussen initiatiefnemer, diens adviseurs en de gemeente. Door de betrokkenheid van zowel het sociaal domein als het ruimtelijk domein in combinatie met het gemeentelijk bestuur is vroegtijdig overlegd met betrokken partijen. Daarnaast was in een vroeg stadium de provincie op de hoogte van onderhavige ontwikkeling door afstemming van de gemeente. Na het principebesluit is er meerdere keren afstemming geweest over zowel de inhoudelijke als procesmatige aanpak van de vergunningsaanvraag. Dit was mede noodzakelijk gezien de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Voorliggend document ziet toe op een uitwerking van de in de verschillende gesprekken gemaakte afspraken. Onderdeel van deze gemaakte afspraken is dat reguliere bewoning, dat wil zeggen bewoning door mensen die geen 24-uurszorg indicatie hebben, is uitgesloten. Dit zal ook worden opgenomen in de voorwaarden bij deze vergunning.

7.2.3 Procedure

Voor het verlenen van deze omgevingsvergunning voor een BOPA heeft het bevoegd gezag de uitgebreide procedure van toepassing verklaard. In de uitgebreide procedure

beslist het bevoegd gezag binnen 6 maanden na het indienen van de aanvraag. Deze beslistermijn kan eenmalig met 6 weken worden verlengd. Deze verlenging moet binnen 8 weken na het indienen van de aanvraag kenbaar worden gemaakt. De aanvraag wordt ingediend via het DSO. De beslistermijn begint te lopen vanaf het moment van ontvangst van de aanvraag.

Het bevoegd gezag legt het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken vervolgens 6 weken ter inzage. Binnen deze periode kan iedereen, ongeacht of men belanghebbende is, zienswijzen naar voren brengen. Dit kan schriftelijk of mondeling gebeuren. Als er tijdens de termijn van 6 weken geen zienswijzen op het ontwerpbesluit naar voren zijn gebracht, dan doet het bevoegd gezag hiervan zo spoedig mogelijk mededeling en neemt het bevoegd gezag het besluit binnen 4 weken nadat de termijn voor zienswijzen is verstreken.

Na het nemen van het besluit volgt een kennisgeving en wordt de omgevingsvergunning ter inzage gelegd zolang de beroepstermijn duurt. Een omgevingsvergunning die is voorbereid met de uitgebreide procedure, treedt in werking met ingang van de dag na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd. Maakt de omgevingsvergunning een activiteit mogelijk die kan leiden tot een wijziging van de bestaande toestand die niet kan worden hersteld (bijvoorbeeld kappen of slopen)? Dan dient in de omgevingsvergunning te worden opgenomen dat deze 4 weken na de dag van bekendmaking in werking treedt. Als beroep wordt aangetekend tegen de omgevingsvergunning kan tevens om een voorlopige voorziening worden gevraagd. De omgevingsvergunning treedt dan niet in werking voordat de rechter op het verzoek heeft beslist.

HOOFDSTUK 8 Afweging belangen

Is er sprake van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties?

De voorgenomen ontwikkeling past niet rechtstreeks binnen het omgevingsplan van rechtswege. Hierdoor is het noodzakelijk om af te wijken van het omgevingsplan. Voorliggende onderbouwing is dan ook onderdeel van de aanvraag van een omgevingsvergunning BOPA.

Het verlenen van een vergunning BOPA is mogelijk indien er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). De ETFAL-afweging gaat verder dan alleen de ruimtelijke aspecten en heeft betrekking op de totale fysieke leefomgeving. Ook gevolgen voor het beschermen van de gezondheid van de mens worden betrokken bij deze belangenafweging.

Uit hoofdstuk 4, 5, 6 en 7 van deze onderbouwing blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling in lijn is met het Rijks, provinciale en gemeentelijke beleid, dat er geen belemmeringen zijn vanuit de fysieke leefomgeving. De uitvoerbaarheid van het plan is voldoende geborgd.

Daarnaast is er vanuit maatschappelijk oogpunt een urgentie om voldoende zorgcomponenten, die worden voorgesteld binnen onderhavige ontwikkeling, te creëren. De gemeente is hier vanuit het sociaal domein reeds bij betrokken.

De directe omgeving is tevens geïnformeerd over de onderhavige ontwikkeling. Enkele omwonenden hebben zorgen geuit over het mogelijk verliezen van uitzicht. Middels de landschappelijke inpassing worden, mede in dit kader, zichtlijnen geborgd.

Geconcludeerd kan dan ook worden dat onderhavige ontwikkeling een positieve bijdrage levert binnen het besluitgebied en haar directe omgeving. Er kan worden gesproken van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.



Landschappelijk Inpassingsplan
Latestraat 13, Netersel

Datum:	13-8-2024
Status:	Concept
Project:	3963
Opdrachtgever:	Reland Adviseurs B.V.
Auteur:	Bureau van Nierop B.V.
	Bisschop Rijthoviusdreef 6a
	5561 TD Riethoven

Colofon

Projectnummer:	3963
Auteur:	K. van Tongeren
Veldmedewerker:	K. van Tongeren

Copyright:	Bureau van Nierop & Reland Adviseurs 2024
Autorisatie:	Mr. W.P. Burgers

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau van Nierop en Reland Adviseurs B.V..

Bureau van Nierop B.V.
Bosbouw, Ecologie en Planologie

Bisschop Rijthoviusdreef 6a
5561 TD Riethoven
Telefoon: 0497 - 535 400
Email: info@bureauvannierop.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. Gebiedsbeschrijving 5
   2.1 Beeldimpressie 7
   2.2 Historie 10
   2.3 Bodem en geomorfologie 12
   2.4 Ecologische waarden 15
3. Beleid 16
   3.1 Landschapsontwikkelingsplan 16
   3.2 Structuurvisie Bladel 16
4. Landschappelijke inpassing 17
   4.1 Toelichting inpassing 18
   4.2 Kwaliteitsverbetering 19
5. Beplantingsplan 20
6. Beheer 21

1. Inleiding

Aanleiding voor deze rapportage zijn de geplande ontwikkelingen aan de Latestraat 14 te Netersel. De ontwikkeling betreft de realisatie van een zorgboederij met zorgwonen. Er worden tevens 14 zorgwoningen aangelegd in de vorm van tiny houses. Om de ontwikkeling in te passen in het landschap is het voorliggende inpassingsplan opgesteld.

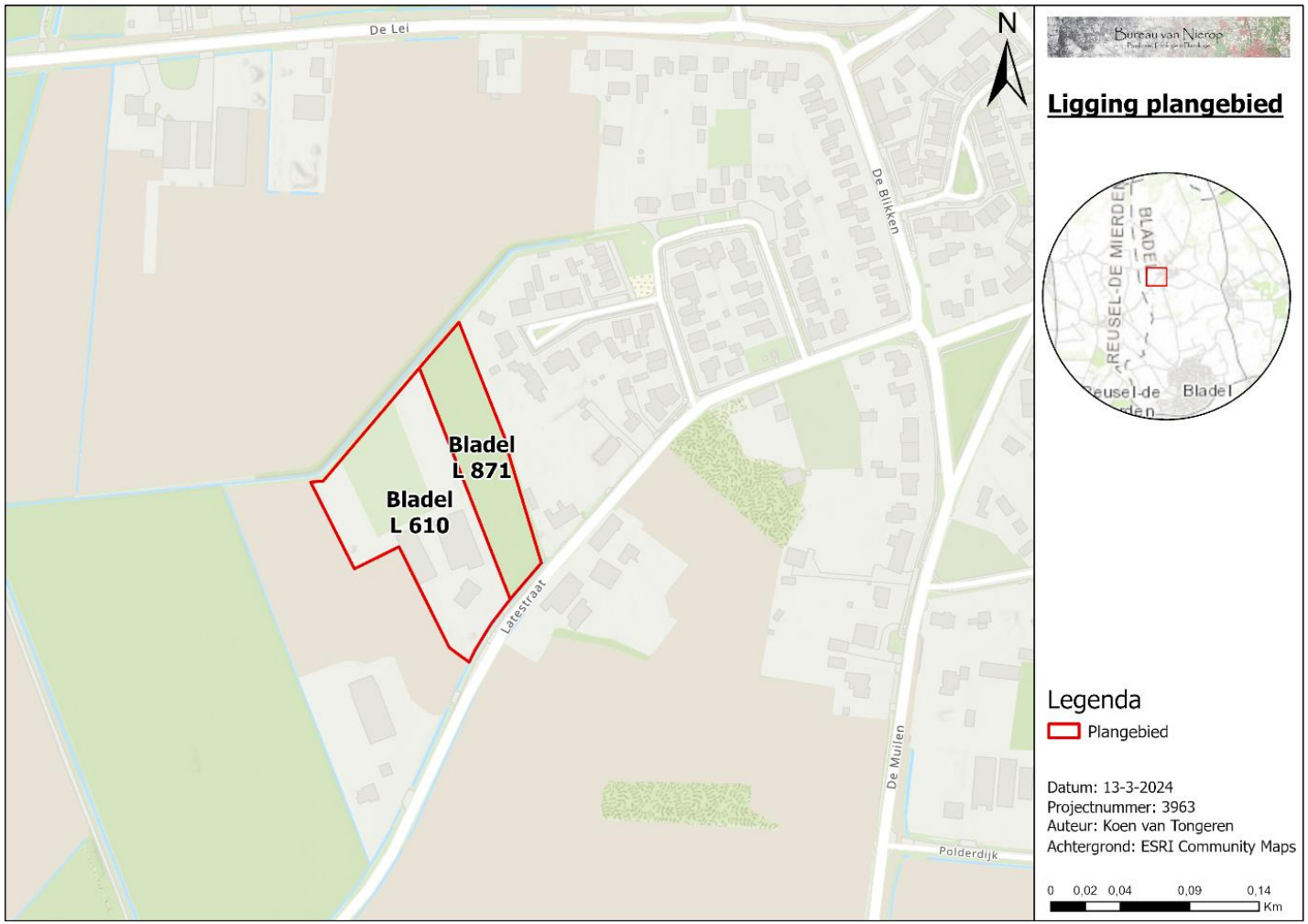

2. Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt aan de rand van het dorp Netersel binnen de gemeente Bladel (zie figuur 1). Het plangebied bestaat uit de kadastrale percelen Bladel L 610 en Bladel L 871 en is ruim 1,5 hectare groot.

De bebouwing bestaat uit een woning, een grote schuur en een loods. Rondom de woning is erfbeplanting aanwezig. Er staan meerdere grote bomen. De beplanting beperkt zich echter tot de zuidwestelijke hoek van het plangebied. In de noordelijke helft is vrijwel geen hogere beplanting aanwezig. De noordelijke helft van het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit grasland waar paarden op staan. Er is tevens een weide aanwezig voor geiten en kippen. Voor de paarden is een grote paardenbak aanwezig. Er zijn tevens twee overhoeken aanwezig.



Bestemmingsplan

De bebouwing in het plangebied is gelegen binnen een groot bouwvlak. Binnen het plangebied zijn de enkelbestemmingen ‘Agrarisch’ en ‘Agrarisch – bedrijf 1’ aanwezig. Daarnaast zijn de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie 3’ en ‘Waarde – Archeologie 4’ van toepassing. Archeologie 3 is enkel van toepassing in de meest zuidoostelijke hoek van het plangebied.

Binnen het plangebied is tevens de gebiedsaanduidingen ‘terreinen met esdek’ en ‘invloedssfeer kernen’ aanwezig.

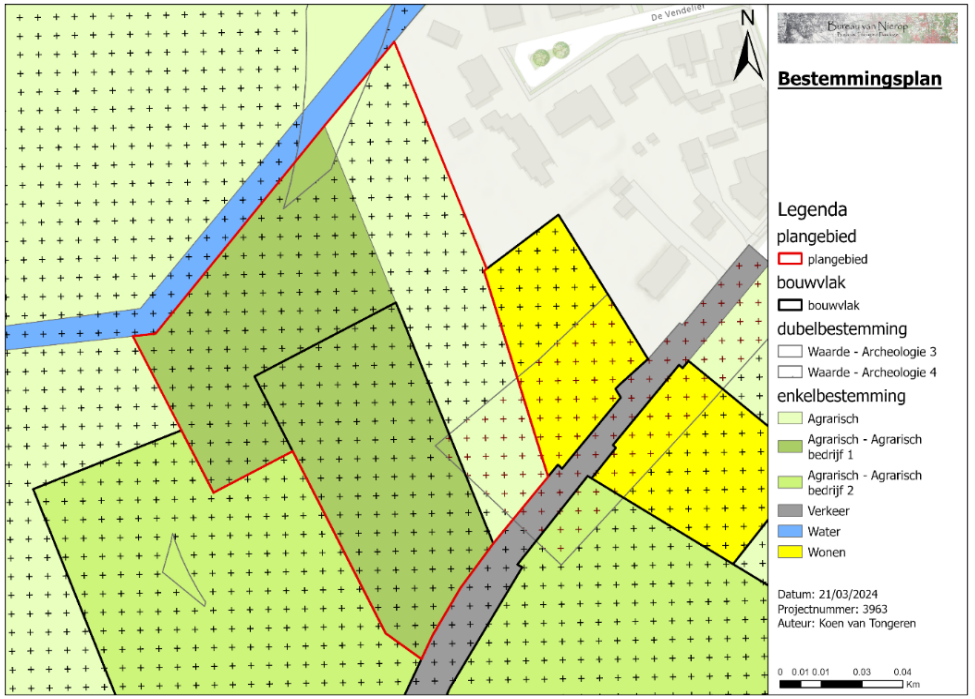

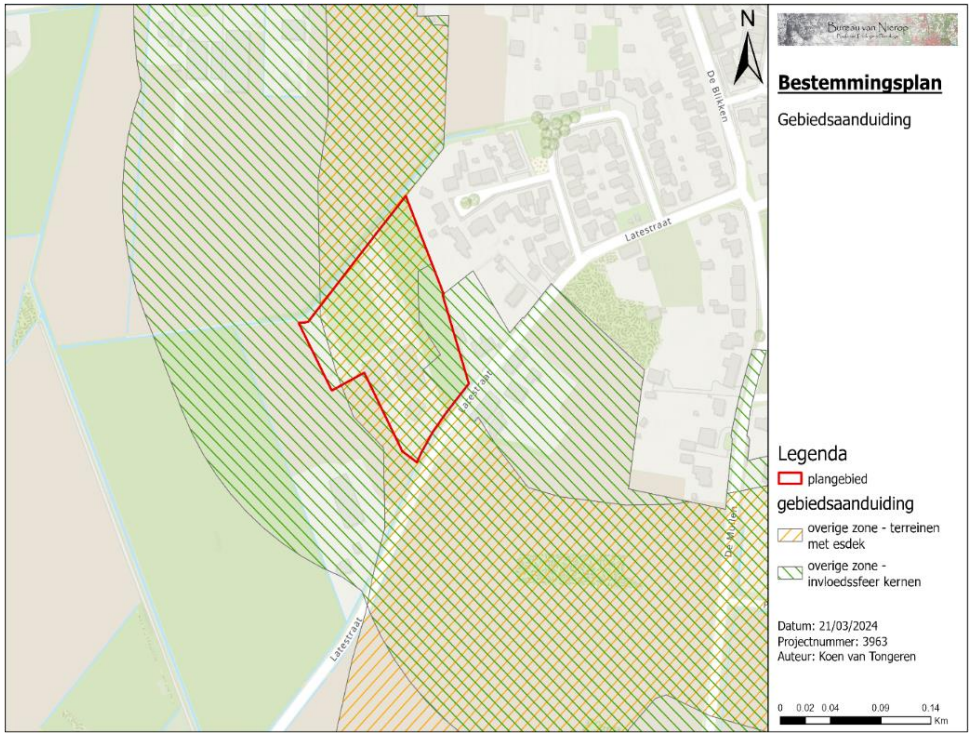

2.1 Beeldimpressie

Rondom het huis is beplanting aanwezig in de vorm van struiken en bomen wat zorgt voor een gesloten beeld.



Ten westen van het huis is vrijwel geen beplanting aanwezig waardoor er een erg open landschap ontstaat. De grens tussen de oude akkers en de open jongen heideontginningen (ongeveer in het midden van de foto) is niet zichtbaar.



Langs de Latestraat is laanbeplanting aanwezig in de vorm van zomereiken.



Tevens staan er 3 jongere lindebomen ter hoogte van de moestuin.



In de noordelijke helft van het plangebied is geen hogere beplanting aanwezig.



De loods is zichtbaar vanuit de noordzijde en zorgt voor een onaantrekkelijk aanzicht.



De onaantrekkelijk ogende loods is tevens zichtbaar vanaf de oostzijde waar deze tegen de erfgrens aan ligt.



2.2 Historie

Omstreeks **1900** ligt het plangebied op de overgang van de agrarische gronden naar de woeste gronden. De huidige bebouwing is niet aanwezig. De lintbebouwing eindigt halverwege het plangebied. De gronden zijn in gebruik als grasland en akkerland. Op de begrenzingen van de agrarische percelen zijn houtwallen aanwezig.



Rond **1950** zijn een deel van de landschapselementen verdwenen. De woeste gronden aan de westzijde van het gebied zijn ontgonnen.



In **1975** zijn het plangebied en de directe omgeving ingrijpend veranderd als gevolg van de ruilverkaveling. Er zijn grootschalige agrarische percelen ontstaan. De bebouwing en de landschappelijke elementen in het plangebied zijn verdwenen. Het plangebied is volledig in gebruik als agrarisch perceel.

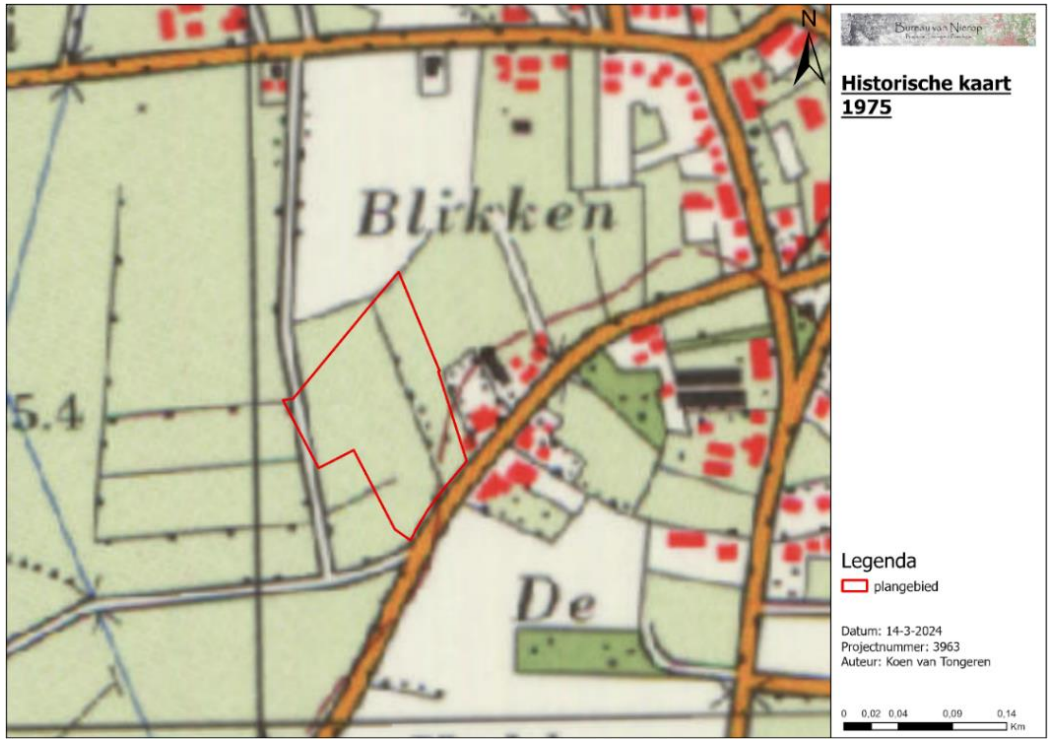

In **2000** is de huidige bebouwing aanwezig. De agrarische percelen in de omgeving zijn nog grootschaliger geworden ten koste van het aantal zandwegen. De lintbebouwing in de omgeving is toegenomen.

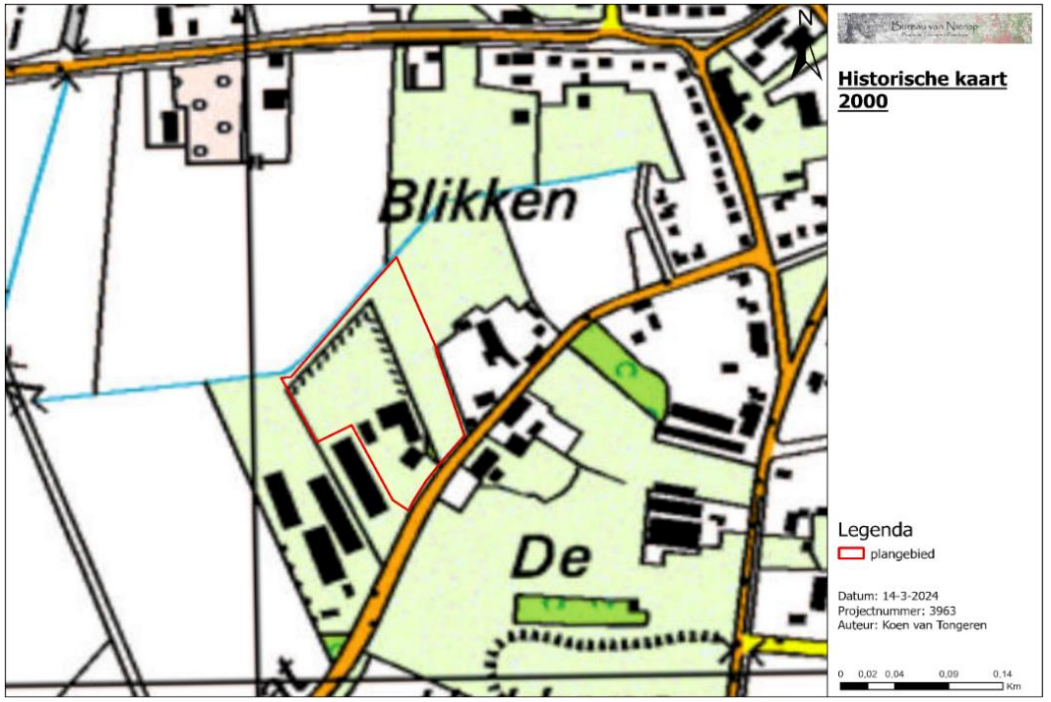

2.3 Bodem en geomorfologie

De bodem in het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit hoge zwarte enkeerdgronden. Deze bodem is ontstaan als gevolg van het lange agrarische gebruik. Voor de uitvinding van kunstmest werden plaggen en dierlijke mest gebruikt om de bodem te verrijken. Als gevolg hiervan is een dikke laag humusrijke grond van meer dan 50 centimeter dik ontstaan. Het betreft een voedselrijke bodem met een goed vochtleverend vermogen.

De gronden ten westen van het plangebied zijn minder lang in agrarisch gebruik en zijn nooit bemest met plaggen. De humusrijke bovenlaag is hierdoor minder dik waardoor de bodems als gooreerdgronden worden geclassificeerd.

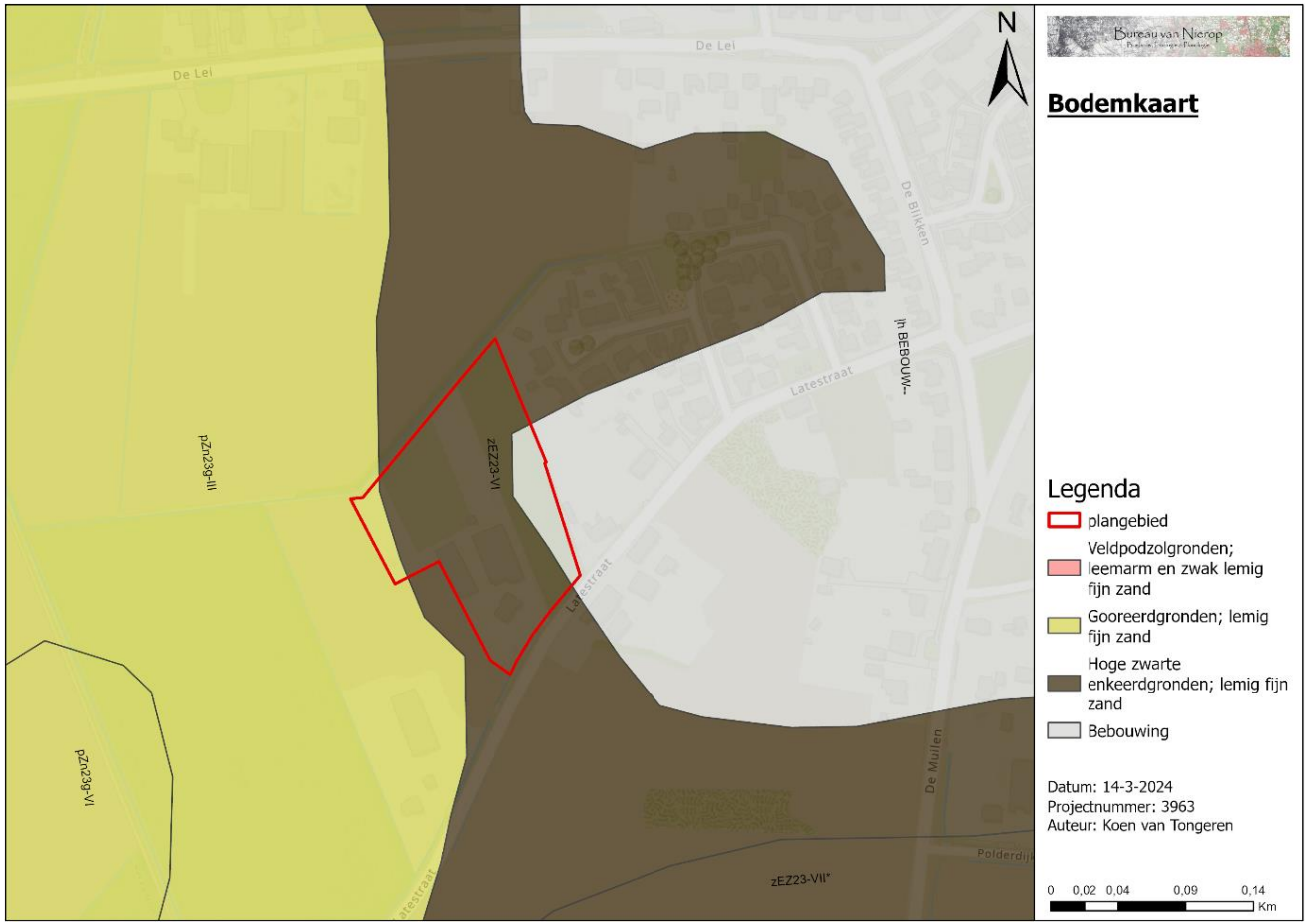

Het plangebied bestaat uit dekzand. De gronden die al lang in agrarisch gebruik zijn kennen een oud landbouwdek die is ontstaan door de bemesting van plaggen en dierlijke mest. Ten westen van het plangebied is een dalvormige laagte aanwezig. Hier bevonden zich vennen, een moerasachtige laagte en een natuurlijke beek. In de huidige situatie wordt het water afgevoerd via gegraven watergangen.

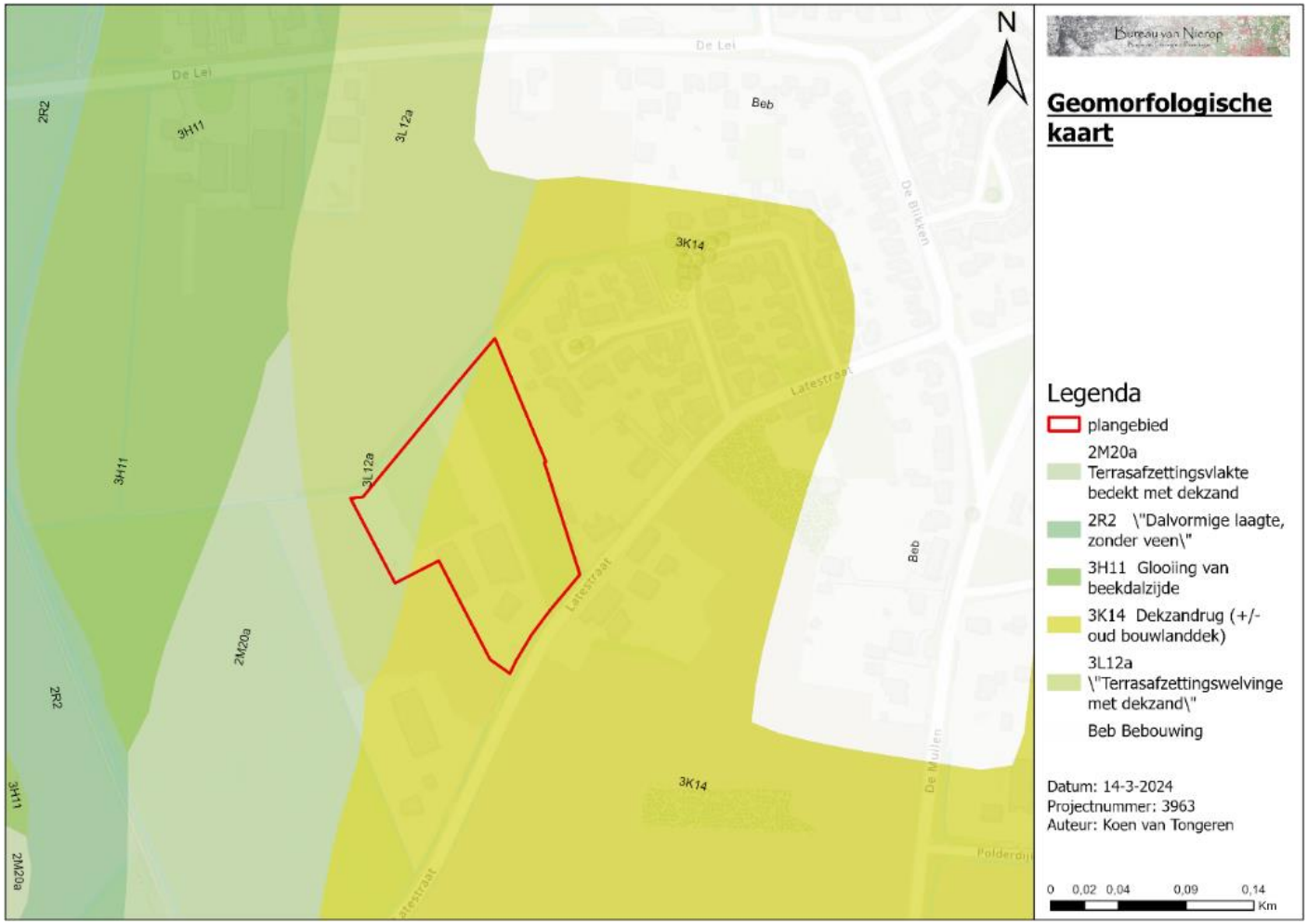

De grondwaterstand binnen het plangebied is VI. Dit betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand op een diepte van 40-80 cm onder maaiveld ligt. In de zomer zakt de grondwaterstand tot dieper dan 120cm.

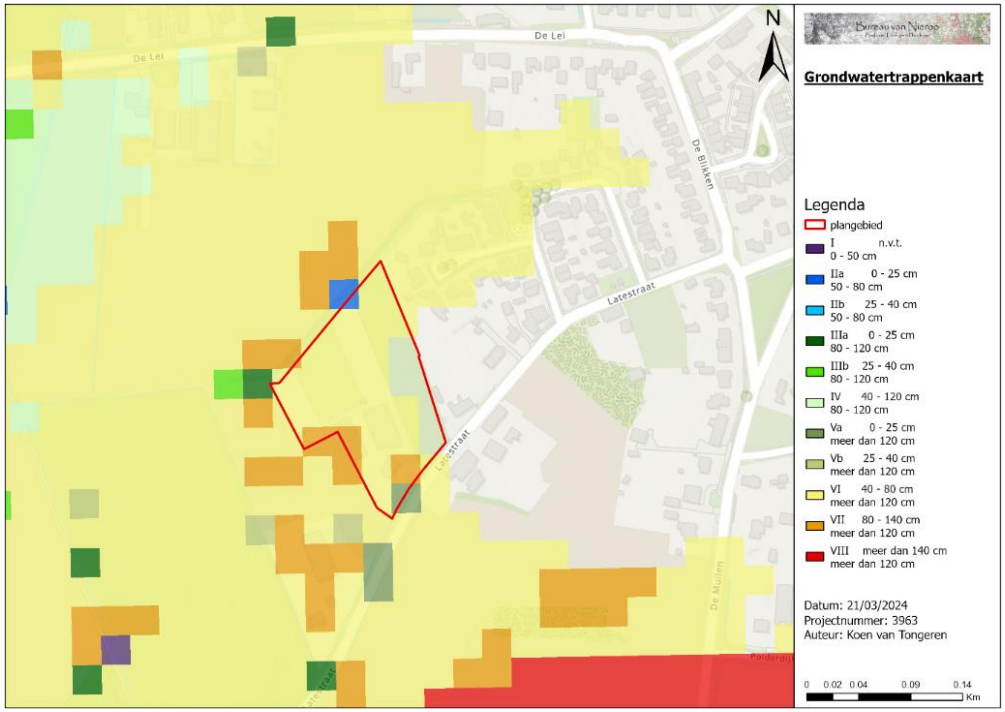

De kenmerken van de geomorfolische kaart zijn zichtbaar op de hoogtekaart. De gronden met een bouwlanddek zijn opgehoogd waardoor bolle akkers zijn ontstaan. De gronden die nooit zijn bemest met plaggen en mest zijn lager gelegen. Richting het westen neemt de hoogte af. De dalvormige laagte is duidelijk zichtbaar.

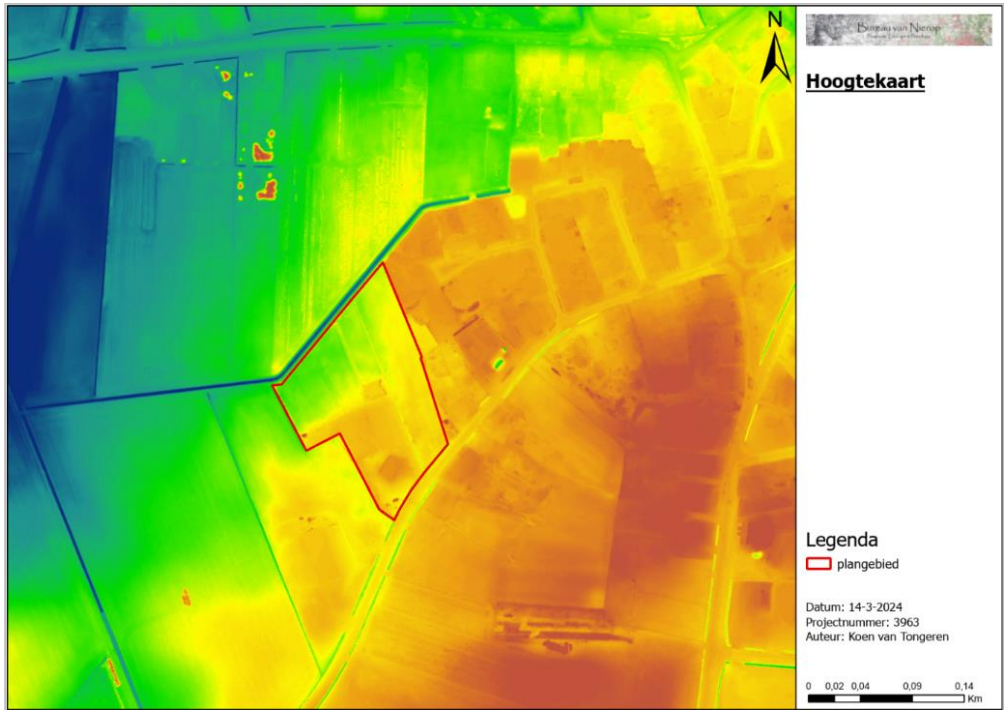

2.4 Ecologische waarden

Flora
Binnen het plangebied zijn een aantal grote eiken en lindes aanwezig. Zowel vanuit cultuurhistorisch oogpunt als vanuit de ecologie zijn deze bomen waardevol. Tevens zijn er binnen het plangebied enkele ligusterstruiken aanwezig. Echter bestaat het plangebied grotendeels uit een open soortenarm grasland.

Het plangebied leent zich niet als groeiplaats voor zeldzame planten. Wel leent het zich voor het herstellen van historische groenelementen in de vorm van houtwallen en heggen. Deze historische landschapselementen zijn schaars geworden als gevolg van de ruilverkaveling in de twee helft van de 20e eeuw.

Fauna
Binnen het plangebied en in de directe omgeving zijn geen waarnemingen van bijzondere diersoorten bekend. Waarnemingen beperken zich tot algemeen voorkomende soorten als de koolmees, vink en zwarte kraai. Ook algemene vlindersoorten worden waargenomen in de omgeving.

Ten westen van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de patrijs. Gezien het beperkte aantal waarnemingen en de openheid van het landschap gaat het waarschijnlijk om een sporadische waarneming. In het gebied is onvoldoende dekking aanwezig voor de patrijs. Het realiseren van dekking in de vorm van struiken binnen het plangebied verbetert het leefgebied voor de patrijs. Landschapselementen zijn tevens waardevol voor zangvogels, dagvlinders en kleine zoogdieren.

3. Beleid

3.1 Landschapsontwikkelingsplan

Het plangebied is gelegen op een oud akkercomplex. Tot 1950 was dit een kleinschalig landschap met landschapselementen als houtwallen en heggen. Ten westen van het plangebied liggen jonge open ontginningen. Relevant voor het plangebied zijn de onderstaande twee doelstellingen uit het landschapsontwikkelingsplan:

“Het versterken van de fijne dooradering met landschapselementen in het gebied van de Oude Akkers”

“Vergroten van het landschappelijk contrast tussen open en besloten landschap”

Om het contrast tussen de oude besloten akkers en de jonge open ontginningen terug te brengen dienen er houtwallen en heggen aangeplant te worden. Dit versterkt de fijne dooradering met landschapselementen en herstelt het verlies aan landschapselementen dat heeft plaatsgevonden tussen 1900 en 1975.

3.2 Structuurvisie Bladel

De structuurvisie beschrijft in grote lijnen welke ontwikkelingen mogelijk zijn en welke waarden beschermd dienen te worden. Specifiek voor de kern van Netersel en de directe omgeving wordt het volgende beschreven:

“De kern van Netersel bestaat vrijwel geheel uit historische bebouwingslinten. De akkercomplexen dringen diep het dorp in en zorgen voor een goed contact met het open buitengebied. Vanuit het dorp zijn er open doorzichten naar het open landschap. De aanwezige waarden dienen beschermd te blijven.”

Om het contact tussen het dorp en het open landschap te behouden is het belangrijk dat er binnen het plangebied doorzichten aanwezig zijn naar het achterliggende open landschap.

Het plangebied valt binnen de lintbebouwing langs de Latestraat. Binnen het plangebied is het realiseren van een groene verbinding tussen het buitengebied en de dorpskern relevant.

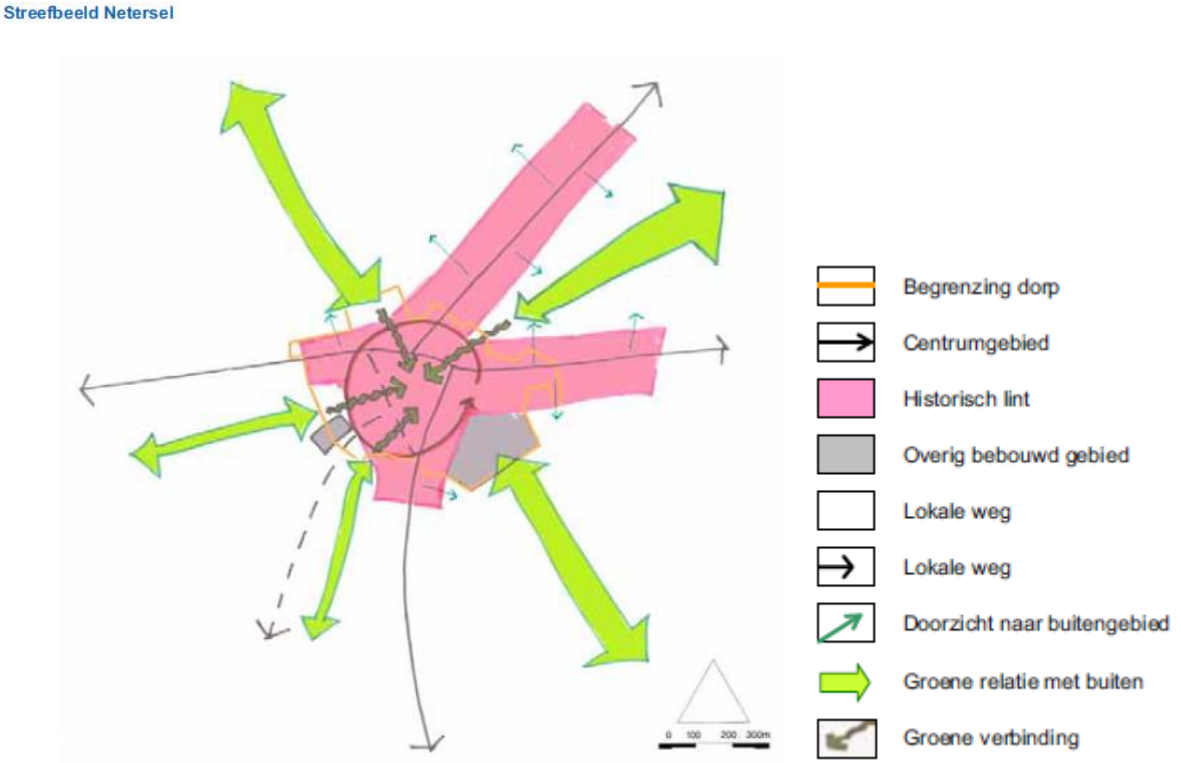

Streefbeeld Netersel (overgenomen uit: structuurvisie Bladel (2008l))

4. Landschappelijke inpassing

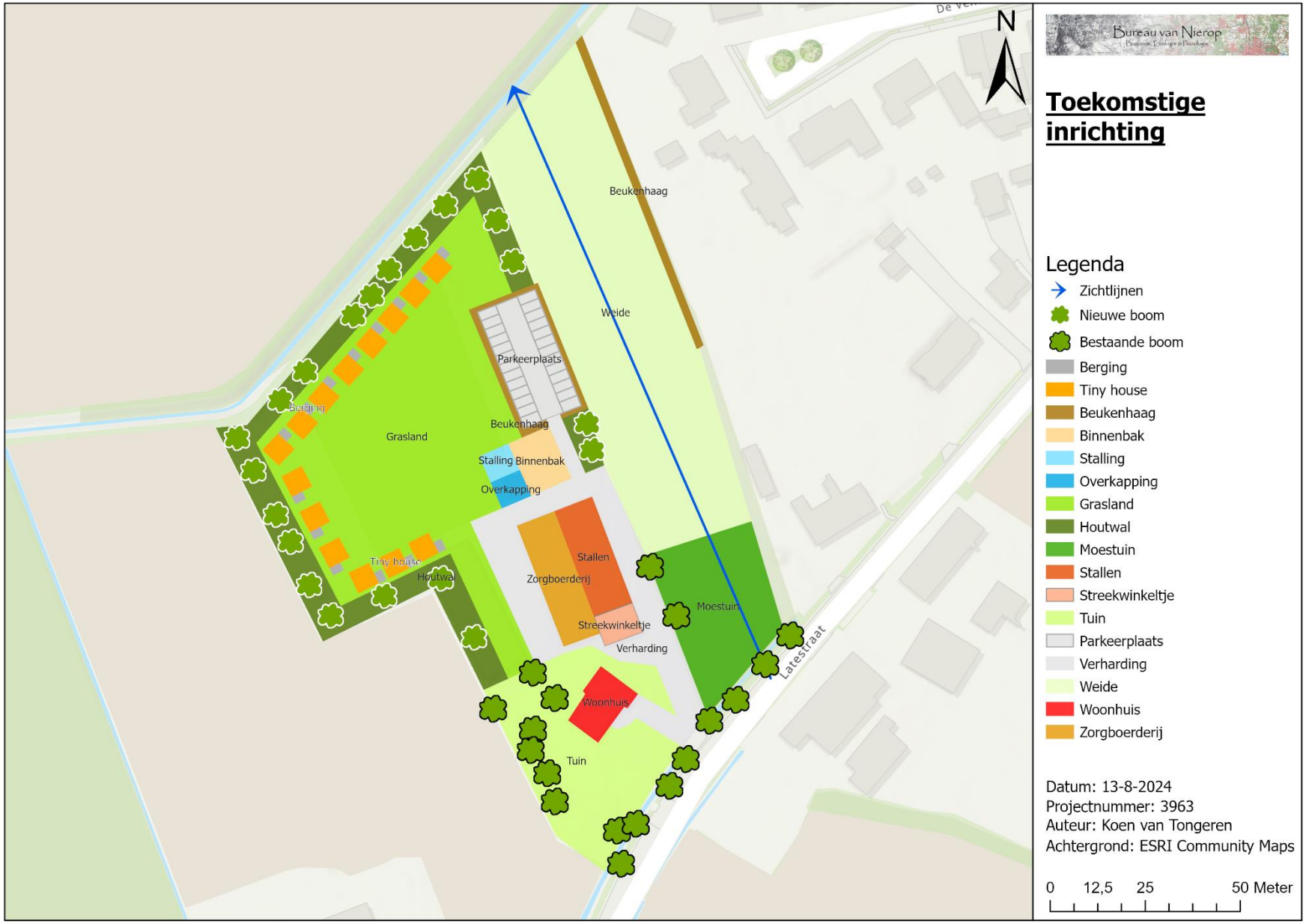

4.1 Toelichting inpassing

Bebouwing

De huidige bebouwing grenzend aan de weg blijft behouden. De historische lintbebouwing blijft hiermee aanwezig en herkenbaar. De nieuwe bebouwing in de vorm van tiny houses is slechts 3 meter hoog. Deze bebouwing wordt onttrokken uit het zicht. De oppervlakte per type bebouwing is aangegeven in onderstaande tabel.

Type bebouwing	Oppervlakte
Tiny house	36 m2
Tiny houses (totaal)	504 m2
Berging	5 m2
Bergingen (totaal)	70 m2
Woonhuis	201 m2
Zorgboerderij	350 m2
Stallen	320 m2
Streekwinkeltje	80 m2
Houten overkapping	63 m2
Stalling	63 m2
Binnenbak	175 m2

Groenelementen

De aanwezige erfbeplanting rondom het huis blijft behouden. De beslotenheid van de oude akkers wordt zichtbaar gemaakt door de beplanting door te trekken van het huis naar de noordgrens van het perceel. Tot 1950 was hier een houtwal aanwezig. Deze houtwal wordt hersteld met kenmerkende struiken en bomen.

Zichtlijnen

Om de verbinding tussen de kern van Netersel en het open landschap te behouden blijft een zichtlijn aanwezig. Vanaf de weg blijft het achterliggende open landschap zichtbaar doordat in de noordwestzijde van het perceel geen hoge beplanting wordt aangebracht. Historisch was hier tevens geen hogere beplanting aanwezig.

4.2 Kwaliteitsverbetering

Landschapselementen
De in 1950 verdwenen landschapselementen worden hersteld. Het plangebied wordt hiermee grotendeels omsloten waardoor de fijne dooradering, karakteristiek voor het landschap van oude akkers, terugkeert. Dit zorgt ervoor dat de overgang van het besloten landschap van oude akkers naar het open landschap van jonge heideontginningen zichtbaar wordt.

De ecologische waarden worden aanzienlijk verhoogd door het aanbrengen van de landschapselementen. Onder andere vogels, vlinders, kleine zoogdieren vinden dekking, voedsel en nestgelegenheid in de landschapselementen.

Bebouwing
De onaantrekkelijk ogende loods wordt verwijderd. De nieuwe bebouwing in de vorm van tiny houses wordt grotendeels uit het zicht onttrokken. Ook de geparkeerde auto's worden uit het zicht onttrokken.

5. Beplantingsplan

Beukenhaag
Er wordt geadviseerd om een enkele rij beuken te planten met een onderlinge afstand van 30 centimeter. Door de beuken in de maat 60/80 cm te planten heeft de haag direct enige omvang. Bij voorkeur wordt er gebruik gemaakt van autochtoon plantsoen. Dat wil zeggen dat de genetische herkomst van de beuken in Nederland ligt.

Plantsoen:

Nederlandse naam	Latijnse naam	Formaat	Aantal
Beukenhaag	Fagus sylvatica	60/80 cm	375

Houtwal
De houtwal krijgt uiteindelijk een breedte van 4 tot 5 meter. Het advies is om 3 rijen in driehoeksverband te planten. De planten worden hierbij ongeveer 1 meter van de grens van de houtwal geplant zodat de struiken ruimte hebben om in de breedte te groeien. De afstand van tussen de rijen bedraagt 1 meter en de afstand tussen het plantsoen in de rij bedraagt tevens 1 meter. De houtwal wordt aangeplant met historisch accurate beplanting. De historische beplanting van houtwallen op droge dekzandgronden in Brabant bestaan uit onder andere: zomereik, lijsterbes, sporkehout, wilde kamperfoelie, gaspeldoorn.

Op meerdere plekken worden zomereiken geplant in het midden van de houtwal (zie pagina 18). De eiken worden geplant in formaat 10/12 met kluit. Door de eiken in groter formaat te planten is de houtwal direct zichtbaar in het landschap. Tevens zorgt dit ervoor dat de eiken niet worden weggeconcurreerd door de sneller groeiende struiksoorten.

Plantsoen:

Nederlandse naam	Latijnse naam	Formaat	Aantal
Zomereik	Quercus robus	10/12	21
Wilde lijsterbes	Sorbus aucuparia	60/80 cm	225
Sporkehout	Rhamnus frangula	60/80 cm	225
Gaspeldoorn	Ulex europaeus	60/80 cm	225
Wilde kamperfoelie	Lonicera periclymenum	60/80 cm	225

6. Beheer

Beukenhaag

Om de overleving in de eerste jaren te bevorderen is het aan te bevelen om de beplanting water te geven in het geval van langdurige droogte. De heggen moeten jaarlijks gesnoeid te worden. Hierbij moet elk jaar tot hetzelfde punt worden teruggesnoeid om de vorm van de heg te behouden. De beukenhaag wordt gesnoeid tot een hoogte van 120cm.

Houtwallen

Om de overleving in de eerste jaren te bevorderen is het aan te bevelen om de beplanting water te geven in het geval van langdurige droogte. Aan de houtwal hoeft in de eerste 5 jaar geen onderhoud plaats te vinden. Na 5 jaar kunnen de struiken worden gesnoeid of bij de grond worden afgezet. Wanneer ervoor wordt gekozen om de het struweel af te zetten, wordt jaarlijks maximaal 25% van de houtwal afgezet. Wanneer de grootte van de struiken niet hindert, is snoeien niet noodzakelijk.

<u>Beschermingszone A-watergang</u>

Ten noorden van de planlocatie ligt een A-watergang. Aan beide zijden van de watergang is een beschermingszone gelegen. De houtwal mag niet over het schouwpad van het waterschap groeien. Wanneer struiken of bomen over het schouwpad beginnen te groeien moeten deze worden gesnoeid.

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

Verkennend bodem- en asbestonderzoek Latestraat 13 te Netersel (Gemeente Bladel)

Verkennend bodem- en asbestonderzoek Latestraat 13 te Netersel (Gemeente Bladel)

Aeres Milieu Projectnummer	:	AM24113
Status rapport	:	Definitief (versie 1)
Datum	:	17 mei 2024
Opdrachtgever	:	Reland Burg. Verdijkplein 1 5835 AR te Beugen
Opgesteld door	:	BEd L. Koomen | MSc A. Soomers
Gecontroleerd door	:	T. Thijssen

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

2001 + 2002 + 2018

Disclaimer

Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden (opzet conform NEN 5740 en interpretatie aan de hand van de Leidraad Bodembescherming).

Opgemerkt wordt dat bij een verkennend bodemonderzoek sprake is van een steekproefsgewijze bemonstering en het nemen van een beperkt aantal monsters. De mogelijkheid blijft daarom bestaan dat puntverontreinigingen, welke niet voortkomen uit het historisch onderzoek, niet door het onderzoek worden aangetoond. Daarnaast blijft het mogelijk dat lokale afwijkingen in de samenstelling van het bodemmateriaal voorkomen. Tot slot wordt erop gewezen dat het uitgevoerde bodemonderzoek een momentopname is.

Het bovenstaande betekent dat Aeres Milieu op voorhand geen aansprakelijkheid accepteert voor maatregelen of mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Aeres Milieu uitgevoerde bodemonderzoek neemt. Tevens wordt opgemerkt dat Aeres Milieu voor het verkrijgen van de voor het historisch onderzoek noodzakelijke informatie (mede) afhankelijk is van externe bronnen. Voor Aeres Milieu is niet te verifiëren of deze bronnen altijd volledig en zonder fouten zijn. Hierdoor kan Aeres Milieu niet instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 4
2. VOORONDERZOEK 5
2.1 Inleiding 5
2.2 Topografische beschrijving 5
2.3 Bewonings- en bebouwingsgeschiedenis 6
2.4 Dossieronderzoek: 6
2.5 Bodemopbouw en geo(hydro)logie 8
2.6 Beschrijving van de onderzoekslocatie 9
2.7 Asbest 9
2.8 Bodemkwaliteitskaart 10
2.9 Onderzoekshypothese 10
3. ONDERZOEKSSTRATEGIE 11
3.1 Inleiding 11
3.2 Onderzoeksstrategie NEN 5740 11
3.3 Onderzoeksstrategie NEN 5707 12
4. VELDWERKZAAMHEDEN 13
4.1 Algemeen 13
4.2 Grondbemonstering 13
4.3 Grondwatermonstername 15
5. LABORATORIUMONDERZOEK 16
5.1 Algemeen 16
5.2 Asbestverdachte materiaalmonsters 16
5.3 Grondmengmonsters asbest (fijne fractie) 16
5.4 Grondmengmonsters 17
5.5 Grondwatermonsters 19
5.6 Toetsing van de gestelde hypothese 19
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 21

Bijlagen:

1 Topografische overzichtskaart
2 Foto's onderzoekslocatie
3 Situatietekening onderzoekslocatie met boorpunten en asbestinspectiegaten
4 Boorprofielen en foto's asbestinspectiegaten
5 Verklaring veldmedewerker
6 Analyserapport asbestverdachte materiaalmonster
7 Analyserapport grondmengmonsters asbest (fijne fractie)
8 Toetsingstabellen en analyserapport grond(meng)monsters
9 Toetsingstabellen en analyserapport grondwatermonsters

1. INLEIDING

In opdracht van Reland heeft Aeres Milieu B.V. een verkennend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Latestraat 13 te Netersel
Gemeente	: Bladel
Kadastrale registratie	: sectie L, nummers 610 en 871 (ged)
Oppervlakte	: circa 7.700 m^2
Huidig gebruik van de locatie	: zorgboerderij en weiland met paardenbak
Toekomstig gebruik	: zorgboerderij met zorgwonen

Dit bodemonderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de NEN 5740 en NEN 5707. Het verkennend onderzoek bestaat uit een vooronderzoek naar de historie en bodemgesteldheid van de onderzoekslocatie en aanvullend hierop een bodemonderzoek op het perceel.

Aanleiding

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit verkennend bodemonderzoek is de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie voor de ontwikkeling van een zorgboerderij met zorgwoningen.

Doel

Het doel van het verkennend onderzoek is, middels een steekproef, het vaststellen van de actuele bodemkwaliteit ter plaatse. Het onderzoek is niet bedoeld om een exacte aard en omvang van een eventuele verontreiniging aan te geven.

Onderzoek

Aeres Milieu B.V. heeft geen binding met de opdrachtgever en de onderzoekslocatie anders dan als onafhankelijk onderzoeksbureau.

In hoofdstuk 2 is het vooronderzoek en de daaruit volgende onderzoekshypothese beschreven. Naar aanleiding van de opgestelde hypothese wordt in hoofdstuk 3 de onderzoeksstrategie opgesteld. In hoofdstuk 4 worden de veldwerkzaamheden (grond- en grondwateronderzoek) beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de laboratoriumwerkzaamheden en de onderzoeksresultaten. Het rapport wordt afgesloten met hoofdstuk 6, waarin de conclusies en enkele aanbevelingen staan beschreven.

Bemonstering en laboratoriumonderzoek vonden plaats in maart 2024. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de protocollen van de BRL SIKB 2000. De chemische analyses zijn uitgevoerd door SGS Environmental Analytics B.V. te Rotterdam. Het laboratorium is geaccrediteerd volgens de door de Raad voor Accreditatie gestelde criteria voor Testlaboratoria conform ISO/IEC 17025. Alle analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatie Schema 3000 (AS3000).

2. VOORONDERZOEK

2.1 Inleiding

Conform het onderzoeksprotocol NEN 5725 is ten behoeve van de bepaling van de onderzoeksstrategie op onderhavige locatie een vooronderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit vooronderzoek zijn opgenomen in voorliggend hoofdstuk. De in paragraaf 2.1 t/m 2.6 opgenomen informatie is afkomstig van/uit de opdrachtgever, het kadaster, topotijdreis.nl, het dinoloket, het bodemloket, gemeente Bladel, omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, provincie Noord-Brabant en de terreininspectie.

In principe richt het vooronderzoek zich op alle percelen waarop het onderzoek betrekking heeft én de direct hieraan grenzende percelen. Indien een direct aangrenzend perceel smal (< 10 m breed) is, worden ook de percelen hier weer aan grenzend meegenomen. Indien de aangrenzende percelen groot zijn, wordt alleen het gedeelte van deze percelen binnen 25 meter vanaf de grens van de bodemonderzoekslocatie in beschouwing genomen, tenzij er aanleiding bestaat toch het gehele perceel te onderzoeken.

2.2 Topografische beschrijving

De onderzoekslocatie ligt aan de buitenrand van de bebouwing van Netersel, zuidwestelijk van de dorpskern. Kadastraal is de locatie bekend als gemeente Bladel sectie L, nummers 610 en 871 (ged). De coördinaten volgens het R.D. stelsel zijn X = 142.086 / Y = 379.248. Zie bijlage 1 voor een topografische kaart. Op onderstaande luchtfoto is de begrenzing van de onderzoekslocatie weergegeven. De onderzoekslocatie is opgedeeld in twee deellocaties. Met rood omlijnd is deellocatie A (weiland en paardenbak) weergegeven en zwart omlijnd is deellocatie B (Romneyloods).



Afbeelding 1: Begrenzing onderzoekslocatie (bron luchtfoto: PDOK)

2.3 Bewonings- en bebouwingsgeschiedenis

In het kader van het vooronderzoek is historisch kaartmateriaal bestudeerd. Uit het kaartmateriaal is af te leiden dat de onderzoekslocatie in het buitengebied van Netersel ligt en tot en met 1990 onbebouwd is geweest. Vanaf 1984 is er bebouwing zuidelijk van de onderzoekslocatie zichtbaar. Het betreft een agrarische stal aan de Latestraat 13. In 1994 is deellocatie B voor het eerst bebouwd. In 2010 werd deze bebouwing uitgebreid, tevens is dit het laatste jaar waarin de bebouwing (stal) ten zuidwesten van het onderzoeksgebied zichtbaar is op de kaart. Op de kaart uit 2006 is zichtbaar dat noordelijk van de locatie een (fruit)boomgaard aanwezig is. Vanwege de aanlegdatum zijn geen verontreinigingen met organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB) te verwachten. De kaart uit 2021 komt overeen met de huidige situatie.

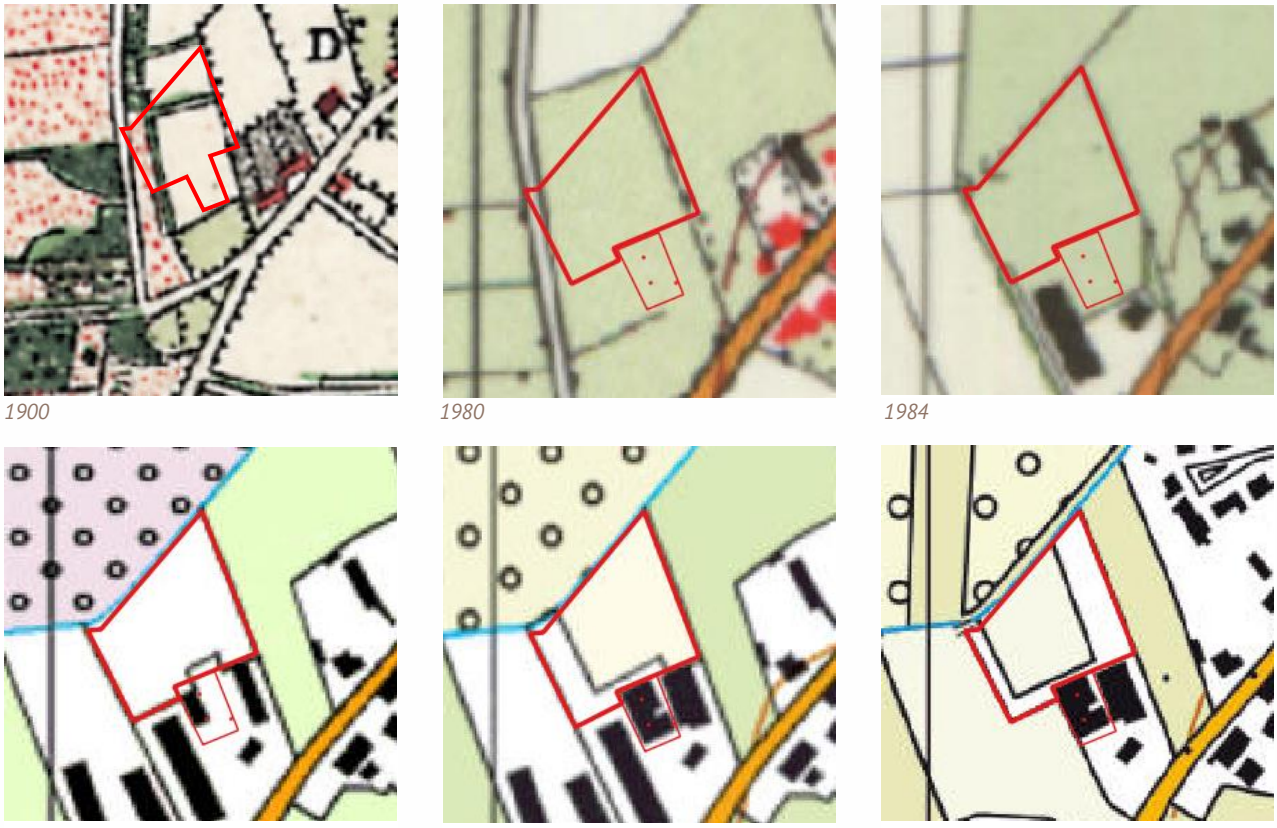

1900 *1980* *1984*

2006 *2010* *2021*

Afbeelding 2: Geraadpleegde historische kaarten (bron kaarten: topotijdreis.nl)

2.4 Dossieronderzoek:

Voor het verkrijgen van historische informatie van de onderzoekslocatie is op 11 maart 2024 een informatieverzoek ingediend bij de gemeente Bladel. Gevraagd is naar uitgevoerde bodemonderzoeken en/of bodemsaneringen, verleende hinderwet- of milieuvergunningen, bouw- en/of sloopvergunningen, de aanwezigheid van onder- en/of bovengrondse brandstoftanks en gegevens over calamiteiten. Tevens is gevraagd of de locatie en de directe omgeving verdacht is op het voorkomen van verhoogde gehalten aan PFAS en/of GenX, of dat er ter plaatse bronlocaties bekend zijn voor PFAS of GenX.

Voor de onderzoekslocatie is de in tabel 2.1 weergegeven (relevante) milieuvergunning geraadpleegd.

Datum	Vergunning	Opmerkingen
7 februari 2003	Oprichten van een paardenfokkerij voor het fokken en africhten van paarden. Stal 1: 25 paarden met wasruimte en solarium. Stal 2: nieuw te bouwen, 18 paarden. Loods 3: opslag hooi en stro. Stal 4: nieuw te bouwen, africhten van paarden, zadelkamer en kantoor.	Ten aanzien van bodem: - Tank (bovengronds) in lekbak 1200 liter (gelegen buiten onderzoekslocatie). - Afgewerkte olie (vat in lekbak, bovengronds) 60 liter (gelegen buiten onderzoekslocatie). - Smeerolie (vat in lekbak, bovengronds) 60 liter (gelegen buiten onderzoekslocatie). Bodembeschermende maatregelen: - Lekbak - Vloeistofdichte vloer die bestand is tegen de gebruikte stoffen.

Tabel 2.1: Overzicht geraadpleegde (relevante) milieuvergunning



Afbeelding 3: Milieuvergunning 7 februari 2003, met rood omlijnd is de locatie van de voormalige tank, afgewerkte olie en smeerolie aangegeven.

In de meest oostelijke loods (zuidelijk van de locatie) bevond zich een bovengrondse dieselolietank, deze heeft buiten het huidige plangebied gestaan.

Via de website van de omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is bodeminformatie gedownload van de locatie en directe omgeving. Uit de rapportage blijkt dat op de locatie niet eerder een bodemonderzoek is uitgevoerd.

In de directe omgeving van het plangebied is het in tabel 2.2 weergegeven bodemonderzoek uitgevoerd.

Bodemonderzoek	Samevatting resultaten
Bepaling milieu hygiënische kwaliteit diverse bermen gemeente Bladel. Kenmerk: EB 854.918 Gemeente Bladel d.d. april 1997	*De Latestraat, waar de onderzoekslocatie aan ligt vormt onderdeel van dit onderzoek.* Aanleiding: onderhoud aan de wegen en bermen. Conclusie: Geen enkele parameter overschrijdt de toetsingswaarde.

Tabel 2.2: Overzicht uitgevoerd bodemonderzoek

Er is geen informatie bekend dat op de locatie of directe omgeving (bedrijfs)activiteiten hebben plaatsgevonden die een potentiële bron zijn voor PFAS en/of GenX anders dan landelijk voorkomend bij de klasse Landbouw/natuur.

Voor zover bekend hebben er op de locatie geen ophogingen, opvullingen of dempingen plaatsgevonden. Uit informatie van de provincie Noord-Brabant blijkt dat binnen of direct nabij het onderzoeksgebied geen (voormalige) stortplaatsen, ontgrondingen of ernstige bodemverontreinigingen bekend zijn.

2.5 Bodemopbouw en geo(hydro)logie

De bodemopbouw van de onderzoekslocatie wordt schematisch weergegeven in tabel 2.3.

Diepte [m-mv]	Lithostratigrafie	Lithologie
0,00 – 2,87	Formatie van Boxtel	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit midden en fijn zand, met weinig zandige klei en grof zand en een spoor klei, veen en grind.
2,87 – 7,35	Formatie van Sterksel	Zandige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit grof en midden zand, met weinig zandige klei, fijn zand en grind en een spoor klei.
7,35 – 26,09	Formatie van Stramproy	Kleiige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit zandige klei, klei en midden zand, met weinig veen, fijn en grof zand en een spoor bruinkool.
26,09 – 47,99	Formatie van Waalre	Kleiige eenheid, hoofdzakelijk bestaande uit zandige klei, klei en midden zand, met weinig veen, fijn en grof zand en een spoor grind.

Tabel 2.3: Geo(hydro)logische indeling (bron: Dinoloket)

Het maaiveld ter plaatse van de onderzoekslocatie bevindt zich op een hoogte van circa 27 meter +NAP. De stroming van het freatisch grondwater is globaal noordelijk gericht en bevindt zich op een hoogte van circa 26,1 meter +NAP, overeenkomend met circa 0,9 meter - maaiveld. De onderzoekslocatie bevindt zich niet binnen de grenzen van een grondwaterbeschermingsgebied.

2.6 Beschrijving van de onderzoekslocatie

Op 7 mei 2024 is een veldinspectie uitgevoerd. Hierbij is gelet op het terreingebruik en de aanwezigheid van ondergrondse tanks, stookplaatsen, (half)verhardingslagen, ophogingen, storthopen, dempingen, afgravingen en asbestverdacht materiaal op het terrein. Een fotoreportage van de onderzoekslocatie is opgenomen in bijlage 2. De fotostandplaatsen zijn opgenomen op een situatietekening in bijlage 3.

Deellocatie A:
De onderzoekslocatie bestaat uit verschillende paardenweiden die zijn afgezet met houten afscheiding. Tevens zijn er een tweetal verblijven voor kleine boerderijdieren aanwezig. Op deze verblijven is geen asbestverdachte dakbedekking aanwezig. De locatie bestaat grotendeels uit gras, de verharding bestaat uit stoeptegels.

Ter plaatse van deellocatie A zijn ter hoogte van boring A11 twee schuurtjes gesloopt. Tijdens het veldwerk zijn op het maaiveld meerdere stukjes asbestverdacht materiaal waargenomen. Verder zijn er geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreinigingen of bronnen van verontreinigingen.

Deellocatie B:
Deze deellocatie bestaat uit een te slopen Romneyloods en is westelijk verhard met stoeptegels. De loods dient nu als opslagplek voor tractoren en klusmaterialen zoals isolatieplaten, hout, dakpannen en banden.

Er zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreinigingen of bronnen van verontreinigingen.

De gehele onderzoekslocatie wordt aan de noordzijde begrensd door een sloot en weilanden, aan de oostzijde door weiland en door de Latestraat 11, aan de zuidzijde door grasland en een woning met tuin aan de Latestraat 13 en aan de westzijde door het boerenbedrijf aan de Latestraat nummer 15.

2.7 Asbest

Tijdens de veldinspectie zijn er 161 stukjes asbestverdacht plaatmateriaal waargenomen ter plaatse van deellocatie A ter hoogte van boring A11 (twee gesloopte schuurtjes). Ter plaatse van de deze schuurtjes is een verontreiniging met asbest in de bovengrond niet uit te sluiten.

Recent is gebleken dat asbesthoudende (dak)platen voorzien kunnen zijn van een coating die polychloorbifenylen (PCB) bevat. Door verwering van dergelijke asbestdaken, bestaat de kans dat er dan behalve een asbestverontreiniging ook een PCB-verontreiniging in de bodem aanwezig is. PCB zijn daarmee een verdachte stof bij dergelijke asbestverontreinigingen.

De provincie Noord-Brabant en de Omgevingsdiensten in Noord-Brabant achten het noodzakelijk om bij onderzoek naar de aanwezigheid of de omvang van een asbestverontreiniging in druppelzones, ook onderzoek uit te voeren naar de mogelijke aanwezigheid van PCB in de bodem.

Buiten de gesloopte schuurtjes hebben ter plaatse van deellocatie A en deellocatie B geen asbestverdachte activiteiten plaatsgevonden.

2.8 Bodemkwaliteitskaart

Op de bodemkwaliteitskaart van de Samenwerkende Kempengemeenten (rapport Anteagroup, d.d. 28 juli 2020) is de onderzoekslocatie ingedeeld in de bodemkwaliteitszone 'landbouw/natuur'. Voor zowel de bovengrond als de ondergrond geldt de ontgravingsklasse 'landbouw/natuur'. Op de bodemfunctieklassenkaart heeft de locatie de functieklasse 'landbouw/natuur'.

2.9 Onderzoekshypothese

Deellocatie A, weiland en paardenbak:
Gebaseerd op de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek is de onderzoekslocatie als "onverdacht" beschouwd op het voorkomen van bodemverontreiniging.

De aanwezigheid van verhoogde gehalten aan asbest en PCB zijn ter plaatse van de twee gesloopte schuurtjes niet uit te sluiten (verdacht). Verder is de locatie als onverdacht op asbest te beschouwen.

Deellocatie B: de te slopen romneyloods:
Gebaseerd op de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek en het historisch gebruik wordt de onderzoekslocatie als "verdacht" beschouwd op het voorkomen van bodemverontreiniging. Ter plaatse zijn lichte verhogingen met metalen te verwachten.

De aanwezigheid van asbestverdacht materiaal in de bodem wordt niet verwacht (onverdacht).

3. ONDERZOEKSSTRATEGIE

3.1 Inleiding

Op basis van de verzamelde informatie uit het vooronderzoek (NEN 5725) en de gestelde onderzoekshypothese(n) voor de onderzoekslocatie, is een onderzoeksstrategie opgesteld conform de richtlijnen van de onderzoeksnorm NEN 5707 (Bodem – Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond) van het Nederlands Normalisatie-Instituut en NEN 5740 (Bodem-Landbodem; Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond).

3.2 Onderzoeksstrategie NEN 5740

Deellocatie A: onverdacht terreindeel:

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de strategie 'ONV-NL' uit de NEN 5740. In principe worden boringen willekeurig verspreid over de gehele onderzoekslocatie. Voor het vaststellen van de milieuhygiënische conditie van de bodem (grond en grondwater) van de onderzoekslocatie zal volgens onderstaande strategie veldwerk en monstername voor laboratoriumanalyse plaatsvinden.

ONDERZOEKSNORM NEN 5740 'ONV'						
Aantal boringen				Aantal te onderzoeken (meng)monsters		
oppervlakte (m^2)	tot 0,5 m	èn tot 2 m	èn met peilbuis	bovengrond	ondergrond	grondwater
6.675	12	3	1	2	2	1
Analysepakket				NEN-grond	NEN-grond	NEN-grondwater

Tabel 3.1: Veldwerk, monstername en analysestrategie volgens NEN 5740 'ONV-NL'
Uit elke boring worden monsters genomen in trajecten van ten hoogste 0,5 m.

Deellocatie B: verdacht terreindeel:

Het bodemonderzoek is uitgevoerd conform de strategie 'VED-HE-NL' uit de NEN 5740. In principe worden boringen willekeurig verspreid over de gehele onderzoekslocatie. Voor het vaststellen van de milieuhygiënische conditie van de bodem (grond en grondwater) van de onderzoekslocatie zal volgens onderstaande strategie veldwerk en monstername voor laboratoriumanalyse plaatsvinden.

ONDERZOEKSNORM NEN 5740 'VED-HE'					
Aantal boringen				Aantal te onderzoeken (meng)monsters	
oppervlakte (m^2)	tot 0,5 m in de verdachte laag	boring tot de onderzijde van de verdachte laag met een maximum van 2 m	èn boring met peilbuis [1,2)]	grond (verdachte laag)	grondwater
1.010	7	1	1	3 + 1 ondergrond	1

Tabel 3.2: Veldwerk, monstername en analysestrategie volgens NEN 5740 "VED-HE-NL"

1) *Deze boringen worden doorgezet tot 0,5 m onder de verdachte laag. Indien de grondwaterspiegel zich dieper dan 5 m beneden het maaiveld bevindt, kan plaatsing van peilbuizen achterwege blijven. De peilbuizen worden in dat geval vervangen door boringen tot tenminste 5,5 m beneden maaiveld.*

2) *Wanneer de verontreiniging vooral in het grondwater wordt verwacht, wordt het aantal peilbuizen uitgebreid.*

Legenda bij tabel 3.1
De bovengrond en de ondergrond worden onderzocht op de stoffen uit het NEN 5740 'standaardpakket':

- drogestof-bepaling
- 9 zware metalen
- 10 polycyclische aromatische koolwaterstoffen
- 7 polychloorbifenylen (PCB)
- minerale olie

Tevens bepaalt het laboratorium het gehalte aan organische stof en lutumgehalte voor het vaststellen van een toetsingskader voor de lokale bodemkwaliteit.

Het grondwater wordt onderzocht op de stoffen uit het NEN 5740 'standaardpakket':

- 9 zware metalen
- 8 vluchtige aromatische koolwaterstoffen (incl. naftaleen)
- 21 vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen
- minerale olie

3.3 Onderzoeksstrategie NEN 5707

Asbest verdachte deellocatie:

Om een eventuele verontreiniging met asbest in de bovengrond ter plaatse van deze gesloopte schuurtjes te onderzoeken wordt ter plaatse van deze schuurtjes een asbest onderzoek conform de NEN 5707 uitgevoerd.

Voor het uitvoeren van een verkennend onderzoek naar asbest in bodem is uitgegaan van de onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie met diffuse bodembelasting, heterogeen verdeeld. De veldwerkzaamheden bestaan uit het uitvoeren van een maaiveldinspectie en het graven van inspectiegaten. In principe worden de asbestgaten willekeurig verspreid over het asbestverdachte gedeelte van de onderzoekslocatie.

Voor het vaststellen van een eventuele verontreiniging met asbest in de bodem zal volgens onderstaande strategie veldwerk en monstername voor laboratoriumanalyse plaatsvinden. Indien noodzakelijk blijkt bij de uitvoering, worden aanvullende (meng)monsters genomen.

oppervlakte (m^2) deellocatie	Minimaal aantal te inspecteren punten van het maaiveld	Gaten in de verdachte laag tot maximaal 0,5 m in de verdachte laag	Gaten tot onderzijde verdachte laag met een maximum van 2 m	Aantal te analyseren (meng)monsters
70	2	2	1	1

Tabel 3.3: Onderzoeksopzet verkennend onderzoek asbest 'VED-HE'

Tevens wordt de toplaag (0 – 0,1 m -mv.) geanalyseerd op PCB.

4. VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Algemeen

Conform de onderzoeksstrategie, zoals beschreven in hoofdstuk 3, is op de onderzoekslocatie een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat op grond van BRL SIKB 2000 conform protocollen 2001 en 2002 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer.

Voor het traceren van de kabels en leidingen is voorafgaand aan de uitvoering van de veldwerkzaamheden een KLIC melding verricht.

4.2 Grondbemonstering

Op 7 mei 2024 zijn de boringen geplaatst en asbestinspectiegaten gegraven conform protocol 2001 en 2018. Zie bijlage 3 voor de situering van de geplaatste asbestinspectiegaten en boringen.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer H. van den Tillaar. De heer H. van den Tillaar is erkend monsternemer in het kader van de BRL SIKB 2000 voor de protocollen 2001, 2002 en 2018. Assistentie is verleend door de heer J. Martens.

Voorafgaand aan de veldwerkzaamheden is het maaiveld geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Tijdens de inspectie was het helder weer. De asbestverdachte deellocatie bestaat volledig uit een braakliggend terrein met minder dan 25% vegetatie. De inspectie efficiëntie van het terrein is ingeschat op 90-100%. Tijdens de inspectie zijn visueel 161 stukjes asbestverdacht materiaal op het maaiveld aangetroffen (gemiddelde grootte ongeveer 7x3 cm, totaal gewicht 3,7 kg). Van deze stukjes zijn er drie opgestuurd naar het laboratorium voor analyse.

Zie de situatietekening in bijlage 3 voor de exacte locatie van het asbestverdacht plaatmateriaal (geel omlijnd).

Verdeeld over de asbestverdachte deellocatie zijn in totaal drie asbestinspectiegaten gegraven van minimaal 0,3 x 0,3 m tot 0,5 m-mv. (inspectiegaten ABG17 t/m ABG19).

Het uitkomende materiaal is voorbehandeld (gezeefd) en visueel geïnspecteerd op het voorkomen van asbestverdachte materialen. In het uitgegraven materiaal van alle asbestinspectiegaten zijn visueel geen asbestverdachte materialen waargenomen. Op basis van de visuele waarnemingen is in het veld één mengmonster samengesteld.

De boringen voor het verkennend bodemonderzoek (NEN 5740) zijn verricht met behulp van de Edelmanboor (ø 7 of 10 cm). Ter plaatse van deellocatie A zijn de boringen A01 t/m A19 verricht. Binnen deellocatie B zijn de boringen B01 t/m B08 geplaatst. Hiervan zijn de boringen B01, B03 en B05 in de Romneyloods gesitueerd.

Ter plaatse van deellocatie A en B zijn twee boringen afgewerkt met een peilbuis, zie tabel 4.3. Deze zijn centraal op de onderzoekslocaties geplaatst, ter plaatse van boorpunt A10 en B09. De bovenkant van de peilbuisfilters is onder de aangetroffen grondwaterstand geplaatst. Tijdens de installatie van de peilbuizen is geen werkwater gebruikt.

De graaf- en boorpuntlocaties zijn opgenomen op de situatietekening in bijlage 3.

Het opgeboorde bodemmateriaal is volgens de classificatienorm voor onverharde bodems (NEN 5104) beoordeeld. Daarnaast is vastgesteld in hoeverre het opgeboorde materiaal mogelijke aanwijzingen biedt voor de aanwezigheid van visueel zichtbare verontreiniging.

De uitkomende grond en alle zintuiglijk waargenomen bijzonderheden zijn per boring beschreven in de profielbeschrijvingen (zie bijlage 4). In tabel 4.1 zijn de boringen beschreven waarin zintuiglijk afwijkingen zijn geconstateerd. Op basis van de zintuiglijke waarnemingen en de bodemopbouw heeft laagsgewijze bemonstering plaatsgevonden.

Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
A02	0,80	0,00 - 0,30	Zand	sporen baksteen, sporen beton
A05	1,00	0,00 - 0,50	Zand	zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend
A12	2,00	0,00 - 0,50	Zand	sporen baksteen
A13	1,00	0,00 - 0,50	Zand	sporen baksteen
A14	1,00	0,25 - 0,50	Zand	sporen baksteen
A16	2,00	0,00 - 0,50	Zand	zwak baksteenhoudend, sporen beton
A17	1,20	0,00 - 0,70	-	uiterst menggranulaat houdend
A18	0,50	0,00 - 0,10	-	uiterst menggranulaat houdend
A19	0,50	0,00 - 0,10	-	uiterst menggranulaat houdend
B01	2,00	0,00 - 0,30	-	uiterst menggranulaat houdend
		0,30 - 0,50	Zand	sporen baksteen
		1,00 - 1,20	Zand	sporen baksteen
B02	0,90	0,15 - 0,40	Zand	zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend
B03	0,75	0,00 - 0,25	-	uiterst menggranulaat houdend
B04	0,90	0,15 - 0,40	Zand	zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend
B05	0,75	0,00 - 0,25	-	uiterst menggranulaat houdend
B07	0,63	0,00 - 0,05	-	uiterst menggranulaat houdend
B09	2,40	0,05 - 0,50	Zand	sporen baksteen
		0,50 - 1,00	Zand	sporen baksteen

Tabel 4.1: Overzicht zintuiglijke afwijkingen

De opgestuurde asbestmateriaalmonsters zijn opgenomen in tabel 4.2.

Monsternummer	Traject waarneming (m -mv)	Soort materiaal	Bijzonderheden	Gewicht
ABV1	0,00 - 0,01	Grijze golfplaat	3 van de 161 stukjes	115 gram

Tabel 4.2: Waargenomen asbestmateriaalmonsters

Op het maaiveld van deellocatie B zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen. De aangetroffen bijmengingen met menggranulaat in boringen B01, B03, B05 en B07 zijn als asbestverdacht te beschouwen. Het voorliggende onderzoek doet echter geen bindende uitspraak over de aan- of afwezigheid van asbest in de bodem binnen deellocatie B.

4.3 Grondwatermonstername

De peilbuizen (A10 en B09) zijn een week na plaatsing op 14 mei 2024 bemonsterd conform protocol 2002 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer. De bemonstering is uitgevoerd door erkend veldwerker van Aeres Milieu, de heer L. Koomen.

Voorafgaand aan de bemonstering is de grondwaterstand opgenomen en zijn de zuurgraad (pH) en het elektrische-geleidingsvermogen (Ec) van het grondwater bepaald. Deze waarden waren constant bij monstername. De geleidbaarheid is gecorrigeerd voor de grondwatertemperatuur. De geleiding is een maat voor de concentratie aan opgeloste stoffen in het water, terwijl de pH de zuurgraad van het water aangeeft (pH<7: zuur, pH = 7: neutraal, pH>7: basisch).

De grondwatermonsters zijn in het veld, voor zover noodzakelijk gefiltreerd en geconserveerd. De in het veld gemeten parameters zijn in tabel 4.3 samengevat.

Peilbuis	Filterdiepte (m-mv.)	Grondwaterstand (m-mv.)	pH (-)	Ec (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
A10	1,20 – 2,20	0,70	5,7	140	429
B09	1,40 – 2,40	1,00	6,5	340	79,8

Tabel 4.3: Resultaten veldmetingen tijdens grondwatermonstername

De meetresultaten van de pH en Ec wijken niet af van natuurlijk of regionaal voorkomende waarden.

In het grondwater uit alle peilbuizen is sprake van een verhoogde troebelheid (>10 NTU). Een verhoogde troebelheid kan in sommige gevallen leiden tot een overschatting van de gehalten aan organische parameters in het grondwater. Bij het voorliggende onderzoek is de index van geen enkele organische parameter verhoogd (zie 5.5 grondwateranalyse). De eventuele overschatting van de gehalten als gevolg van een verhoogde troebelheid heeft geen gevolgen voor de interpretatie van de onderzoeksgegevens en de conclusies van dit rapport. Aanvullend onderzoek naar de verhoogde troebelheid is daarom niet uitgevoerd.

5. LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Algemeen

De analyses zijn uitgevoerd door het onderzoekslaboratorium van SGS Environmental Analytics B.V. te Rotterdam. Het laboratorium is geaccrediteerd volgens de door de Raad voor Accreditatie gestelde criteria voor Testlaboratoria conform ISO/IEC 17025, waar verdere conservering en (voor)behandeling van de monsters plaats heeft gevonden.

5.2 Asbestverdachte materiaalmonsters

De analyseresultaten van het materiaalmonster ABV1 is opgenomen in tabel 5.1. Zie bijlage 6 voor het analyserapport.

Monsternummer	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage	Hechtgebondenheid	Asbest (gram)
ABV1	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Serpentijn <0,1
				Amfibool <0,1

Tabel 5.1: analyseresultaten materiaalmonsters

Uit de analyse blijkt dat de aangetroffen plaatmateriaalmonsters niet asbesthoudend zijn.

5.3 Grondmengmonsters asbest (fijne fractie)

Van de uitgezeefde fijne fractie (<20 mm) is één mengmonster samengesteld van minimaal 10 kg (grond). Het mengmonster is genomen door per asbestinspectie gat evenredige grepen van de gelijksoortige gezeefde grond te nemen. In tabel 5.2 is de samenstelling van het mengmonster weergegeven.

Monster	Inspectiegat	Traject (m-mv.)	Visuele waarnemingen (%>20 mm)	Asbestverdacht materiaal (fractie > 20 mm) aangetroffen	Geselecteerd voor analyse
ABM1	A17	0,00 - 0,50	Uiterst menggranulaat houdend (30%)	Nee	Ja
	A18	0,00 - 0,10	Uiterst menggranulaat houdend (20%)	Nee	
	A19	0,00 - 0,10	Uiterst menggranulaat houdend (20%)	Nee	

Tabel 5.2: Overzicht genomen (meng)monsters fijne fractie en selectie voor analyse

In de grove fractie van de uitkomende bodem is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Van de onderzochte grondmengmonsters is de berekende concentratie bepaald door sommatie van de asbestconcentratie in de grond (mg/kg d.s.) en de bijdrage van de materiaalmonsters uit het inspectiegat (mg/kg d.s. voor het geschouwd volume). Zie bijlage 7 voor het analyserapport.

Monster	Visuele waarneming	Vastgestelde hoeveelheid asbest				Berekende asbestconcentratie [mg/kg d.s.kg]
		grove fractie [mg/kg d.s.]		fijne fractie [mg/kg d.s.]		
		serpentijn	amfibool	serpentijn*	amfibool	
ABM1	Uiterst menggranulaat houdend	n.a.	n.a.	97	<2	97

Tabel 5.3: Overzicht geanalyseerd asbest in grove en fijne fractie en berekende asbestconcentratie

*n.a. = niet aangetroffen/aangetoond * = hectgebonden*

In grondmengmonster ABM1 is een verhoogde asbestconcentratie van 97 mg/kg d.s. aangetoond. De helft van de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. wordt overschreden, het betreft hechtgebonden plaatmateriaal.

5.4 Grondmengmonsters

In het laboratorium zijn voor het chemisch onderzoek van de grondmonsters uit de boven- en ondergrond al dan niet mengmonsters samengesteld volgens onderstaande tabel. De keuze voor het samenstellen van deelmonsters tot een mengmonster of het analyseren van individuele monsters is gebaseerd op de zintuiglijke waarnemingen in het veld en op de onderzoeksstrategie.

Analysemonster	Traject (m -mv)	Deelmonsters	Zintuiglijke waarnemingen	Analysepakket
Deellocatie A (weiland en paardenbak)				
MMA1	0,00 - 0,50	A02 (0,00 - 0,30) A05 (0,00 - 0,50) A12 (0,00 - 0,50) A13 (0,00 - 0,50) A16 (0,00 - 0,50)	Bijmengingen met baksteen en beton	Standaardpakket incl. lu/os
MMA2	0,00 - 0,50	A04 (0,00 - 0,50) A06 (0,00 - 0,50) A08 (0,00 - 0,50) A09 (0,00 - 0,50) A10 (0,00 - 0,50) A11 (0,00 - 0,50) A14 (0,00 - 0,25) A15 (0,00 - 0,50)	Geen bijzonderheden.	Standaardpakket incl. lu/os
MMA3	0,60 - 2,00	A01 (0,60 - 1,00) A01 (1,00 - 1,50) A01 (1,50 - 2,00) A02 (0,60 - 0,80) A10 (1,00 - 1,50) A10 (1,50 - 2,00) A12 (1,00 - 1,50) A12 (1,50 - 2,00)	Geen bijzonderheden	Standaardpakket incl. lu/os
MMA4	0,50 - 1,00	A05 (0,50 - 1,00) A10 (0,50 - 0,90) A12 (0,50 - 1,00) A13 (0,50 - 1,00) A14 (0,50 - 1,00) A16 (0,50 - 1,00)	Geen bijzonderheden	Standaardpakket incl. lu/os
MMAPCB	0,00 - 0,10	A17 (0,00 - 0,10) A18 (0,00 - 0,10) A19 (0,00 - 0,10)	Geen bijzonderheden	Pakket lutum en organische stof, PCB's (7 verb.)
Deellocatie B (Romneyloods)				
MMB1	0,15 - 0,40	B02 (0,15 - 0,40) B04 (0,15 - 0,40)	Zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend.	Standaardpakket incl. lu/os
MMB2	0,05 - 0,50	B01 (0,30 - 0,50) B09 (0,05 - 0,50)	Sporen baksteen.	Standaardpakket incl. lu/os
MMB3	0,13 - 0,63	B03 (0,25 - 0,50) B05 (0,25 - 0,50) B07 (0,13 - 0,63)	Geen bijzonderheden	Standaardpakket incl. lu/os
MMB4	0,50 - 1,20	B01 (1,00 - 1,20) B09 (0,50 - 1,00)	Sporen baksteen.	Standaardpakket incl. lu/os

Tabel 5.4: samenstelling analysemonsters en analysepakket
lu/os: lutum fractie en organische stofgehalte

De analyseresultaten van de grond(meng)monsters worden in de volgende tabel samengevat. Toetsingen zijn vooralsnog uitgevoerd volgens de tijdelijke kaders van de omgevingswet in afwachting van formele vaststelling door Rijkswaterstaat medio 2024.

In de Regeling bodemkwaliteit (RBK) is vastgelegd dat de toetsing altijd moet plaatsvinden door het gevonden gehalte in een monster eerst te corrigeren met het lutum en organisch stof gehalte (=berekende concentratie) en vervolgens te vergelijken met de grenswaarden van de Regeling Bodemkwaliteit.

In de tabel zijn alleen die stoffen vermeld waarvan de analyseresultaten na toetsing hoger zijn dan de klasse landbouw/natuur. Zie bijlage 8 voor de toetsingstabellen en het analyserapport.

Monster	Traject (m -mv)	Zintuiglijke waarnemingen	Verhoogde component en berekende concentratie [mg/kg d.s.]		Overschrijding interventiewaarde	Indicatieve toetsing kwaliteit
MMA1	0,00 – 0,50	Zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend	Koper Zink Lood	45 377 52	Nee Nee Nee	Wonen Wonen Industrie
MMA2	0,00 – 0,50	Geen bijzonderheden	Zink	218	Nee	Industrie
MMA3	0,60 – 2,00	Geen bijzonderheden	-	-	Nee	Landbouw/natuur
MMA4	0,50 – 1,00	Geen bijzonderheden	-	-	Nee	Landbouw/natuur
MMAPCB	0,00 – 0,10	Geen bijzonderheden	PCB (som 7)	29,6	Nee	Wonen
MMB1	0,15 - 0,40	Zwak baksteenhoudend, en betonhoudend.	Zink PCB (som 7)	147 70,5	Nee Nee	Industrie
MMB2	0,05 - 0,50	Sporen baksteen	Zink	175	Nee	Wonen
MMB3	0,13 - 0,63	Geen bijzonderheden	-	-	Nee	Landbouw/natuur
MMB4	0,50 - 1,20	Sporen baksteen	-	-	Nee	Landbouw/natuur

Tabel 5.5: Toetsingsresultaten van de grond(meng)monsters

Onderzoekslocatie A (weiland en paardenbak)

In de grondmengmonsters van de bovengrond (MMA1, MMA2) en ondergrond (MMA3 en MMA4) zijn geen overschrijdingen van de interventiewaarde aangetoond. In de bovengrond zijn wel lichte verhogingen met koper, zink en lood aangetroffen. Ter plaatse van de asbestverdachte deellocatie is een lichte verhoging som PCB aangetoond (geen overschrijding interventiewaarde)

Onderzoekslocatie B (Romneyloods)

In de grondmengmonsters van de bovengrond (MMB1, MMB2 en MMB3) en ondergrond (MMB4) zijn geen overschrijdingen van de interventiewaarde aangetoond. In de bovengrond zijn wel lichte verhogingen met zink en som PCB aangetroffen.

Toelichting verhogingen

Zware metalen bezitten een geringe mobiliteit in de bodem en hechten zich met name aan slib- en kleideeltjes. Zware metalen komen van nature in bepaalde concentraties in de bodem voor. Deze concentraties kunnen verhoogd voorkomen in het stedelijk milieu. De afgifte vindt onder andere plaats door dakpannen, dakgoten, kabels en leidingen, verkeer en afval. Ook depositie van zware metalen op de bodem door industriële activiteiten is een mogelijke oorzaak van verhoogde concentraties.

Tot de bedrijfsactiviteiten die verontreiniging van de bodem met zware metalen kunnen veroorzaken worden onder andere gerekend galvanische bedrijven, grafische industrie, sloperijen en metaalbewerkende industrie.

PCB (Polychloorbifenylen) zijn geen natuurlijk voorkomende stoffen. De aanwezigheid van PCB in het milieu is met name het gevolg van industriële productie en het gebruik van PCB van ongeveer 1930 tot 1980. PCB werden gebruikt als hydraulische- of warmtegeleidingsvloeistoffen, smeermiddelen en als weekmakers in producten zoals verf en koolstofvrij kopieerpapier. Sedert 1985 is de verkoop en het toepassen van PCB in Nederland verboden.

5.5 Grondwatermonsters

Door de vaststelling van de omgevingswet zijn voor grondwater nu instructieregels en omgevingswaarden opgenomen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hiervoor is nog geen nieuwe toetsingsservice beschikbaar. Derhalve is vooralsnog getoetst aan de oude normen uit de Wet bodembescherming/Circulaire bodemsanering middels BoToVa.

De analyseresultaten van de grondwatermonsters worden in de volgende tabel samengevat, waarbij door middel van onderstaande sterrencodering de mate van verontreiniging is aangegeven.

* Het gehalte is groter dan of gelijk aan de streefwaarde (of de detectiegrens, indien deze hoger is) en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde;

** het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde;

*** het gehalte is groter dan de interventiewaarde.

In de kolommen zijn alleen die stoffen vermeld waarvan de analyseresultaten na toetsing hoger zijn dan de bijbehorende streefwaarde voor duurzame bodemkwaliteit. Zie bijlage 9 voor de toetsingstabellen en het analyserapport.

Peilbuis	Filtertraject [m-mv]	Grondwaterstand [m-mv.]	Verhoogde component	Gemeten concentratie [µg/l] en toetsing	
A10	1,20 – 2,20	0,70	Barium	74	*
B09	1,40 – 2,40	1,00	Barium	66	*

Tabel 5.6: Toetsingsresultaten van de grondwatermonsters

Uit de analyseresultaten blijkt dat het grondwater afkomstig uit peilbuis A10 en B09 licht verontreinigd zijn met Barium.

De lichte verontreiniging aan barium wordt waarschijnlijk van buiten de locatie aangevoerd, aangezien in de ondergrond geen verhoogde gehalten zijn aangetoond. Verhoogde gehalten aan barium zijn vaak van natuurlijke oorsprong.

5.6 Toetsing van de gestelde hypothese

Deellocatie A (weiland en paardenbak)

Geconcludeerd kan worden dat de berekende concentraties in de bovengrond in tegenspraak zijn met de vooraf geformuleerde hypothese dat de locatie als onverdacht beschouwd kon worden. Er zijn in de bovengrond licht verhoogde concentraties aan koper, zink en lood aangetroffen. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes is een lichte verhoging met som PCB aangetoond. De interventiewaarde wordt niet overschreden.

Geconcludeerd kan worden dat de gemeten concentraties in het grondwater in tegenspraak zijn met de vooraf opgestelde hypothese dat de locatie onverdacht is. In het grondwater is een lichte verontreiniging met barium aangetoond. Het uitvoeren van een aanvullend of nader bodemonderzoek is ten aanzien van de milieu hygiënische kwaliteit niet noodzakelijk geacht op deellocatie A.

Voor asbest in de bodem wordt de vooraf opgestelde hypothese dat de locatie verdacht is bevestigd. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes (ABG17,18,19) is een verhoogd gehalte aan asbest in de fijne fractie aangetoond. Het gehalte overschrijdt de helft van de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s. Het onderzochte asbestverdachte plaatmateriaal van het maaiveld blijkt niet asbesthoudend te zijn.

Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes op deellocatie A is het uitvoeren van een nader onderzoek van asbest in bodem noodzakelijk geacht om de ernst en omvang van de asbestverontreiniging te bepalen.

Deellocatie B (Romneyloods)
Geconcludeerd kan worden dat de berekende concentraties in de grond in overeenstemming zijn met de vooraf geformuleerde hypothese dat de deellocatie als verdacht beschouwd kan worden. Er zijn in de bovengrond lichte verhogingen met zink en som PCB aangetoond. De interventiewaarde wordt niet overschreden. Geconcludeerd kan worden dat de gemeten concentraties in het grondwater in overeenstemming zijn met de vooraf opgestelde hypothese dat de locatie verdacht is. In het grondwater is een lichte verontreiniging met barium aangetoond. Het uitvoeren van een aanvullend of nader onderzoek is niet noodzakelijk geacht op deellocatie B.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Tijdens de veldinspectie op deellocatie A is ter plaatse van de gesloopte schuurtjes asbestverdacht plaatmateriaal op het maaiveld aangetroffen, verder zijn er op de twee deellocaties geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

Deellocatie A (weiland en paardenbak)

In het opgeboorde bodemmateriaal zijn plaatselijk bijmengingen met baksteen en beton waargenomen. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes is menggranulaat in de bodem aangetroffen. Deze laag menggranulaat betreft geen bodem en is derhalve in onderhavig onderzoek niet onderzocht.

Asbest

Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes is een verhoogd gehalte aan asbest in de fijne fractie aangetoond (meer dan de helft van de interventiewaarde 100 mg/k.g. d.s). In de grove fractie van de uitgegraven inspectiegaten is geen asbest verdacht materiaal waargenomen. Het onderzochte plaatmateriaal op het maaiveld blijkt niet asbesthoudend te zijn.

Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes op deellocatie A dient een nader onderzoek naar asbest in bodem uitgevoerd te worden om de ernst en omvang van de asbestverontreiniging vast te stellen. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes en de directe omgeving zijn zonder instemming van de bevoegde overheid geen grondroerende werkzaamheden toegestaan (graven of andere grondbewerking) vanwege de nog niet nader ingekaderde bodemverontreiniging.

Bodem

Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met barium.

Het uitvoeren van een aanvullend of nader bodemonderzoek ten aanzien van de milieu hygiënische kwaliteit is gelet op de aangetroffen componenten en concentraties niet noodzakelijk geacht.

Deellocatie B (Romneyloods)

In het opgeboorde bodemmateriaal zijn plaatselijk bijmengingen met baksteen en beton waargenomen. Ter plaatse van de boringen B01, B03, B05 en B07 is menggranulaat in de bodem aangetroffen. Deze laag menggranulaat betreft geen bodem en is derhalve in onderhavig onderzoek niet onderzocht.

Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met barium.

Op het maaiveld van deellocatie B zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen. De aangetroffen bijmengingen met menggranulaat in boringen B01, B03, B05 en B07 zijn als asbestverdacht te beschouwen. Het voorliggende onderzoek doet echter geen bindende uitspraak over de aan- of afwezigheid van asbest in de bodem binnen deellocatie B.

Om de aanwezigheid van asbest ter plaatse uit te sluiten wordt geadviseerd een verkennend onderzoek naar asbest uit te voeren.

Algemeen wordt opgemerkt dat asbestverontreinigingen vaak door menselijk handelen veroorzaakt worden en daardoor vaak heterogeen verspreid zijn in de bodem aanwezig kunnen zijn. Dit wil zeggen dat de aan- of afwezigheid van asbest per kubieke meter sterk kan verschillen. Het bereikte resultaat is derhalve niet uitsluitend afhankelijk van de inspanning en ervaring van het onderzoeksbureau, maar ook van factoren die buiten onze invloedsfeer vallen. Hierop dient men bij grondwerkzaamheden altijd alert te zijn. Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast.

Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodemkwaliteit in combinatie met specifiek de bodemvoorschriften bij milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het omgevingsplan (met bodemkwaliteitskaart) van toepassing.

Bijlage 1

Topografische overzichtskaart



BEBOUWING
a bebouwd gebied
b gebouwen
c hoogbouw
d kas

WEGEN
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
voetgangersgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
viaduct
aquaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

SPOORWEGEN
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: meersporig
a station b spoorweg in tunnel
tramweg
a sneltram b sneltramhalte
a metro bovengronds
b metrostation

HYDROGRAFIE
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b stuwen
c koedam
a duiker b grondduiker
c afsluitbare duiker

BODEMGEBRUIK
a grasland met sloten
b akkerland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f grasland met populierenopstand
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m drasland, moeras
n rietland
o dodenakker, begraafplaats
p overig bodemgebruik

OVERIGE SYMBOLEN
a religieus gebouw
b toren, hoge koepel
c religieus gebouw met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis
b postkantoor
c politiebureau
d wegwijzer
a kapel
b kruis
c vlampijp
d telescoop
a windmolen
b waterradmolen
c windmotor
d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed
b monument
c gemaal
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
a paal b grenspunt c boom
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

Bijlage 2

Foto’s onderzoekslocatie



Foto 1



Foto 2



Foto 3



Foto 4



Foto 5



Foto 6



Foto 7



Foto 8



Foto 9



Foto 10



Foto 11



Foto 12

Bijlage 3

Situatietekening onderzoekslocatie met boorpunten en asbestinpectiegaten

142000 142100 142200

379300 379200

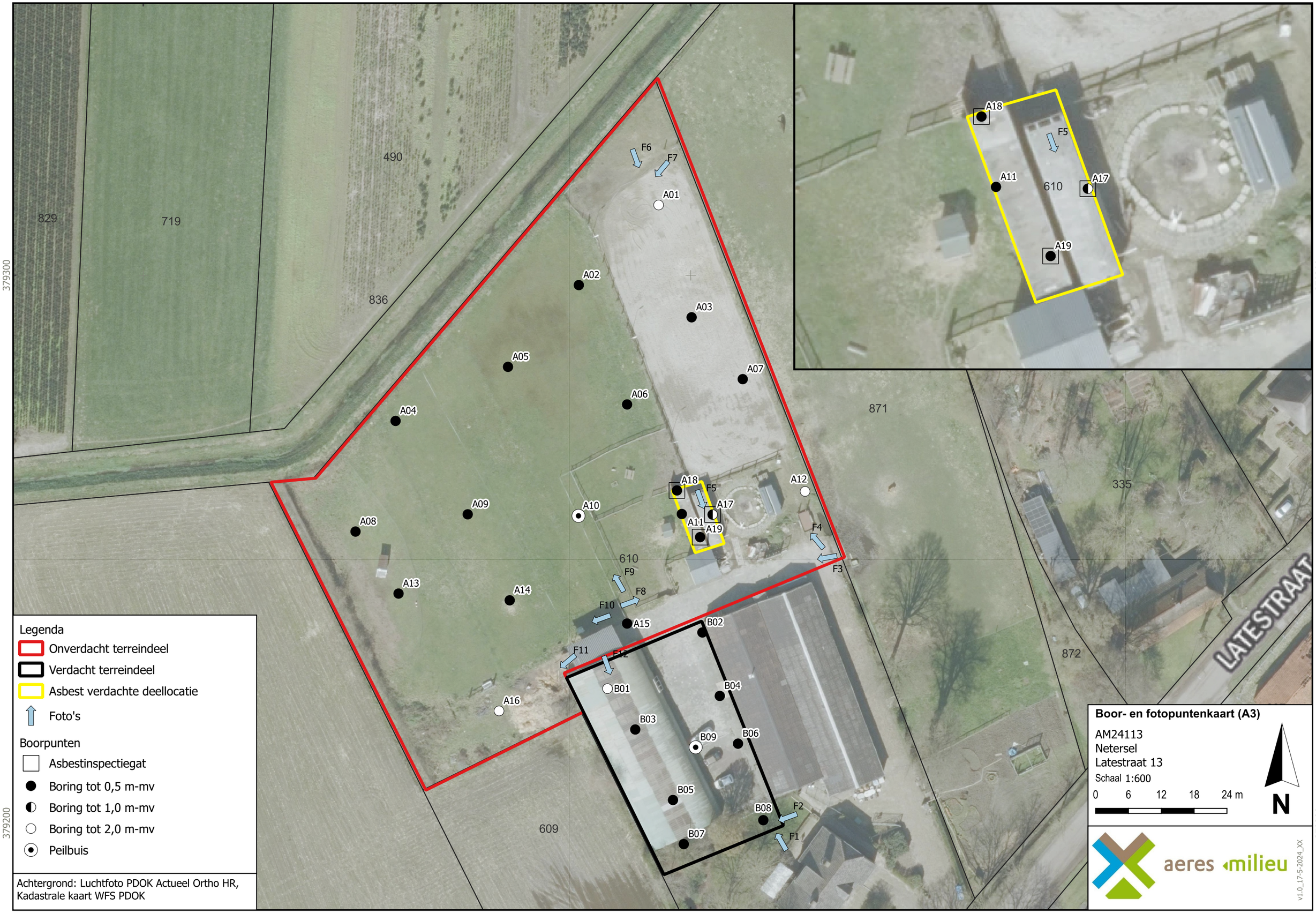

Legenda

- Onverdacht terreindeel
- Verdacht terreindeel
- Asbest verdachte deellocatie
- Foto's

Boorpunten

- Asbestinspectiegat
- Boring tot 0,5 m-mv
- Boring tot 1,0 m-mv
- Boring tot 2,0 m-mv
- Peilbuis

Achtergrond: Luchtfoto PDOK Actueel Ortho HR, Kadastrale kaart WFS PDOK

Boor- en fotopuntenkaart (A3)

AM24113
Netersel
Latestraat 13
Schaal 1:600

0 6 12 18 24 m

N

aeres milieu

v1.0_17-5-2024_XX

Bijlage 4

Boorprofielen en foto’s asbestinspectiegaten

Boring: A01

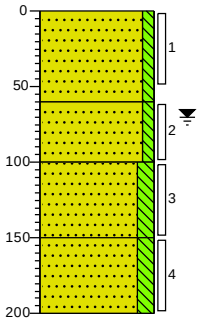

0 erf
Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
60
Zand matig fijn, zwak siltig, bruingrijs, Edelmanboor
100
Zand matig fijn, matig siltig, sporen roest, licht oranjegrijs, Edelmanboor
150
Zand matig fijn, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
200

Boring: A02

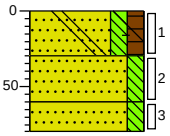

0 gras
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, sporen baksteen, sporen beton, donkerbruin, Edelmanboor
30
60 Zand matig fijn, matig siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
80
Zand matig fijn, matig siltig, donkerbruin, Edelmanboor

Boring: A03

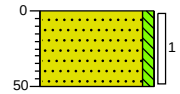

0 erf
Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
50

Boring: A04

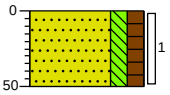

0 gras
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50

Boring: A05

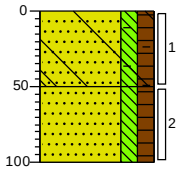

0 gras
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
50
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
100

Boring: A06

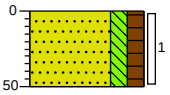

0 gras
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donkerbruin, Edelmanboor
50

Boring: A07

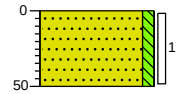

0 erf
Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
50

Boring: A08

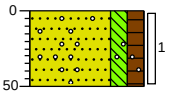

0 gras
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen grind, donkerbruin, Edelmanboor
50

Projectnaam: Latestraat 13, Netersel

Projectcode: AM24113 **Opdrachtgever: Reland**

Boring: A09

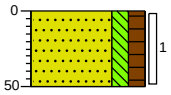

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

50

Boring: A10

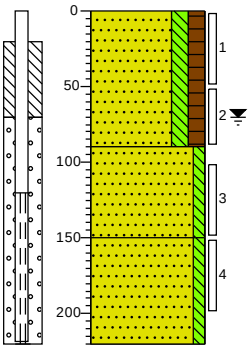

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donkerbruin, Edelmanboor

90

Zand matig fijn, zwak siltig, bruinbeige, Edelmanboor

150

Zand matig fijn, zwak siltig, neutraalgrijs, Zuigerboor handmatig

220

Boring: A11

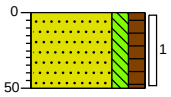

0 erf

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

50

Boring: A12

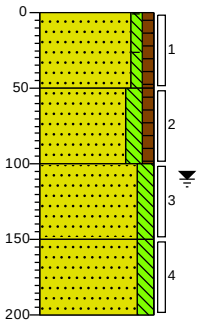

0 gras

Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen baksteen, lichtbruin, Edelmanboor

50

Zand matig fijn, matig siltig, zwak humeus, neutraalbruin, Edelmanboor

100

Zand matig fijn, matig siltig, bruingrijs, Edelmanboor

150

Zand matig fijn, matig siltig, neutraalgrijs, Zuigerboor handmatig

200

Boring: A13

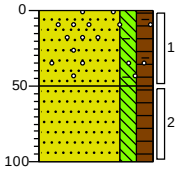

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen grind, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor

50

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

100

Boring: A14

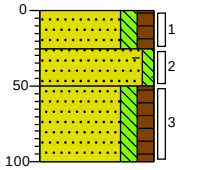

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donkerbruin, Edelmanboor

25

Zand matig fijn, zwak siltig, sporen roest, sporen baksteen, grijsgeel, Edelmanboor

50

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donker, Edelmanboor

100

Boring: A15

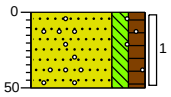

0 erf

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen grind, donkerbruin, Edelmanboor, Zwak lichtgrijs fijn zand

50

Boring: A16

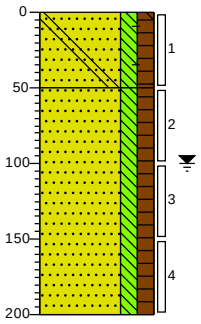

0 erf

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, sporen beton, donkerbruin, Edelmanboor

50

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

200

Projectnaam: Latestraat 13, Netersel

Projectcode: AM24113

Opdrachtgever: Reland

Boring: A17

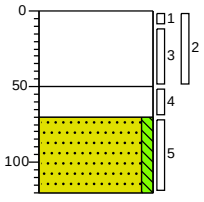

0	puin
50	Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, neutraalbruin, Graven, %>20mm =ca. 30% (ca. 4,6kg)
70	Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor
120	Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor

Boring: A18

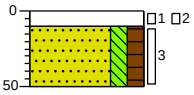

0	puin
10	Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, neutraalbruin, Graven, %>20mm =ca. 30% (ca. 4 kg)
50	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Graven, %>20mm =ca. 20% (ca. 1kg)

Boring: A19

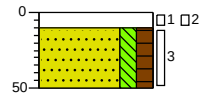

0	puin
10	Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, neutraalbruin, Graven, %>20mm =ca. 20% (ca. 1kg)
50	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Graven

Boring: ABV-1

1	

Boring: B01

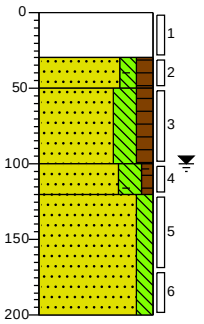

0	puin
30	Sterk zandhoudend, uiterst menggranulaat houdend, donkerbruin, Graven
50	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor
100	Zand matig fijn, sterk siltig, matig humeus, donker zwartbruin, Edelmanboor
120	Zand matig fijn, sterk siltig, zwak humeus, sporen baksteen, donker paarsbruin, Edelmanboor
200	Zand matig fijn, matig siltig, neutraalbeige, Edelmanboor

Boring: B02

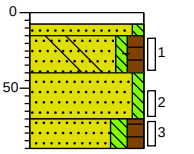

0	tegel
8	
15	Zand matig fijn, zwak siltig, beigegrijs, Edelmanboor
40	Zand matig fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
70	Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
90	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

Boring: B03

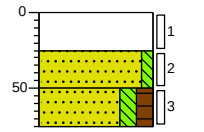

0	erf
25	Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, donkerbruin, Graven
50	Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
75	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

Boring: B04

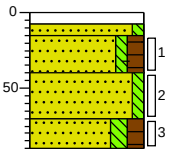

0	tegel
8	
15	Zand matig fijn, zwak siltig, beigegrijs, Edelmanboor
40	Zand matig fijn, zwak siltig, matig humeus, zwak baksteenhoudend, zwak betonhoudend, donker grijsbruin, Edelmanboor
70	Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
90	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donker grijsbruin, Edelmanboor

Projectnaam: Latestraat 13, Netersel

Projectcode: AM24113

Opdrachtgever: Reland

Boring: B05

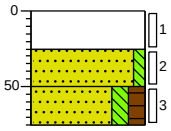

0	erf
25	Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, donkerbruin, Graven
50	Zand matig fijn, zwak siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
75	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor

Boring: B06

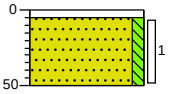

0	tegel
5	Zand matig fijn, zwak siltig, licht geelgrijs, Edelmanboor, Sterk donkerbruin fijn zand
50	

Boring: B07

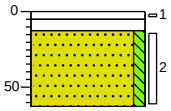

0	erf
13	Uiterst menggranulaat houdend, sterk zandhoudend, donkerbruin, Edelmanboor
63	Klinker
	Zand matig fijn, zwak siltig, neutraal bruinbeige, Edelmanboor

Boring: B08

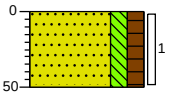

0	tuin
	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
50	

Boring: B09

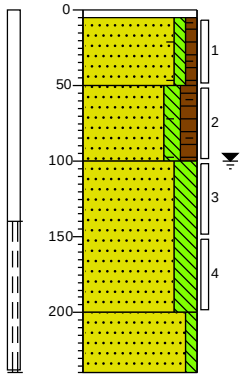

0	tegel
5	
	Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen baksteen, neutraalbruin, Edelmanboor
50	
	Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen baksteen, donkerbruin, Edelmanboor
100	
	Zand matig fijn, sterk siltig, lichtgrijs, Edelmanboor
200	
	Zand matig grof, zwak siltig, neutraalgrijs, Zuigerboor handmatig
240	

Projectnaam: Latestraat 13, Netersel

Projectcode: AM24113

Opdrachtgever: Reland

Legenda (conform NEN 5104)

grind

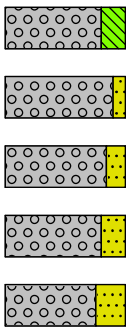

Grind, siltig

Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

zand

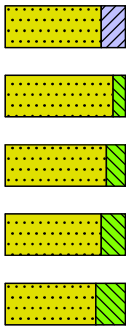

Zand, kleïig

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

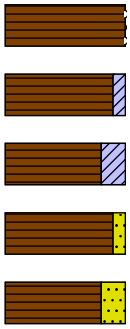

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleïig

Veen, sterk kleïig

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

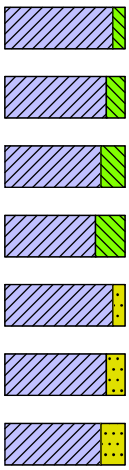

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

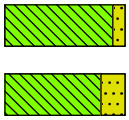

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

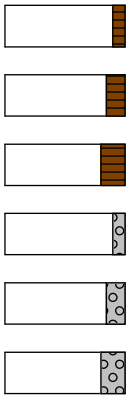

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters



geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

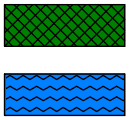

slib

water

peilbuis

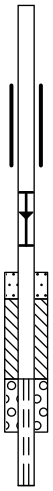

blinde buis

casing

hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand

zand afdichting

bentoniet/mikoliet/klei afdichting

grind afdichting

filter



ABG 17



ABG 18



ABG 19

Bijlage 5

Verklaring veldmedewerker

VERKLARING

Hierbij verklaar ik (ondergetekende) dat de veldwerkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever zijn uitgevoerd conform de eisen van de BRL 2000 en de bijbehorende protocollen.

Projectnummer	AM24113
Onderzoekslocatie	Latestraat 13 te Netersel
Opdrachtgever	Reland
Afwijkingen van BRL 2000 (protocol)	☑ Nee ☐ Ja, aard en motivatie afwijkingen beschrijven
Uitvoering werkzaamheden protocol 2001 en 2018	23-03-2024 Dhr. H. van den Tillaar
Uitvoering werkzaamheden protocol 2002	14-05-2024 Dhr. L. Koomen

Gecertificeerd monsternemer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

H. van den Tillaar

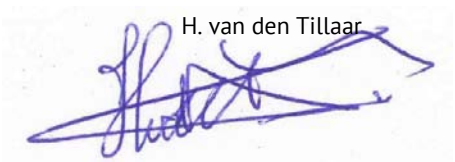

L. Koomen



Bijlage 6

Analyserapport asbestverdachte materiaalmonster

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13, Netersel
Uw projectnummer	: AM24113
SGS rapportnummer	: 14079299, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: A99U2W2N

Rotterdam, 13-05-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,



René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079299 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdacht	ABV-1 ABV-1 (0-1)

Analyse	Eenheid	Q	001
ASBESTONDERZOEK			
aangeleverd materiaal	g		115.4
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK			
asbestresultaten	-	Q	zie bijlage

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079299 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Monster beschrijvingen

001 * Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %).
Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079299 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	P5309580	08-05-2024	08-05-2024	ALC299

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14079299-001
Datum analyse: 13-05-2024
Projectnummer: AM24113
Projectnaam: AM24113
Monsteromschrijving: ABV-1 ABV-1 (0-1)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	3	115.3872	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totalen		Serpentijn Amfibool				<0.1 <0.1	<0.1 <0.1	<0.1 <0.1

Bijlage 7

Analyserapport grondmengmonsters asbest (fijne fractie)

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13, Netersel
Uw projectnummer	: AM24113
SGS rapportnummer	: 14079366, versienummer: 2. Gewijzigd rapport
Rapport-verificatienummer	: 1P1QMF98

Rotterdam, 13-05-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 4 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079366 - 2	Rapportagedatum	13-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdachte grond AS3000	ABM1

Analyse	Eenheid	Q	001
VOORBEREIDENDE RESULTATEN			
totaal aangeleverd monster	kg		11.94
in behandeling genomen gewicht	kg		11.94
Mengmonster samengesteld			nee
totaal gewicht <20 mm na drogen	g		10379
droge stof	gew.-%		87.2
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK			
gemeten totaal asbestconcentratie	mg/kgds	S	97
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	S	97
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2
ondergrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	77
bovengrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	120
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	S	97
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2
berekende bepalingsgrens	mg/kgds	S	0.99
gewogen asbestconcentratie	mg/kgds	S	96.7

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079366 - 2	Rapportagedatum	13-05-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
totaal aangeleverd monster	Asbestverdachte grond AS3000	AS3070-1 en NEN 5898
totaal gewicht <20 mm na drogen	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
droge stof	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten totaal asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
ondergrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
bovengrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
berekende bepalingsgrens	Asbestverdachte grond AS3000	Idem

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E5629896	08-05-2024	07-05-2024	ALC295

Rapport opmerkingen

* Nieuwe master na extra controle

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898

SGSnummer: 14079366-001
Datum analyse: 13-05-2024
Projectnummer: AM24113
Projectnaam: AM24113

Monsteromschrijving: ABM1

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	97	77	120
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	97	77	120
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	97	77	120
berekende bepalingsgrens	0.99		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	96.7	77.3	116
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	10406	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	10379	g
totaal gewicht voor drogen	11936	g
droge stof	87.2	gew.-%

Analyseresultaten

Soort materiaal	Hechtgebondenheid ***	Chrysotiel % (m/m)	Amosiet % (m/m)	Crocidoliet % (m/m)	Anthophylliet %(m/m)	Tremoliet % (m/m)	Actinoliet % (m/m)
Plaat	hechtgebonden	10-15	-	-	-	-	-

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	27	100														
8-20	363	100	X						Plaat	3	6.6110	79.620		63.696	95.544	
4-8	185	100	X						Plaat	7	1.3830	16.656		13.325	19.987	
2-4	128	100	X						Plaat	3	0.0365	0.440		0.352	0.528	
1-2	163	31.5														0.5
0.5-1	417	7.7														0.5
<0.5	9124															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.

** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN5898:2015.

*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN5898:2015.

**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Bijlage 8

Toetsingstabellen en analyserapport grond(meng)monsters

Toetsing volgens Terralndex, module T.101-Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage B, tabel 1 Rbk 2022, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 10:48)

Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113	AM24113	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMA1 A02 (0-30) A05	MMA2 A04 (0-50) A06	MMA3 A01 (60-100) A
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse industrie**	**Klasse industrie**	**Klasse landbouw/natuur**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-	Ja		-
droge stof	%	86.3	**86.3**		82.1	**82.1**		82.8	**82.8**	
gewicht artefacten	g	<1			<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	1.6	**1.6**		2.8	**2.8**		0.6	**0.6**	
KORRELGROOTTEVERDELING										
lutum (bodem)	% vd DS	3.4	**3.4**		2.1	**2.1**		4.4	**4.4**	
METALEN										
barium^{+}	mg/kg	34	**112**	--	32	**122**	--	<20	**41.7**	--
cadmium	mg/kg	0.22	**0.371**	<=L/N	0.28	**0.464**	<=L/N	<0.2	**0.232**	<=L/N
kobalt	mg/kg	<3	**6.4**	<=L/N	<3	**7.3**	<=L/N	<3	**5.85**	<=L/N
koper	mg/kg	23	**45.4**	WO	17	**34.1**	<=L/N	5.8	**11.1**	<=L/N
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0492**	<=L/N	<0.05	**0.0499**	<=L/N	<0.05	**0.0484**	<=L/N
lood	mg/kg	34	**52.2**	WO	25	**38.7**	<=L/N	<10	**10.5**	<=L/N
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N
nikkel	mg/kg	4.0	**10.4**	<=L/N	<4	**8.1**	<=L/N	4.1	**9.97**	<=L/N
zink	mg/kg	170	**377**	IN	94	**218**	IN	23	**48.6**	<=L/N
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.03	**0.03**	-	<0.01	**0.007**	-
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.10	**0.1**	-	0.10	**0.1**	-	0.02	**0.02**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.05	**0.05**	-	<0.01	**0.007**	-
chryseen	mg/kg	0.05	**0.05**	-	0.06	**0.06**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	0.03	**0.03**	-	0.04	**0.04**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.07	**0.07**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.05	**0.05**	-	0.07	**0.07**	-	<0.01	**0.007**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.07	**0.07**	-	<0.01	**0.007**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.424	**0.424**	<=L/N	0.504	**0.504**	<=L/N	0.083	**0.083**	<=L/N
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)										
PCB 28	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**3.5**	-	1.1	**3.93**	-	<1	**3.5**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**24.5**	<=L/N	5.3	**18.9**	<=L/N	4.9	**24.5**	<=L/N
MINERALE OLIE										
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**17.5**	--	<5	**12.5**	--	<5	**17.5**	--
fractie C12-C22	mg/kg	<5	**17.5**	--	7	**25**	--	<5	**17.5**	--
fractie C22-C30	mg/kg	9	**45**	--	8	**28.6**	--	<5	**17.5**	--
fractie C30-C40	mg/kg	7	**35**	--	<5	**12.5**	--	<5	**17.5**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**70**	<=L/N	<20	**50**	<=L/N	<20	**70**	<=L/N

Monstercode	Monsteromschrijving
14079290-001	*MMA1 A02 (0-30) A05 (0-50) A12 (0-50) A13 (0-50) A16 (0-50)*
14079290-002	*MMA2 A04 (0-50) A06 (0-50) A08 (0-50) A09 (0-50) A10 (0-50) A11 (0-50) A14 (0-25) A15 (0-50)*
14079290-003	*MMA3 A01 (60-100) A01 (100-150) A01 (150-200) A02 (60-80) A10 (100-150) A10 (150-200) A12 (100-150) A12 (150-200)*

Toetsing volgens Terralndex, module T.101-Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage B, tabel 1 Rbk 2022, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 10:48)

Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMA4 A05 (50-100) A	MMAPCB A17 (0-10) A
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse landbouw/natuur**	**Klasse wonen**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-
droge stof	%	82.8	**82.8**		85.1	**85.1**	
gewicht artefacten	g	<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%		**2.4**		2.4	**2.4**	
organische stof (gloeiverlies)	%	2.4	**2.4**			**2.4**	
KORRELGROOTTEVERDELING							
lutum (bodem)	% vd DS	3.0	**3.0**		2.1	**2.1**	
METALEN							
barium^{+}	mg/kg	<20	**48.2**	--			
cadmium	mg/kg	0.24	**0.4**	<=L/N			
kobalt	mg/kg	<3	**6.65**	<=L/N			
koper	mg/kg	11	**21.7**	<=L/N			
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0493**	<=L/N			
lood	mg/kg	11	**16.9**	<=L/N			
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=L/N			
nikkel	mg/kg	<4	**7.54**	<=L/N			
zink	mg/kg	36	**80.5**	<=L/N			
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN							
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
fenantreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
fluoranteen	mg/kg	0.01	**0.01**	-			
benzo(a)antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
chryseen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
benzo(a)pyreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.073	**0.073**	<=L/N			
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)							
PCB 28	ug/kg	<1	**2.92**	-	<1	**2.92**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**2.92**	-	<1	**2.92**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.2	**5**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**2.92**	-	<1	**2.92**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.2	**5**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.1	**4.58**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.5	**6.25**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**20.4**	<=L/N	7.1	**29.6**	WO
MINERALE OLIE							
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**14.6**	--			
fractie C12-C22	mg/kg	6	**25**	--			
fractie C22-C30	mg/kg	<5	**14.6**	--			
fractie C30-C40	mg/kg	<5	**14.6**	--			
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**58.3**	<=L/N			

Monstercode	Monsteromschrijving
14079290-004	*MMA4 A05 (50-100) A10 (50-90) A12 (50-100) A13 (50-100) A14 (50-100) A16 (50-100)*
14079290-005	*MMAPCB A17 (0-10) A18 (0-10) A19 (0-10)*

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
TC	*Toetsoordeel toetsingsmodule*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte bij invulling van de zorgplicht worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
°	*Er staan twee interventie waardes beschreven voor kwik in grond in de circulaire bodemsanering (per 1 juli 2013); 4 mg/kg d.s. voor organisch kwik en 36 mg/kg d.s. voor anorganisch kwik. Het analyse resultaat is het gehalte aan kwik. Er kan daarin geen verder onderscheid worden gemaakt tussen de twee soorten. Voor deze toetsing wordt de eis van 36 mg/kg d.s. gehanteerd.*
<=L/N	*Kleiner dan of gelijk aan de Kwaliteitseis landbouw / natuur*
WO	*Kwaliteitseis wonen*
IN	*Kwaliteitseis industrie*
MV	*Kwaliteitseis matig verontreinigd*
SV	*Kwaliteitseis sterk verontreinigd*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Kleur informatie

Geel	*Wonen of Licht verontreinigd*
Oranje	*Industrie*
Rood	*Matig verontreinigd*
Paars	*Sterk verontreinigd of Interventiewaarde*

Normenblad
Toetskeuze: T.101: Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

Analyse	Eenheid	L/N	WO	IND	MV	SV
METALEN						
cadmium	mg/kg	0.6	1.2	4.3	13	>13
kobalt	mg/kg	15	35	190	190	>190
koper	mg/kg	40	54	190	190	>190
kwik°	mg/kg	0.15	0.83	4.8	36	>36
lood	mg/kg	50	210	530	530	>530
molybdeen	mg/kg	1.5	88	190	190	>190
nikkel	mg/kg	35	39	100	100	>100
zink	mg/kg	140	200	720	720	>720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	1.5	6.8	40	40	>40
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	20	40	500	1000	>1000
MINERALE OLIE						
totaal olie C10 - C40	mg/kg	190	190	500	5000	>5000

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
L/N	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse landbouw / natuur
WO	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse wonen
IN	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse industrie
MV	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse matig verontreinigd
SV	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse sterk verontreinigd

Toetsing volgens Terralndex, module T.130-Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem)
(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage IIA van het Bal, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 10:51)
Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113	AM24113	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMA1 A02 (0-30) A05	MMA2 A04 (0-50) A06	MMA3 A01 (60-100) A
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Voldoet aan Interventiewaarde**	**Voldoet aan Interventiewaarde**	**Voldoet aan Interventiewaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-	Ja		-
droge stof	%	86.3	**86.3**		82.1	**82.1**		82.8	**82.8**	
gewicht artefacten	g	<1			<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	1.6	**1.6**		2.8	**2.8**		0.6	**0.6**	
KORRELGROOTTEVERDELING										
lutum (bodem)	% vd DS	3.4	**3.4**		2.1	**2.1**		4.4	**4.4**	
METALEN										
barium^{+}	mg/kg	34	**112**	--	32	**122**	--	<20	**41.7**	--
cadmium	mg/kg	0.22	**0.371**	<=I	0.28	**0.464**	<=I	<0.2	**0.232**	<=I
kobalt	mg/kg	<3	**6.4**	<=I	<3	**7.3**	<=I	<3	**5.85**	<=I
koper	mg/kg	23	**45.4**	<=I	17	**34.1**	<=I	5.8	**11.1**	<=I
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0492**	<=I	<0.05	**0.0499**	<=I	<0.05	**0.0484**	<=I
lood	mg/kg	34	**52.2**	<=I	25	**38.7**	<=I	<10	**10.5**	<=I
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=I	<1.5	**1.05**	<=I	<1.5	**1.05**	<=I
nikkel	mg/kg	4.0	**10.4**	<=I	<4	**8.1**	<=I	4.1	**9.97**	<=I
zink	mg/kg	170	**377**	<=I	94	**218**	<=I	23	**48.6**	<=I
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.03	**0.03**	-	<0.01	**0.007**	-
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.10	**0.1**	-	0.10	**0.1**	-	0.02	**0.02**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.05	**0.05**	-	<0.01	**0.007**	-
chryseen	mg/kg	0.05	**0.05**	-	0.06	**0.06**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	0.03	**0.03**	-	0.04	**0.04**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.07	**0.07**	-	<0.01	**0.007**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.05	**0.05**	-	0.07	**0.07**	-	<0.01	**0.007**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.07	**0.07**	-	<0.01	**0.007**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.424	**0.424**	<=I	0.504	**0.504**	<=I	0.083	**0.083**	<=I
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)										
PCB 28	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**3.5**	-	1.1	**3.93**	-	<1	**3.5**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**2.5**	-	<1	**3.5**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**24.5**	<=I	5.3	**18.9**	<=I	4.9	**24.5**	<=I
MINERALE OLIE										
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**17.5**	--	<5	**12.5**	--	<5	**17.5**	--
fractie C12-C22	mg/kg	<5	**17.5**	--	7	**25**	--	<5	**17.5**	--
fractie C22-C30	mg/kg	9	**45**	--	8	**28.6**	--	<5	**17.5**	--
fractie C30-C40	mg/kg	7	**35**	--	<5	**12.5**	--	<5	**17.5**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**70**	<=I	<20	**50**	<=I	<20	**70**	<=I

Monstercode	Monsteromschrijving
14079290-001	*MMA1 A02 (0-30) A05 (0-50) A12 (0-50) A13 (0-50) A16 (0-50)*
14079290-002	*MMA2 A04 (0-50) A06 (0-50) A08 (0-50) A09 (0-50) A10 (0-50) A11 (0-50) A14 (0-25) A15 (0-50)*
14079290-003	*MMA3 A01 (60-100) A01 (100-150) A01 (150-200) A02 (60-80) A10 (100-150) A10 (150-200) A12 (100-150) A12 (150-200)*

Toetsing volgens Terralndex, module T.130-Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem)
(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage IIA van het Bal, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 10:51)
Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMA4 A05 (50-100) A	MMAPCB A17 (0-10) A
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Voldoet aan Interventiewaarde**	**Voldoet aan Interventiewaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-
droge stof	%	82.8	**82.8**		85.1	**85.1**	
gewicht artefacten	g	<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%		**2.4**		2.4	**2.4**	
organische stof (gloeiverlies)	%	2.4	**2.4**			**2.4**	
KORRELGROOTTEVERDELING							
lutum (bodem)	% vd DS	3.0	**3.0**		2.1	**2.1**	
METALEN							
barium^{+}	mg/kg	<20	**48.2**	--			
cadmium	mg/kg	0.24	**0.4**	<=I			
kobalt	mg/kg	<3	**6.65**	<=I			
koper	mg/kg	11	**21.7**	<=I			
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0493**	<=I			
lood	mg/kg	11	**16.9**	<=I			
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=I			
nikkel	mg/kg	<4	**7.54**	<=I			
zink	mg/kg	36	**80.5**	<=I			
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN							
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
fenantreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
fluoranteen	mg/kg	0.01	**0.01**	-			
benzo(a)antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
chryseen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
benzo(a)pyreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-			
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.073	**0.073**	<=I			
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)							
PCB 28	ug/kg	<1	**2.92**	-	<1	**2.92**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**2.92**	-	<1	**2.92**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.2	**5**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**2.92**	-	<1	**2.92**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.2	**5**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.1	**4.58**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**2.92**	-	1.5	**6.25**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**20.4**	<=I	7.1	**29.6**	<=I
MINERALE OLIE							
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**14.6**	--			
fractie C12-C22	mg/kg	6	**25**	--			
fractie C22-C30	mg/kg	<5	**14.6**	--			
fractie C30-C40	mg/kg	<5	**14.6**	--			
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**58.3**	<=I			

Monstercode	Monsteromschrijving
14079290-004	*MMA4 A05 (50-100) A10 (50-90) A12 (50-100) A13 (50-100) A14 (50-100) A16 (50-100)*
14079290-005	*MMAPCB A17 (0-10) A18 (0-10) A19 (0-10)*

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
TC	*Toetsoordeel toetsingsmodule*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte bij invulling van de zorgplicht worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
<=I	*<= Interventiewaarde*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Kleur informatie

Paars	*> Interventiewaarde*

Normenblad
Toetskeuze: T.130: Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem)

Analyse	Eenheid	I
METALEN		
cadmium	mg/kg	13
kobalt	mg/kg	190
koper	mg/kg	190
kwik	mg/kg	36
lood	mg/kg	530
molybdeen	mg/kg	190
nikkel	mg/kg	100
zink	mg/kg	720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN		
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	40
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)		
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	1000
MINERALE OLIE		
totaal olie C10 - C40	mg/kg	5000

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
I	= Interventiewaarde bodemkwaliteit

Toetsing volgens Terralndex, module T.101-Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage B, tabel 1 Rbk 2022, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 15:14)

Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113	AM24113	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMB1 B02 (15-40) B0	MMB2 B01 (30-50) B0	MMB3 B03 (25-50) B0
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse industrie**	**Klasse landbouw/natuur**	**Klasse landbouw/natuur**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-	Ja		-
droge stof	%	84.9	**84.9**		88.0	**88**		90.3	**90.3**	
gewicht artefacten	g	<1			<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	1.9	**1.9**		1.5	**1.5**		0.9	**0.9**	
KORRELGROOTTEVERDELING										
lutum (bodem)	% vd DS	2.6	**2.6**		2.9	**2.9**		<2	**<2**	
METALEN										
barium⁺	mg/kg	41	**148**	--	<20	**48.8**	--	<20	**54.2**	--
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.239**	<=L/N	0.22	**0.374**	<=L/N	<0.2	**0.241**	<=L/N
kobalt	mg/kg	<3	**6.93**	<=L/N	<3	**6.72**	<=L/N	<3	**7.38**	<=L/N
koper	mg/kg	10	**20.3**	<=L/N	9.8	**19.7**	<=L/N	<5	**7.24**	<=L/N
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0498**	<=L/N	<0.05	**0.0496**	<=L/N	<0.05	**0.0503**	<=L/N
lood	mg/kg	16	**24.9**	<=L/N	23	**35.6**	<=L/N	<10	**11**	<=L/N
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N	<1.5	**1.05**	<=L/N
nikkel	mg/kg	7.8	**21.7**	<=L/N	<4	**7.6**	<=L/N	5.9	**17.2**	<=L/N
zink	mg/kg	64	**147**	WO	77	**175**	WO	23	**54.6**	<=L/N
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.03	**0.03**	-	0.03	**0.03**	-
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.17	**0.17**	-	0.08	**0.08**	-	0.10	**0.1**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	0.07	**0.07**	-	0.03	**0.03**	-	0.03	**0.03**	-
chryseen	mg/kg	0.08	**0.08**	-	0.04	**0.04**	-	0.03	**0.03**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.02	**0.02**	-	0.02	**0.02**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.08	**0.08**	-	0.04	**0.04**	-	0.03	**0.03**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.03	**0.03**	-	0.02	**0.02**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.03	**0.03**	-	0.02	**0.02**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.634	**0.634**	<=L/N	0.314	**0.314**	<=L/N	0.294	**0.294**	<=L/N
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)										
PCB 28	ug/kg	4.5	**22.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 52	ug/kg	1.8	**9**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 101	ug/kg	1.5	**7.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 118	ug/kg	2.2	**11**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 153	ug/kg	2.0	**10**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 180	ug/kg	1.4	**7**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	14.1	**70.5**	IN	4.9	**24.5**	<=L/N	4.9	**24.5**	<=L/N
MINERALE OLIE										
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
fractie C12-C22	mg/kg	12	**60**	--	7	**35**	--	6	**30**	--
fractie C22-C30	mg/kg	13	**65**	--	8	**40**	--	<5	**17.5**	--
fractie C30-C40	mg/kg	7	**35**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	30	**150**	<=L/N	<20	**70**	<=L/N	<20	**70**	<=L/N

Monstercode	Monsteromschrijving
14079355-001	*MMB1 B02 (15-40) B04 (15-40)*
14079355-002	*MMB2 B01 (30-50) B09 (5-50)*
14079355-003	*MMB3 B03 (25-50) B05 (25-50) B07 (13-63)*

Toetsing volgens Terraindex, module T.101-Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage B, tabel 1 Rbk 2022, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 15:14)

Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMB4 B01 (100-120)
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Klasse landbouw/natuur**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-
droge stof	%	81.4	**81.4**	
gewicht artefacten	g	<1		
aard van de artefacten	-	Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	2.7	**2.7**	
KORRELGROOTTEVERDELING				
lutum (bodem)	% vd DS	4.3	**4.3**	
METALEN				
barium⁺	mg/kg	<20	**42.1**	--
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.226**	<=L/N
kobalt	mg/kg	<3	**5.9**	<=L/N
koper	mg/kg	5.7	**10.7**	<=L/N
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0482**	<=L/N
lood	mg/kg	<10	**10.4**	<=L/N
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=L/N
nikkel	mg/kg	<4	**6.85**	<=L/N
zink	mg/kg	22	**46**	<=L/N
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.02	**0.02**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
chryseen	mg/kg	0.01	**0.01**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.01	**0.01**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.01	**0.01**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.092	**0.092**	<=L/N
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)				
PCB 28	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**2.59**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**18.1**	<=L/N
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**13**	--
fractie C12-C22	mg/kg	<5	**13**	--
fractie C22-C30	mg/kg	<5	**13**	--
fractie C30-C40	mg/kg	<5	**13**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**51.9**	<=L/N

Monstercode	Monsteromschrijving
14079355-004	*MMB4 B01 (100-120) B09 (50-100)*

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
TC	*Toetsoordeel toetsingsmodule*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte bij invulling van de zorgplicht worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
°	*Er staan twee interventie waardes beschreven voor kwik in grond in de circulaire bodemsanering (per 1 juli 2013); 4 mg/kg d.s. voor organisch kwik en 36 mg/kg d.s. voor anorganisch kwik. Het analyse resultaat is het gehalte aan kwik. Er kan daarin geen verder onderscheid worden gemaakt tussen de twee soorten. Voor deze toetsing wordt de eis van 36 mg/kg d.s. gehanteerd.*
<=L/N	*Kleiner dan of gelijk aan de Kwaliteitseis landbouw / natuur*
WO	*Kwaliteitseis wonen*
IN	*Kwaliteitseis industrie*
MV	*Kwaliteitseis matig verontreinigd*
SV	*Kwaliteitseis sterk verontreinigd*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Kleur informatie

Geel	*Wonen of Licht verontreinigd*
Oranje	*Industrie*
Rood	*Matig verontreinigd*
Paars	*Sterk verontreinigd of Interventiewaarde*

Normenblad
Toetskeuze: T.101: Beoordeling kwaliteitsklassen van grond en baggerspecie bij toepassen op of in de landbodem

Analyse	Eenheid	L/N	WO	IND	MV	SV
METALEN						
cadmium	mg/kg	0.6	1.2	4.3	13	>13
kobalt	mg/kg	15	35	190	190	>190
koper	mg/kg	40	54	190	190	>190
kwik°	mg/kg	0.15	0.83	4.8	36	>36
lood	mg/kg	50	210	530	530	>530
molybdeen	mg/kg	1.5	88	190	190	>190
nikkel	mg/kg	35	39	100	100	>100
zink	mg/kg	140	200	720	720	>720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	1.5	6.8	40	40	>40
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	20	40	500	1000	>1000
MINERALE OLIE						
totaal olie C10 - C40	mg/kg	190	190	500	5000	>5000

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
L/N	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse landbouw / natuur
WO	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse wonen
IN	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse industrie
MV	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse matig verontreinigd
SV	= Kwaliteitseis voor kwaliteitsklasse sterk verontreinigd

Toetsing volgens Terralndex, module T.130-Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem)
(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage IIA van het Bal, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 15:15)
Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113	AM24113	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMB1 B02 (15-40) B0	MMB2 B01 (30-50) B0	MMB3 B03 (25-50) B0
Monstersoort	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Voldoet aan Interventiewaarde**	**Voldoet aan Interventiewaarde**	**Voldoet aan Interventiewaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC	SR	BT	TC	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-	Ja		-	Ja		-
droge stof	%	84.9	**84.9**		88.0	**88**		90.3	**90.3**	
gewicht artefacten	g	<1			<1			<1		
aard van de artefacten	-	Geen			Geen			Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	1.9	**1.9**		1.5	**1.5**		0.9	**0.9**	
KORRELGROOTTEVERDELING										
lutum (bodem)	% vd DS	2.6	**2.6**		2.9	**2.9**		<2	**<2**	
METALEN										
barium⁺	mg/kg	41	**148**	--	<20	**48.8**	--	<20	**54.2**	--
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.239**	<=I	0.22	**0.374**	<=I	<0.2	**0.241**	<=I
kobalt	mg/kg	<3	**6.93**	<=I	<3	**6.72**	<=I	<3	**7.38**	<=I
koper	mg/kg	10	**20.3**	<=I	9.8	**19.7**	<=I	<5	**7.24**	<=I
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0498**	<=I	<0.05	**0.0496**	<=I	<0.05	**0.0503**	<=I
lood	mg/kg	16	**24.9**	<=I	23	**35.6**	<=I	<10	**11**	<=I
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=I	<1.5	**1.05**	<=I	<1.5	**1.05**	<=I
nikkel	mg/kg	7.8	**21.7**	<=I	<4	**7.6**	<=I	5.9	**17.2**	<=I
zink	mg/kg	64	**147**	<=I	77	**175**	<=I	23	**54.6**	<=I
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN										
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.03	**0.03**	-	0.03	**0.03**	-
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.17	**0.17**	-	0.08	**0.08**	-	0.10	**0.1**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	0.07	**0.07**	-	0.03	**0.03**	-	0.03	**0.03**	-
chryseen	mg/kg	0.08	**0.08**	-	0.04	**0.04**	-	0.03	**0.03**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	0.04	**0.04**	-	0.02	**0.02**	-	0.02	**0.02**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.08	**0.08**	-	0.04	**0.04**	-	0.03	**0.03**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.03	**0.03**	-	0.02	**0.02**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	0.06	**0.06**	-	0.03	**0.03**	-	0.02	**0.02**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.634	**0.634**	<=I	0.314	**0.314**	<=I	0.294	**0.294**	<=I
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)										
PCB 28	ug/kg	4.5	**22.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 52	ug/kg	1.8	**9**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 101	ug/kg	1.5	**7.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 118	ug/kg	2.2	**11**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 153	ug/kg	2.0	**10**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
PCB 180	ug/kg	1.4	**7**	-	<1	**3.5**	-	<1	**3.5**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	14.1	**70.5**	<=I	4.9	**24.5**	<=I	4.9	**24.5**	<=I
MINERALE OLIE										
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
fractie C12-C22	mg/kg	12	**60**	--	7	**35**	--	6	**30**	--
fractie C22-C30	mg/kg	13	**65**	--	8	**40**	--	<5	**17.5**	--
fractie C30-C40	mg/kg	7	**35**	--	<5	**17.5**	--	<5	**17.5**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	30	**150**	<=I	<20	**70**	<=I	<20	**70**	<=I

Monstercode	Monsteromschrijving
14079355-001	*MMB1 B02 (15-40) B04 (15-40)*
14079355-002	*MMB2 B01 (30-50) B09 (5-50)*
14079355-003	*MMB3 B03 (25-50) B05 (25-50) B07 (13-63)*

Toetsing volgens TerraIndex, module T.130-Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem)
(Toetsversie 1.0.0, regelgeving Bijlage IIA van het Bal, aanroep SIKB versie 14.8.0, lookup versie 14.8.0 toetsingsdatum: 14-05-2024 - 15:15)
Disclaimer: Dank voor het testen van Terraindex BETA. Deze output is indicatief en SGS draagt geen verantwoordelijkheid voor de nauwkeurigheid, volledigheid of toepasbaarheid. Gebruik is op eigen risico en verantwoordelijkheid. SGS is niet aansprakelijk voor eventuele schade door het gebruik van deze informatie.

Projectcode	AM24113
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel
Monsteromschrijving	MMB4 B01 (100-120)
Monstersoort	Grond (AS3000)
Monster conclusie	**Voldoet aan Interventiewaarde**

Analyse	Eenheid	SR	BT	TC
monster voorbehandeling		Ja		-
droge stof	%	81.4	**81.4**	
gewicht artefacten	g	<1		
aard van de artefacten	-	Geen		
organische stof (gloeiverlies)	%	2.7	**2.7**	
KORRELGROOTTEVERDELING				
lutum (bodem)	% vd DS	4.3	**4.3**	
METALEN				
barium⁺	mg/kg	<20	**42.1**	--
cadmium	mg/kg	<0.2	**0.226**	<=I
kobalt	mg/kg	<3	**5.9**	<=I
koper	mg/kg	5.7	**10.7**	<=I
kwik	mg/kg	<0.05	**0.0482**	<=I
lood	mg/kg	<10	**10.4**	<=I
molybdeen	mg/kg	<1.5	**1.05**	<=I
nikkel	mg/kg	<4	**6.85**	<=I
zink	mg/kg	22	**46**	<=I
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN				
naftaleen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
fenantreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
fluoranteen	mg/kg	0.02	**0.02**	-
benzo(a)antraceen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
chryseen	mg/kg	0.01	**0.01**	-
benzo(k)fluoranteen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
benzo(a)pyreen	mg/kg	0.01	**0.01**	-
benzo(ghi)peryleen	mg/kg	0.01	**0.01**	-
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg	<0.01	**0.007**	-
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	0.092	**0.092**	<=I
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)				
PCB 28	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 52	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 101	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 118	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 138	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 153	ug/kg	<1	**2.59**	-
PCB 180	ug/kg	<1	**2.59**	-
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	4.9	**18.1**	<=I
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	mg/kg	<5	**13**	--
fractie C12-C22	mg/kg	<5	**13**	--
fractie C22-C30	mg/kg	<5	**13**	--
fractie C30-C40	mg/kg	<5	**13**	--
totaal olie C10 - C40	mg/kg	<20	**51.9**	<=I

Monstercode	Monsteromschrijving
14079355-004	*MMB4 B01 (100-120) B09 (50-100)*

Verklaring kolommen

SR	*Resultaat op het analyserapport*
BT	*Berekend toetsresultaat (omgerekend naar standaard bodem). Bij organische stof en lutum staan de voor de toetsing gebruikte waarden.*
TC	*Toetsoordeel toetsingsmodule*

Verklaring toetsingsoordelen

-	*Geen toetsoordeel mogelijk*
--	*Heeft geen normwaarde, zorgplicht van toepassing*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
+	*De normen voor barium zijn ingetrokken. Indien er sprake is van verhoogde bariumgehalten ten opzichte van de natuurlijke achtergrond als gevolg van een antropogene bron, kan dit gehalte bij invulling van de zorgplicht worden beoordeeld op basis van de voormalige interventiewaarde voor barium van 625 mg/kg d.s (waterbodem) en de interventiewaarde voor landbodem van 920 mg/kg (landbodem).*
<=I	*<= Interventiewaarde*
>I	*Groter dan interventiewaarde*
>(ind)I	*INEV (Indicatieve interventiewaarde) wordt overschreden*
somIW>1	*Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie interventiewaarde > 1 (interventie factor)*
^	*Enkele parameters ontbreken in de som*

Kleur informatie

Paars *> Interventiewaarde*

Normenblad
Toetskeuze: T.130: Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem)

Analyse	Eenheid	I
METALEN		
cadmium	mg/kg	13
kobalt	mg/kg	190
koper	mg/kg	190
kwik	mg/kg	36
lood	mg/kg	530
molybdeen	mg/kg	190
nikkel	mg/kg	100
zink	mg/kg	720
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN		
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kg	40
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)		
som PCB (7) (0.7 factor)	ug/kg	1000
MINERALE OLIE		
totaal olie C10 - C40	mg/kg	5000

*	Indicatief niveau voor ernstige verontreiniging
Legenda normenblad	
I	= Interventiewaarde bodemkwaliteit

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13, Netersel
Uw projectnummer	: AM24113
SGS rapportnummer	: 14079290, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: 4X7YFV5R

Rotterdam, 13-05-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 9 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MMA1 A02 (0-30) A05 (0-50) A12 (0-50) A13 (0-50) A16 (0-50)
002	Grond (AS3000)	MMA2 A04 (0-50) A06 (0-50) A08 (0-50) A09 (0-50) A10 (0-50) A11 (0-50) A14 (0-25) A15 (0-50)
003	Grond (AS3000)	MMA3 A01 (60-100) A01 (100-150) A01 (150-200) A02 (60-80) A10 (100-150) A10 (150-200) A12 (100-150) A12 (150-200)
004	Grond (AS3000)	MMA4 A05 (50-100) A10 (50-90) A12 (50-100) A13 (50-100) A14 (50-100) A16 (50-100)
005	Grond (AS3000)	MMAPCB A17 (0-10) A18 (0-10) A19 (0-10)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
monster voorbehandeling		S	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
droge stof	gew.-%	S	86.3	82.1	82.8	82.8	85.1
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	1.6	2.8	0.6	2.4	
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S					2.4
KORRELGROOTTEVERDELING							
lutum (bodem)	% vd DS	S	3.4	2.1	4.4	3.0	2.1
METALEN							
barium	mg/kgds	S	34	32	<20	<20	
cadmium	mg/kgds	S	0.22	0.28	<0.2	0.24	
kobalt	mg/kgds	S	<3	<3	<3	<3	
koper	mg/kgds	S	23	17	5.8	11	
kwik	mg/kgds	S	<0.05	<0.05	<0.05	<0.05	
lood	mg/kgds	S	34	25	<10	11	
molybdeen	mg/kgds	S	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5	
nikkel	mg/kgds	S	4.0	<4	4.1	<4	
zink	mg/kgds	S	170	94	23	36	
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN							
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	
fenantreen	mg/kgds	S	0.04	0.03	<0.01	<0.01	
antraceen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	
fluoranteen	mg/kgds	S	0.10	0.10	0.02	0.01	
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.04	0.05	<0.01	<0.01	
chryseen	mg/kgds	S	0.05	0.06	<0.01	<0.01	
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.03	0.04	<0.01	<0.01	
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.06	0.07	<0.01	<0.01	
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.05	0.07	<0.01	<0.01	
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.04	0.07	<0.01	<0.01	
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.424 [1)]	0.504 [1)]	0.083 [1)]	0.073 [1)]	
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)							
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	1.2
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MMA1 A02 (0-30) A05 (0-50) A12 (0-50) A13 (0-50) A16 (0-50)
002	Grond (AS3000)	MMA2 A04 (0-50) A06 (0-50) A08 (0-50) A09 (0-50) A10 (0-50) A11 (0-50) A14 (0-25) A15 (0-50)
003	Grond (AS3000)	MMA3 A01 (60-100) A01 (100-150) A01 (150-200) A02 (60-80) A10 (100-150) A10 (150-200) A12 (100-150) A12 (150-200)
004	Grond (AS3000)	MMA4 A05 (50-100) A10 (50-90) A12 (50-100) A13 (50-100) A14 (50-100) A16 (50-100)
005	Grond (AS3000)	MMAPCB A17 (0-10) A18 (0-10) A19 (0-10)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	1.2
PCB 153	µg/kgds	S	<1	1.1	<1	<1	1.1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1	1.5
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]	5.3 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	7.1 [1)]
MINERALE OLIE							
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5	
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	7	<5	6	
fractie C22-C30	mg/kgds		9	8	<5	<5	
fractie C30-C40	mg/kgds		7	<5	<5	<5	
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20	<20	<20	

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
004	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
005	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	AS3010-3 en NEN 5754.
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	AS3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961 en NEN-EN-ISO 54321)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	AS3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond: NEN 5754. Grond (AS3000): AS3010-3 en NEN 5754

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	O1167721	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
001	O1167350	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
001	O1167638	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
001	O1167333	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
001	O1167747	08-05-2024	07-05-2024	ALC201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
002	O1167633	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167718	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167652	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167702	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167339	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167706	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167720	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167723	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167337	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167345	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167349	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167696	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167774	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167343	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167717	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167342	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1167651	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1167749	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1167353	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1167693	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1168327	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1167739	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
005	O1167742	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
005	O1167715	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
005	O1167738	08-05-2024	07-05-2024	ALC201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Monsternummer: 001
Monster beschrijvingen MMA1 A02 (0-30) A05 (0-50) A12 (0-50) A13 (0-50) A16 (0-50)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

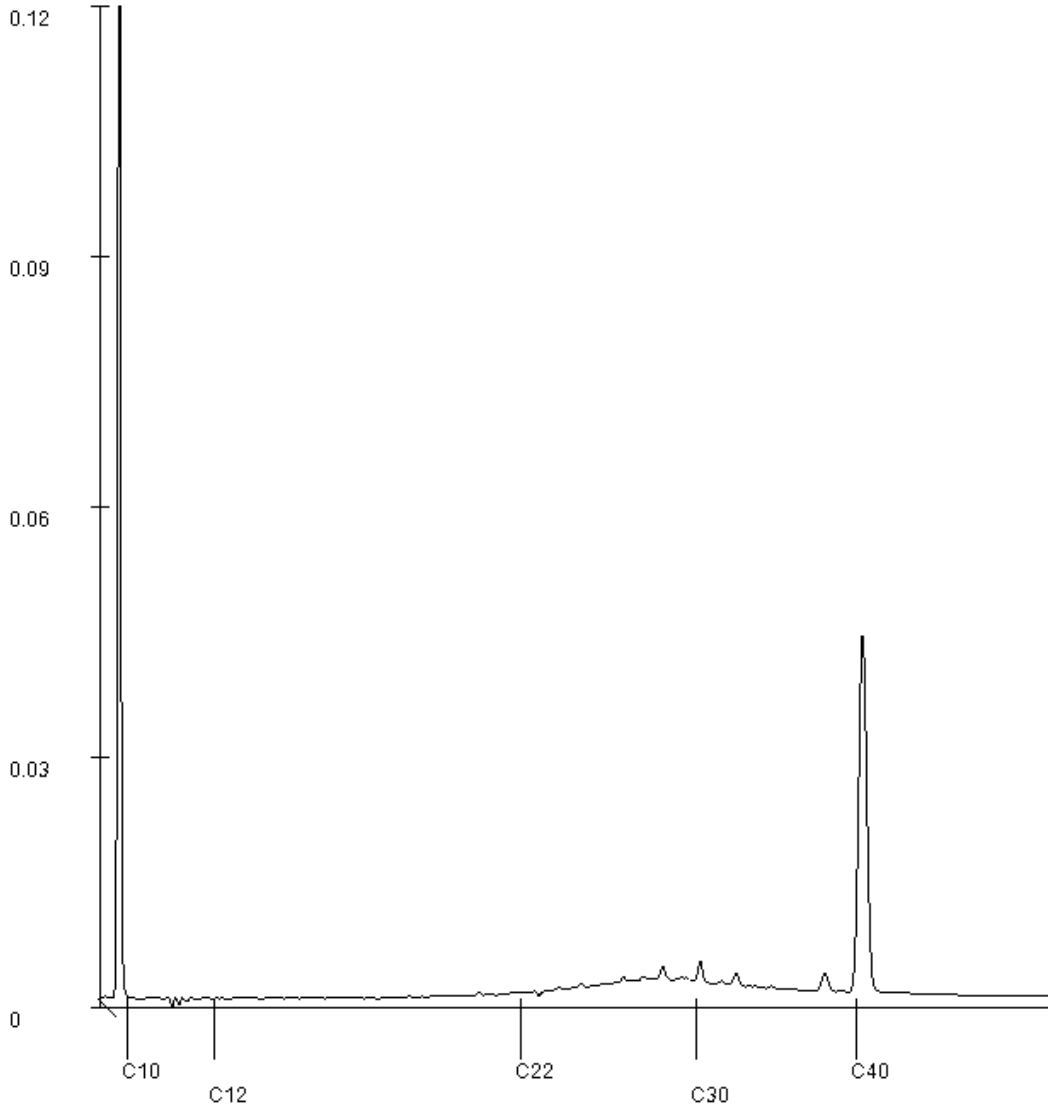

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Monsternummer:	002
Monster beschrijvingen	MMA2 A04 (0-50) A06 (0-50) A08 (0-50) A09 (0-50) A10 (0-50) A11 (0-50) A14 (0-25) A15 (0-50)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

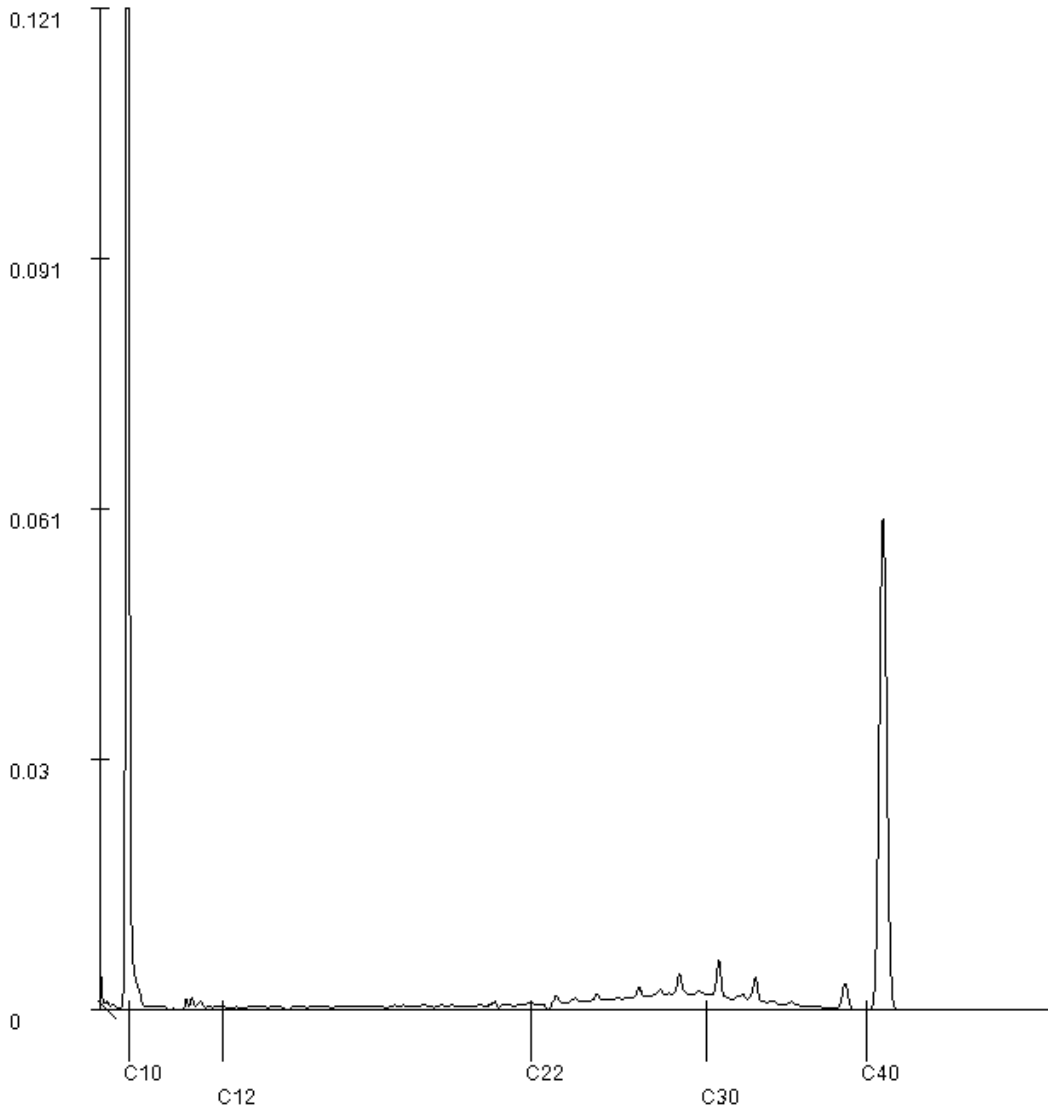

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079290 - 1	Rapportagedatum	13-05-2024

Monsternummer: 004
Monster beschrijvingen MMA4 A05 (50-100) A10 (50-90) A12 (50-100) A13 (50-100) A14 (50-100) A16 (50-100)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

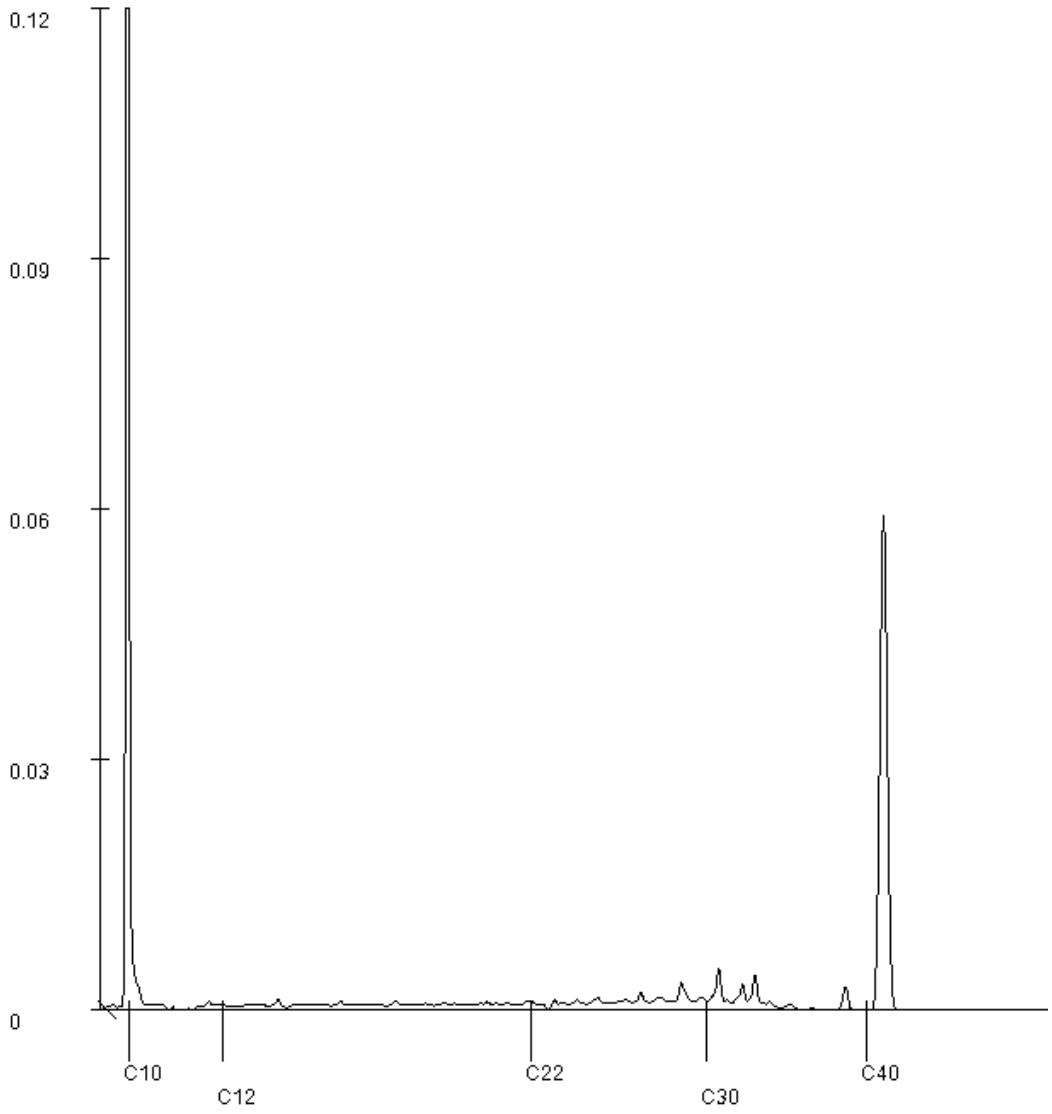

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13, Netersel
Uw projectnummer	: AM24113
SGS rapportnummer	: 14079355, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: 1PCVZ1LI

Rotterdam, 14-05-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 9 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MMB1 B02 (15-40) B04 (15-40)
002	Grond (AS3000)	MMB2 B01 (30-50) B09 (5-50)
003	Grond (AS3000)	MMB3 B03 (25-50) B05 (25-50) B07 (13-63)
004	Grond (AS3000)	MMB4 B01 (100-120) B09 (50-100)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
monster voorbehandeling		S	Ja	Ja	Ja	Ja
droge stof	gew.-%	S	84.9	88.0	90.3	81.4
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-	S	geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	1.9	1.5	0.9	2.7
KORRELGROOTTEVERDELING						
lutum (bodem)	% vd DS	S	2.6	2.9	<2	4.3
METALEN						
barium	mg/kgds	S	41	<20	<20	<20
cadmium	mg/kgds	S	<0.2	0.22	<0.2	<0.2
kobalt	mg/kgds	S	<3	<3	<3	<3
koper	mg/kgds	S	10	9.8	<5	5.7
kwik	mg/kgds	S	<0.05	<0.05	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	S	16	23	<10	<10
molybdeen	mg/kgds	S	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
nikkel	mg/kgds	S	7.8	<4	5.9	<4
zink	mg/kgds	S	64	77	23	22
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
naftaleen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.06	0.03	0.03	<0.01
antraceen	mg/kgds	S	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.17	0.08	0.10	0.02
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.07	0.03	0.03	<0.01
chryseen	mg/kgds	S	0.08	0.04	0.03	0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.04	0.02	0.02	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.08	0.04	0.03	0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.06	0.03	0.02	0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.06	0.03	0.02	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	0.634 [1)]	0.314 [1)]	0.294 [1)]	0.092 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
PCB 28	µg/kgds	S	4.5 [2)]	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	1.8	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	1.5	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	2.2	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	S	2.0	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	1.4	<1	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MMB1 B02 (15-40) B04 (15-40)
002	Grond (AS3000)	MMB2 B01 (30-50) B09 (5-50)
003	Grond (AS3000)	MMB3 B03 (25-50) B05 (25-50) B07 (13-63)
004	Grond (AS3000)	MMB4 B01 (100-120) B09 (50-100)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	14.1 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE						
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		12	7	6	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		13	8	<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		7	<5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	30	<20	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV			
Lennart Koomen			
Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
004	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.
2	Het resultaat voor PCB 28 is mogelijk valspositief verhoogd door de aanwezigheid van PCB 31.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	AS3010-3 en NEN 5754.
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	AS3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961 en NEN-EN-ISO 54321)
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Idem
lood	Grond (AS3000)	Idem
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
PCB 28	Grond (AS3000)	AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	AS3010-7 en NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	O1167642	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
001	O1167658	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167346	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
002	O1167704	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167657	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
003	O1167655	08-05-2024	07-05-2024	ALC201

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AS3000

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
003	O1167637	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1167780	08-05-2024	07-05-2024	ALC201
004	O1167362	08-05-2024	07-05-2024	ALC201

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Monsternummer:	001
Monster beschrijvingen	MMB1 B02 (15-40) B04 (15-40)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

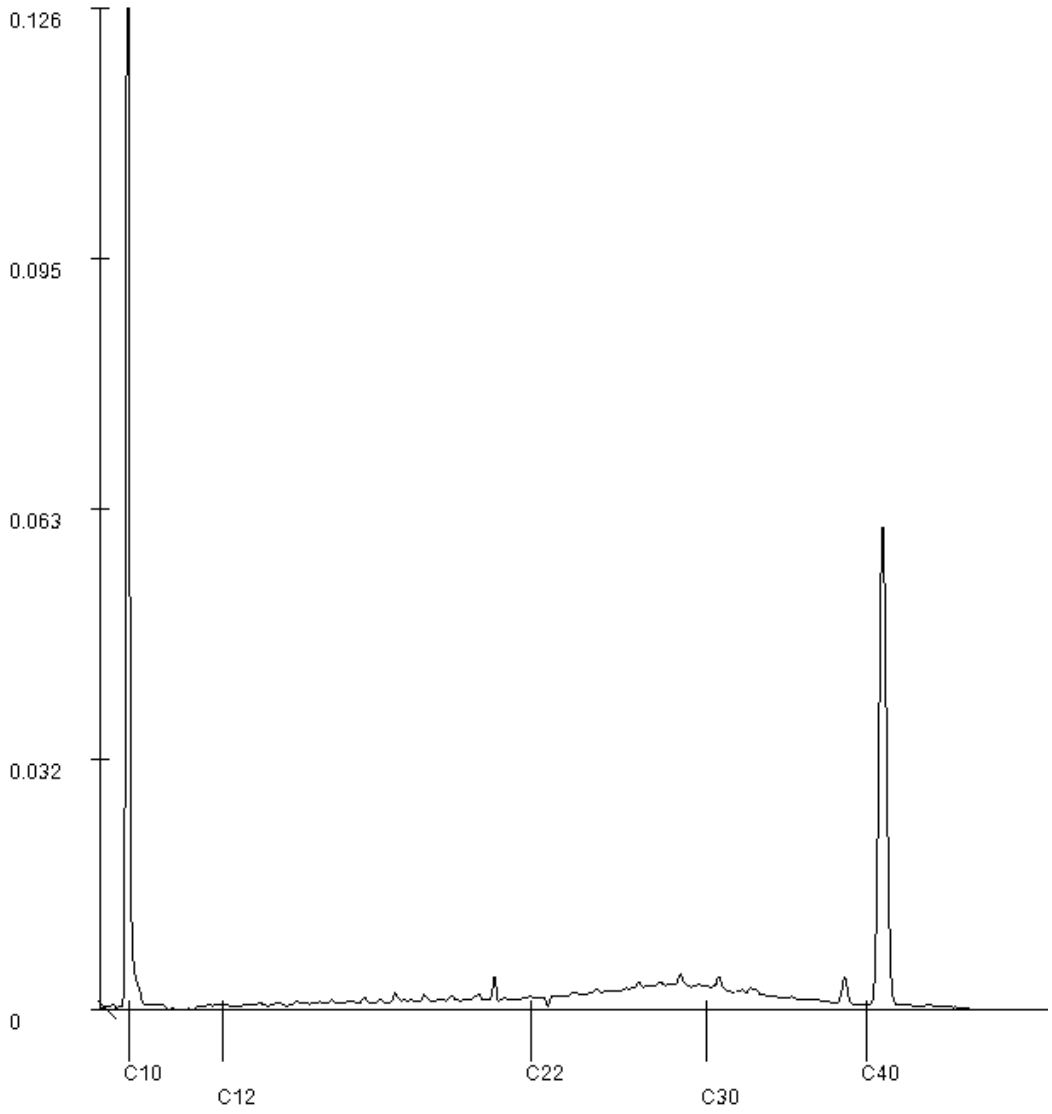

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Monsternummer:	002
Monster beschrijvingen	MMB2 B01 (30-50) B09 (5-50)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

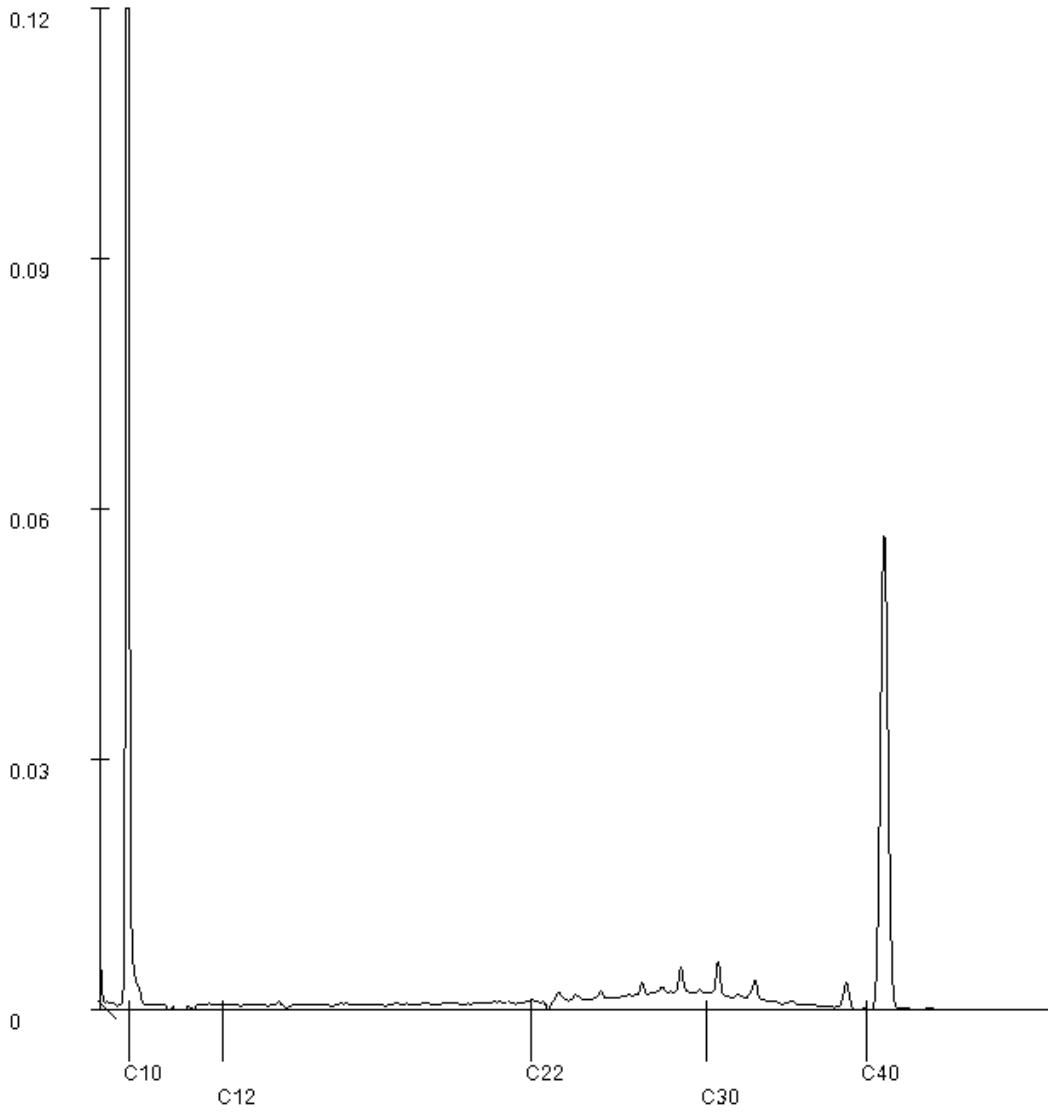

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	08-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	08-05-2024
Rapportnummer	14079355 - 1	Rapportagedatum	14-05-2024

Monsternummer:	003
Monster beschrijvingen	MMB3 B03 (25-50) B05 (25-50) B07 (13-63)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

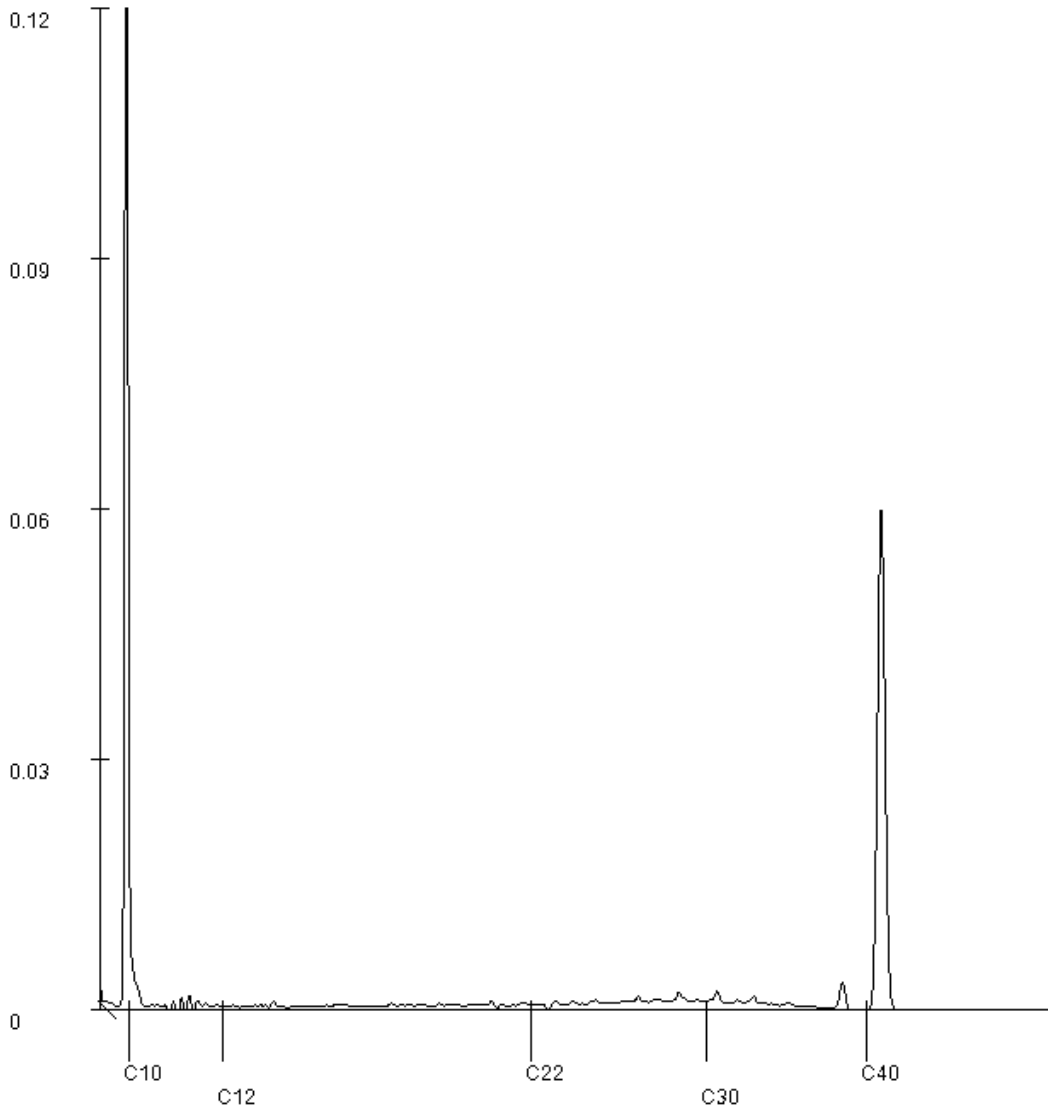

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Bijlage 9

Toetsingstabellen en analyserapport grondwatermonsters

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel
Projectcode	AM24113

Tabel: Analyseresultaten grondwater (as3000) monsters (gehalten in µg/l, tenzij anders aangegeven)

Monstercode	A10[1]		B09[2]	
METALEN				
barium	74	*	66	*
cadmium	<0,2		<0,2	
kobalt	<2		<2	
koper	8,2		<2	
kwik	<0,05		<0,05	
lood	3,2		<2	
molybdeen	<2		<2	
nikkel	5,8		<3	
zink	27		<10	
VLUCHTIGE AROMATEN				
benzeen	<0,2		<0,2	
tolueen	<0,2		<0,2	
ethylbenzeen	<0,2		<0,2	
o-xyleen	<0,1	--	<0,1	--
p- en m-xyleen	<0,2	--	<0,2	--
xylenen (0.7 factor)	0,21	a	0,21	a
styreen	<0,2		<0,2	
naftaleen	<0,02	a	<0,02	a
interventie factor vluchtige aromaten	0,0002		0,0002	
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,1-dichloorethaan	<0,2		<0,2	
1,2-dichloorethaan	<0,2		<0,2	
1,1-dichlooretheen	<0,1	a	<0,1	a
cis-1,2-dichlooretheen	<0,1	--	<0,1	--
trans-1,2-dichlooretheen	<0,1	--	<0,1	--
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	0,14	a	0,14	a
dichloormethaan	<0,2	a	<0,2	a
1,1-dichloorpropaan	<0,2	--	<0,2	--
1,2-dichloorpropaan	<0,2	--	<0,2	--
1,3-dichloorpropaan	<0,2	--	<0,2	--
som dichloorpropanen (0.7 factor)	0,42		0,42	
tetrachlooretheen	<0,1	a	<0,1	a
tetrachloormethaan	<0,1	a	<0,1	a
1,1,1-trichloorethaan	<0,1	a	<0,1	a
1,1,2-trichloorethaan	<0,1	a	<0,1	a
trichlooretheen	<0,2		<0,2	
chloroform	<0,2		<0,2	
vinylchloride	<0,2	a	<0,2	a
tribroommethaan	<0,2		<0,2	
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	<25	--	<25	--
fractie C12-C22	<25	--	<25	--
fractie C22-C30	<25	--	<25	--
fractie C30-C40	<25	--	<25	--
totaal olie C10 - C40	<50		<50	

Monstercode en monstertraject

[1] *14081490-001 A10*

[2] *14081490-002 B09*

De resultaten zijn getoetst aan de toetsingswaarden zoals vermeld Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, Staatcourant 27 juni 2013, Nr. 16675.
De gehalten die de betreffende streefwaarden en interventiewaarden overschrijden zijn als volgt geclassificeerd:

*	*het gehalte is groter dan de streefwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde*
**	*het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde*
***	*het gehalte is groter dan de interventiewaarde*
--	*geen toetsingswaarde voor opgesteld*
-	*niet geanalyseerd*
#	*Verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
a	*gecorrigeerd gehalte is groter dan of gelijk aan de streefwaarde (of geen streefwaarde voor opgesteld), maar wel kleiner dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012), dus mag verondersteld worden kleiner dan de streefwaarde te zijn.*
b	*gehalte is groter dan de streefwaarde (of geen streefwaarde voor opgesteld), en groter dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*

Tabel: Toetsingswaarden voor grondwater (as3000)

Toetsingswaarden[1)]	S	1/2(S+I)	I	RBK
METALEN				
barium	50	338	625	20
cadmium	0,40	3,2	6,0	0,20
kobalt	20	60	100	2,0
koper	15	45	75	2,0
kwik	0,050	0,18	0,30	0,050
lood	15	45	75	2,0
molybdeen	5,0	152	300	2,0
nikkel	15	45	75	3,0
zink	65	432	800	10
VLUCHTIGE AROMATEN				
benzeen	0,20	15	30	0,20
tolueen	7,0	504	1000	0,20
ethylbenzeen	4,0	77	150	0,20
xylenen (0.7 factor)	0,20	35	70	0,21
styreen	6,0	153	300	0,20
naftaleen	0,01	35	70	0,020
vluchtige aromaten			1	
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,1-dichloorethaan	7,0	454	900	0,20
1,2-dichloorethaan	7,0	204	400	0,20
1,1-dichlooretheen	0,01	5,0	10	0,10
dichloormethaan	0,01	500	1000	0,20
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	0,01	10	20	0,14
som dichloorpropanen (0.7 factor)	0,80	40	80	0,42
tetrachlooretheen	0,01	20	40	0,10
tetrachloormethaan	0,01	5,0	10	0,10
1,1,1-trichloorethaan	0,01	150	300	0,10
1,1,2-trichloorethaan	0,01	65	130	0,10
trichlooretheen	24	262	500	0,20
chloroform	6,0	203	400	0,20
vinylchloride	0,01	2,5	5,0	0,20
tribroommethaan			630	0,20
MINERALE OLIE				
totaal olie C10 - C40	50	325	600	50

[1)] *S* *streefwaarde*
1/2(S+I) *gemiddelde van streef- en interventiewaarde*
I *interventiewaarde*
RBK *Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13, Netersel
Uw projectnummer	: AM24113
SGS rapportnummer	: 14081490, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: DQXTFFHP

Rotterdam, 15-05-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 6 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	14-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	14-05-2024
Rapportnummer	14081490 - 1	Rapportagedatum	15-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	A10
002	Grondwater (AS3000)	B09

Analyse	Eenheid	Q	001	002
METALEN				
barium	µg/l	S	74	66
cadmium	µg/l	S	<0.2	<0.2
kobalt	µg/l	S	<2	<2
koper	µg/l	S	8.2	<2
kwik	µg/l	S	<0.05	<0.05
lood	µg/l	S	3.2	<2
molybdeen	µg/l	S	<2	<2
nikkel	µg/l	S	5.8	<3
zink	µg/l	S	27	<10
VLUCHTIGE AROMATEN				
benzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
tolueen	µg/l	S	<0.2	<0.2
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21 [1)]	0.21 [1)]
styreen	µg/l	S	<0.2	<0.2
naftaleen	µg/l	S	<0.02	<0.02
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN				
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.14 [1)]	0.14 [1)]
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42 [1)]	0.42 [1)]
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2	<0.2
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2	<0.2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	14-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	14-05-2024
Rapportnummer	14081490 - 1	Rapportagedatum	15-05-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	A10
002	Grondwater (AS3000)	B09

Analyse	Eenheid	Q	001	002
MINERALE OLIE				
fractie C10-C12	µg/l		<25	<25
fractie C12-C22	µg/l		<25	<25
fractie C22-C30	µg/l		<25	<25
fractie C30-C40	µg/l		<25	<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	14-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	14-05-2024
Rapportnummer	14081490 - 1	Rapportagedatum	15-05-2024

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	14-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	14-05-2024
Rapportnummer	14081490 - 1	Rapportagedatum	15-05-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
barium	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17852
lood	Grondwater (AS3000)	AS3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
styreen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	G7316750	14-05-2024	14-05-2024	ALC236
001	B2210542	14-05-2024	14-05-2024	ALC204
001	G7316744	14-05-2024	14-05-2024	ALC236
002	G7316751	14-05-2024	14-05-2024	ALC236
002	B2210549	14-05-2024	14-05-2024	ALC204

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13, Netersel	Orderdatum	14-05-2024
Projectnummer	AM24113	Startdatum	14-05-2024
Rapportnummer	14081490 - 1	Rapportagedatum	15-05-2024

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
002	G7316745	14-05-2024	14-05-2024	ALC236

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

Nader asbest in bodemonderzoek Latestraat 13 te Netersel

Nader asbest in bodemonderzoek Latestraat 13 te Netersel

Aeres Milieu Projectnummer	:	AM24113-2
Status rapport	:	Definitief (versie 1)
Datum	:	25 juli 2024
Opdrachtgever	:	Reland Mgr. Bekkersstraat 56 5846 AJ Ledeacker
Opgesteld door	:	M. Vrolix, bc.
Gecontroleerd door	:	Ing. J.A. Peters

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

2001 + 2018

Disclaimer

Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden (opzet conform NEN 5707 en interpretatie aan de hand van de Leidraad Bodembescherming).

Opgemerkt wordt dat bij een verkennend bodemonderzoek sprake is van een steekproefsgewijze bemonstering en het nemen van een beperkt aantal monsters. De mogelijkheid blijft daarom bestaan dat puntverontreinigingen, welke niet voortkomen uit het historisch onderzoek, niet door het onderzoek worden aangetoond. Daarnaast blijft het mogelijk dat lokale afwijkingen in de samenstelling van het bodemmateriaal voorkomen. Tot slot wordt erop gewezen dat het uitgevoerde bodemonderzoek een momentopname is.

Het bovenstaande betekent dat Aeres Milieu op voorhand geen aansprakelijkheid accepteert voor maatregelen of mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Aeres Milieu uitgevoerde bodemonderzoek neemt. Tevens wordt opgemerkt dat Aeres Milieu voor het verkrijgen van de voor het historisch onderzoek noodzakelijke informatie (mede) afhankelijk is van externe bronnen. Voor Aeres Milieu is niet te verifiëren of deze bronnen altijd volledig en zonder fouten zijn. Hierdoor kan Aeres Milieu niet instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 4
2. VOORONDERZOEK 5
   2.1 Inleiding 5
   2.2 Beschrijving van de onderzoekslocatie 6
3. ONDERZOEKSSTRATEGIE 7
4. VELDWERKZAAMHEDEN 8
   4.1 Algemeen 8
   4.2 Bemonstering 8
5. LABORATORIUMONDERZOEK 10
   5.1 Algemeen 10
   5.2 Asbestverdachte materiaalmonsters 10
   5.3 Grondmengmonsters asbest (fijne fractie) 10
   5.4 Verontreinigingssituatie 11
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 12

Bijlagen:

1 Topografische overzichtskaart
2 Foto's onderzoekslocatie
3 Situatietekening onderzoekslocatie met boorpunten en asbestinspectiegaten
4 Boorprofielen en foto's asbestinspectiegaten
5 Verklaring veldmedewerker
6 Analyserapport asbestverdachte materiaalmonsters
7 Analyserapport grondmengmonsters asbest (fijne fractie)
8 Berekening asbestconcentratie

1. INLEIDING

In opdracht van Reland heeft Aeres Milieu B.V. een nader asbest in bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Latestraat 13 te Netersel
Gemeente	: Bladel
Kadastrale registratie	: Bladel, sectie L, nr. 610 ged.
Oppervlakte	: circa 250 m^2
Huidig gebruik van de locatie	: braakliggend/weiland
Toekomstig gebruik	: mogelijk parkeerplaatsen en binnenrijbak

Dit bodemonderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de NEN 5707. Het nader onderzoek bestaat uit een samenvattend vooronderzoek met aanvullend hierop de uitvoering van het nader bodemonderzoek middels inspectiesleuven op het perceel.

Aanleiding

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit bodemonderzoek is de voorgenomen herontwikkeling van het perceel (functiewijziging) en de resultaten van eerder uitgevoerde verkennend bodemonderzoek.

Doel

Het doel van het verkennend onderzoek is, middels een steekproef, het vaststellen van de actuele bodemkwaliteit ter plaatse. Het onderzoek is niet bedoeld om een exacte aard en omvang van een eventuele verontreiniging aan te geven.

Onderzoek

Aeres Milieu B.V. heeft geen binding met de opdrachtgever en de onderzoekslocatie anders dan als onafhankelijk onderzoeksbureau.

In hoofdstuk 2 is het vooronderzoek en de daaruit volgende onderzoekshypothese beschreven. Naar aanleiding van de opgestelde hypothese wordt in hoofdstuk 3 de onderzoeksstrategie opgesteld. In hoofdstuk 4 worden de veldwerkzaamheden (grond- en grondwateronderzoek) beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de laboratoriumwerkzaamheden en de onderzoeksresultaten. Het rapport wordt afgesloten met hoofdstuk 6, waarin de conclusies en enkele aanbevelingen staan beschreven.

Bemonstering en laboratoriumonderzoek vonden plaats in juli 2024. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de protocollen van de BRL SIKB 2000. De chemische analyses zijn uitgevoerd door SGS Environmental Analytics B.V. te Rotterdam. Dit laboratorium is geaccrediteerd volgens de door de Raad voor Accreditatie gestelde criteria voor Testlaboratoria conform ISO/IEC 17025. Alle analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatie Schema 3000 (AS3000).

2. VOORONDERZOEK

2.1 Inleiding

Ter plaatse van de planlocatie is in mei 2024 een verkennend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd *(Rapport Aeres Milieu Latestraat 13 te Netersel, AM24113 d.d. 17 mei 2024)*. De resultaten van het bodemonderzoek, specifiek voor deellocatie A, zijnde de huidige onderzoekslocatie, zijn samengevat in onderstaand tekstblok.

Tijdens de veldinspectie op deellocatie A is ter plaatse van de gesloopte schuurtjes asbestverdacht plaatmateriaal op het maaiveld aangetroffen. Verder zijn er op de twee deellocaties geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

Deellocatie A (weiland en paardenbak)
In het opgeboorde bodemmateriaal zijn plaatselijk bijmengingen met baksteen en beton waargenomen. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes is menggranulaat in de bodem aangetroffen. Deze laag menggranulaat betreft geen bodem en is derhalve in onderhavig onderzoek niet onderzocht.

Asbest
Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes is een verhoogd gehalte aan asbest in de fijne fractie aangetoond (meer dan de helft van de interventiewaarde 100 mg/k.g. d.s). In de grove fractie van de uitgegraven inspectiegaten is geen asbest verdacht materiaal waargenomen. Het onderzochte plaatmateriaal op het maaiveld blijkt niet asbesthoudend te zijn.

Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes op deellocatie A dient een nader onderzoek naar asbest in bodem uitgevoerd te worden om de ernst en omvang van de asbestverontreiniging vast te stellen. Ter plaatse van de gesloopte schuurtjes en de directe omgeving zijn zonder instemming van de bevoegde overheid geen grondroerende werkzaamheden toegestaan (graven of andere grondbewerking) vanwege de nog niet nader ingekaderde bodemverontreiniging.

Bodem
Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met barium.
Het uitvoeren van een aanvullend of nader bodemonderzoek ten aanzien van de milieu hygiënische kwaliteit is gelet op de aangetroffen componenten en concentraties niet noodzakelijk geacht.

Op onderstaande luchtfoto is in geel de begrenzing van de huidige onderzoekslocatie weergegeven.

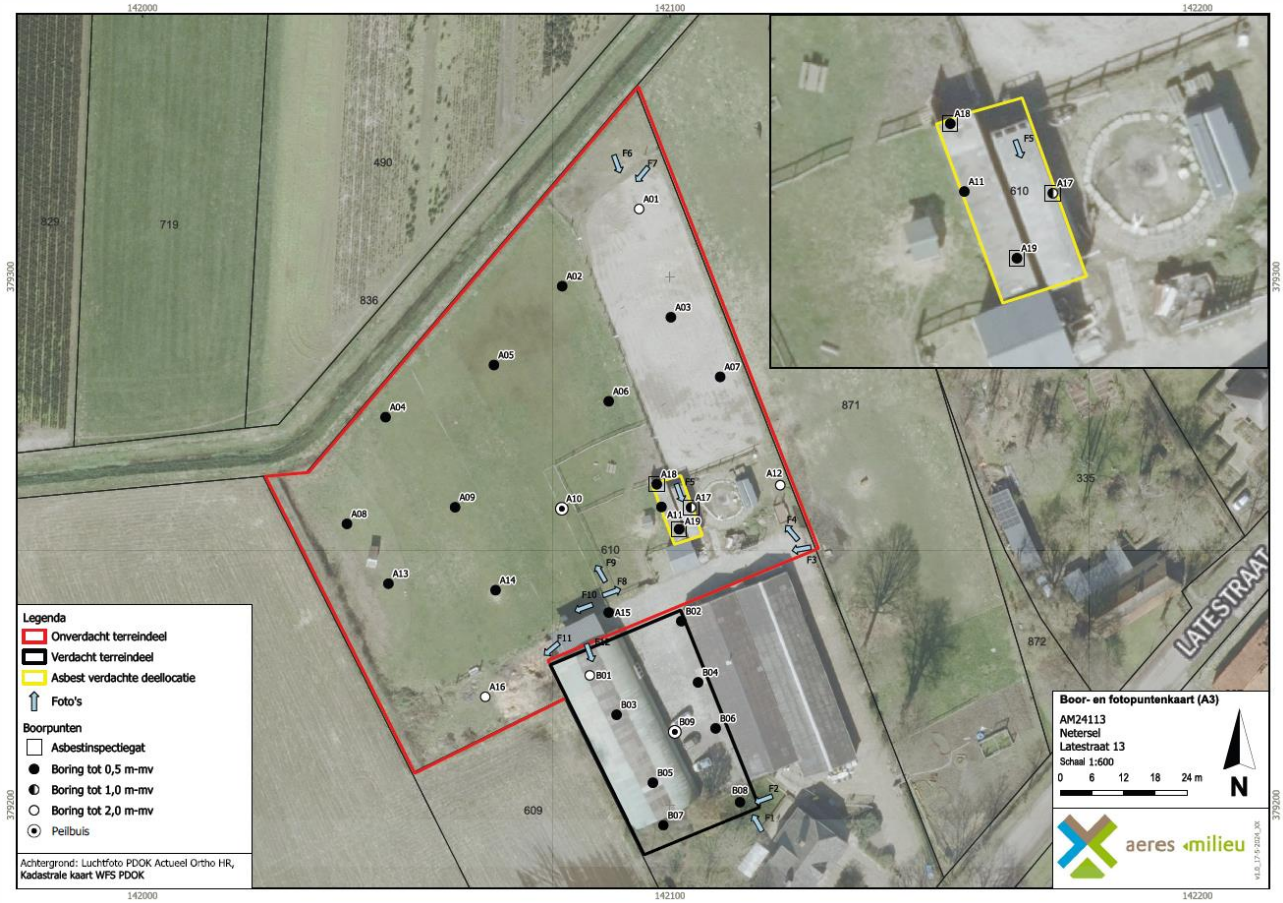

Afbeelding 1: Begrenzing onderzoekslocatie (bron: VBO AM24113)

2.2 Beschrijving van de onderzoekslocatie

Op 1 juli 2024 is voorafgaand aan de uitvoering van het veldewerk een veldinspectie uitgevoerd. Hierbij is gelet op het terreingebruik en de aanwezigheid van ondergrondse tanks, stookplaatsen, (half)verhardingslagen, ophogingen, storthopen, dempingen, afgravingen en asbestverdacht materiaal op het terrein. Een fotoreportage van de onderzoekslocatie is opgenomen in bijlage 2. De fotostandplaatsen zijn opgenomen op een situatietekening in bijlage 3.

De verdachte deellocatie is deels braakliggend met enige bestrating (klinkers, betontegels in een cirkel. Ter plaatse stonden voorheen enkele bijgebouwen. Zuidwestelijk bevindt zich een open houten bijgebouw en dierenweide (kippen en geiten). Dit klein houten verblijf is voorzien van geïsoleerde metalen sandwichpanelen. Noord- en oostelijk bevinden zich weides en zuidelijk een betontegelverharding tot tegen de stallen aan.

Er zijn op het maaiveld waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreinigingen of bronnen van verontreinigingen, zie hoofdstuk 4: Veldwerkzaamheden.

3. ONDERZOEKSSTRATEGIE

Het doel van het nader onderzoek asbest in bodem is het vaststellen van de omvang van de verontreiniging met asbest die in eerder onderzoek is aangetroffen.

De verdachte deellocatie A heeft zover bekend op basis van historische (beeld)data een schuur/bijgebouw gestaan met westelijk een (halfverhard) pad naar de achtergelegen weilanden. Omstreeks 2022 is het zuidwestelijk gelegen houten bijgebouw gerealiseerd.

De onderzoekslocatie betreft een deels braakliggend en deels verhard terrein van ca. 250 m^2 waarin bodemvreemd materiaal in de bovengrond is aangetroffen. De kleine onderzoekslocatie bestaat conform de richtlijnen van de onderzoeksnorm NEN 5707 (Bodem – Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond) van het Nederlands Normalisatie-Instituut uit één ruimtelijke eenheid (RE). De maximale grootte van een RE bedraagt 1.000 m^2. Binnen de kleine RE zijn minimaal 3 tot maximaal 5 sleuven vereist.

Het uitkomende materiaal wordt middels een schudzeef geïnspecteerd. Van de sleuven worden separate monsters genomen ter analyse van de fijne asbestfractie. De locaties op het terrein waar deze sleuven worden geplaatst, worden gedurende het veldonderzoek vastgesteld. Indien nodig worden aanvullende sleuven gegraven en/of monsters voor analyse genomen.

Aantal te inspecteren sleuven tot in de visueel schone ondergrond (max. 2,0 m-mv)	Analyses
3-5 sleuven graven (2 meter x 0,3 meter) + monstername	5 grondanalyses asbest (kwantitatief) 4 plaatmateriaalmonsters

Tabel 1: onderzoeksopzet

4. VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Algemeen

Conform de onderzoeksstrategie, zoals beschreven in hoofdstuk 3, is op 1 juli 2024 op de onderzoekslocatie een nader asbest in bodemonderzoek uitgevoerd.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd door de erkende monsternemer L. Koomen onder certificaat op grond van BRL SIKB 2000 conform protocollen 2001 en 2018 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer. Assistentie is verleend door de heer B. Custers.

4.2 Bemonstering

Voorafgaand aan de veldwerkzaamheden is het maaiveld nogmaals geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Tijdens de inspectie was het droog en lichtbewolkt weer. De inspectie efficiëntie van het terrein is ingeschat op circa 90-100 %. Bij de inspectie is geconstateerd dat de situatie uit eerder uitgevoerd onderzoek niet is gewijzigd.

Tijdens de veldinspectie zijn op het terrein diverse stukken van twee soorten asbestverdacht plaatmateriaal aangetroffen, namelijk rode golfplaat (ABV1) en grijze vlakke plaat (ABV2). Van elke soort is een plaatje meegenomen ter analyse.

De sleuven zijn verdeeld over de locatie geplaatst waarbij rekening is gehouden met de zintuiglijke waarnemingen tijdens de veldwerkzaamheden. Gezien de verhoogde gehaltes aan asbest die zijn aangetroffen in het verkennend bodemonderzoek ter plaatse van inspectiegat 17, is ter plaatse hiervan sleuf 4 gegraven. Rondom zijn 4 asbestinspectiesleuven gegraven met een minigraver voorzien van overdruk. Het uitkomende bodemmateriaal is voorbehandeld middels een mechanische schudzeef (zeefnet 20 mm) en 100% visueel geïnspecteerd op het voorkomen van asbestverdachte materialen. In verband met de aangetroffen asbestverdachte bijmengingen in sleuf 2 is aanvullend iets verderop sleuf 6 geplaatst. Hierbij zijn visueel geen bijmengingen waargenomen.

De gegraven inspectiesleuven zijn minimaal 2 meter lang en 0,4 meter breed. De diepte van de sleuven is afhankelijk van de dikte van de asbestverdachte laag. Dit is ca. 0,5 meter humeuze grond, alleen ter plaatse van sleuf 4 is sprake van puin/menggranulaat tot 1 m-mv. Alle sleuven zijn doorgezet tot in/aan de onverdachte ondergrond.

De ligging van de asbestinspectiesleuven zijn weergegeven in de situatietekening in bijlage 3. De uitkomende grond en alle visueel waargenomen bijzonderheden zijn per asbestinspectiesleuf beschreven in de profielbeschrijvingen (zie bijlage 4). In verband met de visueel aangetroffen bijmenging met asbestverdacht (plaat)materiaal zijn ter inkadering aanvullend twee extra sleuven gegraven.

In bijlage 2 zijn foto's van de asbestinspectiesleuven, het uitgegraven bodemmateriaal en de eventueel aangetroffen asbestverdachte materialen opgenomen.

Het opgeboorde bodemmateriaal is volgens de classificatienorm voor onverharde bodems (NEN 5104) beoordeeld. Daarnaast is vastgesteld in hoeverre het opgeboorde materiaal mogelijke aanwijzingen biedt voor de aanwezigheid van visueel zichtbare verontreiniging.

In tabel 4.1 zijn de boringen beschreven waarin zintuiglijk afwijkingen zijn geconstateerd.

Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
SL01	0,50	0,00 - 0,50	Zand	sporen baksteen, sporen glas, % > 20 mm = 3%, 16 kg bodemvreemd materiaal
SL02	0,70	0,00 - 0,50	Zand	zwak puinhoudend, % > 20 mm = 5%, 40 kg bodemvreemd materiaal + asbest
		0,50 - 0,70	Zand	% > 20 mm = 0%
SL03	0,80	0,00 - 0,50	Zand	zwak puinhoudend, % > 20 mm = 3%, 26 kg, bodemvreemd materiaal + asbest
		0,50 - 0,80	Zand	% > 20 mm = 0%
SL04	1,30	0,00 - 0,50		uiterst puinhoudend, % > 20 mm = 15%, 120 kg bodemvreemd materiaal + asbest
		0,50 - 1,00		uiterst puinhoudend, % > 20 mm = 20%, 140 kg bodemvreemd materiaal + asbest
		1,00 - 1,30	Zand	% > 20 mm = 0%
SL05	0,70	0,00 - 0,50	Zand	zwak puinhoudend, resten hout, % > 20 mm = 5%, 35 kg bodemvreemd materiaal + asbest
		0,50 - 0,70	Zand	% > 20 mm = 0%
SL06	0,50	0,00 - 0,50	Zand	%. > 20 mm = 0%

Tabel 4.1: Overzicht zintuiglijke afwijkingen

Op basis van de zintuiglijke waarnemingen en de bodemopbouw heeft laagsgewijze bemonstering plaatsgevonden.

De waargenomen asbestmateriaalmonsters zijn opgenomen in tabel 4.2. Van iedere sleuf is het verdachte plaatmateriaal bemonsterd indien aangetroffen. Van de verzamelde plaatmonsters is een selectie gemaakt die ter analyse is aangeboden aan het lab.

Monsternummer	Traject waarneming (m -mv)	Soort materiaal	Bijzonderheden	Gewicht (gram)
ABV-1	0,00 - 0,01	Rode golfplaat	Diverse stuks	80
ABV-2	0,00 - 0,01	Grijze vlakke plaat	Diverse stuks	58
SL02-3	0,00 - 0,50	50% grijze en 50% rode golfplaat	14 stuks 8cm	222
SL03-3	0,00 - 0,50	Grijze golfplaat	10 stuks 8cm	130
SL04-4	0,00 - 0,50	Rode golfplaat	15 stuks 8cm	448
SL04-5	0,50 - 1,00	Rode golfplaat	2 emmers	21490
SL04-6	0,50 - 1,00	Grijze golfplaat	2 emmers	16670
SL05-3	0,00 - 0,50	Zwarte en grijze golfplaat	7 stuks 6cm	186

Tabel 4.2: Waargenomen asbestmateriaalmonsters

5. LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Algemeen

De analyses zijn uitgevoerd door het onderzoekslaboratorium van SGS Environmental Analytics B.V. te Rotterdam. Het laboratorium is geaccrediteerd volgens de door de Raad voor Accreditatie gestelde criteria voor Testlaboratoria conform ISO/IEC 17025, waar verdere conservering en (voor)behandeling van de monsters plaats heeft gevonden.

5.2 Asbestverdachte materiaalmonsters

De analyseresultaten van de materiaalmonsters zijn opgenomen in tabel 5.1. Zie bijlage 6 voor het analyserapport.

Monsternummer	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage	Hechtgebondenheid	Massa asbest (gram)
ABV-1	Plaat	n.v.t.	n.v.t.	<0,1
ABV-2	Plaat	n.v.t.	n.v.t.	<0,1
SL02-3	Plaat chrysotiel	10-15	Ja	26,74
SL03-3	Plaat chrysotiel	10-15	Ja	12,13
SL04-4	Plaat	n.v.t.	n.v.t.	<0,1
SL04-5	Plaat	n.v.t.	n.v.t.	<0,1
SL04-6	Plaat	n.v.t.	n.v.t.	<0,1
SL05-3	Cement	n.v.t.	n.v.t.	<0,1

Tabel 5.1: analyseresultaten materiaalmonsters

Uit de analyse blijkt dat alleen de aangetroffen plaatmateriaalmonsters in sleuven 02 en 03 asbesthoudend zijn. In de andere materiaalmonsters is, net zoals bij het verkennend bodemonderzoek geen asbest aangetroffen.

5.3 Grondmengmonsters asbest (fijne fractie)

Van de uitgezeefde fijne fractie (<20 mm) zijn op basis van de visuele waarnemingen in het veld grondmonsters samengesteld van minimaal 10 kg. Een mengmonster is genomen door per asbestinspectie en betreffende bodemlaag evenredige grepen van de gezeefde grond te nemen. In tabel 5.2 is de samenstelling van de mengmonsters weergegeven.

Afhankelijk van de locatie en de visuele bijmengingen zijn van elke sleuf materiaal- en/of grondmonsters ingezet ter analyse op het voorkomen van asbest in de fijne fractie < 20 mm. De berekende concentratie is bepaald door sommatie van de asbestconcentratie in de grond (mg/kg d.s.) en de bijdrage van de materiaalmonsters uit de betreffende bodemlaag/sleuf (mg/kg d.s. voor geschouwd volume). Zie bijlage 7 voor de analyserapporten van het asbest in grondanalyses. De concentratieberekening is bijgevoegd als bijlage 8.

Monster	Visuele waarneming	Vastgestelde hoeveelheid asbest				Berekende asbestconcentratie [mg/kg d.s.kg]
		grove fractie [mg/kg d.s.]		fijne fractie [mg/kg d.s.]		
		serpentijn	amfibool			
SL01-1	sporen baksteen, sporen glas % > 20 mm = 3%	n.a.	n.a.	<2		<2
SL02-1	zwak puinhoudend, % > 20 mm = 5%	45,3	n.a.	51 (plaat 4-20 mm)		96,3
SL03-1	zwak puinhoudend, % > 20 mm = 3%	26,6	n.a.	<2		26,6
SL04-1	uiterst puinhoudend, % > 20 mm = 15%	n.a.	n.a.	1 (plaat 4-8 mm)		<2
SL04-2	uiterst puinhoudend, % > 20 mm = 20%	n.a.	n.a.	<2		<2
SL05-1	zwak puinhoudend, resten hout, % > 20 mm = 5%,	n.a.	n.a.	<2		<2
SL06-1	--	n.a.	n.a.	<2		<2

Tabel 5.2: Overzicht geanalyseerd asbest in grove en fijne fractie en berekende asbestconcentratie

n.a. = niet aangetroffen/aangetoond

in de onderzochte fijne fractie is alleen ter plaatse van SL02 asbesthoudend materiaal aangetroffen. Door het aangetroffen grof materiaal is in sleuven SL02 en SL03 sprake van een licht verhoogd gehalte aan asbest (lager dan de interventiewaarde van 100 mg/kg d.s.). In het menggranulaat van SL04 en de bodem van sleuven 01, 05 en 06 is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest aangetroffen. De aangetroffen resten plaatmateriaal op maaiveld en in het menggranulaat blijken allen asbestvrij te zijn.

5.4 Verontreinigingssituatie

Op basis van de bij het nader onderzoek asbest in bodem verzamelde gegevens kan geconcludeerd worden dat er ter plaatse van deellocatie A geen sprake is van een asbestverontreiniging. Overeenkomstig met het verkennend asbest in bodemonderzoek is de onderzochte bodem wel verdacht en blijkt deze plaatselijk ook licht verontreinigd met asbesthoudend plaatmateriaal (in de bovengrond ter plaatse van sl02 en sl03). Er is geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten.

In de overige sleuven is geen tot plaatselijk een marginaal verhoogd gehalte aan asbest aangetroffen. Ter plaatse van de onderzochte deellocatie A zijn er geen vervolgonderzoek of sanerende maatregelen genomen dienen te worden.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Op basis van het uitgevoerde nader onderzoek asbest in bodem kan geconcludeerd worden dat de (puinhoudende) grond op het deellocatie A plaatselijk licht verontreinigd is met asbest maar er is geen sprake van een overschrijding van de interventiewaarde..

In de meeste sleuven is geen verhoogd gehalte aan asbest aangetroffen. In het menggranulaat van SL04 en de bodem van sleuven 01, 05 en 06 is zowel zintuiglijk als analytisch geen asbest aangetroffen. De aangetroffen resten verdacht plaatmateriaal op maaiveld en in het menggranulaat blijken allen asbestvrij te zijn.

Op basis van de verzamelde gegevens is ter plaatse van deellocatie A geen vervolgonderzoek of sanerende maatregelen nodig. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling.

Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast. Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodemkwaliteit in combinatie met de bodemvoorschriften bij milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het omgevingsplan (met bodemkwaliteitskaart) van toepassing. Opgemerkt wordt dat ondanks het uitgevoerde onderzoek er altijd dumpgaten met asbesthoudend (bouw)puin aanwezig kunnen zijn. Er kan alleen een uitspraak gedaan worden over de onderzochte bodemlagen. Hier dient men altijd alert te zijn bij grondroerende werkzaamheden.

Bijlage 1

Topografische overzichtskaart



BEBOUWING
a bebouwd gebied
b gebouwen
c hoogbouw
d kas

WEGEN
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
voetgangersgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
viaduct
aquaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

SPOORWEGEN
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: meersporig
a station b spoorweg in tunnel
tramweg
a sneltram b sneltramhalte
a metro bovengronds
b metrostation

HYDROGRAFIE
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b stuwen
c koedam
a duiker b grondduiker
c afsluitbare duiker

BODEMGEBRUIK
a grasland met sloten
b akkerland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f grasland met populierenopstand
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m drasland, moeras
n rietland
o dodenakker, begraafplaats
p overig bodemgebruik

OVERIGE SYMBOLEN
a religieus gebouw
b toren, hoge koepel
c religieus gebouw met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis
b postkantoor
c politiebureau
d wegwijzer
a kapel
b kruis
c vlampijp
d telescoop
a windmolen
b waterradmolen
c windmotor
d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed
b monument
c gemaal
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
a paal b grenspunt c boom
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

Bijlage 2

Foto’s van de onderzoekslocatie



Foto 1



Foto 2



Foto 3



Foto 4

Bijlage 3

Situatietekening onderzoekslocatie met boorpunten

142100



Sleuvenkaart (A4)

AM24113-2
Netersel
Latestraat 13

Schaal 1:200
0 2 4 6 8 10 m

N

Legenda
Sleuven
Foto's

Achtergrond: Luchtfoto PDOK Actueel

aeres milieu

v1.0_12-7-2024_BC

142100

Bijlage 4

Boorprofielen

Boring: SL01

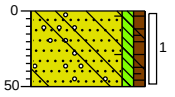

0 gras

Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak grindhoudend, sporen baksteen, sporen glas, neutraal bruinbeige, Graven, % > 20 mm = 3%, 16 kg

50

Boring: SL02

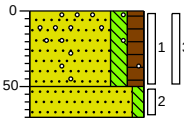

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen asbestverdacht materiaal, zwak puinhoudend, zwak grindhoudend, sporen wortels, donker grijsbruin, Graven, % > 20 mm = 5%, 40 kg, 222gram abv materiaal

50

70

Zand matig fijn, zwak siltig, neutraalgrijs, Graven, % > 20 mm = 0%

Boring: SL03

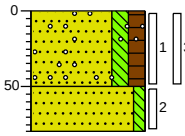

0 braak

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen asbestverdacht materiaal, zwak puinhoudend, sporen wortels, sporen grind, donker grijsbruin, Graven, % > 20 mm = 3%, 26 kg, 130gram abv materiaal

50

80

Zand matig fijn, zwak siltig, neutraal beigegrijs, Graven, % > 20 mm = 0%

Boring: SL04

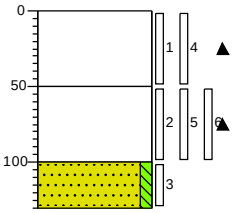

0 braak

Uiterst puinhoudend, sterk zandhoudend, zwak asbestverdacht materiaal houdend, donker grijsbruin, Graven, % > 20 mm = 15%, 120 kg, 448 gram abv materiaal

50

Uiterst puinhoudend, sterk zandhoudend, sterk asbestverdacht materiaal houdend, donker grijsbruin, Graven, % > 20 mm = 20%, 140 kg, 38,16 kg abv materiaal

100

130

Zand matig fijn, zwak siltig, licht beigegrijs, Graven, % > 20 mm = 0%

Boring: SL05

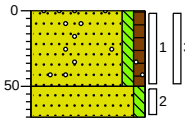

0 braak

Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, sporen asbestverdacht materiaal, zwak puinhoudend, zwak grindhoudend, resten hout, neutraal grijsbruin, Graven, % > 20 mm = 5%, 35 kg, 186 gram abv materiaal

50

70

Zand matig fijn, zwak siltig, neutraalgrijs, Graven, % > 20 mm = 0%

Boring: SL06

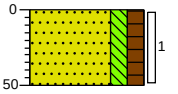

0 gras

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen wortels, donker grijsbruin, Graven, %. > 20 mm = 0%

50

Projectnaam: Latestraat 13 te Netersel

Projectcode: AM24113-2

Opdrachtgever: Reland

Legenda (conform NEN 5104)

grind

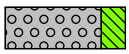
Grind, siltig

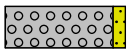
Grind, zwak zandig

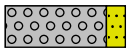
Grind, matig zandig

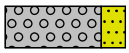
Grind, sterk zandig

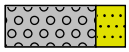
Grind, uiterst zandig

zand


Zand, kleïg

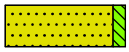
Zand, zwak siltig

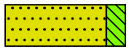
Zand, matig siltig

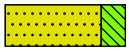
Zand, sterk siltig


Zand, uiterst siltig

veen


Veen, mineraalarm


Veen, zwak kleïig


Veen, sterk kleïig


Veen, zwak zandig


Veen, sterk zandig

klei

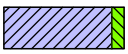
Klei, zwak siltig

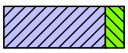
Klei, matig siltig


Klei, sterk siltig

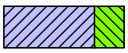
Klei, uiterst siltig


Klei, zwak zandig

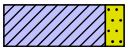
Klei, matig zandig


Klei, sterk zandig

leem


Leem, zwak zandig


Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

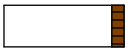
zwak humeus

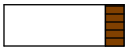
matig humeus

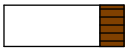
sterk humeus

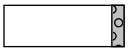
zwak grindig


matig grindig

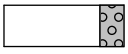
sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters


geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

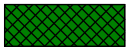
slib

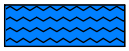
water


Asbestsleuf 1


Asbestsleuf 2


Asbestsleuf 3


Asbestsleuf 4


Asbestsleuf 5


Asbestsleuf 6

Bijlage 5

Verklaring veldmedewerker

VERKLARING

Hierbij verklaar ik (ondergetekende) dat de veldwerkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever zijn uitgevoerd conform de eisen van de BRL 2000 en de bijbehorende protocollen.

Projectnummer	AM24113-2
Onderzoekslocatie	Latestraat 13 te Netersel
Opdrachtgever	Reland
Afwijkingen van BRL 2000 (protocol)	☑ Nee ☐ Ja, aard en motivatie afwijkingen beschrijven
Uitvoering werkzaamheden protocol 2001	L. Koomen 01/07/2024
Uitvoering werkzaamheden protocol 2002	
Uitvoering werkzaamheden protocol 2018	L. Koomen 1/07/2024

Gecertificeerd monsternemer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

L. Koomen

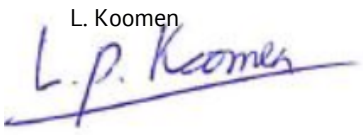

Bijlage 6

Toetsingstabellen en analyserapport asbestmateriaalmonsters

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13 te Netersel
Uw projectnummer	: AM24113-2
SGS rapportnummer	: 14119271, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: 1JJMHIYX

Rotterdam, 12-07-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113-2. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

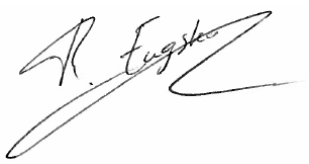

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	11-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	11-07-2024
Rapportnummer	14119271 - 1	Rapportagedatum	12-07-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdacht	ABV-1(1)
002	Asbestverdacht	ABV-2(1)
003	Asbestverdacht	SL02(3)
004	Asbestverdacht	SL04(6)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
ASBESTONDERZOEK						
aangeleverd materiaal	g		71.89	47.40	26.74	54.88
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK						
asbestresultaten	-	Q	zie bijlage	zie bijlage	zie bijlage	zie bijlage

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	11-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	11-07-2024
Rapportnummer	14119271 - 1	Rapportagedatum	12-07-2024

Monster beschrijvingen

001 * Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %).
Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).

002 * Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %).
Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).

003 * Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %).
Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).

004 * Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %).
Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	11-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	11-07-2024
Rapportnummer	14119271 - 1	Rapportagedatum	12-07-2024

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	P5309603	02-07-2024	01-07-2024	ALC299
002	P5309604	02-07-2024	01-07-2024	ALC299
003	P5309601	04-07-2024	01-07-2024	ALC299
004	P5309600	02-07-2024	01-07-2024	ALC299

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14119271-001
Datum analyse: 12-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: ABV-1(1)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	1	71.8926	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totalen			Serpentijn Amfibool			<0.1 <0.1	<0.1 <0.1	<0.1 <0.1

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14119271-002
Datum analyse: 12-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: ABV-2(1)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	1	47.4049	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totalen			Serpentijn Amfibool			<0.1 <0.1	<0.1 <0.1	<0.1 <0.1

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14119271-003
Datum analyse: 12-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: SL02(3)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	1	26.7384	Chrysotiel	10-15	Hechtgebonden	3.3	2.7	4.0
Totalen			Serpentijn Amfibool			3.3 <0.1	2.7 <0.1	4.0 <0.1

De hechtgebondenheid is enkel bepaald voor het aangeleverde materiaal en kan afwijken van de bevindingen bij de bron.

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14119271-004
Datum analyse: 12-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: SL04(6)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	1	54.8762	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totalen		Serpentijn Amfibool				<0.1 <0.1	<0.1 <0.1	<0.1 <0.1

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13 te Netersel
Uw projectnummer	: AM24113-2
SGS rapportnummer	: 14114649, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: 1H1KY6QH

Rotterdam, 05-07-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113-2. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

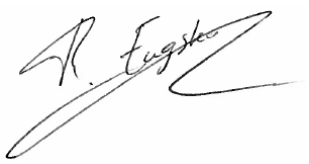

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	04-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	04-07-2024
Rapportnummer	14114649 - 1	Rapportagedatum	05-07-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdacht	SL03(3)
002	Asbestverdacht	SL04(4)
003	Asbestverdacht	SL04(5)
004	Asbestverdacht	SL05(3)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
ASBESTONDERZOEK						
aangeleverd materiaal	g		12.13	73.15	33.99	23.74
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK						
asbestresultaten	-	Q	zie bijlage	zie bijlage	zie bijlage	zie bijlage

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	04-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	04-07-2024
Rapportnummer	14114649 - 1	Rapportagedatum	05-07-2024

Monster beschrijvingen

001	*	Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %). Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).
002	*	Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %). Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).
003	*	Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %). Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).
004	*	Bij de kwantitatieve bepaling van asbest in materiaalmonster is de bepalingsgrens van de gebruikte onderzoeksmethode voor het schatten van het massapercentage asbest 0,1 (massa %). Indien het gehalte aan asbest onder de bepalingsgrens ligt (<), wordt het monster als niet asbesthoudend beschouwd. Indien gewenst kan met SEM-analyse een lagere bepalingsgrens worden gerealiseerd (tot 0.01 massa %).

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	04-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	04-07-2024
Rapportnummer	14114649 - 1	Rapportagedatum	05-07-2024

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	P5309607	02-07-2024	01-07-2024	ALC299
002	P5309602	02-07-2024	01-07-2024	ALC299
003	P5309579	02-07-2024	01-07-2024	ALC299
004	P5309609	02-07-2024	01-07-2024	ALC299

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14114649-001
Datum analyse: 05-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: SL03(3)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	1	12.1318	Chrysotiel	10-15	Hechtgebonden	1.5	1.2	1.8
Totalen			Serpentijn Amfibool			1.5 <0.1	1.2 <0.1	1.8 <0.1

De hechtgebondenheid is enkel bepaald voor het aangeleverde materiaal en kan afwijken van de bevindingen bij de bron.

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14114649-002
Datum analyse: 05-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: SL04(4)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	1	73.1464	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totalen			Serpentijn Amfibool			<0.1 <0.1	<0.1 <0.1	<0.1 <0.1

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14114649-003
Datum analyse: 05-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: SL04(5)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Plaat	1	33.9927	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totalen			Serpentijn Amfibool			<0.1 <0.1	<0.1 <0.1	<0.1 <0.1

Analyserapport bepaling van asbest in materiaal verzamelmonsters conform NEN 5896

SGSnummer: 14114649-004
Datum analyse: 05-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2
Monsteromschrijving: SL05(3)

Monsteromschrijving	Aantal stukken	massa (g)	Soort asbest	Schatting gewichtspercentage (% m/m)	Hechtgebondenheid	Asbest (g)	Ondergrens (g)	Bovengrens (g)
Cement	1	23.7435	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totalen			Serpentijn Amfibool			<0.1 <0.1	<0.1 <0.1	<0.1 <0.1

Bijlage 7

Analyserapport asbest in grondanalyses

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13 te Netersel
Uw projectnummer	: AM24113-2
SGS rapportnummer	: 14114644, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: B78UDQX8

Rotterdam, 11-07-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113-2. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	04-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	04-07-2024
Rapportnummer	14114644 - 1	Rapportagedatum	11-07-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdachte grond AS3000	SL01(1)
002	Asbestverdachte grond AS3000	SL02(1)
003	Asbestverdachte grond AS3000	SL03(1)
004	Asbestverdachte grond AS3000	SL04(2)
005	Asbestverdachte grond AS3000	SL05(1)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004	005
VOORBEREIDENDE RESULTATEN							
totaal aangeleverd monster	kg		12.84	11.69	11.93	12.07	11.94
in behandeling genomen gewicht	kg		12.84	11.69	11.93	12.07	11.94
Mengmonster samengesteld			nee	nee	nee	nee	nee
totaal gewicht <20 mm na drogen	g		11705	10029	10457	10601	10867
droge stof	gew.-%		91.1	85.8	87.7	87.8	91.0
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK							
gemeten totaal asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2	51	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2	51	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2	<2	<2	<2	<2
ondergrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	<2	41	<2	<2	<2
bovengrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	<2	61	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2	51	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2	<2	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2	<2	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2	<2	<2	<2	<2
berekende bepalingsgrens	mg/kgds	S	0.42	0.59	1.5	0.7	1.5
gewogen asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2	50.9	<2	<2	<2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	04-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	04-07-2024
Rapportnummer	14114644 - 1	Rapportagedatum	11-07-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
totaal aangeleverd monster	Asbestverdachte grond AS3000	AS3070-1 en NEN 5898+C1
totaal gewicht <20 mm na drogen	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
droge stof	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten totaal asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	NEN 5898+C1
ondergrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	AS3070-1 en NEN 5898+C1
bovengrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
berekende bepalingsgrens	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
ondergrens gemeten serpentijn-asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	NEN 5898+C1
Bovengrens gemeten serpentijn	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
ondergrens gemeten amfibool-asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
Bovengrens gemeten amfibool	Asbestverdachte grond AS3000	Idem

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E2030367	02-07-2024	01-07-2024	ALC291
002	E2030369	02-07-2024	01-07-2024	ALC291
003	E2030370	02-07-2024	01-07-2024	ALC291
004	E5628690	02-07-2024	01-07-2024	ALC295
005	E5628689	02-07-2024	01-07-2024	ALC295

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14114644-001
Datum analyse: 10-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2

Monsteromschrijving: SL01(1)

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	<2	<2	<2
berekende bepalingsgrens	0.42		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	<2	<2	<2
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	11705	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	11705	g
totaal gewicht voor drogen	12843	g
droge stof	91.1	gew.-%

Analyseresultaten

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	10	100														
4-8	21	100														
2-4	51	100														
1-2	141	42.5														0.3
0.5-1	353	18.9														0.2
<0.5	11129															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14114644-002
Datum analyse: 11-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2

Monsteromschrijving: SL02(1)

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	51	41	61
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	51	41	61
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	51	41	61
berekende bepalingsgrens	0.59		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	50.9	40.7	61.1
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	10029	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	10029	g
totaal gewicht voor drogen	11689	g
droge stof	85.8	gew.-%

Analyseresultaten

Soort materiaal	Hechtgebondenheid ***	Chrysotiel % (m/m)	Amosiet % (m/m)	Crocidoliet % (m/m)	Anthophylliet %(m/m)	Tremoliet % (m/m)	Actinoliet % (m/m)
Plaat	hechtgebonden	10-15	-	-	-	-	-

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	222	100	X						Plaat	1	3.6345	45.300		36.240	54.360	
4-8	102	100	X						Plaat	2	0.4535	5.652		4.522	6.783	
2-4	64	100														
1-2	120	36.8														0.4
0.5-1	328	18.0														0.2
<0.5	9194															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14114644-003
Datum analyse: 11-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2

Monsteromschrijving: SL03(1)

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	<2	<2	<2
berekende bepalingsgrens	1.5		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	<2	<2	<2
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	10457	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	10457	g
totaal gewicht voor drogen	11928	g
droge stof	87.7	gew.-%

Analyseresultaten

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	161	100														
4-8	99	100														
2-4	70	100														
1-2	103	21.6														0.8
0.5-1	280	5.5														0.7
<0.5	9744															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14114644-004
Datum analyse: 10-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2

Monsteromschrijving: SL04(2)

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	<2	<2	<2
berekende bepalingsgrens	0.7		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	<2	<2	<2
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	10601	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	10601	g
totaal gewicht voor drogen	12069	g
droge stof	87.8	gew.-%

Analyseresultaten

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	113	100														
4-8	114	100														
2-4	155	100														
1-2	260	31.7														0.5
0.5-1	518	15.0														0.2
<0.5	9441															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14114644-005
Datum analyse: 11-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2

Monsteromschrijving: SL05(1)

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	<2	<2	<2
berekende bepalingsgrens	1.5		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	<2	<2	<2
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	10867	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	10867	g
totaal gewicht voor drogen	11942	g
droge stof	91.0	gew.-%

Analyseresultaten

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	27	100														
4-8	33	100														
2-4	64	100														
1-2	187	21.3														0.8
0.5-1	525	5.7														0.7
<0.5	10030															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13 te Netersel
Uw projectnummer	: AM24113-2
SGS rapportnummer	: 14119277, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: MHHMFMJ8

Rotterdam, 16-07-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113-2. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

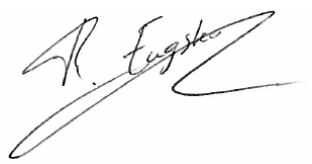

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	11-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	11-07-2024
Rapportnummer	14119277 - 1	Rapportagedatum	16-07-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdacht	SL04(1)
002	Asbestverdacht	SL06(1)

Analyse	Eenheid	Q	001	002
VOORBEREIDENDE RESULTATEN				
totaal aangeleverd monster	kg		12.11	12.77
in behandeling genomen gewicht	kg		12.11	12.77
Mengmonster samengesteld			nee	nee
totaal gewicht <20 mm na drogen	g		10995	11228
droge stof	gew.-%		90.8	88.0
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK				
gemeten totaal asbestconcentratie	mg/kgds	Q	1.0	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	Q	1.0	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	Q	<2	<2
ondergrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	Q	0.81	<2
bovengrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	Q	1.2	<2
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	Q	1.0	<2
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	Q	<2	<2
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	Q	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	Q	<2	<2
berekende bepalingsgrens	mg/kgds	Q	1.2	0.87
gewogen asbestconcentratie	mg/kgds	Q	1	<2

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Michiel Vrolix

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	11-07-2024
Projectnummer	AM24113-2	Startdatum	11-07-2024
Rapportnummer	14119277 - 1	Rapportagedatum	16-07-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
totaal aangeleverd monster	Asbestverdacht	NEN 5898+C1
totaal gewicht <20 mm na drogen	Asbestverdacht	Idem
droge stof	Asbestverdacht	Idem
gemeten totaal asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
ondergrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdacht	Idem
bovengrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdacht	Idem
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdacht	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdacht	Idem
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdacht	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdacht	Idem
berekende bepalingsgrens	Asbestverdacht	Idem
gewogen asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
ondergrens gemeten serpentijn-asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
Bovengrens gemeten serpentijn	Asbestverdacht	Idem
ondergrens gemeten amfibool-asbestconcentratie	Asbestverdacht	Idem
Bovengrens gemeten amfibool	Asbestverdacht	Idem

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E5628691	02-07-2024	01-07-2024	ALC295
002	E2030372	02-07-2024	01-07-2024	ALC291

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14119277-001

Datum analyse: 16-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2

Monsteromschrijving: SL04(1)

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	1.0	0.81	1.2
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	1.0	0.81	1.2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	1.0	0.81	1.2
berekende bepalingsgrens	1.2		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	1	0.805	1.2
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	10995	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	10995	g
totaal gewicht voor drogen	12106	g
droge stof	90.8	gew.-%

Analyseresultaten

Soort materiaal	Hechtgebondenheid ***	Chrysotiel % (m/m)	Amosiet % (m/m)	Crocidoliet % (m/m)	Anthophylliet %(m/m)	Tremoliet % (m/m)	Actinoliet % (m/m)
Plaat	hechtgebonden	10-15	-	-	-	-	-

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	88	100														
4-8	96	100	X						Plaat	1	0.0886	1.007		0.806	1.209	
2-4	131	100														
1-2	255	25.0														0.6
0.5-1	176	6.9														0.6
<0.5	10249															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.

** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1

*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1

**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14119277-002
Datum analyse: 16-07-2024
Projectnummer: AM241132
Projectnaam: AM24113-2

Monsteromschrijving: SL06(1)

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	<2	<2	<2
berekende bepalingsgrens	0.87		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	<2	<2	<2
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	11228	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	11228	g
totaal gewicht voor drogen	12765	g
droge stof	88.0	gew.-%

Analyseresultaten

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	7	100														
4-8	9	100														
2-4	16	100														
1-2	63	39.8														0.3
0.5-1	247	6.6														0.6
<0.5	10886															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Bijlage 8

Asbestconcentratieberekening

SL02			
Gevonden hoeveelheid op maaiveld			
Volume geïnspecteerd		0,4	m^3
% droge stof		90,0%	
gewicht in gram	concentratie serpentijnasbest in %	concentratie amfiboolasbest in %	absoluut gewicht serpentijnasbest in mg
222	12,5%		27750
			0
			0
			0
			0
Berekende asbestconcentratie			
gewogen concentratie serpentijnasbest		45,3	mg asbest/kg
gewogen concentratie amfiboolasbest		0,0	mg asbest/kg
Asbestgehalte in fijne fractie bij mengmonster voor gehele RE:		51	
TOTALE ASBESTCONCENTRATIE		96,3	mg/kg

absoluut gewicht amfiboolasbest in mg
0
0
0
0
0

sl03			
Gevonden hoeveelheid op maaiveld			
Volume geïnspecteerd		0,4	m^3
% droge stof		90,0%	
gewicht in gram	concentratie serpentijnasbest in %	concentratie amfiboolasbest in %	absoluut gewicht serpentijnasbest in mg
130	12,5%		16250
			0
			0
			0
			0
Berekende asbestconcentratie			
gewogen concentratie serpentijnasbest		26,6	mg asbest/kg
gewogen concentratie amfiboolasbest		0,0	mg asbest/kg
Asbestgehalte in fijne fractie bij mengmonster voor gehele RE:			
TOTALE ASBESTCONCENTRATIE		26,6	mg/kg

absoluut gewicht amfiboolasbest in mg
0
0
0
0
0

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

Aanvullend bodem- en asbestonderzoek Latestraat 13, Netersel

Aanvullend bodem- en asbestonderzoek Latestraat 13, Netersel

Aeres Milieu Projectnummer	:	AM24113-3
Status rapport	:	Definitief (versie 1)
Datum	:	25 oktober 2024
Opdrachtgever	:	Reland t.a.v. E. Huzen Postbus 186 5830 AD Boxmeer
Opgesteld door	:	B. Custers | M. Vrolix, bc.
Gecontroleerd door	:	ing. G. Reuver

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

2001 + 2002 + 2018

Disclaimer

Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden (opzet conform NEN 5740, NEN 5707 en interpretatie aan de hand van de Leidraad Bodembescherming).

Opgemerkt wordt dat bij een verkennend bodemonderzoek sprake is van een steekproefsgewijze bemonstering en het nemen van een beperkt aantal monsters. De mogelijkheid blijft daarom bestaan dat puntverontreinigingen, welke niet voortkomen uit het historisch onderzoek, niet door het onderzoek worden aangetoond. Daarnaast blijft het mogelijk dat lokale afwijkingen in de samenstelling van het bodemmateriaal voorkomen. Tot slot wordt erop gewezen dat het uitgevoerde bodemonderzoek een momentopname is.

Het bovenstaande betekent dat Aeres Milieu op voorhand geen aansprakelijkheid accepteert voor maatregelen of mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Aeres Milieu uitgevoerde bodemonderzoek neemt. Tevens wordt opgemerkt dat Aeres Milieu voor het verkrijgen van de voor het historisch onderzoek noodzakelijke informatie (mede) afhankelijk is van externe bronnen. Voor Aeres Milieu is niet te verifiëren of deze bronnen altijd volledig en zonder fouten zijn. Hierdoor kan Aeres Milieu niet instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 4
2. VOORONDERZOEK 5
   2.1 Inleiding 5
   2.2 Topografische beschrijving 6
   2.3 Onderzoekshypothese 6
3. ONDERZOEKSSTRATEGIE 7
   3.1 Inleiding 7
   3.2 Onderzoeksstrategie NEN 5707 7
   3.3 Onderzoeksstrategie NEN 5740 7
4. VELDWERKZAAMHEDEN 8
   4.1 Algemeen 8
   4.2 Grondbemonstering 8
   4.3 Grondwatermonstername 9
5. LABORATORIUMONDERZOEK 10
   5.1 Algemeen 10
   5.2 Grondmengmonsters asbest (fijne fractie) 10
   5.3 Grondmonster (NEN 5740) 10
   5.4 Grondwatermonster 11
   5.5 Toetsing van de gestelde hypothese 11
6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 12

Bijlagen:

1 Topografische overzichtskaart
2 Foto's onderzoekslocatie
3 Situatietekening onderzoekslocatie met boorpunten en asbestinspectiegaten
4 Boorprofielen en foto's asbestinspectiegaten
5 Verklaring veldmedewerker
6 Analyserapport grondmengmonsters asbest (fijne fractie)
7 Toetsingstabellen en analyserapport grond(meng)monster
8 Toetsingstabellen en analyserapport grondwatermonster

1. INLEIDING

In opdracht van Reland heeft Aeres Milieu B.V. een aanvullend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Latestraat 13, Netersel
Gemeente	: Bladel
Kadastrale registratie	: Bladel, sectie L, nr. 610 (ged.)
Oppervlakte	: circa 530 m^2
Huidig gebruik van de locatie	: specifiek een romneyloods en terreinverharding rondom loods (stalling / opslag)
Toekomstig gebruik	: herontwikkeling locatie ten behoeve van zorgboerderij

Dit aanvullend bodemonderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de NEN 5740 en NEN 5707. Het aanvullend onderzoek bestaat uit een vooronderzoek naar de historie en bodemgesteldheid van de onderzoekslocatie en aanvullend hierop een bodemonderzoek op het perceel.

Aanleiding

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit aanvullend bodemonderzoek zijn een voorgenomen herontwikkeling van een zorgboerderij met zorgwoningen, de resultaten van het eerder ter plaatse uitgevoerde verkennend bodem en asbestonderzoek alsmede een beoordeling door het bevoegd gezag.

Doel

Het doel van het aanvullend bodemonderzoek is, middels een steekproef, het vaststellen van de actuele bodemkwaliteit ter plaatse van twee verdachte deellocaties. Het onderzoek is niet bedoeld om een exacte aard en omvang van een eventuele verontreiniging aan te geven.

Onderzoek

Aeres Milieu B.V. heeft geen binding met de opdrachtgever en de onderzoekslocatie anders dan als onafhankelijk onderzoeksbureau.

In hoofdstuk 2 is het vooronderzoek en de daaruit volgende onderzoekshypothese beschreven. Naar aanleiding van de opgestelde hypothese wordt in hoofdstuk 3 de onderzoeksstrategie opgesteld. In hoofdstuk 4 worden de veldwerkzaamheden (grond- en grondwateronderzoek) beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de laboratoriumwerkzaamheden en de onderzoeksresultaten. Het rapport wordt afgesloten met hoofdstuk 6, waarin de conclusies en enkele aanbevelingen staan beschreven.

Bemonstering en laboratoriumonderzoek vonden plaats in september 2024. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de protocollen van de BRL SIKB 2000. De chemische analyses zijn uitgevoerd door SGS Environmental Analytics B.V. te Rotterdam. Dit laboratorium is geaccrediteerd volgens de door de Raad voor Accreditatie gestelde criteria voor Testlaboratoria conform ISO/IEC 17025. Alle analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatie Schema 3000 (AS3000).

2. VOORONDERZOEK

2.1 Inleiding

Ter plaatse van de planlocatie is in mei 2024 een verkennend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd *(Rapport Aeres Milieu Latestraat 13 te Netersel, AM24113 d.d. 17 mei 2024)*. Hierin is tevens een geheel vooronderzoek conform de NEN5725 uitgevoerd en dit is nog als actueel beschouwd. De resultaten van het bodemonderzoek, specifiek voor deellocatie B, zijnde de huidige onderzoekslocatie, zijn samengevat in onderstaand tekstblok.

Tijdens de veldinspectie op de onderzoekslocatie is er op deellocatie A asbestverdacht plaatmateriaal op het maaiveld aangetroffen. Op de andere deellocaties zijn geen verdere waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

<u>Bodem</u>
Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met barium.

Deellocatie B (Romneyloods)
In het opgeboorde bodemmateriaal zijn plaatselijk bijmengingen met baksteen en beton waargenomen. Ter plaatse van de boringen B01, B03, B05 en B07 is menggranulaat in de bodem aangetroffen. Deze laag menggranulaat betreft geen bodem en is derhalve in onderhavig onderzoek niet onderzocht.

Uit de analyseresultaten blijkt dat in de bovengrond en ondergrond geen overschrijding van de interventiewaarde gemeten is. Het freatisch grondwater is licht verontreinigd met barium.

Op het maaiveld van deellocatie B zijn geen asbestverdachte materialen waargenomen. De aangetroffen bijmengingen met menggranulaat in boringen B01, B03, B05 en B07 zijn als asbestverdacht te beschouwen. Het voorliggende onderzoek doet echter geen bindende uitspraak over de aan- of afwezigheid van asbest in de bodem binnen deellocatie B.

Om de aanwezigheid van asbest ter plaatse uit te sluiten wordt geadviseerd een verkennend onderzoek naar asbest uit te voeren.

Dit onderzoek is beoordeeld door Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (memo d.d. 05-07-2024) en is als onvolledig beschouwd. Voor het aangetroffen asbestverdacht plaatmateriaal ter plaatse van deellocatie A is een nader asbest in bodemonderzoek uitgevoerd (zie Nader asbest in bodemonderzoek Aeres Milieu, AM24113-2 d.d. 9-8-2024). Ter plaatse van deellocatie A is sprake van een licht verhoogd gehalte aan asbest in de bodem maar zijn geen sanerende maatregelen of vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

Onder andere door een wijziging in het onderzoeksgebied is een nabijgelegen voormalige dieseltank en olieopslag bij de bestaande en te behouden stal in bovengenoemd bodemonderzoek niet onderzocht.

Tevens doet het uitgevoerde onderzoek geen bindende uitspraak over de aan- of afwezigheid van asbest ter plaatse van deellocatie B, welke deel uitmaakt van het plangebied. Omdat potentiële bodemverontreinigingen nabij de onderzoekslocatie een invloed kunnen hebben op de bodemkwaliteit binnen de onderzoekslocatie, moet dit beter gemotiveerd of aanvullend onderzocht worden.

2.2 Topografische beschrijving

De twee aanvullend te onderzoeken deellocaties bevinden zich noord- en westelijk op het perceel van Latestraat 13 te Netersel. Kadastraal is de locatie bekend als gemeente Bladel, sectie L, nr. 610 (ged.). De coördinaten volgens het R.D. stelsel zijn X = 142097 / Y =379218. Zie bijlage 1 voor een topografische kaart. Op onderstaande luchtfoto is de begrenzing van de twee aanvullend te onderzoeken deellocaties weergegeven.



Afbeelding 1: Begrenzing verdachte deellocaties (bron luchtfoto: PDOK-viewer)

2.3 Onderzoekshypothese

Gebaseerd op de verzamelde gegevens uit het vooronderzoek wordt de bovengrond van deellocatie B als 'verdacht' beschouwd op het voorkomen van asbest. Ter plaatse zijn inpandig in de romneyloods zintuiglijk sporen tot en met zwakke bijmengingen met baksteen en beton waargenomen. Plaatselijk zijn ook uiterst menggranulaathoudende lagen in de bovengrond aanwezig.

Verder blijkt uit een oude milieuvergunning dat er noordelijk direct aanliggend tegen de stal een voormalige bovengrondse dieseltank van 1200 liter, een vat met afgewerkte olie van 60 liter en een vat met smeerolie van 60 liter, allen in een lekbak gestaan heeft. Deze zijn in het verleden verwijderd, hiervan is verder geen informatie bekend. Deze deellocatie wordt als verdacht beschouwd op de aanwezigheid van minerale olie.

3. ONDERZOEKSSTRATEGIE

3.1 Inleiding

Op basis van de verzamelde informatie uit voorgaande bodemonderzoeken en de gestelde onderzoekshypothese(n) voor de onderzoekslocatie, is een onderzoeksstrategie opgesteld conform de richtlijnen van de onderzoeksnorm NEN 5707 (Bodem – Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond) van het Nederlands Normalisatie-Instituut en de NEN 5740 (Bodem-Landbodem; Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond).

3.2 Onderzoeksstrategie NEN 5707

Voor het uitvoeren van een verkennend onderzoek naar asbest in bodem ter plaatse van de romneyloods is uitgegaan van de onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie met diffuse bodembelasting, heterogeen verdeeld. De veldwerkzaamheden bestaan uit het uitvoeren van een maaiveldinspectie en het graven van inspectiegaten. In principe worden de asbestgaten willekeurig verspreid over het asbestverdachte gedeelte van de onderzoekslocatie.

Voor het vaststellen van een eventuele verontreiniging met asbest in de bodem zal volgens onderstaande strategie veldwerk en monstername voor laboratoriumanalyse plaatsvinden. Indien noodzakelijk blijkt bij de uitvoering, worden aanvullende (meng)monsters genomen.

oppervlakte (m^2) (deel)locatie	Minimaal aantal te inspecteren punten van het maaiveld	Gaten in de verdachte laag tot maximaal 0,5 m in de verdachte laag	Gaten tot onderzijde verdachte laag met een maximum van 2 m	Aantal te analyseren (meng)monsters
520	5	5	1	1

Tabel 3.1: Onderzoeksopzet verkennend onderzoek asbest 'VED-HE'

3.3 Onderzoeksstrategie NEN 5740

Het bodemonderzoek voor de tanklocatie is uitgevoerd conform de strategie 'VEP' uit de NEN 5740. In principe worden boringen willekeurig verspreid over de gehele onderzoekslocatie. Voor het vaststellen van de milieuhygiënische conditie van de bodem (grond en grondwater) van de onderzoekslocatie zal volgens onderstaande strategie veldwerk en monstername voor laboratoriumanalyse plaatsvinden.

ONDERZOEKSNORM NEN 5740 'VEP'					
Aantal boringen				Aantal te onderzoeken (meng)monsters	
oppervlakte	tot 0,5 m in de verdachte laag	boring tot de onderzijde van de verdachte laag (maximum 2 m-mv)	èn boring met peilbuis	grond (verdachte laag)	grondwater
<0.001ha	0	0	1	1	1

Tabel 3.2: Veldwerk, monstername en analysestrategie volgens NEN 5740 "VEP"

De verdachte bovengrond wordt onderzocht op de aanwezigheid van minerale olie. Tevens bepaalt het laboratorium het gehalte aan organische stof en lutumgehalte voor het vaststellen van een toetsingskader voor de lokale bodemkwaliteit. Het grondwater wordt tevens onderzocht op de aanwezigheid van minerale olie.

4. VELDWERKZAAMHEDEN

4.1 Algemeen

Conform de onderzoeksstrategie, zoals beschreven in hoofdstuk 3, is op de onderzoekslocatie een aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat op grond van BRL SIKB 2000 conform protocollen 2001, 2002 en 2018 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer.

4.2 Grondbemonstering

Op 23 september 2024 is de peilbuis geplaatst en zijn de asbestinspectiegaten gegraven conform protocol 2001 en 2018. Zie bijlage 3 voor de situering van de geplaatste asbestinspectiegaten en de geplaatste peilbuis.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer H. van den Tillaar en de heer B. Custers. De heer H. van den Tillaar is erkend monsternemer in het kader van de BRL SIKB 2000 voor de protocollen 2001, 2002 en 2018.

Voorafgaand aan de veldwerkzaamheden is het maaiveld geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Tijdens de inspectie was het droog en licht bewolkt weer. De asbestverdachte deellocatie betreft een romneyloods met als verhardingslaag op de bovengrond deels een menggranulaat verharding. In de loods zijn allerlei materialen opgeslagen. De inspectie efficiëntie van het terrein is ingeschat op 90-100%. Tijdens de inspectie zijn visueel geen asbestverdachte materialen op het maaiveld aangetroffen.

Verdeeld over de deellocatie zijn in totaal 6 asbestinspectiegaten gegraven van minimaal 0,3 x 0,3 m tot 0,5 m-mv. (inspectiegaten ABG 1 t/m ABG 6). In asbestinspectiegat ABG 2 is met behulp van de Edelmanboor (ø 12 cm) een boring verricht tot 1,0 m-mv.

Het uitkomende materiaal is voorbehandeld (gezeefd) en visueel geïnspecteerd op het voorkomen van asbestverdachte materialen. In het uitgegraven materiaal van alle asbestinspectiegaten zijn visueel geen asbestverdachte materialen waargenomen. Op basis van de visuele waarnemingen zijn in het veld 2 mengmonsters samengesteld.

Voor het aanvullend onderzoek bij de verdachte voormalige tanklocatie is een peilbuis geplaatst met behulp van de Edelmanboor (ø 10 cm). Hierbij is rekening gehouden met de stroomrichting van het freatisch grondwater. Deze boring is afgewerkt met een peilbuis welke beneden het aangetroffen grondwaterpeil. Hierbij is geen werkwater gebruikt.

De graaf- en boorpuntlocaties zijn opgenomen op de situatietekening in bijlage 3. Het opgeboorde bodemmateriaal is volgens de classificatienorm voor onverharde bodems (NEN 5104) beoordeeld. Daarnaast is vastgesteld in hoeverre het opgeboorde materiaal mogelijke aanwijzingen biedt voor de aanwezigheid van visueel zichtbare verontreiniging.

De uitkomende grond en alle zintuiglijk waargenomen bijzonderheden zijn per boring beschreven in de profielbeschrijvingen (zie bijlage 4). In tabel 4.1 zijn de boringen beschreven waarin zintuiglijk afwijkingen zijn geconstateerd.

Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
abg01	0,50	0,00 - 0,20		menggranulaat, sterk zandig, % > 20 mm circa 25%, 5,7 kg.
abg02	1,00	0,00 - 0,20		menggranulaat, sterk zandig, % > 20 mm circa 20%, 3,7 kg.
abg03	0,50	0,00 - 0,20	Zand	matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, % > 20 mm circa 10%, 2,0 kg.
abg04	0,50	0,00 - 0,20	Zand	matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, % > 20 mm circa 10%, 2,3 kg.
abg05	0,50	0,00 - 0,20		menggranulaat, sterk zandig, % > 20 mm circa 25%, 5,1 kg.
abg06	0,50	0,00 - 0,20		menggranulaat, sterk zandig, % > 20 mm circa 20%, 3,7 kg.
101	3,20	0,05 - 0,15	Zand	sporen beton, geen olie-water reactie
		0,15 - 1,00	Zand	sporen beton, geen olie-water reactie

Tabel 4.1: Overzicht zintuiglijke afwijkingen

Op de uitkomende grond bij de voormalige tanklocatie is tevens een panproef uitgevoerd waarbij wordt gekeken naar een eventuele olie-water reactie. Bij de uitgevoerde proeven is geen reactie waargenomen. Op basis van de zintuiglijke waarnemingen en de bodemopbouw heeft laagsgewijze bemonstering plaatsgevonden.

4.3 Grondwatermonstername

De peilbuis is een week na plaatsing op 30 september 2024 bemonsterd conform protocol 2002 van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer. De bemonstering is uitgevoerd door erkend veldwerker van Aeres Milieu, de heer H. van den Tillaar.

Voorafgaand aan de bemonstering is de grondwaterstand opgenomen en zijn de zuurgraad (pH) en het elektrische-geleidingsvermogen (Ec) van het grondwater bepaald. Deze waarden waren constant bij monstername. De geleidbaarheid is gecorrigeerd voor de grondwatertemperatuur. De geleiding is een maat voor de concentratie aan opgeloste stoffen in het water, terwijl de pH de zuurgraad van het water aangeeft (pH<7: zuur, pH = 7: neutraal, pH>7: basisch).

De grondwatermonsters zijn in het veld, voor zover noodzakelijk gefiltreerd en geconserveerd. De in het veld gemeten parameters zijn in tabel 4.2 samengevat.

Peilbuis	Filterdiepte (m-mv.)	Grondwaterstand (m-mv.)	pH (-)	Ec (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
101	2,20 - 3,20	1,60	6,1	998	124

Tabel 4.2: Resultaten veldmetingen tijdens grondwatermonstername

De meetresultaten van de pH en Ec wijken niet af van natuurlijk of regionaal voorkomende waarden. In het grondwater in de peilbuis is sprake van een verhoogde troebelheid (>10 NTU). Een verhoogde troebelheid kan in sommige gevallen leiden tot een overschatting van de gehalten aan organische parameters in het grondwater. Bij het voorliggende onderzoek is geen enkele organische parameter verhoogd aangetroffen (zie 5.3 grondwateranalyse). Een eventuele overschatting van de gehalten als gevolg van een verhoogde troebelheid heeft geen gevolgen voor de interpretatie van de onderzoeksgegevens en de conclusies van dit rapport. Aanvullend onderzoek naar de verhoogde troebelheid is daarom niet uitgevoerd.

5. LABORATORIUMONDERZOEK

5.1 Algemeen

De analyses zijn uitgevoerd door het onderzoekslaboratorium van SGS Environmental Analytics B.V. te Rotterdam. Het laboratorium is geaccrediteerd volgens de door de Raad voor Accreditatie gestelde criteria voor Testlaboratoria conform ISO/IEC 17025, waar verdere conservering en (voor)behandeling van de monsters plaats heeft gevonden.

5.2 Grondmengmonsters asbest (fijne fractie)

Van de uitgezeefde fijne fractie (<20 mm) zijn mengmonsters samengesteld van minimaal 10 kg (grond) of 25 kg (puin). Een mengmonster is genomen door per asbestinspectie gat evenredige grepen van de gelijksoortige gezeefde grond te nemen. In tabel 5.1 is de samenstelling van de mengmonsters weergegeven. Het meest verdachte monster, zijnde het aangetroffen menggranulaat, is geselecteerd voor analyse.

Mengmonster	Inspectiegat	Traject (m-mv.)	Visuele waarnemingen (%>20 mm)	Asbestverdacht materiaal (fractie > 20 mm) aangetroffen	Geselecteerd voor analyse
ABM 1	1/2/5/6	0 – 0.20	menggranulaat, % >20mm = 20 – 25%	-	Ja
ABM 2	3/4	0 – 0.20	matig baksteen- en betonhoudend, %>20mm = 10%	-	Nee

Tabel 5.1: Overzicht genomen (meng)monsters fijne fractie en selectie voor analyse

In de grove fractie van de uitkomende bodem is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Van het onderzochte mengmonster is de berekende concentratie bepaald door sommatie van de asbestconcentratie in de grond (mg/kg d.s.) en de bijdrage van de materiaalmonsters uit het inspectiegat (mg/kg d.s. voor het geschouwd volume). Zie bijlage 7 voor het analyserapport.

Monster	Visuele waarneming	Vastgestelde hoeveelheid asbest				Berekende asbestconcentratie [mg/kg d.s.kg]
		grove fractie [mg/kg d.s.]		fijne fractie [mg/kg d.s.]		
		serpentijn	amfibool	serpentijn	amfibool	
ABM 1	-	n.a.	n.a.	<2	<2	<2

Tabel 5.2: Overzicht geanalyseerd asbest in grove en fijne fractie en berekende asbestconcentratie

n.a. = niet aangetroffen/aangetoond

Uit de uitgevoerde analyse blijkt dat er in het onderzochte menggranulaat geen asbest is aangetroffen.

5.3 Grondmonster (NEN 5740)

In het laboratorium zijn voor het chemisch onderzoek grondmonsters al dan niet mengmonsters samengesteld volgens onderstaande tabel. De keuze voor het samenstellen van deelmonsters tot een mengmonster of het analyseren van individuele monsters is gebaseerd op de zintuiglijke waarnemingen in het veld en op de onderzoeksstrategie.

Analysemonster	Traject (m -mv)	Deelmonsters	Analysepakket
M1	0,15 – 0,50	101 (0,15 – 0,50)	Minerale olie + lutum en organische stof

Tabel 5.3: Samenstelling analysemonsters en analysepakket
lu/os: lutum fractie en organische stofgehalte

De grondtoetsing is vooralsnog uitgevoerd volgens de tijdelijke kaders van de omgevingswet in afwachting van formele vaststelling door Rijkswaterstaat medio 2024. Tevens is indicatief getoetst aan de bodemkwaliteitsklasse bij toepassing van de grond op landbodem (T101).

In de Regeling bodemkwaliteit (RBK) is vastgelegd dat de toetsing altijd moet plaatsvinden door het gevonden gehalte in een monster eerst te corrigeren met het lutum en organisch stof gehalte (=berekende concentratie) en vervolgens te vergelijken met de grenswaarden van de Regeling Bodemkwaliteit.

Uit de analyseresultaten blijkt dat in bovengrondmonster M1 geen verhoging en dus ook geen overschrijding van de interventiewaarde voor minerale olie is aangetoond.

5.4 Grondwatermonster

Door de vaststelling van de omgevingswet zijn voor grondwater nu instructieregels en omgevingswaarden opgenomen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hiervoor is nog geen nieuwe toetsingsservice beschikbaar. Er is handmatig getoetst aan de signaleringswaarde grondwaterkwaliteit uit de Bkl en omgevingsverordening Noord-Brabant. Hierbij is getoetst aan de voorkeurswaarden uit Bijlage V: Gevaarlijke stoffen in het grondwater.

Ten aanzien van minerale olie zijn geen overschrijdingen van de voorkeurswaarde en signaleringsparameter aangetoond. Zie bijlage 8 voor het analyserapport en de toetsingstabellen.

5.5 Toetsing van de gestelde hypothese

Geconcludeerd kan worden dat de berekende concentraties in de grond en gemeten waardes in het grondwater in tegenspraak zijn met de vooraf geformuleerde hypothese dat beide deellocaties als verdacht beschouwd dienen te worden. De hypothese verdacht wordt ten aanzien van asbest in de bodem op deellocatie B, zijnde de romneyloods, niet bevestigd.

De gemeten concentraties liggen ruim beneden interventiewaarden. Het uitvoeren van een aanvullend of nader bodemonderzoek is niet noodzakelijk geacht.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Tijdens de veldinspectie op de locatie zijn geen waarnemingen gedaan die wijzen op de aanwezigheid van bodemverontreiniging of bronnen van verontreiniging.

Ter plaatse van de romneyloods, deellocatie B, is plaatselijk een laag menggranulaat in de bovengrond aanwezig. Visueel en analytisch is in de bovengrond geen asbestverdacht materiaal aangetroffen. Deellocatie B is als onverdacht op de aanwezigheid van asbest te beschouwen.

Uit de analyseresultaten blijkt dat in de grond geen verhoging en derhalve ook geen overschrijding van de interventiewaarde ten aanzien van minerale olie gemeten is. Het freatisch grondwater blijkt tevens niet verhoogd met minerale olie.

De resultaten van dit bodemonderzoek geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek. De milieuhygiënische conditie van de bodem vormt geen belemmering voor de voorgenomen planontwikkeling.

Indien er werkzaamheden plaatsvinden, waarbij grond vrijkomt, kan de grond niet zonder meer worden afgevoerd of elders worden toegepast. Ten aanzien van hergebruik van deze grond elders is het Besluit bodemkwaliteit in combinatie met de bodemvoorschriften bij milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het omgevingsplan (met bodemkwaliteitskaart) van toepassing.

Bijlage 1

Topografische overzichtskaart



BEBOUWING
a bebouwd gebied
b gebouwen
c hoogbouw
d kas

WEGEN
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
voetgangersgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
viaduct
aquaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

SPOORWEGEN
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: meersporig
a station b spoorweg in tunnel
tramweg
a sneltram b sneltramhalte
a metro bovengronds
b metrostation

HYDROGRAFIE
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b stuwen
c koedam
a duiker b grondduiker
c afsluitbare duiker

BODEMGEBRUIK
a grasland met sloten
b akkerland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f grasland met populierenopstand
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m drasland, moeras
n rietland
o dodenakker, begraafplaats
p overig bodemgebruik

OVERIGE SYMBOLEN
a religieus gebouw
b toren, hoge koepel
c religieus gebouw met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis
b postkantoor
c politiebureau
d wegwijzer
a kapel
b kruis
c vlampijp
d telescoop
a windmolen
b waterradmolen
c windmotor
d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed
b monument
c gemaal
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
a paal b grenspunt c boom
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

Bijlage 2

Foto’s onderzoekslocatie



Foto 1



Foto 2



Foto 3

Bijlage 3

Situatietekening onderzoekslocatie met boorpunten en asbestinspectiegaten


142100
379200
F1
101
F2
abg01
abg02
abg03
abg04
abg05
abg06
F3
Legenda
Verdacht terreindeel Deellocatie B
Voormalige bovengrondse tanklocatie
Foto's
boorpunten aanvullend onderzoek
Peilbuis
asbestinspectiegat
boring tot 1,0 m-mv
Achtergrond: Luchtfoto PDOK Actueel
foto- en boorpuntenkaart (A4)
AM24113-3
Netersel
Latestraat 13
Schaal 1:500
0 5 10 15 20 25 m
N
aeres milieu
v1.0_25-10-2024_BC
142100
379200

Bijlage 4

Boorprofielen en foto’s asbestinspectiegaten

Boring: **abg01**
Datum: 23-9-2024

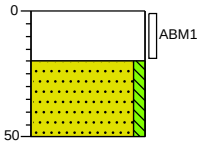

0 erf
Uiterst menggranulaat houdend, grijsbruin, Graven, % > 20 mm circa 25%, 5,7 kg.
20
Zand matig fijn, zwak siltig, neutraalgrijs, Graven
50

Boring: **abg02**
Datum: 23-9-2024

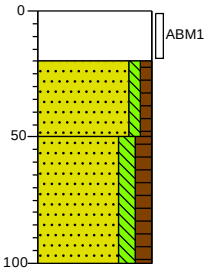

0 erf
Uiterst menggranulaat houdend, grijsbruin, Graven, % > 20 mm circa 20%, 3,7 kg.
20
Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Graven
50
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Edelmanboor
100

Boring: **abg03**
Datum: 23-9-2024

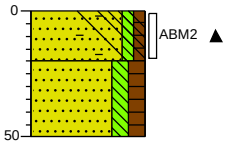

0 erf
Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig baksteenhoudend, matig betonhoudend, grijsbruin, Graven, % > 20 mm circa 10%, 2,0 kg.
20
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Graven
50

Boring: **abg04**
Datum: 23-9-2024

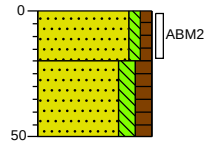

0 erf
Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Graven, % > 20 mm circa 10%, 2,3 kg.
20
Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, donkerbruin, Graven
50

Boring: **abg05**
Datum: 23-9-2024

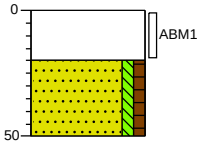

0 erf
Uiterst menggranulaat houdend, donkerbruin, Graven, % > 20 mm circa 25%, 5,1 kg.
20
Zand matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, grijsbruin, Graven
50

Boring: **abg06**
Datum: 23-9-2024

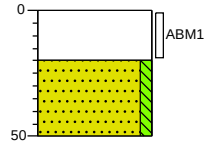

0 erf
Uiterst menggranulaat houdend, donkerbruin, Graven, % > 20 mm circa 20%, 3,7 kg.
20
Zand matig fijn, zwak siltig, neutraalgrijs, Graven
50

Projectnaam: Latestraat 13 te Netersel

Projectcode: AM24113-3 **Opdrachtgever: Reland**

Boring: **101**

Datum: 23-9-2024

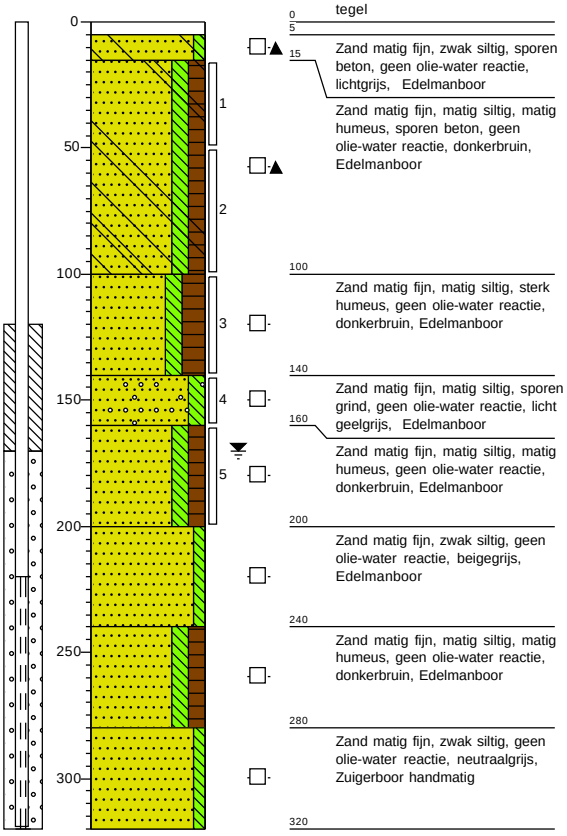

0 tegel

5

15 Zand matig fijn, zwak siltig, sporen beton, geen olie-water reactie, lichtgrijs, Edelmanboor

Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, sporen beton, geen olie-water reactie, donkerbruin, Edelmanboor

100 Zand matig fijn, matig siltig, sterk humeus, geen olie-water reactie, donkerbruin, Edelmanboor

140 Zand matig fijn, matig siltig, sporen grind, geen olie-water reactie, licht geelgrijs, Edelmanboor

160 Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, geen olie-water reactie, donkerbruin, Edelmanboor

200 Zand matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, beigegrijs, Edelmanboor

240 Zand matig fijn, matig siltig, matig humeus, geen olie-water reactie, donkerbruin, Edelmanboor

280 Zand matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, neutraalgrijs, Zuigerboor handmatig

320

Projectnaam: Latestraat 13 te Netersel

Projectcode: AM24113-3 **Opdrachtgever: Reland**



Asbestinspectiegat 1



Asbestinspectiegat 2



Asbestinspectiegat 3



Asbestinspectiegat 4



Asbestinspectiegat 5



Asbestinspectiegat 6

Bijlage 5

Verklaring veldmedewerker

VERKLARING

Hierbij verklaar ik (ondergetekende) dat de veldwerkzaamheden onafhankelijk van de opdrachtgever zijn uitgevoerd conform de eisen van de BRL 2000 en de bijbehorende protocollen.

Projectnummer	AM24113-3
Onderzoekslocatie	Latestraat 13 te Netersel
Opdrachtgever	Reland

Afwijkingen van BRL 2000 (protocol)

☑ Nee

☐ Ja, aard en motivatie afwijkingen beschrijven

Uitvoering werkzaamheden protocol 2001	23 september 2024
Uitvoering werkzaamheden protocol 2018	23 september 2024
Uitvoering werkzaamheden protocol 2002	30 september 2024

Gecertificeerd monsternemer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

H. van den Tillaar

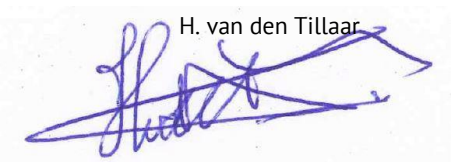

Bijlage 6

Analyserapport grondmengmonsters asbest (fijne fractie)

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13 te Netersel
Uw projectnummer	: AM24113-3
SGS rapportnummer	: 14159265, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: 828HI4FB

Rotterdam, 27-09-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113-3. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	25-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	25-09-2024
Rapportnummer	14159265 - 1	Rapportagedatum	27-09-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Asbestverdachte grond AS3000	ABM1

Analyse	Eenheid	Q	001
VOORBEREIDENDE RESULTATEN			
totaal aangeleverd monster	kg		11.22
in behandeling genomen gewicht	kg		11.22
Mengmonster samengesteld			nee
totaal gewicht <20 mm na drogen	g		9413 [1)]
droge stof	gew.-%		83.9
KWANTITATIEF ASBESTONDERZOEK			
gemeten totaal asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2
ondergrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	<2
bovengrens (95% betrouwb.interval)	mg/kgds	S	<2
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	mg/kgds	S	<2
berekende bepalingsgrens	mg/kgds	S	0.69
gewogen asbestconcentratie	mg/kgds	S	<2

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	25-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	25-09-2024
Rapportnummer	14159265 - 1	Rapportagedatum	27-09-2024

Voetnoten

1	Na droging resteert minder dan de in NEN 5898+C1 (hoofdstuk 5) aangegeven minimale monsterhoeveelheid. In het laboratorium is meer dan de in NEN 5898+C1 voorgeschreven hoeveelheid van de zeeffracties 0,5 1 mm en 1 2 mm onderzocht om te bewerkstellen dat de vereiste bepalingsgrens van 2 mg/kg ds wordt gehaald.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	25-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	25-09-2024
Rapportnummer	14159265 - 1	Rapportagedatum	27-09-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
totaal aangeleverd monster	Asbestverdachte grond AS3000	AS3070-1 en NEN 5898+C1
totaal gewicht <20 mm na drogen	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
droge stof	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten totaal asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	NEN 5898+C1
ondergrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	AS3070-1 en NEN 5898+C1
bovengrens (95% betrouwb.interval)	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Serpentijn-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
gemeten niet-hechtgebonden Amfibool-asbestgehalte	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
berekende bepalingsgrens	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
ondergrens gemeten serpentijn-asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	NEN 5898+C1
Bovengrens gemeten serpentijn	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
ondergrens gemeten amfibool-asbestconcentratie	Asbestverdachte grond AS3000	Idem
Bovengrens gemeten amfibool	Asbestverdachte grond AS3000	Idem

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E5666307	25-09-2024	23-09-2024	ALC295

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport bepaling van asbest conform NEN 5898+C1

SGSnummer: 14159265-001
Datum analyse: 27-09-2024
Projectnummer: AM241133
Projectnaam: AM24113-3

Monsteromschrijving: ABM1

Labomonster Gemeten concentraties	Concentratie (mg/kgds) **	Ondergrens (mg/kgds) **	Bovengrens (mg/kgds) **
gemeten serpentijn-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten amfibool-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten niet-hechtgebonden-asbestconcentratie	<2	<2	<2
gemeten totaal asbestconcentratie	<2	<2	<2
berekende bepalingsgrens	0.69		

Gewogen concentraties*			
gewogen asbestconcentratie	<2	<2	<2
gewogen niet-hechtgebonden asbestconcentratie	<2		

Voorbereidende resultaten		
totaal gewicht na drogen	9413	g
totaal gewicht <20 mm na drogen	9413	g
totaal gewicht voor drogen	11224	g
droge stof	83.9	gew.-%

Analyseresultaten

Fractie (mm)	massa zeeffractie (g)	percentage onderzocht (m/m)	Chrysotiel	Amosiet	Crocidoliet	Anthophylliet	Tremoliet	Actinoliet	Soort materiaal	Aantal deeltjes	Massa deeltjes in onderzochte fractie (g)	Concentratie hechtgebonden (mg/kgds)	Concentratie niet hechtgebonden (mg/kgds)	Ondergrens (mg/kgds)	Bovengrens (mg/kgds)	Bepalingsgrens (mg/kgds)****
>31.5	0	100														
20-31.5	0	100														
8-20	930	100														
4-8	673	100														
2-4	405	100														
1-2	423	100.0														3.0E-6
0.5-1	704	6.5														0.7
<0.5	6279															

Gevonden vezels in de fractie <0.5mm d.m.v. kwalitatief onderzoek m.b.v. stereo microscopie

bundels Chrysotiel	0
bundels Amosiet	0
bundels Crocidoliet	0
bundels Anthophylliet	0
bundels Tremoliet	0
bundels Actinoliet	0

* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn + 10 maal de concentratie amfibool. "Circulaire Bodemsanering, Staatscourant nr. 16675, 1 juli 2013".
De gewogen concentratie wordt niet afgerond, maar afgebroken gerapporteerd.
** Alle afrondingen gebeuren vanaf het ruwe resultaat volgens tabel 5 uit NEN 5898+C1
*** De mate van hechtgebondenheid betreft een indicatieve weergave, welke is afgeleid van tabel 1 uit NEN 5898+C1
**** De bepalingsgrens wordt alleen bepaald voor de zeeffracties < 4 mm, indien hierin geen asbest is aangetroffen. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties bij elkaar op te tellen .

Bijlage 7

Toetsingstabellen en analyserapport grond(meng)monster

Inhoud

Analysemonsters-conclusietabel 1
Overschrijdingstabel 1
Analysemonster toetsing tabellen 2
Toetstabel analysemonster: M1 2
Legenda 3
Normentabel T.101 / T.130 4

Analysemonsters-conclusietabel

Analysemonster	Deelmonsters	Beoordeling kwaliteit van grond en bagger bij toepassing op of in de bodem (T.101)	Beoordeling aan de interventiewaarde bodemkwaliteit (landbodem) (T.130)
M1	101 (0,15 - 0,50)	**Klasse landbouw/natuur**	**Voldoet aan Interventiewaarde**

Overschrijdingstabel

Analysemonster	Deelmonsters	WO (T.101)	IND (T.101)	MV (T.101)	SV (T.101)	>IW (T.130)
M1	101 (0,15 - 0,50)	-	-	-	-	-

Legenda

WO	Klasse Wonen
IND	Klasse Industrie
MV	Klasse Matig Verontreinigd
SV	Klasse Sterk Verontreinigd
> IW	Groter dan Interventie waarden

Analysemonster toetsing tabellen

Toetstabel analysemonster: M1

Analysemonster	M1				
Certificaatcode					
Datum monster	23-09-2024				
Boring(en)	101				
Traject (cm-mv)	15-50				
Humus (% ds)	2,5				
Lutum (% ds)	2,2				
Toetsing				**T.101 omgevingswet**	**T.130 omgevingswet**
Toetsdatum				24-10-2024	24-10-2024
Monsterconclusie				Klasse landbouw/natuur	Voldoet aan Interventiewaarde
	Meetwaarden	**GSSD**	**Eenheid**	**Oordeel T.101**	**Oordeel T.130**
Overig					
Droge stof	86,1	86,1	% ds	---------- [6]	---------- [5]
Lutum	2,2		%		
Organische stof (humus)	2,5		% ds		
Overige (organische) verbindingen					
Minerale olie C10 - C12	< 5	14	mg/kg ds	---------- [6]	---------- [5]
Minerale olie C12 - C22	< 5	14	mg/kg ds	---------- [6]	---------- [5]
Minerale olie C22 - C30	11	44	mg/kg ds	---------- [6]	---------- [5]
Minerale olie C30 - C40	8	32	mg/kg ds	---------- [6]	---------- [5]
Minerale olie C10 - C40	< 20	< 56	mg/kg ds	<LN	<=IW

Legenda

Parameter oordelen (T.101)

<LN	Landbouw natuur
WO	Wonen
IND	Industrie
MV	Matig verontreinigd
SV	Sterk verontreinigd
#	Verhoogde rapportagegrens
GSSD	Gestandaardiseerde meetwaarde

Parameter oordelen (T.130)

<=IW	Kleiner dan gelijk aan interventiewaarde
>IW	Groter dan interventiewaarde
#	Verhoogde rapportagegrens
GSSD	Gestandaardiseerde meetwaarde

Parameter meldingen

2	Enkele parameters ontbreken in de som
5	IW ontbreekt: zorgplicht van toepassing
6	Heeft geen normwaarde: zorgplicht van toepassing
7	Heeft andere normwaarde: zorgplicht van toepassing
9	Max waarde B ontbreekt: zorgplicht van toepassing
11	Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie
12	Interventiewaarde wordt overschreden door som fractie IW > 1
13	Indicatieve interventiewaarde wordt overschreden
14	Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing
21	Overschrijding Emissietoetswaarde
22	Max waarde verspreiden ontbreekt
37	Geen overschrijding Interventiewaarde
38	Bij antropogene bron: > voormalige interventiewaarde
41	Verhoogde rapportagegrens geconstateerd
44	Kwaliteitseis sterk verontreinigd ontbreekt: zorgplicht van toepassing

Monstermeldingen

10	Monsters waarmee gemiddelde is berekend zijn van ongelijke kwaliteit
18	Monsters waarmee gemiddelde is berekend hebben ongelijk stoffenpakket

Normentabel T.101 / T.130

		LN	WO	IND	I
ANORGANISCHE VERBINDINGEN					
Cyanide (complex, pH onbelangrijk)	mg/kg	5,5	5,5	50	50
Cyanide (vrij)	mg/kg	3	3	20	20
Thiocyanaten (som)	mg/kg	6	6	20	20
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
1,2,3-Trimethylbenzeen	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
1,2,4-Trimethylbenzeen	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
3-Ethyltolueen	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
Benzeen	mg/kg	0,2	0,2	1	1,1
Cresolen (som)	mg/kg	0,3	0,3	5	13
Dodecylbenzeen	mg/kg	0,35	0,35	0,35	
Ethylbenzeen	mg/kg	0,2	0,2	1,25	110
Fenol	mg/kg	0,25	0,25	1,25	14
iso-Propylbenzeen (Cumeen)	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
Propylbenzeen	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	mg/kg	2,5	2,5	2,5	
Styreen (Vinylbenzeen)	mg/kg	0,25	0,25	25	86
Tolueen	mg/kg	0,2	0,2	1,25	32
Xylenen (som)	mg/kg	0,45	0,45	1,25	17
BESTRIJDINGSMIDDELEN					
4-Chloor-2-methylfenoxy-azijnzuur	mg/kg	0,55	0,55	0,55	4
Aldrin	µg/kg				320
alfa-Endosulfan	µg/kg	0,9	0,9	100	4000
alfa-HCH	µg/kg	1	1	500	17000
Atrazine	µg/kg	35	35	500	710
Azinphos-methyl	µg/kg	7,5	7,5	7,5	
beta-HCH	µg/kg	2	2	500	1600
Carbaryl	mg/kg	0,15	0,15	0,45	0,45
Carbofuran	µg/kg	17	17	17	17
Chloordaan (cis + trans)	µg/kg	2	2	500	1600
DDD (som)	µg/kg	20	840	34000	34000
DDE (som)	µg/kg	100	130	1300	2300
DDT (som)	µg/kg	200	200	1000	1700
Drins (Aldrin+Dieldrin+Endrin)	µg/kg	15	40	140	4000
gamma-HCH	µg/kg	3	40	500	1200
Heptachloor	µg/kg	0,7	0,7	100	4000
Heptachloorepoxide	µg/kg	2	2	100	4000
Hexachloorbutadieen	µg/kg	3			
Organotin, som TBT+TFT, als SN	µg/kg	150	500	2500	2500
Som 21 Organochloorhoud. bestrijdingsm	µg/kg	400			
Som niet chloorhoudende bestrijding	µg/kg	90	90	500	
Tributyltin (als Sn)	µg/kg	65	65	65	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
1,1,1-Trichloorethaan	mg/kg	0,25	0,25	0,25	15
1,1,2-Trichloorethaan	mg/kg	0,3	0,3	0,3	10
1,1-Dichloorethaan	mg/kg	0,2	0,2	0,2	15
1,1-Dichlooretheen	mg/kg	0,3	0,3	0,3	0,3
1,2-Dichloorethaan	mg/kg	0,2	0,2	4	6,4
2-Ethyltolueen	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
4-chloormethylfenolen (som)	mg/kg	0,6	0,6	0,6	
4-Ethyltolueen	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
Chloornaftaleen	µg/kg	70	70	10000	23000
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	mg/kg	0,3	0,3	0,3	1
Dichloorbenzenen (som)	mg/kg	2	2	2	5
Dichloorfenolen (som)	mg/kg	0,2	0,2	6	22
Dichloormethaan	mg/kg	0,1	0,1	3,9	3,9
Dichloorpropaan	mg/kg	0,8	0,8	0,8	2
Hexachloorbenzeen (HCB)	µg/kg	8,5	27	1400	2000
Monochlooranilinen (som)	mg/kg	0,2	0,2	0,2	50
Monochloorbenzeen	mg/kg	0,2	0,2	5	15
Monochloorfenolen (som)	µg/kg	45	45	5400	5400
PCB (som 7)	µg/kg	20	40	500	1000
Pentachlooraniline	mg/kg	0,15	0,15	0,15	

Pentachloorbenzeen (QCB)	µg/kg	2,5	2,5	5000	6700
Pentachloorfenol (PCP)	µg/kg	3	1400	5000	12000
Som 29 dioxines (als TEQ)	ng/kg	55	55	55	180
Tetrachloorbenzenen (som)	µg/kg	9	9	2200	2200
Tetrachlooretheen (Per)	mg/kg	0,15	0,15	4	8,8
Tetrachloorfenolen (som)	µg/kg	15	1000	600	21000
Tetrachloormethaan (Tetra)	mg/kg	0,3	0,3	0,7	0,7
Tribroommethaan (bromoform)	mg/kg	0,2	0,2	0,2	75
Trichloorbenzenen (som)	µg/kg	15	15	5000	11000
Trichlooretheen (Tri)	mg/kg	0,25	0,25	2,5	2,5
Trichloorfenolen (som)	µg/kg	3	3	6000	22000
Trichloormethaan (Chloroform)	mg/kg	0,25	0,25	3	5,6
Vinylchloride	mg/kg	0,1	0,1	0,1	0,1
METALEN					
Antimoon	mg/kg	4	15	22	22
Arseen	mg/kg	20	27	76	76
Cadmium	mg/kg	0,6	1,2	4,3	13
Chroom (VI)	mg/kg				78
Chroom	mg/kg	55	64	180	180
Kobalt	mg/kg	15	35	190	190
Koper	mg/kg	40	54	190	190
Kwik	mg/kg	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg	50	210	530	530
Molybdeen	mg/kg	1,5	88	190	190
Nikkel	mg/kg	35	39	100	100
Tin	mg/kg	6,5	180	900	
Vanadium	mg/kg	80	97	250	
Zink	mg/kg	140	200	720	720
OVERIG					
Benzylbutylftalaat	µg/kg	70	2600	48000	48000
Dihexylftalaat	µg/kg	70	18000	60000	220000
methylkwik	mg/kg				4
som gewogen asbest	mg/kg		100	100	100
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
1,3,5-Trimethylbenzeen (Mesityleen)	mg/kg	0,45	0,45	0,45	
2-Propanol	mg/kg	0,75	0,75	0,75	
Acrylonitril	mg/kg	0,1	0,1	0,1	
Bis(ethylhexyl)ftalaat	µg/kg	45	8300	60000	60000
Butanol	mg/kg	2	2	2	
Butylacetaat	mg/kg	2	2	2	
Cyclohexanon	mg/kg	2	2	150	150
Dibutylftalaat	µg/kg	70	5000	36000	36000
Diethyleenglycol	mg/kg	8	8	8	
Diethylftalaat	µg/kg	45	5300	53000	53000
Di-isobutylftalaat	µg/kg	45	1300	17000	17000
Dimethylftalaat	µg/kg	45	9200	60000	82000
Ethylacetaat	mg/kg	2	2	2	
Ethyleenglycol	mg/kg	5	5	5	
Formaldehyde	mg/kg	0,1	0,1	0,1	
Methanol	mg/kg	3	3	3	
Methylethylketon (MEK)	mg/kg	2	2	2	
Methyl-tert-butylether (MTBE)	mg/kg	0,2	0,2	0,2	
Minerale olie (totaal)	mg/kg	190	190	500	5000
Pyridine	mg/kg	0,25	0,25	1	11
Tetrahydrofuraan	mg/kg	0,45	0,45	2	7
Tetrahydrothiofeen	mg/kg	1,5	1,5	8,8	8,8
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg	1,5	6,8	40	40

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13 te Netersel
Uw projectnummer	: AM24113-3
SGS rapportnummer	: 14159255, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: 39YYFTBQ

Rotterdam, 02-10-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113-3. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	25-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	25-09-2024
Rapportnummer	14159255 - 1	Rapportagedatum	02-10-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	M1 101(1)

Analyse	Eenheid	Q	001
monster voorbehandeling		S	Ja
droge stof	gew.-%	S	86.1
gewicht artefacten	g	S	<1
aard van de artefacten	-	S	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	2.5
KORRELGROOTTEVERDELING			
lutum (bodem)	% vd DS	S	2.2
MINERALE OLIE			
fractie C10-C12	mg/kgds		<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5
fractie C22-C30	mg/kgds		11
fractie C30-C40	mg/kgds		8
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	25-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	25-09-2024
Rapportnummer	14159255 - 1	Rapportagedatum	02-10-2024

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	25-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	25-09-2024
Rapportnummer	14159255 - 1	Rapportagedatum	02-10-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
monster voorbehandeling	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 16179. Grond (AS3000): AS3000 en NEN-EN 16179
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: NEN-EN 15934. Grond (AS3000): AS3010-2 en NEN-EN 15934
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	AS3000
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond: NEN 5754. Grond (AS3000): AS3010-3 en NEN 5754
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Grond: eigen methode. Grond (AS3000): AS3010-4
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	AS3010-7 en NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	O1529471	25-09-2024	23-09-2024	ALC201

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	25-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	25-09-2024
Rapportnummer	14159255 - 1	Rapportagedatum	02-10-2024

Monsternummer:	001
Monster beschrijvingen	M1 101(1)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

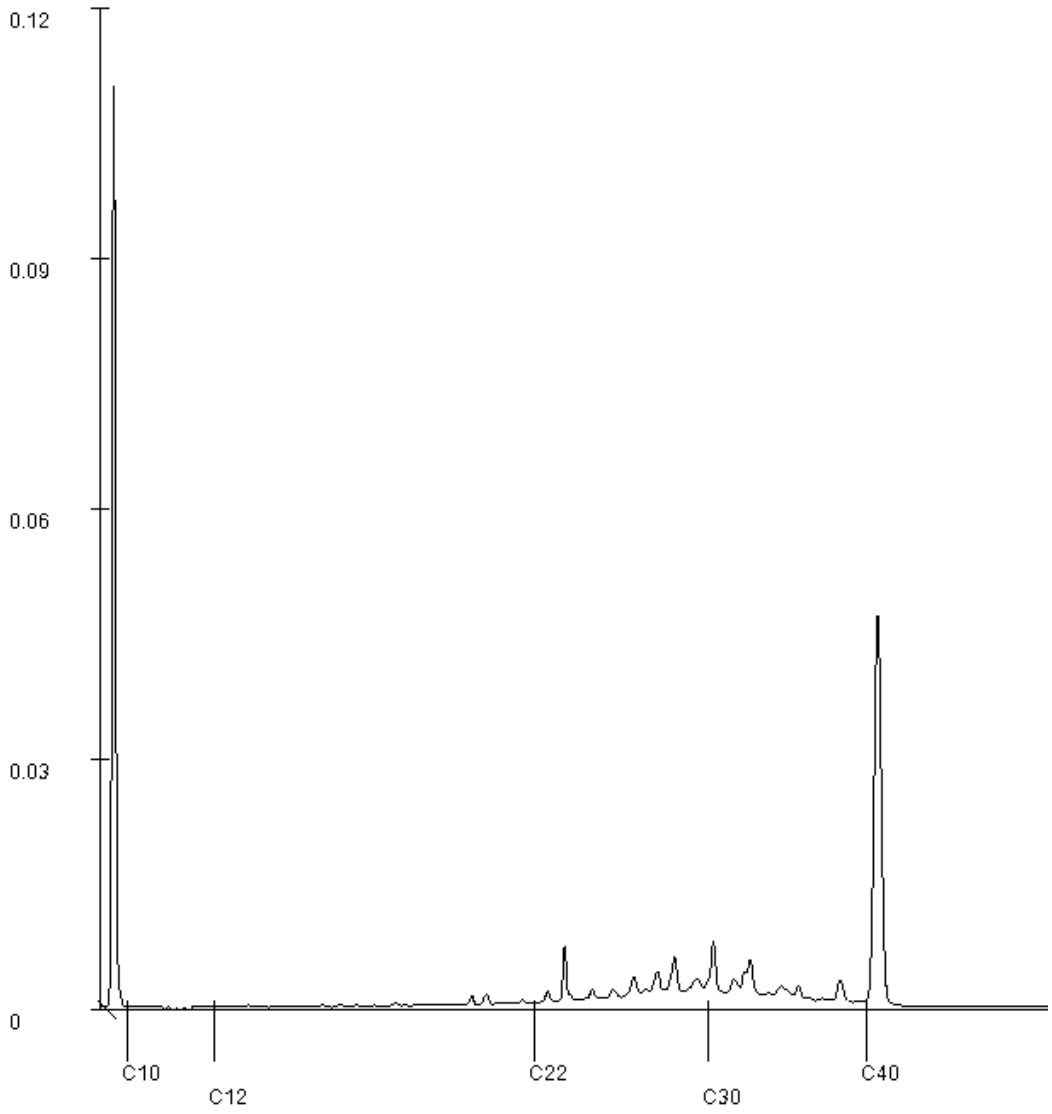

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Bijlage 8

Toetsingstabellen en analyserapport grondwatermonster

Toetsing grondwater aan voorkeurs- en signaleringswaarde (Besluit kwaliteit leefomgeving en gevaarlijke stoffen in het grondwater Omgevingsverordening Noord-Brabant)*

Monsteromschrijving	101	Projectnummer	AM24297		
	Analyseresultaat (µg/l)	Voorkeurswaarde (µg/l)	Signaleringsparameter (µg/l)	Overschrijding voorkeurswaarde (ja/nee)	Overschrijding Signaleringsparameter (ja/nee)
METALEN					
barium	0	200	625	Nee	Nee
cadmium	0	0,35	6	Nee	Nee
kobalt	0	20	100	Nee	Nee
koper	0	15	75	Nee	Nee
kwik	0	0,05	0,3	Nee	Nee
lood	0	7,4	75	Nee	Nee
molybdeen	0	3,6	20	Nee	Nee
nikkel	0	20	75	Nee	Nee
zink	0	65	800	Nee	Nee
VLUCHTIGE AROMATEN					
benzeen	<0,2	0,2	30	Nee	Nee
tolueen	<0,2	7	1000	Nee	Nee
ethylbenzeen	<0,2	4	150	Nee	Nee
o-xyleen	<0,1	-	-	Nee	Nee
p- en m-xyleen	<0,2	-	-	Nee	Nee
xylenen (0,7 factor)	<0,21	0,2	70	Nee	Nee
styreen	0,63	6	300	Nee	Nee
naftaleen	<0,02	0,1	70	Nee	Nee
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN					
1,1-dichloorethaan	0	7	900	Nee	Nee
1,2-dichloorethaan	0	7	400	Nee	Nee
1,1-dichlooretheen	0	0,01	10	Nee	Nee
cis-1,2-dichlooretheen	0	-	-	Nee	Nee
trans-1,2-dichlooretheen	0	-	-	Nee	Nee
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0,7 factor)	0	0,01	20	Nee	Nee
dichloormethaan	0	0,01	1000	Nee	Nee
1,1-dichloorpropaan	0	-	-	Nee	Nee
1,2-dichloorpropaan	0	-	-	Nee	Nee
1,3-dichloorpropaan	0	-	-	Nee	Nee
som dichloorpropanen (0,7 factor)	0	0,8	80	Nee	Nee
tetrachlooretheen	0	0,5	40	Nee	Nee
tetrachloormethaan	0	0,01	10	Nee	Nee
1,1,1-trichloorethaan	0	0,01	300	Nee	Nee
1,1,2-trichloorethaan	0	0,01	130	Nee	Nee
trichlooretheen	0	0,5	500	Nee	Nee
chloroform	0	6	400	Nee	Nee
vinylchloride	0	0,01	5	Nee	Nee
tribroommethaan	0	-	630,00	Nee	Nee
MINERALE OLIE					
fractie C10-C12	<25	-	-	Nee	Nee
fractie C12-C22	<25	-	-	Nee	Nee
fractie C22-C30	<25	-	-	Nee	Nee
fractie C30-C40	<25	-	-	Nee	Nee
totaal olie C10 - C40	<50	200	600	Nee	Nee

* zie aanvullende informatie i.v.m. toetsingen en overschrijdingen in Bijlage V Gevaarlijke stoffen in het grondwater behoord bij paragraaf 3.4.2 en artikel 6.17 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant

SGS Environmental Analytics
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.sgs.com/analytics-nl

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen
Postbus 1015
6040 KA ROERMOND

Uw projectnaam	: Latestraat 13 te Netersel
Uw projectnummer	: AM24113-3
SGS rapportnummer	: 14162426, versienummer: 1.
Rapport-verificatienummer	: VSIHXGQH

Rotterdam, 07-10-2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project AM24113-3. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de door SGS geteste monsters en zoals door SGS ontvangen zijn. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters, het project en de monsternamedatum (indien aangeleverd) zijn overgenomen in dit analyserapport. SGS is niet verantwoordelijk voor de gegevens verstrekt door de opdrachtgever.

Het onderzoek is uitgevoerd door SGS Environmental Analytics, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 4 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Voor meer informatie, omtrent bijvoorbeeld meetonzekerheid of gebruikte analysemethoden, kunt u contact opnemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

René Eugster
Business Unit Manager

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	30-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	01-10-2024
Rapportnummer	14162426 - 1	Rapportagedatum	07-10-2024

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	101

Analyse	Eenheid	Q	001
VLUCHTIGE AROMATEN			
benzeen	µg/l	S	<0.2
tolueen	µg/l	S	<0.2
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21 [1)]
totaal BTEX (0.7 factor)	µg/l		0.63 [1)]
naftaleen	µg/l	S	<0.02
MINERALE OLIE			
fractie C10-C12	µg/l		<25
fractie C12-C22	µg/l		<25
fractie C22-C30	µg/l		<25
fractie C30-C40	µg/l		<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning.

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	30-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	01-10-2024
Rapportnummer	14162426 - 1	Rapportagedatum	07-10-2024

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

Analyserapport

Aeres Milieu BV
Lennart Koomen

Projectnaam	Latestraat 13 te Netersel	Orderdatum	30-09-2024
Projectnummer	AM24113-3	Startdatum	01-10-2024
Rapportnummer	14162426 - 1	Rapportagedatum	07-10-2024

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
benzeen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	AS3130-1
totaal BTEX (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	eigen methode (headspace GCMS)
naftaleen	Grondwater (AS3000)	AS3130-1, NEN-EN-ISO 20595
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	G7359443	01-10-2024	30-09-2024	ALC236
001	G7359445	01-10-2024	30-09-2024	ALC236

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SGS Environmental Analytics IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM EN ISO/IEC 17025:2017 ONDER NR. L 028.

SGS Environmental Analytics – Vestiging van SGS Nederland BV, Malledijk 18 - P.O. Box 200, NL-3200 AE Spijkenisse - Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd onder de algemene voorwaarden gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Rotterdam inschrijving handelsregister : 24226722.

kwaliteitswaarborg bodembeheer AS3000

Samenvatting van verstuurd bericht via 'Mail'

Datum verzonden:
03 juni 2024 13:37
Van:
[redacted]@dommel.nl
Aan:
[redacted]@bladel.nl

Document(en):

Onderwerp:
Zaaknummer: 203558

Inhoud:
Geachte heer, mevrouw [redacted],

Hierbij stuur ik u mijn reactie op de plannen voor Latestraat 13.

Ik stem in met de voorliggende plannen. Voor de toename van het verhard oppervlak met 440 m2 wordt op eigen terrein een infiltratievoorziening gerealiseerd. De waterhuishoudkundige situatie is hiervoor zeer geschikt. Er zijn ook geen grote waterhuishoudkundige risico's of belangen. De A-watergang aan de achterzijde heeft een obstakelvrije zone die wordt gerespecteerd.

Gezien de ruimte op het perceel is het wellicht ook mogelijk om een infiltratie voorziening aan te leggen voor het gehele toekomstige verhard oppervlak.

Mochten er vragen zijn dan kunt u natuurlijk contact met mij opnemen.

Met vriendelijke Groet,

[redacted]
Planadviseur
Waterschap de Dommel.

Notitie:	**Onderbouwing aspect stikstof Latestraat 13, 5534 AM te Netersel**
Datum:	5 augustus 2024
Projectnummer:	2023.2777
Ter attentie van:	Gemeente Bladel
Opgesteld door:	De heer T. van Welij

Initiatiefnemers zijn voornemens om de locatie aan de Latestraat 13 te Netersel te herontwikkelen. Voornemens is om de bestaande paardenhouderij te beëindigen en ter plaatse een zorgboerderij te realiseren inclusief zorgwoningen. Voor deze ontwikkeling is een beoordeling ten aanzien van het aspect stikstof aan de orde. In de onderstaande notitie wordt hier verder op ingegaan.

Beoordeling

Met de AERIUS Calculator kan de stikstofdepositie door een project of plan in beeld worden gebracht. Indien uit de AERIUS-berekening blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden, is geen omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit vereist. In deze onderbouwing wordt inzichtelijk gemaakt of een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit benodigd is voor wat betreft het aspect stikstofdepositie. Bij het opstellen van de berekeningen is uitgegaan van de Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2023.2 versie 4 (April 2024).

Ligging projectlocatie

De projectlocatie is gelegen aan de Latestraat 13 te Netersel. Kadastraal gezien staat het perceel bekend als gemeente Bladel, sectie L, perceelnummers 610 en 871.



Figuur 1 Luchtfoto projectlocatie Latestraat 13 te Netersel

Reland
Burgemeester Verdijkplein 1
5835 AR | Beugen
Postbus 186 | 5830 AD | Boxmeer

T 085 043 1949
M info@reland.nl
W www.reland.nl

Reland BV
KvK 70995702
IBAN NL07 RABO 0329319876
BTW 858539470 B01

Reland Adviseurs BV
KvK 63631997
IBAN NL43 RABO 0304875422
BTW 855324338 B01

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft Kempenland-West, welke op circa 1.300 meter ten noorden van de projectlocatie is gelegen. Overige Natura 2000-gebieden zijn op grotere afstand van de projectlocatie gelegen.

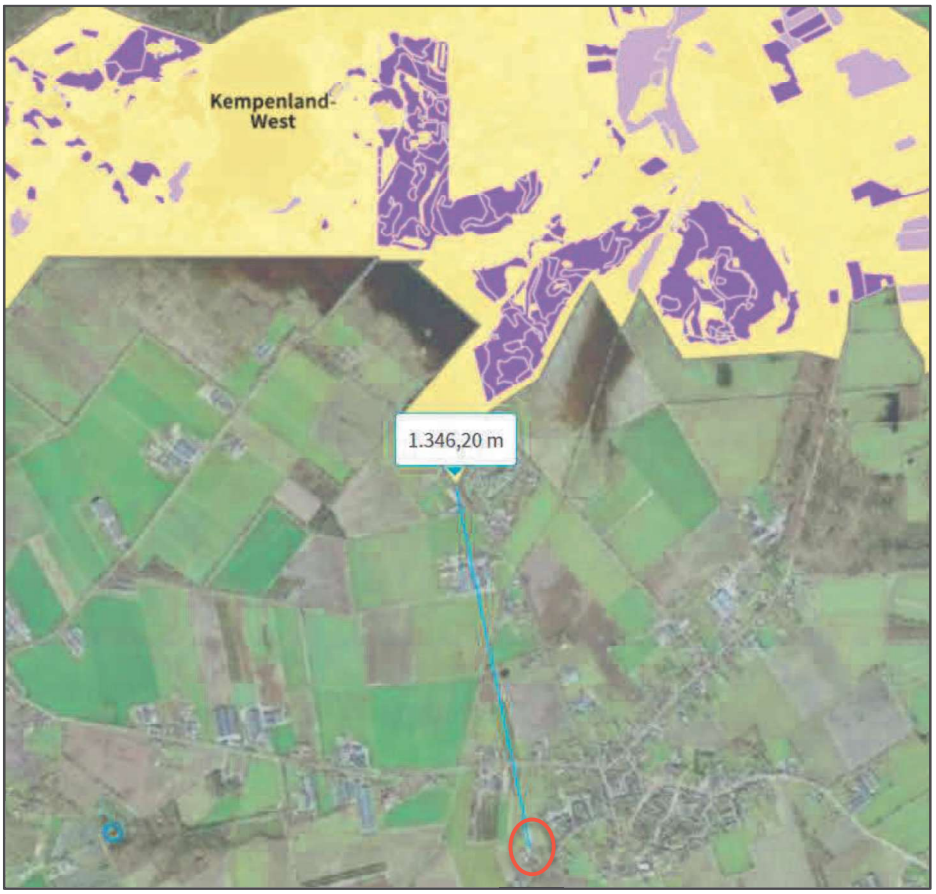

Figuur 2 Ligging locatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Referentiesituatie

Voor de locatie is geen vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming verleend. Om deze reden dient nader onderzocht te worden wat de referentiesituatie is. Dit is afhankelijk van de aanwijsdatum van de verschillende Natura 2000-gebieden. Binnen 25 kilometer van de locatie zijn de volgende gebieden gelegen met verschillende referentiedata;

- 10-06-1994 (Kampina en Oisterwijkse vennen)
- 24-03-2000 (Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux)
- 07-12-2004 (alle Habitatrichtlijngebieden, o.a. Kempenland-West)

Gelet op de huidige wet- en regelgeving, mag de toekomstige ontwikkeling niet leiden tot een toename in stikstofdepositie ten opzichte van de stikstofdepositie die aanwezig was ten tijde van de betreffende referentiedata. Of indien op een later moment een milieuvergunning/melding is verleend met een lagere ammoniakemissie, is de vergunning met de laagste ammoniakemissie leidend. Voor onderhavige locatie geldt dat er in het verleden twee vergunningen zijn verleend. In de onderstaande tabel zijn de verleende vergunningen benoemd.

Tabel 1: Overzicht verleende vergunningen

Datum vergunning	Kenmerk vergunning	Soort vergunning	Diersoorten	Ammoniak-emissie	Evt. toelichting
09-08-1988	-	Revisie-vergunning	250 zeugen 120 opfokzeugen 100 vleesvarkens	-	Vergunning ingetrokken op 22-04-1997
25-06-2003	2003.012	Oprichtings-vergunning	31 volwassen paarden 12 opfok paarden	180,2 kg NH^3	
12-04-2010		Revisie-vergunning	31 volwassen paarden 12 opfok paarden 20 vrouwelijk jongvee 216 Schapen	419,4 kg NH^3	

Op basis van de bovenstaande vergunningen, kan per referentiedatum een vergunning gekoppeld worden. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geldende vergunningen per referentiedatum.

Tabel 2: Overzicht geldende vergunning per referentiedatum

Referentiedatum	Natura-2000 gebieden	Geldende vergunning	Evt. toelichting
10-06-1994	Kampina en Oisterwijkse vennen	-	Geen vergunning aanwezig
24-03-2000	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	-	Geen vergunning aanwezig
07-12-2004	Alle habitatrichtlijngebieden, o.a. Kempenland-West	25-06-2003	

Gelet op het bovenstaande, geldt dat voor de aanwijsdatum 07-12-2004 de verleende vergunning van 25-06-2003 geldend is. Voor de gebieden die zijn aangewezen op 10-06-1994 en 24-03-2000 geldt dat er geen vergunning was verleend voor de locatie. Voor deze gebieden is geen uitgangssituatie beschikbaar en dient te worden uitgegaan van een nul situatie. Onderstaand zijn de invoergegevens uiteen gezet voor de referentiesituatie.

Invoergegevens referentiesituatie

Ten tijde van de referentiesituatie was op locatie sprake van een agrarisch bedrijf voor het fokken en africhten van paarden. Onderstaand zijn de invoergegevens weergegeven afkomstig van de dierenverblijven.

Bron 1: *Stal 1*
Ventilatie: Natuurlijke ventilatie
X-Coördinaat: 142124
Y-Coördinaat: 379224
EP-Hoogte: 1,5 meter (Emissie via deur, hoogte 3 meter)
NH^3-emissie: 90,2 kg (12 opfok paarden * 2,1 kg + 13 volwassen paarden * 5 kg)

Bron 2: *Stal 2*
Ventilatie: Natuurlijke ventilatie
X-Coördinaat: 142114
Y-Coördinaat: 379222
EP-Hoogte: 1,5 meter (Emissie via deur, hoogte 3 meter)
NH^3-emissie: 90 kg (18 volwassen paarden * 5 kg)

Vervoersbewegingen

Ten behoeve van de aanwezige paardenhouderij, zijn er vervoersbewegingen noodzakelijk. Onderstaand een overzicht van de vervoersbewegingen die gedurende de referentiesituatie plaatsvinden.

1. *Aan- afvoer dieren*

Voor de aanwezige paardenhouderij zijn er aan- en afvoerbewegingen noodzakelijk voor het aan- en afvoeren van paarden. Er wordt vanuit gegaan dat er maandelijks 1 voertuig met trailer (middelzwaar) hiervoor noodzakelijk is.

2. *Voertransport*

Het voer voor de dieren zal maandelijks worden afgeleverd middels een vrachtwagen. Hiervoor is 1 vrachtwagen (zwaar vervoer) noodzakelijk

3. *Strooiseltransport*

Maandelijks zal transport middels een vrachtwagen (zwaar vervoer) plaatsvinden voor de aanvoer van strooisel.

4. *Mesttransport*

De vaste mest die wordt geproduceerd door de aanwezige paarden zullen maandelijks worden afgevoerd. Dit gebeurd met zwaar vervoer.

5. *Aanvoer diversen*

Maandelijks zal transport plaatsvinden voor de aanvoer van diversen goederen zoals diesel, bedrijfsbenodigdheden en overige goederen. Hiervoor zal 1 vrachtwagen (zwaar vervoer) benodigd zijn.

6. *Adviseurs/externe bezoeken*

Wekelijks zullen externe bezoeken plaatsvinden door bedrijfsadviseurs, dierenartsen en overige externe partijen. Hiervoor zal 1 personen auto (licht vervoer) benodigd zijn.

7. *Bedrijfswoning*

Voor de vervoersbewegingen betreffende bij de bedrijfswoning is uitgegaan van de verkeersgeneratie van een vrijstaande woning in het buitengebied. Deze gegevens zijn gebaseerd op de CROW-publicatie 381. Voor dergelijke woningen geldt een verkeersgeneratie van 8,6 bewegingen per dag (4,3 voertuigen).

Onderstaand in tabel 3 is een overzicht weergegeven van de jaarlijkse voertuigbewegingen zoals hierboven is benoemd. Per voertuig zijn twee bewegingen noodzakelijk.

Tabel 3: Overzichtstabel vervoersbewegingen

Soort beweging	Jaarlijkse voertuigen	Jaarlijkse lichte bewegingen	Jaarlijkse middelzware bewegingen	Jaarlijkse zware bewegingen
Aan- afvoer dieren	12		24	
Voertransport	12			24
Strooiseltransport	12			24
Mesttransport	12			24
Diversen	12			24
Adviseurs/extern	52	104		
Bedrijfswoning	1.596,5	3.139		
Totale voertuigbewegingen		3.243	24	96

De bovenstaande voertuigbewegingen zijn in de AERIUS-berekening gemodelleerd door middel van een lijnbron in zowel noordoostelijke richting als in zuidwestelijke richting. De bedrijfslocatie is in beide richtingen goed te bereiken, waardoor deze evenredig zijn verdeeld (50% - 50%). In noordoostelijke richting wordt rekening gehouden met het gebied 'bebouwde kom'. In zuidwestelijke richting geldt 'buiten de bebouwde kom'. De vervoersbewegingen zijn opgenomen in de berekening tot dat wordt geacht dat deze zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Bron 3: Wegverkeer (noordoostelijke richting)
Lichte vervoersbewegingen: 1.622 bewegingen per jaar
Middelzware vervoersbewegingen: 12 bewegingen per jaar
Zware vervoersbewegingen: 48 bewegingen per jaar

Bron 4: Wegverkeer (zuidwestelijke richting)
Lichte vervoersbewegingen: 1.621 bewegingen per jaar
Middelzware vervoersbewegingen: 12 bewegingen per jaar
Zware vervoersbewegingen: 48 bewegingen per jaar

Mobiele interne bronnen

Binnen de inrichting is één loader aanwezig van 50 kW. Gelet op de vergunningsdatum van 25-06-2003 wordt uitgegaan van bouwjaar 2003. De loader wordt ingezet voor interne werkzaamheden zoals het verplaatsen van zwaar materiaal, het mesten van de stallen, het egaal maken van de buitenrijbak etc. Er wordt van uit gegaan dat de loader iedere dag 1 uur actief is (365 uur per jaar). De mobiele interne bron is als vlakbron ingevoerd aangezien deze binnen de gehele locatie actief is.

Bron 5: Interne werktuigen (loader)
Stageklasse: STAGE-II, 2002-2005, <= 56 kW (vermogen 50 kW, bouwjaar 2003)
Draaiuren: 365 uur (zie boven)
Gemiddelde belasting: 60% (conform bijlage A van TNO-onderzoek)
Brandstofverbruik: 4.183 ltr/jaar (11,46 ltr/u volgens tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik: 0 ltr/jaar (Geen AdBlue-verbruik mogelijk bij ingevoerde Stage-klasse)

Mobiele externe bronnen

Binnen de inrichting vindt emissie plaats vanuit externe mobiele bronnen. Deze mobiele bronnen zijn afkomstig van de vervoersbewegingen die noodzakelijk zijn middels zwaar verkeer. In de bronnen 3 en 4 is een toelichting gegeven op de zware voertuigbewegingen die binnen de inrichting zullen plaatsvinden. Van deze zware voertuigbewegingen wordt verwacht dat deze binnen de inrichting met een draaiende motor aanwezig zijn om voer uit te laden of mest in te laden. Omdat dergelijke voertuigen op het gehele verharde terrein aanwezig kan zijn, zijn deze ingevoerd als vlakbron. Voor de lichte voertuigbewegingen geldt dat deze, wanneer aanwezig zijn op de plaats van bestemming, zijn uitgeschakeld.

Voor het afleveren van voer en ophalen van mest, wordt vanuit gegaan dat hiervoor 0,5 uur per keer noodzakelijk is. Aangegeven is dat maandelijks voertuigen noodzakelijk zijn voor beide handelingen (24 voertuigen in totaal). Dit resulteert in een totale bedrijfsduur van 12 uur (24 voertuigen * 0,5 uur). Gelet op de vergunningsdatum van 25-06-2003 wordt uitgegaan dat de mobiele externe bronnen van bouwjaar 2003 zijn.

Bron 6: Externe werktuigen
Stageklasse: STAGE-II, 2002-2005, 75-560 kW (vermogen 120 kW, bouwjaar 2003)
Draaiuren: 12 uur (zie boven)
Gemiddelde belasting: 35% (conform bijlage A van TNO-onderzoek)
Brandstofverbruik: 161 ltr/jaar (13,45 ltr/u volgens tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)

AdBlue-verbruik: 0 ltr/jaar (Geen AdBlue-verbruik mogelijk bij ingevoerde Stage-klasse)

Bron 7:	*Bedrijfswoning (CV-ketel)*
Ventilatie:	Natuurlijke ventilatie
X-Coördinaat:	142122
Y-Coördinaat:	379185
EP-Hoogte:	10 meter (maximale bouwhoogte conform bestemmingsplan)
NOx-emissie:	3,59 kg (Standaardwaarde oude vrijstaande woning)

De ontwikkeling

De locatie aan de Latestraat 13 te Netersel wordt herontwikkeld ten behoeve van een zorgboerderij inclusief zorgwoningen. Voor wat betreft de effecten van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden, is het bouwplan in twee fasen te onderscheiden;

1. Aanlegfase: tijdelijke effecten ten gevolge van sloop-, bouw- en aanlegactiviteiten;
2. Gebruiksfase: effecten voor onbepaalde tijd na ingebruikname van de nieuwbouw

Navolgend worden de stikstofrelevante activiteiten per fase beschreven. Daarbij is in eerste instantie de emissie als gevolg van het project in kaart gebracht. Dat wil zeggen de emissie die aan de orde is in de aanlegfase en de nieuwe gebruiksfase. Indien de emissie van stikstof in deze fases niet leidt tot een significante toename van de stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden (d.w.z. een toename groter dan 0,00 mol/ha/jaar), dan kan het project doorgang vinden zonder dat daarvoor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit vereist is.

Indien het project wel leidt tot een toename van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden, dan dient een verschilberekening gemaakt te worden tussen de bedrijfsactiviteiten die aanwezig waren tijdens de aanwijsdatum van het betreffende Natura 2000-gebied en het beoogde project. Indien de aanlegfase en gebruiksfase niet leidt tot een toename in stikstofdepositie ten opzichte van de aanwijsdatum van het Natura 2000-gebied, kan het project doorgang vinden middels intern salderen.

Aanlegfase

De aanlegfase bestaat uit de sloop- en bouwfase. Op locatie zal één gebouw worden gesloopt, wordt een kleinschalige binnenbak gebouwd, worden 14 tiny houses gebouwd en zal een gedeelte van het perceel worden verhard. Voor de realisatie van het plan zijn meerdere verschillende mobiele werktuigen noodzakelijk. De mobiele werktuigen zijn ingevoerd als vlakbron op de bouwlocatie. Dit omdat de mobiele werktuigen zich over het terrein voortbewegen. De mobiele werktuigen zijn geselecteerd uit de subcategorie ‘bouw en industrie’. Via het invoeren van een eigen specificatie in het rekenmodel AERIUS-calculator zijn de draaiuren met bijbehorend brandstofverbruik zoals weergegeven in tabel 4, ingevoerd. De emissies van de mobiele werktuigen worden middels deze gegevens automatisch berekend. Opgemerkt dient te worden dat de draaiuren betrekking hebben over een langere periode. De machines zullen de opgegeven draaiuren met onderbrekingen actief zijn. Er is uitgegaan van een worst-case scenario.

Tabel 4: Invoergegevens mobiele werktuigen

Berekening emissies inzet materieel		Categorie	Draaiuren	Vermogen	Soort brandstof	Brandstofverbruik		adblue	
Naam	Bouwjaar of STAGE-klasse		uren totaal	kW		l/uur	liter	l/uur	liter
Graafmachine (19 ton)	Stage V	D	32	130	Diesel	26	832	1,56	49,92
Mobiele kraan 16-18 ton	Stage IV	D	40	105	Diesel	7,02	280,8	0,4212	16,848
Wals (7 ton)	Stage V	A	32	55	Diesel	9,92	317,44		
Trilplaat 6 ton	Stage V	A	16	9	Diesel	1,3	20,8		
Shovel 80 kW	Stage V	D	40	80	Diesel	7,94	317,6	0,4764	19,056
Hoogwerker (knikarm)	Stage V	D	40	80	Diesel	7,75	310	0,465	18,6
Overige kleine machines	Stage V	D	32	20	Diesel	2,42	77,44		

Ten behoeve van de vervoersbewegingen die noodzakelijk zijn gedurende de bouwfase, wordt uitgegaan van een worst-case scenario. Hierbij wordt uitgegaan dat één jaar lang iedere dag zware voertuigen en lichte voertuigen op het terrein aanwezig zijn. Zware voertuigen voor de aanvoer van materiaal en lichte voertuigen voor het personeel. T.b.v. de zware voertuigen zal één voertuig (twee bewegingen) per dag de locatie bezoeken. Voor wat betreft de lichte voertuigen wordt uitgegaan van 2 voertuigen per dag (4 bewegingen).

Tabel 5: Vervoersbewegingen aanlegfase

Vervoersbewegingen aanlegfase						
Zwaar vervoer			**Totaal**	**Heen en weer**	**Per jaar**	
BOUW	Extern		365	730		Bewegingen
WRM	Extern			0		Bewegingen
Totaal zv	**Extern**		**365**	730		**Bewegingen**
Licht vervoer			730	1460		Bewegingen
Totaal lv	**Extern**					**Bewegingen**

De verkeersberekeningen zijn in het rekenmodel gemodelleerd door middel van lijnbronnen op de verschillende wegvakken. Gelet op de locatie waar de bouwlocatie is gelegen kunnen de vervoersbewegingen in noordoostelijke richting als in zuidwestelijke richting de locatie bereiken dan wel verlaten. Doordat in beide richtingen de grotere wegen goed te bereiken zijn, zal het verkeer evenredig zijn verdeeld (50% - 50%). In noordoostelijke richting wordt rekening gehouden met het gebied 'bebouwde kom'. In zuidwestelijke richting geldt 'buiten de bebouwde kom'. De vervoersbewegingen zijn opgenomen in de berekening tot dat wordt geacht dat deze zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Gedurende de aanlegfase zal de zorgboerderij actief blijven. Derhalve is in de berekening van de aanlegfase ook rekening gehouden met de beoogde gebruikssituatie. De invoergegevens van de beoogde gebruikersfase zijn meegenomen in de aanlegfase. Echter zullen gedurende de aanlegfase 9 kippen minder worden gehouden, zodat er geen sprake zal zijn van een toename in stikstofdepositie. De invoergegevens voor stal 1 ziet tijdens de aanlegfase er als volgt uit.

Bron 1:	*Stal 1*
Ventilatie:	Natuurlijke ventilatie
X-Coördinaat:	142124
Y-Coördinaat:	379224
EP-Hoogte:	1,5 meter (Emissie via deur, hoogte 3 meter)
NH^3-emissie:	29,2 kg (3 volwassen paarden * 5 kg 5 legkippen * 0,315 kg 1 mini-koeien * 4,1 kg 3 volwassen geiten * 1,9 kg 1 alpacas * 2,1kg 1 Biggen * 0,69 kg)

Voor alpaca's is de ammoniakemissie behorende bij paarden in opfok aangehouden. Voor hangbuikzwijnen is uitgegaan van biggen tot 25 kg. Voor de mini-koeien is aangesloten bij de ammoniakemissie behorende bij zoogkoeien. Dit omdat deze dieren qua omvang en gewicht het meest overeenkomen met de genoemde diercategorieën.

Voor de overige emissies wordt verwezen naar de invoergegevens van de beoogde gebruikerssituatie.

Het verzoek aan het bevoegd gezag is om als voorschrift op te nemen dat gedurende de bouwwerkzaamheden de dieraantallen niet meer mogen bedragen dan is weergegeven in 'bron 1', zoals hierboven is beschreven.

Beoogde gebruikerssituatie

Onderstaand worden de invoergegevens t.b.v. de beoogde situatie weergegeven.

Bron 1:	*Stal 1*	
Ventilatie:	Natuurlijke ventilatie	
X-Coördinaat:	142124	
Y-Coördinaat:	379224	
EP-Hoogte:	1,5 meter (Emissie via deur, hoogte 3 meter)	
NH^3-emissie:	32,0 kg	(3 volwassen paarden * 5 kg 14 legkippen * 0,315 kg 1 mini-koeien * 4,1 kg 3 volwassen geiten * 1,9 kg 1 alpacas * 2,1kg 1 Biggen * 0,69 kg)

Voor alpaca's is de ammoniakemissie behorende bij paarden in opfok aangehouden. Voor hangbuikzwijnen is uitgegaan van biggen tot 25 kg. Voor de mini-koeien is aangesloten bij de ammoniakemissie behorende bij zoogkoeien. Dit omdat deze dieren qua omvang en gewicht het meest overeenkomen met de genoemde diercategorieën.

Vervoersbewegingen

Ten behoeve van de beoogde zorgboerderij zijn er vervoersbewegingen noodzakelijk. Onderstaand een overzicht van de vervoersbewegingen die gedurende de referentiesituatie plaatsvinden.

1. *Voertransport*

Het voer voor de dieren zal maandelijks worden afgeleverd middels een vrachtwagen. Hiervoor is 1 vrachtwagen (zwaar vervoer) noodzakelijk

2. *Strooiseltransport*

Maandelijks zal transport middels een vrachtwagen (zwaar vervoer) plaatsvinden voor de aanvoer van strooisel.

3. *Mesttransport*

De vaste mest die wordt geproduceerd door de aanwezige dieren zullen maandelijks worden afgevoerd. Dit gebeurd met zwaar vervoer.

4. *Aanvoer diversen*

Maandelijks zal transport plaatsvinden voor de aanvoer van diversen goederen zoals diesel, bedrijfsbenodigdheden en overige goederen. Hiervoor zal 1 vrachtwagen (zwaar vervoer) benodigd zijn.

5. *Adviseurs/externe bezoeken*

Wekelijks zullen externe bezoeken plaatsvinden door bedrijfsadviseurs, dierenartsen en overige externe partijen. Hiervoor zal 1 personen auto (licht vervoer) benodigd zijn.

6. *Bedrijfswoning*

Voor de vervoersbewegingen betreffende bij de bedrijfswoning is uitgegaan van de verkeersgeneratie van een vrijstaande woning in het buitengebied. Deze gegevens zijn gebaseerd op de CROW-publicatie 381. Voor dergelijke woningen geldt een verkeersgeneratie van 8,6 bewegingen per dag (4,3 voertuigen).

7. *Vervoersbewegingen zorgboerderij*

Ten behoeve van de zorgboerderij zijn vervoersbewegingen noodzakelijk om cliënten van en naar de locatie te vervoeren. Per dag biedt de locatie plaats aan 30 cliënten. Daarnaast komen nog eens 15 personen als indicatievrij dan wel als vrijwilliger naar de locatie. Verder zal één client per dag gebruik maken van de paardencoaching. Tot slot zijn er t.b.v. de zorgboerderij 5 werknemers actief. Uitgaande van een worst-case scenario, waarbij iedere cliënt apart wordt vervoert met een auto en dat alle werknemers met een auto naar de zorgboerderij gaan, zijn er per dag 51 voertuigen (102 voertuigbewegingen noodzakelijk).

8. *Vervoersbewegingen tiny-houses*

De verkeersgeneratie voor tiny-houses zijn expliciet benoemd in de Crow-Publicatie 381. Gelet op het feit dat het gaat om zorgbehoevende, wordt uitgegaan van de minimale verkeersgeneratie. De minimale verkeersgeneratie voor tiny-houses in het buitengebied bedraagt 1,8 bewegingen per dag. Doordat er 14 tiny-houses worden gerealiseerd, zal de totale verkeersgeneratie per dag 25,2 bewegingen bedragen (12,6 voertuigen).

9. *Vervoersbewegingen zelfstandig kamerverhuur bedrijfswoning*

Binnen de bedrijfswoning wordt ruimte geboden voor het huisvesten van 5 cliënten in een aparte zelfstandige kamer. Omdat het hierbij gaat om het huisvesten van zorgbehoevende, wordt uitgegaan van de minimale verkeersgeneratie. Conform de Crow-Publicatie 381 geldt, voor het buitengebied, een minimale verkeersgeneratie van 1,8 bewegingen per dag. Doordat er 5 zelfstandige kamers aanwezig zijn, zijn in totaal 9 voertuigbewegingen noodzakelijk.

10. *Vervoersbewegingen streekwinkel*

Binnen de locatie vindt verkoop plaats van eigen geteelde producten en streekproducten. Deze worden verkocht in een kleine streekwinkel. Voor een streekwinkel zijn in de CROW-publicatie 381 geen vervoersbewegingen opgenomen. Gelet op het feit dat hierbij gaat om een kleinschalige nevenactiviteit met een kleinschalig assortiment, is uitgegaan van maximaal 20 vervoersbewegingen met gemotoriseerde lichte voertuigen per dag (3.650 voertuigen per jaar). Hierbij is tevens vanuit gegaan dat de streekwinkel hoofdzakelijk wordt bezocht door omwonenden en toevallige passanten op de fiets. Men zal zich niet gaan profileren als grootschalige streekwinkel waar personen de dagelijkse boodschappen kunnen halen.

Onderstaand in tabel 6 is een overzicht weergegeven van de jaarlijkse voertuigbewegingen zoals hierboven is benoemd. Per voertuig zijn twee bewegingen noodzakelijk.

Tabel 6: Overzichtstabel vervoersbewegingen

Soort beweging	Jaarlijkse voertuigen	Jaarlijkse lichte bewegingen	Jaarlijkse middelzware bewegingen	Jaarlijkse zware bewegingen
Voertransport	12			24
Strooiseltransport	12			24
Mesttransport	12			24
Diversen	12			24
Adviseurs/extern	52	104		
Bedrijfswoning	1.569,5	3.139		
Zorgboerderij	18.615	37.230		
Tiny-houses	4.599	9.198		
Kamerverhuur bedrijfswoning	1.642,5	3.285		
Streekwinkel	3.650	7.300		
Totale voertuigbewegingen		60.346		96

De bovenstaande voertuigbewegingen zijn in de AERIUS-berekening gemodelleerd door middel van een lijnbron in zowel noordoostelijke richting als in zuidwestelijke richting. De bedrijfslocatie is in beide richtingen goed te bereiken, waardoor deze evenredig zijn verdeeld (50% - 50%). In noordoostelijke richting wordt rekening gehouden met het gebied 'bebouwde kom'. In zuidwestelijke richting geldt 'buiten de bebouwde kom'. De vervoersbewegingen zijn opgenomen in de berekening tot dat wordt geacht dat deze zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld.

Bron 3: Wegverkeer (noordoostelijke richting)
Lichte vervoersbewegingen: 30.173 bewegingen per jaar
Zware vervoersbewegingen: 48 bewegingen per jaar

Bron 4: Wegverkeer (zuidwestelijke richting)
Lichte vervoersbewegingen: 30.173bewegingen per jaar
Zware vervoersbewegingen: 48 bewegingen per jaar

Mobiele interne bronnen

Binnen de inrichting is één loader aanwezig van 50 kW. Als bouwjaar wordt 2018 aangehouden, omdat dit als representatief wordt geacht voor het gemiddelde bouwjaar van het Nederlandse machinepark. De loader wordt ingezet voor interne werkzaamheden zoals het verplaatsen van zwaar materiaal, het mesten van de stallen, het egaal maken van de buitenrijbak etc. Er wordt van uit gegaan dat de loader iedere dag 1 uur actief is (365 uur per jaar). De mobiele interne bron is als vlakbron ingevoerd aangezien deze binnen de gehele locatie actief is.

Bron 5: Interne werktuigen (loader)
Stageklasse: STAGE-IV, 2014-2018, <= 56 kW (vermogen 50 kW, bouwjaar 2018)
Draaiuren: 365 uur (zie boven)
Gemiddelde belasting: 60% (conform bijlage A van TNO-onderzoek)
Brandstofverbruik: 3.621 ltr/jaar (9,92 ltr/u volgens tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik: 0 ltr/jaar (Geen AdBlue-verbruik mogelijk bij ingevoerde Stage-klasse)

Mobiele externe bronnen

Binnen de inrichting vindt emissie plaats vanuit externe mobiele bronnen. Deze mobiele bronnen zijn afkomstig van de vervoersbewegingen die noodzakelijk zijn middels zwaar verkeer. In de bronnen 3 en 4 is een toelichting gegeven op de zware voertuigbewegingen die binnen de inrichting zullen plaatsvinden. Van deze zware voertuigbewegingen wordt verwacht dat deze binnen de inrichting met een draaiende motor aanwezig zijn om voer uit te laden of mest in te laden. Omdat dergelijke voertuigen op het gehele verharde terrein aanwezig kan zijn, zijn deze ingevoerd als vlakbron. Voor de lichte voertuigbewegingen geldt dat deze, wanneer aanwezig zijn op de plaats van bestemming, zijn uitgeschakeld.

Voor het afleveren van voer en ophalen van mest, wordt vanuit gegaan dat hiervoor 0,5 uur per keer noodzakelijk is. Aangegeven is dat maandelijks voertuigen noodzakelijk zijn voor beide handelingen (24 voertuigen in totaal). Dit resulteert in een totale bedrijfsduur van 12 uur (24 voertuigen * 0,5 uur). Gelet op de vergunningsdatum van 25-06-2003 wordt uitgegaan dat de mobiele externe bronnen van bouwjaar 2003 zijn.

Bron 6: Externe werktuigen
Stageklasse: STAGE-IV, 2014-2018, 75 - 560 kW (vermogen 120 kW, bouwjaar 2018)
Draaiuren: 12 uur (zie boven)
Gemiddelde belasting: 35% (conform bijlage A van TNO-onderzoek)
Brandstofverbruik: 140 ltr/jaar (11,65 ltr/u volgens tabel TNO-onderzoek TNO 2021 R12305 AUB)
AdBlue-verbruik: 8 ltr/jaar (Maximaal 6% van totale brandstofverbruik, conform invoerinstructie)

Bron 7:	*Bedrijfswoning (CV-ketel)*
Ventilatie:	Natuurlijke ventilatie
X-Coördinaat:	142122
Y-Coördinaat:	379185
EP-Hoogte:	10 meter (maximale bouwhoogte conform bestemmingsplan)
NOx-emissie:	3,59 kg (Standaardwaarde oude vrijstaande woning)

Overzicht bijlagen:

Bijlage 1: AERIUS-berekening beoogde situatie
Bijlage 2: AERIUS-verschilberekening referentie – beoogd
Bijlage 3: AERIUS-berekening aanlegfase
Bijlage 4: Beschikking incl. tekening 25-06-2003
Bijlage 5: Beschikking vergunning 12-04-2010
Bijlage 6: Tekening vergunning 12-04-2010

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.



- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Reland B.v.
Inrichtingslocatie	Latestraat 13, 5534 AM Netersel

Activiteit

Omschrijving	2023.2777 Latestraat 13 stikstofberekening
Toelichting	Beoogde situatie

Berekening

AERIUS kenmerk	Rmqwq3MEyfGh
Datum berekening	23 juli 2024, 08:41
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Beoogde situatie - Beoogd	2024	33,3 kg/j	94,8 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Beoogde situatie - Beoogd	0,10 mol/ha/j	2401280	Kempenland-West
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	320,93 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename	0,10 mol/ha/j		
Grootste afname	-		

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Stal 1	32,0 kg/j	-
4 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele interne werktuigen	27,2 g/j	74,2 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele externe bronnen	33,8 g/j	1,0 kg/j
6 Wonen en Werken | Woningen | Bedrijfswoning (CV-ketel)	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	1,2 kg/j	16,0 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	38,0 m x 21,3 m x 3,6 m, 159 °
2 Gebouw 2	17,3 m x 13,0 m x 7,8 m, 34 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

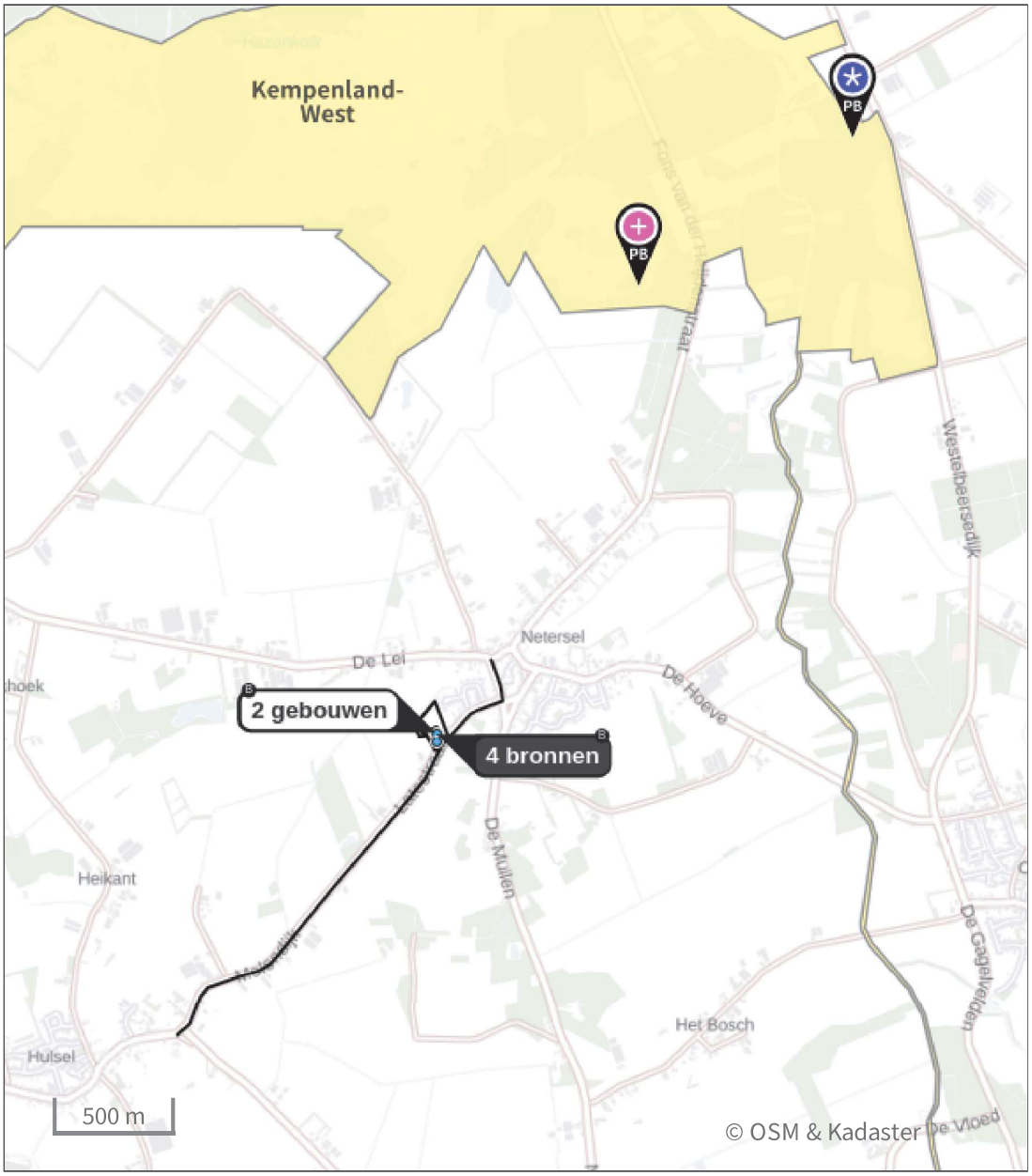

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste toename (projectberekening)

Grootste afname (projectberekening)

Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	320,93	2.653,90	320,93	0,10	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kempenland-West (135)	320,93	2.653,90	320,93	0,10	0,00	-

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
9	Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop (24 km)	X:117349 Y:380545	-
6	Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen (17 km)	X:126979 Y:367618	-
5	Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse Heide, Warmbeek en Wateringen (17 km)	X:152317 Y:364982	-
7	Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamprooierbroek en Mariahof (20 km)	X:155768 Y:364131	-
8	Bovenloop van de Grote Nete met Zammelsbroek, Langdonken en Goor. (23 km)	X:144881 Y:355190	-
1	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (7 km)	X:137230 Y:372337	-
2	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (7 km)	X:133812 Y:377384	-
3	Ronde Put (8 km)	X:141969 Y:370392	-
4	Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden (9 km)	X:143368 Y:369286	-

Beoogde situatie, Rekenjaar 2024

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 1	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	32,0 kg/j
Locatie	X:142124 Y:379224	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	3	NH_3	5	-	15,0 kg/j
	E2.100 - overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting (Kippen; legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen)	Overig	14	NH_3	0,315	-	4,4 kg/j
	A2.100 - overige huisvestingssystemen (Rundvee; zoogkoeien ouder dan 2 jaar)	Overig	1	NH_3	4,1	-	4,1 kg/j
	C1.100 - overige huisvestingssystemen (Geiten; geiten ouder dan 1 jaar)	Overig	3	NH_3	1,9	-	5,7 kg/j
	Alpaca's	-	1	NH_3	2,1	-	2,1 kg/j
	D1.1.100 - overige huisvestingssystemen (Varkens; fokzeugen, inclusief biggen tot 25 kg; biggenopfok (gespeende biggen))	Overig	1	NH_3	0,69	-	0,7 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (noordoostelijke richting)				NO_x	5,5 kg/j
Locatie	X:142308,49 Y:379325,41	Type scherm	-	-	NO_2	0,9 kg/j
Lengte	597,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (zuidwestelijke richting)				NO_x	10,5 kg/j
Locatie	X:141643,75 Y:378512,91	Type scherm	-	-	NO_2	2,2 kg/j
Lengte	1.837,20 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,0 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele interne werktuigen	NO_x	74,2 kg/j
		NH_3	27,2 g/j
Locatie	X:142094,04 Y:379254,69		
Oppervlakte	1,63 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Loader	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	3621 l/j	365 u/j		NO_x	74,2 kg/j
					NH_3	27,2 g/j

5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele externe bronnen	NO_x	1,0 kg/j
		NH_3	33,8 g/j
Locatie	X:142109,91 Y:379214,14		
Oppervlakte	0,28 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele externe voertuigen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	141 l/j	12 u/j	8 l/j	NO_x	1,0 kg/j
					NH_3	33,8 g/j

6 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bedrijfswoning (CV-ketel)	Gebouw	Gebouw 2	NO_x	3,6 kg/j
		Uittreedhoogte	10,0 m		
Locatie	X:142122 Y:379185	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.2.1_20240702_c9370194cb
Database versie	2023.2.1_c9370194cb_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.



- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Reland B.V.
Inrichtingslocatie	Latestraat 13, 5534 AM Netersel

Activiteit

Omschrijving	2023.2777 Stikstofonderzoek Latestraat 13 te Netersel, Verschilberekening
Toelichting	Verschilberekening Vergund 25-06-2003 - Beoogd

Berekening

AERIUS kenmerk	S6BybAqnUPyE
Datum berekening	23 juli 2024, 08:51
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Referentiesituatie vergund 25-06-2003 - Referentie	2024	180,3 kg/j	135,5 kg/j
Beoogde situatie - Beoogd	2024	33,3 kg/j	94,8 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Referentiesituatie vergund 25-06-2003 - Referentie	0,47 mol/ha/j	2401280	Kempenland-West
Beoogde situatie - Beoogd	0,10 mol/ha/j	2401280	Kempenland-West
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	656,00 ha		
Grootste toename	-		
Grootste afname	0,38 mol/ha/j		

Referentiesituatie vergund 25-06-2003 (Referentie), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Stal 1	90,2 kg/j	-
2 Landbouw | Stalemissies | Stal 2	90,0 kg/j	-
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele interne werktuigen	31,4 g/j	127,3 kg/j
6 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele externe bronnen	1,2 g/j	3,3 kg/j
7 Wonen en Werken | Woningen | Bedrijfswoning (CV-ketel)	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	77,5 g/j	1,3 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	38,0 m x 21,3 m x 3,6 m, 159 °
2 Gebouw 2	17,3 m x 13,0 m x 7,8 m, 34 °

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Stal 1	32,0 kg/j	-
4 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele interne werktuigen	27,2 g/j	74,2 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele externe bronnen	33,8 g/j	1,0 kg/j
6 Wonen en Werken | Woningen | Bedrijfswoning (CV-ketel)	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	1,2 kg/j	16,0 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	38,0 m x 21,3 m x 3,6 m, 159 °
2 Gebouw 2	17,3 m x 13,0 m x 7,8 m, 34 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

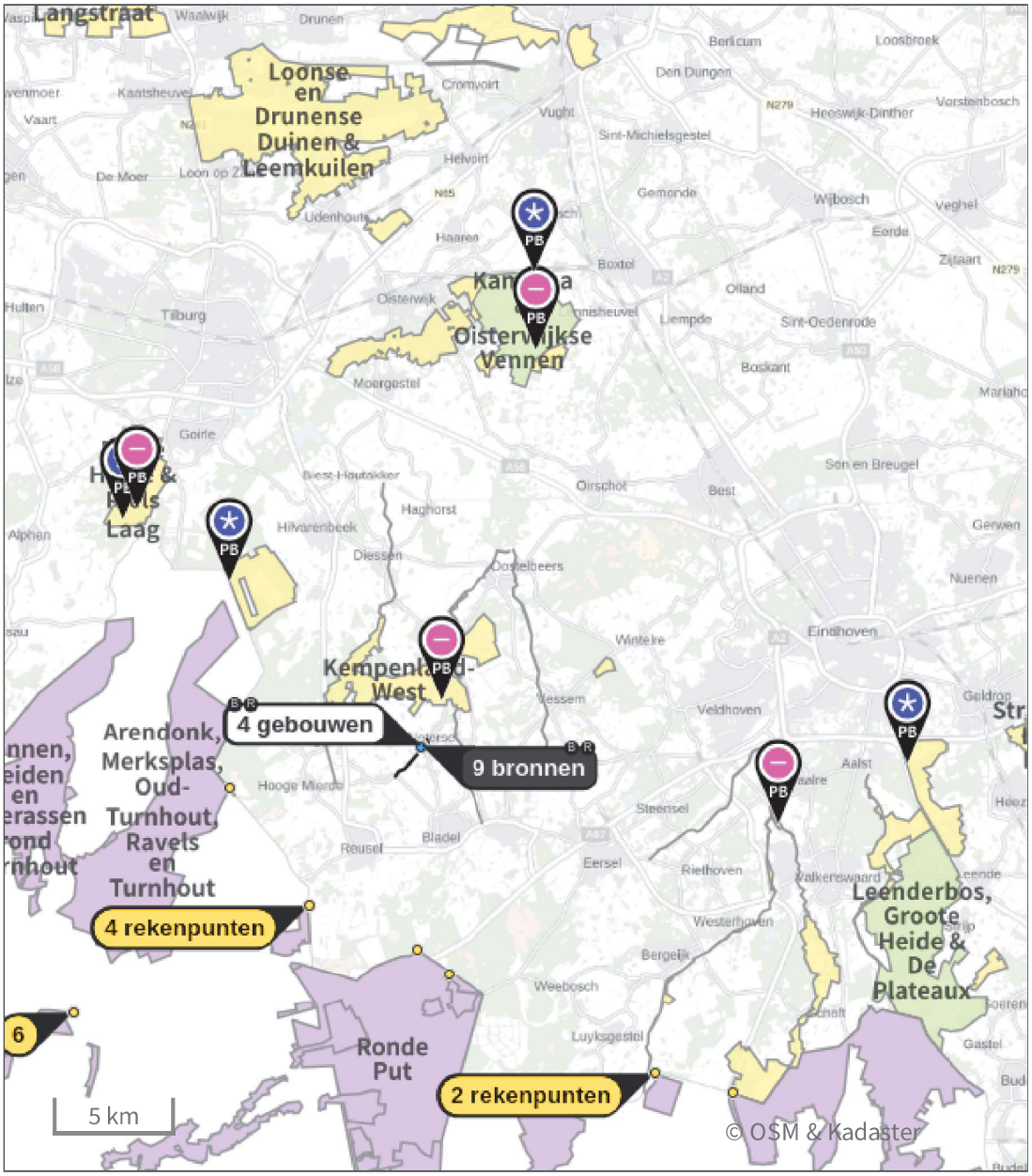

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	656,00	2.745,76	0,00	-	656,00	0,38

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kempenland-West (135)	387,31	2.745,76	0,00	-	387,31	0,38
Kampina & Oisterwijkse Vennen (133)	254,08	2.327,93	0,00	-	254,08	0,01
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux (136)	13,53	2.214,62	0,00	-	13,53	0,01
Regte Heide & Riels Laag (134)	1,08	2.580,36	0,00	-	1,08	0,01

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
9	Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop (24 km)	X:117349 Y:380545	-
6	Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen (17 km)	X:126979 Y:367618	-
5	Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse Heide, Warmbeek en Wateringen (17 km)	X:152317 Y:364982	-
7	Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamprooierbroek en Mariahof (20 km)	X:155768 Y:364131	-
8	Bovenloop van de Grote Nete met Zammelsbroek, Langdonken en Goor. (23 km)	X:144881 Y:355190	-
4	Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden (9 km)	X:143368 Y:369286	-0,01
1	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (7 km)	X:137230 Y:372337	-0,01
2	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (7 km)	X:133812 Y:377384	-0,02
3	Ronde Put (8 km)	X:141969 Y:370392	-0,02

Referentiesituatie vergund 25-06-2003, Rekenjaar 2024

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 1	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	90,2 kg/j
Locatie	X:142124 Y:379224	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	13	NH_3	5	-	65,0 kg/j
	K2.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; paarden in opfok (jonger dan 3 jaar))	Overig	12	NH_3	2,1	-	25,2 kg/j

2 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 2	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	90,0 kg/j
Locatie	X:142114 Y:379222	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	18	NH_3	5	-	90,0 kg/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (noordoostelijke richting)				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:142308,49 Y:379325,41	Type scherm	-	-	NO_2	92,9 g/j
Lengte	597,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	14,5 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.622,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	12,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (zuidwestelijke richting)				NO_x	0,9 kg/j
Locatie	X:141643,75 Y:378512,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	1.837,20 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,9 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.621,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	12,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele interne werktuigen	NO_x	127,3 kg/j
		NH_3	31,4 g/j
Locatie	X:142094,04 Y:379254,69		
Oppervlakte	1,63 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Loader	Stage-II, 2002-2005, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	4183 l/j	365 u/j		NO_x	127,3 kg/j
					NH_3	31,4 g/j

6 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele externe bronnen	NO_x	3,3 kg/j
		NH_3	1,2 g/j
Locatie	X:142109,91 Y:379214,14		
Oppervlakte	0,28 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele externe voertuigen	Stage-II, 2002-2005, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	161 l/j	12 u/j		NO_x	3,3 kg/j
					NH_3	1,2 g/j

7 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bedrijfswoning (CV-ketel)	Gebouw	Gebouw 2	NO_x	3,6 kg/j
		Uittreedhoogte	10,0 m		
Locatie	X:142122 Y:379185	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Beoogde situatie, Rekenjaar 2024

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 1	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	32,0 kg/j
Locatie	X:142124 Y:379224	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	3	NH_3	5	-	15,0 kg/j
	E2.100 - overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting (Kippen; legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen)	Overig	14	NH_3	0,315	-	4,4 kg/j
	C1.100 - overige huisvestingssystemen (Geiten; geiten ouder dan 1 jaar)	Overig	3	NH_3	1,9	-	5,7 kg/j
	Alpaca's	-	1	NH_3	2,1	-	2,1 kg/j
	D1.1.100 - overige huisvestingssystemen (Varkens; fokzeugen, inclusief biggen tot 25 kg; biggenopfok (gespeende biggen))	Overig	1	NH_3	0,69	-	0,7 kg/j
	A2.100 - overige huisvestingssystemen (Rundvee; zoogkoeien ouder dan 2 jaar)	Overig	1	NH_3	4,1	-	4,1 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (noordoostelijke richting)				NO_x	5,5 kg/j
Locatie	X:142308,49 Y:379325,41	Type scherm	-	-	NO_2	0,9 kg/j
Lengte	597,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (zuidwestelijke richting)				NO_x	10,5 kg/j
Locatie	X:141643,75 Y:378512,91	Type scherm	-	-	NO_2	2,2 kg/j
Lengte	1.837,20 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,0 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele interne werktuigen	NO_x	74,2 kg/j
		NH_3	27,2 g/j
Locatie	X:142094,04 Y:379254,69		
Oppervlakte	1,63 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Loader	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	3621 l/j	365 u/j		NO_x	74,2 kg/j
					NH_3	27,2 g/j

5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele externe bronnen	NO_x	1,0 kg/j
		NH_3	33,8 g/j
Locatie	X:142109,91 Y:379214,14		
Oppervlakte	0,28 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele externe voertuigen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	141 l/j	12 u/j	8 l/j	NO_x	1,0 kg/j
					NH_3	33,8 g/j

6 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bedrijfswoning (CV-ketel)	Gebouw	Gebouw 2	NO_x	3,6 kg/j
		Uittreedhoogte	10,0 m		
Locatie	X:142122 Y:379185	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.2.1_20240702_c9370194cb
Database versie	2023.2.1_c9370194cb_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.



- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Reland B.V.
Inrichtingslocatie	Latestraat 13, 5534 AM Netersel

Activiteit

Omschrijving	2023.2777 Stikstofonderzoek Latestraat 13 te Netersel, Verschilberekening
Toelichting	Berekening aanlegfase

Berekening

AERIUS kenmerk	RomgTN4LDmRu
Datum berekening	23 juli 2024, 10:24
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Beoogde situatie - Beoogd	2024	31,0 kg/j	117,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Beoogde situatie - Beoogd	0,09 mol/ha/j	2401280	Kempenland-West
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	320,15 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	0,00 ha		
Grootste toename	0,09 mol/ha/j		
Grootste afname	-		

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Stal 1	29,2 kg/j	-
4 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele interne werktuigen	27,2 g/j	74,2 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele externe bronnen	0,5 kg/j	19,6 kg/j
6 Wonen en Werken | Woningen | Bedrijfswoning (CV-ketel)	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	1,3 kg/j	19,6 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	38,0 m x 21,3 m x 3,6 m, 159 °
2 Gebouw 2	17,3 m x 13,0 m x 7,8 m, 34 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

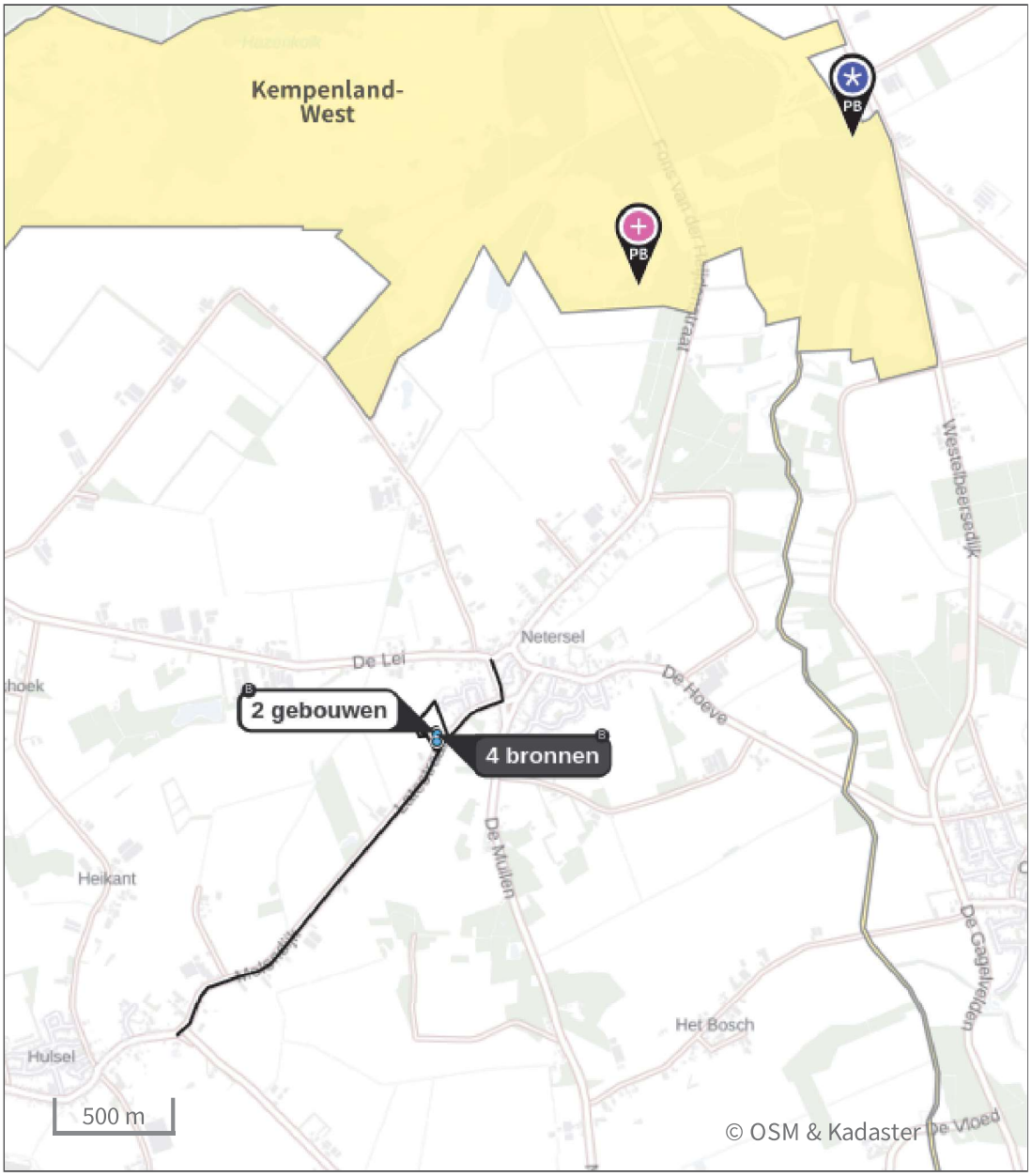

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	320,15	2.653,89	320,15	0,09	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kempenland-West (135)	320,15	2.653,89	320,15	0,09	0,00	-

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
9	Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop (24 km)	X:117349 Y:380545	-
6	Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen (17 km)	X:126979 Y:367618	-
5	Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse Heide, Warmbeek en Wateringen (17 km)	X:152317 Y:364982	-
7	Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamprooierbroek en Mariahof (20 km)	X:155768 Y:364131	-
8	Bovenloop van de Grote Nete met Zammelsbroek, Langdonken en Goor. (23 km)	X:144881 Y:355190	-
1	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (7 km)	X:137230 Y:372337	-
2	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (7 km)	X:133812 Y:377384	-
3	Ronde Put (8 km)	X:141969 Y:370392	-
4	Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden (9 km)	X:143368 Y:369286	-

Beoogde situatie, Rekenjaar 2024

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 1	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	29,2 kg/j
Locatie	X:142124 Y:379224	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	3	NH_3	5	-	15,0 kg/j
	E2.100 - overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting (Kippen; legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen)	Overig	5	NH_3	0,315	-	1,6 kg/j
	C1.100 - overige huisvestingssystemen (Geiten; geiten ouder dan 1 jaar)	Overig	3	NH_3	1,9	-	5,7 kg/j
	Alpaca's	-	1	NH_3	2,1	-	2,1 kg/j
	D1.1.100 - overige huisvestingssystemen (Varkens; fokzeugen, inclusief biggen tot 25 kg; biggenopfok (gespeende biggen))	Overig	1	NH_3	0,69	-	0,7 kg/j
	A2.100 - overige huisvestingssystemen (Rundvee; zoogkoeien ouder dan 2 jaar)	Overig	1	NH_3	4,1	-	4,1 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (noordoostelijke richting)				NO_x	6,8 kg/j
Locatie	X:142308,49 Y:379325,41	Type scherm	-	-	NO_2	1,2 kg/j
Lengte	597,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	730,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	365,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (zuidwestelijke richting)				NO_x	12,8 kg/j
Locatie	X:141643,75 Y:378512,91	Type scherm	-	-	NO_2	2,9 kg/j
Lengte	1.837,20 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	730,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	365,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele interne werktuigen	NO_x	74,2 kg/j
		NH_3	27,2 g/j
Locatie	X:142094,04 Y:379254,69		
Oppervlakte	1,63 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Loader	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	3621 l/j	365 u/j		NO_x	74,2 kg/j
					NH_3	27,2 g/j

5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele externe bronnen	NO_x	19,6 kg/j
		NH_3	0,5 kg/j
Locatie	X:142109,91 Y:379214,14		
Oppervlakte	0,28 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele externe voertuigen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	141 l/j	12 u/j	8 l/j	NO_x	1,0 kg/j
					NH_3	33,8 g/j
Graafmachine (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	832 l/j	32 u/j	50 l/j	NO_x	4,6 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Mobiele kraan 16-18 ton (Bouwfase)	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	281 l/j	40 u/j	17 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	67,4 g/j
Wals (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	317 l/j	32 u/j		NO_x	6,5 kg/j
					NH_3	2,4 g/j
Trilplaat (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	21 l/j	16 u/j		NO_x	0,5 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Shovel (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	318 l/j	40 u/j	19 l/j	NO_x	2,0 kg/j
					NH_3	76,3 g/j
Hoogwerker (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	310 l/j	40 u/j	19 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	74,4 g/j
Overige kleine machines	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	77 l/j	32 u/j		NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j

6 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bedrijfswoning (CV-ketel)	Gebouw	Gebouw 2	NO_x	3,6 kg/j
		Uittreedhoogte	10,0 m		
Locatie	X:142122 Y:379185	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.2.1_20240702_c9370194cb
Database versie	2023.2.1_c9370194cb_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

WET MILIEUBEHEER aanvraag vergunning

Agrarische sector

Gemeente Bladel
Ingek.: 13 FEB. 2003 klantnr. 03004
Nr. 2003.012

Burgemeester en wethouders van de gemeente Bladel

Datum 7 februari2003

Gegevens aanvrager

Behoort bij MILIEUVERGUNNING
van de Gemeente Bladel
d.d. 25 JUNI 2003 nr. 2003.012
Mij bekend,

Naam aanvrager Dhr. A.J. van Gompel

Adres Latestraat 13

Postcode en woonplaats 5534 AM Netersel

Telefoon 0497-386588 Telefax 0497-369371

mr. A.A.J.M. van Banning,
hoofd afdeling Milieu en Bouwen.

De aanvrager verzoekt om een vergunning voor het:

- ■ oprichten en in werking hebben van de inrichting (art. 8.1 a en c)
- ☐ uitbreiden en/of wijzigen van de inrichting of de werking ervan te veranderen (art. 8.1 b)
- ☐ voor de gehele inrichting in verband met het veranderen van de inrichting of de we rking ervan te veranderen (art. 8.4 lid 1)
- ☐ voor een onderdeel van de inrichting in verband met het veranderen van dat onderdeel of de werking ervan te veranderen (art. 8.4 lid 1)
- ☐ van tijdelijke aard voor een periode van _____ jaar (maximaal 5 jaar)

Gegevens inrichting

Handelsnaam Fam van Gompel

Aard van de Inrichting Paardenfokkerij

Adres Latestraat 13

Postcode en woonplaats 5534 AM Netersel

Telefoon 0497-386588 Telefax 0497-369371

Kadastrale ligging gemeente Bladel Sectie L

Nr(s) 610

Contactpersoon Dhr. A.J. van Gompel

Functie Eigenaar

1 Inrichting

1.1 Algemene gegevens

Beschrijf in het kort:
- wat op het bedrijf zal veranderen;
- welke stallen veranderen;
- waarom de veranderingen moeten plaatsvinden;
- de emissiearme stalsystemen (kort, bijv. door het noemen va het type stal)

Het betreft hier een aanvraag voor het oprichten van een paardenfokkerij.
Het betreft hier een agrarisch bedrijf voor het fokken en africhten van paarden.
In stal 1 worden 12 paarden jonger dan 3 jaar en 13 paarden ouder dan 3 jaar gehuisvest. Tevens wordt er een ruimte ingericht als wasruimte voor paarden en een solarium.
Stal 2 wordt een nieuw te bouwen stal voor de huisvesting van 18 paarden ouder dan 3 jaar.
Loods 3 wordt gebruikt voor de opslag van hooi en stro.
Stal 4 wordt een nieuw te bouwen stal voor het africhten van paarden, met een ruimte ingericht als zadelkamer en kantoor.

1.2 Werktijden

Werkdagen: zo t/m za (bijv. zo t/m za)

Werktijden: 07.00 uur tot 20.00 uur (bijv. 07.00 uur tot 19.00 uur)

1 Diersoorten

2.1 Situatie conform verleende vergunning

niet van toepassing

Stal nr.	Huisvestingssysteem		Diercategorie	Aantal dieren	Aantal dier-plaatsen	Ammoniak		Stank (mve)	
	Houderij/hoktype	Code				Kg NH_3 per dier	Totaal kg NH_3	Dieren per mve	Totaal mve
						totaal NH_3	0,0	totaal mve	0,0

2.2 Geldende vergunningrechten

niet van toepassing

Stal nr.	Huisvestingssysteem		Diercategorie	Aantal dieren	Aantal dier-plaatsen	Ammoniak		Stank (mve)	
	Houderij/hoktype	Code				Kg NH_3 per dier	Totaal kg NH_3	Dieren per mve	Totaal mve
						totaal NH_3	0,0	totaal mve	0,0

2.3 Aangevraagde situatie

Stal nr.	Huisvestingssysteem		Diercategorie	Aantal dieren	Aantal dier-plaatsen	Ammoniak		Stank (mve)	
	Houderij/hoktype	Code				Kg NH_3 per dier	Totaal kg NH_3	Dieren per mve	Totaal mve
1	Strohokken	TR	Paarden ouder dan 3 jaar	13	13	5	65,0		
	Strohokken	TR	Paarden jonger dan 3 jaar	12	12	2,1	25,2		
2	Strohokken	TR	Paarden ouder dan 3 jaar	18	18	5	90,0		
						totaal NH_3	180,2	totaal mve	0,0

3 Grondstoffen en producten

3.1 Drukhouders

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort	Aantal	flessen/tanks	Totale waterinhoud
Acetyleen			
Propaan			
Zuurstof			
CO_2			

3.2 Milieugevaarlijke stoffen

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort	Soort opslag	Boven/ondergronds	Hoeveelheid.max. opslag	Opmerking
Brandstof:Dieseltank	tank in lekbak	bovengronds	1200 liter	nr. 1
Reinigingsmiddelen:				
Bestrijdingsmiddelen:				
Diergeneesmiddelen:	medicijnkoelkast	bovengronds	5 liter en 5 kg	nr. 4
Overig:Afgewerkte olie	vat in lekbak	bovengronds	60 liter	nr. 2
Smeerolie	vat in lekbak	bovengronds	60 liter	nr. 3

3.3 Koeling

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort koeling	Koelmedium	Inhoud (kg)	Vermogen
Melkkoelinstallatie			
Kadaverkoeling			

3.4 Andere stoffen of producten

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort product	Max. opslag hoeveelheid (m^3 of ton)	wijze van opslag en plaats
Kunstmest:		
Brijvoeder:		
Mengvoeder:	6 ton	voersilo
	2 ton	zakgoed
Maïs/gras:hooi en stro	500 m^3	loods
Bijproducten:		
Drijfmest:	120 m^3	drijfmestkelder stal 1
Vaste mest	25 m^3	container
	36 m^3	in stal 1 en 2

3.5 Mineralenboekhouding

■ Mineralenboekhouding is aanwezig

3.6 Maatregelen gericht op een zuinig ge(verbruik) van grondstoffen

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

3.7 Water ge(ver)bruik

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort water	m^3/jaar 20	gemeten/geschat	Globaal gebruiksdoel
leidingwater	1000 m^3	geschat	drinkwater vee, schoonmaakwater stallen, waswater paarden en huishoudelijk water
Grondwater			
Oppervlaktewater			
Anders, nl.			

4 Energie

4.1 Energie-onderzoek

■ N.v.t.

☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

☐ Bedrijfsenergieplan is toegevoegd

4.2 Opgesteld vermogen

☐ N.v.t.

☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

■ elektromotorisch vermogen	17,20	kW
■ verbrandingsmotoren vermogen	50,00	kW
☐ vorkheftrucks:		kW
- diesel		kW
- L.P.G.		kW
- accu's		kW
☐		kW

4.3 Verwarmingsinstallaties

■ N.v.t.

☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort	Brandstof	Nominale belasting onderwaarde	Hoogte rookgas afvoerkanaal (m) (boven dakhelling)
☐ c.v.-ketel		kW	m
☐ c.v.-ketel		kW	m
☐ c.v.-ketel		kW	m
☐ c.v.-ketel		kW	m
☐ direct gasgestookte heater		kW	m
☐ heteluchtkanon		kW	m
☐ heteluchtkanon		kW	m
☐ elektrische verwarming		kW	m
☐		kW	m

4.4 Energieverbruik

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort	hoeveelheid/jaar 20		gemeten/geschat
Elektriciteit	22000	kWh	geschat
Aardgas		m^3	
Propaan		l	
Olie		l	

4.5 Maatregelen gericht op een zuinig ge(ver)bruik van energie

☐ N.v.t.

■ Energiezuinige verlichting

☐ Energiezuinige ventilatie

☐ hoog rendement centrale verwarmingsketel (Hr-ketel)

☐ warmtewisselaar

☐ thermische isolatie

☐ warmtekrachtkoppeling

☐ _____

5 Geluid

5.1 Akoestisch onderzoek

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

☐ Akoestisch rapport is toegevoegd (verdere invulling van deze paragraaf is niet nodig)

5.2 Omschrijving (belangrijkste) geluidbronnen binnen de inrichting

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Geluidbron	aantal	bronvermogen	Aantal uren in bedrijf tussen:		
			07.00 en 19.00 uur	19.00 en 23.00 uur	23.00 en 07.00 uur
Tractor	1	102 dB(A)	0,5 uur	0,5 uur	0 uur
Vrachtauto	1	102 dB(A)	0,5 uur	0,5 uur	0 uur
Loader	1	101 dB(A)	1 uur	0,5 uur	0 uur
Ventilatoren		75 dB(A)			

5.3 Verkeersbewegingen van en naar de inrichting

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

	Maximaal aantal per:		Aantal aan- en afvoerbewegingen tussen:		
	dag	week	07.00 en 19.00 uur	19.00 en 23.00 uur	23.00 en 07.00 uur
Bestelauto's	2	6	2	0	0
Vrachtauto's	3	8	2	1	0
Tractoren	2	6	2	0	0

5.4 Voorzieningen ter beperking van geluidhinder

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

☐ speciale compressorruimte
■ dempers op uitlaten vrachtauto's en tractoren
☐ omkasting
☐ sluisdeuren
☐ geluidswal/-muur
☐ _____

6 Afvalstoffen

6.1 Bedrijfsafvalstoffen

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Afvalstoffen	Afvoer-frequentie	Hoeveelheid per jaar	Wijze van opslag	Max. opslag	Inzamelaar/ verwerker
Kadavers	op afroep	variabel			Rendac
g.f.t.					
huishoudelijk afval	1x/2 weken	variabel	container	240 liter	vergunninghouder
glas					
metaal	1x/jaar	variabel	buiten	variabel	vergunninghouder
papier					
landbouwplastic					

6.2 Gevaarlijke afvalstoffen

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Afvalstoffen	Afvoer-frequentie	Hoeveelheid per jaar	Wijze van opslag	Max. opslag	Inzamelaar/ verwerker
Afgewerkte olie	1x/jaar	60 liter	vat in lekbak	60 liter	vergunninghouder
oliehoudend afval					
olie/water/slibmengsel					
accu's					
ontvetter					
verfresten					
restant bestrijdingsmiddelen					

7 Afvalwater

7.1 Lozing van bedrijfsafvalwater

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Afvalwaterstroom	hoeveelheid/jaar	afvalstof	wordt geloosd op:
Bedrijfsafvalwater van huishoudelijke aard	150 m³	reinigingsmiddelen	gemeentelijk riool
Regenwater	1600 m³	geen	oppervlaktewater
Reinigingswater stallen en paarden	50 m³	mestresten	mestkelders

7.2 Maatregelen ter beperking van de afvalwaterstroom

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

☐ hergebruik

☐ buffering

☐ anders, nl. _____

7.3 Zuiveringstechnische en controlevoorzieningen

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Voorziening	Type	Capaciteit	Soort afvalwater
Bezinkput(ten)			
vetafscheider(s)			
olie-afscheider(s)			
zuiveringsinstallatie(s)			
septictank(s)			
controlevoorziening			

8 Bodem

8.1 Bodemonderzoek

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

☐ Rapport bodemonderzoek is toegevoegd

8.2 Bodembeschermende maatregelen

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

■ lekbak

■ vloeistofdichte vloer die bestand is tegen de gebruikte stoffen

☐ _____

☐ _____

9 Overige

9.1 Metingen en registratie van milieubelasting

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

☐ grondstoffenverbruik

☐ afvalstoffen

■ energieverbruik

■ keuringen/inspecties

☐ bedrijfsafvalwater

☐ _____

9.2 Brandveiligheid

☐ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

■ brandblusmiddelen aanwezig, zie tekening

☐ omschrijving van de aan te brengen brandveiligheidinstallatie toegevoegd (b.v. brandmeld -installatie, sprinklerinstallatie

☐ noodplan aanwezig

☐ _____

☐ _____

9.3 Andere vergunningen en/of meldingen die van toepassing zijn

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

Soort vergunning/melding	aangevraagd/ verleend	datum aanvraag/ beschikking	Opmerkingen
☐ oprichtingsvergunning Wm (art. 8.1 a en c Wm)			
☐ veranderingsvergunning Wm (art. 8.1 b Wm)			
☐ veranderingsvergunning Wm (art. 8.1 b Wm)			
☐ veranderingsvergunning Wm (art. 8.1 b Wm)			
☐ nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunning Wm (art. 8.4 lid 1 Wm)			
☐ vergunning omvattend een onderdeel van de inrichting Wm (art. 8.4 lid 1 Wm)			
☐ melding art. 8.19 Wm			
☐ melding art. 8.19 Wm			
☐ melding art. 8.19 Wm			
☐ melding art. 8.40 Wm Besluit _____			
☐ melding art. 8.40 Wm Besluit _____			
☐ Vergunning ingevolge Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)			
☐ Bouwvergunning			
☐ vergunning Lozingenbesluit Wet bodembescherming (Wbb)			
☐ ontheffing Lozingenbesluit Wet bodembescherming (Wbb)			
☐ kennisgeving Besluit veehouderij en open teelt			
☐ _____			
☐			

9.4 Nadere gegevens en/of opmerkingen

■ N.v.t. ☐ niet gewijzigd ten opzichte van geldende vergunning

9.5 Toekomstige ontwikkelingen

■ Niet binnen afzienbare tijd te verwachten

9.6 Omgeving

in de directe omgeving van het bedrijf is/zijn gelegen:	afstand vanaf dichtstbij gelegen emissiepunt	afstand vanaf dichtstbij gelegen bedrijfsgebouw
Stankgevoelige objecten:		
☐ Bebouwde kom (cat. I)	_____ meter	_____ meter
☐ Ziekenhuis, zorgcentrum etc. (cat. I)	_____ meter	_____ meter
☐ Bungalowpark, camping (cat I)	_____ meter	_____ meter
☐ Zwembad, amusementpark (cat II)	_____ meter	_____ meter
☐ lintbebouwing, woningencluster (cat II)	_____ meter	_____ meter
☐ enkele verspreid liggende burgerwoningen (cat III)	_____ meter	_____ meter
☐ Overige niet-agrarische bebouwing in het buitengebied	_____ meter	_____ meter
■ agrarische bedrijfswoningen (cat. IV)	50 meter	50 meter
■ voor verzuring gevoelig gebied	> 250 meter	> 250 meter meter
☐ Natuurmonument	_____ meter	_____ meter
☐ binnen grondwaterbeschermingszone	_____ meter	_____ meter
☐	_____ meter	_____ meter

10 Bijlagen

- ■ plattegrondtekening (en), aantal verschillende tekeningen: 1
- ☐ detailtekening(en), aantal verschillende tekeningen: _____
- ☐ Groen Label Leaflets
- ☐ Dimensioneringsplan
- ☐ Monsternameprotocol
- ☐ grondstoffenonderzoek
- ☐ productbladen
- ☐ keuringsrapport
- ☐ energieonderzoek
- ☐ luchtonderzoek
- ☐ akoestisch onderzoek
- ☐ rapport bodemonderzoek
- ☐ kopie aanvraag vergunning ingevolge W.v.o.
- ☐ beschrijving emissiearme stalsystemen
- ☐ _____
- ☐ _____

10-02-'03 (datum), Netersel (plaats)

Naam Dhr. A.J. van Gompel handtekening aanvrager/gemachtigde

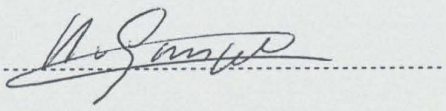

Gemeente Bladel

Datum: 25-6-03
Nr. : 27A125
Akk. Port. houder :
Akk. Ambtenaar :

Bladel
Casteren
Hapert
Hoogeloon
Netersel

WET MILIEUBEHEER

BESCHIKKING

2003.012

Het verzoek
Op 13 februari 2003 heeft de heer A.J. van Gompel, Latestraat 13 te Netersel, een verzoek ingediend om een vergunning als bedoeld in artikel 8.1, lid 1, onder a en c van de Wet milieubeheer in verband met het oprichten en in werking hebben van een agrarisch bedrijf voor het fokken en africhten van paarden aan de Latestraat 13 te Netersel.
De gewenste veebezetting is opgenomen in tabel 1, waarbij het aantal dieren overeenkomt met het aantal dierplaatsen.

Tabel 1

Diersoort	Aangevraagde vergunning			Omrekeningsfactor	
	Aantal dieren	Mve	NH_3	Mve	NH_3
Stal 1: paarden ouder dan 3 jaar	13	---	65,0	---	5,0
Stal 1: paarden jonger dan 3 jaar	12	---	25,2	---	2,1
Stal 2: paarden ouder dan 3 jaar	18	---	90,0	---	5,0
Totaal	43		180,2		

Ontvankelijkheid
De volgende stukken maken deel uit van de aanvraag:
- aanvraagformulier d.d. 13 februari 2003;
- plattegrondtekening d.d. 31 januari 2003, gewijzigd d.d. 24 april 2003, proj.nr. 03004-01, blad 1-01.
Daarmee voldoet de aanvraag aan de wettelijke vereisten, zodat deze in behandeling genomen kan worden.

Huidige vergunningssituatie
Op 9 augustus 1988 is aan de heer A.J. van Gompel, Latestraat 13 te Netersel, een revisie-vergunning verleend ingevolge artikel 8.4 van de Wet milieubeheer voor een fokzeugen- en vleesvarkensbedrijf aan de Latestraat 13 te Netersel, met een maximale veebezetting van 250 fokzeugen, 120 opfokzeugen en 100 vleesvarkens.

Deze vergunning is door het college, op verzoek van de heer Van Gompel, geheel ingetrokken op 22 april 1997.

Omgeving van de inrichting
De inrichting is gelegen op het perceel, kadastraal bekend gemeente Bladel, sectie L, nr. 610, plaatselijk bekend Latestraat 13 te Netersel. De inrichting bevindt zich in het buitengebied van de gemeente Bladel, nabij de bebouwde kom van de kern Netersel, op ca. 225 meter. De dichtstbijzijnde woning van derden betreft een burgerwoning aan de Latestraat 11 te Netersel op ca. 51 meter.

Het dichtstbijzijnde kwetsbare gebied, als bedoeld in de Wet ammoniak en veehouderij, ligt aan de Muilen te Netersel, op ca. 430 meter van de inrichting. Verder bevindt de inrichting zich op ca. 1350 meter van de Neterselse en Mispeleindse Heide. Dit gebied is aangewezen als natuurbeschermings-gebied op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en dient tevens aangemerkt te worden als habitat-gebied, op grond van de Habitatrichtlijn.

De procedure
De procedure wordt uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.6 van de Wet milieubeheer, juncto het bepaalde in afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Adviezen
Bij brief van 3 april 2003, per e-mail en per post ingekomen op 4 april 2003, heeft de afdelings-manager de Kempen van de Milieudienst Regio Eindhoven (MDRE), medegedeeld dat het milieu in voldoende mate wordt beschermd door aan de vergunning voorschriften te verbinden. Hij adviseert dan ook om de gevraagde vergunning te verlenen onder de bij zijn advies gevoegde concept-voorschriften.

Algemene beoordeling van het verzoek
De inrichting, waarvoor vergunning wordt gevraagd, betreft een agrarisch bedrijf waar bedrijfsmatig dieren worden gehouden en waar mest en meststoffen worden opgeslagen. Op grond daarvan is de inrichting vergunningplichtig op basis van de volgende categorieën van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer:

- 7.1, onder a.: het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen;
- 8.1, onder a.: het kweken, fokken, mesten, houden verhandelen, verladen of wegen van dieren.

Bij de beoordeling van de aanvraag zijn de in artikel 8.8, lid 1, van de Wet milieubeheer genoemde aspecten betrokken. Verder is rekening gehouden met de in artikel 8.8, lid 2, van de Wet milieubeheer genoemde toetsingsgronden. Tenslotte zijn, voor zover van toepassing, de in artikel 8.8, lid 3, van de Wet milieubeheer genoemde grenswaarden, gestelde regels en aanwijzingen, in acht genomen.

Specifieke beoordeling van het verzoek
De aanvraag heeft betrekking op het oprichten en in werking hebben van een agrarisch bedrijf voor het fokken en africhten van paarden.
In het belang van de bescherming van het milieu is het nodig om de nadelige gevolgen van de inrichting voor het milieu te voorkomen en als dit niet mogelijk is, die nadelige gevolgen zoveel mogelijk te beperken. In verband hiermee is de voorliggende vergunningaanvraag, gelet op artikel 8.8 van de Wet milieubeheer, specifiek getoetst aan:

1. voor zover het de stankbelasting betreft:
   - de brochure Veehouderij en Hinderwet (1986);
   - de richtlijn Veehouderij en stankhinder (1996);
   - de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden (stankwet) en de daarop gebaseerde regeling (stankregeling), die beide in werking getreden zijn op 1 mei 2003;
   - rapport Beoordeling cumulatie stankhinder door intensieve veehouderij, (Publicatiereeks Lucht 46).

2. voor zover het de ammoniakbelasting betreft:
   - de Wet milieubeheer;
   - de Wet ammoniak en veehouderij d.d. 8 mei 2002;
   - Regeling ammoniak en veehouderij (regeling van 1 mei 2002, Staatscourant nr. 82; zoals is gewijzigd op 12 juli 2002, Staatscourant nr. 136);

<u>ad 1. geurhinder</u>
a. beoordeling individuele stankhinder.
Voor wat betreft de beoordeling van de inrichting te duchten stankhinder is aangesloten bij de richtlijn "Veehouderij en stankhinder" ('de richtlijn'). Voor zover het gaat om de beschrijving van de omgevingscategorieën is daarbij uitgegaan van de voorganger van de stankrichtlijn, de brochure Veehouderij en Hinderwet (de brochure). De reden hiervan is, dat de wijziging van de beschrijving van de omgevingscategorieën in de richtlijn, volgens de tekst van de stankrichtlijn, plaats heeft gevonden om knelpunten bij de toepassing van ammoniakreductieplannen op basis van de Interimwet ammoniak en veehouderij op te lossen. Aan deze wijzigingen blijkt echter geen onderzoek ten grondslag te liggen.

De beschrijving van de omgevingscategorieën in bijlage 6 van de brochure is wel gebaseerd op onderzoek. Bovendien is in de Herziene Nota Stankbeleid van 30 mei 1994 nog aangegeven dat recent onderzoek heeft aangetoond dat de uitgangspunten van de brochure juist zijn en aanpassingen derhalve niet worden overwogen.
Nu aan de wijziging van de beschrijving van de omgevingscategorieën geen onderzoek ten grondslag ligt kan niet met zekerheid worden gesteld dat de richtlijn op dit punt als het meest recente milieuhygiënische inzicht geldt. Daarom is voor de beschrijving van de omgevingscategorieën teruggevallen op de brochure Veehouderij en Hinderwet 1985 (zie ook de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State E.03.97.0115 van 21 april 1998 en E03.97.0892 van 17 juli 1998).

Beoordeling aan de hand van "vaste afstanden"
Bij diercategorieën waaraan mestvarkeneenheden worden toegekend, wordt de vereiste afstand bepaald aan de hand van het aantal mestvarkeneenheden en de afstandsgrafiek die is opgenomen in de Stankrichtlijn van 1996. Voor een aantal diercategorieën, die niet omgerekend kunnen worden naar mestvarkeneenheden, zijn in bijlage 2 van de stankrichtlijn vaste afstanden opgenomen.

In die bijlage zijn voor paarden echter geen vaste afstanden vastgesteld. Desondanks staat het college op het standpunt dat ook voor een paardenhouderij in principe een minimale afstand van 100 meter aangehouden dient te worden ten opzichte van stankgevoelige objecten in omgevingscategorie I en II en minimaal 50 meter ten opzichte van stankgevoelige objecten in omgevingscategorie III en IV. Dit standpunt is mede gebaseerd op jurisprudentie van 16 september 1996, nummer E03.95.2002, en 22 oktober 1999, nummer E03.98.1742. In deze uitspraken heeft de Raad van State bepaald dat ten aanzien van de beoordeling van stankhinder van dieren die niet in de brochure en de richtlijn zijn genoemd, aansluiting moet worden gezocht bij de in de brochure en richtlijn opgenomen minimale afstandnorm.

Op 1 mei 2003 is de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden (stankwet) in werking getreden. Als gevolg hiervan is gelijktijdig de Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden (stankregeling) van toepassing geworden. De stankregeling zoals gepubliceerd in de Staatscourant van 28 april 2003, nummer 3 betreft een uitvoeringsregeling van de stankwet. In artikel 2 van de stankwet staat genoemd dat de stankwet en de stankregeling van toepassing zijn op de landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en de extensiveringsgebieden met primaat natuur. Deze gebieden worden vastgesteld in een reconstructieplan. In Noord-Brabant zijn nog geen reconstructieplannen vastgesteld. Omdat de in de stankwet bedoelde gebieden nog niet zijn vastgesteld kan de stankregeling formeel nog niet volledig worden toegepast.
In de stankregeling zijn de omrekeningsfactoren en minimumafstanden van de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996 herzien en geactualiseerd. Daartoe is onder meer een meetprogramma aan stalsystemen uitgevoerd. De metingen zijn conform een meetprotocol uitgevoerd onder gestandaardiseerde omstandigheden. De resultaten zijn door het IMAG in rapporten vastgelegd. Een statistische analyse van de meetresultaten heeft geleid tot een herziening van de omrekeningsfactoren.
Voor het bepalen van de afstand tot een gevoelig object werd tot op heden de omrekeningsfactoren uit de richtlijn Veehouderij en stankhinder 1996 toegepast. In de stankregeling zijn nieuwe omrekeningsfactoren opgenomen die zijn gebaseerd op langdurig wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd door een erkend onafhankelijk onderzoeksinstituut. Deze omrekeningsfactoren zijn de meest recente wetenschappelijk onderbouwde inzichten waarmee volgens de beginselen van de Wet milieubeheer rekening moet worden gehouden.
In onderhavige vergunning is daarom de stankemissie berekend met de omrekeningsfactoren zoals genoemd in Bijlage 1 van de Regeling stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden. Van de stankregeling wordt alleen gebruikt gemaakt van de in Bijlage 1 genoemde omrekeningsfactoren. De vaste afstanden zoals genoemd in Bijlage 2 worden vooralsnog niet toegepast omdat deze zijn verbonden aan omgevingscategorieën. De nieuwe omgevingscategorieën uit de stankwet mogen pas worden toegepast als de landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en de extensiveringsgebieden zijn vastgesteld.

De in de omgeving van de inrichting aanwezige stankgevoelige objecten zijn opgenomen in tabel 3, waarin tevens een overzicht is opgenomen van zowel de werkelijke afstand als de afstand die minimaal moet worden aangehouden tussen de buitenzijde van een stankgevoelig object uit de omgevingscategorieën I t/m IV en het dichtst bij deze objecten gelegen emissiepunt van de onderhavige inrichting.

Vergelijking van deze afstanden toont aan dat voldaan wordt aan de afstandsnormen van de stankrichtlijn Veehouderij en stankhinder, zodat er uit oogpunt van stankhinder geen bezwaar bestaat tegen vergunningverlening.

Tabel 3.

Adres stankgevoelig object	Categorie object	Werkelijke afstand	Gewenste afstand
Schuttersweg 2	I	225	100
Latestraat 11	III	51	50
Latestraat 12	III	80	50
Latestraat 15	IV	125	50
Latestraat 14	IV	55	50

b) beoordeling cumulatieve stankhinder
Bij de beoordeling is gekeken of er een te grote cumulatie van stankhinder kan optreden als rekening wordt gehouden met de reeds aanwezige veehouderijen in de omgeving.
Die hinder kan echter alleen worden berekend indien aan de inrichting mestvarkeneenheden worden toegekend. Aangezien voor paarden geen omrekeningsfactoren naar mestvarkeneenheden zijn vastgesteld, moet redelijkerwijs worden aangenomen dat deze ook geen bijdrage leveren aan de cumulatieve stankhinder. Het college is dan ook van oordeel dat deze niet berekend kan worden en dat dit aspect geen reden vormt tot weigering van de gevraagde vergunning.

Ad 2. Ammoniakbelasting
Toetsingskader Wet ammoniak en veehouderij

De voorliggende aanvraag is ingekomen op 13 februari 2003. Daarmee dateert de aanvraag dus van na 8 mei 2002, de datum waarop de Wet ammoniak en veehouderij in werking is getreden, zodat het besluit op deze aanvraag genomen dient te worden met toepassing van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav).

Kwetsbare gebieden
Het meest nabijgelegen kwetsbare bosgebied is het gebied gelegen aan de Muilen op een afstand van circa 430 meter. Dit gebied is gelegen op voor verzuring gevoelige grond, heeft een omvang van meer dan 5 hectare en was al op de signaleringskaart voor de richtlijn Ammoniak en Veehouderij (1987 gewijzigd 1991) aangegeven. Het gebied was dan ook onmiddellijk voor het vervallen van de Interimwet ammoniak en veehouderij als voor verzuring gevoelig gebied aangemerkt.

Door de provincie is op 2 juli 2002 de ecologische hoofdstructuur op basis van de Wet ammoniak en veehouderij (artikel 2, lid 2) vastgesteld. Het bovengenoemde gebied is gelegen in de ecologische hoofdstructuur. Nu dat bosgebied reeds in het verleden is aangemerkt als voor verzuring gevoelig gebied en daarnaast bovendien gelegen is in de ecologische hoofdstructuur moet dat gebied aangemerkt worden als een kwetsbaar gebied in de zin van de Wet ammoniak en veehouderij.

Beoordeling ammoniakemissie dierenverblijven
De ammoniakemissie uit de dierenverblijven is getoetst aan de Wet ammoniak en veehouderij. Ammoniakemissie uit andere bronnen dan dierenverblijven (inclusief uitloop) van veehouderijen, zoals mestbe- of verwerken en de opslag van mest buiten de dierenverblijven, wordt niet beoordeeld aan de hand van de Wet ammoniak en veehouderij De wet maakt een onderscheid in veehouderijen waarvan de dierenverblijven geheel of gedeeltelijk in een kwetsbaar gebied zijn gelegen, dan wel in een zone van 250 meter daar omheen en veehouderijen waarvan alle dierenverblijven in zijn geheel op meer dan 250 meter van een kwetsbaar gebied zijn gelegen.

De dierenverblijven van onderhavige aanvraag zijn niet gelegen binnen een zone van 250 meter van het hierboven bovengenoemde kwetsbare gebied. De kortste afstand van een dierenverblijf, stal 1, tot het meest nabijgelegen kwetsbare gebied bedraagt ca 430 meter.
Voor dergelijke bedrijven gelden in principe geen beperkingen betreffende het ammoniak-emissieplafond.

Alara

Gezien de hoge achtergronddepositie is getoetst aan het Alara-beginsel van artikel 8.11, lid 3, van de Wet milieubeheer. Ten aanzien van de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen voor dieren zijn voorschriften gesteld die de grootst mogelijke bescherming bieden tegen nadelige gevolgen voor het milieu die redelijkerwijs gevergd kunnen worden. Hierbij is rekening gehouden met de volgende aspecten; beschikbaarheid, toepasbaarheid (welzijn) en de structurele kostenverhoging van de emissie-arme stalsystemen in relatie tot de milieuwinst. Op grond van voornoemde criteria is de "stand der techniek" bepaald.
Deze Alara-toets is afgeleid van het ontwerpbesluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Stcrt. 23 mei 2001, nr. 99). De in dit ontwerpbesluit opgenomen maximale emissiewaarden, waaraan bij nieuwbouw of renovatie van dierenverblijven moet worden voldaan, zijn opgenomen in bijlage 2 van de Regeling ammoniak en veehouderij, zoals bedoeld in artikel 5 van deze regeling. Voor de andere diercategorieën blijken geen emissie-arme staltechnieken beschikbaar te zijn die redelijkerwijs kunnen worden gevergd. Scharrelbedrijven en biologische bedrijven worden uitgezonderd van bovengestelde eisen.

Voor paarden zijn geen maximale emissiewaarden opgenomen. Daarnaast zijn er voor paarden geen andere stalsystemen beschikbaar dan traditionele stallen. De voorgestelde uitvoering van de stallen moet dan ook als best toepasbare techniek worden gezien.

Berekening ,

De ammoniakemissie is berekend conform de Regeling ammoniak en veehouderij (Regeling van 8 mei 2002, Stcrt. 82).

Het veebestand waarvoor nu vergunning wordt gevraagd, veroorzaakt, gelet op de emissiefactoren in de Regeling ammoniak en veehouderij, een emissie van 180,2 kg ammoniak per jaar.
Omdat een onderliggende vergunning Wet milieubeheer ontbreekt neemt de ammoniakemissie toe. Desondanks wordt, gelet op de ligging van de veehouderij ten opzichte van het dichtstbijzijnde kwetsbare gebied, voldaan aan het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij.

Voor een forse toename van de ammoniak- en geurbelasting voor de omgeving danwel een grote toename van het aantal dierplaatsen vormen de Mer, de IPPC-richtlijn en mogelijke directe ammoniakschade een extra toetsingskader. Deze toetsingskaders worden hierna apart behandeld.

Overige beoordelingsaspecten

Energie

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect "zuinig omgaan met energie". Deze inrichting behoort niet tot een branche-organisatie waarmee een Meerjaren-afspraak energie-efficiency is afgesloten.
De voorschriften met betrekking tot energie (registratie en onderzoek) zijn gebaseerd op de circulaire "Energie in de milieuvergunning" (bron: Ministerie van VROM/ministerie van EZ). Omdat het jaarlijkse energieverbruik van de inrichting lager is dan 25.000 m^3 aardgas of 50.000 kWh elektriciteit, zijn in deze vergunning geen voorschriften ten aanzien van energie-onderzoek opgenomen. Wel zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot de registratie van het energieverbruik.

Directe ammoniak schade

De effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van stallen zijn beoordeeld aan de hand van het rapport "Stallucht en Planten" dat in 1981 is opgesteld door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO). Dit rapport is bedoeld ter beoordeling van directe ammoniak-schade veroorzaakt door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en varkensbedrijven op gevoelige gewasgroepen (kasteelt, fruitteelt en boomkwekerij). Andere gewasgroepen lopen een verwaarloosbare kans beschadigd te worden. Uit jurisprudentie is gebleken dat minimaal een afstand van 50 meter moet worden aangehouden ten opzichte van kasteelt en coniferen. Ten opzichte van minder gevoelige planten en bomen, zoals een fruitboomgaard, is een afstand van 25 meter toereikend.
Binnen 50 meter van de inrichting zijn geen van bovengenoemde objecten gelegen. De voorliggende aanvraag draagt dan ook niet bij aan mogelijke directe ammoniakschade.

Milieu-effectrapportage
De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op de realisatie van een installatie met 43 dierplaatsen voor paarden. Paarden zijn niet genoemd in onderdeel C en D van de bijlage van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 en deze diercategorie leidt dan ook niet tot een overschrijding van de daarin opgenomen drempelwaarden. Dit betekent dat geen milieu-effect-rapportage behoeft te worden opgesteld.

IPPC
De IPPC-richtlijn beoogt een geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging door in de richtlijn aangewezen activiteiten. Als zodanig zijn aangewezen "installaties" (gehele inrichting) in de intensieve veehouderij met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee of meer dan 2.000 plaatsen voor mestvarkens (>30 kg) of meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd heeft betrekking op de realisatie van een bedrijf met 43 dierplaatsen voor paarden. Omdat paarden niet in de IPPC-richtlijn zijn opgenomen, hoeft hier verder geen rekening mee gehouden te worden.

Habitatrichtlijn
De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van natuurlijke habitat en wilde flora en fauna. In relatie tot de Wav is de gebiedsbescherming relevant. Op een afstand van ca. 1350 meter is een Habitatrichtlijngebied (Kempenland) gelegen.

De ammoniakemissie is berekend conform de Regeling ammoniak en veehouderij (Regeling van 8 mei 2002, Stcrt. 82). De ammoniakdepositie is berekend op basis van de systematiek van de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij uit de voormalige Interimwet ammoniak en veehouderij. Deze wet biedt de meest recente inzichten om de ammoniakdepositie te berekenen.

Het veebestand waarvoor vergunning wordt gevraagd, veroorzaakt gelet op de emissiefactoren, genoemd in bijlage 1 van de Rav, een emissie van 180,2 kg ammoniak per jaar. De afstand tot het dichtstbijzijnde gebied, dat is aangewezen op grond van de Habitatrichtlijn (kwetsbaar gebied), de Mispeleindse en Neterselseheide, is op basis van de aangevraagde situatie ca. 1350 meter. Gelet op deze afstand en de omrekeningsfactor genoemd in bijlage 5 van de Uav, 0,005 voor bosgebied, is de ammoniakdepositie op dit kwetsbare gebied 0,9 mol potentieel zuur per hectare per jaar.

Omdat de depositie kleiner is dan de grenswaarde van 15 mol pot. zuur/ha/jaar ten opzichte van een aangewezen Habitatgebied, leidt de toename van de ammoniakemissie en –depositie niet tot een significante bijdrage op dit gebied. Dit aspect vormt dan ook geen reden tot weigering van de gevraagde milieuvergunning.

Geluid
Bij de aanvraag is geen akoestisch rapport gevoegd. De gebiedstypering kan worden omschreven als een landelijke omgeving. Het referentieniveau bedraagt dientengevolge 40 dB(A). Dit betekent dat de etmaalwaarde van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau L_{etmaal} 40 dB(A) bedraagt. Afwijkend van de toetsing inzake het maximaal toelaatbare geluidsniveau wordt het piekgeluid-niveau uitgezonderd van de dagperiode (07.00 – 19.00 uur) voor transport-bewegingen ten behoeve van de inrichting omdat deze niet onaanvaardbaar hinderlijk zijn gedurende de dagperiode.

Bodem
Vloeren waarop bodembedreigende stoffen worden opgeslagen moeten zijn voorzien van een vloer die bestand is tegen het opslaan van deze stof. In de stallen 1 en 2 worden paarden gehouden. Uit de doorsnede tekening blijkt dat de vloer is voorzien van een betonnen vloer. Aangezien mest en urine van paarden als een bodembedreigende stof moet worden gezien dient deze vloer in tegenstelling tot de aanvraag uitgevoerd worden met een vloeistofdichte vloer. In de voorschriften behorende bij de beschikking worden de voorschriften opgenomen waaruit blijkt dat de stallen 1 en 2 moeten worden voorzien van een vloeistofdichte vloer.

Opslag dieselolie in bovengrondse tanks
De 1200 liter dieselolie wordt opgeslagen in een daarvoor bestemde bovengrondse tank. De opslag moet voldoen aan de gestelde vergunningsvoorschriften welke zijn afgeleid van de CPR 9-6.

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB)
In de NRB is een lijst opgenomen met activiteiten die als bodembedreigend worden beschouwd. Op grond van lijst 2 en tabel 3.2 van de NRB is de opslag van dierlijke en kunstmatige meststoffen in een put/bassin een bodembedreigende activiteit. Ook de opslag van bewerkte en onbewerkte vloeibare en pasteuze agrarische producten (bijv. kuilvoer) wordt in de NRB gezien als een bodembedreigende activiteit. Op grond van de NRB zou daarom in de vergunning een verplichting tot een nulsituatie-onderzoek moeten worden opgenomen.

Voor een (intensief) veehouderijbedrijf met reguliere activiteiten heeft de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State op 21 januari 1997 echter uitgesproken (E03.95.0821) dat, indien toereikende gedragsregels en voorzieningen met het oog op de bescherming van de bodem zijn voorgeschreven in een vergunning, zij ervan uitgaat dat er bij naleving van die voorschriften de kwaliteit van de bodem en het grondwater niet in relevante mate nadelig zal worden beïnvloed. Een nulsituatie-onderzoek acht zij in dat geval niet noodzakelijk. Dit standpunt heeft zij herhaald in haar uitspraak van 15 januari 1998 (E03.096.0162).

De aangevraagde activiteiten kunnen worden gezien als regulier voor de agrarische bedrijfstak. In de vergunning zijn toereikende gedragsregels en voorzieningen met het oog op de bescherming van de bodem voorgeschreven. In afwijking van de NRB acht het college het, voor deze inrichting, dan ook niet noodzakelijk om een nulsituatie-onderzoek te verlangen.

Bedrijfsafvalwater
Door het inwerking treden van de Wet houdende wijziging van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Staatsblad 1994, 798; de zogenaamde Wet afvalwater) is per 1 maart 1996 de gemeentelijke lozingsverordening vervallen en wordt het lozen van afvalwater op de riolering geregeld in deze vergunning op grond van de Wet milieubeheer.

- Stallen en wasplaats voor paarden
Het vrijkomende bedrijfsafvalwater betreft afvalwater, afkomstig van de paardenwasplaats in stal 1 en schrob- en reinigingswater van paardenstallen. Dit (reinigings-)afvalwater wordt direct opgevangen in de drijfmestkelder onder stal 1. Dit mesthoudend afvalwater wordt samen met de drijfmest verspreid over landbouwgronden, waarbij erop moet worden gelet dat het afvalwater gelijkmatig wordt verdeeld zodat wordt voorkomen dat er sprake is van een puntlozing, volgens de eisen van het Besluit gebruik dierlijke meststoffen.
Stallen worden veegschoon gemaakt zodat het met mest verontreinigde afvalwater beperkt blijft tot ca. 50 m^3 per jaar.

Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet)
In Staatsblad nr. 403, 1998 is de NB-wet 1998, gepubliceerd. Voor schadelijke handelingen in en rondom een beschermd Natuurmonument geldt een vergunningsplicht (artikel 12).

Berekening
De ammoniakemissie is berekend conform de Regeling ammoniak en veehouderij (Regeling van 8 mei 2002, Stcrt. 82. De ammoniakdepositie is berekend op basis van de systematiek van de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij uit de voormalige Interim-wet ammoniak en veehouderij. Deze wet biedt de meest recente inzichten om de ammoniakdepositie te berekenen.

Het veebestand waarvoor vergunning wordt gevraagd, veroorzaakt gelet op de emissiefactoren uit bijlage 1 van de Rav, een emissie van 180,2 kg ammoniak per jaar. De afstand tot het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen op grond van de Natuurbeschermingswet (kwetsbaar gebied), de Mispeleindse en Neterselseheide, is op basis van de aangevraagde situatie ca. 1350 meter. Gelet op deze afstand en de omrekeningsfactor genoemd in bijlage 5 van de Uav, 0,05 voor bosgebied, is de ammoniakdepositie op dit kwetsbare gebied 0,9 mol potentieel zuur per hectare per jaar.

Aangezien de aanvraag betrekking heeft op het oprichten van een nieuwe inrichting, neemt de ammoniakdepositie op het NB-gebied dus ook toe. Omdat die depositie echter kleiner is dan de grenswaarde van 15 mol pot. zuur/ha/jaar ten opzichte van een aangewezen Natuurmonument, is er op grond van de Natuurbeschermingswet geen vergunning vereist van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord Brabant.
Toekomstige ontwikkelingen

Het valt niet te verwachten dat de inrichting binnen afzienbare tijd zal worden uitgebreid en/of gewijzigd. Ook zijn er geen toekomstige ontwikkelingen te verwachten met betrekking tot de inrichting en het gebied waarin de inrichting is gelegen.

Coördinatie
De aanvraag om bouwvergunning is ingediend. De coördinatiebepalingen krachtens de Woningwet en de Wet milieubeheer worden in acht genomen.

Deze inrichting loost geen bedrijfsafvalwater waarop de Wet verontreiniging oppervlaktewater (Wvo) van toepassing is. De coördinatieregeling volgens de artikelen 8.28 t/m 8.34 en hoofdstuk 14 van de Wet milieubeheer is niet van toepassing.

Overweging
De vergunning kan, als gevolg van artikel 8.10, eerste lid van de Wet milieubeheer, slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd.
Artikel 8.11, tweede lid, Wet milieubeheer bepaalt dat een vergunning in het belang van de bescherming van het milieu onder beperkingen kan worden verleend.
Als gevolg van het derde lid van dit artikel moeten aan een vergunning de voorschriften worden verbonden die nodig zijn ter bescherming van het milieu.
Voor zover door het verbinden van voorschriften aan de vergunning de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, niet kunnen worden voorkomen, moeten aan de vergunning de voorschriften worden verbonden die de grootst mogelijke bescherming bieden tegen die gevolgen, tenzij dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd.
Uit dit samenstel van bepalingen kan worden afgeleid dat de vergunning moet worden geweigerd, indien niet door het stellen van beperkingen en voorschriften de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, in voldoende mate kunnen worden beschermd.

Conclusie
Gezien de aanvraag en de daarin aangegeven middelen om de nadelige gevolgen voor het milieu zoveel mogelijk te beperken en in combinatie met de aan de vergunning te verbinden voorschriften, is het college van mening dat de gevraagde activiteiten op de aangegeven locatie toelaatbaar zijn.

Ontwerp-beschikking
Op 14 mei 2003 heeft het college een ontwerp-beschikking vastgesteld waarbij zij voornemens is om aan de gevraagde vergunning te verlenen onder de daaraan gehechte voorschriften.

Dit ontwerp is gepubliceerd op 16 mei 2003. Gemotiveerde bedenkingen daartegen konden mondeling en/of schriftelijk worden ingebracht bij het college gedurende de periode van 19 mei 2003 tot 16 juni 2003. Van deze mogelijkheid heeft niemand gebruik gemaakt. Ook bestaat er geen aanleiding om de definitieve beschikking ambtshalve te wijzigen ten opzichte van het ontwerp.

Besluit
Het college van burgemeester en wethouders van Bladel verleent aan de heer A.J. van Gompel, Latestraat 13 te Netersel, de gevraagde vergunning ingevolge artikel 8.1, lid, 1, onder a en c, van de Wet milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van een agrarisch bedrijf voor het fokken en africhten van paarden aan de Latestraat 13 te Netersel, voor de in tabel 1 opgenomen veebezetting, onder de aangehechte en als zodanig gewaarmerkte voorschriften.

De aanvraag maakt deel uit van de vergunning.

Bladel, 25 juni 2003.

Burgemeester en wethouders van Bladel,
namens dezen,

p.l.v.

Mr. A.A.J.M. van Banning, hoofd afdeling Milieu en Bouwen.

VOORSCHRIFTEN behorende bij de vergunning op grond van artikel 8.1, lid 1, onder a en c, van de Wet milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van een agrarisch bedrijf voor het fokken en africhten van paarden aan de Latestraat 13 te Netersel.

Aanvrager: A.J. van Gompel
Latestraat 13
5534 AM Netersel

INHOUDSOPGAVE

1	**ALGEMEEN**	**2**
1.1	Gedragsvoorschriften	2
2	**BODEM**	**2**
2.1	Algemeen	2
2.2	Voorzieningen	3
3	**OPSLAG AARDOLIEPROD. IN EEN BOVENGRONDSE TANK IN DE BUITENLUCHT**	**3**
3.1	Algemeen	3
3.2	Constructie, installatie, gebruik, inspectie en onderhoud	3
3.3	Registratie en bewaring van documenten	3
4	**AFLEVERINSTALLATIE VOOR MOTORBRANDSTOF**	**4**
4.1	Algemeen	4
4.2	Handpomp	4
5	**ENERGIE**	**5**
5.1	Algemeen	5
6	**ELEKTRISCHE INSTALLATIE**	**5**
6.1	Algemeen	5
7	**OPSLAG VAN VLOEISTOFFEN IN EMBALLAGE**	**5**
7.1	Algemeen	5
8	**AFVALSTOFFEN**	**6**
8.1	Behandeling van afvalstoffen	6
8.2	Opslag van afvalstoffen	6
8.3	Gevaarlijke afvalstoffen	7
9	**BRANDVEILIGHEID**	**8**
9.1	Blusmiddelen algemeen	8
10	**HET HOUDEN VAN PAARDEN**	**9**
10.1	Algemeen	9
10.2	Stalling	9
10.3	Behandeling en bewaring drijfmest	9
10.4	Behandeling en bewaring vaste mest	10
10.5	Opslag van paardenvoer in een silo	11
10.6	Opslag hooi en stro	11

Behoort bij MILIEUVERGUNNING
van de Gemeente Bladel
d.d. 25 JUNI 2003 nr. 2003.012
Mij bekend,

mr. A.A.J.M. van Banning,
hoofd afdeling Milieu en Bouwen.

VOORSCHRIFTEN

1 ALGEMEEN

1.1 Gedragsvoorschriften

1.1.1
De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.

1.1.2
In geval van een langdurige onderbreking van de werkzaamheden (langer dan 6 maanden), bij bedrijfsbeëindiging of bij een faillissement moeten alle in de inrichting aanwezige afvalstoffen c.q. gevaarlijke (afval)stoffen volgens de hierop van toepassing zijnde wet- en regelgeving worden afgevoerd.

1.1.3
Degene die de inrichting drijft is overigens gehouden te doen en na te laten hetgeen redelijkerwijs gevergd kan worden ter bescherming van het milieu.

1.1.4
Degene die de inrichting drijft is verplicht aan een daartoe door het bevoegde gezag aangewezen ambtenaar op diens eerste verzoek alle berekeningen ten behoeve van leidingen, tanks, appendages, akoestische gegevens, emissiegegevens en dergelijke, en periodieke onderhoudsschema's en inspecties ter inzage te geven.
De bevindingen van alle inspecties dienen in een register te worden vastgelegd.

1.1.5
De in de inrichting aangebrachte of gebruikte verlichting, moet zodanig zijn afgeschermd dat geen directe lichtstraling buiten de inrichting waarneembaar is.

1.1.6
Daar waar in deze vergunning is voorgeschreven dat degene die de inrichting drijft, verplicht is metingen, keuringen en controles aan installaties of installatieonderdelen te verrichten of te doen verrichten, moeten de resultaten daarvan ten minste tot aan het beschikbaar zijn van de resultaten van de eerstvolgende meting, keuring of controle in de inrichting worden bewaard en ter inzage worden gehouden voor de daartoe bevoegde ambtenaren, tenzij in deze vergunning anders is bepaald.

2 BODEM

2.1 Algemeen

2.1.1
Het is verboden vloeistoffen definitief op of in de bodem te brengen.

TOELICHTING:
Oppervlaktewater, hemelwater of drinkwater zijn hiervan uitgezonderd, indien daaraan geen verontreinigende stoffen zijn toegevoegd, de concentratie verontreinigende stoffen niet door een bewerking van het water is toegenomen en indien daaraan geen warmte is toegevoegd.

2.1.2
Indien op grond van enig voorschrift, verbonden aan deze vergunning, effectgerichte bodembeschermende voorzieningen moeten worden getroffen, die de uit te voeren onderzoeken als bedoeld in dit hoofdstuk kunnen belemmeren of onmogelijk maken, moet het onderzoek worden verricht voordat de betreffende voorzieningen zijn getroffen.

2.1.3
Indien bestaande effectgerichte bodembeschermende voorzieningen, de uit de uit te voeren onderzoeken als bedoeld in dit hoofdstuk kunnen belemmeren of onmogelijk maken, moet het onderzoek worden verricht zo dicht mogelijk bij het emissiepunt of bij de rand van de desbetreffende voorziening.

2.2 Voorzieningen

2.2.1
De vloer ter plaatse van de paardenstallen moet vloeistofdicht zijn uitgevoerd. De vloer moet zodanig zijn uitgevoerd dat (vloei)stoffen of verontreinigd hemelwater niet in de bodem of het oppervlaktewater kunnen geraken.

3 OPSLAG AARDOLIEPROD. IN EEN BOVENGRONDSE TANK IN DE BUITENLUCHT

3.1 Algemeen

3.1.1
Binnen de inrichting mag een bovengrondse dieseltank aanwezig zijn van 1200 liter.

3.1.2
In de inrichting moeten vloeibare (aardolie)producten met een vlampunt dat hoger ligt dan 55 °C, bijvoorbeeld dieselolie, in de buitenlucht worden opgeslagen in uitsluitend hiertoe bestemde bovengrondse tanks.

3.2 Constructie, installatie, gebruik, inspectie en onderhoud

3.2.1
Een tank, opvangvoorziening, leidingen en appendages moeten zijn uitgevoerd, geïnstalleerd, in gebruik zijn, geïnspecteerd, gecontroleerd, gekeurd, beproefd, beoordeeld, onderhouden, gerepareerd en buiten gebruik gesteld overeenkomstig de paragrafen 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 en 4.7 van CPR 9-6, van welke paragrafen de artikelen 4.2.12, 4.2.13, 4.3.10, 4.4.8, 4.5.7, 4.5.10, 4.7.4 en 4.7.5 zijn uitgezonderd.

3.2.2
Daar waar in CPR 9-6 is bepaald dat door of namens KIWA beproevingen en keuringen worden uitgevoerd of certificaten, bewijzen, keuren en dergelijke aan het bevoegde gezag worden overgelegd, moeten mede zijn begrepen andere door de Raad voor de Accreditatie erkende certificerings-instellingen.

3.2.3
Degene die de inrichting drijft, moet door middel van een globale visuele controle met regelmatige intervallen een vloeistofdichte opvangvoorziening controleren. De frequentie van deze controles moet door de deskundige inspecteur zijn vastgesteld.

3.3 Registratie en bewaring van documenten

3.3.1
Van een tank, opvangvoorziening, leidingen en appendages moet een registratie zijn bijgehouden van:
- de wijze van elke beproeving, meting of inwendige inspectie;
- de bevindingen van alle keuringen, inspecties, beproevingen en controles.

3.3.2
Voorzover zij voor een tank, opvangvoorziening, leidingen en appendages zijn afgegeven, dan wel zijn voorgeschreven, moeten de onderstaande registraties, documenten of een kopie daarvan, gedurende ten minste vijf jaar na dagtekening in een logboek of kaartsysteem zijn bewaard:
- onderhoudscontracten;
- certificaten van leidingen en appendages;
- installatiecertificaten en bewijzen;
- bodemweerstandsrapport en KB-controlerapporten;
- certificaten, bewijzen en verklaringen van onderhoud, (periodieke) inspecties, beproevingen, controles en keuringen;

4 AFLEVERINSTALLATIE VOOR MOTORBRANDSTOF

4.1 Algemeen

4.1.1
Een afleverinstallatie voor licht ontvlambare en ontvlambare vloeistoffen moet in de buitenlucht zijn opgesteld.

4.1.2
Binnen een afstand van 2 m van een afleverinstallatie mag geen ander kunstlicht worden gebruikt dan elektrisch licht.

4.1.3
Een vulpistool mag zich niet binnen 1 meter afstand van de horizontale projectie van een ondergrondse tank bevinden.
De afstand tussen de afleverinstallatie en een ondergrondse tank moet echter ten minste 4 m bedragen.
Aan deze afstanden hoeft niet te worden voldaan indien een gesloten wegdek van voldoende omvang boven de betreffende ondergrondse tank is aangebracht of de bekleding van de tank bestand is tegen het afgeleverde product.

4.1.4
Een afleverinstallatie moet zijn opgesteld op een afstand van ten minste 4 meter van een afwateringssysteem (kolk, lijnafwatering e.d.) of een andere laaggelegen ruimte. Deze afstand geldt niet ten opzichte van afwateringssystemen die zijn aangesloten op een olie-afscheider.

4.1.5
Bij het afleveren van motorbrandstof aan een voertuig mag niet worden gerookt of open vuur aanwezig zijn.
Op of nabij een afleverinstallatie moet met betrekking tot dit verbod een veiligheidsteken overeenkomstig NEN 3011 duidelijk zichtbaar zijn aangebracht.

4.1.6
Bij het afleveren van motorbrandstof aan een voertuig mag de motor van het voertuig niet in werking zijn.
Op of nabij een afleverinstallatie moet met betrekking tot dit verbod een bord duidelijk zichtbaar zijn aangebracht.

4.2 Handpomp

4.2.1
Een handpomp moet zodanig zijn ingericht, dat slechts gedurende een daartoe strekkende opzettelijke bediening, vloeistof uit de handpomp kan stromen.

4.2.2
Als er geen toezicht wordt gehouden moet een afleverinstallatie zijn afgesloten, zodat onbevoegden de pomp niet in werking kunnen stellen.

5 ENERGIE

5.1 Algemeen

5.1.1
De registratie van het energiegebruik gebeurt per jaar.
De vergunninghouder houdt deze gegevens drie jaar in het bedrijf ter inzage voor de vergunningverlener.
Deze registratie wordt eventueel gecombineerd met de integrale milieuregistratie.

6 ELEKTRISCHE INSTALLATIE

6.1 Algemeen

6.1.1
De elektrische installatie in de inrichting moet voldoen aan NEN 1010.

6.1.2
In de ruimten met gasontploffingsgevaar moet de daarin aanwezige elektrische installatie voldoen aan NEN-EN-IEC 60079-14. Deze ruimten moeten zijn gezoneerd overeenkomstig NPR 7910.

7 OPSLAG VAN VLOEISTOFFEN IN EMBALLAGE

7.1 Algemeen

7.1.1
Smeerolie moet worden bewaard in goed gesloten emballage.

7.1.2
Lege, niet gereinigde emballage moet worden behandeld als volle.

7.1.3
De emballage moet zijn opgeslagen in een vloeistofdichte lekbak. De inhoud van de lekbak moet ten minste gelijk zijn aan de inhoud van de grootste in de lekbak opgeslagen emballage, vermeerderd met 10% van de overige emballage. De lekbak moet bestand zijn tegen de inwerking van de opgeslagen vloeistoffen.

TOELICHTING:
Een lekbak kan onder meer worden gevormd door een vloeistofdichte vloer met opstaande randen. Het is mogelijk om emballage met brandbare vloeistoffen in een lekbak op te slaan die al voor andere opslagen van (licht) ontvlambare of brandbare vloeistoffen is gerealiseerd, bijvoorbeeld de lekbak van een dieselolietank. Voorwaarde hiervoor is dat de stoffen die bij elkaar worden opgeslagen geen gevaarlijke chemische reacties kunnen veroorzaken als zij met elkaar in aanraking komen.
Voor het berekenen van de opnamecapaciteit gelden in dit geval de volgende regels:
- emballage bijplaatsen bij andere brandbare vloeistoffen: grootste opslagmedium + 10% van de overige emballage;
- emballage bijplaatsen bij (licht) ontvlambare vloeistoffen: grootste opslagmedium + 100% van de overige emballage.

7.1.4
Indien emballage lekt, moet de lekkage direct worden verholpen of moet de inhoud van de lekkende emballage onmiddellijk worden overgebracht in niet-lekkende emballage dan wel moet de lekkende emballage worden overgebracht in een overmaats vat.
Gemorste vloeistoffen moeten direct worden geabsorbeerd. Hiertoe moeten nabij de opslagplaats van oliën in vaatwerk voldoende absorptiemiddelen aanwezig zijn. Gebruikte absorptiemiddelen moeten als gevaarlijke afvalstof worden behandeld.

8 AFVALSTOFFEN

8.1 Behandeling van afvalstoffen

8.1.1
Afvalstoffen mogen niet in de inrichting worden verbrand, gestort of begraven.

8.1.2
Afvalstoffen mogen niet in de bodem worden gebracht of terecht kunnen komen. Het bewaren of bezigen van afvalstoffen op de bodem moet zodanig plaatsvinden dat geen verontreiniging van de bodem kan optreden.

8.1.3
Afvalstoffen, waaronder met afvalstoffen verontreinigd water of water waaraan warmte is toegevoegd mogen niet in de bodem worden gebracht of terecht kunnen komen. Het bewaren of bezigen van afvalstoffen op de bodem moet zodanig plaatsvinden dat geen verontreiniging van de bodem kan optreden.

8.1.4
Verontreiniging van het openbare terrein rond de inrichting door uit de inrichting afkomstige afvalstoffen moet worden voorkomen. Mocht onverhoopt toch verontreiniging van het openbaar terrein rond de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.

8.1.5
Gemorste vaste gevaarlijke afvalstoffen moeten zo snel mogelijk worden aangeharkt of aangeveegd en worden opgeslagen in een daarvoor bestemde container van doelmatig materiaal of in daarvoor bestemde doelmatige emballage.

8.1.6
In de inrichting moet nabij de opslag van vloeibaar gevaarlijk afval zand, aarde of absorberend materiaal aanwezig zijn of neutraliserende vloeistof om gemorste of gelekte vloeistof op te nemen, te absorberen of zonodig te neutraliseren.
Gemorste gevaarlijke afvalstoffen moeten onmiddellijk worden opgenomen en zonodig geneutraliseerd. De opgenomen gemorste vloeistof moet worden opgeslagen in daarvoor bestemde gesloten en vloeistofdichte emballage van doelmatig en onbrandbaar materiaal.

TOELICHTING:
Als absorberend materiaal kan worden gebruikt permulite of vermiculite.

8.2 Opslag van afvalstoffen

8.2.1
Het bewaren van afvalstoffen moet op ordelijke en nette wijze plaatsvinden. Van de afvalstoffen afkomstige geur mag zich niet buiten de inrichting kunnen verspreiden.

8.2.2
De verpakking van gevaarlijk afval moet:
a. dicht en voldoende sterk zijn en geschikt zijn voor de desbetreffende stof;
b. zijn voorzien van een etiket, waarop, op een altijd duidelijk te onderscheiden wijze, is aangegeven welke categorie afvalstof zich in de verpakking bevindt.

8.2.3
Vloeibare afvalstoffen in emballage moeten zijn geplaatst op een vloeistofdichte vloer of in een vloeistofdichte lekbak.

8.2.4
Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.

8.2.5
Verontreinigde emballage moet worden behandeld als gevulde emballage. Voor de bepaling van de opvangcapaciteit van een vloeistofdichte bak hoeft de opslagcapaciteit van de verontreinigde emballage niet meegerekend te worden.

8.3 Gevaarlijke afvalstoffen

8.3.1
In de inrichting mag niet meer dan 60 kg/l gevaarlijke afvalstoffen worden bewaard.

8.3.2
Vloeibare gevaarlijke afvalstoffen, zoals afgewerkte olie, moeten worden bewaard in doelmatige emballage of tanks.
De emballage moet vloeistofdicht zijn, voldoende stevig, gesloten worden gehouden en bestand zijn tegen de opgeslagen vloeistoffen.
De hoeveelheid afgewerkte olie in emballage mag niet groter zijn dan 60 liter.

8.3.3
Een vloeistofdichte lekbak moet, indien het (licht) ontvlambare vloeistoffen betreft, de gehele inhoud bevatten. In de overige gevallen moet de bak een inhoud hebben van ten minste de grootste verpakking vermeerderd met 10% van de inhoud van de overige emballage.

8.3.4
Boven een vloeistofdichte lekbak met vloeibare afvalstoffen in emballage moet, indien deze buiten het bebouwde deel van de inrichting ligt, een afdak aanwezig zijn. Het afdak moet zo groot zijn dat regenwater niet binnen de vloeistofdichte lekbak kan komen.

8.3.5
Vloeibare afvalstoffen in emballage moeten worden bewaard op een vloeistofdichte vloer. De vloer moet zijn omgeven door een vloeistofdichte omwalling, een gotensysteem of een gelijkwaardige constructie van een zodanige capaciteit, dat ten minste de gemiddelde neerslaghoeveelheid van twee maanden binnen deze constructie kan worden opgevangen. Het verzamelde water moet tijdig worden afgevoerd.

9 BRANDVEILIGHEID

9.1 Blusmiddelen algemeen

9.1.1
Blusmiddelen moeten voor een ieder duidelijk zichtbaar en gemakkelijk bereikbaar zijn, voor direct gebruik gereed zijn en in goede staat van onderhoud verkeren.

9.1.2
In de buitenlucht aanwezige brandblusmiddelen moeten doelmatig tegen weersinvloeden zijn beschermd.

9.1.3
De in de aanvraag en in de daarbij overgelegde stukken aangegeven blusmiddelen moeten aanwezig zijn.

9.1.4
Brandblusmiddelen, waaronder slanghaspels, moeten ieder kalenderjaar door een keuringsinstantie, erkend op basis van de "Regeling voor de erkenning van onderhoudsbedrijven kleine blusmiddelen", op deugdelijkheid zijn gecontroleerd en in orde zijn bevonden. Het onderhoud van draagbare blustoestellen moet overeenkomstig NEN 2559 plaatsvinden.

9.1.5
Een draagbaar blustoestel moet zijn voorzien van een rijkskeurmerk met rangnummer.

10 GELUID EN TRILLINGEN (Handreiking en Handleiding 1999)

10.1 Geluidsnormen in de buitenlucht

10.1.1
Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de dichtst bij gelegen woning niet meer bedragen dan:
- 40 dB(A) op 1,5 m hoogte in de uren gelegen tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 35 dB(A) op 5 m hoogte in de uren gelegen tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 30 dB(A) op 5 m hoogte in de uren gelegen tussen 23.00 en 07.00 uur.

10.1.2
Het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de dichtst bij gelegen woning niet meer bedragen dan:
- 70 dB(A) op 1,5 meter hoogte in de uren gelegen tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 65 dB(A) op 5 meter hoogte in de uren gelegen tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 60 dB(A) op 5 meter hoogte in de uren gelegen tussen 23.00 en 07.00 uur.

10.1.3
Het meten en berekenen van de geluidsniveaus, en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (1999).

11 HET HOUDEN VAN PAARDEN

11.1 Algemeen

11.1.1
In de inrichting mogen ten hoogste de volgende dieren aanwezig zijn:
- 31 volwassen paarden, ouder dan 3 jaar;
- 12 paarden in opfok, jonger dan 3 jaar.

11.1.2
Van de eisen, die in enig voorschrift zijn gesteld, mag niet worden afgeweken tenzij een alternatieve voorziening wordt toegepast, die ten minste even doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord is. Een alternatieve voorziening moet worden goedgekeurd door het bevoegde gezag. Het bevoegde gezag kan nadere eisen stellen aan een alternatieve voorziening.

11.1.3
Dierlijk afval mag niet op het terrein van de inrichting worden begraven. Het moet zo spoedig mogelijk, volgens de bij of krachtens de destructiewet gestelde regels, uit de inrichting worden verwijderd. Het bewaren van dierlijk afval, in afwachting van afvoer naar een destructiebedrijf, moet zodanig geschieden dat geen geurhinder optreedt, het aantrekken van ongedierte wordt voorkomen en geen vermenging met ander afval of materiaal optreedt. Verder mag het dierlijk afval geen visuele hinder veroorzaken.

11.1.4
Op het terrein van de inrichting mag geen mest worden verbrand.

11.1.5
Wanneer in de stallen dan wel op of bij het erf ongedierte (zoals ratten, muizen of insecten) voorkomt, moeten doelmatige bestrijdingsmaatregelen worden getroffen.

11.1.6
Ramen en deuren van stallen moeten gesloten worden gehouden, voor zover ze geen functie hebben voor luchtinlaat of het doorlaten van personen, dieren, vaste mest of goederen.

11.2 Stalling

11.2.1
De vloer van een paardenbox moet vloeistofdicht worden uitgevoerd.

11.2.2

11.3 Behandeling en bewaring drijfmest

11.3.1
Dunne mest en gier (en eventueel schrobwater) moet via een afvoerputje in de stalling en een vloeistofdichte leiding kunnen afvloeien naar een afgedekte vloeistofdichte mestopslagruimte.

11.3.2
Het brengen van mest in de opslagruimte moet geschieden met een gesloten aanvoerleiding die zo dicht mogelijk bij de bodem van de opslagruimte uitmondt.

11.3.3
Mest moet worden opgeslagen in een afgedekte mestopslagruimte.
Indien de mestopslagruimte:

- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht voor 1 juni 1987, moet de opslag mestdicht zijn;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht tussen 1 juni 1987 en 1 februari 1991, zijn de desbetreffende bepalingen van de Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins 1987 (BRM 1987) van toepassing;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht tussen 1 februari 1991 en 1 maart 1994, zijn de desbetreffende bepalingen van de Bouwtechnische richtlijnen Mestbassins 1990 (BRM 1990) van toepassing;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en is of wordt opgericht na 1 maart 1994, zijn de desbetreffende bepalingen van de Richtlijnen Mestbassins 1992 (RM 1992) van toepassing;
- niet geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en is opgericht na 1 juni 1987, moet voldaan worden aan de voorschriften van het "Besluit mestbassins milieubeheer" (Staatsblad 1990, nr. 618) en is dit Besluit van toepassing.

11.3.4
De afvoerpunten van de opslagruimte moeten door middel van goed sluitende deksels gesloten worden gehouden, behoudens tijdens het ledigen ervan.

11.3.5
De opslagruimte mag niet zijn voorzien van een overstort (noodoverloop).

11.3.6
Het terrein van de inrichting mag niet worden bevloeid of op andere wijze van een laag mest of gier worden voorzien, behoudens bij het bemesten van grond volgens de normale bemestingspraktijk.

11.3.7
Transport van dunne mest en gier moet plaatsvinden in volledig gesloten tankwagens.

11.4 Behandeling en bewaring vaste mest

11.4.1
De geproduceerde vaste mest moet wekelijks uit de stalling worden verwijderd. De stalling moet wekelijks worden voorzien van een verse, voldoende dikke laag stro.

11.4.2
Vaste mest, compost en organisch afval moet zijn opgeslagen op een mestdichte mestplaat, die is voorzien van een opstaande rand of een gelijkwaardige voorziening.

11.4.3
Uitzakkend vocht en verontreinigd regenwater mag niet op of in de bodem terechtkomen. Dit vocht moet door middel van een gesloten, mestdichte riolering worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.

11.4.4
Vaste mest, compost en organisch afval moet zijn opgeslagen op ten minste 100 m afstand van een bebouwde kom of 50 m van een woning van derden of een gevoelig object.

11.4.5
Transport van vaste mest moet geschieden in daarvoor geschikte transportmiddelen die op correcte wijze moeten zijn beladen.

11.5 Opslag van paardenvoer in een silo

11.5.1
Het pneumatisch of mechanisch vullen van silo's is verboden tussen 19.00 uur en 07.00 uur, alsmede op zondagen en algemeen erkende feestdagen.

11.5.2
Iedere silo alsmede zijn ondersteunende constructie, moet zodanig zijn geconstrueerd dat alle bij normaal gebruik optredende krachten veilig en zonder blijvende of ontoelaatbare vervorming kunnen worden opgenomen. De silo moet stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering.

11.5.3
Hinderlijke stofverspreiding bij het vullen van silo's moet worden voorkomen door het opvangen van het via ontluchting ontwijkende stof.

11.6 Opslag hooi en stro

11.6.1
In de stallen en in of nabij een opslagplaats voor hooi en stro is roken en open vuur verboden. Op de daartoe geschikte plaatsen moet een veiligheidsteken overeenkomstig NEN 3011 duidelijk zichtbaar zijn aangebracht.

11.6.2
De opslag van hooi en stro moet zodanig plaatsvinden, dat brandbestrijding niet wordt belemmerd.

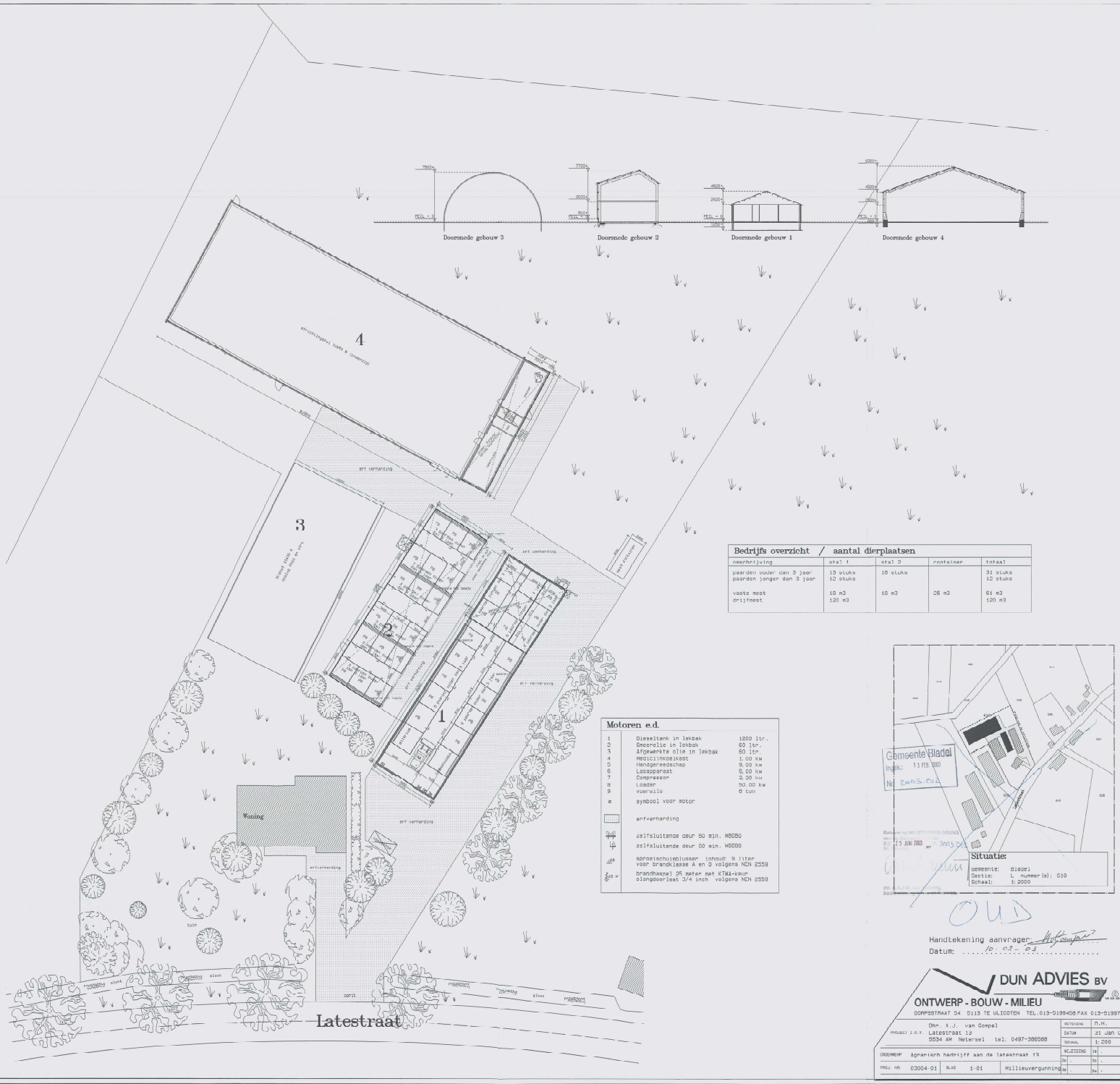

Bedrijfs overzicht / aantal dierplaatsen

omschrijving	etal 1	etal 2	container	totaal
paarden ouder dan 3 jaar	13 stuks	18 stuks		31 stuks
paarden jonger dan 3 jaar	12 stuks			12 stuks
vaste mest	18 m3	18 m3	26 m3	61 m3
drijfmest	120 m3			120 m3

Motoren e.d.

1	Dieseltank in lekbak	1200 ltr.
2	Emeerolie in lekbak	60 ltr.
3	Afgewerkte olie in lekbak	60 ltr.
4	Medicijnkoelkast	1.00 kw
5	Handgereedschap	9.00 kw
6	Lasapparaat	5.00 kw
7	Compressor	2.20 kw
8	Loader	50.00 kw
9	voersilo	8 ton
■	symbool voor motor	
	erfverharding	
	zelfsluitende deur 60 min. WBDBO	
	zelfsluitende deur 60 min. WBDBO	
	spromischuimblusser inhoud 9 liter voor brandklasse A en B volgens NEN 2559	
	brandhaspel 25 meter met KTWA-keur slangdoorlaat 3/4 inch volgens NEN 2559	

Bedrijven bij MILIEUVERGUNNING
d.d. 23 JUNI 2003 nr. 2003.012
Mr. [illegible]

Situatie:

Gemeente: Bladel
Sectie: L nummer(s): 610
Schaal: 1:2000

OUD

Handtekening aanvrager: [signature]
Datum: 10-02-03

DUN ADVIES BV

ONTWERP - BOUW - MILIEU

DORPSSTRAAT 54 5113 TE ULICOTEN TEL.013-5199458 FAX 013-5199727

PROJECT I.O.V.	Dhr. A.J. van Gompel Latestraat 13 5534 AM Netersel tel: 0497-386588	GETEKEND	N.N.
		DATUM	31 Jan 03
		SCHAAL	1:200
ONDERWERP	Agrarisch bedrijff aan de latestraat 13	WIJZIGING	1e .
			2e . 3e .
PROJ. NR. 03004-01	BLAD 1-01	Millieuvergunning	4e . 5e .

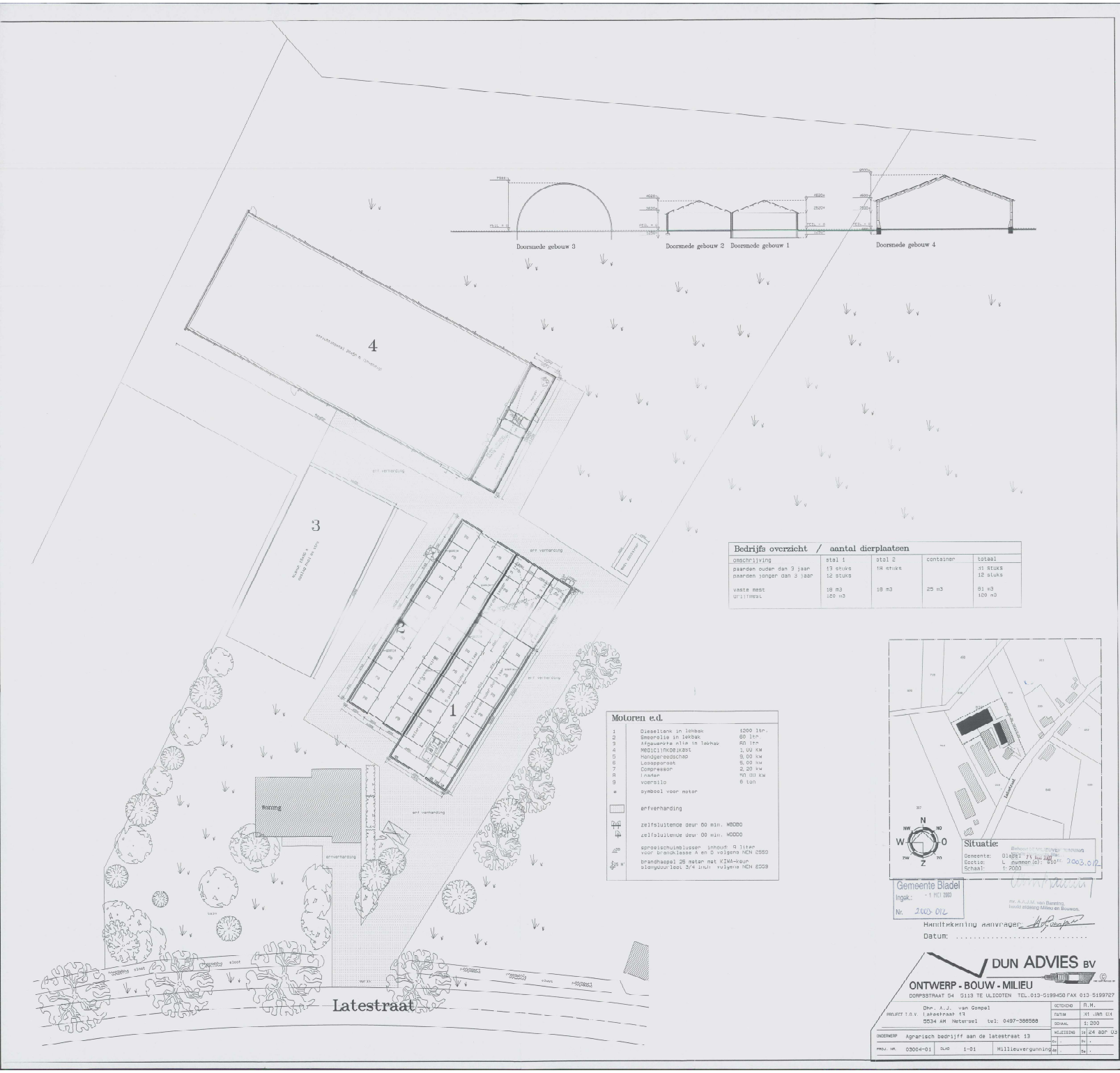

Bedrijfs overzicht / aantal dierplaatsen

omschrijving	stal 1	stal 2	container	totaal
paarden ouder dan 3 jaar paarden jonger dan 3 jaar	13 stuks 12 stuks	18 stuks		31 stuks 12 stuks
vaste mest drijfmest	18 m3 120 m3	18 m3	25 m3	61 m3 120 m3

Motoren e.d.

1	Dieseltank in lekbak	1200 ltr.
2	Smeerolie in lekbak	60 ltr.
3	Afgewerkte olie in lekbak	60 ltr.
4	Medicijnkoelkast	1,00 KW
5	Handgereedschap	9,00 kw
6	Lasapparaat	5,00 kw
7	Compressor	2,20 kw
8	Loader	50,00 kw
9	voersilo	6 ton
■	symbool voor motor	
	erfverharding	
	zelfsluitende deur 60 min. NBDBO	
	zelfsluitende deur 00 min. NDDDO	
	sproeischuimblussen inhoud: 9 liter voor brandklasse A en B volgens NEN 2559	
	brandhaspel 26 meter met KIWA-keur slangdoorlaat 3/4 inch volgens NEN 2559	

Situatie:

Gemeente: Bladel 71 Mei 2003
Sectie: L nummer(s): 610
Schaal: 1:2000

Behoort bij MILIEUVERGUNNING
Dat. Nr. 2003.012

Gemeente Bladel
Ingek.: - 1 MEI 2003
Nr. 2003-012

mr. A.A.J.M. van Barreing,
hoofd afdeling Milieu en Bouwen.

Handtekening aanvrager:
Datum: .....

DUN ADVIES BV

ONTWERP - BOUW - MILIEU

DORPSSTRAAT 54 5113 TE ULICOTEN TEL.013-5199458 FAX 013-5199727

PROJECT I.O.V.	Dhr. A.J. van Gompel Latestraat 13 5534 AM Netersel tel: 0497-366588	GETEKEND	R.M.
		DATUM	31 JAN 03
		SCHAAL	1:200
ONDERWERP	Agrarisch bedrijff aan de latestraat 13	WIJZIGING	1e 24 apr 03
PROJ. NR. 03004-01	BLAD 1-01 Millieuvergunning	Cv. .	Bv. .
		Gd. .	Sa. .

Gemeente Bladel

Datum : 12-4-2010
Nr. : 16 A 107
Akk. Port. houder :
Akk. Ambtenaar :

WET MILIEUBEHEER

2009.082

BESCHIKKING

Bladel
Casteren
Hapert
Hoogeloon
Netersel

Het verzoek
Op 4 september 2009 is een aanvraag ingekomen van dhr. A.J. van Gompel te Latestraat 13 te Netersel.

Deze aanvraag betreft een nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunning (artikel 8.4) in verband met een verandering van de inrichting aan de Latestraat 13 te Netersel waarvoor al eerder vergunning werd verleend. De gevraagde vergunning heeft betrekking op een agrarisch bedrijf met paarden, rundvee en schapen.

De inrichting is op basis van artikel 1.2 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer een type C inrichting. Dit betekent dat bepaalde voorschriften uit dit besluit en de bijbehorende ministeriële regeling rechtstreeks van toepassing zijn.

De aanvraag houdt verband met de volgende wijzigingen:
- het uitbreiden met 216 schapen en 20 stuks jongvee in stal 3;
- ten behoeve van deze uitbreiding wordt de opslag van hooi en stro verkleind;
- legalisatie van de buitenrijbak.

De aangevraagde veebezetting is opgenomen in tabel 2 van aangehecht beoordelingsverslag.

Ontvankelijkheid
De navolgende bescheiden maken deel uit van de aanvraag:
- aanvraagformulier d.d. 2 september 2009, laatst gewijzigd d.d. 2 december 2009;
- plattegrondtekening van de inrichting d.d. 21 augustus 2009, laatst gewijzigd d.d. 25 november 2009;
- geurberekening d.d. 2 september 2009;
- onderbouwing emissies fijnstof d.d. 2 december 2009;
- jaarafrekening gas d.d. 23 maart 2009;
- jaarafrekening elektriciteit d.d. 8 april 2009;
- jaarafrekening water d.d. 24 september 2008;
- overzichtstekening inrichting d.d. 25 november 2009.

Nadat de heer A.J. Gompel de aanvraag op 3 december 2009 op enkele punten heeft aangevuld, voldoen deze bescheiden aan de wettelijke eisen zodat voldoende informatie beschikbaar is voor een goede beoordeling van de aanvraag.

Omgeving van de inrichting
De inrichting ligt aan de Latestraat 13 te Netersel gemeente Bladel kadastraal bekend als gemeente Bladel, sectie L, nummer 610.

De inrichting ligt in het buitengebied van Netersel in de gemeente Bladel met in de directe omgeving meerdere verspreid liggende burgerwoningen met enkele of meerdere agrarische bebouwingen.

Verder is de inrichting gelegen op circa 1.350 meter van het meest nabij gelegen zeer kwetsbare gebied als bedoeld in de Wet ammoniak en veehouderij.

De procedure
De procedure wordt uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.6 en hoofdstuk 13 van de Wet milieubeheer, juncto het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Algemene beoordeling van het verzoek
De vergunningsaanvraag heeft betrekking op een agrarisch bedrijf met paarden, vrouwelijk jongvee en schapen waarop de Wet milieubeheer van toepassing is op basis van o.a. de volgende categorieën uit Bijlage I van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer:
- 7.1 onder a., het bewerken, verwerken, opslaan of overslaan van dierlijke of overige organische meststoffen;
- 8.1 onder a., het kweken, fokken, mesten, houden verhandelen, verladen of wegen van dieren.

Bij de beoordeling van de aanvraag zijn de in artikel 8.8, lid 1, van de Wet milieubeheer genoemde aspecten betrokken. Verder is rekening gehouden met de in artikel 8.8, lid 2, van de Wet milieubeheer genoemde toetsingsgronden. Tenslotte zijn, voorzover van toepassing, de in artikel 8.8, lid 3, van de Wet milieubeheer genoemde grenswaarden, gestelde regels en aanwijzingen, in acht genomen.

Specifieke beoordeling van het verzoek
Voor de specifieke beoordeling van de aanvraag verwijst het college naar aangehecht beoordelingsverslag.

Toekomstige ontwikkelingen
Het valt niet te verwachten dat de inrichting binnen afzienbare tijd zal worden uitgebreid en/of gewijzigd.

Overweging
De vergunning kan, ingevolge artikel 8.10, eerste lid van de Wet milieubeheer, slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd.
Artikel 8.11, tweede lid, Wet milieubeheer bepaalt dat een vergunning in het belang van de bescherming van het milieu onder beperkingen kan worden verleend.
Ingevolge het derde lid van dit artikel moeten aan een vergunning, in het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu, de voorschriften worden verbonden die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken te voorkomen. Indien dat niet mogelijk is moeten aan een vergunning de voorschriften worden verbonden die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Daarbij dienen in de inrichting tenminste de voor de inrichting in aanmerking komende best beschikbare technieken te worden toegepast.
Uit dit samenstel van bepalingen kan worden afgeleid dat de vergunning moet worden geweigerd, indien niet door het stellen van beperkingen en voorschriften de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, zijn te voorkomen of zoveel mogelijk zijn te beperken of ongedaan te maken.

Overige regels en wetten
Het verlenen van deze vergunning houdt niet in dat hiermee is voldaan aan de bepalingen die in andere wetten en regels (zoals Woningwet, Bouwverordening, bestemmingsplan, Natuurbeschermingswet 1998 of besluiten ingevolge de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren) zijn gesteld dan wel op grond hiervan worden voorgeschreven.

Conclusie
Gezien de aanvraag en de daarin aangegeven middelen om de nadelige gevolgen voor het milieu zoveel mogelijk te beperken, in combinatie met de aan de vergunning te verbinden voorschriften, is het college van mening dat de gevraagde activiteiten op de aangegeven locatie toelaatbaar zijn.

Ontwerp-beschikking
Op 12 februari 2010 heeft het college een ontwerpbeschikking vastgesteld, waarbij zij voornemens is om de gevraagde milieuvergunning te verlenen onder de daaraan gehechte voorschriften.
Dit ontwerp is gepubliceerd op 12 februari 2010. Gemotiveerde bedenkingen daartegen konden mondeling en/of schriftelijk worden ingebracht bij het college gedurende de periode van 16 februari tot en met 29 maart 2010. Van deze mogelijkheid heeft niemand gebruik gemaakt. Ook bestaat er geen aanleiding om de definitieve beschikking ambtshalve te wijzigen ten opzichte van het ontwerp.

Beschikking
Het college van burgemeester en wethouders van Bladel heeft besloten om:
- aan dhr. A.J. van Gompel te Latestraat 13 te Netersel de gevraagde revisievergunning als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer, voor het houden van paarden, vrouwelijk jongvee en schapen aan de Latestraat 13 te Netersel te verlenen voor de in tabel 2 opgenomen veebezetting, onder de aangehechte voorschriften.

Het college van burgemeester en wethouders van Bladel wijst er op dat de voorafgaande vergunning vervalt op het moment waarop dit besluit onherroepelijk is geworden en ook in werking is getreden. De vergunning treedt pas in werking als alle benodigde bouwvergunningen zijn verleend.

De aanvraag maakt deel uit van de vergunning, evenals het aan deze vergunning gehechte beoordelingsverslag.

Bladel, 12 april 2010

Burgemeester en wethouders van Bladel,
namens dezen,

J.W.G. van Bree, hoofd afdeling Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu.

BEOORDELINGSVERSLAG AANVRAAG VERGUNNING WET MILIEUBEHEER

Naam aanvrager:	Dhr. A.J. Gompel
Adres aanvrager:	Latestraat 13
Woonplaats aanvrager:	5534 AM Netersel
Adres inrichting:	Latestraat 13
Plaats inrichting:	5534 AM Netersel
Behoort bij vergunningaanvraag:	verzoek om een revisievergunning van 2 september 2009 ingekomen op 4 september 2009, en aangevuld op ingekomen 3 december 2009.

INHOUDSOPGAVE

Agrarisch 5
Verruimde reikwijdte 10
Geluid 12
Bodem 12
Lucht 13
Wet luchtkwaliteit 13
Bedrijfsafvalwater 14
Veiligheid 15
Wet ruimtelijke ordening 15
Overige aspecten 15

Agrarisch

Vigerende vergunning
Voor de inrichting is op 25 juni 2003 een nieuwe de gehele inrichting omvattende vergunning verleend.

In de tabellen 1a en 1b zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH_3 per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijn stofemissie (gram PM 10 per jaar) weergegeven waarvoor vergunning is verleend respectievelijk waarvoor de vergunning nog rechtsgeldig is. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 1a: verleende vergunning.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijn stofemissie	
			Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijn stofe-missie-factor	Totaal fijn stof
1	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	13	5	65,0	-1	-	-1	-
1	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar	12	2,1	25,2	-1	-	-1	-
2	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	18	5,0	90,0	-1	-	-1	-
	Totaal			**180,2**				

1) Niet vastgesteld.

Binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van de voormelde vergunning moet de inrichting worden voltooid en in werking zijn gebracht (artikel 8.18, lid 1 onder a). Gebouw 4 is niet voor 31 augustus 2006 voltooid en in werking gebracht. De vergunning is voor dit deel van rechtswege komen te vervallen. Het rechtsgeldige deel van de vergunning is per 6 december 2006 vanwege het in werking treden van het Besluit landbouw milieubeheer vervallen.

Tabel 1b: rechtsgeldige vergunning.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijn stofemissie	
			Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijn stofe-missie-factor	Totaal fijn stof
1	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	13	5	65,0	-1	-	-1	-
1	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar	12	2,1	25,2	-1	-	-1	-
2	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	18	5,0	90,0	-1	-	-1	-
	Totaal			**180,2**				

1) Niet vastgesteld.

Aangevraagde vergunning
Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, de ammoniakemissie (kg NH_3 per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijn stofemissie (gram PM 10 per jaar) zijn in tabel 2 weergegeven. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 2: aangevraagde vergunning.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijn stofemissie	
			Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijn stofe-missie-factor	Totaal fijn stof
1	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	13	5	65,0	-1	-	-1	-
1	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar	12	2,1	25,2	-1	-	-1	-
2	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	18	5,0	90,0	-1	-	-1	-
3	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	20	3,9	78,0	-1	-	98	1.960
3	Schapen ouder dan 1 jaar, incl. lammeren tot 45 kg	216	0,7	151,2	7,8	1.685	-1	-
	Totaal			**409,4**		**1.685**		**1.980**

1) Niet vastgesteld.

Geurhinder uit dierenverblijven

Algemeen
De inrichting ligt in het buitengebied van Netersel in de gemeente Bladel. De directe omgeving wordt gekenmerkt door:
- objecten buiten een bebouwde kom binnen een concentratiegebied (Netersel, de dichtstbijzijnde woningen liggen aan de Latestraat 7, 11 en 14);
- objecten behorend tot een andere veehouderij (bedrijfswoningen aan de Latestraat 12);
- objecten behorende tot een andere veehouderij, welke op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van deze veehouderij (voormalige bedrijfswoning aan de Latestraat 15).

Toetsingskader
De aanvraag is getoetst aan:
a. de Wet geurhinder en veehouderij (Staatsblad 2006, nummer 531), in werking getreden op 1 januari 2007 (Staatsblad 2006, nummer 671), zoals is gewijzigd op 29 mei 2008 (Staatsblad 2008, nummer 197), in werking getreden op 13 juni 2008 (geurwet);
b. de Regeling geurhinder en veehouderij (Staatscourant 2006, nummer 246; zoals is gewijzigd op 9 juli 2007, Staatscourant 2006, nummer 136 en op 31 maart 2009, Staatscourant 2009, nummer 70) (geurregeling);
c. de gemeentelijke geurverordening (22 mei 2008) (verordening).

Toetsing geurhinder
De geurhinder, die afkomstig is van de inrichting, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting uit de verordening en de geurwet en de afstandseisen uit de geurwet. De geuremissiefactoren voor het bepalen van de geuruitstoot zijn overgenomen uit bijlage 1 van de geurregeling. Voor wat betreft de omgevingscategorieën is uitgegaan van de geurwet.

Binnen de inrichting worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Ook worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor wel geuremissiefactoren gelden. Voor deze twee delen van de inrichting wordt, voor elk deel afzonderlijk, een beoordeling van de geurhinder opgesteld.

Beoordeling dieren zonder geuremissiefactoren ('vaste afstanden')
In bijlage 1 van de geurregeling zijn voor vrouwelijk jongvee tot 2 jaar, volwassen paarden, paarden in opfok geen geuremissiefactoren opgenomen. Op grond van artikel 4 lid 1 van de geurwet betekent dit dat voor deze diercategorieën een afstand van minimaal 100 meter tot geurgevoelige objecten binnen een bebouwde kom en een afstand van minimaal 50 meter tot geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom moet worden aangehouden. Ook moet op grond van artikel 5 van de geurwet een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden. Deze afstand bedraagt ten minste 50 meter voor objecten binnen een bebouwde kom en ten minste 25 meter voor objecten buiten een bebouwde kom.

In tabel 3a is een overzicht gegeven van de geurgevoelige objecten in de directe omgeving van het bedrijf. Per object is daarbij zowel de werkelijke afstand, als de minimaal vereiste afstand aangegeven. Het gaat hierbij enerzijds om de afstand tussen de buitenzijde van een geurgevoelig object en het dichtstbijzijnde emissiepunt van het betreffende gedeelte van de inrichting. Anderzijds gaat het om de afstand tussen de buitenzijde van een geurgevoelig object en de dichtstbijzijnde buitenzijde van een dierenverblijf (stal) van het betreffende gedeelte van de inrichting.

Tabel 3a: geurhinder (vaste afstanden), situatie aangevraagde vergunning.

Adres geurgevoelig object	Cat. object	Gemeten tot emissiepunt			Gemeten tot buitenzijde		
		Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Punt	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Punt
Schuttersweg 2	Binnen	225	100	Stal 1	225	50	Stal 1
Latestraat 11	Buiten	51	50	Stal 1	51	25	Stal 1
Latestraat 14	Buiten	50	50	Stal 1	45	25	Stal 1
Latestraat 15	Buiten	145	50	Stal 2	145	25	Stal 2

Legenda:

Cat. object: categorie indeling van het betreffende object, binnen is binnen bebouwde kom en buiten is buiten bebouwde kom.
Werk. afst. (m): werkelijke afstand tussen geurgevoelig object en inrichting, gemeten in meters.
Gew. afst. (m): gewenste afstand tussen geurgevoelig object en inrichting, gemeten in meters.
Punt: bepalend punt van de inrichting, betreft het emissiepunt of de buitenzijde van het dierenverblijf.

Vergelijking van deze afstanden toont aan dat wordt voldaan aan de afstandsnormen van de geurwet.

Beoordeling dieren met geuremissiefactoren
Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de geurregeling, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige object worden bepaald.

Op grond van artikel 3 van de verordening en artikel 3 lid 1 van de geurwet mag de geurbelasting op een geurgevoelig object niet meer bedragen dan:
- 2,0 OU_E/m^3 lucht op een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom in het invloedsgebied deelkern Bladel west;
- 2,0 OU_E/m^3 lucht op een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom in het invloedsgebied deelkern Hapert zuid-west-noord;
- 2,0 OU_E/m^3 lucht op een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom in het invloedsgebied deelkern Netersel west;
- 3,0 OU_E/m^3 lucht op een geurgevoelig object binnen een bebouwde kom dat geen deel uitmaakt van de invloedsgebieden deelkern Bladel west, Hapert zuid-west-noord en Netersel west;
- 14,0 OU_E/m^3 lucht op een geurgevoelig object buiten een bebouwde kom.

In afwijking hiervan moet op grond van artikel 3 lid 2 van de geurwet tot een object dat deel uitmaakt van een andere veehouderij, of een object dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, een afstand worden aangehouden van:
- minimaal 100 meter indien gelegen binnen een bebouwde kom;
- minimaal 50 meter indien gelegen buiten een bebouwde kom.

Verder moet op grond van artikel 5 van de geurwet een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden. Deze afstand bedraagt ten minste 50 meter voor objecten binnen een bebouwde kom en ten minste 25 meter voor objecten buiten een bebouwde kom.

Van de berekening van de geurbelasting met het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' is een rapportage als bijlage bij deze beoordeling gevoegd, zie bijlage " Onderzoek geurbelasting in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij". De uitkomsten van de berekening zijn opgenomen in de onderstaande tabel.

In tabel 3b is een overzicht gegeven van de geurgevoelige objecten in de directe omgeving van het bedrijf. Per object is daarbij zowel de werkelijke afstand als de minimaal vereiste afstand aangegeven en waar nodig is ingegaan op de werkelijke geurbelasting en de van toepassing zijnde norm voor de geurbelasting. Voor de geurgevoelige objecten bij veehouderijen gaat het enerzijds om de afstand tussen de buitenzijde van een geurgevoelig object en het dichtstbijzijnde emissiepunt van het betreffende gedeelte van de inrichting. Anderzijds gaat het om de afstand tussen de buitenzijde van een geurgevoelig object en de dichtstbijzijnde buitenzijde van een dierenverblijf (stal) van het betreffende gedeelte van de inrichting. Ook voor de andere geurgevoelige objecten is deze afstand tot de buitenzijde van het dichtstbijzijnde dierenverblijf bepaald. Verder is op deze andere geurgevoelige objecten de geurbelasting berekend.

Tabel 3b: geurbelasting en geurhinder, situatie aangevraagde vergunning.

Geurgevoelige objecten, niet zijnde een veehouderij:						
Adres geurgevoelig object	Cat. object	Geurbelasting (OU_E/m^3)		Gemeten tot buitenzijde		
		Werkelijk	Norm	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Punt
Latestraat 14	Buiten	2,59	14	90	25	Stal 3
Latestraat 11	Buiten	2,70	14	80	25	Stal 3
Latestraat 7	Buiten	0,95	14	150	25	Stal 3
Geurgevoelige objecten, zijnde een veehouderij:						

Adres geurgevoelig object	Cat. object	Gemeten tot emissiepunt			Gemeten tot buitenzijde		
		Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Punt	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Punt
Latestraat 15	Buiten	130	50	Stal 3	130	25	Stal 3
Latestraat 12	Buiten	100	50	Stal 3	100	25	Stal 3

Legenda:
Cat. object: categorie indeling van het betreffende object, binnen is binnen bebouwde kom en buiten is buiten bebouwde kom.
Werkelijk: berekende geurbelasting met 'V-Stacks vergunning'.
Norm: norm geurbelasting op basis van de Wgv of gemeentelijke verordening.
Werk. afst. (m): werkelijke afstand tussen geurgevoelig object en inrichting, gemeten in meters.
Gew. afst. (m): gewenste afstand tussen geurgevoelig object en inrichting, gemeten in meters.
Punt: bepalend punt van de inrichting, betreft het emissiepunt of de buitenzijde van het dierenverblijf.

Vergelijking van deze geurbelasting en afstanden toont aan dat wordt voldaan aan de normen voor geurbelasting en afstand van de geurwet.

Conclusie geurhinder dierenverblijven
De aangevraagde vergunning kan op het onderdeel geurhinder worden verleend.

Ammoniakemissie uit dierenverblijven

Algemeen
Het dichtstbijzijnde zeer kwetsbare gebied is De beemden en Beersbroek tussen de Fons van der Heijdenstraat en De Ruttestraat. De kortste afstand tussen de rand van dit zeer kwetsbare gebied en een dierenverblijf binnen de inrichting, stal 1, bedraagt 1.350 meter.

Toetsingskader
Voor zover het de ammoniakemissie uit dierenverblijven betreft is de aanvraag getoetst aan:
a. de Wet ammoniak en veehouderij (wet van 31 januari 2002 (Staatsblad 2002, nummer 93) en in werking getreden op 8 mei 2002 (Staatsblad 2002, nummer 207); zoals is gewijzigd op 17 februari 2007 (Staatsblad 2007, nummer 103) en in werking getreden op 1 mei 2007 (Staatsblad 2007, nummer 156)) (Wav);
b. de Regeling ammoniak en veehouderij (regeling van 1 mei 2002, Staatscourant nummer 82; zoals is gewijzigd op 12 juli 2002, Staatscourant nummer 136; 26 maart 2004, Staatscourant nummer 70; 8 juni 2005, Staatscourant nummer 153; 21 november 2005, Staatscourant nummer 237; 25 september 2006, Staatscourant nummer 207; 24 april 2007, Staatscourant nummer 92; 31 maart 2009, Staatscourant nummer 82) (Rav);
c. het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (besluit van 8 december 2005 (Staatscourant 2005, nummer 675); zoals is gewijzigd op 13 december 2007 (Staatscourant 2008, nummer 6) en in werking getreden op 1 april 2008 (Staatsblad 2008, nummer 93)) (Besluit huisvesting);
d. de Wet milieubeheer (onder andere artikel 8.11, derde lid).

Toetsing
De dierenverblijven van onderhavige inrichting liggen niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Voor deze inrichting geldt geen beperking met betrekking tot het ammoniakplafond, voorzover dit de emissie van ammoniak uit dierenverblijven en de invloed daarvan op zeer kwetsbare gebieden betreft.

Vanwege de ligging van de veehouderij buiten een 250 meter zone van een zeer kwetsbaar gebied wordt voldaan aan het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij. Voor een grote toename van het aantal dieren of een forse toename van de ammoniakbelasting naar de omgeving, vormen het Besluit milieu-effectrapportage 1994, de IPPC-richtlijn (gpbv-installatie) en een mogelijke directe ammoniakschade extra toetsingskaders. Deze toetsingskaders worden hierna apart behandeld.

Beste Beschikbare Technieken
Getoetst is aan de eis om de voor de inrichting in aanmerking komende Beste Beschikbare Technieken (BBT) toe te passen (onder andere artikel 8.11, vierde lid, Wm). Hierbij is rekening gehouden met de volgende aspecten: beschikbaarheid, toepasbaarheid en de structurele kostenverhoging van de emissiearme stalsystemen in relatie tot de milieuwinst. Op grond van voornoemde criteria is de 'stand der techniek' bepaald. Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Besluit huisvesting. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'.
Dit is bevestigd in de 'Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij' d.d. 30 juli 2007 (een uitgave van het Ministerie van VROM). De eisen in het Besluit huisvesting zijn tot stand gekomen door rekening te houden met gegevens die het bevoegd gezag op grond van artikel 5a.1 van het Ivb ook bij het vaststellen van BBT moet betrekken.
In tabel 4 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 4: huisvestingssystemen aangevraagde situatie.
Emissiefactor op basis van bijlage 1 van de Rav en maximale emissiewaarde op basis van bijlage 1 van het Besluit huisvesting.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Emissiefactor (kg NH_3 per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH_3 per dierplaats per jaar)
1	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	13	5,0	-1
1	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar	12	2,1	-1
2	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	18	5,0	-1
3	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	20	3,9	-1
3	Schapen ouder dan 1 jaar, incl. lammeren tot 45 kg	216	0,7	-1

1) Niet vastgesteld.

Voor alle aangevraagde diercategorieën gelden geen maximale emissiewaarden. De voorgestelde stalsystemen in stal 1 voor volwassen paarden (ouder dan 3 jaar) en paarden in opfok (jonger dan 3 jaar), stal 2 voor volwassen paarden (ouder dan 3 jaar) en stal 3 voor vrouwelijk jongvee tot 2 jaar en schapen ouder dan 1 jaar, incl. lammeren tot 45 kg voldoen daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

Conclusie ammoniakemissie dierenverblijven
De ammoniakemissie uit de dierenverblijven vormt geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

Directe ammoniakschade
De effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van stallen zijn beoordeeld aan de hand van het rapport 'Stallucht en Planten' dat in 1981 is opgesteld door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO). Dit rapport is bedoeld ter beoordeling van directe ammoniakschade veroorzaakt door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en varkensbedrijven op gevoelige gewasgroepen (kasteelt, fruitteelt en boomkwekerij). Andere gewasgroepen lopen een verwaarloosbare kans beschadigd te worden. Uit jurisprudentie is gebleken dat minimaal een afstand van 50 meter moet worden aangehouden ten opzichte van kasteelt en coniferen. Ten opzichte van minder gevoelige planten en bomen, zoals een fruitboomgaard, is een afstand van 25 meter toereikend.
Onderhavige aanvraag draagt niet bij aan mogelijke directe ammoniak schade.

Besluit milieu-effectrapportage
De activiteit waarvoor vergunning wordt gevraagd, is niet gelijk aan of leidt niet tot een overschrijding van de drempelwaarden van de onderdelen C en D van de bijlage van het Besluit milieu-effectrapportage 1994. Dit betekent dat geen milieu-effectrapport behoeft te worden opgesteld.

GPBV-installatie (IPPC-richtlijn)
De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, leidt niet tot een overschrijding van de ondergrenswaarden van de IPPC-richtlijn. De inrichting betreft geen gpbv-installatie, een beoordeling op grond van de IPPC-richtlijn, zoals deze is geïmplementeerd in de Wet milieubeheer, is voor deze inrichting niet van toepassing.

Verruimde reikwijdte
Naast het voorkomen van gevaar, schade en hinder moeten onder andere ook de aspecten energie, water, afval en vervoer te worden betrokken in de milieuvergunning. Deze aspecten vallen onder de term 'verruimde reikwijdte Wet milieubeheer'.

Energiebesparing
A. Het toetsingskader
Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect zuinig omgaan met energie. De voorschriften met betrekking tot energie (registratie en onderzoek) zijn gebaseerd op de circulaire 'Energie in de milieuvergunning' (bron: Ministerie van VROM/ministerie van EZ, november 1999) en de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (bron: Infomil, december 2005). In beide beleidsdocumenten wordt bij een jaarlijks energieverbruik van meer dan 75.000 m³ aardgasequivalenten aan brandstoffen of 200.000 kWh elektriciteit het uitvoeren van een energiebesparingsonderzoek relevant geacht. Bij een jaarlijks energieverbruik van meer dan 25.000 m³ aardgasequivalenten aan brandstoffen of 50.000 kWh elektriciteit moeten energiebesparingsmaatregelen worden genomen, voor zover deze rendabel zijn. Een rendabele maatregel is een maatregel met een terugverdientijd van ten hoogste 5 jaar.

B. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten
Zoals uit de aanvraag blijkt, bedraagt het jaarlijks elektriciteitsverbruik circa 11.000 kWh en wordt er circa 3.800 m³ aardgas verbruikt.

C. Maatregelen en voorzieningen
In de aanvraag is niet aangegeven welke maatregelen en voorzieningen zijn getroffen ten aanzien van energiebesparing.

D. Beoordeling en conclusie
Zoals uit de aanvraag blijkt overschrijden het elektriciteit- en aardgasverbruik eerdergenoemde grenzen niet. Het in de vergunning voorschrijven van een energiebesparingsonderzoek is daarom niet noodzakelijk. In de vergunning is alleen een voorschrift opgenomen dat het energieverbruik moet worden geregistreerd.

Waterbesparing (leiding- en grondwater)
A. Het toetsingskader
Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect zuinig omgaan met water. De voorschriften met betrekking tot waterverbruik (registratie en onderzoek) zijn gebaseerd op de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (bron: Infomil, december 2005). In dit document worden aan het onderwerp 'water' geen ondergrenzen gesteld, omdat de relevantie van waterbesparing sterk afhankelijk is van de lokale situatie. Ondergrenzen voor water kunnen dus niet op landelijke schaal worden geformuleerd. Per situatie zal beoordeeld moeten worden of maatregelen voor het aspect water relevant zijn of niet. Het vigerende lokale beleid is dan richtinggevend. Omdat door het bevoegd gezag geen specifiek beleid is vastgesteld wordt vooralsnog, in overeenstemming met de 'oude' 8.40 Amvb's, een jaarlijks waterverbruik van ten minste 5.000 m^3 per jaar als ondergrens gehanteerd.
Waterbesparing wordt in belangrijke mate gerealiseerd door toepassing van de stand der techniek. Waterbesparende voorzieningen zijn in ruime mate beschikbaar en nauwelijks duurder dan de klassieke niet-waterbesparende alternatieven. Bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie dienen dan ook altijd de waterbesparende voorzieningen, conform de stand der techniek, te worden toegepast.

B. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten
Zoals uit de aanvraag blijkt, bedraagt het jaarlijks waterverbruik 162 m^3 leidingwater.

Dit water wordt toegepast als:
- schrobwater stallen;
- drinkwater voor het vee;
- waswater paarden;
- Bedrijfsafvalwater van huishoudelijke aard.

C. Maatregelen en voorzieningen
In de aanvraag is niet aangegeven welke maatregelen en voorzieningen zijn getroffen ten aanzien van waterbesparing.

D. Beoordeling en conclusie
Zoals uit de aanvraag blijkt, bedraagt het waterverbruik minder dan 5.000 m^3 per jaar. Het in de vergunning voorschrijven van een waterbesparingsonderzoek is daarom niet noodzakelijk. In de vergunning is alleen een voorschrift opgenomen dat het waterverbruik moet worden geregistreerd.

Afvalpreventie
A. Het toetsingskader
Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect afvalpreventie. De voorschriften met betrekking tot afvalpreventie zijn gebaseerd op de handreiking "Wegen naar preventie bij bedrijven" (bron: Infomil, december 2005). In deze handreiking wordt gesteld dat afvalpreventie in ieder geval relevant is bij bedrijven waarbij de hoeveelheid gevaarlijk afval boven de 2,5 ton per jaar ligt óf de hoeveelheid bedrijfsafval boven de 25 ton per jaar ligt. Tot het bedrijfsafval worden alle, al dan niet afzonderlijk, vrijkomende afvalstromen gerekend die niet als gevaarlijk afval kunnen worden aangemerkt. Het betreft een totaal van de afvalstromen onafhankelijk van het feit of ze al dan niet gescheiden worden ingezameld. Ook het afval dat voor recycling wordt aangeboden, wordt hier in meegenomen.

B. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten
Zoals uit de aanvraag blijkt, komen binnen de inrichting per jaar de volgende afvalstromen vrij:
- Kadavers (variabel);
- Huishoudelijk afval (1.000 kg);
- G.F.T. (1.000 kg);
- Metaal (300 kg);
- Papier/kanton (250 kg);
- Landbouwplastic/wikkelfolie (100 kg);
- Afgewerkte olie (60 liter);
- Restant diergeneesmiddelen (0,5 kg).

Op basis van voornoemde afvalstromen bedraagt de hoeveelheid gevaarlijk afval minder dan 2,5 ton per jaar en de hoeveelheid bedrijfsafval minder dan 25 ton per jaar

C. Maatregelen en voorzieningen
In de aanvraag is niet aangegeven welke maatregelen en voorzieningen zijn getroffen ten aanzien van afvalpreventie.

D. Beoordeling en conclusie.
Zoals uit de aanvraag blijkt, bedraagt de hoeveelheid gevaarlijk afval minder dan 2,5 ton per jaar en de hoeveelheid bedrijfsafval minder dan 25 ton per jaar. Het in de vergunning voorschrijven van een afvalpreventieonderzoek is daarom niet noodzakelijk. In de vergunning is alleen een voorschrift opgenomen dat de afvalstromen moeten worden geregistreerd.

Verkeer en vervoer
Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect verkeer en vervoer. Bij meer dan 100 werknemers of meer dan 500 bezoekers per dag of meer dan 2 miljoen transportkilometers per jaar voor verladers en uitbesteed vervoer of meer dan 1 miljoen transportkilometers per jaar voor eigen vervoerders worden voorschriften ten aanzien van verkeer en vervoer relevant geacht. Dit is gebaseerd op de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (bron: Infomil, december 2005).
In de onderhavige situatie worden deze grenzen niet overschreden. Een verdere toetsing op dit onderdeel is niet nodig.

Geluid
De beoordeling van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau heeft plaatsgevonden op basis van de richtwaarden die zijn opgenomen in de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening van 1998.

De dichtstbijzijnde woning ligt op circa 40 meter afstand van de inrichting. Gelet op het karakter van de omgeving wordt aangesloten bij de richtwaarde voor woningen gelegen in een stil landelijk gebied 40 dB(A) etmaalwaarde voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau).
In de vergunning zijn voorschriften opgenomen die hierop zijn afgestemd.

Ten aanzien van het maximale geluidsniveau wordt aangesloten bij de grenswaarde uit de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening van 1998. Deze bedraagt 70 dB(A) etmaalwaarde.

Bodem
Preventieve bodembeschermende maatregelen en behoud duurzame bodemkwaliteit
A. *Het toetsingskader*
Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect preventieve bodembeschermende maatregelen en het behoud van een duurzame bodemkwaliteit. De voorschriften met betrekking tot de emissie naar de bodem zijn gebaseerd op de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (de NRB).
De NRB kent geen verdergaande vorm van preventieve bodembescherming dan het verwaarloosbaar bodemrisico. Een verwaarloosbaar bodemrisico kan echter volgens de Bodemrisicochecklist van de NRB vaak op verschillende manieren worden gerealiseerd. Globaal is de NRB-aanpak samen te vatten als "vloeistofdichte vloeren met een minimum aan gedragsvoorschriften", of "kerende vloeren en/of lekbakken met een zwaar accent op de daarop toegesneden gedragsvoorschriften".

B. *De gevolgen van de aangevraagde activiteiten*
Zoals uit de aanvraag blijkt, vinden binnen de inrichting potentieel bodembedreigende activiteiten plaats en worden potentieel bodembedreigende stoffen toegepast en opgeslagen.

C. *Maatregelen en voorzieningen*
Ten behoeve van de diverse opslagen van gevaarlijke stoffen en afvalstoffen zijn de volgende maatregelen en voorzieningen getroffen:
- vloeistofdichte lekbakken;
- mestdichte uitvoering van de opslagen voor dierlijke mest.

D. *Beoordeling en conclusie*
Uit beoordeling van de aanvraag blijkt dat de beschreven technische maatregelen en voorzieningen en de te hanteren organisatorische maatregelen en faciliteiten tot een verwaarloosbaar bodemrisico (bodemrisico categorie A) zullen leiden.

In de vergunning zullen voorschriften opgenomen worden om organisatorische en facilitaire maatregelen en voorzieningen te treffen. In samenhang met de in de aanvraag beschreven technische maatregelen en voorzieningen zal dit leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico (bodemrisico categorie A).

Bodemkwaliteit (grond en grondwater)

A. *Het toetsingskader*

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect bodemkwaliteit. De voorschriften met betrekking tot het in beeld brengen en monitoren van de bodemkwaliteit zijn gebaseerd op de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (de NRB). Bodemonderzoeken moeten voldoen aan het protocol Bodemonderzoek Milieuvergunning en BSB, met protocol voor gecombineerd bodemonderzoek, Sdu, oktober 1993, of een minimaal gelijkwaardig kwaliteitsniveau.

B. *De gevolgen van de aangevraagde activiteiten*

Zoals uit de aanvraag blijkt, vinden binnen de inrichting potentieel bodembedreigende activiteiten plaats en worden potentieel bodembedreigende stoffen toegepast en opgeslagen.

C. *Uitgevoerde bodem- en grondwateronderzoeken*

Bij de aanvraag is geen bodemonderzoek gevoegd.

D. *Beoordeling en conclusie*

Gelet op het feit dat binnen de inrichting slechts een beperkte hoeveelheid bodembedreigende stoffen aanwezig is, de wijze van opslag en de in deze vergunning voorgeschreven te hanteren organisatorische maatregelen en faciliteiten wordt het uitvoeren van een bodemonderzoek niet noodzakelijk geacht.

Lucht

Wet luchtkwaliteit

A. Het toetsingskader

De 'Wet luchtkwaliteit' is op 15 november 2007 in werking getreden (Stb. 2007, 434) en vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. Met de 'Wet luchtkwaliteit' wordt de wijziging naar hoofdstuk 5, onder titel 5.2van de Wet milieubeheer op het gebied van luchtkwaliteitseisen bedoeld.

De 'Wet luchtkwaliteit' voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het Rijk, provincies en gemeenten werken in het NSL-programma samen aan maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren tot de normen, ook in gebieden waar nu de normen voor luchtkwaliteit niet worden gehaald (overschrijdingsgebieden). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen.

Kort samengevat dienen projecten te worden beoordeeld op basis van de 'Wet luchtkwaliteit' c.q. artikel 5.16 van de Wet milieubeheer. Luchtkwaliteitseisen vormen onder de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde
- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt
- een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL, dat op 1 augustus 2009 in werking is getreden.

In artikel 4 van het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de bijlagen van de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' is voor bepaalde categorieën projecten met getalsmatige grenzen vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Voor agrarische activiteiten, met uitzondering van o.a. akker- tuin- en glastuinbouwbedrijven, zijn geen grenzen opgenomen.

In augustus 2009 is door Infomil de concept 'Handreiking bij beoordelen fijn stof bij veehouderijen' gepubliceerd. In deze handreiking worden richtlijnen gegeven wanneer een uitbreiding of oprichting van een agrarisch bedrijf als NIBM kan worden beschouwd.

Op basis van het Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Rbl 2007) dient bij inrichtingen getoetst te worden op de omliggende gevoelige objecten vanaf de grens van de inrichting. In het Rbl 2007 is verder opgenomen dat op bedrijfsterreinen of op niet toegankelijke terreinen van de inrichting, zoals weilanden, de luchtkwaliteit niet hoeft te worden beoordeeld.

B. *De gevolgen van de aangevraagde activiteiten*
Voor het bedrijf is op 25 juni 2003 een revisievergunning verleend. Bij de aanvraag is een 'onderbouwing emissies van fijnstof' gevoegd.

C. *Maatregelen en voorzieningen*
Ten aanzien van de emissie van fijn stof (PM_{10}) vanwege het houden van de in de aanvraag genoemde dieren worden voor de aanwezige stallen geen specifieke maatregelen en voorzieningen getroffen.

D. *Beoordeling en conclusie*
Uit toetsing van onderhavige aanvraag blijkt dat ten aanzien van de impliciet middels voornoemde revisievergunning vergunde luchtemissies een verslechtering optreedt. Om deze verslechtering te beoordelen, is een 'onderbouwing emissies van fijnstof' opgesteld. Uit de onderbouwing blijkt dat de totale emissie van de aangevraagde situatie 67.544 gram per jaar bedraagt. Het dichtstbijzijnde gevoelige object ligt op een afstand van dan 50 meter van de inrichting.
Uit de eerder genoemde handreiking blijkt dat op een afstand van 70 meter een toename van de totale emissie ten gevolge van een uitbreiding of oprichting van 324.400 g/jaar als NIBM kan worden beschouwd. Het is aannemelijk dat op een afstand van 50 meter de aangevraagde emissie ook als NIBM kan worden beschouwd, omdat de aangevraagde emissie ruimschoots onder de NIBM-grens ligt die op 70 meter kan worden gehanteerd.

Bedrijfsafvalwater
A. Het toetsingskader
Door het in werking treden van de Wet houdende wijziging van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Staatsblad 1994, nummer 798; de zogenaamde Wet afvalwater) is per 1 maart 1996 de gemeentelijke lozingsverordening vervallen. Het lozen van afvalwater vanuit de inrichting op de riolering valt onder de reikwijdte van de Wet milieubeheer. Voor een aantal lozingen gelden algemene regels die zijn opgenomen in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Barim; Staatsblad 2007, nummer 415; in werking getreden per 1 januari 2008 (Staatsblad 2007, nummer 472); zoals is gewijzigd op 26 juli 2008 (Staatsblad 2008, nummer 326) en in werking getreden op 20 augustus 2008 (Staatsblad 2008, nummer 326)). Indien binnen deze inrichting sprake is van het lozen van afvalwater waarop het Barim van toepassing is dan is dit opgenomen bij het onderdeel overige aspecten in dit beoordelingsverslag (zie hierna). Andere lozingen van afvalwater vanuit de inrichting worden geregeld in deze vergunning op grond van de Wet milieubeheer. Deze lozingen worden behandeld in deze paragraaf.

B. *De gevolgen van de aangevraagde activiteiten*
Tijdens het reinigen van de stallen en paarden komt een afvalwaterstroom vrij. Bij het schoonmaken van veewagens en de kadaveraanbiedvoorziening komt afvalwater vrij dat is verontreinigd met ontsmettingsmiddelen en/of mestresten. Het overige afvalwater is hoofdzakelijk van huishoudelijke aard.

C. M*aatregelen en voorzieningen*
Het (reinigings-)afvalwater uit de stallen en van de paarden wordt direct opgevangen in de drijfmestkelders. Dit mesthoudend afvalwater wordt samen met de drijfmest verspreid over de landbouwgronden in overeenstemming met het Besluit gebruik meststoffen.

Het afvalwater van huishoudelijke aard wordt geloosd op het gemeentelijk vuilwaterriool.

D. *Beoordeling en conclusie*
Uit beoordeling van de aanvraag blijkt dat er ten aanzien van het te lozen afvalwater door het bedrijf voldoende maatregelen en voorzieningen zijn getroffen. In de vergunning zullen specifieke voorschriften voor het te lozen afvalwater worden gesteld.

Veiligheid
Opslag dieselolie in een bovengrondse tank
De 1.200 liter dieselolie wordt opgeslagen in een daarvoor bestemde bovengrondse tank. Deze tank is achter (ten noorden van) stal 1 geplaatst De opslag moet voldoen aan de gestelde vergunningsvoorschriften die zijn overgenomen uit paragraaf 4.1.3 van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim) en paragraaf 4.1.3.1 van de bijbehorende ministeriële regeling (Regeling algemene regels voor inrichtingen, Rarim). Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten, deze zijn afgeleid van de PGS 30.

Wet ruimtelijke ordening
Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. Met het in werking treden van de Wro is ook de Wet milieubeheer gewijzigd. Deze wijziging, zoals die thans luidt, betreft een verruiming van de weigeringsgronden (artikel 8.10, lid 3 Wm).
Het bevoegd gezag heeft de bevoegdheid om een vergunning te weigeren, indien door vergunningverlening een strijdigheid zou ontstaan met een besluit ingevolge de Wro zoals bedoeld in artikel 8.10, derde lid Wm.
Dit betekent dat bij beoordeling van een aanvraag voor een milieuvergunning onder meer de inhoud van een bestemmingsplan moet worden betrokken. Hierbij wordt getoetst of het gebruik van de gebouwen/bouwwerken in overeenstemming zijn met de gebruiksbepalingen en of de aangevraagde gebouwen/bouwwerken mogen worden gebouwd op grond van het vigerende bestemmingsplan. Wanneer een aanvraag voor een milieuvergunning strijdig blijkt te zijn met het bestemmingsplan kan het bevoegd gezag de vergunning weigeren.

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag is getoetst aan het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Bladel. De bestemming van het perceel is agrarisch-paardenhouderij. Het bestemmingsplan dan wel enig ander plan zoals bedoeld in artikel 8.10, derde lid Wm, vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

Overige aspecten
Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer
Op grond van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Barim; Staatsblad 2007, nummer 415; in werking getreden per 1 januari 2008 (Staatsblad 2007, nummer 472), zoals is gewijzigd op 26 juli 2008 (Staatsblad 2008, nummer 326) en in werking getreden op 20 augustus 2008 (Staatsblad 2008, nummer 326)). wordt onderhavige inrichting aangemerkt als een type C inrichting. Dit betekent dat de inrichting vergunningplichtig blijft maar dat op basis van artikel 1.4 van dit besluit voor de hierin bepaalde onderdelen de voorschriften op grond van dit besluit voor de inrichting gelden. Vanwege de rechtstreekse werking van dit besluit en de bijbehorende ministeriële regeling kunnen in de vergunning geen voorschriften worden opgenomen die betrekking hebben op de daarin geregelde activiteiten en aspecten, tenzij dit besluit of bijbehorende regeling de mogelijkheid biedt tot het stellen van maatwerkvoorschriften.

Koeling
De koeling van de medicijnkast moet voldoen aan de voorschriften van het Besluit ozonlaag afbrekende stoffen milieubeheer (Staatsblad 2003, nummer 360). Daarnaast zijn op de koeling de voorschriften uit de Regeling lekdichtheidsvoorschriften koelinstallaties in de gebruiksfase 2006 (Staatscourant 2006, nummer 235) van toepassing.
Omdat dit besluit en deze regeling een rechtstreekse werking hebben, zijn hiervoor geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

Gebruiksbesluit
Op 1 november 2008 is het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit) in werking getreden. Dit besluit geeft onder meer algemene regels voor het brandveilig gebruik van gebouwen, de opslag van stoffen die zowel brandgevaarlijke als milieugevaarlijk zijn in beperkte hoeveelheden en voor de brandveilige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen. De voorschriften van dit besluit zijn van toepassing op elk gebruik van een bouwwerk, en zijn rechtstreeks werkzaam.

De belangrijkste voorschriften van het Gebruiksbesluit die op deze inrichting van toepassing zijn, zijn onder andere voorschriften ten aanzien van het gebruik en onderhoud van stookinstallaties, het verbod op roken en open vuur, en de aanwezigheid en het onderhoud van brandslanghaspels en blusmiddelen. Met betrekking tot onderwerpen waarin het Gebruiksbesluit voorziet worden aan deze vergunning geen voorschriften verbonden.

VOORSCHRIFTEN behorende bij een oprichtingsvergunning op basis van de Wet milieubeheer voor een bedrijf met paarden, rundvee en schapen aan het adres Latestraat 13 te Netersel.

Aanvrager: A. J. Gompel
Latestraat 13
5534 AM Netersel

Behoort bij MILIEUVERGUNNING
van de Gemeente Bladel
d.d. 12-4-'10 nr. 2009.082
Mij bekend,
J.W.G. van Bree
hoofd afdeling VROM

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMEEN 2
1.1 Gedragsvoorschriften 2
1.2 Registratie en onderzoeken 2
2 AFVALSTOFFEN 3
2.1 Afvalscheiding 3
2.2 Opslag van afvalstoffen 3
2.3 Aanvullende voorschriften opslag van afvalstoffen 4
2.4 Aanvullende voorschriften behandeling van afvalstoffen 4
3 ENERGIE 5
4 VERRUIMDE REIKWIJDTE 5
4.1 Registratie 5
5 GELUID 5
5.1 Algemeen 5
5.2 Aanvullende voorschriften transport, laden en lossen 5
6 BODEM 6
6.1 Doelvoorschriften 6
6.2 Aanvullende voorschriften voorzieningen 6
6.3 Aanvullende voorschriften preventiemaatregelen 6
6.4 Aanvullende voorschriften agrarisch 6
7 AGRARISCH AFVALWATER 7
7.1 Lozing bedrijfsafvalwater 7
7.2 Schrobwater stallen en paarden 7
8 HET HOUDEN VAN DIEREN 7
8.1 Algemeen 7
8.2 Behandeling en bewaring van drijfmest 8
8.3 Behandeling en bewaring vaste mest 9
8.4 Opslag van veevoeder in een silo 9
8.5 Koelinstallatie 9
9 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT METAAL 9
9.1 Lassen van metalen 9
10 OPSLAG VAN GEVAARLIJKE STOFFEN IN VERPAKKING GEEN VUURWERK, VASTE KUNSTMEST E. A. ONTPLOFB STOF 10
10.1 Opslag van vloeibare bodembedreigende stoffen in verpakking 10
10.2 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen, kernvoorschriften 10
10.3 Voorzieningen, opslag verpakte gevaarlijke stoffen 10
11 OPSLAAN VAN STOFFEN IN OPSLAGTANKS 11
11.1 Opslag van aardolieproducten (Klasse K3) tot 150 m3 in bovengrondse tanks 11
12 AFLEVERINSTALLATIE DIESELOLIE / TANKPLAATS 11
12.1 Algemeen 11
12.2 Constructie-eisen 12
12.3 Tankplaats 12
BIJLAGE: BEGRIPPEN 13

VOORSCHRIFTEN

1 ALGEMEEN

1.1 Gedragsvoorschriften

1.1.1
De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.

1.1.2
Alle binnen de inrichting aanwezige machines, installaties en voorzieningen moeten overzichtelijk zijn opgesteld en altijd goed bereikbaar zijn.

1.1.3
Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ongedierte moet worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

1.1.4
De in de inrichting aangebrachte of gebruikte verlichting moet zodanig zijn afgeschermd dat geen directe lichtstraling buiten de inrichting waarneembaar is.

1.1.5
Installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, moeten zijn verwijderd tenzij deze in een goede staat van onderhoud verkeren.

1.1.6
In geval van een langdurige onderbreking van de werkzaamheden (langer dan 6 maanden), bij bedrijfsbeëindiging of bij een faillissement moeten alle in de inrichting aanwezige afvalstoffen c.q. gevaarlijke (afval)stoffen volgens de hierop van toepassing zijnde wet- en regelgeving worden afgevoerd.

1.1.7
Onderhoudswerkzaamheden, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat deze buiten de inrichting nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, dan wel dat hiervan in de omgeving meer nadelige gevolgen voor het milieu worden ondervonden dan uit de normale bedrijfsvoering voortvloeit moeten ten minste 7 dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag worden gemeld.

1.1.8
Klachten van derden en de actie die door de vergunninghouder is ondernomen om de bron van de klachten te onderzoeken en eventueel weg te nemen, moeten worden geregistreerd.

1.1.9
Indien uit de inhoud van keurings- en inspectierapporten blijkt dat gevaar voor verontreiniging dreigt, moet direct het bevoegd gezag daarvan in kennis worden gesteld.

1.2 Registratie en onderzoeken

1.2.1
In de inrichting moet een centraal registratiesysteem aanwezig zijn waarin informatie omtrent onderhoud, metingen, keuringen, controles en gegevens van relevante milieu-onderzoeken worden bijgehouden. In het registratiesysteem moet ten minste de volgende informatie zijn opgenomen:
- de schriftelijke instructies voor het personeel;
- de resultaten van in de inrichting uitgevoerde milieucontroles, keuringen, inspecties, metingen, registraties en onderzoeken (zoals keuringen van brandblusmiddelen, visuele inspectie van bodembeschermende voorzieningen, keuringen van tanks, keuringen van stookinstallaties, etc);

- meldingen van ongewone voorvallen, die van invloed zijn op het milieu, met vermelding van datum, tijdstip en de genomen maatregelen;
- afgiftebewijzen van (gevaarlijke) afvalstoffen;
- registratie van het energie- en waterverbruik;
- registratie van klachten van derden omtrent milieu-aspecten en daarop ondernomen acties;
- een afschrift van de vigerende milieuvergunning(en) met bijbehorende voorschriften en meldingen;
- het advies van de brandweercommandant ten aanzien van aan te brengen blusmiddelen en brandwerende voorzieningen.

1.2.2
De in het vorig voorschrift bedoelde informatie moet in ieder geval tot aan het beschikbaar zijn van de resultaten van de eerst volgende meting, keuring, controle of analyse, maar ten minste gedurende 5 jaar in de inrichting worden bewaard en ter inzage gehouden voor de daartoe bevoegde ambtenaren.

2 AFVALSTOFFEN

2.1 Afvalscheiding

2.1.1
Vergunninghouder is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf af te voeren:
- de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen, onderling en van andere afvalstoffen;
- papier en karton;
- huishoudelijk afval;
- G.F.T.;
- glas;
- kadavers;
- landbouwplastic/wikkelfolie;
- afgewerkte olie;
- diergeneesmiddelen;
- overig bedrijfsafval.

2.1.2
Gebruikte poetsdoeken, absorptiematerialen en overige gevaarlijke afvalstoffen, die vrijkomen bij onderhoudswerkzaamheden en bij het verwijderen van gemorste dieselolie, smeerolie en hydraulische olie, dienen te worden bewaard in vloeistofdichte en afgesloten emballage die bestand is tegen inwerking van de betreffende afvalstoffen.

2.2 Opslag van afvalstoffen

2.2.1
De op- en overslag en het transport van afvalstoffen moet zodanig plaatsvinden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden. Mocht onverhoopt toch verontreiniging van het openbaar terrein rond de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.

2.2.2
De verpakking van gevaarlijk afval moet zodanig zijn dat:
a. niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
b. het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
c. deze tegen normale behandeling bestand is;
d. deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.

2.2.3
Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.

2.2.4
De termijn van opslag van afvalstoffen mag maximaal één jaar bedragen. In afwijking hiervan mag de termijn van opslag van afvalstoffen maximaal drie jaar bedragen indien de vergunninghouder ten genoegen van het bevoegd gezag aantoont dat de opslag van afvalstoffen gevolgd wordt door nuttige toepassing van afvalstoffen.

2.3 Aanvullende voorschriften opslag van afvalstoffen

2.3.1
Het bewaren van afvalstoffen moet op ordelijke en nette wijze plaatsvinden. Van de afvalstoffen afkomstige geur mag zich niet buiten de inrichting kunnen verspreiden.

2.3.2
Vloeibare afvalstoffen in emballage moeten zijn geplaatst op een vloeistofdichte vloer of in een vloeistofdichte lekbak in het bebouwde deel van de inrichting.

2.3.3
Een vloeistofdichte lekbak moet, indien het (licht) ontvlambare vloeistoffen betreft, de gehele inhoud van de totale hoeveelheid opgeslagen vloeistoffen kunnen bevatten. In de overige gevallen moet de bak een inhoud hebben van ten minste de grootste verpakkingseenheid vermeerderd met 10% van de inhoud van de overige emballage.

2.3.4
Boven een vloeistofdichte lekbak met vloeibare afvalstoffen in emballage moet, indien deze buiten het bebouwde deel van de inrichting ligt, een afdak aanwezig zijn. Het afdak moet zo groot zijn dat regenwater niet binnen de vloeistofdichte lekbak kan komen.

2.3.5
Verontreinigde emballage moet worden behandeld als gevulde emballage. Voor de bepaling van de opvangcapaciteit van een vloeistofdichte bak hoeft de opslagcapaciteit van de verontreinigde emballage niet meegerekend te worden.

2.4 Aanvullende voorschriften behandeling van afvalstoffen

2.4.1
Het vervoer van het afval van de plaats van ontstaan/verzamelen in de inrichting naar de afvalcontainer(s) moet zodanig plaatsvinden, dat zich geen afval in de omgeving kan verspreiden.

2.4.2
Gemorste vaste gevaarlijke afvalstoffen moeten direct worden opgeruimd en worden opgeslagen in een daarvoor bestemde container van doelmatig materiaal of in daarvoor bestemde doelmatige emballage.

2.4.3
In de inrichting moet nabij de opslag van (vloeibaar) gevaarlijk afval, voor de aard van de opgeslagen stoffen geschikt materiaal aanwezig zijn om gemorste of gelekte stoffen te neutraliseren, indien nodig te absorberen en op te nemen.
Gemorste gevaarlijke afvalstoffen moeten zonodig worden geneutraliseerd. Zij moeten onmiddellijk worden opgenomen en behandeld als omschreven onder het hoofdstuk gevaarlijke stoffen. De opgenomen gemorste (vloei)stof moet worden opgeslagen in daarvoor bestemde, voor de aard van de stof geschikte, gesloten emballage.

Toelichting:
Als absorberend materiaal kan worden gebruikt perlite of vermiculite.

3 ENERGIE

3.1.1
Het jaarlijks energieverbruik moet worden geregistreerd. Er kan worden volstaan met het bewaren van de energienota's. De vergunninghouder houdt deze gegevens vijf jaar in het bedrijf ter inzage voor het bevoegd gezag.

Toelichting
Deze registratie mag eventueel gecombineerd worden met het centraal registratiesysteem.

4 VERRUIMDE REIKWIJDTE

4.1 Registratie

4.1.1
Vergunninghoudster moet de jaarrekening van het waterverbruik binnen de inrichting bewaren. De gegevens moeten naar herkomst (drinkwater) worden geregistreerd (in m^3).

5 GELUID

5.1 Algemeen

5.1.1
Het meten en berekenen van de geluidsniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.

5.1.2
Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de gevel van een woning en op 50 meter van de inrichtingsgrens niet meer bedragen dan:
- 40 dB(A) op 1,5 m hoogte in de uren gelegen tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 35 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 30 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 23.00 en 07.00 uur.

5.1.3
Het maximale geluidsniveau LAmax veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de gevel van een woning en op 50 meter van de inrichtingsgrens niet meer bedragen dan
- 70 dB(A) op 1,5 m hoogte in de uren gelegen tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 65 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 60 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 23.00 en 07.00 uur.

5.2 Aanvullende voorschriften transport, laden en lossen

5.2.1
Het in deze vergunning met betrekking tot het maximale geluidniveau gestelde is niet van toepassing op het laden of het lossen ten behoeve van de inrichting voor zover dit plaatsvindt tussen 07.00 uur en 19.00 uur.

Toelichting:
Onder laad- en losactiviteiten worden ook aanverwante activiteiten verstaan zoals het op en van het terrein van de inrichting rijden, het slaan van autoportieren, het starten en wegrijden van de voertuigen. Het rijden van interne transportmiddelen, zoals vorkheftrucks, met als doel op- en overslag van goederen wordt niet gerekend onder laad- en losactiviteiten.

5.2.2
Gedurende het laden of het lossen mag de motor van het voertuig waarin wordt geladen of waaruit wordt gelost niet in werking zijn tenzij het in werking zijn van de motor noodzakelijk is voor het laden en het lossen.

5.2.3
Het laden en lossen van goederen mag uitsluitend plaatsvinden op het terrein van de inrichting.

6 BODEM

6.1 Doelvoorschriften

6.1.1
Het bodemrisico van opslag van bodembedreigende stoffen en het afleveren van mest en dieselolie moet door het treffen van doelmatige maatregelen en voorzieningen voldoen aan bodemrisicocategorie A zoals gedefinieerd in de NRB.

6.2 Aanvullende voorschriften voorzieningen

6.2.1
Een vloeistofdichte lekbak moet de bak een inhoud hebben van ten minste de grootste verpakkingseenheid vermeerderd met 10% van de inhoud van de overige emballage.

6.3 Aanvullende voorschriften preventiemaatregelen

6.3.1
Vergunninghouder dient lekkages te verhelpen en morsingen op te ruimen ongeacht de zwaarte van de getroffen voorzieningen (good housekeeping).

6.3.2
Gemorste bodembedreigende vloeistoffen als oliën, vetten en chemicaliën moeten direct worden opgeruimd. Hiertoe moeten absorptiemateriaal en neutraliserende stoffen in voldoende mate en gebruiksgereed aanwezig zijn. Gebruikte absorptie- of neutralisatiemiddelen moeten worden bewaard en afgevoerd als gevaarlijk afval.

6.4 Aanvullende voorschriften agrarisch

6.4.1
Stoffen moeten zodanig worden bewaard en gebruikt dat geen verontreiniging van de bodem optreedt.

6.4.2
De gedeelten van de inrichting waar tengevolge van de bedrijfsvoering voor het milieu schadelijke (vloei)stoffen op of in de bodem kunnen komen, moeten zijn voorzien van een vloer die bestand is tegen die (vloei)stoffen. De vloer moet zodanig zijn uitgevoerd dat (vloei)stoffen of verontreinigd hemelwater niet in de bodem en/of het oppervlaktewater kunnen geraken.

6.4.3
Het is verboden vloeistoffen definitief op of in de bodem te brengen.

Toelichting:
Oppervlaktewater, hemelwater of drinkwater zijn hiervan uitgezonderd, indien daaraan geen verontreinigende stoffen zijn toegevoegd, de concentratie verontreinigende stoffen niet door

een bewerking van water is toegenomen en indien daaraan geen warmte is toegevoegd.

6.4.4
Een riolering voor de afvoer van afvalwater of verontreinigend hemelwater moet vloeistofdicht en bestand zijn tegen de daarvoor afgevoerde (vloei)stoffen.

7 AGRARISCH AFVALWATER

7.1 Lozing bedrijfsafvalwater

7.1.1
In het openbaar riool mag geen bedrijfsafvalwater worden gebracht dat:
a. Grove of snel bezinkende afvalstoffen bevat;
b. Bedrijfsafvalstoffen bevat die door apparatuur zijn versneden of vermalen;
c. Stankoverlast buiten de inrichting veroorzaakt;
d. Stoffen bevat die brand- of explosiegevaar kunnen opleveren.

7.1.2
Bedrijfsafvalwater mag slechts in het openbaar riool worden gebracht, indien door de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid ervan:
a. De doelmatige werking van een openbaar riool, een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk of de bij een zodanig openbaar riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur niet wordt belemmerd;
b. De verwerking van slib, verwijderd uit een openbaar riool of een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk niet wordt belemmerd, en
c. De nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater worden beperkt.

7.1.3
Behoudens voor zover anders is bepaald in deze vergunning mogen gevaarlijke afvalstoffen, zoals genoemd in de Eural, niet in de riolering worden gebracht.

7.2 Schrobwater stallen en paarden

7.2.1
Het waterverbruik moet worden beperkt. Hiertoe moet, tenzij dit om technische of organisatorische redenen niet mogelijk is, gebruik worden gemaakt van een hogedrukreiniger.

7.2.2
Schrobwater afkomstig van het schoonspuiten van stallen en paarden moet worden afgevoerd naar de mestput.

8 HET HOUDEN VAN DIEREN

8.1 Algemeen

8.1.1
In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren aanwezig zijn:

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren
1	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	13
1	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar	12
2	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	18
3	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	20
3	Schapen ouder dan 1 jaar, incl. lammeren tot 45 kg	216

8.1.2
Dierlijk afval mag niet op het terrein van de inrichting worden begraven.

Het afval moet zo spoedig mogelijk, volgens de bij of krachtens het Besluit dierlijke bijproducten en de Regeling dierlijke bijproducten gestelde regels, uit de inrichting worden verwijderd. Het bewaren van dierlijk afval, in afwachting van afvoer naar een destructiebedrijf, moet zodanig geschieden dat geen geurhinder optreedt, het aantrekken van ongedierte wordt voorkomen en geen vermenging met ander afval of materiaal optreedt. Verder mag het dierlijk afval geen visuele hinder veroorzaken.

8.1.3
Op het terrein van de inrichting mag geen mest worden verbrand.

8.1.4
Wanneer in de stallen dan wel op of bij het erf ongedierte (zoals ratten, muizen of insecten) voorkomt, moeten doelmatige bestrijdingsmaatregelen worden getroffen.

8.1.5
Ramen en deuren van stallen moeten gesloten worden gehouden voor zover ze geen functie hebben voor luchtinlaat of het doorlaten van personen, dieren, vaste mest of goederen.

8.2 Behandeling en bewaring van drijfmest

8.2.1
Het brengen van mest in de opslagruimte moet geschieden met een gesloten aanvoerleiding die zo dicht mogelijk bij de bodem van de opslagruimte uitmondt.

8.2.2
Mest moet worden opgeslagen in een afgedekte mestopslagruimte.
Indien de mestopslagruimte:
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht voor 1 juni 1987, moet de opslag mestdicht zijn;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht tussen 1 juni 1987 en 1 februari 1991, zijn de desbetreffende bepalingen van de Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins 1987 (BRM 1987) van toepassing;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht tussen 1 februari 1991 en 1 maart 1994, zijn de desbetreffende bepalingen van de Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins 1990 (BRM 1990) van toepassing;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en is of wordt opgericht na 1 maart 1994, zijn de desbetreffende bepalingen van de Richtlijnen Mestbassins 1992 (RM 1992) van toepassing;
- niet geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en is opgericht na 1 juni 1987, moet voldaan worden aan de voorschriften van het "Besluit mestbassins milieubeheer" (Staatsblad 1990, nr. 618) en is dit besluit van toepassing.

8.2.3
Dunne mest en gier (en eventueel schrob-en/of spoelwater uit de melkkamer/melktankruimte dat niet op de riolering is aangesloten) moet worden afgevoerd naar een hiertoe bestemde, vloeistofdichte opslagruimte (gierkelder, mengmestput, drijfmestput, mestbassin of opvangput). Leidingen voor het transport van dunne mest en gier moeten vloeistofdicht zijn.

8.2.4
De afvoerpunten van de opslagruimte moeten door middel van goed sluitende deksels gesloten worden gehouden, behoudens tijdens het ledigen ervan.

8.2.5
De opslagruimte mag niet zijn voorzien van een overstort (noodoverloop).

8.2.6
Het terrein van de inrichting mag niet worden bevloeid of op andere wijze van een laag mest of gier worden voorzien, behoudens bij het bemesten van grond volgens de normale bemestingspraktijk.

8.2.7
Transport van dunne mest en gier moeten plaatsvinden in volledig gesloten tankwagens.

8.3 Behandeling en bewaring vaste mest

8.3.1
Vaste mest, compost en organisch afval moeten zijn opgeslagen op een mestdichte mestplaat, die is voorzien van een opstaande rand of een gelijkwaardige voorziening.

8.3.2
Uitzakkend vocht en verontreinigd regenwater mogen niet op of in de bodem terechtkomen. Dit vocht moet door middel van een gesloten, mestdichte riolering worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.

8.3.3
Vaste mest, compost en organisch afval moet zijn opgeslagen op tenminste 100 m afstand van een bebouwde kom of 50 m van een woning van derden of een gevoelig object.

8.3.4
Transport van vaste mest moet geschieden in daarvoor geschikte transportmiddelen die op correcte wijze moeten zijn beladen.

8.4 Opslag van veevoeder in een silo

8.4.1
Iedere silo alsmede zijn ondersteunende constructie, moet zodanig zijn geconstrueerd dat alle bij normaal gebruik optredende krachten veilig en zonder blijvende of ontoelaatbare vervorming kunnen worden opgenomen. De silo moet stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering.

8.4.2
Hinderlijke stofverspreiding bij het vullen van silo's moet worden voorkomen door het opvangen van het via de ontluchting ontwijkende stof.

8.5 Koelinstallatie

8.5.1
De koelinstallatie moet altijd bereikbaar zijn voor bediening, inspectie en onderhoud.

9 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT METAAL

9.1 Lassen van metalen

9.1.1
Ten behoeve van het doelmatig verspreiden van emissies naar de buitenlucht, moet voor zover het afgezogen lasrook vanwege het lassen met metalen betreft, die naar de buitenlucht wordt afgevoerd, bovendaks en omhoog gericht worden afgevoerd.

9.1.2
Laskabelisolaties moeten regelmatig, doch ten minste eenmaal per maand, worden gecontroleerd op slijtage. Defecte laskabels moeten worden vervangen of worden gerepareerd.

9.1.3
Ter voorkoming van lichthinder buiten de inrichting moet de plaats waar laswerkzaamheden plaatsvinden, worden afgeschermd met bijvoorbeeld schotten, schermen of gordijnen.

9.1.4
Binnen een straal van 5 m van las- en snijwerkzaamheden mogen zich geen licht ontvlambare (vloei)stoffen of brandgevaarlijke stoffen bevinden.

10 OPSLAG VAN GEVAARLIJKE STOFFEN IN VERPAKKING GEEN VUURWERK, VASTE KUNSTMEST E. A. ONTPLOFB STOF

10.1 Opslag van vloeibare bodembedreigende stoffen in verpakking

10.1.1
Diergeneesmiddelen en smeerolie moeten worden bewaard in goed gesloten verpakking.

10.1.2
Lege, niet gereinigde verpakking moet worden behandeld als volle.

Toelichting:
Voor de bepaling van de opvangcapaciteit van een vloeistofdichte bak hoeft de opslagcapaciteit van de niet gereinigde verpakking niet meegerekend te worden.

10.1.3
In de inrichting moet nabij de opslag van vloeistoffen in verpakking, voor de aard van de opgeslagen stoffen geschikt materiaal aanwezig zijn om gemorste of gelekte stoffen te neutraliseren, indien nodig te absorberen en op te nemen.
Gemorste vloeistoffen moeten zonodig worden geneutraliseerd. Zij moeten onmiddellijk worden opgenomen en behandeld als omschreven onder het hoofdstuk gevaarlijke stoffen. De opgenomen gemorste (vloei)stof moet worden opgeslagen in daarvoor bestemde, voor de aard van de stof geschikte, gesloten verpakking.

Toelichting:
Als absorberend materiaal kan worden gebruikt perlite of vermiculite.

10.2 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen, kernvoorschriften

10.2.1
In de inrichting mogen maximaal de volgende verpakte gevaarlijke stoffen aanwezig zijn:
5 kg en 5liter diergeneesmiddelen;
60 liter smeerolie.

10.2.2
De binnen de inrichting aanwezige verpakte gevaarlijke stoffen dienen te worden opgeslagen overeenkomstig hoofdstukken 3.1 (behoudens voorschrift 3.1.6), 3.3, 3.4, 3.9, 3.11 t/m 3.15, 3.23 van de PGS 15.

10.2.3
Binnen de inrichting dient voor wat betreft vakbekwaamheid en de aanwezigheid van een journaal te worden voldaan aan de eisen uit hoofdstukken 3.17 en 3.18 van de PGS 15.

10.2.4
Binnen de inrichting dient een intern noodplan aanwezig te zijn welke voldoet aan de eisen uit hoofdstuk 3.19 van de PGS 15.

10.3 Voorzieningen, opslag verpakte gevaarlijke stoffen

10.3.1
Een brandveiligheidsopslagkast dient te voldoen aan de eisen uit hoofdstuk 3.10 van de PGS 15 en te worden opgesteld, ingericht en gebruikt overeenkomstig bijlage 4 van de PGS 15.

10.3.2
Een inpandige opslagvoorziening voor verpakte gevaarlijke stoffen moet zijn geconstrueerd, uitgevoerd en worden gebruikt overeenkomstig hoofdstukken 3.2.1, 3.2.3, 3.2.4 en 3.21 van de PGS 15.

10.3.3
Een uitpandige opslagvoorziening voor verpakte gevaarlijke stoffen moet zijn geconstrueerd, uitgevoerd en worden gebruikt overeenkomstig hoofdstukken 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.8, 3.20 en 3.21 van de PGS 15.

10.3.4
Lege, ongereinigde verpakkingen van gevaarlijke stoffen moeten worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften voor volle verpakkingen van gevaarlijke stoffen van deze vergunning.

11 OPSLAAN VAN STOFFEN IN OPSLAGTANKS

11.1 Opslag van aardolieproducten (Klasse K3) tot 150 m3 in bovengrondse tanks

11.1.1
Een tank met een inhoud van ten hoogste 5.000 liter kan zonder vulleiding met overvulbeveiliging zijn uitgevoerd.
Een dergelijke tank dient te worden gevuld met een vulpistool dat is voorzien van een automatisch afslagmechanisme. Het pistool waarmee de tank wordt gevuld mag niet zijn voorzien van een vastzetmechanisme.

Een tank, opvangvoorziening, leidingen en appendages moeten voldoen aan PGS 30, van welke richtlijn de artikelen 4.1.2, 4.1.5, 4.2.6, 4.2.10 en 4.3.1 niet van toepassing zijn op een bovengrondse tank die is opgericht voor 1 oktober 2000.
Dit voorschrift staat in de volgende paragraaf. Deze en volgende paragraven op elkaar afstemmen, alleen opnemen wat nodig is.

11.1.2
Op een tank die inpandig is gesitueerd zijn de voorschriften 4.8.1 tot en met 4.8.6 uit de richtlijn PGS 30 eveneens van toepassing.

11.1.3
Het vullen en leegzuigen van een tank bestemd voor de opslag van afgewerkte olie moet zonder morsen geschieden. Het vulpunt en de aansluiting voor het leegzuigen moeten elk zijn opgesteld boven een lekbak met een oppervlak van ten minste 0,25 m^2, die bestand is tegen afgewerkte olie. De lekbak moet zodanig zijn geplaatst of afgedekt dat zich geen (regen)water kan verzamelen. Indien het vulpunt in een gebouw gelegen is moet de vloer van de ruimte waarin het vulpunt gelegen is vloeistofdicht zijn uitgevoerd.

11.1.4
Bij het vulpunt van de tank voor de opslag van afgewerkte olie moeten voorzorgen worden genomen om verstopping van de leidingen te voorkomen. Het vulpunt moet afgesloten zijn wanneer het niet in gebruik is.

11.1.5
Een tank voor de opslag van afgewerkte olie moet minimaal éénmaal per jaar geheel worden geleegd.

12 AFLEVERINSTALLATIE DIESELOLIE / TANKPLAATS

12.1 Algemeen

12.1.1
Bij het afleveren van motorbrandstof aan een voertuig mag de motor van het voertuig niet in werking zijn.

12.1.2
Bij het afleveren van motorbrandstof aan een voertuig mag niet worden gerookt of open vuur aanwezig zijn.

12.1.3
Een afleverinstallatie moet zijn opgesteld op een afstand van ten minste 4 m van een afwateringssysteem (kolk, lijnafwatering e.d.) of een andere laaggelegen ruimte. Deze afstand geldt niet ten opzichte van afwateringssystemen die zijn aangesloten op een olieafscheider.

12.2 Constructie-eisen

12.2.1
Een tank voor het kleinschalig afleveren van brandstoffen aan motorvoertuigen moet zijn voorzien van een pomp. Afleveren door vrije val naar een lager gelegen afname(tank) is niet toegestaan. De aflevering uit de installatie mag geschieden met een handgedreven of elektrische pomp. Indien gebruik wordt gemaakt van een elektrische pomp, dan moet het afleverpistool zijn voorzien van een automatische afslag.

12.2.2
De elektrische installatie van een pomp kan zowel aan de pomp als bij een hoofdschakelaar worden uitgeschakeld. De schakelstanden zijn duidelijk zichtbaar.

12.2.3
Indien het ontluchtingspunt op een afleverpomp zich bevindt beneden het hoogste vloeistofniveau in de voorraadtank, dan moet de ontluchtingsleiding van de pomp worden teruggevoerd naar de bovenzijde van de tank.

12.3 Tankplaats

12.3.1
Bij kleinschalige aflevering van brandstoffen moet ter plaatse van het afleverpunt de opstelplaats van de voertuigen over een oppervlakte van ten minste 3 X 5 meter zijn voorzien van een aaneengesloten verharding (bijvoorbeeld stelconplaten of aaneengesloten bestrating), waarmee gedurende beperkte tijd het doordringen van gemorst product in de bodem wordt verhinderd.
Gemorst product moet met behulp van absorptiemateriaal zo spoedig mogelijk worden verwijderd, tenzij de verharding vloeistofdicht is uitgevoerd en een voorziening is getroffen waarbij het hemelwater via een olieafscheider wordt afgevoerd. In de nabijheid van het afleverpunt moet een daarop afgestemde hoeveelheid absorptiemateriaal in voorraad worden gehouden.

Toelichting:
Er is sprake van kleinschalige aflevering aan voertuigen wanneer wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:
- *aflevering vindt uitsluitend plaats aan voertuigen die niet bestemd zijn voor wegvervoer;*
- *aflevering vindt uitsluitend plaats aan voertuigen die bestemd zijn voor eigen bedrijfsmatig gebruik;*
- *de jaaromzet van de aflevering bedraagt ten hoogste 25.000 liter.*

BIJLAGE: BEGRIPPEN

** VOOR ZOVER EEN DIN-, NEN-, NEN-EN-, OF NEN-ISO-NORM, ...:
Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, CPR, PGS of NPR, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is -de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Alle onderstaande verklaringen en definities zijn van toepassing op de in de voorschriften gebruikte benamingen en termen, aangevuld met, dan wel in afwijking van de in NEN 5880 (Afval en afvalverwijdering, Algemene termen en definities) en de NEN 5884 (Afval en afvalverwerking, termen en definities voor bouw- en sloopafval) gegeven verklaringen en definities.

BESTELADRESSEN:
publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:
- overheidspublicaties zoals AI-bladen en CPR-richtlijnen bij:
SDU Service, afdeling Verkoop
Postbus 20014
2500 EA DEN HAAG
telefoon (070) 378 98 80
telefax (070) 378 97 83

- PGS-richtlijnen zijn digitaal verkrijgbaar via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl

- DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen bij:
Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop
Postbus 5059
2600 GB DELFT
telefoon (015) 269 03 91
telefax (015) 269 02 71
www.nen.nl

- BRL-richtlijnen bij:
KIWA Certificatie en Keuringen
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK
telefoon (070) 414 44 00
telefax (070) 414 44 20

- InfoMil is het informatiecentrum in Nederland over milieu wet- en regelgeving.
www.infomil.nl

ADR:
Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route.

BEDRIJFSRIOLERING:
Voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit de inrichting naar een openbare riolering of een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL:
Handeling in de vorm van controle of onderhoud van een voorziening of proces, om de kans op emissies of immissies te reduceren.

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING:
Een vloeistofkerende voorziening, een vloeistofdichte vloer of verharding of een andere doelmatige fysieke voorziening, ter voorkoming van immissies in de bodem.

BODEMINCIDENT:
Een incident waarvan op voorhand een redelijk vermoeden bestaat dat vrijgekomen stoffen de bodem zullen belasten, dan wel een incident waarna middels lekdetectie of anderszins is vastgesteld dat bodembelasting is opgetreden.

BODEMRISICO(CATEGORIE):
Typering van de kans op (en omvang van) een bodembelasting door een specifieke bedrijfsmatige activiteit.

BODEMRISICOCATEGORIE A:
Verwaarloosbaar bodemrisico.

CUR/PBV:
Stichting Civieltechnisch Centrum Uitvoering Research en Regelgeving / Projectbureau Plan Bodembeschermende Voorzieningen.

EMBALLAGE:
Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststof flessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en intermediate bulkcontainers (IBC's).

ENERGIEKOSTEN:
Alle kosten zoals vermeld op de eindafrekening van het energiebedrijf die samenhangen met het verkrijgen van aardgas, elektriciteit, warmte (uit een distributienet) en andere brandstoffen (stookolie, gasolie, diesel) voor de gebouwen, faciliteiten en processen in de inrichting, maar exclusief de kosten gemaakt voor brandstoffen voor motorvoertuigen.
Voor aardgas moet met name worden meegenomen basisprijs, brandstofheffing, calorische toeslag, energieheffing (regulerende energiebelasting), vastrecht en BTW.
Voor elektriciteit moet met name worden meegenomen de kosten voor normaaluren en laagtariefuren (is afhankelijk van kWh-verbruik), kW-tarief continu en piekuren (is afhankelijk van het opgestelde vermogen), brandstofkosten, transformatorverliezen, energieheffing, vastrecht en BTW.

FEESTDAGEN:
Feestdagen zoals gedefinieerd in de Algemene termijnenwet.

GELUIDBELASTING:
De etmaalwaarde van het equivalente geluidniveau.

GELUIDSNIVEAU IN DB(A):
Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989.

GEUROVERLAST:
- De geur wordt binnen een bepaald tijdbestek langdurig of herhaaldelijk in vleugen waargenomen.
- De geurbeleving wordt beoordeeld als negatief en de geur wordt daarbij als zwaar, eventueel als prikkelend of verstorend omschreven.
- De geur dient herkend te worden als een geur afkomstig van de inrichting en niet van andere bronnen uit de omgeving.

GEVAARLIJKE STOFFEN:
Indien sprake is van een opslag volgens CPR 15-1, 15-2, of 15-3:
Stof of preparaat dat bij of krachtens het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten is ingedeeld in een categorie als bedoeld in artikel 9.2.3.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer.

Indien sprake is van een opslag volgens PGS 15:

Gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

GEVOELIG OBJECT:
Dit begrip is gedefinieerd in het Besluit mestbassins milieubeheer.

GROND:
Dit begrip is gedefinieerd in het Bouwstoffenbesluit.

KLEINSCHALIGE AFLEVERING MOTORBRANDSTOFFEN:
Dit begrip is gedefinieerd in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) 30.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU (LAr,LT):
Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, bepaald in de loop van een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

MAXIMALE GELUIDNIVEAU (LAmax):
Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteocorrectieterm Cm. De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.

NEN:
Een door het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN) uitgegeven norm.

NEN 3011:
Veiligheidskleuren en -tekens in de werkomgeving en in de openbare ruimte.

NEN 3398:
Buitenriolering - Onderzoek en toestandsbeoordeling van objecten.

NEN 3399:
Buitenriolering - Classificatiesysteem bij visuele inspectie van objecten.

NEN 5740:
Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.

NEN-EN:
Een door het Comité Européen de Normalisation (CEN) opgestelde norm die door het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) als Nederlandse norm is aanvaard.

NEN-EN 671-3 :
Vaste brandblusinstallaties - Brandslangsystemen - Deel 3: Onderhoud van brandslanghaspels met vormvaste slang en brandslanginstallaties met plat-oprolbare slang.

NRB:
Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten, Informatiecentrum Milieuvergunningen (InfoMil).

NULSITUATIE:
De kwaliteit van de grond en het grondwater ter plaatse van de inrichting op het moment dat de bedrijfsactiviteiten zijn gestart.

PGS 15:
Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15, Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, Richtlijn voor brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 30:
Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 30, 'Vloeibare aardolieproducten, Buitenopslag in kleine installaties'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

SCIOS:
Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties. Meer informatie over SCIOS en de gecertificeerde bedrijven is te verkrijgen via internet: (http//www.scios.nl).

TERUGVERDIENTIJD:
De verhouding tussen het investeringsbedrag voor de maatregel na aftrek van eventuele subsidies en de jaarlijkse opbrengsten van de maatregel ten gevolge van de met de maatregel samenhangende energiebesparing en andere besparingen.
In geval van een investering in een installatie voorzien van afzonderlijke energiebesparende componenten moet in plaats van het totaalinvesteringsbedrag worden gerekend met de meerinvestering ten opzichte van een installatie zonder de energiebesparende componenten.
Voor de berekening van de financiële opbrengsten ten gevolge van de met de maatregel samenhangende energiebesparing moet worden gerekend met de op het moment van het besparingsonderzoek geldende kosten (tarieven) voor de betrokken inrichting. Er wordt geen rekening gehouden met de eventuele kosten van het (vervroegd) uit bedrijf nemen van een installatie en niet met rentekosten.

VISA:
Veiligheid Industriële Stookinstallaties voor het stoken van Aardgas.

VLG:
Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen.

VLOEISTOFDICHTE VOORZIENING:
Effectgerichte voorziening die waarborgt dat - onder voorwaarde van doelmatig onderhoud en adequate inspectie en/of bewaking - geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die voorziening kan komen.

VLOEISTOFKERENDE VOORZIENING:
Een voorziening die in staat is vrijgekomen stoffen zo lang te keren dat deze kunnen worden opgeruimd voordat indringing in de bodem plaats kan vinden.

WONING:
Een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning gebruik wordt of daartoe is bestemd.

VOORSCHRIFTEN behorende bij een oprichtingsvergunning op basis van de Wet milieubeheer voor een bedrijf met paarden, rundvee en schapen aan het adres Latestraat 13 te Netersel.

Aanvrager: A. J. Gompel
Latestraat 13
5534 AM Netersel

Behoort bij MILIEUVERGUNNING
van de Gemeente Bladel
d.d. 12-4-10 nr. 2009.082
Mij bekend,
J.W.G. van Bree
hoofd afdeling VROM

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMEEN 2
1.1 Gedragsvoorschriften 2
1.2 Registratie en onderzoeken 2
2 AFVALSTOFFEN 3
2.1 Afvalscheiding 3
2.2 Opslag van afvalstoffen 3
2.3 Aanvullende voorschriften opslag van afvalstoffen 4
2.4 Aanvullende voorschriften behandeling van afvalstoffen 4
3 ENERGIE 5
4 VERRUIMDE REIKWIJDTE 5
4.1 Registratie 5
5 GELUID 5
5.1 Algemeen 5
5.2 Aanvullende voorschriften transport, laden en lossen 5
6 BODEM 6
6.1 Doelvoorschriften 6
6.2 Aanvullende voorschriften voorzieningen 6
6.3 Aanvullende voorschriften preventiemaatregelen 6
6.4 Aanvullende voorschriften agrarisch 6
7 AGRARISCH AFVALWATER 7
7.1 Lozing bedrijfsafvalwater 7
7.2 Schrobwater stallen en paarden 7
8 HET HOUDEN VAN DIEREN 7
8.1 Algemeen 7
8.2 Behandeling en bewaring van drijfmest 8
8.3 Behandeling en bewaring vaste mest 9
8.4 Opslag van veevoeder in een silo 9
8.5 Koelinstallatie 9
9 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT METAAL 9
9.1 Lassen van metalen 9
10 OPSLAG VAN GEVAARLIJKE STOFFEN IN VERPAKKING GEEN VUURWERK, VASTE KUNSTMEST E. A. ONTPLOFB STOF 10
10.1 Opslag van vloeibare bodembedreigende stoffen in verpakking 10
10.2 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen, kernvoorschriften 10
10.3 Voorzieningen, opslag verpakte gevaarlijke stoffen 10
11 OPSLAAN VAN STOFFEN IN OPSLAGTANKS 11
11.1 Opslag van aardolieproducten (Klasse K3) tot 150 m3 in bovengrondse tanks 11
12 AFLEVERINSTALLATIE DIESELOLIE / TANKPLAATS 11
12.1 Algemeen 11
12.2 Constructie-eisen 12
12.3 Tankplaats 12
BIJLAGE: BEGRIPPEN 13

VOORSCHRIFTEN

1 ALGEMEEN

1.1 Gedragsvoorschriften

1.1.1
De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.

1.1.2
Alle binnen de inrichting aanwezige machines, installaties en voorzieningen moeten overzichtelijk zijn opgesteld en altijd goed bereikbaar zijn.

1.1.3
Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ongedierte moet worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

1.1.4
De in de inrichting aangebrachte of gebruikte verlichting moet zodanig zijn afgeschermd dat geen directe lichtstraling buiten de inrichting waarneembaar is.

1.1.5
Installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, moeten zijn verwijderd tenzij deze in een goede staat van onderhoud verkeren.

1.1.6
In geval van een langdurige onderbreking van de werkzaamheden (langer dan 6 maanden), bij bedrijfsbeëindiging of bij een faillissement moeten alle in de inrichting aanwezige afvalstoffen c.q. gevaarlijke (afval)stoffen volgens de hierop van toepassing zijnde wet- en regelgeving worden afgevoerd.

1.1.7
Onderhoudswerkzaamheden, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat deze buiten de inrichting nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, dan wel dat hiervan in de omgeving meer nadelige gevolgen voor het milieu worden ondervonden dan uit de normale bedrijfsvoering voortvloeit moeten ten minste 7 dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag worden gemeld.

1.1.8
Klachten van derden en de actie die door de vergunninghouder is ondernomen om de bron van de klachten te onderzoeken en eventueel weg te nemen, moeten worden geregistreerd.

1.1.9
Indien uit de inhoud van keurings- en inspectierapporten blijkt dat gevaar voor verontreiniging dreigt, moet direct het bevoegd gezag daarvan in kennis worden gesteld.

1.2 Registratie en onderzoeken

1.2.1
In de inrichting moet een centraal registratiesysteem aanwezig zijn waarin informatie omtrent onderhoud, metingen, keuringen, controles en gegevens van relevante milieu-onderzoeken worden bijgehouden. In het registratiesysteem moet ten minste de volgende informatie zijn opgenomen:
- de schriftelijke instructies voor het personeel;
- de resultaten van in de inrichting uitgevoerde milieucontroles, keuringen, inspecties, metingen, registraties en onderzoeken (zoals keuringen van brandblusmiddelen, visuele inspectie van bodembeschermende voorzieningen, keuringen van tanks, keuringen van stookinstallaties, etc);

- meldingen van ongewone voorvallen, die van invloed zijn op het milieu, met vermelding van datum, tijdstip en de genomen maatregelen;
- afgiftebewijzen van (gevaarlijke) afvalstoffen;
- registratie van het energie- en waterverbruik;
- registratie van klachten van derden omtrent milieu-aspecten en daarop ondernomen acties;
- een afschrift van de vigerende milieuvergunning(en) met bijbehorende voorschriften en meldingen;
- het advies van de brandweercommandant ten aanzien van aan te brengen blusmiddelen en brandwerende voorzieningen.

1.2.2
De in het vorig voorschrift bedoelde informatie moet in ieder geval tot aan het beschikbaar zijn van de resultaten van de eerst volgende meting, keuring, controle of analyse, maar ten minste gedurende 5 jaar in de inrichting worden bewaard en ter inzage gehouden voor de daartoe bevoegde ambtenaren.

2 AFVALSTOFFEN

2.1 Afvalscheiding

2.1.1
Vergunninghouder is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf af te voeren:
- de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen, onderling en van andere afvalstoffen;
- papier en karton;
- huishoudelijk afval;
- G.F.T.;
- glas;
- kadavers;
- landbouwplastic/wikkelfolie;
- afgewerkte olie;
- diergeneesmiddelen;
- overig bedrijfsafval.

2.1.2
Gebruikte poetsdoeken, absorptiematerialen en overige gevaarlijke afvalstoffen, die vrijkomen bij onderhoudswerkzaamheden en bij het verwijderen van gemorste dieselolie, smeerolie en hydraulische olie, dienen te worden bewaard in vloeistofdichte en afgesloten emballage die bestand is tegen inwerking van de betreffende afvalstoffen.

2.2 Opslag van afvalstoffen

2.2.1
De op- en overslag en het transport van afvalstoffen moet zodanig plaatsvinden dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden. Mocht onverhoopt toch verontreiniging van het openbaar terrein rond de inrichting plaatsvinden, dan moeten direct maatregelen worden getroffen om deze verontreiniging te verwijderen.

2.2.2
De verpakking van gevaarlijk afval moet zodanig zijn dat:
a. niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
b. het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
c. deze tegen normale behandeling bestand is;
d. deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.

2.2.3
Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.

2.2.4
De termijn van opslag van afvalstoffen mag maximaal één jaar bedragen. In afwijking hiervan mag de termijn van opslag van afvalstoffen maximaal drie jaar bedragen indien de vergunninghouder ten genoegen van het bevoegd gezag aantoont dat de opslag van afvalstoffen gevolgd wordt door nuttige toepassing van afvalstoffen.

2.3 Aanvullende voorschriften opslag van afvalstoffen

2.3.1
Het bewaren van afvalstoffen moet op ordelijke en nette wijze plaatsvinden. Van de afvalstoffen afkomstige geur mag zich niet buiten de inrichting kunnen verspreiden.

2.3.2
Vloeibare afvalstoffen in emballage moeten zijn geplaatst op een vloeistofdichte vloer of in een vloeistofdichte lekbak in het bebouwde deel van de inrichting.

2.3.3
Een vloeistofdichte lekbak moet, indien het (licht) ontvlambare vloeistoffen betreft, de gehele inhoud van de totale hoeveelheid opgeslagen vloeistoffen kunnen bevatten. In de overige gevallen moet de bak een inhoud hebben van ten minste de grootste verpakkingseenheid vermeerderd met 10% van de inhoud van de overige emballage.

2.3.4
Boven een vloeistofdichte lekbak met vloeibare afvalstoffen in emballage moet, indien deze buiten het bebouwde deel van de inrichting ligt, een afdak aanwezig zijn. Het afdak moet zo groot zijn dat regenwater niet binnen de vloeistofdichte lekbak kan komen.

2.3.5
Verontreinigde emballage moet worden behandeld als gevulde emballage. Voor de bepaling van de opvangcapaciteit van een vloeistofdichte bak hoeft de opslagcapaciteit van de verontreinigde emballage niet meegerekend te worden.

2.4 Aanvullende voorschriften behandeling van afvalstoffen

2.4.1
Het vervoer van het afval van de plaats van ontstaan/verzamelen in de inrichting naar de afvalcontainer(s) moet zodanig plaatsvinden, dat zich geen afval in de omgeving kan verspreiden.

2.4.2
Gemorste vaste gevaarlijke afvalstoffen moeten direct worden opgeruimd en worden opgeslagen in een daarvoor bestemde container van doelmatig materiaal of in daarvoor bestemde doelmatige emballage.

2.4.3
In de inrichting moet nabij de opslag van (vloeibaar) gevaarlijk afval, voor de aard van de opgeslagen stoffen geschikt materiaal aanwezig zijn om gemorste of gelekte stoffen te neutraliseren, indien nodig te absorberen en op te nemen.
Gemorste gevaarlijke afvalstoffen moeten zonodig worden geneutraliseerd. Zij moeten onmiddellijk worden opgenomen en behandeld als omschreven onder het hoofdstuk gevaarlijke stoffen. De opgenomen gemorste (vloei)stof moet worden opgeslagen in daarvoor bestemde, voor de aard van de stof geschikte, gesloten emballage.

Toelichting:
Als absorberend materiaal kan worden gebruikt perlite of vermiculite.

3 ENERGIE

3.1.1
Het jaarlijks energieverbruik moet worden geregistreerd. Er kan worden volstaan met het bewaren van de energienota's. De vergunninghouder houdt deze gegevens vijf jaar in het bedrijf ter inzage voor het bevoegd gezag.

Toelichting
Deze registratie mag eventueel gecombineerd worden met het centraal registratiesysteem.

4 VERRUIMDE REIKWIJDTE

4.1 Registratie

4.1.1
Vergunninghoudster moet de jaarrekening van het waterverbruik binnen de inrichting bewaren. De gegevens moeten naar herkomst (drinkwater) worden geregistreerd (in m^3).

5 GELUID

5.1 Algemeen

5.1.1
Het meten en berekenen van de geluidsniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.

5.1.2
Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de gevel van een woning en op 50 meter van de inrichtingsgrens niet meer bedragen dan:
- 40 dB(A) op 1,5 m hoogte in de uren gelegen tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 35 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 30 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 23.00 en 07.00 uur.

5.1.3
Het maximale geluidsniveau LAmax veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de gevel van een woning en op 50 meter van de inrichtingsgrens niet meer bedragen dan
- 70 dB(A) op 1,5 m hoogte in de uren gelegen tussen 07.00 en 19.00 uur;
- 65 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 19.00 en 23.00 uur;
- 60 dB(A) op 5m hoogte in de uren gelegen tussen 23.00 en 07.00 uur.

5.2 Aanvullende voorschriften transport, laden en lossen

5.2.1
Het in deze vergunning met betrekking tot het maximale geluidniveau gestelde is niet van toepassing op het laden of het lossen ten behoeve van de inrichting voor zover dit plaatsvindt tussen 07.00 uur en 19.00 uur.

Toelichting:
Onder laad- en losactiviteiten worden ook aanverwante activiteiten verstaan zoals het op en van het terrein van de inrichting rijden, het slaan van autoportieren, het starten en wegrijden van de voertuigen. Het rijden van interne transportmiddelen, zoals vorkheftrucks, met als doel op- en overslag van goederen wordt niet gerekend onder laad- en losactiviteiten.

5.2.2
Gedurende het laden of het lossen mag de motor van het voertuig waarin wordt geladen of waaruit wordt gelost niet in werking zijn tenzij het in werking zijn van de motor noodzakelijk is voor het laden en het lossen.

5.2.3
Het laden en lossen van goederen mag uitsluitend plaatsvinden op het terrein van de inrichting.

6 BODEM

6.1 Doelvoorschriften

6.1.1
Het bodemrisico van opslag van bodembedreigende stoffen en het afleveren van mest en dieselolie moet door het treffen van doelmatige maatregelen en voorzieningen voldoen aan bodemrisicocategorie A zoals gedefinieerd in de NRB.

6.2 Aanvullende voorschriften voorzieningen

6.2.1
Een vloeistofdichte lekbak moet de bak een inhoud hebben van ten minste de grootste verpakkingseenheid vermeerderd met 10% van de inhoud van de overige emballage.

6.3 Aanvullende voorschriften preventiemaatregelen

6.3.1
Vergunninghouder dient lekkages te verhelpen en morsingen op te ruimen ongeacht de zwaarte van de getroffen voorzieningen (good housekeeping).

6.3.2
Gemorste bodembedreigende vloeistoffen als oliën, vetten en chemicaliën moeten direct worden opgeruimd. Hiertoe moeten absorptiemateriaal en neutraliserende stoffen in voldoende mate en gebruiksgereed aanwezig zijn. Gebruikte absorptie- of neutralisatiemiddelen moeten worden bewaard en afgevoerd als gevaarlijk afval.

6.4 Aanvullende voorschriften agrarisch

6.4.1
Stoffen moeten zodanig worden bewaard en gebruikt dat geen verontreiniging van de bodem optreedt.

6.4.2
De gedeelten van de inrichting waar tengevolge van de bedrijfsvoering voor het milieu schadelijke (vloei)stoffen op of in de bodem kunnen komen, moeten zijn voorzien van een vloer die bestand is tegen die (vloei)stoffen. De vloer moet zodanig zijn uitgevoerd dat (vloei)stoffen of verontreinigd hemelwater niet in de bodem en/of het oppervlaktewater kunnen geraken.

6.4.3
Het is verboden vloeistoffen definitief op of in de bodem te brengen.

Toelichting:
Oppervlaktewater, hemelwater of drinkwater zijn hiervan uitgezonderd, indien daaraan geen verontreinigende stoffen zijn toegevoegd, de concentratie verontreinigende stoffen niet door

een bewerking van water is toegenomen en indien daaraan geen warmte is toegevoegd.

6.4.4
Een riolering voor de afvoer van afvalwater of verontreinigend hemelwater moet vloeistofdicht en bestand zijn tegen de daarvoor afgevoerde (vloei)stoffen.

7 AGRARISCH AFVALWATER

7.1 Lozing bedrijfsafvalwater

7.1.1
In het openbaar riool mag geen bedrijfsafvalwater worden gebracht dat:
a. Grove of snel bezinkende afvalstoffen bevat;
b. Bedrijfsafvalstoffen bevat die door apparatuur zijn versneden of vermalen;
c. Stankoverlast buiten de inrichting veroorzaakt;
d. Stoffen bevat die brand- of explosiegevaar kunnen opleveren.

7.1.2
Bedrijfsafvalwater mag slechts in het openbaar riool worden gebracht, indien door de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid ervan:
a. De doelmatige werking van een openbaar riool, een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk of de bij een zodanig openbaar riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur niet wordt belemmerd;
b. De verwerking van slib, verwijderd uit een openbaar riool of een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk niet wordt belemmerd, en
c. De nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater worden beperkt.

7.1.3
Behoudens voor zover anders is bepaald in deze vergunning mogen gevaarlijke afvalstoffen, zoals genoemd in de Eural, niet in de riolering worden gebracht.

7.2 Schrobwater stallen en paarden

7.2.1
Het waterverbruik moet worden beperkt. Hiertoe moet, tenzij dit om technische of organisatorische redenen niet mogelijk is, gebruik worden gemaakt van een hogedrukreiniger.

7.2.2
Schrobwater afkomstig van het schoonspuiten van stallen en paarden moet worden afgevoerd naar de mestput.

8 HET HOUDEN VAN DIEREN

8.1 Algemeen

8.1.1
In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren aanwezig zijn:

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren
1	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	13
1	Paarden in opfok (jonger dan 3 jaar	12
2	Volwassen paarden (ouder dan 3 jaar)	18
3	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	20
3	Schapen ouder dan 1 jaar, incl. lammeren tot 45 kg	216

8.1.2
Dierlijk afval mag niet op het terrein van de inrichting worden begraven.

Het afval moet zo spoedig mogelijk, volgens de bij of krachtens het Besluit dierlijke bijproducten en de Regeling dierlijke bijproducten gestelde regels, uit de inrichting worden verwijderd. Het bewaren van dierlijk afval, in afwachting van afvoer naar een destructiebedrijf, moet zodanig geschieden dat geen geurhinder optreedt, het aantrekken van ongedierte wordt voorkomen en geen vermenging met ander afval of materiaal optreedt. Verder mag het dierlijk afval geen visuele hinder veroorzaken.

8.1.3
Op het terrein van de inrichting mag geen mest worden verbrand.

8.1.4
Wanneer in de stallen dan wel op of bij het erf ongedierte (zoals ratten, muizen of insecten) voorkomt, moeten doelmatige bestrijdingsmaatregelen worden getroffen.

8.1.5
Ramen en deuren van stallen moeten gesloten worden gehouden voor zover ze geen functie hebben voor luchtinlaat of het doorlaten van personen, dieren, vaste mest of goederen.

8.2 Behandeling en bewaring van drijfmest

8.2.1
Het brengen van mest in de opslagruimte moet geschieden met een gesloten aanvoerleiding die zo dicht mogelijk bij de bodem van de opslagruimte uitmondt.

8.2.2
Mest moet worden opgeslagen in een afgedekte mestopslagruimte.
Indien de mestopslagruimte:
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht voor 1 juni 1987, moet de opslag mestdicht zijn;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht tussen 1 juni 1987 en 1 februari 1991, zijn de desbetreffende bepalingen van de Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins 1987 (BRM 1987) van toepassing;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en tot stand is gebracht tussen 1 februari 1991 en 1 maart 1994, zijn de desbetreffende bepalingen van de Bouwtechnische Richtlijnen Mestbassins 1990 (BRM 1990) van toepassing;
- geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en is of wordt opgericht na 1 maart 1994, zijn de desbetreffende bepalingen van de Richtlijnen Mestbassins 1992 (RM 1992) van toepassing;
- niet geheel of gedeeltelijk onder een stal is gelegen en is opgericht na 1 juni 1987, moet voldaan worden aan de voorschriften van het "Besluit mestbassins milieubeheer" (Staatsblad 1990, nr. 618) en is dit besluit van toepassing.

8.2.3
Dunne mest en gier (en eventueel schrob-en/of spoelwater uit de melkkamer/melktankruimte dat niet op de riolering is aangesloten) moet worden afgevoerd naar een hiertoe bestemde, vloeistofdichte opslagruimte (gierkelder, mengmestput, drijfmestput, mestbassin of opvangput). Leidingen voor het transport van dunne mest en gier moeten vloeistofdicht zijn.

8.2.4
De afvoerpunten van de opslagruimte moeten door middel van goed sluitende deksels gesloten worden gehouden, behoudens tijdens het ledigen ervan.

8.2.5
De opslagruimte mag niet zijn voorzien van een overstort (~~noodoverloop~~).

8.2.6
Het terrein van de inrichting mag niet worden bevloeid of op andere wijze van een laag mest of gier worden voorzien, behoudens bij het bemesten van grond volgens de normale bemestingspraktijk.

10.3.2
Een inpandige opslagvoorziening voor verpakte gevaarlijke stoffen moet zijn geconstrueerd, uitgevoerd en worden gebruikt overeenkomstig hoofdstukken 3.2.1, 3.2.3, 3.2.4 en 3.21 van de PGS 15.

10.3.3
Een uitpandige opslagvoorziening voor verpakte gevaarlijke stoffen moet zijn geconstrueerd, uitgevoerd en worden gebruikt overeenkomstig hoofdstukken 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.8, 3.20 en 3.21 van de PGS 15.

10.3.4
Lege, ongereinigde verpakkingen van gevaarlijke stoffen moeten worden opgeslagen overeenkomstig de voorschriften voor volle verpakkingen van gevaarlijke stoffen van deze vergunning.

11 OPSLAAN VAN STOFFEN IN OPSLAGTANKS

11.1 Opslag van aardolieproducten (Klasse K3) tot 150 m3 in bovengrondse tanks

11.1.1
Een tank met een inhoud van ten hoogste 5.000 liter kan zonder vulleiding met overvulbeveiliging zijn uitgevoerd.
Een dergelijke tank dient te worden gevuld met een vulpistool dat is voorzien van een automatisch afslagmechanisme. Het pistool waarmee de tank wordt gevuld mag niet zijn voorzien van een vastzetmechanisme.

Een tank, opvangvoorziening, leidingen en appendages moeten voldoen aan PGS 30, van welke richtlijn de artikelen 4.1.2, 4.1.5, 4.2.6, 4.2.10 en 4.3.1 niet van toepassing zijn op een bovengrondse tank die is opgericht voor 1 oktober 2000.
Dit voorschrift staat in de volgende paragraaf. Deze en volgende paragraven op elkaar afstemmen, alleen opnemen wat nodig is.

11.1.2
Op een tank die inpandig is gesitueerd zijn de voorschriften 4.8.1 tot en met 4.8.6 uit de richtlijn PGS 30 eveneens van toepassing.

11.1.3
Het vullen en leegzuigen van een tank bestemd voor de opslag van afgewerkte olie moet zonder morsen geschieden. Het vulpunt en de aansluiting voor het leegzuigen moeten elk zijn opgesteld boven een lekbak met een oppervlak van ten minste 0,25 m^2, die bestand is tegen afgewerkte olie. De lekbak moet zodanig zijn geplaatst of afgedekt dat zich geen (regen)water kan verzamelen. Indien het vulpunt in een gebouw gelegen is moet de vloer van de ruimte waarin het vulpunt gelegen is vloeistofdicht zijn uitgevoerd.

11.1.4
Bij het vulpunt van de tank voor de opslag van afgewerkte olie moeten voorzorgen worden genomen om verstopping van de leidingen te voorkomen. Het vulpunt moet afgesloten zijn wanneer het niet in gebruik is.

11.1.5
Een tank voor de opslag van afgewerkte olie moet minimaal éénmaal per jaar geheel worden geleegd.

12 AFLEVERINSTALLATIE DIESELOLIE / TANKPLAATS

12.1 Algemeen

12.1.1
Bij het afleveren van motorbrandstof aan een voertuig mag de motor van het voertuig niet in werking zijn.

12.1.2
Bij het afleveren van motorbrandstof aan een voertuig mag niet worden gerookt of open vuur aanwezig zijn.

12.1.3
Een afleverinstallatie moet zijn opgesteld op een afstand van ten minste 4 m van een afwateringssysteem (kolk, lijnafwatering e.d.) of een andere laaggelegen ruimte. Deze afstand geldt niet ten opzichte van afwateringssystemen die zijn aangesloten op een olieafscheider.

12.2 Constructie-eisen

12.2.1
Een tank voor het kleinschalig afleveren van brandstoffen aan motorvoertuigen moet zijn voorzien van een pomp. Afleveren door vrije val naar een lager gelegen afname(tank) is niet toegestaan. De aflevering uit de installatie mag geschieden met een handgedreven of elektrische pomp. Indien gebruik wordt gemaakt van een elektrische pomp, dan moet het afleverpistool zijn voorzien van een automatische afslag.

12.2.2
De elektrische installatie van een pomp kan zowel aan de pomp als bij een hoofdschakelaar worden uitgeschakeld. De schakelstanden zijn duidelijk zichtbaar.

12.2.3
Indien het ontluchtingspunt op een afleverpomp zich bevindt beneden het hoogste vloeistofniveau in de voorraadtank, dan moet de ontluchtingsleiding van de pomp worden teruggevoerd naar de bovenzijde van de tank.

12.3 Tankplaats

12.3.1
Bij kleinschalige aflevering van brandstoffen moet ter plaatse van het afleverpunt de opstelplaats van de voertuigen over een oppervlakte van ten minste 3 X 5 meter zijn voorzien van een aaneengesloten verharding (bijvoorbeeld stelconplaten of aaneengesloten bestrating), waarmee gedurende beperkte tijd het doordringen van gemorst product in de bodem wordt verhinderd.
Gemorst product moet met behulp van absorptiemateriaal zo spoedig mogelijk worden verwijderd, tenzij de verharding vloeistofdicht is uitgevoerd en een voorziening is getroffen waarbij het hemelwater via een olieafscheider wordt afgevoerd. In de nabijheid van het afleverpunt moet een daarop afgestemde hoeveelheid absorptiemateriaal in voorraad worden gehouden.

Toelichting:
Er is sprake van kleinschalige aflevering aan voertuigen wanneer wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden:
- *aflevering vindt uitsluitend plaats aan voertuigen die niet bestemd zijn voor wegvervoer;*
- *aflevering vindt uitsluitend plaats aan voertuigen die bestemd ~~zijn~~ voor eigen bedrijfsmatig gebruik;*
- *de jaaromzet van de aflevering bedraagt ten hoogste 25.000 liter.*

8.2.7
Transport van dunne mest en gier moeten plaatsvinden in volledig gesloten tankwagens.

8.3 Behandeling en bewaring vaste mest

8.3.1
Vaste mest, compost en organisch afval moeten zijn opgeslagen op een mestdichte mestplaat, die is voorzien van een opstaande rand of een gelijkwaardige voorziening.

8.3.2
Uitzakkend vocht en verontreinigd regenwater mogen niet op of in de bodem terechtkomen. Dit vocht moet door middel van een gesloten, mestdichte riolering worden afgevoerd naar een mestdichte opslagruimte.

8.3.3
Vaste mest, compost en organisch afval moet zijn opgeslagen op tenminste 100 m afstand van een bebouwde kom of 50 m van een woning van derden of een gevoelig object.

8.3.4
Transport van vaste mest moet geschieden in daarvoor geschikte transportmiddelen die op correcte wijze moeten zijn beladen.

8.4 Opslag van veevoeder in een silo

8.4.1
Iedere silo alsmede zijn ondersteunende constructie, moet zodanig zijn geconstrueerd dat alle bij normaal gebruik optredende krachten veilig en zonder blijvende of ontoelaatbare vervorming kunnen worden opgenomen. De silo moet stabiel staan opgesteld op een voldoende draagkrachtige fundering.

8.4.2
Hinderlijke stofverspreiding bij het vullen van silo's moet worden voorkomen door het opvangen van het via de ontluchting ontwijkende stof.

8.5 Koelinstallatie

8.5.1
De koelinstallatie moet altijd bereikbaar zijn voor bediening, inspectie en onderhoud.

9 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT METAAL

9.1 Lassen van metalen

9.1.1
Ten behoeve van het doelmatig verspreiden van emissies naar de buitenlucht, moet voor zover het afgezogen lasrook vanwege het lassen met metalen betreft, die naar de buitenlucht wordt afgevoerd, bovendaks en omhoog gericht worden afgevoerd.

9.1.2
Laskabelisolaties moeten regelmatig, doch ten minste eenmaal per maand, worden gecontroleerd op slijtage. Defecte laskabels moeten worden vervangen of worden gerepareerd.

9.1.3
Ter voorkoming van lichthinder buiten de inrichting moet de plaats waar laswerkzaamheden plaatsvinden, worden afgeschermd met bijvoorbeeld schotten, schermen of gordijnen.

9.1.4
Binnen een straal van 5 m van las- en snijwerkzaamheden mogen zich geen licht ontvlambare (vloei)stoffen of brandgevaarlijke stoffen bevinden.

10 OPSLAG VAN GEVAARLIJKE STOFFEN IN VERPAKKING GEEN VUURWERK, VASTE KUNSTMEST E. A. ONTPLOFB STOF

10.1 Opslag van vloeibare bodembedreigende stoffen in verpakking

10.1.1
Diergeneesmiddelen en smeerolie moeten worden bewaard in goed gesloten verpakking.

10.1.2
Lege, niet gereinigde verpakking moet worden behandeld als volle.

Toelichting:
Voor de bepaling van de opvangcapaciteit van een vloeistofdichte bak hoeft de opslagcapaciteit van de niet gereinigde verpakking niet meegerekend te worden.

10.1.3
In de inrichting moet nabij de opslag van vloeistoffen in verpakking, voor de aard van de opgeslagen stoffen geschikt materiaal aanwezig zijn om gemorste of gelekte stoffen te neutraliseren, indien nodig te absorberen en op te nemen.
Gemorste vloeistoffen moeten zonodig worden geneutraliseerd. Zij moeten onmiddellijk worden opgenomen en behandeld als omschreven onder het hoofdstuk gevaarlijke stoffen. De opgenomen gemorste (vloei)stof moet worden opgeslagen in daarvoor bestemde, voor de aard van de stof geschikte, gesloten verpakking.

Toelichting:
Als absorberend materiaal kan worden gebruikt perlite of vermiculite.

10.2 Opslag verpakte gevaarlijke stoffen, kernvoorschriften

10.2.1
In de inrichting mogen maximaal de volgende verpakte gevaarlijke stoffen aanwezig zijn:
5 kg en 5liter diergeneesmiddelen;
60 liter smeerolie.

10.2.2
De binnen de inrichting aanwezige verpakte gevaarlijke stoffen dienen te worden opgeslagen overeenkomstig hoofdstukken 3.1 (behoudens voorschrift 3.1.6), 3.3, 3.4, 3.9, 3.11 t/m 3.15, 3.23 van de PGS 15.

10.2.3
Binnen de inrichting dient voor wat betreft vakbekwaamheid en de aanwezigheid van een journaal te worden voldaan aan de eisen uit hoofdstukken 3.17 en 3.18 van de PGS 15.

10.2.4
Binnen de inrichting dient een intern noodplan aanwezig te zijn welke voldoet aan de eisen uit hoofdstuk 3.19 van de PGS 15.

10.3 Voorzieningen, opslag verpakte gevaarlijke stoffen

10.3.1
Een brandveiligheidsopslagkast dient te voldoen aan de eisen uit hoofdstuk 3.10 van de PGS 15 en te worden opgesteld, ingericht en gebruikt overeenkomstig bijlage 4 van de PGS 15.

BIJLAGE: BEGRIPPEN

** VOOR ZOVER EEN DIN-, NEN-, NEN-EN-, OF NEN-ISO-NORM, ...:
Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, CPR, PGS of NPR, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is -de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Alle onderstaande verklaringen en definities zijn van toepassing op de in de voorschriften gebruikte benamingen en termen, aangevuld met, dan wel in afwijking van de in NEN 5880 (Afval en afvalverwijdering, Algemene termen en definities) en de NEN 5884 (Afval en afvalverwerking, termen en definities voor bouw- en sloopafval) gegeven verklaringen en definities.

BESTELADRESSEN:
publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:
- overheidspublicaties zoals AI-bladen en CPR-richtlijnen bij:
SDU Service, afdeling Verkoop
Postbus 20014
2500 EA DEN HAAG
telefoon (070) 378 98 80
telefax (070) 378 97 83

- PGS-richtlijnen zijn digitaal verkrijgbaar via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl

- DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen bij:
Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop
Postbus 5059
2600 GB DELFT
telefoon (015) 269 03 91
telefax (015) 269 02 71
www.nen.nl

- BRL-richtlijnen bij:
KIWA Certificatie en Keuringen
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK
telefoon (070) 414 44 00
telefax (070) 414 44 20

- InfoMil is het informatiecentrum in Nederland over milieu wet- en regelgeving.
www.infomil.nl

ADR:
Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route.

BEDRIJFSRIOLERING:
Voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit de inrichting naar een openbare riolering of een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL:
Handeling in de vorm van controle of onderhoud van een voorziening of proces, om de kans op emissies of immissies te reduceren.

BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING:
Een vloeistofkerende voorziening, een vloeistofdichte vloer of verharding of een andere doelmatige fysieke voorziening, ter voorkoming van immissies in de bodem.

BODEMINCIDENT:
Een incident waarvan op voorhand een redelijk vermoeden bestaat dat vrijgekomen stoffen de bodem zullen belasten, dan wel een incident waarna middels lekdetectie of anderszins is vastgesteld dat bodembelasting is opgetreden.

BODEMRISICO(CATEGORIE):
Typering van de kans op (en omvang van) een bodembelasting door een specifieke bedrijfsmatige activiteit.

BODEMRISICOCATEGORIE A:
Verwaarloosbaar bodemrisico.

CUR/PBV:
Stichting Civieltechnisch Centrum Uitvoering Research en Regelgeving / Projectbureau Plan Bodembeschermende Voorzieningen.

EMBALLAGE:
Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststof flessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en intermediate bulkcontainers (IBC's).

ENERGIEKOSTEN:
Alle kosten zoals vermeld op de eindafrekening van het energiebedrijf die samenhangen met het verkrijgen van aardgas, elektriciteit, warmte (uit een distributienet) en andere brandstoffen (stookolie, gasolie, diesel) voor de gebouwen, faciliteiten en processen in de inrichting, maar exclusief de kosten gemaakt voor brandstoffen voor motorvoertuigen.
Voor aardgas moet met name worden meegenomen basisprijs, brandstofheffing, calorische toeslag, energieheffing (regulerende energiebelasting), vastrecht en BTW.
Voor elektriciteit moet met name worden meegenomen de kosten voor normaaluren en laagtariefuren (is afhankelijk van kWh-verbruik), kW-tarief continu en piekuren (is afhankelijk van het opgestelde vermogen), brandstofkosten, transformatorverliezen, energieheffing, vastrecht en BTW.

FEESTDAGEN:
Feestdagen zoals gedefinieerd in de Algemene termijnenwet.

GELUIDBELASTING:
De etmaalwaarde van het equivalente geluidniveau.

GELUIDSNIVEAU IN DB(A):
Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989.

GEUROVERLAST:
- De geur wordt binnen een bepaald tijdbestek langdurig of herhaaldelijk in vleugen waargenomen.
- De geurbeleving wordt beoordeeld als negatief en de geur wordt daarbij als zwaar, eventueel als prikkelend of verstorend omschreven.
- De geur dient herkend te worden als een geur afkomstig van de inrichting en niet van andere bronnen uit de omgeving.

GEVAARLIJKE STOFFEN:
Indien sprake is van een opslag volgens CPR 15-1, 15-2, of 15-3:
Stof of preparaat dat bij of krachtens het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten is ingedeeld in een categorie als bedoeld in artikel 9.2.3.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer.

Indien sprake is van een opslag volgens PGS 15:

Gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

GEVOELIG OBJECT:
Dit begrip is gedefinieerd in het Besluit mestbassins milieubeheer.

GROND:
Dit begrip is gedefinieerd in het Bouwstoffenbesluit.

KLEINSCHALIGE AFLEVERING MOTORBRANDSTOFFEN:
Dit begrip is gedefinieerd in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) 30.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU (LAr,LT):
Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, bepaald in de loop van een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

MAXIMALE GELUIDNIVEAU (LAmax):
Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteocorrectieterm Cm. De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.

NEN:
Een door het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN) uitgegeven norm.

NEN 3011:
Veiligheidskleuren en -tekens in de werkomgeving en in de openbare ruimte.

NEN 3398:
Buitenriolering - Onderzoek en toestandsbeoordeling van objecten.

NEN 3399:
Buitenriolering - Classificatiesysteem bij visuele inspectie van objecten.

NEN 5740:
Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.

NEN-EN:
Een door het Comité Européen de Normalisation (CEN) opgestelde norm die door het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) als Nederlandse norm is aanvaard.

NEN-EN 671-3 :
Vaste brandblusinstallaties - Brandslangsystemen - Deel 3: Onderhoud van brandslanghaspels met vormvaste slang en brandslanginstallaties met plat-oprolbare slang.

NRB:
Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten, Informatiecentrum Milieuvergunningen (InfoMil).

NULSITUATIE:
De kwaliteit van de grond en het grondwater ter plaatse van de inrichting op het moment dat de bedrijfsactiviteiten zijn gestart.

PGS 15:
Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15, Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, Richtlijn voor brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

PGS 30:
Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 30, 'Vloeibare aardolieproducten, Buitenopslag in kleine installaties'. Downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

SCIOS:
Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties. Meer informatie over SCIOS en de gecertificeerde bedrijven is te verkrijgen via internet: (http//www.scios.nl).

TERUGVERDIENTIJD:
De verhouding tussen het investeringsbedrag voor de maatregel na aftrek van eventuele subsidies en de jaarlijkse opbrengsten van de maatregel ten gevolge van de met de maatregel samenhangende energiebesparing en andere besparingen.
In geval van een investering in een installatie voorzien van afzonderlijke energiebesparende componenten moet in plaats van het totaalinvesteringsbedrag worden gerekend met de meerinvestering ten opzichte van een installatie zonder de energiebesparende componenten. Voor de berekening van de financiële opbrengsten ten gevolge van de met de maatregel samenhangende energiebesparing moet worden gerekend met de op het moment van het besparingsonderzoek geldende kosten (tarieven) voor de betrokken inrichting. Er wordt geen rekening gehouden met de eventuele kosten van het (vervroegd) uit bedrijf nemen van een installatie en niet met rentekosten.

VISA:
Veiligheid Industriële Stookinstallaties voor het stoken van Aardgas.

VLG:
Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen.

VLOEISTOFDICHTE VOORZIENING:
Effectgerichte voorziening die waarborgt dat - onder voorwaarde van doelmatig onderhoud en adequate inspectie en/of bewaking - geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die voorziening kan komen.

VLOEISTOFKERENDE VOORZIENING:
Een voorziening die in staat is vrijgekomen stoffen zo lang te keren dat deze kunnen worden opgeruimd voordat indringing in de bodem plaats kan vinden.

WONING:
Een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning gebruik wordt of daartoe is bestemd.

Bedrijfs overzicht / aantal dierplaatsen

omschrijving	stal 1	stal 2	stal 3	container	totaal
paarden ouder dan 3 jaar	13 stuks	18 stuks			31 stuks
paarden jonger dan 3 jaar	12 stuks				12 stuks
vrouwelijk jongvee			20 stuks		20 stuks
schapen ouder dan 1 jaar			216 stuks		216 stuks
vaste mest	18 m3	18 m3	66 m3	25 m3	127 m3
mestmest	120 m3				120 m3

Motoren e.d.

1	Dieseltank in lekbak v.z.v. handpomp	1200 ltr.
2	Smeerolie in lekbak	60 ltr.
3	Afgewerkte olie in lekbak	60 ltr.
4	Medicijnkoelkast	1,00 kw
5	Elektrisch handgereedschap	9,00 kw
6	Lasapparaat	5,00 kw
7	Compressor	2,20 kw
8	Loader	50,00 kw
9	voersilo	6 ton
10	solarium	1,50 kw
11	hogedrukreiniger	3,00 kw
12	zakgoed op pallet	800 kg
M	symbool voor motor ventilator Ø 630mm	0,7 kw
	erfverharding	
	riolering	
Ø50	sproeischuimblusser inhoud: 9 liter voor brandklasse A en B volgens NEN 2559	



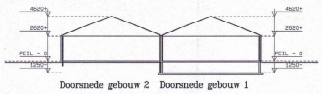
Doorsnede gebouw 2 Doorsnede gebouw 1

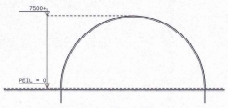
Doorsnede gebouw 3

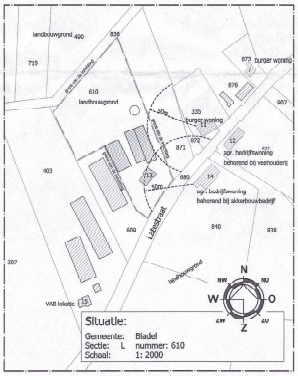

Situatie:
Gemeente: Bladel
Sectie: L nummer: 610
Schaal: 1: 2000

Behoort bij MILIEUVERGUNNING
van de Gemeente Bladel
d.d. 12-11-09 nr 2009.052
MILIEUBEHEER

handtekening aanvrager:
datum: 06-11-09

Van Dun Advies BV
J.W.G. van Broe
hoofd afdeling VHJM
Dorpsstraat 64 5145 TE Ulvenhout
Tel: (013) 519 94 58
Fax: (013) 519 97 27
www.vandunadvies.nl
info@vandunadvies.nl

IN OPDRACHT VAN	PROJECT	020904-04	WIJZIGINGEN
De heer A.J. van Gompel	GETEKEND	PVK/PK	1e 25-11-2009
Latestraat 13	SCHAAL	1: 200	2e
5554 AM NIETERSEL	BLAD	1-01	3e
TELEFOON 0497-386988	DATUM	21 aug 09	4e
TEKENING Milieuvergunning			
ONDERWERP Agrarisch bedrijf aan de Latestraat 13 te Netersel			

© Van Dun Advies BV

BOUWVERGUNNINGEN - MILIEUVERGUNNINGEN - BOUWBEGELEIDING - ADVISERING

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.



- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon	Reland B.V.
Inrichtingslocatie	Latestraat 13, 5534 AM Netersel

Activiteit

Omschrijving	2023.2777 Stikstofonderzoek Latestraat 13 te Netersel, Verschilberekening
Toelichting	Verschilberekening (referentiesituatie - beoogd + bouwfase)

Berekening

AERIUS kenmerk	RRUJm7P8XoTS
Datum berekening	23 juli 2024, 10:54
Rekenconfiguratie	OwN2000-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Referentiesituatie vergund 25-06-2003 - Referentie	2024	180,3 kg/j	135,5 kg/j
Beoogde situatie - Beoogd	2024	31,0 kg/j	117,1 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Referentiesituatie vergund 25-06-2003 - Referentie	0,47 mol/ha/j	2401280	Kempenland-West
Beoogde situatie - Beoogd	0,09 mol/ha/j	2401280	Kempenland-West
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	0,00 ha		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	654,31 ha		
Grootste toename	-		
Grootste afname	0,38 mol/ha/j		

Referentiesituatie vergund 25-06-2003 (Referentie), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Stal 1	90,2 kg/j	-
2 Landbouw | Stalemissies | Stal 2	90,0 kg/j	-
5 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele interne werktuigen	31,4 g/j	127,3 kg/j
6 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele externe bronnen	1,2 g/j	3,3 kg/j
7 Wonen en Werken | Woningen | Bedrijfswoning (CV-ketel)	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	77,5 g/j	1,3 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	38,0 m x 21,3 m x 3,6 m, 159 °
2 Gebouw 2	17,3 m x 13,0 m x 7,8 m, 34 °

Beoogde situatie (Beoogd), rekenjaar 2024

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Landbouw | Stalemissies | Stal 1	29,2 kg/j	-
4 Mobiele werktuigen | Landbouw | Mobiele interne werktuigen	27,2 g/j	74,2 kg/j
5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Mobiele externe bronnen	0,5 kg/j	19,6 kg/j
6 Wonen en Werken | Woningen | Bedrijfswoning (CV-ketel)	-	3,6 kg/j
Verkeersnetwerk	1,3 kg/j	19,6 kg/j

Gebouwen	Rekenmaat (LxBxH, oriëntatie)
1 Gebouw 1	38,0 m x 21,3 m x 3,6 m, 159 °
2 Gebouw 2	17,3 m x 13,0 m x 7,8 m, 34 °

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

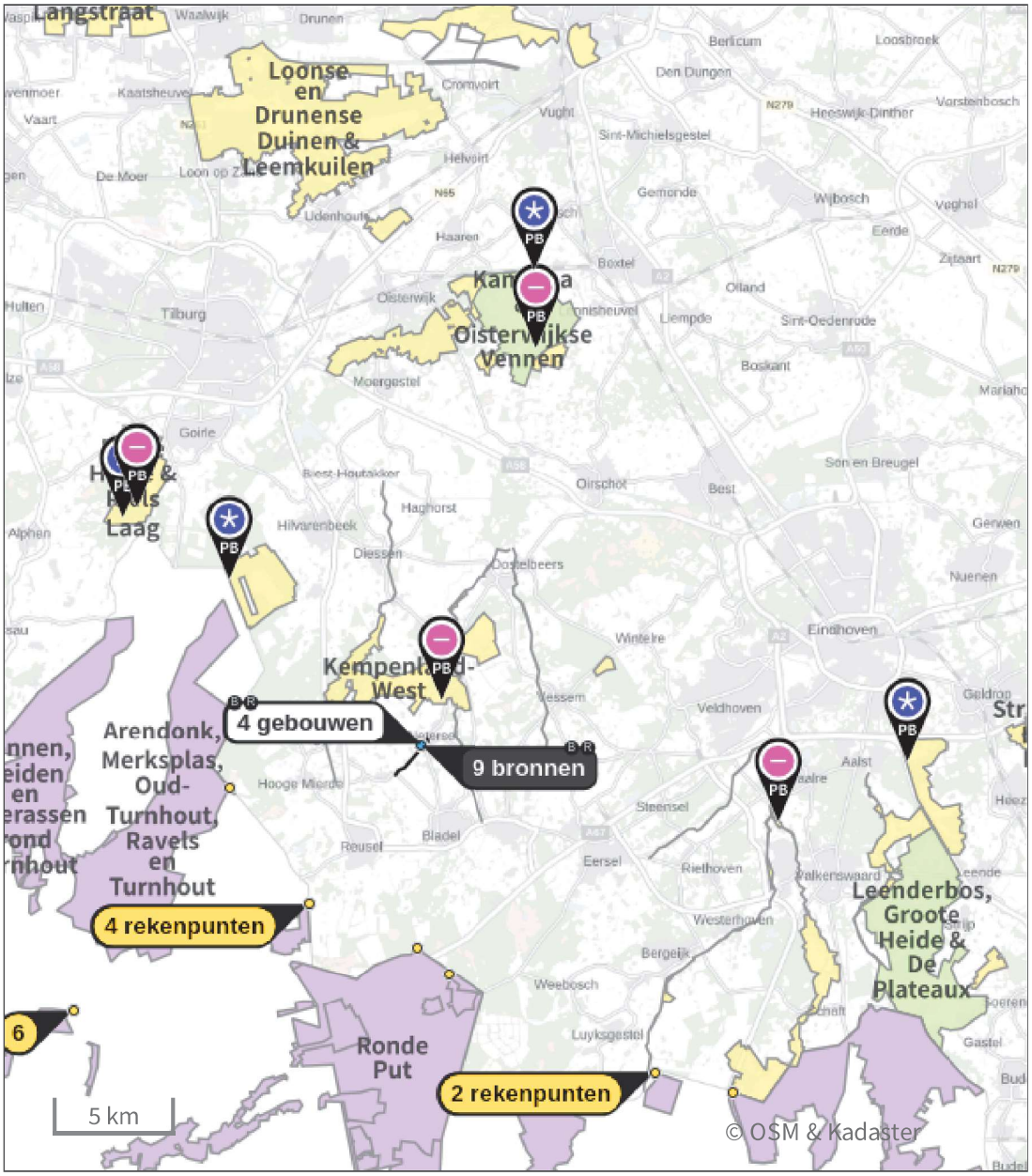

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Beoogde situatie" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	654,31	2.745,76	0,00	-	654,31	0,38

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Kempenland-West (135)	387,72	2.745,76	0,00	-	387,72	0,38
Kampina & Oisterwijkse Vennen (133)	252,67	2.327,93	0,00	-	252,67	0,01
Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux (136)	12,85	2.214,62	0,00	-	12,85	0,01
Regte Heide & Riels Laag (134)	1,08	2.580,36	0,00	-	1,08	0,01

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
9	Heesbossen, Vallei van Marke en Merkske en Ringven met valleigronden langs de Heerlese Loop (24 km)	X:117349 Y:380545	-
6	Bos- en heidegebieden ten oosten van Antwerpen (17 km)	X:126979 Y:367618	-
5	Hageven met Dommelvallei, Beverbeekse Heide, Warmbeek en Wateringen (17 km)	X:152317 Y:364982	-
7	Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamprooierbroek en Mariahof (20 km)	X:155768 Y:364131	-
8	Bovenloop van de Grote Nete met Zammelsbroek, Langdonken en Goor. (23 km)	X:144881 Y:355190	-
4	Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden (9 km)	X:143368 Y:369286	-0,01
1	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (7 km)	X:137230 Y:372337	-0,01
2	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (7 km)	X:133812 Y:377384	-0,02
3	Ronde Put (8 km)	X:141969 Y:370392	-0,02

Referentiesituatie vergund 25-06-2003, Rekenjaar 2024

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 1	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	90,2 kg/j
Locatie	X:142124 Y:379224	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	13	NH_3	5	-	65,0 kg/j
	K2.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; paarden in opfok (jonger dan 3 jaar))	Overig	12	NH_3	2,1	-	25,2 kg/j

2 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 2	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	90,0 kg/j
Locatie	X:142114 Y:379222	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	18	NH_3	5	-	90,0 kg/j

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (noordoostelijke richting)				NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:142308,49 Y:379325,41	Type scherm	-	-	NO_2	92,9 g/j
Lengte	597,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	14,5 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.622,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	12,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (zuidwestelijke richting)				NO_x	0,9 kg/j
Locatie	X:141643,75 Y:378512,91	Type scherm	-	-	NO_2	0,2 kg/j
Lengte	1.837,20 m	Hoogte	-	-	NH_3	62,9 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.621,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	12,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

5 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele interne werktuigen	NO_x	127,3 kg/j
		NH_3	31,4 g/j
Locatie	X:142094,04 Y:379254,69		
Oppervlakte	1,63 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Loader	Stage-II, 2002-2005, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	4183 l/j	365 u/j		NO_x	127,3 kg/j
					NH_3	31,4 g/j

6 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele externe bronnen	NO_x	3,3 kg/j
		NH_3	1,2 g/j
Locatie	X:142109,91 Y:379214,14		
Oppervlakte	0,28 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele externe voertuigen	Stage-II, 2002-2005, 75-560 kW, diesel, SCR: nee	161 l/j	12 u/j		NO_x	3,3 kg/j
					NH_3	1,2 g/j

7 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bedrijfswoning (CV-ketel)	Gebouw	Gebouw 2	NO_x	3,6 kg/j
		Uittreedhoogte	10,0 m		
Locatie	X:142122 Y:379185	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Beoogde situatie, Rekenjaar 2024

1 Landbouw | Stalemissies

Naam	Stal 1	Gebouw	Gebouw 1	NH_3	29,2 kg/j
Locatie	X:142124 Y:379224	Uittreedhoogte	1,5 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd	Warmteinhoud	0,000 MW		
Temporele variatie	Dierverblijven				

Diersoort	RAV-code - Omschrijving	BWL-code	Aantal dieren	Stof	Emissiefactor (kg/dier/j)	Reductie	Emissie
	K1.100 - overige huisvestingssystemen (Paarden; volwassen paarden (3 jaar en ouder))	Overig	3	NH_3	5	-	15,0 kg/j
	E2.100 - overige huisvestingssystemen niet-batterijhuisvesting (Kippen; legkippen en (groot-) ouderdieren van legrassen)	Overig	5	NH_3	0,315	-	1,6 kg/j
	C1.100 - overige huisvestingssystemen (Geiten; geiten ouder dan 1 jaar)	Overig	3	NH_3	1,9	-	5,7 kg/j
	Alpaca's	-	1	NH_3	2,1	-	2,1 kg/j
	D1.1.100 - overige huisvestingssystemen (Varkens; fokzeugen, inclusief biggen tot 25 kg; biggenopfok (gespeende biggen))	Overig	1	NH_3	0,69	-	0,7 kg/j
	A2.100 - overige huisvestingssystemen (Rundvee; zoogkoeien ouder dan 2 jaar)	Overig	1	NH_3	4,1	-	4,1 kg/j

2 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (noordoostelijke richting)				NO_x	6,8 kg/j
Locatie	X:142308,49 Y:379325,41	Type scherm	-	-	NO_2	1,2 kg/j
Lengte	597,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,2 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (normaal)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	730,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	365,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

3 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Wegverkeer (zuidwestelijke richting)				NO_x	12,8 kg/j
Locatie	X:141643,75 Y:378512,91	Type scherm	-	-	NO_2	2,9 kg/j
Lengte	1.837,20 m	Hoogte	-	-	NH_3	1,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	30.173,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	48,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	730,0 /jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	365,0 /jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar	0,0 %

4 Mobiele werktuigen | Landbouw

Naam	Mobiele interne werktuigen	NO_x	74,2 kg/j
		NH_3	27,2 g/j
Locatie	X:142094,04 Y:379254,69		
Oppervlakte	1,63 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Loader	Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee	3621 l/j	365 u/j		NO_x	74,2 kg/j
					NH_3	27,2 g/j

5 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Mobiele externe bronnen	NO_x	19,6 kg/j
		NH_3	0,5 kg/j
Locatie	X:142109,91 Y:379214,14		
Oppervlakte	0,28 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele externe voertuigen	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	141 l/j	12 u/j	8 l/j	NO_x	1,0 kg/j
					NH_3	33,8 g/j
Graafmachine (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	832 l/j	32 u/j	50 l/j	NO_x	4,6 kg/j
					NH_3	0,2 kg/j
Mobiele kraan 16-18 ton (Bouwfase)	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	281 l/j	40 u/j	17 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	67,4 g/j
Wals (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	317 l/j	32 u/j		NO_x	6,5 kg/j
					NH_3	2,4 g/j
Trilplaat (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	21 l/j	16 u/j		NO_x	0,5 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j
Shovel (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	318 l/j	40 u/j	19 l/j	NO_x	2,0 kg/j
					NH_3	76,3 g/j
Hoogwerker (bouwfase)	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	310 l/j	40 u/j	19 l/j	NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	74,4 g/j
Overige kleine machines	Stage-V, >= 2019 , <= 56 kW, diesel, SCR: nee	77 l/j	32 u/j		NO_x	1,7 kg/j
					NH_3	0,0 kg/j

6 Wonen en Werken | Woningen

Naam	Bedrijfswoning (CV-ketel)	Gebouw	Gebouw 2	NO_x	3,6 kg/j
		Uittreedhoogte	10,0 m		
Locatie	X:142122 Y:379185	Warmteinhoud	0,000 MW		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Continue Emissie				

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2023.2.1_20240702_c9370194cb
Database versie	2023.2.1_c9370194cb_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://link.aerius.nl/website

Bureau van Nierop

Bosbouw, Ecologie & Planologie

Quickscan flora en fauna

Latestraat 13, Netersel

Zorgboerderij De Hooiberg Bladel

Datum:	20 maart 2024
Project:	3969
Opdrachtgever:	Reland Adviseurs B.V.
Auteur:	Bureau van Nierop
	Bisschop Rijthoviusdreef 6A
	5561 TD Riethoven

Colofon

Projectnummer:	3969
Auteur:	L. van Hout, BSc.
Veldmedewerker:	L. van Hout, BSc.

Copyright:	Bureau van Nierop & Reland Adviseurs B.V. 2024
Redactie en eindcontrole:	K. van Tongeren, MSc.
Autorisatie:	ir. L.J.A.M. van Nierop
	mr W.P. Burgers

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bureau van Nierop en Reland Adviseurs B.V.

Bureau van Nierop B.V.

Bosbouw, Ecologie en Planologie

Bisschop Rijthoviusdreef 6a

5561 TD Riethoven

Telefoon: 0497 - 535 400

Email: info@bureauvannierop.nl

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 5

1.1 AANLEIDING 5
1.2 DOEL ONDERZOEK 5
1.3 OPBOUW RAPPORT 5

HOOFDSTUK 2 WETTELIJK KADER 6

2.1 GEBIEDSBESCHERMING 6
2.1.1 Natura 2000 6
2.1.2 NNN 6
2.2 SOORTENBESCHERMING 6

HOOFDSTUK 3 PLANGEBIED EN INGREEP 9

3.1 HUIDIGE SITUATIE 9
3.2 VOORGENOMEN INGREEP 11

HOOFDSTUK 4 BEOORDELING BESCHERMDE GEBIEDEN 12

4.1 NATURA 2000 12
4.1.1 Methode 12
4.1.2 Ligging 12
4.1.3 Effecten 12
4.1.4 Conclusie en vervolgstappen 13
4.2 NATIONAAL NATUURNETWERK 13
4.2.1 Methode 13
4.2.2 Ligging 13
4.2.3 Effecten 13
4.2.4 Conclusie en vervolgstappen 13
4.3 HOUTOPSTANDEN 14

HOOFDSTUK 5 VOORKOMEN BESCHERMDE SOORTEN 15

5.1 FLORA 15
5.2 VOGELS 15
5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN 16
5.4 VLEERMUIZEN 17
5.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN 18
5.6 VLINDERS EN LIBELLEN 19
5.7 OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN 20

HOOFDSTUK 6 EFFECTENBEOORDELING BESCHERMDE SOORTEN 21

6.1 FLORA 21
6.2 VOGELS 21
6.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN 21
6.4 VLEERMUIZEN 21
6.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN 22
6.6 VLINDERS EN LIBELLEN 22
6.7 OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN 22

HOOFDSTUK 7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 23

BIJLAGE 1 JAARROND BESCHERMDE VOGELS 25

BIJLAGE 2 GEGEVENS NDFF 26

BIJLAGE 3 FOTO'S ONDERZOEKSLOCATIE 32

Figurenlijst

Figuur 1 Stappenplan soortenbescherming 8
Figuur 2 Ligging onderzoekslocatie 9
Figuur 3 Luchtfoto onderzoekslocatie 10
Figuur 4 Terreintype van de onderzoekslocatie 11
Figuur 5 Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden 12
Figuur 6 Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuur Netwerk Nederland 13

Tabellenlijst

Tabel 1 De verbodsbepalingen uit de Omgevingswet 7
Tabel 2 Samenvatting van effecten en vervolgstappen per onderdeel 23

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor deze quickscan flora en fauna is het voornemen om het terrein aan de Latestraat 13 te Netersel her in te richten, waarbij er verschillende Tiny Houses worden ontwikkeld en een loods gesloopt wordt. Daarnaast worden er nieuwe elementen, als hagen en bomenrijen, toegevoegd aan het landschap. Deze rapportage behandelt of de gewenste maatregelen gevolgen hebben voor de aanwezige flora en fauna en of er beschermde soorten aanwezig zijn waarmee rekening moet worden gehouden.

1.2 Doel onderzoek

In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, werkzaamheden in natuurgebieden en ruimtelijke plannen zoals bijvoorbeeld bestemmingsplannen, is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en elementen. Er dient een potentie-inschatting gemaakt te worden van welke soorten in een gebied kunnen voorkomen, in combinatie met een toetsing aan de Omgevingswet. Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of in te schatten, of er binnen het plangebied planten- en/of diersoorten aanwezig zijn, die volgens de huidige wetgeving een beschermde status hebben. Ook dient er vastgesteld te worden of het plangebied in potentie geschikt is voor bepaalde soorten. Indien een planlocatie zich nabij een beschermd gebied bevindt, zoals nabij het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) of een Natura 2000- gebied, dient tevens te worden vastgesteld of de voorgenomen activiteiten een negatief effect kunnen hebben op het beschermde gebied. Ook dient te worden bepaald of de geplande ingreep een mogelijke afbreuk doet aan de werking van het NNN of de waarde van het gebied.

1.3 Opbouw rapport

- Hoofdstuk 2 omschrijft het wettelijke kader, hier wordt een korte toelichting gegeven op de natuurwetgeving, waarin soortenbescherming en gebiedsbescherming aan bod komen;
- In hoofdstuk 3 wordt de onderzoekslocatie beschreven. Hierbij wordt de huidige en de geplande situatie behandeld en de mogelijke effecten die optreden;
- Hoofdstuk 4 beschrijft de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000 gebieden en het Nationaal Natuurnetwerk en de mogelijke effecten erop. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de mogelijke effecten op de houtopstanden binnen de onderzoekslocatie;
- In hoofdstuk 5 wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten;
- Hoofdstuk 6 bestaat uit een effectenbeoordeling voor de beschermde soorten. Deze effecten worden getoetst aan de Omgevingswet;
- In hoofdstuk 7 is de conclusie opgenomen en worden aanbevelingen gedaan.

Hoofdstuk 2 Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijk ingrepen beschreven.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan. Deze wet vervangt de Wet natuurbescherming die sinds 2017 actief is geweest. Middels de Omgevingswet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd. De wet beschrijft niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan.

2.1 Gebiedsbescherming

De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn is geïmplementeerd in Omgevingswet, deze wet regelt o.a. de bescherming van Natura 2000 gebieden. In de onderstaande paragraaf wordt dit nader toegelicht. Daarnaast wordt in de daaropvolgende paragraaf het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) beschreven, deze maakt geen deel uit van de Omgevingswet. De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke omgevingsrecht (Barro).

2.1.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit Europees perspectief. Natura 2000 komt voort uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen.

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen door de Minister van LNV en komen voort uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Per gebied zijn doelstellingen geformuleerd welke zijn beschreven in een beheerplan. Onder de Omgevingswet dient voor elke Natura-2000 gebied een programma te worden vastgesteld. Onherroepelijke beheerplannen krijgen automatisch de status als programma.

2.1.2 NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het is een netwerk van bestaande en nieuwe aan te leggen natuurgebieden. De provincie is verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk.
Het netwerk helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde natuurgebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.
Grote delen van het NNN vallen samen met Natura 2000 gebieden. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst.

2.2 Soortenbescherming

Het natuurbeschermingsrecht kent drie beschermingsregimes voor soorten. Er is een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en eigen vereisten of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd. In tabel 1 staan de verbodsbepalingen voor de drie beschermingsregimes weergegeven.

De provincie is het bevoegd gezag voor vrijstelling en ontheffing verlening. In het geval van een omgevingsvergunningplichtige activiteit is voor de gemeente een procedurele rol

weggelegd. In de figuur 1 is een stappenplan opgenomen waarin inzichtelijk wordt gemaakt wanneer een activiteit zonder ontheffing kan worden uitgevoerd en wanneer een ontheffing verreisd is.

Tabel 1 De verbodsbepalingen uit de Omgevingswet

Bal Artikel 11.37	Bal Artikel 11.46	Bal Artikel 11.54
lid 1a Het is verboden in het wild levende vogels van soorten, als bedoelding artikel 1 van de vogelrichtlijn, opzettelijk te doden of te vangen.	**lid 1a** Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonnn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	**lid 1a** Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bjilage IX, onder A, opzettelijk te doden of te vangen.
lid 1b Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of beschadigen, of nestenvan vogels weg te nemen	**lid 1**b Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren	
lid 1c Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	**lid 1c** Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
lid 1d Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen	**lid 1d** Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.	**lid 1b** Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen
	lid 1e Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	**lid 1c** Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, ondel B, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

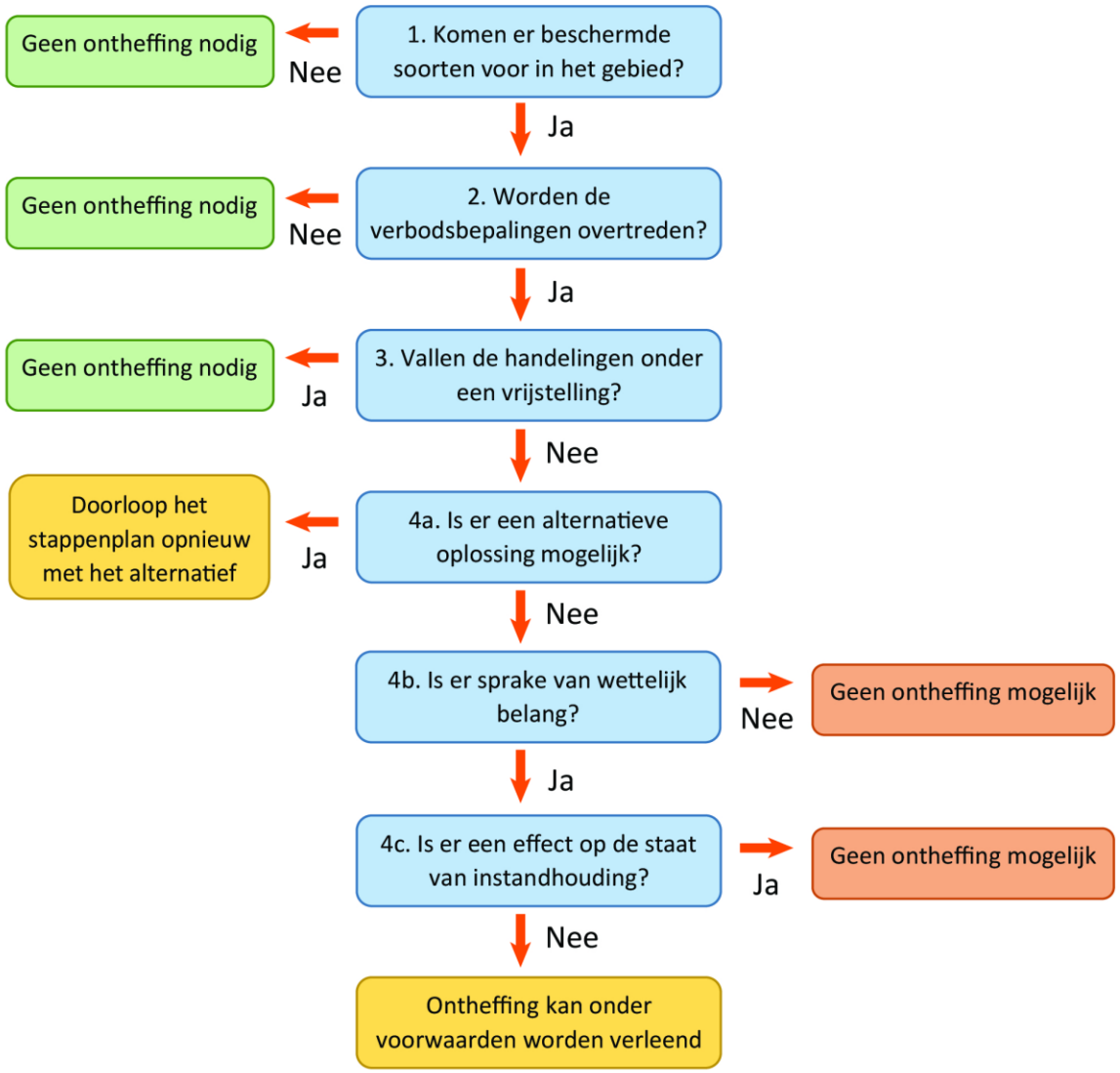

Figuur 1 Stappenplan soortenbescherming
(Bron: Ministerie van Economische zaken)

Hoofdstuk 3 Plangebied en ingreep

3.1 Huidige situatie

De onderzoekslocatie ligt aan de Latestraat 13 te Netersel en betreft een zorgboerderij, zie figuur 2. Het betreft het kadastraal perceel Bladel L 610.

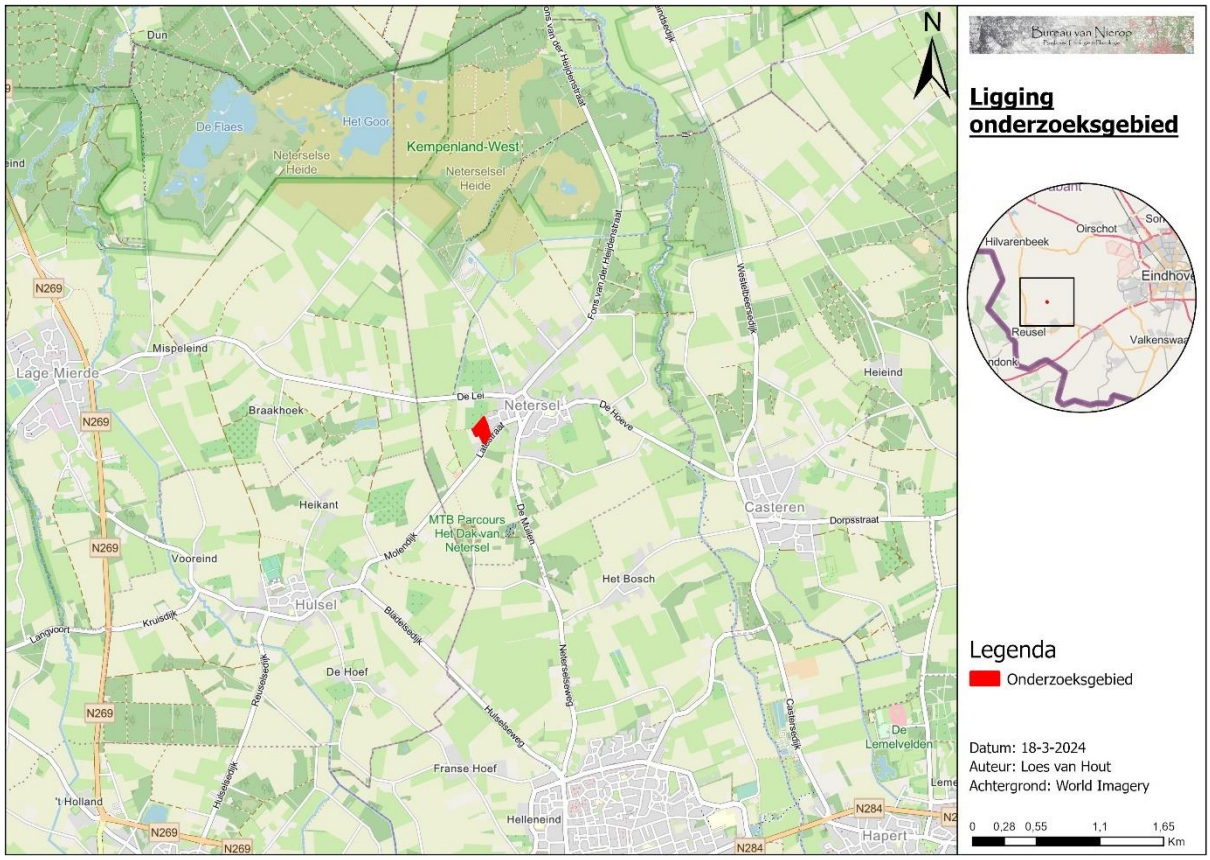

Figuur 2 Ligging onderzoekslocatie

In figuur 3 en 4 is de onderzoekslocatie gedetailleerder te zien. In bijlage 3 zijn foto's weergeven van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie bestaat uit verschillende gebouwen, weides, een moestuin en stukje struweel. Daarnaast zijn er verschillende groenelementen aanwezig binnen de onderzoekslocatie, zoals solitaire bomen (zomereik, linde), conifeer-, beuk- en ligusterhagen. In de tuin groeien verschillende sierheesters, narcissen, hortensia's en solitaire bomen. De moestuin en het stuk struweel worden door de mensen van de zorgboerderij bijgehouden als dagelijkse bezigheid.

In het open veld stond op het moment van het veldbezoek een tweetal loodsen en een kampvuurplek. De loodsen zijn momenteel echter verwijderd uit het terrein. Verder betreft het een verhard stuk.

In het westen van de onderzoekslocatie wordt snoeiafval en oud hooi gedeponeerd, in de zogenaamde 'overhoek'. Er zijn verschillende weides binnen de onderzoekslocatie, waaronder een weide voor kippen en geiten en paardenweides. Deze worden afgerasterd met prikkeldraad en hekwerken. Daarnaast is er een grasveld dat momenteel niet in gebruik is. Hier groeit overwegend Engels raaigras. Rondom bovengenoemde elementen is verharding aanwezig.

Tot slot zijn er verschillende bouwwerken aanwezig. Hieronder worden ze elk apart beschreven.

Woning
Het woonhuis is circa 6,5 meter hoog en is opgebouwd uit dubbellaagse bakstenen gevels. Het gebouw heeft een zadeldak dat is bedekt met dakpannen. De dakpannen sluiten niet allemaal goed op elkaar aan.

Zorgboerderij
De zorgboerderij binnen de onderzoekslocatie zijn opgedeeld in twee delen. Het meest oostelijke deel van de zorgboerderij wordt momenteel gebruikt als opslagplaats en werkplaats. Men is voornemens om deze in de toekomst te gebruiken als paardenstal. Daarnaast wil men een klein winkeltje realiseren in de zuidelijke hoek van de zorgboerderij. Het meest westelijke deel van de zorgboerderij wordt momenteel gebruikt als vergaderzaal. Deze wordt intern nog verbouwd. Beide delen heeft uit houten planken opgetrokken wanden, waarbij het dak uit golfplaten bestaat. Achter de houten wandbekleding zitten wat kieren en openingen. Onder de golfplaten is ook ruimte aanwezig. De zorgboerderij zijn circa vijf meter hoog.

Loods
De loods is geheel uit golfplaten gebouwd, welke rusten op houten planken. Momenteel wordt de loods als opslagplaats gebruikt en een kleine hoek als paardenstal.

Houten hut
Grenzend aan de geitenweide staat een houten hut. Drie wanden bestaan uit houten planken, de zuidelijke wand is open. De hut wordt als rustplek gebruikt. Het dak bestaat uit golfplaten op houten planken.

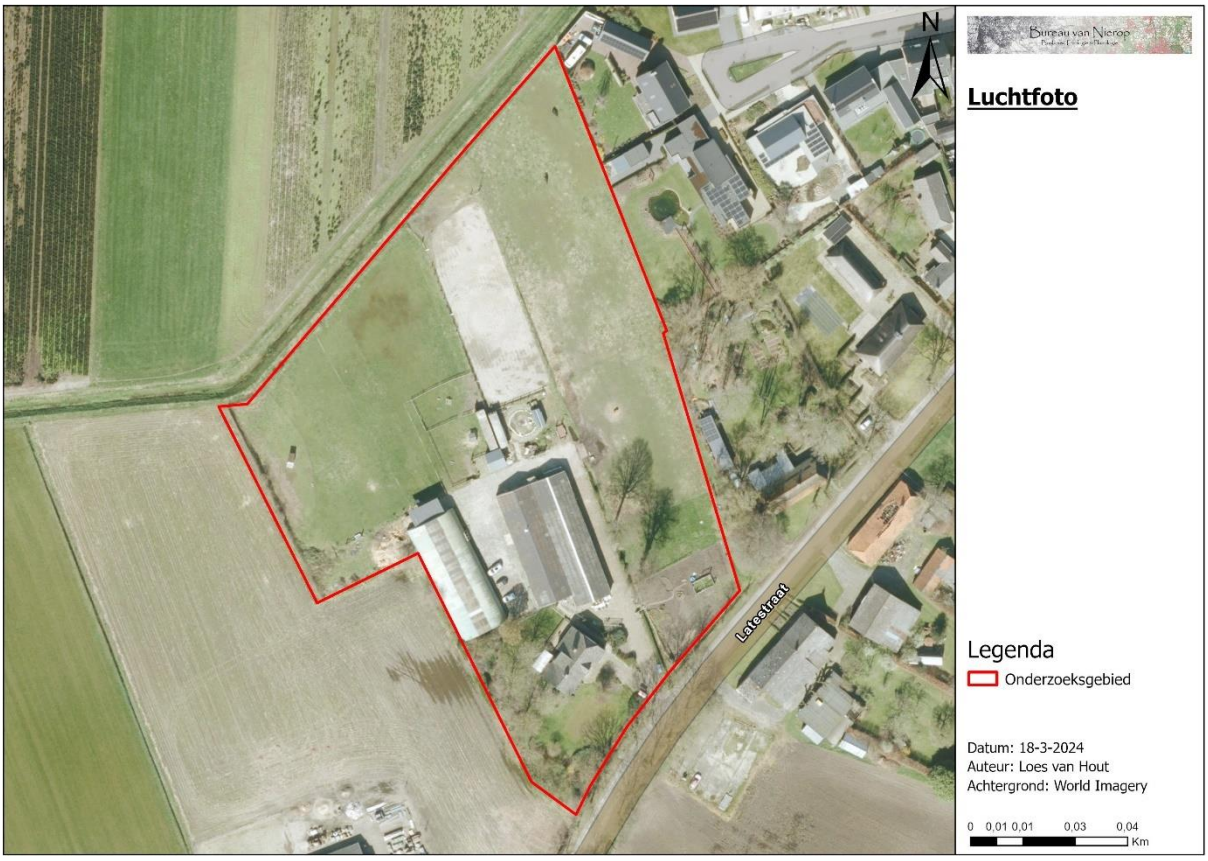

Figuur 3 Luchtfoto onderzoekslocatie

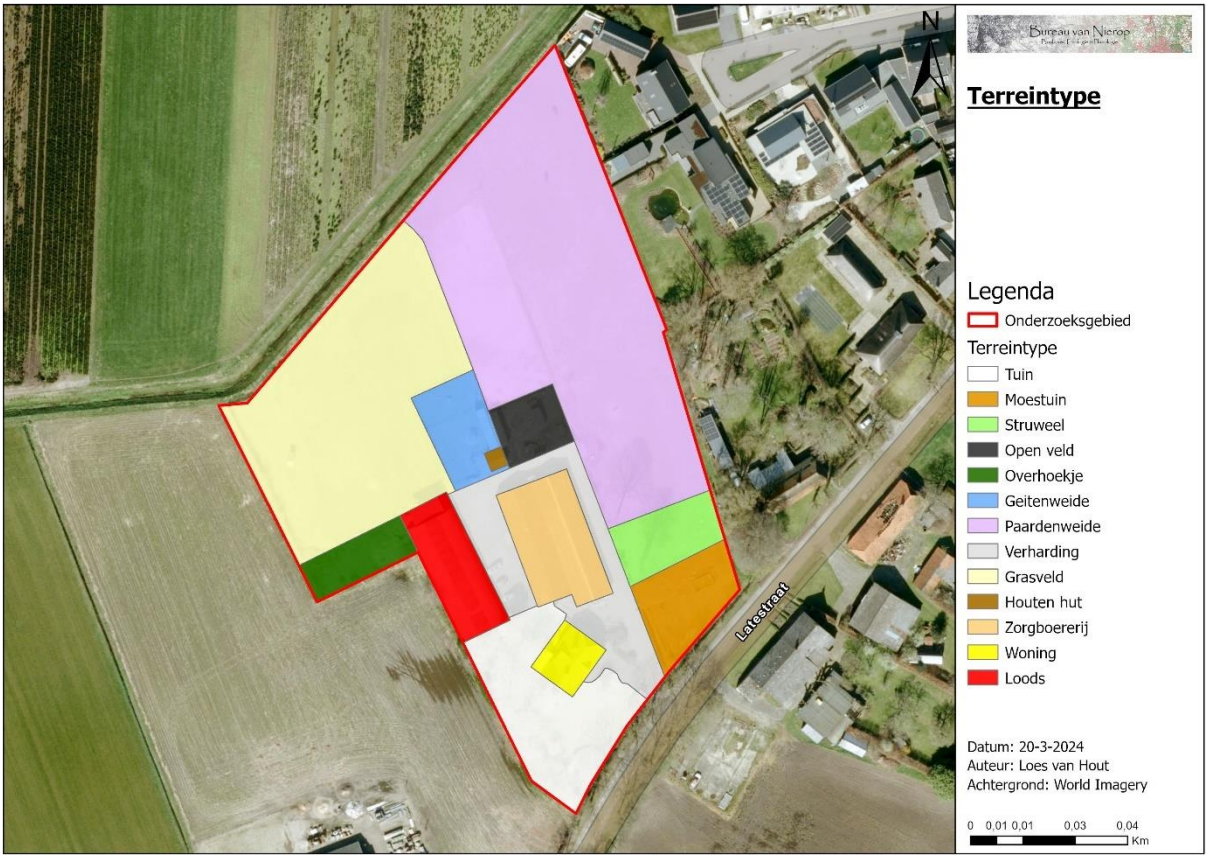

Figuur 4 Terreintype van de onderzoekslocatie

3.2 Voorgenomen ingreep

Men is voornemens om de huidige loods te slopen. Verder wil men veertien Tiny Houses ontwikkelen, waarschijnlijk ter hoogte van het grasveld. Er zal ook een nieuwe parkeerplaats gelegd moeten worden voor circa 20 parkeerplaatsen. Mogelijk willen de eigenaren het houten huisje ook uitbreiden. De zorgboerderij wordt intern voor een deel verbouwd om de gewenste bestemming te krijgen. Er zijn geen externe werkzaamheden gepland voor de zorgboerderij en de woning. Momenteel is men ook bezig met een inpassingsplan om de wensen van de eigenaren in het gebied in te passen. De definitieve toekomstige indeling van het terrein is nog niet bepaald.

Hoofdstuk 4 Beoordeling beschermde gebieden

4.1 Natura 2000

4.1.1 Methode

Om het effect van de voorgenomen ontwikkelingen te toetsen op habitattypen van Natura 2000, is gebruik gemaakt van gegevens uit verschillende bronnen. De belangrijkste zijn; beheerplannen van Natura 2000 gebieden en kaarten van Natura 2000 gebieden vanuit de provincie. Aan de hand van literatuurstudie is het effect op het Natura 2000 gebied getoetst.

4.1.2 Ligging

De onderzoekslocatie valt niet binnen de aangewezen Natura 2000-gebieden, zie figuur 5. De beek de Groote Beerze is onderdeel van het Natura 2000 gebied Kempenland-West en ligt op circa 1500 meter van de onderzoekslocatie.

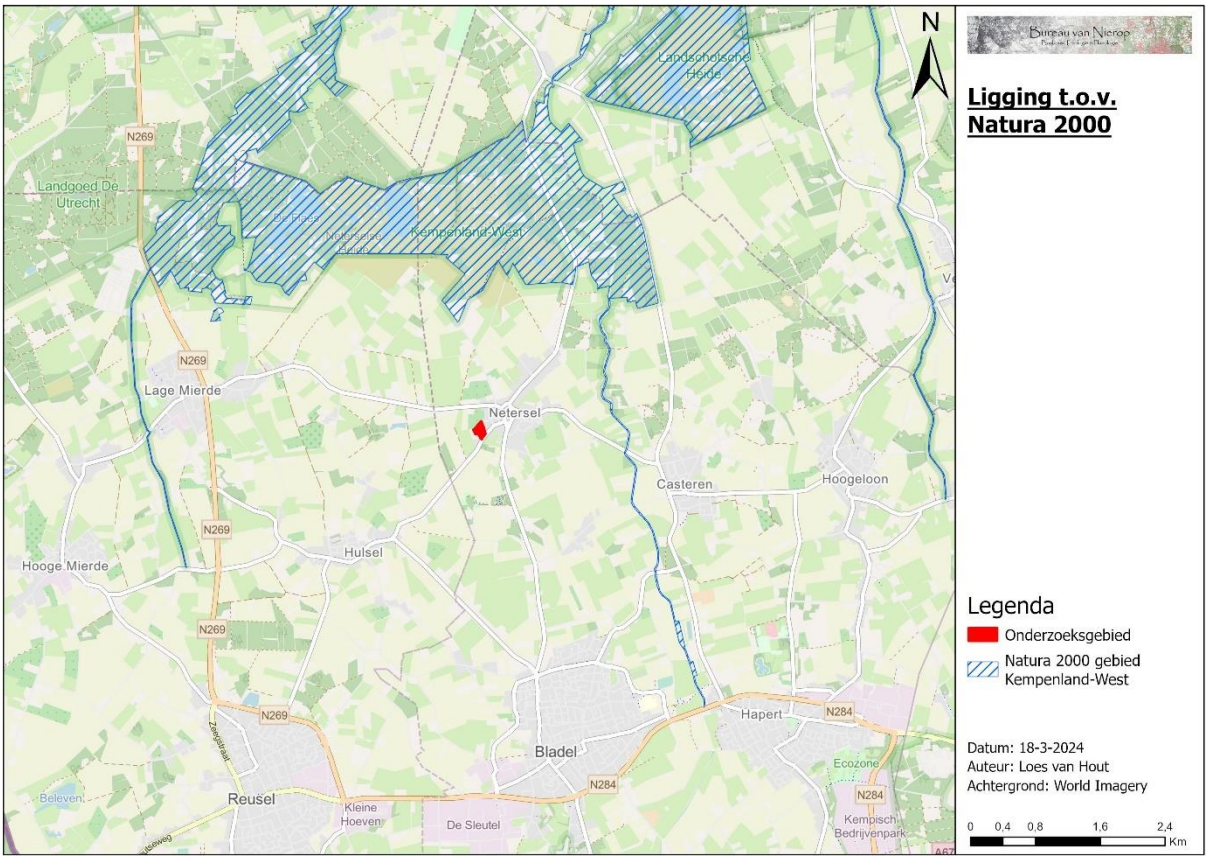

Figuur 5 Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden

4.1.3 Effecten

Er zijn geen directe negatieve effecten te verwachten op Natura 2000-gebieden ten gevolge van de geplande ontwikkelingen, zoals versnippering of vernietiging, gezien de afstand tot de onderzoekslocatie.

Bij werkzaamheden binnen 25 kilometer afstand van Natura 2000-gebieden, dient er een stikstoftoets uitgevoerd te worden. Hiermee wordt getoetst of de stikstofdepositie van de toekomstige situatie de waarden van het Natura 2000-gebied overschrijdt. Aangezien de onderzoekslocatie binnen 25 kilometer ligt, dient een stikstoftoets uitgevoerd te worden.

4.1.4 Conclusie en vervolgstappen

Men dient een stikstoftoets uit te voeren alvorens de werkzaamheden starten.

4.2 Nationaal Natuurnetwerk

4.2.1 Methode

Om het effect van de voorgenomen ontwikkelingen te toetsen op aangewezen Natuur Netwerk Nederland (NNN) gebieden, is gebruik gemaakt van gegevens uit verschillende bronnen. De belangrijkste zijn; beheerplannen en kaarten van NNN vanuit de provincie. Aan de hand van literatuurstudie is het effect op het Nationaal Natuurnetwerk getoetst.

4.2.2 Ligging

De onderzoekslocatie valt buiten de aangewezen NNN-delen, zie figuur 6.

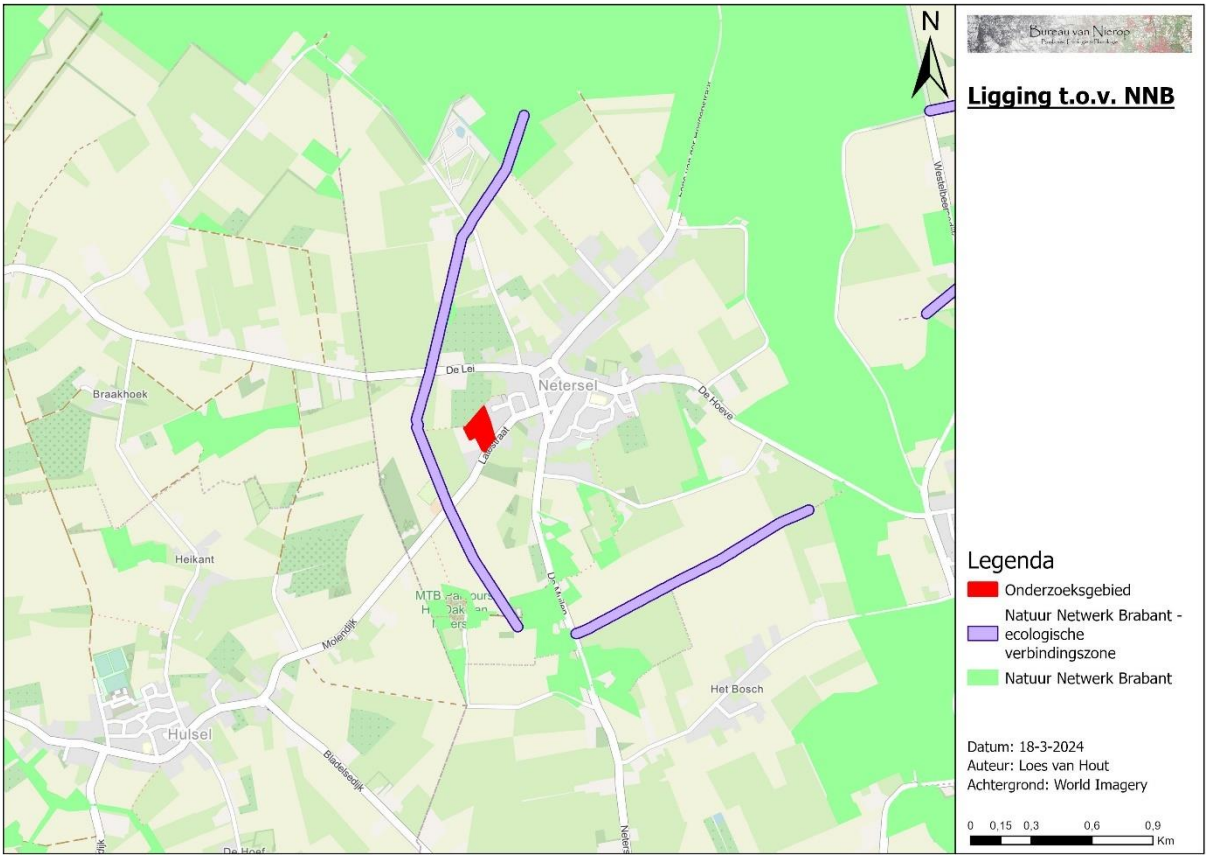

Figuur 6 Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuur Netwerk Nederland

4.2.3 Effecten

De onderzoekslocatie valt buiten de aangewezen NNN-gebieden. Met de voorgenomen ontwikkelingen worden geen wezenlijke kenmerken of oppervlakten van het NNN aangetast. Er zijn dan ook geen negatieve effecten te verwachten.

4.2.4 Conclusie en vervolgstappen

De ruimtelijke ontwikkelingen hebben geen effect op het NNN. Er zijn geen vervolgstappen nodig.

4.3 Houtopstanden

Volgens afdeling 11.3 Bal dient een kapmelding ingediend te worden wanneer buiten de bebouwde kom een houtopstand met een oppervlakte van meer dan 10 are of een rijbeplanting van 20 bomen of meer wordt geveld. De eigenaar van deze gronden dient vervolgens zorg te dragen voor het op een bosbouwkundig verantwoorde wijze te herbeplanten van dezelfde grond. De termijn waarbinnen dit dient te worden uitgevoerd is 3 jaar. Niet aangeslagen herbeplanting dient binnen 3 jaar herbeplant te worden.

Vooralsnog is men niet van plan om bomen te verwijderen. Daarnaast zijn de solitaire bomen binnen de onderzoekslocatie geen onderdeel van een houtopstand. Er is dan ook geen sprake van de herplantplicht of de plicht voor een kapmelding.

Hoofdstuk 5 Voorkomen beschermde soorten

Om het effect van de voorgenomen maatregelen op beschermde soorten te beoordelen, is gebruik gemaakt van literatuurstudie en is een veldbezoek afgelegd. Tijdens de literatuurstudie is gebruik gemaakt van gegevens uit verschillende bronnen. De belangrijkste zijn; verspreidingsatlassen en gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In bijlage 2 is een lijst opgenomen van beschermde soorten die tot in de laatste vijf jaar binnen de onderzoekslocatie zijn waargenomen.

Op 18 maart 2024 is bij bewolkt, zonnig weer het veldbezoek afgelegd door Bureau van Nierop aan de onderzoekslocatie. Tijdens het veldbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek, nesten, holen, uitwerpselen, haren etc.). Hierbij is in het bijzonder aandacht besteed aan de aanwezigheid van flora en fauna elementen, zoals holen, bomen met horsten of spechtenholen en flora elementen.

5.1 Flora

Uit de NDFF-data komt naar voren dat er beschermde vaatplanten voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Dit betreffen de habitatrichtlijnsoort drijvende waterweegbree en de nationaal beschermde soorten dreps en kluwenklokje.

De drijvende waterweegbree vindt diens biotoop in beken, vijvers of sloten met zwak stromend water. De dreps groeit in akkers, op braakliggende gronden, ruigten en wegranden op zonnige, matig voedselrijke en vrij kalkarme leem, löss en zavelgronden. Het kluwenklokje is een plant die te vinden op matig vochtige en zonnige bodems van humus- en kalkhoudende gronden. Deze soort is voornamelijk langs rivieren te vinden. Het is bij uitstek een tuinplant waardoor de waarneming hoogstwaarschijnlijk een tuinplant betreft. De kartuizer anjer groeit op kalkhoudende, matig voedselarme en droge gronden in kalkgraslanden, schrale graslanden en rotsachtige plaatsen. In akkers, bermen, kalkgraslanden en rotsachtige plaatsen is de wilde weit te vinden op zonnige, kalkrijke en matig droge, omgewerkte gronden.

Gezien de nodige biotopen niet voorkomen binnen de onderzoekslocatie, zijn groeiplaatsen van deze beschermde soorten uit te sluiten. Er zijn ook geen andere beschermde vaatplanten te verwachten binnen de onderzoekslocatie.

5.2 Vogels

Alle van nature in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn beschermd. Het is verboden om ze opzettelijk te doden of te vangen of om opzettelijk hun nesten, eieren of rustplaatsen te beschadigen of te vernietigen. Voor een aantal soorten zijn de nesten en hun functionele omgeving zelfs jaarrond beschermd, zie bijlage 1. Tijdens de literatuurstudie kwamen een aantal soorten met jaarrond beschermde nesten of soorten beschermd volgens de vogelrichtlijn naar voren die in de directe omgeving voorkomen, zie bijlage 2.

Tijdens het veldbezoek is extra aandacht besteed naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van gebouwbewonende vogelsoorten, zoals de huismus, gierzwaluw en steenuil. Huismussen vinden diens nestplaats vaak onder dakpannen van gebouwen, maar ook in kieren of gaten in muren of op balkenconstructies in schuren of loodsen. Gierzwaluwen stellen specifiekere eisen aan de locatie van hun nesten. Ze vestigen diens nestplaatsen in spleten van muren, achter dakpannen en in holtes achter smalle gaten in muren en dakpandaken. Steenuilen maken hun nest vaak onder het dak, in schuren of in speciale steenuilkasten op boerderijen of cultuurlandschappen.

Tijdens het veldbezoek zijn er verschillende huismussen waargenomen rondom en op het dak van het woonhuis. De eerste rij dakpannen is bereikbaar via de dakgoot. Daarnaast bieden openingen tussen dakpannen ook toegang tot de ruimte onder het dak. Deze ruimtes kunnen ook door gierzwaluwen benut worden. Het woonhuis is dan ook in potentie geschikt als nestplaats voor huismussen en gierzwaluwen. Met de voorgenomen ontwikkelingen blijft het woonhuis echter bestaan en vinden er mogelijk alleen kleine interne werkzaamheden plaats. Nestplaatsen blijven dan ook geschikt. Wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van deze soorten, zie hoofdstuk 6.

De overige gebouwen binnen de onderzoekslocatie bieden geen geschikte nestplaatsen aan huismussen of gierzwaluwen. De loods en zorgboerderij zijn opgebouwd uit golfplaten, welke tijdens de broedtijd veel te heet kunnen worden om als geschikte nestplaats te fungeren. Daarnaast is er geen ruimte aanwezig onder de golfplaten van de loods, aangezien deze direct op de houten balkenconstructie rusten. De loods biedt ook geen geschikte nestplaats voor de steenuil, doordat het erg open is zonder een geschikte rustplaats. Er zijn tevens geen sporen als uitwerpselen, veren of braakballen waargenomen tijdens het veldbezoek. De overige gebouwen bieden geen geschikte invliegopeningen voor de steenuil.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van boombewonende soorten, zoals de buizerd of havik, is tevens uitgesloten. Er zijn geen horsten of sporen van deze soorten waargenomen binnen de onderzoekslocatie.

De groenelementen kunnen wel gebruikt worden door algemene broedvogels gedurende het broedseizoen. Hier dient men rekening mee te houden gedurende de uitvoering van de werkzaamheden, zie hoofdstuk 6.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat er diverse soorten zoogdieren zijn waargenomen in de directe omgeving van het plangebied, namelijk de habitatrichtlijnsoorten wolf en bever en de nationaal beschermde soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, huisspitsmuis, veldmuis, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, wezel, bunzing, steenmarter, boommarter, das, dwergmuis, egel, haas, konijn, ree, vos, eekhoorn en wild zwijn. Gezien de aanwezige biotopen binnen de onderzoekslocatie zijn geen andere beschermde zoogdiersoorten te verwachten.

De wolf komt in diverse terreinen voor, maar bij voorkeur in afgelegen moerasgebieden en uitgestrekte bossen. De bever vindt diens biotoop in overgangsgebieden van water en land, zoals rivieren, moerassen en beken. Binnen de onderzoekslocatie is geen geschikte biotoop aanwezig voor de wolf en bever. Een negatief effect op deze soorten is uit te sluiten.

Er komen verschillende marterachtigen voor in de omgeving van de onderzoekslocatie:

- De steenmarter en bunzing vinden diens leefgebied in kleinschalig, relatief open landschap afgewisseld met sloten, greppels, schuren, heggen en houtwallen. Deze soorten kunnen rommelhoekjes gebruiken als rust-/verblijfplaats.
- Boommarters komen in grotere bossen voor, waarbij ze een groot verspreidingsgebied kunnen bedekken. Verblijfplaatsen zijn vaak oude, verlaten konijnen-, vossen- en dassenholen. Daarnaast vestigen ze zich graag onder takkenhopen of tussen boomwortels. De nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholen. Door afwezigheid van dergelijk biotoop, is deze soort uit te sluiten.
- De wezel heeft de voorkeur voor open, droog natuur- en cultuurlandschap, maar wordt in diverse biotopen gevonden. Ze zoeken graag dekking op in de vorm van struweel, houtstapels en heggen. De wezel stelt twee harde eisen aan het leefgebied; geschikte natuurlijke dekking en de aanwezigheid van de woelmuis als prooidier. Waar de woelmuis afwezig is, zal ook de wezel niet gevonden worden. Binnen het plangebied

is slechts een geringe hoeveelheid natuurlijke dekking aanwezig. Wel is er dekking aanwezig in de vorm van overkappingen met werktuigen of materiaal.
- De hermelijn komt in Nederland overwegend in nattere (veen)gebieden voor. Voor deze soort is het belangrijk dat er voldoende natuurlijke dekking aanwezig is in het leefgebied. De biotoop binnen de onderzoekslocatie is niet geschikt voor de hermelijn.
- De das komt voornamelijk voor in kleinschalige weide- en akkerlandschap, afgewisseld door houtwallen, bosjes en heggen.

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar verblijfplaatsen, uitwerpselen of andere sporen van marterachtigen, maar deze zijn niet aangetroffen. De onderzoekslocatie biedt tevens te weinig dekking om als leefgebied te fungeren. Een negatief effect op deze soorten is derhalve uit te sluiten.

De eekhoorn komt voornamelijk voor in bossen, maar kan ook voorkomen in parken en tuinen in de buurt van bossen. De soort bouwt opvallende, bolvormige nesten in bomen. De eekhoorn kan voorkomen binnen het plangebied. Er zijn echter geen nesten waargenomen binnen de onderzoekslocatie, waardoor negatieve effecten op de eekhoorn uitgesloten zijn.

Het wild zwijn komt vooral voor in voedselrijke loofbossen met een voorkeur voor eiken- en beukenbossen. In dit type bos in de herfst namelijk veel voedsel in de vorm van eikels en beukennootjes te vinden. De soort stelt wel de eis dat natte, moerassige plaatsen aanwezig zijn in hun leefgebied zodat ze modderbaden kunnen nemen. Binnen het onderzoeksgebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor het wild zwijn.

Naast beschermde soorten zijn er ook waarnemingen van algemene soorten in de omgeving bekend. Enkele van deze soorten kunnen mogelijk wel voorkomen binnen de onderzoekslocatie, maar hun aanwezigheid of de aanwezigheid van een verblijfplaats zal geen belemmering vormen, zie hoofdstuk 6.

5.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en strikt beschermd via de Omgevingswet. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en laatvlieger.

Binnen de onderzoekslocatie zou de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen mogelijk kunnen zijn. De solitaire bomen binnen de onderzoekslocatie kunnen in potentie geschikte holtes of scheuren hebben die door soorten als de franjestaart, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis gebruikt kunnen worden. Vooralsnog zijn er geen plannen om bomen te verwijderen. Indien men wel bomen gaat verwijderen, dient hier rekening mee gehouden te worden, zie hoofdstuk 6.

De aanwezigheid van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn binnen de onderzoekslocatie niet uit te sluiten. De dakpannen van het woonhuis bieden geschikte openingen voor vleermuizen om de ruimte onder het dak en de spouw te bereiken. Het woonhuis kan dan ook in potentie als kraam-, zomer- en paarverblijfplaats door de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en laatvlieger gebruikt worden. De zorgboerderij biedt ook geschikte wegkruipmogelijkheden achter de houten wandbekleding. Deze openingen kunnen mogelijk als paar- en zomerverblijfplaats door de bovengenoemde soorten gebruikt worden. Met de voorgenomen ontwikkelingen gaat de zorgboerderij en het woonhuis niet verloren. Wel zijn er interne werkzaamheden gepland aan de zorgboerderij. Men dient dan ook rekening te houden met de aanwezigheid van deze vleermuizen binnen de onderzoekslocatie.

De loods wordt wel gesloopt. Deze biedt echter geen geschikte wegkruipmogelijkheden of ruimtes om als verblijfplaats voor vleermuizen te fungeren. De loods is geheel uit golfplaten opgetrokken, welke direct op de houten balkenconstructie rusten. Er is dus geen ruimte aanwezig waarachter vleermuizen kunnen schuilen. Met de voorgenomen werkzaamheden gaan er dus geen verblijfplaatsen verloren.

Het onderzoeksgebied kan als foerageergebied dienen voor vleermuizen. De bomenrij aan de Latestraat biedt een geschikte vliegroute van en naar het onderzoeksgebied en omliggende omgeving. Het huidige karakter van het onderzoeksgebied blijft echter intact, waardoor er geen afbreuk wordt gedaan aan het foerageergebied. Wel dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van vleermuizen, zie hoofdstuk 6.

5.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën
In de omgeving zijn diverse waarnemingen bekend van beschermde amfibieën. Het omvat de habitatrichtlijnsoorten heikikker, poelkikker en rugstreeppad en de nationaal beschermde soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, alpenwatersalamander, vinpootsalamander en kleine watersalamander.

De heikikker is erg kritisch wat betreft het habitat. Als landbiotoop gebruikt deze soort terreinen met dichte, hoge vegetaties als pijpenstrootje, vochtige heide, vochtig en kruidenrijk grasland. Ook de vinpootsalamander is een kieskeurige bewoner van heidegebieden op hogere zandgronden. Ze maken met name gebruik van zwakzure, permanente vennen, plassen en bospoelen. De poelkikker komt voor in halfnatuurlijke graslanden, laagveen en ruderale terreinen. De voorkeur betreft heide- en bosterreinen. Meerkikkers zijn gebonden aan waterrijke omgevingen en prefereren biotopen als polders. Door de afwezigheid van bovengenoemde biotopen, de ligging van de onderzoekslocatie en afstand tot water, is de aanwezigheid van de heikikker, vinpootsalamander, poelkikker en meerkikker uit te sluiten. Negatieve effecten op deze soorten zijn redelijkerwijs uitgesloten.

De alpenwatersalamander maakt gebruik van allerlei typen wateren en biotopen. Zo kan de soort voorkomen in weides, heide, bossen, parken, struwelen en tuinen. Deze soort is niet kieskeurig. Dit geldt ook voor de bruine kikker en gewone pad, welke in allerlei biotopen voorkomen. Van tuinen tot ruigtes, bossen en akkers. De kleine watersalamander stelt ook niet veel eisen aan diens biotoop. Deze soort komt dan ook in vrijwel elk landschapstype voor. Deze soorten kunnen in potentie voorkomen binnen de onderzoekslocatie. De meest dichtstbijzijnde waterpartij welke mogelijk als voortplantingsbiotoop kan fungeren betreft de visvijver circa 850 meter ten westen van de onderzoekslocatie. Tussen deze waterpartij en de onderzoekslocatie liggen agrarische landen en boerderijen. Het is niet aannemelijk dat amfibieën deze gronden zullen overbruggen, zeker aangezien er binnen de onderzoekslocatie ook geen geschikte structuren of elementen aanwezig zijn welke als vaste rust- of overwinteringsplaats kunnen fungeren. Daarnaast groeit er bos direct langs de visvijvers. Het is dan ook aannemelijker dat amfibieën zich hier naartoe trekken om de landbiotoop te bereiken. De onderzoekslocatie is dan ook uit te sluiten als zijne een essentieel onderdeel van het leefgebied van amfibieën.

De rugstreeppad is een pionierssoort, welke in terreinen met vergraafbaar zand voorkomt, zoals duinen, uiterwaarden, bouwterreinen en afgravingen. Daarnaast kan de soort ook in meer stabiele omgevingen, als heideterreinen en graslandgebieden. Tijdens de werkzaamheden zal een deel van de onderzoekslocatie als bouwterrein omgevormd worden. Hier komt vergraafbaar zand vrij, wat voor de rugstreeppad geschikt biotoop is. Hier dient rekening mee gehouden te worden, zie hoofdstuk 6.

Reptielen
Volgens de geraadpleegde NDFF-data zijn waarnemingen bekend van de nationaal beschermde levendbarende hagedis en hazelworm in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

De levendbarende hagedis is te vinden in hoogveen en heide, maar ook in open bossen en ruige graslanden met open plekken. Het is een vochtminnende soort. Hazelwormen komen voor in gebieden met een dichte, vochtige vegetatie, zoals bossen, heide en struwelen. Dergelijke biotopen komen niet voor binnen de onderzoekslocatie, waarmee het voorkomen van de levendbarende hagedis en hazelworm uitgesloten is.

5.6 Vlinders en libellen

Vlinders
In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn verschillende beschermde vlindersoorten waargenomen. Deze waarnemingen omvatten de habitatrichtlijnsoort teunisbloempijlstaart en de nationaal beschermde soorten bruine eikenpage, gentiaanblauwtje, grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder.

De teunisbloempijlstaart vliegt op open plekken in bosranden en vochtige bossen, waar het wilgenroosje, basterdwederik, kattenstaart en teunisbloem als waardplant fungeren. De bruine eikenpage is een soort van de zandgronden, zowel in het binnenland als in de duinen. Ze zijn te vinden bij bosranden, in jonge eikenaanplant en open loofbossen, of in kapvlakten met voldoende jonge eikenopslag. Het gentiaanblauwtje komt voor in natte heidegebieden, vochtige heischrale graslanden en blauwgraslanden. Het leefgebied is open en de waardplant (klokjesgentiaan) dient ruim voldoende aanwezig te zijn. Gentianen die in ruigere vegetaties groeien worden minder vaak als waardplant gebruikt. De soort is sterk afhankelijk van de aanwezigheid van de bossteekmier of moerassteekmier, want deze soorten spelen een sleutelrol in de voorplantingscyclus van het gentiaanblauwtje. De grote weerschijnvlinder is een soort van vochtige, oudere loofbossen, wilgenbroekbossen of bosjes in beekdalen. Hier vliegt de soort voornamelijk op open plekken, zoals bospaden, bosranden of plekken waar beekjes het bos doorsnijden. Kleine ijsvogelvlinders zijn ook te vinden in vochtige bossen, zoals een elzenbroekbos, waar vooral de wilde kamperfoelie als waardplant fungeert. Door de afwezigheid van dergelijk biotopen, is het uit te sluiten dat de soorten voorkomen binnen de onderzoekslocatie.

De grote vos is te vinden in bossen, parken en grotere tuinen met iep als waardplant. De onderzoekslocatie kan in potentie onderdeel zijn van het leefgebied van de grote vos. Met de voorgenomen ontwikkelingen, blijft het karakter van het terrein echter bestaan. Negatieve effecten op deze soort zijn dan ook niet te verwachten.

Libellen
In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van de habitatrichtlijnsoort gevlekte witsnuitlibel en de nationaal beschermde soort bosbeekjuffer en gewone bronlibel. Daarnaast komen de rode lijst soorten venwitsnuitlibel en zuidelijke oeverlibel voor in de omgeving van de onderzoekslocatie.

Alle bovengenoemde soorten stellen specifieke eisten aan diens biotoop en komen voor in de directe omgeving van wateren, zoals beken, vegetatierijke vennen, laagveenmoerassen en bosvennen. Dergelijke wateren zijn niet aanwezig in de directe omgeving van de onderzoekslocatie, waarmee het voorkomen van deze soorten uitgesloten kan worden.

5.7 Overige beschermde soorten

In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van de habitatrichtlijnsoort vermiljoenkever en de nationaal beschermde soort beekprik. Gezien de aanwezige biotopen binnen de onderzoekslocatie zijn geen andere beschermde soorten te verwachten.

De biotoop van de vermiljoenkever wordt gevormd door vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan. De beekprik maakt gebruik van beken en riviertjes met een stroming. Dergelijke biotopen komen niet voor binnen de onderzoekslocatie.

Naast bovengenoemde beschermde soorten, zijn er ook waarnemingen bekend van rode lijst soorten, zoals de gele luzernevlinder en oranje zandoogje. De onderzoekslocatie biedt echter weinig variatie in structuren en kruidenplanten, waarmee het geen essentieel onderdeel van het leefgebied van deze soorten betreft.

Hoofdstuk 6 Effectenbeoordeling beschermde soorten

6.1 Flora

Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde vaatplanten soorten binnen de onderzoekslocatie, waardoor schadelijke handelingen voor deze soorten zijn uit te sluiten.

6.2 Vogels

De onderzoekslocatie biedt in potentie geschikte nestplaatsen voor de huismus en gierzwaluw in het woonhuis. Het woonhuis wordt ontzien gedurende de werkzaamheden, waarmee er geen nestplaatsen verloren gaan. Wel dient men rekening te houden met de aanwezigheid van deze soorten en dient verstoring van individuen zoveel mogelijk voorkomen te worden. Dit kan gerealiseerd worden door de werkzaamheden in de directe omgeving van de woning en tuin buiten de kwetsbare periodes van deze soorten uit te voeren. Dit betekent dat die werkzaamheden alleen in de maanden oktober tot en met februari uitgevoerd mogen worden. De werkzaamheden in de rest van de onderzoekslocatie worden zo uitgevoerd dat het geluid, rijbewegingen en lichtverstoring zover mogelijk van het woonhuis en de tuin afgewend is. Hiermee zijn schadelijke handelingen op de huismus en gierzwaluw te voorkomen.

De groenelementen binnen de onderzoekslocatie kunnen gebruikt worden door algemene broedvogels. Verstoring als gevolg van werkzaamheden dienen zoveel mogelijk voorkomen te worden. Dit kan gerealiseerd worden door groenelementen buiten het broedseizoen te verwijderen.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

De onderzoekslocatie biedt geen geschikt leefgebied of verblijfplaatsen voor de wolf, bever, wezel, bunzing, steenmarter, boommarter das, eekhoorn of wild zwijn. Negatieve effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

Meer algemene soorten als de aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, rosse woelmuis, veldmuis, ree en vos kunnen mogelijk voorkomen binnen de onderzoekslocatie. Voor deze soorten geldt dat het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen is toegestaan in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Het opzettelijk doden van deze soorten is echter alsnog verboden en de zorgplicht is nog altijd van stand. Men dient dan ook zorgvuldig te werk te gaan.

6.4 Vleermuizen

De zorgboerderij en het woonhuis kunnen in potentie geschikte kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen bieden voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en laatvlieger. Aan het woonhuis zijn enkel kleinschalige interne wijzigingen gepland, zoals het verbouwen van de badkamer. Hiermee gaan geen verblijfplaatsen verloren. De zorgboerderij wordt intern verbouwd, zodat deze gebruikt kan worden als de gewenste bestemming. Men dient rekening te houden met de potentiële aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen. De muren en het dak van de zorgboerderij dienen zowel aan de buitenkant als binnenkant ongemoeid te laten. Indien dit niet mogelijk is met de voorgenomen plannen, is een nader onderzoek naar de aanwezigheid van paar- en zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en laatvlieger in de zorgboerderij noodzakelijk.

De te slopen loods biedt geen geschikte ruimtes om als verblijfplaatsen voor deze vleermuizen te dienen. Met de voorgenomen ontwikkelingen gaan er dan ook geen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen verloren. Schadelijke handelingen voor deze soorten als gevolg van het slopen van de loods zijn uit te sluiten.

De bomen binnen de onderzoekslocatie kunnen mogelijk geschikte holten of spleten hebben die als verblijfplaats door de ruige dwergvleermuis, franjestaart of gewone grootoorvleermuis gebruikt kunnen worden. Indien men een boom wil verwijderen, dient voorafgaand een boomholtecheck door een ecoloog uitgevoerd te worden. Indien er holtes worden aangetroffen welke geschikt kunnen zijn voor vleermuizen, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van bovengenoemde soorten nodig.

Tot slot kan de onderzoekslocatie als foerageergebied door vleermuizen gebruikt worden. Met de voorgenomen ontwikkelingen wordt er echter geen afbreuk gedaan aan het foerageergebied, gezien de biotoop behouden blijft. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen dienen werkzaamheden enkel gedurende de daglichturen uitgevoerd te worden. Dit houdt in dat er niet tussen zonsondergang en zonsopkomst gewerkt mag worden.

6.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën
De onderzoekslocatie biedt geen geschikt (essentieel) leefgebied voor heikikker, poelkikker, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, alpenwatersalamander, vinpootsalamander en kleine watersalamander. Negatieve effecten en dus overtreding van de omgevingswet zijn voor deze soorten redelijkerwijs uitgesloten.

De rugstreeppad kan mogelijk de onderzoekslocatie gebruiken als leefgebied tijdens de werkzaamheden. Hierbij kunnen individuen verstoord of gedood worden. Om dit te voorkomen, dient men te voorkomen dat de onderzoekslocatie gedurende de werkzaamheden een geschikt leefgebied voor de rugstreeppad wordt. Dit kan gerealiseerd worden door ervoor te zorgen dat er geen zandhopen, steenhopen of andere depots ontstaan en dat er geen poelen ontstaan. Hiermee blijft de soort uit het terrein, waarmee schadelijke handelingen zijn uitgesloten.

Reptielen
Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde reptielen binnen de onderzoekslocatie. Overtreding van de omgevingswet voor deze groep is uit te sluiten.

6.6 Vlinders en libellen

Vlinders
De onderzoekslocatie biedt mogelijk geschikt biotoop voor de grote vos. Met de voorgenomen plannen blijft het karakter van het terrein echter intact. Overtreding van de Omgevingswet is dan ook uitgesloten.

Libellen
Er is geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde libellen binnen de onderzoekslocatie. Schadelijke handelingen voor deze groep zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

6.7 Overige beschermde soorten

Er zijn geen overige beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie te verwachten. Negatieve effecten en daarmee schadelijke handelingen zijn dan ook uitgesloten.

Hoofdstuk 7 Conclusies en aanbevelingen

Alvorens de voorgenomen ontwikkelingen kunnen worden uitgevoerd, dient er rekening gehouden te worden met de onderstaande voorwaarden:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient een stikstoftoets uitgevoerd te worden om te toetsen of de werkzaamheden leiden tot een verhoogde stikstofdepositie binnen het nabijgelegen Natura 2000-gebied;
- De muren en daken van de zorgboerderij worden ongemoeid gelaten. Indien dit niet mogelijk is, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis en laatvlieger uitgevoerd te worden;
- Te verwijderen groenelementen worden buiten het broedseizoen verwijderd om verstoring op broedvogels te voorkomen;
- Werkzaamheden rondom het woonhuis en tuin worden enkel gedurende de maanden oktober tot en met februari uitgevoerd;
- Geluid, kunstmatig licht en rijbewegingen zijn zoveel mogelijk van het woonhuis en tuin afgewend;
- Het plaatsen van zandhopen, steenhopen of andere depots en het realiseren van plassen gedurende de werkzaamheden wordt voorkomen om de rugstreeppad buiten het terrein te houden;
- Indien er bomen worden verwijderd, dient vooraf een boomholtecheck door een ecoloog uitgevoerd te worden;
- Werkzaamheden worden enkel tussen zonsopkomst en zonsondergang uitgevoerd.

Tijdens de werkzaamheden wordt er rekening gehouden met artikel 11.27 (Bal) van de Omgevingswet, de zorgplicht. Dit artikel beschrijft dat er tijdens werkzaamheden voldoende zorg in acht moet worden genomen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren. Het bewust doden van dieren is altijd verboden. In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van de conclusies.

Tabel 2 Samenvatting van effecten en vervolgstappen per onderdeel

Onderdeel	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing nodig?	Voorwaarden en/of maatregelen
Gebiedsbescherming				
Natura 2000-gebieden	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Uitvoeren van een stikstoftoets
NNN-gebieden	Nee	Nee	Nee	-
Houtopstanden	Nee	Nee	Nee	-
Soortenbescherming				
Flora	Nee	Nee	Nee	-
Vogels	Mogelijk	Nee	Nee	Groenelementen buiten het broedseizoen verwijderen Werkzaamheden rondom de tuin en woonhuis enkel gedurende oktober-februari uitvoeren

				Geluid, kunstmatig licht en rijbewegingen zoveel mogelijk van het woonhuis en tuin afwenden
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Muren en daken van zorgboerderij ontzien. Als dit niet kan, is nader onderzoek nodig. Boomholtecheck uitvoeren bij het verwijderen van bomen Werken tussen zonsopkomst en zonsondergang
Amfibieën en reptielen	Mogelijk	Nee	Nee	Het realiseren van zandhopen, steenhopen of andere depots en het realiseren van plassen wordt voorkomen
Vlinders en libellen	Nee	Nee	Nee	-
Overige soorten	Nee	Nee	Nee	-

Bijlage 1 Jaarrond beschermde vogels

Door het ministerie van LNV (nu: Economische Zaken) is een lijst opgesteld waarin een aantal in Nederland kwetsbare vogelsoorten zijn opgenomen waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. De nesten in categorie 1 t/m 4 zijn het hele jaar door beschermd. Voor categorie 5 geldt dat de nesten alleen tijdens de broedperiode zijn beschermd. Hierbij geldt echter dat bij zwaarwegende ecologische omstandigheden ook nesten van categorie 5 soorten jaarrond beschermd kunnen zijn. Hieronder zijn de soorten uit categorie 1 t/m 4 weergegeven.

- Boomvalk (*Falco subbuteo*)

- Buizerd (*Buteo buteo*)

- Gierzwaluw (*Apus apus*)

- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cincerea*)

- Havik (*Accipiter gentilis*)

- Huismus (*Passer domesticus*)

- Kerkuil (*Tyto alba*)

- Oehoe (*Bubo bubo*)

- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)

- Ransuil (*Asio otus*)

- Roek (*Corvus frugilegus*)

- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)

- Sperwer (*Accipiter nisus*)

- Steenuil (*Athene noctua*)

- Wespendief (*Pernis apivorus*)

- Zwarte wouw (*Milvus migrans*)

Bijlage 2 Gegevens NDFF

© NDFF - quickscanhulp.nl 18-03-2024

Soortgroep	Soort	Wetenschappelijke naam	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Ichthyosaura alpestris	Nationaal beschermd	Nee	0,73
	Bastaardkikker	Pelophylax kl. esculentus	Nationaal beschermd	Ja	2,32
	Bruine kikker	Rana temporaria	Nationaal beschermd	Ja	1,56
	Gewone pad	Bufo bufo	Nationaal beschermd	Ja	0,26
	Groene kikker (Onb.)	Pelophylax esculentus synklepton	Nationaal beschermd	Nee	0,44
	Heikikker	Rana arvalis	HR	Nee	2,26
	Kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris	Nationaal beschermd	Ja	2,04
	Meer-/Bastaardkikker	Pelophylax ridibundus/esculentus	Nationaal beschermd	Nee	4,11
	Poelkikker	Pelophylax lessonae	HR	Nee	2,31
	Rugstreeppad	Epidalea calamita	HR	Nee	0,85
	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Nationaal beschermd	Nee	0,87
Blad- en Levermossen	Bosspinragmos	Kurzia sylvatica	Rode lijst	Nee	2,66
	Broedkelkje	Gymnocolea inflata	Rode lijst	Nee	3,74
	Eekhoorntjesmos	Leucodon sciuroides	Rode lijst	Nee	1,86
	Flesjesmos	Blasia pusilla	Rode lijst	Nee	2,87
	Gerimpeld gaffeltandmos	Dicranum polysetum	Rode lijst	Nee	3,01
	Groot kringmos	Neckera crispa	Rode lijst	Nee	1,86
	Groot touwtjesmos	Anomodon viticulosus	Rode lijst	Nee	2,26
	Klein goudkorrelmos	Fossombronia pusilla	Rode lijst	Nee	2,63
	Klein kringmos	Neckera pumila	Rode lijst	Nee	1,86
	Kroppluisjesmos	Dicranella cerviculata	Rode lijst	Nee	2,85
	Kussentjesveenmos	Sphagnum compactum	Rode lijst	Nee	2,14
	Nerflevermos	Diplophyllum albicans	Rode lijst	Nee	4,35
	Rood draadmos	Cephaloziella rubella	Rode lijst	Nee	2,69
	Ruig boomvorkje	Metzgeria temperata	Rode lijst	Nee	2,78
	Slakkenhuismos	Leptodon smithii	Rode lijst	Nee	1,86
	Smaragdmos	Homalothecium lutescens	Rode lijst	Nee	1,86
	Speldenknopmos	Micromitrium tenerum	Rode lijst	Nee	4,09
	Week veenmos	Sphagnum molle	Rode lijst	Nee	2,63
	Wrattig veenmos	Sphagnum papillosum	Rode lijst	Nee	1,63
	Zacht veenmos	Sphagnum tenellum	Rode lijst	Nee	2,21
	Zwart hauwmos	Anthoceros punctatus	Rode lijst	Nee	2,89
Dagvlinders	Bruin blauwtje	Aricia agestis	Rode lijst	Nee	2,68
	Bruine eikenpage	Satyrium ilicis	Nationaal beschermd	Nee	4,80
	Gele luzernevlinder	Colias hyale	Rode lijst	Nee	3,43
	Gentiaanblauwtje	Phengaris alcon	Nationaal beschermd	Nee	2,01
	Grote vos	Nymphalis polychloros	Nationaal beschermd	Nee	0
	Grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Nationaal beschermd	Nee	2,10
	Heideblauwtje	Plebejus argus	Rode lijst	Nee	1,99
	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Nationaal beschermd	Nee	4,08
	Kleine parelmoervlinder	Issoria lathonia	Rode lijst	Nee	0,64
	Oranje zandoogje	Pyronia tithonus	Rode lijst	Nee	0,21
Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus	HR	Nee	1,61
Korstmossen	Gewone stuifmeelkorst	Thelocarpon laureri	Rode lijst	Nee	3,39
	Gewoon schorsmos	Hypogymnia physodes	Rode lijst	Nee	3,09
	Gewoon schubjesmos	Hypocenomyce scalaris	Rode lijst	Nee	3,96
	Zwavelgroene schotelkorst	Lecanora sulphurea	Rode lijst	Nee	3,81
Libellen	Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Nationaal beschermd	Nee	1,50
	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis	HR	Nee	2,67
	Gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Nationaal beschermd	Nee	4,05
	Venwitsnuitlibel	Leucorrhinia dubia	Rode lijst	Nee	2,01
	Zuidelijke oeverlibel	Orthetrum brunneum	Rode lijst	Nee	3,98
Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina	HR	Nee	3,73
Overige insecten	Baetis buceratus	Baetis buceratus	Rode lijst	Nee	4,52
	Gewone haft	Ephemera vulgata	Rode lijst	Nee	2,18
	Grammotaulius	Grammotaulius nigropunctatus	Rode lijst	Nee	2,48
	Hagenella	Hagenella clathrata	Rode lijst	Nee	2,64
	Leptocerus	Leptocerus tineiformis	Rode lijst	Nee	3,80
	Limnephilus	Limnephilus marmoratus	Rode lijst	Nee	3,05
	Lype	Lype phaeopa	Rode lijst	Nee	3,57
	Oligostomis	Oligostomis reticulata	Rode lijst	Nee	2,00

Soortgroep	Soort	Wetenschappelijke naam	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand
Overige insecten	Stenophylax	Stenophylax permistus	Rode lijst	Nee	2,37
	Trichostegia	Trichostegia minor	Rode lijst	Nee	2,52
	Vierlijneendagsvlieg	Ephemera glaucops	Rode lijst	Nee	1,09
	Zwavelhaft	Heptagenia sulphurea	Rode lijst	Nee	3,63
	Huiskrekel	Acheta domesticus	Rode lijst	Nee	3,26
	Veldkrekel	Gryllus campestris	Rode lijst	Nee	3,27
	Bremzandbij	Andrena ovatula	Rode lijst	Nee	3,18
	Kattenkruidbij	Anthophora quadrimaculata	Rode lijst	Nee	2,91
	Rode maskerbij	Hylaeus variegatus	Rode lijst	Nee	4,46
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Nationaal beschermd	Nee	1,29
	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Nationaal beschermd	Nee	0,30
Schimmels	Appelrussula	Russula paludosa	Rode lijst	Nee	4,73
	Blauwvlekkende rouwridderzwam	Lyophyllum gangraenosum	Rode lijst	Nee	2,78
	Citroengele satijnzwam	Entoloma pleopodium	Rode lijst	Nee	1,86
	Dennenharszwam	Phlebiopsis gigantea	Rode lijst	Nee	3,43
	Dennensatijnzwam	Entoloma cetratum	Rode lijst	Nee	5,39
	Doolhofelfenbankje	Cerrena unicolor	Rode lijst	Nee	3,38
	Dunne weerschijnzwam	Inonotus cuticularis	Rode lijst	Nee	4,38
	Geel nestzwammetje	Crucibulum crucibuliforme	Rode lijst	Nee	4,91
	Geringde ridderzwam	Tricholoma cingulatum	Rode lijst	Nee	4,28
	Gestreepte schorsmycena	Mycena mirata	Rode lijst	Nee	4,33
	Gewone weidechampignon	Agaricus campestris	Rode lijst	Nee	3,49
	Gewone wolvezelkop	Inocybe lanuginosa	Rode lijst	Nee	3,38
	Gewoon varkensoor	Otidea onotica	Rode lijst	Nee	4,58
	Gezoneerde stekelzwam	Hydnellum concrescens	Rode lijst	Nee	3,86
	Goudgele hertenzwam	Pluteus leoninus	Rode lijst	Nee	2,78
	Hanenkam	Cantharellus cibarius	Rode lijst	Nee	1,63
	Heideknotszwam	Clavaria argillacea	Rode lijst	Nee	2,10
	Kleine bloedsteelmycena	Mycena sanguinolenta	Rode lijst	Nee	1,86
	Kogelwerper	Sphaerobolus stellatus	Rode lijst	Nee	3,55
	Korianderzwam	Osmoporus odoratus	Rode lijst	Nee	4,20
	Ongesteelde krulzoom	Tapinella panuoides	Rode lijst	Nee	3,49
	Oranje berkenboleet	Leccinum versipelle	Rode lijst	Nee	3,77
	Pagemantel	Cortinarius semisanguineus	Rode lijst	Nee	3,49
	Palingsteelmycena	Mycena clavicularis	Rode lijst	Nee	3,38
	Purperrode russula	Russula queletii	Rode lijst	Nee	3,38
	Rimpelige gordijnzwam	Cortinarius lividoochraceus	Rode lijst	Nee	3,49
	Roodschubbige gordijnzwam	Cortinarius bolaris	Rode lijst	Nee	1,63
	Roodvoetknotsje	Typhula erythropus	Rode lijst	Nee	3,56
	Schaapje	Lactifluus vellereus	Rode lijst	Nee	3,99
	Schubbige oesterzwam	Pleurotus dryinus	Rode lijst	Nee	3,45
	Slijmerige blekerik	Pholiota lenta	Rode lijst	Nee	4,28
	Tijgertaaiplaat	Lentinus tigrinus	Rode lijst	Nee	1,93
	Varenknotsje	Typhula quisquiliaris	Rode lijst	Nee	3,38
	Veenmosvuurzwammetje	Hygrocybe coccineocrenata	Rode lijst	Nee	3,20
	Veenvlamhoed	Gymnopilus fulgens	Rode lijst	Nee	1,63
	Voddenbekerzwam	Peziza ampliata	Rode lijst	Nee	2,78
	Wintermycena	Mycena tintinnabulum	Rode lijst	Nee	3,38
	Witgeringd mosklokje	Galerina jaapii	Rode lijst	Nee	3,49
	Zeedenmycena	Mycena seynesii	Rode lijst	Nee	4,07
	Zijdeachtige beurszwam	Volvariella bombycina	Rode lijst	Nee	3,49
	Zwartvoetkrulzoom	Tapinella atrotomentosa	Rode lijst	Nee	4,64
Vaatplanten	Beemdkroon	Knautia arvensis	Rode lijst	Nee	3,31
	Beenbreek	Narthecium ossifragum	Rode lijst	Nee	1,89
	Blauw walstro	Sherardia arvensis	Rode lijst	Nee	3,50
	Blauwe knoop	Succisa pratensis	Rode lijst	Nee	2,79
	Bolderik	Agrostemma githago	Rode lijst	Nee	2,22
	Borstelgras	Nardus stricta	Rode lijst	Nee	3,20
	Bosaardbei	Fragaria vesca	Rode lijst	Nee	2,00
	Bospaardenstaart	Equisetum sylvaticum	Rode lijst	Nee	3,83
	Brede orchis	Dactylorhiza majalis	Rode lijst	Nee	3,44
	Donkergroene basterdwederik	Epilobium obscurum	Rode lijst	Nee	3,26
	Dreps	Bromus secalinus	Nationaal beschermd	Nee	2,73
	Drijvende waterweegbree	Luronium natans	HR	Nee	1,52
	Dubbelloof	Struthiopteris spicant	Rode lijst	Nee	1,73
	Engels gras	Armeria maritima	Rode lijst	Nee	5,41
	Fraai hertshooi	Hypericum pulchrum	Rode lijst	Nee	4,59
	Gele kornoelje	Cornus mas	Rode lijst	Nee	4,68
	Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata	Rode lijst	Nee	3,66
	Grondster	Illecebrum verticillatum	Rode lijst	Nee	1,62

Soortgroep	Soort	Wetenschappelijke naam	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand
Vaatplanten	Jeneverbes	Juniperus communis	Rode lijst	Nee	3,03
	Kamgras	Cynosurus cristatus	Rode lijst	Nee	3,18
	Karwij	Carum carvi	Rode lijst	Nee	5,38
	Klein blaasjeskruid	Utricularia minor	Rode lijst	Nee	3,08
	Klein glidkruid	Scutellaria minor	Rode lijst	Nee	4,75
	Klein warkruid	Cuscuta epithymum	Rode lijst	Nee	1,80
	Kleine ratelaar	Rhinanthus minor	Rode lijst	Nee	2,63
	Kleine valeriaan	Valeriana dioica	Rode lijst	Nee	2,57
	Klimopwaterranonkel	Ranunculus hederaceus	Rode lijst	Nee	1,98
	Klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe	Rode lijst	Nee	1,69
	Kluwenklokje	Campanula glomerata	Nationaal beschermd	Nee	3,44
	Korenbloem	Centaurea cyanus	Rode lijst	Nee	2,51
	Liggende vleugeltjesbloem	Polygala serpyllifolia	Rode lijst	Nee	3,41
	Moerashertshooi	Hypericum elodes	Rode lijst	Nee	1,35
	Moeraskartelblad	Pedicularis palustris	Rode lijst	Nee	3,41
	Moerassmele	Deschampsia setacea	Rode lijst	Nee	5,34
	Muurganzenvoet	Chenopodiastrum murale	Rode lijst	Nee	4,15
	Oeverkruid	Littorella uniflora	Rode lijst	Nee	1,62
	Polei	Mentha pulegium	Rode lijst	Nee	3,81
	Rapunzelklokje	Campanula rapunculus	Rode lijst	Nee	4,29
	Rijstgras	Leersia oryzoides	Rode lijst	Nee	2,68
	Ronde zonnedauw	Drosera rotundifolia	Rode lijst	Nee	4,50
	Ruige anjer	Dianthus armeria	Rode lijst	Nee	2,71
	Slofhak	Anthoxanthum aristatum	Rode lijst	Nee	4,70
	Steenanjer	Dianthus deltoides	Rode lijst	Nee	4,29
	Stekelbrem	Genista anglica	Rode lijst	Nee	1,85
	Stijve ogentroost	Euphrasia stricta	Rode lijst	Nee	3,40
	Stinkende kamille	Anthemis cotula	Rode lijst	Nee	5,51
	Valse kamille	Anthemis arvensis	Rode lijst	Nee	2,85
	Veenbies	Trichophorum germanicum	Rode lijst	Nee	2,01
	Veldsalie	Salvia pratensis	Rode lijst	Nee	2,93
	Vleeskleurige orchis	Dactylorhiza incarnata	Rode lijst	Nee	2,58
	Vlottende bies	Isolepis fluitans	Rode lijst	Nee	1,81
	Waterdrieblad	Menyanthes trifoliata	Rode lijst	Nee	4,30
	Waterlepeltje	Ludwigia palustris	Rode lijst	Nee	2,03
	Waterlobelia	Lobelia dortmanna	Rode lijst	Nee	5,19
	Wilde gagel	Myrica gale	Rode lijst	Nee	1,24
	Wilde kievitsbloem	Fritillaria meleagris	Rode lijst	Nee	4,74
	Witte snavelbies	Rhynchospora alba	Rode lijst	Nee	1,30
	Witte waterranonkel	Ranunculus ololeucos	Rode lijst	Nee	2,30
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Nationaal beschermd	Nee	4,38
Vogels	Aalscholver	Phalacrocorax carbo	VR	Nee	2,41
	Appelvink	Coccothraustes coccothraustes	VR	Nee	1,05
	Bergeend	Tadorna tadorna	VR	Nee	3,53
	Blauwborst	Luscinia svecica	VR	Nee	1,05
	Blauwe kiekendief	Circus cyaneus	VR	Nee	1,09
	Blauwe reiger	Ardea cinerea	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,69
	Boerenzwaluw	Hirundo rustica	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,12
	Bontbekplevier	Charadrius hiaticula	VR	Nee	1,62
	Bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0
	Boomklever	Sitta europaea	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,24
	Boomkruiper	Certhia brachydactyla	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,18
	Boomleeuwerik	Lullula arborea	VR	Nee	1,44
	Boompieper	Anthus trivialis	VR	Nee	1,05
	Boomvalk	Falco subbuteo	VR, JBN (categorie 4)	Nee	0,57
	Bosrietzanger	Acrocephalus palustris	VR	Nee	1,05
	Bosuil	Strix aluco	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,21
	Braamsluiper	Sylvia curruca	VR	Nee	2,72
	Brilduiker	Bucephala clangula	VR, JBN (categorie 5)	Nee	3,10
	Bruine kiekendief	Circus aeruginosus	VR	Nee	3,13
	Buizerd	Buteo buteo	VR, JBN (categorie 4)	Nee	0
	Cetti's Zanger	Cettia cetti	VR	Nee	1,29
	Dodaars	Tachybaptus ruficollis	VR	Nee	1,05
	Duinpieper	Anthus campestris	VR	Nee	1,22
	Dwergmeeuw	Hydrocoloeus minutus	VR	Nee	3,40

Soortgroep	Soort	Wetenschappelijke naam	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand
	Ekster	Pica pica	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,11
	Fazant	Phasianus colchicus	VR	Nee	1,05
	Fitis	Phylloscopus trochilus	VR	Nee	1,05
	Fluiter	Phylloscopus sibilatrix	VR	Nee	1,97
	Fuut	Podiceps cristatus	VR	Nee	1,74
	Gaai	Garrulus glandarius	VR	Nee	0,74
	Geelgors	Emberiza citrinella	VR	Nee	1,05
	Gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,05
	Gele kwikstaart	Motacilla flava	VR	Nee	1,04
	Gierzwaluw	Apus apus	VR, JBN (categorie 2)	Nee	0,14
	Goudhaan	Regulus regulus	VR	Nee	1,05
	Goudplevier	Pluvialis apricaria	VR	Nee	2,26
	Goudvink	Pyrrhula pyrrhula	VR	Nee	1,29
	Grasmus	Sylvia communis	VR	Nee	1,05
	Graspieper	Anthus pratensis	VR	Nee	1,26
	Grauwe gans	Anser anser	VR	Nee	1,29
	Grauwe klauwier	Lanius collurio	VR	Nee	3,33
	Grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,29
	Groene specht	Picus viridis	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,15
	Groenling	Chloris chloris	VR	Nee	0,22
	Grote bonte specht	Dendrocopos major	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,19
	Grote Canadese gans	Branta canadensis	VR	Nee	1,29
	Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea	VR, JBN (categorie 3)	Nee	0,41
	Grote karekiet	Acrocephalus arundinaceus	VR	Nee	3,03
	Grote lijster	Turdus viscivorus	VR	Nee	1,29
	Grote mantelmeeuw	Larus marinus	VR	Nee	3,04
	Grote zilverreiger	Ardea alba	VR	Nee	3,41
	Grutto	Limosa limosa	VR	Nee	1,31
	Havik	Accipiter gentilis	VR, JBN (categorie 4)	Nee	1,29
	Heggenmus	Prunella modularis	VR	Nee	0,27
	Holenduif	Columba oenas	VR	Nee	1,05
	Hop	Upupa epops	VR	Nee	4,47
	Houtduif	Columba palumbus	VR	Nee	0,74
	Houtsnip	Scolopax rusticola	VR	Nee	1,05
Vogels	Huismus	Passer domesticus	VR, JBN (categorie 2)	Nee	0,22
	Huiszwaluw	Delichon urbicum	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,29
	IJsvogel	Alcedo atthis	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,21
	Kauw	Corvus monedula	VR	Nee	1,05
	Keep	Fringilla montifringilla	VR	Nee	0,72
	Kemphaan	Calidris pugnax	VR	Nee	1,51
	Kerkuil	Tyto alba	VR, JBN (categorie 3)	Nee	0,35
	Kievit	Vanellus vanellus	VR	Nee	1,05
	Klapekster	Lanius excubitor	VR	Nee	1,80
	Kleine bonte specht	Dryobates minor	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0
	Kleine karekiet	Acrocephalus scirpaceus	VR	Nee	0,38
	Kleine plevier	Charadrius dubius	VR	Nee	1,55
	Kleine zilverreiger	Egretta garzetta	VR	Nee	3,32
	Kneu	Linaria cannabina	VR	Nee	0,99
	Knobbelzwaan	Cygnus olor	VR	Nee	1,05
	Koekoek	Cuculus canorus	VR	Nee	1,05
	Kokmeeuw	Chroicocephalus ridibundus	VR	Nee	6,23
	Koolmees	Parus major	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0
	Koperwiek	Turdus iliacus	VR	Nee	3,97
	Kraanvogel	Grus grus	VR	Nee	1,26
	Krakeend	Anas strepera	VR	Nee	1,05
	Kramsvogel	Turdus pilaris	VR	Nee	0,24
	Kruisbek	Loxia curvirostra	VR	Nee	4,08
	Kuifeend	Aythya fuligula	VR	Nee	1,05
	Kuifmees	Lophophanes cristatus	VR	Nee	1,05
	Kwartel	Coturnix coturnix	VR	Nee	1,28
	Lepelaar	Platalea leucorodia	VR	Nee	3,41
	Matkop	Poecile montanus	VR	Nee	1,05
	Meerkoet	Fulica atra	VR	Nee	1,05
	Merel	Turdus merula	VR	Nee	0,73
	Middelste bonte specht	Dendropicos medius	VR	Nee	1,29
	Middelste zaagbek	Mergus serrator	VR	Nee	3,25
	Nachtegaal	Luscinia megarhynchos	VR	Nee	2,39
	Nachtzwaluw	Caprimulgus europaeus	VR	Nee	1,29
	Oehoe	Bubo bubo	VR, JBN (categorie 3)	Nee	0
	Oeverloper	Actitis hypoleucos	VR	Nee	1,32

Soortgroep	Soort	Wetenschappelijke naam	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand
	Oeverzwaluw	Riparia riparia	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,29
	Ooievaar	Ciconia ciconia	VR, JBN (categorie 3)	Nee	1,16
	Paapje	Saxicola rubetra	VR	Nee	1,61
	Patrijs	Perdix perdix	VR	Nee	0
	Pijlstaart	Anas acuta	VR	Nee	1,57
	Pimpelmees	Cyanistes caeruleus	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,28
	Putter	Carduelis carduelis	VR	Nee	0,35
	Raaf	Corvus corax	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,79
	Ransuil	Asio otus	VR, JBN (categorie 4)	Nee	1,54
	Rietgors	Emberiza schoeniclus	VR	Nee	1,29
	Ringmus	Passer montanus	VR	Nee	1,05
	Roek	Corvus frugilegus	VR, JBN (categorie 2)	Nee	2,20
	Roerdomp	Botaurus stellaris	VR	Nee	3,12
	Roodborst	Erithacus rubecula	VR	Nee	0,52
	Roodborsttapuit	Saxicola rubicola	VR	Nee	0,87
	Roodhalsfuut	Podiceps grisegena	VR	Nee	2,93
	Scholekster	Haematopus ostralegus	VR	Nee	1,05
	Sijs	Spinus spinus	VR	Nee	1,99
	Slechtvalk	Falco peregrinus	VR, JBN (categorie 3)	Nee	1,21
	Slobeend	Anas clypeata	VR	Nee	1,44
	Smient	Anas penelope	VR	Nee	2,80
	Sperwer	Accipiter nisus	VR, JBN (categorie 4)	Nee	0,15
	Spotvogel	Hippolais icterina	VR	Nee	1,05
	Spreeuw	Sturnus vulgaris	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,44
	Sprinkhaanzanger	Locustella naevia	VR	Nee	1,54
	Staartmees	Aegithalos caudatus	VR	Nee	1,05
	Steenuil	Athene vidalii	VR, JBN (categorie 1)	Nee	0,16
	Tafeleend	Aythya ferina	VR	Nee	1,05
	Tapuit	Oenanthe oenanthe	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,40
	Tjiftjaf	Phylloscopus collybita	VR	Nee	0,16
	Toendrarietgans	Anser serrirostris rossicus	VR	Nee	2,62
Vogels	Torenvalk	Falco tinnunculus	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,27
	Tuinfluiter	Sylvia borin	VR	Nee	1,05
	Tureluur	Tringa totanus	VR	Nee	1,42
	Turkse tortel	Streptopelia decaocto	VR	Nee	0,61
	Veldleeuwerik	Alauda arvensis	VR	Nee	0,27
	Vink	Fringilla coelebs	VR	Nee	0
	Visdief	Sterna hirundo	VR	Nee	4,25
	Vuurgoudhaan	Regulus ignicapilla	VR	Nee	1,29
	Waterhoen	Gallinula chloropus	VR	Nee	1,05
	Waterral	Rallus aquaticus	VR	Nee	1,29
	Watersnip	Gallinago gallinago	VR	Nee	1,28
	Wespendief	Pernis apivorus	VR, JBN (categorie 4)	Nee	1,01
	Wielewaal	Oriolus oriolus	VR	Nee	1,05
	Wilde eend	Anas platyrhynchos	VR	Nee	1,05
	Wilde zwaan	Cygnus cygnus	VR	Nee	2,84
	Winterkoning	Troglodytes troglodytes	VR	Nee	0,74
	Wintertaling	Anas crecca	VR	Nee	1,22
	Witgat	Tringa ochropus	VR	Nee	2,01
	Witte kwikstaart	Motacilla alba	VR	Nee	1,05
	Woudaap	Ixobrychus minutus	VR	Nee	4,20
	Wulp	Numenius arquata	VR	Nee	0,62
	Zanglijster	Turdus philomelos	VR	Nee	0,78
	Zeearend	Haliaeetus albicilla	VR, JBN (categorie 5)	Nee	2,53
	Zomertaling	Anas querquedula	VR	Nee	1,32
	Zomertortel	Streptopelia turtur	VR	Nee	1,34
	Zwarte kraai	Corvus corone	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0
	Zwarte mees	Periparus ater	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,29
	Zwarte roodstaart	Phoenicurus ochruros	VR, JBN (categorie 5)	Nee	0,20
	Zwarte specht	Dryocopus martius	VR, JBN (categorie 5)	Nee	1,05
	Zwarte stern	Chlidonias niger	VR	Nee	3,41
	Zwarte wouw	Milvus migrans	VR, JBN (categorie 4)	Nee	2,68
	Zwartkop	Sylvia atricapilla	VR	Nee	0,73
Weekdieren,	Slanke poelslak	Omphiscola glabra	Rode lijst	Nee	1,99
Land- en	Wijngaardslak	Helix pomatia	Rode lijst	Nee	1,57
	Aardmuis	Microtus agrestis	Nationaal beschermd	Ja	0,76
Zoogdieren	Bever	Castor fiber	HR	Nee	0,83
	Boommarter	Martes martes	Nationaal beschermd	Nee	0,83

Soortgroep	Soort	Wetenschappelijke naam	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand
Zoogdieren	Bosmuis	Apodemus sylvaticus	Nationaal beschermd	Ja	0,37
	Bunzing	Mustela putorius	Nationaal beschermd	Nee	1,39
	Das	Meles meles	Nationaal beschermd	Nee	4,43
	Dwergmuis	Micromys minutus	Nationaal beschermd	Ja	0,76
	Dwergspitsmuis	Sorex minutus	Nationaal beschermd	Ja	0,76
	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Nationaal beschermd	Nee	0,19
	Egel	Erinaceus europaeus	Nationaal beschermd	Ja	0,32
	Haas	Lepus europaeus	Nationaal beschermd	Ja	1,05
	Huisspitsmuis	Crocidura russula	Nationaal beschermd	Ja	0,37
	Konijn	Oryctolagus cuniculus	Nationaal beschermd	Ja	0,24
	Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus	Nationaal beschermd	Ja	3,02
	Ree	Capreolus capreolus	Nationaal beschermd	Ja	0,84
	Rosse woelmuis	Myodes glareolus	Nationaal beschermd	Ja	0,37
	Steenmarter	Martes foina	Nationaal beschermd	Nee	0,01
	Veldmuis	Microtus arvalis	Nationaal beschermd	Ja	0,37
	Vos	Vulpes vulpes	Nationaal beschermd	Ja	1,79
	Wezel	Mustela nivalis	Nationaal beschermd	Nee	1,96
	Wild zwijn	Sus scrofa	Nationaal beschermd	Ja	1,86
	Wolf	Canis lupus	HR	Nee	2,15
	Zwarte rat	Rattus rattus	Rode lijst	Nee	3,86
Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri	HR	Nee	1,07
	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	HR	Nee	1,94
	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus	HR	Nee	3,12
	Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Plecotus auritus/austriacus	HR	Nee	2,80
	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus	HR	Nee	3,60
	Laatvlieger	Eptesicus serotinus	HR	Nee	4,68
	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	HR	Nee	4,20

Bijlage 3 Foto's onderzoekslocatie



Foto 1. Zuidoostelijke gevel woonhuis



Foto 2. Woonhuis (rechts) met hagen



Foto 3. Zuidoostelijke gevel woonhuis



Foto 4. Noordoostelijke en -westelijke gevel woonhuis



Foto 5. Tuin van woonhuis



Foto 6. Moestuin


Foto 7. Geitenweide


Foto 8. Grasveld


Foto 9. Verharding als oprit


Foto 10. Verharding met haag


Foto 11. Paardenweide


Foto 12. Paardenweide



Foto 13. Zuidoostelijke aanzicht zorgboerderij



Foto 14. Binnenkant oostelijke zorgboerderij



Foto 15. Nestmateriaal oostelijke zorgboerderij



Foto 16. Ruimtes dak oostelijke zorgboerderij



Foto 17. Rommelhoek oostelijke zorgboerderij



Foto 18. Werkplaats oostelijke zorgboerderij



Foto 19. Zuidelijk aanzicht westelijke zorgboerderij



Foto 20. Plafond westelijke zorgboerderij



Foto 21. Binnenkant westelijke zorgboerderij



Foto 22. Huidige situatie open veld



Foto 23. Houten hut



Foto 24. Binnenzijde houten hut



Foto 25. Noordwestelijk aanzicht zorgboerderij



Foto 26. Noordelijk aanzicht zorgboerderij



Foto 27. Overhoekje



Foto 28. Noordwestelijk aanzicht loods



Foto 29. Oostelijk aanzicht loods



Foto 30. Binnenkant loods

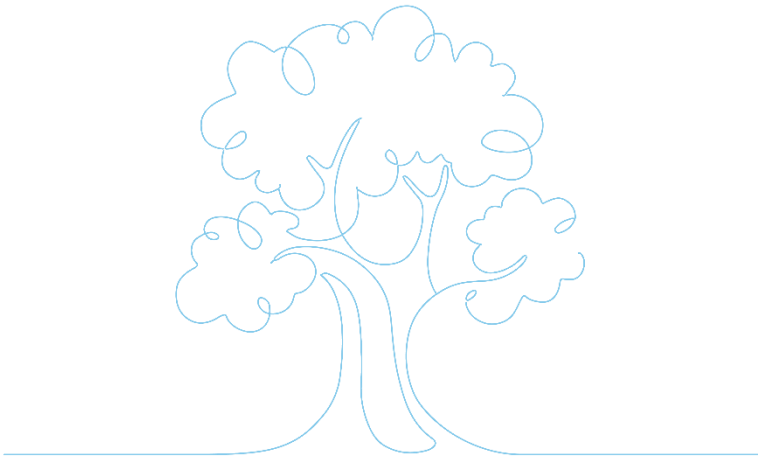

m-tech Group

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai ingevolge de Omgevingswet ten behoeve van

Realisatie zorgboerderij 14 zorgwoningen op de Latestraat 13 te Netersel

8 mei 2024

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai ingevolge de Omgevingswet ten behoeve van de realisatie zorgboerderij en 14 zorgwoningen

Opdrachtgever: Reland Adviseurs B.V.
Monsigneur Bekkerstraat 56
5846 AJ Ledeacker

Contactpersoon: Erwin Huzen

Locatie: Latestraat 13
5534 AM Netersel

Rapportnummer Lat.Net.24.AO-01	**Projectnummer** 20240089
Projectleider ing. A van der Vleuten	**Auteur** B.P.J. Gerards
Status Definitief	**Datum** 8 mei 2024

M-tech Nederland BV
Willem II Singel 42
6041 HT Roermond
Telefoon: 0475-420191
E-mail: info@mtechgroup.nl
KvK: 13036743
IBAN: NL53RABO0303441194



Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem/haar gebruikt worden voor het doel waarvoor het is opgesteld, met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document en het Geomilieumodel blijven berusten bij M-tech Nederland.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 2

2. Uitgangspunten 3

2.1 Situering project 3

3. Wettelijk kader 5

3.1 Toetsingskader geluid 5
3.2 Besluit Kwaliteit Leefomgeving 5
3.3 Eisen bij meer geluid dan de standaardwaarde 5
3.4 Geluid tot en met grenswaarde 5
3.5 Beleidsregels geluid gemeente Bladel 6

4. Invoergegevens rekenmodel 7

4.1 Gegevens wegverkeer 7
4.2 immissiepunten 7

5. Resultaten 8

6. Samenvatting en conclusies 9

Bijlage 1: grafische weergave rekenmodel I

Bijlage 2: Verkeersgegevens II

Bijlage 3: Invoergegevens rekenmodel III

Bijlage 4: Rekenresultaten wegverkeerslawaai IV

1. Inleiding

In opdracht van Reland Adviseurs B.V. is door M-tech Nederland een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai uitgevoerd voor ten behoeve de realisatie van een zorgboerderij en 14 zorgwoningen (14 tiny houses).

In het kader van een procedure ingevolge de Omgevingswet is een akoestisch onderzoek noodzakelijk. In dit rapport is de geluidsbelasting als gevolg van het wegverkeerslawaai berekend. De berekeningen zijn uitgevoerd volgens 'de meet- en rekenmethode geluid wegen' zoals opgenomen in bijlage IV van de Omgevingsregeling.

Middels voorliggende rapportage wordt verslag gedaan van de uitgangspunten en bevindingen van het uitgevoerde akoestisch onderzoek.

2. Uitgangspunten

2.1 Situering project

De projectlocatie bevindt zich tussen de Latestraat en De Lei en ten zuidoosten van de dorpskern Netersel. Figuur 2-a geeft een overzicht van de locatie.



Figuur 2-a: geografische locatie projectlocatie (Bron PDOK-viewer)

De ontwikkeling bestaat uit de realisatie van een zorgboerderij. Het bestaande woonhuis zal worden aangepast zodat hier 5 zorgunits in kunnen worden gerealiseerd. Een gedeelte van de stallen worden omgebouwd tot gezamenlijke eetruimte en voor recreatie. Daarnaast worden er 14 zorgwoningen (tiny houses) gerealiseerd. Figuur 2-b geeft een overzicht van de het nieuwe plan.

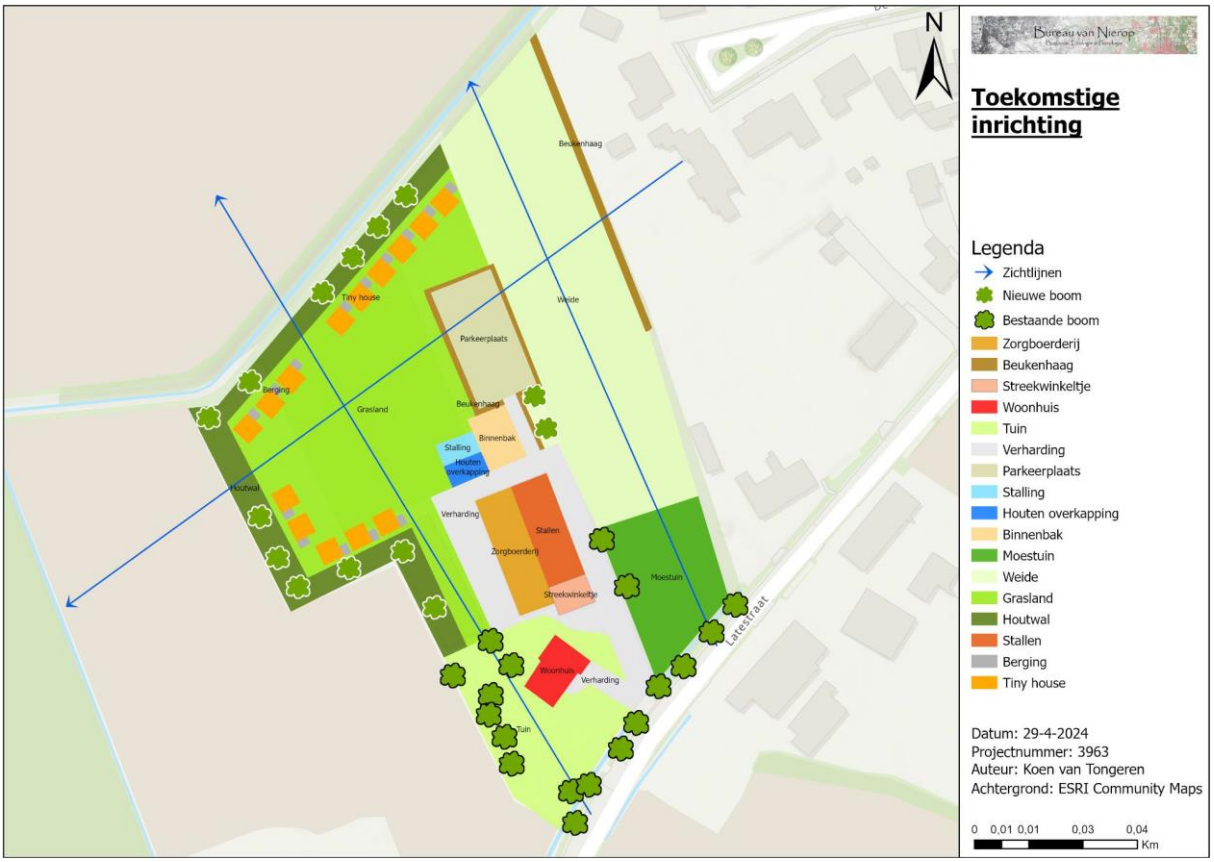

Figuur 1: overzicht bouwplan zorgboerderij en 14 tiny houses (Bron Bureau van Nierop)

3. Wettelijk kader

3.1 Toetsingskader geluid

De regelgeving met betrekking tot aanvaardbaar geluid door een weg op een geluidsgevoelig gebouw staan beschreven in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving. Daarnaast kan er ook lokaal beleid van toepassing zijn.

3.2 Besluit Kwaliteit Leefomgeving

Voor een geluidgevoelig gebouw dat langer dan 10 jaar is toegelaten in een geluidaandachtsgebied bevat het Bkl een afwegingssystematiek met een standaardwaarde en een grenswaarde (artikel 5.78 lid 2 en 3.18 lid 2 Bkl). Als het geluid op een geluidgevoelig gebouw voldoet aan de standaardwaarde, is het geluid in ieder geval aanvaardbaar en de kans op gezondheidsschade klein. Het bevoegd gezag mag meer geluid dan de standaardwaarde als aanvaardbaar beoordelen. Bij meer geluid dan de standaardwaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw gelden extra eisen.

Voor de beoogde situatie is de basisgeluidsemissie van lokale wegen van belang.

Tabel: Standaard en grenswaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw bij toelaten gebouw

Geluidbronsoort	***Standaardwaarde***	***Grenswaarde***
Waterschaps- en gemeentelijke wegen	53 L_{den}	70 L_{den}
Provinciale wegen Rijkswegen	50 L_{den}	60 L_{den}

3.3 Eisen bij meer geluid dan de standaardwaarde

Bij geluid tussen de standaardwaarde en de grenswaarde vindt een bestuurlijke afweging plaats. Bij deze afweging gelden een aantal eisen. In de beoogde situatie is geluid boven de grenswaarde niet toegestaan.

3.4 Geluid tot en met grenswaarde

Het bevoegd gezag kan alleen geluid tot en met de grenswaarde op de gevel van een geluidgevoelig gebouw toestaan als ze:

1. Geen geluidbeperkende maatregelen kan treffen om aan de standaardwaarde te voldoen (artikel 5.78u, lid 1a Bkl).
2. De overschrijding van de standaardwaarde zoveel mogelijk heeft beperkt door het treffen van geluidbeperkende maatregelen (artikel 5.78u, lid 1 onder b Bkl).
3. Bij voorwaarde 1 en 2 geluidbeperkende maatregelen overweegt die financieel doelmatig zijn en tegen het treffen geen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan (artikel 5.78u, lid 2 Bkl).
4. Het gecumuleerd geluid beoordeelt (artikel 5.78ac Bkl).
5. Het gezamenlijk geluid bepaalt (artikel 5.78ad Bkl).
6. Het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel bij het overwegen van geluidbeperkende maatregelen betrekt (5.78ab lid 1 Bkl).

3.5 Beleidsregels geluid gemeente Bladel

De projectlocatie valt in het omgevingsplan gemeente Bladel. Hierbij betreft het een tijdelijk omgevingsplan, waarbij het bestemmingsplan van vóór 2024 is overgegaan in het tijdelijke omgevingsplan. De gemeente Bladel heeft 'Beleidsregels geluid onder de Omgevingswet gemeente Bladel' vastgesteld op 19-03-2024.

In deze beleidsregel zijn aanvullende regels opgesteld, naast de regels uit de omgevingswet, om "'Een kader te scheppen waarin een balans is tussen een doelmatig gebruik van de ruimte in de omgeving van (spoor)wegen en industrie, en het streven naar een gezonde omgevingskwaliteit'.

Vanuit artikel 6 van De Beleidsregel zal bij het project aan de Latestraat 13 rekening gehouden moeten worden met wegen die minder dan 2500 bewegingen per etmaal bevatten.

4. Invoergegevens rekenmodel

De berekeningen van de geluidbelasting afkomstig van het wegverkeer zijn uitgevoerd met het softwareprogramma Geomilieu, V2023.3 (module Omgevingswet, wegverkeer). De berekeningen zijn uitgevoerd volgens 'de meet- en rekenmethode geluid wegen' zoals opgenomen in bijlage IV van de Omgevingsregeling.

In de berekening wordt met alle factoren die van belang zijn rekening gehouden, zoals hoogteverschillen, afstandsreducties, reflecties, afschermingen, bodem- en luchtdemping. De bodemfactor bij de berekeningen is op 1,0 gesteld met uitzondering van verhardingen, zoals bestratingen en wegen (deze hebben een bodemfactor van 0,0) en luchtabsorptie is volgens 'de meet- en rekenmethode geluid industrie' zoals opgenomen in bijlage IV van de Omgevingsregeling methode II8.

De rekenmodellen zijn ingevoerd ten opzichte van het Rijksdriehoeks-coördinatenstelsel. Grafische weergaven van het rekenmodel aangaande de gebouwen, bodemgebieden en wegen zijn ondergebracht in bijlage 1. De invoergegevens van het rekenmodel zijn terug te vinden in bijlage 3.

4.1 Gegevens wegverkeer

De intensiteiten van de wegen zijn afkomstig uit de milieuexport van het BBMA Verkeersmodel (BBMA2022, Versie S203) voor het jaar 2034 (shapefile). De cijfers van 2034 zijn verkregen door interpolatie tussen de toekomstjaren 2030 en 2040 uit de BBMA. Deze zijn verstrekt door Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB).

Onderstaande tabel 4-a geeft een overzicht van de etmaalintensiteiten van de wegen met rondom de projectlocatie. Een overzicht van de intensiteiten is te vinden in bijlage 2.

tabel 4-a: verkeersintensiteiten 2034

Id	Weg	Maximum snelheid	Etmaal-intensiteiten 2034
4663	Carolus Simplexplein	30	875
8191	Carolus Simplexplein	30	1.673
41839	De Blikken	30	301
41840	De Blikken	30	301
48319	De Lei	30	1.861
48320	De Lei	30	1.639
48320	De Lei	60	1.639
41729	Latestraat	60	1.639
41730	Latestraat	60	1.639

4.2 immissiepunten

De immissiepunten worden gekozen ter plaatse van de relevante gevels van de woningen. Naast de immissiepunten op de zorgwoningen zijn er ook immissiepunten geplaatst bij de zorgboerderij als zijnde 'een gezondheidszorgfunctie met bedgebied of bijeenkomstfunctie die een nevengebruiksfunctie is van die gezondheidszorgfunctie' zoals beschreven in artikel 3.22 Lid 1 van het Bkl. De hoogtes van de immissiepunten bedragen 2/3 van de bouwlaaghoogte.

Bijlage 1 geeft de situering van de immissiepunten. Bijlage 3 geeft de invoergegevens van het rekenmodel weer.

5. Resultaten

In tabel 5-a zijn de hoogst berekende geluidbelastingen (L_{den}) op de toetspunten ter plaatse van de leefruimtes van de verschillende gebouwen opgenomen. Bijlage 4 geeft een overzicht van de berekende geluidbelastingen.

tabel 5-a wegverkeerlawaai (L_{den})

Naam	Omschrijving	Hoogte	Gecumuleerd/ Gezamenlijk geluid (Lden)	
		[m]	b.g.	verd.
TP16_02	Woonhuis slaapkamer begeleiding (bg)	1,7/4,7	46,8	--
TP16_03	Woonhuis slaapkamer (bg)/ Slaapkamer (verd)	1,7/4,7	46,3	46,9
TP16_04	Woonhuis Woonkamer (bg)	1,7/4,7	45,7	--
TP16_01	Woonhuis Slaapkamer begeleiding (bg)/slaapkamer (verd)	1,7/4,7	43,6	44,4
TP16_10	Kantoor (bg) / slaapkamer (1ste)	1,7/4,7	42,9	43,8
TP16_05	Woonhuis Woonkamer (bg)/slaapkamer (verd)	1,7/4,7	41,7	42,5
TP16_06	Woonhuis Woonkamer (bg)/ slaapkamer (verd)	1,7/4,7	41	41,8
TP15_02	Zorgboerderij activiteitenruimte	1,7	38,7	--
TP16_09	Woonhuis Kantoor (bg)	1,7/4,7	35,1	--
TP13_01	Tiny house 13 noord	1,7	34,5	--
TP14_01	Tiny house 14 noord	1,7	34,5	--
TP12_01	Tiny house 12 noord	1,7	34	--
TP03_03	Tiny house 3 zuid	1,7	33,9	--
TP09_01	Tiny house 9 noord	1,7	33,9	--
TP10_01	Tiny house 10 noord	1,7	33,9	--

De hoogste geluidsbelasting vanwege de gemeentelijke wegen, bedraagt 46,8 L_{den} ter plaatse van de zuidoostelijke slaapkamer op de eerste verdieping in het woonhuis.

Geconcludeerd kan worden dat de standaardwaarde van 53 L_{den} op geen enkele locatie wordt overschreden. Hiermee wordt er voldaan aan de standaardwaarden. Het complete overzicht met resultaten staat weergegeven in bijlage 4.

6. Samenvatting en conclusies

In opdracht van Reland Adviseurs B.V. is door M-tech Nederland een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai uitgevoerd voor ten behoeve de realisatie van een zorgboerderij en 14 zorgwoningen (14 tiny houses).

In het kader van een procedure in het kader van de Omgevingswet is een akoestisch onderzoek noodzakelijk. In dit rapport is de geluidsbelasting als gevolg van het wegverkeerslawaai berekend. De berekeningen zijn uitgevoerd volgens 'de meet- en rekenmethode geluid wegen' zoals opgenomen in bijlage IV van de Omgevingsregeling.

De hoogste geluidsbelasting vanwege de gemeentelijke wegen, bedraagt 46,8 L_{den} ter plaatse van de zuidoostelijke slaapkamer op de eerste verdieping in het woonhuis.

Geconcludeerd kan worden dat de standaardwaarde van 53 L_{den} nergens wordt overschreden. Hierdoor wordt er voldaan aan de standaardwaarden en hoeven er geen aanvullende maatregelen te worden genomen.

Bijlage 1: grafische weergave rekenmodel

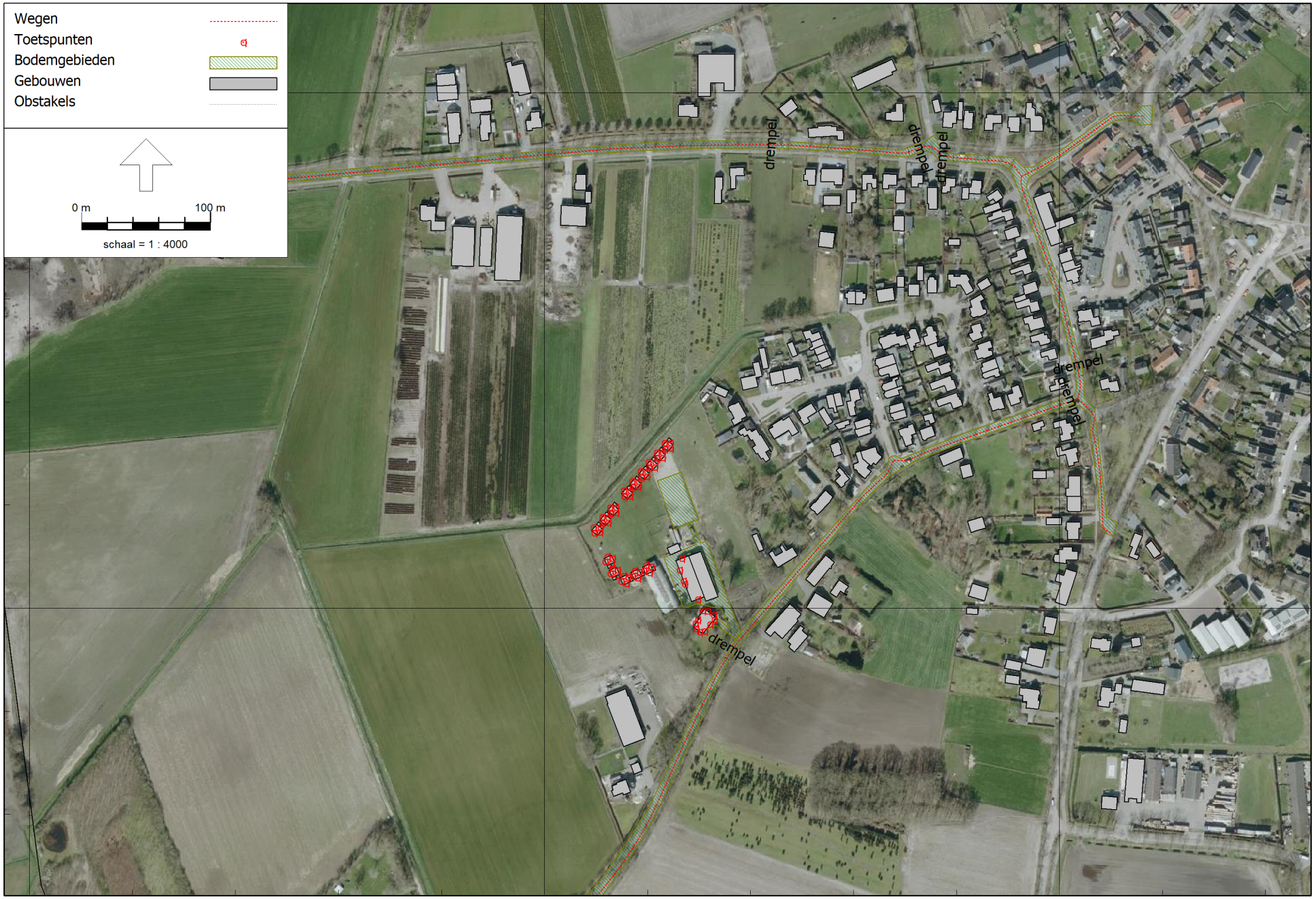

Overzicht model

M-Tech Nederland BV - locatie Roermond

Omgevingswet, wegverkeer, [versie van Gebied - Wegverkeerslawaai Latetraat 13] , Geomilieu V2023.3 Licentiehouder: M-Tech Nederland BV - locatie Roermond



Overzicht model

M-Tech Nederland BV - locatie Roermond

Overzicht model

M-Tech Nederland BV - locatie Roermond



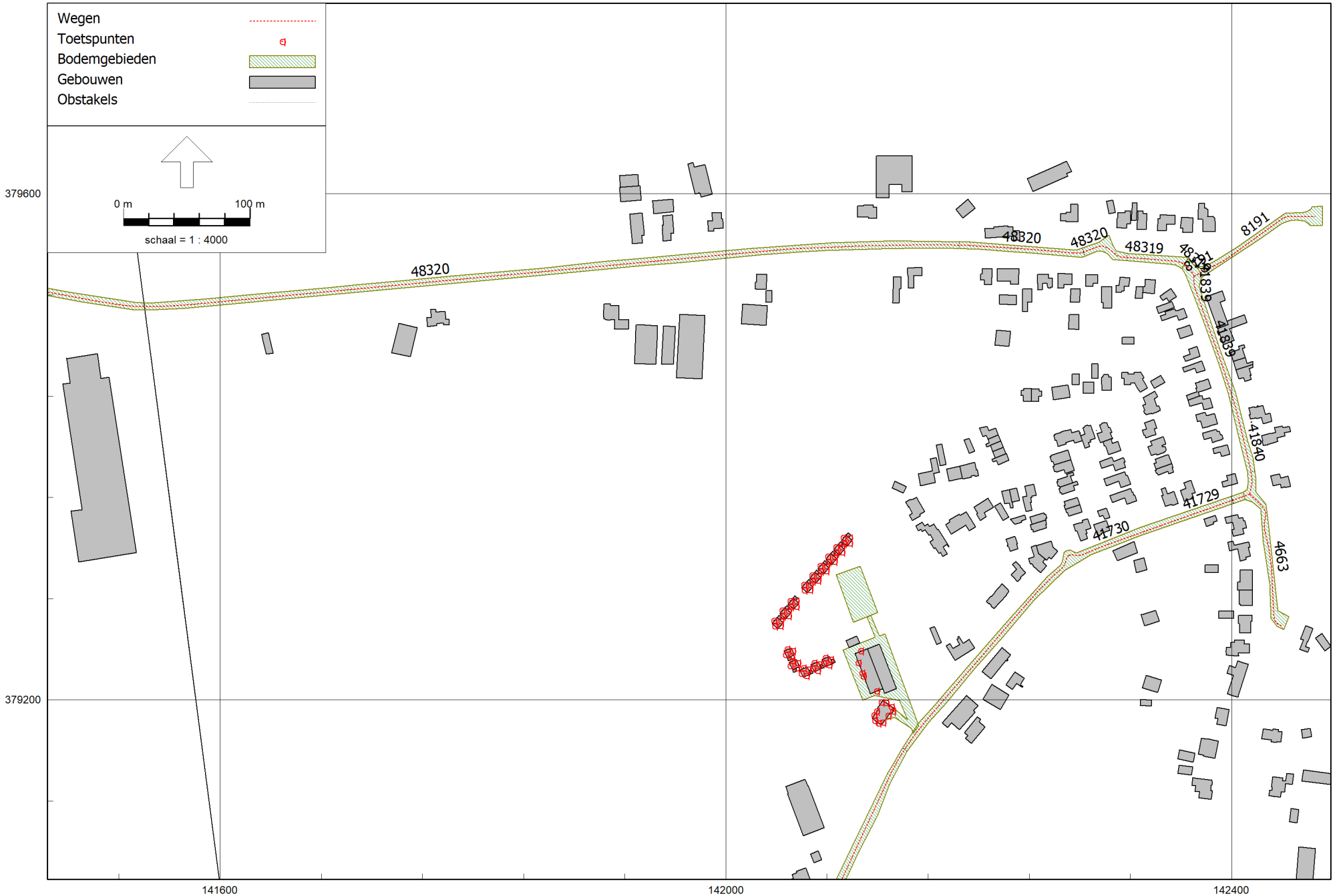

Overzicht model - wegen

M-Tech Nederland BV - locatie Roermond

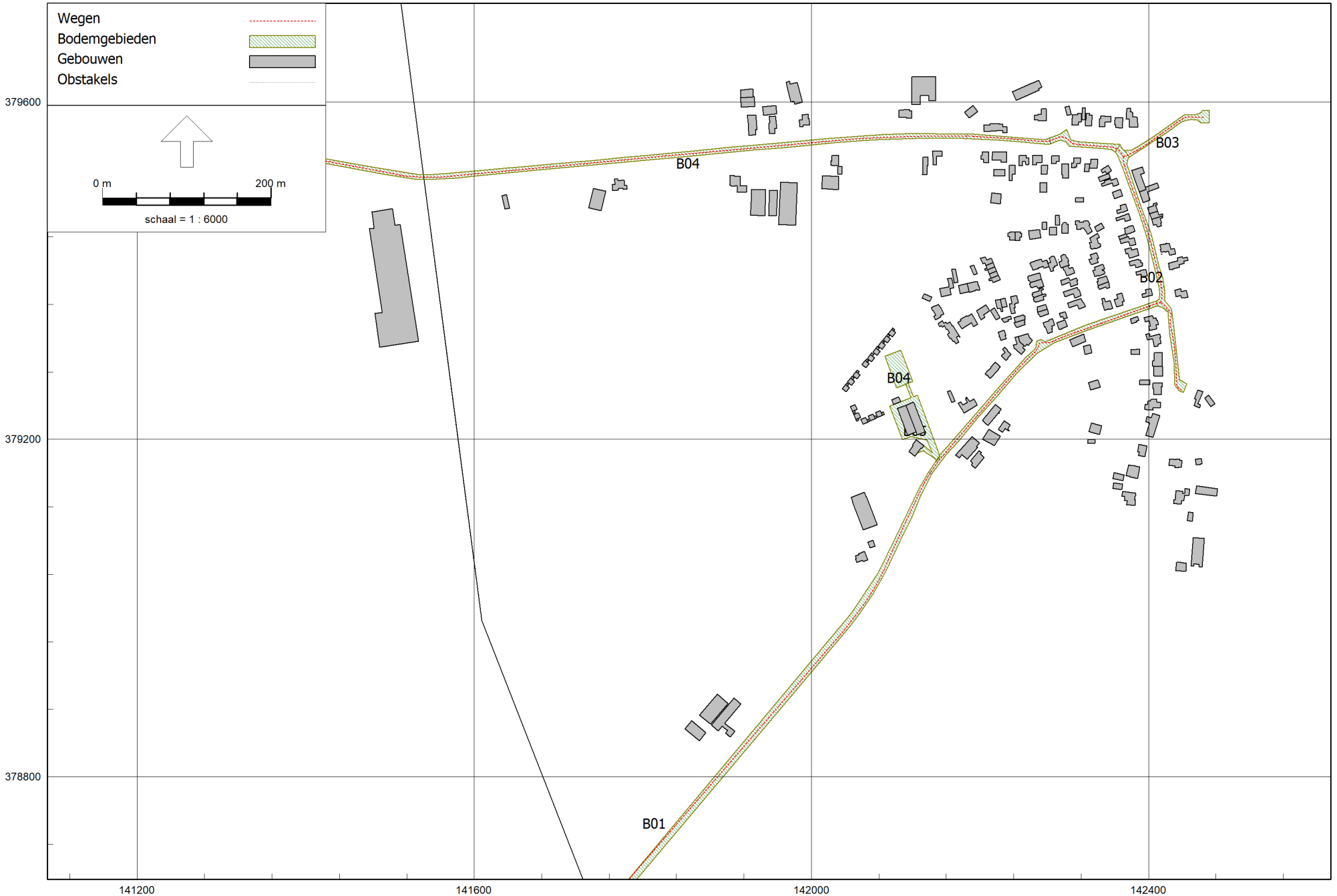

Overzicht model - Bodemgebieden

M-Tech Nederland BV - locatie Roermond

Overzicht model - obstakels

M-Tech Nederland BV - locatie Roermond



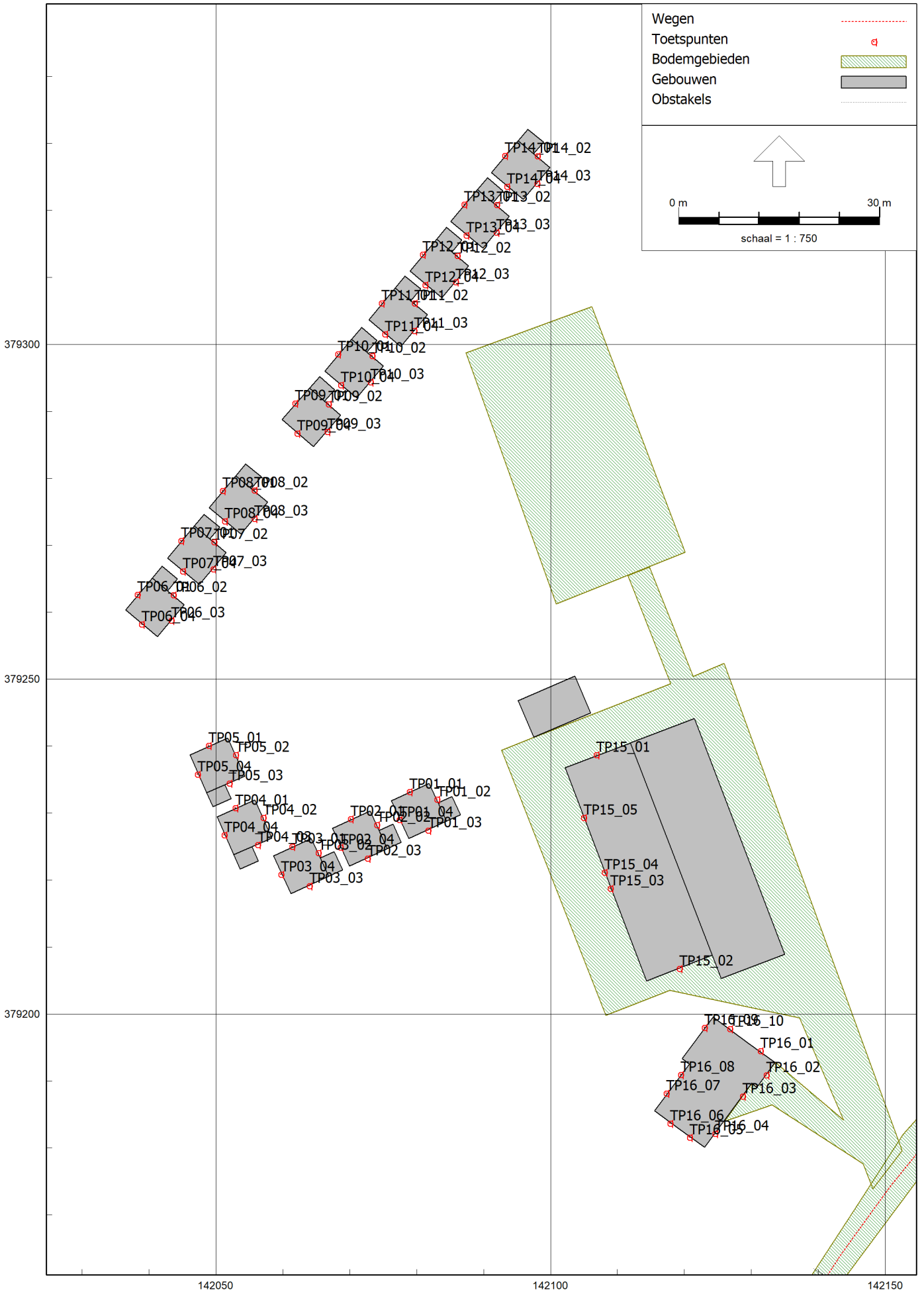
Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Obstakels
0 m
30 m
schaal = 1 : 750
379300
379250
379200
142050
142100
142150
TP14_01
TP14_02
TP14_03
TP14_04
TP13_01
TP13_02
TP13_03
TP13_04
TP12_01
TP12_02
TP12_03
TP12_04
TP11_01
TP11_02
TP11_03
TP11_04
TP10_01
TP10_02
TP10_03
TP10_04
TP09_01
TP09_02
TP09_03
TP09_04
TP08_01
TP08_02
TP08_03
TP08_04
TP07_01
TP07_02
TP07_03
TP07_04
TP06_01
TP06_02
TP06_03
TP06_04
TP05_01
TP05_02
TP05_03
TP05_04
TP04_01
TP04_02
TP04_03
TP04_04
TP03_01
TP03_02
TP03_03
TP03_04
TP02_01
TP02_02
TP02_03
TP02_04
TP01_01
TP01_02
TP01_03
TP01_04
TP15_01
TP15_02
TP15_03
TP15_04
TP15_05
TP16_01
TP16_02
TP16_03
TP16_04
TP16_05
TP16_06
TP16_07
TP16_08
TP16_10

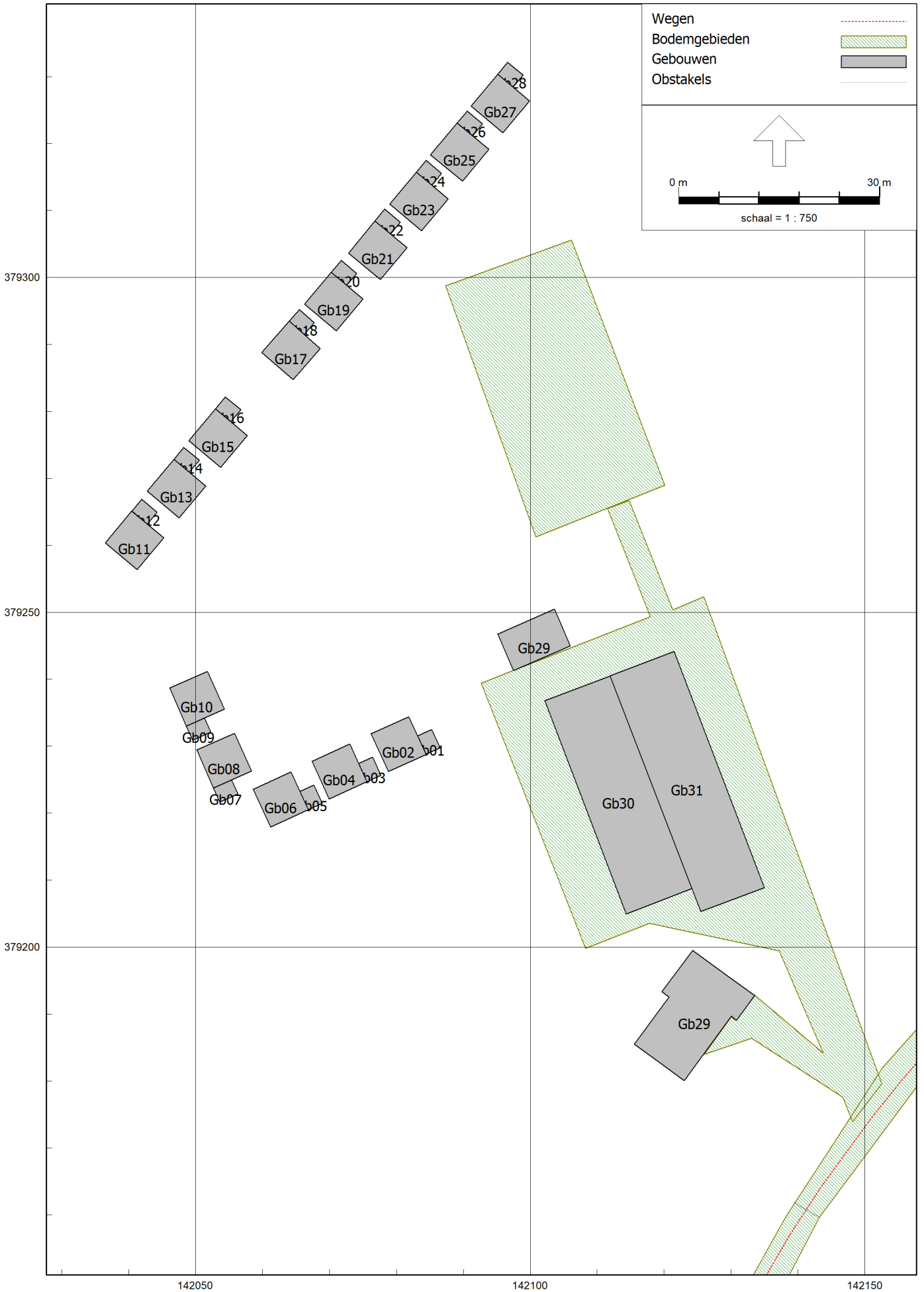
Wegen
Bodemgebieden
Gebouwen
Obstakels
0 m
30 m
schaal = 1 : 750
379300
379250
379200
142050
142100
142150
Gb27
Gb25
Gb23
Gb21
Gb19
Gb17
Gb15
Gb13
Gb11
Gb10
Gb09
Gb08
Gb07
Gb06
Gb04
Gb02
Gb29
Gb30
Gb31
Gb29

Bijlage 2: Verkeersgegevens

Verkeersgegevens De Lei, De Blikken, Latestraat en Carouls Simplexplein
Verkeersmodel BBMA2022, Versie S203

4663 Carolus Simplexplein			
	dag	avond	nacht
uurintensiteit	6,74	3,42	0,68
licht verkeer %	96,41	97,95	96,79
middelzwaar verkeer (%)	2,34	1,37	2,51
zwaar verkeer (%)	1,26	0,68	0,71
etmaalintensiteit			875

8191 Carolus Simplexplein			
	dag	avond	nacht
uurintensiteit	6,73	3,43	0,68
licht verkeer %	96,74	98,14	97,08
middelzwaar verkeer (%)	2,12	1,24	2,27
zwaar verkeer (%)	1,14	0,61	0,64
etmaalintensiteit			1.673

41729 & 41730 Latestraat			
	dag	avond	nacht
uurintensiteit	6,84	2,92	0,78
licht verkeer %	97,89	95,87	91,91
middelzwaar verkeer (%)	4,87	2,56	4,93
zwaar verkeer (%)	3,24	1,57	3,15
etmaalintensiteit			301

41839 & 41840 De Blikken			
	dag	avond	nacht
uurintensiteit	6,74	3,4	0,68
licht verkeer %	94,95	97,1	95,48
middelzwaar verkeer (%)	3,28	1,94	3,53
zwaar verkeer (%)	1,77	0,96	1,00
etmaalintensiteit			860

48319 & 48320 De Lei			
	dag	avond	nacht
uurintensiteit	6,81	2,99	0,78
licht verkeer %	96,8	98,41	96,81
middelzwaar verkeer (%)	1,92	0,98	1,95
zwaar verkeer (%)	1,28	0,6	1,24
etmaalintensiteit			1861

Bijlage 3: Invoergegevens rekenmodel

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13

Model eigenschap	
Omschrijving	Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Verantwoordelijke	bob.gerards
Rekenmethode	#2|Wegverkeerslawaai|Omgevingswet, wegverkeer|
Aangemaakt door	bob.gerards op 29-4-2024
Laatst ingezien door	bob.gerards op 8-5-2024
Model aangemaakt met	Geomilieu V2023.3
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Groepsresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Rekenoptimalisatie aan	Ja
Zoekafstand [m]	5000
Aandachtsgebied	5000
Max.refl.afstand	--
Standaard bodemfactor	1,00
Openingshoek	2
Max.refl.diepte	1
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Ja
Gebruik vereenvoudigde absorptiewaarde	Nee
Geen reflectie als scherm meer dan 5° helt	Nee

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	X-n	Y-n	H-1	H-n	Vormpunten	Lengte	Hbron	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))
4663	Carolus Simplexplein	142439,40	379258,50	142414,23	379362,64	1,00	1,00	31	112,59	0,75	W13	--	--
8191	Carolus Simplexplein	142385,91	379542,83	142465,86	379581,76	1,00	1,00	12	92,09	0,75	W1	--	--
8191	Carolus Simplexplein	142370,37	379535,01	142385,91	379542,83	1,00	1,00	3	17,39	0,75	W13	--	--
41729	Latestraat	142414,23	379362,64	142344,01	379337,83	1,00	1,00	4	74,47	0,75	W1	--	--
41730	Latestraat	142271,14	379314,11	141222,61	378149,13	1,00	1,00	76	1595,70	0,75	W1	--	--
41730	Latestraat	142344,01	379337,83	142271,14	379314,11	1,00	1,00	11	77,26	0,75	W13	--	--
41839	De Blikken	142370,37	379535,01	142371,22	379524,88	1,00	1,00	5	10,23	0,75	W13	--	--
41839	De Blikken	142371,22	379524,88	142400,83	379438,96	1,00	1,00	6	90,89	0,75	W1	--	--
41840	De Blikken	142414,23	379362,64	142400,83	379438,96	1,00	1,00	12	78,36	0,75	W1	--	--
48319	De Lei	142356,15	379546,59	142305,84	379554,23	1,00	1,00	8	51,72	0,75	W1	--	--
48319	De Lei	142370,37	379535,01	142356,15	379546,59	1,00	1,00	7	19,15	0,75	W13	--	--
48320	De Lei	142305,84	379554,23	142274,56	379553,20	1,00	1,00	13	33,45	0,75	W13	--	--
48320	De Lei	142192,37	379559,26	141344,29	379544,54	1,00	1,00	24	853,23	0,75	W1	--	--
48320	De Lei	142274,56	379553,20	142192,37	379559,26	1,00	1,00	5	82,42	0,75	W1	--	--

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	30 km/uur	Totaal aantal
4663	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	875,00
8191	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	1673,00
8191	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	1673,00
41729	--	--	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--	False	301,00
41730	--	--	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--	False	301,00
41730	--	--	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--	False	301,00
41839	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	860,00
41839	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	860,00
41840	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	860,00
48319	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	1861,00
48319	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	1861,00
48320	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	1639,00
48320	--	--	60	60	60	--	60	60	60	--	60	60	60	--	False	1639,00
48320	--	--	30	30	30	--	30	30	30	--	30	30	30	--	True	1639,00

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)
4663	6,74	3,42	0,68	--	--	--	--	--	96,41	97,95	96,79	--	2,34	1,37	2,51	--	1,26	0,68	0,71	--
8191	6,73	3,43	0,68	--	--	--	--	--	96,74	98,14	97,08	--	2,12	1,24	2,27	--	1,14	0,61	0,64	--
8191	6,73	3,43	0,68	--	--	--	--	--	96,74	98,14	97,08	--	2,12	1,24	2,27	--	1,14	0,61	0,64	--
41729	6,84	2,92	0,78	--	--	--	--	--	91,89	95,87	91,91	--	4,87	2,56	4,93	--	3,24	1,57	3,15	--
41730	6,84	2,92	0,78	--	--	--	--	--	91,89	95,87	91,91	--	4,87	2,56	4,93	--	3,24	1,57	3,15	--
41730	6,84	2,92	0,78	--	--	--	--	--	91,89	95,87	91,91	--	4,87	2,56	4,93	--	3,24	1,57	3,15	--
41839	6,74	3,40	0,68	--	--	--	--	--	94,95	97,10	95,48	--	3,28	1,94	3,53	--	1,77	0,96	1,00	--
41839	6,74	3,40	0,68	--	--	--	--	--	94,95	97,10	95,48	--	3,28	1,94	3,53	--	1,77	0,96	1,00	--
41840	6,74	3,40	0,68	--	--	--	--	--	94,95	97,10	95,48	--	3,28	1,94	3,53	--	1,77	0,96	1,00	--
48319	6,81	2,99	0,78	--	--	--	--	--	96,80	98,41	96,81	--	1,92	0,98	1,95	--	1,28	0,60	1,24	--
48319	6,81	2,99	0,78	--	--	--	--	--	96,80	98,41	96,81	--	1,92	0,98	1,95	--	1,28	0,60	1,24	--
48320	6,82	2,98	0,78	--	--	--	--	--	96,42	98,22	96,43	--	2,15	1,10	2,18	--	1,43	0,68	1,39	--
48320	6,82	2,98	0,78	--	--	--	--	--	96,42	98,22	96,43	--	2,15	1,10	2,18	--	1,43	0,68	1,39	--
48320	6,82	2,98	0,78	--	--	--	--	--	96,42	98,22	96,43	--	2,15	1,10	2,18	--	1,43	0,68	1,39	--

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Gevel
TP01_03	Tiny house 1 zuid	142081,71	379227,43	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP01_01	Tiny house 1 noord	142078,91	379233,19	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP01_02	Tiny house 1 oost	142083,05	379232,04	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP01_04	Tiny house 1 west	142077,40	379229,00	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP02_01	Tiny house 2 noord	142070,15	379229,11	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP02_02	Tiny house 2 oost	142074,09	379228,22	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP02_03	Tiny house 2 zuid	142072,67	379223,23	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP02_04	Tiny house 2 west	142068,59	379224,84	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP03_01	Tiny house 3 noord	142061,42	379224,99	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP03_02	Tiny house 3 oost	142065,34	379224,02	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP03_03	Tiny house 3 zuid	142063,99	379219,13	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP03_04	Tiny house 3 west	142059,77	379220,82	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP04_01	Tiny house 4 noord	142052,88	379230,75	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP04_02	Tiny house 4 oost	142057,10	379229,29	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP04_03	Tiny house 4 zuid	142056,23	379225,23	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP04_04	Tiny house 4 west	142051,26	379226,69	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP05_01	Tiny house 5 noord	142048,89	379240,05	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP05_02	Tiny house 5 oost	142052,99	379238,68	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP05_03	Tiny house 5 zuid	142052,02	379234,43	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP05_04	Tiny house 5 west	142047,28	379235,75	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP06_01	Tiny house 6 noord	142038,27	379262,65	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP06_02	Tiny house 6 oost	142043,65	379262,55	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP06_03	Tiny house 6 zuid	142043,36	379258,75	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP06_04	Tiny house 6 west	142038,88	379258,20	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP07_01	Tiny house 7 noord	142044,78	379270,66	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP07_02	Tiny house 7 oost	142049,76	379270,47	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP07_03	Tiny house 7 zuid	142049,58	379266,42	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP07_04	Tiny house 7 west	142045,03	379266,08	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP08_01	Tiny house 8 noord	142050,97	379278,16	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP08_02	Tiny house 8 oost	142055,75	379278,19	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP08_03	Tiny house 8 zuid	142055,78	379273,93	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP08_04	Tiny house 8 west	142051,31	379273,56	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP09_01	Tiny house 9 noord	142061,80	379291,16	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP09_02	Tiny house 9 oost	142066,85	379291,07	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP09_03	Tiny house 9 zuid	142066,62	379286,94	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP09_04	Tiny house 9 west	142062,15	379286,69	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP10_01	Tiny house 10 noord	142068,25	379298,53	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP10_02	Tiny house 10 oost	142073,33	379298,31	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Gevel
TP10_03	Tiny house 10 zuid	142073,09	379294,34	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP10_04	Tiny house 10 west	142068,66	379293,88	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP11_01	Tiny house 11 noord	142074,77	379306,12	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP11_02	Tiny house 11 oost	142079,70	379306,13	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP11_03	Tiny house 11 zuid	142079,66	379302,00	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP11_04	Tiny house 11 west	142075,24	379301,52	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP12_01	Tiny house 12 noord	142080,91	379313,40	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP12_02	Tiny house 12 oost	142086,10	379313,22	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP12_03	Tiny house 12 zuid	142085,85	379309,33	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP12_04	Tiny house 12 west	142081,30	379308,89	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP13_01	Tiny house 13 noord	142087,12	379320,90	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP13_02	Tiny house 13 oost	142091,97	379320,81	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP13_03	Tiny house 13 zuid	142091,95	379316,70	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP13_04	Tiny house 13 west	142087,44	379316,26	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP15_01	Zorgboerderij Eetkamer	142106,88	379238,68	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP15_02	Zorgboerderij activiteitenruimte	142119,30	379206,75	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP15_03	Zorgboerderij spreekkamer	142108,99	379218,73	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP15_04	Zorgboerderij rustruimte	142108,07	379221,14	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP14_01	Tiny house 14 noord	142093,18	379328,18	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP14_02	Tiny house 14 oost	142098,03	379328,09	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP14_03	Tiny house 14 zuid	142098,01	379323,97	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP14_04	Tiny house 14 west	142093,50	379323,53	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP16_01	Slaapkamer begeleiding (bg)/slaapkamer (verd)	142131,35	379194,46	0,00	Relatief	1,70	4,70	--	--	Ja
TP16_02	Woonhuis slaapkamer begeleiding (bg)	142132,25	379190,86	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP16_03	Woonhuis slaapkamer (bg)/ Slaapkamer (verd)	142128,69	379187,66	0,00	Relatief	1,70	4,70	--	--	Ja
TP16_04	Woonhuis Woonkamer (bg)	142124,62	379182,09	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP16_05	Woonhuis Woonkamer (bg)/slaapkamer (verd)	142120,78	379181,56	0,00	Relatief	1,70	4,70	--	--	Ja
TP16_07	Woonhuis Woonkamer (bg)	142117,34	379188,11	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP16_08	Woonhuis Keuken (bg)	142119,44	379190,94	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP16_09	Woonhuis Kantoor (bg)	142123,00	379197,98	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja
TP16_10	Kantoor (bg) / slaapkamer (1ste)	142126,84	379197,75	0,00	Relatief	1,70	4,70	--	--	Ja
TP16_06	Woonhuis Woonkamer (bg)/ slaapkamer (verd)	142117,91	379183,66	0,00	Relatief	1,70	4,70	--	--	Ja
TP15_05	Zorgboerderij eetkamer	142104,94	379229,32	0,00	Relatief	1,70	--	--	--	Ja

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	X-1	Y-1	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Bf
B01	Latestraat	142047,76	378994,19	75	3505,85	11560,28	0,00
B02	De Blikken	142412,47	379380,41	39	632,95	1865,85	0,00
B03	Carolus Simplexplein	142372,46	379542,41	26	247,60	689,59	0,00
B04	Parkeerplaats	142120,11	379268,96	4	119,84	806,08	0,00
B04	De Lei	141746,32	379525,66	63	2084,68	5957,17	0,00
B05	Verharding	142097,42	379241,27	19	298,01	1999,52	0,00

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Hoogte	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Cp	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k
		Polygoon	142379,68	379518,56	7,50	9	80,49	275,14	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142357,55	379507,97	8,00	15	59,36	116,79	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142402,56	379247,53	9,00	20	62,65	168,35	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142401,76	379266,43	5,00	6	35,36	68,23	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142416,58	379286,81	8,00	7	45,62	128,65	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142344,60	379215,75	5,00	5	46,34	132,59	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142013,14	379512,80	7,00	4	70,40	305,64	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142252,81	379310,98	7,00	20	62,11	146,22	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142210,76	379540,69	8,00	11	43,76	98,81	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142155,32	379535,66	6,00	10	55,06	115,33	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142241,72	379445,91	8,00	8	36,28	69,98	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142340,41	379510,64	5,50	6	37,03	70,22	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142438,92	379416,09	7,50	23	71,38	166,84	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142395,68	379179,47	7,00	6	45,30	116,58	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142401,25	379467,54	7,50	7	43,19	81,16	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142443,55	379141,88	7,00	20	78,54	193,57	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142402,69	379378,99	8,00	7	39,91	76,62	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142370,98	379157,27	5,00	5	39,36	89,80	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142456,96	379144,83	5,00	4	68,17	222,35	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142430,94	379376,97	7,50	10	50,28	112,40	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142353,87	379582,84	8,00	9	51,48	124,80	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142368,45	379132,60	8,00	16	63,93	195,16	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142358,41	379148,54	5,00	4	34,85	71,18	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142225,03	379342,72	4,00	7	31,86	47,56	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142164,28	379379,01	8,00	12	72,15	174,85	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142302,27	379457,02	8,00	12	39,17	87,87	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142157,63	379334,45	6,00	28	102,06	250,53	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142213,35	379414,84	9,00	8	43,99	85,14	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142310,01	379585,25	8,00	11	48,43	123,67	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142195,92	379191,55	7,50	10	85,44	346,95	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142273,03	379525,04	5,00	4	35,81	77,72	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142322,86	379458,95	7,00	19	69,62	178,49	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142224,15	379366,25	9,00	5	32,58	61,73	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142230,00	379519,80	3,00	4	41,69	99,68	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142200,12	379182,83	4,50	8	57,42	160,49	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142263,98	379368,22	9,50	13	45,17	78,50	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142324,37	379320,46	7,50	6	53,35	158,19	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142300,76	379390,05	7,50	12	60,31	124,42	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Hoogte	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Cp	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k
		Polygoon	142255,36	379533,31	8,00	17	54,28	107,07	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142301,08	379351,58	5,00	7	30,59	48,45	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142273,79	379457,55	3,00	4	28,12	47,63	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142222,03	379283,04	8,00	17	55,78	152,63	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142204,18	379347,84	8,00	9	51,90	130,17	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142184,86	379384,91	7,00	4	41,44	107,20	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142209,23	379401,04	9,00	5	28,79	48,58	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142297,34	379526,71	6,00	6	49,91	130,54	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142405,31	379266,48	9,00	9	49,44	133,96	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142413,84	379461,84	7,50	12	48,76	100,23	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142340,19	379382,31	9,00	8	41,80	96,17	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142405,78	379286,65	8,00	9	55,24	165,67	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142338,81	379414,15	9,00	11	46,18	104,05	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142374,72	379440,19	8,00	13	56,64	117,27	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142461,66	379170,72	7,00	6	28,09	49,05	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142334,76	379259,79	3,00	6	42,32	109,52	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142401,25	379467,54	7,50	8	44,03	85,88	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142396,83	379324,53	8,00	12	65,91	148,30	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142379,98	379424,54	8,00	11	52,01	132,01	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142413,35	379228,03	9,00	11	82,59	275,53	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142365,54	379436,91	8,00	18	62,48	121,98	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142348,05	379402,29	9,00	17	54,86	138,81	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142471,33	379252,43	5,00	4	37,20	76,66	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142328,06	379200,35	5,00	4	27,11	41,82	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142339,82	379531,79	9,00	10	39,86	90,97	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141478,39	379469,67	10,00	11	414,91	6066,77	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142373,51	379157,11	8,00	8	55,36	186,85	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142352,65	379386,71	9,00	12	41,30	71,65	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142382,65	379412,40	8,00	15	47,42	100,19	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142351,56	379515,53	8,00	11	36,75	69,21	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142432,85	379177,08	7,50	14	50,84	130,21	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142343,95	379456,53	5,00	4	32,22	62,33	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142463,21	379256,82	8,00	11	57,59	111,36	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142365,73	379581,22	8,00	12	42,56	105,76	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142330,74	379312,33	5,00	4	36,57	83,06	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142341,69	379439,70	9,00	22	60,35	156,69	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142371,77	379466,23	8,00	12	47,95	86,58	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142394,79	379344,22	9,00	14	65,82	161,71	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Hoogte	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Cp	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k
		Polygoon	142391,75	379400,44	8,00	10	39,66	74,97	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142344,18	379366,53	9,00	11	50,42	113,25	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142364,60	379487,23	8,00	10	36,97	82,97	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142368,72	379363,01	7,00	10	48,90	116,11	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142379,22	379300,57	6,00	6	32,71	61,16	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142421,06	379431,81	8,50	16	61,94	150,03	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142372,58	379479,34	8,00	8	41,33	79,36	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142323,73	379517,63	7,00	7	29,41	51,05	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142381,41	379587,24	8,00	16	70,06	192,53	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142332,92	379578,42	8,00	11	43,46	99,99	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142388,84	379493,57	8,50	8	79,81	211,86	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142447,16	379114,09	4,00	4	32,80	62,08	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142420,88	379432,48	7,00	4	1,91	0,20	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142415,78	379419,75	7,00	4	1,80	0,20	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142445,07	379053,33	7,00	6	43,88	119,37	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142453,13	379083,73	5,00	8	100,06	431,46	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142385,54	379340,42	4,00	6	30,71	51,49	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142281,38	379404,61	7,00	21	65,66	181,96	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142119,22	379629,87	6,00	10	134,68	791,14	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142212,11	379573,90	6,00	14	77,86	212,08	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142221,47	379394,69	9,00	10	36,72	60,12	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142273,98	379536,61	8,00	6	45,37	110,08	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142252,81	379341,84	9,00	11	37,56	71,78	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142427,57	378505,04	8,50	5	39,00	91,65	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142695,22	378183,54	8,50	6	30,90	58,03	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142693,80	378031,03	8,50	10	48,67	120,60	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142418,91	378489,93	8,50	5	36,30	82,30	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142439,37	378516,76	8,50	7	39,09	92,16	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142321,52	379593,13	3,00	4	35,60	52,94	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142137,08	379513,72	5,00	8	53,50	117,02	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142270,39	379614,12	5,00	9	90,78	370,81	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142235,42	379357,00	9,00	13	61,89	130,68	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142214,31	379349,97	4,00	7	37,34	72,36	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142031,70	379523,38	3,00	4	27,85	44,02	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142281,79	379341,80	9,50	14	54,92	131,53	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142210,34	379212,14	6,50	4	59,01	216,01	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142272,68	379591,58	7,00	10	55,03	131,95	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142274,11	379371,60	9,50	12	43,32	77,54	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Hoogte	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Cp	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k
		Polygoon	142319,45	379533,45	8,00	12	44,33	85,08	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141755,90	379494,22	6,00	5	77,49	356,39	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141958,40	379465,19	7,50	4	78,67	281,64	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141963,38	379504,90	7,50	4	140,71	1011,89	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141958,18	379595,79	5,00	6	52,41	162,64	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141916,61	379605,01	6,00	8	54,94	183,03	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141958,80	379568,87	7,00	12	57,88	154,16	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141933,87	379584,94	8,00	9	67,28	224,45	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141857,89	378866,28	6,50	4	68,39	268,10	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141930,38	379615,45	7,00	7	47,65	134,50	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141992,81	379585,08	7,00	15	52,17	130,42	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141915,63	379511,71	8,50	20	78,89	224,38	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141971,68	379616,05	5,00	10	81,96	319,91	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	140075,44	379927,66	8,50	6	37,95	87,42	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	140391,89	380036,54	8,50	8	232,95	1505,71	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	140182,31	379985,24	8,50	13	79,09	295,49	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141638,26	379490,24	5,00	6	43,72	90,32	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141777,98	379507,30	9,00	17	63,85	158,78	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	140464,64	379988,35	8,50	9	168,06	1177,33	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141945,77	379490,73	7,50	9	95,31	521,35	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141888,23	378897,87	5,50	4	98,44	545,18	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	141916,49	378886,26	5,50	18	145,20	558,65	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	140097,07	379902,88	8,50	12	63,02	210,76	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	140057,03	379920,10	8,50	6	28,80	50,31	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142279,88	379354,35	9,50	7	35,86	69,04	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142293,10	379413,06	7,00	4	1,28	0,10	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142190,08	379348,71	7,00	12	69,75	214,63	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142294,14	379536,01	8,00	8	37,11	77,20	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142213,98	379492,40	6,50	4	46,68	136,14	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142209,23	379401,04	9,00	8	35,10	55,46	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142298,17	379403,99	7,50	18	49,52	117,68	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142310,69	379378,76	7,50	10	59,39	145,38	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142191,50	379595,74	6,00	4	42,75	110,99	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142211,18	379396,17	9,00	6	28,80	48,62	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142241,72	379445,91	8,00	8	36,15	69,36	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142166,25	379401,41	5,00	4	42,49	77,82	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142119,23	379589,22	9,00	10	50,68	141,35	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142183,33	379249,47	6,50	15	74,56	185,89	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Hoogte	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Cp	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k
		Polygoon	142236,12	379216,86	5,00	11	48,31	97,73	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142280,23	379411,06	7,00	4	1,72	0,17	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142284,05	379416,53	7,00	18	52,09	115,13	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142238,51	379514,39	5,00	6	50,70	104,05	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142322,94	379486,42	4,50	4	29,05	48,27	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142032,37	379536,38	9,00	8	41,19	98,29	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142131,41	379367,50	5,00	4	31,58	57,72	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142144,38	379352,31	8,00	18	55,01	143,18	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142184,86	379384,91	7,00	11	49,30	133,50	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142192,56	379406,89	5,00	4	31,10	49,59	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142291,31	379447,21	8,00	6	35,39	78,26	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142297,01	379331,60	8,00	8	39,21	89,47	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142268,51	379350,76	9,50	6	35,86	69,04	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142065,36	379131,95	7,50	8	118,20	727,24	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142242,13	379338,84	9,00	11	37,68	73,17	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142165,05	379258,06	2,00	4	35,51	55,27	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142279,44	379504,30	5,00	6	39,83	96,46	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142226,46	379356,22	9,00	8	41,26	71,75	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142232,97	379296,74	7,00	11	44,75	85,20	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142273,07	379389,96	9,50	10	48,34	112,29	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142271,41	379444,17	8,00	6	46,20	130,69	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142222,29	379232,07	6,50	10	68,95	220,27	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142315,39	379365,61	7,50	11	58,92	143,14	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142289,39	379465,23	3,00	8	33,27	58,07	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142063,10	379067,17	5,50	10	47,94	120,15	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142230,59	379323,47	7,00	10	35,89	70,67	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142305,75	379406,69	7,50	15	48,06	102,23	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142259,56	379385,68	9,50	8	46,33	117,56	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142303,13	379584,21	6,00	4	30,52	52,52	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142073,08	379080,60	4,50	4	28,19	49,50	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142225,26	379528,42	8,00	12	58,79	184,66	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		Polygoon	142245,36	379321,81	9,00	9	50,33	149,84	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb01	Berging 1	Polygoon	142084,43	379228,79	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb02	Tiny house 1	Polygoon	142078,79	379226,21	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb03	Berging 2	Polygoon	142075,60	379224,68	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb04	Tiny house 2	Polygoon	142069,96	379222,09	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb05	Berging 3	Polygoon	142066,83	379220,54	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb06	Tiny house 6	Polygoon	142061,19	379217,95	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Hoogte	Vormpunten	Omtrek	Oppervlak	Cp	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k
Gb07	Berging 4	Polygoon	142052,65	379223,76	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb08	Tiny house 4	Polygoon	142050,15	379229,44	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb09	Berging 5	Polygoon	142048,59	379233,03	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb10	Tiny house 5	Polygoon	142046,09	379238,70	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb11	Tiny house 6	Polygoon	142041,23	379256,36	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb12	Berging 6	Polygoon	142042,76	379263,17	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb13	Tiny house 7	Polygoon	142047,53	379264,12	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb14	berging 7	Polygoon	142049,05	379270,93	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb15	Tiny house 8	Polygoon	142053,74	379271,65	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb16	Berging 8	Polygoon	142055,27	379278,46	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb17	Tiny house 9	Polygoon	142064,54	379284,72	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb18	Berging 9	Polygoon	142066,22	379291,49	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb19	Tiny house 10	Polygoon	142071,00	379292,03	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb20	Berging 10	Polygoon	142072,56	379298,83	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb21	Tiny house 11	Polygoon	142077,60	379299,68	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb22	Berging 11	Polygoon	142079,11	379306,49	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb23	Tiny house 12	Polygoon	142083,75	379306,97	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb24	Berging 12	Polygoon	142085,27	379313,78	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb25	Tiny house 13	Polygoon	142089,86	379314,36	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb26	Berging 13	Polygoon	142091,39	379321,17	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb27	Tiny house 13	Polygoon	142095,92	379321,64	3,00	4	24,80	38,44	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb28	Berging 13	Polygoon	142097,45	379328,44	2,50	4	10,60	6,90	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb29	Woonhuis	Polygoon	142129,48	379195,70	8,00	10	55,96	166,02	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb29	Overkapping	Polygoon	142095,17	379246,76	3,00	4	30,44	55,20	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb30	Zorgboerderij	Polygoon	142124,18	379208,75	5,00	4	89,05	356,43	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Gb31	Stallen	Polygoon	142121,48	379244,14	5,00	6	95,85	384,51	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
Gb07	0,80	0,80	0,80
Gb08	0,80	0,80	0,80
Gb09	0,80	0,80	0,80
Gb10	0,80	0,80	0,80
Gb11	0,80	0,80	0,80
Gb12	0,80	0,80	0,80
Gb13	0,80	0,80	0,80
Gb14	0,80	0,80	0,80
Gb15	0,80	0,80	0,80
Gb16	0,80	0,80	0,80
Gb17	0,80	0,80	0,80
Gb18	0,80	0,80	0,80
Gb19	0,80	0,80	0,80
Gb20	0,80	0,80	0,80
Gb21	0,80	0,80	0,80
Gb22	0,80	0,80	0,80
Gb23	0,80	0,80	0,80
Gb24	0,80	0,80	0,80
Gb25	0,80	0,80	0,80
Gb26	0,80	0,80	0,80
Gb27	0,80	0,80	0,80
Gb28	0,80	0,80	0,80
Gb29	0,80	0,80	0,80
Gb29	0,80	0,80	0,80
Gb30	0,80	0,80	0,80
Gb31	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Obstakels, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - Omgevingswet, wegverkeer

Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	Vormpunten	Lengte
drempel		Lijn	142184,67	379561,90	2	4,98
drempel		Lijn	142281,99	379557,13	2	6,58
drempel		Lijn	142317,67	379552,77	2	5,68
drempel		Lijn	142399,52	379360,84	2	5,96
drempel		Lijn	142414,00	379380,02	2	4,53
drempel		Lijn	142139,31	379161,96	2	4,56

Bijlage 4: Rekenresultaten wegverkeerslawaai

Rapport: Resultatentabel
Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
TP01_01_A	Tiny house 1 noord	142078,91	379233,19	1,70	31,3
TP01_02_A	Tiny house 1 oost	142083,05	379232,04	1,70	31,6
TP01_03_A	Tiny house 1 zuid	142081,71	379227,43	1,70	33,5
TP01_04_A	Tiny house 1 west	142077,40	379229,00	1,70	31,2
TP02_01_A	Tiny house 2 noord	142070,15	379229,11	1,70	29,9
TP02_02_A	Tiny house 2 oost	142074,09	379228,22	1,70	31,1
TP02_03_A	Tiny house 2 zuid	142072,67	379223,23	1,70	33,6
TP02_04_A	Tiny house 2 west	142068,59	379224,84	1,70	31,0
TP03_01_A	Tiny house 3 noord	142061,42	379224,99	1,70	30,0
TP03_02_A	Tiny house 3 oost	142065,34	379224,02	1,70	30,5
TP03_03_A	Tiny house 3 zuid	142063,99	379219,13	1,70	33,9
TP03_04_A	Tiny house 3 west	142059,77	379220,82	1,70	31,6
TP04_01_A	Tiny house 4 noord	142052,88	379230,75	1,70	26,1
TP04_02_A	Tiny house 4 oost	142057,10	379229,29	1,70	30,5
TP04_03_A	Tiny house 4 zuid	142056,23	379225,23	1,70	31,1
TP04_04_A	Tiny house 4 west	142051,26	379226,69	1,70	31,6
TP05_01_A	Tiny house 5 noord	142048,89	379240,05	1,70	30,6
TP05_02_A	Tiny house 5 oost	142052,99	379238,68	1,70	29,3
TP05_03_A	Tiny house 5 zuid	142052,02	379234,43	1,70	27,6
TP05_04_A	Tiny house 5 west	142047,28	379235,75	1,70	31,9
TP06_01_A	Tiny house 6 noord	142038,27	379262,65	1,70	33,4
TP06_02_A	Tiny house 6 oost	142043,65	379262,55	1,70	28,0
TP06_03_A	Tiny house 6 zuid	142043,36	379258,75	1,70	29,8
TP06_04_A	Tiny house 6 west	142038,88	379258,20	1,70	30,2
TP07_01_A	Tiny house 7 noord	142044,78	379270,66	1,70	33,4
TP07_02_A	Tiny house 7 oost	142049,76	379270,47	1,70	29,7
TP07_03_A	Tiny house 7 zuid	142049,58	379266,42	1,70	30,7
TP07_04_A	Tiny house 7 west	142045,03	379266,08	1,70	29,8
TP08_01_A	Tiny house 8 noord	142050,97	379278,16	1,70	33,4
TP08_02_A	Tiny house 8 oost	142055,75	379278,19	1,70	29,7
TP08_03_A	Tiny house 8 zuid	142055,78	379273,93	1,70	31,1
TP08_04_A	Tiny house 8 west	142051,31	379273,56	1,70	30,0
TP09_01_A	Tiny house 9 noord	142061,80	379291,16	1,70	33,9
TP09_02_A	Tiny house 9 oost	142066,85	379291,07	1,70	31,3
TP09_03_A	Tiny house 9 zuid	142066,62	379286,94	1,70	31,9
TP09_04_A	Tiny house 9 west	142062,15	379286,69	1,70	31,0
TP10_01_A	Tiny house 10 noord	142068,25	379298,53	1,70	33,9
TP10_02_A	Tiny house 10 oost	142073,33	379298,31	1,70	31,0
TP10_03_A	Tiny house 10 zuid	142073,09	379294,34	1,70	32,4
TP10_04_A	Tiny house 10 west	142068,66	379293,88	1,70	30,9
TP11_01_A	Tiny house 11 noord	142074,77	379306,12	1,70	33,9
TP11_02_A	Tiny house 11 oost	142079,70	379306,13	1,70	30,1
TP11_03_A	Tiny house 11 zuid	142079,66	379302,00	1,70	32,8
TP11_04_A	Tiny house 11 west	142075,24	379301,52	1,70	32,4
TP12_01_A	Tiny house 12 noord	142080,91	379313,40	1,70	34,0
TP12_02_A	Tiny house 12 oost	142086,10	379313,22	1,70	29,0
TP12_03_A	Tiny house 12 zuid	142085,85	379309,33	1,70	32,7
TP12_04_A	Tiny house 12 west	142081,30	379308,89	1,70	32,2
TP13_01_A	Tiny house 13 noord	142087,12	379320,90	1,70	34,5
TP13_02_A	Tiny house 13 oost	142091,97	379320,81	1,70	29,2
TP13_03_A	Tiny house 13 zuid	142091,95	379316,70	1,70	32,5
TP13_04_A	Tiny house 13 west	142087,44	379316,26	1,70	32,4
TP14_01_A	Tiny house 14 noord	142093,18	379328,18	1,70	34,5
TP14_02_A	Tiny house 14 oost	142098,03	379328,09	1,70	29,8
TP14_03_A	Tiny house 14 zuid	142098,01	379323,97	1,70	32,1
TP14_04_A	Tiny house 14 west	142093,50	379323,53	1,70	31,6
TP15_01_A	Zorgboerderij Eetkamer	142106,88	379238,68	1,70	30,8
TP15_02_A	Zorgboerderij activiteitenruimte	142119,30	379206,75	1,70	38,7
TP15_03_A	Zorgboerderij spreekkamer	142108,99	379218,73	1,70	33,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: Wegverkeerslawaai Latetraat 13
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Lden
TP15_04_A	Zorgboerderij rustruimte	142108,07	379221,14	1,70	33,4
TP15_05_A	Zorgboerderij eetkamer	142104,94	379229,32	1,70	33,5
TP16_01_A	Slaapkamer begeleiding (bg)/slaapkamer (verd)	142131,35	379194,46	1,70	43,6
TP16_01_B	Slaapkamer begeleiding (bg)/slaapkamer (verd)	142131,35	379194,46	4,70	44,4
TP16_02_A	Woonhuis slaapkamer begeleiding (bg)	142132,25	379190,86	1,70	46,8
TP16_03_A	Woonhuis slaapkamer (bg)/ Slaapkamer (verd)	142128,69	379187,66	1,70	46,3
TP16_03_B	Woonhuis slaapkamer (bg)/ Slaapkamer (verd)	142128,69	379187,66	4,70	46,9
TP16_04_A	Woonhuis Woonkamer (bg)	142124,62	379182,09	1,70	45,7
TP16_05_A	Woonhuis Woonkamer (bg)/slaapkamer (verd)	142120,78	379181,56	1,70	41,7
TP16_05_B	Woonhuis Woonkamer (bg)/slaapkamer (verd)	142120,78	379181,56	4,70	42,5
TP16_06_A	Woonhuis Woonkamer (bg)/ slaapkamer (verd)	142117,91	379183,66	1,70	41,0
TP16_06_B	Woonhuis Woonkamer (bg)/ slaapkamer (verd)	142117,91	379183,66	4,70	41,8
TP16_07_A	Woonhuis Woonkamer (bg)	142117,34	379188,11	1,70	31,1
TP16_08_A	Woonhuis Keuken (bg)	142119,44	379190,94	1,70	30,5
TP16_09_A	Woonhuis Kantoor (bg)	142123,00	379197,98	1,70	35,1
TP16_10_A	Kantoor (bg) / slaapkamer (1ste)	142126,84	379197,75	1,70	42,9
TP16_10_B	Kantoor (bg) / slaapkamer (1ste)	142126,84	379197,75	4,70	43,8

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Omgevingsdialoog voor Beschermd wonen bij Zorgboerderij de Hooiberg

Kort omschrijving initiatief

Het initiatief heeft betrekking op de functiewijziging voor onze locatie aan de Latestraat 13 in Netersel. Op dit moment is de hoofdbestemming agrarisch en worden onze zorgactiviteiten gezien als nevenactiviteiten. Dit zouden we graag aanpassen. Onze bedrijfsvoering is namelijk voornamelijk gericht op het leveren van zorg. De dieren en het verbouwen van groenten zijn nevenactiviteiten. Daarnaast willen wij woningen realiseren op onze locatie in Netersel voor het huisvesten van mensen met een WMO of WLZ indicatie Beschermd Thuis of Bescherm Wonen.

Omgevingsdialoog tot en met april 2024
We zijn twee keer langs gegaan bij alle buren van onderstaande adressen:
De Vendelier 14 Netersel
De Vendelier 12 Netersel
Latestraat 14 Netersel
Latestraat 11 Netersel
Latestraat 15 Netersel

De eerste keer toen we het net gekocht hadden in **juni/ juli 2021**. Om te vragen hoe ze tegenover het idee stonden als we op de Latestraat 13 een zorgboerderij zouden beginnen. We werden hier hartelijk ontvangen, de buurt vond het alleen maar leuk. Ze waren dan ook positief gestemd over onze plannen. Ook nadat we zijn verhuist hebben we de buurt betrokken door ze zelfgemaakte plantjes, kerstpakjes en groenten uit de moestuin te geven. Ook zijn bijna alle buren op verschillende opendagen en kerstmarkten geweest.

De tweede keer zijn we in **augustus/ september 2023** bij dezelfde buren op bezoek gegaan om ze te vertellen over ons goed gekeurde principe verzoek voor een bestemmingsplan wijziging van agrarisch naar maatschappelijk en het plan om Tiny houses op het erf te gaan bouwen. En dat we de ronde groene loods willen laten afbreken. Ze snapte dat we de Tiny houses willen bouwen voor onze mensen, en ze gunnen het de mensen ook (want ze kennen de doelgroep). Alleen vonden sommige het wel jammer van het uitzicht, ze kijken nu uit over de landerijen en straks staan daar (lage) huisjes voor. Hier hebben we goed over kunnen praten en wij snappen ook zeker dat dit niet leuk is.

Als onderbouwing hebben we het plan van [redacted] (opgesteld op advies van de gemeente Bladel) mee gebracht, samen met de tekening van Hertroys architecten. Om een indicatie te geven van waar de gebouwen zouden komen, en waarom. De buren waren allemaal blij dat we het kwamen vertellen, en ze hebben allemaal gevraagd of we ze op de hoogte wilde houden. We hebben geëvalueerd hoe ze vonden dat het de afgelopen 2 jaar is gegaan. Bijna allemaal gaven ze aan dat het goed was gegaan.

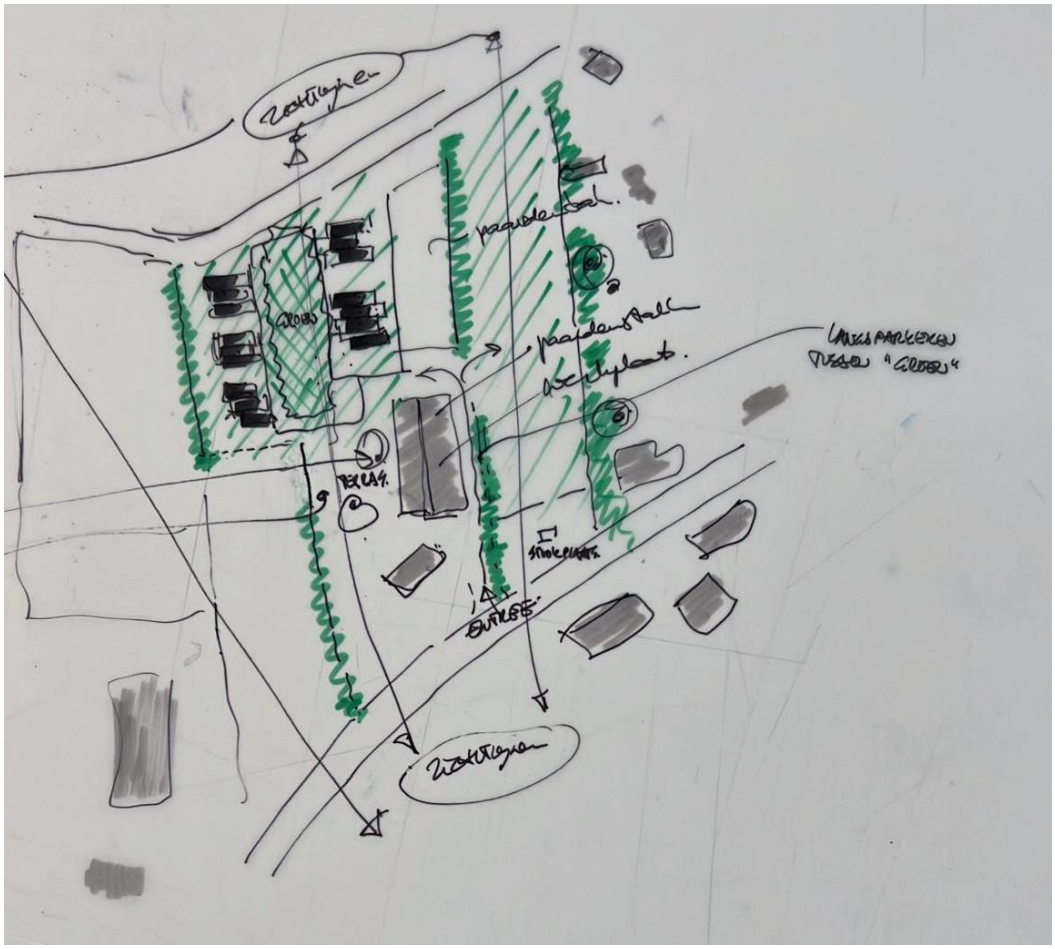

Figuur 1: Schets Hertroys



Figuur 2: Scenario's vanuit gemeente Bladel ([redacted])

Er waren enkele opmerkingen:
De buren van De Vendelier nummer 12 hebben aangegeven dat ze last hadden van het onkruid in de wei, dat inderdaad erg hoog stond. We hadden de wei opnieuw in laten zaaien, en er stonden daarna vooral lang onkruid in. Na deze opmerking hebben we de wei laten maaien, dit duurde wel even omdat het veel regende. Inmiddels is de wei kort en staan de paarden er weer in.
Ze vonden het geen probleem als we de bestemming aanpassen van agrarisch naar maatschappelijk, en ze zijn blijer met een zorgboerderij, dan met een schapenhoeder (dat is eerder een koper geweest) Maar ze vinden het wel heel erg jammer van het uitzicht als er huisjes zouden komen in de wei achter de paardenbak. Zij zouden ze liever meer aan de voorkant zien, op de plaats van de loods. We hebben afgesproken dat wij hun bij nieuwe ontwikkelingen op de hoogte houden.

De buren van De Vendelier nummer 14 hadden geen opmerkingen en waren tevreden over hoe het gaat. Zij zagen geen probleem in het wijzigen van de bestemming en ook niet in het plaatsten van de tiny houses. We hebben afgesproken dat wij hun bij nieuwe ontwikkelingen op de hoogte houden.

De buren van De Latestraat nummer 15 vonden het fijn dat we langs kwamen en ze waren tevreden over hoe het de afgelopen 2 jaar is gegaan. Zij zagen geen probleem in het wijzigen van de bestemming en ook niet in het plaatsten van de Tiny houses. We hebben afgesproken dat wij hun bij nieuwe ontwikkelingen op de hoogte houden.

De buurvrouw van De Latestraat nummer 14 hebben we tijdens een bezoek aan de zorgboerderij verteld over onze plannen van de bestemmingsplan wijziging en de huisjes. De volgende keer vragen we of ze mee mag als we uitleg geven bij de buren van nummer 11, daar heeft ze een goede band mee.

De buren van De Latestraat nummer 11 vonden het fijn dat we langs zijn gekomen. Toen we vroegen hoe ze het vonden om een zorgboerderij als buur te hebben gaven ze aan blij te zijn, maar wel last te hebben van het geblaat van de geiten. Eerst vonden ze het wel leuk. Maar de geiten maken steeds meer lawaai, wat ook zo was. Bij elke voorbijganger blaten de geiten in de hoop iets lekkers te krijgen. Er kwam steeds meer overlast van. We hebben het geiten verblijf na deze opmerking verplaatst naar de achterkant van het perceel, daar is het rustiger waardoor de geiten ook minder geluid maken.
Ze vonden de omzetting van de bestemming geen probleem, maar wilde wel graag meer informatie en op de hoogte gehouden worden over de plaatsing van de Tiny houses. We hebben afgesproken dat we ze op de hoogte houden.

Op **20 november 2023** hebben we aan alle bovengenoemde buren laten weten dat het allemaal wat langer duurt als gedacht met de Tiny houses i.v.m. de nieuwe omgevingswet, dit heb ik per whatsapp gestuurd.
We hebben afgesproken met alle buren dat we ze op de hoogte houden van volgende stappen, dus als we het plan straks indienen, dan is het belangrijk om dit ook te laten weten.

We hebben naast deze bezoekjes aan de buren ook verschillende evenementen georganiseerd, zoals de opendag, de kerstmarkt en een cabaret avond met een voorstelling van Leon van de Zanden. We doen dit om de gemeenschap te betrekken, en ze kennis te laten maken met onze mensen, zodat ze weten wie we zijn. Als je weet wie iemand is, dan is het ook gemakkelijker om ze te omarmen in de buurt. Bij elk evenement delen een of twee van onze deelnemers hun herstelverhaal, om zo het

stigma van de psychiatrie af te krijgen en zodat we een onderdeel kunnen worden van het dorp.

Onbekend maakt onbemind. maar door dorpsgenoten te laten zien wat er gebeurd is, waarom mensen zijn vastgelopen in het leven, komt er veel meer begrip en compassie. Onze deelnemers hebben voelsprieten om te merken of ze ergens welkom zijn of niet, dat is ook de reden dat we zoveel investeren in het contact met de buurt. Zolang de deelnemers zich welkom voelen, komen ze graag en is er ruimte om te groeien in hun herstel.

Aanvulling op de Omgevingsdialoog

In de loop van 2024 is gestart met het opstellen van de planstukken en uitvoeren van onderzoeken. Aangezien de ruimtelijke procedure toen van start ging zijn we vanaf mei 2024 zijn actiever in gesprek gegaan met onze buren en de gemeenschap over de voorgenomen bestemmingsplanwijziging voor **De Hooiberg**. Ons doel is altijd geweest om de buurt goed te informeren, zorgen serieus te nemen en samen naar oplossingen te zoeken. In deze toelichting delen we graag wat we tot nu toe hebben gedaan en gehoord.

1. Start van de Omgevingsdialoog via WhatsApp (mei 2024)

Om transparant te zijn en in contact te blijven, hebben we in mei 2024 alle directe buren via WhatsApp benaderd met de vraag of ze het prettig zouden vinden als we bij hen langs zouden komen voor een persoonlijke toelichting. Het idee was om open het gesprek aan te gaan en eventuele vragen of zorgen samen te bespreken.

2. Gesprekken met Buurtbewoners

In de weken daarna hebben we diverse gesprekken gevoerd. Deze gesprekken waren erg waardevol voor ons en hieronder geven we een samenvatting van wat er is besproken:

- **Buren aan de Neterselseweg 15** kwamen naar een dorpsraadvergadering om meer inzicht te krijgen in onze plannen en zich beter geïnformeerd te voelen.
- **De buurvrouw van de Latestraat 14** ontmoetten we spontaan op onze boerderij na een gezellige kienmiddag waarbij we haar verteld hebben dat we langs konden komen voor een uitleg. Zij gaf aan dat ‘ze daar niet zoveel vanaf weet’ en dat ze het bij de buurt laat.

Bezoeken aan buren:

- **Vendelier 12 – Bezoek op 28 mei 2024**
  De bewoners van Vendelier 12 deelden hun zorgen over de geplande 14 tiny houses. Ze gaven aan dat ze het aantal te veel vinden en zich zorgen maken over de nabijheid van de huisjes. Ook spraken ze hun angst uit voor een toename van drukte, vooral 's avonds en 's nachts, in wat nu een rustige buurt is. Ze gaven aan mogelijk bezwaar te willen maken, wat we uiteraard respecteren.
- **Vendelier 14 – Bezoek op 11 juni 2024**
  Hier merkten we wat verwarring; de bewoners dachten dat de plannen al goedgekeurd waren. Toen we uitlegden dat we juist in gesprek wilden om hun mening mee te nemen, waren ze opgelucht. Ze vroegen of het mogelijk is om de tiny houses wat verder uit het zicht te plaatsen.
- **Latestraat 11 – Bezoek op 11 juni 2024**
  De bewoners van Latestraat 11 gaven aan zich niet altijd gehoord te hebben gevoeld en zijn bezorgd over het aantal geplande woningen en de afwezigheid van begeleiding in de nacht. Hun standpunten zijn ook opgenomen in een gezamenlijke brief vanuit de buurt (zie bijlage).

3. Presentatie aan de Dorpsraad en Gemeente (17 juni 2024)

Op **17 juni 2024** zijn we door de dorpsraad uitgenodigd om meer over onze plannen te vertellen. Dit was een bijzondere bijeenkomst, omdat ook de **burgemeester en wethouders** aanwezig waren. Samen met onze operationeel leidinggevende [redacted], deelnemers [redacted] en [redacted], hebben [redacted] **en** [redacted] openhartig de plannen toegelicht.

- **Visie en werkwijze**: [redacted] vertelde vol passie over waarom we doen wat we doen. Hij legde uit dat een veilige en ondersteunende omgeving essentieel is voor mensen die aan hun herstel werken. De Hooiberg biedt deze plek, en daar zijn we trots op.
- **Waarom ons werk belangrijk is**: [redacted] deelde een paar persoonlijke verhalen die ons raakten, om te laten zien wat voor verschil we kunnen maken in het leven van onze deelnemers. Dit gaf de aanwezigen een inkijkje in de positieve impact van ons werk.
- **Toekomstplannen**: Vervolgens lichtte [redacted] waarom we een innoverende vorm van indicatie vrije geestelijke gezondheidszorg willen bieden. En waarom we dit willen uitbreiden met 14 tiny houses/ zorgwoningen.

Daarna deelde [redacted], een van onze deelnemers, zijn eigen herstelverhaal. Zijn moedige en eerlijke verhaal liet zien waarom plekken zoals De Hooiberg zo belangrijk zijn. Dit maakte veel indruk op de aanwezigen en zorgde voor een gevoel van saamhorigheid.

De aanwezige buurtbewoners, de burgemeester en wethouders stelden na afloop vragen en gingen open in gesprek met ons. Het was naar onze mening een constructieve en warme bijeenkomst waarin wij duidelijk konden maken dat we de zorgen van de buurt serieus nemen.

4. Briefwisseling met Buurt en Dorpsraad

Na deze bijeenkomst ontvingen wij brieven van zowel de dorpsraad als enkele buren waarin zij hun vragen, zorgen en suggesties deelden. De voornaamste punten die hier naar voren kwamen zijn:

- De schaal en omvang van de ontwikkeling;
- Nachtelijke veiligheid en toezicht;
- Doelgroep, men steunt het initiatief dat betrekking heeft op deze specifieke doelgroep, er zijn echter wel zorgen over de toekomst. Men wil dat er geen andere doelgroepen zoals ex-gedetineerden worden opgevangen;
- Hoe kan het initiatief bijdragen aan de lokale gemeenschap en hoe wordt gezorgd voor sociale cohesie?;
- De kwaliteit van de zorg moet boven financieel gewin staan.

We hebben hier zorgvuldig op gereageerd en geprobeerd zo goed mogelijk op hun vragen in te gaan. De antwoorden op hun vragen vindt u onderstaand terug.

Conclusie en Vervolg

We blijven inzetten op een open dialoog met onze buren en de gemeenschap. We zijn ervan overtuigd dat we samen tot een oplossing kunnen komen waarin iedereen zich gehoord en betrokken voelt. Ons doel is om een positieve bijdrage te leveren aan zowel onze deelnemers als aan de omgeving.

Brief aan buren

Zorgboerderij De Hooiberg
[redacted]
Latestraat 13
5534 AM Netersel

Netersel, 24 oktober 2024

Beste [redacted],

Allereerst willen we jullie bedanken voor jullie brief en voor de moeite die jullie hebben genomen om jullie zorgen en gedachten met ons te delen. We begrijpen dat er veel speelt en dat de veranderingen die wij voor ogen hebben impact kunnen hebben op de directe omgeving. Het spijt ons oprecht dat jullie het gevoel hebben dat het vertrouwen dat er eerst was, is afgenomen door onze nieuwe plannen.

We vinden het fijn dat jullie zo open jullie zorgen met ons hebben gedeeld en willen graag in deze brief uitleggen hoe onze plannen zijn veranderd en hoe we willen blijven streven naar een goede relatie met onze buren en de gemeenschap. We nemen hierbij ook de brief op die wij naar de dorpsraad hebben gestuurd, zodat jullie kunnen zien hoe we hebben gereageerd op de feedback vanuit de gemeenschap.

Brief aan de dorpsraad van Netersel

Geachte bewoners van Netersel,

Allereerst willen wij jullie bedanken voor de betrokkenheid en het meedenken met onze plannen rondom de uitbreiding van Zorgboerderij De Hooiberg. We vinden het fijn dat jullie zo constructief hebben meegedacht na onze presentatie tijdens de dorpsraadvergadering. In deze brief gaan wij graag in op de verschillende punten die jullie hebben aangedragen.

1. Schaal en omvang

Wij begrijpen de zorgen over de omvang van onze uitbreidingsplannen en het belang van een gefaseerde aanpak om het landelijke karakter van Netersel te behouden. Daarom stellen wij voor om de bouw van de 14 tiny houses stap voor stap te doen: 3 tiny houses per half jaar, zodat de bouwperiode gespreid wordt over 2,5 jaar. Op deze manier willen we de groei rustig laten verlopen. In elke tiny house zal slechts één persoon wonen, om zo het aantal bewoners overzichtelijk te houden.

Wat betreft de logeerplekken in de woonboerderij: deze gaan we voor de komende 1,5 jaar inzetten als tijdelijke respijtzorg voor mensen die even op adem moeten komen. We willen hiermee een plek bieden die lijkt op een rusthuis, waar mensen even tot rust kunnen komen. Daarna gaan we inventariseren hoeveel gebruik ervan is gemaakt, en ook of het effect op deelnemers die er logeren zo positief is als we verwachten. Als dat zo is gaan we met dit concept verder, en anders willen we het gebruiken als beschermdwonen groepswoning.

2. Nachtelijke veiligheid en toezicht

We begrijpen dat er zorgen zijn over de nachtelijke begeleiding. Daarom willen we beginnen met een 24-uurs telefonische bereikbaarheid, zodat er altijd iemand beschikbaar is als dat nodig is: Als we merken dat er toch meer begeleiding nodig is, zullen we niet nalaten om een medewerker op de boerderij te laten wonen.

3. Beperking van de doelgroep

We willen graag vastleggen dat de doelgroep niet zal veranderen naar bijvoorbeeld ex-gedetineerden of mensen die intensieve lichamelijke zorg nodig hebben. Wel willen we wat flexibiliteit houden om eventueel andere doelgroepen te kunnen helpen, zolang deze passen bij onze missie en visie.

4. Bijdrage aan de lokale gemeenschap

We staan open om meer samen te doen met de gemeenschap van Netersel. We zijn bezig met het inventariseren van ideëen hiervoor, zoals:

- De ruimtes op ons terrein openstellen voor verenigingen en stichtingen uit het dorp, waarbij we een alcoholvrij beleid hanteren.
- Een 'bloemenpluktuin' voor de buurt bewoners

5. Sociale cohesie en integratie

Vanuit het idee "onbekend maakt onbemind" willen we de dorpsbewoners op een laagdrempelige en persoonlijke manier kennis laten maken met onze deelnemers en met de Hooiberg. Daarom organiseren we het hele jaar door gezellige activiteiten, zoals een verbindingsdag in de zomer, een sfeervolle kerstmarkt en een cabaretavond vol humor en verhalen. Tijdens deze momenten delen onze deelnemers hun persoonlijke verhalen met de dorpsbewoners. We geloven dat dit bijdraagt aan een sterkere verbinding en integratie met de inwoners van Netersel. Als de mensen uit het dorp onze deelnemers, onze werkwijze en onze organisatie leren kennen, zien ze dat het stuk voor stuk gewone mensen zijn, die veel hebben meegemaakt en op de Hooiberg werken aan hun herstel.

Bij de verbindingsdag, bijvoorbeeld, zetten we onze deuren open. Mensen zijn welkom om een kijkje te komen nemen op de boerderij. Het is die dag een echt feest, met vrolijke springkussens, een uitdagende stormbaan, verse frietjes, koude ijsjes en nog veel meer lekkers. Maar het mooiste van alles zijn de herstelverhalen en workshops, waarin je de verhalen achter onze deelnemers leert kennen. Door mensen echt te ontmoeten en hun verhalen te horen, ontstaat er een gevoel van verbondenheid en begrip dat ons dichter bij elkaar brengt.

We hopen dat deze ontmoetingen de afstand tussen de dorpsbewoners en onze deelnemers verkleinen en dat er een warm gevoel van saamhorigheid ontstaat in ons mooie dorp. Samen kunnen we laten zien dat we niet zo verschillend zijn als we soms denken, en dat iedereen een plek verdient om te herstellen en zich thuis te voelen.

6. Financiële prioriteiten

Onze maatschappelijke doelstelling staat bij ons altijd voorop. De kwaliteit van zorg en onze betrokkenheid bij de gemeenschap zijn voor ons het allerbelangrijkste, en we streven ernaar om deze waarden in alles wat we doen te behouden. We geloven dat het steeds belangrijker wordt om naar elkaar om te kijken en elkaar te ondersteunen. Daarom bieden we indicatievrije dagbesteding en hersteltrainingen aan. Hierbij kunnen mensen die al verder zijn in hun herstel, anderen helpen die nog aan het begin van hun proces staan.

Door deze aanpak zijn er geen officiële indicaties nodig, waardoor iedereen op een toegankelijke manier aan zijn herstel kan werken. Tegelijkertijd groeit het zelfvertrouwen van degenen die anderen ondersteunen, omdat ze zien dat hun eigen ervaringen en vaardigheden waardevol zijn. Zo creëren

we een omgeving waarin mensen elkaar op een natuurlijke manier kunnen helpen en waar iedereen de kans krijgt om in zijn of haar eigen tempo te groeien en sterker te worden.

Wij hopen met deze reactie duidelijkheid te geven over onze plannen en samen met de dorpsraad tot een goede oplossing te komen voor iedereen.

Met vriendelijke groet,
[redacted]
Zorgboerderij De Hooiberg

Reactie op jullie zorgen

We begrijpen dat onze plannen door de tijd heen zijn veranderd. Onze bedoeling was altijd om jullie vanaf het begin te betrekken bij onze ideeën en plannen, ook al wisten we dat dit risico's met zich meebracht omdat er dingen konden veranderen. We hebben ervoor gekozen om vanaf een vroeg stadium open te zijn en de buurt erbij te betrekken, juist omdat we het belangrijk vinden om transparant te zijn en een goede relatie met onze buren te hebben.

We vinden het heel jammer dat de wijzigingen in ons plan onzekerheid hebben veroorzaakt en het gevoel hebben gegeven dat we onze beloften niet zijn nagekomen. Ons doel is altijd geweest om een goed plan te maken dat past bij zowel onze zorgboerderij als de gemeenschap van Netersel.

We willen graag met jullie in gesprek blijven en kijken hoe we jullie zorgen zo goed mogelijk kunnen aanpakken. Jullie mening blijft voor ons heel belangrijk, en we hopen dat we samen tot een oplossing kunnen komen.

Nogmaals bedankt voor jullie openheid en eerlijkheid. We vinden het fijn dat jullie zo betrokken zijn en hopen dat we samen als goede buren verder kunnen gaan.

Met hartelijke groet,
[redacted]
Zorgboerderij De Hooiberg

In de bijlage vinden jullie een afbeelding van het meest actuele landschappelijk inpassingsplan.

Bijlage 1: Landschappelijk inpassingsplan



Landschappelijk inpassingsplan Latestraat 13, Netersel

Brief aan Dorpsraad

Aan:
De leden van de dorpsraad van Netersel

Van:
[redacted]
Zorgboerderij De Hooiberg

Datum:
24 oktober 2024

Onderwerp:
Reactie op de brief van de dorpsraad inzake de vergunningsaanvraag Zorgboerderij De Hooiberg

Geachte bewoners van Netersel,

Allereerst willen wij jullie bedanken voor de betrokkenheid en het meedenken met onze plannen rondom de uitbreiding van Zorgboerderij De Hooiberg. We vinden het fijn dat jullie zo constructief hebben meegedacht na onze presentatie tijdens de dorpsraadvergadering. In deze brief gaan wij graag in op de verschillende punten die jullie hebben aangedragen.

1. Schaal en omvang

Wij begrijpen de zorgen over de omvang van onze uitbreidingsplannen en het belang van een gefaseerde aanpak om het landelijke karakter van Netersel te behouden. Daarom stellen wij voor om de bouw van de 14 tiny houses stap voor stap te doen: 3 tiny houses per half jaar, zodat de bouwperiode gespreid wordt over 2,5 jaar. Op deze manier willen we de groei rustig laten verlopen. In elke tiny house zal slechts één persoon wonen, om zo het aantal bewoners overzichtelijk te houden.

Wat betreft de logeerplekken in de woonboerderij: deze gaan we voor de komende 1,5 jaar inzetten als tijdelijke respijtzorg voor mensen die even op adem moeten komen. We willen hiermee een plek bieden die lijkt op een rusthuis, waar mensen even tot rust kunnen komen. Daarna gaan we inventariseren hoeveel gebruik ervan is gemaakt, en ook of het effect op deelnemers die er logeren zo positief is als we verwachten. Als dat zo is gaan we met dit concept verder, en anders willen we het gebruiken als beschermd wonen groepswoning.

2. Nachtelijke veiligheid en toezicht

We begrijpen dat er zorgen zijn over de nachtelijke begeleiding. Daarom willen we beginnen met een 24-uurs telefonische bereikbaarheid, zodat er altijd iemand beschikbaar is als dat nodig is: Als we merken dat er toch meer begeleiding nodig is, zullen we niet nalaten om een medewerker op de boerderij te laten wonen.

3. Beperking van de doelgroep

We willen graag vastleggen dat de doelgroep niet zal veranderen naar bijvoorbeeld ex-gedetineerden of mensen die intensieve lichamelijke zorg nodig hebben. Wel willen we wat flexibiliteit houden om eventueel andere doelgroepen te kunnen helpen, zolang deze passen bij onze missie en visie.

4. Bijdrage aan de lokale gemeenschap

We staan open om meer samen te doen met de gemeenschap van Netersel. We zijn bezig met het inventariseren van ideëen hiervoor, zoals:

- De ruimtes op ons terrein openstellen voor verenigingen en stichtingen uit het dorp, waarbij we een alcoholvrij beleid hanteren.
- Een ‘bloemenpluktuin’ voor de buurt bewoners

5. Sociale cohesie en integratie

Vanuit het idee "onbekend maakt onbemind" willen we de dorpsbewoners op een laagdrempelige en persoonlijke manier kennis laten maken met onze deelnemers en met de Hooiberg. Daarom organiseren we het hele jaar door gezellige activiteiten, zoals een verbindingsdag in de zomer, een sfeervolle kerstmarkt en een cabaretavond vol humor en verhalen. Tijdens deze momenten delen onze deelnemers hun persoonlijke verhalen met de dorpsbewoners. We geloven dat dit bijdraagt aan een sterkere verbinding en integratie met de inwoners van Netersel. Als de mensen uit het dorp onze deelnemers, onze werkwijze en onze organisatie leren kennen, zien ze dat het stuk voor stuk gewone mensen zijn, die veel hebben meegemaakt en op de Hooiberg werken aan hun herstel.

Bij de verbindingsdag, bijvoorbeeld, zetten we onze deuren open. Mensen zijn welkom om een kijkje te komen nemen op de boerderij. Het is die dag een echt feest, met vrolijke springkussens, een uitdagende stormbaan, verse frietjes, koude ijsjes en nog veel meer lekkers. Maar het mooiste van alles zijn de herstelverhalen en workshops, waarin je de verhalen achter onze deelnemers leert kennen. Door mensen echt te ontmoeten en hun verhalen te horen, ontstaat er een gevoel van verbondenheid en begrip dat ons dichter bij elkaar brengt.

We hopen dat deze ontmoetingen de afstand tussen de dorpsbewoners en onze deelnemers verkleinen en dat er een warm gevoel van saamhorigheid ontstaat in ons mooie dorp. Samen kunnen we laten zien dat we niet zo verschillend zijn als we soms denken, en dat iedereen een plek verdient om te herstellen en zich thuis te voelen.

6. Financiële prioriteiten

Onze maatschappelijke doelstelling staat bij ons altijd voorop. De kwaliteit van zorg en onze betrokkenheid bij de gemeenschap zijn voor ons het allerbelangrijkste, en we streven ernaar om deze waarden in alles wat we doen te behouden. We geloven dat het steeds belangrijker wordt om naar elkaar om te kijken en elkaar te ondersteunen. Daarom bieden we indicatievrije dagbesteding en hersteltrainingen aan. Hierbij kunnen mensen die al verder zijn in hun herstel, anderen helpen die nog aan het begin van hun proces staan.

Door deze aanpak zijn er geen officiële indicaties nodig, waardoor iedereen op een toegankelijke manier aan zijn herstel kan werken. Tegelijkertijd groeit het zelfvertrouwen van degenen die anderen ondersteunen, omdat ze zien dat hun eigen ervaringen en vaardigheden waardevol zijn. Zo creëren we een omgeving waarin mensen elkaar op een natuurlijke manier kunnen helpen en waar iedereen de kans krijgt om in zijn of haar eigen tempo te groeien en sterker te worden.

Wij hopen met deze reactie duidelijkheid te geven over onze plannen en samen met de dorpsraad tot een goede oplossing te komen voor iedereen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Zorgboerderij De Hooiberg

In de bijlage vinden jullie een afbeelding van het meest actuele landschappelijk inpassingsplan.

Bijlage 1: Landschappelijk inpassingsplan



Landschappelijk inpassingsplan Latestraat 13, Netersel

Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Gemeente Bladel
Postbus 11
5530 AA BLADEL

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp
Advies m.b.t. aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit Zorgboerderij Bladel, Latestraat 13 Netersel

Datum
14 juni 2024
Ons kenmerk
C2337113/5941586
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
N.E. (Nienke) Monnee
Telefoon
(06) 52 79 41 01
Email
nmonnee@brabant.nl
Bijlage(n)
-

Geacht college,

Op 28 mei 2024 ontvingen wij uw verzoek om advies met betrekking tot de aanvraag voor een omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit 'Zorgboerderij Bladel, Latestraat 13 Netersel' (hierna: BOPA).

Uw verzoek is gebaseerd op ons besluit van 7 november 2023 waarmee wij op grond van artikel 16.15a, onder d en artikel 16.16 van de Omgevingswet, artikel 4.25, eerste lid, onder g en artikel 4.37 Omgevingsbesluit een aantal gevallen van provinciaal belang hebben aangewezen, en waarvoor in die gevallen advies aan ons gevraagd moet worden indien een omgevingsvergunning wordt verleend.

Volgens uw adviesverzoek is met deze aanvraag BOPA sprake van een geval waarop de instructieregels zoals opgenomen in:
- Artikel 5.78 (Niet-agrarische activiteit) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant als de gebruiksoppervlakte van de activiteit een omvang heeft van 1 hectare of meer.

van toepassing is.

Volgens uw adviesverzoek ziet deze aanvraag op het het realiseren van een zorgboerderij waarbij de volgende zorgproducten aangeboden zullen worden:
- Zorgaanbod binnen besluitgebied excl. overnachting: indicatie vrijedagbesteding (gemeentelijke subsidie), zelfhulpgroepen, geïndiceerde dagbesteding (WMO en WLZ), paardencoaching (particulier, WMO en WLZ), groepsbegeleiding (WMO en WLZ)
- Zorgaanbod binnen besluitgebied incl. overnachting: beschermd wonen in totaal 19 eenheden, waarvan 14 zorgwoningen in de vorm van een tiny house en 5 slaapplekken in de groepswoning (gedeelte bedrijfswoning) (WLZ);
- Overig: ambulante begeleiding aan huis (WMO en WLZ), beschermd thuis (WMO en WLZ).

Datum
14 juni 2024
Ons kenmerk
C2337113/5941586

Het initiatief is daarmee gericht op maatschappelijke doeleinden en niet op regulier wonen. Hoewel het besluitgebied groter is dan 1 ha blijft het ruimtebeslag binnen 1 ha en is aanvaardbaar, ook gelet op de inrichting. De nieuwe bebouwing bedraagt 890 m2. Met de sloop van de bestaande loods van 450 m2 is de uiteindelijke toename 440 m2. Dat is in deze omgeving aanvaardbaar en passend binnen de ontwikkelingsrichting van het gebied.

Er vanuit gaande dat het zorgconcept, de sloop van bebouwing en de landschappelijke inrichting geborgd zijn in de BOPA zijn wij van mening dat de ontwikkeling passend is binnen ons beleid.

Wel vragen wij nog uw aandacht voor de LIR onderbouwing. Hoewel de kwaliteitsinvestering voldoende lijkt, verzoeken wij u de onderbouwing hiervan nog toe te voegen in het plan. Daarnaast vragen wij nog uw aandacht voor het intrekken van de eventuele milieuvergunningen voordat de BOPA verleend wordt.

Advies
De voorliggende aanvraag BOPA is, met inachtneming van de hierboven gemaakte opmerkingen, in overeenstemming met de instructieregels voor het omgevingsplan zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,



F.T.M. Schippers,
projectleider Uitvoering Omgevingswet

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Raadsvergadering 3 februari 2025

Ik spreek hier vanavond namens een heleboel inwoners van Netersel die zich zorgen maken over de uitbreidingsplannen van de zorgboerderij en de consequenties die dit met zich meebrengt. Deze zorgen omvatten een drietal punten die ik dadelijk nog verder toe zal lichten.

1. De omvang van de uitbreiding
2. De veiligheid en het toezicht
3. De doelgroep cq indicatie van de toekomstige bewoners

Allereerst punt 1 De omvang

In het Raadsvoorstel bindend advies BOPA Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel (R24.090) staat dat het om een uitbreiding van de zorgverlening gaat door het tijdelijk aanbieden van beschermd wonen door middel van de plaatsing van 14 zorgwoningen in de vorm van Tiny Houses en een vijftal logeerplekken in de bestaande bedrijfswoning.

In de stukken is niet terug te vinden hoeveel bewoners er in 1 Tiny House worden ondergebracht. Alleen in een reactie op de brief van de dorpsraad (bijlage 9, Aanvulling Omgevingsdialoog) geeft mevrouw Meijer aan dat er per Tiny House slechts 1 bewoner zal worden geplaatst, verder is er over het aantal bewoners niets vastgelegd in het raadsvoorstel.

Dan is er in dezelfde reactie ook een voorstel gedaan om de bouw van de Tiny Houses gefaseerd te laten verlopen, dat wil zeggen, 3 huisjes per halfjaar, maar dat betekend nog steeds dat er 14 stuks komen te staan.

Voor een kleine gemeente als Netersel, dat de komende jaren ook nog te maken gaat krijgen met nieuwbouw, is dit erg veel, zeker ook omdat het in het geval van de uitbreiding van de zorgboerderij gaat over kwetsbare mensen met psychische aandoeningen die moeilijk te plaatsen zijn binnen bestaande zorglocaties.

Verder hebben we ook nog een vijftal logeerplekken in de bestaande bedrijfswoning. In hoofdstuk 3 van de Onderbouwing evenwichtige toedeling van functies aan locaties (R24.27518) schrijft men “Door Tiny Houses op het terrein van de zorgboerderij te plaatsen, wordt een tussenstap tussen wonen in een groepswoning (zoals aangeboden in het woonhuis) en regulier wonen gecreëerd. Echter in hoofdstuk 1 paragraaf 1.1 van hetzelfde stuk staat te lezen dat de Hooiberg een zorginstelling wil zijn waar mensen uit de Kempen met een verschillende zorgzwaarte, zorg mogen ontvangen. Van een indicatie vrije inloop en zelfhulpgroepen tot geïndiceerde begeleiding en dagbesteding. Van beschermd wonen tot crisisbedden! Horen deze crisisbedden al bij bovenstaande uitbreiding of niet? Dient men hier nog een aanvullende vergunning voor aan te vragen of kan de zorgboerderij zelf beslissen hoe ze deze logeerplekken gaan gebruiken? Als leek lijkt een crisisbed een andere doelgroep te bedienen dan bij beschermd wonen waarover in hoofdstuk 3 geschreven wordt. Dit zal de nodige extra druk op de gemeenschap met zich meebrengen.

Waarom kiest men er niet voor om te beginnen met 5 Tiny Houses met 24/7 fysieke begeleiding en kijkt men na 2 jaar hoe het gaat en of uitbreiding mogelijk en/of wenselijk is?

Als tweede punt De veiligheid en het toezicht

Er wordt gesproken over beschermd wonen waarbij 24 uur per dag OF een crisisdienst beschikbaar zal zijn in het woonhuis in Netersel, verderop in hetzelfde hoofdstuk (hoofdstuk 3) staat “Bij veel mensen die beschermd wonen nodig hebben, is veiligheid een groot thema (fysiek bij foute vrienden, maar ook bang om alleen te zijn en jezelf niet kunnen vertrouwen). Met dit initiatief wonen mensen wel zelfstandig maar niet alleen. Er is fysiek een begeleider in de buurt, dat zorgt voor een geborgen en veilig gevoel.

Maar waar is deze begeleider na sluiting van de dagopvang om half vier en in de weekenden? Dan is er niemand meer aanwezig en zijn deze kwetsbare mensen op zichzelf aangewezen. In een reactie op de brief van de Dorpsraad geeft Mevrouw Meijer aan te willen beginnen met een 24 uurs telefonische bereikbaarheid en pas op te schalen naar fysieke aanwezigheid van een medewerker op de boerderij als blijkt dat dit nodig is. Wanneer is dat dan? Wat moet er dan zijn gebeurd? We hebben waarschijnlijk allemaal het nieuws van zaterdag uit Nieuwegein gehoord hoe snel iets helemaal mis kan gaan. Ook voor de mensen die in de Tiny Houses en op de logeerplekken gaan verblijven lijkt het ons cruciaal dat er 24/7 begeleiding is door fysieke aanwezigheid van een deskundige medewerker.

Verder wordt er ook gesproken over het afgesloten terrein van de zorgboerderij. Dit betreft een regulier hek van ca. 120-130 cm. hoog waar de meeste mensen met weinig moeite overheen kunnen komen. Er is verder maar 1 inrit die in het zicht van het kantoor is, dus er is zicht op de mensen die het terrein opkomen. De inwoners maken zich meer zorgen over mensen die het terrein ’s avonds en/of ’s nachts gaan verlaten en het dorp ingaan. Netersel heeft geen winkels waar men even een boodschap kan gaan doen, geen sportschool waar men een uurtje kan gaan sporten om het hoofd even leeg te maken. Wat gaan deze mensen in de avonden en weekenden doen? Beschermd wonen lijkt ons vrijwillig dus ze mogen dan op ieder moment het terrein verlaten. Er is geen toezicht op in welke staat mensen het terrein verlaten.

Als derde en laatste punt De Doelgroep

In het bindend advies wordt gesproken over een kwetsbare groep van patiënten met een psychische aandoening die moeilijk te plaatsen is binnen bestaande zorglocaties. Wat zijn dat voor mensen? Waarom zijn ze zo moeilijk te plaatsen? Zijn het ex-verslaafden? Krijgen we dadelijk ook aanloop van dealers in Netersel?

Hoe tijdelijk is de opvang, we lezen mensen met indicatie 1 of 2 beschermd wonen, waarbij 1 beschermd wonen met begeleiding is en 2 gestructureerd beschermd wonen met uitgebreide begeleiding. Dit kan enkele maanden maar ook enkele jaren duren!

In bijlage 1 Voorschriften en aandachtspunten wordt nog als voorwaarde gesteld dat de Tiny Houses alleen bewoond mogen worden door zelfstandig redzame personen. De aanvrager Mevrouw Meijer is verantwoordelijk voor de juiste beoordeling hiervan. Dat klinkt als een slager die zijn eigen vlees keurt! Dan moeten wij als inwoners maar hopen dat het belang van Netersel goed afgewogen wordt tegen het financiële belang van de zorgboerderij.

In bijlage 2 lezen we dat het voor onder andere Bladelse cliënten belangrijk is dat er plekken bijkomen. Maar dat kunnen dan ook mensen uit Tilburg of Eindhoven zijn?

Samenvattend kunnen we wel concluderen dat de inwoners van Netersel zich de nodige zorgen maakt over de uitbreidingsplannen van de zorgboerderij. De zorgboerderij zoals deze nu is is geaccepteerd binnen de gemeenschap en daar heeft ook niemand een probleem mee maar de uitbreiding is een ander verhaal.

Een paar van de gehoorde opmerkingen zijn:

- Moet ik nou mijn achterdeur op slot gaan doen overdag?
- Kunnen mijn kinderen nog wel veilig ’s avonds door het dorp fietsen als ze van sporten of andere activiteiten terugkomen?
- Kunnen onze kinderen nog veilig zonder toezicht buiten spelen in de weekenden?

Dit zijn hele terechte vragen waarop de inwoners van Netersel een duidelijk antwoord verdienen. Wij moeten ervan verzekerd worden dat ons dorp veilig blijft en dat de toekomstige bewoners van de Tiny Houses veilig opgevangen worden. Zeker voor deze toch al kwetsbare groep is dit essentieel.

Wij hopen dat de commissie onze bezwaren meeneemt in hun besluit en dat ze een goede afweging gaan maken in het belang van zowel de zorgboerderij, de eventuele toekomstige inwoners en niet in de laatste de inwoners van Netersel die dagelijks met de consequenties geconfronteerd gaan worden.

Dank voor jullie aandacht!

Notitie inzake procedurele gang van zaken m.b.t. afwijken van regels in het omgevingsplan project 2023.2777 Zorgboerderij Bladel (Latestraat 13)

In het ontwerpbesluit staat dat er **geen ruimtelijke of milieutechnische belemmeringen** zijn om een verantwoord Ontwerpbesluit_Bindend Advies BOPA Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel in te dienen en vervolgens daarop om een raadsbesluit te nemen.

Over het ontwerp raadsbesluit met als onderlegger het Bindend Advies BOPA Zorgboerderij Latestraat 13 in Netersel en de Onderbouwing Evenwichtige toedeling van functies aan locatie(ETFAL) Zorgboerderij Latestraat, kan echter het navolgende worden gezegd:

Het lijkt erop en ook uit geen enkel stuk kan worden opgemaakt of de onderbouwing incl. de bijlagen, zoals opgesteld door Reland Locatieontwikkeling, is voorgelegd geweest voor advies aan de Ontwikkelingsdienst Zuid Oost Brabant (ODZOB).

Onderbouwing Evenwichtige toedeling van functies aan locatie(ETFAL) Zorgboerderij Latestraat 13 09-11-2024

Het heeft geen zin om alle onderdelen uit de onderbouwing te bespreken, maar er kunnen hier een paar aspecten worden uitgelicht. Dat betekent geenszins dat de overige onderdelen en aspecten, geen belemmeringen veroorzaken.
Deze notitie beperkt zich dan ook tot de navolgende aspecten:

- Aspect **gezondheid / leefomgeving A + B**
- Aspect **omgevingsdialoog**
- Aspect **archeologie**
- Aspect **stikstof**
- Aspect **flora en fauna**

A) Gezondheid en leefomgeving.

In de onderbouwing wordt gerept over het feit dat het plangebied is gelegen binnen een straal van 950 meter van een geitenhouderij. De tiny houses liggen dus in de directe nabijheid van die geitenhouderij aan Molendijk 10. Dit aspect (**zoönose**) is, in het kader van de gezondheid, vermoedelijk zeker een belemmering en dient daarom wel onderzocht cq beschouwd te worden. Immers we weten allemaal wat de q koorts betekent!! De ziekte kan immers levensbedreigend zijn (zelfs dodelijk) en in sommige gevallen chronisch worden. Inmiddels is ook bekend geworden dat geitenhouderijen ernstige longontstekingen (zelfs met dodelijke afloop) kunnen veroorzaken in een gebied binnen een straal van 2 km.
De ODZOB hanteert specifieke richtlijnen en onderzoeken om de impact van geitenhouderijen op de omgeving en de gezondheid van omwonenden te beoordelen
De ODZOB hanteert verschillende specifieke richtlijnen voor geitenhouderijen, vooral als deze in de buurt van woonprojecten liggen. Hier zijn enkele belangrijke richtlijnen, t.w.:

- Afstand

- Opstellen van een Milieuparagraaf
- VGO-onderzoek
- Geluidsnormen
- Waterkwaliteit

Deze richtlijnen zijn bedoeld om de leefomgeving en de gezondheid van omwonenden te beschermen. De risico's nemen toe naarmate men dichterbij een geitenhouderij woont. Het kabinet is momenteel bezig advies in te winnen bij de Gezondheidsraad over mogelijke maatregelen om omwonenden te beschermen. Dit advies wordt eind dit jaar verwacht. Tot die tijd moet men dus voorzichtig zijn met nieuwe woon- / woon (zorg) projecten te plannen in de nabijheid van geitenhouderijen. Er kan dan ook niet worden uitgesloten dat dit aspect een belemmering vormt (ODZOB richtlijnen).

In de onderbouwing is over geitenhouderijen en de effecten daarvan op de leefomgeving en gezondheid volgens specifieke richtlijnen en onderzoeken (ODZOB) in ieder geval niets over terug te vinden!

B) Gezondheid en leefomgeving.

In de onderbouwing wordt totaal voorbij gegaan aan ***spuitzones****,* terwijl toch binnen het plangebied de bestemmingen "Agrarisch", "Agrarisch 1" en "Agrarisch 2" aanwezig zijn. Dit betekent niet alleen dat de tiny houses (woonfunctie),maar ook de tuin waarin ze worden geplaatst beschermd dienen te worden tegen gewasbeschermingsmiddelen. De afstand tussen het perceel met de bestemming 'Agrarisch' en de achtertuin van de tiny houses is 0 meter. Volgens de geldende regels dient er minimaal 50 meter te worden aangehouden tussen het perceel met de woonfunctie en het agrarisch gebied. Dit betekent dat de tiny houses op een andere plek op het terrein moeten worden gebouwd. Zelfs als de 50 meter niet van toepassing zou zijn, dan nog moet met een locatieonderzoek worden aangetoond, dat dichterbij geen kwaad kan. Ook niet als de percelen in de toekomst verkocht worden!

- Uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 maart 2017 volgt daarover het volgende. Bij de beoordeling van de vraag of (al dan niet) een spuitzone moet worden aangehouden, moet niet worden gekeken naar het feitelijke gebruik maar naar hetgeen planologisch maximaal is toegestaan. Bij de ontwikkeling van een nieuwe gevoelige functie (en dat is in dit geval de wijziging van de bestemming woon(zorg) eenheden) nabij agrarische percelen, is het dus allereerst van belang om te weten wat de maximale gebruiksmogelijkheden van dat agrarische perceel op basis van het bestemmingsplan zijn. Laat dat bestemmingsplan de teelt van gewassen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (onbeperkt) toe? Zo ja, dan volgde uit de rechtspraak van de Afdeling (onder meer uit voornoemde uitspraak) dat met dat gebruik rekening moest worden gehouden, ook al vond dat gebruik feitelijk niet plaats. In dit geval is dan het aanhouden van een spuitzone tussen het agrarische perceel en de nieuwe functies noodzakelijk. En mogelijk geldt dit dus ook voor de onderhavige kwestie.

- Naar aanleiding van een nog in behandeling zijnde BOPA aanvraag voor de Fons van der Heijdenstraat 22 in Netersel, in principe een **soortgelijke** en **gelijktijdig lopende BOPA aanvraag** (opgemaakt door Van Dun Advies BV / Van Dun Ontwerp & Planologie), blijkt dat alle noodzakelijk ingediende stukken, rapporten en documenten aldaar door de gemeente zijn voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (ODOZB) en daarbij hun hierover advies is gevraagd. Met name op het gebied van ***spuitzones*** is door de ODZOB geoordeeld dat vanwege de agrarische bestemming van het achterliggende

perceel (aan de Hoenderberg) t.o.v. het perceel aan de Fons van der Heijdenstraat 22 er belemmering was. Letterlijk is daar het volgende gesteld:

Spuitzones
Er kan niet ingestemd worden met de onderbouwing. Niet alleen de woning, maar ook de achtertuin van een woning dient beschermd te worden tegen gewasbeschermingsmiddelen. De afstand tussen het perceel met de bestemming 'Agrarisch' en de achtertuin van de woningen is 0 meter. Hierbij is aangenomen dat het gehele perceel, waarop de nieuwe woningen worden gebouwd, gebruikt kan en mag worden ten behoeve van de woonfunctie.
Dit aspect vormt vooralsnog een belemmering voor de ontwikkeling.

In de onderbouwing is over spuitzones en de effecten daarvan op leefomgeving en gezondheid in ieder geval ook niets over terug te vinden! Met name t.a.v. gezondheid en leefomgeving (aspect A en aspect B) zouden er dus belemmeringen kunnen zijn.

C) Omgevingsdialoog.

De omgevingsdialoog lijkt niet op een correcte en juiste manier gevoerd. In bijlage 9 is weliswaar een korte omschrijving van het initiatief vastgelegd, maar wordt in de eigen woorden van de initiatief nemer een verslag gemaakt. Uit niets blijkt dat dit verslag de instemming heeft van de betrokken partijen, te weten De Vendelier 14 Netersel, De Vendelier 12 Netersel, Latestraat 14 Netersel, Latestraat 11 Netersel en Latestraat 15 Netersel

De uitkomsten van de gesprekken zijn dan vervolgens, weliswaar eenzijdig, vastgelegd en genoteerd in een verslag. Maar dit verslag moet dan wel worden ondertekend door alle betrokken partijen. Hetgeen niet is gebeurd!

In de onderbouwing ontbreken dus de handtekeningen en de eventuele zorgen en suggesties van de betrokkenen. Ook is er geen feedback van deze betrokkenen te vinden in de plannen, noch hoe er rekening is gehouden met hun zorgen en suggesties. Er is ook niet terug te vinden in de bijlage hoe de input van hun is verwerkt in de plannen en welke beslissingen dientengevolge zijn genomen. Het doel van de omgevingsdialoog is om een goed begrip te krijgen van de wensen en zorgen van de omgeving en om zo samen een betere oplossing te vinden. Maar daar lijkt het nu niet op. Hier is er dus mogelijk een belemmering!

D) Archeologie.

In de onderbouwing wordt ten onrechte de conclusie getrokken dat er geen aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk is.
In de gemeente Bladel zijn er specifieke regels en richtlijnen voor de aanleg van huisriolering en waterleidingen. Over het algemeen moet de riolering/waterleiding op eigen terrein o.a. voldoen aan de volgende richtlijn:
De aanlegdiepte voor huisriolering ligt meestal tussen de 1 meter en 1,5 meter**.** Dit kan variëren afhankelijk van de bodemgesteldheid en het type rioolstelsel.
Waterleidingen moeten op een vorstvrije diepte worden aangelegd om te voorkomen dat ze bevriezen in de winter. De algemene richtlijn is om de leidingen op een diepte van minimaal 60 cm tot 80 cm onder de grond te leggen.
Volgens de onderbouwing is er geen archeologisch onderzoek verricht en archeologie wordt dan vervolgens afgedaan met de simpele mededeling dat er geen belemmering is vanwege archeologie.

Deze mededeling klopt niet omdat er op grond van de riolerings- en waterleiding werkzaamheden wel degelijk dieper dan 50 cm onder het maaiveld wordt gegraven over wellicht het gehele gebied. De tiny houses zullen immers toch moeten worden aangesloten op rioleringen, waterleidingen, etc, waardoor het perceel danig op z'n kop gezet zal worden i.v.m. noodzakelijk grondwerkzaamheden.

Conform het omgevingsplan heeft een deel van het besluitgebied de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3', 'Waarde – Archeologie 4' en 'Waarde – Archeologie 5'. Het plangebied ligt dus in een gebied met een hoge archeologische verwachting.

Er geldt hier dus dan ook een onderzoeksplicht bij bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 250 m2 en een verstoring dieper reikt dan **0,3 m -mv**. Hier is dus niet aan voldaan en als zodanig kan dus ook niet worden vastgesteld of dit aspect een belemmering vormt! Sterker nog in de gemeente Bladel is een sleuvenonderzoek noodzakelijk voor gebieden met de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 3', 'Waarde – Archeologie 4' en 'Waarde – Archeologie 5'. Dit onderzoek helpt om de archeologische waarde van het terrein te bepalen en eventuele archeologische vondsten te identificeren voordat er bouwwerkzaamheden plaatsvinden.

E) Stikstof

In de bijlage 6a en 6b genoemde Aerius berekening, gedateerd 05-08-2024, is niet opgemaakt volgens de laatste update, t.w. weten vanaf 1 oktober 2024 schrijft de Omgevingsregeling voor om AERIUS Calculator versie 2024 te gebruiken. De bijgevoegde berekeningen zijn dus niet actueel!

Daarnaast is de berekening stikstofdepositie niet conform de richtlijnen en regels m.b.t. de aanlegfase (realisatiefase) en gebruiksfase t.a.v. tijdsduur, modelering, emissiebronnen en koude start.

Het stikstofdepositieonderzoek is dus onvoldoende uitgevoerd en de Aerius berekeningen zullen daarnaast ook moeten worden geactualiseerd. Voorlopig dus een belemmering.

F) Quickscan flora en fauna.

In de bijlage Quickscan flora en fauna, met name de conclusie en aanbevelingen wordt met geen woord gerept over de kerkuil en steenuil, die er gesignaleerd zijn! Onduidelijk is hoe de soortenbescherming vorm wordt gegeven, met name als het gaat om het terrein en de omgeving zelf, alsmede als het gaat om de te slopen gebouwen (zwaluwen, vleermuizen, e.d.). Op het perceel zelf is er erfbeplanting rond de woning en zijn er houtopstanden op de zuidwestelijke hoek van het perceel, maar ook op een belendend perceel aan de Latestraat 11 zijn omvangrijke houtopstanden te vinden. Er zijn vleermuizen, eekhorens, marters, salamanders, zwaluwen, uilen en diverse andere vogelsoorten gesignaleerd. Het perceel Latestraat 13 bevindt zich notabene in het buitengebied (agrarische bestemming nog voorlopig) en is dus voor de flora en fauna een belangrijk gebied.

In de onderbouwing wordt met geen woord gerept over de steenuil en kerkuil bijvoorbeeld. en dus lijkt er dus op dat de quickscan niet compleet is en mogelijk een belemmering oplevert.

Conclusie: Er zijn op dit moment één of meerdere belemmeringen om geenszins positief te adviseren ten aanzien van het verzoek.

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.001 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op:
- het op 21 maart 2024 door de gemeenteraad unaniem vastgestelde uitvoeringsplan ‘sportpark de Smagtenbocht’;
- het krediet dat toen beschikbaar gesteld is voor de realisatie van het verenigingsgebouw;

overwegende dat:
- in het raadsvoorstel aangegeven werd dat gedacht werd aan een constructie waarbij de gemeente de bouwkosten van de gezamenlijke kantine voorfinanciert en Bladella deze kosten dekt vanuit de verkoop van de voetbalkantine aan de gemeente en de exploitatie van de gezamenlijke kantine;
- hierbij aangegeven werd dat hierover nog wel de nodige gesprekken plaats moesten vinden;
- deze gesprekken inmiddels plaatsgevonden hebben;
- dit geresulteerd heeft in een principeakkoord tussen VV Bladella en gemeente Bladel;
- er vanwege het budgetrecht van de gemeenteraad een raadsbesluit nodig is alvorens er een definitief akkoord gesloten kan worden;

besluit:

1. In te stemmen met het principeakkoord;
2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet ‘gezamenlijke kantine’ uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine;
3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine;
4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Principeakkoord kantine VV Bladella

Versie 31 december 2024

Aanleiding
In maart 2024 stemde de gemeenteraad in met Sportparkplan de Smagtenbocht. Een van de onderdelen van het sportparkplan is de bouw van een nieuw verenigingsgebouw met op de begane grond kleedaccommodatie van handbal,- korfbal- en volleybalvereniging. Op de eerste verdieping komt het gezamelijke sportcafé en dakterras met uitzicht over het sportpark. Het sportcafé wordt de thuisbass van KV Bladella, Saturnus, VC Bladel en VV Bladella.
VV Bladella (hierna Bladella) gaat het sportcafé exploiteren. Om het nieuwe sportcafé mogelijk te maken, moet de huidige voetbalkantine verdwijnen. In het raadsvoorstel van maart 2024 is aangegeven dat gedacht wordt aan een consructie waarbij de gemeente de bouwkosten van het nieuwe sportcafé voorfinanciert en Bladella deze kosten dekt vanuit de verkoop van de huidige kantine aan de gemeente en de exploitatie van het nieuwe sportcafé. Aangegeven werd dat hierover nog wel de nodige gesprekken plaats moesten vinden.

Principeakkoord
In de periode maart t/m november 2024 hebben deze gesprekken plaatsgevonden. Namens Bladella hebben Evert Lavrijsen, Mark Priems en Wim Ploeg en namens gemeente Bladel Davy Jansen en Ron Lavrijsen intensief en constructief gesproken over het beëindigen van de erfpacht van het huidige kantinegebouw en de financierings- en eigendomsconstructie van het nieuwe sportcafé.
Op 28 november werd door hen een principeakkoord bereikt. Afgesproken werd dat beide partijen dit principeakkoord ter goedkeuring voorleggen aan het bevoegd orgaan. Bladella aan haar Algemene Ledenvergadering. Gemeente legt dit principeakkoord op 7 januari 2025 ter goedkeuring voor aan college en op 20 februari 2025 aan de gemeenteraad.

Inhoud principeakkoord
Het bereikte principeakkoord bestaat uit de volgende 3 onderdelen:

1. Huidige kantine: Op 1 januari 2007 heeft de gemeente het kantinegebouw in erfpacht overgedragen aan Bladella. Om de ontwikkeling van het nieuwe sportcafé mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat het huidige kantinegebouw haar kantinefunctie verliest. Voor Bladella heeft het geen meerwaarde om het huidige kantinegebouw nog in erfpacht te houden als de huidige kantine haar functie verliest. Bladella en gemeente hebben daarom afgesproken dat de erfpacht op 1 januari 2026 beëindigd wordt. Hierover is het volgende afgesproken:
a. Het gebouw bestaat uit 3 delen: beheerderswoning, opslag en kantine. Op onderstaande foto staat het kantinegebouw. Linksboven is de beheerderswoning, linksonder (ongeveer tot de tent) is de opslag, rechts de kantine.

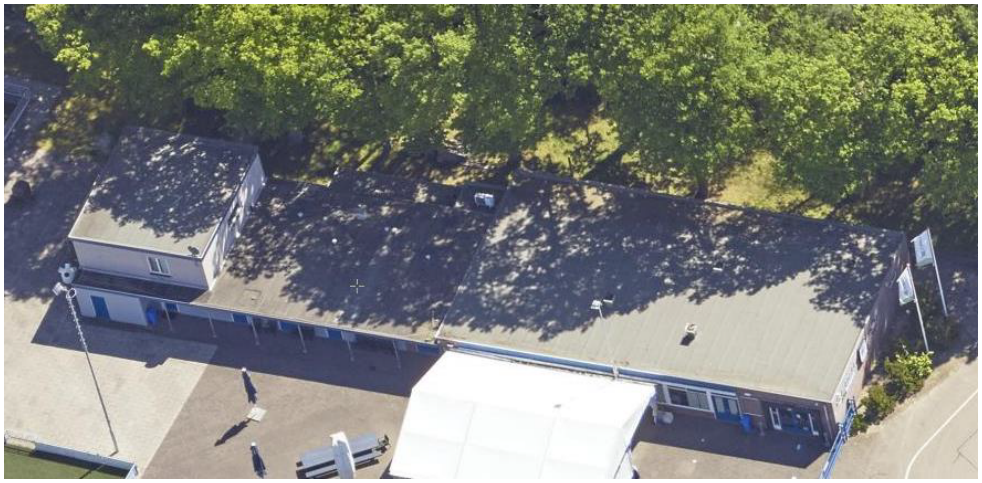

b. Voor het beëindigen van de erfpacht van het kantinegebouw, betaalt de gemeente Bladella een bedrag van € 312.500,-. De gemeente betaalt dit bedrag niet daadwerkelijk aan Bladella, maar verrekent het met de te betalen huur voor het sportcafé (zie 2h.)
c. De gemeente neemt daarnaast de notariële en kadastrale kosten die met deze overdracht gemoeid zijn voor haar rekening.
d. Na beëindiging van de erfpachtovereenkomst wordt de gemeente volledig eigenaar van het kantinegebouw en ondergrond. De gemeente kan vanaf dat moment geheel zelfstandig beslissen over de toekomstige invulling van het gebouw, met uitzondering van de afspraken hieronder.
e. De beheerderswoning wordt ´as is´ aan de gemeente geleverd. De woning wordt op dit moment door Bladella verhuurd. Bladella heeft in januari 2025 een kopie van de huurovereenkomst aan de gemeente overhandigd. De gemeente neemt deze huurovereenkomst van Bladella over. Op het moment dat deze huurovereenkomst eindigt, kan de gemeente geheel zelfstandig bepalen wat ze met de beheerderswoning gaat doen, zoals verhuren aan een nieuwe beheer of er een andere functie aan geven.
f. Het opslagdeel van het gebouw wordt ´as is´ aan de gemeente geleverd. De gemeente is vooralsnog niet van plan om dit gebouwdeel een andere functie te geven. In het gemeentelijk beleid is bepaald dat voldoende bergruimte een sportgerelateerde voorziening is. Daarmee is voldoende bergruimte in de huurprijs van de velden inbegrepen. Als de gemeente het opslagdeel in de toekomst een andere functie zou willen geven, moet ze dus zorgen dat op een andere plek op het sportpark voldoende opslagruimte beschikbaar gesteld wordt.
In het gemeentelijk beleid is niet bepaald hoeveel m2 bergruimte als ´voldoende´ gezien moet worden. Afgesproken is dat, als blijkt dat Bladella naar rato van haar ledenaantal meer bergruimte in gebruik heeft dan andere voetbalverenigingen in gemeente Bladel en Bladella deze ruimte wil blijven gebruiken, de gemeente hiervoor een aanvullende kostprijsconforme huur in rekening zal brengen.
g. Het kantinedeel van het gebouw wordt leeg van inventaris en inrichting aan de gemeente geleverd. Nagelvaste zaken worden achtergelaten. Met wederzijdse instemming kan hiervan afgeweken worden. De gemeente zal het gebouw na aankoop niet gaan gebruiken als sportkantine. Gemeente houdt wel de mogelijkheid om in het gebouw een andere vereniging te huisvesten, inclusief opslag- en/of ontmoetingsfunctie voor deze vereniging.

2. Nieuwbouw: Op het sportpark komt een nieuw verenigingsgebouw. Over de realisatie en financiering van dit gebouw hebben Bladella en gemeente het volgende afgesproken:
a. Op onderstaande verbeelding staan twee 3d-impressie van het voorlopig voorontwerp van dit gebouw.

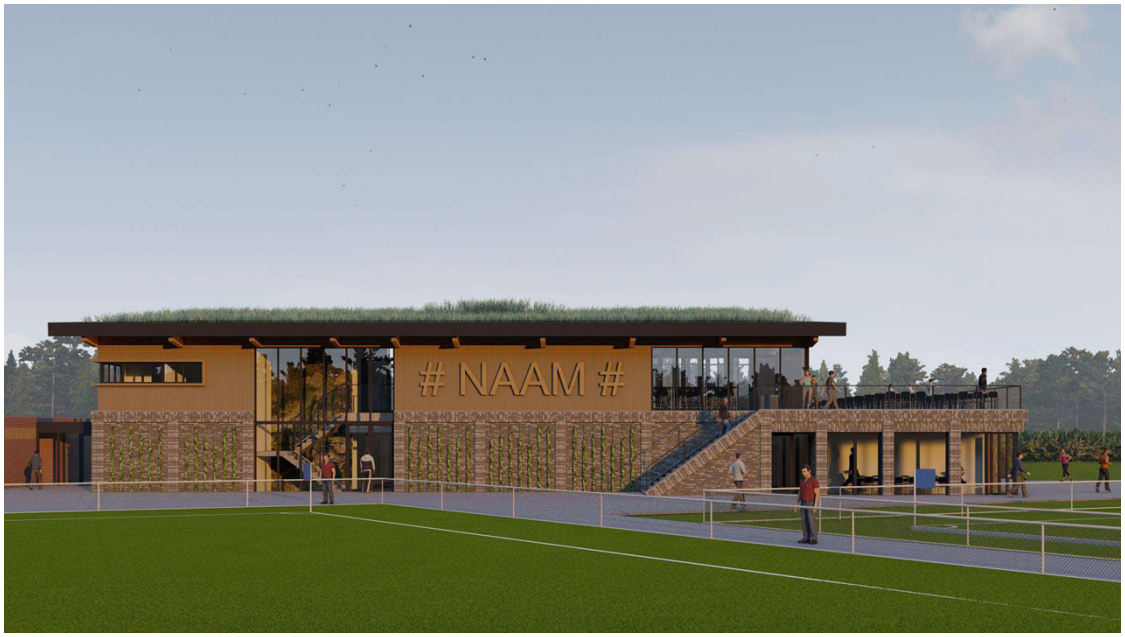



b. Het verenigingsgebouw wordt in opdracht van de gemeente ontworpen en gebouwd.
c. Op de benedenverdieping van het verenigingsgebouw komen kleedaccommodatie, gecombineerde bestuurs- & EHBO-ruimte en gebouwondersteunende voorzieningen (opslag, poetshok, lift, trap, tassenrek, technische ruimte en gangen). Op de verdieping komt de kantine met terras en tribune.
d. Na vaststelling van het Definitief Ontwerp van het verenigingsgebouw, wordt het gebouw verdeeld in 2 percelen: perceel 1 bestaat uit de kleedaccommodatie en een nog te bepalen deel van de gebouwondersteunende voorzieningen. Perceel 2 bestaat uit kantine, terras, tribune en het andere deel van de gebouwondersteunende voorzieningen.
In deze percelen wordt ook aangegeven tot welk perceel gebouwonderdelen behoren die door beide percelen gebruikt worden, zoals de vloer tussen begane grond & verdieping en de technische installaties.

e. De totale stichtingskosten van perceel 2 mogen niet meer kosten dan € 1.080.000 excl. BTW. Omdat de BTW op de investeringen teruggevorderd kan worden, is de maximale netto investering dus ook € 1.080.000,-.
f. Op basis van de perceel-indeling wordt voor beide percelen een stichtingskostenraming gemaakt. Als uit deze raming blijkt dat de investeringskosten van perceel 2 hoger is dan het maximale bedrag, en de kosten niet op een andere manier (bijvoorbeeld door zelfwerkzaamheid door Bladella) beneden het maximale bedrag gebracht worden, dan wordt het bouwplan en daarmee dus ook het perceel zo aangepast dat de geraamde kosten beneden het maximale investeringsbedrag komen.
Aan de hand van de stichtingskostenraming wordt bepaald wat de maximale bouwkosten mogen zijn voor perceel 2. Dit maximale bedrag wordt als plafondbedrag opgenomen in de aanbesteding van de aannemer.
g. Als het gebouw klaar is, verhuurd de gemeente perceel 1 aan korf-, hand- en volleybalvereniging. Perceel 2 wordt gedurende 40 jaar BTW belast verhuurd aan Bladella. Gedurende deze periode draagt de gemeente zorg voor het verhuurdersonderhoud.
h. De huur voor perceel 2 bedraagt € 33.204 per jaar exclusief BTW. Deze jaarhuur is berekend aan de hand van een 40-jarige annuïteit met 3% rente van € 1.080.000 - € 312.500 =
€ 767.500. De gemeente betaalt het onder 1b. genoemde bedrag dus niet daadwerkelijk aan Bladella, maar verrekend het in de huur.
Als het investeringsbedrag lager uitvalt, wijzigt de huurprijs naar rato. Een hoger investeringsbedrag is niet mogelijk (zie 2f.). Het huurbedrag wordt gedurende de 40-jarige looptijd niet geïndexeerd.
i. Na de termijn van 40 jaar verkoopt de gemeente perceel 2 aan Bladella. De koopprijs bedraagt dan € 1. Perceel 2 wordt dan ´as is´ aan Bladella geleverd. Als gebouwondersteunende voorzieningen niet tot perceel 2 behoren die wel nodig zijn om het gebouw normaal te kunnen gebruiken, dan worden op dat moment afspraken gemaakt om dat normaal gebruik zeker te stellen. Uitgangspunt is dat deze afspraken met gesloten beurs zijn.

3. Multifunctioneel gebruik: het verenigingsgebouw is door ligging en ontwerp zeer multifunctioneel te gebruiken. Bladella en gemeente zien hier de meerwaarde van in en juichen dit van harte toe. Over dit multifunctioneel gebruik is het volgende afgesproken:
a. In het verenigingsgebouw komt de kleedaccommodatie van handbal,- korfbal- en volleybalvereniging. Deze verenigingen hebben geen eigen kantine en zijn voor hun ontmoetingsactiviteiten daarom aangewezen op het sportcafé dat in beheer is bij Bladella.
b. Bladella zal het sportcafé alleen gebruiken als ontmoetingsruimte voor paracommerciele activiteiten voor Bladella, de handbal-, korfbal- en/of volleybalvereniging.
c. Bladella zal in het beheer van het sportcafé, zoals bij het bepalen van openingstijden en consumptietarieven, geen onderscheid maken tussen haar eigen leden en de leden van de handbal,- korfbal- en volleybalvereniging.
d. De gemeente mag maximaal 6 keer per jaar om niet gebruik maken van het sportcafé voor maatschappelijke activiteiten. De gebruikte consumpties mag Bladella dan wel gewoon tegen reguliere tarieven in rekening brengen.
e. In de huidige kantine van Bladella is sinds schooljaar 2024-2025 een Buitenschoolse Opvang gevestigd. In uitzondering op het onder 3b. genoemde is een BSO ook in het sportcafé toegestaan. Omdat een BSO op dit moment planologisch niet toegestaan is, is de gemeente bereid om in de vergunningsaanvraag voor het verenigingsgebouw te verzoeken om een BSO planologisch mogelijk te maken. Omdat het sportcafé door de gemeente BTW belast verhuurd wordt, mogen de huurinkomsten vanuit de BSO niet meer dan 10% van de totale omzet van het sportcafé bedragen.

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R25.001
Onderwerp : Kantine Bladella

Aan de raad

Inleiding
Op 21 maart 2024 stemde de gemeenteraad in met het uitvoeringsplan van sportpark de Smagtenbocht (hierna sportparkplan). Na dit besluit zijn de voorbereidingen van de uitvoering van het sportparkplan gestart.

Eén van de onderdelen van het sportparkplan is de komst van een nieuw verenigingsgebouw met op de begane grond kleedaccommodatie van handbal,- korfbal- en volleybalvereniging. Op de eerste verdieping komt de nieuwe gezamenlijke kantine en dakterras met uitzicht over het sportpark. De nieuwe gezamenlijke kantine (hierna: gezamenlijke kantine) wordt de thuisbasis van KV Bladella, Saturnus, VC Bladel en VV Bladella. De gemeenteraad besloot om € 3.019.000 beschikbaar te stellen voor het verenigingsgebouw, waarvan € 1.307.000 ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine.
Vlak voor kerst 2024 is het voorlopig ontwerp van het verenigingsgebouw definitief geworden. Het voorlopig ontwerp is als bijlage 2 bij dit collegevoorstel gevoegd.

VV Bladella (hierna Bladella) gaat de gezamenlijke kantine exploiteren. Om de gezamenlijke kantine mogelijk te maken, moet de huidige voetbalkantine (hierna: voetbalkantine) verdwijnen. In het raadsvoorstel van maart 2024 is aangegeven dat gedacht wordt aan een constructie waarbij de gemeente de bouwkosten van de gezamenlijke kantine voorfinanciert en Bladella deze kosten dekt vanuit de verkoop van de voetbalkantine aan de gemeente en de exploitatie van de gezamenlijke kantine. Aangegeven werd dat hierover nog wel de nodige gesprekken plaats moesten vinden.

Sinds maart 2024 hebben deze onderhandelingsgesprekken plaatsgevonden. Tijdens de onderhandeling hebben Bladella en gemeente afspraken gemaakt over:
- het beëindigen van de erfpacht van het gebouw waar de voetbalkantine inzit (hierna: kantinegebouw. In het kantinegebouw zit ook de beheerderswoning en opslag),
- de financierings- en eigendomsconstructie van de gezamenlijke kantine.

Op 28 november werden partijen het eens over een packagedeal/principeakkoord (dit principeakkoord is als bijlage 3 bij dit raadsvoorstel gevoegd). Afgesproken werd dat beide partijen dit principeakkoord ter goedkeuring voorleggen aan haar bevoegd orgaan. Bladella aan haar Algemene Ledenvergadering. Gemeente aan college en gemeenteraad.

Voorstel
1. In te stemmen met het principeakkoord
2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet ‘gezamenlijke kantine’ uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine.
3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine.
4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ONT	Ron Lavrijsen	0497-361636

Beoogd effect
Met de komst van het verenigingsgebouw ontstaat centraal op het sportpark een kleed- en kantineaccommodatie die:
- voldoet aan de (duurzaamheids)eisen van deze tijd;
- flexibel is, zodat geanticipeerd kan worden op veranderingen in ledenaantallen;
- samenwerking en multifunctionaliteit op het sportpark bevordert, met behoud van eigen identiteit van de gebruikers.

Argumenten

1.1 Met voorliggende packagedeal verdwijnt de huidige voetbalkantine.
Als beide partijen instemmen met het principe akkoord, wordt de erfpachtovereenkomst op het kantinegebouw beëindigd. De gemeente wordt dan weer volledig eigenaar van het gebouw. De gemeente geeft de voetbalkantine dan een andere functie. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om in de gezamenlijke kantine een nieuwe volwaardige ontmoetingsplek voor de leden van handbal,- korfbal-, voetbal- en volleybalvereniging tot stand te brengen.

Conform raadsvoorstel van maart 2024 betaalt de gemeente aan Bladella een vergoeding voor het beëindigen van de erfpachtovereenkomst op het kantinegebouw. Het gehele kantinegebouw (dus inclusief beheerderswoning en opslag) is getaxeerd op € 625.000. Het kantinegebouw is in 2007 voor een symbolisch bedrag door de gemeente aan Bladella overgedragen. Ook gaf de gemeente toen een financiële bijdrage mee aan Bladella voor gebouwverbetering. Vanwege deze voorgeschiedenis zijn partijen overeengekomen dat de gemeente nu de helft van de getaxeerde waarde aan Bladella betaalt als vergoeding voor het beëindigen van de erfpachtovereenkomst; € 312.500,-.

1.2 Met voorliggende packagedeal wordt de komst van het nieuwe verenigingsgebouw haalbaar.
Om de gezamenlijke kantine haalbaar te maken moet de gemeente, in afwijking van het gemeentelijk beleid, een maatwerkoplossing bieden. In onderstaand overzicht is weergegeven hoe de financiering van het verenigingsgebouw past in het gemeentelijk (sport)beleid. Aan het eind van deze paragraaf is het ook weergegeven in een stroomschema.
Het gemeentelijk beleid bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Handbal, korfbal en voetbal behoren tot de basis buitensporten. Volleybal is een basis binnensport.

2. Voor basisbuitensportverenigingen zorgt de gemeente voor de sportgerelateerde voorziening; dit wordt de basissportvoorziening genoemd. De basissportvoorziening bestaat uit velden, kleed-, EHBO-, opslag- en parkeerruimte. Voor het berekenen van het aantal velden en kleedruimtes, wordt aangesloten bij VNG-/bondsnormen. De gemeente verzorgt het eigenaarsonderhoud van deze basissportvoorzieningen. De verenigingen betalen een niet kostprijsconforme huur voor het gebruik van de basissportvoorziening. De benedenverdieping van het nieuwe verenigingsgebouw is dus vooral een basissportvoorziening.

3. In maart 2024 besloot de gemeenteraad, door het vaststellen van het sportparkplan, dat er op het sportpark een multifunctioneel beachvolleybalveld aangelegd wordt met 2 kleedkamers. Dit is geen basissportvoorziening in het kader van het gemeentelijke sportbeleid, maar een volgende stap in een pilot waarin onderzocht wordt of beachsporten van de grond kunnen komen. De afgelopen jaren is in de zomer op het sportpark een tijdelijk beachvolleybalveld aangelegd. Kijkende naar het regelmatige gebruik van dat veld, voorziet dit in een behoefte. Daarom wordt de pilot nu voortgezet in de vorm van een permanent beachveld. Het beachveld wordt qua afmeting en inrichting geschikt om er, naast beachvolleybal, ook beachkorfbal, -handbal en -voetbal te kunnen spelen. Een leuk alternatief voor het veld waar ze normaal gesproken op spelen en een mooie manier om inwoners in de zomermaanden aan het bewegen te houden. Met de volleybalvereniging is afgesproken dat zij primaatgebruiker worden van het beachveld, maar dat ze medegebruik door de andere verenigingen toe moeten staan.

4. Kantines, bestuurskamers, tribunes en dug-outs zijn geen basissportvoorzieningen. Verenigingen dienen in principe zelf te zorgen voor de investering in en het onderhoud van niet-basissportvoorzieningen.
   Er zijn diverse voorbeelden waar wel- en niet-basissportvoorzieningen naast elkaar (onder één dak) gehuisvest zijn. Door het steeds complexer worden van (duurzame) technische installaties, wordt het ook steeds lastiger om gebouwdelen als losstaande onderdelen te bouwen en onderhouden. Als er sprake is van onlosmakelijkheid tussen wel- en niet-basissportvoorzieningen is de gemeente daarom bereid om bij nieuwbouwprojecten ook te investeren in de niet-basissportvoorzieningen. De gemeente wordt dan eigenaar van de niet-basissportvoorziening en doet het eigenaarsonderhoud.
   De gebruiker gaat dan een kostprijsconforme huur betalen voor de niet-basissportvoorziening. De jaarlijkse huurprijs wordt berekend aan de hand van een 40-jarige annuïteit met 3% rente. De huurprijs blijft dus 40 jaar gelijk en wordt niet geïndexeerd.
   Deze voorfinancieringsconstructie wordt ook ingezet bij de nieuwe accommodaties van korfbalvereniging KVC en voetbalvereniging Casteren.

5. Naast het basissportvoorzieningen-beleid kent het gemeentelijk sportbeleid ook de mogelijkheid om (onderdelen van) buitensportaccommodaties te privatiseren. Vanuit dat beleidsstandpunt is het kantinegebouw van Bladella in 2007 geprivatiseerd. Bladella heeft aangegeven de privatiseringsconstructie graag door te willen zetten in de gezamenlijke kantine.
   Afgelopen half jaar is daarom onderzocht of de gezamenlijke kantine ook geprivatiseerd kan worden. Dat blijkt niet haalbaar. De gezamenlijke kantine wordt een onlosmakelijk onderdeel van het verenigingsgebouw. Hierdoor is de investering en het onderhoud van de verschillende gebouwdelen lastig te demarkeren. En voor het vastleggen van de eigendomssituatie zal een appartementsrecht (of iets dergelijks) gevestigd moeten worden, omdat de gezamenlijke kantine bovenop de kleedaccommodatie (in gemeentelijk eigendom) komt te staan.

6. De onhaalbaarheid van privatisering zit echter vooral in de financiering. In maart stelde de gemeenteraad € 1,307 mln. beschikbaar ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine. Bij privatisering wordt de gemeente geen eigenaar, waardoor de voorfinanciering volgens gemeentelijk treasury-beleid gezien moet worden als een lening. Om te voorkomen dat de gemeente als bank gaat fungeren, is in het treasury-beleid bepaald dat *´grote terughoudendheid en zorgvuldigheid moet worden betracht bij het verstrekken van een lening en dat risico's zo veel mogelijk moeten worden beperkt door het -waar mogelijk verlangen- van zakelijke zekerheden´*.

<u>Maatwerkoplossing</u>
Omdat privatisering niet haalbaar bleek, is met Bladella de voorfinancieringsconstructie verkend, zoals die ook bij KVC en VV Casteren ingezet wordt. Bladella kon zich op 1 onderdeel niet vinden in de voorfinancieringsconstructie: ze is van mening dat in de constructie geen rekening gehouden is met de restwaarde van de kantine na 40 jaar. Ze vroeg daarom om de restwaarde in mindering te brengen op de jaarlijkse huur. Financieel-technisch zou dit voor de gemeente een ongunstige maatwerkoplossing zijn. Daarom is de volgende maatwerkoplossing gevonden:
- De gemeente doet de investering in de gezamenlijke kantine, wordt eigenaar en doet het eigenaarsonderhoud,
- Bladella gaat de gezamenlijke kantine voor 40 jaar van de gemeente huren,
- De afgesproken vergoeding voor het beëindigen van de erfpacht op het kantinegebouw (€ 312.500) wordt in mindering gebracht op de huurprijs, waarmee de jaarlijkse huur uitkomt op € 33.204.
- Na 40 jaar verkoopt de gemeente de gezamenlijke kantine voor € 1 aan Bladella.

In uitzondering op de reguliere voorfinancieringsconstructie, draagt de gemeente het eigendom in deze maatwerkoplossing dus na 40 jaar voor een symbolisch bedrag over aan Bladella. Op deze manier is een oplossing gevonden die behalve deze uitzondering, geheel past in

gemeentelijk beleid. De reden om deze uitzondering te maken is dat deze noodzakelijk is om tot een packagedeal te komen. Dus zonder deze uitzondering zou de gezamenlijke kantine er waarschijnlijk niet komen. Bladella zou dan in haar huidige voetbalkantine blijven zitten en de gemeente zou alleen de nieuwe kleedaccommodatie voor korfbal-, handbal- en volleybalvereniging (de benedenverdieping) bouwen. Naast dat dit natuurlijk een gemiste kans zou zijn om tot een centrale ontmoetingsplek op het sportpark te komen, zou dit vooral betekenen dat er dan op het sportpark geen ontmoetingsplek is voor de leden van de korfbal-, handbal- en volleybalvereniging. De gemeente dit wil voorkomen, daarom is het rechtvaardig om in dit ene geval deze uitzondering te maken.

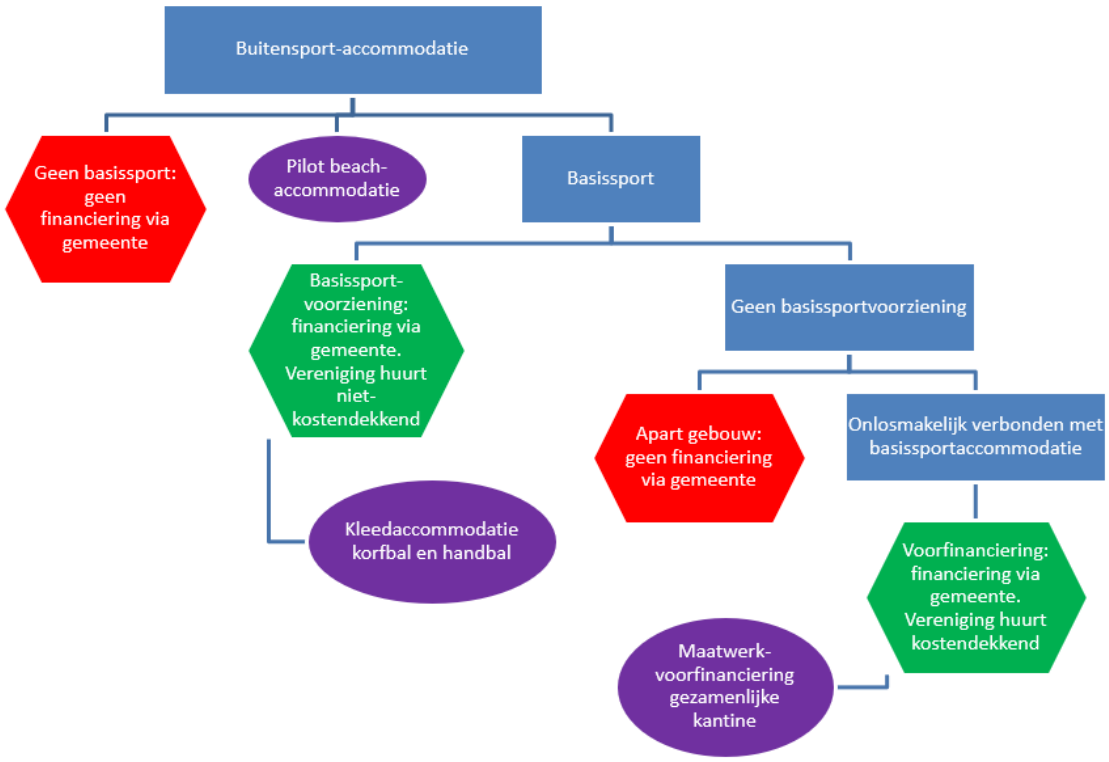

Stroomschema financiering verenigingsgebouw

1.3 Met voorliggende packagedeal komt er een multifunctioneel verenigingsgebouw.
In maart 2024 nam de gemeenteraad de motie 'Multifunctioneel gebruik sportparken Bladel' aan. In deze motie werd het college verzocht om in gesprek te gaan met relevante organisaties zoals Click Sport en Pius-X-College om te peilen of er behoefte is aan gebruik van faciliteiten op sportpark de Smagtenbocht of andere sportparken in de gemeente om zo multifunctionaliteit nog meer te stimuleren en vorm te geven. Gevraagd werd om de resultaten hiervan in het 4e kwartaal van 2024 aan de gemeenteraad te presenteren.

De afgelopen periode zijn de volgende afspraken gemaakt in het kader van deze motie:

- Sinds zomer 2024 is een sport-BSO gevestigd in de huidige voetbalkantine dat zich richt op het na schooltijd aanbieden van sport- en spelactiviteiten. Daarbij wordt volop gebruik gemaakt van de sportfaciliteiten op het sportpark. Vanwege het plan om de huidige voetbalkantine te verplaatsen, heeft de gemeente dit via een tijdelijke planologische medewerking mogelijk gemaakt. In de packagedeal met Bladella is vastgelegd dat de sport-BSO over kan naar het verenigingsgebouw. De huur die de sport-BSO aan Bladella betaalt, draagt tevens bij aan de financiële haalbaarheid van het plan.
- De gemeente heeft gesproken met Click Sport en de gymsectie van het Pius-X-College. Beiden zien mogelijkheden om in de toekomst meer activiteiten op het sportpark te houden, als in het verenigingsgebouw ruimtes komen die hen hierbij faciliteren. Om maatschappelijk gebruik zeker te stellen, is in de packagedeal met Bladella afgesproken dat het verenigingsgebouw een aantal keer per jaar om niet gebruikt kan

worden voor maatschappelijke activiteiten. Daarnaast kunnen Click Sport en Pius-X uiteraard ook zelf gebruiksafspraken maken met de verenigingen.
- Ook in het ontwerp van het verenigingsgebouw is rekening gehouden met multifunctionaliteit en flexibiliteit. Het verenigingsgebouw is door haar centrale ligging en ontwerp uitermate geschikt om ruimtes te delen. Daarnaast is de opslagruimte zo gepositioneerd dat deze makkelijk om te bouwen is tot kleedaccommodatie, mocht daar in de toekomst behoefte aan zijn.

Doordat het voorgaande opgenomen is in dit raadsvoorstel, is invulling gegeven aan de terugkoppeling waar de gemeenteraad in haar motie om vroeg.

2.1 Met voorliggende packagedeal krijgen we de financiële gevolgen van het project nader in beeld.
In maart 2024 besloot de gemeenteraad om € 3.019.000 beschikbaar te stellen voor het verenigingsgebouw, waarvan € 1.307.000 ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine. Via een begrotingswijziging zijn de gevolgen van dit besluit verwerkt in de gemeentebegroting.
Met de packagedeal wijzigen een aantal financiële zaken:
- Het verenigingsgebouw wordt naar verwachting in 2026 in gebruik genomen. Vanaf dat jaar worden er kapitaalslasten ten laste van de gemeentebegroting gebracht. In maart 2024 werd er nog vanuit gegaan dat ook in 2024 en 2025 al kapitaalslasten ten laste van de gemeentebegroting zouden komen.
- In maart 2024 werd er vooralsnog van uitgegaan dat de btw op de investering kostprijsverhogend zou zijn. In het raadsvoorstel van maart 2024 (R24.006) wordt het volgende gesteld: “Wij zullen nog nadere onderzoeken doen om de fiscale positie ten aanzien van de exploitatie van de kantine te optimaliseren”. Inmiddels is duidelijk dat de gemeente en Bladella kunnen opteren voor een met btw-belaste verhuur. Dit leidt ertoe dat de gemeente de btw op de investering in vooraftrek kan nemen bij de btw-aangifte. Dit leidt tot een voordeel van € 227.000,-. De maximale investering in de gezamenlijke kantine komt daarmee op (€ 1.307.000 - € 227.000 =) € 1.080.000,-.
- In maart 2024 was nog niet bekend welke bijdrage de gemeente zou doen voor het beëindigen van de erfpacht op het huidige kantinegebouw en welke huur Bladella ging betalen voor de gezamenlijke kantine. Daarom is hiervoor toen een PM-post opgenomen. Inmiddels is deze informatie wel duidelijk: het totale gemeentelijk investeringsbedrag bedraagt € 1.080.000 (gezamenlijke kantine) + € 312.500 (huidig kantinegebouw) + € 2.500 (notaris- en kadasterkosten) = € 1.395.000. Dat is € 88.000 meer dan de € 1.307.000 die in maart 2024 opgenomen was.
- Daar staat tegenover dat de gemeente een jaarlijkse huurinkomst van € 33.204 krijgt voor de gezamenlijke kantine. Dat bedrag was in maart 2024 niet opgenomen.
- De gemeente wordt verantwoordelijk voor het eigenaarsonderhoud van het verenigingsgebouw. Om te bepalen welk kosten met dat onderhoud gemoeid zijn, wordt na ingebruikname van het gebouw een meerjarenonderhoudsplanning opgesteld. De geraamde kosten uit deze MJOP worden vervolgens opgenomen in de gemeentebegroting.

Als deze informatie verwerkt wordt, geeft dit vanaf 2026 een positief effect op de gemeentebegroting ten opzichte van de situatie waar in maart 2024 vanuit gegaan werd. In hoofdstuk ‘financiën’ staan de financiële gevolgen in een tabel.

Kanttekeningen
1.1 Er is nog geen nieuwe functie voor de huidige kantine.
In het noordwestelijk deel van de Egyptische Poort komt een woongebied. In het woongebied zijn het gilde en de radiovereniging gevestigd. In maart 2024 is bepaald dat het gilde verplaatst naar een nieuwe plek aan de Egyptischedijk. Over de radiovereniging is toen nog niet exact bepaald waar zij naar verplaatsen. Onderzocht is of de huidige voetbalkantine een geschikte locatie is, maar dat blijkt niet het geval. Naast de kantine staat een trafo-huisje, wat radiostoringen geeft.
Omdat de huidige kantine naar verwachting in 2026 vrijkomt, hebben we dus nog voldoende tijd om een nieuwe invulling voor het gebouw te vinden.

1.2.1 Andere verenigingen willen deze maatwerkoplossing ook.
Op andere plekken wordt ook gewerkt aan een kantine volgens de voorfinancieringsconstructie. Mogelijk willen deze verenigingen de kantine na 40 jaar ook voor € 1 kopen van de gemeente. Dat is niet mogelijk. Het gemeentelijk beleid is dat de gemeente bij de voorfinancieringsconstructie eigenaar blijft. Alleen in dit uitzonderlijke geval wijkt de gemeente hier eenmalig via een maatwerkoplossing vanaf, omdat het project anders geen doorgang vindt.

1.2.2 Na 40 jaar is er alsnog een demarcatie en appartementsrecht nodig.
Eerder in deze notitie werd aangegeven dat privatisering van de gezamenlijke kantine onhaalbaar was, onder andere doordat het een onlosmakelijk onderdeel is van het verenigingsgebouw. Dit maakt de investering en het onderhoud van de verschillende gebouwdelen lastig te demarkeren en voor het vastleggen van de eigendomssituatie zal een appartementsrecht (of iets dergelijks) gevestigd moeten worden.

Als de gezamenlijke kantine over 40 jaar verkocht wordt, is een demarcatie en vastleggen van eigendom alsnog nodig. Voor de demarcatie zijn in de packagedeal al afspraken gemaakt; na vaststelling van het definitief ontwerp wordt het gebouw gesplitst in 2 percelen, het kleeddeel en het gezamenlijke kantinedeel. Aan de hand van deze perceelverdeling worden wordt de bouw aanbesteed, worden de gebouwdelen verhuurd en de gezamenlijke kantine na 40 jaar verkocht. Ook is vastgelegd hoe omgegaan wordt met voorzieningen in het gebouw die voor beide gebouwdelen werken (bijvoorbeeld als er 1 ventilatiesysteem voor het hele gebouw is).

Hoe de eigendomssituatie juridisch/notarieel het best vastgelegd kan worden, wordt tegen die tijd bekeken.

2.1 Het positieve effect op de gemeentebegroting komt door de eerdere PM-posten.
In maart 2024 is een PM-post opgenomen omdat toen nog niet bekend was welk bedrag opgenomen moest worden voor het beëindigen van de erfpacht en de huur voor de gezamenlijke kantine. Omdat de jaarlasten voor het beëindigen van de erfpacht lager zijn dan de jaarlijkse huurinkomsten, geeft dat nu een positief effect op de gemeentebegroting.

Financiën
In maart 2024 is reeds een krediet van € 1.307.000,- beschikbaar gesteld ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine. Destijds werd er vooralsnog van uitgegaan dat de btw op de investering kostprijsverhogend zou zijn. In het raadsvoorstel van maart 2024 (R24.006) wordt het volgende gesteld: “Wij zullen nog nadere onderzoeken doen om de fiscale positie ten aanzien van de exploitatie van de kantine te optimaliseren”. Inmiddels is duidelijk dat de gemeente en Bladella kunnen opteren voor een met btw-belaste verhuur. Dit leidt ertoe dat de gemeente de btw op de investering in vooraftrek kan nemen bij de btw-aangifte. Dit leidt tot een voordeel op het eerder beschikbaar gestelde krediet van € 227.000,-.

In maart 2024 was het nog niet duidelijk welke bijdrage de gemeente zou doen voor het beeindigen van de erfpacht op het huidige kantinegebouw. In dit voorstel wordt voorgesteld om de erfpachtconstructie met de kantine te beëindigen voor een bedrag van € 312.500,-. Inclusief notaris- en kadasterkosten is hiervoor een krediet benodigd van € 315.000,-.
Conform financiële verordening wordt deze investering in 25 jaar afgeschreven.

Daarnaast was het in maart 2024 nog niet bekend welke huursom Bladella gaat betalen voor de gezamenlijke kantine. Op basis het principeakkoord wordt de 40-jaarlijkse annuïtaire huursom berekend uitgaande van de hoofdsom (€ 1.080.000,-) minus bijdrage Bladella (€ 312.500,-) tegen een rentepercentage van 3%. Dit leidt tot een jaarlijkse huursom van afgerond € 33.204,-.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben onderstaande financiële consequenties:

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investeringen				budgettaire lasten / baten			
	2025	2026	2027	2028	2025	2026	2027	2028
Reeds beschikbaar gesteld krediet ter voorfinanciering: gezamenlijke kantine (wordt overgebracht naar 2025)	-1.307							
Mutaties voorliggend voorstel:								
BTW-voordeel op krediet als gevolg van btw-optimalisatie	227				6	12	12	12
Eindigen erfpacht voetbalkantine (incl. KK)	-315				-11	-22	-21	-21
Onderhoudslasten							PM	PM
Huurinkomsten Bladella: gezamelijke kantine						33	33	33
Consequenties voorliggend voorstel	-88				-5	23	24	24

(- = nadeel en + = voordeel)

Voorgesteld wordt om de financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijzing 2025.

Communicatie
Sinds juni 2024 wordt maandelijks een nieuwsbrief uitgegeven over de voortgang van het project Egyptische Poort. Eind december 2024 zijn 119 personen op deze nieuwsbrief n geabonneerd. Tegelijkertijd met het versturen van de nieuwsbrief, wordt ook een samenvatting van de nieuwbrief op de projectwebsite gepubliceerd.

In de nieuwsbrief is al regelmatig geschreven over de voortgang van het verenigingsgebouw Als u instemt met dit voorstel, wordt uw besluit opgenomen in de nieuwsbrief van januari. Omdat deze nieuwsbrief eind januari uitkomt, wordt er komende week ook een nieuwsbericht uitgegeven.

Uitvoering
Als de gemeenteraad instemt met dit voorstel en ook de ALV van Bladella instemt met het principeakkoord, is er een definitief akkoord. Hierna worden de afspraken uit de packagedeal verder uitgevoerd, zoals de juridische en notariële uitwerking. Voor de eenduidigheid wordt bij het opmaken van de huurovereenkomsten zoveel mogelijk aangesloten bij de overeenkomsten die recent gebruikt zijn bij de verhuur van ander gemeentelijk vastgoed.

Bladel, 7 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-besluit (25.00216)
02. Ontwerpboekje Voorlopig Ontwerp verenigingsgebouw (24.30565)
03. Principeakkoord (24.30567)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

25.00216

Ontwerp-raadsbesluit

25.00216

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.001 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op
- het op 21 maart 2024 door de gemeenteraad unaniem vastgestelde uitvoeringsplan ‘sportpark de Smagtenbocht’;
- het krediet dat toen beschikbaar gesteld is voor de realisatie van het verenigingsgebouw;

overwegende dat
- dat in het raadsvoorstel aangegeven werd dat gedacht werd aan een constructie waarbij de gemeente de bouwkosten van de gezamenlijke kantine voorfinanciert en Bladella deze kosten dekt vanuit de verkoop van de voetbalkantine aan de gemeente en de exploitatie van de gezamenlijke kantine;
- dat hierbij aangegeven werd dat hierover nog wel de nodige gesprekken plaats moesten vinden;
- dat deze gesprekken inmiddels plaatsgevonden hebben;
- dat dit geresulteerd heeft in een principeakkoord tussen VV Bladella en gemeente Bladel;
- dat er vanwege het budgetrecht van de gemeenteraad een raadsbesluit nodig is alvorens er een definitief akkoord gesloten kan worden;

besluit:

1. In te stemmen met het principeakkoord
2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet ‘gezamenlijke kantine’ uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine.
3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine.
4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Z240000436

Verenigingsgebouw Bladel - Voorontwerp VO-03

07724
voorontwerp VO-03
16 december 2024

vastgesteld op 24 december 2024

geWOON architecten

Luchtfoto

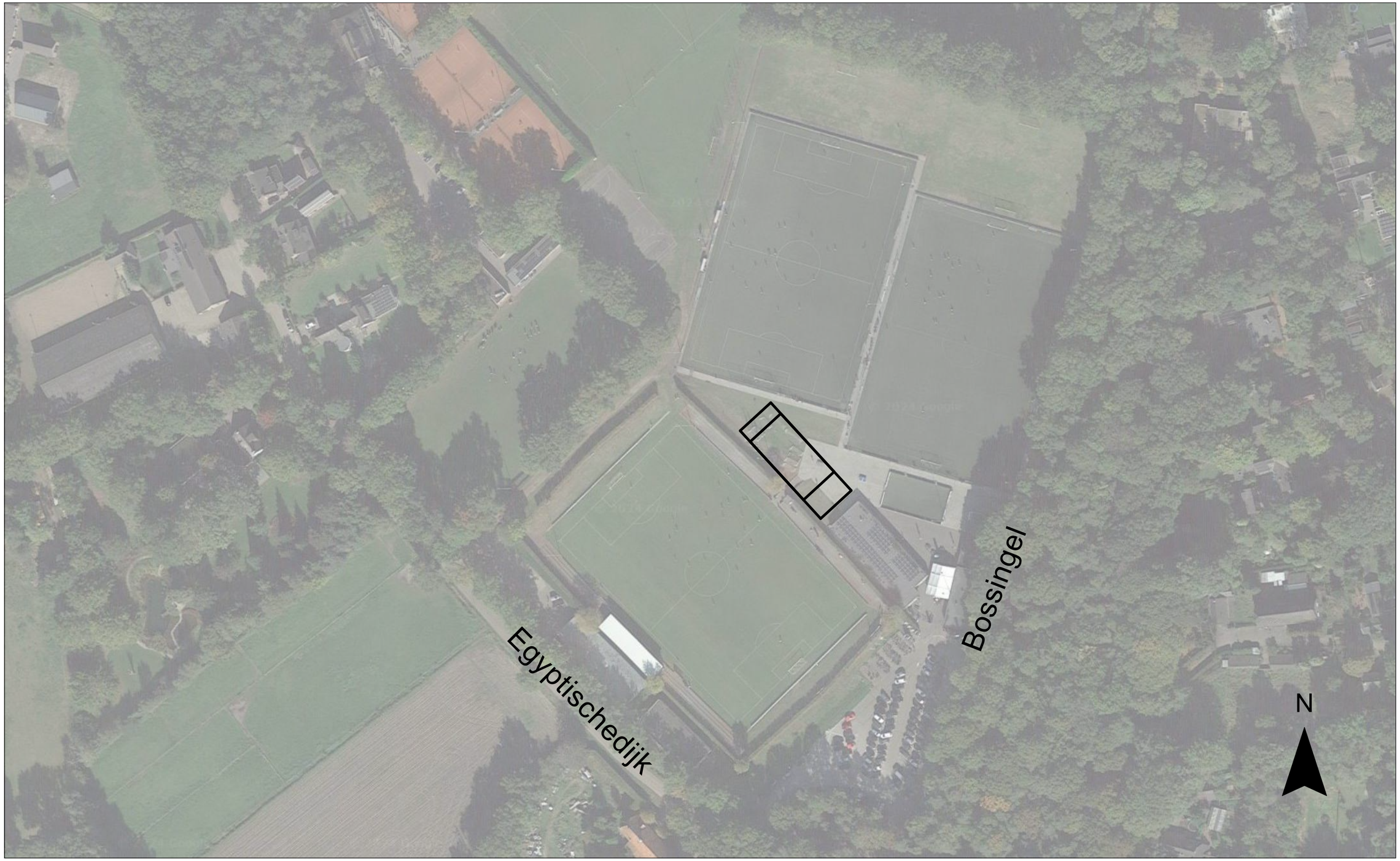

Situatie nieuw

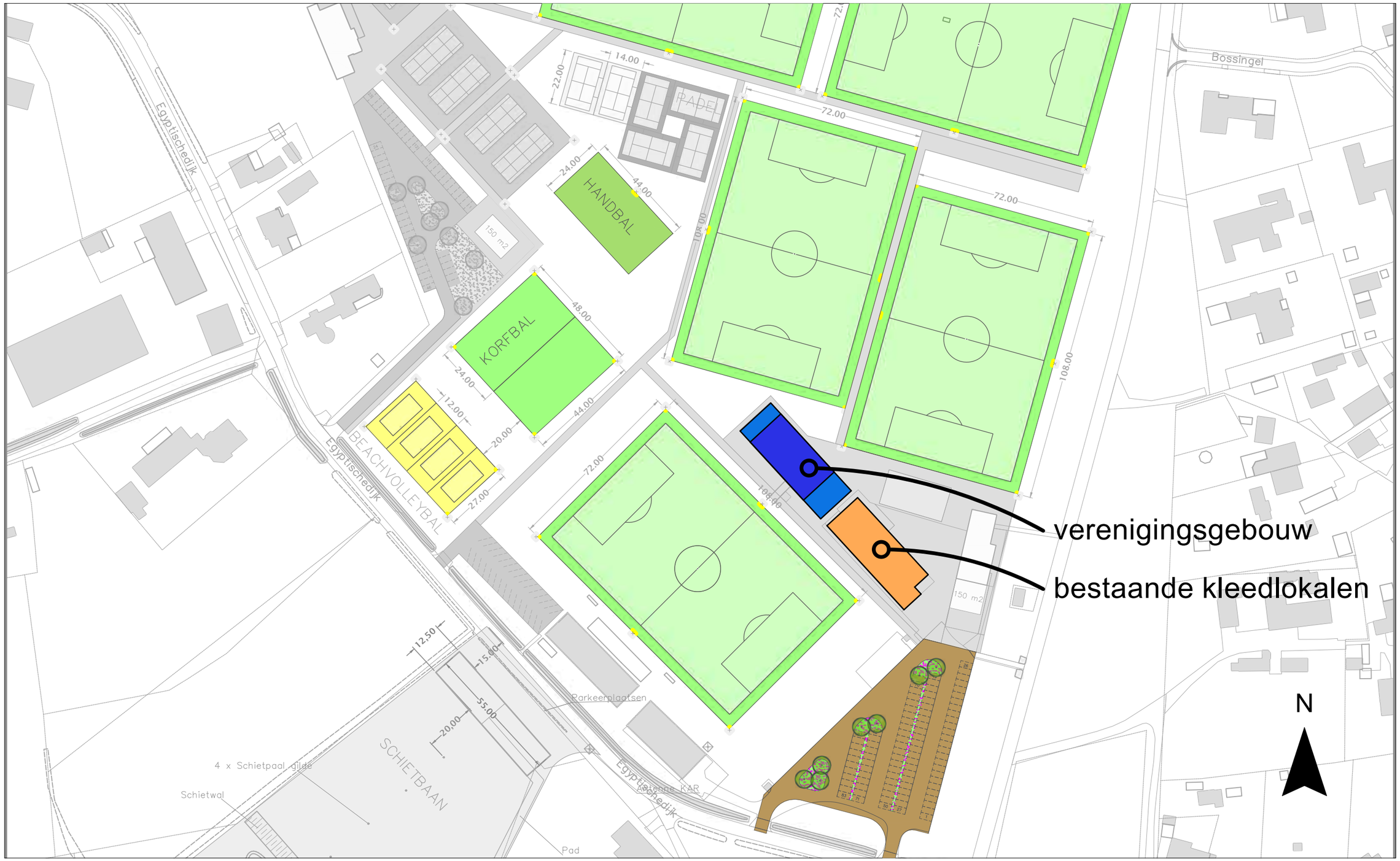

Programma

1:500

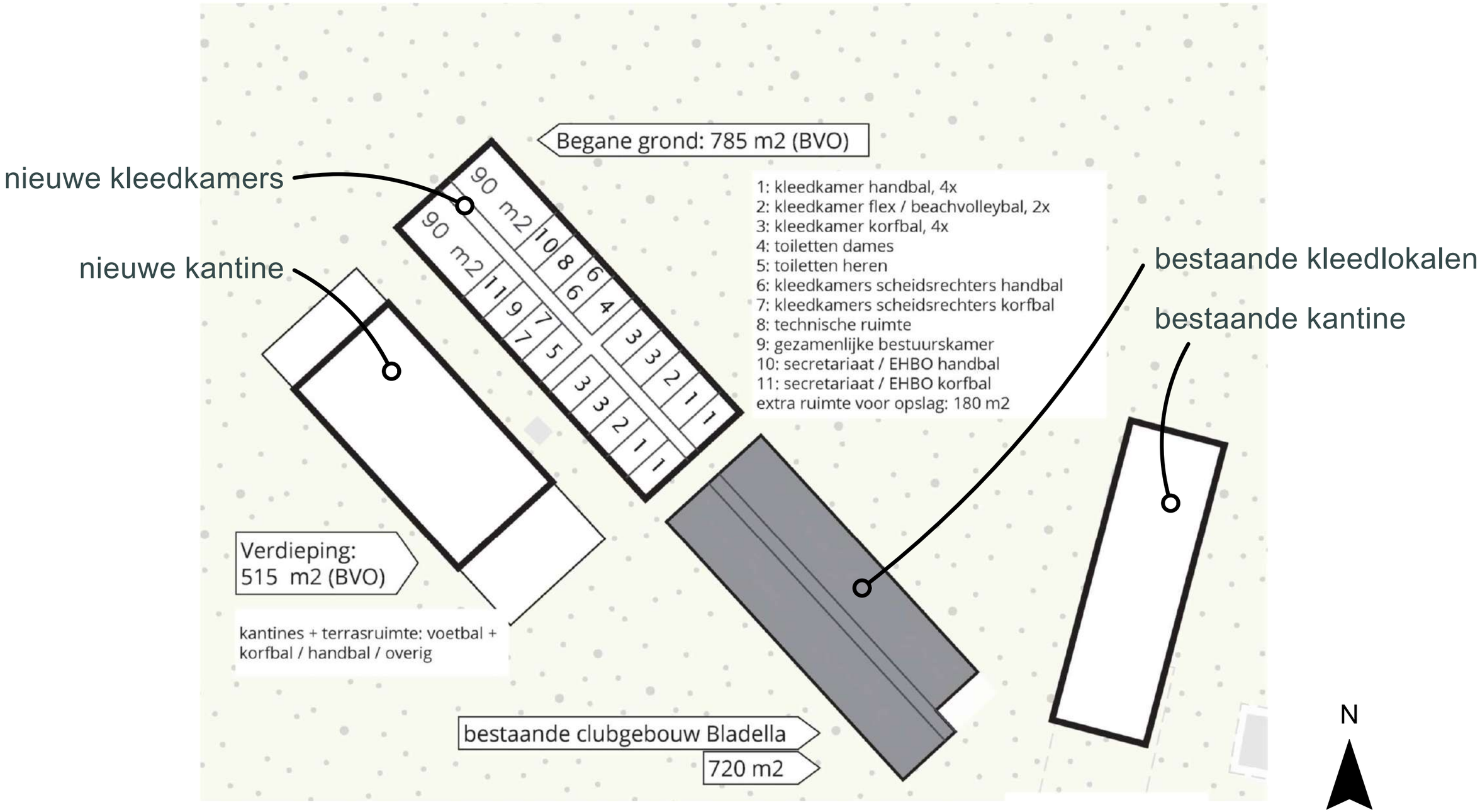

bestaande situatie

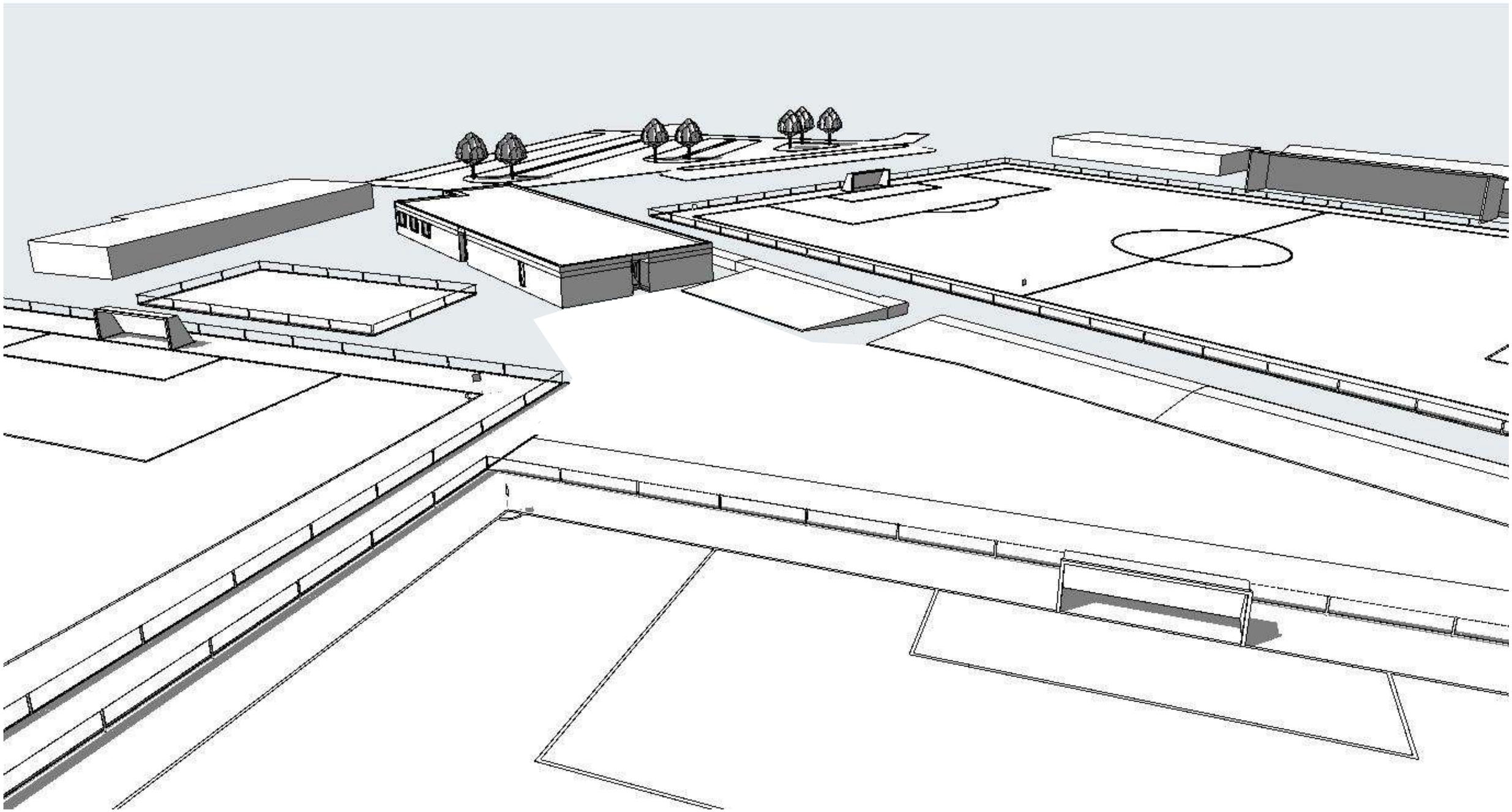

programma

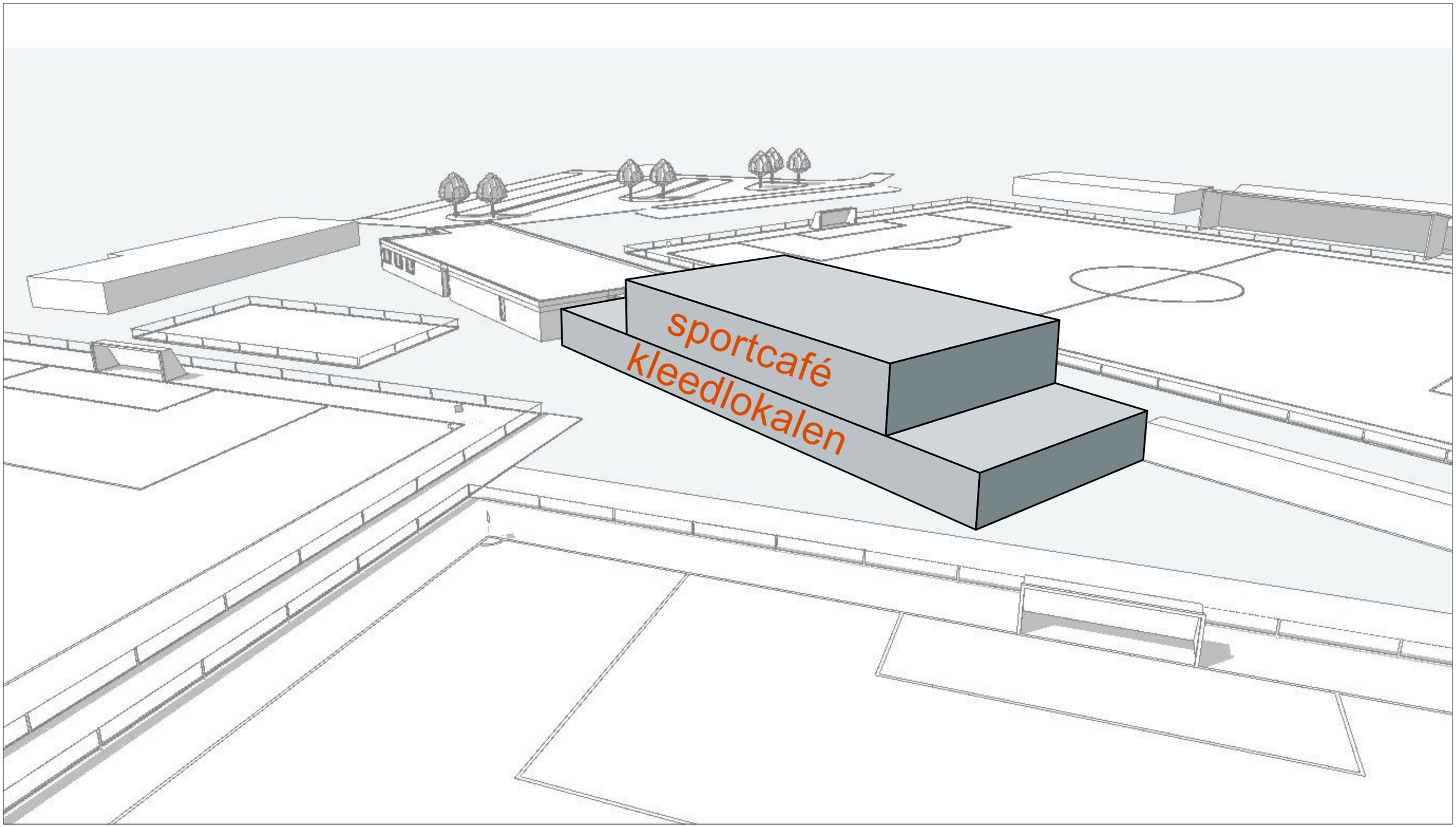

ontwerpuitgangspunten



ontwerpuitgangspunten

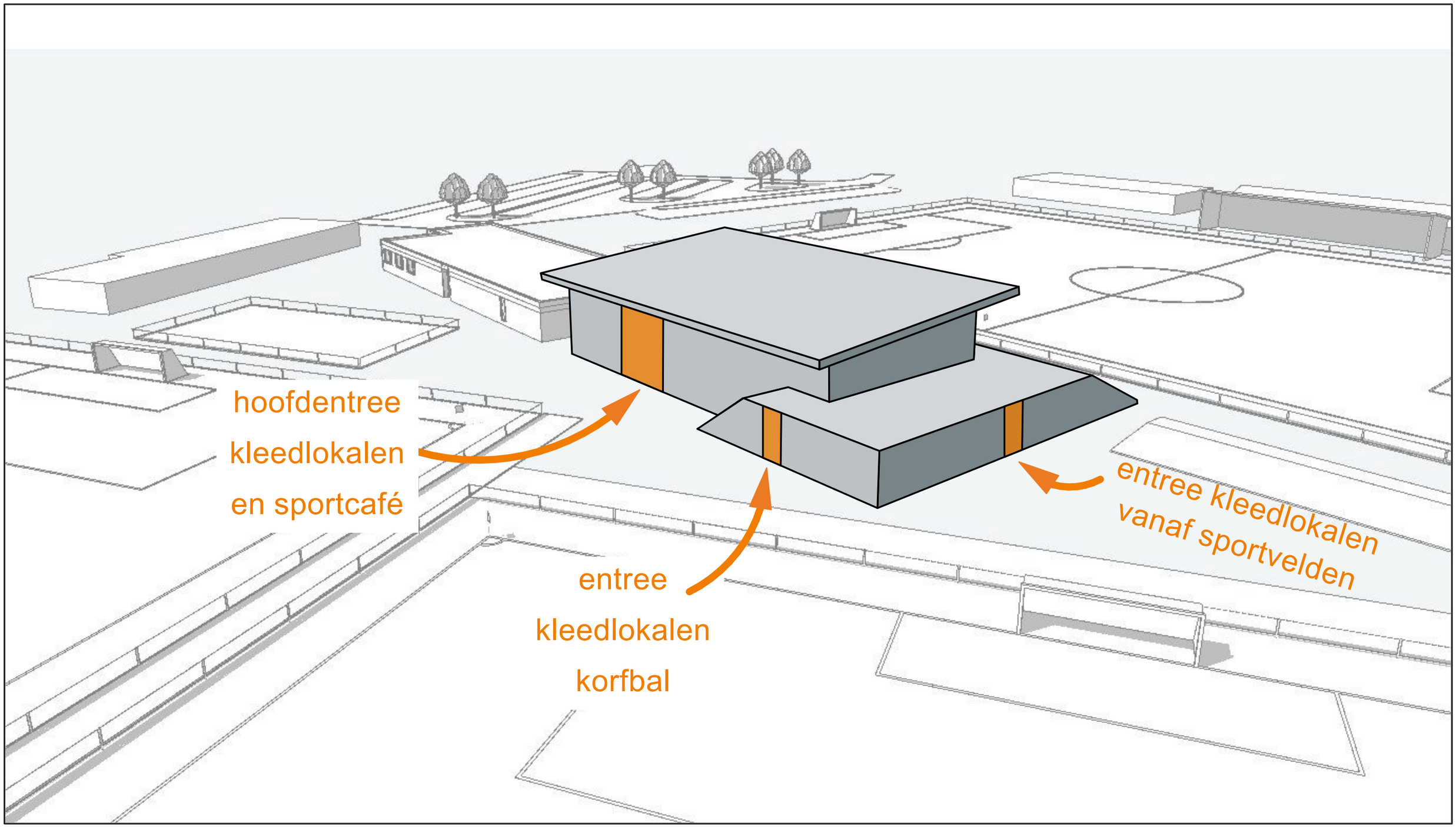

ontwerpuitgangspunten

representatieve hoek begane grond

ontwerpuitgangspunten

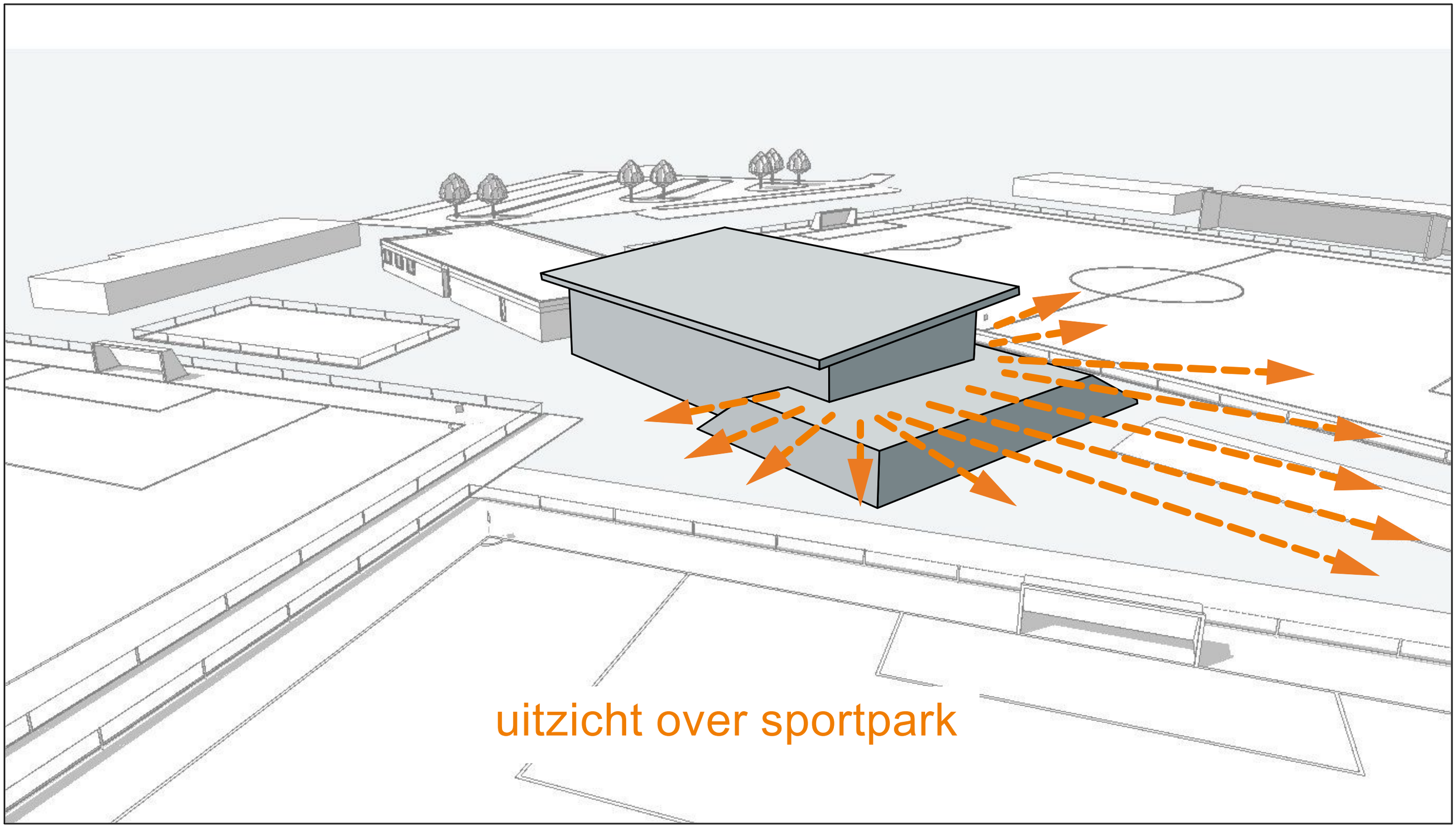

situatie

1:1000



situatie

1:500

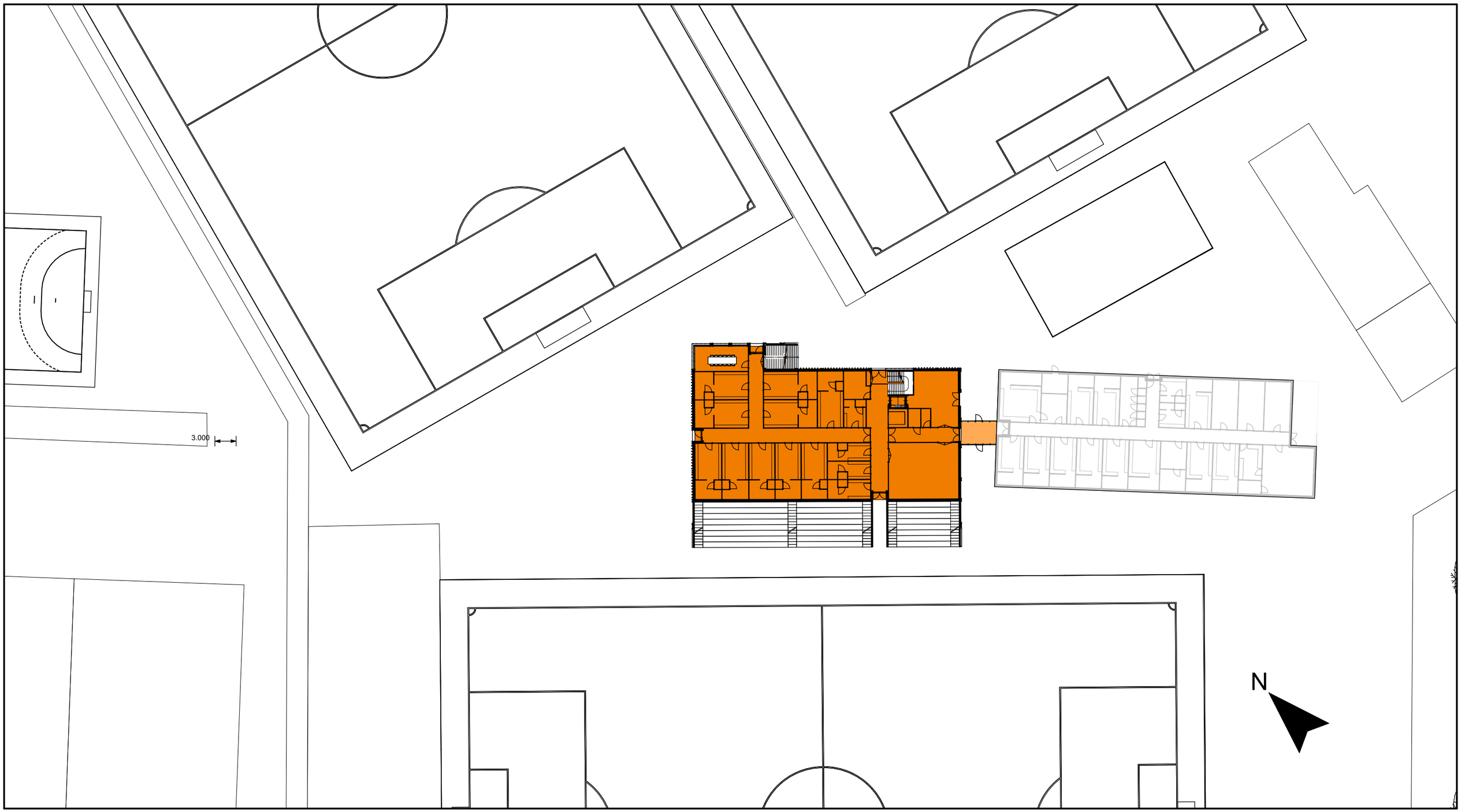

begane grond

1:200

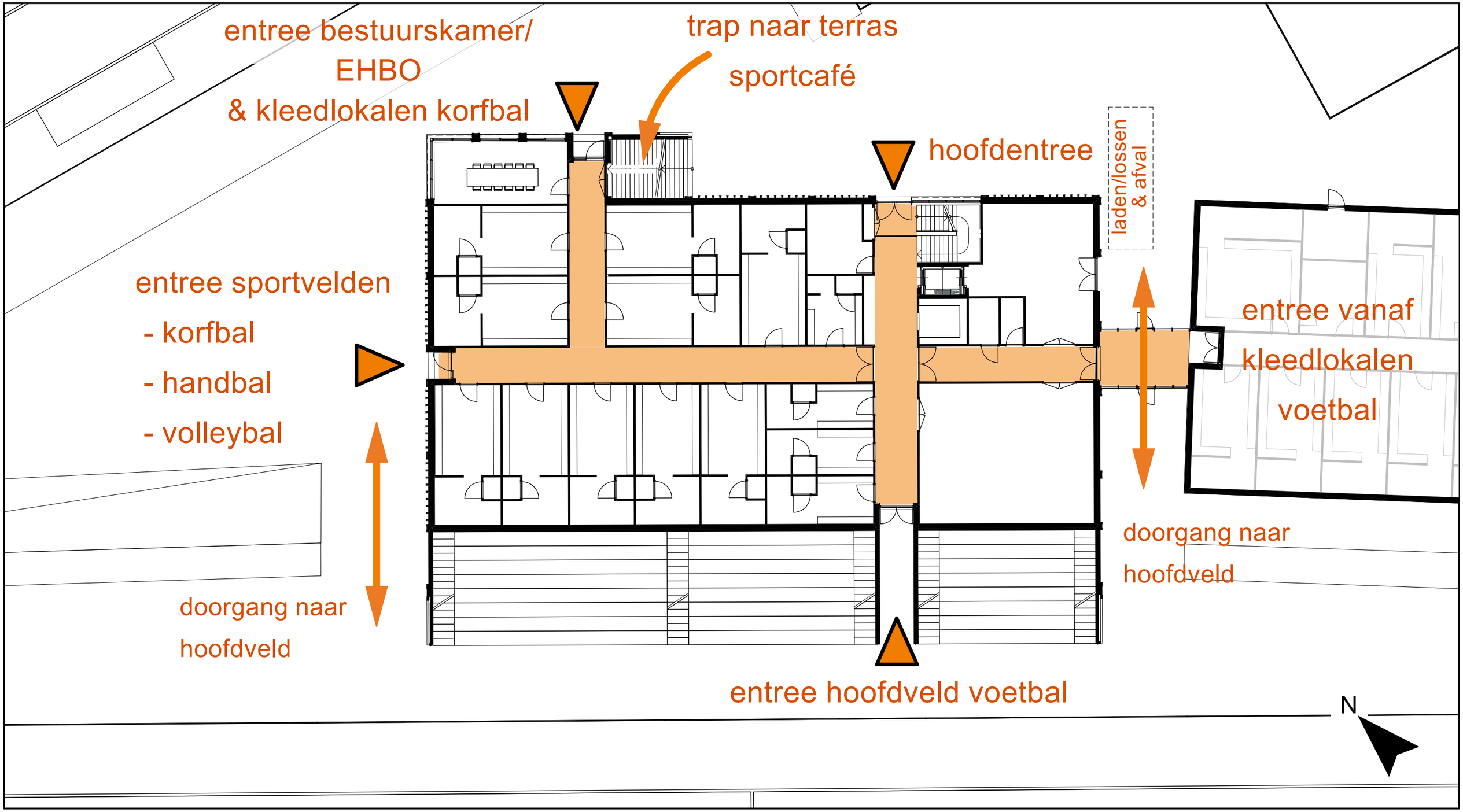

Korfbal

1:200

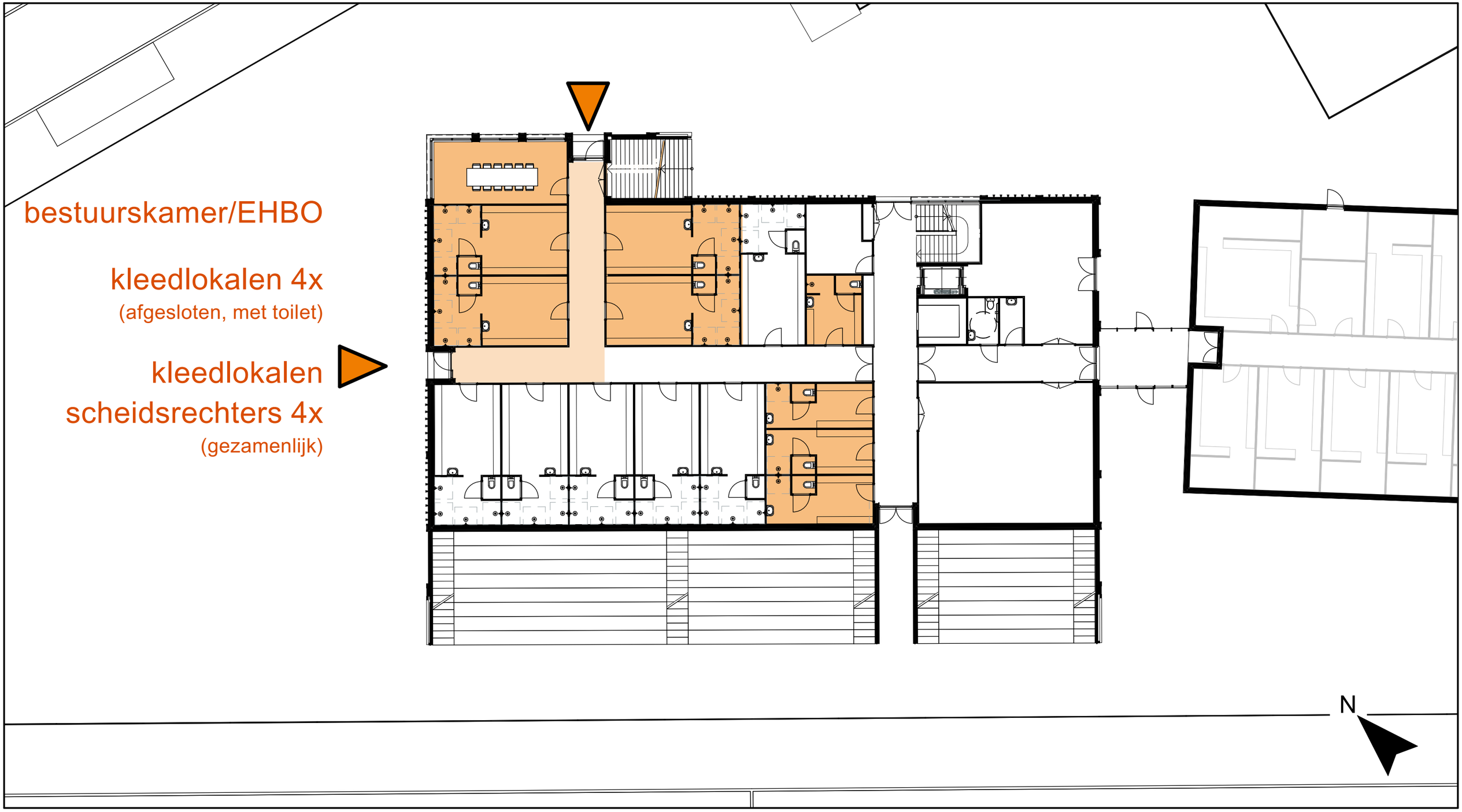

Handbal

1:200

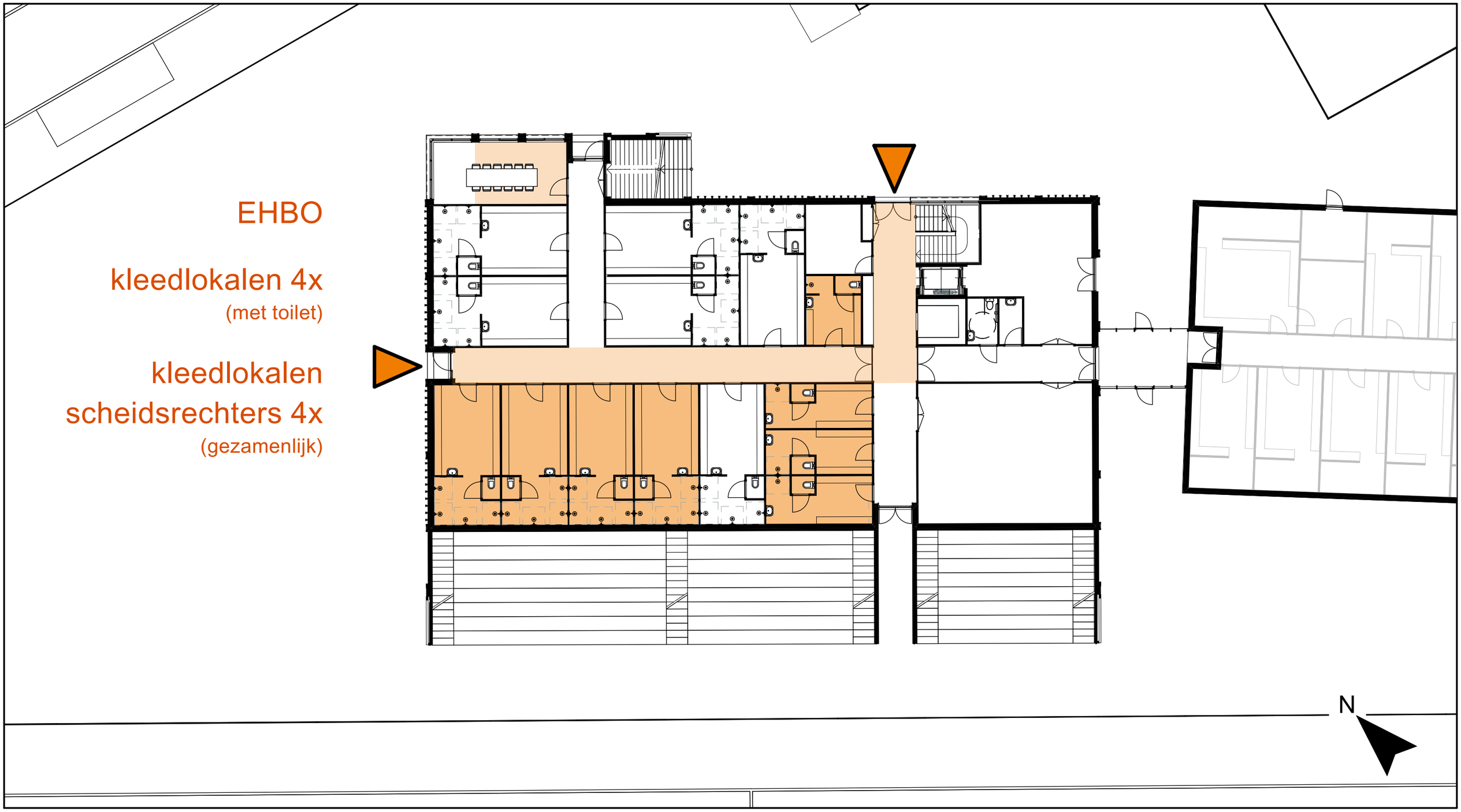

Volleybal

1:200

EHBO

kleedlokalen 2x
(met toilet)

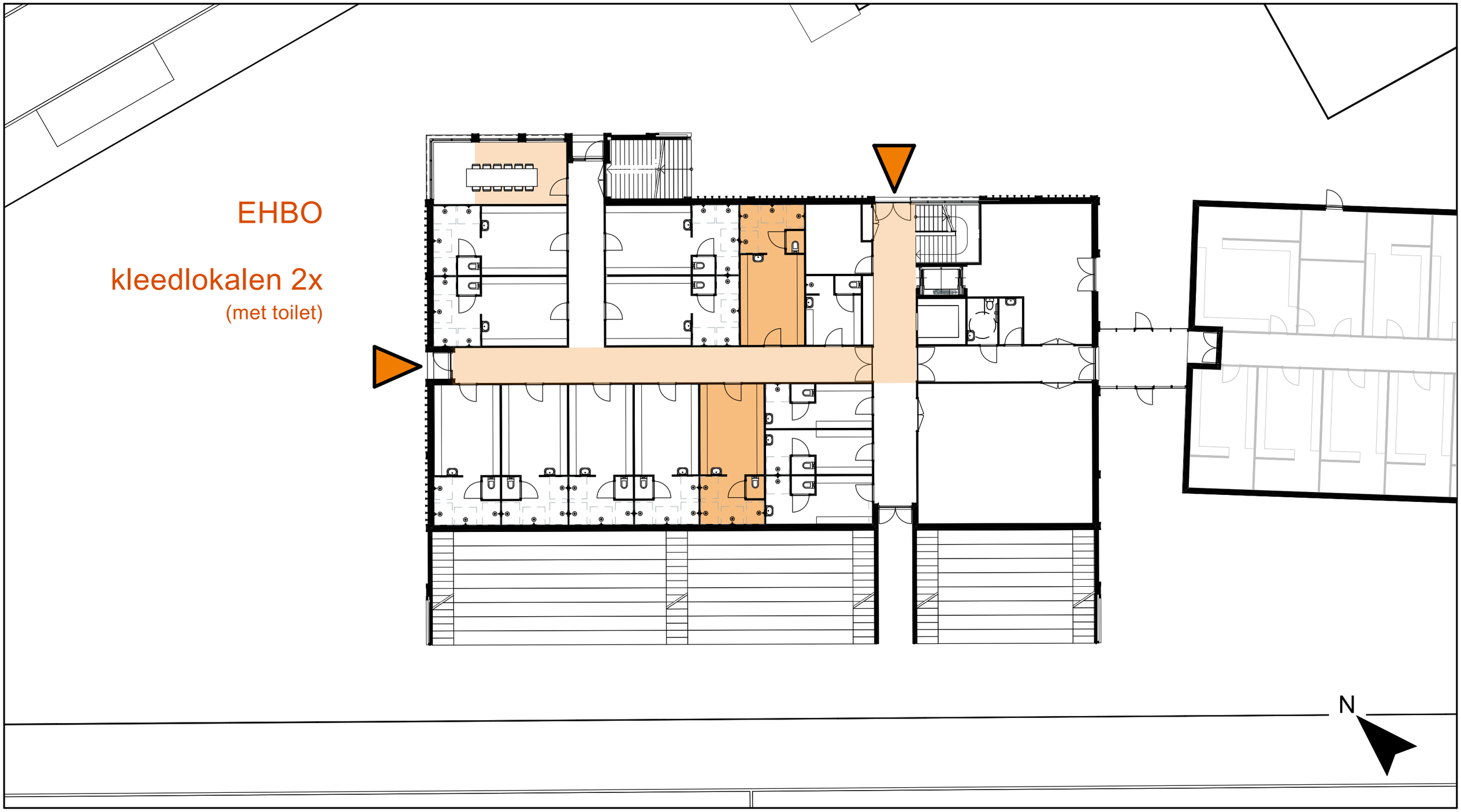

Voetbal

1:200

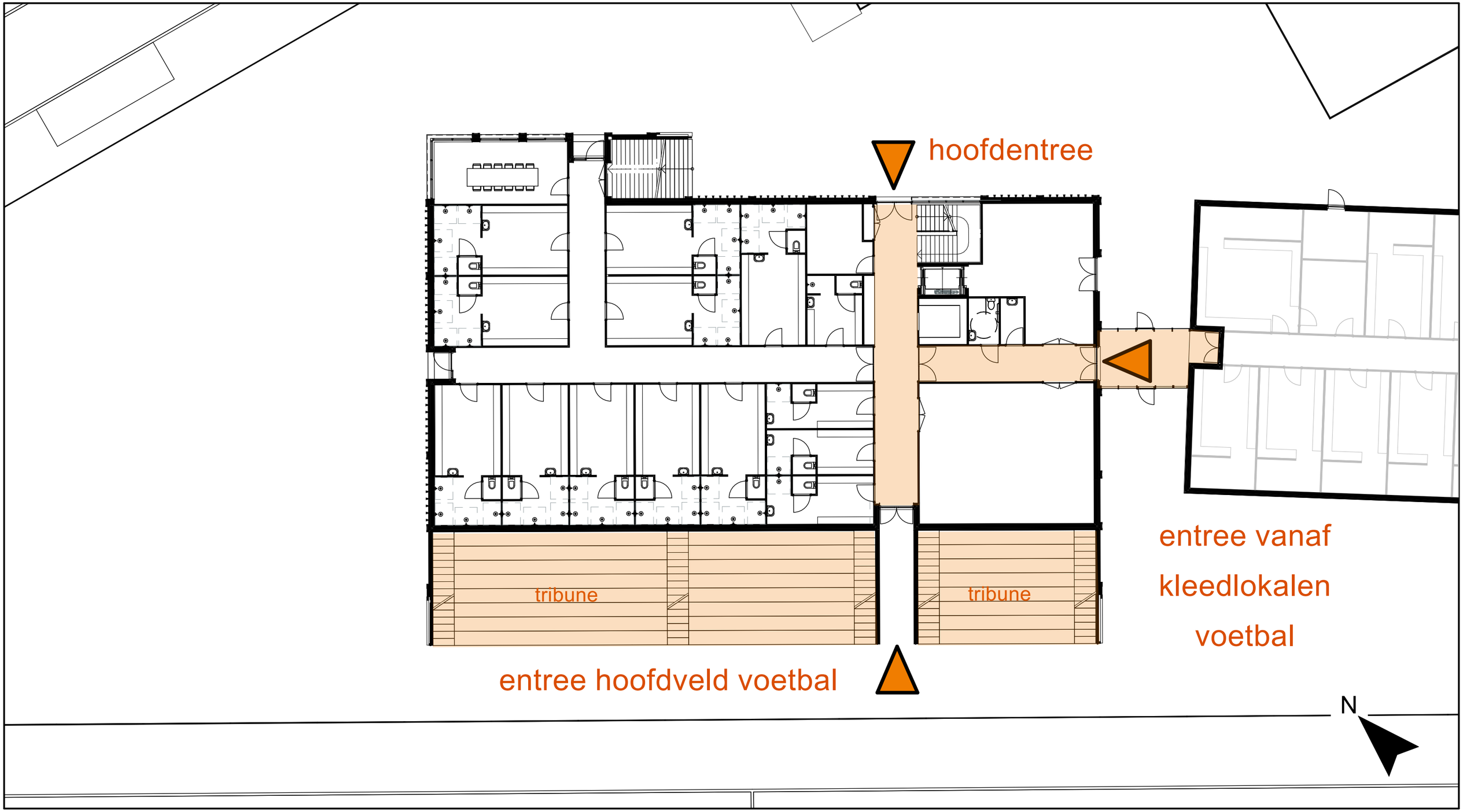

Gezamenlijk

1:200



Begane grond totaal

1:100

N

A

bestuurskamer/EHBO
26,25 m²

kleedkamer 01
(korfbal)
29,25 m²

kleedkamer 02
(korfbal)
29,25 m²

kleedkamer 03
(korfbal)
29,25 m²

kleedkamer 04
(korfbal)
29,64 m²

kleedkamer 02
(volleybal)
28,44 m²

technische ruimte
13,17 m²

MK

kleedkamer 1
(scheidsrechters)
12,09 m²

kast

lift

opslag 1
44,37 m²

tassenrek
8,21 m²

toilet
(minder valide)
4,42 m²

poetskast
3,38 m²

gang
68,10 m²

gang
40,39 m²

gang
19,80 m²

kleedkamer 01
(handbal)
29,23 m²

kleedkamer 02
(handbal)
30,02 m²

kleedkamer 03
(handbal)
28,44 m²

kleedkamer 04
(handbal)
28,44 m²

kleedkamer 01
(volleybal)
28,44 m²

kleedkamer 2
(scheidsrechters)
15,00 m²

kleedkamer 3
(scheidsrechters)
15,00 m²

kleedkamer 4
(scheidsrechters)
16,20 m²

opslag 2
77,42 m²

Sportcafé

1:200

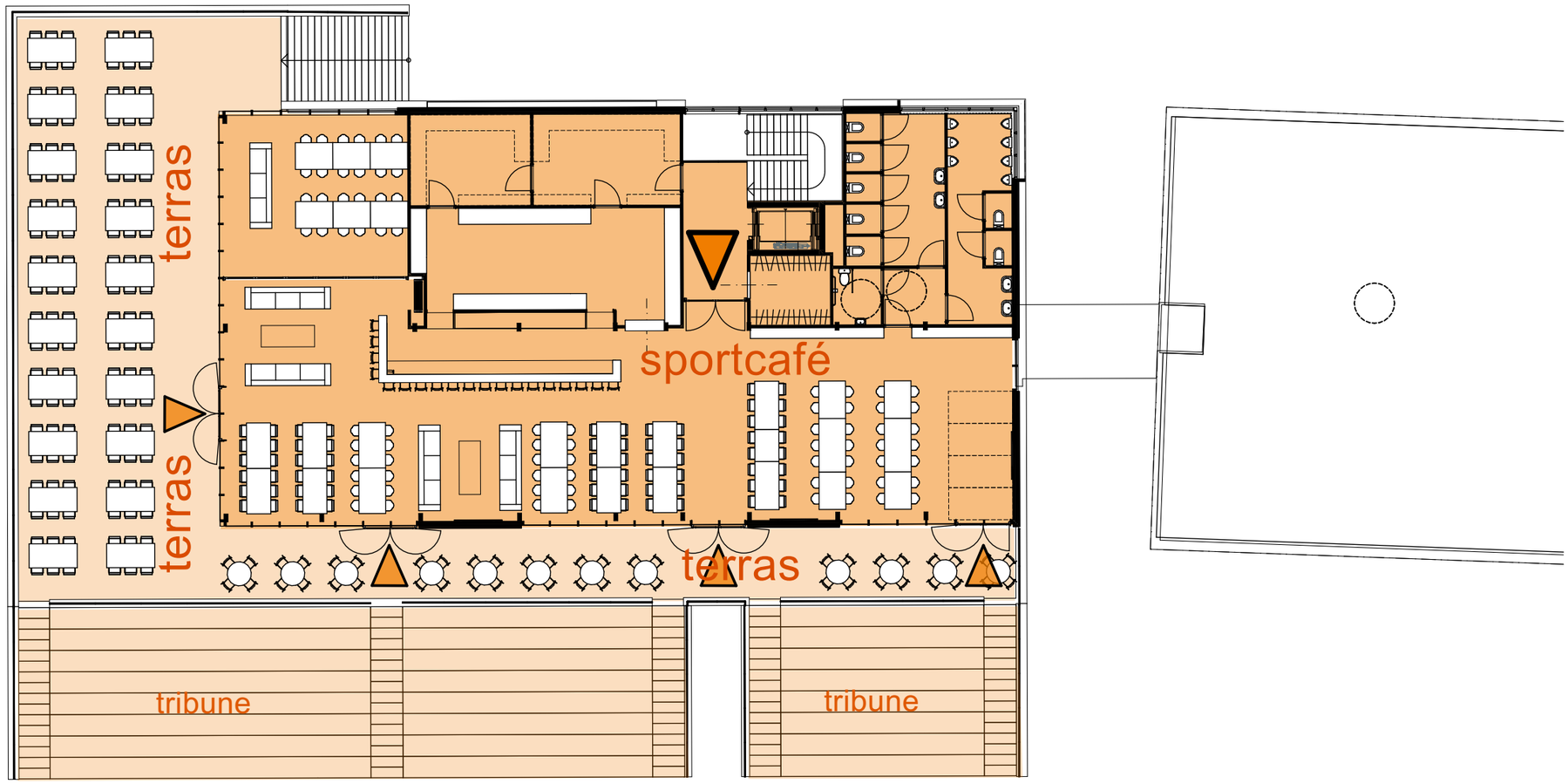

N

Sportcafé

1:100

N

kantine
(vergaderruimte)
41,76 m²

koeling
14,62 m²

opslag
18,70 m²

keuken
39,02 m²

bar

vide

gang
12,34 m²

lift

garderobe
7,80 m²

toilet
(minder valide)
3,78 m²

portaal
4,83 m²

toiletten
(dames)
21,09 m²

toiletten
(heren)
19,01 m²

terras
190,50 m²

kantine
211,42 m²

darthoek
4 borden

terras
82,42 m²

Doorsnede A-A

1:100

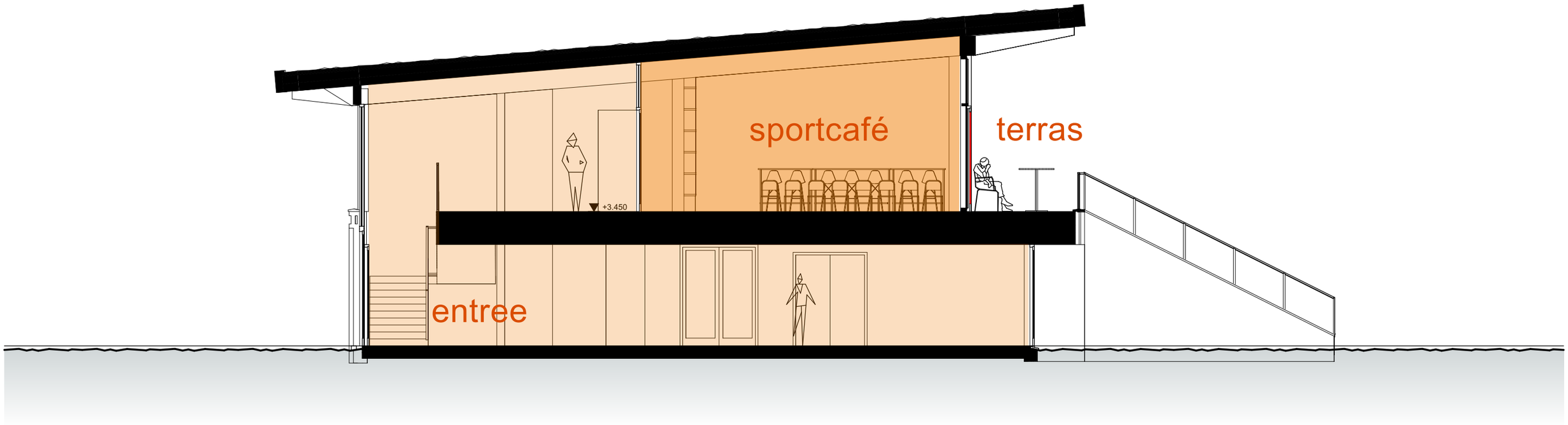

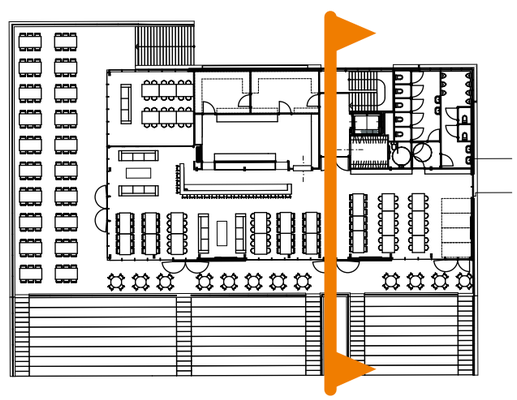

Doorsnede B-B

1:100

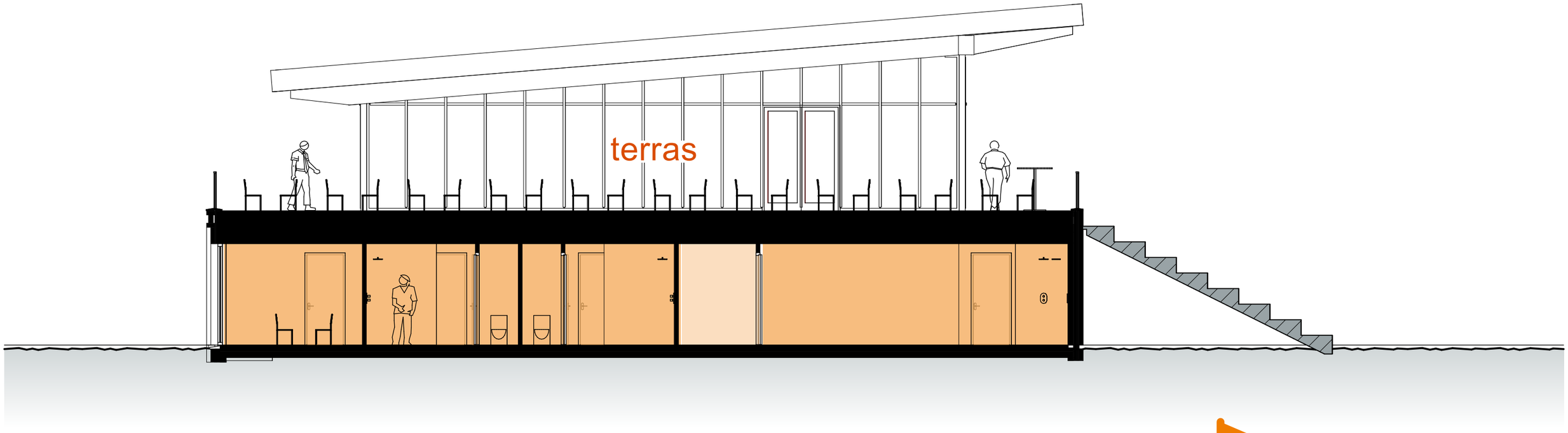

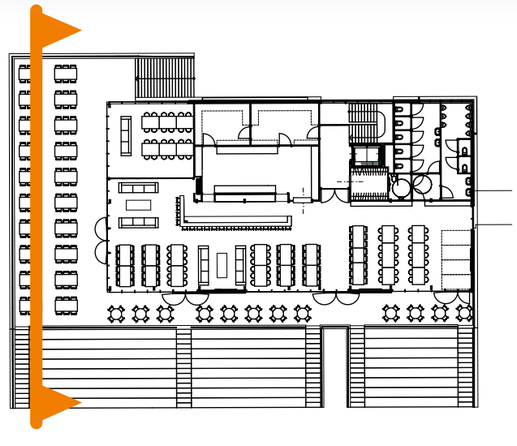

Doorsnede C-C

1:110



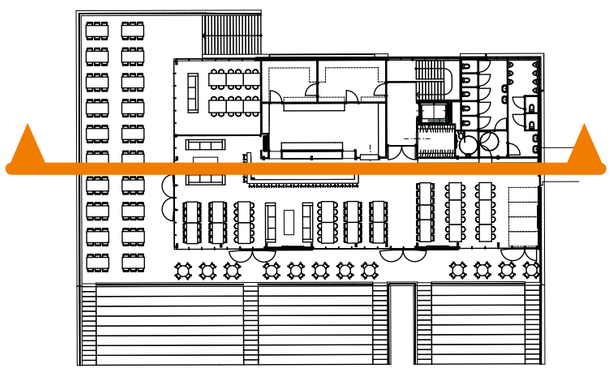

3D1 (voorgevel)



3D2 (voorgevel)



3D3 (bestuurskamer/EHBO & terras)



3D4 (toegang vanaf korfbal, handbal & volleybal)



3D5 (tribune)



3D6 (tribune)



3D7 (buitentrap)



3D8 (terras)



3D9 (Sportcafé)



3D10 (Sportcafé)



Gevels

1:100

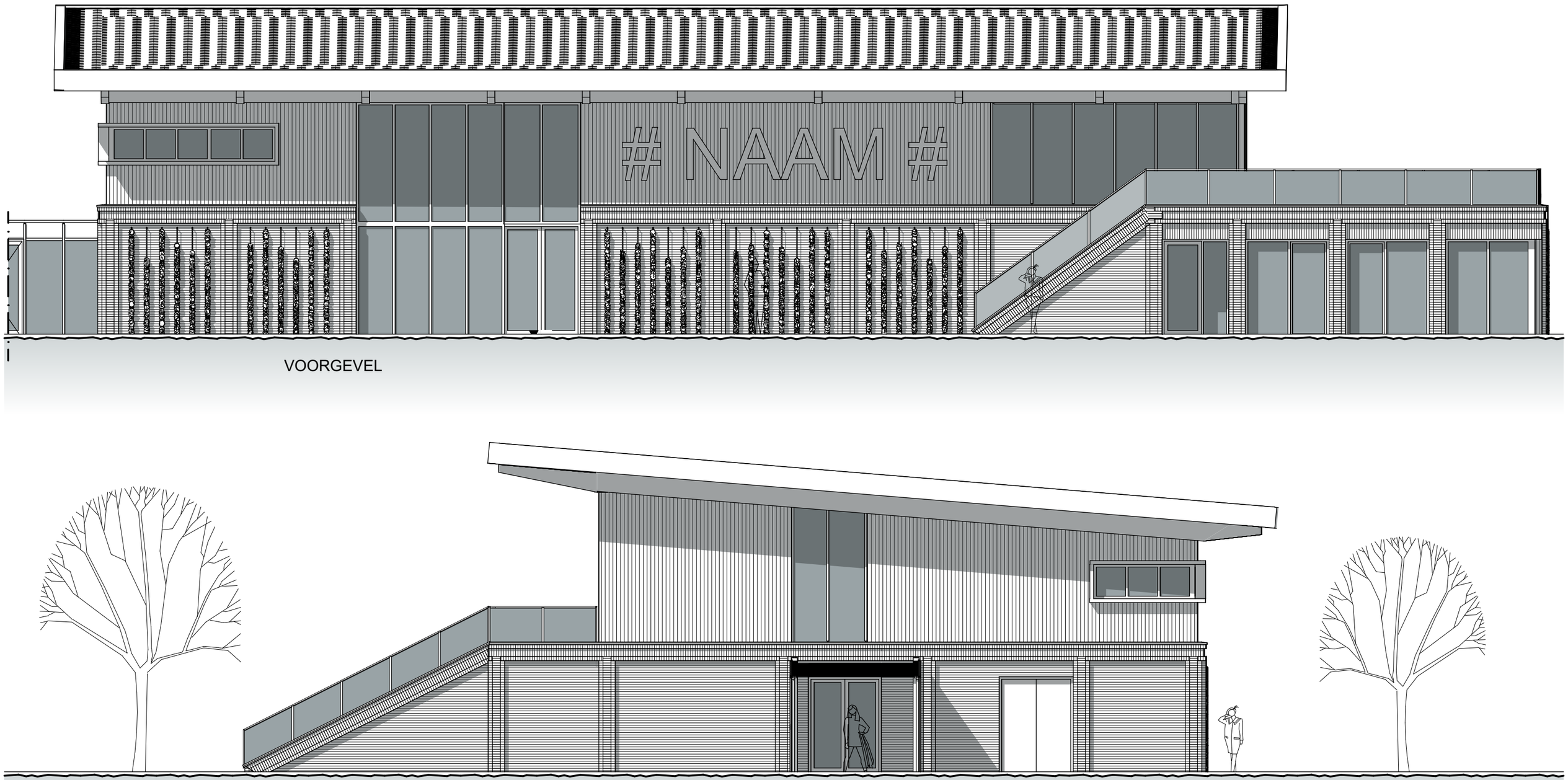

VOORGEVEL

LINKER ZIJGEVEL

Gevels

1:100

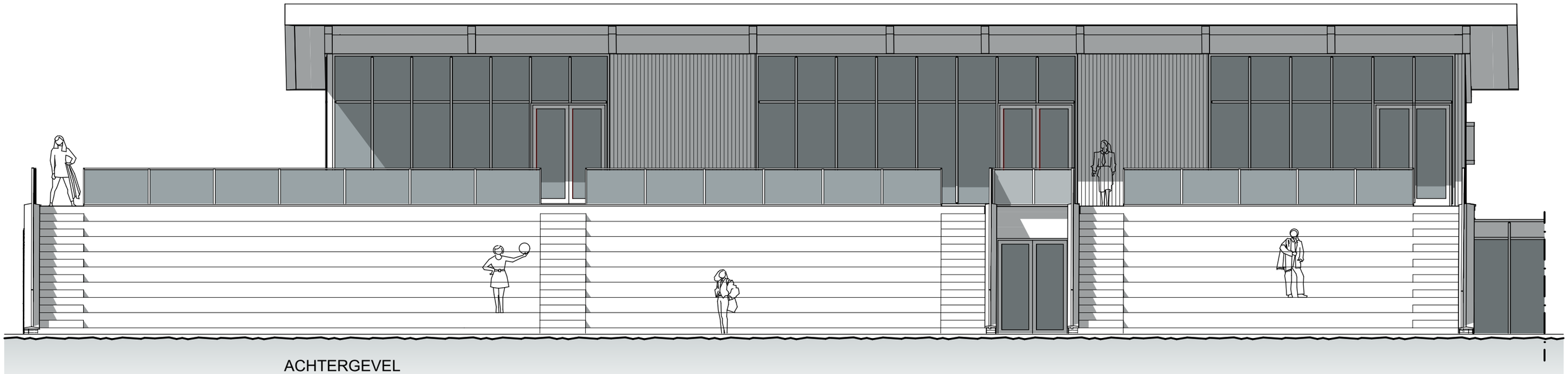

ACHTERGEVEL

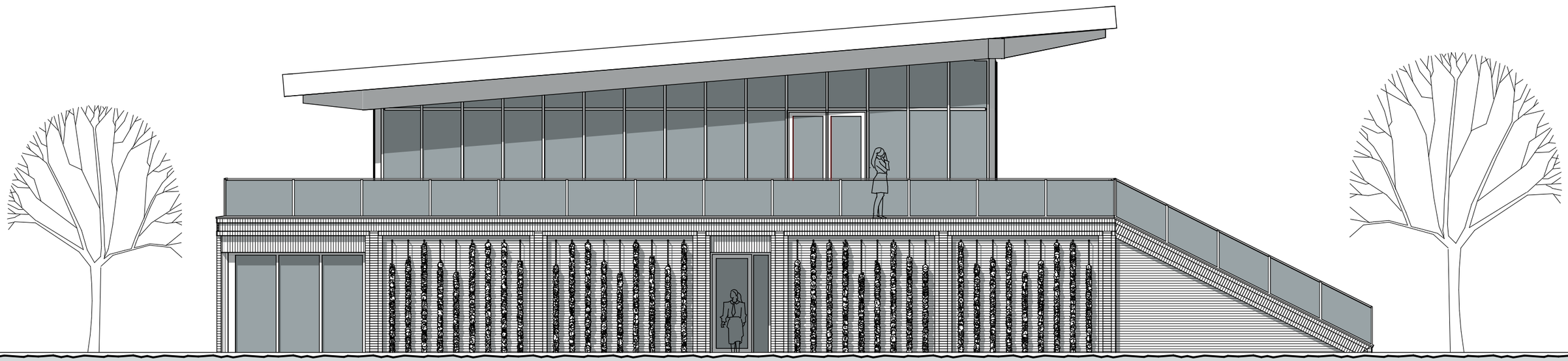

RECHTER ZIJGEVEL

Aan: de leden van de gemeenteraad van de gemeente Bladel

Van: de besturen van:
- Handbalvereniging Saturnus, Bladel
- Korfbalvereniging Bladella
- Volleybalclub Bladel
- Voetbal Vereniging Bladella

Datum: 31 januari 2025

Betreft: Raadsvoorstel R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

Beste gemeenteraadsleden van de gemeente Bladel,

Op de agenda van de commissie Inwoners van 4 februari a.s. staat het raadsvoorstel R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella. Op 20 februari a.s. zal de gemeenteraad over dit voorstel een besluit nemen.

Zoals in de inleiding van het raadsvoorstel te lezen is, komt op de begane grond een nieuwe kleedaccommodatie voor de handbal,- korfbal- en volleybalvereniging. Op de eerste verdieping komt de nieuwe gezamenlijke kantine en dakterras met uitzicht over het sportpark. De nieuwe gezamenlijke kantine wordt de thuisbasis van KV Bladella, HV Saturnus, VC Bladel en VV Bladella. De gemeenteraad besloot al eerder om € 3.019.000 beschikbaar te stellen voor het verenigingsgebouw, waarvan € 1.307.000 ter voorfinanciering van de gezamenlijke kantine.
Vlak voor kerst 2024 is het voorlopig ontwerp van het verenigingsgebouw definitief geworden.
Het voorlopig ontwerp is als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd.

Zoals de inleiding verder aangeeft, gaat VV Bladella de gezamenlijke kantine exploiteren. Om de gezamenlijke kantine mogelijk te maken, moet de huidige voetbalkantine verdwijnen. In het raadsvoorstel van maart 2024 is aangegeven dat gedacht wordt aan een constructie waarbij de gemeente de bouwkosten van de gezamenlijke kantine voorfinanciert en Bladella deze kosten dekt vanuit de verkoop van de voetbalkantine aan de gemeente en de exploitatie van de gezamenlijke kantine. Op 28 november werden partijen het eens over een packagedeal/principeakkoord. Ook dit principeakkoord is als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd.

Namens alle vier de verengingen hechten wij er aan de gemeenteraad mee te geven, dat de plannen zoals ze er nu liggen de volledige instemming hebben van de besturen van de verenigingen. We zijn ook zeer tevreden over het gelopen proces en de stevige, maar tegelijk constructieve gesprekken die hebben plaatsgevonden met de gemeente.

Vanuit de handbal,- korfbal- en volleybalvereniging willen we aangeven, dat de realisatie van een nieuwe kleedaccommodatie echt zeer urgent en noodzakelijk is. We doen dan ook een beroep op de gemeenteraad van Bladel om met de voorliggende plannen akkoord te gaan, zodat voortvarend van start gegaan kan worden met de (verdere voorbereidingen op de) bouw.

Vanuit het bestuur van VV Bladella willen we aangeven, dat – om te komen tot het voorliggende principeakkoord over het kantinegedeelte – beide partijen water bij de wijn hebben gedaan om realisatie van het plan zoals dat er nu ligt, mogelijk te maken.

Er moet nog wel een voorbehoud gemaakt worden, omdat de diverse Algemene Ledenvergaderingen nog akkoord moeten geven op de plannen i.v.m. de financiële consequenties die het plan voor de diverse verenigingen heeft.
De focus ligt bij ons allen op de realisatie van een mooi, toekomstbestendig, multifunctioneel sportpark. En dat betekent maatwerk.

Wij wensen de gemeenteraad veel wijsheid en succes bij de bespreking en uiteindelijke besluitvorming over het voorliggende plan.

Namens het bestuur van Handbalvereniging Saturnus, Bladel
Marko Boon, voorzitter

Namens het bestuur van Korfbalvereniging Bladella
Monique Soetens, voorzitter

Namens het bestuur van Volleybalclub Bladel
Marc van der Velden, voorzitter

Namens het bestuur van Voetbal Vereniging Bladella
Wim Ploeg, voorzitter

AMENDEMENT

ONDERWERP	**Principeakkoord kantine VV Bladella**
DATUM	20 februari 2024
INGEDIEND DOOR	VHP
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.2, Raadsvoorstel R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Raadsvoorstel R25.001 Kantine Bladella;
- Ontwerpbesluit 25.00216 Kantine Bladella;
- Bijlage Vastgesteld voorontwerp Verenigingsgebouw 24-12-2024 (24.30565);
- Bijlage_Principeakkoord kantinegebouw 31 december 2024 (24.30567);
- Ingekomen brief Sportverenigingen Bladel Raadsvoorstel 25.001 d.d. 31-01-2025;

Overwegende dat:

- Wij alle sportverenigingen in de gemeente Bladel gelijk willen behandelen;
- De afspraak in het principe-akkoord dat VV Bladella de kantine na 40 jaar kan overnemen voor €1,- uniek is in de gemeente Bladel;
- De andere sportverenigingen (op dit moment) niet de afspraak hebben om de door hen gebruikte voorzieningen (kantine) na een periode van 40 jaar voor €1 over te nemen van de gemeente;
- VV Bladella daardoor een uitzonderingspositie heeft ten opzichte van andere sportverenigingen;
- Dit voorstel, ten aanzien van het principeakkoord, de mogelijkheid biedt om de eigendomspositie ten aanzien van VV Bladella weer gelijk te trekken met de andere sportverenigingen;
- En we daarmee voor sportverenigingen in de gemeente zoveel als mogelijk een gelijk speelveld creëren;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 25.00216 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   "In te stemmen met het principeakkoord, met uitzondering van het onder 2.i genoemde ten aanzien van de verkoop van perceel 2 aan VV Bladella, door gemeente Bladel, na 40 jaar voor het bedrag van €1";

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fractie VHP

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. In te stemmen met het principeakkoord. 2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet 'gezamenlijke kantine' uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine. 3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine. 4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.	1. In te stemmen met het principeakkoord, met uitzondering van het onder 2.i genoemde ten aanzien van de verkoop van perceel 2 aan VV Bladella, door gemeente Bladel, na 40 jaar voor het bedrag van €1; 2. Van het reeds beschikbaar gestelde krediet 'gezamenlijke kantine' uit raadsvoorstel R24.006 een bedrag van € 227.000,- aan te wenden voor het beëindigen erfpacht voetbalkantine. 3. Een aanvullend krediet van € 88.000,- beschikbaar te stellen voor beëindigen erfpacht voetbalkantine. 4. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

STEMMING

RAADSLID		VOOR-stem	TEGEN-stem
Nathalie Baijens	CDA		1
Niels Beerens	CDA		1
Marco Schoenmakers	CDA		1
Henri van Gorp	CDA		1
Ely van Weert	VVD	1	
Twan van Gils	VHP	1	
Toon van Dun	VHP	1	
Helma Claassen	VHP	1	
Hans van Munster	VHP	1	
Arnoud van Hulst	BT		1
Niek Panjoel	BT		1
Lisa van Hoof-Coolen	BT		1
Paul Wouters	BT		1
Dick Zumker	BT		1
Niels van der Heijden	BT		1
Ben van Hoof	BT		1
Nicole Bohncke	BT		1
Hugo Maas	PRO5		1
Marieke van Gorp	PRO5		1
TOTAAL		5	14

BESLUIT	**Met 5 stemmen voor en 14 stemmen tegen is het amendement VERWORPEN**

MOTIE

ONDERWERP	**Geen financiering door gemeente van tribune VV Bladella**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA Bladel
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.2, R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- In het principeakkoord is vastgelegd dat de gezamenlijke kantine en tribune onderdeel uitmaken van perceel 2, waarvan de gemeente de bouwkosten voorfinanciert en vervolgens verhuurt aan VV Bladella;

Overwegende dat:

- De tribune als voorziening primair ten goede komt aan VV Bladella en niet direct noodzakelijk is voor het functioneren van de gezamenlijke kantine;
- Voor andere verenigingen in de gemeente de regel geldt dat niet-basissportvoorzieningen, zoals tribunes, door de vereniging zelf moeten worden gefinancierd zonder gemeentelijke voorfinanciering.
- Gelijke behandeling van verenigingen binnen de gemeente een belangrijk uitgangspunt is;
- Het daarmee niet wenselijk is dat de gemeente voor VV Bladella afwijkt van het reguliere beleid door de tribune voor te financieren;
- VV Bladella zelf verantwoordelijk dient te zijn voor de financiering van de tribune, net zoals bij andere verenigingen in de gemeente wordt verlangd,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. In de uitwerking van de huurovereenkomst zeker te stellen dat VV Bladella zelf verantwoordelijk is voor de volledige financiering van de tribune;
2. De gemeenteraad te informeren over de wijze waarop dit wordt verwerkt in de definitieve afspraken met VV Bladella.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties CDA Bladel

STEMMING		
	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	4	0
PRO5	0	2
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 17 stemmen voor en 2 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN.**

MOTIE

ONDERWERP	**Afspraken over eigendom na 40 jaar in huurovereenkomst**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA Bladel, Bladel Transparant
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.2, R25.001 Principeakkoord kantine VV Bladella

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Het principeakkoord waarin is vastgelegd dat de gemeente na 40 jaar het eigendom van de gezamenlijke kantine voor € 1 overdraagt aan VV Bladella;
- Dat in het principeakkoord geen nadere afspraken opgenomen zijn over de voorwaarden en waarborgen voor de overdracht na 40 jaar aan VV Bladella;

Overwegende dat:

- De gemeente ook bij andere verenigingen kantines bouwt via de gemeentelijke voorfinancieringsregeling, maar dat daarbij geen afspraken gemaakt zijn over een eventuele overdracht na 40 jaar;
- Het wenselijk is om de voorwaarden en waarborgen van het eigendom over de gezamelijke kantine voor VV Bladella nu al vast te leggen, ter bescherming van het gemeentelijk belang over 40 jaar;
- De hoofdlijnen van het principe-akkoord nader worden uitgewerkt in een huurovereenkomst tussen VV Bladella en de gemeente Bladel over perceel 2, en daarmee een essentieel document is waarin juridische en financiële kaders worden vastgelegd;
- Het gewenst is dat deze huurovereenkomst getekend is voor de start van de bouw;
- In het raadsvoorstel staat dat voor de eenduidigheid bij het opmaken van de huurovereenkomst zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de overeenkomsten die recent gebruikt zijn bij de verhuur van ander gemeentelijk vastgoed,

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. In de huurovereenkomst duidelijke voorwaarden en waarborgen op te nemen die voorkomen dat na 40 jaar de eigendomsoverdracht van de gezamenlijke kantine kan leiden tot een onevenredig voordeel van VV Bladella ten opzichte van andere sportverenigingen;
2. In de huurovereenkomst, voor de situatie na deze 40 jaar, een eigendomssituatie te bepalen die recht doet aan de situatie waarin de gemeente de kantine gebouwd en 40 jaar onderhouden heeft;
3. In de huurovereenkomst te bepalen dat, mocht de eigendomssituatie in een verdere toekomst ooit terug gaan van VV Bladella naar de gemeente, dit te geschieden tegen voorwaarden die wederom recht doen aan de situatie waarin de gemeente de kantine gebouwd en 40 jaar onderhouden heeft, onder andere met de wijze waarop de waardebepaling van het pand dan plaatsvindt, zodat er transparantie en rechtszekerheid is over de waarde bij een eventuele terugkoop;
4. De gemeenteraad te informeren over de wijze waarop deze punten in de definitieve huurovereenkomst worden verwerkt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties CDA Bladel, Bladel Transparant

STEMMING		
	Voor de motie	Tegen de motie
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	0	4
PRO5	2	0
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 14 stemmen voor en 5 stemmen tegen is de motie AANGENOMEN**

R24.094b

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.094 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op:
- Gemeentewet;
- Nota Grondbeleid 2019;
- Financiële verordening art. 2.12;

overwegende dat:
- de gemeente Bladel een plan van aanpak Gebiedsgerichte aanpak (GGA) heeft opgesteld waarin opgenomen het transformeren (extensiveren) van landbouwpercelen op de Kroonvensche Heide te Bladel naar natuur/natuurinclusieve landbouw;
- het college van B&W een besluit heeft genomen om een landbouwperceel (gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205m²) binnen de enclave Kroonvensche Heide volgens het GGA te Bladel te verwerven volgens het plan van aanpak;
- het college van B&W voor de strategische verwerving een krediet aan de gemeenteraad verzoekt te voteren, groot € 315.000,00;
- het college van B&W aan de gemeenteraad voorstelt de 4e begrotingswijziging 2025 te accorderen.

besluit:

1. Het krediet van € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide op te nemen als B-rubricering in de Perspectiefnota 2025.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.094
Onderwerp : Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel

Aan de raad

Inleiding
Als onderdeel van het verbeteren van het (agrarisch) gebied Kroonvensche Heide willen we de landbouwenclave in de bossen transformeren (extensiveren) naar natuur / natuur inclusieve landbouw.
Hiervoor is een Plan van Aanpak opgesteld. Het betreft een gebiedsgerichte regionale aanpak (kortweg GGA) waarin de gemeente deel uit maakt. Aan de hand van voornoemde GGA aanpak heeft het college ingestemd om een strategisch perceel binnen de enclave Kroonvensche Heide te verwerven.

Overeenstemming aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide
Er is een aankoop overeenstemming met een grondeigenaar van een landbouwperceel (akkerbouw) binnen de doelstelling GGA waarvan het enclave gebied Kroonvensche Heide deel uitmaakt. Het betreft het perceel kadastraal bekend Bladel sectieletter K, nummer 235, groot 23.205 m², plaatselijk bekend Postelsedijk ongenummerd (zie onderstaande kaart).



Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ONT	Henny Oerlemans	0479 361636

Prijs verwerving (24.29142)
Afgesproken met de grondeigenaar is dat de gemeente, volgens het grondbeleid, de te verwerven (en de te verkopen) gronden dient te taxeren a.d.h.v. het bepalen van een marktconforme prijs. Hierbij is een wettelijke bandbreedte ingebouwd waarbij een afwijking van 10% als reëel wordt geacht. De aankoopprijs voor het perceel bedraagt € 315.0000,- inclusief kosten koper en taxatiekosten en valt binnen de bandbreedte van het wettelijk toegestane marktconforme waarde dat is opgenomen in het taxatierapport.

Koopovereenkomst (24.27661)
In de koopovereenkomst is opgenomen dat de grondeigenaar tot het moment van de functieverandering (bestemming akkerbouw) van het perceel, het perceel om niet mag gebruiken (door het aan te kopen perceel niet in bestemming te veranderen en in gebruik te geven hoeft de gemeente geen overdrachtsbelasting te betalen). De dan geprognotiseerde functieverandering wordt schriftelijk door de gemeente aan de verkoper medegedeeld.

Begrotingswijziging 2025
Door een mogelijke aankoop van een perceel gelegen binnen een strategische enclavegebied GGA verplicht u het college van B&W, door de strategische aankoop, om uw gemeenteraad over de strategische aankoop een besluit te nemen. Dit is dan ook zo opgenomen in de Nota Grondbeleid 2019.

Transport
Het notariële transport zal onder voorbehoud en uw goedkeuring direct plaatsvinden na goedkeuring en instemming van uw gemeenteraad middels raadsbesluit (24.29147).

Voorstel
1. Het voteren van een krediet van € 315.000,- dat benodigd is tot aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel volgens het bijgevoegd raadsbesluit (24.29147).
2. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

Beoogd effect
Door grondverwerving worden regionale (natuur) doelen bereikt.

Argumenten
1.1. *Het college is bevoegd tot het verrichten van privaatrechtelijk handelen waaronder aankopen van gronden*
De bevoegdheid is geregeld in artikel 160 van de Gemeentewet.

1.2. *Het college voldoet, door de aankoop, aan de regionale gebiedsgerichte aanpak (GGA*)
Binnen de regio De Kempen heeft de gemeente een plan van aanpak voorgelegd aan het college m.b.t. het extensiveren van landbouwgronden om diverse doelen te kunnen bereiken. Door de aankoop van het perceel voldoet het college gedeeltelijk aan de doelstelling door de benodigde grond te verwerven en te transformeren binnen de aanpak en binnen de gemeentegrens van de gemeente Bladel.

1.3. *Mogelijkheid tot subsidie*
Via de provincie Noord Brabant is het mogelijk om een subsidie te ontvangen van het aan te kopen perceel. Deze mogelijkheid tot subsidie zal intern uitgezet en aangevraagd worden.

1.4. *Uw raad dient het krediet te voteren als een strategische aankoop*
Het gewenste krediet valt niet onder anticiperende grondverwerving (nota grondbeleid) en dient derhalve beschikbaar gesteld te worden door de gemeenteraad.

1.5. *Uw gemeenteraad dient een besluit te nemen tot het voteren van het gewenst krediet*
Door het raadsbesluit vast te stellen, beschikt het college van B&W over het krediet om over te gaan tot daadwerkelijke aankoop.

2. *De aankoop heeft consequenties voor de begroting 2025*
Indien uw raad instemt met de aankoop dient de begroting 205 gewijzigd aan u voorgesteld te worden. Het college van B&W stelt u derhalve voor de 4e begrotingswijzing 2025 te accorderen.

Kanttekeningen
Bij geen aankoop wordt (gedeeltelijk) afgezien van de doelstelling vanuit het GGA zoals opgenomen in het plan van aanpak.

Financiën
De kosten bedragen € 310.000,- kosten koper exclusief taxatiekosten. Inclusief bijkomende kosten wordt voorgesteld een krediet van € 315.000,- beschikbaar te stellen. Voorgesteld wordt om de financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijzing 2025.

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	investeringen					budgettaire lasten / baten				
	2024	2025	2026	2027	2028	2024	2025	2026	2027	2028
Aankoop landbouwperceel t.b.v. Kroonvensche Heide		-315					-5	-9	-9	-9
Totaal		**-315**					**-5**	**-9**	**-9**	**-9**

(- = nadeel en + = voordeel)

Communicatie
N.v.t.

Uitvoering
Nadat de gemeenteraad het benodigde krediet beschikbaar heeft gesteld volgt notarieel transport.

Bladel, 7 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-besluit (24.29147)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.29147

Ontwerp-raadsbesluit

24.29147

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.094 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op;
Gemeentewet
Nota Grondbeleid 2019
Financiële verordening art. 2.12;

Overwegende;
1. Dat de gemeente Bladel een plan van aanpak Gebiedsgerichte aanpak (GGA)heeft opgesteld waarin opgenomen het transformeren (extensiveren) van landbouwpercelen op de Kroonvensche Heide te Bladel naar natuur / natuur inclusieve landbouw.
2. Dat het college van B&W een besluit heeft genomen om een landbouwperceel (gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205m²) binnen de enclave Kroonvensche Heide volgens het GGA te Bladel te verwerven volgens het plan van aanpak.
3. Dat het college van B&W voor de strategische verwerving een krediet aan de gemeenteraad verzoekt te voteren, groot € 315.000,00;
4. Dat het college van B&W aan de gemeenteraad voorstelt de 4e begrotingswijziging 2025 te accorderen.

besluit:

1. Tot het voteren van een krediet groot € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide.
2. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

AMENDEMENT

ONDERWERP	**Aankoop perceel Kroonvensche Heide als B-rubricering**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.3, Raadsvoorstel R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel en R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Raadsvoorstel R24.094 om per direct €315.000 beschikbaar te stellen voor de aankoop van een landbouwperceel bij de Kroonvensche Heide;
- Raadsvoorstel R25.003 over de 4e begrotingswijziging waarin deze aankoop is opgenomen;
- De aankoop van de overige gewenste percelen in de Kroonvensche Heide een indicatieve waarde vertegenwoordigen van circa €6 miljoen,

Overwegende dat:

- Het belangrijk is om de ambities en daarbij horende kosten met betrekking tot de Kroonvensche Heide opnieuw te beoordelen;
- Het niet verstandig is om vooruitlopend daarop al investeringen te doen in de Kroonvensche Heide;
- Het beter is om het krediet voor de aankoop van het landbouwperceel niet direct te voteren maar op te nemen als B-rubricering in de perspectiefnota,

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 25.29147 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   Het krediet van € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide op te nemen als B-rubricering in de perspectiefnota 2025
2. Beslispunt 2 te schrappen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fractie CDA Bladel

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. Tot het voteren van een krediet groot € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide. 2. De financiële mutaties te verwerken in de 4e begrotingswijziging 2025.	1. Het krediet van € 315.000,00 voor het verwerven van het landbouwperceel gemeente Bladel, sectie K, nummer 235, groot 23.205 m² binnen het enclavegebied Kroonvensche Heide op te nemen als B-rubricering in de perspectiefnota 2025

STEMMING		
	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	
BT	8	
VHP		4
PRO5		2
VVD		1

BESLUIT	**Met 12 stemmen voor en 7 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

R25.003b

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.003 van burgemeester en wethouders van 14 januari 2025;

gelet op de artikelen 189, 190 en 192 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De 4e wijziging van de begroting 2025 gewijzigd vast te stellen:
   a. De Budgettaire mutaties voor Sport, cultuur en recreatie vast te stellen;
   b. De budgettaire mutaties voor VHROSV uit raadsvoorstel R24.094 te schrappen.

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
Totaal lasten	**-5** n	**-10** n	**-9** n	**-9** n
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33** v	**33** v	**33** v
Totaal lasten en baten	**-5** n	**23** v	**24** v	**24** v

(- = nadeel en + = voordeel)

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R25.003
Onderwerp : Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

Aan de raad

Inleiding
In dit voorstel worden de financiële mutaties van de 4e wijziging van de begroting 2025 verwerkt in de begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028.

Voorstel
1. De 4e wijziging van de begroting 2025 vast te stellen.

Beoogd effect
Actuele raadsbesluiten financieel te verwerken in de begroting 2025 en de bijbehorende meerjarenbegroting 2026-2028, waarmee transparantie en informatievoorziening wordt gewaarborgd.

Argumenten
1.1 In het kader van het budgetrecht van de raad dienen wijzigingen in de begroting te worden vastgesteld door de raad.
De gemeenteraad beschikt over het budgetrecht op grond de Gemeentewet, als onderdeel van haar kaderstellende rol. Het budgetrecht houdt in dat het college alleen uitgaven kan doen en verplichtingen kan aangaan na toestemming of autorisatie van de raad. Met de vaststelling van de begroting en het vaststellen van begrotingswijzigingen hierop geeft de raad het college deze toestemming.

Raadsvoorstellen R24.094 ‘Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel’ en R25.001 ‘Kantine Bladella’ leiden tot een wijziging van de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028. Middels dit voorstel wordt de raad voorgesteld de begroting te wijzigen. In onderstaande tabel wordt een samenvatting gegeven van de budgettaire mutaties uit voorstellen R24.094 en R25.001.

omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	budgettaire lasten / baten 2025	2026	2027	2028
R24.094: Aankoop landbouwperceel t.b.v. Kroonvensche Heide (krediet € 315 K)	-5	-9	-9	-9
Totaal budgettaire mutaties R24.094	-5	-9	-9	-9
R25.001: BTW-voordeel btw-optimalisatie (voordeel op krediet € 227 K)	6	12	12	12
R25.001: Eindigen erfpacht voetbalkantine (krediet € 315 K)	-11	-22	-21	-21
R25.001: Huurinkomsten Bladella: gezamelijke kantine		33	33	33
Totaal budgettaire mutaties R25.001	-5	23	24	24
Totaal budgettaire mutaties 4e begrotingswijziging 2025	**-10**	**14**	**15**	**15**

(- = nadeel en + = voordeel)

Voor de inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de betreffende raadsvoorstellen.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
FIN	Frank Castelijns	0497-361636

Financiën
In onderstaand overzicht treft u een geactualiseerd financieel perspectief na verwerking van de 4e begrotingswijziging 2025.

bedragen x € 1.000,-	2025		2026		2027		2028	
structureel meerjarenperspectief na 3e wijziging 2025	v	1.003	n	-1.586	n	-2.170	n	-2.379
structurele mutaties 4e wijziging 2025	n	-10	v	14	v	15	v	15
geactualiseerd structureel meerjarenperspectief	v	993	n	-1.572	n	-2.155	n	-2.364
incidenteel meerjarenperspectief na 3e wijziging 2025	n	-218	v	5	v	35	v	100
incidentele mutaties 4e wijziging 2025								
geactualiseerd incidenteel meerjarenperspectief	n	-218	v	5	v	35	v	100
totaal begrotingsresultaat	v	775	n	-1.567	n	-2.120	n	-2.264

(- = nadeel en + = voordeel)

In overleg met de auditcommissie wordt de begrotingswijziging voortaan getoond op programmaniveau. De raad autoriseert de begroting op programmaniveau. Een overzicht van de budgettaire mutaties (lasten en baten) per programma is toegevoegd in het ontwerp-besluit.

Bladel, 14 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-besluit (25.00458)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

25.00458

Ontwerp-raadsbesluit

25.00458

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.003 van burgemeester en wethouders van 14 januari 2025;

gelet op de artikelen 189, 190 en 192 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De 4e wijziging van de begroting 2025 vast te stellen.

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
VHROSV	-5 n	-9 n	-9 n	-9 n
Totaal lasten	**-10** n	**-19** n	**-18** n	**-18** n
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33** v	**33** v	**33** v
Totaal lasten en baten	**-10** n	**14** v	**15** v	**15** v

(- = nadeel en + = voordeel)

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

AMENDEMENT

ONDERWERP	**Kroonvensche heide schrappen uit begrotingswijziging**
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	CDA
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.3, Raadsvoorstel R24.094 Aankoop landbouwperceel Kroonvensche Heide Bladel en R25.003 Vaststellen 4e begrotingswijziging 2025

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Raadsvoorstel R24.094 om per direct €315.000 beschikbaar te stellen voor de aankoop van een landbouwperceel bij de Kroonvensche Heide;
- Raadsvoorstel R25.003 over de 4e begrotingswijziging waarin deze aankoop is opgenomen;
- De aankoop van de overige gewenste percelen in de Kroonvensche Heide een indicatieve waarde vertegenwoordigen van circa €6 miljoen,

Overwegende dat:

- Het belangrijk is om de ambities en daarbij horende kosten met betrekking tot de Kroonvensche Heide opnieuw te beoordelen;
- Het niet verstandig is om vooruitlopend daarop al investeringen te doen in de Kroonvensche Heide;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 25.00458 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   De 4e wijziging van de begroting 2025 gewijzigd vast te stellen:
   - De Budgettaire mutaties voor Sport, cultuur en recreatie vast te stellen
   - De budgettaire mutaties voor VHROSV uit raadsvoorstel R24.094 te schrappen

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
~~VHROSV~~	~~-5 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~
Totaal lasten	**-10 n**	**-19 n**	**-18 n**	**-18 n**
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33 v**	**33 v**	**33 v**
Totaal lasten en baten	**-10 n**	**14 v**	**15 v**	**15 v**

(- = nadeel en + = voordeel)

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fractie CDA Bladel

OUDE TEKST (ONTWERPBESLUIT)	NIEUWE TEKST (AMENDEMENT)
1. De 4e wijziging van de begroting 2025 vast te stellen.	1. De 4e wijziging van de begroting 2025 gewijzigd vast te stellen: - De Budgettaire mutaties voor Sport, cultuur en recreatie vast te stellen; - De budgettaire mutaties voor VHROSV uit raadsvoorstel R24.094 te schrappen:

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
VHROSV	-5 n	-9 n	-9 n	-9 n
Totaal lasten	**-10 n**	**-19 n**	**-18 n**	**-18 n**
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33 v**	**33 v**	**33 v**
Totaal lasten en baten	**-10 n**	**14 v**	**15 v**	**15 v**

(- = nadeel en + = voordeel)

bedragen x 1.000	Mutaties 4e begrotingswijziging 2025			
	2025	2026	2027	2028
lasten				
Sport, cultuur en recreatie	-5 n	-10 n	-9 n	-9 n
~~VHROSV~~	~~-5 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~	~~-9 n~~
Totaal lasten	**-10 n**	**-19 n**	**-18 n**	**-18 n**
baten				
Sport, cultuur en recreatie		33 v	33 v	33 v
Totaal baten		**33 v**	**33 v**	**33 v**
Totaal lasten en baten	**-10 n**	**14 v**	**15 v**	**15 v**

(- = nadeel en + = voordeel)

STEMMING

	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	0	4
PRO5	2	0
VVD	0	1

BESLUIT	**Met 14 stemmen voor en 5 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

R24.095b

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.095 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op:
- artikel 34b, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de motie_BT, CDA, VHP, PRO5_4.1_R24.069_Begroting 2025; Kadernota's GR'en_06112024_AANGENOMEN;

overwegende dat:
- de Kadernota 2026 een voorgestelde indexering bevat die gebaseerd is op een systematiek die in een beleidsnotitie van de vier grote GR'en is vastgelegd;
- de basis van de Kadernota ligt in de samenwerkingsafspraken uit het Samenweringsakkoord 2023-2026 en het daaruit afgeleide werkprogramma;
- de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven een beleidsarm document is;
- op basis van het voorgaande geen aanleiding wordt gezien een reactie te geven op de Kadernota 2026 van de MRE;

besluit:

1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven:
   "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.
   1. Kostenbewustheid
      De gemeenteraad is blij dat de stijging van de kosten binnen de MRE-organisatie en het RHCe, en daarmee de gemeentelijke bijdrage onder het inflatieniveau zit.
   2. Vorm en inhoud van de kadernota
      De kadernota van de MRE is elk jaar zo goed als beleidsarm en beperkt zich tot de organisatie. De gemeenteraad ziet graag dat in de kadernota in het vervolg ook de beleidsinhoudelijke kaders verwerkt zijn, overeenkomstig de 'Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR'. Op die wijze kan de Kadernota van MRE als belangrijk onderdeel van de P&C-cyclus dienen en daadwerkelijk het bruikbare fundament zijn in opmaat naar de begroting. De jaarlijkse begroting van MRE bevat immers wel beleidsmatige keuzes en ambities.
   3. Terugblik Begroting 2025
      Tot slot maakt de gemeenteraad van Bladel graag van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de zienswijze die zij heeft gegeven bij de conceptbegroting 2025. Hier vraagt zij naar een rapportage waarin 'is uitgewerkt op welke wijze ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong en hoe de beschikbaar gestelde gelden kunnen worden ingezet in de diverse deelregio's om de schaalsprong mogelijk te maken'. De gemeenteraad kijkt erg uit naar deze informatie en ziet deze graag tegemoet. We verwachten een reactie op onze brief vanuit de MRE te mogen ontvangen."

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.095
Onderwerp : Kadernota 2026 MRE

Aan de raad

Inleiding
Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) maken, evenals gemeenten zelf, elk jaar een kadernota in voorbereiding op en als basis voor de volgende begroting. In de kadernota zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden GR'en de kadernota vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemende gemeenten. De Metropoolregio Eindhoven heeft de kadernota voor 2026 reeds op 18 december 2024 vastgesteld.

Voorstel
Voorgesteld wordt geen reactie te geven op de kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.

Beoogd effect
Met het verleggen van taken van gemeenten naar gemeenschappelijke regelingen worden de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op afstand geplaatst. Met de mogelijkheid tot het inbrengen van een reactie worden deze rollen echter zo goed mogelijk geborgd..

Argumenten

1.1. Indexering
Lonen en prijzen van goederen en diensten stijgen elk jaar. Om dezelfde werkzaamheden op hetzelfde niveau uit te kunnen voeren, hanteert de MRE een vaste systematiek om de jaarlijkse hoogte te bepalen van de inwonerbijdrage voor Regionale opgaven, Brainport Development. Stimuleringsfonds en het RHCe. Deze (indexerings)systematiek is vastgelegd in de Beleidsnotitie Kaders P&C documenten en is gezamenlijk opgesteld door de MRE, GGD, ODZOB en Veiligheidsregio.

De indexeringssystematiek houdt in dat een gewogen index wordt bepaald over de lonen en prijzen, waarbij de percentages gebruikt worden die in de Macro Economische Verkenning (t-1) zijn opgenomen. Deze bedragen respectievelijk 4,7% en 2,7%. Voor de MRE geldt daarbij de weging:

Lonen	Prijzen
90%	10%

Op basis van de in de Macro Economische Verkenningen 2025 gepubliceerde indexeringen en de voornoemde weging wordt voorgesteld om de gemeentelijke bijdrage 2026 voor Regionale opgaven, Brainport Development en het RHCe met 4,5% te indexeren ((90% x 4,7%) + (10% x 2,7%)).

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ABZ	Bram de Bruin	088-4970511

De gemeentelijke bijdrage 2026 voor het Stimuleringsfonds wordt conform het heersende beleid niet geïndexeerd en blijft gehandhaafd op € 2,516 per inwoner. Een stijging of daling van het aantal inwoners per 1 januari 2025 wordt wel meegenomen in de berekening van de bijdrage.

1.2. Kadernota en begrotingen zijn gebaseerd op eerder afgesproken werkzaamheden
De Kadernota en Begroting 2026 maken onderdeel uit van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026. In dit samenwerkingsakkoord zijn afspraken gemaakt over de door Metropoolregio Eindhoven uit te voeren werkzaamheden. Deze werkzaamheden worden tweejaarlijks uitgewerkt in een werkprogramma. Ook wordt in samenwerking met de deelnemende gemeenten een geactualiseerd samenwerkingsakkoord opgesteld waarin de afspraken over de uit te voeren werkzaamheden voor de periode 2027-2030 worden vastgelegd.

Kanttekeningen

1.1. Kadernota MRE is een beleidsarm document
De Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven is een beleidsarm document en vindt zijn uitwerking in de op te maken begroting 2026.

1.2. Zienswijze en reactie
Een zienswijze indienen op de Kadernota is vanuit de wetgeving niet mogelijk. Wel kan door uw raad worden gereageerd op de Kadernota, welke reactie kan worden meegenomen bij het opstellen van de Begroting 2026.

Een zienswijze geven is door zijn wettelijke basis een zwaarder middel dan het geven van een reactie. Een GR moet via een reactienota aangeven of, en hoe, zij de zienswijze verwerkt in haar uiteindelijke besluit. Omdat het AB van de MRE de Kadernota reeds heeft vastgesteld, hoeft zij niet meer aan te geven of en op welke wijze de reactie verwerkt wordt, omdat verwerking niet meer mogelijk is.

Financiën
De concept Kadernota is reeds doorgerekend door het team Financiën. De uitgangspunten die opgenomen zijn in de Kadernota 2026 zorgen voor een stijging van de bijdrage door Bladel van € 13.008,- per jaar. Deze kosten worden meegenomen in de reguliere P&C-documenten.

Communicatie
Uw eventuele reactie wordt schriftelijk aan het AB van de MRE gezonden.

Uitvoering
Niet van toepassing.

Bladel, 7 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-besluit (24.30341)
02. Kadernota 2026 MRE (24.30122)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.30341

Ontwerp-raadsbesluit

24.30341

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.095 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op artikel 34b, van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de motie_BT, CDA, VHP, PRO5_4.1_R24.069_Begroting 2025; Kadernota's GR'en_06112024_AANGENOMEN;

overwegende dat de Kadernota 2026 een voorgestelde indexering bevat die gebaseerd is op een systematiek die in een beleidsnotitie van de vier grote GR'en is vastgelegd;

dat de basis van de Kadernota ligt in de samenwerkingsafspraken uit het Samenwerkingsakkoord 2023-2026 en het daaruit afgeleide werkprogramma;

dat de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven een beleidsarm document is;

dat op basis van het voorgaande geen aanleiding wordt gezien een reactie te geven op de Kadernota 2026 van de MRE

besluit:

1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

KADERNOTA
BEGROTING 2026

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Inhoud

1. Algemeen

Loon en prijsmutaties 3
Nacalculatie 3
Compensatie toename inwoneraantallen 3
Gemeentelijke bijdrage Brainport Development 3
Gemeentelijke bijdrage Stimuleringsfonds 3
Gemeentelijke bijdrage RHCe 3

2. Indexering gemeentelijke bijdrage

Historie 4
Indexering gemeentelijke bijdrage 2026 4
Meerjarenraming 2027 en verdere jaren 4

3. Kostenontwikkeling

Bijzondere omstandigheden 4
Pensioenkosten 5

4. Beleid 5

Bijlage 1: Macro Economische Verkenning 2025 Kerngegevens 6
Bijlage 2: Overzicht gemeentelijke bijdrage 2026 7

1. Algemeen

De (financiële) uitgangspunten welke gehanteerd worden bij het opstellen van de begroting van de Metropoolregio Eindhoven worden jaarlijks vastgesteld in de kadernota. Deze uitgangspunten maken onderdeel uit van de **Beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR** welke door de vier gemeenschappelijke regelingen (4GR) Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, GGD Zuidoost Brabant, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en de Metropoolregio Eindhoven in gezamenlijkheid zijn opgesteld. Toepassing van de uitgangspunten uit de beleidsnotitie Kaders P&C documenten leidt tot eenzelfde indexeringssystematiek van de gemeentelijke bijdrage voor deze 4GR-en.

Loon en prijsmutaties

De indexering van de gemeentelijke bijdrage voor regionale opgaven, Brainport Development en het RHCe wordt vastgesteld met behulp van ramingen die het Centraal Planbureau (CPB) publiceert in de Macro Economische verkenning.

Het gaat hierbij om de volgende indicatoren:

- Loonvoet sector overheid
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC)

De wegingsfactor van de indices wordt bepaald door de verdeling van de totale lasten in de begroting van de gemeenschappelijke regeling over prijzen en lonen. Door de wegingsfactor te vermenigvuldigen met de index wordt een gewogen index verkregen. Voor de Metropoolregio Eindhoven geldt een wegingsfactor van loon 90% - prijs 10%.
In de bijlage 1 treft u de cijfers aan zoals deze door het CPB zijn gepresenteerd in de Marco Economische Verkenning 2025.

Nacalculatie

Conform de Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 GR-en wordt geen nacalculatie toegepast op de indexering.

Compensatie toename inwoneraantallen

Conform de Beleidsnotitie Kaders P&C documenten van de 4 GR-en wordt er, met uitzondering van de inwonerbijdrage voor het Stimuleringsfonds, geen autonome groei van budgetten meegenomen.

Gemeentelijke bijdrage Brainport Development

De inwonerbijdrage Brainport Development wordt gedurende de looptijd van de meerjarenfinancieringsovereenkomst 2025-2032 met hetzelfde percentage geïndexeerd als waarmee de inwonerbijdrage regionale opgaven wordt geïndexeerd.

Gemeentelijke bijdrage Stimuleringsfonds

De gemeentelijke bijdrage 2026 voor het Stimuleringsfonds wordt conform vigerend beleid niet geïndexeerd. Bij het vaststellen door het Algemeen Bestuur van de primaire begroting 2025 is de bijdrage per inwoner bepaald op € 2,516. Een stijging of daling van het aantal inwoners per 1 januari 2025 wordt wel verrekend.

Gemeentelijke bijdrage RHCe

De gemeentelijke bijdrage RHCe wordt voor wat betreft de kosten met betrekking tot archiefbewaarplaats/depot verrekend op basis van door gemeenten benutte strekkende meters.
De kosten voor de overige diensten/producten, waaronder de kosten infrastructuur/consultancy voor de Digitale Duurzame Opslagvoorziening worden toegerekend op basis van inwoneraantal.
De opslagkosten van de Digitale Duurzame Opslagvoorziening worden toegerekend op basis van werkelijk en geschat toekomstig verbruik.

2. Indexering gemeentelijke bijdrage

Historie

In de periode 2021-2025 zijn de volgende indexeringspercentages toegepast op de diverse inwonerbijdragen:

2021	2,68%
2022	1,77%
2023	2,23%
2024	3,56%
2025	6,38%

Indexering gemeentelijke bijdrage Begroting 2026

Op basis van de cijfers zoals gepubliceerd in de Macro Economische Verkenningen 2025 en de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de **Beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR**, stellen wij u voor de gemeentelijke bijdrage 2026 voor Regionale opgaven, Brainport Development het RHCe met 4,50% te indexeren.

Begroting	Factor	MEV	2026
Loonstijging *	90%	4,70%	4,23%
Prijsstijging **	10%	2,70%	0,27%
Indexering gemeentelijke bijdrage			**4,50%**

* MEV: Loonvoet sector overheid

** MEV: Prijs netto materiële overheidsconsumptie (IMOC)

In bijlage 2 treft u een specificatie per gemeente aan van de bijdrage 2026.

Meerjarenraming 2027 en verdere jaren

Voor de begrotingen 2027 en verder worden de lasten en baten op hetzelfde niveau gehouden. Bij het vaststellen van de (financiële) uitgangspunten in de betreffende kadernota's voor deze begrotingen, zal door het Algemeen Bestuur worden bepaald of en met welk percentage de lasten en baten worden geïndexeerd.

3. Kostenontwikkeling

Bijzondere omstandigheden

Met betrekking tot de indexering van de inwonerbijdrage werken we vanuit een vaststaande systematiek. Dit schept duidelijkheid zowel bij de deelnemers als bij de GR, de deelnemers weten welke financiële bijdrage zij moeten betalen en de GR heeft financiële kaders waarbinnen de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Indien zich bijzondere omstandigheden voordoen waarin bijvoorbeeld de kostenontwikkeling de indexering van de inwonerbijdrage overstijgt of de begroting van de Metropoolregio Eindhoven door andere omstandigheden onder druk komt te staan waardoor de werkzaamheden zoals vastgelegd in het samenwerkingsakkoord of werkprogramma niet meer op het gewenste niveau uitgevoerd kunnen worden, zal de Metropoolregio Eindhoven in gesprek gaan met deelnemers om hiervoor een oplossing te vinden.

Pensioenkosten

Een stijging van (het werkgeversdeel) van de pensioenkosten maakt geen onderdeel uit van het percentage loonvoet sector overheid zoals gepresenteerd in de Macro Economische Verkenningen. Deze stijging wordt beschouwd als niet beïnvloedbaar en wordt door de deelnemende gemeenten afzonderlijk gecompenseerd. Deze werkwijze wordt door alle vier de gemeenschappelijke regelingen GGD, ODZOB, Veiligheidsregio en Metropoolregio Eindhoven gehanteerd.

Een premiestijging wordt primair opgevangen binnen de reguliere begroting van het betreffende jaar. Indien achteraf blijkt dat dit tot een structureel tekort leidt, zal dit het eerstvolgende begrotingsjaar worden toegevoegd aan de inwonerbijdrage. Over de jaren tot en met 2024 heeft geen compensatie hoeven plaatsvinden.

Bij het opmaken van deze kadernota heeft het APB aangekondigd voor het jaar 2025 geen premiestijging te verwachten voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Een prognose voor het jaar 2026 wordt naar verwachting in juli 2025 bekend gemaakt.

4. Beleid

De Begroting 2026 maakt onderdeel uit van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026. In dit samenwerkingsakkoord zijn afspraken gemaakt over de door Metropoolregio Eindhoven uit te voeren werkzaamheden. Deze werkzaamheden worden jaarlijks uitgewerkt in een werkprogramma. Ook wordt in samenwerking met de deelnemende gemeenten een geactualiseerd samenwerkingsakkoord opgesteld waarin de afspraken over de uit te voeren werkzaamheden voor de periode 2027-2030 worden vastgelegd.

Bijlage 1 Macro Economische Verkenning 2025 kerngegevens

Centraal Planbureau

Bijlage 02 MEV25, Aanvullende kerngegevens Nederland, 1970-2028

	2022	2023	2024	2025
mutaties per jaar in %				
Investeringen en uitvoer				
Bruto investeringen bedrijvensector (exclusief woningen) (a)	6,4	2,4	-1,7	1,7
Investeringen bedrijven in woningen	1,1	-1,5	-0,9	4,0
Uitvoer van binnenslands geproduceerde goederen en diensten (exclusief energie)	4,5	-1,2	-0,5	1,8
Wederuitvoer (exclusief energie)	5,6	-0,4	2,6	3,3
Prijzen ; overheid ; afgeleide cpi en cao-loon marktsector				
Uitvoerprijs goederen en diensten (excl. energie)	12,4	1,8	1,7	1,7
Afgeleide nationale consumentenprijsindex (cpi)	11,8	3,0	3,1	3,4
Loonvoet sector overheid (b)	6,7	5,9	8,4	4,7
Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers (b)	4,9	5,8	7,9	4,8
Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)	7,5	5,8	4,5	2,7
Prijs intermediair verbruik overheid	9,4	6,1	4,4	2,8
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	7,0	4,3	3,1	2,3
Prijs nationale bestedingen	7,3	5,8	4,2	2,6
Prijs toegevoegde waarde bedrijven	6,2	8,4	4,5	2,9
Cao-loon marktsector	3,0	6,0	6,4	4,2
niveaus				
Diverse kerngegevens				
Bruto binnenlands product (bbp in miljarden euro's)	993,8	1067,6	1128,2	1176,3
Kinderen in armoede (%) (e)	7,1	5,8	4,7	4,7
Bevolking (in duizenden personen)	17591	17811	17950	18070
Beroepsbevolking (in duizenden personen) (d)	9898	10096	10200	10260
Bruto modaal inkomen (euro per jaar) (c)	39000	41500	44500	46500
EMU-saldo structureel (EC-methode ; % bbp)	-1,3	-1,0	-0,9	-1,7

Bijlage 2 Overzicht gemeentelijke bijdrage 2026

		METROPOOLREGIO EINDHOVEN			RHCe	TOTAAL
GEMEENTE	AANTAL INWONERS per 1-1-2024	Regionale opgaven	Brainport Development *	Stimulerings-fonds	RHCe	GEM. BIJDRAGE 2026
				€ 2,516		
Asten	17.294	100.713	65.990	43.510	82.534	292.747
Bergeyk	19.193	111.771	73.236	48.288	93.062	326.358
Best	31.220	181.811	119.129	78.547	134.907	514.394
Bladel	20.980	122.178	80.055	52.784	101.255	356.272
Cranendonk	20.866	121.514	79.620	52.497	102.110	355.742
Deurne	33.183	193.243	126.619	83.486	163.183	566.530
Eersel	20.188	117.566	77.033	50.792	95.823	341.214
Eindhoven	246.443	1.435.174	940.371	620.033	1.157.666	4.153.244
Geldrop-Mierlo	40.736	237.228	155.439	102.489	189.674	684.831
Gemert-Bakel	31.428	183.023	119.922	79.071		382.015
Heeze-Leende	16.800	97.836	64.105	42.268	79.013	283.221
Helmond	95.884	558.386	365.872	241.237	476.266	1.641.761
Laarbeek	23.233	135.299	88.652	58.453	124.892	407.295
Nuenen c.a.	24.231	141.111	92.460	60.963	108.228	402.763
Oirschot	19.267	112.202	73.519	48.474	107.228	341.424
Reusel-De Mierden	13.577	79.066	51.807	34.159	63.343	228.375
Someren	20.187	117.560	77.029	50.789	93.076	338.454
Son en Breugel	17.949	104.527	68.489	45.158	76.686	294.861
Valkenswaard	31.700	184.607	120.960	79.755	148.277	533.598
Veldhoven	46.826	272.694	178.678	117.811	201.772	770.955
Waalre	17.995	104.795	68.665	45.274	84.151	302.885
Totaal	809.180	4.712.303	3.087.650	2.035.839	3.683.147	13.518.939

De gepresenteerde bijdragen per gemeente in deze Kadernota zijn indicatief. Bij het opstellen van de primaire begroting 2026 zal de definitieve verdeling worden vastgesteld:

- De verdeling Regionale opgaven, Brainport Development en Stimuleringsfonds wordt bepaald op basis van het aantal inwoners per 1-1-2025 zoals gepubliceerd door het CBS in januari 2025.
- De verdeling RHCe wordt vastgesteld op basis van het aantal inwoners per 1-1-2025 zoals gepubliceerd door het CBS in januari 2025 in combinatie met het aantal door de gemeenten in gebruik zijnde strekkende meters analoog archief en terabytes digitaal archief.

AMENDEMENT

ONDERWERP	Reactie op Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant, CDA, VHP en VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.5, Raadsvoorstel R24.095 Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Het nu voorliggende Raadsvoorstel R24.095 over de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven;
- Het Raadsbesluit R24.027b van 7 mei 2024 over de zienswijze op de concept-begroting van de MRE 2025;
- Actualisatie Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR van december 2022, waarin is opgenomen dat de kadernota het fundament betreft waarop de (ontwerp)begroting wordt gebouwd die ingaat op beleidsmatige én financiële kaders van de gemeenschappelijke regeling,

Overwegende dat:

- De financiële situatie van gemeentes vanaf 2026 substantieel minder is vanwege het 'ravijnjaar' en daarmee de bijdrages aan de gemeenschappelijke regelingen, zoals de MRE onder druk komen te staan;
- De gemeenteraad van Bladel een zienswijze heeft ingediend op de concept Programmabegroting 2025 waarin zij vraagt 'rekening te houden met de ravijnjaren' en geïnformeerd wil worden over de wijze waarop "ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong";
- De kadernota MRE ingaat op indexering, cijfers en prijsmutaties, maar geen beleidsinhoudelijke kaders bevat, terwijl de MRE op het gebied van wonen, vitaal landelijk gebied, mobiliteit, energie en economie met opgaven werkt die een grote inhoudelijke impact hebben op de deelnemende gemeenten;
- Het voorstel van het college is om geen reactie te geven naar aanleiding van de kadernota 2026 van de MRE;
- gezien bovenstaande overwegingen wel belangrijk is om een reactie te geven, zodat deze mee kan worden genomen door het bestuur van de MRE bij het opstellen van toekomstige P&C-documenten, te beginnen met de conceptbegroting 2026;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.30341 als volgt te wijzigen:

- Beslispunt 1 te wijzigen in:
  De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven:
  "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.

1. Kostenbewustheid
   De gemeenteraad is blij dat de stijging van de kosten binnen de MRE-organisatie en het RHCe, en daarmee de gemeentelijke bijdrage onder het inflatieniveau zit.
2. Vorm en inhoud van de kadernota
   De kadernota van de MRE is elk jaar zo goed als beleidsarm en beperkt zich tot de organisatie. De gemeenteraad ziet graag dat in de kadernota in het vervolg ook de beleidsinhoudelijke kaders verwerkt zijn, overeenkomstig de 'Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR'. Op die wijze kan de Kadernota van MRE als belangrijk onderdeel van de P&C-cyclus dienen en daadwerkelijk het bruikbare fundament zijn in opmaat naar de begroting. De jaarlijkse begroting van MRE bevat immers wel beleidsmatige keuzes en ambities.
3. Terugblik Begroting 2025
   Tot slot maakt de gemeenteraad van Bladel graag van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de zienswijze die zij heeft gegeven bij de conceptbegroting 2025. Hier vraagt zij naar een rapportage waarin 'is uitgewerkt op welke wijze ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong en hoe de beschikbaar gestelde gelden kunnen worden ingezet in de diverse deelregio's om de schaalsprong mogelijk te maken'. De gemeenteraad kijkt erg uit naar deze informatie en ziet deze graag tegemoet.

   We verwachten een reactie op onze brief vanuit de MRE te mogen ontvangen."

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties Bladel Transparant, CDA Bladel, Vrije Hapertse Partij en VVD

Oude tekst (ontwerpbesluit)	**Nieuwe tekst (Amendement)**
1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.	1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 Metropoolregio Eindhoven: "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven. Kostenbewustheid De gemeenteraad is blij dat de stijging van de kosten binnen de MRE-organisatie en het RHCe, en daarmee de gemeentelijke bijdrage onder het inflatieniveau zit. Vorm en inhoud van de kadernota De kadernota van de MRE is elk jaar zo goed als beleidsarm en beperkt zich tot de organisatie. De gemeenteraad ziet graag dat in de kadernota in het vervolg ook de beleidsinhoudelijke kaders verwerkt zijn, overeenkomstig de 'Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR'. Op die wijze kan de Kadernota van MRE als belangrijk onderdeel van de P&C-cyclus

	dienen en daadwerkelijk het bruikbare fundament zijn in opmaat naar de begroting. De jaarlijkse begroting van MRE bevat immers wel beleidsmatige keuzes en ambities. Terugblik Begroting 2025 Tot slot maakt de gemeenteraad van Bladel graag van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de zienswijze die zij heeft gegeven bij de conceptbegroting 2025. Hier vraagt zij naar een rapportage waarin 'is uitgewerkt op welke wijze ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong en hoe de beschikbaar gestelde gelden kunnen worden ingezet in de diverse deelregio's om de schaalsprong mogelijk te maken'. De gemeenteraad kijkt erg uit naar deze informatie en ziet deze graag tegemoet. We verwachten een reactie op onze brief vanuit de MRE te mogen ontvangen."

STEMMING		
	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	4	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 19 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Dagelijks Bestuur MRE
Metropoolregio Eindhoven
Postbus 985
5600 AZ Eindhoven

uw brief: 24.30122
uw kenmerk:
ons kenmerk: 25.04335
zaaknummer:
behandeld door: Jelle van der Wiel
telefoonnummer: 0497-361636
bijlage(n):
onderwerp: Reactie gemeenteraad Bladel op Kadernota 2026 MRE
verzonden: 27 februari 2025

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur MRE,

De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de Metropoolregio Eindhoven.

1. Kostenbewustheid
   De gemeenteraad is blij dat de stijging van de kosten binnen de MRE-organisatie en het RHCe, en daarmee de gemeentelijke bijdrage onder het inflatieniveau zit.

2. Vorm en inhoud van de kadernota
   De kadernota van de MRE is elk jaar zo goed als beleidsarm en beperkt zich tot de organisatie. De gemeenteraad ziet graag dat in de kadernota in het vervolg ook de beleidsinhoudelijke kaders verwerkt zijn, overeenkomstig de ‘Beleidsnotitie kaders P&C-documenten 4GR’. Op die wijze kan de Kadernota van MRE als belangrijk onderdeel van de P&C-cyclus dienen en daadwerkelijk het bruikbare fundament zijn in opmaat naar de begroting. De jaarlijkse begroting van MRE bevat immers wel beleidsmatige keuzes en ambities.

3. Terugblik Begroting 2025
   Tot slot maakt de gemeenteraad van Bladel graag van de gelegenheid gebruik om te verwijzen naar de zienswijze die zij heeft gegeven bij de conceptbegroting 2025. Hier vraagt zij naar een rapportage waarin ‘is uitgewerkt op welke wijze ook kleinere dorpen en kernen (kunnen) meeprofiteren van de schaalsprong en hoe de beschikbaar gestelde gelden kunnen worden ingezet in de diverse deelregio’s om de schaalsprong mogelijk te maken’. De gemeenteraad kijkt erg uit naar deze informatie en ziet deze graag tegemoet.

We verwachten een reactie op onze brief vanuit de MRE te mogen ontvangen.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Bladel,
namens deze,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

Jelle van der Wiel
Raadsgriffier Bladel

Deze brief heeft een digitale ondertekening. Deze heeft dezelfde waarde als een handgeschreven ondertekening.

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.098 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op:
- artikel 34b, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de motie_BT, CDA, VHP, PRO5_4.1_R24.069_Begroting 2025; Kadernota's GR'en_06112024_AANGENOMEN;

overwegende dat
- de Kadernota 2026 van de GRSK gebaseerd is op het uitgangspunt 'ongewijzigd beleid';
- daarnaast extra uitgangspunten zijn geformuleerd en gehanteerd bij het opstellen van de kadernota waarmee rekening wordt gehouden met het aankomende 'ravijnjaar';
- de in de kadernota geschetste ontwikkelingen en voorstellen een realistisch (financieel) beeld geven van de verwachte ontwikkelingen en de bijbehorende financiële voorstellen;
- derhalve geen aanleiding wordt gezien een reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK;

besluit:

1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK:

“De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten. In de taakstelling van 2020 stelt de GRSK zich als doel om te besparen en in Opnieuw Verbinden om de organisatie efficiënt, transparant en toekomstgericht te maken. In de zienswijze op de begroting 2025 heeft de gemeenteraad van Bladel de GRSK gevraagd om ‘er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen onder druk komen te staan door de
ravijn jaren vanaf 2026. De gemeenteraad verzoekt u daar alvast op in te spelen’. In de Kadernota 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage echter nog steeds verhoogd. De GRSK geeft aan extra geld aan de staf en organisatieontwikkeling te willen uitgeven. Daarnaast wordt de formatie op het gebied van Jeugd met 4,68 fte opgehoogd, mede door pilots. In de kadernota wordt het de gemeenteraad van Bladel echter niet duidelijk hoe deze investeringen in de organisatie rijmen met de taakstelling 2020 en Opnieuw Verbinden. Daarnaast wordt het niet duidelijk of de doelen van de pilots voldoende effect bereiken dat het structureel maken en de uitbreiding van het aantal fte op Jeugd gerechtvaardigd is. Ook met het oog op de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek waarin geconcludeerd wordt “dat nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te
krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was” (p.8 onderzoeksrapport Jeugdhulp in Bladel). Met het oog op de ravijnjaren en eventuele ombuigingsvoorstellen wil de gemeenteraad van Bladel scherp kijken naar de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Zij verzoekt daarom het bestuur van de GRSK

bovenstaande punten nader te onderbouwen en uit te werken in de ontwerpbegroting 2026.”

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R24.098
Onderwerp : Kadernota 2026 GRSK

Aan de raad

Inleiding
Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) maken, evenals gemeenten zelf, elk jaar een kadernota in voorbereiding op en als basis voor de volgende begroting. In de kadernota zijn de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen zenden GR'en de kadernota vóór 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemende gemeenten. De Gemeenschappelijke regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) heeft de kadernota voor 2026 reeds op 17 december 2024 vastgesteld.

Voorstel
Voorgesteld wordt geen reactie te geven op de kadernota 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.

Beoogd effect
Met het verleggen van taken van gemeenten naar gemeenschappelijke regelingen worden de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op afstand geplaatst. Met de mogelijkheid tot het inbrengen van een reactie worden deze rollen echter zo goed mogelijk geborgd.

Argumenten

1.1. Algemeen
De kadernota 2026 van de GRSK speelt alvast in op de in het verschiet liggende financieel uitdagende jaren voor gemeenten. Op basis daarvan zijn enkele ombuigingsvoorstellen opgenomen. Aan de andere kant wordt ook in de kadernota vooruitgeblikt op externe en interne ontwikkelingen die voorzien zijn voor 2026 en de daarop volgende jaren.

1.2. Richtinggevende uitgangspunten bij opstellen Kadernota 2026 GRSK
In de voorbereiding van de kadernota zijn de gemeenten nadrukkelijk betrokken via onder andere de bestuurscommissies en aanvullende bijeenkomsten. Er zijn zes richtinggevende uitgangspunten geformuleerd om de initiatiefvoorstellen in de kadernota 2026 te wegen. Deze zijn:

1. *"Scherp aan de wind"* begroten.
2. Behouden van niveau/kwaliteit van de dienstverlening.
3. Standaardisatie in dienstverlening.
4. Nieuwe initiatieven vanuit gemeenten enkel met dekking gemeenten en/of rijk opnemen.
5. Actieve verkenning op kansen samenwerking voor kwaliteitsverbetering/kostenbesparing.
6. Voorkomen *"penny wise, pound foolish"*.

Na vaststelling van de uitgangspunten en initiatiefvoorstellen kan de financiële uitwerking van het jaarplan 2026 in de vorm van de begroting en meerjarenraming opgesteld worden. Dit

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ABZ	Bram de Bruin	088-4970511

houdt niet zonder meer in dat alle voorstellen uit de kadernota definitief worden omgezet in een begrotingsvoorstel.

1.3. Opgenomen ontwikkelingen in de Kadernota 2026 GRSK
Het vertrekpunt voor de kadernota is “ongewijzigd beleid”. Niettemin zijn er een aantal interne en externe ontwikkelingen waar de komende jaren mogelijk rekening mee moet worden gehouden. Samengevat betreffen dit:
- *Hervormingsagenda Jeugd*. Deze agenda zal leiden tot meer preventieve maatregelen, normalisering en samenwerking tussen verschillende instanties en kan daarmee resulteren in efficiëntere en effectievere jeugdhulp.
- *Wetswijziging inkomensafhankelijke bijdrage Wmo*. Deze wijziging kan invloed hebben op de financiële toegankelijkheid van Wmo-voorzieningen. Dat vraagt om een zorgvuldige afstemming van gemeentelijke budgetten en dienstverlening.
- *Vroegsignalering schuldhulpverlening*. Gemeenten moeten proactiever zijn in het opsporen van schuldenproblematiek. Dit kan leiden tot een toename van het aantal vroegtijdige interventies en preventieve maatregelen.
- *Wet modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer*. Dit bevordert de digitale communicatie tussen inwoners en (lokale) overheid, waardoor processen efficiënter kunnen worden.
- *Artificiële Intelligentie (AI)*. Toepassing van AI om gemeentelijke dienstverlening te verbeteren zoals voorspellende analyses en efficiëntere dienstverlening.
- *Common Ground*. Een initiatief om gemeentelijke ICT-infrastructuren te moderniseren en standaardiseren en gegevensuitwisseling te verbeteren.
- *Wet open overheid (Woo)*. Deze wet verplicht overheden om transparanter te zijn en informatie actiever openbaar te maken.
- *Demografische ontwikkelingen*. Naast een toenemende vergrijzing in de Kempengemeenten (met impact op o.a. de Wmo) hebben gemeentelijke beleidskeuzes in bijvoorbeeld de groei van de woningbouwaantallen en programmering met o.a. minimaal 30% sociale huur) ook een effect op de sociaal maatschappelijke problematiek waar in de uitvoering op zal moeten worden geanticipeerd in relatie tot bijvoorbeeld schuldhulpverlening en jeugdhulp.

1.4. Voorstellen in de Kadernota 2026 GRSK
In de Kadernota 2026 GRSK zijn de volgende voorstellen opgenomen.
- Indexering van de loonkosten met 4,7% en de prijsontwikkeling (materialen) met 2,7% voor 2026. Deze indexering komt overeen met die van de andere GR’en. Daarnaast volgt dit uit vaste afspraken over indexering.

- Toevoegen van een structurele bufferformatie waarbij de baten en lasten tegen elkaar wegvallen. De baten worden gevonden in de externe dekking van het UWV in verband met zwangerschaps-/ouderschapsverlof. Inzet is 2,5 fte schaal 9. Hiermee wordt voorkomen dat er bij zwangerschap steeds een overschrijding van de begroting plaatsvindt.

- Structureel € 50.000 opnemen voor organisatieontwikkeling in de begroting vanaf 2026. Dit is b*edoeld voor procesverbetering en projectmatig werken, HR, een bij de opgaven* passende organisatie en tevreden en vitale medewerkers. Gelet op de huidige arbeidsmarkt wordt blijvend investeren hierin noodzakelijk bevonden.

- 2% van de softwarekosten als ombuigingsmaatregel inboeken in de begroting. Gemeenten zijn samen met het SSC aan zet om deze bezuiniging te realiseren. Deze ombuigingsmaatregel kan worden bewerkstelligd door standaardisatie verder door te voeren.

- Het ontwikkelbudget van € 100.000 te verminderen naar € 75.000. Uit het verleden blijkt dat dit ontwikkelbudget voldoende is.

- Het totaal van de investeringskredieten met 10% verlagen, waardoor structureel € 20.000 tot € 40.000 voordeel kan worden ingeboekt. In de afgelopen jaren zijn de investeringskredieten ook niet volledig uitgegeven.

- Een PM post opnemen voor de uitbreiding van de formatie van MD (schuldhulp). Dit omdat de vraag om formatie nog nader onderbouwd moet worden en samenhang heeft met

de nieuwe kadernota Geldzorgen. Tijdens het opstellen van de begroting zal er meer duidelijkheid zijn over de financiële impact. Dit voorstel volgt uit ambities van het kabinet rondom schuldhulpverlening. Bij een audit is gebleken dat de ontbrekende formatie ook als groot risico wordt gezien.

- Een PM post opnemen voor het uitvoeren van het beleid kadernota Geldzorgen 2025-2028. Tijdens het opstellen van de begroting zal er meer duidelijkheid zijn over de financiele impact. Het ambitieniveau van de uitvoering sluit aan op de eisen van de wettelijke taak en het landelijk programma.

- Tijdelijke formatie met betrekking tot 'Veilig Thuis' op te nemen voor 2025 en 2026. Het betreft 1,5 fte schaal 9 (€ 144.000). Vanaf 2027 is een PM post opgenomen. Op vraag van de gemeenten gaat het team Jeugd zorgmeldingen uitvoeren van Veilig Thuis. Hier wordt vorm aan gegeven middels een pilot.

- Tijdelijke formatie met betrekking tot 'Samen doen' voor jeugdhulp structureel te maken vanaf 2026. E.e.a. in afstemming met het MJBK. Het betreft 3 fte schaal 9 (€ 288.000). Dit betreft bestaand beleid.

- Tijdelijke formatie toe te voegen voor 2025 en 2026 (0,18 fte, schaal 9, € 16.000) voor STORM. STORM gaat dit jaar uitgerold worden op 40 middelbare scholen in de regio. De uitvoering gebeurt voor Bladel in samenwerking met het Pius X college (GGD-er) en een medewerker van CJG+. De reeds geplande uren zijn niet toereikend om er dit ook nog bij te doen in de bestaande uren. Voorbereiding en trainingen worden gefinancierd uit reeds bestaande budgetten. Dit betreft daarmee alleen urenuitbreiding en vooralsnog een pilot van 2 jaar.

1.5. Financiële mutaties gemeente Bladel
De Kadernota 2026 van de GRSK leidt tot de volgende (meerjarige) financiële mutaties voor de gemeente Bladel, waarbij nogmaals opgemerkt wordt dat niet alle voorstellen definitief worden omgezet in een begrotingsvoorstel.

GRSK uitvoeringskosten (€)	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Totale kostenstijging zonder VTH	€ 1.608.500	€ 1.447.500	€ 1.447.500	€ 1.447.500
Inschatting aandeel Bladel (%)	22,00%	22,00%	22,00%	22,00%
Inschatting aandeel Bladel (€)	**€ 353.870**	**€ 318.450**	**€ 318.450**	**€ 318.450**

De totale kostenstijging (zonder de kosten van VTH) wordt voor circa 70% veroorzaakt door de stijging van de loonkosten. De overige kosten worden veroorzaakt door de voornoemde voorstellen die veelal volgen uit reeds ingezet beleid.

1.6. Geen aanleiding om een reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK
De Kadernota 2026 GRSK is gebaseerd op het uitgangspunt 'ongewijzigd beleid'. De daarnaast onder argument 1.2. toegevoegde uitgangspunten, de verwachte ontwikkelingen en de in de kadernota opgenomen voorstellen bieden geen aanleiding te veronderstellen dat de Kadernota 2026 van de GRSK een onrealistisch (financieel) beeld geven van de toekomst. Op basis daarvan wordt geen aanleiding gezien om uw raad te adviseren een reactie in te brengen op de Kadernota 2026 van de GRSK.

Kanttekeningen

1.1. Zienswijze en reactie
Een zienswijze indienen op de Kadernota is vanuit de wetgeving niet mogelijk. Wel kan door uw raad worden gereageerd op de Kadernota, welke reactie kan worden meegenomen bij het opstellen van de Begroting 2026.

Een zienswijze geven is door zijn wettelijke basis een zwaarder middel dan het geven van een reactie. Een GR moet via een reactienota aangeven of, en hoe, zij de zienswijze verwerkt in haar uiteindelijke besluit. Omdat het AB van de GRSK de Kadernota 2026 reeds heeft vastge-

steld, hoeft zij niet meer aan te geven of en op welke wijze de reactie verwerkt wordt, omdat verwerking niet meer mogelijk is.

Financiën
De concept Kadernota is reeds, voor zover mogelijk, doorgerekend door het team Financiën. De uitgangspunten die opgenomen zijn in de Kadernota 2026 van de GRSK zorgen voor een stijging van de bijdrage door Bladel zoals opgenomen in de tabel onder argument 1.5.. Deze kosten worden meegenomen in de reguliere P&C-documenten.

Communicatie
Uw eventuele reactie wordt schriftelijk aan het AB van de GRSK gezonden.

Uitvoering
Niet van toepassing.

Bladel, 7 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-besluit (24.24.30396)
02. Kadernota 2026 GRSK (24.30264)

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.30396

Ontwerp-raadsbesluit

24.30396

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R24.098 van burgemeester en wethouders van 7 januari 2025;

gelet op artikel 34b, van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de motie_BT, CDA, VHP, PRO5_4.1_R24.069_Begroting 2025; Kadernota's GR'en_06112024_AANGENOMEN;

overwegende dat dat de Kadernota 2026 van de GRSK gebaseerd is op het uitgangspunt 'ongewijzigd beleid';

dat daarnaast extra uitgangspunten zijn geformuleerd en gehanteerd bij het opstellen van de kadernota waarmee rekening wordt gehouden met het aankomende 'ravijnjaar';

dat de in de kadernota geschetste ontwikkelingen en voorstellen een realistisch (financieel) beeld geven van de verwachte ontwikkelingen en de bijbehorende financiële voorstellen;

dat derhalve geen aanleiding wordt gezien een reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK;

besluit:

1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

Z240003907

Samenwerking
Kempengemeenten

KADERNOTA GRSK 2026

Ter vaststelling door het Algemeen Bestuur GRSK op 17 december 2024.

Inhoud

Inhoudsopgave 2
Managementsamenvatting 3
1. Algemeen 6
1.1 Governance 6
1.2 Wet Gemeenschappelijke Regeling 6
2. Perspectief op hoofdlijnen 8
2.1 Financieel perspectief 8
2.2 Overige 8
2.3 Gemeentelijke bijdragen 10
2.4 Financiële consequenties a.g.V. Indexering en voorstellen kadernota 2027 en begrotingswijziging 2024 10
3. Kaders voor de afdelingen 12
3.1 Staf 12
3.2 Afdeling Shared Service Center (SSC) 14
3.3 Afdeling Maatschappelijke dienstverlening 21
3.4 Afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 27
3.5 Ontwikkeling in risico's 29
4. Uitgangspunten 30
4.1 Algemene uitgangspunten 30
4.2 Begrotingswijziging 2023 30
4.3 Financiële uitgangspunten 30
4.4 Kostenverdeling per afdeling 32
5. Meerjaren-Investerings-Plan 34
5.1 Voorgenomen Investeringen 2027 – 2028 n.a.v. kadernota 2027 34
6. Bijlagen 35
6.1 Overzicht van initiatieven financieel 35

MANAGEMENTSAMENVATTING

Voor u ligt de Kadernota 2026. Hiermee kijken we vooruit en wordt bestuurlijk richting gegeven aan de ontwikkelingen voor de komende jaren. De Kadernota is hét instrument uit de Planning- en Controlcyclus (P&C-cyclus). De gemeenten staan voor een aantal financieel uitdagende jaren waar ook in deze kadernota rekening mee is gehouden. Op basis daarvan zijn enkele zogenoemde ombuigingsvoorstellen opgenomen. Aanvullend is er ook vooruit gekeken om te anticiperen op landelijke wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen, beleidskeuzes van de Kempengemeenten en organisatorische ontwikkelingen die voorzien worden voor 2026 en de daaropvolgende jaren. In de voorbereiding van de kadernota zijn de gemeenten nadrukkelijk betrokken via o.a. de bestuurscommissies en aanvullende bijeenkomsten. Daarvoor zijn ook 6 richtinggevende uitgangspunten geformuleerd om de initiatiefvoorstellen te wegen. Dit zijn achtereenvolgens:

1. *"Scherp aan de wind"* begroten
2. Behouden van niveau/kwaliteit dienstverlening
3. Standaardisatie in dienstverlening (o.a. beleid/ applicatielandschap)
4. Nieuwe initiatieven vanuit gemeenten enkel met dekking gemeenten/rijk opnemen
5. Actieve verkenning op kansen samenwerking voor kwaliteitsverbetering/ kostenbesparing
6. Voorkomen "*penny wise, pound foolish*"

Met deze nota worden de uitgangspunten van de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur en aan het Algemeen Bestuur. In beginsel wordt de kadernota van een gemeenschappelijke regeling vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. De kadernota wordt bij de GRSK wel aangeboden ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur omdat het gezien wordt als het fundament waarop de ontwerpbegroting wordt gebouwd. Na vaststelling van de uitgangspunten/initiatiefvoorstellen kan de financiële uitwerking van het jaarplan 2026 in de vorm van de begroting en meerjarenraming opgesteld worden. Dit betekent overigens niet dat zonder meer alle voorstellen uit de kadernota definitief worden omgezet in een begrotingsvoorstel. Om de groei in gemeentelijke bijdragen te beheersen wordt ook in het begrotingsproces bepaald wat de mogelijkheden hiertoe zijn. In het begrotingsproces vindt overleg plaats tussen de GRSK en gemeenten, in de vorm van de bestuurscommissies, welke voorstellen er wel of niet in de begroting worden opgenomen.

In de kadernota 2026 zijn ook nieuwe voorstellen, mede op verzoek van gemeenten, voor 2025 verwerkt. Deze voorstellen kunnen leiden tot een financiële uitwerking in vorm van een begrotingswijziging 2025 en volgende jaren.

Ontwikkelingen (landelijk, maatschappelijk)
De komende jaren zullen de hieronder genoemde ontwikkelingen ook in meer of mindere mate impact hebben op de (organisatie van de) uitvoering van de dienstverlening aan onze inwoners van de Kempengemeenten.

- **Hervormingsagenda Jeugd**: Deze agenda zal leiden tot meer preventieve maatregelen, normalisering en samenwerking tussen verschillende instanties, wat kan resulteren in efficiëntere en effectievere jeugdhulp.
- **Wetswijziging inkomensafhankelijke bijdrage Wmo**: Deze wijziging kan invloed hebben op de financiële toegankelijkheid van Wmo-voorzieningen, wat vraagt om een zorgvuldige afstemming van gemeentelijke budgetten en dienstverlening.

- **Vroegsignalering schuldhulpverlening**: Gemeenten zullen proactiever moeten zijn in het opsporen van schuldenproblematiek, wat kan leiden tot een toename van het aantal vroegtijdige interventies en preventieve maatregelen.

- **Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer**: Bevordert digitale communicatie tussen inwoners en (lokale) overheid, waardoor processen efficiënter worden.
- **Artificiële Intelligentie (AI)**: Toepassing van AI om gemeentelijke diensten te verbeteren, zoals voorspellende analyses en efficiëntere dienstverlening.
- **Common Ground**: Een initiatief om gemeentelijke ICT-infrastructuur te moderniseren en gegevensuitwisseling te verbeteren.
- **Wet Open Overheid (Woo)**: Verplicht overheden om transparanter te zijn en informatie actiever openbaar te maken.
- **Demografische ontwikkelingen** naast de toenemende vergrijzing in de Kempengemeenten (met impact op o.a. Wmo) hebben gemeentelijke beleidskeuzes (o.a. groei in woningbouwaantallen en programmering met o.a. min. 30% sociale huur) ook een effect op de sociaal maatschappelijke problematiek waar in de uitvoering op zal moeten worden geanticipeerd irt. bijvoorbeeld schuldhulpverlening en Jeugdhulp.

De samenwerkingsorganisatie staat voor een goede dienstverlening in de uitvoering aan de 93.000 inwoners van de Kempengemeenten op jeugdhulp, schuldhulpverlening, sociaal raadslieden, Wmo, Vergunningverlening, toezicht en handhaving en het shared service center. Om ook met oog op de ontwikkelingen in de toekomst een vitale en veerkrachtige organisatie te behouden vergt dit ook om te investeren in kwaliteit door processen tegen het licht te houden. Daarnaast merken we ook dat de inrichting van de samenwerking en de wijze waarop de gemeenten daar gebruik van maken in beweging is (o.a. het onderzoek Berenschot mbt. uitvoering armoedebeleid). Een (organisatie-)ontwikkelbudget draagt bij aan het vitaal en veerkrachtig houden van de organisatie en haar medewerkers.

Tenslotte maken we s*amen het verschil voor de inwoners in de Kempengemeenten. Met de gemeenten leveren we een bijdrage in de uitvoering voor een gezonde, veilige en leefbare woonomgeving voor onze 93.000 inwoners in de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden met oog voor nu én de toekomst!*

In de onderstaande tabel staat het totaaloverzicht:

Totaal overzicht (ombuigingen, index en ontwikkelingen)	2025	2026	2027	2028	2029
Autonoom (loonindex en prijsindex en HR21)	**-**	**1.258.000**	**1.258.000**	**1.258.000**	**1.258.000**
Bestaand beleid Jeugd (Samen Doen)	**-**	**288.000**	**288.000**	**288.000**	**288.000**
Nieuwe ontwikkelingen	***350.000***	***391.000***	***230.000***	***230.000***	***230.000***
Organisatieontwikkeling	-	*50.000*	*50.000*	*50.000*	*50.000*
Ibrondocumenten	*9.000*	*9.000*	*9.000*	*9.000*	*9.000*
Ontwikkelingen als gevolg van Wet Digitale Overheid	*30.000*	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Veilig Thuis (Tijdelijk 1,5 FTE schaal 9)	135.000	144.000	-	-	-
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Storm (Tijdelijk 0,2 FTE schaal 9)	16.000	17.000	-	-	-
Uitbreiding capaciteit Kwaliteit SHV	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*
Uitbreiding capaciteit SHV (kadernota geldzorgen)	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*
Uitbreiding formatie team Toezicht en Handhaving	160.000	171.000	171.000	171.000	171.000
Ombuiginsmaatregelen	**-185.000**	**-188.500**	**-188.500**	**-188.500**	**-188.500**
Totaal overzicht (ombuigingen, index en ontwikkelingen)	**165.000**	**1.748.500**	**1.587.500**	**1.587.500**	**1.587.500**

In dit stadium zijn nog niet alle voorstellen financieel gemaakt.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 geeft algemene zaken van de GRSK weer. In hoofdstuk twee wordt het perspectief op hoofdlijnen geschetst. In hoofdstuk drie geven we ontwikkelingen aan die van belang zijn voor de GRSK. Ook wordt de bestuurlijke context geschetst. Er wordt per afdeling aangegeven welke wijzigingen in wet- en regelgeving zijn voorzien en welke autonome ontwikkelingen en trends we zien die van invloed kunnen zijn op het door gemeenten gevoerde beleid en de uitvoering daarvan door de GRSK. Daarnaast besteden we in dit hoofdstuk ook aandacht aan ontwikkelingen binnen de organisatie van de GRSK en ook aan zaken die van belang zijn in het kader van de toekomst van de GRSK.

In hoofdstuk vier zijn de uitgangspunten opgenomen die toegepast worden bij het opstellen van de begroting 2026. In hoofdstuk vijf is een overzicht opgenomen van financiële effecten van nieuwe voorgestelde investeringen. Hoofdstuk zes bevat de bijlagen.

1. ALGEMEEN

1.1 GOVERNANCE

Sinds 2023 wordt er gewerkt volgens de nieuwe governance. Hieronder wordt de werkwijze geschetst en de rollen van Bestuurscommissies, Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. De governance structuur is zo opgezet zodat deelnemende gemeenten inhoudelijke invloed kunnen uitoefenen op de GRSK.

Voorbereidingscommissie
Een initiatief voor een bestuursbesluit kan ontstaan vanuit de uitvoering, vanuit deelnemende gemeenten (beleid) of vanuit de (bestuurlijke) aansturing binnen GRSK. In de voorbereidingscommissies vindt ambtelijke voorbereiding en afstemming plaats door de deelnemende gemeenten en de GRSK. Er wordt gewerkt aan unanieme adviezen die voorgelegd worden aan de bestuurscommissies.

Bestuurscommissies
Er wordt gewerkt met bestuurscommissies voor Maatschappelijke Dienstverlening (MD), Shared Service Center (SSC) en Vergunningen en Toezicht & Handhaving (VTH). Op basis van aangeleverde beleidsnotities worden in principe unanieme besluiten genomen. Een besluit van de commissie wordt doorgeleid naar het Dagelijks Bestuur en indien nodig naar het Algemeen Bestuur.

Voordat een voorstel bij het Dagelijks Bestuur komt wordt er een advies toegevoegd door de bestuurscommissie Financiën. De bestuurscommissie Financiën geeft advies aan het Dagelijks Bestuur over de planning en control producten zoals, begroting, rapportage en jaarrekening van de GRSK en over de voorstellen die voortvloeien uit de bestuurscommissies MD, SSC en VTH.

Dagelijks bestuur van de GRSK
Het Dagelijks Bestuur van de GRSK voert alle taken uit zoals deze zijn vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten. Er vindt een marginale toets plaats op de voorstellen van de bestuurscommissies MD, SSC en VTH en advies van de bestuurscommissie Financiën voor zover de voorstellen uitvoerbaar zijn binnen de vastgestelde begroting. Indien en voor zover de voorstellen van de bestuurscommissies leiden tot een begrotingswijziging wordt het advies van de bestuurscommissie Financiën integraal beoordeeld en gewogen. Het Dagelijks Bestuur legt voorstellen voor aan het Algemeen Bestuur ter besluitvorming.

Algemeen Bestuur
Het Algemeen Bestuur toetst en besluit over de voorstellen die zijn voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur. Daarnaast voert het Algemeen Bestuur taken uit die vastgelegd zijn in de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.

1.2 WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zijn aspecten opgenomen die effect hebben op de P&C-cyclus en daarmee samenhangend op de deelnemende organisaties. In onderstaande tabel zijn belangrijke handelingen uit de P&C-cyclus weergegeven. Aanvullend heeft een extra informele sessie met het algemeen bestuur plaatsgevonden om richtinggevende uitspraken op te halen.

Handeling	Uiterste datum na intreding WGR
Dagelijks Bestuur zendt algemene en financiële en beleidsmatige uitgangspunten (kadernota) aan de raden (art. 34b Wgr)	30 april
Dagelijks Bestuur zendt ontwerpbegroting aan de raden (art. 35 lid 1 Wgr)	12 weken voor aanbieding aan het Algemeen Bestuur
Raden kunnen zienswijzen indienen bij het Dagelijks Bestuur (art. 35 lid 3 Wgr)	12 weken na aanbieding door Dagelijks Bestuur
Algemeen Bestuur stelt de begroting vast (art.34 lid 1 Wgr)	
Dagelijks Bestuur zendt vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten (art. 34 lid2 Wgr)	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15 september.
Dagelijks Bestuur zendt voorlopige jaarrekening naar gemeenteraden (art. 34 lid 3 Wgr)	30 april
Algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast (art.34 lid 3 Wgr)	
Dagelijks Bestuur zendt vastgestelde jaarrekening aan gedeputeerde staten (art. 34 lid 4 Wgr)	Binnen 2 weken na vaststelling door het Algemeen Bestuur, maar vóór 15 juli.

2. PERSPECTIEF OP HOOFDLIJNEN

2.1 FINANCIEEL PERSPECTIEF

Perspectief
Het vertrekpunt voor de kadernota is “ongewijzigd beleid”. Dat wil zeggen dat het gevoerde beleid voor de komende jaren doorgetrokken wordt en dat de budgettaire gevolgen van in het verleden genomen beslissingen in de meerjarenraming zijn verdisconteerd. Voor een aantal externe factoren zoals rente- en prijsontwikkeling worden aannames bepaald.

Het financieel perspectief voor de GRSK wordt in deze Kadernota bepaald, zonder de precieze effecten voor de deelnemende gemeenten nu al te bepalen. Dat geschiedt bij de opstelling van de begroting 2026, op het moment dat alle gegevens bekend zijn die vereist zijn voor de kostenverdeling.

2.2 ONTWIKKELINGEN (RONDOM) GRSK

Hieronder worden ontwikkelingen genoemd die van belang zijn voor de kadernota 2026.
Daarnaast kunnen onderstaande ontwikkeling ook al impact hebben op de begroting van 2025.

Gemeente Oirschot
De gemeenten Oirschot en Best hebben beide de intentie uitgesproken om te verkennen of zij gezamenlijk kunnen fuseren. De verwachting is dat dit niet eerder dan 2029 plaats zal gaan vinden. Dit heeft ook consequenties voor de samenwerking met de Kempengemeenten. Wat deze zijn is op dit moment nog niet bekend. Om tijdig te anticiperen zullen er scenario's verkend worden.

Huisvesting
De GRSK hanteert in de begroting een vast tarief voor huisvesting per werkplek. Dit tarief is een aantal jaren geleden vastgesteld door de deelnemende gemeenten en wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2022 is in het directeurenoverleg aangegeven dat het huidige tarief niet meer actueel zou zijn en zich meer zou moeten verhouden in relatie tot de markttarieven. Daarom is er een afspraak gemaakt om het tarief per werkplek van huisvesting te actualiseren. Zodra er een nieuw tarief bekend is zal de GRSK dit gaan hanteren. De GRSK heeft werkplekken in de gemeente Bergeijk (SSC), gemeente Bladel (Md) (tot 2025), gemeente Eersel (VTH en Staf), gemeente Reusel-de Mierden (vanaf 2025) en Kempenplus (Md).

HR 21
Het functiewaarderings-systeem HR21 van de VNG is een gemeenschappelijke meetlat voor functiebeschrijvingen en -waarderingen; maakt organisaties flexibeler en biedt medewerkers mogelijkheden voor een optimale loopbaanontwikkeling. HR21 vergroot de gemeentelijke slagkracht door functies, competenties en resultaten te verbinden. In 2024 zijn de eerste stappen gezet voor de invoering van HR21. Aan de invoering van HR21 zijn financiële consequenties verbonden die op dit moment nog niet bekend zijn. Uit ervaringen bij andere gemeenten is gebleken dat in 5% van de gevallen dit leidt tot een andere waardering van de functie. Als stelpost is 2% van de loonkosten toegevoegd aan de het formatiebudget om daarmee te anticiperen op de uitkomsten van de implementatie van HR21.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid
Het huidige inkoopbeleid dateert uit 2016 en is toe aan een update. In samenwerking met VNG en juristen vanuit verschillende gemeenten heeft het Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-

Brabant (Bizob) een nieuw model inkoopbeleid opgesteld. Hierin zijn alle actuele ontwikkelingen op het gebied van inkoop, wetgeving en jurisprudentie opgenomen. Daarnaast is het inkoopbeleid moderner van taalgebruik en is er ruimte voor lokaal beleid en doelstellingen op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI). Voor de implementatie van het nieuwe inkoopbeleid worden trainingen verzorgd voor de medewerkers in de organisatie die betrokken zijn met inkopen van leveringen, diensten en werken. Daarnaast worden in samenwerking met Bizob ook de inkoopdocumenten aangepast die nodig zijn voor de verschillende inkoopprocedures. De verwachting is dat het nieuwe inkoopbeleid in werking zal treden in 2025.

Informatiebeveiliging en privacy
Als GRSK hebben we te maken met gegevens en gevoelige informatie van o.a. inwoners. Zij verwachten dat wij zorgvuldig met deze gegevens omgaan. De GRSK moet daarom zowel bij intern gebruik als externe uitwisseling van informatie rekening houden met beveiligings- en privacyaspecten. Dat zorgt niet alleen voor betrouwbaarheid, maar ook voor een goede kwaliteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen. Basis voor het borgen van informatieveiligheid en privacy zijn de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Jaarlijks vindt er controle plaats op het gebied van informatiebeveiliging middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

Om richting te geven aan informatiebeveiliging is in 2021 op basis van de BIO het Informatiebeveiligingsbeleid Kempengemeenten opgesteld en vastgesteld. De normen uit de BIO zijn in het informatiebeveiligingsplan vertaald naar maatregelen. Eind 2024 wordt er Kempenbreed een nieuw informatiebeveiligingsbeleid en -plan opgesteld. Deze worden gebaseerd op de NIS 2 en de BIO 2.0, die naar verwachting in 2025 van kracht zullen gaan. Bijbehorend wordt er ook weer een GAP-analyse gemaakt, waar nieuwe, of dezelfde aanbevelingen uit zullen komen. Deze zullen worden vertaald naar concrete actiepunten en maatregelen in 2025.

Bijzondere bijstand, niet de taak wel de mensen bij de GRSK
Vanaf 01-01-2024 zit de taak bijzondere bijstand niet meer in de regeling van de GRSK maar bij Kempenplus. De medewerkers van de GRSK voeren via een detachering de taken uit bij Kempenplus.

Onderzoek Sociaal domein
De vijf Kempengemeenten lieten in 2023 een verkenning uitvoeren inzake de te maken keuzes voor een toekomstbestendige uitvoering op het gebied van inkomensondersteuning, begeleid en beschut werk, (arbeids-)participatie en inburgering. Naar aanleiding daarvan hebben de gemeenten besloten om een vervolgonderzoek bij KempenPlus uit te laten voeren.

Het vervolgonderzoek bestaat uit twee scopes. Scope 1 heeft betrekking op het optimaliseren van de interne organisatie van KempenPlus. Scope 2 heeft betrekking op de financiële bestaanszekerheid van inwoners en gaat over een optimale integrale uitvoering van taken op het gebied van inkomensondersteuning, schuldhulpverlening, begeleid en beschut werk, (arbeids-)participatie en inburgering en op het vlak van de detachering van de medewerkers voor de taak bijzondere bijstand bij Kempenplus. Scope 2 raakt de GRSK op het gebied van schuldhulpverlening.

De uitvoeringsorganisatie GRSK heeft eind 2023 een intensief en meerjarig reorganisatietraject afgerond en de wijzigingen vastgelegd in een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Daarbij is ook de afdeling maatschappelijke dienstverlening opnieuw ingericht. Om niet opnieuw de daarin vastgelegde taken ter discussie te stellen is afgesproken om de (herverdeling van) taken mbt. Wmo en Jeugd geen onderdeel uit te laten maken van scope 2. Er is wel een directe samenhang tussen de financiële bestaanszekerheid en de bredere (jeugd-)zorg (schuldenproblematiek,

vechtscheidingen, gezondheidszorg, onderwijs). Deze worden bij dit onderzoek als context beschouwd in de te onderzoeken taken van scope 2.

De huidige verdeling en wijze van uitvoering van taken voor de vijf Kempengemeenten bij de uitvoeringsorganisaties Kempenplus en GRSK zijn gericht op financiële bestaanszekerheid van de inwoners van de Kempengemeenten wordt onderzocht. Daarnaast wordt er beoordeeld of een andere verdeling van taken en wijze van uitvoering van taken leidt tot hogere maatschappelijke waarde. Daarbij wordt rekening gehouden met de samenhang van het bredere sociale domein (Wmo en jeugdzorg). Ook in relatie tot de hervormingsagenda Jeugd en het Kempenbrede gehanteerde beleidsprincipe één gezin, één plan
Eventuele consequenties voor de GRSK in uitvoerende en organisatorische zin zijn nog niet bekend. Wijzigingen als gevolg van de uitkomsten van dit onderzoek en de mogelijke daaraan gekoppelde besluiten van de colleges van de Kempengemeenten brengen ook het risico met zich mee dat er extra organisatieontwikkelkosten nodig zijn.

2.3 GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN

Na vaststelling van de uitgangspunten/voorstellen vanuit de kadernota kan de financiële uitwerking van het jaarplan 2026 in de vorm van de begroting en meerjarenraming opgesteld worden. Dit betekent overigens niet dat zonder meer alle voorstellen uit de kadernota worden omgezet in een begrotingsvoorstel. Om de groei in gemeentelijke bijdragen te beheersen wordt ook in het begrotingsproces bepaald wat de mogelijkheden hiertoe zijn. In het begrotingsproces vindt daarover nog overleg plaats tussen de GRSK en gemeenten, in de vorm van bestuurscommissies, welke voorstellen er wel of niet in de begroting komen.

De dekking van deze lasten is primair een vraagstuk voor de deelnemende gemeenten. Er zijn initiatieven waarbij gemeenten gecompenseerd worden voor de groeiende uitgaven. Dat geldt bijvoorbeeld voor de indexering van lonen en prijzen. De GRSK probeert zo reëel mogelijk te begroten. Om de gemeentelijke bijdragen laag te houden zijn er ombuigingsmaatregelen voorgesteld.

GRSK						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Ombuigingsvoorstel(len)						
2% van softwarekosten ivm opdracht tot standaardisatie (2% van € 4.500.000 softwarekosten primair vastgestelde begroting 2025)	-90.000	-92.500	-92.500	-92.500	-92.500	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden --> pluspakket gemeenten
Aframen ontwikkelbudget met 25% naar 75k	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	Allen
Verlagen investeringskredieten MIP (risico op overschrijding neemt toe)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	Allen
% maatwerk verhogen van 10% naar 20%	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	Allen
Taakverschuiving team vergunningen	-30.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000	Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
	-185.000	**-188.500**	**-188.500**	**-188.500**	**-188.500**	

2.4 FINANCIËLE CONSEQUENTIES A.G.V. INDEXERING EN VOORSTELLEN KADERNOTA 2027 EN BEGROTINGSWIJZIGING 2024

Index 2026
Deze werkwijze leidt tot een loonontwikkeling die bepaald wordt op 4,7% en een prijsontwikkeling van 2,7% voor het jaar 2026.

Totaal overzicht (ombuigingen, index en ontwikkelingen)	2025	2026	2027	2028	2029
Autonoom (loonindex en prijsindex)	-	938.000	938.000	938.000	938.000
Nieuw beleid Kempenbreed HR 21	-	320.000	320.000	320.000	320.000
Bestaand beleid Jeugd (Samen Doen)	-	288.000	288.000	288.000	288.800
Nieuwe ontwikkelingen	325.000	343.000	230.000	230.000	230.000
Ombuigingsmaatregelen	-185.000	-188.500	-188.500	-188.500	-188.500
Totaal overzicht (ombuigingen, index en ontwikkelingen)	**140.000**	**1.700.500**	**1.587.500**	**1.587.500**	**1.588.300**

Per afdeling worden de (ombuiging)voorstellen verder toegelicht.
Niet alle voorstellen zijn in de stadium financieel gemaakt.

3. KADERS VOOR DE AFDELINGEN

3.1 STAF

De Staf vervult haar rol als ontwikkelaar en ondersteuner voor de concernorganisatie. De Staf is voortdurend bezig met initiatieven die de organisatie betreffen. Daarnaast ligt bij de Staf de opgave om binnen de gegeven mogelijkheden de bedrijfsvoering te optimaliseren, de bestuurlijke samenwerking te faciliteren en de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming te borgen. De directie van de GRSK wordt gefaciliteerd en ondersteund door de afdeling Staf.

Deze ondersteuning door de Staf bestaat uit secretariaat van bestuur en directie, Planning & Control, uitvoering van financieel administratieve taken, werkzaamheden op het gebied van beheer website, concernbrede (interne) communicatie, juridisch, informatiebeveiliging, privacy, gegevensbeheer (waaronder archief) en gegevensbescherming en personeelszaken. P&O is verantwoordelijk voor personeelsadministratie, dossiervorming, dossierbeheer, personeels- en organisatiebeleid en uitvoering daarvan. De salarisadministratie is uitbesteed.

3.1.1. VOORSTELLEN STAF

Formatiebuffer t.b.v continuering dienstverlening
Voor een dienstverleningsorganisatie heeft ziekte, zwangerschaps- of ouderschapsverlof een direct effect op de dienstverlening aan de inwoners. Op basis van analyses is een trend waarneembaar van een, in verhouding tot andere organisaties, hoog % zwangerschapsverlof en ouderschapsverloven waardoor er ingehuurd moet worden op dienstverlening om de uitvoering op peil te kunnen houden. Door het toevoegen van buffercapaciteit in formatie iom de uitvoering van de dienstverlening op peil te kunnen houden kunnen de duurdere inhuurkosten beter beheersbaar worden gehouden.

Een van de aanleidingen dat er meer gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld het ouderschapsverlof komt door de wetswijzigingen in 2022 waarbij de uren van ouderschapsverlof fors zijn uitgebreid. Binnen de begroting zit geen ruimte om de uren die niet ingezet worden door zwangerschapsverlof of ouderschapsverlof op te kunnen vangen door inhuur.
Met het opzetten van een formatiebuffer zijn er voordelen zoals;

- minder inhuur en daardoor daling van de inhuurkosten;
- meer kwaliteit;
- verbondenheid met de organisatie;

De formatiebuffer kan organisatie breed ingezet gaan worden.

Voorstel
Voorgesteld wordt om structureel bufferformatie toe te voegen waarbij de baten en lasten tegen elkaar wegvallen. De baten worden gevonden in de externe dekking van het UWV ivm. zwangerschaps-/ouderschapsverlof. Inzet is 2,5 fte schaal 9.

Organisatieontwikkeling
In 2023 en 2024 heeft de GRKS een budget voor organisatieontwikkeling begroot ter grootte van 2% van de brutoloonkosten. Het ontwikkelen van de organisatie is een continu proces. Organisatieontwikkeling is een doorlopend proces en van groot belang voor een vitale, efficiente en dienstverlenende organisatie. Hierdoor is de organisatie in staat om zich aan te passen aan veranderde omstandigheden en kan er gewerkt worden aan verbetering en vernieuwing, zodat de

GRSK mede in het belang van de gemeenten zijn positie kan versterken en de doelstelling, goede dienstverlening aan de inwoners, effectief en efficiënt kan bereiken. Organisatieontwikkeling leidt tot verbetering van kwaliteit van processen en continuïteit en tot minder kwetsbaarheid wat mogelijk leidt tot minder inhuurkosten. Het budget voor organisatieontwikkeling wordt ingezet voor:

- Soepele processen door proces- en projectmatig werken en procesverbeteringen;
- Strategisch HR-beleid met aandacht voor behoud, ontwikkeling en vitaliteit van medewerkers;
- Goede en passende dienstverlening;
- Organisatie en formatie, passend bij de opgave en gewenste kwaliteit in afstemming met de omgeving;
- Tevreden en vitale medewerkers.

Met goed werkgeverschap, passende arbeidsvoorwaarden, talentontwikkeling van nieuwe medewerkers en zij-instromers, inhoudelijke uitdagingen, eigentijdse werkwijzen, en aantrekkelijke arbeidsmarkt-communicatie is de samenwerking Kempengemeenten een aantrekkelijke werkgever voor huidige en nieuwe medewerkers in de huidige krappe arbeidsmarkt.

Voorstel
Voorgesteld wordt om structureel € 50.000 op te nemen voor organisatieontwikkeling in de begroting vanaf 2026.

Financieel administratief pakket
De administratie van de GRSK voor zowel de bedrijfsvoering kosten als voor de programmakosten hangen als apart bedrijf onder de noemer van het financiële pakket van Gemeente Bladel. Door deze constructie worden problemen ervaren. Gemeente Bladel is eigenaar van de financiële omgeving. De bedrijfsoverstijgende gegevens van gemeente Bladel zijn leidend en dit leidt tot conflicten met onderliggende bedrijven, zoals de GRSK, op het gebied van het verwerken van e-facturen en het versturen van e-nota's.

Daarnaast geeft de factuurherkenningssoftware problemen bij het gebruik van meerdere bedrijven . Facturen van de verschillende bedrijven worden niet goed gescheiden. Het leidt bij zowel de GRSK als bij de Gemeente Bladel tot foutgevoeligheid en extra werkzaamheden. Ook kunnen de GRSK en Gemeente Bladel elkaars facturen zien waardoor mogelijk de AVG-beginselen in het geding zijn. Bovenstaande punten zijn onwenselijk waardoor er op termijn onderzocht gaat worden of het niet verstandiger is om een apart financieel pakket aan te schaffen voor de GRSK.

3.1.2. FINANCIEEL OVERZICHT VOORSTEL(LEN) STAF

Staf						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Organisatieontwikkeling	-	50.000	50.000	50.000	50.000	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Toevoegen formatiebuffer 2,5 FTE schaal 9 (organisatiebreed)	Budgetneutraal	Budgetneutraal	Budgetneutraal	Budgetneutraal	Budgetneutraal	
Financieel administratief systeem	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Staf	**-**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	

3.2 AFDELING SHARED SERVICE CENTER (SSC)

Inleiding
De afdeling Shared Service Center levert ICT-diensten op het gebied van ICT, informatiebeveiliging en geo-gegevensbeheer.

Het team ICT is verantwoordelijk voor de ICT en informatiebeveiliging voor de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden, KempenPlus en voor de GRSK. Het team ICT is dienstverlenend naar de deelnemende organisaties en bestaat uit technische applicatiebeheerders, systeembeheerders, servicedeskmedewerkers en projectleiders. Deze zijn verantwoordelijk voor de softwareapplicaties en hardware benodigdheden.

De medewerkers van het team (geo)gegevensbeheer verzorgen het beheer van (ruimtelijke) gegevens voor het hele gemeentelijke grondgebied. Daarnaast houden ze meerdere (basis)registraties actueel. Het team levert op basis van deze gegevens verschillende kaartproducten en (geo-)informatie via een, voor alle gemeentelijke medewerkers beschikbare, viewer. De belangrijkste basisregistraties zijn de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) en de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Deze basisregistraties worden landelijk gebruikt door overheden en bedrijven.

De BGT en de BAG geven binnen een beeld van de werkelijkheid buiten en vormen de basis voor andere (basis)registraties zoals de Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en Beheer Openbare Ruimte (BOR). Om deze basisregistraties actueel te houden worden veranderingen zowel buiten ingemeten door landmeters als binnen ingewonnen door gegevensbeheerders via het overnemen van objecten uit luchtfoto's. Mutatieverzoeken worden aangeleverd door de gemeenten en andere gebruikers van de registraties, aangevuld met een jaarlijkse mutatiesignalering vanuit luchtfoto's.

Landmeters houden zich bezig met het uitzetten van nieuwe eigendomsgrenzen, het controleren van bestaande eigendomsgrenzen, het verzorgen van maatvoering van nieuwe grenzen en rooilijncontroles. Het team zorgt tevens voor de naamgeving van straten, het toewijzen van huisnummers en het vervaardigen van verkavelingsplannen en verkooptekeningen.

3.2.1. ONTWIKKELINGEN

Welke toekomstontwikkelingen zijn er?
Er zijn diverse ontwikkelingen zowel vanuit wet-en regelgeving als overige ontwikkelingen. Doorlopende ontwikkelingen uit wet- en regelgeving worden regulier meegenomen in de dienstverlening mits deze niet leiden tot financiële wijzigingen. De overige ontwikkelingen worden hieronder benoemd en zijn niet financieel gemaakt omdat de eventuele consequenties ervan onvoldoende duidelijk zijn.

WETTELIJKE ONTWIKKELINGEN

Wet open overheid (Woo)
De Woo verplicht gemeenten om zowel actief als passief informatie en documenten openbaar te maken. Actief houdt in dat gemeenten uit eigen beweging informatie en documenten actief beschikbaar stellen aan het publiek, terwijl passief betekent dat de gemeenten gehoor moeten geven aan verzoeken van burgers om specifieke documenten openbaar te maken (Woo-verzoeken). Informatie en documenten die actief openbaar gemaakt moeten worden, zijn verdeeld in 17 informatiecategorieën. Per Koninklijk Besluit wordt bepaald wanneer informatie uit een of meerdere categorieën wettelijk verplicht openbaar moet zijn. Om te kunnen voldoen aan de Woo is het in kaart brengen van de informatiestromen essentieel, daarnaast zijn er aanpassingen nodig in processen, standaarden en systemen.

Wet digitale overheid (Wdo)
De Wdo, voorheen de Wet generieke digitale infrastructuur (GDI), heeft als doel om ervoor te zorgen dat Nederlandse burgers en bedrijven bij de (semi-)overheid veilig kunnen inloggen om online diensten af te nemen. Dat betekent dat inwoners en bedrijven elektronische identificatiemiddelen krijgen met een hogere mate van betrouwbaarheid. Tevens stelt de wet open standaarden verplicht voor elektronisch verkeer. Hiermee neemt het de EU-richtlijn over voor toegankelijkheid van overheidswebsites en apps. De Wdo is vanaf 1 juli 2023 gefaseerd in werking getreden. De wet gaat pas gelden als een instantie gereed is om aan te sluiten.

Archiefwet 2021
De noodzaak om beter aan te sluiten bij het digitale informatiebeheer, heeft geleid tot het wetsvoorstel Archiefwet. De wet wordt niet eerder dan 1 juli 2026 verwacht. Dit kan leiden tot aanpassingen rondom (digitale) toegankelijkheid, ‘archiveren by design’, aansluiten op e-depots en het opslaan bij de bron (Common Ground) is.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv):
De Wmebv regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid doen digitaal kunnen afhandelen. Daarmee verkrijgen zij het recht om officiële berichten elektronisch aan de overheid te zenden en zo ook antwoord te krijgen. Onder de Wmebv hebben burgers straks recht op:

- Het elektronisch inzenden van een bericht in het kader van een formele (wettelijk geregelde) procedure.
- Een verplichte ontvangstbevestiging
- Op een afschrift van de ingevoerde gegevens in een webformulier.
- Een verbod op niet-verplichte gegevens afdwingen in een webformulier.
- Een verlengde indieningstermijn bij een storing.

- Een verplichte notificatie met essentiële informatie bij de plaatsing van een bericht in de Berichtenbox.

Op basis van aanpassingen in systemen en werkprocessen kan eenvoudig aan de wet worden voldaan. De ingangsdatum voor de Wmebv wordt 1 januari 2026.

OVERIGE ONTWIKKELINGEN

Schaalvergroting
Het SSC gaat de mogelijk onderzoeken op het versterken van kwaliteit door samenwerking. Er wordt een verkenning gedaan of omliggende gemeenten geïnteresseerd zijn in een mogelijke samenwerking om schaalvoordelen en kwaliteitsvoordelen te kunnen realiseren.

Common Ground
Common Ground is een initiatief in Nederland dat gericht is op het creëren van een gezamenlijk digitaal fundament voor de overheid en publieke organisaties. Het doel is om een uniforme en interoperabele basis te leggen voor digitale diensten, zodat verschillende overheidsinstanties beter met elkaar kunnen samenwerken en gegevens kunnen uitwisselen. Steeds meer Kempengemeenten zijn aan de slag zijn met een informatiebeheerplan. Hierdoor blijft Common Ground misschien niet langer een mystieke visie maar juist de toekomst. Als Common Ground onderdeel wordt van de visie zal dat leiden tot een herstructurering van de informatievoorziening en een standaardisatie van het gegevenslandschap. Bij deze transformatie zal er gedurende geruime tijd een hybride situatie ontstaan doordat niet de gehele ICT-markt dit principe even snel zal incorporeren in ICT-oplossingen. Dit kan leiden tot hogere kosten.

Artificiële Intelligentie (AI)
Toepassing van AI om gemeentelijke diensten te verbeteren, zoals voorspellende analyses en efficiëntere dienstverlening. Hierbij spelen zaken als beveiliging, privacy en rechtmatigheid een belangrijke rol. Daarnaast zijn er nog geen beleidskaders hoe organisaties binnen de Kempen hiermee om willen gaan.

Cloud
Steeds meer applicaties worden standaard in de Cloud aangeboden. Toch draaien er nog een groot aantal applicaties op de Kempeninfrastructuur (wat in feite een private cloud is vanuit de positie van de infrastructuur gebruikers). De keuze van cloud of on-premise is een technische oplossing die niet van belang is voor de functionele vragen van de applicatiegebruikers. Vanuit het SSC worden bij aanbestedingen beide opties uitgevraagd om daarmee een goede prijs-kwaliteit vergelijking te kunnen maken. Hierbij wordt nadrukkelijk ook gekeken naar beveiliging, leveranciers lock-in, eigenaarschap en benaderbaarheid data en koppelingen met andere systemen.

Persoonlijke Internetpagina (PIP)
Steeds meer gemeenten maken gebruik van een zogenaamde persoonlijke internetpagina (PIP) of inwonerportaal om de interactie tussen burger en overheid te verbeteren en de dienstverlening te optimaliseren. Een PIP is binnen het sociaal domein al bijna niet meer weg te denken. Ook in het ruimtelijk domein kom je het steeds vaker tegen (bijv. in combinatie met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Een PIP automatiseert en vereenvoudigd de afhandeling van aanvragen en meldingen, waardoor processen efficiënter kunnen verlopen. Daarnaast kunnen burgers via het portaal zelfstandig zaken afhandelen, hun eigen gegevens beheren en informatie inzien.

Informatiebeveiliging
Gemeenten zijn bezig om informatie continue beter te beveiligen door de aanschaf van systemen, extra inzet van personeel en verbeteren van de infrastructuur.
De verwachting is dat de kosten voor informatiebeveiliging zullen blijven stijgen. Zo komen er een aantal nieuwe of vernieuwde wetten waarin informatiebeveiliging een (hoofd)rol speelt, zoals de BIO2.0 en NIS2. Dit zorgt voor de aanschaf van nieuwe systemen, zoals een Information Security Management System (ISMS, reeds aanwezig) en een SIEM/SOC.

Daarnaast worden er ook kosten gemaakt door leveranciers bij bijvoorbeeld SaaS-of IaaS-oplossingen. Deze kosten zijn niet altijd direct zichtbaar voor de gemeenten, maar zijn er wel degelijk en worden vaak in een generieke prijsstijging doorberekend.

Digitale volwassenheid
Verbeteren van de digitale dienstverlening aan burgers en bedrijven. Daarnaast het optimaliseren van de back-office processen en daarbij de vaardigheid van de gebruikers.

Onder de digitale volwassenheid van een organisatie verstaan we het gemak en de snelheid waarmee een organisatie nieuwe mogelijkheden en inzichten op het gebied van ICT weet om te zetten in betere producten en/of diensten. Daarbij gaat het niet alleen om digivaardigheid, maar ook om zaken als visie, scherp weten wat je wil, organisatie, governance, verankering, eigenaarschap, houding en gedrag. De komende jaren worden gemeenten wettelijk verplicht om hun digitale volwassenheid te verbeteren door bijvoorbeeld de eisen in de nieuwe archiefwet en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Inwoners verwachten hierdoor meer digitale mogelijkheden. Daarom zal digitale volwassenheid een blijvend aandachtspunt zijn voor gemeenten.

(Veranderende visie op) Zaakgericht werken
Een gestructureerde aanpak waarbij alle relevante informatie en communicatie rondom specifieke zaken worden gemonitord en georganiseerd. Een trend die we al langer zien is dat er steeds vaker wordt gekozen voor domein specifieke applicaties die geoptimaliseerd zijn voor dienstverlening en met eigen dossierfuncties i.p.v. het gebruiken van een uitgebreid zaaksysteem. Oftewel applicaties gericht op een specifiek domein of proces. Daardoor wordt de rol van het klassieke zaaksysteem verder beperkt tot vooral de processturing. De informatie/data zit in de domein specifieke applicaties. Dit is een brede ontwikkeling die te zien is in alle delen/domeinen.
Deze ontwikkeling zien we terug in de kosten voor de primaire processoftware, deze nemen toe in het sociale domein en het fysieke domein.

Datagedreven werken
Door de inzet van dashboards wordt data gebruikt bij het onderbouwen van beslissingen. Daarnaast draagt het bij aan de informatieverstrekking aan inwoners en bedrijven. Het idee van de inzet van data is betere, snellere en efficiëntere besluitvorming, management en uitvoering. Hierdoor wordt een organisatie in staat gesteld processen te optimaliseren, maatschappelijke opgaven effectiever aan te pakken met als gevolg meer maatschappelijke impact, betere dienstverlening, hogere medewerker tevredenheid, lagere kosten en hogere organisatorische wendbaarheid.
Om data-gedreven te kunnen werken is van belang dat er eenvoudig en snel inzicht is in data. Dit kan met behulp van Business intelligence (BI). BI omvat de technische voorzieningen, datastructuren, processen en ondersteunende organisatie (SSC) om uit data(toegevoegde) waarde te halen.

3.2.2. OMBUIGINGSVOORSTEL(LEN) SHARED SERVICE CENTER (SSC)

Stelpost bezuiniging op software door standaardisatie
Door het standaardisatie van de software wordt het mogelijk om dubbelingen in beheer en licenties te elimineren. Daarnaast verhoogt het de onderlinge vervangbaarheid van gemeenten onderling.

Een gezamenlijk applicatielandschap bij gemeenten biedt verschillende voordelen:

- Kostenefficiëntie: Door een gemeenschappelijk applicatielandschap kunnen gemeenten kosten besparen op onderhoud en licenties.
- Schaalvoordelen: Grotere gebruikersgroepen kunnen leiden tot betere prijsafspraken met leveranciers.
- Minder complexiteit: Een vereenvoudigd applicatielandschap vermindert de complexiteit van IT-beheer en maakt het gemakkelijker om systemen te integreren en te onderhouden.

Al deze voordelen dragen bij aan een efficiëntere en effectievere dienstverlening aan burgers en een betere samenwerking.

Voorstel
Voorgesteld wordt om 2% van de softwarekosten als ombuigingsmaatregel in te boeken in de begroting. Gemeenten zijn samen met het SSC aan zet om deze bezuiniging te realiseren.

Ontwikkelbudget ICT (€ 100.000 jaarlijks)
Het opnemen van een ontwikkelbudget stelt het SSC in staat om gedurende het jaar vlot en slagvaardig uitvoering te geven aan nieuwe vormen van dienstverlening waar deelnemers in het SSC om vragen. Elk jaar ontstaan er knelpunten die ten tijde van het opstellen van de begroting niet bekend zijn. Uit ervaring blijkt dat het meegaan in de ICT-ontwikkeling van groot belang is omdat juist op dat gebied stilstand overeenkomt met achteruitgang. Ontwikkelingen in techniek, in wetgeving, updates van applicaties enzovoorts laten zich niet eenvoudig plannen. Om in deze situatie de mogelijkheid te creëren om tussentijds ICT-initiatieven op vraag van gemeenten uit te voeren is er een ontwikkelbudget begroot.

Het ontwikkelbudget kan best worden beschouwd als budget dat noodzakelijk is om de ICT-voorzieningen die deelnemers vragen op peil te houden. Ontwikkelbudget verschaft het vermogen om te voldoen aan noodzakelijke of dringend gewenste aanpassingen op vraag van gemeenten. De ervaring leert dat deze behoefte manifest is. SSC is alleen geautoriseerd om uitgaven te doen aan zaken die begroot zijn. Het budget van € 100.000 wordt al enkele jaren niet volledig uitgegeven.
Het is belangrijk om periodiek vooruit te kijken op strategische investeringen.

Voorstel
Voorgesteld wordt om het budget van € 100.000 te verminderen met € 25.000.

Verlagen investeringskredieten Meerjaren Investeringsplan
In de afgelopen jaren zijn de investeringskredieten niet volledig uitgegeven, doordat er minder is uitgegeven op een krediet dan begroot, projecten zijn uitgesteld of direct ten laste van de exploitatie is gekomen. Kapitaallasten vloeien voort uit de investering en zitten structureel verwerkt in de begroting. Met het verminderen van het totaalkrediet bestaat er kans op overschrijding van kredieten.

Voorstel
Voorgesteld wordt het totale investeringskredieten met 10% te verlagen. Hierdoor wordt er een structureel voordeel van € 20.000 tot € 40.000 ingeboekt.

Verhogen percentage maatwerk
Deelnemers van het SSC kunnen een beroep doen op maatwerk. Om het standaardiseren te bevorden en het maatwerk onaantrekkelijker te maken wordt voorgesteld om het percentage van maatwerk te verhogen van 10% naar 20%. Deelnemers met maatwerk gaan meer bijdragen aan het SSC waardoor er een verschuiving in de bijdragen van gemeenten ontstaat. De kosten voor het SSC zullen niet afnemen tenzij deelnemers besluiten minder maatwerk te nemen en in te zetten op standaardisatie.

Leveranciersmanagement
Leveranciersmanagement is het proces van het effectief beheren van de relaties en prestaties van leveranciers die producten of diensten leveren aan een organisatie. Een goed leveranciersmanagement kan leiden tot kostenbesparing en betere kwaliteit. Dit is in de huidige ICT- en GEO-markt een functie die professioneel aangepakt moet worden. Hierbij is ook omvang van de organisatie van belang. Dit omdat leveranciers in genoemde markten aan het consolideren zijn en steeds professioneler worden. Dit heeft tevens een relatie met de schaalvergroting die genoemd wordt als middel om de gemiddelde kosten per inwoner te verlagen.

Digitale werkplek (MS365)
Een goede digitale werkplek bevordert efficiëntie en samenwerking tussen medewerkers, wat leidt tot verhoogde productiviteit en snellere besluitvorming. Het vergroot de flexibiliteit en mobiliteit van het personeel, waardoor de organisatie beter kan inspelen op veranderende behoeften en een breder scala aan talent kan aantrekken. In een markt waar personeel schaars is, is het voor gemeenten van belang een interessante werkgever te zijn. Een belangrijk onderdeel van de digitale werkplek is de kantoorautomatisering. Een grote ontwikkeling hierop komt vanuit Microsoft in de vorm MS365 die we binnen de Kempen aan het uitrollen zijn. Met het uitrollen van MS365 kunnen er mogelijk diverse applicaties opgezegd worden.

3.2.3. VOORSTELLEN ICT

Gedurende het jaar zijn er diverse initiatieven voor doorontwikkeling vanuit de samenwerking tussen de gemeenten en de GRSK in beeld gekomen. Soms vanuit initiatief van de marktpartijen en vaak ook vanuit nieuwe inzichten en wensen van de eindgebruikers en de organisaties.

Voor de kadernota 2026 zijn er geen nieuwe voorstellen ICT.

Ontwikkelingen vanuit het ontwikkelbudget
In 2024 zijn er ontwikkeling(en) van het SSC gefinancierd vanuit het “ontwikkelbudget”. Dit zijn naast eenmalige kosten ook kosten die een structureel karakter hebben. Kosten met een structureel karakter worden opgenomen in de begrotingswijziging 2025 en meerjarig verwerkt.

Ibrondocumenten (tbv gemeente Oirschot)
De gemeente Oirschot heeft de wens geuit om gebruik te kunnen maken van iBrondocumenten als aanvulling op het pakket iBurgerzaken. Op dit moment wordt dit nog niet gebruikt bij de Kempengemeenten. De overige vier gemeenten hebben aangegeven op dit moment geen behoefte

te hebben aan deze module of werken met een ander leverancier. De jaarlijkse kosten worden via maatwerk in rekening gebracht bij gemeente Oirschot.

Kosten: structureel 9.000 per jaar.

3.2.4. VOORSTELLEN GEO-GEGEVENSBEHEER

Er zijn geen nieuwe voorstellen voor Geo – gegevensbeheer.

3.2.5. ICT VOORSTELLEN VANUIT KEMPENPLUS

Het SSC levert diensten aan Kempenplus op het gebied van ICT en informatiebeveiliging. Kempenplus neemt deel aan de kempenstandaard. Hierin zitten de kosten van de standaard ICT infrastructuur in zoals Microsoft office. Daarnaast neemt Kempenplus ook pluspakketten af. Dit zijn applicaties waar alleen Kempenplus gebruik van maakt. Voorstellen voor Kempenplus worden opgenomen in de begroting van de GRSK omdat het SSC anders geen rechtmatige uitgaven kan doen. Het SSC zal de verplichting aangaan. De implementatiekosten worden doorbelast aan Kempenplus. Structurele exploitatiekosten komen in de begroting van het SSC terecht. Vervolgens worden deze kosten via de pluspakketten verhaald bij Kempenplus. De aanschaf van applicaties voor Kempenplus heeft geen verdere gevolgen voor de gemeentelijke bijdragen GRSK.

Archiveringsoplossing Kempenplus
In 2024 is een zaaksysteem geïmplementeerd bij Kempenplus. De jaarlijkse exploitatiekosten zijn 42.000.

Vervangen ERP Systeem Kempenplus
In 2024 is er een ERP systeem geïmplementeerd bij Kempenplus. De jaarlijkse kosten zijn € 100.000.

3.2.6 FINANCIEEL OVERZICHT VOORSTELLEN SHARED SERVICE CENTER

Shared Service Center						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
ICT						
Ombuigingsvoorstel(len)						
2% van softwarekosten ivm opdracht tot standaardisatie (2% van € 4.500.000 softwarekosten primair vastgestelde begroting 2025)	-90.000	-92.500	-92.500	-92.500	-92.500	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden --> pluspakket gemeenten
Aframen ontwikkelbudget met 25% naar 75k	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	Allen
Verlagen investeringskredieten MIP (risico op overschrijding neemt toe)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	Allen
% maatwerk verhogen van 10% naar 20%	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	Allen
Nieuwe voorstellen						
Ontwikkelingen als gevolg van Wet Digitale Overheid	30.000	pm	pm	pm	pm	Allen
Voorstellen vanuit het ontwikkelbudget (verplichting reeds aangegaan)						
Ibrondocumenten	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	Gemeente Oirschot; maatwerk gemeenten
Totaal Shared Service Center	**-116.000**	**-148.500**	**-148.500**	**-148.500**	**-148.500**	

Alle bedragen in euro's

3.3 AFDELING MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Inleiding
De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening voert voor de vijf Kempengemeenten diverse programma's uit op het gebied van het sociale domein. Dit zijn:

- Schuldhulpverlening
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (front- en backoffice)
- Sociaal Raadsliedenwerk
- Jeugdwet (toegang en ondersteuning)
- Bijzondere bijstand en minimaregelingen (niet de taak, alleen de mensen)

Deze kadernota is beperkt tot de bedrijfsvoering van de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening. Programmakosten vallen buiten deze begroting en worden op basis van werkelijke inzet afgerekend per gemeente.

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening heeft tot doel het verlenen van diensten aan de inwoners van de Kempengemeenten voor de taken waaraan de afdeling uitvoering aan geeft conform het vastgestelde gemeentelijke en landelijk beleid. De inzet daarbij is gericht op het bevorderen en maximaliseren van de zelfredzaamheid en eigen kracht van de inwoners die een beroep doen op een vorm van ondersteuning.

3.3.1. ONTWIKKELINGEN

Welke toekomstontwikkelingen zijn er?
Er zijn diverse ontwikkelingen zowel vanuit wet-en regelgeving als overige ontwikkelingen. Doorlopende ontwikkelingen uit wet- en regelgeving worden regulier meegenomen in de dienstverlening mits deze niet leiden tot financiële wijzigingen. De overige ontwikkelingen worden hieronder benoemd en zijn niet financieel gemaakt omdat de eventuele consequenties ervan onvoldoende duidelijk zijn.

Hervormingsagenda
Door betrokken partijen, het Rijk, VNG, aanbieders en cliëntenorganisaties, is vorig jaar zomer de Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld. Reden hiervoor is o.a.:
- de stijging van het aantal jongeren in jeugdzorg;
- dat de uitgaven voor jeugdzorg ten opzichte van 2015 gestegen zijn met 1,9 miljard = 50%.

De Hervormingsagenda, samengevat aan de hand van de daarin opgenomen veranderopgaven. In de Hervormingsagenda wordt 'de beweging naar voren' benadrukt. De beweging naar de voorkant van de zorg, naar het preventieve lokale veld, is te zien als een gezamenlijk thema van verschillende akkoorden en beleidsinitiatieven die voor de komende periode, door het Rijk in samenwerking met een breed scala aan partners, worden uitgevoerd.

De agenda heeft als doel knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Een ander doel is het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar maken voor de toekomst. In de Hervormingsagenda zijn 9 opgaven opgenomen die inhoudelijk en organisatorisch richting geven aan de uitvoering van de jeugdzorg.

Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming
Er zijn ontwikkelingen richting het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming. Het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is een gezamenlijk programma van de ministeries van J&V en VWS en VNG, waarin nauw samengewerkt wordt met de partners in het veld. De jeugdbescherming moet effectiever en slimmer worden georganiseerd. Dat gebeurt langs de lijnen van dit Toekomstscenario, dat ook de organisatorische consequenties benoemt en advies geeft over een passende vervolgaanpak. Het toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinbescherming er uit zou kunnen zien. De ontwikkeling zou een wijziging gaan betekenen in de vrijwillige jeugdhulp (= waar gemeenten uitvoering aan geven), de jeugdbeschermingsketen en verantwoordelijkheden voor Veilig Thuis en aanpak onveiligheid. Er worden pilots in het land gedraaid, er is een regionale kwartiermaker (Zuidoost-Brabant) en landelijk wordt gekoerst op ingang per 2027. Er komt waarschijnlijk een grotere verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid, huiselijk geweld bij de gemeenten in en tegen de uitvoering. Ook hier is nog onvoldoende bekend om zicht te hebben op de consequenties.

De landelijke problemen in de jeugdbeschermingsketen, de wachttijden van de Raad voor de Kinderbescherming, de drukte met meldingen Veilig Thuis, het aantal crises bij gezinnen, verhogen de druk op het Kempenteam. Het vraagt meer van het voorliggend veld, zijn we langer verantwoordelijk voor problematiek, is er meer crisisgevoelig en wordt er meer buiten de kaders denken verwacht. Dit kost de medewerkers meer tijd (en hoofdbrekens).

Evaluatie Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen 2020-2024 (inclusief twee verlengingsjaren)
Vanaf 2020 wordt in de vier Kempengemeenten gewerkt volgens het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen 2020-2024 Samen van Transitie naar Transformatie (MJBK). Hierin zijn zes actielijnen opgenomen welke de basis vormen voor een duurzaam transformatieproces. De Kempengemeenten maken hiermee een beweging om inhoudelijke verandering en verbetering binnen de jeugdhulp in de Kempen tot stand te brengen. In 2024 en 2025 wordt het huidige Meerjarenbeleidskader jeugdhulp de Kempen geëvalueerd. In 2025 wordt het Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp de Kempen 2026-2029 opgesteld.

Nieuwe kadernota en het uitvoeringsprogramma Geldzorgen
Eind 2024 zal er door de gemeenteraden een besluit genomen worden over de nieuwe kadernota ‘Geldzorgen’ 2025-2028. Voorgesteld wordt om op een aantal speerpunten te focussen, namelijk preventie en vroegsignalering (vanuit de wettelijke taak), doelgroep, toegang, bekendheid/bereik van de inkomens-ondersteunende regelingen en het taboe op geldzorgen. Verder is de nieuwe kadernota Geldzorgen ook gebaseerd op een data-onderzoek, waarin onder andere (niet) gebruik van de gemeentelijke regelingen en de armoedeval inzichtelijk zijn gemaakt.

Onderzoek Sociaal domein
De vijf Kempengemeenten lieten in 2023 een verkenning uitvoeren inzake de te maken keuzes voor een toekomstbestendige uitvoering op het gebied van inkomensondersteuning, begeleid en beschut werk, (arbeids-)participatie en inburgering. Naar aanleiding daarvan hebben de gemeenten besloten om een vervolgonderzoek bij KempenPlus uit te laten voeren.

Het vervolgonderzoek bestaat uit twee scopes. Scope 1 heeft betrekking op het optimaliseren van de interne organisatie van KempenPlus. Scope 2 heeft betrekking op de financiële bestaanszekerheid van inwoners en gaat over een optimale integrale uitvoering van taken op het gebied van inkomensondersteuning, schuldhulpverlening, begeleid en beschut werk, (arbeids-)participatie en inburgering Scope 2 raakt de GRSK op het gebied van schuldhulpverlening.

De uitvoeringsorganisatie GRSK heeft eind 2023 een intensief en meerjarig reorganisatietraject afgerond en de wijzigingen vastgelegd in een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Daarbij is ook de afdeling maatschappelijke dienstverlening opnieuw ingericht. Om niet opnieuw de daarin vastgelegde taken ter discussie te stellen is afgesproken om de (herverdeling van) taken mbt. Wmo en Jeugd geen onderdeel uit te laten maken van scope 2. Er is wel een directe samenhang tussen de financiële bestaanszekerheid en de bredere (jeugd-)zorg (schuldenproblematiek, vechtscheidingen, gezondheidszorg, onderwijs). Deze worden bij dit onderzoek als context beschouwd in de te onderzoeken taken van scope 2.

De huidige verdeling en wijze van uitvoering van taken voor de vijf Kempengemeenten bij de uitvoeringsorganisaties Kempenplus en GRSK gericht op financiële bestaanszekerheid van de inwoners van de Kempengemeenten wordt onderzocht. Daarnaast wordt er beoordeeld of een andere verdeling van taken en wijze van uitvoering van taken leidt tot hogere maatschappelijke waarde. Daarbij wordt rekening gehouden met de samenhang van het bredere sociale domein (Wmo en jeugdzorg).
Eventuele consequenties voor de GRSK in uitvoerende en organisatorische zin zijn nog niet bekend. Wijzigingen als gevolg van de uitkomsten van dit onderzoek en de mogelijke daaraan gekoppelde besluiten van de colleges van de Kempengemeenten brengen ook het risico met zich mee dat er extra organisatieontwikkelkosten nodig zijn.

3.3.1. VOORSTEL(LEN) BIJZONDERE BIJSTAND

Er zijn geen voorstellen op het gebied van Bijzondere Bijstand.
De taak zit niet bij de GRSK, wel de medewerkers die de uitvoering doen bij Kempenplus.

3.3.2. VOORSTEL(LEN) SCHULDHULPVERLENING

Uitbreiding formatie van kwaliteit Schuldhulpverlening
Het aantal FTE voor het team Schuldhulpverlening is op dit moment niet toereikend om te voldoen aan het aantal aanvragen. Deze situatie is ontstaan nadat incidentele extra formatie eind 2023 is vervallen. Deze formatie is destijds ingezet om te kunnen voldoen aan de kwaliteitseisen van de branchevereniging NVVK en invulling te geven aan de verbeterpunten die uit de audit naar voren kwamen.

Verder volgen de veranderingen binnen schuldhulpverlening zich in een rap tempo op. In 2022 heeft het kabinet de landelijke Aanpak geldzorgen, armoede en schulden gelanceerd. Het landelijke schulden beleid dat is opgesteld stelt dat er minder mensen gaan van beginnende schulden naar problematische schulden en meer mensen stromen succesvol en duurzaam uit problematische schulden. De ambities van het kabinet zullen een beroep doen op de dienstverlening van de afdeling MD. Het kabinet heeft zich samen met de brancheverenigingen NVVK, VNG en Divosa sterk gemaakt om de basisdienstverlening op te stellen die gaat gelden voor alle gemeenten. Onder de basisdienstverlening vallen onder andere een hulpaanbod dat toegespitst is op verschillende doelgroepen, het standaard aanbieden van een saneringskrediet met aflostermijn van 18 maanden en het bieden van begeleiding en nazorg.

De komende jaren zullen de plannen rondom de basisdienstverlening steeds concreter worden. Ook zal het huidige wettelijk kader mogelijk strakker worden om uniformiteit van schuldhulpverlening voor alle gemeenten te bewerkstelligen. We zullen ons de komende jaar inzetten om verdere invulling van de elementen van de basisdienstverlening te geven en deze vertalen naar de mogelijkheden binnen onze eigen organisatie. We zetten in om:

- preventie en vroegsignalering te verbeteren;

- de schuldhulpverlening toegankelijker te maken;
- de samenwerking met partijen binnen en buiten de gemeenten nog beter te maken;
- begeleiding aan te bieden die nog meer geënt is op het vergroten van de financiële zelfredzaamheid.

Bij de controle audit van de NVVK in mei 2024 is aangegeven dat het wegvallen van de incidentele uren als een groot risico gezien werd. Met name het niet structureel invulling geven aan de rol van een kwaliteitsmedewerker werd hier aangemerkt. Dit was nog voordat de zojuist genoemde plannen rondom het nationaal programma en de basisdienstverlening gestalte kregen. De kwaliteitstaken worden tot op heden uitgevoerd door een consulent.

Voorstel
Voorgesteld wordt om een PM post op te nemen voor de uitbreiding van de formatie. Dit omdat de vraag om formatie nog nader onderbouwd moet worden en samenhang heeft met de nieuwe kadernota Geldzorgen. Tijdens het opstellen van de begroting zal er meer duidelijkheid zijn over de financiële impact.

Uitvoering Kadernota Geldzorgen 2025-2028
De Kadernota Geldzorgen geeft invulling aan de manier waarop wij in de Kempen inwoners met geldzorgen willen gaan helpen. Het ambitieniveau sluit aan op de eisen van de wettelijke taak en het landelijke programma. In de kadernota Geldzorgen gaat vooral ingezet worden op preventie, het vergroten van het bereik, laagdrempelige toegang en efficiëntere en eenvoudigere processen.
De inhoud van kadernota zelf is geen wettelijke verplichting.

Speerpunten van de kadernota zijn:
- Vervolg pilot vroegsignalering en intensivering vroegsignalering;
- integraal werken binnen sociaal domein. Een gezamenlijke opdracht en overeenkomstige processen. Meer focus op zorg en begeleiding dan financiën. Bredere intake en laagdrempelige toegang;
- Verschuiving naar voorkant. Niet per se meer, maar anders. Transitie kost in het begin meer werk;
- Groter bereik en meer aanmeldingen;
- Hogere efficiency en vereenvoudigde aanvragen;

Er is op dit moment nog geen concreet uitvoeringsprogramma waardoor de financiële impact nog onduidelijk is voor de uitvoering.

Voorstel
Voorgesteld wordt om een PM post op te nemen voor het uitvoeren van het beleid kadernota Geldzorgen 2025-2028. Tijdens het opstellen van de begroting zal er meer duidelijkheid zijn over de financiële impact.

3.3.3. VOORSTEL(LEN) WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Er zijn geen voorstellen voor Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

3.3.4. VOORSTEL(LEN) SOCIAAL RAADSLIEDENWERK

Er zijn geen voorstellen voor Sociaal Raadsliedenwerk

3.3.5. VOORSTEL(LEN) JEUGDHULP

Uitbreiding formatie voor het uitvoeren van zorgmeldingen Veilig Thuis voor 2025 en 2026
Op vraag van de gemeenten gaat het team jeugd zorgmeldingen uitvoeren van Veilig Thuis. Hier wordt vorm aan gegeven middels een pilot. Hierbij is het van belang dat het monitoren en evalueren van de Veilig Thuis meldingen die vanaf 01-01-2025 binnen komen essentieel gaat zijn om te bepalen of de inzet van 1,5 FTE voldoende is. Dit om zorg te kunnen dragen voor:

- de continuïteit en kwaliteit van het afhandelen van de meldingen
- het bieden van casusregie
- het inrichten van een nieuwe teamstructuur en de daarbij horende ontwikkelprocessen

Daarbij wordt ook de noodzaak tot casusregie bij 18+ gezien, bij zaken die niet via Veilig thuis meldingen binnenkomen. In overleg kan bepaald worden of Kempenteam hier uitvoering aan kan geven. Mede afhankelijk van de beschikbare tijd.
De voorbereidings- en bestuurscommissie wordt periodiek geïnformeerd over de pilot.

Voorstel
Voorgesteld wordt om de tijdelijke formatie met betrekking tot "Veilig Thuis" op te nemen voor 2025 en 2026. Het betreft 1,5 fte schaal 9 (€ 144.000)

Formatie structureel uitbreiden ten behoeve van project Samen Doen. (Bestaand beleid)
In 2020 is CJG+ gestart met de succesvolle pilot 'Samen Doen' in samenwerking met scholen binnen de Kempengemeenten. In deze pilot zijn jeugd- en gezinswerkers van het CJG+ aanwezig op scholen binnen het primair en voortgezet onderwijs en zijn op deze manier laagdrempelig bereikbaar voor normalisering, vroegsignalering, doorverwijzingen en kortdurende begeleiding op school.

In 2023 is de pilot geëvalueerd met betrokkenen. De inhoudelijke meerwaarde staat voor niemand ter discussie en daarom is in het beleidskader jeugd besloten om de pilot voort te zetten voor de jaren 2024 en 2025.

In 2025 wordt het meerjaren beleidskader jeugd geactualiseerd (MJBK 2026-2029). Voornemen is om de pilot structureel op te nemen in het meerjaren beleidskader jeugd. Deze specifieke taak betreft feitelijk geen wettelijke verplichting, echter is één van de speerpunten in de Hervormingsagenda 'De beweging naar voren', waaronder de samenwerking met onderwijs en waar Samen Doen onder valt.

Voorstel
Voorgesteld wordt om de tijdelijke formatie met betrekking tot "Samen doen" voor jeugdhulp structureel te maken vanaf 2026. E.e.a. in afstemming met het MJBK. Het betreft 3 fte schaal 9 (€ 288.000)

STORM
STORM is een wetenschappelijk onderbouwde, preventieve aanpak die tot doel heeft een depressie of suïcide bij jongeren vóór te zijn. Door zelfvertrouwen, weerbaarheid en veerkracht te stimuleren, leren zij hun negatieve gevoelens om te buigen. Het programma van STORM wordt uitgevoerd op school. Leerlingen krijgen lessen over mentale gezondheid, mentoren worden getraind in signaleren, en er worden 'op volle kracht' trainingen aangeboden voor leerlingen die niet lekker in hun vel zitten. De VO scholen in de Kempen (maar ook verder in de regio ZoB) hebben, in samenwerking met het samenwerkingsverband VO, GGZ en GGD het belang van dit programma benadrukt en gaan hier, in samenwerking met de gemeenten, mee starten vanaf schooljaar 2024-2025.

Voorgesteld wordt om tijdelijke formatie toe te voegen voor de jaren 2025 en 2026. Het betreft 0,18 fte schaal 9 (€ 16.000)

3.3.6. VOORSTEL(LEN) BEDRIJFSBUREAU

Er zijn geen voorstellen voor het bedrijfsbureau.

3.3.7. FINANCIEEL OVERZICHT VOORSTELLEN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

Totaal Afdeling Maatschappelijke Dienstverlening						
Algemeen						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Uitkomsten onderzoek Sociaal Domein (Berenschot)	PM	PM	-	-	-	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Bijzondere Bijstand	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Jeudhulp						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Uitbreiding formatie Jeugdhulp (structureel 3 FTE schaal 9)	-	288.000	288.000	288.000	288.000	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Reusel-De Mierden
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Veilig Thuis (Tijdelijk 1,5 FTE schaal 9)	135.000	144.000	-	-	-	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Reusel-De Mierden
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Storm (Tijdelijk 0,2 FTE schaal 9)	16.000	17.000	-	-	-	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Jeugdhulp	**151.000**	**449.000**	**288.000**	**288.000**	**288.000**	
Schuldhulpverlening						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Uitbreiding capaciteit Kwaliteit SHV	PM	PM	PM	PM	PM	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Uitbreiding capaciteit SHV (kadernota geldzorgen)	PM	PM	PM	PM	PM	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Schuldhulpverlening	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Totaal Afdeling Maatschappelijke Dienstverlening	**151.000**	**449.000**	**288.000**	**288.000**	**288.000**	

Alle bedragen in euro's.

3.4 AFDELING VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVING

Inleiding
De afdeling VTH voert taken uit voor de Kempengemeenten Eersel, Oirschot en Reusel-de Mierden en is onderverdeeld in een team Vergunningen en een team Toezicht & Handhaving.

Het team Vergunningen houdt zich onder andere bezig met het behandelen van aanvragen van vergunningen voor bouwen, slopen, kappen, milieu, inritten, monumenten, evenementen, reclame en drank- en horeca – en exploitatievergunningen.

Het team Toezicht en Handhaving verzorgt het toezicht op bouwactiviteiten, het gebruik van gronden en gebouwen, Alcoholwetgeving, Adresonderzoek en op de regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en trekt steeds meer op met politie en anderen in het kader van veiligheid.

3.4.1. OMBUIGINGSVOORSTEL(LEN) VTH

In het kader van ombuigingsmaatregelen wordt er een voordeel ingeboekt op de loonkosten bij het team vergunningen. In- en externe ontwikkelingen in het team Vergunningen hebben geleid tot een taakverschuiving binnen het team. Hierdoor worden er meer werkzaamheden uitgevoerd in een lagere functieschaal en minder in een hogere functieschaal. Dit leidt tot lagere loonkosten. De in- en externe ontwikkelingen zijn, Opnieuw verbinden (1-1-2023), Wet kwaliteitsborging (1-1-2024), Omgevingswet (1-1-2024) en Basistaken milieu naar ODZOB (2024).

3.4.2. VOORSTELLEN VERGUNNINGVERLENING

Er zijn geen nieuwe voorstellen voor de kadernota 2026.

3.4.3. VOORSTELLEN TEAM TOEZICHT EN HANDHAVING

Structureel uitbreiden formatie team Toezicht en Handhaving met 2 fte (1 toezichthouder en 1 BOA)
Er is een bestuurlijke vraag om de formatie van team Toezicht en Handhaving uit te breiden met 2 FTE. De vraag komt enerzijds voort uit toenemende vraag om inzet en anderzijds om kwetsbaarheid te verminderen.

Met het vertrek van Bladel in 2023 is de verhouding van het integraal toezicht met taakaccent bouw gezakt van 3:4 (0,75) naar 2:3 (0,66). Daar is bij de inrichting van het team na opnieuw verbinden onvoldoende rekening mee gehouden. Nu er nog maar 2 fte toezichthouders bouw voor 3 gemeenten zijn is de kwetsbaarheid toegenomen. Daarbij komt de toenemende wens/behoefte/vraag naar projectmatige ondersteuning, welke zich ook niet altijd tijdig vooraf laat programmeren in een uitvoeringsprogramma. Voorgesteld wordt de formatie met 1 fte uit te breiden op integraal toezicht met taakaccent bouw.

De huidige capaciteit bij de Boa’s bestaat uit 4,89 fte voor de 3 gemeenten.
Ook hier is sprake van een zeker mate van kwetsbaarheid. De boa’s vullen dag-, avond-, en weekenddiensten in voor 3 gemeenten. Met daarbij (compensatie)verlof betekent dit dat er sommige dagen vaak maar één auto rondrijdt in onze Kempengemeenten. Soms maken we de keuze om boa’s alleen op pad te sturen. Maar alleen overdag. Tijdens avond- en/of weekenddiensten is dat niet veilig.

Daarbij is bij de inzet van de Boa's ook sprake van een toenemende vraag (en verwachting) om inzet. Zowel vanuit de gemeenten, als vanuit de wetgever, als vanuit politie, als vanuit onze inwoners en bedrijven. Er is meer vraag naar (meer) avond-, weekendinzet, horecacontroles (later op de avond en in de weekenden), meer flexibiliteit, specifieke inzet op jeugd (overlast/alcohol). Vanuit de gemeente zien we meer vraag naar inzet op het gebied van alcohol, verkeer, projectmatige acties, inzet voor het KIT en het RIEC en ondersteuning acties vanuit politie en bij huisuitzettingen en sluitingen van panden. Daarnaast wordt ook steeds meer ad-hoc een beroep op inzet gedaan, bijvoorbeeld om aanwezig te zijn tijdens en na verkiezingen, bij de voorbereiding van evenementen (verkeer in de gaten houden) en bij gevoelige hoorzittingen van bezwaarschriftencommissies.

Vanuit de burger ontvangen we meer klachten met betrekking tot activiteiten in de openbare ruimte. Die handelen we altijd af, maar dat gaat ten koste van de tijd die we aan andere zaken kunnen besteden.

De rekenkamercommissie concludeert ook dat de bezetting op het gebied van de boa capaciteit eigenlijk tekort schiet. Op basis van de normen die zij hanteren zou er zeker sprake moeten zijn van 1 boa per 10.000 inwoners. Gelet op de groei de komende jaren, zal in de toekomst het aantal fte's mogelijk nog verder moeten worden uitgebreid, maar is 6 fte echt een minimum. Voorgesteld wordt op de formatie Boa- toezicht uit te breiden met 1 Fte.

Voorgesteld wordt om de formatie van VTH in totaal met 2 fte uit te breiden. Het betreft 2 fte schaal 8.

3.4.4. FINANCIEEL OVERZICHT VOORSTELLEN VERGUNNINGEN, TOEZICHT EN HANDHAVING

Vergunningen, Toezicht en Handhaving						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Ombuigingsvoorstel(len)						
Taakverschuiving team vergunningen	-30.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000	Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Nieuwe voorstellen						
Uitbreiding formatie team Toezicht en Handhaving	160.000	171.000	171.000	171.000	171.000	Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Vergunningen, Toezicht en Handhaving	**130.000**	**140.000**	**140.000**	**140.000**	**140.000**	

3.5 ONTWIKKELING IN RISICO'S

In de begroting 2026 wordt de verplichte paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" opgenomen. Bij het opstellen van de Kadernota zijn de onderstaande risico's opgemerkt.

1. De inflatie is op dit moment nog steeds hoog. Het risico bestaat dat er te weinig rekening is gehouden met prijsindex en loonindex.

2. Krapte op de arbeidsmarkt doen risico's ontstaan met betrekking tot bezetting van de formatie. Risico's worden gelopen met betrekking tot de vraag of prestaties daadwerkelijk kunnen worden geleverd. Naast dit risico kan de situatie zich gaan voordoen dat ingehuurd wordt op openstaande formatieplaatsen. Dat leidt tot hogere kosten dan ingeval medewerkers in dienst zijn.

3. Door wetgeving zijn de ouderschapsverloven toegenomen. Niet alle verlof wordt vergoed door uit UWV. Het opnemen van verlof heeft consequenties voor de bezetting waardoor de s kan ontstaan dat er ingehuurd moet gaan worden. Dit leidt tot overschrijding van de loonkosten. Binnen de organisatie wordt er gebruikt gemaakt van CAO ouderschapsverlof. Voor CAO ouderschapsverlof ontvangt de organisatie geen vergoeding voor de niet gewerkte uren.

4. HR 21
   In de kadernota is rekening gehouden met 2% stijging van de loonkosten als gevolg van herwaardering van functieprofielen. Het risico bestaat dat 2% te weinig is.

5. Ontwikkelingen als gevolg van de Wet digitale overheid hebben financiële consequenties voor gemeenten en GRSK maar zijn niet financieel gemaakt. Een impactanalyse met een kostenraming kan voor de toekomst zorgen dat kosten voor gemeenten en GRSK beter in beeld kunnen worden gebracht.

4. UITGANGSPUNTEN

4.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

Het vertrekpunt voor de financiële begroting is “ongewijzigd beleid”. Dat wil zeggen dat het gevoerde beleid voor de komende jaren doorgetrokken wordt en dat de budgettaire gevolgen van in het verleden genomen beslissingen in de meerjarenraming zijn verdisconteerd. Voor een aantal externe factoren zoals rente- en prijsontwikkeling worden aannames bepaald.

In de voorbereiding van de begroting worden gemeenten nadrukkelijk betrokken, middels de voorbereidingscommissies en bestuurscommissies.

1. *“Scherp aan de wind”* begroten
2. Behouden vna huidige niveau/kwaliteit dienstverlening (oplopen wachttijden, afname toezicht openbare ruimte)
3. Standaardisatie in dienstverlening (o.a. beleid/ applicatielandschap)
4. Nieuwe initiatieven vanuit gemeenten enkel met dekking gemeenten/rijk opnemen
5. Actieve verkenning op kansen samenwerking door kwaliteitsverbetering/ kostenbesparing
6. Voorkomen “*penny wise, pound foolish*”

In de kadernota staan concrete voornemens voor het dienstjaar en voor het meerjarenperspectief. Nieuwe ontwikkelingen van afdelingen worden, voor zover als mogelijk, als voornemen benoemd.

4.2 BEGROTINGSWIJZIGING 2025

In de procedure tot vaststelling begroting 2026 en meerjarenraming 2027 -2029 is ook een begrotingswijziging 2025 opgenomen. De primitieve begroting 2025 werd reeds vastgesteld in juli 2024. Een actualisering van deze begroting loopt mee in de procedure. De begrotingswijziging voor het jaar 2025 in de loop van het jaar stelt de GRSK in staat om actuele inzichten en omstandigheden te verwerken in de begroting. Door opname in de begroting ontstaat autorisatie van het Dagelijks Bestuur tot het (laten) doen van uitgaven voor vermelde doelen.

4.3 FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

Loon- en prijsstijgingen
Voor de indexering van lonen en prijzen bepalen hanteert de GRSK dezelfde uitgangspunten als de 4 grote gemeenschappelijke regelingen van Zuid-Oost Brabant.[1]

Afgesproken is om als methode voor indexering van de begroting van het jaar t gebruik te maken van de percentages die in de Macro Economische Verkenning t-1 (uitgebracht in jaar t-2) zijn opgenomen voor het jaar t-1. Het gaat om de *Loonvoet sector overheid* voor de index van de lonen en de *Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc)* voor de index van de prijzen.

[1] Dit uitgangspunt wordt ook gehanteerd door vier verbonden partijen in de regio Eindhoven. (MRE, Odzob, GGD en Veiligheidsregio)

Index 2026
Deze werkwijze leidt tot een loonontwikkeling die bepaald wordt op 4,7 % en een prijsontwikkeling van 2,7% voor het jaar 2026.

Index 2025
De huidige CAO heeft een looptijd van 15 maanden, van 1 januari 2024 tot en met eind maart 2025. In de begroting 2025 is gerekend met een stijging van ¾*6,7%. Indien ten tijde van het opstellen van de begroting meer bekend is over de CAO ontwikkeling 2025 wordt dit separaat aangepast.

Analyse jaarrekening 2024
In het proces tot opstelling van de begroting 2026 met begrotingswijziging 2025 worden de jaarresultaten over het jaar 2024 van afdelingen bekend. Daar waar structurele afwijkingen tussen begroting en rekening worden geconstateerd worden deze betrokken in de begroting 2026 met begrotingswijziging 2025. Dit geldt zowel voor de positieve als negatieve afwijkingen. Het uitgangspunt is om zo reëel mogelijk te begroten.

Loonkosten
Loonkosten van ingevulde formatie worden begroot tegen werkelijke functionele loonschaal. Openstaande formatie wordt begroot tegen het maximum van de functionele loonschaal.

Dienstverlening ICT aan derden
Voor de dienstverlening die door de afdeling SSC wordt geleverd aan Kempenplus is een kostendekkende bijdrage overeengekomen. De afspraken zijn vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst. De inkomsten uit de dienstverlening worden opgenomen bij de begroting van de afdeling SSC.

Resultaat meerjarenraming
De meerjarenraming geeft een beeld van te verwachten saldi voor de komende jaren bij doortrekking van het bestaande beleid en doorvoeren van nieuwe ontwikkelingen. De berekening van bijdragen van gemeenten geschiedt zodanig dat volledige dekking van lasten wordt bereikt.

Onvoorzien
In de begroting van 2026 en verder is geen rekening gehouden met onvoorziene uitgaven. Indien er onvoorziene uitgaven zijn dan worden deze toegelicht in de rapportage.

4.4 KOSTENVERDELING PER AFDELING

In het Algemeen Bestuur van 30 juni 2022 zijn de verdeelsleutels vastgesteld. De volgende uitgangspunten zijn de basis voor de verdeelsleutels:

a. Voor de interne doorbelasting binnen de GRSK geldt het aantal accounts als maatstaf voor de doorbelasting. Dit is van toepassing bij de verdeling van de Staf kosten en van de kosten van het SSC. Dit zijn accounts die aan gebruikers c.q. personen zijn gebonden.

b. De kosten van dienstverlening aan gemeenten wordt doorbelast op basis van verhouding in inwoneraantallen. Gemeenten betalen alleen mee in de dienstverlening die ze afnemen. Voor de berekening wordt uitgegaan van het aantal inwoners per gemeenten (t-2). Dus voor de begroting van 2026 worden de inwoneraantallen op 1 januari 2024 gehanteerd.

c. Voor maatwerk en dienstverlening aan externe partijen (derden) geldt dat deze kostendekkend wordt uitgevoerd.

d. Maatwerk op verzoek van deelnemers in de samenwerking is mogelijk. De vergoeding daarvan wordt zodanig bepaald dat degene die de kosten veroorzaakt deze ook opbrengt. Voor maatwerk geldt een extra opslagpercentage van 10%.

Per afdeling zal hieronder een korte toelichting over de kostenverdeelsleutel gegeven worden.

Afdeling Staf
De stafkosten worden doorbelast naar de andere afdelingen op basis van de verhouding in accounts. De kosten worden omgeslagen over de andere afdelingen.

Afdeling SSC
De kosten van SSC worden op basis van de volgende sleutels verdeeld over de deelnemende gemeenten en over de afdelingen van de GRSK.

De uitgangspunten voor de kostenverdeling SSC zijn specifiek bepaald. De bestaande verschillen in afname van diensten (c.q. veroorzaken van kosten) is aanleiding om het volgende onderscheid te maken in de kostenverdeling.

Er is een Kempenstandaard bepaald. De ICT voorzieningen die voor alle gebruikers beschikbaar zijn vallen onder deze standaard;
a. Er zijn pluspakketten vastgesteld die specifiek zijn voor elke organisatie.
b. Er is maatwerk mogelijk. Voor maatwerk geldt een extra opslagpercentage van 10%.

De kosten van bedrijfsvoering, hardware, servicedesk en kapitaallasten worden omgeslagen op de directe kosten van de applicaties.

De Kempenstandaard wordt verdeeld op basis van het aandeel in totale accounts. De accounts zijn persoonsgebonden en de peildatum is 1 januari.
Het pluspakket 5 gemeenten wordt verdeeld op basis van inwoners.
Het pluspakket voor de afdelingen GRSK worden doorbelast naar de afdelingen.

De kosten van Geo-dienstverlening wordt verdeeld op basis van inwoners.

Afdeling Maatschappelijke Dienstverlening
De kosten aan dienstverlening aan gemeenten worden doorbelast op basis van verhouding in inwoneraantallen. Gemeenten betalen alleen mee in de dienstverlening die ze afnemen. Voor de berekening wordt uitgegaan van het aantal inwoners per gemeenten (t-2). Dus voor de begroting van 2026 worden de inwoneraantallen op 1 januari 2024 gehanteerd.

De afdeling Maatschappelijke Dienstverlening voert voor de vijf Kempengemeenten diverse programma's uit op het gebied van het sociale domein. Dit zijn:

- Schuldhulpverlening
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Sociaal Raadsliedenwerk
- Jeugdwet (toegang en ondersteuning)

De overige kosten (huisvesting, kantoorbenodigdheden, overige personeelskosten e.d.) worden verdeeld op basis van accounts naar de diverse programma's.

Afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
De kosten aan dienstverlening aan gemeenten worden doorbelast op basis van verhouding in inwoneraantallen. Voor de berekening wordt uitgegaan van het aantal inwoners per gemeenten (t-2). Dus voor de begroting van 2026 worden de inwoneraantallen op 1 januari 2024 gehanteerd.

Inwoneraantallen
Bij de berekening van de gemeentelijke bijdragen wordt in een aantal gevallen de berekening gebaseerd op de verhouding in inwoneraantallen (t-2) . Dus voor de begroting van 2026 worden de inwoneraantallen op 1 januari 2024 gehanteerd. Waar verdeelsleutels gebaseerd zijn op inwoneraantallen, wordt op basis van opgave door CBS, uitgegaan van de volgende inwoneraantallen. [2]

Tabel inwoneraantallen op peildatum

Gemeente	Aantal inwoners op peildatum 01-01-2024	Aandeel
Bergeijk	19.196	20,59%
Bladel	20.985	22,51%
Eersel	20.199	21,66%
Oirschot	19.280	20,68%
Reusel-de Mierden	13.577	14,56%
Totaal gemeenten	**91.753**	**100,00%**

Tarieven maatwerk
Tarieven maatwerk dienen kostendekkend te zijn.

Uurtarieven
Uurtarieven worden bepaald aan de hand van de notitie overheidstarieven van het desbetreffende jaar.

[2] http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication

5. MEERJAREN-INVESTERINGS-PLAN

5.1 VOORGENOMEN INVESTERINGEN 2026 – 2029 N.A.V. KADERNOTA 2026

Er zijn geen nieuwe investeringen n.a.v. de kadernota 2026. Derhalve is het meerjarenplan niet opgenomen.

6. BIJLAGEN

6.1 OVERZICHT VAN INITIATIEVEN FINANCIEEL

Totaaloverzicht

Totaal overzicht (ombuigingen, index en ontwikkelingen)	2025	2026	2027	2028	2029
Autonoom (loonindex en prijsindex en HR21)	**-**	**1.258.000**	**1.258.000**	**1.258.000**	**1.258.000**
Bestaand beleid Jeugd (Samen Doen)	**-**	**288.000**	**288.000**	**288.000**	**288.000**
Nieuwe ontwikkelingen	***350.000***	***391.000***	***230.000***	***230.000***	***230.000***
Organisatieontwikkeling	-	*50.000*	*50.000*	*50.000*	*50.000*
Ibrondocumenten	*9.000*	*9.000*	*9.000*	*9.000*	*9.000*
Ontwikkelingen als gevolg van Wet Digitale Overheid	*30.000*	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Veilig Thuis (Tijdelijk 1,5 FTE schaal 9)	135.000	144.000	-	-	-
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Storm (Tijdelijk 0,2 FTE schaal 9)	16.000	17.000	-	-	-
Uitbreiding capaciteit Kwaliteit SHV	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*
Uitbreiding capaciteit SHV (kadernota geldzorgen)	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*	*pm*
Uitbreiding formatie team Toezicht en Handhaving	160.000	171.000	171.000	171.000	171.000
Ombuiginsmaatregelen	**-185.000**	**-188.500**	**-188.500**	**-188.500**	**-188.500**
Totaal overzicht (ombuigingen, index en ontwikkelingen)	**165.000**	**1.748.500**	**1.587.500**	**1.587.500**	**1.587.500**

Staf

Staf						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Organisatieontwikkeling	-	50.000	50.000	50.000	50.000	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Toevoegen formatiebuffer 2,5 FTE schaal 9 (organisatiebreed)	Budgetneutraal	Budgetneutraal	Budgetneutraal	Budgetneutraal	Budgetneutraal	
Financieel administratief systeem	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Staf	**-**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**	

SSC

Shared Service Center						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
ICT						
Ombuigingsvoorstel(len)						
2% van softwarekosten ivm opdracht tot standaardisatie (2% van € 4.500.000 softwarekosten primair vastgestelde begroting 2025)	-90.000	-92.500	-92.500	-92.500	-92.500	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden --> pluspakket gemeenten
Aframen ontwikkelbudget met 25% naar 75k	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	Allen
Verlagen investeringskredieten MIP (risico op overschrijding neemt toe)	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	Allen
% maatwerk verhogen van 10% naar 20%	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	Allen
Nieuwe voorstellen						
Ontwikkelingen als gevolg van Wet Digitale Overheid	30.000	pm	pm	pm	pm	Allen
Voorstellen vanuit het ontwikkelbudget (verplichting reeds aangegaan)						
Ibrondocumenten	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	Gemeente Oirschot; maatwerk gemeenten
Totaal Shared Service Center	**-116.000**	**-148.500**	**-148.500**	**-148.500**	**-148.500**	

MD

Totaal Afdeling Maatschappelijke Dienstverlening						
Algemeen						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Uitkomsten onderzoek Sociaal Domein (Berenschot)	PM	PM	-	-	-	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Bijzondere Bijstand	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Jeudhulp						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Uitbreiding formatie Jeugdhulp (structureel 3 FTE schaal 9)	-	288.000	288.000	288.000	288.000	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Reusel-De Mierden
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Veilig Thuis (Tijdelijk 1,5 FTE schaal 9)	135.000	144.000	-	-	-	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Reusel-De Mierden
Uitbreiding formatie Jeugdhulp Pilot Storm (Tijdelijk 0,2 FTE schaal 9)	16.000	17.000	-	-	-	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Jeugdhulp	**151.000**	**449.000**	**288.000**	**288.000**	**288.000**	
Schuldhulpverlening						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Uitbreiding capaciteit Kwaliteit SHV	PM	PM	PM	PM	PM	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Uitbreiding capaciteit SHV (kadernota geldzorgen)	PM	PM	PM	PM	PM	Gemeente Bergeijk, Gemeente Bladel, Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Schuldhulpverlening	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	
Totaal Afdeling Maatschappelijke Dienstverlening	**151.000**	**449.000**	**288.000**	**288.000**	**288.000**	

VTH

Vergunningen, Toezicht en Handhaving						
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Deelnemers**
Ombuigingsvoorstel(len)						
Taakverschuiving team vergunningen	-30.000	-31.000	-31.000	-31.000	-31.000	Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Nieuwe voorstellen						
Uitbreiding formatie team Toezicht en Handhaving	160.000	171.000	171.000	171.000	171.000	Gemeente Eersel, Gemeente Oirschot, Gemeente Reusel-De Mierden
Totaal Vergunningen, Toezicht en Handhaving	**130.000**	**140.000**	**140.000**	**140.000**	**140.000**	

AMENDEMENT

ONDERWERP	Reactie op Kadernota GRSK 2026
DATUM	20 februari 2025
INGEDIEND DOOR	Bladel Transparant, CDA Bladel, VHP en VVD
NAAR AANLEIDING VAN	Agendapunt 11.6, Raadsvoorstel R24.098 Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten

De raad van de gemeente Bladel in vergadering bijeen op 20 februari 2025,

Kennis genomen hebbende van:

- Het nu voorliggende Raadsvoorstel R24.098 over de Kadernota 2026 GR Samenwerking Kempengemeenten;
- Raadsvoorstel R25.005 Rekenkameronderzoek Jeugdhulp in Bladel;
- Het Raadsbesluit R24.043b van 27 juni 2024 met de vastgestelde zienwijze begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 Samenwerking Kempengemeenten;

Overwegende dat:

- De financiële situatie van gemeentes vanaf 2026 substantieel minder is vanwege de 'ravijnjaren' en daarmee de bijdrages aan de gemeenschappelijke regelingen, zoals de GRSK onder druk komen te staan;
- De gemeentelijke bijdrage aan GRSK volgens de kadernota 2026 ondanks de taakstelling uit 2020 en Opnieuw Verbinden uit 2023 ook in 2026 stijgt;
- Er nog steeds geld bij moet bij de organisatie en de organisatieontwikkeling;
- De Rekenkamer in haar rapport concludeert dat 'nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was' en 'er cijfermatig een aardig beeld is, maar aan het meten van effect in de samenleving nog gewerkt moet worden'.
- Er een, deels tijdelijk, formatie-uitbreiding plaatsvindt van 4,68 fte op het gebied van Jeugd;
- Het voorstel van het college is om geen reactie te geven naar aanleiding van de Kadernota 2026 van de GRSK;
- Het gezien bovenstaande overwegingen wel belangrijk is om een reactie te geven, zodat deze mee kan worden genomen richting het opstellen van de Begroting 2026 van de GRSK;

Spreekt uit het ONTWERPBESLUIT 24.30396 als volgt te wijzigen:

1. Beslispunt 1 te wijzigen in:
   De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK:
   "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten. In de taakstelling van 2020 stelt de GRSK zich als doel om te besparen en in Opnieuw Verbinden om de organisatie efficiënt, transparant en toekomstgericht te maken. In de zienswijze op de begroting 2025 heeft de gemeenteraad van Bladel de GRSK gevraagd om 'er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de

gemeenschappelijke regelingen onder druk komen te staan door de ravijn jaren vanaf 2026. De gemeenteraad verzoekt u daar alvast op in te spelen'. In de Kadernota 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage echter nog steeds verhoogd. De GRSK geeft aan extra geld aan de staf en organisatieontwikkeling te willen uitgeven. Daarnaast wordt de formatie op het gebied van Jeugd met 4,68 fte opgehoogd, mede door pilots. In de kadernota wordt het de gemeenteraad van Bladel echter niet duidelijk hoe deze investeringen in de organisatie rijmen met de taakstelling 2020 en Opnieuw Verbinden. Daarnaast wordt het niet duidelijk of de doelen van de pilots voldoende effect bereiken dat het structureel maken en de uitbreiding van het aantal fte op Jeugd gerechtvaardigd is. Ook met het oog op de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek waarin geconcludeerd wordt "dat nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was" (p.8 onderzoeksrapport Jeugdhulp in Bladel). Met het oog op de ravijnjaren en eventuele ombuigingsvoorstellen wil de gemeenteraad van Bladel scherp kijken naar de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Zij verzoekt daarom het bestuur van de GRSK bovenstaande punten nader te onderbouwen en uit te werken in de ontwerpbegroting 2026."

En gaat over tot de orde van de dag.

Bladel, 20 februari 2025
Fracties Bladel Transparant, CDA Bladel, Vrije Hapertse Partij en VVD

Oude tekst (ontwerpbesluit)	**Nieuwe tekst (Amendement)**
1. Geen reactie te geven op de Kadernota 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten.	1. De volgende reactie te geven op de Kadernota 2026 GRSK: "De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten. In de taakstelling van 2020 stelt de GRSK zich als doel om te besparen en in Opnieuw Verbinden om de organisatie efficiënt, transparant en toekomstgericht te maken. In de zienswijze op de begroting 2025 heeft de gemeenteraad van Bladel de GRSK gevraagd om 'er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen onder druk komen te staan door de ravijn jaren vanaf 2026. De gemeenteraad verzoekt u daar alvast op in te spelen'. In de Kadernota 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage echter nog steeds verhoogd. De GRSK geeft aan extra geld aan de staf en organisatieontwikkeling te willen uitgeven. Daarnaast wordt de formatie op het gebied van Jeugd met 4,68 fte opgehoogd, mede door pilots. In de kadernota wordt het de gemeenteraad van Bladel echter niet duidelijk hoe deze investeringen in de organisatie rijmen met de taakstelling 2020 en Opnieuw Verbinden. Daarnaast wordt het niet duidelijk of de doelen van de pilots voldoende effect bereiken dat het structureel maken en de uitbreiding van het aantal fte op Jeugd gerechtvaardigd is. Ook met het oog op de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek waarin

	geconcludeerd wordt “dat nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was” (p.8 onderzoeksrapport Jeugdhulp in Bladel). Met het oog op de ravijnjaren en eventuele ombuigingsvoorstellen wil de gemeenteraad van Bladel scherp kijken naar de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Zij verzoekt daarom het bestuur van de GRSK bovenstaande punten nader te onderbouwen en uit te werken in de ontwerpbegroting 2026.”

STEMMING

	Voor het amendement	Tegen het amendement
CDA	4	0
BT	8	0
VHP	4	0
PRO5	2	0
VVD	1	0

BESLUIT	**Met 19 stemmen voor en 0 stemmen tegen is het amendement AANGENOMEN**

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Dagelijks Bestuur
Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking
Kempengemeenten (GRSK)
Kerkplein 3
5541 KB Reusel

uw brief: 24.30264
uw kenmerk:
ons kenmerk: 25.04337
zaaknummer:
behandeld door: Jelle van der Wiel
telefoonnummer: 0497-361636
bijlage(n):
onderwerp: Reactie gemeenteraad Bladel op Kadernota 2026 GRSK
verzonden: 27 februari 2025

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur GRSK,

De gemeenteraad van Bladel wil de volgende reactie geven op de Kadernota 2026 van de GR Samenwerking Kempengemeenten.

In de taakstelling van 2020 stelt de GRSK zich als doel om te besparen en in Opnieuw Verbinden om de organisatie efficiënt, transparant en toekomstgericht te maken. In de zienswijze op de begroting 2025 heeft de gemeenteraad van Bladel de GRSK gevraagd om "*er rekening mee te houden dat de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen onder druk komen te staan door de ravijn jaren vanaf 2026. De gemeenteraad verzoekt u daar alvast op in te spelen"*. In de Kadernota 2026 wordt de gemeentelijke bijdrage echter nog steeds verhoogd. De GRSK geeft aan extra geld aan de staf en organisatieontwikkeling te willen uitgeven. Daarnaast wordt de formatie op het gebied van Jeugd met 4,68 fte opgehoogd, mede door pilots. In de kadernota wordt het de gemeenteraad van Bladel echter niet duidelijk hoe deze investeringen in de organisatie rijmen met de taakstelling 2020 en Opnieuw Verbinden.
Daarnaast wordt het niet duidelijk of de doelen van de pilots voldoende effect bereiken dat het structureel maken en de uitbreiding van het aantal fte op Jeugd gerechtvaardigd is. Ook met het oog op de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek waarin geconcludeerd wordt *"dat nader onderzoek naar de doelgroep nodig is om goed inzicht te krijgen in waarom de bijraming van de middelen voor de GRSK nodig was*" (p.8 onderzoeksrapport Jeugdhulp in Bladel). Met het oog op de ravijnjaren en eventuele ombuigingsvoorstellen wil de gemeenteraad van Bladel scherp kijken naar de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen.
Zij verzoekt daarom het bestuur van de GRSK bovenstaande punten nader te onderbouwen en uit te werken in de ontwerpbegroting 2026.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Bladel,
namens deze,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

Jelle van der Wiel
Raadsgriffier Bladel

R25.008b

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R25.008 van burgemeester en wethouders van 4 februari 2025;

gelet op artikel 89 Gemeentewet;

overwegende dat:
- bij raadsbesluit van 6 december 2022 (kenmerk R22.081b.2) geheimhouding is gelegd op hetgeen besproken is in de besloten raadsvergadering van 6 december 2022;
- de redenen om geheimhouding op te leggen inmiddels niet meer van toepassing zijn;
- de gedeelde informatie deels reeds via andere wegen in de openbaarheid is gekomen;
- het tegen deze achtergrond gewenst is de geheimhouding op te heffen.

besluit:

1. De bij besluit van 6 december 2022 (kenmerk R22.081b.2) opgelegde geheimhouding op te heffen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier,

Digitaal ondertekend door J.F. (Jelle) Wiel, van der

de voorzitter,

Digitaal ondertekend door M.A.G. (Maurits) Bosch, van den

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R25.008
Onderwerp : Opheffen geheimhouding zoals opgelegd bij raadsbesluit van 6 december 2022 (kenmerk: R22.081b.2).

Aan de raad

Inleiding
De redenen die ten grondslag lagen aan het besluit tot geheimhouding zoals genomen op 6 december 2022 zijn niet meer van toepassing. Dit wordt hierna in de argumenten verder toegelicht. Op grond van artikel 89 Gemeentewet is uitsluitend de raad bevoegd om geheimhouding op te heffen, in gevallen waarin zij dit zelf opgelegd heeft.

Voorstel
de bij besluit van 6 december 2022 (kenmerk: R22.081b.2) opgelegde geheimhouding op te heffen

Beoogd effect
De geheimhouding zoals beschreven in het besluit R22.081b.2 op te heffen.

Argumenten
1.1 De raad heeft destijds besloten: 'De geheimhouding te doen voortduren tot het moment waarop de anterieure overeenkomst is getekend'. Deze voorwaarde heeft zich nog altijd niet voorgedaan.
Bij het opleggen van geheimhouding op 6 december 2022 werd verwacht dat de anterieure overeenkomst voor het project Markthof binnen afzienbare tijd zou worden getekend, waarna de geheimhouding zou vervallen. Echter, de onderhandelingen over deze overeenkomst zijn complexer gebleken dan voorzien, waardoor de ondertekening tot op heden is uitgebleven. Gelet op het verstreken tijdsbestek en de huidige stand van zaken is het niet langer noodzakelijk om de in het besluit R22.081b.2 bedoelde informatie geheim te houden. Daarom wordt voorgesteld de geheimhouding op te heffen.

1.2 De redenen om geheimhouding op te leggen zijn niet meer van toepassing.
De oorspronkelijke redenen voor geheimhouding waren gebaseerd op belangen zoals genoemd in artikel 5.1 van de Wet open overheid (Woo), zie hierover het raadvoorstel van destijds (R22.081). Nu de onderhandelingen in een verder gevorderd stadium verkeren en de context is veranderd, is het niet meer noodzakelijk de informatie die in de besloten vergadering van 6 december 2022 is gedeeld geheim te houden. Zo is het geplande programma voor de Markthof inmiddels bekend, dat heeft in het ontwerpbestemmingsplan zelf al ter inzage gelegen. Hetzelfde geldt voor de gevolgen voor verkeer en parkeren in de omgeving van de Markthof. Voor de overige delen van de informatie die gedeeld is op 6 december 2022 geldt dat het vanwege tijdsverloop niet meer noodzakelijk is deze geheim te houden.

1.3 Het is onduidelijk welke informatie nu precies onder de geheimhouding valt.
Er bestaat momenteel onduidelijkheid over de reikwijdte van de geheimhouding: welke specifieke documenten en informatie vallen eronder en welke niet? Deze onduidelijkheid kan leiden tot onzekerheid bij raadsleden en andere betrokkenen over wat zij wel of niet mogen delen. Door de geheimhouding op te heffen, wordt deze onduidelijkheid weggenomen en wordt de transparantie vergroot. Het is belangrijk dat voor iedereen duidelijk is welke informatie geheim

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
ABZ	Tim van der Putten	088-4970568

is en welke niet, om zo misverstanden en mogelijke overtredingen van de geheimhoudingsplicht te voorkomen.

Kanttekeningen
1.1 Wij zien geen vermeldenswaardige kanttekeningen bij dit voorstel.

Financiën
Dit voorstel heeft geen directe financiële gevolgen.

Communicatie
Het raadsbesluit wordt openbaar bekendgemaakt via de wettelijk voorgeschreven route.

Uitvoering
Het raadsbesluit wordt openbaar bekendgemaakt via de wettelijk voorgeschreven route.

Bladel, 4 februari 2025

Burgemeester en wethouders van Bladel,

de secretaris,

Digitaal ondertekend door Ruud Lathouwers

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Maurits van den Bosch

Bijlage(n)
01. Ontwerp-besluit (24.29888).
02. Raadsbesluit oplegging geheimhouding d.d. 6 december 2022 (R22.081b.2, zie: https://bladel.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/67a0dc52-f849-48d4-b33e-0673c209739f?documentId=df773f85-8aae-4071-83db-6912490148a4&agendaItemId=0aaee0c8-92fe-4f29-bab9-f90dd46d4b34).
03. Raadsvoorstel oplegging geheimhouding d.d. 24 november 2022 (R22.081, zie: https://bladel.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/67a0dc52-f849-48d4-b33e-0673c209739f?documentId=7bb20454-2125-49ca-b357-1db5031a4517&agendaItemId=0aaee0c8-92fe-4f29-bab9-f90dd46d4b34).

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

24.29888

Ontwerp-raadsbesluit

24.29888

De raad van de gemeente Bladel;

gelet op artikel 89 Gemeentewet;

overwegende dat:
- bij raadsbesluit van 6 december 2022 (kenmerk R22.081b.2) geheimhouding is gelegd op hetgeen besproken is in de besloten raadsvergadering van 6 december 2022;
- de redenen om geheimhouding op te leggen inmiddels niet meer van toepassing zijn;
- de gedeelde informatie deels reeds via andere wegen in de openbaarheid is gekomen;
- het tegen deze achtergrond gewenst is de geheimhouding op te heffen.

besluit:

de bij besluit van 6 december 2022 (kenmerk R22.081b.2) opgelegde geheimhouding op te heffen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 20 februari 2025.

De raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

R22.081b.2

Gemeente Bladel

Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Bladel;

gelezen het voorstel R22.081 van het presidium van 24 november 2022;

gelet op:

- De gemeentewet, artikel 25;
- Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Bladel 2002, hoofdstuk 7 Besloten vergadering,

overwegende dat:

- De gemeenteraad in beginsel in de openbaarheid vergadert;
- De wet de mogelijkheid biedt dat er op stukken en gesprokene geheimhouding wordt opgelegd.
- Bij het opleggen van geheimhouding moet de raad de gronden van artikel 5.1 van de Woo kunnen inroepen.
- Op basis van artikel 5.1 van de Wet open overheid (hierna: Woo) is opleggen van de geheimhoudingsplicht op dit onderwerp en hetgeen behandeld is gegrond en essentieel,

besluit:

1. Op grond van artikel 25, 1e lid van de Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent alle informatie die behandeld is tijdens de besloten vergadering van 6 december bij agendapunt 3.1: Ontwikkelingen Posthof.
2. De geheimhouding te doen voortduren tot het moment waarop de anterieure overeenkomst is getekend.

Aldus vastgesteld in zijn vergadering van 6 december 2022.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

Gemeente Bladel
Bladel Casteren Hapert Hoogeloon Netersel

Nummer : R22.081
Onderwerp : Vergaderen in beslotenheid en met geheimhouding inzake Ontwikkelingen Posthof

Aan de raad

Inleiding
Openbaarheid is een groot goed en regel in het openbaar bestuur. Beslotenheid en geheimhouding moeten een uitzondering zijn maar kunnen noodzakelijk zijn ter bescherming van bepaalde belangen.

Artikel 23 en artikel 25 van de Gemeentewet bevatten de gronden om in beslotenheid te vergaderen en geheimhoudingsplicht op te leggen.

Sinds de vaststelling door de gemeenteraad van de Centrumvisie Next Economy voor de kern Bladel in december 2018 heeft het college inzet gepleegd op het realiseren van het in de visie vastgelegde 'haltermodel', zijnde twee volwaardige koppen van supermarktfuncties in het kernwinkelgebied van Bladel.
De laatste periode zijn de gemeente en de eigenaren van de Posthof en het voormalige ABN-Amro-gebouw, in gezamenlijkheid een proces gestart om tot integrale herontwikkeling (één programma) van de Posthoflocatie te komen.

Het traject bevindt zich inmiddels in een fase waarbij een aantal strategische keuzes voor verdere uitwerking door alle partijen moet worden gemaakt. Dit geldt ook voor de gemeente. De besluitvorming over de keuzes met betrekking tot de Posthof volgt te zijner tijd de reguliere route via college en raad. Dat geldt bijvoorbeeld voor het ontwerpbestemmingsplan (met besluitvorming door uw raad). Gelet op de eerder vastgestelde Centrumvisie en deze majeure ontwikkeling als onderdeel van die Centrumvisie, acht het presidium het noodzakelijk dat de gemeenteraad eerder (besloten en met geheimhouding) in een raadsvergadering geïnformeerd wordt als opmaat naar definitieve voorstellen en keuzes.

Voorstel
1. Besluit (bij agendapunt 2):
    1. Op grond van artikel 23, 3e lid van de Gemeentewet de vergadering van 6 december 2022 vanaf agendapunt 3.1: Ontwikkelingen Posthof achter gesloten deuren voort te zetten.

2. Besluit (aan einde agendapunt 3):
    1. Op grond van artikel 25, 1e lid van de Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent alle informatie die behandeld is tijdens de besloten vergadering van 6 december bij agendapunt 3.1: Ontwikkelingen Posthof.

Beoogd effect
Op wettelijke basis en na zorgvuldige belangenafweging achter gesloten deuren en onder geheimhouding invulling kunnen geven aan de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken van de gemeenteraad.

Team:	Behandelend ambtenaar:	Telefoonnummer:
	Jelle van der Wiel	088-4970537

Argumenten

1.1 Met de behandeling van het onderwerp is een zwaarwegend belang gemoeid waar het belang van openbaarheid van de vergadering voor dient te wijken.

Artikel 23 van de Gemeentewet stelt dat raadsvergaderingen in de openbaarheid plaatsvinden. Het 2e lid van het artikel regelt de mogelijkheid om de vergadering achter gesloten deuren voort te zetten. De gemeenteraad dient daarbij een afweging te maken of de belangen die beschermd worden door het sluiten van de deuren zo zwaarwegend zijn, dat het belang van openbaarheid van de vergadering, dat evenzeer een zwaarwegend belang is, daarvoor moet wijken (Kamerstukken II 19043, nr.3, p.82).

De gemeenteraad in de volle breedte mee te nemen met verschillende opties en varianten in dit Posthofproject is uitsluitend mogelijk indien de beslotenheid is gewaarborgd. Alle opties hebben immers verschillende uitkomsten van (plan)exploitatie en het is noodzakelijk dat de ontwikkelaars erop kunnen vertrouwen dat deze strategische bedrijfsinformatie niet openbaar wordt.

2.1 Op basis van artikel 5.1 van de Wet open overheid (hierna: Woo) is opleggen van de geheimhoudingsplicht gegrond en essentieel.

Het met gesloten deuren vergaderen werkt slechts verder dan het moment van de vergadering zelf, als de raad terzake van het in die vergadering behandelde geheimhouding oplegt. Bij het opleggen van geheimhouding moet de raad de gronden van artikel 5.1 van de Woo kunnen inroepen. De mogelijkheid om ten aanzien van de zaken die in een besloten vergadering zijn behandeld ook een plicht tot geheimhouding op te leggen vormt een noodzakelijk complement daarvan.

De geheimhoudingsplicht kan alleen in dezelfde vergadering worden opgelegd.

De geheimhoudingsplicht geldt voor alle personen die bij de behandeling in de vergadering aanwezig waren evenals alle personen die van het behandelde of van de stukken kennis dragen, zoals bijv. deskundigen, ambtenaren, de griffier, burgemeester, commissieleden.

Opleggen van een geheimhoudingsplicht beperkt de vrijheid van meningsuiting (art.7 Grondwet). De beperking van dit grondrecht door de geheimhoudingsplicht moet derhalve in een formeel wettelijke bepaling worden genormeerd. De inhoudelijke gronden zijn te vinden in de Wet openbaarheid van bestuur (vanaf heden Woo) waaraan artikel 25 refereert.

Vanwege de volgende gronden uit artikel 5.1 van de Woo wordt voorgesteld geheimhouding op te leggen met betrekking tot hetgeen tijdens agendapunt 3 van deze vergadering is behandeld inzake de Ontwikkelingen van de Posthof:
Artikel 5.1 lid 2 onder b en f Woo:

- b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
- f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevensgegevens;

Het gaat in dit geval met name om lid f, de gedeelde informatie bevat namelijk concurrentiegevoelige bedrijfsgegevens. Openbaar worden van deze gegevens op dit moment zou kunnen leiden tot grote financiële schade bij de partijen die betrokken zijn bij de Posthofontwikkeling. Het onderhandelingsproces is in een dermate kwetsbare fase dat het zelfs mogelijk is dat de hele ontwikkeling stil komt te liggen. Tegen deze achtergrond speelt ook het financiële belang van de gemeente zelf een rol (lid b). Als grondeigenaar in het gebied en gezien eventuele investeringen in de omgeving is ook dat belang betrokken bij deze kwestie.

Kanttekeningen

2.1 *Indien de geheimhoudingsplicht niet wordt opgelegd, is hetgeen behandeld en besproken is tijdens de vergadering niet geheim.*
Indien geen geheimhouding wordt opgelegd, kan na afloop van de vergadering mededeling worden gedaan van het in de vergadering behandelde. Beslotenheid van de vergadering zou daarmee in belangrijke mate haar zin verliezen (Kamerstukken II 19403, nr.10, p.109).

Financiën

Het raadsvoorstel heeft in beginsel geen financiële consequenties. Het schenden van de geheimhoudingsplicht heeft dat mogelijk wel.

Communicatie

Vergaderingen van de raad zijn openbaar. Artikel 23 Gemeentewet geeft aan dat in het openbaar een aankondiging moet worden gedaan van een te houden besloten vergadering. In het openbare deel van de vergadering besluit de raad tot het sluiten van de deuren en de voortzetting van een besloten vergadering.
In de agenda die in het openbaar moet worden verspreid kan een agendapunt dat met gesloten deuren moet worden besproken (in algemene termen) worden benoemd.

Uitvoering

De volgende stappen worden in de vergadering – op basis van artikel 23 en 25 van de Gemeentewet – doorlopen:

1. De vergadering wordt openbaar aangekondigd en in de openbaarheid gestart;
2. De deuren worden gesloten indien de voorzitter dit nodig oordeelt;
3. De aanwezige pers, burgers en ambtenaren dienen de raadszaal te verlaten.
4. De gemeenteraad besluit (bij meerderheid) of in beslotenheid wordt vergaderd.
5. Indien in beslotenheid wordt vergaderd, wordt de vergadering voortgezet en hiervan een afzonderlijk niet-openbaar verslag gemaakt. Dit verslag wordt in een besloten vergadering ter vaststelling aangeboden.
6. Aan het einde van de beslotenheid, besluit de gemeenteraad (bij meerderheid én op grond van artikel 5.1 Wet open overheid) of geheimhouding wordt opgelegd op het besprokene. De geheimhouding geldt tot het moment dat de raad haar opheft.
7. Na het besloten deel wordt de vergadering in de openbaarheid voortgezet of gesloten.

Bladel, 24 november 2022

Het presidium van Bladel,
de griffier, de voorzitter,

Bijlage(n)

01. Ontwerpbesluit: Achter gesloten deuren vergaderen (22.27901)
02. Ontwerp-besluit: Opleggen geheimhouding (22.27903)

~~NIET-OPENBARE~~ BESLUITENLIJST

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

VERGADERING GEMEENTERAAD

6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR

RAADSZAAL TE BLADEL

	AANWEZIG		VERHINDERD	
Voorzitter	Dhr. R. Bosma	Burgemeester		
Griffier	Dhr. J. van der Wiel			
Raadsleden	N.A.G. Baijens H.G.M. Van Gorp N.C.H.B. Beerens M.C. Schoenmakers E.A.P.M. van Weert L.M.G. Coolen N.J.M. van der Heijden N.H.M. Bohncke D. Zumker N. Panjoel P.J.A. Wouters A.E. Van Hulst J.H. van Munster W.H.J.M. van der Linden W.J.M. van de Put-Claassen A.J.A. Van Dun M.A.P. van Gorp H.A.L.B. Maas	CDA CDA CDA CDA VVD BT BT BT BT BT BT BT VHP VHP VHP VHP PRO5 PRO5	B.M.A.M. van Hoof	BT
Collegeleden	Dhr. D. Jansen Dhr. C. van de Ven Dhr. F. d'Haens Mevr. H. van der Hamsvoort Dhr. R. Bosma	Wethouder BT Wethouder VHP Wethouder CDA Wethouder BT Burgemeester		
Ambtelijke ondersteuning	Dhr. H. Antonise Dhr. E. Röling Mevr. M. van Camp	Beleidsmedewerker Opdrachtnemer (Building Result) Afdelingshoofd Dienstverlening & Bedrijfsvoering		

De volgende onderdelen zijn aanvullend op de openbare besluitenlijst:

- De in rood geschreven tekst
- De hand-out van de gegeven presentatie op de pagina's 6 tot en met 13

Opheffing van de geheimhouding op deze informatie heeft plaatsgevonden door de gemeenteraad op 20 februari 2025 middels raadsbesluit R25.008b.

~~NIET-OPENBARE~~ BESLUITENLIJST

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

VERGADERING GEMEENTERAAD

6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
1.	**OPENING VERGADERING EN AANWIJZING PRIMUS**	De voorzitter opent de vergadering om 19.35 uur. Er is bericht van verhindering ontvangen van: - Dhr. Ben van Hoof (BT) Stemcijfer: VHP	
2.	**VASTSTELLEN AGENDA**	Het voorstel om – gezien de verhindering van de gemeentesecretaris – agendapunt 3.2 van de agenda af te voeren wordt verworpen met 5 stemmen voor (VHP, VVD) en 13 stemmen tegen (BT, PRO5, CDA). De conceptagenda wordt daarmee ongewijzigd vastgesteld.	
3.	**BESPREEKSTUKKEN**		
	Vergaderen achter gesloten deuren	Op grond van artikel 23 van de Gemeentewet worden op voorstel van de voorzitter de deuren van de raadszaal gesloten. Aanwezig in de raadszaal zijn de personen zoals vermeld in bovenstaande overzicht. Beslispunt 1 uit het raadsvoorstel R22.081 wordt ongewijzigd en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: Op grond van artikel 23, 3e lid van de Gemeentewet de vergadering van 6 december 2022 vanaf agendapunt 3.1: Ontwikkelingen Posthof achter gesloten deuren voort te zetten. Het ordevoorstel van de voorzitter om de geagendeerde bespreekstukken meer vormvrij te behandelen wordt unaniem aangenomen.	Raadsvoorzitter Bosma licht het voorstel R22.081 toe om de raadsvergadering achter gesloten deuren voort te zetten.

~~NIET-OPENBARE~~ BESLUITENLIJST

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

VERGADERING GEMEENTERAAD
6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
3.1	Ontwikkelingen Posthof	Er vindt bij dit agendapunt geen stemming door de gemeenteraad plaats.	De gemeenteraad wordt door het college en de ambtelijke ondersteuning geïnformeerd over de meest actuele ontwikkelingen rondom de herontwikkeling van de Posthoflocatie middels beelden, exploitaties, oplossingsrichtingen en planning. Onderstaande presentatie (p. 6-13) wordt daarbij toegelicht. De besluitvorming over de keuzes met betrekking tot de Posthof volgt te zijner tijd de reguliere route via college en raad, bijvoorbeeld middels de vaststelling van het ontwerpbestemmingsplan. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat het Haltermodel wordt nagestreefd en dat het daarbij niet gelukt is om de Jumbo te verplaatsen naar de Posthoflocatie. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat ook Schipmast een belang heeft en dat gezocht wordt naar een gepaste tegenprestatie. Portefeuillehouder d'Haens geeft aan dat de gemeente de kar heeft getrokken om het project rond te krijgen. Aangegeven wordt dat de architect wordt aangestuurd door Van de Huijgevoort. Aangegeven wordt dat met 6 woningen in het sociale segment wordt afgeweken van de 40%-norm. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat de supermarktvisie voor de gehele gemeente in Q2 2023 wordt opgeleverd, waarbij voor Bladel het Haltermodel als uitgangspunt wordt genomen met twee supermarkten op de koppen die een versterkende werking hebben voor de overige winkels in de Sniederslaan. Portefeuillehouder Van der Hamsvoort geeft aan dat meer supermarktmeters nodig zullen zijn in de gemeente Bladel en dat eventuele extra vierkante meters op de 'koppen' terecht zullen komen en niet bij de Jumbo. Aangegeven wordt dat Schippers in ruil voor de verkoop van de positie bij Posthof medewerking wil voor de ontwikkeling van de Neterselseweg 7.

~~NIET-OPENBARE~~ BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD
6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
			Aangegeven wordt dat het parkeren bij de Varkensmarkt in relatie tot de supermarkt op grond zal plaatsvinden dat in eigendom is van de gemeente. Aangegeven wordt dat er ook een ingang van de supermarkt zal komen vanaf de Varkensmarkt. Aangegeven wordt dat het gebruik van de parkeerplaatsen onder de Posthof bepaald worden door de Van de Huijgevoort. Er zijn meer parkeerplaatsen mogelijk onder Rooijmans.
3.2	Ontwikkelingen ambtelijke organisatie	Er vindt bij dit agendapunt geen stemming door de gemeenteraad plaats.	Portefeuillehouder Van de Ven geeft aan dat dhr. Mol (gemeentesecretaris) gevraagd was namens het college een toelichting te geven, maar wegens ziekte verhinderd is. Portefeuillehouder Van de Ven geeft aan dat de urgentie door het gehele college wordt ingezien. Portefeuillehouder Van de Ven geeft aan dat de meeste vacatures snel ingevuld kunnen worden, met uitzondering van de vacatures binnen het vakgebied 'Ruimtelijke Ordening'. Portefeuillehouder Van de Ven geeft aan dat de uitstroom van personeel om moverende redenen plaatsvindt en dat er binnen 'Ruimtelijke ordening' geen personeel verkrijgbaar is, zowel niet middels inhuur als niet middels een dienstverband. De afdeling VTH is per 1 januari 2023 volledig bemenst. Portefeuillehouder Van de Ven zegt toe de gemeenteraad te informeren aan de hand van overzichten en cijfers met betrekking tot instroom, doorstroom, uitstroom en bezetting, en biedt aan de gemeenteraad op een nader te bepalen moment nader te informeren. Afdelingshoofd Van Camp geeft aan dat het probleem niet financieel van aard is, maar uitsluitend betrekking heeft op de beschikbaarheid van de juiste mensen. Afdelingshoofd Van Camp geeft aan dat diverse acties zijn uitgezet, zoals traineeships, opleidingstrajecten en de inzet van social media. De afdeling P&O start per 1 januari 2023 in Bladel, waarna het wervingsbeleid nader onder de loep kan worden genomen.

~~NIET-OPENBARE~~ BESLUITENLIJST

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

VERGADERING GEMEENTERAAD

6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

AGENDAPUNT		BESLUITEN	TOELICHTING / TOEZEGGING COLLEGE
	Opleggen geheimhoudingplicht.	Beslispunt 2 uit het raadsvoorstel R22.081 wordt aangevuld en unaniem aangenomen (18 stemmen voor, 0 stemmen tegen). De gemeenteraad besluit: 1. Op grond van artikel 25, 1e lid van de Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent alle informatie die behandeld is tijdens de besloten vergadering van 6 december bij agendapunt 3.1: Ontwikkelingen Posthof. 2. De geheimhouding te doen voortduren tot het moment waarop de anterieure overeenkomst is getekend.	Raadsvoorzitter Bosma licht het voorstel R22.081 toe om op grond van Artikel 5.1 van de Wet open overheid, lid 2 onder b en f geheimhouding op te leggen ten aanzien van agendapunt 3.1. De geheimhoudingsplicht geldt voor alle personen die bij de behandeling in de vergadering aanwezig waren evenals alle personen die van het behandelde of van de stukken kennis dragen.
4.	**SLUITING**	De voorzitter opent de deuren en sluit de vergadering in de openbaarheid op 6 december 2022 om 22.20 uur.	

Besluitenlijst vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 22 december 2022.

De raad van de gemeente Bladel,

de griffier, de voorzitter

~~Niet-openbare~~ Besluitenlijst

Vergadering gemeenteraad
6 december 2022, 19.30 uur
Raadszaal te Bladel

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel



1



2



3



4

~~NIET-OPENBARE~~ BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD
6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel



5



6



7



8

~~Niet-openbare~~ Besluitenlijst

VERGADERING GEMEENTERAAD
6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel



9

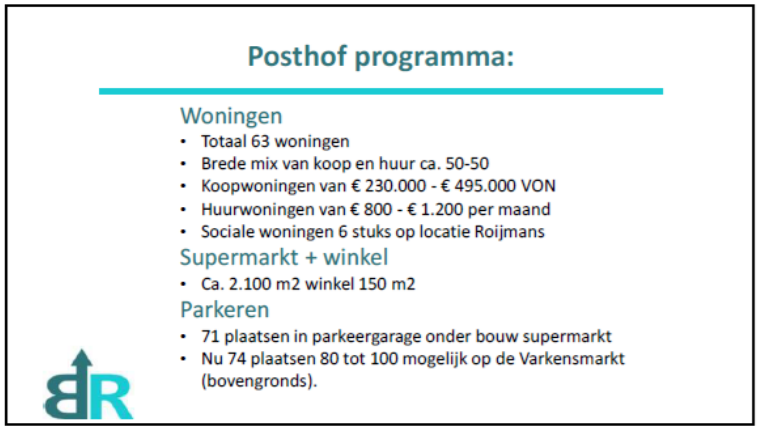

10



11

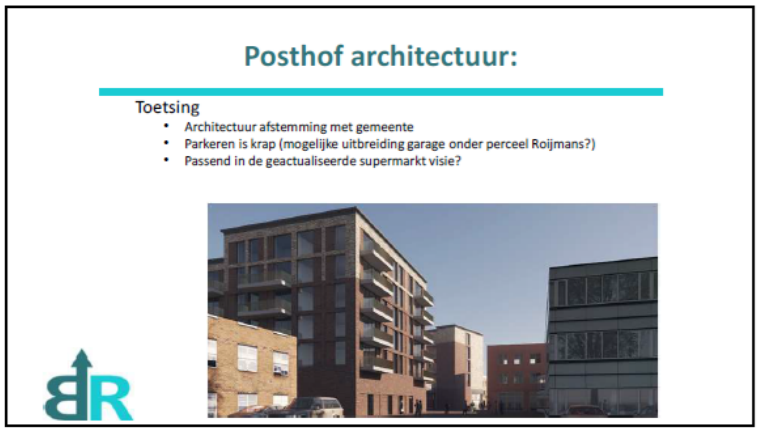

12

~~Niet-openbare~~ Besluitenlijst

Vergadering gemeenteraad
6 december 2022, 19.30 uur
Raadszaal te Bladel

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel



13



14

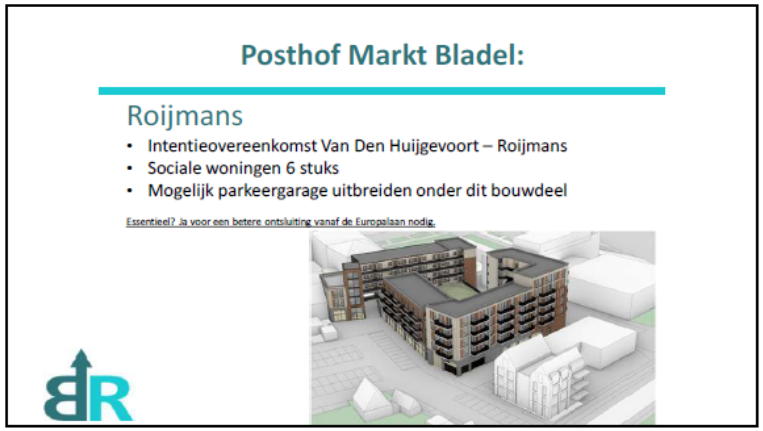

15

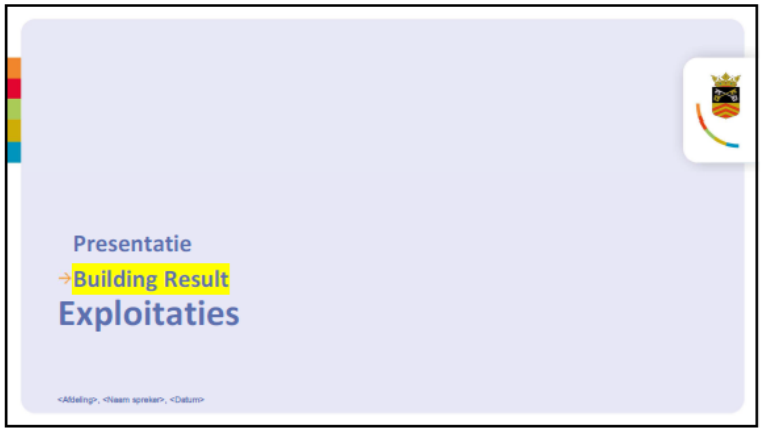

16

~~NIET-OPENBARE~~ BESLUITENLIJST

VERGADERING GEMEENTERAAD
6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

Posthof positie gemeente:

Eigendom foodprint nieuwe bouwblok

- Gemeente ca. 25%
- Van den Huijgevoort ca. 50%
- Schippers ca. 25%



17

Posthof financieel:

Huidig programma geeft een te kort van ca. € 1.0 tot € 1.6 mio

Mogelijke oplossingen vanuit gemeente:
- Minder grondopbrengsten rekenen
- Gemeente betaalt kosten openbaar gebied
- Subsidie vanuit bv provincie

Inspanningen Van Den Huijgevoort:
- Scherpere calculatie bouwkosten
- Fiscaliteit
- Verkoop producten

Grootste oorzaak tekort → huidige inkoopsituatie

Oplossingen met behoud van hoge niveau ambitie

18

Posthof financieel:

Waarom gemeente mede partner in de oplossingen financieel?:
- Laatste fase revitalisatie centrumgebied Markt
- Duurzame oplossing parkeerbehoefte

Uitgangspunten:
- Voorkomen staatssteun
- Gemeente loopt geen risico in zowel de grond- als opstalexploitatie
- Alleen een bijdrage in de openbare voorzieningen waar een realisatiegarantie van de marktpartijen aan is gekoppeld.

19

Proces en planning

→ Wat moeten college/raad (nog) besluiten?

1. Supermarktvisie
2. Vaststellingsovereenkomst met SchipVast
3. Anterieure overeenkomst met VDH
4. Ontwerp openbaar gebied - Varkensmarkt
5. Ontwerp Bestemmingsplan

20

~~Niet-openbare~~ Besluitenlijst

Vergadering gemeenteraad
6 december 2022, 19.30 uur
Raadszaal te Bladel

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

Supermarktvisie
→Onderzoek + advies BRO

- Supermarktvisie gaat over gemeente Bladel, niet enkel de kern Bladel.

Voor de kern Bladel geldt (*in potlood vooralsnog*):
- Handhaven van het Haltermodel;
- Dan (dus) volwaardige supermarkten op de koppen;
- Alleen mogelijk/bestaansrecht als ze gelijkwaardig in slagkracht zijn.

21

Vaststellingsovereenkomst SchipVast
→Compensatie voor ontwikkelmogelijkheden

1. Waarom gemeentelijke rol?
> Verleende Omgevingsvergunning aan SchipVast (2017) voor 15 appartementen en 220 m2 centrumvoorzieningen in Abn/Amro.

2. Inhoud Vaststellingsovereenkomst op hoofdlijnen:
a. Koppeling met koopovereenkomst VDH-SchipVast;
b. Compensatie met 'bouwtitels' op eigen locatie(s) of tegen marktwaarde door de gemeente ter beschikking te stellen bouwtitels;
c. Binnen 10 jaar.

3. Aard en inhoud van de voorkeurscompensatie (Building Result)

22

Posthof positie Schippers:

Schippers
- Schippers verkoopt positie Posthof aan Van Den Huijgevoort
- Schippers vraagt medewerking ontwikkeling Neterselseweg 7

Ontwikkeling Schippers locatie de Neterselseweg 7
- Totaal 24 grondgebonden woningen
- 40% sociale woningen dus 10 woningen
- Ligt in zoekgebied groot Bladel
- Ontwikkeling als rijtjes woningen dus geen appartementen
- Alle gemeentelijke afdrachten zijn voorzien



23

Anterieure overeenkomst *gemeente-VDH*
→Doel en inhoud

1. Inbreng(waarde)/uitruil grondposities
2. Programma supermarkt (nu 1650 m2) en wonen incl. aandeel *sociaal*
3. Bovenwijkse voorzieningen conform Nota Grondbeleid
4. Parkeernorm-/opgave (evt. compensatie)
5. Planschade
6. Koppeling met ontsluiting Europalaan en daarmee overeenstemming Roijmans
7. Omgevingsdialoog is verantwoordelijkheid ontwikkelaar
8. Koppeling met overeenstemming aankoop SchipVast
9. Realisatietermijn
10. Boom tussengebied (inpassing/verplaatsing/compensatie)

24

~~Niet-openbare~~ Besluitenlijst

VERGADERING GEMEENTERAAD
6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel

Investering in openbaar gebied
→Gemeentelijke taak

1. Herinrichting Varkensmarkt/openbaar gebied
- Functionele en kwalitatieve optimalisatie Varkensmarkt
- Kwalitatieve afstemming met *Gemeenschapshuis aan de Markt*
- Parkeeropgave (aanvullend) programma Posthof moet sluitend zijn (zoals ook bij het *Gemeenschapshuis aan de Markt*).
- Sluitende balans = openbare ruimte + eigen plot

2. Dekking investering openbaar gebied/Varkensmarkt
a. Bestaande reservering gemeentebegroting
b. Herinvestering opbrengst grond 'tussengebied'
c. Subsidie Impulsaanpak winkelgebieden

25

Ontwerp
→Buro Hofsteden/RA +
Verkeer en parkeren in openbaar gebied

<Afdeling>, <Naam spreker>, <Datum>

26

Uitgangspunten ontwerp Hofsteden
→Functioneel + kwalitatief

- Betere ontsluiting.
- Extra parkeerplaatsen door betere indeling agv Posthofontwikkeling.
- Van 74 naar schetsontwerp 80 pp geoptimaliseerd vanuit kwaliteit.
- Meer groen.
- Materialisatie + ontwerp *(aansluitend op herinrichting tbv Gemeenschapshuis aan de Markt)*

27



28

~~Niet-openbare~~ Besluitenlijst

VERGADERING GEMEENTERAAD
6 DECEMBER 2022, 19.30 UUR
RAADSZAAL TE BLADEL

Opheffing geheimhouding op 20 februari 2025 (R25.008b)

Gemeente Bladel



29

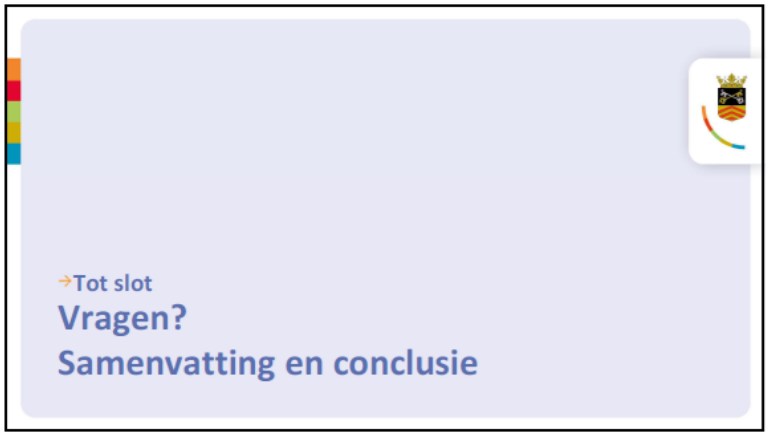

30



31